

စာပေဝါသနာရှင်လူငယ်များ ပြုစုပျိုးထောင်သော

စာပေသမိုင်းစာပေဖြန့်ချိရေး

(စာရေးသူ၏မှိုင်း)

ဘာသာရေးစာမူကြိုတင် ခွင့်ပြုချက်အမှတ်(၁၀၄၆၀) (က)
 မုက်နှာဖုံး ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်အမှတ်(၂၀၀)
 ခွင့်ပြုချက်အရ ထုတ်ဝေသည်။

မြည်လုံးကျွတ် ဖြန့်ချိရာဌာန

ဝေယ်ဦးဝေပေဖြန့်ချိရေး
 အမှတ် ၁၄၀/၁၅၀၊ ၃၃-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
 (ဖုံး-၁၆၀၀၅)

ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော
 မေးခွန်းနှင့် ပြဿနာများ
 (ပေါင်းချုပ်)

ဘုန်ဦးစိုးစွ

ပြုစုသည်

နှစ်ဆယ်ငါးကျိပ်

အုပ်ရှေ (၁၅၀၀)

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ
တင်ထွန်းကျော်

အောက်

မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်
သိန်းမြင့်ဝင်း (အောင်ဆက်)

ပုံနှိပ်သူ

ဦးမြသောင်း (မြ-၀၁၇၀၄)၊ ခေတ္တရာပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ် ၁၂၂၊ ၃၁-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ

ဦးစောလုံ (၀၁၀၉၇) အညာသားစာပေ၊
အမှတ် ၁၀၊ မာန်ပြေ ၅-လမ်း၊ ၂ (ခ) ရပ်ကွက်၊ သာဓကတ၊
ရန်ကုန်မြို့မှ ထုတ်ဝေသန့်။

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
မင်္ဂလာစကားဦး ၁၇
နိဒါန်း ၂၃
ဗုဒ္ဓ၏ အမည်နာမတော် ၂၉
ဘုရား ရဟန္တာနှင့် ငါဟူသော ဝေါဟာရ ၃၂
သဗ္ဗညုတ ၃၅
သစ္စကနှင့် အတ္တဝါဒ ၄၅
မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း ၅၅
ဝိညာဉ်စိတ် ၆၁
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ၇၃
ကူးမြောက်လိုသော် ၈၈
ဘုရားလုပ်ချင်သော ဒေဝဒတ် ၉၃
ဩဇာမှ လွတ်မြောက်ရေး ၉၉
ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် ၁၀၂
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ၁၁၅
လယ်သမားဘုရား ၁၂၀
အစွဲပျောက်ကင်းနည်း ၁၂၇
အမြတ်ဆုံး ၁၃၁
နိဗ္ဗာန်ခရီး အနီး၊ အဝေး ၁၃၄
လှူသက်တမ်း တို့ခြင်း ၁၃၇

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ရဟန္တာစုတေလျှင် ပြန်၍ ဖြစ် မဖြစ် ၁၄၁
ဓုရနှစ်ပါး ၁၅၆
လူမူလုံရေး ၁၅၈
ဘုရားကို သမက်ဖမ်းသူ ၁၆၆
ဘုရားကို လုပ်ကျွေးပြုစုရေး ၁၇၂
နိဗ္ဗာန်၌ မြေ၊ ရေ၊ နေ၊ လ ရှိ မရှိ ၁၈၅
လူမူရေး ၁၉၅
သာသနာရေး ၂၁၄
လက်ဝဲရံ လက်ျာရံ ရာထူးခန့်ထားခြင်းကိစ္စ ၂၁၉
ကဲ့ရဲ့ ၇ ရက် ၂၂၀
သလ္လေခ ၄၄ ပါး ၂၃၂
ရဟန်းတို့ထားရမည့် စိတ်သဘောထား ၂၄၆
ဗုဒ္ဓ၏ ရုပ်အလောင်း သင်္ဂြိုဟ်ရန်ကိစ္စ ၂၅၂
ဗကဗြဟ္မာ၏ အယူစွဲ ၂၅၈
အဆေး အပေါက် ၂၇၀
ပျက်စီးကြောင်း ပုစ္ဆာ ၁၂ ၂၇၆
ဒေါသထွက်ခြင်း အကြောင်းရင်း ၂၈၆
အရှင်မောဂ္ဂလာန်၏ တန်ခိုးတော် ၂၉၃
ရဟန္တာစုတေသော် ၂၉၈
သတိ ၃၀၇
လောကအကြောင်း မကြံစည်အပ် ၃၁၇
- မှုတဆင့် ဗုဒ္ဓထံတော်သို့ ၃၂၃

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ပရလောကကို သုတေသနပြုသူ မြို့စားကြီးတဦး ၃၃၂
အမြတ်ဆုံး မြင်ခြင်း ၃၇၉
ဝါဒီ ၃၉၄
ဓာတ်လေးပါး၏ အကျိုး အပြစ် ၄၀၄
ခြေတော်ရာလေးဆူ ၄၀၇
သံယောဇနနှင့် သံယောဇနိယ ၄၂၂
သမ္မာဒိဋ္ဌိ ၄၂၇
ဓာတ်ချင်း တူရာ တူရာ ၄၃၂
အရှင်အာနန္ဒာ၏ အ လေးလုံး ၄၃၆
အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဦးခေါင်းရိုက်ခွဲခံရခြင်း ၄၄၀
အရာခပ်သိမ်းကို လှမ်းမိုးနေသောအရာ ၄၄၅
သိပ္ပံ ၄၅၀
သံယောဇဉ် ၄၅၆
သတိနှင့်စား ၄၆၂
လောကကို ဘယ်သူ နှိပ်စက်နေသနည်း ၄၆၇
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် မှမ်းမံသင်တန်း ၄၇၀
သင်းချိုင်းစည်ကားအောင် လုပ်နေသူများ ၅၀၂
သဟဓမ္မိက ပဉ္စာဆယ်ပါး ၅၀၇
အနတ္တပုစ္ဆာ ၅၁၅
ဗုဒ္ဓ၏ ပညတ်တော်ဇာတ် ၆ မျိုး ၅၂၁
ဒု။ သ။ န။ သော ၅၂၇
ကြေး ၅၄၀

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ခံတွင်းထဲက ဓားမကြီးတချောင်း ၅၄၆
အတ္တိကဝါဒနှင့် နတ္တိကဝါဒ ၅၅၆
ဘာကိုယုံရမည်နည်း ၅၆၆
ဗုဒ္ဓအမြင် ကမ္ဘာဦးခေတ်လူသားများအခြေအနေ ၅၇၉
လူကို ဒုက္ခပေ.နေသူ တရားခံ ၆၀၉
ဗုဒ္ဓကို အပုပ်ချလိုက်ပုံက ၆၁၆
ဒွယံ ဒွယံ သံဝါသလေးမျိုး ၆၃၀
ဥပမာ ရှုစရာ လူသားများ ၆၃၆
ဇီဝကပဉ္စာ ၆၅၃
တောမီးပမာ ရှုစရာ ၆၆၀
မပြီးပြန်သေးသော အစွန်းနှစ်ဖက် ဆွေးနွေးပွဲ ၆၇၂
ရဟန်းအဖြစ်ကို စူးစမ်းသော မင်းအဇာတသတ် ၆၈၀
နှားကျောင်းသားဥပုသ် ၆၉၂
ဗုဒ္ဓနှင့် တွေ့ဆုံသည့်တိုင်အောင် ၆၉၈
လောကအဆုံးသို့ ခြေလျင်လျှောက်လေသူ ၇၂၁
ဝါဒစုံ ပြင်းထန်သော် ၇၂၇
မဟာကဿပ၏ မဟာကဿပ ၇၃၃
အတေးသစ်၊ အမြင်သစ် ၇၄၅
ပြဿနာပိုက်၍ ဆရာရှာလေသူ ၇၅၃
ရတနာမှန် ၇၇၉
(၂) သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၊ မဖြစ် ပြဿနာ ၇၈၄
ရာ၊ ဒေါ၊ မော သင်တန်း ၇၈၉
ပုပ္ဖာရုံကျောင်းတော်က လှေကားတစ် ဥပမာ ၇၉၉

မင်္ဂလာစကားဦး

အတ္တဝါဒဖြင့် တင်းမာနေသော ဣန္ဒြိယပြည်ကြီး၌ အနတ္တဝါဒ ပေါ်ပေါက်လာသည်နှင့်တပြိုင်နက် မဂါတန် ၅၀ ဗုံး ကျလိုက် သလို တုန်လှုပ်ချောက်ချား ဝက်ဝက်ကဲ့သွားပေသည်။ အတ္တ ဝါဒနှင့် အနတ္တဝါဒကား အဝိုင်းနှင့်လေးဒေငါးလို ဘယ်နည်း နှင့်မှ အံဝင်ပွင့်ကျ စရှေးစွပ်မရသည့် ဝါဒနှစ်ခု ဖြစ်သည့် အတိုင်း ဒေငါးတိုင်းဒေငါးတိုင်းတွင် ပြဿနာများ ပေါ်၍လာရ ပေသည်။

အတ္တ အစွဲအလမ်း ကြီးမားလှသည့် ဘာသာရေးဒေငါး၊ လူမှုရေးဒေငါး၊ စီးပွားရေးဒေငါး၊ အိမ်ထောင်ရေးဒေငါး အစ ချိသော ဒေငါးတိုင်းတွင် အနတ္တဝါဒ ဝင်ရောက်လာသောအခါ၌ ပြဿနာများ၊ မပြေလည်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းမှာ စင်စစ် သဘာဝကျလှသည်ဟုပင် ဆိုရမည်။ ထိုပေါ်ပေါက်လာသော ပြဿနာများကို ကြေညက်အောင် ဖြေရှင်းပေးနိုင်မှု ရှိ မရှိသည် ထိုအခါက အတ္တဝါဒနှင့် အနတ္တဝါဒရှင်တို့၏ တာဝန် ဖြစ်လာ သည်။

ထိုသို့ ပေါ်ပေါက်လာသော ပြဿနာများကို ကြေညက် အောင် ဖြေရှင်းပေးနိုင်လေလေ ထိုဝါဒရှင်တို့အဘို့ စည်းရုံးရေး ကောင်းလေလေပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့၏ ဗုဒ္ဓကြောင့် အနတ္တဝါဒ ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓသည် အနတ္တ

ပါဠိ ပေယံဦးစာပေ

မင်္ဂလာကားဦး

ဝါဒရှင် ဖြစ်သည့်အတိုင်း ဒေါင့်တိုင်းဒေါင့်တိုင်းမှ ပေါ်လာသော ပြဿနာများကို ခိုင်ခံ့ဖြေရှင်းပေးခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓ ဖြေရှင်းသည့် အတိုင်းလည်း ကြေလည်သည်။ ကြေလည်သလောက်လည်း စည်းရုံးရေး ကောင်းလာသည်။ စည်းရုံးရေး ကောင်းလာသလောက်လည်း ဗုဒ္ဓ၏ အနတ္တဝါဒသည် အောင်မြင်မှု ရှိခဲ့ပေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ဘုရားဖြစ်ပြီးသည့်အချိန်မှ စ၍ ၄၅ နှစ် အတွင်း ‘စရထ ဘိက္ခဝေ စာရိကံ၊ ဒေသေထ ဘိက္ခဝေဓမ္မံ’ ဟု ၎င်း၏ တပည့်ရဟန်းများကို ညွှန်ကြားသလို ၎င်း ကိုယ်တော်တိုင်လည်း မနေမနား ဒေသစာရီ လှည့်လည်ကာ အနတ္တဝါဒကို ဟောပြောတည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ပေါ်လာသော ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းခဲ့သည်။

ရာဇဝင်မျက်စိနှင့်ကြည့်လျှင် ၄၅ နှစ်ဆိုသည်မှာ တိုတောင်းလှသောကာလပင် ဖြစ်သည်။ ထိုမျှ တိုတောင်းလှသော အချိန်ကာလအတွင်း အနတ္တဝါဒကြီး သည်ကမ္ဘာ အရပ်ရပ်တွင် အောင်ပွဲခံနိုင်အောင် ပျံ့နှံ့သွားရခြင်းမှာ ဗုဒ္ဓ၏ ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ရာ၌ နူးညံ့မှု၊ ကျင်လည်မှု၊ နည်းပရယာယ်ကောင်းမှုနဲ့ မှုများကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်က ဣန္ဒိယပြည်ကြီး၌ အတ္တဝါဒသာ တင်းမာနေသည်မဟုတ်သေး၊ ဝိသာခါ၊ အနာထပိဏ်စသော မြေရှင်ကြီးများ၏ အင်အားကလည်း မသေးလှပေ။ အရက်မူးအောင် သောက်ပြီး ဗုဒ္ဓ ကြွလာသောအခါ၌ ဗုဒ္ဓဘက် ခြေထောက်ထားကာ ဇုတ်တရုတ် အိပ်နေဟတ်သည့် ရှင်သာဂတ ကဲ့သို့သော သူများကလည်း မရှားပေ။

မင်္ဂလာစကားဦး

သို့သော် ဗုဒ္ဓအနေဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ပို့ဆောင်ရာ၌ အရင်းရှင်၊ မြေရှင်ကြီးများဘဲ ဟူ၍ ၎င်းတို့ကိုလည်း ချန်လှပ်ထား၍ မဖြစ်။ ဇုတ်တရုတ် မိုက်ကန်းကန်း လုပ်သူများဘဲဟူ၍ ၎င်းတို့ကိုလည်း မျက်နှာလှဲထားခဲ့၍ မဖြစ်။

ဗုဒ္ဓ၏ မဟာကရုဏာ တော် ကား ကြီးမား လှပေ သည်။ ကြီးမားသည့်အတိုင်း ဗုဒ္ဓသည် ဆင်းရဲ ချမ်းသာ၊ လူဖြူလူမဲ၊ လူမိုက် လူလိမ္မာ ခွဲခြားတော်မမူဘဲ ၎င်း၏ အနတ္တဝါဒဖြင့် ဝေနေယျ (=ချွတ်ထိုက်သူ) မှန်သမျှကို တာဝန်အနေဖြင့် နိဗ္ဗာန် သို့ ပို့ပေးတော်မူခဲ့သည်။ ထိုတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန် ဘုရား မဖြစ်မီ လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်းအချိန်ကတည်းက ဗုဒ္ဓသည် ရည်ရွယ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ရည်ရွယ်ရင်းရှိသည့် အတိုင်းလည်း ပြဿနာရပ်များကို ဖြေကြား၍ အပြီးတွင်-

- (က) ထိုထိုပြဿနာရပ်များ ဖြစ်ပွားလာရသော ဆင်းရဲ မှုကို၎င်း၊
- (ခ) ထိုဆင်းရဲမှုပေါ်ပေါက်ရာ၊ မြစ်ဖျားခံရာ အကြောင်း ရင်းကို၎င်း၊
- (ဂ) ထိုဆင်းရဲမှုမှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း၊
- (ဃ) ထိုနိဗ္ဗာန်သို့သွားရာ လမ်းခရီးကို၎င်း-

လက်ညှိုးထိုးပြရင်း နိဂုံးချုပ်လေ့ ရှိသည်။ ဤသည်လျှင် အနတ္တ ဝါဒ၏ အနှစ်သာရဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓ၏ လိုလားချက်အကျဆုံးလည်း ဖြစ်သည်။ ဤလေးပါးကို သစ္စာလေးပါးဟူ၍ ခေါ်သည်။

မင်္ဂလာစကားဦး

ဗုဒ္ဓသည် ပြဿနာတရပ်ရပ်ကို ဘယ်လိုကိုင်တွယ်၍ ဘယ်လို
ဖြေရှင်းကာ ပြဿနာ၏နိဂုံး၌ သစ္စာလေးပါးဖြင့် ဘယ်ကဲ့သို့
ချုပ်လိုက်ကြောင်း မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ အများဆုံး တွေ့မြင်ခဲ့
သူကား အရှင်အာနန္ဒာ ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓက ၎င်းပရိနိဗ္ဗာန် ပြုမည့်
နေ့ကို ကြေငြာသောနေ့ (= အာယုသင်္ခါရ လွတ်သောနေ့) ၌
အရှင်အာနန္ဒာသည် ရှိုက်ကြီးတင် ငိုကြွေးတော်မူ သည်။
နောက်ထပ် ပေါ်လာမည့် ပြဿနာများကို ဘယ်သူက ဒိုင်ခံ
ဖြေရှင်းပါတော့မည်နည်းဟု အရှင်အာနန္ဒာ အနေဖြင့် အားငယ်
ဝမ်းနည်းသွားဟန် တူသည်။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက ယော ဝေါ အာနန္ဒ မယာ ဓမ္မောစ
ဝိနယောစ ဒေသိတော ပညတ္တော၊ သော ဝေါ မမစ္စယေန
သတ္တာ (= အာနန္ဒာ၊ ငါဘုရား မရှိသောအခါ၌ ငါ၏ဓမ္မနှင့်
ဝိနယသည် သင်တို့၏ ဆရာ အဖြစ်ဖြင့် ပြဿနာရပ်များကို
ဖြေရှင်းပေးလိမ့်မည်) ဟူ၍ မှာကြားတော်မူခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓ မှာကြားတော်မူခဲ့သည့် အတိုင်းလည်း ဗုဒ္ဓ မရှိသည့်
နောက် နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော်လာပြီးဖြစ်သည့် ယခုအချိန်
တိုင်အောင် ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မနှင့် ဝိနယကပင် ပေါ်လာသည့်ပြဿနာ
များကို ဗုဒ္ဓကိုယ်စား ဒိုင်ခံ ဖြေရှင်းပေးခဲ့သည်။ သို့သော် ဗုဒ္ဓ၏
ဓမ္မနှင့် ဝိနယမှာ ပါဠိဘာသာ ဖြစ်နေသဖြင့်၎င်း၊ အကယ်၍
မြန်မာပြန်များ ရှိနေသည့်တိုင်အောင်လည်း လူထုနှင့် နီးစပ်
သည့် ဝေါဟာရစကားလုံးများ မဟုတ်သဖြင့်၎င်း လူများစု
လေ့လာဖတ်ရှု နားလည်ရန် မလွယ်ကူလှပေ။

မင်္ဂလာစကားဦး

ယခု ဒဂုန်ဦးစန်းငွေ ပြုစုသည့် “ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ဖြေကြား ခဲ့ရသော မေးခွန်းနှင့် ပြဿနာများ” စာအုပ်မှာ ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မနှင့် ဝိနယ (= နိကာယဝါဒ) မှ ဗုဒ္ဓဖြေရှင်းပေးခဲ့သည့် ပြဿနာ များအနက် လောလောဆယ် သိသင့်သည့် ပြဿနာများကို ထုတ်နုတ်တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ရာ ပါဠိဘာသာကို မကျွမ်းကျင်သူ များ၊ ခက်ခဲသည့် မြန်မာပြန်များကို မလေ့လာနိုင်သူများအတွက် လက်ကမ်း ကြိုဆိုသင့်သော စာအုပ်ဟုပင် ဆိုရမည်။

ဒဂုန်ဦးစန်းငွေမှာ လူများစုနားလည်အောင် မြန်မာဝေါဟာရ များကို ရှေးချယ် ရေးသားမှု၌ ကျွမ်းကျင်သူ အဖြစ်ဖြင့် ကွယ်လွန်သူ လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာ ဦးမောင်ကြီး၊ ပုပ္ပား ဦးကျော်ရင် အစရှိသော ပညာရှိကြီးများကပင် ချီးကျူးခဲ့ရသူ ဖြစ်သည်။

ဤ “ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ဖြေကြားခဲ့ရသော မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာ များ” စာအုပ်ကို လေ့လာရာ၌ ပြဿနာပြေလည် ရုံလောက် တွင် မလေ့လာမူဘဲ ပြဿနာ ပြေလည်သည့် နောက်ဆုံး၌ (က) ဤပြဿနာများ ဖြစ်ပွားလာရသော ဆင်းရဲမှုကို၎င်း၊ (ခ) ဤ ဆင်းရဲမှုများ၏ မြစ်ဖျားခံရာ အကြောင်းရင်းကို၎င်း၊ (ဂ) ထိုဆင်းရဲမှုမှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း၊ (ဃ) ထို နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာလမ်းခရီးကို၎င်း သိအောင်၊ မြင်အောင် လေ့လာ ကျင့်ကြံနိုင်ကြမည်ဆိုလျှင်ကား သာလွန်၍ ဗုဒ္ဓအလိုကျ ဖြစ်လိမ့် မည် ဖြစ်ကြောင်း မင်္ဂလာစကားဦး အဖြစ်ဖြင့် မှားထားလို ပေသည်။

မြင့်ဆွေ
၁၉-၆-၆၈

၁၇၃၃၆

နိဒါန်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘုရားသခင် ဗုဒ္ဓဂေါတမသည် ပြိုင်ဘက်ကင်းစွာ ကျွတ်ကျွတ်လွတ်လွတ်၊ အေးအေးလူလူ ပွင့်တော်မူလာခဲ့ရသည် မဟုတ်၊ တောရိုင်း ထွင်ရသည့်ပမာ ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ပွင့်တော် မူလာခဲ့ရ၏။

အခါသမယကား ရှေးဟောင်း ပြာဟ္မဏကြီးတို့၏ “ဥပနိသျှဒ် ကျမ်းများဆိုင်ရာ အယူအစွဲများ လွန်လွန်မင်းမင်း ပြင်းပြင်း ထန်ထန် လှမ်းမိုးနေချိန်ဖြစ်လေသည်။ လူတို့သည် ထိုအချိန်၌ မိမိတို့စွဲလမ်းရာ အယူအစွဲများအရ နတ်ကို လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ပသလျက် ရှိကြကုန်၏။ သိကြားကို အားကိုးနေကြကုန်၏။ ဗြဟ္မာကို အလုပ်အကျွေးပြုလျက် ရှိနေကြကုန်၏။

နတ်ဝါဒ၊ ဗြဟ္မာဝါဒများ ထွန်းကားလျက် ရှိနေသော ထိုခေတ်၊ ထိုအချိန်၌ ဘုရားပွင့်လာတော်မူမည့် ဟူသော ဗုဒ္ဓ ကောလာဟလကလည်း ဖြစ်နေလျက် ရှိလေရာ “ရောင်တော် ပြန်နှင့် ရော၍လွတ်” ဆိုသကဲ့သို့ ပုရာဏကဿပ၊ မက္ခလိ ဂေါသာလာ၊ အဇိတကေသကမ္မလာ၊ ပကုကေစွာယန၊ နိဂဏ္ဌ နာဠပုတ္တံနှင့် သဗ္ဗယဗေလဠပုတ္တံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ခြောက်ဦးတို့ သည် ကိုယ့်ကိုယ်ကို “ဘုရား” ဟု သမုတ်လျက် အထင်အရှား ဘုရားလုပ်နေကြလေသည်။

နိဒါန်း

ယင်း ဘုရားကြီးခြောက်ဆူတို့အနက် မက္ခလိဝေဝါသာလက ဆိုလျှင် အဟေတုကဝါဒကို တွင်တွင်ကြီးဟောလျက် လူတို့ကို သိမ်းသွင်းနေ၏။ ထိုအတူ အဇိတက ဥစ္ဆေဒဝါဒကို၎င်း၊ ပကုဓက အကတဝါဒကို၎င်း၊ နိဂဏ္ဍက စတုယာမသံဝရဝါဒကို၎င်း၊ သဗ္ဗယက အနိစ္ဆိတဝါဒကို၎င်း လက်ကိုင်ပြုကာ မိမိတို့ဝါဒ ပြန်ပွားမှုကို ရှေးရှု၍ အပတ်တကုတ် စည်းရုံးလုံးပမ်းလျက် ရှိနေကြကုန်၏။

သုတို့၏နောက်၌ သုတို့ကို ယုံမှတ်ကိုးကွယ်နေသော တပည့်သာဝကများလည်း အထိုက်အလျောက် အသီးသီး သူ့အုပ်စုနှင့်သူ ရှိနေကြသည်ဖြစ်ရာ ထိုအချိန်က မဇ္ဈိမဒေသတွင် ဘုရားခြောက်ဆူမှ လွတ်သောနေရာဟူ၍ မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်ခဲ့သတည်း။

ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ထိုဘုရားကြီးများလှမ်းမိုး ကြီးစိုးနေသောကြားမှ ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ထွက်ပြုကာ ပွင့်တော်မူလာခဲ့ရပေသည်။ ပွင့်တော်မူပြီး ဖြစ်သော ထိုဘုရားကြီးများကို ထောက်လျှင် ဗုဒ္ဓဂေါတမမှာ နောက်မှ ပွင့်တော်မူလာသော “ဗုဒ္ဓအသစ်” ဖြစ်နေခြင်း၊ ဝါအားဖြင့်လည်း အနုဆုံးဖြစ်ခြင်း၊ ဘုရားခြောက်ဆူ ဂိုဏ်းဂဏ၏ ဝါဒများမှာလည်း ထိုအချိန်၌ အတော်ပင် အခြေစိုက်မိနေပြီ ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့်သာ မန်ပုဂ္ဂိုလ်သာ ဖြစ်ပါမူကား ထိုဘုရားကြီးများကို ထိုးဖောက်ကျော်လွှားနိုင်ရန်မှာ အလွန်မလွယ်ကူသော ကိစ္စကြီးဖြစ်လေသည်။

သို့သော် ဝါနုခြင်း၊ ဝါရင့်ခြင်း၊ ရှေးဖြစ်ခြင်း၊ နောက်ဖြစ်ခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ်။ စစ်မှန်၍ အနှစ်သာရပြည့်ဝသော

နိဒါန်း

သစ္စဓမ္မသည်သာ လိုရင်း ပခောနဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓ ပွင့်တော်မူလာ လျှင်ပင် ရှေးဦးစွာ ဓမ္မစက္ကခေါ်သော တရားစက်ရုံကြီး တည်ဆောက်တော်မူကာ ပဝတ္တန - ထိုတရားစက်ရုံကြီးကို လူသိနတ်ကြား သစ္စာလေးပါး သော့ချက်ဖြင့် ဖွင့်၍ ကမ္ဘာထက် ဝန်းကျင်၌ လည်စေတော်မူသောအခါမှစ၍ ဗုဒ္ဓ၏ကျော်စောသတင်းများသည် လေ၏အလား လွင့်ပါးလျက် အရပ်ထက် ဝန်းကျင်ပြန့်၍ စွဲတည်လေ၏။

ဘုရားခြောက်ဆူ ဂိုဏ်းအုပ် ဂိုဏ်းချုပ် တို့ကား မိမိတို့၏ ဂိုဏ်းဂဏ ပြန့်ပွားရေးကိုသာ ရှေးရှုလျက် ကိုယ့်ဘက်သို့ ကိုယ်ယက်ကာ သိမ်းသွင်းနေကြကုန်သော်လည်း ဗုဒ္ဓဂေါတမမူကား ကိုယ့်ဘက်သို့ကိုယ်ယက်ခြင်းမပြု၊ လူတဖက်သားအား ကိုယ့်ဘက် ပါအောင် အဓမ္မသိမ်းသွင်းခြင်း မရှိ။ မည်သည့် အယူအဆ၊ မည်သည့် သဘောတရားမျိုးကိုမဆို တဆင့်ကြား စကားမျှဖြင့် “ဟုတ်လှပြီ” ဟု ယောင်ဝါးဝါး မယူလေနှင့်၊ လက်မခံနှင့်။ ဤကား ခေတ်အဆက်ဆက်က ဆင်းသက် လက်ခံလာခဲ့သော အယူဝါဒ ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း၊ ကျမ်းဂန် အဆိုအမိန့်နှင့် ကိုက်ညီသည်ဟူ၍၎င်း၊ ကိုယ့်ယူဆထားချက်နှင့် သူဝါဒ နှီးနှောမိသည် ဟူ၍၎င်း၊ ဤသည်ကား ငါတို့ လေးစားအပ်၊ မြတ်နိုးအပ်သော ဆရာကြီးများ၏ စကားဟူ၍၎င်း ဤသို့ ဤသို့သော အကြောင်းပြချက်မျိုးဖြင့် မည်သည့်အယူဝါဒကိုမျှ လက်မခံသင့်။

အကြင်သဘောတရားတခု၊ အကြင်အယူဝါဒ တခုသည် ကောင်းမြတ်၏။ ယင်းအယူဝါဒကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်း၏။ ကိုယ့်အတွက်၎င်း၊ အများအတွက်၎င်း

နိဒါန်း

ချမ်းသာသူ့ကို ပွားတိုးစေ၏။ ထိုအယူဝါဒ၊ ထိုသဘော
 တရားကိုသာ လက်ခံထိုက်ပေသည်ဟု မိမိကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့်
 လှုတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်ခွင့်၊ ယူပိုင်ခွင့်ကို လောကသားတို့အား
 တံခါးဖွင့်ပေးထားသောဝါဒ ဖြစ်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓ၏ ယင်း
 ဝါဒကို “ဗုဒ္ဓဝါဒ” “အသိညာဏ် ပညာပေးဝါဒ” ဟူ၍
 လောကသား များစွာတို့က နှစ်ခြိုက်စွာလက်ခံလာကြလေသည်။

ဤမျှသာမက ဗုဒ္ဓဂေါတမသည် အဂ္ဂော=အမြတ်ဆုံးဆိုပါ
 ကလား၊ သေဋ္ဌော=ပူဇော်အထူးခံ ပုဂ္ဂိုလ် ဆိုပါကလား၊
 ဇေဋ္ဌော=အကြီးဆုံး ဆိုပါကလား၊ ဗုဒ္ဓော=သူမသိတာ ဘာမျှ
 မရှိ၊ အရာခပ်သိမ်းကို အကြွင်းမဲ့ အကုန်သိ ဆိုပါကလား။
 ဤ ကျော်စောသံများသည် ဘဝဂ်မဆန့် လှမ်းမိုး ဖြန့်လျက်
 ပျံ့နှံ့၍ တက်သွားလေရာ ဤသည်တို့ကြောင့်လည်း လက်ရှိဘုရား
 ခြောက်ဂိုဏ်းမှ ဘုရားကြီးများနှင့်တကွ ယင်းတို့၏ အသိုင်း
 အဝိုင်းတို့ကား အလိုအလျောက် ဖိမ့်ဖိမ့်တုန်အောင် ချောက်ချား
 ကုန်ရလေ၏။

ဗုဒ္ဓဂေါတမသည် သူ မသိတာ ဘာမျှမရှိဘူးတဲ့၊ အရာ
 ခပ်သိမ်းကို သူ သိတော်မူသတဲ့ ဟူသော ကျော်စောလာမှု
 သည် ဗုဒ္ဓထံမှောက်သို့ ပြဿနာရှင်များစွာတို့ရောက်ရှိလာအောင်
 ဖိတ်ခေါ်လိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ဟိုကလားမေး၊
 သည်ကလားမေး၊ မရေ မတုန်နိုင်အောင် များပြားစွာသော
 မေးခွန်းတွေ ဗုဒ္ဓထံ ရောက်လာကုန်လေတော့သည်။

- (၁) အချို့က သိချင်လှ၍ ရိုးသားစွာမေးလာ၏။
- (၂) အချို့က ပညာစမ်းလို၍ မေးလာ၏။
- (၃) အချို့က ကျင့်ကြံအားထုတ်လို၍ မေးလာ၏။

နိဒါန်း

- (၄) အချိုက ကိုယ့်အတွက်မေးလာ၏။
- (၅) အချိုက အများအတွက် မေးလာ၏။
- (၆) အချိုက ပစ္စည်းဥစ္စာကို တရားနှင့်အညီ သုံးစွဲနည်း မေ့အကြောင်းကို မေးလာ၏။
- (၇) အချိုက အာရုံခံစားမှု၊ သုံးဆောင်ခြင်း ကာမ အကြောင်းကို မေးလာ၏။
- (၈) အချိုက ဥစ္စာကို ထာဝရဇင်္ဂမ ထားသို့နည်းဟု ဆိုအပ် သော အတ္တအကြောင်းကို မေးလာ၏။
- (၉) အချိုက နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သောမောက္ခအကြောင်းကို မေးလာ၏။
- (၁၀) အချိုက ရုပ်နာမ်အကြောင်း မေးလာ၏။

ဤသို့လျှင် 'လူအထပ်ထပ်၊ နတ်အဖြာဖြာ၊ ဗြဟ္မာအခန်းခန်း၊ ရဟန်းအသီးသီးတို့ မေးလာသမျှသော မေးခွန်းပြဿနာရပ်များ ကို ဗုဒ္ဓသည် ပြီးပြေအောင် ဖြေဆိုတော်မူခဲ့လေသည်။

မေးကြသည်။ ဖြေ၏။ မေးသည်။ ဖြေကြ၏။ ဤသို့အားဖြင့် ဗုဒ္ဓနှင့် လူသားများ၊ ဗုဒ္ဓနှင့် နတ်ဗြဟ္မာများ၊ ဗုဒ္ဓနှင့် ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီများ အပြန်ပြန် အလှန်လှန် မေးဖြေ ပြုချက်များကို တပေါင်းတည်း စုစည်းလိုက်သောအခါ ပိဋကတ်တော်များ ဟူ၍ဖြစ်လာသည်။

ဗုဒ္ဓအမြင်ကို လေ့လာလိုသူ၊ ဗုဒ္ဓစကားတော်ကို လေ့လာ လိုသူ၊ ဗုဒ္ဓ၏ကြံစည်တေးခေါ်မှုကို လေ့လာလိုသူများသည် ပိဋ ကတ်တော်များကို ကြည့်ရှုရှာဖွေကြရ၏။ ပိဋကတ်တော်များမှ အပ ဗုဒ္ဓကို၎င်း၊ ဗုဒ္ဓ၏အမြင်ကို၎င်း ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်သည်မဟုတ်။

နိဒါန်း

သိပ္ပံပညာများ ထွန်းကားလျက် ရှိနေသော ယနေ့ခေတ်၌ မည်သည့်အရာမျိုးကိုမဆို သိပ္ပံနည်းကျကျ လေ့လာပြီးမှ လက်ခံသင့်လျှင် လက်ခံ၍ပယ်သင့်လျှင် ပယ်ကြရ၏။ အရမ်းကာရာယုံကြည်ခြင်း၊ လက်ခံခြင်းမပြုကြချေ။

ယနေ့ခေတ်၌ ဗုဒ္ဓကိုလေ့လာသူများ အတော်ပင် များပြားလာသည်ကို တွေ့ရသည်မှာ ဝမ်းမြောက်ဘွယ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ပိဋကတ် တတ်ကျွမ်းသူများ အနေဖြင့် ဗုဒ္ဓကို လေ့လာရန် မခဲယဉ်းသော်လည်း မကျွမ်းကျင်သူများအဘို့ လွယ်ကူစွာ လေ့လာနိုင်စေခြင်းငှာ၎င်း၊ ဗုဒ္ဓသည် လောကသားတို့ အတွက် အဘယ်မျှ အကျိုးသက်ရောက်စွာ စွမ်းဆောင်တော် မူခဲ့ပုံကို သိရှိကြစေခြင်းငှာ၎င်း ယနေ့ သုတေသီတို့နှင့် အထူးသင့်လျော်မည် ထင်ရသော အချက်အလက် များကို ပိဋကတ်တော်၌ လာရှိသည့် အထွေထွေသော ပြဿနာရပ်များမှ ရှေးထုတ်ပြီးလျှင် “ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ဖြေကြားခဲ့ရသောမေးခွန်းနှင့် ပြဿနာများ” ဟူသောအမည်ဖြင့် ဤစာအုပ်ကို ရေးသားအပ်ပါသည်။ ရေးသားရာ၌ ခေတ်သုံးစကားလုံးဖြင့်ချည်း ဖော်ပြရန် စိတ်ကူးကြည့်မိ၏။ သို့ရာတွင် အရိုးကို အရွက်မဖုံးစေလိုသဖြင့် အချို့အချို့တို့ကို မူလသုံး ဝေါဟာရအတိုင်း ထား၍ သုံးသွားပါသည်။ ဤနေရာတွင် ဝေါဟာရဆန်းသစ်ခြင်းထက် ဗုဒ္ဓအလိုကျ ဆိုလိုရင်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်လွယ်မှု၊ သိမှုသည်သာ ပဓာနဟု ယူဆသဖြင့် အလွန်အကျွံချွဲကားမှု မပြုပါ။

ဤစာအုပ်ဖြင့် ကျေးဇူးရှင်ဆရာများကို၎င်း၊ မိဘများကို၎င်း ရိုသေစွာ ပူဇော်ကန်တော့ပါ၏။
၁၉၆၈ ခု၊ ဇွန်လ ၁၆ရက်။

ဒဂုန်ဦးစန်းဇေ
ရန်ကုန်မြို့။

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဗုဒ္ဓ၏ အမည်နာမတော်

ပြဿနာ = တင့်တယ်သော ရူပကာယ။

မေးလျှောက်သူ = ဥပက(တက္ကတုန်း)။

နောက်အချိန်တွင် မဆာဝါနှင့် ညား၍ မုဆိုးကြီး၏ သမက် ဖြစ်လတုံ့သူ ဥပက အမည်ရှိသော ဦးပြည်း ခေါင်းတုံးနှင့် ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်ကို ဝတ်ထားသူ တက္ကတုန်းသည် ဂရာသီသအရပ်မှ မဟာဗောဓိဘက်ဘက်သို့ ရှေးရှု၍ တယောက် တည်း လျှောက်လာနေသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ၍ လ သား မျှသာ ရှိသေးသော မြတ်စွာဘုရားကလည်း မဟာဗောဓိမှ မိဂဒါငုန်တော့ရှိရာ ဗာရာဏသီဘက်သို့ တပါးတည်း ထွက် ကြွတော်မူလာလျက် ရှိနေသည်။

တနေရာ၌ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာနှင့် ဥပကတို့ ဆုံမိကြလေ၏။ အသွင် တော်တမျိုးဖြင့် ပြုံးပြုံးပြက်ပြက် တလက်လက်ရောင်ချည်တော် ကွန်မြူးကာ အထူးတင့်တယ် သပ္ပာယ်လှသော ဗုဒ္ဓ၏အသွင် တော်ကို ဖူးမြင်ရသောအခါ ဥပက တက္ကတုန်းသည် ရှန်းရှန်း စားစား ငေးကြည့်နေမိသည်။ ဤသို့သောအသွင်ထူးကို တခါ

၃၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဘူးမျှ မတွေ့ဘူးသဖြင့် အလွန်လည်း အံ့ဩနေမိသည်။ နောက် သူကပင်စတင်၍ နှုတ်ခွန်းဆက်လေ၏။

မေး။ ငါ့ရှင်ရဟန်းကြီး၊ သင်ကား ဣန္ဒြေရှိစွာ။ သင်၏ အသွင်သည် လွန်စွာတင့်တယ်၍ ကြည်ညိုဘွယ် ကောင်းလေစွာ။ ပလျမ်းတောက်ပြောင်သော ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါလည်း ရှိပေ၏။ အသင်သည် အဘယ်သူကိုရည်မှန်း၍ ရဟန်းပြုဘိသနည်း။ သင်၏ ဆရာကား အသူဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အို ဥပက၊ ငါကား မကြာသေးသော အချိန်က ကိလေသာကို တွန်းလှန်၍ အောင်ပွဲခံလာခဲ့သူတည်း။ တဏှာ၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန် ဘုံကို အာရုံပြုပြီးသောငါ၊ သစ္စာလေးပါးကို ငါ၏ထိုးထွင်းဉာဏ်ဖြင့် အမှန်သိပြီးသော ဘုရားစင်စစ် ဖြစ်သော ကြောင့် ငါက အဘယ်သူကိုဆရာတင်မည်နည်း။ ငါ့မှာ ဆရာ မရှိ။ လောကဓာတ်ဝန်းကျင်၌ ငါနှင့်တူသူ တယောက်မျှမရှိ။

အို ဥပက၊ ငါကား လောက သုံးပါး၌ ပူဇော်အထူးခံ ဘုရားရဟန္တာတည်း။ ရိုင်းပြ ရုန့်ကြမ်းသူတို့အား ယဉ်ပါးလာ အောင် ငါဆုံးမနိုင်၏။ နတ်၊ လူ ဦးခိုက်ရာဆရာကား ငါဖြစ်၏။ ငါ့ကို တုဘက်ပြိုင်နိုင်သူမရှိ။ ပြိုင်ဘက်မပြု၊ ငါကား တဆူတည်း သော ဘုရားဖြစ်သည် ဥပက။

(ထိုအခါ ဥပက ခေါင်းညိတ်၍)

မေး။ သြ ဟုတ်ပေလိမ့်မည်။ အသင်၏ ရုပ်သက္ခဏာကို ထောက်သောအားဖြင့် အသင်ဆိုသောစကားသည် မှန်လောက် စရာရှိပါသည်။ ဒါထက် ငါ့အရှင်၊ သင်၏ အမည်နာမကို ပြောမပြုနိုင်ပေဘူးလား။ ကျွန်ုပ် သိချင်ပါသည်။ သင့်အမည်က ဘယ်လိုခေါ်ပါသလဲ။

ဖြေ။ အို ဥပက၊ ဘုရားအဆူဆူ ပွင့်တော်မူသွားကုန်ပြီ။ ငါကဲ့သို့ပင် ဘုရားနှင့်နှင်ဖြစ်ကုန်သော ထို မြတ်ဘုရားတို့၏ အမည်ကော်ကား ‘ဇိန’ ဟူ၍ တွင်ကုန်၏။ ငါသည် မာရ် ငါးပါးကို အောင်နိုင်သူ ဖြစ်ရကား ရှေးဘုရားတို့၏ အမည် နာမတော်နှင့် အသားတူ ငါ့အမည်သည်လည်း ‘ဇိန’ မည်ပေ သတည်း။

မေး။ သြ ဦးဇိန၊ ဟုတ်စ။

ဖြေ။ မှန်၏၊ ဥပက။ ငါ့အမည် ဦးဇိန။

မေး။ အရှင်ဦးဇိန၊ ယခု ဘယ်ကြမ္မာမည်လို့ပါနည်း။

ဖြေ။ အို ဥပက၊ ငါ မိဂဒါဝုန်တောသို့ သွားအံ့။ ပဉ္စဝဂ္ဂိ ရဟန်းတို့အား ငါသွား၍ တရားဟောအံ့။

မေး။ နောင်တနေ့တွင် ငါ့ရှင်နှင့် တွေ့လို ပါသေး၏။

ဖြေ။ ကောင်း၏၊ ဥပက။ သင် တွေ့လိုသောအခါ ငါ့ထံ လာခဲ့လော့။

ဤသို့ မေး ဖြေ ပြုကြပြီး ဗုဒ္ဓနှင့်ဥပက ထိုနေရာက လမ်းခွဲ ကြလေ၏။

(ဝိနယပိဋက။ မဟာဝါပါဠိတော်။ မဟာခန္ဓာက)

ဘုရားရဟန္တာနှင့် ငါ့ဟူသော ဝေါဟာရ

ပြဿနာ = ဘုရား ရဟန္တာ၌ အတ္တစွဲ ရှိသလော။

မေးလျှောက်သူ = တောစိုး နတ်သားတဦး။

ဘဦးသောနတ်သားသည် တခုသော တောအုပ်ကြီး၌ နေ၏။ သူနေသော တောအုပ်ထဲသို့ ရဟန္တာကြီးများ လာရောက် နေထိုင်ကြလေရာ ထိုနတ်သားသည် ရဟန္တာကြီးများအချင်းချင်း ပြောကြသော စကားများကို ကြားနေရ၏။

ထိုအခါ ယင်းရဟန္တာကြီးများ ပြောစကားကို အကြောင်း ပြု၍ ထိုနတ်သားသည် ရဟန္တာကြီးများအပေါ်တွင် ယုံမှား သံသယ ဖြစ်လာသည်။

ရဟန္တာကြီးများ ဆိုပြောကြသည့် စကားများကား- “ငါ စားသည်၊ ငါ သောက်သည်၊ ငါ အိပ်သည်၊ ငါ့ပစ္စည်း၊ ငါ့ဟာ၊ ငါ့သပိတ်၊ ငါ့သင်္ကန်း” ဤသို့ စသည်ဖြင့် အတ္တစွဲ ငါ၊ ငါ့ဟူသော စကားများ ဖြစ်သတည်း။ ထိုစကားကို အကြောင်း ပြု၍ နတ်သားသည် တွေးမိလာ၏။ “အစက ဤကိုယ်တော် ကြီးများကို ရဟန္တာဟု ငါထင်မှတ်ခဲ့သည်။ ရဟန္တာတို့မည်သည် ငါ့ငါ့ဟူ၍ အတ္တစွဲနှင့် စပ်သောစကား၊ အတ္တစွဲ မကင်းသော စကားကို ဆိုကြ ပြောကြရာ သလော၊ မဆို မပြောရာ

သလော”ဟု သို့လောသို့လော တွေးတောဒွိဟ သံသယ ဖြစ်လာသည်။

တနေ့သ၌ ထိုနတ်သားသည် မိမိ၏ ယုံမှားသံသယ ကင်းပခြင်းငှာ ဘုရားအထံတော်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုပြဿနာ ရပ်ကို တင်ပြလျှောက်ထားကာ မေးမြန်းခြင်း ပြုလေ၏။

မေး။ လူ နတ် ဗြဟ္မာတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ အကြင်ရဟန်းသည် ရဟန္တာဆိုပါက၊ ရဟန်းကိစ္စ ပြီးစီးသောပုဂ္ဂိုလ်မှန်ပါက၊ အာသဝေါကုန်ခန်းပြီး ဖြစ်ပါက၊ တဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း မရှိသော နောက်ဆုံး ခန္ဓာဝန် အတ္တဘောရှိသည် ဆိုပါက ထိုရဟန်းသည် “အဟံ ဝဒါမိ = ငါပြောသည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အဟံ ပိ ဝါမိ = ငါသောက်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မမစိဝရံ = ငါ့သင်္ကန်း ဟူ၍လည်းကောင်း အတ္တစွဲ ငါဟူသောစကားကို ဆိုရာပါသလော့။

ဖြေ။ အချင်း ဒါယကာနတ်သား၊ မှတ်သား နာယူလော့။ အကြင်ရဟန်းသည် ကုန်ပြီးသော အာသဝေါတရား လေးပါးလည်း ရှိ၏။ ပြီးပြီးသော ရဟန်းကိစ္စ ၁၆ ပါးလည်း ရှိ၏။ နောက်ထပ်တဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမရှိသော နောက်ဆုံးခန္ဓာဝန်ကိုလည်း ဆောင်၏။ ထိုရဟန်းသည် အဟံ ဝဒါမိတံပိ = ငါပြောသည်၊ ငါဆိုသည် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မမံ = ငါ့ကို၊ ပရေ = ဘာပါးသောသူတို့က ဝဒန္တိတံပိ = ပြောကုန်သည်၊ ဆိုကုန်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း ပြောဆိုပေရာသည်။ ခန္ဓာလောက၌ လိမ္မာသောရဟန်းကား လူ ဝေါဟာရ၊ လူ အသုံးအနှုန်းကို သိတော်မူ၏။ သိသောကြောင့် လောကဝေါဟာရမျှဖြင့် ဆိုရာသည်။ ဆိုနိုင်ပေသည်။ ဆိုကောင်းသည် မှတ်ရာ၏။

၃၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အချင်းဒါယကာ နတ်သား၊ ငါထင်ရှားစွာ ဆိုဦးအံ့။
ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် သွားကုန်၏၊ စားကုန်၏၊ ရပ်ကုန်၏၊
နေကုန်၏။ ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် အိပ်ကုန်၏၊ သောက်ကုန်၏။
ဆိုခဲ့သော်၎င်း၊ ဤသင်္ကန်းကား ခန္ဓာငါးပါး၏ သင်္ကန်းတည်း။
ဤသပိတ်ကား ခန္ဓာငါးပါး၏ သပိတ်တည်းဟု ဤသို့သော
ဝေါဟာရဖြင့် ဆိုခြင်း၊ ပြောခြင်း၊ သုံးနှုန်းခြင်း ပြုခဲ့သည်ရှိ
သော်၎င်း လောကဝေါဟာရ အစဉ်အလာ၊ ပြောရိုး၊ ဆိုရိုး၊
လူ အသုံးအနှုန်း ပျက်လေ၏။

အချင်းဒါယကာနတ်သား၊ ယင်းသို့ ခန္ဓာငါးပါး သွားသည်၊
ခန္ဓာငါးပါး စားသည် စသည်ဖြင့် မဆိုမှတ် လူဝေါဟာရ၊
လူ အသုံးအနှုန်းဖြင့်သလျှင် (လူ ဝေါဟာရနှင့် မဆန့်ကျင်
သောစကားဖြင့်) ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိုပေရာ၏။ လောက
ဝေါဟာရ လူအသုံးအနှုန်း မပျက်စေခြင်းငှာ၊ နားလည်
စေခြင်းငှာ ငါ သွားသည်၊ ငါ စားသည်၊ ငါ သင်္ကန်းဟူ၍ ဘုရား
ပစ္စေကဗုဒ္ဓိတို့သည်လည်း ဆိုကုန်၏။ ရဟန္တာတို့သည်လည်း
ဆိုပေကုန်၏။ အတ္တစွဲရှိ၍ ဆိုသည် မဟုတ်။

(သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်နှင့် ၎င်းအဋ္ဌကထာ)

သဗ္ဗညုတ

ပြဿနာ = ဘုရား၌ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရှိ မရှိ။

မေးလျှောက်သူ = ပဿေဒီ ကောသလမင်း။

ကောလာဟလ^၁ ငါးပါးရှိ၏။ ငါးပါး ဟူသော်ကား-

- (၁) ကပ္ပ ကောလာဟလ၊
 - (၂) ဗုဒ္ဓ ကောလာဟလ၊
 - (၃) စက္ကဝတ္တိ ကောလာဟလ၊
 - (၄) မင်္ဂလာ ကောလာဟလ၊
 - (၅) မောနေယျ ကောလာဟလ၊
- ဤငါးပါးတည်း။

(၁) ကပ္ပ ကောလာဟလ

ထိုငါးပါးတွင် ဤနှစ်မှ အနှစ်တသိန်းထက်၌ ကမ္ဘာ ပျက်လတ်၊ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ ဟူသော ဗြဟ္မာ့

၁။ ကောလာဟလ = အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် တခဲနက် ကြေးကြော်ခြင်း။

၃၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဝိဟာရတရား လေးပါးကို ပွားစေကြကုန်ဟု လောကဗြူဟာ နတ်တို့ လူတို့ လမ်းဆုံ လမ်းမတို့၌ ကြွေးကြော်ခြင်းသည် ကပ္ပကောလာဟလ မည်၏။

(၂) ဗုဒ္ဓကောလာဟလ

ဤနှစ်မှ အနှစ် တထောင်ထက်၌ သဗ္ဗညုတရား ထင်ရှား ပွင့်တော်မူလိမ့်မည်။ မွေ့နှုမ္မေပဋိပဒါကို ရှိသေစွာ ကျင့်ကြံ ကုန်သော သံဃာရတနာအပေါင်း ကောင်းစွာ ခြံရံလျက် ဒေသနာ အမြိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူလို၍ ဒေသစာရီ ကြံချီတော်မူလတံ့ဟူ၍ ဤသို့ နတ်တို့ ကြွေးကြော်ခြင်းသည် ဗုဒ္ဓကောလာဟလ မည်၏။

(၃) စက္ကဝတ္တိကောလာဟလ

ဤနှစ်မှ အနှစ်တရာထက်၌ လေးကျန်းလုံးကို အစိုးရသော၊ ရတနာခုနှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော၊ တထောင်အလွန်ရှိသော သား ရတနာအပေါင်း ခြံရံလျက် စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်လတံ့ဟူ၍ ဤသို့ နတ်တို့ ကြွေးကြော်ခြင်းသည် စက္ကဝတ္တိ ကောလာဟလ မည်၏။

(၄) မင်္ဂလာကောလာဟလ

ဤနှစ်မှ ဆယ့်နှစ်နှစ်အထက်၌ မင်္ဂလာတရား ထွန်းကား လတံ့ ဟူ၍ ကြွေးကြော်ခြင်းသည် မင်္ဂလာ ကောလာဟလ မည်၏။

(၅) မောနေယျကောလာဟလ

ဤနှစ်မှ ၇ နှစ်အထက်၌ မောနေယျအကျင့်ကို ကျင့်သူ ထွန်းကားလတ် ဟူ၍ကြွေးကြော်ခြင်းသည် မောနေယျ ကောလာဟလမည်၏။

ဤငါးပါးသောကောလာဟလတို့တွင် (၁)ပုရာဏကဿပ။ (၂) မက္ခလိဂေါသာလ။ (၃) နာဠမည်သော သူ၏သား နိဂဏ္ဏ။ (၄) ဗေလဠ၏သားသဉ္ဇယ။ (၅)ကစ္စာယန အနွယ် ဖြစ်သောပကုဓ။ (၆) လူတို့၏ ဆံမျှင်ဖြင့်ယက်သော ကမ္မလာ ကိုဝတ်သော အဇိတ ဤတိတ္ထိကြီး ခြောက်ယောက်တို့သည် ဗုဒ္ဓကောလာဟလကို ကြားကြကုန်သည်ရှိသော် မိမိတို့ ဆရာ အထံသို့ ကပ်ကြပြီးလျှင် စိန္တာမဏိမန္တာန် စသည်ကို သင်ကြား ကြလေကုန်၏။

ထိုသို့ သင်ယူကြကုန်ပြီးနောက် ငါတို့ကား သဗ္ဗညုဘုရား ဟူ၍ ကိုယ်ကိုယ်ကို ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ကြွေးကြော်ကြကုန်ပြီး လျှင် နောက်လိုက်နောက်ပါ အခြေအရံဘပည့်များစွာခြံရံလျက် ထိုထို ဇနပုဒ်တို့သို့ လှည့်လည်ကြလေကုန်၏။ ယင်းသို့လှည့်လည် ကြရင်းမှ သာဝတ္ထိပြည်သို့ ရောက်သွားကြလေသည်။

ယင်း တိတ္ထိဆရာကြီးများ၏ တပည့်များကတဆင့် လူတို့ထင်ရှား ဘုရားခြောက်ဆူ ပွင့်တော်မူနေပြီ ဖြစ်ကြောင်းကို သာဝတ္ထိပြည်ရှင် ဘုရင်ကောသလ မင်းတရား၏ ရွှေနားတော် ပေါက်ကြားအောင် လျှောက်ထားကြလေကုန်၏။

ထိုအခါ ကောသလမင်းက သင်တို့ဆရာ ဘုရား များကို ငါ ဖူးမျှော်လိုပေသည်။ သင်တို့ကိုယ်တိုင် ငါ၏ နန်းတော်သို့

၃၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ပင့်ခွဲကြပါကုန်ဟု စေလိုက်သောအခါ ထိုသူတို့သည် သူတို့၏ ဆရာ “ဘုရားကြီး” များကို နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစားကြွတော် မူပါရန် ပင့်ကြလေကုန်၏။

ထိုခရာအခါ၌ကား တိတ္ထိဘုရားကြီးများက ငါတို့ နန်းတော် ကို မလိုက်သို့ကြကုန်ဟု ငြင်းဆိုကြလေ၏။ ငြင်းဆိုလိုက်ခြင်းကား ဘုရင်နှင့် မျက်နှာချင်းမဆိုင်ဝံ့ မဆိုင်ရဲသောကြောင့် ဖြစ်လေ သည်။ သို့ရာတွင် သူတို့ကို အသဲစွဲကြည့်ညို့ နေကြသူများက ခဏခဏ ထပ်ဘလဲလဲ ပင့်နေကြသောအခါ မသွားပြန်လျှင် ညံ့ရာကျမည်က တကြောင်း၊ ၎င်းအပြင် ပင့်လျှောက်သူတို့၏ စေတနာ သဒ္ဓါတရားကိုဲ့၍ နန်းတော်သို့ လိုက်လာခဲ့ကြသေ ၏။ နန်းတော်ထဲသို့ ရောက်သွားကြလေ၏။

နန်းတော်ပေါ်သို့ ရောက်လာသော အဆိုပါ ဘုရားကြီး များအား ပဿနဒီကောသလမင်းသည် နေရာကို ခင်း၍မပေး လေဘဲ မိမိနှင့် သင့်လျော်လျှောက်ပတ်သောနေရာ၌ နေတော် မူကြကုန်ဟူ၍ ဆိုတော်မူ၏။

ထိုအခါ ဘုန်းရှိသောမင်း၏ တန်ခိုးအခွင့်သည် ဂုဏ်မရှိသော ဂုဏ်မဲ့သော တိတ္ထိတို့၏ ကိုယ်၌ နှံ့ဘွဲ့လေရကား မြတ်သော နေရာတွင် မနေရဲ၊ မဆိုင်ရဲကြလေကုန်။ ပျဉ်ချပ် ကြမ်းပြင်များ ပေါ်တွင်၎င်း၊ မြေပေါ်၌၎င်း နေကြလေကုန်၏။

ကောသလမင်းကား အကင်းပါးတော်မူလှ၏။ မြတ်သော နေရာ၌ မနေရဲ၊ မဆိုင်ရဲသည်ကိုမြင်သော် ဤသူတို့ထံ၌ အနှစ် သာရဟူ၍မရှိ။ မြတ်သောဘုရားဟူ၍ မရှိဟု တတ်အပ်သိတော် မူလေ၏။

ထို့ကြောင့် ကောသလမင်းသည် ယင်း တိတ္ထိဘုရားဆိုသူ
များအား တစုံတခု ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုမျှ ကျွေးမွေးခြင်း မပြု
စေဘဲ ထန်းပင်မှ ကြွေကျသော ထန်းသီးကို ဆောက်ပုတ်(ဝါ)
တင်းဘုတ်ကြီးဖြင့် ထုရိုက် ခွဲလိုက်သည့်ပမာ အောက်ပါ ပုစ္ဆာ
တပုဒ်ကို ထုတ်၍ မေးတော်မူသတည်း။

ကောသလ။ အချင်းတို့၊ သင်တို့ကား ဘုရား ဟုတ်ကြ
ကုန်သလော့၊ မဟုတ်ကြကုန်သလော့။

ထိုသို့ ခရီးရောက်မဆိုက် မေခွန်းထုတ်လိုက်သောအခါ တိတ္ထိ
တို့သည် အကြပ်ရိုက်ကာ ဤသို့ကြံကြံလေကုန်၏။ ငါတို့ကား
ဘုရားစစ်စစ် ဖြစ်ကုန်၏ဟု ဝန်ခံလိုက်ပါချေသော် ဤမင်းသည်
ငါတို့အား ဘုရားအရာ၌ထား၍ များစွာသော ပြဿနာများကို
မေးမြန်းခြင်းပြုလတံ့။ မေးသည်ရှိသော် ငါတို့မဖြေနိုင် ရှိလတံ့။
မဖြေနိုင် ခဲ့သော် သင်တို့ကား ဘုရား မဟုတ် ပါဘဲလျက်
လူ အပေါင်းကို လှည့်စားကာ ဘုရားဟု ပြောဆို ပြီးလျှင်
လှည့်လည် သွားလာ စားသောက်ဘိသည်ဟု ငါတို့၏ လျှာကို
လှီးဖြတ်ရာ၏။ အကျိုးမဲ့ကိုသော်လည်း ပြုရာ၏ဟု ကြံကြကုန်
ပြီးသော်-

တိတ္ထိများ။ မြတ်သောမင်းကြီး၊ ငါတို့ကား ဘုရားမဟုတ်
ပါကုန်။

ကောသလမင်းကို မလိမ်ဝံ့ကြလေသဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ
အတိုင်း ဖြောင့်ဆို ဝန်ခံကြလေရာ ကောသလမင်းသည် ထိုတိတ္ထိ
တို့အား နန်းတော်အပြင်သို့ ဆွဲထုတ်စေလေ၏။ တိတ္ထိဘုရား
ကြီးများသည်၎င်း၊ ယင်းတို့၏ တပည့်များသည်၎င်း နန်းတော်
အပြင်ဖက်သို့ ရောက်သွားကြ လေသောအခါ အရိုးစွဲအောင်

၄၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကြည်ညိုလာခဲ့သော ဒါယကာများက သူတို့ဆရာ ဘုရားကြီး များအား ဤသို့ ဆိုကြကုန်လေသတည်း။

“အရှင်ဘုရားတို့၊ အသို့ပါနည်း။ ကောသလမင်းက မေးခွန်း ပူစွာများ လျှောက်ထားမေးမြန်းပြီးနောက် ပူဇော်သက္ကာရများ ပြုလိုက်ပါ၏လား” ဟူ၍ မေးကြလေကုန်၏။ ထိုအခါ တိတ္ထိဘုရား ကြီးများက-

“ချစ်သားတို့၊ သောသလမင်းက ငါတို့အား ဘုရားလော ဟူ၍မေးပေ၏။ ငါတို့ကား ဘုရားဟူ၍ မင်းထံ၌ ဝန်မခံခဲ့ကြ ကုန်။ အကြောင်းသော်ကား ငါတို့က အဘယ်၍ “ဘုရား” ဟု မှန်သောအတိုင်း ဝန်ခံလိုက်ခဲ့သော် ထိုမင်းသည် ငါတို့အား ဘုရားအရာ၌ထား၍ ပြဿနာ မေးတော့အံ့၊ ထိုအခါ ငါတို့က ဖြေဆိုလိုက်သည်ကို ကောသလမင်းသည် မယုံမကြည်ဖြစ်လေတံ့။ ယင်းသို့ မယုံကြည်ခြင်းကား ငါတို့အား ပြစ်မှားရာ ကျသော ကြောင့် မင်းကြီး၌ အကုသုလ်ပုဂ္ဂိုလ်၍ အပြစ်များလတံ့သည်ကို ငါတို့မြင်လေသောကြောင့် မင်းကြီးအား သနားသောအားဖြင့် ဘုရားမဟုတ်ဟူ၍ ငါတို့ ဖြေဆိုခဲ့ရကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။ စင်စစ် သော် ငါတို့ကားဘုရားဆိုမှ တကယ်ဘုရားစစ်စစ် ဖြစ်သတည်း။”

တိတ္ထိတို့သည် ဤသို့ပင်လျှင် တပည့်များအား ဘုရားဟူ၍ လှည့်ဖျား ကြပြန်လေကုန်၏။ ကောသလမင်းသည် ပုရာဏ ကဿပ အစရှိသော တိတ္ထိကြီးများ ပြန်သွားကြသော်လည်း ဘုရားဟူ၍ လူတို့အား လိမ်လည်လှည့်ဖျား၍ စားသောက်နေ ကြပုံကို တအံ့အနွေးနွေး ကျွေးမိနေ၏။ ထိုအကြောင်းကို ဘုရား သခင်အား လျှောက်ထားလိုသော်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည်

အခြား ဒေသများသို့ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူဆဲ ဖြစ်၍ ဘုရားသခင်ကြွအလားကိုသာ စောင့်မျှော်၍ နေတော်မူ၏။

အခါ တပါးတွင် မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိ ပြည်သို့ ကြွတော်မူလာပြီးလျှင် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ကောသလ မင်းသည် ဘုရားသခင် ထံတော်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အောက်ပါပုစ္ဆာဖြင့် မေးလျှောက် ခြင်း ပြုလေသည်။

မေး။ ဘုန်းတော်သခင် မြတ်ရှင်ပင်ဘုရား၊ အရှင်မြတ် ဘုရားသည် အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို သိတော်မူ ပြီဟူ၍ ဝန်ခံတော်မူပါသလား၊ ဘုရားဟူ၍ ဝန်ခံတော်မူပါ သလား၊ သို့မဟုတ် ဝန်မခံနိုင်ဘဲ ရှိပါသလား ဘုရား။

ဖြေ။ ဒကာတော်မင်းကြီး၊ ငါဘုရားအား အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏ဟူ၍ အကြင် သူသည် ဆို၏။ ထိုသို့ ဆိုသောသူသည် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်၏။ ငါဘုရားသည် အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသည်မှာလည်း အမှန်ပင် ဖြစ်ပေ၏။

ကောသလ။ အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ပုရာဏကဿ၊ မက္ခလိ ဂေါသာလ၊ နိဂဏ္ဏ၊ သဗ္ဗယ၊ ပကုဓံ၊ အဇိတ ဤဂိုဏ်းဆရာကြီး များကား များသောအခြံအရံလည်း ရှိကြပါကုန်၏။ အလို နည်းသည်၊ ရောင့်ရဲလွယ်သည်ဟူ၍လည်း ကျော်စောပါကုန်၏။ အဝတ်မျှပင် မဝတ်ကြ ဟူ၍လည်း ထင်ရှားလှပါကုန်၏။ အဝတ်မစည်း အချည်းနှီး(ဝါ)အဝတ် မကပ်သော တပည့် လက်သားလည်း အလွန် ပေါများပါကုန်၏။ အန္ဓပုထုဇဉ် လူမိုက်အပေါင်းတို့၏ ကောင်းချီးပေးခြင်း၊ ပူဇော်ခြင်းကိုလည်း

၄၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ခံကြရပါကုန်၏။ ဤ ဂိုဏ်းဆရာကြီး ခြောက်ယောက်တို့ကား သူတို့ကိုယ်သူတို့ “ဘုရား” ဟူ၍ အပဉ္စ ပြောဆိုဝန်ခံနေကြကုန် သော်လည်း တပည့်တော် မေးမြန်းကြည့်သော အခါ၌ကား ဘုရားမဘုတ်ပါကုန် ဟူ၍ ဆိုကြသည်။

အရှင်ဂေါတမ သည်ကား ဖွားသည်မှ အသက်အရွယ် ငယ်လှလှပါသေးသည်။ ရဟန်းဖြစ်၍လည်း မကြာမြင့်သေး။ ထို့ကြောင့် မေးအပ်သော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို ဝန်မခံ နိုင်ဘဲ ရှိလိမ့်မည်အထင်ဖြင့် တပည့်တော် မေးလျှောက်မိခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

“မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသနာတော်နည်း၌ အလွန် လိမ္မာ တော်မူလှသည့် အားလျော်စွာ ကိုယ်တော်ကို အတုင်းထား၍ သီလဝန္တရဟန်းကို ဖြေကြားတော်မူသတည်း။

မြတ်သောမင်းကြီး၊ လောက၌ မထေမဲ့မြင် မပြုအပ်၊ မပြုသင့်၊ မပြုထိုက်သောအရာ လေးမျိုးရှိ၏ ဟူ၍ မှတ်လေလော့။ ယင်း လေးမျိုးတို့အနက်တွင်-

“(၁) မင်းသားငယ်ဘဝပါးသည် လာနေ၏။ ထိုသို့လာနေ သည်ကိုမြင်လျက် လှံလတခု၊ ခေါင်း လှံရှောင်ပေးခြင်းကို မပြု သော်လည်းကောင်း၊ အပေါ်ရုံကို မဖယ်သော်လည်းကောင်း၊ ဆင်ကျောက်ကုန်း၊ မြင်းကျောက်ကုန်း၊ ရထားထက် စသည်တို့မှ မဆင်းသက်သော်လည်းကောင်း ဤအလုံးစုံသည် မင်းသားကို မသေမဲ့မြင်ပြုသည် မည်၏။

“ဤမင်းသားကား အလွန်ဝမ်းဗိုက်ကြီးလှ၏။ ခိုး သူ ကို မျှ နှိုင်းပါမည်လော့၊ တိုင်းပြည်ကိုမျှ ဆုံးမနှိုင်း၊ အုပ်ချုပ်နိုင်ပါမည်

လော့ဟု ဆိုခြင်း ပြောခြင်းသည် မင်းသားအား နှိပ်စက်၍ ဆိုခြင်း မည်၏။

“(၂) မြတ်သောမင်းကြီး၊ တံမြက်စည်းတံ ဗိုင်းဝင်ရိုးမျှ သာ ဖြစ်သော်လည်း အဆိပ်ထန်သောမြေကို ကိုယ်၌ ပတ်စေ သော်လည်းကောင်း၊ လျှာကို ကိုက်စေ သော်လည်းကောင်း မြေကို မထေမဲ့ပြုသည်မည်၏။ ဤမြေကား မြေကောင်းတကား၊ ရေမြေတကား၊ မြက်ရှောတကား၊ ကိုက်နိုင်မည်လော၊ အဘယ်သို့ အဆိပ်ကို နှံစေနိုင်မည်နည်းဟု ဆိုခြင်းသည် မြေကို နှိပ်စက်၍ ဆိုသည် မည်၏။

“(၃) မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဇီးစေ့ခန့်မျှသာဖြစ်သော မီးကို လည်း ကစားသည်ရှိသော် မီးကို မထေမဲ့မြင်ပြုသည် မည်၏။ ဤမီးကား အနည်းငယ်သာတကား၊ အဘယ်ရာဂုကိုမျှ ကျက် စေနိုင်ပါမည်နည်း စသည်ဖြင့် ဆိုခြင်းသည် မီးကို နှိပ်စက်၍ ဆိုသည် မည်၏။

“(၄) မြတ်သောမင်းကြီး၊ သီလရှိပေသော ရဟန်းငယ်၊ သာမဏေငယ်ကို မြင်၍ ခရီးမလွှဲ။ မရှောင် မတိမ်းသော် လည်းကောင်း၊ အပေါ်ရုံကို မလှမ်းမဖယ်သော်လည်းကောင်း၊ နေရာမှ မထသော်လည်းကောင်း၊ နောက်ဖိကျောခိုင်း နေသော် လည်းကောင်း သီလဝန္တ ရဟန်းသာမဏေကို မထေမဲ့မြင် ပြုသည် မည်၏။ ဤရဟန်းငယ်၊ သာမဏေငယ်ကား တဏှာ များစွာတကား၊ ဝမ်းဗိုက်ကြီးစွာတကား၊ တစုံတခုသော ဘုရား စကားကို သင်နိုင်ပါမည်လော၊ တော၌ နေနိုင်ပါမည်လော၊ မထေရ်ဖြစ်သောအခါ ကြည်ညိုဘွယ် နှစ်သက်ဘွယ် ရှိနိုင်ပါ

၄၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မည်လောဟု ဆိုခြင်းသည် ရဟန်းကို နှိပ်နှိပ်စက်စက် ဆိုသည် မည်၏။

“ဟိုလေးပါးတို့တွင် မင်းသားကို ရိုသေသော သူကား ဆင်ယာဉ်၊ မြင်ယာဉ် စသည်တို့ကို ရ၏။ မြေကို ဆိုခဲ့ပြီးသော အပြစ်ကိုပယ်၍ ကောင်းစွာပြုသောသူကား မြေကို ကစားသဖြင့် ရအပ်သော လာဘ်ဟူသမျှကို ရ၏။ မီး၌ ကောင်းစွာ ပြုသောသူကား ယာဂုချက်ခြင်း အစရှိသော အကျိုးကိုရ၏။ သီလဝန္တ ရဟန်းကို ရိုသေသော သူကား မကြားနာရသေးသော တရားကို ကြားနာရခြင်း၊ ကြားနာရပြီးသော တရားကို ယုံမှားပျောက်ရခြင်း စသော အကျိုးတရား ငါးပါးနှင့်တကွ ပါဠိ၌လာသော အပြစ်တို့မှ ပြန်သောအကျိုးကိုရခြင်း၊ နတ်ရွာ မင်္ဂလိလ်စသည်ကို ရခြင်း ဤသို့ အစရှိသောအကျိုးကို ရ၏။

ထို့ကြောင့် သီလဝန္တရဟန်းကို ငယ်သည်ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုရာ။ ချမ်းသာသုံးပါးကို တောင့်တသောသူသည် ရဟန်းတို့ကို ဆိုခဲ့သော အမှုတို့ကို မပြုမူ၍ ရိုသေစွာ လုပ်ကျွေးသည် ရှိသော် မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သောအကျိုး၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော အကျိုးကိုသိ၍ သူကြွယ်ကြီးသုံးပါး ဖြစ်ခြင်း၊ ခြောက်ထပ်သော ကာမာဝစရ နတ်ပြည်၌ဖြစ်ခြင်း၊ ကိုးထပ်သော ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ခြင်း၊ အဆုံးအစွန်၌ နိဗ္ဗာန်ရွှေ့ပြည်ကြီးသို့ ဝင်ရခြင်းအကျိုးကို ရပေလတံ။

ဒေသနာတော်အဆုံး၌ ကောသလမင်းကြီးကား သရဏဂုံ တည်လေ၏။

(သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်။ နဉ္ဇညာတဗ္ဗသုတ်)

သစ္စကနှင့် အတ္တဝါဒ

ပြဿနာ=ရုပ်သည်အတ္တ။

မေးလျှောက်သူ=သစ္စက ပရဗိုဇ်။

ပညာရှိအခေါ်ခံ အတော်အတန်ကျွမ်းကျင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဝေသာလီပြည်ကို ကွင်းရှောင်သွားကြသည်က များ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သစ္စကနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ဝါဒချင်း မပြိုင်ရဲကြသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

သစ္စကသည် ဝေသာလီ ပြည်သား ပရဗိုဇ်တဦး ဖြစ်၏။ အမိဖက်မှ ဝါဒငါးရာ၊ အဖဖက်မှ ဝါဒငါးရာ ပေါင်း ဝါဒပေါင်း တထောင် တတ်ကျွမ်းပြီး လိစ္ဆဝီ မင်းသားငါးရာ တို့အား ပညာသင်ကြားပေးနေသော မင်းဆရာလည်း ဖြစ်၏။ ဇမ္ဗူဒိပ် ကျွန်းအပြင်၌ သူနှင့် ဖက်ပြိုင်၍ ဝါဒချင်း ပြိုင်ရဲသူ၊ ပြိုင်ဝံ့သူ မရှိ။

သို့ကြောင့် သစ္စကသည် ငါလိုလူဇမ္ဗူမ္မာမရှိဟူ၍ အတိမာန ဖြင့် ထောင်လွှားဝင့်ကြွားနေခြင်းမှာ အဆန်းမဟုတ်ပေ။

သစ္စက၏ လက်ရှိအခြေအနေမှာ ပြိုင်ဘက်ကင်းသော မြင်းကြီးကို ဇောင်းသွင်းထားသည်နှင့် အလားတူနေပေ၏။ သူ့ကို ဖက်ပြိုင်နိုင်သူ လူ တယောက်မျှ ပေါ်မလာ သောကြောင့် ဝါဒရေးရာနှင့် ပတ်သက်၍ ငြင်းခုံရမှ နေတတ်ထိုင်တတ်သော

၄၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တို့ ဖြေကြားခဲ့ရသော

သစ္စကအဖို့တွင် ယခုလို ပြိုင်သူမရှိသောအခါ ပျင်းချာချာကြီး ဖြစ်သောကြောင့် သူသည် ပြိုင်ဘက်ကိုသာမျှော်ခေါ်တောင့်တ လျက် ရှိနေ၏။

အခါတပါးတွင် ဝေသာလီပြည်သို့ မြတ်စွာဘုရားကြွရောက် တော်မူလာသည်ဟူသော သတင်းစကားကို ကြားရလေသော အခါ သစ္စက “ပရဗိုဇ်” သည် များစွာ ဝမ်းသာသွားလေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သဗ္ဗညုဘုရားသည် လောကသုံးပါး တွင် ပြိုင်ဘက်ကင်းလွတ် အထွတ်ဆုံး၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍ ထင်ရှား ကျော်ကြားနေသူ ဖြစ်ရာ ယင်းအကျော်အမော် ဇော်ဆိုသော ဘုရားကို ဦးကျိုးအောင် ဝါဒနှင့် ချိုးနှိမ် လိုသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

၁။ ပုဆိုးဖြူကို သင်္ကန်းယောင်ဝတ်သော တိတ္ထိကား ပဏ္ဍရင် (ဖိုးသူတော်) မည်၏။ ဦးခေါင်းပြည်းလျက် ရဟန်း ယောင် သင်္ကန်းဝတ်သည်ကား ပရိဗ္ဗာဇက (ပရဗိုဇ်) မည်၏။ ကိုယ်၌ အဝတ်မကပ် အချည်းစည်းနေသော တိတ္ထိကား အဇိဝက မည်၏။ ငါတို့၌ ကိလေသာ ဟူသော ထုံးနှောင် ဖွဲ့ခြင်းကား မရှိပြီ။ သံသရာ၌ ကြောင့်ကြခြင်းကိစ္စမရှိ။ လယ်ယာ မယား သိမ်းဆည်း ခြင်း ဟူသော ရာဂစသော ကိလေသာတို့၏ အာရုံကား ငါတို့၌မရှိပြီ။ ငါတို့ကား ရဟန္တာတည်းဟု ဝန်ခံလျက် တပါးသော အမူအရာ ပရိက္ခရာတို့ကိုဆောင်သော တိတ္ထိ တို့ကား နိဂဏ္ဍမည်ကုန်၏။ ။ (ဗာဟိရနိဒါန၊ တတိယ သင်္ဂီတံ၊ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊ ရှေ့ဥမင်မူ-၉၉)

သို့ကြောင့်လည်း သစ္စကသည် သူတပည့် လိစ္ဆဝီမင်းသား တို့အား ဤသို့ ဝင့်ဝင့်ဝါဝါ ကြုံးဝါးပြောဆိုခြင်း ပြုလေ၏။

“အို မင်းသားတို့၊ မင်းသားတို့၊ သင်တို့ဆရာဖြစ်သော ငါ အဘယ်မျှ ပညာစွမ်းထက်ကြောင်းကို သင်တို့ ကောင်းစွာအသိ ဖြစ်ပေသည်။ အသီးသီး ပညာကြီး ပညာကျယ် အသွယ်သွယ် ရောက်လာသမျှ ဆရာများကား ငါ့စကားတခွန်း အမေးကိုမျှ မခံနိုင်လေကုန်။ ငါ၏ဝါဒအတင်ကို ပြေလည်အောင် ချေဆို နိုင်သူကား ရှာမှရှား။ တယောက်မျှ ငါရှာ၍ မတွေ့ခဲ့။ လူတို့ ထင်ရှား ဘုရားဆိုသော သူများပင်လည်း ငါနှင့်ကြုံ တုန်လှုပ် ရမည်။ ငါမေးရက ဇောချွေးများပြန်ရမည်။ လူကိုမဆိုထားဘိ ငါနှင့်ဆိုင်ငြားက သစ်ပင်များသော်မှ တုန်လှုပ်ရသေးသည် မင်းသားတို့”

“အို မင်းသားတို့၊ ယခုမျက်မှောက်လောကတွင် ရှင်ဂေါတမ သည် သူ့ကိုယ်သူ ဘုရားဟုသမုတ်လျက် လူတို့၏ဆရာ သူလုပ်နေ ချေသည်။ ယခု ငါတို့ခဝသာလီပြည်သို့ ရောက်နေပြီ ကြားရ၏။ ထိုဘုရားဆိုသော ဂေါတမကား ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးကောင်းကြီး ပေမည်။ အယူဝါဒ၌ ငါ့လောက်ကျနမည်ဟု ငါမထင်။ ထိုရှင် ဂေါတမကို ဝါဒဖြင့် ရယ်ချင်ဖွယ် ရှက်ဖွယ်လိလိဖြစ်သွားအောင် ပရိသတ် အလယ်၌ ငါမေး၍ပြမည်။ နှလုံးမသာ၊ မျက်နှာ မလှအောင် ဝါဒဖြင့် သူ့ကို ကျီစယ်ပြမည်။ သင်တို့တတွေ အားလုံး ငါ့နောက်က လိုက်ခဲ့ကြကုန်။ ဂေါတမ ဘုရားထံ ငါသွားအံ့”

ယင်းသို့ ကြားကြားဝါးဝါး ခေါ်လေသောအခါ လိစ္ဆဝီ မင်းသားလောက တဝိုက်ဝယ် အတော်ကလေး ဂယက်ရိုက်

၄၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သွားလေ၏။ ဆရာသစ္စက ကပင် ဂေါတမဘုရားကို ဝါဒချင်း ပြိုင်နိုင်လေမည်လော၊ သို့မဟုတ် ရှုံးလေမည်လောဟူ၍ တွေးသူ ကဟွေး၊ အချို့ကလည်း ဘုရားဂေါတမကို ပြိုင်၍ နိုင်ရိုးမရှိချေ။ ဆရာသစ္စကဝယ် ဘယ်ပြဟော၊ ဘယ်သိကြား၊ ဘယ်နတ်များက ခွဲကပ်၍ နိုင်အောင်ထုတ်နိုင်ချေအံ့နည်း ဟူ၍ ပြောသူက ပြော။ သို့နှင့်ပင် ဂေါတမဘုရားအထံသို့ သစ္စကနှင့်အတူ လိုက်ပါလာခဲ့ ကြလေ၏။

ဆရာသစ္စကသည် မင်းပရိသတ် ခြံရံလျက် ဆွမ်းစားပြီးချိန် တွင် ဘုရားသီတင်းသုံးတော်မူရာ ကုဋ္ဌာဂေါရစရပ်သို့ ရောက်သွား ၏။ ဘုရားသင်္ခါကိုမတွေ့၍ သံဃာတော်များကို မေးလျှောက် ကြည့်လျှင် ဂေါတမဘုရားသည် နေသန့်ရာသစ်ပင်ရင်း၌သီတင်း သုံးနေတော်မူကြောင်း သိရလျှင် ထိုနေရာမှ ဘုရားရှိရာဘက်သို့ လှည့်ထွက်သွားသည်။

ရောက်လျှင် ဗုဒ္ဓဘုရားသည် သစ္စကနှင့် အေးချမ်းသာယာစွာ အာလာပသလ္လာပစကားများ လက်ခံ ပြောဆိုတော် မူသည်။ သင်းသို့ပြောဆိုပြီးမှ သစ္စကသည် ဗုဒ္ဓထံ ခွင့်ပန်လေ၏။

“အရှင်ဂေါတမ၊ အကျွန်ုပ်အား အခွင့်သနားတော်မူပါလျှင် ပြဿနာဘခုကို အကျွန်ုပ်မေးလိုပါသည်။ ထိုပြဿနာကို ဖြေတော် မူပါအံ့လော့”

အချင်းသစ္စက၊ ပြဿနာဖြေသောအရာဝယ် ငါ၌ ဝန်လေး သော အရာသင်္ခါမရှိ။ သင်အလိုရှိရာကို မေးလော့။ သင့်အား ငါ ခွင့်သနားလေ၏။”

ထိုသို့ ခွင့်ပြုလိုက်သောအခါ သစ္စက၏ဘပည့် လိစ္ဆဝီမင်း ပရိသတ်များမှာ အထူးလှုပ်ရှားကာ အာရုံစိုက် လာကြကုန်ပြီး

မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း၊ သူတို့ဆရာကို၎င်း စူးစိုက်စွာ ကြည့်နေစဉ် မှာပင် သစ္စက က ပြဿနာကို စတင်၍ မေးလေတော့၏။

မေး။ အို-အရှင်ဂေါတမ၊ အရှင်သည် မိမိ၏ တပည့် တပန်း ရဟန်းများ၊ သာဝကများကို အဘယ်သို့ ဆုံးမတော် မှုပါသနည်း။ တပည့်အပေါင်းတို့ ကောင်းစွာ သိမြင်ခြင်းငှာ အဘယ်ဒေသနာဖြင့် အနုသာသနီ^၁ ပြုတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ အချင်းသစ္စက၊ တပည့်တို့အား ငါဆုံးမလေ့ရှိသော အနုသာသနီကား “ရူပံဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ၊ ဝေဒနာ အနိစ္စာ၊ သညာအနိစ္စာ၊ သင်္ခါရာအနိစ္စာ၊ ဝိညာဏံအနိစ္စံ၊ ရူပံဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ အနတ္တာ၊ သညာအနတ္တာ၊ သင်္ခါရာအနတ္တာ၊ ဝိညာဏံအနတ္တာ၊ သဗ္ဗေသင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ သဗ္ဗဗ္ဗမောအနတ္တာ” ဟူ၍ ဖြစ်ပေ၏။ အဓိပ္ပာယ်ကား-

အို-ချစ်သားတို့၊ ရူပံအနိစ္စံ=ရုပ်ဝတ္ထုဟူဟူသမျှ အရှည်စွဲ၍ တည်မြဲသော သဘောမရှိ။ အနိစ္စ ချည်းသတ်တည်း။ ဝေဒနာ အနိစ္စာ = အာရုံကိုခံစားမှု နာမ်ဝတ္ထု ဟူဟူသမျှ တည်မြဲသော သဘောမရှိ။ အနိစ္စ ချည်းသတ်တည်း။ သညာအနိစ္စာ = အာရုံကို မှတ်သားမှု နာမ်ဝတ္ထု ဟူဟူသမျှ တည်မြဲသော သဘောမရှိ။ အနိစ္စချည်းသတ်တည်း။ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ = အသစ်အသစ် ပြုပြင် ဖြစ်ပေါ်မှုဟူဟူသမျှ အရှည်စွဲ၍ တည်မြဲလေ့ မရှိ။ အနိစ္စချည်း သတ်တည်း။ ဝိညာဏံအနိစ္စံ = အာရုံကို သိမှု ဟူဟူသမျှ အရှည် စွဲ၍ တည်မြဲလေ့မရှိ။ အနိစ္စချည်းသတ်တည်း။

၁။ အနုသာသနီ-အကျိုးအပြစ်ကို ဖော်ပြ၍ အဖန် တလဲလဲ ဆုံးမခြင်း။

၅၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အို-ချစ်သားတို့၊ ရှုပ်အနတ္တာ = ရုပ်ဝတ္ထု ဟူဟူသမျှ မိမိ
 သြဇာမခံ၊ မိမိစီမံရာ၊ မိမိ ဆွဲဆောင်ရာသို့ လိုက်ပါလေ့ မရှိ။
 ကိုယ်စိုးကိုယ်ပိုင် မဟုတ်၊ ကိုယ်မဟုတ်။ ဝေဒနာ အနတ္တာ =
 အာရုံကို ခံစားမှုဟူသမျှ ကိုယ်အလိုသို့မပါ၊ ကိုယ်သြဇာကို
 မခံ၊ ကိုယ်စိုးကိုယ်ပိုင်မဟုတ်၊ ကိုယ်မဟုတ်။ သညာအနတ္တာ =
 အာရုံကို မှတ်သားမှု ဟူဟူသမျှ ကိုယ်အလိုသို့မပါ၊ ကိုယ်သြဇာကို
 မခံ၊ ကိုယ်စိုးကိုယ်ပိုင်မဟုတ်၊ ကိုယ်မဟုတ်။ သင်္ခါရာအနတ္တာ =
 အသစ်အသစ် ပြုပြင် ဖြစ်ပေါ်မှု ဟူဟူသမျှ ကိုယ်အလိုသို့မပါ၊
 ကိုယ်သြဇာကို မနာခံ၊ ကိုယ်စီမံရာကို မလိုက်၊ ကိုယ်စိုးကိုယ်ပိုင်
 မဟုတ်၊ ကိုယ်မဟုတ်။ ဝိညာဏ်အနတ္တာ = အာရုံကို သိမှု ဟူဟူ
 သမျှ ကိုယ်အလိုသို့ မပါ၊ ကိုယ်သြဇာကို မနာခံ၊ ကိုယ်စီမံရာ
 မလိုက်၊ ကိုယ်စိုးကိုယ်ပိုင် မဟုတ်၊ ကိုယ်မဟုတ်။ သဗ္ဗေသင်္ခါရာ
 အနိစ္စာ = ကံ၊စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရဟူသော အကြောင်းတရား
 လေးပါးတို့ ပြုပြင်စီရင်ထားအပ်သော သင်္ခါရတရား ဟူဟူသမျှ
 ဖြစ်လျှင် ပျက်မြဲအရှည်စွဲ၍ မြဲလေ့မရှိသောကြောင့် အနိစ္စတို့
 ချည်းသားတည်း။ သဗ္ဗေမ္မာအနတ္တာ = ခပ်သိမ်းသော မေ့ဟုတ်
 သမျှ ကိုယ်အလိုသို့မပါ၊ ကိုယ်သြဇာကို မနာခံ၊ ကိုယ်စီမံရာ
 မလိုက်၊ ကိုယ်စိုးကိုယ်ပိုင်မဟုတ်၊ ကိုယ်မဟုတ်ကုန်။ ထို့ကြောင့်
 ဤခန္ဓာ ဤကိုယ်၌ အာသင်္ဂမိယံ၊ စွဲလမ်း တပ်မက်ခြင်းကို
 မဖြစ်စေကြကုန်လင့်။ ဤသို့ စသောနည်းဖြင့် တပည့်တို့အာ
 ငါဘုရား ဆုံးမတော်မူလေ့ရှိပေ၏ဟု ဖြေကြားတော်မူ၏။

ထိုအခါ သစ္စကသည် သဘောမကျ၊ လက်မခံနိုင်သေး
 အမှုအရာကိုပြုလျက် ဆန့်ကျင်ပြု၍ ဤသို့ ဆိုလေ၏။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ အသင်ကား တတ်နိုင်ပေစွ။ အရှင်ကဲ့သို့ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကြံဖန်၍ ဆုံးမခဲ့သော် ဤလောက၌ ဝိပဿနာနှင့် ကင်းသော အရာ ဟူ၍ မရှိပြီ။ ဝိပဿနာချည်းသာ ဖြစ်ကုန်ရာသည်တကား။ ဥပမာ-မြေမှ ကြွကြွရုရု ထ၍ပေါက်သော သစ်ပင်တပင်သည် မြေကြီးသာလျှင် တည်ရာ မှီရာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ သတ္တဝါတို့သည်လည်း ဓန္ဒာငါးပါး၌ တည်၍သာလျှင် ချမ်းသာခြင်း သုခနှင့် ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခကို ခံစားကြရကုန်သည်။ ကုသိုလ်တရား၊ အကုသိုလ်တရားကို ပွားများ အားထုတ်ကြရကုန်သည်။ မဂ် ဖိုလ် ချမ်းသာ သုခကို ဖွဲ့ရှာကြရကုန်သည် မဟုတ်ပါလော။

အို အရှင်ဂေါတမ၊ အရာခပ်သိမ်းတို့ကား ပျက်စီးသေးသောကာလ (ဝါ) ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး “အတ္တ” ဟု အထင်အရှား ရှိနေပါလျက် သဗ္ဗေဓမ္မာ အနတ္တာဟု ဟောပြောနေသော အသင်၏ ဓမ္မဒေသနာတော်ကား အတယ်သို့လျှင် သင့်ပါချေမည်နည်း။ မသင့်နိုးယောင်ပါတကား အရှင်ဂေါတမ။

(ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက ပြန်၍ မေးလိုက်သည်။)

မေး။ အချင်းသစ္စက၊ သင့်အား ငါမေးပေအံ့။ ဤငါးပါးသော ရုပ်နာမ် ခန္ဓာအစုအဝေးကို “ငါ၏ကိုယ်” ဟူ၍ပင် အသင် အယူရှိလေသလော။

ဖြေ။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးအစုအဝေးကို ငါ၏ကိုယ်ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့တည်းကသာ အယူရှိသည်မဟုတ်။ ဤပရိသတ်လေးပါးကလည်း “ငါ၏ကိုယ်” ဟူ၍ပင် မှတ်ထင်ကြကုန်သည် အရှင်ဂေါတမ။

၅၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မေး။ အချင်းသစ္စက၊ သင့်ကို ငါမေးနေခြင်းဖြစ်သည်။ သူတပါးအပေါ်သို့ လှုံ့ပုံ၍ မချလေလင့်။ သင်၏ အယူအဆကိုသာ ငါ့အား ထင်စွာပြု၍ ဖြေလော့။

(သစ္စကသည် အတန်ကြာ တောဝေနေပြီးမှ)

ဖြေ။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ ကျွန်ုပ်သည်လည်း ဤရုပ်၊ ဤနာမ်၊ ဤခန္ဓာကောင်ကို “ငါ၏ကိုယ်” ဟူ၍ပင် အယူရှိပါ၏။

မေး။ အချင်းသစ္စက၊ ယင်းသို့တပြီးကား ဤခန္ဓာငါးပါး အစုအဝေးကို “ငါ၏ကိုယ်” ပင်ဟု အသင်ဝန်ခံခဲ့သော် တဖန် သင့်ကို ငါ မေးရဦးအံ့။ ဖြေလော့ သစ္စက။ တိုင်းပြည်တခု၌ အကြင်ပြည့်ရှင်မင်းသည် ရှိလေရာ၏။ ထိုပြည့်ရှင်မင်းသည် မိမိနိုင်ငံတွင်းဆိုးသွမ်းသောင်းကျန်းနေသူတို့ကို အပြစ်အားလျော်စွာ တိုက်ခိုက်နှိမ်နင်း ဆုံးမ ခြင်း ငှာ ၎င်း၊ ချီးမြှောက် ထိုက် သူလူကောင်း သူကောင်းတို့အား အထိုက်အလျောက် သူကောင်းပြု ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ ၎င်း အချုပ်အခြာ အာဏာကို အစိုးတရ ရှိသည် မဟုတ်ပါလော့။

ဖြေ။ မှန်၏၊ အရှင်ဂေါတမ။

မေး။ အချင်းသစ္စက၊ သင့်ကိုယ်ကို သင်ပိုင်သည်ဟုဆိုခဲ့သော် သင့်ဩဇာကို နာခံ၍ သင်စီမံရာကို လိုက်နာရပေမည်ဖြစ်ရာ သင့်ကိုယ်သည် သင့်အလိုသို့ ပါ မပါ၊ သင်၏ဩဇာကို နာခံ၏ မနာခံ၏ကို သင် ခိုင်းစေ၍ ကြည့်ပါဘိ။ ငါ့ရုပ် ငါ့ကိုယ်သည် မတင့်တယ်သောအားဖြင့် ငါ မဖြစ်လို၊ ကြည်ညိုနှစ်သက်ဖွယ် တင့်တယ်လှပ ရှုကြည့်၍မဝသည်သာ ဖြစ်စေဟူ၍ ၎င်း၊ ဆံဖြူ၊ သွားကြေ၊ အသားအရေ တွန့်လိပ်သည်ကို ငါ မလိုလား။

ဆယ့်ခြောက်နှစ်သား အရွယ် တင့်တယ်သည် ဖြစ်စေသော ဟူ၍၎င်း၊ သင့်ရုပ် သင့်ကိုယ်သည် သင့်အလိုသို့ ပါ၍ သင် စေခိုင်းတိုင်း ရပါမည်လော။ သင် အစိုးရပါသလော။

ဤသို့ ဗုဒ္ဓက ပုစ္ဆာထုတ်လိုက်သောအခါ သစ္စကမှာ မဖြေ တတ်အောင် အကြပ်ရိုက်သွား၏။ အကယ်၍ ငါ၏ကိုယ်သည် ငါ့အလိုသို့ လိုက်၏။ ငါ့ အစိုးရ၏ ဟု ဖြေလိုက်ခဲ့သော် ဝေသာလီ မင်းသားတို့က ထ၍ “ဆရာ့ရုပ်သည် ငါတို့ကဲ့သို့ လှပအောင်၊ တင့်တယ်အောင် ဖြစ်ပါစေလော့။” ဟု ငါ့ကို ဝိုင်း၍ ခိုင်းကြလျှင် ခက်ချိမ့်မည်။ “ငါ့အလိုသို့မပါ၊ ငါ့ခိုင်းရာကိုမနာခံ၊ ငါ့စီမံသလို မဖြစ်ပါ” ဟူ၍ ဖြေလိုက်ခဲ့သော် အရှင်ဂေါတမ၏ အနတ္တဟူသော စကားသည် ဆိုပိုင်၍ ငါ့ကို အရှင်ဂေါတမက နိုင်ဘိလေရာ သည်ဟု စဉ်းစားကာ ရွှေတိုးထမ်းပိုး၊ နောက်ဆုတ် လှည်းတုတ် ဆိုသကဲ့သို့ မလှုပ်သာမသွည့်သာ ဖြစ်နေ၏။

သို့ကြောင့်ပင် သစ္စကသည် လှုပ်အလယ်၌ ဝန်ခံခြင်းလည်း မပြု၊ ငြင်းဆန်ခြင်းလည်း မပြုလေဘဲ မတုန်မလှုပ် ကျောက်ရုပ် ကဲ့သို့ ငုတ်တုတ်ထိုင်လျက် မှိုင်တွေ့တွေ့နှင့်သာ နေလေသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက—

မေး။ အချင်းသစ္စက၊ ဤဝါဒကို သင် ချေဆိုလော့။ ငါ့မေးအပ်သည်ကို သင်ဖြေလော့ဟု နှင်ကြိမ်မြောက် တိုက်တွန်း တော်မူသော်လည်း သစ္စကမှာ မိမိအမှားကို ဝန်ခံလိုသဖြင့် ငေးမြဲသာ ငေးငိုင်း၍နေ၏။ ထိုအခါ ကြွေးကံမင်္ဂလံသော ဘီလူးကြီးတဦးသည် သစ္စက၏ အနား၌ ဘွားကနဲပေါ်လာပြီး သစ္စကဦးခေါင်းကို ရိုက်ခွဲရန် သံဘင်းပုတ်ကြီးဖြင့် ချိန်ရွယ် ထားကာ—

၅၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“ဟယ် သစ္စက၊ ဝေးတော်မူသည်ကို မဖြေလေဘဲ ဗုဒ္ဓအား အဘယ်ကြောင့် မထေမဲ့ပြု၍ နေဘိသနည်း။ သင် ဖြေဆိုခြင်း မပြုလောက သင့်ဦးခေါင်းကို အစိတ်စိတ်အမှု့အမှု့ကဲ့အောင် ငါ ရိုက်ခွဲလိုက်အံ့။”

သစ္စကကား လှေခွက်ချည်း ကျန်ပစေ၊ အလံမလှဲ ဆိုဘိသကဲ့သို့ မာန်မာနကို မချလို၊ အရှုံးမပေးလို။ လက်မြောက် အရှုံးပေး လိုက်ရသည်ဟူသောစကား သူ့ဘဝ အဘိဓာန်ရှုကွက်၌ အမဲစက် အစွန်းအထင်း မခံလိုသောကြောင့် တုကိုဘာဝ ဆိတ်ဆိတ် နေလိုက်ခြင်းဖြင့် ကြံကြံခံနေသော်လည်း မရတော့ချေ။ ဖြေဆိုခြင်း မပြုချေက၊ မိမိခေါင်းပေါ်သို့ မိုးထားသော တင်းပုတ်ကြီးက မိမိခေါင်းကို ရိုက်ခွဲပစ်မည့်အရေး သေချမည့်ဘေးကို ကြောက်ရ ကား လက်မြောက်၍ ဗုဒ္ဓအား ရှိခိုးကာ-

ဖြေ။ အရှင်ဂေါတမ၊ အကျွန်ုပ် မှားခြင်းကြီးမက မှားမိ ပါပြီ။ ကျွန်ုပ်၏ကိုယ်ကို ကျွန်ုပ်မပိုင်ပါ။ ကျွန်ုပ်အလိုသို့မပါ၊ ကျွန်ုပ်စေရာကို မလိုက်နာပါ။ ဝပ်သိမ်းကုန်သော ရုပ်ငတ္ထ၊ နာမ် အစုစုတို့ကား အနိစ္စနှင့် အနတ္တချည်းသာလျှင် ဖြစ်ပါ ကုန်သည်။ အရှင်ဂေါတမ၏ ဝါဒသည်သာ မှန်ကန်သော ဝါဒ ဖြစ်ပါ၍ ယင်းဝါဒကို ကျွန်ုပ် သက်ဝင်ယုံကြည်လျက် အရှင် ဂေါတမအား ကျွန်ုပ် အသက်ထက်ဆုံး ဆရာအဖြစ် ကိုးကွယ် ပါတော့အံ့၊ ဆည်းကပ်ပါတော့အံ့ ဟူ၍ ဗုဒ္ဓထံ ဝန်ခံပြီးလျှင် မိမိ၏ ဝါဒမှားကိုစွန့်ကာ ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်း ပြုလေ၏။

(မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ မဟာသစ္စက၊ စူဠသစ္စကသုတ်မှ)

မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း

ပြဿနာ=ယုတ်၊ လတ်၊ မြတ်။

မေးလျှောက်သူ=အနာထပိဏ်သူဌေး။

အကယ်၍ ဗုဒ္ဓဝင်ကို အပြည့်အစုံ ရုပ်ရှင် ရိုက်ကူး၍ ပြခဲ့သော် အနာထပိဏ်သူဌေးသည် ကဏ္ဍတခုတွင် ဗုဒ္ဓနှင့်ပူးတွဲ၍ ပါလာ ရမည်မှာ သေချာ၏။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဂေါတမရှင်တော်ဘုရားလက်ထက် တော်၌ အကျော်ဒေးယျ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများအနက်--

(၁) ရဟန်းပိုင်းမှဆိုလျှင်- အရှင်အာနန္ဒာ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်၊ အရှင်သီဝလီ၊ အရှင်ဥပါလီတို့သည် ထင်ရှားကုန်၏။

(၂) မင်းပိုင်းမှဆိုလျှင်- ပသေ န ဒီ ကော သ လ မင်း၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်း၊ သာကီဝင်မင်းတို့သည် အထူး ထင်ပေ ကုန်၏။

(၃) သူဌေးပိုင်းမှဆိုလျှင်- အနာထပိဏ်သူဌေး၊ ဇောတိက၊ စဋ္ဌိလ၊ ဇနုဉ္ဇ တို့သည် အကျော်အမော် သူဌေးကြီးများ ဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။

၅၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဗုဒ္ဓလက်ထက်တော်က ထိုသူဌေးကြီးများတွင်လည်း အနာထပိဏ်သူဌေးကား ဟိုးလေး တကျော် ဖြစ်လေသည်။ သူ၏ကျော်ခြင်းကား အခြား သူဌေးများ ကျော်နည်းကားနှင့်မတူ။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားနှင့် ဆရာရင်း ဒကာရင်း လက်ပွန်းတတီး ရင်းနှီးသောကြောင့် တကြောင်း၊ ၎င်းပြင် အသပြာငွေပေါင်း ၄၅-ကုဋေ အကုန် အကျ ခံ၍ ဇေတဝန် ကျောင်းတော် ကြီးကို ဆောက်လုပ်လျက် လှူဒါန်းလေသဖြင့် ကျောင်းဒကာကြီး တဦး အနေဖြင့် တကြောင်း အထူးကျော်ကြားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ထိုထက်ထင်ရှားသော အကြောင်း တခု ရှိသေး၏။ ယင်းအကြောင်းသည်ကား သူလို ဆောမ သူဌေးကြီးတဦးအဖို့ အဆမကန် ထူးခြား စေသော အပေါင်း အသင်း ကောင်းခြင်း အကြောင်းရင်းတရပ် ဖြစ်သတည်း။

အနာထပိဏ်၊ ဤမည်သော သူ၏ အမည် နာမကပင် သူဘဝကို ဖော်ပြနေပေ၏။ ဖြူ၍ မိဖြူ၊ လှ၍ မိလှ၊ ကောင်း၍ ဖိုးကောင်း အမည်နာမ မှည့်ခေါ်ကြသကဲ့သို့တည်း။

သူ့အမည်နာမနှင့် သူ့ဘဝ အဘယ်သို့ ဖပ်ဟပ်လေသနည်း ဆိုသော် သူ၏ အနာထပိဏ်ဟူသော အမည်နာမကို သရုပ် ခွဲချ လိုက်သောအခါ = အ + နာထ + ပိဏ္ဍိက + ဖြစ်သော ဟူ၏။

- အ = မ၊ မရှိ၊ မဟုတ်၊ မမှန် စသည်၊
- နာထ = ကိုးကွယ်ရာ၊ အားထားမှီခိုရာ၊
- ပိဏ္ဍိက = ထမင်းခဲ၊ ရွှေငွေ၊ အဘိုး အခဲ။

နာထ=ကိုးကွယ်အားထားရာဟူသော အနက်ကို အသဒ္ဒါနှင့် ပေါင်းလိုက်သောအခါ အနာထ ဖြစ်လာသည်။ ယင်း၏ အနက် ကား အားထားရာမဲ့၊ ကိုးကွယ်ရာမဲ့၊ စားရမဲ့၊ သောက်ရမဲ့ ဖြစ်နေသောသူများဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်၏။

ပိဏ္ဍိကမှ ပိဏ္ဍိကဟူ၍ ဖြစ်လာ၏။ ယင်း၏အနက်ကား အစိုင့် အခဲဖြစ်သော ထမင်းခဲ၊ ရှေ့ခဲ ငွေ့ခဲ စသည်တို့ကို ကောက်ယူ နိုင်ပေသည်။ ယင်း အ၊ နာထ၊ ပိဏ္ဍိကဟူသော စကားသုံးလုံးကို စုရုံး တွဲစပ်ရာမှ အနာထပိဏ္ဍိက ဖြစ်လာသော စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ကိုးကွယ် အားထားရာ မဲ့နေသော မရှိနှမ်းပါး ဆင်းရဲသားများအား ထမင်းခဲ၊ ရှေ့ခဲ ငွေ့ခဲ စသည်ကို ပေးကမ်း စွန့်ကြဲလေ့ရှိသော သူဌေးဟု ဆိုလိုသည်။

အနာထပိဏ္ဍိကသူဌေးသည် ဆိုခဲ့သောအတိုင်း သူ၏ အမည် နာမနှင့်လိုက်အောင် ဆင်းရဲသား များအား သနား တတ်သူ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ အမြဲတစေ ရှေ့တန်လျှင်ရှေ့၊ ငွေ့တန်လျှင် ငွေ့၊ စပါးဆန်ရေ အစားအစာတန်လျှင် အစားအစာ၊ အဝတ် တန်လျှင် အဝတ်အထည် ပေးကမ်းလေ့ရှိသောကြောင့် သူ့အား ဆင်းရဲသား များက ဝိုင်း၍ ချစ်ခင်ကြ၊ မြတ်နိုးကြ၊ ရိုသေ လေးစားကြသည်။

ဤသို့အားဖြင့် အနာထပိဏ္ဍိကကား ငါသူဌေးဟူသော မာန် မာန ငင့်ဝါခြင်းမရှိ။ အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်မရွေး၊ ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မရွေး ရောနှော ပေါင်းသင်းလေ့ ရှိ၏။ ဆင်းရဲသား များနှင့် ချစ်ကျွမ်းတဝင် ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံနေထိုင်မှု များ သောကြောင့် ဆင်းရဲသားနှင့် သူဌေး ရွေးမရအောင်ပင် ဖြစ် သည်။

၅၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အနာထပိဏ် သူဌေးသည် ဘဝကို ပုံစံ မှန်မှန်၊ သဘာဝ ကျကျ တွက်တတ်သူလည်း ဖြစ်သည်။ သူ့ဘဝတွင် လူတန်းစား ခွဲခြားမှုမရှိ။ အဆင့်အတန်းချင်းမတူ ဟူ၍ လူတန်းစား ခွဲခြား မှုကို မလိုလား။ များစွာ စက်ဆုပ်ရွံ့မုန်းသူ ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် အနာထပိဏ်သည် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ ရေး၌ အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်မရွေး အားလုံးနှင့် သင့်တင့် ရောနှော ဆက်ဆံမှုဖြင့် ဘဝ သဘာဝကို ရှာကြံ၍ နေသူ ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ဆင်းရဲချမ်းသာမရွေး အပေါင်းအသင်းဝင်ဆံ့သည်ကို အခြားသူဌေးများနှင့် သူ၏ ဆွေမျိုး လူဂုဏ်ထံ အထက်လွှာ အသိုင်းအဝိုင်းက ဆင်းရဲသားများနှင့် ဖက်လဲဘကင်း ရောရော နှောနှော ဆက်ဆံမှု ပြုခြင်းသည် မိမိတို့၏ ဂုဏ် သိက္ခာကိုပါ ထိခိုက်စေပါသည်ဟူ၍ အနာထပိဏ်အား ထိုသို့ ဆက်ဆံခြင်း မပြုရန် ဟန့်တားပိတ်ပင်ကြလေသည်။

သို့သော် အနာထပိဏ် သူဌေးက တွက်ဆ သည်ကား ဆင်းရဲသား အလုပ်သမားများ ရှိသောကြောင့်သာ အလုပ် တွင်ကျယ်သည်။ အလုပ် တွင်ကျယ်သည်ကို အကြောင်း ပြု၍ ဒို့မှာ စီးပွား ဥစ္စာ တိုးတက်သည်။ တဖန် ဒို့က အလုပ်ပေး နိုင်သောကြောင့် ဆင်းရဲသားများ အလုပ်အကိုင် ရှိပြီး ထိုက် သင့်သော လုပ်ခကို ရကြသည်။ ရသောကြောင့်လည်း သူတို့ ဘဝ စားဝတ်နေမှု ဖူလုံကြသည်။ အလုပ်ရှင်နှင့် အလုပ်သမား သည် စင်စစ်ကျေးဇူးခံ ကျေးဇူးစား၊ တအိတ်ထဲရွှေ၊ တလှေထဲစီး၊ တခရီးထဲသွား၊ ခွဲခြားခြင်း မပြုထိုက်ဟု ယူဆကာ တားမြစ်

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ ○ ၉

ကန်ကွက်သူတို့၏ စကားကို ပယ်လျက် ဆင်းရဲသားများနှင့် ပေါင်းမြဲပင် ပေါင်းသင်းနေလေ၏။

သို့သော် အနာထပိဏ် သူဌေးသည် ထိုပြဿနာ အတွက် မတင်မကျ တဝင်မရှင်းဘဲ ဖြစ်နေ၏။ သူဌေးဖြစ်သောကြောင့် ဆင်းရဲသား လူတန်းစားနှင့် အပေါင်းအသင်း မပြုရတော့ပြီ လော့။ ဤအတွေးက သူဦးနှောက်ကို အချိန်ရသရွေ့ ဖောက်ဖောက် နေသောကြောင့် တနေ့သော အခါတွင် သူသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ သွားလေသည်။ ကျောင်းတော်သို့ ရောက်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်ထား မေးမြန်းခြင်း ပြုလေတော့သည်။

မေး။ ဘုန်းတော် ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်သည် ဆင်းရဲ ချမ်းသာမရွေး အညီအမျှ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းပြုသည်ကို အချို့တို့က မလိုလားကြပါ။ မနှစ်သက်ကြပါ။ အဆင့်အတန်းချင်း မတူသူနှင့် ပေါင်းသင်းရမည်လား ဟူ၍ အပြစ်တင်လာကြရုံမက ထိုသို့ သူဌေးနှင့် ဆင်းရဲသား တန်းတူထား၍ ပေါင်းသင်းခြင်း မပြုရန်ကိုပင် ပိတ်ပင်တားမြစ် ကြပါကုန်သည်။ သူဌေးဖြစ်သဖြင့် လူကို အဆင့်အတန်း ခွဲခြား၍ ပေါင်းအပ်ပါသလား၊ သို့မဟုတ် အဆင့်အတန်း မခွဲခြားဘဲ ပေါင်းသင်းအပ်ပါသလား ဘုရား။

ဖြေ။ အို-အနာထပိဏ်၊ အပေါင်းအသင်း အဆွေခင်ပွန်း မည်သည် ငယ်၏မဟု၊ နိမ့်ကျ၏မဟု ဖွဲ့အပ်၏။ ပေါင်းသင်း ထိုက်၏။ အဆွေခင်ပွန်း ဖွဲ့ကြရာ၌ မိတ်ဝတ်ဆွေဝတ် မပျက် ရအောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော အဖြစ်သည်သာ လျှင် ပဓာနဖြစ်၏။ အဆွေခင်ပွန်းမည်သည်ကို ကိုယ်နှင့် တန်းတူ

၆၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြစ်စေ၊ ကိုယ့်အောက် ယုတ်နိမ့်သည်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ့်ထက်မြတ်သည် ဖြစ်စေ ဖွဲ့အပ်၏။

အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ် ဖြစ်ကုန်သော ထိုအဆွေ ခင်ပွန်း တို့သည်လည်း မိက်ဆွေကောင်းတို့ပြုကျင့်ရာသော ကျင့်ဝတ်ကို မချွတ်မယှင်းအောင် စောင့်ရှောက်ပေးကြကုန်သည်သာတည်းဟူ မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ယုတ်၊ လတ်၊ မြတ် မရွေး မိတ်ဖွဲ့သင့်ပုံကို ထင်ရှားစေခြင်းငှာ ကုသနာဥဇာတ်ကို ဆက်၍ ဟောတော် မူသည်။ ထိုဇာတ်၌ မိတ်ဖွဲ့သင့်ပုံကို ရုက္ခစိုးနတ်က ဤသို့ ဆို ပေသည်။

“အို-နတ်မင်းအပေါင်းတို့၊ ကိုယ်နှင့်တန်းတူဖြစ်သောသူသည် လည်း အဆွေခင်ပွန်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်တရားကို ပြုရာ၏။ ကိုယ့် ထက် မြတ် သော သူသည် ၎င်း၊ ကိုယ့် အောက်ယုတ် သော သူသည် ၎င်း အဆွေခင်ပွန်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်တရားကို ပြုရာ၏။ အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ် မရွေး ထိုအဆွေခင်ပွန်းတို့သည် မိမိ အဆွေခင်ပွန်းအား ဘေးတွေ့လတ်သော် မြတ်သောအကျိုးကို ပြုကုန်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ရုစာမည်သော၊ မင်္ဂလာ သစ်ပင်၌ ဖြစ်သော၊ တန်ခိုးဣဒ္ဓိပဒ်နှင့် ပြည့်စုံသော ငါ့ရုက္ခစိုးနတ်သည် လည်းကောင်း၊ ဘုန်းတန်ခိုး သေးသိမ်သော သမန်းဖုတ်ကျရုံ၌ ဖြစ်သော နတ်သည်လည်းကောင်း၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ဦးသည် အဆင့်အတန်း မခွဲခြား ပေါင်းသင်း မိတ်ဖွဲ့ခြင်း ပြုသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဆင်းရဲဘေးမှ လွတ်မြောက်လိုသူ တို့သည်လည်း ကိုယ်နှင့် တန်းတူကိုဖြစ်စေ၊ ကိုယ့်အောက်ကျသူကို ဖြစ်စေ၊ ကိုယ့်ထက် မြတ်သူကိုဖြစ်စေ မိတ်ဖွဲ့ခြင်းကို ပြုအပ်၏။

(ကေနိပဂိတ်၊ ကုသနာဥဇာတ်)

ဝိညာဉ်စိတ်

ပြဿနာ = သာတိရဟန်း။
မေးလျှောက်သူ = ရဟန်းအများ။

ဝါဒစွဲကား ဘိန်းစွဲသည်ထက် ဆိုး၏။ ဘိန်းစွဲကို အစွဲကျွတ်
အောင်ချွတ်၍ ရချင်ရပေမည်။ ဝါဒစွဲကိုကား ချွတ်ဖို့မလွယ်လှ။
မိမိဝါဒစွဲကို လက်မလွတ်ဘဲ “နှားကုပ်လက်ကိုင်” ဆုပ်ကိုင်
ထားတတ်သည်။ ကျားပိန်တယ် တယ်ကပ်ထားတတ်သည်။

ဘုရားသခင် လက်ထက်တော်က ဖြစ်၏။ တံငါသည်သား
သာတိ အမည်ရှိသော ရဟန်းတပါးသည် တယူသန် ဝါဒစွဲ
စွဲနေသူဖြစ်၏။

“ဘုံဘဝတစ်ခု၌ ကျင်လည်နေသည်မှာ ဤစိတ်၊ ဤဝိညာဉ်
သာ ဖြစ်သည်။ ဤဝိညာဉ်၊ ဤစိတ်မှတစ်ပါး အခြားမရှိ။ ဤသို့
ဘုရားဟောချက်ကို ငါသိ၏”

သာတိရဟန်းသည် အထက်ပါ စကားကို ဘုရားမဟော
ပါဘဲလျက် ဘုရားဟောလေဟန်ဖြင့် တယူသန် ကိုယ်ထင်ရာ
စွဲနေရုံသာမက အခြားသူများအားလည်း ဝါဒဖြန့်နေ၏။

မှားယွင်းနေသော ထိုအစွဲကို ကျွတ်အောင် ရဟန်းတို့က
ဆိုပြောနားချ၍ ချွတ်ကုန်သော်လည်း မရ။ သူ့အစွဲကို မစွန့်

၆၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

လေ။ ချွတ်၍မရသည့် အဆုံး၌ သံဃာတော်များမှ တဆင့် ထိုပြဿနာသည် ဘုရားသခင် ရှေ့မှောက်သို့ ရောက်သွားလေသည်။ ထိုအခါ သာတိရဟန်းကိုခေါ်၍ ဗုဒ္ဓက စစ်မေးတော်မူလေ၏။

မေး။ အို-သာတိ၊ ဤစိတ်၊ ဤဝိညာဉ်သည်သာ ဘုံဘဝ၌ ပြေးသွားကျင်လည်လေ၏။ အခြားမရှိ။ ဤသို့ ငါဟောသည်ကို သင်သိရသော ဟူသည် မှန်သလော။

ဖြေ။ အရှင်ဘုရား၊ ဤစိတ်၊ ဤဝိညာဉ်သည်ပင် ထိုထို ဘုံဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်၏။ အခြားတပါးမဟုတ်။ ဤသို့ပင် ဘုရားဟောသည်ကို တပည့်တော် သိမှတ်ရပါသည်။

ဘုရားက မေးသည်ကိုပင် သာတိရဟန်းကား မိမိဝါဒစွဲကို လက်မလှုတ်ဘဲ သည်အတိုင်းပင် ဝံ့ခဲစွာ ပြန်လျှောက်လိုက်၏။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓက သာတိအား ထပ်ဆင့်၍ ပုစ္ဆာထုတ်တော်မူရပြန်ပြီ။

မေး။ အို-မဂ်ဖိုလ်ကင်းကွာ၊ ဘာဝနာမမှီး အချည်းနှီးသော ရဟန်း၊ အဘယ်အရာကို စိတ်၊ ဝိညာဉ်ဟု သင်ဆိုလိုသနည်း။

ဖြေ။ အရှင်ဘုရား၊ စွဲယူတတ်၊ စွဲယူအပ်၍ သို့မဟုတ် ခံစားတတ်၊ ခံစားအပ်၍ ထိုထိုဘုံဘဝ၌ ကောင်းမှု၊ ဆိုးမှု၊ အကျိုးစုကို ခံစားသောစိတ်သည် ဝိညာဉ်ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အို-အချည်းနှီးသော ရဟန်း၊ မည်သူ့အား ငါ့ဤသို့ ဟောညွှန်သည်ကို သင် ကြားသိရသနည်း။ အို-အချည်းနှီးသော ရဟန်း၊ “စိတ်၊ ဝိညာဉ်သည် အကြောင်းပေါင်းမြောက်မြားစွာ ဖြင့် စွဲမှီ၍ ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမဲ့ဝိညာဉ် ဖြစ်ခြင်းမဟုတ်” ဟု သာ ငါ ဟောညွှန်သည် မဟုတ်ပါလော့။

အို အချည်းနှီးရဟန်း၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် သင်သည် မိမိကိုယ်တိုင် ဆိုးဆိုးဝါးဝါး စွဲမှားယူမှား၊ အထင်မှား အမြင်မှား ဖြစ်၍ ငါတို့ကို စွပ်စွဲဘိချေသည်။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သံသရာ ချောက်တွင်း၌ ကျဆင်းရန် တူးဘိချေသည်။ အများသူပေါင်း လူအသောင်းတို့၏ မကောင်းဆိုးဝါးမှု များစွာကိုလည်း ဆည်းပူး ပွားများစေဘိချေသည်။

အိုအချည်းနှီးသောရဟန်း၊ သင်၏ ထိုအယူအစွဲကား သင့်ကိုယ်တိုင် ရှည်မြင့်စွာ အကျိုးနဲ့ရန်၊ ဆင်းရဲရန် ဖြစ်လတံ့ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့အား မေးတော်မူသည်မှာ—

မေး။ အို ရဟန်းတို့၊ ဤသာတိသည် ဤအဆုံးအမ တရား၌ ပူဇွန်းအောင် အားထုတ်သူ၊ လုပ်ကိုင်သူဖြစ်ပါ၏လော။

ဖြေ။ အဘယ်မှာ အားထုတ်ပါမည်နည်းဘုရား။ သူသည် ပူဇွန်းအောင်မျှပင် ဤဩဝါဒ၌ အားထုတ်သူမဟုတ်ပါဘုရား။

ဤသို့ ရဟန်းများက ဝိုင်း၍ လျှောက်ထားကြကုန်လေသော် ဘိက္ခုသာတိသည် မည်သို့မျှ မလှုပ်တော့ဘဲ ခေါင်းငိုက်စိုက်ချ၍ မှိုင့်ကျသွားလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက—

မေး။ အိုအချည်းနှီးသောရဟန်း၊ သင်သည် မိမိ၏ဆိုးဝါး လှစွာသော အယူအစွဲဖြင့် ထင်ရှားလတံ့ဟု မိန့်တော်မူကာ တဖန် ရဟန်းတို့အား မေးတော်မူပြန်လေ၏။

“အို ရဟန်းတို့၊ သင်တို့သည်လည်း ဤသာတိကဲ့သို့သော အယူအစွဲ ရှိကြကုန်သလော့”

ဖြေ။ မရှိပါကုန်ဘုရားဟု ဖြေကြသဖြင့် ဘုရားမြတ်စွာ သည် ဝိညာဉ်အကြောင်းကိုရဟန်းတို့အား ဟောညွှန်တော်မူလေ သည်ကား—

၆၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တို့၏ဖြေကြားခဲ့ရသော

“အို ရဟန်းတို့၊ ဝိညာဉ်သည် အကြောင်းပေါင်း မြောက် မြားစွာကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ အကြောင်းမရှိလေဘဲ ဝိညာဉ်သည် မဖြစ်။

“အို ရဟန်းတို့၊ ဝိညာဉ်သည် မည်သည့်အရာကိုပင် စွဲ၍ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ ဝိညာဉ်ဟူ၍ပင် ခေါ်ပေ၏။

(၁) မျက်စိဖြင့် အဆင်းကိုစွဲ၍ ဝိညာဉ်စိတ် ဖြစ်ခဲ့သော် မျက်စိအသိစိတ်၊ မျက်စိဝိညာဉ်ခေါ်၏။

(၂) နားဖြင့် အသံကိုစွဲ၍ ဝိညာဉ်စိတ် ဖြစ်ခဲ့သော် နား အသိစိတ်၊ နားဝိညာဉ်ခေါ်၏။

(၃) နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ကိုစွဲ၍ ဝိညာဉ်စိတ် ဖြစ်ခဲ့သော် နှာခေါင်းအသိစိတ်၊ နှာခေါင်းဝိညာဉ်ခေါ်၏။

(၄) လျှာဖြင့် အရသာကိုစွဲ၍ ဝိညာဉ်စိတ် ဖြစ်ခဲ့သော် လျှာအသိစိတ်၊ လျှာဝိညာဉ်ခေါ်၏။

(၅) ကိုယ်ဖြင့် အထိအတွေ့ကိုစွဲ၍ ဝိညာဉ်စိတ် ဖြစ်ခဲ့သော် ကိုယ်အသိစိတ်၊ ကိုယ်ဝိညာဉ်ခေါ်၏။

(၆) စိတ်ဖြင့် အာရုံကိုစွဲ၍ ဝိညာဉ်စိတ် ဖြစ်ခဲ့သော် စိတ်အသိစိတ်၊ စိတ်ဝိညာဉ်ခေါ်၏။

အို ရဟန်းတို့၊ ဤဥပမာအားဖြင့် ထိုထိုအကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်သောမီးကို မီးဟုပင် ခေါ်၏။ ထင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ခဲ့သော် ထင်းမီး၊ ဝါးခြမ်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ခဲ့သော် ဝါးခြမ်းမီး၊ ဖွဲကိုစွဲ၍ ဖြစ်ခဲ့သော်ဖွဲမီး၊ အမှိုက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်ခဲ့သော် အမှိုက်မီး စသည် ခေါ်ဝေါ်ရသကဲ့သို့တည်း။

မေး။ ရဟန်းတို့၊ ဝိညာဉ်၏ ထင်ရှားစွာဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သင်တို့ မြင်ကြကုန်၏လော့။

ဖြေ။ မြင်ပါကုန်၏ဘုရား။

မေး။ ယင်း၏ဖြစ်ကြောင်းကို မြင်ကြကုန်၏လော့။

ဖြေ။ မြင်ပါကုန်၏ဘုရား။

မေး။ ဝိညာဉ်၏အကြောင်း ချုပ်ခွဲသော် အကျိုးဝိညာဉ် ချုပ်ခြင်းသဘောကို မြင်ကြကုန်၏လော့။

ဖြေ။ မြင်ကြပါကုန်၏ဘုရား။

မေး။ အို ရဟန်းတို့၊ “ဝိညာဉ်ထင်ရှား ဖြစ်လေသလော့” ဟု အလို့လို့ရှိသူမှာ ယုံမှားဖြစ်သည် မဟုတ်လော့။

ဖြေ။ ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ဝိညာဉ်သည်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်လေသလော့ဟု အလို့လို့ရှိသူမှာ ယုံမှားဖြစ်သည်မဟုတ်လော့။

ဖြေ။ ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ အကြောင်းချုပ်သော် အကျိုးဝိညာဉ်ချုပ်သလော့ ဟု အလို့လို့ရှိသူမှာ ယုံမှားသံသယဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော့။

ဖြေ။ ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ရဟန်းတို့၊ ဝိညာဉ်ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်သည်ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်စွာသောဉာဏ်အမြင်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ကြည့်သူ မှာ ယုံမှားကင်းသည် မဟုတ်ပါလော့။

ဖြေ။ ကင်းပါသည်ဘုရား။

မေး။ ဝိညာဉ်သည် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသောဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ကြည့်သူမှာ ယုံမှားကင်း သည် မဟုတ်ပါလော့။

ဖြေ။ ကင်းပါသည်ဘုရား။

၆၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မေး။ ဝိညာဉ်၏ အကြောင်းချုပ်သော် အကျိုးဝိညာဉ် ချုပ်၏ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်စွာသော ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင် ကြည့်သူမှာ ယုံမှားကင်းသည် မဟုတ်ပါလော့။

ဖြေ။ ကင်းပါသည်ဘုရား။

မေး။ ရဟန်းတို့၊ ဤဝိညာဉ်ထင်ရှား ဖြစ်သည်ကို၎င်း၊ ၎င်း၏ဖြစ်ကြောင်းကို၎င်း၊ ၎င်း၏ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို၎င်း သင်တို့ ယုံမှားကင်းကြကုန်၏လော့။

ဖြေ။ ကင်းပါကုန်၏ဘုရား။

မေး။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်စွာသောဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ကြ၊ ထင်မြင်ကြကုန်၏လော့။

ဖြေ။ ထင်မြင်ကြပါကုန်၏ဘုရား။

မေး။ အို ရဟန်းတို့၊ ဤသို့အားဖြင့် သန့်ရှင်းဖြူစင်လှသော ဤအယူအစွဲကို ကပ်ငြိတွယ်တာကြကုန်၊ ခင်မင်ကြကုန်လေအံ့။ ရဟန်းတို့၊ ယင်းသို့ကပ်ငြိတွယ်တာကုန်၊ ခင်မင်ကုန်သည် ချိုသော် “ဤတရားသည် ထွက်မြောက်ရန်သာ စွဲယူရန်မဟုတ်” ဟု ဟောညွှန်ချက် ဖောင်ဥပမာတရားတော်ကို နားလည်ကြပါ ကုန်အံ့လော့။

ဖြေ။ နားလည်သူ မဖြစ်နိုင်ပါဘုရား။

မေး။ ထိုကဲ့သို့ ကပ်ငြိတွယ်တာခြင်း၊ ခင်မင်မြတ်နိုးခြင်း မရှိခဲ့အံ့၊ သို့ဖြစ်ခဲ့သော် သာဥပမာတရားတော်ကို နားလည်သူ ဖြစ်ကုန်အံ့လော့။

ဖြေ။ မှန်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ရဟန်းတို့၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီး သတ္တဝါတို့တည်တန့်နေ နိုင်ရန်ဝမ်းတွင်း၌ ကိန်းနေသော သတ္တဝါတို့အား ထောက်ပံ့ တိုးပွားရန် အစာတို့ကား လေးမျိုးတည်း။ အဘယ်တို့နည်း။

- (၁) ကြမ်းသည် ဖြစ်စေ၊ နို့သည်ဖြစ်စေ အစိုင်အခဲ ဖြစ်သော ထမင်း၊ မှုံပဲ အစာ။
- (၂) ဒုတိယမြောက်-တည်မှီရာ၊ အာရုံ ဝိညာဉ် သုံးမျိုးစုံ တွေ့ဆုံခြင်း။
- (၃) တတိယ-စိတ်၏စေ့ဆော် လုံးပမ်းခြင်း။
- (၄) စတုတ္ထ-စိတ်ဝိညာဉ်။
ဤလေးပါးတို့ ဖြစ်သတည်း။

အို ရဟန်းတို့၊ ဤအစာ အာဟာရတို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန် သနည်း။ တပ်မက်ခြင်းတဏှာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်၏။ တပ်မက်ခြင်း အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ တပ်မက်ခြင်း သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သနည်း။ ခံစားခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ခံစားခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သနည်း။ အတွေ့ တွေ့ဆုံ ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ တွေ့ဆုံခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သ နည်း။ တည်မှီရာခြောက်မျိုးကြောင့်ဖြစ်၏။ တည်မှီရာခြောက်မျိုး သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သနည်း။ နာမ်နှင့် ရုပ်ကြောင့်ဖြစ်၏။ နာမ်နှင့်ရုပ်သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သနည်း။ ဝိညာဉ်ကြောင့် ဖြစ်၏။ ဝိညာဉ်သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်သနည်း။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ပြု စီမံရေးကြောင့်ဖြစ်၏။ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ပြုစီမံရေး အဘယ်ကြောင့်ဖြစ်သနည်း။ မသိ တွေ့ဝေခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။

၆၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အို ရဟန်းတို့၊ ဤသို့အားဖြင့် မသိ တွေ့ဝေခြင်းကြောင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံပြု စီမံခြင်းဖြစ်၏။ ကံကြောင့် ဝိညာဉ် ဖြစ်၏။ ဝိညာဉ်ကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်၏။ နာမ်ရုပ်ကြောင့် တည်မှီရာ ခြောက်မျိုးဖြစ်၏။ တည်မှီရာ ခြောက်မျိုးကြောင့် တွေ့ဆုံခြင်း ဖြစ်၏။ တွေ့ဆုံမှုကြောင့် ခံစားခြင်း ဖြစ်၏။ ခံစားမှုကြောင့် တပ်မက်ခြင်း ဖြစ်၏။ တပ်မက်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း ဖြစ်၏။ စွဲလမ်းခြင်းကြောင့် ကံပြုလုပ်ရေး ဖြစ်၏။ ကံပြုလုပ်ရေးကြောင့် ဘဝသစ် ဖြစ်၏။ ဘဝသစ် ဖြစ်ရသောကြောင့် အိုရ၊ နာရ၊ သေရခြင်း ဖြစ်၏။ စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးခြင်း၊ ကိုယ်စိတ် မချမ်း သာခြင်း၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းရခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ယင်းသို့ ကုန်အောင် စုံသော ဤသည့် ဆင်းရဲမှုများ ဖြစ်ပွား၏။

မေး။ အို ရဟန်းတို့၊ ဘဝသစ်ဖြစ်ရရေးကြောင့် အိုရ၊ သေရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုရာ၌ ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အိုရ၊ သေရခြင်း ဖြစ်သလော့။ သို့မဟုတ် ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ အို မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဝ ဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် အိုရ၊ သေရခြင်း ဖြစ်သည်ဟုပင် အယူရှိကြသည်။ ဝိညာဉ်ကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏။ နာမ်ရုပ်ကြောင့် တည်မှီရာခြောက်မျိုး ဖြစ်၏။ တည်မှီရာ ခြောက်မျိုးကြောင့် တွေ့ဆုံခြင်း ဖြစ်၏။ တွေ့ဆုံ မှုကြောင့် တပ်မက်ခြင်း ဖြစ်၏။ တပ်မက်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်း ခြင်းဖြစ်၏။ စွဲလမ်းခြင်းကြောင့် ကံပြုရေး ဖြစ်၏။ ကံပြုရေး ကြောင့် ဘဝသစ် ဖြစ်၏။ ဘဝသစ် ဖြစ်ရသောကြောင့် အိုရ၊ သေရခြင်း ဖြစ်၏။ စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးခြင်း၊ ကိုယ်စိတ်မချမ်း

သာခြင်း၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ယင်းသို့ ကုန်အောင် စုံသော ဤသည့် ဆင်းရဲစုများ ဖြစ်ပွား၏။

မေး။ အို ရဟန်းတို့၊ မသိတော့ဝေခြင်းကြောင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကံပြု စီမံခြင်း ဖြစ်သည်ဟုဆိုရ၍ မသိ တော့ဝေခြင်း ကြောင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံပြု စီမံခြင်း ဖြစ်သလော့၊ သို့မဟုတ် ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ အို မြတ်စွာဘုရား၊ မသိတော့ဝေခြင်းကြောင့် ကံပြု စီမံရေးဖြစ်သည်ဟု အယူရှိကြပါသည် ဘုရား။

“ကောင်းလှပြီ ရဟန်းတို့။ ဤသို့အားဖြင့် ဤအကြောင်း ရှိသော် ဤအကျိုး ဖြစ်၏။ ဤအကြောင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤအကျိုး ဖြစ်၏။ မသိ တော့ဝေခြင်းကြောင့် ကံပြု စီမံခြင်း ဖြစ်၏။ ကံပြုစီမံခြင်းကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်၏။ ဝိညာဉ်ကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်၏။ နာမ်ရုပ်ကြောင့် တည်မြဲရာခြောက်မျိုး ဖြစ်၏။ မှီရာခြောက်မျိုးကြောင့် တော့ဆုံခြင်း ဖြစ်၏။ တော့ဆုံခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်း ဖြစ်၏။ ခံစားခြင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်း ဖြစ်၏။ တပ်မက်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်းဖြစ်၏။ စွဲလမ်းခြင်းကြောင့် ကံပြုလုပ်ရေးဖြစ်၏။ ကံပြုလုပ်ရေးကြောင့် ဘဝသစ် ဖြစ်၏။ ဘဝသစ် ဖြစ်ရသောကြောင့် အိုရ၊ သေရခြင်း ဖြစ်၏။ စိုးရိမ် ပူဆွေး ငိုကြွေးရခြင်း၊ ကိုယ်စိတ် မချမ်းသာရခြင်း၊ ပြင်းစွာ ပူပန်ရခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ကုန်အောင် စုံသော ဆင်းရဲစုများ ဖြစ်ပွား၏ဟု သင်တို့လည်း ဆိုကုန်၏။ ငါလည်း ဆို၏။

“အို ရဟန်းတို့၊ မသိ တော့ဝေခြင်းတရား၏သာ အကြောင်း မရှိ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ကံပြုစီမံရေး ချုပ်ငြိမ်း၏။ ကံပြုစီမံရေး

၇၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ဝိညာဉ် ချုပ်ငြိမ်း၏။ ဝိညာဉ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ချုပ်ငြိမ်း၏။ နာမ်ရုပ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် တည်မှီရာခြောက်မျိုး ချုပ်ငြိမ်း၏။ တည်မှီရာခြောက်မျိုး ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် တွေ့ဆုံခြင်း ချုပ်ငြိမ်း၏။ တွေ့ဆုံခြင်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်း ချုပ်ငြိမ်း၏။ ခံစားမှုချုပ်ငြိမ်းသောကြောင့် တပ်မက်ခြင်း ချုပ်ငြိမ်း၏။ တပ်မက်ခြင်း ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းမှု ချုပ်ငြိမ်း၏။ စွဲလမ်းမှု ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် ကံပြုလုပ်ရေး ချုပ်ငြိမ်း၏။ ကံပြုလုပ်ရေး ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် တဝသစ်မဖြစ်ရ၊ တဝသစ် မဖြစ်ရသောကြောင့် အိုရ၊ သေရခြင်း မဖြစ်၊ စိုးရိမ်ပူဆွေး ဝိကြားရခြင်း၊ ကိုယ်စိတ် မချမ်းသာရခြင်း၊ ပြင်းစွာ ပစ်ပန်းရခြင်း စသည်တို့မဖြစ်။ ဤသို့ ကုန်အောင်စုံသော ဆင်းရဲအစု၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း ဖြစ်၏။

“အို ရဟန်းတို့၊ သင်တို့ ထိုသို့ သိကုန်သော် ရှေးအခါက ငါတို့ ဖြစ်ဘူးကုန်ပြီလော၊ မဖြစ်ဘူးကုန်ပြီလော။ မည်သို့ ဖြစ်ကုန်ပြီနည်း။ အသို့ ဖြစ်ကုန်ပြီနည်း။ ဘယ်သို့ဖြစ်၍ ဘယ်သို့ ဖြစ်ကုန်လေပြီနည်းဟု ရှေးအစွန်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်စေ။

နောင်အခါ ငါတို့ ဖြစ်ကုန်ဦးမည်လော၊ မဖြစ်ကုန်အံ့လော။ မည်သို့ ဖြစ်ကုန်မည်နည်း။ အဘယ်သို့ဖြစ်၍ အဘယ်သို့ ဖြစ်ကုန်မည်နည်းဟု မောက်အစွန်းကို စွဲ၍ ဖြစ်စေ။

ယခုအခါ ငါတို့ ဖြစ်ကုန်သလော၊ မဖြစ်ကုန်သလော၊ မည်သို့ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ အသို့ ဖြစ်လေကုန်သနည်း။ ဤသည့် သတ္တဝါတို့သည် ဘယ်မှသာ ဤဘယ်သို့ သွားဝိန်းမည်နည်းဟု မျက်မှောက်ကို စွဲ၍ ဖြစ်စေ။

မေး။ ယင်းသို့သော ရှေ့နောက် မျက်မှောက် အစွန်းတို့သို့ ပြေးသွားကုန်ဦးအံ့လော့။

ဖြေ။ မသွားကုန်ပါ ဘုရား။

မေး။ ယင်းကဲ့သို့ သိခဲ့၊ မြင်ခဲ့ကုန်သော် ဘုရားကို ရိုသေ ခန့်ညား၍သာ ငါတို့ ပြောဆိုကုန်၏ဟု ဖြစ်ကုန်ဦးအံ့လော့။

ဖြေ။ မဖြစ်ပါကုန် ဘုရား။

မေး။ ဤသို့ သိခဲ့၊ မြင်ခဲ့ကုန်သော် အခြားတပါးသူတို့ ဆရာဟု ညွှန်ကြားကုန်ဦးမည်လော့။

ဖြေ။ မညွှန်ပါကုန် ဘုရား။

မေး။ ဤသို့ သိခဲ့၊ မြင်ခဲ့ကုန်သော် အခြားတပါးသော ရဟန်း သူတော်သူမြတ်တို့၏ အလေ့အကျင့်နှင့် အုတ်အုတ် ကျက်ကျက် မင်္ဂလာ၊ အမင်္ဂလာ အတိတ်နိမိတ်ကို အနှစ်သာရ အားဖြင့် စွဲယူကုန်ဦးအံ့လော့။

ဖြေ။ မစွဲယူကုန်ပါ ဘုရား။

မေး။ အို ရဟန်းတို့၊ ယခု သင်တို့သည် ကိုယ်သိ၊ ကိုယ်မြင် ကိုသာ ဆိုကြ၊ ပြောကြသည် မဟုတ်ကုန်လော့။

ဖြေ။ မှန်ပါကုန်သည် ဘုရား။

“ကောင်းလှပြီရဟန်းတို့။ ငါဘုရားသည် သင်တို့ကို ဤသည့် သင်ရှားသော မျက်မှောက် ကိုယ်သိတရား၊ အခါမဲ့ ကာလ မခြား ကောင်းကျိုးရတရား၊ လာလှည့် ကြည့်လှည့် ညွှန်ပြနိုင် သည့်တရား၊ အနီးကပ်၍ ရှုအပ်မြင်အပ်သော တရား၊ အစဉ် စောင့်ကြပ် အနီးကပ်၍ ကောင်းကျိုးကို ဆောင်နိုင်သောတရား၊ ဝေဖန်သိမြင် ကျင့်ဆောင် လိုက်နာသူတို့ အသီးသီး မျက်မှောက် ကောင်းကျိုးရတရား ဤသည့်တရားဖြင့် ဆောင်အပ်ကုန်ပြီ။”

၇၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“ထို့ကြောင့် ရဟန်းတို့၊ ဤသည့် ငါဘုရား ကောင်းစွာ ညွှန်ကြားအပ်သော တရားတော်သည် ကျင့်ဆောင် လိုက်နာ သူတို့ မျက်မှောက် ကောင်းကျိုးရဖြစ်သည့် ထင်ရှားသော ကောင်းကျိုးကို ရစေနိုင်သည်။ ကိုယ်သိလက်တွေ့ ကောင်းကျိုး ရစေနိုင်သည်။ အခါမဲ့ ကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေသည်။ ကာလ မခြား ကောင်းကျိုးပေးနိုင်သည်။ ခေတ်အခါကာလ မရှိသော ကောင်းကျိုးကို ရရောက်နိုင်သည်။ လာလှည့် ကြည့်ရှုလှည့်ဟု ညွှန်ပြနိုင်အောင် ကောင်းကျိုးကို ထင်ရှားစေသည်။ အနီးကပ်၍ ရှုမြင်နိုင်လျက် မကွယ်မဝှက် ပေါ်လွင်သော ကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ အနီးကပ်တွင် အစဉ်အမြဲစောင့်၍ ကောင်းကျိုးကို ပေးနိုင်သည်။ ဝေဖန်သိမြင်နိုင်သူ၊ လိုက်နာကျင့်ဆောင်နိုင်သူ သို့ အသီးသီးသော ကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။

“ဤသို့ ငါဘုရား ဝန်ခံဟောညွှန်ထားချက် စကားသည်ကား ဤသို့သော အကျိုးကို စွဲ၍ပင် ဝန်ခံ ညွှန် ကြား ထား ချက် ဖြစ်သတည်း။”

(မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ မူလပဏ္ဏာသ၊ မဟာဘဏ္ဍာသင်္ခယသုတ်မှ)

ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှု

ပြဿနာ = အစဉ်အလာဖျက်ရာ ကျ မကျ။

မေးလျှောက်သူ = ဝေရဉ္စပုဏ္ဏား။

ဗုဒ္ဓ မြတ်ဘုရားသည် ၁၁ ဝါ အလွန် ၁၂ ဝါမြောက်တွင် ဝေရဉ္စာပြည်သို့ ရောက်တော်မူသွား၏။ ထိုဝေရဉ္စာပြည်တခုသော ကျူတောကြီးအတွင်း လေ့နွဲသဖြင့် တနွဲနွဲ ယိမ်းနေသော ကျူပင်များအကြား၌ ထီးထီးမားမား တမာပင်ကြီးတပင် ပေါက်လျက် ရှိ၏။

မြတ်ဗုဒ္ဓသည် တမာပင်လျှင် အမှတ်အသားရှိသော ထိုကျူတော၌ တပည့်တပန်း ရဟန်းများနှင့် အတူတကွ တမာပင်ရှိရာ ထိုကျူတောသို့ ရောက်သွားလေသည်။

ထိုသတင်းစကားကို ပြာဟ္မဏလူမျိုး ဝေရဉ္စ အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားကြီးက ကြားလေသောအခါ တကြိမ်တခါမျှ တွေ့ရဘူးခြင်းမရှိသေးသောကြောင့် အခွင့်ဆိုက်၍ ကြုံကြိုက်လာဆဲတွင် သူစိတ်၌ ဗုဒ္ဓကို တွေ့လို မြင်လိုသော ဆန္ဒများ ဖြစ်ပွားလာသည်။

၇၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တကြောင်းအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမြင်ဘူးသော်လည်း သူ ကြားသိထားရသော အချက်အလက်များနှင့် ကိုက်မကိုက် ချိန်တိုက် ကြည့်လိုလာသည်။ ကျော်သလောက်တော် မတော်၊ ဗုဒ္ဓ အပေါ်၌ အကဲခတ်ကြည့်ချင်စိတ်များ ပေါ်ပေါက်လာ သည်။ ဗုဒ္ဓနှင့်ပတ်သက်၍ ဝေရဉ္စပုဏ္ဏားက ဤသို့ တဆင့် စကား ကြားဘူးထား၏။

ရှင်ကြီးဂေါတမသည် မိမိထက် အသက်အရွယ်အားဖြင့်၎င်း၊ ဂုဏ်အားဖြင့်၎င်း ကြီးကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ကို ရှိမခိုးဘူးတဲ့။ အရိုအသေပေးကာ အလေးမပြုဘူးတဲ့။ နေရာမှထမပေးဘူးတဲ့။ ဒီနေရာမှာ ထိုင်ပါဟူ၍ နေရာဖြင့် ပင့်ဖိတ်ခြင်း မရှိဘူးတဲ့။ ဤသို့ သတင်းစကား ကြားဘူးထားပေ၏။

ဤသို့ ကြားသိထားသော လူပြော သူပြော သတင်းစကားများ မှန် မမှန်၊ ဟုတ် မဟုတ်ကို ကိုယ်တွေ့ သုတေသနပြုလုပ်လို သောကြောင့် သူသည် ဗုဒ္ဓသီတင်းသုံးတော်မူရာ ကျူတောသို့ ရှေ့ရှု၍ ထွက်လာခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ ထွက်ခွာလာခဲ့ရာတွင် ဗုဒ္ဓအား သဒ္ဓါကြည်ညိုခြင်း ပြင်းထန်လှ၍ မဟုတ်ဘဲ လူကဲခတ် သက်သက် ထွက်လာခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်၏။

ဝေရဉ္စပုဏ္ဏားသည် ဗုဒ္ဓ ရှေ့တော်မှောက်သို့ ဆိုက် ဆိုက် မြိုက်မြိုက်ပင် ရောက်သွားလေပြီ။ ရောက်လျှင်ပင် မျက်နှာ မသာ အမူအရာများ ပျက်စ ပြုလာ၏။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူ့အသက်သည် ဗုဒ္ဓထက်ကြီး၏။ ဗုဒ္ဓထက် အသက်ကြီးသော မိမိ(ဝေရဉ္စ) ရောက်ရှိသွားလေ သောအခါ၌ ကြီးသူကို ငယ်သူက ပြုနေသော လောကကျင့်ဝတ် များမှ ဗုဒ္ဓသည် ချီယှင်းနေသောကြောင့် ဖြစ်၏။ သူ ရောက်

သွားသောအခါ သူ့ကို ဗုဒ္ဓက ရှိမခိုး၊ နေရာက ထမပေး၊ ဖယ်
မပေး၊ ဒီမှာ ထိုင်ပါဟူ၍ပင် ဖိတ်မန္တက ပြုတော် မရ ဖြစ်နေ
သည်ကို တွေ့နေရလေသော် . မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့နှင့် ကြားရ
သော သတင်းစကားမှာ တသားတည်းကိုက်ညီနေသောကြောင့်
ဗုဒ္ဓအား ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ အပြစ်တင်လိုသော ဆန္ဒဖြင့် ဤစကားကို
စ၍ဆိုလေ၏။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမသည် အိုမင်း
ကုန်၊ အရွယ်ရင့်ကုန်၊ အမျိုးဇာတ် အားဖြင့် ကြီးကုန်သော
ပုဏ္ဏားတို့ကို ရှိမခိုး၊ နေရာမယ၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း မရှိ။ နေရာဖြင့်
ဖိတ်မန္တက မပြုဟု ကျွန်ုပ်ကြားဘူး၏။ ထိုစကားသည် ကြားတိုင်း
မသွေ ဟုတ်မှန်၍ နေပါပကော။ ကြားရချက်နှင့် ကျွန်ုပ်၏
လက်တွေ့သည် ညီမျှနေပါပကော။ အရှင်ဂေါတမသည် မိမိ
ထက် အသက်ကြီးရင့်သူ ကျွန်ုပ်ရောက်ရှိလာပါသည်ကို သိလည်း
ရှိမခိုးခဲ့၊ နေရာမှလည်း ထမပေးခဲ့၊ ဒီမှာ ထိုင်ပါဟူ၍လည်း
မဆိုခဲ့။ လောကကျင့်ဝတ် ပြုသင့်သည်ကို မပြုဘဲနေခြင်းကား
လားလားမျှ မသင့်နိုးယောင်ပါတကား ရှင်ဂေါတမ။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် “အဖြစ်မှန်ကို မသိ၍သာ
ပြောခြင်းဖြစ်သည်” ဟူ၍ မဟာကရုဏာတော်ဖြင့် ချမ်းမြေ့
သောနှလုံးဖြင့် မသိသော ပုဏ္ဏားအား သိအောင် ပြခြင်းငှာ
လှေမျော လှေချင်းလိုက် ဆိုသကဲ့သို့ သူ့စကားအတိုင်းလိုက်၍
ဖြေဆို မြက်ကြားတော်မူလေ၏။

ဖြေ။ အို ပုဏ္ဏား၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တည်းဟူသော စက္ခု
သည် အရာခပ်သိမ်းကို အကြွင်းမဲ့ထိုးဖောက်၍ မြင်နိုင်စွမ်းပေ
သည်။ ငါ့မှာ သဗ္ဗညုတဉာဏ်စက္ခုသည် ရှိ၏။ ထိုသဗ္ဗညုတ

၇၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

စက္ခုဖြင့် ငါကြည့်လိုက်သည်ရှိသော် လူ့လောက၌၎င်း၊ နတ်
လောက၌၎င်း၊ ဗြဟ္မာလောက၌၎င်း ငါရှိခိုးထိုက်သူ၊ ငါ
နေရာမှ ထပေးရမည့်သူ၊ ငါ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း ပြုထိုက်သူ၊
နေရာဖြင့် ငါဖိတ်မန္တက ပြုထိုက်သူဆို၍ တယောက်မျှ ငါမမြင်။
ထိုသို့ မမြင်ခြင်းကား အံ့ဩဘွယ်မဟုတ်ပြီ။

စင်စစ်အားဖြင့် အကြင်အခါ၌ ငါသည် မွေးဖွားကာစ
ဖြစ်လျက် မြောက်အရပ်သို့ တူရ (၇) ဖဝါး လှမ်းသွားပြီး
လောကဓာတ်တခုလုံးကို ကြည့်ခဲ့ပြီ။ ထိုသို့ ကြည့်သောအခါ၌
လည်း ငါ ရှိခိုးထိုက်သူ၊ နေရာက ထပေးထိုက်သူ၊ နေရာဖြင့်
ဖိတ်မန္တကပြုထိုက်သူကို တယောက်မျှ ငါမမြင်ခဲ့ရ။ ကမ္ဘာပေါင်း
တသောင်းခြောက်ထောင် အသက်ရှည်သော ရဟန္တာကြီးသည်
ပင် ငါ့ကို “အသင်ကား လောကဓာတ်တခုလုံး၏ အထွတ်
လည်း အထွတ်ဆုံး၊ အကြီးလည်း အကြီးဆုံး၊ ကျေးဇူးဖြင့်လည်း
အထူးချီးမွမ်းအပ်ဆုံးသော သူပါတည်း။ သင့်ထက် လွန်သူမရှိ”
ဟူ၍ ဝမ်းပန်းတသာ ငါ့အား ပူဇော်ခြင်း ပြုလာပေသည်။

ထိုဖွားကာစ အခါ၌သော်လည်း ငါ့ထက် သာလွန်သူကို
ငါ မမြင်လေသောကြောင့် “အဂ္ဂောဟ မသ္မိ လောကဿ၊
ဇေဋ္ဌောဟ မသ္မိ လောကဿ၊ သေဋ္ဌောဟ မသ္မိ လောကဿ”
ဟူ၍ မရှုံ့မကြောက် မြတ်သောစကားကို ငါ မြှက်ခဲ့၏။ ယင်းသို့
မွေးကင်းစ အရွယ် ဖြစ်လျက်လည်း ငါ၏ ရှိခိုးခြင်းကို ခံယူ
ထိုက်သူ မရှိခဲ့။ ယခု ငါကား သဗ္ဗညုတ ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်
ပေပြီ။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါရှိခိုးထိုက်အံ့နည်း၊ နေရာမှထ၍
ခရီးဦး ကြိုဆိုထိုက်အံ့နည်း၊ နေရာဖြင့် ဖိတ်ထိုက်အံ့နည်း။

အို ဝေရဉ္စပုဏ္ဏား၊ သင်ကား ငါ့ထံမှ အရိုအသေပြုခြင်းကို ဘယ်အခါမှ မတောင့်တ လေနှင့်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် အို ပုဏ္ဏား၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ငါ ရှိခိုးလိုက်အံ့၊ ခရီးဦးကြိုဆို လိုက်အံ့၊ နေရာဖြင့် ဖိတ်မန္တက ပြုလိုက်အံ့၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ဦးခေါင်းသည် သစ်သီး ကြောဘိသကဲ့သို့ လည်မှပြတ်၍ ရုတ် တရက်ပင် မြေသို့ကျကြော သွားလေရာ၏။ ထို့ကြောင့် ငါ့ထံမှ အရိုအသေပြုမှုမျိုးကို သင် ဘယ်တော့မှ မမျှော်ကိုးပါလေနှင့်။

ထိုသို့ မိန့်တော်မူသော်လည်း ဝေရဉ္စ ပုဏ္ဏားကား အသိ ဉာဏ်ပညာ ခေါင်းပါးသူဖြစ်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓ၏ လောကအဂ္ဂ၊ ဇေဋ္ဌ၊ သေဋ္ဌ ဖြစ်ကြောင်းကိုမသိ။ မသိသောကြောင့် ဗုဒ္ဓ၏ စကားကို နားခါးလာသည်။ သည်းမခံနိုင်အောင်ဖြစ်လာသည်။

ယင်းသို့ သည်းမခံနိုင်အောင် ဖြစ်လာသည့် အလျောက် ဆတ်ဆတ်ထိ မခံဘဲ စုပ်စွဲခြင်း အထပ်ထပ်၊ ဆဲ ရေးခြင်း အကြောင်း အက္ခောသဝတ္ထု ရှစ်မျိုးတို့ဖြင့် ဗုဒ္ဓအား စတင် တိုက်ခိုက်လေသတည်း။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ လောက၌ အကြင် ရှိခိုးခြင်း၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်း၊ အရိုအသေပြုခြင်း အမှုကို သာမဂ္ဂီရသ=ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်း အရသာဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုအကျင့်သည် အရှင်ဂေါတမ၌ မရှိခဲ့။ ယင်းသို့မရှိခြင်းကြောင့် အသင် ရှင်ကြီးဂေါတမကား ကြီးသော သူတို့အား ပြုရာသော ဝတ်နှင့် ညီမျှသောအကျင့်ရှိသူ မဟုတ်ပါတကား။ သာမဂ္ဂီရသမှ ဆိတ်သုဉ်းနေသူပါတကား။

ဖြေ။ အို ဝေရဉ္စပုဏ္ဏား၊ အကြင်သူသည် ငါ့ကို အရသ ရှူပ=သာယာတတ်သော သဘောရှိသူမဟုတ်ဟု ပြောဆိုလေအံ့။

၇၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထိုသူသည် မှန်သောစကားကိုဆိုသည် မည်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော်-

အို ပုဏ္ဏား၊ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တို့၌ အကြင်သာယာခြင်း ရသတို့သည် ရှိလေကုန်၏။ ထိုထိုသော သာယာခြင်း ရသတို့ကို ငါ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ အမျိုးဇာတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ ကိုယ်ထင် ဖြစ်သော (နတ်)၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊ လူမြတ်၊ နတ်မြတ် ဟူ၍ သမုတ်အပ်ကုန်သော်လည်း ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို သာယာတတ်ကုန်သော၊ အလွန်နှစ်လိုတတ်ကုန်သော ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အကြင်သာယာခြင်း ရသတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ခပ်သိမ်းကုန်သော ထိုအရသာ ဟူဟူသမျှတို့ကို အကြွင်းမဲ့အားဖြင့် ငါ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ အရင်းအမြစ် မကျန် ပြတ်အောင် ငါ ဖြတ်အပ်ပြီးကုန်ပြီ။ နောက်ထပ်တဖန် ရှင်သန်ခြင်း ဖြစ်မလာ နိုင်အောင် ထန်းငုတ်တို့ကဲ့သို့ ငါ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ ထိုသာယာခြင်း ရသတို့ကား မည်သည့်အခါမျှ နောက်ထပ်တဖန် ဖြစ်ပေါ်၍ လာပြန်လေ့ မရှိကုန်။ ထို့ကြောင့် အရသာရူပေါ ဟူသော စကားဖြင့် သင်ရည်ရှယ်သော အဓိပ္ပာယ်ကို ငါ့အား မဆိုထိုက်။ သင်ရည်ရှယ်၍ဆိုသော သာမဂ္ဂီရသ သဘောမျိုးကား ငါ့မှာ မရှိ။ (ဂုဏဝုဇ္ဈိ၊ ဝယဝုဇ္ဈိ ဖြစ်သူတို့အား ရှိခိုးခြင်းစသော အကျင့်ကို ပြုထိုက်လျက် မပြုသူတို့ကိုသာလျှင် “အရသာရူပေါ” ဟု ဆိုရာသည်။ မြတ်စွာဘုရားမူကား ရှိခိုးခြင်းစသည်ကို ပြုအံ့သောငှာ မထိုက်။ မထိုက်ကြောင်းကို ပြလို၍ ဤစကားကို ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။)

ဝေရဉ္စပုဏ္ဏားသည် ဗုဒ္ဓအား အလျှော့ပေးခြင်းမပြု။ မပြုရုံ
မက ဗုဒ္ဓ မိန့်ကြားလိုက်သော စကားများကို အကြောင်းပြု၍
ပို၍ပင် ခက်ထန်သယောင် ဖြစ်လာသည်။ အရသရူပပါ
ဟူသော စကားလုံးပေါ်၌ ဖိနင်းလျက် ဗုဒ္ဓအား ဝါဒရေးရာ
အားဖြင့် ထပ်ဆင့်၍ စွပ်စွဲပုတ်ခတ် ဆိုပြောလိုက်ပြန်လေပြီ။

မေး။ အို အရှင်ဂေ ဘမ၊ အသင်ကား လောကအရသာကို
ခံစားရမှန်း သိတတ်သူ မဟုတ်ပါဘကား။ သက်ကြီး ဝါကြီး
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရှိခိုးခြင်း စသည်ပြုခြင်းကို လောက၌ “သာမဂ္ဂီ
ပရိဘောဂ” = အညီအညွတ်ခံစားသည်ဟု ဆိုပေသည်။ အသင့်မှာ
ထိုအပြုအမူမျိုး မရှိသောကြောင့် နိဗ္ဗောဂ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပါ
တကား။ လူမှုဆက်ဆံရေး သာမဂ္ဂီရသ၏ သဘာဝကို အနှစ်
ကျကျ မခံစားတတ်သူ၊ (ဝါ) ခံစားရကောင်းမှန်း မသိတတ်
သူပါတကား။

ဤသို့ ဗုဒ္ဓအား စွပ်စွဲလိုက်ပြန်၏။ ဗုဒ္ဓကမူ ပုဏ္ဏားအား
ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်မှုစကားမျိုးကို ရှောင်လျက် ပုဏ္ဏား၏
စိတ်ဓာတ် နူးညံ့ပျောင်းပျော့လာမှုကိုသာ ရှေ့ရှုတော်မူသည်။
နိဗ္ဗောဂ = ဟူသော စကားလုံးချင်း တူသော်လည်း ပုဏ္ဏား
ကောက်ယူ ဆိုပြော စွပ်စွဲနေသော အဓိပ္ပာယ်မှ တမျိုးတခြား
ထွက်သော အဓိပ္ပာယ်ကို ပြုလိုသဖြင့် ပုဏ္ဏား စကားအတိုင်း
လိုက်၍ ဖြေကြားတော်မူသည်။

ဖြေ။ အို ပုဏ္ဏား၊ ငါကား သင်ဆိုသောအတိုင်း နိဗ္ဗောဂ
ပုဂ္ဂိုလ်မှန်ပေ၏။ သို့သော် သင်ဆိုလိုသော အဓိပ္ပာယ်မျိုးကား
မဟုတ်။ ရူပါရုံ စသည်တို့၌ တပ်နှစ်သက်သော စိတ်ဖြင့် သတ္တဝါ

၈၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တို့၏အကြင်ခံစားခြင်းသည် ရှိ၏။ ထိုခံစားခြင်းမျိုးသည် ငါ့မှာ မရှိ။ မရှိသောကြောင့် ငါ့အား နိဗ္ဗာန်ပုဂ္ဂိုလ် = လောကီရသကို ခံစားတတ်သူ မဟုတ်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ လောကကြီး၌ ကြီးသောသူ တို့အား ငယ်ရွယ်သူတို့က ရှိခိုးခြင်း၊ အရိုအသေပြုခြင်း စသည်ကို လူမျိုး၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုဟု ဆိုကုန်၏။ ဆိုသည့်အတိုင်းလည်း ယဉ်ကျေးမှုကို မြတ်နိုးသူတိုင်း လိုက်နာပြုကျင့်လျက် ရှိနေကြပါ ကုန်၏။ အသင့်မှာကား ထိုရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အပြုအမူမျိုးကို မတွေ့ရ။ ပြုထိုက်သော အမှုကို သင်မပြုခဲ့။ သို့ကြောင့် အသင်ကား “အင်္ဂါရိယဝါဒသမားကြီး” ပါတကား၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု၊ လူစည်းကမ်းကို ဖောက်ဖျက်နေသူပါတကား။

ဖြေ။ အို ပုဏ္ဏား၊ ငါ့အား အင်္ဂါရိယဝါဒဖြင့် သင် စွပ်စွဲ၍ ဆိုခြင်းကား ဆိုထိုက်လှသည်။ ငါကား အင်္ဂါရိယဝါဒသမား အစစ်တည်း။ ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းမှု ဒုစရိုက်မျိုးကို မပြုအပ်ဟု ငါဆို၏။ ဒုစရိုက်မှုကို နှုတ်ဖြင့် မပြုအပ်ဟု ငါ ဟော၏။ စိတ်ဖြင့် မတူးအပ်၊ မကြံအပ်၊ မကြံကောင်းဟူ၍ ငါ ပညတ်၏။ ဒုစရိုက်ကို ကြဉ်ဖယ်၍ သုစရိုက်ကို ခင်တယ်ရန်ဟူသော ဝါဒ တရားကို ငါ အမြဲ လက်ကိုင်ထားပေသည်။ သို့ကြောင့် ငါ့အား အင်္ဂါရိယဝါဒီ ဟူ၍ ဆိုမည်ဆိုက ဆိုနိုင်ပေသည်။ သို့သော် သင်ယူဆထားသော အင်္ဂါရိယဝါဒမျိုးကား မဟုတ်ပေ။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ ရှေးဟောင်းရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာဟူသည် ရှိ၏။ ကြီးသူကို ငယ်ရွယ်သူတို့က အရို အသေပြုခြင်း စသည်တို့ကား ရှေးဟောင်း ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာများ ဖြစ်ကုန်၏။ သို့ပါလျက် အဆက်ဆက်က

စီးဆင်းလာခဲ့သော ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာကို အသင်ကား လိုက်နာခြင်း မရှိရုံမက ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပေသည်။ ရိုးရာ အစဉ်အလာကို ပျက်အောင် အသင်သည် ဖျက်ပစ်လိုက်သူ ဖြစ်၏။ သို့ကြောင့် အသင်ကား ဥစ္ဆေဒဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ပါတကားဟု စွပ်စွဲလိုက်ပြန်၏။

ဖြေ။ အို ပုဏ္ဏား၊ ငါကား ဥစ္ဆေဒဝါဒီရှိသူ မှန်၏။ သို့သော် သင်ယူဆထားသော ဥစ္ဆေဒမျိုးကား မဟုတ်ပေ။ ရာဂနှင့် ဒေါသကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်၎င်း၊ မောဟကို အရဟတ္တ မဂ်ဖြင့်၎င်း ပြတ်သည်ကို ငါ ဟောပေ၏။ ထိုမှ ကြွင်းသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ မဂ်လေးပါးဖြင့် ဖြတ်သည်ကို ငါ ဆိုပေ၏။ ဤသည်ပင် ငါယူဆသော ဥစ္ဆေဒ ဝါဒ ဖြစ်သတည်း။ ဤသည်ကို ထောက်၍ ငါ့အား ဥစ္ဆေဒ ဝါဒီဟု ဆိုက ထိုသို့ဆိုခြင်းသည် သင့်လျော်သော ဆိုခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ အသင်၏ အမူအကျင့်ကို ထောက်ချင့်ခြင်းအားဖြင့် အသင်ကား ရှေးဟောင်း ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုများကို စက်ဆုပ်ယောင်ပါတကား။ စက်ဆုပ်သော အသင်သည် သင့်ကိုယ်၌ စွဲနေသည်ဟု ကျွန်ုပ် ထင်၏။ ငါကား အမျိုးမြတ်သူတည်း၊ အဆင်း လှသူတည်း၊ ပညာ ရှိသူတည်း။ အဘယ့်ကြောင့် သူတထူးအား ငါ အရိုအသေပြုနိုင်မည်နည်း ဟူသော မာန်မာနဖြင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုခေလကို သင် စက်ဆုပ် နေဟန် တူပေသည်။ သို့ကြောင့် အသင်ကား “ဇေဂ္ဂစ္ဆိဝါဒ” သမားအစစ်တည်း။ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကို စက်ဆုပ် ရှုံ့မုန်းသူ၊ နှလုံးနာကျည်းသူသာ ဖြစ်သတည်းဟု စွပ်စွဲလိုက်ပြန်၏။

၈၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြေ။ အို ပုဏ္ဏား၊ ငါ့ကို ဇေဂုစ္ဆိဝါဒီဟူ၍ သင် ယိုးစွပ်
လိုက်ပြန်သည်ကို မဟုတ်ဟူ၍ ငါ မငြင်းလို။ ငါသည် ဇေဂုစ္ဆိ
ဝါဒရှိသူ ဖြစ်ပေ၏။ သို့သော် ငါ၏ ဇေဂုစ္ဆိ သဘော
ငါစက်ဆုပ်သော အမှုအကျင့်များကား မကောင်းမှု ဒုစရိုက်
များသာ ဖြစ်ပေသည်။ ဒုစရိုက် ဟူသမျှကို ငါသည် စက်ဆုပ်
ရှုံ့မုန်း နှလုံးနာ၏။ မစင်ဘင်ပုပ်အလားကဲ့သို့ စက်ဆုပ်လှ၏။
ထို့ကြောင့် ငါ့ကို ဇေဂုစ္ဆိဝါဒီဟု ဆိုကလည်း ဆိုနိုင်ပေ၏။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ အသင်ကား ကြီးလေးသော
ပြစ်မှုကြီးကို ကျူးလွန်ထားသဖြင့် ဆုံးမထိုက်၊ အပြစ်ဒဏ်
ခတ်ထိုက်သူ ဖြစ်၏။ ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ရှိသေ လေးစားလာ
ခဲ့သော ယဉ်ကျေးမှု အစဉ်အလာကို ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်သော
ပြစ်မှုကြီး သင့်မှာ ရှိနေ၏။ ယဉ်ကျေးမှု ဖြတ် နိုး သူတိုင်း
ခွင့်မလွှတ်နိုင်သော ပြစ်မှုကြီးကို ကျူးလွန်ထားသူ ဖြစ်သော
ကြောင့် လောက၏ ဒဏ်ခတ်ခြင်းကို ခံထိုက်သူ “ဝေနယိက”
ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။

ဖြေ။ အို ပုဏ္ဏား၊ ငါ့ကို ဝေနယိက = အပြစ် ရှိနေသူ၊
အပြစ်အလျောက် ထိုက်သင့်သောဒဏ်ကို ခံထိုက်သူဟု သင်
ဆိုပြန်၏။ သင့်စကားကို မှားသည်ဟု ငါ မဆို။ သို့သော်
ငါကား လောကယဉ်ကျေးမှု ထုံးတမ်းစဉ်လာများကို မဖျက်
ဆီးပေ။ ငါ ဖျက်ဆီးသည်ကား ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာ
အုပ်စု ဖြစ်ပေ၏။ ငါသည် ကိလေသာအုပ်စုကြီးကို ဖရိုဖရဲ
ပြိုကွဲအောင် ဖျက်ဆီးပေ၏။ ဤသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ငါ့ကို
ဝေနယိက ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ (လောကကို ဖျက်ဆီးသော မှုပြစ်

ငါ့မှာ မရှိ။ ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးသော မှုပြစ်သာ ငါ့မှာ ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။)

မေး။ အိုအရှင်ဂေါတမ၊ ရှိသေထိုက်သူတို့အား ရှိသေခြင်း၊ ပူဇော်ထိုက်သူတို့အား ပူဇော်ခြင်းသည် အပူဇော်ခံ သက်ကြီး ဝါကြီးပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နှစ်သက်စေရာ ရောက်ပေသည်။ ရှင်လန်း မှုကံပေးရာ ရောက်ပေသည်။ ပြုထိုက်သော အမှုကို ပြုခဲ့သော် သက်ကြီး ဝါ ရင့်တို့အား နှလုံးမသာ ပူပန်စေရာရောက်၏။ နှိပ်စက် ရာကျ၏။ ဤ အပြုအမူမျိုးသည် အသင်၌ ထင်၏။ ထို့ကြောင့် အသင်ကား “တပဿီ” ပုဂ္ဂိုလ်စားပေတည်း။ သက်ကြီးယွင်းယို၊ အိုမင်းမစွမ်းရှိသူများအား နှလုံးပူလောင်အောင် လုပ်နေသူ၊ အပူ တိုက်သူပေတည်း။

ဖြေ။ အို ပုဏ္ဏား၊ လောကကို ပူအောင်လုပ်တတ်၊ အပူ မြှိုက်တတ်သော အုပ်စုတစ်ခုရှိ၏။ ယင်းအုပ်စုကား အကုသိုလ် တရားများပေတည်း။ ပူပန်စေတတ်သော ဗျူပုတ်ကို အကြောင်း ပြု၍ ယင်း အကုသိုလ်အုပ်စုကို တပဟူ၍ ခေါ်ဆိုပေသည်။ ငါသည် ယင်းအကုသိုလ် (အပူတိုက်အုပ်စု) ကို မပျက်ပျက်အောင် ဖျက်ဆီးနေသူဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် တပဿီဟူသော အမည်နာမသည် ငါနှင့် ဆီလျော်၏။ တပဿီ = အပူတိုက်တတ်သော ကိလေသာ အုပ်စုကို ဖျက်ဆီးတိုက်ခိုက်သူသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ သင်ယူဆ သလို လူကြီးများကို ပူအောင်လုပ်နေသူ၊ အပူတိုက်နေသူကား မဟုတ်ပါပေ။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ ရှိခိုးခြင်း၊ အရှိအသေပြုခြင်း စသော လူကျင့်ဝတ်၊ လူယဉ်ကျေးမှုများကား အတိုင်းမသိ အကျိုးကျေးဇူးများလှ၏။ နတ်၌ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေကိုပင် ရနိုင်

၈၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တို့၏မြေကြားခဲ့ရသော

ပေ၏။ အသင်ကားကြိုသို့သော လှူယဉ်ကျေးမှု၊ လောကကျင့်ဝတ်
များကို ပြုသူမဟုတ်သောကြောင့် အပဂဗ္ဘ နတ်ပြည် ပဋိသန္ဓေမှ
ကင်းသောသူပေတကားဟူ၍ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချလိုက်ပြန် လေ၏။

ဖြေ။ အို ပုဏ္ဏား၊ အပဂဗ္ဘပုဂ္ဂိုလ်ဟု ငါ့ကို သင်ဆိုလိုက်
ပေ၏။ စွပ်စွဲရှုတ်ချခြင်း ပြုလိုက်ပေ၏။ ငါကား သင်ဆိုအပ်
သကဲ့သို့ တခုတည်းသော နတ်ပဋိသန္ဓေမှသာ ကင်းသူမဟုတ်ပေ။
ပဋိသန္ဓေနေခြင်းအားလုံးမှဆိတ်သုဉ်းကင်းကွာပြီးသူ၊ ပဋိသန္ဓေကို
ပ ထားပြီးသူ ဖြစ်ပေ၏။ ထို့ကြောင့် အပဂဗ္ဘ ဆိုသောစကားသည်
ငါနှင့် ဆီလျော်နေ၏။ နောင်သောအခါ ဇလာဗုဇယောနိ
အဖြစ်ဖြင့် အမိဝမ်းတွင်း၌ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမျိုးကိုလည်းကောင်း၊
ဩပပါတိကယောနိ အဖြစ်ဖြင့် ကိုယ်ထင်ဖြစ်ခြင်း၊ သံသေဒဇ
ယောနိ အဖြစ်ဖြင့် အညှိစသည်၌စွဲ၍ဖြစ်ခြင်း၊ အဏ္ဏဇယောနိအဖြစ်
ဖြင့် အဥဖြင့် ဖြစ်ခြင်းမျိုးကို၎င်း ငါသည် ပယ်အပ်ပြီးပေပြီ။
တဖန် ဘဝသစ်၌ဖြစ်ခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမည်သည်ကား ငါ့မှာ
မရှိ။ ထို့ကြောင့် အပဂဗ္ဘဟူ၍ ငါ့ကို သင်ဆိုသောစကားသည်
သင့်လျော်ပေ၏။

ဝေရဉ္စပုဏ္ဏားသည် ဘုရားရှေ့တော်မှောက်သို့ရောက်လာသည့်
အချိန်မှစ၍ ဆဲရေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အထက်ပါ
အကြောင်းသတ္တုရှစ်မျိုးတို့ဖြင့် ဗုဒ္ဓအားယိုးစွပ်ဆိုပြောဆဲရေးခြင်း
ပြုနေ၏။ ယင်းသို့ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ အမနာပစကားဖြင့် အပြစ်တင်
ဆိုပြောစေကာမူ မြတ်စွာဘုရားသည် မြေနှင့်တူသော စိတ်ရှိသော
အမှတ်အသားကို၎င်း၊ အမှတ်ထွက်ခြင်းသဘောမရှိသော အဖြစ်
ကို၎င်း ပြတော်မူလျက်—

မိုးတိမ်ကင်းစင်သော ကောင်းကင်ပြင်၌ ငွေဝန်းသီတာဂူ
လမင်းကြီး ထွက်ပြုလာသကဲ့သို့၎င်း၊ တန်ဆောင်မုန်းလအခါ
ပေါ်ထွန်းလာသော နေဝန်းကြီးကဲ့သို့၎င်း ဝေဠုပုဏ္ဏား၏နှလုံး
ထဲ၌ စွဲထင်နေသော အမှိုက်မှောင်ထုကြီးကို ဖောက်တော်မူ၍—

ဤပုဏ္ဏားကား ခေါင်းဖြူကားမျှ၊ သွားကျိုးကားမျှ၊ အရေ
တုန်လိပ်ကားမျှ စသည်တို့ဖြင့် ကြီးသောအပြစ်ကိုသာ သိရှာ
ပေသည်။ မိမိနောက်သို့ ဇာတိတရားက တကောက်ကောက်
လိုက်နေသည်ကိုကား မသိရှာလေ။ မိမိအား ဇရာတရားကအမြဲ
ရစ်ပတ်နေသည်ကို၎င်း၊ ဗျာဓိက နှိပ်စက်နေသည်ကို၎င်း၊ မရဏက
ညှဉ်းဆဲနေသည်ကို၎င်း မသိရှာလေ။ မိမိကိုယ်ကို ဝဋ္ဋခါဏုခေါ်
သော သံသရာဝဋ်၏ သစ်ငုတ်တို့ကြီးဖြစ်နေသည်ကို၎င်း၊ ယနေ့
သေပြီး နက်ဖြန်ခါ ပိုးလိပ်ကလက် ယက်ကန် ယက်ကန်နှင့်
ခလေးသူငယ် ဖြစ်ရမည်ကို၎င်း မသိရှာလေ။

စင်စစ်သော် ဤပုဏ္ဏားကား ကြီးစွာသော လှုံ့လဉာဏ်ဖြင့်
ငါ့ထံမှောက်သို့ ရောက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေ၏။ သူ၏လာခြင်းသည်
ကောင်းသောလာခြင်းသာ ဖြစ်ပါစေဟု ကြံတော်မူပြီးလျှင်—

“အိုပုဏ္ဏား၊ သင့်အား ငါ ဥပမာဖြင့် ဆိုဦးအံ့။ ကြက်မကြီး
တကောင်ရှိလေ၏။ ၈-လုံး၊ ၉-လုံး၊ ၁၀-လုံး၊ ၁၁-လုံးသော
ကြက်ဥများကိုဥလေ၏။ ဝပ်ကျင်းထဲ၌ဝပ်လျက် ထိုကြက်မသည်
ကြက်ဥများကို အပူငွေ့ပေး၏။ မိခင်၏ ရင်ငွေ့အပူခတ်ကြောင့်
ကြက်ဥတွင်းရှိ အရည်များ တဖြည်းဖြည်း ခြောက်ခန်းကာ
အခွံများ ပါးပါးလာပေသည်။

၈၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“ထိုအခါ ကြက်ဥတုင်းရှိကြက်ငယ်ကလေးများသည်ထက်လှစွာသော နှုတ်သီးဖျားဖြင့်၎င်း၊ ခြေသည်းဖျားဖြင့်၎င်း ဥခုံကို ပေါက်ပြီး ဖောက်ထွက်လာကြကုန်၏။ ထွက်လာသော ယင်းကြက်ကလေးများအနက် အကြင်ကြက်ငယ်သည် ရှေးဦးစွာ ထွက်လာ၏။ ထိုကြက်ငယ်ကို အသို့ ခေါ်ဆိုပါမည်နည်း။ ကြီးသောကြက် (ကြက်ကြီး) ဟူ၍ ခေါ်မည်လော။ ငယ်သောကြက် (ကြက်ငယ်) ဟူ၍ခေါ်မည်လော” ဟု မေးတော်မူ၏။

“ကြက်ဥအတုင်းမှ အရင်ဆုံးထွက်သောကြက်ကို ကြီးသောကြက် (ကြက်ကြီး) ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပါသည်။”

ဤသို့ ဝေရဉ္စပုဏ္ဏားက ဖြေလိုက်သည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက အဝိဇ္ဇာသည် ဥခုံနှင့်တူပုံ၊ ကြက်ကလေးများသည် သတ္တဝါနှင့် တူပုံကို ဆက်လက်၍ ဟောတော်မူလေ၏။

“အို ပုဏ္ဏား၊ သတ္တဝါတို့အား အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော ဥခုံက ဖုံးလွှမ်းထားအပ်သောကြောင့် အပြင်သို့ မထွက်နိုင်ဘဲ အဝိဇ္ဇာလှောင်အိမ်တုင်း၌ဆင်းရဲ ကျဉ်းကျပ်စွာ နေထိုင် ကြရကုန်၏။ ယင်းသို့ အဝိဇ္ဇာလှောင်အိမ်ထဲ၌ ဆင်းရဲကျဉ်းကျပ်စွာ နေကြရရှာသော သတ္တဝါများအနက် ငါဘုရားသည် တပါးတခြားသော သတ္တဝါတို့၏ မျှေးဦးစွာဥခုံကို အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် တည်းဟူသော နှုတ်သီးဖျား၊ ခြေသည်းဖျားဖြင့်ပေါက်၍ ဖောက်ထွက်လာခဲ့သူ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် လောကဓာတ်တခုလုံးတွင် ငါသာလျှင် အကြီးဆုံးဖြစ်၏။ သူတကာတို့ရယူခြင်းငှာ မထိုက်၊ ရခြင်းငှာ မလွယ်ကူသော ဝိဇ္ဇာသုံးပါးတရားမျိုး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတရားမျိုးကို ငါသည် လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ပိုင်နိုင်စွာရရှိပြီး ဖြစ်ပေ၏။”

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ ○ ၁၉

ဤသို့ စသောအားဖြင့် အကျယ်ပွား၍ ဘုရားကို သဒ္ဓါ
မူသည်ကို ကြားနာရသော ဝေရဉ္စပုဏ္ဏားသည် ဣဒ္ဓိဝေဒ္ဓိ
အား အဘိက္ကန္တံ တော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ တော ကောင်း၊
ဟူ၍ ချီးကျူး လျှောက်ထားပြီးလျှင် ဘုရားသခင် ထံသို့
တေဝါစိက သရဏဂုံ ကို ခံယူလေသတည်း။

(ဝိနယပိဋက၊ ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်၊ ဝေရဉ္စပုဏ္ဏမ္ပ)

၁။ ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မံ၊ သံဃံ၊ သရဏံ ဂစ္ဆာမိဟူ၍ ဆောက်တည်
သည်ကို တေဝါစိက သရဏဂုံဟု ခေါ်၏။

၈၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကူးမြောက်လိုသော်

ပြဿနာ = ဒုက္ခအထေထေ။

မေးလျှောက်သူ = အာဠာဝကဘီလူး။

အာဠာဝကဘီလူးသည် မိဘနှစ်ပါး ကွယ်လွန် သွားလေသော အခါ မိဘများရှိစဉ်က သင်ကြားပေးထားသော ပြဿနာရပ် များကို အဖြေနှင့်တကွ ပညာ အမှုအနှစ် အဖြစ် ရယူထား လိုက်၏။

သို့သော် ကာလ ကြာမြင့်လေသော အခါတွင် မေးခွန်း ပုစ္ဆာများကိုသာ မှတ်မိတော့သည်။ အဖြေကား မေ့ပျောက် ကုန်လေသောကြောင့် ဘာကို ဆိုမှန်းပင် သူ မသိတော့ချေ။ ဝေါဟာမ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ တရားတော်ကို ကြားနာရ လေသောအခါ အမေး ပုစ္ဆာသာရှိ၍ အဖြေ မသိဘဲ ဖြစ်နေ သော ပြဿနာများကို ဖြေကြား ပေးတော်မူပါရန် တောင်း ပန်၍ မေးမြန်း လျှောက်ထားလေ၏။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ သံသရာ သြဿသည် အပြော ကျယ်၍ ရှည်လျားလှပါ၏။ ယင်း သံသရာသြဿကြီးကို လွန် မြောက်အောင် အဘယ် သို့သော အခြင်း အရာ အား ဖြင့် ကောင်းစွာ ကူးနိုင်ပါမည်နည်း။ လွန်မြောက်အောင် ကူးနည်း နိဿည်းကို ညွှန်ကြားတော်မူပါလော့။

ဖြေ။ အို အချင်းအာဠာဝက၊ သံသရာဩဇာကို သဒ္ဓါ တရားဖြင့် လွန်မြောက်အောင် ကူးနိုင်၏။ သံသရာ ဝဲဩဇာမှ လွတ်မြောက်အောင် ကူးလိုသူသည် လှေကို လည်းကောင်း၊ ဖောင်၊ သင်္ဘော စသည်ကိုလည်းကောင်း ရှာရန်မလို၊ သဒ္ဓါ တရားနှင့် ပြည့်စုံရန်သာ လိုပေ၏။

မေး။ အို အရှင် ဂေါတမ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ ဟူသည်ကား သမုဒ္ဒရာကြီးနှင့် တူပေစွ။ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲတည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ ကြီးကို အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာ၊ အဘယ်သို့သော နည်း အားဖြင့် လွတ်အောင် ကူးနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အို အာဠာဝက၊ ဆင်းရဲပြင်ကျယ် ရေပင်သယ်ကြီး ကို မမေ့လျော့ခြင်းဖြင့် လွတ်အောင်ကူးနိုင်၏။ ကုသိုလ် ပြုပြု၊ ကောင်းမှုပျော်မွေ့ခြင်းသည် မမေ့လျော့သည် မည်၏။ ယင်းသို့ မေ့လျော့ခြင်းမရှိ။ ကုသိုလ် ကောင်းမှုတို့ကို တတ်နိုင်သလောက် ပြုခြင်းသည် ဆင်းရဲဝဋ်က လွတ်မြောက်အောင် ကူးသည်ပင် မည်၏။

မေး။ အို အရှင် ဂေါတမ၊ အဘယ်မည်သော အကြောင်း ဖြင့် ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်နိုင်ပါသနည်း။ ဆင်းရဲခြင်း ခရီး တာကား ဆုံးစ မရှိ၊ ရှည်လျားလွန်းလှ ပါတိသည်။ လွတ်နိုင် မည့်နည်းလမ်းကို ညွှန်ကြားတော်မူပါလော့။

ဖြေ။ အို အာဠာဝက၊ ကြီးစား အားထုတ်ခြင်း ဝိရိယ သည် ဆင်းရဲ အပေါင်းမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း ပေတည်း။ ဝိရိယဆောင်က မအောင်မြင်သော အရာဟူ၍ မရှိသည်ကို သင် သိလော့။

၉၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို စင်ကြယ်အောင် အဘယ်ရေဖြင့် ဆေးရပါမည်နည်း။

ဖြေ။ အို အာဠာဝက၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို ဝိပဿနာ ပညာဆယ်ပါး ဉာဏ်တရားဖြင့် စင်ကြယ်အောင် ဆေးနိုင်၏။ ဝိပဿနာ ပညာသည် ကိလေသာအညစ်အကြေးကို ဆေးကြောသည့် ရေစင်ပင် ဖြစ်သတည်း။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ ပညာဟူသည် လိုအပ်သော အရာ၊ သင်ကြားအပ်သော အရာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပညာကို အဘယ်သို့သော နည်းအားဖြင့် ရရာပါသနည်း။

ဖြေ။ အို အာဠာဝက၊ ပူဇော်ထိုက်သူ အဆူဆူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဆုံးမအပ်သော စကား၊ အပူ ခပ်သိမ်း၊ ကြောင့်ကြ ခပ်သိမ်း၊ ငြိမ်းအေးကြောင်း၊ ကောင်းမြတ်သောတရားကို နှစ်နှစ် ကာကာ ယုံယုံကြည်ကြည်လိုက်နာမှတ်သားခြင်း၊ မမေ့မလျော့၊ ပေါ့ဆ မချို့၊ သတိ ရှိခြင်း၊ မသိသည်ကို သိအောင် စူးစမ်း လေ့လာလေ့ရှိခြင်း၊ ဤအကြောင်း သုံးပါးအားဖြင့် ထူးခြား သော ပညာများကို ရနိုင်ပေရာ၏။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် အသက်မွေးကြောင်း ဖြစ်သော စီးပွားဥစ္စာကို ရရာ ပါသနည်း။

ဖြေ။ အို အာဠာဝက၊ အခါအခွင့်ကို ချင့်၍ လုပ်သင့် သော အချိန်၌ လုပ်ထိုက်သော အလုပ်ကိုပြုလုပ်ခြင်း၊ အပေါင်း အသင်း ဝင်ဆံ့ခြင်း၊ နိုးနိုးကြားကြား၊ ထထကြကြ ရှိခြင်း၊ ဤလက္ခဏာ သုံးပါးသည် လောကီ လောကုတ္တရာ ဥစ္စာ ရကြောင်း ကောင်းသောနည်းလမ်းများ ဖြစ်ပေ၏။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ ကျော်စောခြင်း၊ ထင်ပေါ်ခြင်း ဟူသည် ရှိပါ၏။ ယင်းသို့ ထင်ပေါ် ကျော်စောခြင်း အဖြစ်သို့ အဘယ်သဘောဖြင့် ရောက်ရှိနိုင်သပါနည်း။

ဖြေ။ အို အာဠာဝက၊ ရှေ့သို့ နောက်ပျက် ယှဉ်းကွက် မရှိ ပကတိ ဟုတ်မှန်သော သစ္စာစကားကို ဆိုခြင်းသည် ကျေးဇူးသတင်း ကျော်စောခြင်း၊ ထင်ပေါ်ခြင်းသို့ ရောက်စေနိုင်ပေ၏။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ လောက၌ မိတ်ဆွေ ဟူသည် ရှိပါ၏။ ရှိကြပါ၏။ မိတ်ဆွေကောင်းများရရှိအောင် ပြုအပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အို အာဠာဝက၊ မိမိစီးပွား၊ သူ့စီးပွား၌ လိုလားမှုတ ဝေငှပေးကမ်းခြင်းသည် မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းရခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ပေ၏။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ အဘယ်အရာမျိုးဖြင့် ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ နှစ်ဖြာသောဘဝ၌ သောက ကင်းဝေးရာ ပါသနည်း။

ဖြေ။ အို အာဠာဝက၊ အကြင်သူအားမှန်သောစကားကို ဆိုခြင်း၊ မကောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်၍ ကောင်းမှုတို့၌ ယှဉ်ခြင်း၊ မဆုတ် မနစ် ကြီးစား အားထုတ်ခြင်း၊ ပေးကမ်း စွန့်ကြဲခြင်း၊ ဤတရားလေးပါးကို ပွားစေသည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုသူသည် အိုးအိမ် ထည်၍ သား မယားနှင့်ပင် နေသည် ဖြစ်လင့်ကစား၊ စင်စစ် တမလွန်ဘဝအတွက်လည်း စိုးရိမ်စရာ မရှိပြီ။ ယုတ်ညံ့သော ဂတိလွတ်ကွာ၍ လူရွာနတ်သံ၌ ကေန့် ဖြစ်ရလတံ့။

၉၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အို အချင်းအာဠာဝက၊ ငါမှတပါး “ဘုရား” ဟူ၍ ဝန်ခံ ကုန်သော ပုရာဏကဿပ အစရှိသော ရဟန်း ပုဏ္ဏား တို့ထံ သွား၍လည်း ထိုအကြောင်းကို သင် လျှောက်ထား မေးမြန်း စုံစမ်းကြည့်လေဦး။

မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ တိုက်တွန်းတော် မူသောအခါ အာဠာဝကမှာ ယုံမှားသံသယ ဒွိဟ ဖြစ်စေတတ်သော ဝိစိ ကိစ္ဆာကို ပယ်ပြီး ဖြစ်လေ၍ ဤသို့ လျှောက်ထားလေသည်။

“အို အရှင်ဂေါတမ၊ အကျွန်ုပ်ကား သူတပါးအားမေးမြန်း လျှောက်ထားဘယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပါပြီ။ တသက်ပတ်လုံး ယူကျုံး မှတ်ပိုက် အောက်မေ့ထိုက်သော သဒ္ဓရသ၊ အတ္တရသ ရှိလှပေ သော ဓမ္မရတနာကို ကောင်းစွာ ရပါပြီ။ အရှင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား အကျိုးစီးပွား များစေခြင်းငှာ ဖြစ်တော်မူလာ ပါပေသည်။ အကျွန်ုပ်၏ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူပါပေသည်။ သံသရာတည်းဟူသော တောအုပ်ကြီး၌ ခရီးမှား၍ ပျက်ပြားရ လထုံသော အကျွန်ုပ်တို့အား ဟုတ်မှန်သောလမ်းကို ညွှန်ငင်၍ ကယ်တင်တော် မူပေသည်။ အရှင်ဘုရား၏ ကျေးဇူးတော်ကို တဗိမာန်မှသည် တဗိမာန်၊ တနိုင်ငံမှသည် တနိုင်ငံ၊ နတ်တို့စံရာ တဘုံမှသည် တဘုံသို့ ဆောင်ကာ ပျံ့နှံ့အောင် အကျွန်ုပ် ဖော်ထုတ် ချီးကျူးပါအံ့” ဟု လျှောက်ထားလေသတည်း။

(သုတ္တနိပါတ်၊ အာဠာဝကသုတ်)

ဘုရားလုပ်ချင်သော ဒေဝဒတ်

ပြဿနာ=ရမ္မက်။

မေးလျှောက်သူ=ဒေဝဒတ်။

ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားဖြစ်ချင်လွန်း၍ “ဘုရားရူး ရူးနေသူ” ဟု ဆိုသင့်၏။ အချိန်ရှိသရွေ့၊ နေ့ရှိသရွေ့ ဘုရားဖြစ်မြောက်ရေး ကိုသာ အားထုတ်နေသည်။ ကြီးစားနေသည်။

တပည့်လက်သားများလျှင်၊ အာဏာ ထက်မြက်လှသော၊ ဘုန်းရှိသောမင်းကို ကိုယ့်ဘက်ပါအောင် သိမ်းသွင်းနိုင်လျှင် ဘုရားဖြစ်နိုင်သည်ဟု သူက ထင်လေသည်။

ထင်သည့်အလျောက်လည်း နောက်ပါ တပည့်လက်သား အခြံအရံများအောင် စည်းရုံးသည်။ လာဘ်လာဘကို မျှော်ကိုး သော ရဟန်းများအား လာဘ်လာဘ ဖွံ့ဖြိုးအောင် လှုပ်ပေးခြင်း အားဖြင့် မိမိလက်အောက် ရောက်အောင် သိမ်းသွင်း ယူလိုက် သည်။

မလိမ္မိုး မလိမ္မာ ငယ်ရွယ်၍ စိတ်ဓာတ် ကျွတ်ဆတ်ဆတ် နိုင်လှသော အဇာတသတ်မင်းသားအား တန်ခိုးဖြင့် ခြိမ်းချောက်၍ မိမိကို အထင်ကြီးအောင်၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်

၉၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

လာအောင် ဖျားယောင်းကာ ဒကာရင်းအဖြစ် ခါးပိုက်ဆောင် လုပ်ထားလိုက်သည်။

ဤသို့ အစရှိသည့် မသမာသော သိမ်းသွင်းနည်းအားဖြင့် ရဟန်းများကို၎င်း၊ အာဏာပိုင် မင်းသားများကို၎င်း ဆွဲဆောင် သိမ်းသွင်း စည်းရုံးခြင်းအားဖြင့် သူ့နောက်တွင် သံဃာ့ ပရိသတ် တပည့်ငယ်အင်အား အတော်အသင့် တောင့်တင်း လာသည်နှင့်အမျှ မင်းစိုးရာဇာပိုင်ဆိုင်ရာမှလည်း နေလို လလို လျှမ်းလျှမ်းတောက် တန်ခိုးထင်လင်းနေသည့် အဇာတသတ် ကဲ့သို့သော မင်းပျိုမင်းလွင်ကိုပင် လက်အောက်သို့ရောက်အောင် သိမ်းသွင်းမိထားပြီ ဖြစ်ရကား ငါ ဘုရားဖြစ်ဖို့ နီးပြီဟူ၍ သူ့ကိုယ်ကို အထင်ကြီးကြီးလာလေ၏။ အဇာတသတ်မင်းသားက နေ့စဉ် ရထားပေါ်ငါးရာတွင် ဆွမ်းအုပ်ပေါင်းငါးရာတင်လျက် အရှင်ဆရာတော် ဒေဝဒတ်အား လှူဒါန်းခြင်း ပြုနေပြီဖြစ်ရာ ဒေဝဒတ်ကဲ့သို့သော လာဘသက္ကာရ အားကြီးသူအဘို့ အဘယ် မှာလျှင် စိတ်ကြီးမဝင်၊ ဘဝင်မမြင့်ဘဲ ရှိပါမည်နည်း။

ထို့ကြောင့် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဗုဒ္ဓဂေါတမကို ကိုးကွယ်သော ဂိုဏ်းနှင့် ဒေဝဒတ်ကို ကိုးကွယ်သောဂိုဏ်းဟူ၍ ဂိုဏ်းကြီး နှစ်ဂိုဏ်း အပြိုင်အဆိုင်သဘောမျိုးလို့ ဖြစ်လာလေတော့သည်။ ဗုဒ္ဓဂေါတမကို ကိုးကွယ်သော ဂိုဏ်း၌ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးက ဦးစီး၍ ဒေဝဒတ်ကို ကိုးကွယ်သော ဂိုဏ်းတွင်မူ သားတော် အဇာတသတ်မင်းသားက ကြီးမှူး ကြီးကိုင်လေသည်။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ဒေသစာရီ လှည့်လည်၍ တရား ဟောထွက်တော်မူနေချိန်တွင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ကျန်ရစ်ခဲ့သော

ဒေဝဒတ်သည် မနုဿိမနပ် အဇာတသတ် မင်းသားအား အမျိုးမျိုး သွေးထိုး လှုံ့ဆော်၍ ဂေါတမအပေါ် သံဃယာဇဉ်ပြတ်အောင် တတ်နိုင်သမျှ ဟောပြောလျက်ရှိနေ၏။ “ဒီတခါ ဂေါတမ ပြန် ရောက်လာစေ။ ဘုရားရာထူးကို ဂေါတမထံမှ လွဲပြောင်းယူမည်” ဟူ၍လည်း တကိုယ်တည်းကြိတ်၍ စိတ်ကူးထားလေသည်။

ထိုအချိန်၌ ဂေါတမ ရှင်တော်ဘုရားမှာ ကောသမ္ဘီပြည် သို့ ရောက်ရှိ နေတော်မူ၏။ ကျွတ်ထိုက်သ သူတို့အား တရား ရေအေး တိုက်ကျွေးလျက် နေတော်မူ၏။ ထိုကောသမ္ဘီပြည်မှ ထွက်ခဲ့၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဘက်သို့ ခြေစကြာ ကြွချီခြင်းအားဖြင့် ရောက်တော်မူလျှင် သုံးလောကထွတ်ထား မြတ်စွာဘုရားကား ဒေဝဒတ်၏ သတင်းစကားများကို ရဟန်းတော်များထံမှတစ်ဆင့် ကြားသိတော်မူရလေ၏။

“ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ ယခုအခါ ဓာရာ ဒေဝဒတ်နှင့် အဇာတသတ်မင်းသားတို့၏ အကျွမ်းတဝင် ဖြစ်နေ မှုမှာ အံ့ဘွယ်လိလိပါ ဘုရား။ အဇာတသတ် မင်းသားက ဒေဝဒတ်ကို ဆရာအမှတ်ဖြင့် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ပြီး နေ့စဉ် ရထားငါးရာဖြင့် ည-နံနက်မပြတ် ဆည်းကပ်လျက်ရှိနေပါသည်။ နေ့စဉ် ဆွမ်းအုပ်ပေါင်းငါးရာ ငါးရာ ပို့လှူခြင်းအားဖြင့် ဒေဝဒတ် ကို အကြောင်းပြု၍ သံဃာများအဘို့ ဆွမ်းကွမ်း ချမ်းသာမှု များပင် ဖြစ်ရပါသည်။”

ခရီးဆောက်မဆိုက်ပင် ရဟန်းများက ဒေဝဒတ်အကြောင်းကို ဆီး၍ လျှောက်လိုက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓ မြတ်ဘုရားက ထိုအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မိန့်တော်မူသည်ကား-

၉၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“အို ချစ်သားတို့၊ သို့စင်မျှလောက်ဒေဝဒတ်အား လာဘ် သပ်ပကာများပေါများထွန်းကားလာခြင်းကား ဒေဝဒတ်အဘို့ အကျိုးစီးပွားများစေခြင်းငှာ ဖြစ်လာသည်မဟုတ်။ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း ငှာသာလျှင် ဖြစ်လာသည်မဟုတ်။ အို ချစ်သားတို့ ဥပမာကို ငါဆိုအံ့။ ကြမ်းကြုတ်လှစွာသော ခွေး၏နှာဝါလျှာစဉ် ခါးလှသော သည်းခြေအိတ်ကို ခွဲသည်ရှိသော် လွန်ကဲ၍ ကြမ်းကြုတ် ပြန်သကဲ့သို့ ဉာဏ်အမြင်နည်းပါးသူ၏ ထံမှောက်သို့ ရောက်သွားသော လာဘ်လာဘ အခြံအရံသည် အကျင့်သီလ ပျက်ခြင်း ငှာ၎င်း၊ တရားဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှာ၎င်း၊ အကုသိုလ် ပွားခြင်း ငှာ၎င်း စင်စစ်ဖြစ်ပေ၏။”

“အို ချစ်သားတို့ ဥပမာတနည်းသော်ကား ဝါးပင်၊ ကျူပင်၊ ပေပင်တို့သည် ရှိကုန်၏။ သီးလာသောအသီးများသည် ထိုဝါးပင်၊ ကျူပင်၊ ပေပင်တို့ကို သတ်သကဲ့သို့၎င်း၊ အာဇာနည် မြင်းမသည် မိမိသေစိမ့်သောငှာ သားဘွားသကဲ့သို့၎င်း ပညာနည်းသော ဒေဝဒတ်အား လာဘ်သပ်ပကာ ပူဇော်သက္ကာရတို့ ပြန့်ပွားပေါများလာခြင်းသည် မိမိကို ညှဉ်းဆဲခြင်း အကျိုးငှာ၎င်း၊ အပါယ်လေးပါးသို့ လားရောက်ခြင်းငှာ၎င်း ဖြစ်ပွားလာခြင်းသာ ဖြစ်ပေ၏။”

ယင်းသို့ သံဃာများနှင့် စကားပြော၍မှ လက်စမသတ်သေးမီ ဒေဝဒတ်သည် ဘုရားသခင်ထံတော်သို့ ချဉ်းကပ် လာလေ၏။ သူ၏လာခြင်းကား သူ့ဘက်မှနေ၍ သူ့ရှုဒေါင့်က ကြည့်ပါမူ ကောင်းသောလာခြင်းပါတည်း။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယခု ငါ ဘုရားဖြစ်တော့မည် ဟူသောဆန္ဒဖြင့် လာခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်၏။

ဒေဝဒတ်သည် များစွာသော အခြံအရံဖြင့် ဘုရားသခင်ထံ
ဝင်လာပြီး ကြီးမားသော၊ တောင်တန်းသော မိမိ၏ တပည့်
ငယ်သား အင်အားကို ပြကာ “ဘုရားရာထူး”ကို မိမိအား
လွှဲပြောင်းပေးရန် အတင်းပင် တောင်းခံလေတော့သည်။

မေး။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ ရှင်ပင် ကိုယ်
တော်မြတ်ကား အသက်ကြီးပါပြီ။ အိုလှပါပြီ။ မျက်မှောက်
ချမ်းသာ ခံစားကာဖြင့် အေးချမ်းစွာ စံနေတော်မူပါ။ ကြောင့်
ကြမဲ့ နေတော်မူပါ။ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ၊ ဥပသကာ၊ ဥပသကီ
ဖြစ်သော ရဟန်းသံဝက၊ လူသံဝကတို့ကို အကျွန်ုပ်အား
လွှဲအပ်တော်မူပါ။ အကျွန်ုပ်သည် ဘုရားအဖြစ်ဖြင့် တပည့်
သံဝကတို့အား အုပ်ချုပ်သွားပါအံ့။

ဖြေ။ ချစ်သား ဒေဝဒတ်၊ ဤအခွင့်ကား မသင့်ပေသေး။
သင်၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိုသာ အားထုတ်ဦးလော့။ သံဃာ
တို့ကို အုပ်ချုပ်ခြင်း၊ ဦးစီးခြင်း၊ ရှေ့ဆောင်ခြင်းငှာ သင် အလို
မရှိလေလင့်ဟု ပယ်လိုက်လေသည်။ ဒေဝဒတ်သည် လက်
မလျှော့ဘဲ သုံးကြိမ်လျှောက်၍ တောင်းသည်။ ဗုဒ္ဓကလည်း
သုံးကြိမ်စလုံးပင် လက်မခံဘဲ ပယ်တော်မူလိုက်ပြီးနောက်-

“အို ချစ်သားဒေဝဒတ်၊ သံဃာပရိသတ်ထည်း၌ အယုတ်၊
အလတ်၊ အမြတ်ဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစားပါဝင်ပေ၏။ ယင်းပရိသတ်
အားလုံးက ငါဘုရားကို ရည်မှန်း၍ရဟန်းပြု ဝါကြသမျှချည်းသာ
ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ငါ့ရှိလျက်နှင့် ငါ့ကို မှီခိုအားထား
လာသူများကို သူတပါးအား လွှဲထားခြင်းငှာ မထိုက်လေ၊
မလျော်လေ။ စင်စစ်အားဖြင့် ဆိုသော်ကား သံဝကတို့၏

၉၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အထွတ်သို့ ရောက်နေသော သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလာန်တို့ကိုမျှ သာဝက သံဃာကို မအပ်ရက်ဘဲလျက် သူတထူး ထွေးအန်ပြီး သော တံထွေးကိုကောက်၍ မျှိုသေးသော သင့်အား (ဝါ) သင်၏ လက်ဝယ်သို့ အဘယ့်ကြောင့် ငါ့တပည့်သာဝကများကို နှင်းအပ် ရက်ပါမည်နည်း။”

ဤသို့ မိန့်တော်မူလိုက်သောအခါ ဒေဝဒတ်မှာ များစွာ ရှက်သွားလေ၏။ ရှင်ဂေါတမကား ပရိသတ်အလယ်၌ ငါ့ကို အရှက်ခွဲသည်။ ဆွေမတော် မျိုးမစပ် ဆင်းရဲသားမျိုးမှ ပေါက်ဖွားလာသူ သာရိပုတ္တရာနှင့် မောဂ္ဂလာန်တို့ကို အရေး ပေးနေသည်။ သွေးရင်းသားရင်းဖြစ်သော ငါ့ကိုကား အသေး အမှားကဲ့သို့ သဘောထားသည်။ ယနေ့ကစ၍ ဂေါတမနှင့် ငါ လမ်းခွဲတော့အံ့။ စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးနှင့် ထ၍ ပြန်သွားလေ၏။

ဒေဝဒတ်သည် ထိုအခါကစ၍ ဘုရားအပေါ်၌ ရန်ငြိုးကြီး ဖွဲ့ကာ အဇာတသတ်မင်းသားနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဘုရားကိုသတ်ရန် အမျိုးမျိုး ကြံစည်အင်းထုတ်ခြင်း ပြုသတည်း။

(ဓမ္မပဒအာဠကထာ)

ဩဇာမှ လွတ်မြောက်ရေး

ပြဿနာ = ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ ကူးသနည်း။

မေးလျှောက်သူ = ဗြဟ္မာတဦး။

အခါတပါး၌ ဗြဟ္မာတဦးသည် ဘဝမှ ရုန်းကန် လွတ်မြောက်ရေးကို တွေးမိနေ၏။ “ဘယ်ပုံ၊ ဘယ်နည်း လွတ်မြောက်သနည်း” ဤသို့တွေးသော်လည်း အဖြေရှာမရ ဖြစ်နေသောကြောင့် ထိုအကြောင်းကို ဘုရားထံချဉ်းကပ်၍ လျှောက်ထားမေးမြန်းခြင်း ပြုလေသည်။

မေး။ ဒုက္ခမရှိသော ရှင်ပင်မြတ်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားသည် ဘယ်နည်း၊ ဘယ်ပုံ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဩဇာ ကို လွန်မြောက်အောင် ကူးခတ်တော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ငါ့ရှင်ဗြဟ္မာ၊ ငါကား စင်စင်လျှင် နားလည်း မနား အားလည်းမထုတ် လေဘဲ ဩဇာကို ကူးတော်မူ၏။

မေး။ ဒုက္ခမရှိသော အရှင်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားသည် ဘယ်ပုံ၊ ဘယ်ပုံ နားလည်းမနား အားလည်းမထုတ်ဘဲလျက် ကူးတော်မူဘိသနည်း။

၁။ ကာမ၊ ဘဝ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော ဩဇာလေးပါး။

၁၀၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြေ။ ငါ့ရှင်ဗြဟ္မာ၊ အကြင်အခါ၌ လုံ့လမပြုဘဲ ငါနေ၏။ ထိုအခါ ငါသည် နစ်လေ၏။ အကြင်အခါ၌ ငါလုံ့လအားထုတ်မပြု၏။ ထိုအခါ ငါသည် မျောလေ၏။ ငါ့ရှင်ဗြဟ္မာ၊ ငါသည် ဤသို့ နားလည်းမနား အားလည်းမထုတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကူးတော်မူ၏။

အို အချင်းဗြဟ္မာ၊ ကိလေသာနှင့်ဆက်စပ် ပတ်သက်သော အားဖြင့် နေခြင်းသည် နစ်သည်မည်၏။ ဝဇ္ဇနိဿိဘဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်တို့နှင့် ဆက်စပ် ပတ်သက်သောအားဖြင့် အားထုတ်ခြင်းကား မျောသည်မည်၏။ ထို့ကြောင့် ငါသည် ကိလေသာနှင့် ပတ်သက် ဆက်စပ်သောအားဖြင့် နားနေခြင်းလည်း မပြု၊ ဝဇ္ဇနိဿိဘဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်တို့နှင့် ဆက်စပ်ပတ်သက်သောအားဖြင့် အားထုတ်ခြင်းလည်းမပြုဘဲ ကူးတော် မူ၏။ ကိလေသာတို့၌ ငါတန်နားနေလျှင် ဩဃထဲ၌ ငါ နစ်လေအံ့။ လောကီကုသိုလ်တို့ကို အားထုတ်နေလျှင် ငါ မျောလေအံ့။ ထို့ကြောင့် နစ်လည်းမနစ်၊ မျောလည်းမမျောအောင် ငါကူးတော် မူ၏။

အို အချင်းဗြဟ္မာ၊ တပ်နှစ်သက်ခြင်းဟူသော တဏှာ၊ စွဲလမ်းခြင်းဟူသော ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ကြပ်ကြပ်နေခြင်းသည် နစ်သည်မည်၏။ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့မှ အကြွင်းအကျန်ကို ကိလေသာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ လောကီကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာကိုယ်အသစ်ကို ပြုပြင်တတ်ကုန်သော အဘိသင်္ခါရ တရားတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း လှုပ်ရှားရုန်းကန်မှု၊ အားထုတ်မှုကို ပြုခြင်းသည် မျောသည်မည်။

ထိုကြောင့်ငါသည် ငါ့ကိုယ်ငါ အနှစ်လည်းမခံ၊ အမျောလည်း
မခံဘဲ ကူးတော်မူ၏။

အို အချင်းဗြဟ္မာ၊ သြဃလေးပါးတို့၌ နစ်၍နစ်၍ မျောခဲ့
သည် ဖြစ်လျှင်၊ မျော၍မျော၍ နစ်ခဲ့သည်ဖြစ်လျှင် သံသရာ
ဝဲသြဃမှ ထွက်နိုင်၊ တက်နိုင်၊ ပေါ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်လေပြီ။
ဤသို့ အကြံဖြစ်တော်မူ၍ ငါသည် ဆန်ကူးဆန်ကူး မဂ္ဂင်ဖောင်
ဖြင့် သြဃလေးပါးကို ကူးကာ ကူးကာ ဆန်တော် မူ၍
လည်းကောင်း၊ ဆန်ကာ ဆန်ကာ ကူးတော်မူ၍လည်းကောင်း
မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်သည်သော ဒေမာကမ်းထိပ်သို့ ရောက်
တော်မူသည်။

(မှတ်ချက်။ ။သဂါထာဝဂ္ဂ၊ ဒေဝတာလ်ယုတ်။ အပတိဋ္ဌ-
အနာယုဟသုတ်မှ)

ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန်

ပြဿနာ=လိလ္လာသု၊ မလိလ္လာသု။

မေးလျှောက်သု=မာရ်နတ်နှင့် အရှင်အာနန္ဒာ။

ဗုဒ္ဓဖြစ်ထွန်းမှု၊ ဗုဒ္ဓရှိနေမှုကို ရှေးဦးစွာ မလိလ္လာသုဆုံး၊ မရှုနိုင်ဆုံး၊ မနာလိုဆုံးပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဒေဝဒတ် မဟုတ်ပေ။ ဒေဝဒတ်ထက် အဆပေါင်းများစွာ စိတ်သဘာဝထူး ဆိုးဝါးစွာဖြင့် ဗုဒ္ဓကို မလိလ္လာသုဆုံးသောသူကား မာရ်နတ်ဖြစ်၏။

မှန်သည်။ မာရ်နတ်သည် အလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား တောထွက်တော်မူစဉ်အခါကလည်း “ဘုရားဖြစ်မှုကို မလိလ္လာသောကြောင့်” ဟန်တားထားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ နောက် ဘုရား ဖြစ်တော်မူလာသော ကဆုန်လပြည့်နေ့၌ အပ္ပရာဇိတပလ္လင်ကို လုကာ ဗုဒ္ဓကို အကြီးအကျယ် တိုက်ခိုက်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓကို တိုက်ခိုက်၍ မအောင်မြင်သည့်အဆုံး၌ ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ၍ များစွာ မကြာခင်မီကာလအတွင်း အဇပါလ ညောင်ပင်၌ နေတော်မူစဉ် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူလော့ ဟူ၍ အတင်းဝင်းရောက် လျှောက်ထားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈ ခု၊ ကုန်ရာသီ တပို့တွဲလ၌ ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်အာနန္ဒာကိုခေါ်၍ ဝေသာလီပြည်

တွင်း၌ဆွမ်းခံ၍ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးနောက် ယင်းဝေသာလီပြည်၏ အရှေ့ဘက်ရှိ စာပါလ အမည်ရှိသော စေတီအရပ်၌ နေသန်၍ နေတော်မူစဉ် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် မကြာခင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူရတော့မည့် အရေးကို မြင်တော်မူသည်။ ထိုအကြောင်းကို တိုက်ရိုက်ဆိုပြောရန် မသင့်သောကြောင့် “ရိပ်မိလို့ ရိပ်မိငြား” အရိပ်အမြှက်အားဖြင့် အရှင် အာနန္ဒာအား (မမိန့်ဘူးသော စကားကို) မိန့်ကြားကာ သတိပေးတော်မူသည်။

“ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ ငါဘုရားသာသနာ၌ အကြင်သူသည် အာသဝေါကင်းကွာ၍ ရဟန္တာ ဖြစ်လာ၏။ ထိုသူသည် ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးကို ပွားစေ၍ အဖန်တလဲလဲ အလေ့အလာ ပြု၍နေမည်ဆိုက ထိုသူသည် “နေလိုခဲ့သော်” အာယုကပ် ပတ်လုံးလည်း တည်နေနိုင်ရာ၏။

“ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ ငါဟောကြားအပ်သော ဗောဇ္ဈင် တရား(၇)ပါးကို ပွားစေ၍ ၎င်း၊ အဖန်တလဲလဲ အလေ့အလာ ပြု၍ ၎င်း နေမည်ဆိုက ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် “အလိုရှိခဲ့သော်” အာယုကပ် ပတ်လုံးသော် ၎င်း၊ အသက်တရာကျော် တိုင်ရုံ ၎င်း တည်နိုင်ရာ၏။”

ဤသို့ ရိပ်ဖမ်း သံဖမ်း မြှက်ကြား၍ စကားခင်းသော်ငြား လည်း အရှင် အာနန္ဒာကား လုံးဝ ရိပ်မိခြင်း မရှိသေးပေ။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်တော်ကို ဥပမာထား၍ ရိပ်မိလို့ရိပ်မိငြား ထပ်၍ မြှက်ကြားသော်မူပြန်လေ၏။

“ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ ငါဘုရားသည်လည်း အလိုအတိုင်း၍ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး၊ အဓိကတိလေးပါး၊ ဗောဇ္ဈင်(၇)ပါးကို ပွားစေ၍ အဖန်တလဲလဲအလေ့အလာပြုငြားအံ့ အာယုကပ် ပတ်လုံး

၁၀၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တည်တော်မူနိုင်၏။ ထိုထက် အလွန် တကမ္ဘာပတ်လုံးလည်း
တည်တော်မူနိုင်၏။”

ယင်းသို့ အမြက်အရိပ် နိမိတ်ဩဘာစကား မိန့်ကြားတော်
မူသော်လည်း အရှင်အာနန္ဒာကား လုံးဝသတိမရ။ ဘုရား
ကိုယ်တော်မြတ်သည် လူ၊ နတ် တို့၏အကျိုးငှာ အာယုကပ်
ပတ်လုံး တည်တော်မူပါဟု မတောင်းပန်မိလေ။ ရှိခိုးလျက်
ဆိတ်ဆိတ်သာနေ၏။

ယင်းသို့ ရိပ်ဖမ်းသံဖမ်း စကားဦးသန်း၍ မြက်ကြားသော်
လည်း လုံးဝရိပ်စားမိခြင်း မရှိလေသဖြင့် ဆက်၍မြက်ကြားတော်
မမူတော့ဘဲ နေရာမှ ထတော်မူပြီး ထိုစာပါလစေတီနှင့် မနီး
မဝေးတွင်ရှိသော သစ်ပင်ကြီးတပင်အောက်သို့ သွား၍နေတော်
မူ၏။ အရှင်အာနန္ဒာလည်း ရေကြည်တော်ဆောင်ယူရန်အတွက်
ဘုရားသခင်၏အပါးတော်မှ ထွက်ခွါသွားလေပြီ။

ထိုအခါ တစ်ဘဝစောင်းမှ ချောင်းနေသော မာရ်နတ်သည်
အရှင်အာနန္ဒာမရှိခိုက် အလစ်တွင်ဝင်၍ ဘုရားသခင်နှင့် တွေ့
လေ၏။ မာရ်နတ်သည် ဤတကြိမ်သာမဟုတ်၊ ဘုရားနှင့်နှစ်ဦးချင်း
တွေ့ဆုံမှု အတွက် အကြိမ်ပေါင်း များစွာ ကြံစည်ခဲ့လှပြီ၊
အာ ထုတ်ခဲ့ဘူးလှပြီ။ တပည့်တပန်း ရဟန်းများ မလစ်သဖြင့်
နှစ်ယောက်ချင်း မတွေ့ဖြစ်ခဲ့။

ယခုတွင်မူ အရှင်အာနန္ဒာအလစ်တွင် ရေးကြီးသုတ်ပြောနှင့်
ဘုရားသခင်ထံ ဝင်လာပြီးနောက် လက်နှစ်ဖက်ကို စုံမြောက်၍
ကောင်းပန်ခြင်း ပြုလေသတည်း။

မေး။ ဘုန်းတော် အလွန်တရာ ကြီးမြတ်တော်မူလှသော
သုံးလောကထိပ်တင် မြတ်ရှင်ပင် ဘုရား၊ အရှင်မြတ်သည်

ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် အချိန်တန်ပါပြီ။ ယခုပင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်
မူပါလော့။

အို အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊ ရှေးအခါက အရှင်ဘုရားလည်း
အကျွန်ုပ်အား မြှက်ကြားထားတော် မူခဲ့ဘူးပါသည်။ အချင်း
မာရ်နတ်၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ငါ၏
တပည့်သား ရဟန်းသံဃာတို့သည် ထူးမြတ်သော တရား
အရာ၌ မလိမ္မာကုန်သေး၊ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး ဤသုံးပါးကို
လည်း မဆုံးမနိုင်ကြသေး၊ သင်ကြားအပ်သော ပရိယတ္တိသည်
လည်း မများကုန်သေး။ မလောကုတ္တရာ တရားတော်အား လျော်
သောအကျင့်ကိုလည်းမကျင့်ကုန်သေး။ သူတပါးအားဟောကြား
သင်ကြားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သေး။ ထိုမျှလောက်သော ကာလ
ပတ်လုံး ငါဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်မစံလိုသေးဟု ဆိုဘူးပြောဘူး
ခဲ့ပါသည်။

အို အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊ ယခု အခါတွင်မူကား အရှင်
ဘုရား၏ တပည့်သံဃာတို့သည် လိမ္မာရေးခြား ရှိလာကြကုန်
ပါပြီ။ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး သုံးပါးကို ဆုံးမနိုင်ကုန်ပါပြီ။ အသင်
အကြားများ၍ ရဲရင့်တည်ကြည်သော အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်
ပါပြီ။ ပိဋကတ်သုံးပုံကို နှုတ်ငုံဆောင်နိုင်ကုန်ပါပြီ။ မလောကုတ္တရာ
အား လျော်သောအကျင့်ကို မိမိတို့လည်း ကျင့်နိုင် ကုန်ပါပြီ။
သူတပါးတို့အားလည်း သင်ကြားပြသ နိုင်ကုန်ပါပြီ။

အို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုမှ တပါးလည်း
အချင်းမာရ်နတ်၊ ငါဘုရား၏အဆုံးအမကို ခံကုန်သော ရဟန်း
ယောကျ်ား၊ ရဟန်းမိန်းမ၊ ဥပသကာ ယောကျ်ား၊ ဥပသကီ
မိန်းမတို့သည် အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ကိုယ်၊

နှုတ်၊ နှလုံး သုံးပါးကို မဆုံးမနိုင်ကုန်သေး။ လောကုတ္တရာအား
လျော်သော အကျင့်တို့ကို မကျင့်နိုင်ကုန်သေး။ သူတပါးအား
ဟောကြားပြသ ဆုံးမခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင် ကုန်သေး။ ထိုမျှ
လောက်သော ကာလပတ်လုံး ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် မစံလိုသေး
ဟူ၍လည်း ဆိုဘူးပြောဘူးပါသည်။ ယခုမှကား ထိုသုံးပါးသော
ပရိသတ်တို့ပင် လိုအပ်သောအကျိုး ပြည့်စုံကြပါပြီ။

ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုမှ တပါးလည်း
အချင်းမာရ်နတ်၊ ငါဘုရား၏ ဆုံးမသြဝါဒ သာသနာသည်
အကြင်မျှသောကာလပတ်လုံး လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၌
များစွာ မပြန့်နှံ့သေး၊ များစွာ မသိသေး၊ မပြည့်စုံလေသေး။
ထိုမျှလောက်သော အခါပတ်လုံး ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် မစံလို
သေးဟု ဆိုဘူး ပြောဘူးပါသည်။ ယခုမှ အရှင်ဘုရား၏
သာသနာသည် စကြာဝဠာအပြည့်ပင် ပြန့်နှံ့၍ ရှိနေပါပြီ။ လူ၊
နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့အားလုံး သိကုန်ကြပါပြီ။ ပြည့်စုံပါပြီ။

အို ဘုန်းတော်သခင် အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ဤသို့ အရှင်ဆိုအပ်
ဘူးသည့်အတိုင်း အကျွန်ုပ်ကြည့်ရှုလိုက်သောအခါတွင် အားလုံး
ပြည့်စုံစွာတကား။ အရှင်ဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုချိန်တန်ပါပြီ။
ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့။

ဤသို့ ရဲဝံ့စွာ ဝင်ရောက်၍ လျှောက်ထား တောင်းပန်ခြင်း
ပြုလေသော် ဘုရားသခင်လည်း ပွင့်တော် မူကြကုန်ပြီးသော
ဘုရားသခင်တို့၏ အာယုသင်္ခါရသည် အဘယ်မျှ တည်ကုန်
သနည်းဟု ရှုတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရှေးနောင်တော် ဘုရားတို့
ပွင့်တော်မူသောကာလ လူတို့သက်တမ်းကို ငါးပုံပုံ၍လေးပုံသာ

တည်တော်မူသည်ကို မြင်ဘော်မူသဖြင့် ရှေးဘုရားတို့၏ အစဉ် အလာကို ငါလည်းမလွန်ဆန်သာ နှလုံးပြုတော်မူလျက်-

ဖြေ။ ဟယ် မာရ်နတ်ယုတ်၊ သင် အဘယ်ကို စိုးရိမ် သနည်း။ မကြောင့်ကြလင်း။ မကြာမြင့်မီပင် ငါပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော် မူအံ့။ ဤလမှ သုံးလ လွန်မြောက်သောအခါ ငါပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော် မူအံ့ဟူ၍ ဝန်ခံဘော်လျှင် မာရ်နတ်သည် မိမိအကြံအောင်ပြီ ဟူ၍ ဘုရားအထံမှ ပြန်သွားလေ၏။

ဘုရားကိုယ်တော်သခင်လည်း ထိုနေရာ၊ ထိုခဏ၌ပင် အာယု သင်္ခါရ လွတ်ခြင်းငှာ အာရုံရှိသော သမာပတ် ဝင်တော်မူ၏။ သမာပတ်၏ တန်ခိုးကြောင့် အိုးထိန်းစက်ပမာ မဟာပထဝီ မြေကြီးသည် ကြီးစွာတုန်လှုပ်လေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာ ဘုရား ကား ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးတော်မူသတည်း။

မုနိ = မောနေယျ ပဋိပတ်နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရား သည်။

သမ္ဘဝံ = ဘဝသစ် ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းလည်း ဖြစ် ထသော။

ဘဝသင်္ခါရံ = ဘဝတဖန် ပြုပြင် လတံ့သော။
တုလဉ္စ = ကာမကုသိုလ်၊ ရူပကုသိုလ်ကံကို၎င်း၊
အတုလဉ္စ = အရူပကံကို၎င်း၊
အဇ္ဈတ္တိရတော = မိမိသန္တာန်၌ အဖန်ဖန် မွေ့လျော်စေ ပြီး၍။

သမာဟိတော = တည်ကြည် ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိလျက်၊
အဝဿဇိ = စွန့်ပစ်ထွေးအန်၊ ပယ်လှန်အောင် မြင်အပ်ပြီ။

၁၀၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် ဖြေကြားခဲ့ရသော

အတ္တသမ္ဘဝံ = မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သော မာရ်အပေါင်းကိုး

မဟာယောဓော = စစ်သူရဲကြီးသည်။

သင်္ဂါမေ = စစ်မြေပြင်အရပ်၌။

ကဝဇံ = လွှားကာကို။

အဘိန္ဒိက္ကဝ = ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့။

အဘိန္ဒိ = အကြွင်းမဲ့ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။

အရှင်အာနန္ဒာသည် ဘုရားသခင်အတွက် ရေကြည်တော်ဆက်သရန် ယူ၍ ပြန်လားစဉ် ငလျင်ကြီးစွာ လှုပ်လိုက်သောကြောင့် ရေကြည်တော်များ ဖိတ်ကုန်သေ၏။ ဤသို့ ဖိတ်ကုန်ခြင်းမှာ မကောင်းနိမိတ်ဟူ၍ စိတ်ထဲ၌ မဉ္ဇပါဒ်မိ။ ဘာကြောင့်များ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ငလျင်လှုပ်ပါလိမ့်မလဲ။ ဤမျှလောက်ကိုသာ အတွေးရောက်တော်မူသည်။ မာရ်နတ်က ဝင်ရောက်၍ မွေနှောက်သွားသည်ကိုလည်း သူမရိပ်မိ။ မာရ်နတ် လာလိမ့်မည်ဟူ၍ သူစိတ်၌ မဉ္ဇပါဒ်မိ။

သို့ကြောင့်ပင် အရှင်အာနန္ဒာသည် ဘုရားသခင်ထံ သို့ပြန်ရောက် သွားလေသောအခါ သူ တွေးတောလာခဲ့သော “ငလျင်” အကြောင်းကိုသာ မြတ်ဘုရားအား လျှောက်ထားမေးမြန်းခြင်း ပြုရှာ၏။

မေး။ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား၊ မကြုံစဘူး ထူးကဲစွာ ယခုမြေငလျင်ကြီး လှုပ်လိုက်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် လှုပ်ပါသနည်း ဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ မြေငလျင်လှုပ်ခြင်း အကြောင်းကား ရှစ်ပါး ရှိပေသည်။ ယင်း ရှစ်ပါးကား—

(၁) ယူဇနာပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင် အထုရှိသော မဟာပထဝီ မြေကြီးကား ရေထု၏ အထက်၌တည်၏။ ထိုရေသည် လေထု၏ အထက်၌ တည်၏။ ထိုလေသည် ကောင်းကင်ကင်ပြင်၌ တည်၏။

ထိုသို့တည်ရာ၌ အောက် ဝါယောဓာတ်(လေ)သည် အလွန်မုတ်လေက အထက်ရေ လှုပ်သည်။ ရေလှုပ် သဖြင့် မြေလှုပ်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဤသို့လှုပ်ခြင်းလည်း အကြောင်းတပါး။

(၂) ဤလောက၌ ဘုန်းတန်ခိုး အာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံကုန် သော၊ စျားနီအင်္ဂါဉာဏ်၌ လေ့လာကုန်သော ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်း ရှိကုန်၏။ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီး၍ အလိုအတိုင်း ပြီးကုန်သော နတ်တို့သည်လည်း ရှိကုန် ၏။ ထိုရဟန်း ပုဏ္ဏား နတ်သားတို့သည် မိမိတို့၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့် လှုပ်စေကုန်၏။ ဤသည်လည်း အကြောင်းတပါး။

(၃) ဘုရားအလောင်းတော်တို့သည် နတ်ပြည်မှ စုတေလာ၍ မယ်တော်ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေသောအခါ မဟာပထဝီ မြေကြီးသည် ကောင်းချီးပေးသောအားဖြင့် လှုပ်၏။ ဤသည်လည်း အကြောင်းတပါး။

(၄) ဘုရားအလောင်းတို့ မယ်တော်ဝမ်းမှ ဖွားမြင်သော် သတ္တဝါတို့ကို သိစေသောအားဖြင့် လှုပ်၏။ ဤသည် လည်း အကြောင်းတပါး။

၁၁၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၅) ဘုရားသခင်တို့ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကို ရလေသောအခါ သာဓုအနုမောဒနာ ခေါ် ဘိသကဲ့သို့ အံ့ဩချီးမြှောက်ခြင်းငှာ လှုပ်၏။ ဤသည်လည်း အကြောင်းတပါး။

(၆) ထိုဘုရားတို့ တရားဓမ္မစကြာ ဟောသောအခါ၌ မင်္ဂလာအထူးဖြစ်စိမ့်သောငှာလှုပ်၏။ ဤသည်လည်း အကြောင်းတပါး။

(၇) ဘုရားသခင်တို့ နိဗ္ဗာန်ဝင်အံ့သောငှာ အာယုသင်္ခါရလွတ်တော် မူသည်ကို ထိုထိုလူနတ်တို့ ဣပ္ပတ်သိကြ၊ သံဝေဂကို ရစိမ့်သောငှာ လှုပ်၏။ ဤသည်လည်း အကြောင်းတပါး။

(၈) ဘုရားသဗ္ဗညုတို့သည် အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသောအခါ ထိတ်လန့်သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် လှုပ်၏။ ဤသည်လည်း အကြောင်းတပါး။ ဤရှုစပါးတို့ ပေတည်း။

အို ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ ငါဘုရားသည် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကို ရဦးအစ၊ သတ္တသတ္တာဟတို့တွင် အဇပါလ၌ နေတော်မူသော အခါကပင် မာရ်နတ်သည် ငါ့ထံကပ်၍ “အရှင်သည် နိဗ္ဗာန်ဝင်ပါ” ဟု လျှောက်ထားဘူး၏။ လက်မခံဘဲ ငါပယ်ခဲ့သည်။ မာရ်နတ်သည် ယခု ငါ့ထံ လျှောက်လာပြန်သည်။ ဤတကြိမ်တွင်မူ “ယနေ့မှ နောက်သုံးလလွန်မြောက်သောအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ငါပြုမည်” ဟု ဝန်ခံလိုက်ပြီ။ အာယုသင်္ခါရ လွတ်လိုက်ပြီ၊ ထို့ကြောင့် ငလျင်ကြီးစွာတုန်လှုပ်ခြင်းဖြစ်သတည်း။

အရှင်အာနန္ဒာသည် မမျှော်လင့်သောစကားကို ကြားလိုက်ရသောအခါ နှလုံးသည်ပွတ် ကျွတ်ကြွ ပျက်ပြုန်းမာတ်

ဤတွင်မူ ယူကျုံးမရ ဖြစ်လာ၍ ရုတ်ချင်းပင်ရှိခိုးလျက် တိုးလျှိုး
တောင်းပန်ရှာ၏။

မေး။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ၊ အနုတ္တရမြတ်စွာ၊ စောသတ္တာဘုရား၊
မြတ်ဘုရားကိုယ်တော်သည် သတ္တဝါခပ်သိမ်းတို့အား အကျိုး
စီးပွားများစိမ့်သောငှာ ကမ္ဘာများစွာ ပါရမီတော်ကို ဖြည့်ကျင့်
တော် မူလာခဲ့ပါသည်။ သို့ပါလျက်ကို လျင်လျားစွာ ပရိနိဗ္ဗာန်
ပြုရန် မသင့်ပါဘုရား၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မမူပါနှင့် ဘုရား၊
အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ သင်၏ တောင်းပန်ခြင်းကား
ကောင်းသော်လည်း နှောင်းလေစွ၊ အခွင့်မဟုတ်တော့ပြီ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ပယ်တော်မူလေ၏။ အရှင် အာနန္ဒာကမူ
မလျော့သေး။ ထပ်ဆင့်၍ တောင်းပန်လိုက်ပြန်သည်။ ပယ်ချပြန်၏။
တဖန် ကပ်၍လျှောက်၏။ မရအေး၊ အရှင်အာနန္ဒာ၏တောင်းပန်
ချက်ကို သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ပယ်တော်မူပြီးလျှင်-

မေး။ ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ မဂ်ဉာဏ်လေးပါးတရားကို ငါ
ဟောခဲ့ပြီ။ ထိုတရားကို နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရားဟူ၍ သင်
စွဲမြဲယုံကြည်၏လော့။

ဖြေ။ ယုံကြည်ပါသည်ဘုရား။ အကျွန်ုပ်လည်း စိုးစဉ်းမျှ
မြင်ပါသည်ဘုရား။

မေး။ ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ သာဓု၊ ကောင်းလေစွ။ အကြင်
သူသည် ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး၊ ဗောဇ္ဈင်(၇)ပါးကို ပွားစေ၍
အာယုကပ်ပတ်လုံးသော်၎င်း၊ ထိုထက်လွန်သော်၎င်းတည်လိုသော်
တည်ရာ၏။ ထိုနည်းလည်းကောင်း ငါသည်လည်း တည်နိုင်
ပေသည်ဟူ၍ ငါမိန့်သောစကားကို သင် ယုံကြည်၏လော့။

၁၁၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြေ။ လှိုက်လှဲစွာ ယုံကြည်ကြောင်းပါဘုရား။

မေး။ ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ ယင်းသို့ ယုံကြည်ပါလျက်နှင့် ထိုအကြောင်းကို အရိပ်အမြက်စကား ငါမိန့်ကြားတော်မူခဲ့သော အခါတုန်းက သင်ငါ့ကို တောင်းပန်ခြင်းမပြုခဲ့။ ယင်းသို့မတောင်းပန်ခြင်းကား သင်၏ချိုယွင်းချက်၊ သင်၏တာဝန်သာ ဖြစ်သတည်း။ အကယ်၍သာ ထိုစဉ်အခါက သင်တောင်းပန်သမှု ပြုခဲ့ပေချေသော် ငါသည် သင့်စကားကို နှစ်ကြိမ်အထိ ပယ်သော် ပယ်မိရာ၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လျှောက်တံမူကား မပယ်လေရာ။ လှိုက်ရာ၍ သင့်ဆန္ဒအတိုင်း အယုကပ်ပတ်လုံး ငါ တည်နေသည် ဖြစ်ရာ၏။

အို ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ ယခုမှ နောင်တတဖန် ပူပန်ခြင်း ဖြစ်မနေလင့်တော့။ ဟို ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ယံ၌ စံနေတုန်းကလည်း တကြိမ် သင့်ကို ငါ အရိပ်အမြက် ပြောခဲ့ဘူးပေ၏။ သင်စဉ်းစားလျှင် ယခုကြားရဘိ သကဲ့သို့ ရှိချိမ့်မည်။ ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သည် နှစ်လိုဘွယ်ကောင်းလှ၏။ ဤဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်သည်လည်း သူတော်ကောင်းတို့ ထာဝစဉ် ကိန်းအောင်းခြင်းငှာ လျော်ကန်လျှောက်ပတ်လှ၏။ ဤရာဇဂြိုဟ်ပြည်သူပြည်သားတို့လည်း မိစ္ဆ ဒိဋ္ဌိတို့ များသေး၏ စသောအားဖြင့် အမြက်စကား သင့်ကို ငါပြောခဲ့ဘူးသည် မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ။ မှန်လှပါဘုရား။

မေး။ ချစ်သား၊ ထိုစဉ်တုန်းကတည်းက ငါ့အား သင်တောင်းပန်ခဲ့မှုကား တကြိမ် နှစ်ကြိမ်သာ ငါပယ်မိရာ၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လျှောက်ခဲ့သော် ငါပယ်နိုင်တော့မည်မဟုတ်။ သင့်ဆန္ဒ

အတိုင်းသာ ဖြစ်ရလတံ့။ ထိုစဉ်အခါက သင်မတောင်းပန်ခြင်း သည် သင်၏ ချိုယွင်းမှုသာတည်း။

အို ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ သင်လည်း စဉ်းစားပါဘိ။ အသက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်(ဝါ) သက်ဇိုးရှည်ကြာစွာ နေလို မှုကို အကြောင်းပြု ဦးတည်လျက် “မာရ်နတ်အား ပြောခဲ့ ပြီးသော ငါ့စကားကို တဖန်ပြန်၍ ပယ်ခြင်း၊ ပြင်ခြင်းကား လားလားမျှ မသင့်၊ အခွင့်မဟုတ်လေပြီ။

(ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာ၌ ပြင်းစွာသော သံဝေဂသည် ဖြစ်လာ၏။)

အို ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ ငါတို့ မဟာဝန ကုဋ္ဌာဂါရသို့သွားကြ ကုန်အံ့ဟု ခေါ်၍ မြတ်ဘုရားက ရှေ့ကကြွ၍ အရှင် အာနန္ဒာက နောက်တော်မှ ညှိုးငယ်စွာ လိုက်သွား၏။ ရောက်လျှင် သံဃာ့ အစည်းအဝေးကို အလျင်အမြန် ခေါ်စေပြီးနောက် ယင်း သံဃာ့အစည်းအဝေး၌ ရဟန်းတို့အား သြဝါဒ မိန့်ခွန်းစကား မြှုပ်ကြားတော် မူလေသည်ကား—

“အို ချစ်သားတို့၊ သင်တို့၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းဟု ဆိုအပ်သောတရားမြတ်တို့ကို ငါ ဟော အပ်ကုန်ပြီ။ ထိုဘုရားတို့ကို သင်တို့ မြဲမြံစွာ သင်ကြားကြကုန်။ အဖန်တလဲလဲ ပွားများ အားထုတ်ကြလေကုန်။ ဤသို့လေ့လာ သင်ကြား ပွားများအားထုတ်မှု ပြုကြသည်ရှိသော် သာသနာ သည် အခွန်ရှည်ကြာ ထွန်းပလျက် သိဿာနုသိဿ အဆက် မပြတ် လူ နတ်တို့အဘို့ အကျိုးစီးပွားထွန်းကားခြင်းငှာ ဖြစ်ပေ ရာ၏။

၁၁၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အို ချစ်သားတို့၊ အဓိန့်ရှည်ကြာစွာ သာသနာ တည်ထွန်းခြင်း၏ အကြောင်းကား သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး၊ သမ္မုပဓာန် လေးပါး၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် လေးပါး၊ ဣန္ဒြေ ငါးပါး၊ ဗိုလ်ငါးပါး၊ ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး၊ မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး၊ ဤ တရားအစုပင် တည်း။ ၎င်းတရား အစုတို့ကိုလည်း အထူးထူးသော ပရိယာယ်စကား တို့ဖြင့် သင်တို့အား ငါ ဟောကြား အပ်ပြီးပင် ဖြစ်ကုန်၏။ ဧါ ဟောကြား အပ်ခဲ့သမျှသော တရားတို့ကို နှလုံးသွင်းကာ သင်္ခါရတရားတို့၏ ဖြစ်ပျက်မှုကို ထင်မြင်အောင် ရှုရစ်ကြကုန်လော့။ ငါ တမူကား ဤလမ္မ နောက်သုံးလ လွန်မြောက်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော့အံ့။”

(မှတ်ချက်။ သုတ်မဟာဝါပါဠိတော်၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်မှ)

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ

ပြဿနာ=ငါ-ငါဟူသော အတ္တစွဲများ။

မေးလျှောက်သူ=အညတရတိက္ခ။

သာသနာတိုင်း၌ ဝိသာခါသည် အလွန် နာမည်ကြီးသော ကျောင်းအမကြီး ဖြစ်လေသည်။ ဝိသာခါကိုယ်တိုင် မိမိပိုင် ပန်းဥယျာဉ်ခြံမြေကို သုတ်သင် ရှင်းလင်းပြီး ကျောင်းတော် ကြီးကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့သည်ကို အကြောင်းပြု၍ ‘ပုပ္ဖရုံ’ ဟူ၍ အမည်တွင်သော ကျောင်းတော်ကြီးသည်လည်း ဗုဒ္ဓ လက်ထက်တော်၌ ဝိသာခါကဲ့သို့ပင် အထူးထင်ပေါ် ကျော်စော ခဲ့သော ကျောင်းတော်ဝိဟာ ဖြစ်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် အခါဘဝါးတွင် ထိုပုပ္ဖာရုံ ကျောင်း တော်၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အမျိုးအမည် အားဖြင့် ထင်ရှားခြင်းမရှိလှသော အညတရ ရဟန်းတပါးသည် ဘုရားသခင်၏ အထံတော်သို့ ချဉ်းကပ်လာပြီးလျှင် မိမိစိတ်၌ မရှင်းမရှင်းဖြစ်နေသောသက္ကာယဒိဋ္ဌိပြဿနာတခုကိုမေးလျှောက် ခြင်း ပြုလေ၏။

မေး။ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဤလောက၌ ငါ့ကိုယ်၊ ငါ့ဟာ၊ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ ၎င်း၊ သူ့ကိုယ်၊ သူ့ဟာ၊ သူ့ဥစ္စာ

၁၁၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဟူ၍၎င်း ဤသို့အစရှိသောအားဖြင့် ငါ-ငါဟူသော သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိအစွဲအလမ်းများသည် ဖြစ်ရှိနေပါ၏။ ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိကား အဘယ်ကဲ့သို့သော စွဲယူခြင်းကြောင့် ဖြစ်ရ ပါသနည်းဟု မေးလျှောက်လေ၏။

ဖြေ။ နာလော့ချစ်တပည့်၊ ဤလောက၌ တရားဓမ္မကို ကြားဘူးနားဝမရှိ၊ အကြားအမြင်ဗဟုသုတ ခေါင်းပါးလှသော အကြင်ပုထုဇဉ် သတ္တဝါသည်—

(၁) အရိယာနံ အဒဿာဝိ = ဘုရားအစရှိသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပညာစက္ခုဖြင့် မရှု၊ မမြင်။

(၂) အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ = အရိယာ အဖြစ်သို့ ရောက်စေတတ်သော အရိယာ ဖြစ်ကြောင်းတရား၌ လိမ္မာ ကျမ်းကျင်ခြင်း မရှိ။

(၃) အရိယဓမ္မေ အဝိနိတော = အရိယာ ဖြစ်ကြောင်း တရား၌ ငါးပါးသော သံဝရဝိနည်း၊ ငါးပါးသော ပဟာနဝိနည်းတို့ဖြင့် ပယ်အပ်သည်ကိုလည်း မပယ်နိုင်၊ စွန့်ထိုက်သည် ကိုလည်း မစွန့်နိုင်၊ ဖျောက်သင့်သည်ကိုလည်း မဖျောက်နိုင်လေ။

(၄) သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝိ = သူတော်ကောင်းတို့ကို ဉာဏ်စက္ခုဖြင့် မြင်အောင် မရှု၊ မမြင်။

(၅) သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ = သူတော်ကောင်း အဖြစ်သို့ ရောက်စေတတ်သော ယထာဘူတဉာဏ် အစရှိသည့် တရားဓမ္မ၌ လိမ္မာမှု မရှိ။

(၆) သပ္ပာယ်သမ္မေ အဝိနိကော = သူတော်ကောင်း
ဖြစ်ကြောင်း တရားခံမှ၌ ပယ်အပ်၊ ပယ်သင့်၊ ပယ်ထိုက်၊ စွန့်အပ်၊
စွန့်သင့်၊ စွန့်ထိုက်သည်တို့ကို မပယ်နိုင်၊ မစွန့်နိုင်၊ မပယ်ပျောက်နိုင်လေ။

ထိုပုထုဇဉ်ဖြစ်သော သတ္တဝါသည်-

(၁) ရုပ်တရားအစုကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တအားဖြင့်
စွဲလမ်းစွာ ရှု၏။ (၂) ရုပ် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော ဝေဒနာ၊
သညာ သင်္ခါရာ၊ ဝိညာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော နာမ်ခန္ဓာလေးပါး
တည်းဟူသော မိမိကိုယ်ကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တအားဖြင့်
စွဲလမ်းစွာရှု၏။ (၃) နာမ်ခန္ဓာလေးပါးတည်းဟူသော မိမိကိုယ်၌
လည်း ရုပ်ဝတ္ထုအစုကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲအားဖြင့် ရှု၏။
(၄) ရုပ်ဝတ္ထု၌လည်း နာမ်ခန္ဓာလေးပါးကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍
အတ္တစွဲအားဖြင့်ရှု၏။

(၁) ဝေဒနာကွဲကွဲကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲဖြင့် ရှု၏။
(၂) ဝေဒနာခံစားမှု ရှိသည်လည်းဖြစ်သော ရုပ်၊ သညာ၊
သင်္ခါရာ၊ ဝိညာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော နာမ်ခန္ဓာ လေးပါးတည်း
ဟူသော ကိုယ်ကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲအားဖြင့် ရှု၏။
(၃) နာမ်ခန္ဓာလေးပါးတည်းဟူသော ကိုယ်၌လည်း ဝေဒနာကို
“ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲအားဖြင့် ရှု၏။ (၄) ဝေဒနာ၌လည်း
နာမ်ခန္ဓာလေးပါး တည်းဟူသော ကိုယ်ကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တ
စွဲအားဖြင့်ရှု၏။

(၁) သညာစေတသိက် = သညာကွဲကွဲကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍
အတ္တစွဲအားဖြင့်ရှု၏။ (၂) သညာ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော ရုပ်။

၁၁၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဝေဒနာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော နာမ်ခန္ဓာလေးပါး တည်းဟူသော ကိုယ်ကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲအားဖြင့် ရှု၏။ (၃) နာမ်ခန္ဓာလေးပါး တည်းဟူသော ကိုယ်၌လည်း သညာကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲအားဖြင့် ရှု၏။ (၄) သညာ၌လည်း နာမ်ခန္ဓာလေးပါးကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲအားဖြင့် ရှု၏။

(၁) ဝေဒနာ၊ သညာမှတစ်ပါး ကုန်သော စေတသိက် ငါးဆယ်ဟု ကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့ကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲ အားဖြင့် ရှု၏။ (၂) သင်္ခါရရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ ဝိညာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော (ခန္ဓာလေးပါး တည်းဟူသော) ကိုယ်ကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲအားဖြင့် ရှု၏။ (၃) နာမ် ခန္ဓာလေးပါးတည်းဟူသော အတ္တ၌လည်း သင်္ခါရကို သင်္ခါရ တို့ကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲအားဖြင့် ရှု၏။ (၄) သင်္ခါရ၌လည်း နာမ်ခန္ဓာလေးပါး တည်းဟူသော ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ ဝိညာဏ်ကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲအားဖြင့် ရှု၏။

(၁) စိတ်တရားတို့ကို ဆယ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဏ်= ဝိညာဏ်ကုန်သော ကိုယ်ကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲအားဖြင့် ရှု၏။ (၂) ဝိညာဏ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော နာမ်ခန္ဓာလေးပါး၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရတည်းဟူသော အတ္တကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲအားဖြင့် ရှု၏။ (၃) နာမ်ခန္ဓာလေးပါး တည်းဟူသော ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၌လည်း ဝိညာဏ်ကို “ငါ-ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲအားဖြင့် ရှု၏။ (၄) ဝိညာဏ်၌လည်း နာမ်ခန္ဓာ လေးပါးတည်းဟူသော ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရကို “ငါ- ငါ” ဟူ၍ အတ္တစွဲအားဖြင့် ရှု၏။

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ (၁၁၉

အို ချစ်တပည့်၊ စင်စစ်သော်ကား ဤသို့ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ် ဟူသော ပရမတ္ထတရား ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို “ငါ-ငါ” ၏ကိုယ် ဟူ၍ စွဲမှတ်ထင်သော အခြင်းအရာသည် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မည် သတည်း။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ဟူသော ပရမတ္ထတရား သုံးပါးကို ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ငါ၊ သူတပါးဟူ၍ စွဲလမ်းခြင်းကို သက္ကာယဒိဋ္ဌိဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်သတည်း။

၁၂၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

လယ်သမားဘုရား

ပြဿနာ=တောင်း၍ စားသောက်မှု။

မေးလျှောက်သူ=ဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား။

ရဟန်း သံဃာတော်များအား အရေးမစိုက်သူ၊ မထေမဲ့မြင် ပြုသူ၊ ဆန်ကုန်မြေလေး ပိတ်ဖြုန်းသူ၊ အလုပ်မလုပ်ဘဲ သူများ၏ လုပ်စာကို အမြို့နဲ့သား ထိုင်စားနေသူဟူ၍ အထင်ရှိနေသူများ သည် ယခုခေတ်၌သာ ရှိသည် မဟုတ်။ ဘုရားလက်ထက်တော် ကပင် အထင်အရှား ရှိခဲ့သည်။

အလုပ်လုပ်ရမှာ ပျင်းဒေသာကြောင့်၊ သို့မဟုတ်ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်ကိုင်ရမှာ ကြောက်သောကြောင့် ဘာ အလုပ်မှ မလုပ်သူ၊ လူညန်ခဲးစားသူဟု ရဟန်းသံဃာတို့ကို စွပ်စွဲရဲသူများ ရှေး ကတည်းက ပေါ်ခဲ့သည်။

ထိုသို့ သံဃာ့ဂုဏ်ကို ပုတ်ခတ် စွပ်စွဲသူကား လယ်သမား တယောက် ဖြစ်၏။ လယ်သမားဆိုသော်လည်း လယ်ပေါင်း များစွာကို ပိုင်သော လယ်ပိုင်ရှင် ဖြစ်လေသည်။ လယ်ကို ကိုယ်တိုင်လည်း လုပ်သည်။ စာရင်းငှားလည်း ချသည်။ ထိုသူ၏ အမည်ကား ဘာရဒ္ဒါဇ တွင်သတည်း။

ဘာရဒ္ဒါဇသည် ပုဏ္ဏားလူမျိုး ဖြစ်၏။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့တော်၏၊ တောင်ဘက် သုံးဂါဝုတ် (ကိုးမိုင် သာသာ)ဝေးသော 'နာဠ' ရွာသားတည်း။ မြို့၏ တောင်မျက်နှာ၌တည်ရှိသည်ကို အကြောင်း ပြု၍ ဒက္ခိဏဂိရိဟူ၍ အမည်တွင်သော ကျောင်းကြီးတကျောင်း ထိုရွာ၌ ရှိ၏။

အဆိုပါ နာဠရွာ၌ နေထိုင်ကြသူ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပုဏ္ဏားများ၏ ပင့်လျှောက်တောင်းပန်ချက်အရ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနာဠရွာ ဒက္ခိဏဂိရိကျောင်းသို့ ကြွလာတော်မူသော နှစ်ကဖြစ်၏။

လယ်သမားကြီး ဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် မိမိပိုင်လယ်ကင်း၌ ထွန်တုံးပေါင်းငါးရာ၊ နွားကောင်ရှေ့ပေါင်း သုံးထောင်တို့ဖြင့် အကြီးအကျယ် လယ်ထွန် မင်္ဂလာပွဲကြီး ပြုလုပ် ကျင်းပ နေ၏။

ထိုပွဲကား အဘယ်မျှ ကြီးကျယ်သနည်းဆိုသော် လယ်ထွန် ယောက်ျား ထွန်တုံးပေါင်းက လူများကို မဆိုထားဘိ နွား သုံးထောင်တို့၏ ကိုယ်၌ အဆန်းတကြယ် ခြယ်လှယ် ဆင်သ ထား၏။ အချို့နွားများ၏ ကိုယ်တွင် ဝတ်လုံအညိုကြီးကို ခြုံလှမ်း သည်။ အချို့ကိုအနီ၊ အချို့ကိုအပြာရောင်၊ အချို့ကိုအစိမ်းရောင် ကတ္တီပါ ဖဲပြောင်ဝတ်လုံကြီးများ ခြုံပေးထားသည်။ နွားချိုတို့၌ ရွှေကတော့စုပ်သည်။ ရွှေကြယ် ငွေကြယ်စီသော ကတ္တီပါကြီး များဖြင့် ပါးသိုင်း နားသိုင်း ထည့်သည်။ နွားတို့၏ ခွါ လေးဘက်၌ ငွေပြားခတ်၍ ဝတ်ပေးထားသည်။ နွားတိုင်း နွားတိုင်း၌ အရောင်ငါးပါး၊ ပန်းငါးမျိုးပါသော ပန်းကုံးကြီး များစုပ်ပြီး ခြူးကုံးကြီးများကိုလည်း နွားကိုယ်စီ ဆွဲပေးထား သည်။

၁၂၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အိုးစည်ဝိုင်း၊ ခိုးပတ်ဝိုင်း၊ အတီးအမှုတ် အကအခုန် မျိုးစုံလည်း ပါသောကြောင့် လယ်ကွင်းယံတခို ပဲ့ခြိမ်ခြိမ်နှင့် အလွန်စိုပြေနေ၏။

လယ်ထွန်မင်္ဂလာအဖွင့် အစီအစဉ်ကား ဤသို့တည်း။ နွား ချစ်ကောင်ကသော ထွန်ကြီးကို ဆယ်ရှဉ်းတသုတ် ရှေ့ကထွက်စေ သည်။ သည့်နောက်မှ နွားလေးကောင်၊ နွား နှစ်ကောင်ကသော ထွန်ငယ်များကို ခြံရံ၍ လိုက်စေသည်။

လယ်ပိုင်ရှင် ဘာရဒွါဇပုဏ္ဏား၏ ဆင်ယင် ထုံးဖွဲ့မှုကလည်း ဝင်ကြား လှပါတိသည်။ တီးသံ မှတ်သံများ အကြားတွင် ဘာရဒွါဇပုဏ္ဏားကား အသပြာငါးရာတန် ပုဆိုးကို ဝတ်ပြီး လျှင် တထောင်တန် စုလျားတဘက်ကို စလွယ် သိုင်းထား သည်။ နား၌ ကျောက်နီပတ္တမြား နားကပ်ပန်၍ ဦးခေါင်း၌ မကိုဋ် ဆောင်းထားသည်။ ကျောက်စီလက်ကျပ်၊ လက်စွပ် ဒွါဒရာ၊ ရတနာခါးကြိုးဖြင့် ပြုံးပြုံးပြက်ပြက် ဆင်မြန်းကာလက်ဝဲ လက်ျာ ပုဏ္ဏား လှိုင်ပျိုများ ခြံရံလျက် လယ်ကန်သင်းထက်မှ ရှုစားနေ၏။

ချစ်မငြီးသော သူ၏ဇနီး ပုဏ္ဏားမကား လက်အောက် ငယ်သား အခြေအရံများနှင့် ပရိသတ်ကို ကျွေးမွေးညှော်ခံလျက် ရှိနေသည်။ နို့ထမင်း၊ ပျားတင်လဲ၊ ထောပတ်၊ ကြိုက်တတ်သော အစာကို စားသုံးတော်မူပါဟု ချိုသာသောနှုတ်ခွန်းဖြင့် ရှန်း ရှန်း ဝေလျက် ရှိနေသည်။

ထိုအချိန်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘာရဒွါဇပုဏ္ဏား၏ အသိ ဉာဏ် ရင့်ကျက်ခွင့်ကိုမြင်တော်မူသဖြင့် နောက်ပါရဟန်းတပါးမျှ မခေါ်ဘဲ ကိုယ်တော်တပါးတည်း သပိတ်ပိုက်ကာ ထိုလယ်ထွန်

မင်္ဂလာ ပြုရာသို့ ကြွတော်မူပြီး ဘာရဒ္ဒါဇအနီး၌ ရပ်တော်မူလေ၏။

ထိုအခါ လယ်ထွန်မင်္ဂလာ၌ အာရုံစွဲနေသော ဘာရဒ္ဒါဇ ပုဏ္ဏားသည် ဗုဒ္ဓရုပ်လှာသည်ကို မြင်သော် မျက်နှာပျက်သွားလေသည်။ အလိုက်ကန်းဆိုးမသိတတ်သူ၊ အလုပ်ကို လာရောက်နှောင့်ရှက်သူ “ကမ္မန္တရာယ်” ဟု ယူဆကာ ဗုဒ္ဓ၏ လာခြင်းကို မကျေနပ်သွားရုံမက စိတ်ထဲက ရှုတ်ချ မိလေသည်မှာ-

“ဤသူမြတ်သည် လူ့ရုပ်လူ့ရှာ၌ ခုနစ် လယ်လုပ်ကုန်သွယ်ရောင်းဝယ်ခြင်း စသည်ဖြင့် ငါ့ကဲ့သို့လုပ်ကိုင်တိမ္မကား ဤဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအပြင်ဝယ် ဘယ်သူမျှ မယှဉ်နိုင်သော လူတို့ ဥသျှောင်အခေါင်အဖျား ဖြစ်နိုင်၏။ သို့ပါလျက် ဤသူကား လူပျက်လူပျင်း၊ မစွမ်းမသန်သူတို့၏ ဓလေ့ဖြင့် ရသေ့ရဟန်း ပြုလေ၍ ဘုန်းကြက်သရေ ခြေရွှေစည်းစိမ် ကင်းလျက် စားရန် ထမင်းကိုမျှ တောင်းလာရသည် တကား။ လူဖြစ် ရှုံးလေစွ” ဤသို့ အမြင်တိုသော အမြင်ဖြင့် ဘုရားကို မြင်လေသည်။ အလုပ်လုပ်ရမှာကိုပျင်း၍ တောင်းစားနေသည်ဟု ထင်လေသည့် အလျောက် ခပ်စွာစွာပင် ဘာရဒ္ဒါဇက ဗုဒ္ဓကို ပုတ်ခတ်၍ ခပ်နှိပ်နှိပ် ဆိုလေ၏။

မေး။ ပျိုထွားသက်ရှယ်နှင့် ရှုချင့်ဘွယ် ကောင်းလှသော အို ရဟန်း၊ အကျွန်ုပ်တို့ကား အရှင်ကဲ့သို့ နှစ်မြို့စလောက် လှခေါင် ရောက်သော၊ ခြောက်သွယ် ရောင်ဝ ၊ လက္ခဏာကြီးငယ်၊ အံ့ချီးဘွယ်တို့နှင့် တင့်တယ်ပြည့်စုံသည်ကား မဟုတ်ပါလေကုန်။ သို့သော်ကျွန်ုပ်တို့ကား လူယောကျ်ား ပြီးသကြကုန်၏။ လူတို့ ကမ္မစာရိတ္တ၌ လုံလကြီးကုတ် အားထုတ်လုပ်

၁၂၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကိုင်မှ ရှိကြသဖြင့် စည်းစိမ်ဘဝဖြင့် လှလှပပ နေထိုင်နိုင်ကြပါ
တံ့သေး၏။ အရှင်ကဲ့သို့သော သူသည် အကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့
ယောကျ်ားပြီသစွာ အားထုတ်လုပ်ကိုင်ဘိမ္မိကား အဘယ်မှာလျှင်
မကြီးပွားဘဲ ရှိပါမည်နည်း။ လူဆိုစလောက် လျှမ်းလျှမ်းတောက်
ကြီးပွားနိုင်သူပါပေ။

အို ရဟန်း၊ ယင်းသို့ မပေါ့မပျင်း၊ လူချင်း တူအောင်၊
ကြံဆောင်ကြီးကုတ်၊ စွမ်းအားထုတ် လုပ်ကိုင် ကောင်းပါလျက်
အရှင်ကား သူတောင်းစားတို့၏အလေ့ တောင်းရမ်းစားသောက်
ခြင်း၌ အဘယ်ကြောင့် ပျော်မွေ့နေပါသနည်း။ သနားဘွယ်
ကောင်းလေစွ။ ယောကျ်ားရင့်မကြီး ဖြစ်လျက်နှင့် ခွက်လက်
စွဲ၍ တောင်းစားနေသည်မှာ ရှက်ဘွယ် ကောင်းလေစွ။

ဖြေ။ အို ဘာရဒ္ဒါဗ၊ လယ်ထွန်ခြင်းကိစ္စကို သင်သာ
လျှင် ပြုရသည် မဟုတ်ပါကား၊ ငါလည်း ပြုလျက်ပင်ရှိပေ၏။
ဝိမုတ္တိဖလ = ဝဋ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ရခြင်း၏ အကြောင်း
ဖြစ်သော ကောင်းသောလယ်ကွက်ကို ငါသည်လည်း လုပ်ကိုင်
နေလျက်ပါ ပုဏ္ဏား။

မေး။ အို ရဟန်းဂေါတမ၊ ငါသည်လည်း လယ်လုပ်
လျက်ပင်ဟု အသင်ဆိုကား ဆိုပေ၏။ သို့သော် အသင့် လယ်ကို
လည်း ကျွန်ုပ်မမြင်ရ၊ မတွေ့ရ။ လယ်သမားတို့၏ ပစ္စည်း
ကိရိယာ တန်ဆာပလာဖြစ်သော ထွန်သံ၊ ထွန်သွား၊ ကျွဲ၊
နှား၊ လူသူ၊ ကူပံ့သမှု ပြုကြသည်ကိုလည်း မမြင်ပါကား
သို့ပါလျက်နှင့် ဘယ်အတွက် အသင် မုသား ဆိုဘိသနည်း။

ဖြေ။ အို ဘာရဒ္ဒါဇ၊ ငါသည် ပါတိမောက္ခသံဝရ^၁ တည်းဟူသော လယ်၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ^၂ တည်းဟူသော လယ်၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ^၃ တည်းဟူသော လယ်၊ ပစ္စယသန္နိသိတသီလ^၄ တည်းဟူသောလယ်ပြင်ကို တီထွင်ထွန်ယက်၍ ယက်၍ ထက်သန်သော သဒ္ဓါမျိုးစေ့ကို စိုက်ပျိုးကြံ့ချသဖြင့် သမထ ဝိပဿနာဟူသောရသကို ငါ နေ့ညပွားလျက် နေ၏။ အရိယာမဂ်ဖိုလ်တည်းဟူသောအသီးကို ပြီးစီးရင့်မာစေသတည်း။

အို ဘာရဒ္ဒါဇ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိသည် ထွန်တုံး၊ ထွန်သွားနှင့် အလားတူ၏။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါယမသည် နွားများနှင့် အလားတူပေ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်တို့သည် နှင်တံနှင့် တူကုန်၏။

အို ဘာရဒ္ဒါဇ၊ ငါသည် သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိထွန်တုံး၊ ထွန်သွားဝယ် သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာဝါယမ တည်းဟူသောနွားကို ကလျက် သမ္မာဒိဋ္ဌိသော နှင်တံများဖြင့် အဖန်ဖန် ထွန်ယက်နေသူ ဖြစ်ရကား ငါသည်လည်း တရားလယ်သမားကြီး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ငါ့ကိုယ်ငါ လယ်သမားဟုဆိုခြင်းဖြစ်သတည်း။

- ၁။ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ကင်းလွတ် စေတတ်သော သီလ တရာစု အာပတ် ၇ ပုံ။
- ၂။ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေခြောက်ပါးကို စောင်စည်းလုံခြုံစေမှု။
- ၃။ ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သော အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းမှု။
- ၄။ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး၊ ပစ္စည်းလေးပါး၌ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သဖြင့် မှီယူသုံးဆောင်မှု။

၁၂၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မြတ်စွာဘုရား၏အဖြေကိုကြားရလေသော် ဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားသည် ပါရမီဉာဏ်ရင့်သန်သူ ဖြစ်သည့်အလျောက် တထွာပြုတတောင် မြင်လာသည်။ သစ္စာ လေးပါးကို မြင်တတ်သော သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်သွား၏။

အသိဉာဏ် ရင့်သန်သော ပုဏ္ဏားသည် ဤမျှသောတရားကို ဟောကာမျှဖြင့်ပင်လျှင်မြတ်စွာဘုရား၏ အပေါ်၌ “ခွက်လက်စွဲ၍ တောင်းစားနေသူ” ဟူသောအမြင် ကွယ်ပသွားကာ အမှားကို ဝန်ခံလျက် ဘုရားထံ၌ သရဏဂုံယူပြီးလျှင် ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာခံ၍ ဗုဒ္ဓကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လေ၏။ ဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား၏ လျှောက်ထားတောင်းပန်ချက်အရ မြတ်စွာဘုရားသည် ၁၁-ဝါမြောက်ဝါကို အဆိုပါ နာဠရာ၊ ဒက္ခိဏဂိရိကျောင်း၌ ဝါကပ်တော်မူသတည်း။

အစွဲပျောက်ကင်းနည်း

ပြဿနာ = တပ်မက်ခြင်း။

မေးလျှောက်သူ = ရဟန်းတပါး။

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား အတ္တစွဲမထားကြဘို့ တပ်ခြင်းကင်းကြောင်းတရားကို ဖောင်ကိုဥပမာတင်စား၍ ဟောကြားတော်မူ၏။

လူတယောက်သည် ခရီးသွားလေ၏။ လမ်း၌ မြစ်ကြီးတခု ခံနေ၍ ခက်နေသည်။ ထိုအခါ ထိုသူသည် တဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ရှိရေးအတွက် ဖောင်တခုကိုဖွဲ့၍ ကူး၏။ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်သွားလေပြီ။

တဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သွားလေသောအခါ ‘ဤဖောင်သည် ငါ့အား ကျေးဇူးများလှပေသည်’ဟူ၍ ထိုသူသည် ဖောင်ကို ခေါင်းပေါ်တင်၍ ရွက်ထားခဲ့သော် ဖောင်၌ ပြုဘွယ်ကိစ္စကို ပြုသည် မမည်။ ထိုဖောင်ကို ကုန်းပေါ်၌ ဆယ်တင်ထားခဲ့ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ရေ၌ မျှောခြင်း ပြုလုပ်သော်သာ ပြုသင့်သောကိစ္စကို ပြုသည် မည်၏ဟု ဟောတောမူပြီးလျှင်-

အို ရဟန်းတို့၊ ဤအတူပင် ငါသည် ဖောင်ဥပမာကို ဟောတော်မူ၏။ ထွက်မြောက်ဘို့သာ ဖြစ်သည်။ စွဲယူဘို့ မဟုတ်။

၁၂၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ရဟန်းတို့၊ ဖောင်ဥပမာတရားကို သိရသော သင်တို့သည် တရားတို့ကိုပင် စွန့်ပယ်ကြရကုန်မည်၊ မတရားကိုကား ဆိုဘွယ် မရှိကုန်။

အို ရဟန်းတို့၊ သူတော်ကောင်းတို့၏တရား၌ ဆုံးမယဉ်ကျေး ပြီးသော ငါ၏ တပည့်သားတော်သည်ကား ရုပ်၊ နာမ်၊ ဝတ္ထု အစုစုတို့ကို “ငါ့ဟာ၊ ငါ၊ ငါ့ကိုယ်ဟု အတ္တစွဲများဖြင့်မကြည့်ရှု၊ ငါ၊ ငါ့မဟုတ်၊ ငါ့မဟုတ်၊ ငါ့ကိုယ်မဟုတ်” ဤသို့ ရှုကြည့် ဆင်ခြင်လျက် တစုံတရာကိုမျှ မတပ်မက်ချေ၊ မစွဲလမ်းချေ။

ဤသို့ ဘောဘော်မူလေရာ တရားနာနေသော ရဟန်း တပါးက ဤသို့ မေးလျှောက်လေ၏။

မေး။ မြတ်စွာဘုရား၊ အပြင်ပ၌ တစုံတရာ မရှိခဲ့ပါသော် တပ်မက်ခြင်း ဖြစ်ရာပါသလော။

ဖြေ။ ဖြစ်ရာ၏ရဟန်း။ အို ရဟန်း၊ ဤလောက၌ အချို့ သူက “ငါ့မှာ ဖြစ်ပြီးသောအရာသည် မရှိခဲ့၊ ငါ့မှာ ဖြစ်ပေ၍ မည့်အရာကို မရှိခဲ့” ဟု တပ်မက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ၎င်းအတွက် ထိုသူသည် စိုးရိမ်၏၊ ပူပန်၏၊ ငိုကြွေး၏၊ ရင်ခတ်လက်တီး မြည်တမ်း၏။ တော့ငေမိန်းမေ၏။ ဤသို့အားဖြင့် အပြင်ပန်း တစုံတရာမရှိဘဲ တပ်မက်ခြင်း ဖြစ်၏။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ အပြင်ပ၌ တစုံတရာ မရှိခဲ့ပါသော် မတပ် မမက် ဖြစ်ရာပါသလော။

ဖြေ။ ဖြစ်ရာ၏ရဟန်း။ အို ရဟန်း၊ အချို့က ငါ့မှာဖြစ်ပြီး အရာသည် မရှိခဲ့၊ ဖြစ်ရမည့်အရာကို မရခဲ့ဟုတပ်မက်ခြင်းမဖြစ်ခဲ့ ပါချေ။ ၎င်းသည် မစိုးရိမ်၊ မပူပန်၊ မငိုကြွေး၊ ရင်ခတ်လက်တီး

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ ○ ၁၂၉

မမြည်တမ်း မတွေ့ဝေ၊ မမိန်းမောချေ။ ဤသို့ မတပ်မမက်ခြင်း ဖြစ်ရာ၏။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ အတွင်း၌ တစုံတရာ မရှိခဲ့သော် မတပ်မမက်ခြင်း ဖြစ်ရာပါသလော။

ဖြေ။ ဖြစ်ရာ၏ ရဟန်း။ အိုရဟန်း၊ အချိုက ဤသည်ပင် လောက၊ ဤသည်ပင် ကိုယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူ၊ ငါ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ ၎င်းသည် ဆွမ်းခံ စားအပ်ရာတည်း။ မြဲစွဲ၏။ ပြောင်းလဲမရှိ၊ တည်တန့်၏၊ မပျက်စီး၊ မြဲသကဲ့သို့ တည်း နေ၏။ ဤသို့ အယူအစွဲ ရှိ၏။ ၎င်းသည် အားလုံးသော အယူအစွဲ၏ ဖြစ်ပွားရာ တည်ရာ ထကြွခြင်း၊ စွဲယူခြင်း၊ ကိန်းနေခြင်းတို့ကို ပယ်ဖျောက်ကြရန် အလို့ငှာ၎င်း၊ အားလုံးသော ကိုယ်အစုကို ခွင့်လွှတ်ရန် အလို့ ငှာ၎င်း၊ တပ်မက်ခြင်း ကုန်ခန်းရေး အလို့ငှာ၎င်း၊ တပ်စွန်း ကင်းရန် အလို့ငှာ၎င်း၊ လက်စသတ် ချုပ်ငြိမ်းရန် အလို့ငှာ၎င်း၊ သောကမီးအေးရန် အလို့ငှာ၎င်း ဘုရားကဖြစ်စေ၊ ဘုရား၏ တပည့်က ဖြစ်စေ ဟောညွှန်သည်ကို ကြားသိရသော်—

အို ပြတ်ရအုံးမည် တကား၊ ပျက်ရအုံးမည် တကား၊ မဖြစ် ပွားရတော့အံ့ တကားဟု စိတ်၌ ဖြစ်ပေါ်သေသည်။ ၎င်းသည် စိုးရိမ် ပူဆွေး ငိုကြွေး မြည်တမ်း၏။ တွေ့ဝေ မိန်းမော၏။ ဤသို့ အတွင်း၌ တစုံတရာမရှိသော် မရှိဘဲလျက်ပင် တပ်မက်ခြင်း ဖြစ်၏။

မေး။ မြတ်စွာဘုရား၊ အတွင်း၌ တစုံတရာ မရှိခဲ့သော် မတပ် မမက် ဖြစ်ရာပါသလော။

ဖြေ။ ဖြစ်ရာ၏ ရဟန်း။ အို ရဟန်း၊ အချိုက ဤသည် ကား လောက၊ ဤသည်သား ကိုယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သူ၊ ငါ၊ မိန်းမ၊

၁၃၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ယောက်ျားဟု မစွဲ၊ ခံစားအပ်ရာ ဖြစ်၏။ မြဲစွဲ၏ စသည် မစွဲ။
ဘုရားဖြစ်စေ၊ ဘုရားတပည့်ဖြစ်စေ ဤလောက ဆင်းရဲ ကုန်ဆုံး
ရေး၊ သောကမီး ငြိမ်းရေး တရားဟောကြားသည်ကို ကြားသိ
ရသော် ပြတ်ရတော့မည်၊ ပျက်ရတော့မည် စသည်စသည်အယူ
အစွဲ မရှိ။ ၎င်းသည် စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးမြည်တမ်း တော့ဝေ
မိန်းမောခြင်း မဖြစ်။

ဤသို့ အတွင်း၌တစုံတရာမရှိသော် တပ်မက်ခြင်း ဖြစ်ရာ
၏ဟု ဟော်တော်မူသည်ကို ထိုထိုရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်လေ၏။

(မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ မူလပဏ္ဏာသ၊ ကလ္လပမသုတ္တန်မှ)

အမြတ်ဆုံး

ပြဿနာ=ဥစ္စာ၊ ကျင့်ဆောင်မှု၊ အရသာ၊ အသက်ရှင်မှု။

မေးလျှောက်သူ=အာဠာဝကဘီလူး။

အာဠာဝက၊ သူစိလောမ၊ ခရလောမ တို့သည် ဘီလူးကြီးများ၏ အမည်နာမတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ယင်းသုံးမျိုးတို့အနက် အာဠာဝက ဟူသောအမည်နာမပိုင်ရှင် ဘီလူးကား ထူးခြားစွာထင်ရှားသော ဘီလူးကြီး ဖြစ်လေသည်။

အာဠာဝကပြည်အနီး ညောင်ပင်ကြီးတပင်၌ နေ၏။ တနေ့သော အခါ ထိုညောင်ပင်သို့ ဘုရားသခင် ရောက်သွားရာမှအစ နိပါတ် တော်များ၌ အာဠာဝကချစ်ခင်စား ဟူသော တခမ်းတနား ကဏ္ဍသစ်တခု ဖွင့်လှစ်ရသည်အထိ ဖြစ်လာသော အောင်ခြင်း ရှစ်ပါးသမိုင်းဝင် ဘီလူးကြီးဖြစ်၏။

ခက်ထန်လှစွာသော ထိုအာဠာဝကသည် ဗုဒ္ဓ၏ အဆုံးအမ၊ ဗုဒ္ဓ၏ သြဝါဒကို ခံယူပြီးနောက် အခါတပါးတွင် ဘုရားသခင် ထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် သင့်အပ် လျှောက်ပတ်စွာသော နေရာ၌ နေ၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် မိမိဝမ်းတွင်း၌ မရှင်းမလင်း ဖြစ်နေသော အောက်ပါပြဿနာကို ဘုရားသခင်အား လျှောက်ထားမေးမြန်း ခြင်း ပြုလေ၏။

၁၃၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တို့၏မြေကြားခုံရသော

မေး။ အတိုင်းမသိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သခင် အရှင် ဘုရား၊ ဤလောက၌ စိန်ကျောက် ပုလဲ၊ မျက်ရွဲသန္တာ အစရှိ သော လှူသုံးပစ္စည်းရတနာတွေ များစွာပင် ရှိခဲ့ပါသည်။ မိန်းမ ယောက်ျားမဟု တဦးတယောက်သောလှူသားအတွက် အဘယ် မည်သော ရတနာ၊ အဘယ်မည်သော ဥစ္စာမျိုးသည် အဘိုး တန်၍ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပါသနည်း။ အဘယ်ဥစ္စာကို အမြတ်ဆုံး ဥစ္စာဟူ၍ ဆိုအပ်ပါသနည်း။ (ကိံ သုဓိတ္တံ ပုရိသဿသေဋ္ဌံ)

ဖြေ။ ကောင်းစွာ မှတ်သား နာယူလော့ အာဠာဝက၊ ဤလောက၌ ဟူးဟူးငြားငြားသော လှူသား၏ အမြတ်ဆုံးဥစ္စာ၊ အဘိုးအတန်ဆုံးသောဥစ္စာကား - စိန်ကျောက်ပုလဲလည်းမဟုတ်၊ မျက်ရွဲသန္တာ၊ နီလာစသည်တို့လည်း မဟုတ်ကုန်။ “သဒ္ဓါသည် သာလျှင်” အမြတ်ဆုံးဥစ္စာ ဖြစ်သတည်း။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ တည်းဟူသော ရတနာမြတ်၊ သုံးပါးနတ်ကို၊ ဆည်းကပ်ခိုကိုး၊ မြတ်နိုးတနာ၊ ယုံကြည်ခြင်း “သဒ္ဓါ”ကို အမြတ်ဆုံးဥစ္စာဟူ၍ ငါဆိုပေ၏။ (သဒ္ဓိဓိတ္တံ ပုရိသဿသေဋ္ဌံ)

မေး။ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား၊ နေ့မခြား၊ ရက်မခြား အမြဲတစေအားဖြင့် ပွားများအပ်၊ ကျင့်ကြံအပ်၊ ဆည်း ပူးအပ်သည်ရှိသော် အဘယ်မည်သော ကျင့်ဆောင်မှု မျိုးသည် ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးနိုင် ပါသနည်း။ (ကိံ သု သုစိဏ္ဏံ သုခမာဝဟတိ)

၁။ သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ် ပါဠိတော်။

ဖြေ။ အို အာဠာဝက၊ သူတော်ကောင်းတရားကို နေ့ရက်
ခြား လက်စွဲထား၍ ပွားများခြင်း၊ ကျင့်ကြံခြင်း၊ ဆည်းပူး
ခြင်းသည် ကောင်းသော ကျင့်ဆောင်မှု မည်၏။ ယင်း သူတော်
ကောင်းတရား ပွားများ၊ ကျင့်ကြံ၊ ဆည်းပူးအပ်သည် ရှိသော်
ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးနိုင်၏။ (ဓမ္မော
သုစိဏ္ဏော သုခမာဝဟတံ)

မေး။ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော အရှင်ဘုရား၊ ချို၊ စပ်၊ ချဉ်၊
ဖန်၊ ခါး၊ အငန်ဟု ခြောက်တန်သော သြဇာ အရသာခြောက်မျိုး
ရှိပါ၏။ ယင်းခြောက်မျိုးအနက်တွင် အဘယ်အရသာ၊ အဘယ်
သြဇာသည် အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါသနည်း။ (ကိသု ဟဝေ
သာဓုတရံ ရသာနံ)

ဖြေ။ အို အာဠာဝက၊ နာလော့။ အရသာအပေါင်းတို့
တွင် မှန်သောစကားကို ဆိုခြင်းတည်းဟူသော “သစ္စာ အရ
သာ”သည် အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပေ၏။ (သစ္စံဟဝေ သာဓုတရံ
ရသာနံ)

မေး။ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား၊ အသက်
ရှည်မှု အစုစုဝယ် အဘယ်မည်သော အသက်ရှည်မှုကို အမြတ်
ဆုံးသော အသက်ရှည်ခြင်းဟူ၍ ဆိုကြပါကုန်သနည်း။ (ကထံ
ဇီဝိ ဇီဝိတ မာဟု သေဋ္ဌံ)

ဖြေ။ အို အာဠာဝက၊ နာလော့။ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်
ပညာဖြင့် ခန္ဓာအစဉ် အသက်ရှင်ရခြင်းကို အမြတ်ဆုံး အသက်
ရှင်ခြင်းဟူ၍ သူတော်ကောင်းတို့ ဆိုကုန်၏။ (ပညာဇီဝိ ဇီဝိတ
မာဟု သေဋ္ဌံ)

နိဗ္ဗာန်ခရီး အနီးအဝေး

ပြဿနာ=ဝေးသလော့၊ နီးသလော့။

မေးလျှောက်သူ=ရေဝတနတ်သား၊

ရေဝတမည်သော နတ်သားသည် ဘုရားထံ၌ တရားနာရဘူး၏။
နိဗ္ဗာန်သည် သန္တိသုခ စင်စစ်အေးချမ်း သာယာလှသည်ဟူသော
စကားကို မကြာခဏဆိုသလိုပင် ကြားရသူဖြစ်၏။

တနေ့၌ ထိုနတ်သားသည် နိဗ္ဗာန်ကို တွေးကြည့်လေ၏။
နိဗ္ဗာန်သည် အေးချမ်းသာယာလှသည်ဟု ဗုဒ္ဓက ဟောတော်
မူ၏။ ထိုနိဗ္ဗာန်သည် အဘယ်သို့ သာယာလေသနည်း၊ အဘယ်မျှ
အေးချမ်း လေသနည်း ထိုနိဗ္ဗာန်၌ 'ဘာတွေ ရှိလေသနည်း၊
ဘာတွေပေါ်လေသနည်း၊ အဘယ်မျှ ပျော်စရာ ကောင်းလေ
သနည်း။ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်အောင် အဘယ်လမ်းက သွားလေ
သနည်း၊ အဘယ်မျှ ခရီးဝေးလေသနည်းဟု တွေးကြည့်သည်။
အဖြေကား ရေးရေးမျှပင် မထင်လေ။

ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ခရီး အနီးအဝေးနှင့် အဘယ်လမ်းက
သွားရသည်ကို သိလိုလှသော ရေဝတနတ်သားသည် တနေ့
သောအခါတွင် ဘုရားအထံတော်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤသို့
မေးမြန်း လျှောက်ထားလေ၏။

မေး။ မြတ်စွာဘုရား၊ နိဗ္ဗာန်သည် အဘယ်မျှ ခရီးဝေးပါသနည်း။ ထိုနိဗ္ဗာန်၌ မည်သည့်အရာတွေ ရှိပါသနည်း။ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ သွားလိုသော် အဘယ်လမ်းက သွားရပါသနည်း။

ဖြေ။ ချစ်သားရေဝတ၊ မှတ်သားနာယူလော့။ သင့်အမေးကို ငါဖြေကြားအံ့။

ချစ်သားရေဝတ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်ဟူသော အရပ်သည် ရှိ၏။ ထိုနိဗ္ဗာန် အရပ်၌လည်းမဖြစ်။ အိုလည်းမအို၊ သေလည်းမသေ၊ ရွှေလည်းမရွှေ၊ တဖန်လည်း ပဋိသန္ဓေမနေ၊ လောကလမ်းဆုံးအရပ်တည်း။ ထိုအရပ်သို့ ခြေလျင်၊ ကုန်းကြောင်း၊ လှည်း၊ ရထားတို့ဖြင့်သွားခြင်းဖြင့် သိအပ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မြင်အပ်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရောက်အပ်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါမဆို၊ ငါမပြော၊ ငါမဟော။

အို ချစ်သားရေဝတ၊ လောကလမ်းဆုံး၊ ခရီးဆုံးဖြစ်သော ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်လေဘဲလည်း ဆင်းရဲခြင်း ကင်းပြီး၊ ဆင်းရဲခြင်းကင်းအောင် ပြုတတ်သည်ဟူ၍ ငါ မဆို၊ ငါ မပြော၊ ငါ မဟော။

အို ချစ်သားရေဝတ၊ စင်စစ်သော်ကား အရပ်အမောင်းအားဖြင့် တလံမျှလောက်သာရှိသော အမှတ်သညာ၊ စိတ်နှင့် တကွသော ဤကိုယ်ကောင်၌သာလျှင် သင်္ခါရဒုက္ခတည်းဟူသော ပြုပြင် ဖန်တီးမှု ဆင်းရဲလောကကို လည်းကောင်း၊ ယင်းသင်္ခါရလောက၏ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ယင်း သင်္ခါရလောက၏ ချုပ်ဆုံးရာ နိဗ္ဗာန်ကို လည်းကောင်း၊ ယင်းနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို လည်းကောင်း ငါ ပညတ်တော်မူ၏၊ သိစေတော်မူ၏။

အို ချစ်သားရေဝတ၊လောက၏ အဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့
ခြေလျင်သွားခြင်းဖြင့်၊ သို့မဟုတ် ဆင်၊ မြင်း၊ ရထား၊ လှည်း၊
လှေစသော ယာဉ်ကိုစီး၍ သွားခြင်းဖြင့် တရံတဆစ်ယောင်၍မျှ
မရောက်အပ်၊ မရောက်ကောင်း။

အို ရေဝတနတ်သား၊ လောကအဆုံးဖြစ်သော ထိုနိဗ္ဗာန်သို့
မရောက်ဘဲလျက်လည်း ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ခြင်းသည် မရှိ။

အို ရေဝတနတ်သား၊ စင်စစ်သော် နိဗ္ဗာန် ဟူသည်ကား
လူတို့ မှီတင်းနေထိုင်ရာ မြို့ပြ၊ ပြည်ရွာ စသည်တို့ကဲ့သို့ တည်ရာ
ဒေသ မရှိလေ။ မရှိသောကြောင့် ရထား၊ မြင်း၊ ဆင်စသော
ယာဉ်ဖြင့် လှည်းကောင်း၊ လှည်းယာဉ်၊ လှေယာဉ်၊ ခြေလျင်
သွားခြင်းဖြင့် လှည်းကောင်း သွား၍ ရောက်အပ်သည်၊ ရောက်
ကောင်းသည် မဟုတ်။ စင်ကြယ်သော “ဝိသုဒ္ဓိ” ပဋိပတ်၊
မြတ်သော အကျင့်ဖြင့်သာ ရောက်အပ်၏။ ရောက်ကောင်း
သည်။ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့်သာ ကြည့်၍မြင်နိုင်သည်။ ဆင်းရဲ
ခပ်သိမ်း ငြိမ်းရာဖြစ်သော ထိုနိဗ္ဗာန်ကား ကေနံ ရှိသည်သာ
တည်း။ ဤနိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ဆင်းရဲ
ဒုက္ခမှကင်းသည် မရှိ။

(သဂါထာဝဂ္ဂ၊ ဒေဝတာသံယုတ်မှ)

လူသက်တမ်းတိုခြင်း

ပြဿနာ=ရှေးနှင့် ယခု နှိုင်းယှဉ်ချက်။

မေးလျှောက်သူ=ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တဦး။

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝီပြည် နှားသွားလမ်းကြောင်းအနီး သဇင်မြိုင်၌ သစ်ရွက် အခင်းပေါ်ဝယ် သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ထိုအခါ ပုဏ္ဏား သူကြွယ်တယောက်သည် မြတ်စွာဘုရား ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်လာပြီးလျှင် လျှောက်ပတ်သောနေရာ၌ ထိုင်၍ ဖူးမြော်ကန်တော့လေ၏။ ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ သူ့စိတ်တွင်း၌ မရှင်းမလင်းဖြစ်နေသော ပြဿနာဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား မေးလျှောက်ခြင်းပြုလေ၏။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ ကမ္ဘာဦးကာလ၌ ယူဇနာပေါင်း တသောင်း ကျယ်ပြန့်သော ဤဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း လောကသည် အဝီစိကဲ့သို့ လူတို့ဖြင့် ပြည့်ကြပ်၊ ပြုတ်သိပ်လျက်ရှိပါသတဲ့။ ရွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်တို့သည် ကြက်ပျံမကျ အလွန်စည်ကားလှပ ကုန်သတဲ့။ ဤသို့ ရှေးလူကြီးသူမများ ပြောစကားကို ကြားဘူးပါသည်။

အို အရှင်ဂေါတမ၊ ယခု အကျွန်ုပ်တို့ မျက်မှောက်ကာလ၌ မူကား လူတွေ ကုန်နေပါ၏။ လူဦးရေပါးသော အသွင်သာ ထင်ပါ၏။ ရွာများသည်လည်း တောဖြစ်ကုန်၏။ နိဂုံးများ သည်လည်း နိဂုံးမဟုတ်၊ မြို့များသည်လည်း မြို့မဟုတ်ဘဲ တော ဖြစ်ကုန်ပါပြီ။ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်းဘုရား။

ဖြေ။ အို ပုဏ္ဏား၊ ယနေ့လူတို့သည် ရှေးကမ္ဘာဦးခေတ်က လူများနှင့် မတူတော့ကုန်။ အဓမ္မရာဂရတ္တာ = မသင့်သော အရာကို အာသာငမ်းငမ်း စွဲလမ်းမှု ပြင်းစွာဖြင့် တပ်ခြင်းဖြစ်လာ ကုန်၏။ ဝိသမလောဘဘိဘူတာ = လိုသည်ထက်ပို၍ အလွန်အကျွံ လောဘရမ္မက် ကြီးလာကုန်၏။ မိစ္ဆာဓမ္မ ပရေတာ = မှားသော သဘော၊ မမှန်သော အယူအဆ၊ ဖောက်ပြန်သော သုံးသပ်ချက် တို့ဖြင့် တကိုယ်လုံး ဖုံးလာကုန်၏။ ထိုလူတို့သည် ဇီဝိန်ကိုခြွေ၊ သေစေတတ်သော၊ ထက်လှစွာသော လက်နက်တို့ကို ကိုင်ကြ ကုန်ပြီးသော် အချင်းချင်း သတ်ဖြတ်နေကြကုန်၏။ ယင်းသို့ သတ်ခြင်းကြောင့် လူပေါင်းများစွာတို့ သေကြေ ပျက်စီးကုန်ကြ ရ၏။ အို ပုဏ္ဏား၊ ဤသို့အချင်းချင်းသတ်၍ သတ္တန္တရကပ်ကြီး ဆိုက်ခြင်းသည် လူဦးရေ နည်းပါးခြင်း၊ အသက် တိုခြင်း၏ အကြောင်းရင်းတရပ်ပေတည်း။

အို ပုဏ္ဏား၊ တပါးသောအကြောင်းကို ငါ ဆိုပေဦးအံ့။ အဓမ္မရာဂ၊ ဝိသမလောဘ၊ မိစ္ဆာဓမ္မ တည်းဟူသော တရားကို အကျင့်ဆိုး၊ ဉာဉ်ဆိုး၊ ဝသီဆိုးတို့ လွှမ်းမိုးလျက်နေသော ယနေ့ ခေတ်၊ ယနေ့အခါ၌ လူတို့လုပ်ကိုင်စားသောက်မှု ဖြစ်မြောက်ရန် အတွက် မိုးသည် ကောင်းစွာမရွာ။ မရွာသောကြောင့် ငတ်မှုတ် ခြင်း ဘေးသည် ဖြစ်လာ၏။ စိုက်ပျိုးအပ်သော သီးနှံစပါးများ

ညံ့ဖျင်းခြင်း၊ ပိုးကျခြင်း၊ ဖလံဖြူနာစွဲခြင်း၊ စိုက်ပျိုးသမျှ ပင်တံ
 ချည်းသာကျန်ခြင်း စသော မလိုလားအပ်သော အရာတို့သည်
 ဖြစ်လာကုန်၏။ ယင်းသို့ မိုးခေါင်ရေရှား၊ ငတ်မွတ် ခေါင်းပါး
 ခြင်းကြောင့် လူတို့သည် သေကြေပျက်စီး ကုန်ကြရလေ၏။
 အိုပုဏ္ဏား၊ ဤ ဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓရကပ် အငတ်ဘေးဆိုးကြီး ဆိုက်၍
 သေကြေပျက်စီးရခြင်းသည်လည်း လူဦးရေ လျော့နည်းခြင်း၊
 အသက်တိုခြင်း၏ အကြောင်းရင်း တရပ်ပေတည်း။

အို ပုဏ္ဏား၊ တဖန် တပါးသောအကြောင်း ဖြစ်ရပ်ကို
 ငါ ဆိုဦးအံ့။ ယခုအခါ၌ လူတို့ကိုယ်ကျင့်ဘုရား ပျက်လေသော
 ကြောင့် နတ်ဘီလူးတို့သည် ကြောက်မက်ဘွယ်ရာ ခက်ထန်
 ကြမ်းကြုတ်လှစွာကုန်သော လက်ပါးစေ ဘီလူးများကိုလှူရှာသို့
 စေလွှတ်ကြကုန်၏။ ထင်သလို မျိုဝါးဖမ်းစား စေကြကုန်၏။
 မကောင်းဆိုးယုတ်၊ ဘုတ်ပြိတ္တာမှူး ယင်း ဘီလူးတို့၏ ဖမ်းစား
 ခြင်းကြောင့် လူပေါင်း များစွာတို့ သေကြေ ပျက်စီးကြရ
 လေ၏။ အို ပုဏ္ဏား၊ ဤသို့ ဘီလူးများ ဖမ်းစား၍ ရောဂန္ဓရ
 ကပ်ဆိုက်သဖြင့် သေကြေ ပျက်စီးရခြင်းသည်လည်း လူဦးရေ
 လျော့နည်းခြင်း၊ အသက်တိုခြင်း၊ မြို့ရွာနိဂုံး ဇနပုဒ်တို့ တော
 အတိ ဖြစ်ကုန်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းတရပ်ပေတည်း။

မြတ်စွာဘုရားသည် လူဦးရေ လျော့နည်းရခြင်း၊ အသက်တို
 ရခြင်း အကြောင်းသုံးပါးကို ပုဏ္ဏားအား ဟောကြားတော် မူပြီး
 သည့် အဆုံး၌ ပုဏ္ဏားသည် နှလုံးရှင်ပျ အလွန်ဝမ်းမြောက်သော
 အမူအရာဖြင့် ဤသို့ လျှောက်ထားလေပြီ။

အို အရှင်ဂေါတမ၊ အရှင်၏ဖြေဆိုချက်ကား အလွန်နှစ်သက်
 ဘွယ် ကောင်းပေစွ၊ အလွန်နှစ်သက်ဘွယ် ကောင်းပေစွ။

၁၄၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မောက်၍ ထားအပ်သောအိုးကို လှန်ပြလိုက်သည်နှင့် တူလှပပါသည်။ ဖုံးထားသော အရာဝတ္ထုကို ဖွင့်ပြလိုက်သည်နှင့် တူလှပပါသည်။ မျက်စိလည်လမ်းမှူးနေသူအား လမ်းမှန်ရောက်အောင် ဆောင်ပို့ ပေးလိုက်သည်နှင့် တူလှပပါသည်။ မဲမောင်နေသော အခန်းကြီးအတွင်း၌ ဆီမီးတန်ဆောင် အလင်းရောင် ထွန်းညှိ ပေးလိုက်သည်နှင့်တူလှပပါသည်။

အို အရှင်ဂေါတမ၊ များစွာသော အကြောင်းတို့ဖြင့် အဓမ္မရာဂတရား၊ ဝိသမလောဘတရား၊ မိစ္ဆာဓမ္မတရားကို အရှင်ဘုရား ဟောကြားအပ်ပြီး။ အကျွန်ုပ်သည် အရှင်ဘုရားကို၎င်း၊ အရှင်ဘုရား၏ တရားတော်ကို၎င်း၊ တပည့်သံဃာ အပေါင်းကို၎င်း ကိုးကွယ်ပါ၏။ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အရှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်အား ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ရတနာသုံးရပ်ကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်သော ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါဘုရား။

(မှတ်ချက်။ တိကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်။ ခြောက်ခုမြောက် အဓမ္မရာဂသုတ်မှ)

ရဟန္တာစုတေလျှင်ပြန်၍ဖြစ် မဖြစ်

ပြဿနာ =

မေးလျှောက်သူ = ဝတ္ထုပရိပိုင်။

အကျင့်သီလ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းသူ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုသူများ ကွယ်လွန်သွားသောအခါ ကောင်းရာသုဂတိဘဝသို့ လားရသည်။ လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊ ဗြဟ္မာဘဝသို့ ရောက်ကြရ သည်ဟု ဆိုကုန်၏။

သို့ဖြစ်ခဲ့သော် ဘုရား၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များထက် အကျင့်သီလ ကောင်းသူ၊ အကျင့်သိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံသူမရှိ၊ သို့ မရှိသောကြောင့် ထိုဘုရား၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များ ကွယ်လွန်သွားသောအခါ အဘယ် ဘဝသို့ လားရောက် ကြပါသနည်း။ လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့၌ ဖြစ်သလော့။ သတ္တဝါတဦးတယောက် အဖြစ်ဖြင့် ပြန်၍ ဖြစ်ကြသေးသလော့၊ မဖြစ်တော့ဘူးလော့။ ဖြစ်လျှင် အဘယ်ကြောင့်၊ မဖြစ်လျှင် အဘယ်ကြောင့်ဟု ကြောင့်အမျိုး မျိုးဖြင့် မေးခွန်း ထုတ်၍သုတေသန လုပ်လေ့ရှိတတ်၏။

၁၄၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မိမိ မပိုင်နိုင်သောအရာကို ပိုင်နိုင်အောင်၊ မိမိ မသိသော အရာကို သိအောင် စူးစမ်းခြင်း၊ လေ့လာခြင်း ပြုသည်မှာ ကောင်းသောအမှုဟူ၍ပင် ဆိုထိုက်ပေ၏။ မှားယွင်းသော အစွဲအလမ်းတခုကို “နှားကုပ်လက်ကိုင်” မလွတ်နိုင်ဘဲ ဆုပ်ကိုင်ထားခြင်းထက် သုတေသန ပြုခြင်းက မိမိအဘို့ အသိဉာဏ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေသည်။ ရင့်သန်စေသည်။ အကျိုး သက်ရောက်စေသည်။

ဂေတမမြတ်စွာဘုရား ထင်ရှားပွင့်တော်မူနေဆဲ သက်တော် ထင်ရှားရှိစဉ်က ဖြစ်၏။

ရဟန္တာများ စုတေသွားလျှင် ဘာဖြစ်သနည်း။ ထိုပြဿနာကို ဝစ္ဆမည်သော ပရိဗိုဇ် ၁ တဦးသည်တွေးခေါ်ကြည့်မိလေသည်။ အဖြေ ရရှိရေးအတွက် အဖန်ဖန် ကြံ၏။ တွေး၏၊ စဉ်းစား၏။ အဖြေကား မထွက်လာ။

သို့ကြောင့် ဝစ္ဆသည် ထိုပြဿနာအတွက် ဘဝင်မကျနိုင်ဘဲ ခိုးလိုလုလု တစ်ဆို့ဆို့ကြီး ဖြစ်နေ၏။ ထိုအချိန်၌ ပုရာဏကဿပ၊ မက္ခလိဂေ၊ သာလ စသော ဘုရားအမည်ခံ ဒဿနိကဆရာကြီးများ ဗုဒ္ဓဂေတမနှင့် ခေတ်ပြိုင် ထွန်းကားလျက် ရှိနေလေရာ ဘဝင်မကျဖြစ်နေသော ဝစ္ဆပရိဗိုဇ်သည် ဘုရားကြီးများထံ ချဉ်းကပ်၍ ထိုပြဿနာကို တင်ပြဆွေးနွေး ကြည့်သည်။ ကျေနပ်လောက်သော အဖြေကို မရသဖြင့် ဘဝမကျ ဖြစ်မြဲပင် ဖြစ်နေသည်။

၁။ ရဟန်းတို့ကဲ့သို့ ဦးပြည် ခေါင်းတုံး၊ ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်ကို ဝတ်ထားသူကို ပရိဗိုဇ်ဟု ခေါ်သည်။

တခါသော် ဝတ္ထသည် ဤသို့ အကြံဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဂေါတမသည် ကျော်ကြားလှသည်။ အရာခပ်သိမ်း သူမသိသောအရာ မရှိဟူ၍လည်း သတင်းထွက်လျက် ရှိနေသည်။ ငါ့ပြဿနာကို ထိုဘုရားဂေါတမထံ တင်ပြ၍ သူနှင့် ဆွေးနွေးကြည့်ရသော် ကောင်းလေစေ။

ဝတ္ထပရိပိုင်သည် ဤသို့ အကြံဖြစ်လာပြီးနောက် ဗုဒ္ဓနှင့် တွေ့ဆုံရန် အခွင့်ကောင်းကို မျှော်လင့်တောင့်တနေရာက အခါတပါး၌ သူသည် ဘုရားသခင်နှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ကို ကံအားလျော်စွာ ရရှိသဖြင့် သူ၏ဆန္ဒမှာ ပြည့်ဝသွားလေသည်။ အယူဝါဒနှင့် ပတ်သက်၍ မရှင်းလင်းသော အချက်အလက်များကို ဘုရားသခင်အား လျှောက်ထား မေးမြန်းခြင်း ပြုလာ သည်ကို မြတ်ဘုရားကလည်း ဝမ်းမြောက်စွာပင် ဖြေကြားတော် မူသည်။

ယင်းသို့ အာလာပ သလ္လာပ စကားများ မြတ်ဘုရားနှင့် ဆိုပြောပြီးနောက် ဝတ္ထသည် မိမိဝမ်းတွင်း၌ ဘဝင်မကျ၊ အောင်အည်း မျှိုသိပ်ထားခဲ့ရသော ရဟန္တာ စုတေသွားလျှင် ပြဿနာအရပ်ရပ်ကို မြတ်စွာဘုရားအား မေးမြန်းလျှောက်ထား လေတော့သည်။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ အရှင်ကား အရာခပ်သိမ်း မသိသောအရာ မရှိဟု ထင်ရှား ကျော်ကြားတော် မူပေ၏။ ကျွန်ုပ် တခု အရှင်အား မေးလျှောက်စမ်းပါရစေ။ ကျွန်ုပ်မေးလို၊ ကျွန်ုပ်သိလိုသည်ကား အခြားမဟုတ်ပါ။ အာသဝေါ ကုန်ခန်း ပြီးသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သေပြီးသည်မှ နောက် အဘယ်၌ ဖြစ်ပါသနည်း။ ဤသည်ကို အကျွန်ုပ်အား ဖြေကြားတော် မူပါလော့။

၁၄၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြေ။ အို ဝတ္ထုပရိပိုင်၊ စင်စစ်အားဖြင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သေးသည်ဟု ငါမဟော။ ထိုသို့ဟောခြင်းသည်လည်း ငါနှင့် မသင့်တော်၊ မလျော်ကန်လေ။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ ယင်းသို့ ဖြစ်ခဲ့ဘိမ္မကား ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် စုတတပြီးသည့်နောက်၌ အဘယ်သို့မှ မရောက်ပါသလော၊ မဖြစ်ပါသလော။

ဖြေ။ အို ဝတ္ထု၊ စင်စစ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် စုတတပြီးနောက် အဘယ်သို့မှမရောက်၊ မဖြစ်၊ ဤသို့ ငါဟောသော်လည်း မသင့်၊ မတော်၊ မလျော်နိုင်။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ သို့ဖြစ်ခဲ့သော် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် သေသည်မှနောက် ဖြစ်သူလည်းဖြစ်၏၊ မဖြစ်သူလည်း မဖြစ် မှတ်ရပါမည်လော။

ဖြေ။ အို ဝတ္ထု၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် စုတတပြီးနောက် ဖြစ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မဖြစ်သူလည်း မဖြစ်။ ဤသို့ ငါမဆို၊ မပြော၊ မဟော။ ထိုသို့ဆိုခြင်း ပြောဟောခြင်းသည်လည်း ငါနှင့်မတန်၊ ငါနှင့်မဆီလျော်၊ မလျောက်ပတ်။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ ထိုသို့မဟုတ်ခဲ့လျှင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သေပြီးသည့်နောက် ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မှတ်ရပါမည်လော။

ဖြေ။ အို ဝတ္ထု၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်စုတတပြီးနောက် ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ဟု ဤသို့ ငါမဆို၊ မပြော မဟော။ ဤသို့ ဆိုခြင်း ပြောဟောခြင်း သည်လည်း ငါနှင့်မလျော်ကန်၊ ငါ့အားမလျောက်ပတ်၊ မသင့်တန်။

မေး။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ အရှင် ဖြေကြားလိုက်သော ဤစကားလေးချက်၌ ကျွန်ုပ်ဘာမျှမသိ၊ နားမလည်၊ မတေးတတ်၊ မကြံစည်တတ်၊ မစဉ်းစားတတ်အောင် တော့ဝေသွားပါလေပြီ။ အဘယ်ကိုရည်စူး၍ အဘယ်ကို ဦးတည်လျက် မိန့်မြောက်ဖြေကြားသွားသည်မသိ။ ဆိုလိုချက်အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ကျွန်ုပ် နားလည်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်။ အရှင်၏ အဖြေလေးရပ် စကားနက်များသည်လည်း ယခု ကျွန်ုပ်အား ဝိုးဝါးဝါး ဖြစ်အောင် အကွယ်ကြီး ကွယ်ထားပါပြီ။ စိတ်နှင့်မတော့၊ ဉာဏ်မဝေ့သဖြင့် အကျွန်ုပ် အမေ့ကြီး မေ့လျော့ခဲ့ပါပြီ။ ဘာတခုကိုမျှ မယ်မယ်ရရ ကျွန်ုပ်နားမလည်ပါ။ မသိပါ။

ဖြေ။ အို ဝစ္ဆ၊ သင် တော့ဝေမည် ဆိုကလည်း တော့ဝေထိုက်လှ၏။ မသိခြင်းသည် သင်နှင့်ထိုက်တန် လျော်ကန်လှ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်-

အချင်း ဝစ္ဆ၊

အလံခမ္မော = ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ စုတ ပြီးသည့်နောက် ဖြစ်သေး၊ မဖြစ်သေးနှင့်စပ်သော ဤတရားကား၊

ဂန္တီရော = အလွန် နက်နဲလှ၏။

ဒုရုနုဗောဓော = အလွန်သိနိုင်ခဲ့သည့် အရာတည်း။

သန္တော = ငြိမ်သက်လှသော အရာတည်း။

ဗဏိတော = မြတ်လှသော အရာတည်း။

နိပုနော = သိမ်မွေ့ညံ့လှသော အရာတည်း။

အတက္ကာဝစရော = ဝေနေယျတို့ အလွန် ကြံနိုင်ခဲ့သောအရာတည်း။

၁၄၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ပဏ္ဍိတဝေဒနိယော = တကယ်ပညာရှိတို့သာ သိစွမ်းနိုင်သော အရာတည်း။

အချင်းဝတ္ထု၊ ထိုတကယ် ပညာရှင်တို့သာ သက်ဝင်နိုင်ရာ နက်နဲသိမ်မွေ့လှစွာသော တရားတော်အရာကို ငါတုရားသာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိသော၊ ငါ့သာသနာမှ တပါးသော အယူကို နှစ်ခြိုက်လျက်ရှိသော၊ ငါ့သာသနာမှ တပါးသော အယူကို ကြိုက်နှစ်သက်လေ့ ရှိသော သင်သည် ငါတုရားသာသနာဝယ် ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာနှင့် စပ်သော ဝိပဿနာတရားများစွာကို ကြိုးစား အားထုတ်ခြင်းကို ကြည့်၍ (၀၇)ကြိုးစားအားထုတ်မှု မပါလေဘဲ ကောင်းစွာညွှန်ပြအပ်သော ဆရာကောင်းတို့၏ နည်းကောင်းနည်းမြတ်တို့ကို ကြည့်၍ (၀၈)ဆရာကောင်းထံ နိဿည်းခံခြင်းမပြုလေဘဲ သင် မသိနိုင်၊ သိရန်လွန်စွာခဲယဉ်း၏။

အို ဝတ္ထု၊ ယင်းသို့ဖြစ်ရကား ဤ ငါ့ကို သင်မေးအပ်သော အရာ၌ သင့်ကိုပင် ငါပြန်၍ မေးဦးအံ့။ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်သင်အားနှစ်သက်ခြင်းဖြစ်ရာ၏။ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ငါ့အမေးကို သင်ဖြေဆိုပါလေ။

မေး။ အို ဝတ္ထု၊ ငါမေးမည့်စကားကို သင်မည်သို့ ထင်သနည်း။ သင့်ရှေ့မှောက်၌ မီးလျှံတခု အကယ်၍ တောက်လာအံ့၊ ဤမီးသည် ငါ့ရှေ့မှောက်၌ တောက်နေ၏ဟု ဤသို့ သင် သိရာသည် မဟုတ်လော့။

ဖြေ။ အရှင်ဂေါတမ၊ သည်အတိုင်းအမှန်ပင် အကျွန်ုပ် သိရာပါသည်။

မေး။ အချင်းဝတ္ထု၊ သင့်ရှေ့မှောက်မှ တောက်နေသော ထိုမီးသည် အဘယ်ကိုစွဲ၍ တောက်သနည်းဟု ဤသို့ တပါးသူ များက သင့်ကိုမေးခဲ့ကြားအံ့၊ သင်အဘယ်သို့ဖြေကြားမည်နည်း။

ဖြေ။။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ အကယ်၍ အကျွန်ုပ်ကို ထိုသို့ မေးလာကုန်သည်ရှိသော် ကျွန်ုပ် ဤသို့ ဖြေကြားပါမည်။ ငါ့ရှေ့မှမီးတောက်သည် မြက် ထင်း လောင်စာများကို အစွဲပြု၍ တောက်၏။ ဤသို့ ဖြေကြားပါအံ့။

မေး။ အချင်း ဝတ္ထု၊ အကယ်၍ သင့်ရှေ့မှ ထိုမီးတောက် သည် ငြိမ်းသွားလေအံ့။ ထိုမီးသည် ငါ့ရှေ့မှ ငြိမ်းသွားပြီဟု ဤသို့ သင်သိရာသည် မဟုတ်လော့။

ဖြေ။ မှန်ပါသည် ဘုရား။

မေး။ အချင်း ဝတ္ထု၊ သင့်ရှေ့မှ ငြိမ်းခဲ့လေပြီသော ထိုမီး သည် အဘယ်အရပ်သို့ သွားလေသနည်း။ အရှေ့အရပ်သို့ သွား လေသလော၊ သို့မဟုတ် အနောက်အရပ်သို့ သွားလေသလော၊ သို့မဟုတ် တောင်အရပ်သို့ သွားလေသလော၊ သို့မဟုတ် မြောက်အရပ်သို့ သွားလေသလောဟု ဤသို့ တပါးသော သူများက မေးခဲ့သော် သင် မည်သို့ ဖြေကြားမည်နည်း။

ဖြေ။။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ ယင်းသည့်စကားကို ပြန်ကြား ဖြေဆိုခြင်းငှာ မသင့်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုမီးသည် မြက်၊ ထင်း၊ လောင်စာကိုစွဲ၍ တောက်လောင်နေသည်ကား မှန်၏။ ထို မြက်၊ ထင်း လောင်စာကုန်သွားခြင်း၊ ဤမှ တပါး သော အခြားလောင်စာများ၏ အထောက်အကူကို မရခြင်း ကြောင့် လောင်စာပြတ်၍ ငြိမ်းသွားသည်ဟူ၍သာ ဆိုရပါမည် ဘုရား။

၁၄၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အို ဝတ္ထု၊ ဤအတူသာလျှင် အကြင် ရုပ်ဝတ္ထု အမာခံဒြပ်ဖြင့် သတ္တဝါ တဦးတယောက်ကို လူပု၊ လူရှည်၊ လူဝ၊ လူပိန်ဟူ၍ ပညတ်လိုသူသည် ပညတ်ရာ၏။ သမုတ် ပညတ် ထားအပ်သော ရုပ်ဝတ္ထုကို အကြောင်းသမုဒယကို ပယ်သဖြင့် ငါ ပယ်အပ် ပြီးပြီ။ အဝိဇ္ဇာတဏှာ ရင်းမြစ်ကို ငါ အမြစ်ဖြတ်ပြီးပြီ။ လည်ဆစ် ပြုတ်ပြီးသော ထန်းငုတ်တို့ပမာ ငါ ပြုပြီးပြီ။ တဖန် အသစ် လူဟူ၍ ဖြစ်မလာအောင် ငါ လုပ်ပြီးပြီ။ နောင်ဘဝ မဖြစ်နိုင်သော သဘောရှိအောင် ငါ ဆောင်ရွက်ပြီးပြီ။

အို ဝတ္ထု၊ ရုပ်ဝတ္ထုနှင့်စပ်သော လူပညတ်၊ နတ်ပညတ်၊ တိရစ္ဆာန်ပညတ် စသည်မှ အလွတ်ကြီး လွတ်၍နေသော နိဗ္ဗာန်စံ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကား—

ဂမ္ဘီရော = မိမိစံနေရာ နိဗ္ဗာန်၌ ရှိ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မရှိ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌဇ္ဈာသယံ ပြုနိုင်စရာ မရှိသည်ဖြစ်၍ အဇ္ဈာသယ = အားဖြင့် နက်နဲခြင်း၊ အဘယ်မျှလောက် သီလ သမာဓိဂုဏ်ရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်အောင် ဂုဏ်အားဖြင့် နက်နဲခြင်း ရှိ၏။

အပ္ပမေယော = တစုံတယောက်နှင့် နှိုင်းထောက်စာနာစရာ ဥပမာမရှိ ဖြစ်နေ၏။

ဒုပ္ပရိယောဂါဟော = အလွန်ညက်ဖြင့် သက်ဝင်နိုင်ခဲ့၏။ သမုဒ္ဒရာပင်လယ်ကြီးကို ထိုးဝါးကြိုးတာတို့ဖြင့် မထောက်လှမ်း နိုင် သကဲ့သို့ ဝေနေယျညက်တို့ဖြင့် လွန်စွာ သက်ဝင်နိုင်ခဲ့၊ ထောက်မိုနိုင်ခဲ့၏။

၁။ မျက်မြင် နှလုံးသွင်း ရှုစားစရာ။

အချင်း ၀စ္ဆ၊ အကြင် နာမ်ဝတ္ထု ခံစားချက်ဖြင့် သတ္တဝါ တဦးတယောက်ကို “ကြမ်းသည်၊ နူးညံ့သည်၊ ပူသည်၊ အေးသည်” ဟူ၍ ပညတ်လို သမုတ်လိုသူက သမုတ် ပညတ်ပေရာ၏။ အကြင် နာမ်ဝတ္ထု အမှတ်သညာဖြင့် သတ္တဝါ တဦးတယောက်ကို လိမ္မာသည်၊ မိုက်သည်၊ ကောင်းသည်၊ ဆိုးသည်ဟူ၍ မှတ်လိုက မှတ်ပေရာ၏။ အကြင် နာမ်ဝတ္ထု သင်္ခါရတို့ဖြင့် သတ္တဝါ တဦး တယောက်ကို သစ်လွင်သည်၊ နွမ်းလျသည်၊ တောက်ပသည်၊ ညှိုးမိန့်သည်ဟူ၍ ပညတ်လို၊ သမုတ်လိုက ပညတ်သမုတ်ပေရာ၏။ အကြင် နာမ်ဝတ္ထု အသိစိတ်ဖြင့် သတ္တဝါ တဦးတယောက်ကို စိတ်ထက်သူ၊ စိတ်ပျော့သူ၊ စိတ်ကောင်းရှိသူဟူ၍ ပညတ်လို၊ သမုတ်လိုသူက သမုတ် ပညတ်ပေရာ၏။ ထိုဝိညာဉ်စိတ်ကို အကြောင်းသမုဒယကို ပယ်သဖြင့် ငါ့ပယ်အပ်ပြီးပြီ။

အို ၀စ္ဆ၊ ဝိညာဉ်နှင့်စပ်၍ ခေတဝေတိအပ်သော စိတ်မြတ်၊ စိတ်ကောင်း၊ စိတ်ညံ့၊ စိတ်ထက်စသော ပညတ်မျိုးဟူဟူသမျှမှ လွတ်၍နေသော ထိုသတ္တဝါသည် အလွန် နက်နဲနေ၏။ တစုံ တယောက်နှင့် နှိုင်းထောက် စာနာစရာ ဥပမာမရှိ ဖြစ်နေ၏။ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီးကို ထိုးဝါး ကြိုးတားတို့ဖြင့် မထောက်လှမ်း နိုင်သကဲ့သို့ ဝေနေယျတို့၏ ဉာဏ်ဖြင့် လွန်စွာ သက်ဝင်နိုင်ခဲ့၏။ ထောက်မဲ့နိုင်ခဲ့၏။ ယင်း ဝိညာဏ သင်္ခါဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်နေပုံ အခြင်းအရာကို ဝေနေယျတို့ဉာဏ်ဖြင့် မတိုင်းထွာ၊ မထောက်လှမ်း နိုင်စရာ ဖြစ်၍နေ၏။

အို ၀စ္ဆ၊ ထို့ကြောင့် ငါဘုရားအားလည်း သတ္တာသညာ ဟူသော တထာဂတ သညာကို ပယ်တော်မူပြီးသည်၏အဖြစ်၊

၁၅၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဝိညာဏသင်္ခါ ဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း လွန်စွာနက်နဲ၍ နေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုဝိညာဏ သင်္ခါ ဝိမုတ္တ (ဝိညာဉ်ဖန်စီရင်မှု) မှ လွတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိတည်တံ့နေရာ နိဗ္ဗာန်၌ဖြစ်၍ နေ၏ဟု ဤသို့ ငါ ဟောသော်လည်း သဿတဒိဋ္ဌိအယူ သူထင်ခွင့် ရှိလေသောကြောင့် မသင့်နှိုးနိုင်။

ထိုသို့ ငါတုရားအားလည်း ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်ဘူကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကထာဂတဟူသော သတ္တသညာ (သတ္တဝါဟူသောအမှတ်အသား) ကို ပယ်တော်မူသည်၏အဖြစ်၊ ရူပါဒိသင်္ခါ ဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်လည်း အလွန်နက်နဲ၍ နေသည်၏အဖြစ် ကြောင့် ကိလေသာတို့မှ ကျွတ်လွတ်ပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် သည် “နောင်ဘဝ အဘယ်၌ ဖြစ်လတံ့” ဟူ၍ ဤသို့ ငါဟော သော်လည်း မသင့်။ နောင်အခါ ဘယ်မှာမှ မဖြစ်လတံ့ဟူ၍ ဤသို့ ငါဟောသော်လည်း မလျော်ကန်။ “နောင်အခါ ဖြစ်လတံ့ သူလည်းအချို့၊ မဖြစ်လတံ့သူလည်း အချို့” ဟူ၍ ဤသို့ ငါဟော သော်လည်း မလျောက်ပတ်။ “နောင်အခါ ဖြစ်လေဦးမည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်လေဦးမည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍ ဤသို့ ငါဟော သော်လည်း မသင့်နှိုးနိုင်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား ဝိမုတ္တစိတ္တသဇီဝ ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် စုတ ပြီးနောက် ဖြစ်လိမ့်ဦးမည် မဖြစ်လိမ့်မည် အကြောင်းနှင့် စပ်၍ ဝတ္ထုပရိမိုဇ် လျှောက်ထားရာဝယ် ဤသို့ ထိုဝိမုတ္တစိတ္တရဟန္တာ သည် “နောင်ဖြစ်လိမ့်ဦးမည်” ဟု ငါဟောသော်လည်း မသင့်။ “မဖြစ်လတံ့” ဟု ငါဟောသော်လည်း မသင့်။

၁။ ကိလေသာမှ ကျွတ်လွတ်ပြီး အသက်ထင်ရှားရှိနေသူ။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူလေသည့် အခါ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူပါလိမ့်မည်နည်း။ အဘယ်သို့ ဖြစ်လေမသိဟု ထိုဝစ္ဆပရိဗိုဇ် တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်လေသဖြင့် မိမိ နားမလည်နိုင်၊ မသိ နိုင်ကြောင်း တွေဝေ ကြောင်းကို ဘုရား သခင်အား လျှောက်ထားပြန်သည့်အခါ—

အို ဝစ္ဆပရိဗိုဇ်၊ ဤအရာ၌ သင် တွေဝေခြင်းငှာ သင်လှတော့၏။ ဤသို့သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် စုတေပြီးနောက် ဖြစ်မဖြစ် စသည်နှင့် စပ်၍ သိရမည့်အရာကား လွန်စွာ ခက်ခဲ၏။ လွန်စွာ သိနိုင်ခဲသော အရာဖြစ်၏။ အသင်ကဲ့သို့ အညဒိဋ္ဌိက^၁ ငါ ဘုရားသာသနာမှအပ အယူရှိသူကို မဆိုထားဘိ၊ ဤသာသနာဝင် ဖြစ်သူတို့သော်မှလည်း ဤအရာဝယ် လွန်စွာ ကြံနိုင်ခဲ၊ သိနိုင်ခဲစွာ။ ပညာကြီးလှ သူတို့ အရာသာ ဖြစ်၏။ သမထဝိပဿနာတရားများကို ကြိုးစား အားထုတ် အာစရိယမုဋ္ဌိ^၂ နည်းကောင်းရသူတို့မှတစ်ပါး သိနိုင်၊ မြင်နိုင်ခဲလှတော့၏။

အို ဝစ္ဆ၊ အသင်၏ရှေ့မှ တောက်၍နေသောမီးကို သင်မြင်သည့်အခါ “ဤမီးသည် ငါ၏ရှေ့၌ တောက်နေ၏” ဟု သင်သိမည် မဟုတ်ပါလော့ဟူ၍ မေးတော်မူသည့်အခါ “မှန်ပါသည် ဘုရား” ဟူ၍ နားတော်လျှောက်ရာတွင်—

အို ဝစ္ဆ၊ အသင်၏ရှေ့၌ ငြိမ်းသွားသော ထိုမီးကို အဘယ်အရပ်သို့ ဤမီးသွားသနည်းဟု သူတစ်ပါးက သင်ကို မေးခဲ့

၁။ သာသနာမှအပ တစ်ပါးသောအယူ ရှိနေသူ။
၂။ ဆရာ့နည်းကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ပိုင်ပိုင်ရရှိထားသူ။

၁၅၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ပြန်လျှင် အသင် ဘယ်ကဲ့သို့ ဖြေမည်နည်းဟု ဘုရားရှင်က မေးတော်မူပြန်သည့်အခါ “ဤသို့ မေးခြင်းသည် မသင့်ပါ။ ဤမီးသည် လောင်စာမရှိသဖြင့် ငြိမ်းလေတော့သည်ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားပြန်သည်ရှိသော်—

ဤနည်းအတူပင် ဝစ္ဆ၊ ဤဘဝ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် စုတေပြီး နောက် အဘယ်ဘဝသို့ရောက်၊ မရောက် စသည် ဆိုရာ ရုပ်၊ နာမ်၊ ဒြပ် မရှိ၊ အမာခံ မရှိ။ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာမီး ငြိမ်းကြီး ငြိမ်းလေပြီးသည့်နောက် ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာနှင့် စပ်၍ ခေတဝေတ ပညတ်အပ်သောလူ၊ နတ် စသော ပညတ်မျိုးမ လွတ်လျက် ရူပါဒိသင်္ခါဝိမုတ္တ အဖြစ်သို့ ရောက်၍ နိဗ္ဗာန်၌ လွတ်နေသော ရဟန္တာ၏ အလွန်နက်နဲခြင်း ဂမ္ဘီရ၊ အပူ မေယျ၊ ဒုပ္ပရိယောဂါဟ ဖြစ်၍နေသဖြင့် ထိုနိဗ္ဗိတံ (သက်မဲ့) ရဟန္တာအား မိမိလွတ်၍နေရာ နိဗ္ဗာန်၌ “ရှိ၏၊ မရှိ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းငှာ မသင့်သောကြောင့် နောင် ဖြစ်လေဦး မည်၊ မဖြစ်မည် စသည်ဖြင့် ငါ ဟောတော်မူ၍ မသင့်ဟု မှတ်လေဟု ဆိုလိုသည်။

အို ဝစ္ဆ၊ ဤသို့ ငါဘုရားအားလည်း သတ္တသညာဟူသော တထာဂတသည်ကို ယင်းပြီး သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရူပါဒိသင်္ခါဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ထိုမိမိရောက်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ရှိ၏၊ မရှိ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူရန် မသင့်သောကြောင့် လည်း ကောင်း၊ ယင်းသို့သော အကြောင်းနှစ်ပါးကြောင့် ဤရဟန္တာ သည် နောင်အဘယ်၌ ဖြစ်လိမ့်ဦးမည်၊ မဖြစ်လိမ့် စသည်ဖြင့် ငါ ဟောတော်မူ၍ မသင့်ဟု သင် မှတ်လေဟုဆိုလိုသည်။

အကယ်၍ ရူပါဒိသင်္ခါဝိမုတ္တဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်၌ တည်နေသော နိဗ္ဗာန် ရဟန္တာအား ထိုမိမိလွတ်၍နေရာ နိဗ္ဗာန်၌ ရှိ၏ ဟူ၍ ဆိုသင့်သည် ဖြစ်အံ့။ ဤဘဝ ဝိမုတ္တစိတ္တ၊ သဇီဝ ရဟန္တာ စုတေပြီးနောက် ဖြစ်ဦး လတ်ဟူ၍ ငါ ဟောတော် မူသော် သင့်လျော်ပါ၏။ အကယ်၍ ရူပါဒိသင်္ခါဝိမုတ္တဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်၌ တည်နေသော ထို နိဗ္ဗာန် ရဟန္တာအား ထို မိမိတည်၍ နေရာ နိဗ္ဗာန်၌ “မရှိ” ဟု ငါဟောတော်မူခြင်းငှာ သင့်လျော်ခဲ့လျှင် ဤဘဝဝိမုတ္တစိတ္တ၊ သဇီဝရဟန္တာ စုတေပြီးနောက် “အဘယ်၌ မှာမှ မဖြစ်။ အဘာဝ ဖြစ်လေတော့သည်” ဟု ငါဟောတော် မူသော် သင့်လျော်ပါ၏။ ယခုမူကား ယင်းသို့ ရှေ့စကား နှစ်ပါးစလုံး စသည်ကိုပင် ငါဘုရား ဟောကြားတော်မူခြင်းငှာ မသင့်လေသောကြောင့် နောက်စကား နှစ်ပါးစလုံး စသည် ကိုလည်း ငါဘုရား ဟောကြားတော် မမူဟု သင် မှတ်လေဟု ဆိုလိုသည်။

ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော် မူသည် ရှိသော် ဝတ္ထုပရိပိုင်သည် ဝမ်းမြောက်ခြင်းပြင်းစွာဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား အား ဤသို့ နားတော်လျှောက်လေသတည်း။

အို အရှင်ဂေါတမ၊ ဥပမာတခုဖြင့် တပည့်တော် လျှောက် ထားပါရစေ။ ရွာ၏အနီး၊ နိဂုံး၏အနီး၌ ကြီးစွာသော အင်ကြင်းပင်ကြီးတပင် ရှိလေရာ၏။ ထို အင်ကြင်းပင်ကြီး၏ နိစ္စ မဟုတ်နိုင်သောကြောင့် အကိုင်းအခက်အရွက်များကို လူတို့ ခုတ်ထွင် ဖျက်ဆီးကုန်ရာ၏။ အခွံအခေါက် အပွေးတို့ကို ခွာကုန် ရာ၏။ အကာကို ခုတ်ခွာ ဖျက်ဆီးကြကုန်ရာ၏။

၁၅၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထို အင်ကြင်းပင်ကြီးသည် အခါတပါးတွင်လူတို့၏ ခုတ်ခွာ ဖျက်ဆီးမှုများကြောင့် အကိုင်း အခက် အရွက်လည်း မရှိ၊ အခွံ အခေါက် အပွေးများလည်း မရှိ၊ ကောင်းသော အပေါ်လွှာ အကာလည်း မရှိလေတော့ဘဲ အနှစ် သက်သက် ချည်းသာ တည်ပါလေ၏။

ဤအတူသာလျှင် အရှင်ဂေါတမ၏ စကားတော်များသည် အကိုင်း၊ အခက်၊ အရွက်၊ အပို အမို မရှိ၊ အပွေး အခေါက် အမြောက်အပင်မပါ၊ အကာအလျှမ်း စကားသွမ်းမျှ ကင်းလှ ပေ၏။ လိုရင်းတရား အနှစ် သက်သက်၌ တည်တော် မူပါပေ သည်။

အို အရှင်ဂေါတမ၊ အကာမဖက်၊ အနှစ်သက်သက်မိန့်တော် မြှောက်သဖြင့် တကယ် နှစ်သက်ဘွယ် ရှိလှပေ၏။ အံ့ဩ ထိုက်ပါ ပေ၏။ ယနေ့မှ အစပြု၍ တပည့်တော်အား ရတနာ သုံးရပ် ဆည်းကပ်တတ်သူ၊ ဥပါသကာ လူတယောက်ဟူ၍ အသိအမှတ် ပြုတော်မူပါဘုရား ဟူ၍ လျှောက်ပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓ ဝါဒကို ခံယူလေ သတည်း။

မှတ်ချက်။ ။လေ တိုက်ခတ် အပ်သောမီးလုံသည် အချင်း ခပ်သိမ်း ငြိမ်းပျောက်၍ သွားသကဲ့သို့ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသွားသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ရုပ်နာမ်သည် အသစ်တဖန် ပြန်၍ မဖြစ်။ အချင်းခပ်သိမ်း ငြိမ်းပျောက်၍ သွားသည်ဟူသော အနက်ကို သာ ပြတော်မူလိုသည်ဟု မှတ်အပ်၏။ ထိုရဟန္တာသည် အလုံးစုံ ပြတ်တောက် ပျောက်၍ သွားသောတော့၏ဟူသော အနက်ကို ပြတော်မူသည် မဟုတ်ဟု မှတ်အပ်၏။

အကယ်၍ ယင်းသို့ ပြတော်မူခဲ့လျှင် ယင်းရူပါဒိသင်္ခါဝိမုတ္တ၏
 နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို ဟောတော်မမူလရာ သောကြောင့်
 တည်း။ ရုပ်နာမ်လည်း ငြိမ်းပျောက်၊ အလုံးစုံလည်း မပျောက်
 ဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်သို့ အခြင်းအရာဖြစ်၍ နေပါသနည်း
 ဟူငြားအံ့၊ ဂမ္ဘီရော၊ အပ္ပမေယျော၊ ဒုပ္ပရိယောဂါဟော၊
 သေယထာပိ မဟာ သမုဒ္ဒေါဟူသော ပါဠိတော်အတိုင်း မဟာ
 သမုဒ္ဒရာရေကို စလယ်တောင်းဖြင့်ခြင်၍ မရေမတွက်နိုင်၊ ထိုး
 ဝါးတို့ဖြင့် မထောက်လှမ်းနိုင်သကဲ့သို့ ဝေနေယျတို့ ဉာဏ်ဖြင့်
 မချင့်တွက်နိုင်၊ ဉာဏ်မရှိနိုင်၊ အလွန်နက်နဲသော အခြင်းအရာဖြစ်၍
 နေသည်ဟူ၍သာ မှတ်အပ်၏။

(မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ ၎င်းအဋ္ဌကထာ)

ဓုရနှစ်ပါး

ပြဿနာ = ထမ်းဆောင်လိုမှု။

မေးလျှောက်သူ = စက္ခုပါလမထေရ်။

သာဝတ္ထိပြည်၌ သူကြွယ်မျိုး မဟာပါလ၊ စုဠပါလ ဟူ၍ ညီနောင်နှစ်ယောက် ရှိ၏။ အစ်ကိုဖြစ်သူ မဟာပါလသည် ရှိပစ္စည်းအားလုံးကို ညီဖြစ်သူ စုဠပါလအား လွှဲအပ်၍ ရဟန်းပြုသွား၏။ ငါးဝါတိုင်တိုင် ဘုရားခြေတော်ရင်း၌ လုပ်ကျွေးပြုစုနေ၏။

သီတင်းကျွတ် မဟာပဝါရဏာနေ့ ဖြစ်၏။ ငါးဝါရ မဟာပါလရဟန်းသည် အခြား ရဟန်းများ မလျှောက်ဘူးသော စကားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား မေးမြန်းလေ၏။

မေး။ ရွှေဘုန်းတော်သခင် အရှင်ဘုရား၊ ဤသာသနာ၌ ဓုရ^၁ အဘယ်နှစ်ပါး ရှိပါသနည်း ဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သား မဟာပါလ၊ ဂန္ဓဓုရ၊ ဝိပဿနာဓုရဟူ၍ ဓုရတို့သည် နှစ်ပါး ရှိကုန်၏။

၁။ ဓုရ = မလုပ်မနေရ၊ ကော်မချွတ် ရဟန်းတို့ ဆောင်ရွက်ရမည့် အလုပ်တာဝန်ကို ဓုရဟူ၍ ခေါ်၏။

မေး။ မှန်လှပါဘုရား။ အဘယ်ကို ဂန္ထဓရခေါ်၍ အဘယ်ကို ဝိပဿနာဓရ ခေါ်ကြောင်း ခွဲခြား၍ မိန့်ကြားတော်မူပါဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သားမဟာပါလ၊ မိမိ၏ဉာဏ်သည် အနုအရင့်ကို လိုက်၍ တခုသော နိကာယ်ကို၎င်း၊ နှစ်ခုသော နိကာယ်ကို၎င်း၊ အလုံးစုံသော ပိဋကတ်သုံးပုံဟု ဆိုအပ်သော ငါဘုရား စကား တော်ကို၎င်း သင်ယူ၍ ထိုပိဋကတ်သုံးပုံကို ဆောင်ခြင်း၊ အံခြင်း၊ ပို့ချခြင်းသည် ဂန္ထဓရမည်၏။ ပေါ့ပါးသော အသက်မွေးခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆိတ်ငြိမ်သော အရပ်၌ မွေ့လျော်သော ရဟန်း၏ မိမိကိုယ်၌ ကုန်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း “ခယဝယ” ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဖြစ်စေ၍ အမြဲမပြတ် အထပ်ထပ်လုံ့လပြုသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဝိပဿနာ ပွားစေလျက် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ယူခြင်းသည် ဝိပဿနာဓရမည်၏။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်မှာ အသက် အရွယ် ကြီးရင့်လေမှ ရဟန်းပြုလာရသူ ဖြစ်ပါသောကြောင့် စာပေ သင်ကြားပို့ချမှု ‘ဂန္ထဓရ’ တာဝန်ကို မထမ်းဆောင်နိုင်တော့ပါ။ ဝိပဿနာဓရကိုသာ ဖြည့်ကျင့်ပါအံ့။ တပည့်တော်အား တပည့် တော်နှင့် သင့်လျော်မည့် တခုသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို သနား ချီးမြှင့်တော်မူပါ။

မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာပါလရဟန်းအား အရဟတ္တဖိုလ် တိုင်အောင်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို ဟောကြား၍ ပေးတော် မူလိုက်လျှင် မဟာပါလသည် ဘုရားအပါးတော်မှ ဖဲခွါပြီး ပစ္စန္ဓရာဇ်အရပ်သို့ သွားကာ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို ပွားများအားထုတ် လေ၏။

(ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ယမကဝဂ်၊ စက္ခုပါလမထေရ်ဝတ္ထုမှ)

လူမှုဖူလုံရေး

ပြဿနာ=လောကီရေး၊ လောကုတ္တရာရေး။

မေးလျှောက်သူ=ဗျဉ္ဇသစ္စ။

ဗျဉ္ဇသစ္စဟူသော စကားလုံးသည် တဦးသောသူ၏ အမည်နာမဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား အသံစွဲ ကြည်ညိုသည့် ဗုဒ္ဓဝါဒကို အကြွင်းမဲ့ယုံကြည်သက်ဝင် လက်ခံသူ၊ ‘ဗုဒ္ဓဝါဒီ’ လည်းဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် အရာခပ်သိမ်းကို အကြွင်းမဲ့ အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူသော “သဗ္ဗညုတ” ရှေ့ဉာဏ်တော် သခင် ဖြစ်တော် မူကြောင်းကိုလည်း ဗျဉ္ဇသစ္စသည် ကောင်းစွာ နားလည်ထားသူလည်း ဖြစ်၏။

ဗျဉ္ဇသစ္စသည် ဒီဃဇာတုအမည်ရှိသော ကောလိယမင်း၏ သားဖြစ်၍ ကောလိယပြည်၌ နေထိုင်ကြီးပွားသူ ဖြစ်၏။ အခါ တပါးတွင် မြတ်စွာဘုရားသည် ကောလိယပြည်သို့ ကြွတော် မူလာပြီး “ကက္ကရပတ္တ” မည်သော နိဂုံး၌ သီတင်းသုံးနေတော် မူလေသည်။

ထိုသတင်းကို ဗျဉ္ဇသစ္စ ကြားလေသော် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ခြင်းငှာ ကက္ကရပတ္တနိဂုံးသို့ သွားလေသည်။ လမ်းခရီး အကြား၌ တွေးလာသည်ကား ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား အခါ

ခပ်သိမ်း ဖူးမြင်ခွင့်ရသည် မဟုတ်၊ ကြုံတောင့်ကြုံခဲ ဖူးခွင့်ရသည့် အခိုက်တိုင် သူ့ခပ်သိမ်းအတွက် အကျိုးရှိရာ ရှိကြောင်းများကို လျှောက်ထားရသော် ကောင်းလေစွ။

ဤသို့ စိတ်ကူးလာခဲ့ပြီး ထိုနိဂုံးသို့ ရောက်လေသောအခါ ဗုဒ္ဓဘုရား အထံတော်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီး ဘုရားသခင်ကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် အောက်ပါပြဿနာကို လျှောက်ထား မေးမြန်းခြင်း ပြုလေ၏။

မေး။ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့် တော်များသည် အိမ်ယာတည်ထောင် လှူဘောင်၌ နေကြသည့် လူဝတ်ကြောင်များ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် ကာမသုခကို ခံစားခြင်းနှင့် မကင်းကြပါဘုရား။ သားတွဲလဲ၊ သမီးတွဲလဲ တည်းဟူသော အမျိုးမျိုးသော အနှောင်အဖွဲ့၊ အသွယ်သွယ် သော အကြောင်း ကြောင်းတို့ကြောင့် နေကြရာ၊ ထိုင်ကြ ရသည်မှာ ကျဉ်းကျပ်လှပါကုန်၏။ အမွှေးအထုံ၊ ပန်းနံ့သာ၊ နံ့သာပျောင်း စသော ကောင်းနိုးရာရာ ဟူ ဟူ သမျှတွေ့ကိုလည်း ဆင်ယင်လိမ်းသ ဆောင်ကြရပါကုန်၏။ ကာသိတိုင်း၌ ဖြစ်သော အဖိုးတန် စန္ဒကူးပုဆိုးကိုလည်း ဝတ်ကြရပါကုန်၏။ ရွှေငွေ များကိုလည်း ရတနာအဖြစ်ဖြင့် သိုမှီးသိမ်းဆည်းကာ သာယာ ကြရပါကုန်၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင်ဘုရား၊ လူဝတ်ကြောင် ဖြစ်ကုန် သော တပည့်တော်များနှင့် သင့်လျော်မည့်တရားကို ဟောကြား တော် မှုပါဘုရား။ အကြင်တရားသည် တပည့်တော်တို့အဘို့ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ထွန်း

၁၆၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းငှာ ထိုက်၏။ တမလွန်ဘဝ၌လည်း အကျိုး စည်းပွားဖြစ်ထွန်းခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းငှာ ထိုက်၏။ ထိုသို့ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးကို ဖြစ်စေမည့် တရားမျိုးကို ဟောကြားတော် မူပါဘုရား။

ဖြေ။ ဗျဿသစ္စ၊ နာသော။ ဤ ငါဟောအပ်လာဘုံသော တရားတို့ကား မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌၎င်း၊ တမလွန် ဘဝ၌၎င်း အကျိုးစီးပွားဖြစ်ခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းငှာ ဖြစ်ကုန် ၏။ ထိုတရားတို့သည် အရေအတွက်အားဖြင့် လေးပါး ရှိကုန် သည်။ လေးပါးဟူသော်ကား—

- (၁) နိုးကြားထကြ၊ လုံ့လနှင့်ပြည့်စုံခြင်း တပါး။
(ဥဠာနသမ္ပဒါ)
- (၂) အစောင့်အရှောက်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း တပါး။
(အာရက္ခသမ္ပဒါ)
- (၃) ကောင်းသောအဆွေခင်ပွန်းရှိခြင်း တပါး။
(ကလျာဏမိတ္တသမ္ပဒါ)
- (၄) ညီညွတ်စွာအသက်မွေးခြင်း တပါး။
(သမဇီဝိဘသမ္ပဒါ)

ဤလေးပါးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

(၁) ဗျဿသစ္စ၊ နာဦးလော့။ နိုးကြားထကြ လုံ့လနှင့် ပြည့်စုံ ခြင်း ဟူသည်ကား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် ကုန်သွယ်ခြင်း၊ လယ်လုပ်ခြင်း၊ နွားမွေးခြင်း၊ လက်မှုအတတ်၊

အဋ္ဌာရသအတတ်၊ မင်းထံစားခြင်း အစရှိသော အမှတ်မထင်
သော အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးခြင်းငှာ အကြင်အမှုကို ပြုပေ၏။
ထိုထို မိမိအသက်မွေးသောအမှု၌ ကျွမ်းကျင်သည်၊ လိမ္မာသည်၊
တတ်မြောက်သည် ဖြစ်၏။ ပျင်းရိခြင်းလည်းမရှိ။ မိမိလည်း
ပြုခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်၏။ သူတပါးကိုလည်း စီရင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်
၏။ ဤသည်ကို နိုးကြားထကြ လုံ့လနှင့်ပြည့်စုံသော သူဟု
ဆိုအပ်၏။

(၂) အို ဗျဿသစ္စ၊ အစောင့်အရှောက်ပြည့်စုံခြင်းဟူသည်
ကား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် ထကြ လုံ့လ
လှုပ်ရှားမှုကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ချွေးအလိမ်းလိမ်းကပ်ကုန်သော၊
တရားသဖြင့်ရကုန်သော စည်းစိမ်တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ဖြစ်ကုန်၏။
ထိုစည်းစိမ်တို့ကို မပျောက်မပျက်ရအောင် စောင့်ရှောက်လုံခြုံစေ
သဖြင့် ပြည့်စုံစေရာ၏။

အဘယ်သို့လျှင် စောင့်ရှောက် လုံခြုံစေရာသနည်း ဟူမူကား
“ငါ၏ ဖြစ်ပြီးသော စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ကို မင်းစသော ရန်သူ
မျိုး ငါးပါးတို့သည် မပျက်ဆီးနိုင်စေသတည်း” ဟု နှလုံးပိုက်၍
သိမ်းဆည်းလုံခြုံစေခြင်းပင်တည်း။ ဤသည်ကို အစောင့်အရှောက်
နှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု ဆိုအပ်၏။

(၃) အို ဗျဿသစ္စ၊ အဘယ်သည်လျှင် ကောင်းသောအဆွေ
ခင်ပွန်းရှိသောသူ၏ အဖြစ်နှင့် ပြည့်စုံသနည်းဟူမူကား ဤ
လောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် အကြင်မြို့ရွာ နိဂုံး၌နေ၏။
မိမိနေသောထိုမြို့၊ ထိုရွာ၊ ထိုနိဂုံး၌ အကြင်လူတို့သည် ပွားသော
သီလရှိကုန်၏။ သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ စာဂ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်၏။

၁၆၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထိုသုတ္တံနှင့်တကွ ကောင်းစွာမဆန့်ကျင်စေဘဲ ပေါင်းသင်း၍ ပြောဟောခြင်း၊ နှိုးနှောခြင်းကို ပြုအပ်၏။ အကြင်သို့ သဘော ရှိကုန်သော သီလစသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသောသုတ္တံသို့ အတုလိုက်၍ ကျင့်အပ်ကုန်၏။ ဗျုဒ္ဓသစ္စ၊ ဤသည်လျှင် ကောင်းသောအဆွေ ခင်ပွန်းနှင့် ပြည့်စုံသည်မည်၏ဟု ဆိုအပ်၏။

(၄) အိုဗျုဒ္ဓသစ္စ၊ ညီညွတ်စွာအသက်မွေးခြင်း ရှိသော သူ၏အဖြစ်သည် အဘယ်နည်းဟူမူကား စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့၏ ရလတံ၊ ကုန်လတံသည်ကိုသိ၍ ညီညွတ်စွာ အသက်မွေးခြင်းကို ပြုရာ၏။ ရသည်ထက် အလွန်လည်းမသုံးဆောင်အပ်၊ အလွန် ယုတ်ညံ့၊ နည်းစွာလည်း မသုံးဆောင်အပ်။ ဤသို့ရလတံ၊ ကုန် လတံသောစည်းစိမ်ကို သိမ်းကြုံးမျှတ၍ တည်ရာ၏။

ငါ၏ ရလတံသော စည်းစိမ်ဥစ္စာသည် ကုန်လတံသော စည်းစိမ်ဥစ္စာကိုယူ၍ မတည်လတံဟုသိ၍ ညီညွတ်စွာ အသက် မွေးရာ၏။ ဥပမာသည်ကား—

ချိန် ဆရာ၊ ချိန်ဆရာ၏တပည့်သည် ချိန်ကို ချိန်၍ သိ၏။ ဤမျှထည့်သဖြင့် ချိန်သည် ဤမျှဘက်သို့ညွတ်၏။ ဤမျှထည့် သဖြင့် ချိန်သည် ထိုမျှဘက်သို့မြင့်၏ဟု သိသကဲ့သို့ အမျိုး ကောင်းသားသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ ဖြစ်လတံ၊ ကုန်လတံကို သိ၍ ညီညွတ်စွာအသက်မွေးရာ၏။ ဖြစ်လတံသည်ထက် အလွန် များစွာလည်း မသုံးဆောင်အပ်၊ အလွန်ယုတ်ညံ့၊ နည်းစွာ လည်း မသုံးဆောင်အပ်။ ဤသို့ဖြစ်လတံသောစည်းစိမ်၊ ကုန် လတံသောစည်းစိမ်ကို ယူ၍တည်၏။ ကုန်ခြင်းသည် ပွားခြင်းကို ယူ၍ မတည်လတံဟုသိ၍ ညီညွတ်စွာ အသက်မွေးရာ၏။

ဗျဉ္ဇသစ္စ၊ အမျိုးကောင်းသားသည် နည်းသောဥစ္စာရှိသည် ဖြစ်ပါလျက်နှင့် လွန်စွာ သုံးဆောင်၍ အသက်မွေးခြင်းကို ပြုသည်ဖြစ်အံ့။ ထိုသို့ပြုသောသူအား ဆိုတတ်ကုန်သောသူတို့ သည် ဆိုကုန်ရာ၏။ နည်းသောဥစ္စာ ရှိသည် ဖြစ်ပါလျက်နှင့် အလွန်များသော ရေသဖန်းသီးကို ဆွတ်၍ စားရတံသကဲ့သို့ ဤအမျိုးသားသည် ဥစ္စာတို့ကို သုံးစားတိ၏ဟု ဆိုကုန်၏။

ဗျဉ္ဇသစ္စ၊ အမျိုးသားသည် များသော စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိသည် ဖြစ်လျက်နှင့် ဆင်းရဲငြိုငြင်၊ ယုတ်ညံ့စွာသုံးဆောင်၍ အသက် မွေးအံ့။ ထိုသို့မွေးသောသူကို ဆိုတတ်ကုန်သောသူတို့ ဆိုကုန် ရာ၏။ များစွာသောစည်းစိမ်ဥစ္စာ ရှိပါလျက်နှင့် မိမိလည်းမသုံး ဆောင်ရက်၊ သူတပါးအားလည်း ပေးကမ်း စွန့်ကြဲခြင်းအမှုကို မပြုရက်၊ ဤသူသည် ကိုးကွယ်ရာမရှိ သေခြင်းဖြင့် သေရ လတံ့ဟု ဆိုကုန်ရာ၏။

ဗျဉ္ဇသစ္စ၊ အကြံကြောင့် အမျိုးသားသည် စည်းစိမ်တို့၏ ရခြင်း၊ ကုန်ခြင်းကိုသိ၍ ညီညွတ်စွာအသက်မွေးရာ၏။ ဤသည်ကို ညီညွတ်စွာအသက်မွေးသည်ဟုဆိုအပ်၏။

အို ဗျဉ္ဇသစ္စ၊ နာလော့။ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ ပျက်စီးခြင်း လေးပါးတို့သည် ရှိကုန်၏။ လေးပါးဟူသော်ကား-

- (၁) မိန်းမကြူးခြင်း တပါး။ (ဣတ္ထိဓုတ္တ)
- (၂) သူရာကြူးခြင်း တပါး။ (သူရာဓုတ္တ)
- (၃) ကြွေအန်စသည် ကစားကြူးခြင်း။ (အက္ခဓုတ္တ)
- (၄) မကောင်းသောအဆွေခင်ပွန်းယုတ်ကို ကိုယ်စိတ်အတူ ပေါင်းဖော်ညီညွတ်ခြင်း တပါး။

ဤသည်လျှင်လေးပါးတို့ ဖြစ်ကုန်သတည်း။

၁၆၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အို ဗျဿသစ္စ၊ နာလော။ လေးပါးကုန်သော တရားတို့သည် တမလွန်ဘဝ၌ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းအလို့ငှာ ဖြစ်ကုန်၏။ လေးပါးဟူသော်ကား--

(၁) သဒ္ဓါ

(၂) သီလ

(၃) စာဂ

(၄) ပညာ နှင့် ပြည့်စုံခြင်းပင်တည်း။

(၁) အို ဗျဿသစ္စ၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဟူသည်ကား ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည်ခြင်း၊ ကံ ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သဗ္ဗညုဘဉာဏ်တော်ကို ယုံကြည်ခြင်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟံအစရှိသော ဂုဏ်တော်ကို ယုံကြည်ခြင်း၊ ဤသည်လျှင် သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။

(၂) သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဟူသည်ကား ငါးပါးသီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းတည်း။ ဤသည်လျှင် သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။

(၃) စာဂနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသည်ကား နောက်က ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ကင်းသောဝန်တို့ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ကံ ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်၍ ပေးကမ်းလှူဒါန်း စွန့်ကြဲခြင်းပင်တည်း။ ဤသည်လျှင် စာဂနှင့် ပြည့်စုံသောသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

(၄) ပညာနှင့်ပြည့်စုံခြင်းဟူသည်ကား ကံ ကံ၏အကျိုးကို သိသည်ဖြစ်၍ အလွန်ရှုပ်ထွေးလှသော၊ တမလွန်နှင့် စပ်သော ခရီးခဲကို အမြဲသုတ်သင်ခြင်းပင်တည်း။ ဤသည်လျှင် ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော သူဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဗျူဟသစ္စက မေးလျှောက်သော ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ နှစ်ဖြာသော ကောင်းကျိုးကို ပြီးစေနိုင်သော ကြီးပွားကြောင်း တရားကို အထက်ပါအတိုင်း ဖြေကြားတော်မူလိုက်၏။

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ ဒီဃဇာဏုသုတ်)

၁. ၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဘုရားကို သံမက်ဖမ်းသူ

ပြဿနာ = သမီးကညာ၊ ရွယ်ရောက်လာ၍။

မေးလျှောက်သူ = မာဂဏ္ဍိယပုဏ္ဏား။

ကိုယ့်သမီးချောကလေးကို ဘုန်းကြီးရဟန်းနှင့်မှ ထိမ်းမြားလို၊ လက်ထပ်ပေးလိုသူများ ရှိသေး၏။ ၎င်းတို့ကား နာမည်တူ မာဂဏ္ဍိယ ပုဏ္ဏားလင်မယား ဖြစ်ပေသည်။

သူတို့သည် မရိဗိုဇ်အနွယ်အဆက်မှ ဆင်းသက်လာသူများ ဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းတော်များကို မြတ်နိုးလေ့ ရှိကြ၏။ တန်ခိုးရှိသူဟူ၍လည်း ယူဆကြ၏။ သူတို့တွင် မာဂဏ္ဍိယဆိုသော သမီးတယောက်ရှိရာ အပျိုပေါက်အရွယ် ရောက်လာသောအခါ သမီးအား တော်ရုံတန်ရုံလှနှင့် မပေးစားလိုကြချေ။

သို့ကြောင့် လူရည်သန့်၊ ရုပ်ချောချော သမက်လောင်းရရှိ ရေးအတွက် လင်မယားနှစ်ယောက်စလုံး လုံးပမ်းကြသည်။ ရှာဖွေကြသည်။ သမက်လောင်း ရှေးဘို့ လူရည် သန့်ကလေး တွေကို တွေ့ကား တွေ့၏။ သို့သော် ရဟန်းမဟုတ်၍ မပေးစား ကြကုန်။ သူတို့လိုသားသော သမက်လောင်း၏ အင်္ဂါ လက္ခဏာ တို့ကား—

(၁) = အမျိုးမြတ်သူ ဖြစ်ရမည်။

(၂) =လူရည်သန်၍ ရုပ်ချောရမည်။

(၃) =ထိုသူသည် ရဟန်းလည်း ဖြစ်ရမည်။

ဤအင်္ဂါသုံးချက်ကို မှုသား၍ သမက်လောင်း ရှာဖွေနေကြ၏။

သူတို့ကား ကျေးလက် နိဂုံးဇနပုဒ်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ကုရုရာဇ်တိုင်း၊ ကမ္ဘာသဓမ္မနိဂုံး၌ နေထိုင်ကြ၏။ တောတွင်းသူ ဆိုသော်လည်း သူတို့သမီးကလေး မာဂဏ္ဍီမှာ ငါးလီကောင်းခြင်း၊ ခြောက်ပြစ်ကင်း၍၊ ကြော့ရှင်းယဉ်စ ရှုမဝကလေးတည်း။

သူတို့အဘို့တွင် ယခုအချိန်၌ သမက်လောင်းကောင်းကောင်း ရရှိရေးသည် အဓိက ဖြစ်နေသည့်အလျောက် မာဂဏ္ဍီပုဏ္ဏားသည် တနေ့သောအခါ ရွာပြင်ဘက်၌ ညလုံးပေါက်မီးပူဇော်ခြင်းပြု၍ သမက်ကောင်းနှင့် တွေ့ရှိရလိုကြောင်း ဆုတောင်းပြီးလျှင် နံနက်စောစော အိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့လေ၏။

ရွာအဝင် တံခါးဝ၌ မြတ်စွာဘုရားနှင့် တွေ့လေသော် “ကော်ပြီ၊ ငါတို့ လိုလားနေသော သမက်လောင်းကို တွေ့ပြီ” ဟူ၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာအိမ်သို့လျှင်မြန်စွာသွား၍ မယားအား အကျိုးအကြောင်း ပြောပြလေ၏။

“သမက်လောင်း တွေ့ခဲ့ပြီ ရှင်မ၊ မြန်မြန်လုပ်ပါ၊ သမီးကော တယ်မှာလဲ၊ မြန်မြန်ခေါ်ပြီး ဖီးလိမ်း ပြင်ဆင်ပေးပါ၊ သမီးကို ဒီကနေ့ လင်ပေးစားရတော့မည်။”

အရေးတကြီး ပြောဆိုချက်ကြောင့် ပုဏ္ဏားမမှာ ပထမဘက် အံ့အားသင့်နေ၏။ လင်ဖြစ်သူက ဒုတိယတန် ပြောနေသဖြင့်

၁၆၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သမီးကို အစွမ်းကုန် ကြော့နေအောင် ဆင်ယင်လျက် သားအမိ သားအဖသုံးယောက် ခပ်သွက်သွက် အိမ်က ထွက်ခဲ့ကြသည်။

တံခါးဝသို့ ရောက်လေသောအခါ ဘုရားကို မတွေ့လေတော့ သဖြင့် “ညည်းတို့ နှေးကွေးသည့်အတွက် သမက်ကောင်းနှင့် လုံ့ရသည်” ဟူ၍ မယားအား ဆူပူကြိမ်းမောင်းခြင်း ပြုလေ တော့ရာ မယားခမျာမှာ ဘာမျှ မပြောသာတော့ဘဲ ခေါင်းငုံ့ ရှိသာ ခံနေရရှာလေ၏။

“ဟောဒီမှာ သူ့ခြေရာ။”

မာဂဏ္ဍီပုဏ္ဏားသည် မယားကို ဆူရက်က မြေထက်တွင် ထင်နေသော မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ရာကို မြင်သဖြင့် မယားအား လက်ညှိုးထိုး၍ ပြောပြလေ၏။

“ဒီခြေရာဟာ ခုနက ငါတွေ့ခဲ့ရတဲ့ ဗြာဟ္မဏနွယ်ဘွား သူကောင်းသားရဟန်းရဲ့ ခြေရာ ရှင်မရှဲ့၊ သေသေချာချာရူပါစမ်း၊ ညည်း သမက်လောင်း ရဟန်းရဲ့ ခြေရာဟာ ဘယ်ကလောက် ယေကျားမြတ် ပြီသလဲ။”

ပုဏ္ဏားမသည် ခြေရာကို မြင်လိုက်သောအခါ မျက်နှာ ပျက်သွားပြီး ပုဏ္ဏားကို အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိဖြင့် ကြည့်လိုက်သည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားက-

“ဘာကြည့်တာလဲရှင်မ၊ ဝမ်းနည်း မနေနဲ့တော့။”

၁။ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ရာမှာ ထင်လေ့မရှိ။ မာဂဏ္ဍီ လင်မယား ကျွတ်လွတ်ရေးကိုမြင်တော်မူသဖြင့် ခြေတော် ရာကို တန်ခိုးတော်ဖြင့် ချထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

“ကျုပ်က ဝမ်းနည်းလို့မှတ်ဘူး၊ ဗေဒင်ပညာတွေ ရှင်သင် ထားပြီးတော့ ခြေရာတွေ့လို့မှ လူကဲ မခတ်တတ်ဘူး၊ ရှင်ဟာ နို့ နို့လှန်းတယ်။”

“အံ့မာ၊ ညည်းကဘဲ ငါ့ကို အပြစ်တင်ရတယ် ရှိသေး။”

“တင်ရပါသော်ကောတော်၊ ဒါလောက်ကလေးမှ ရှင်မသိ တတ်တာ အံ့ပါရဲ့၊ သေသေချာချာ ကြည့်စမ်းပါ၊ ဒါ ရှင်သမီးကို ယူမဲ့လူစားမျိုး မှတ်သလား။”

“ငါ့သမီးကိုသာ မြင်လိုက်ယင် မကြိုက်ခနိုင်းရိုးလား ရှင်မ၊ ယူရာက ပိုသေးတယ်။”

“ရှင် သမီးကို ဒါလောက် အထင်ကြီးမနေနဲ့၊ ဒီခြေရာရှင်က လူတမျိုး၊ ဒီမှာ မြင်ရဲ့လား၊ ရာဂအားကြီးသူရဲ့ ခြေရာဟာ အလယ်လောက်က ကောက်နေတတ်တယ်လို့ ဗေဒင်ကျမ်းက ဆိုတယ်၊ ဒီခြေရာမှာ မကောက်ဘူး၊ ညီနေတာ တချက်၊ ပီးတော့ ဒေါသအားကြီးသူရဲ့ ခြေရာဟာ ရှေ့ကိုနဲ့နဲ့ဆွဲတယ်၊ ဒီခြေရာဟာ မဆွဲဘူး၊ ညီနေတာတချက်၊ နောက်တချက်က မောဟအားကြီး သူရဲ့ ခြေရာဟာ နောက်ပိုင်းက ခွက်နေတတ်တယ်၊ ဒီခြေရာက မခွက်ဘူး၊ အားလုံးတပြေးတည်း ညီမျှလျက် လက္ခဏာတွေ အပြည့်ပါရှိနေတယ်၊ ဒီခြေရာရဲ့ ပိုင်ရှင်ဟာ ဘုရားသာလျှင် ဖြစ်ရမယ်၊ ရှင်သမီးကိုနှစ်သက်မဲ့ လူစားမျိုးမဟုတ်ပေဘူး။”

ယင်းသို့ ခြေရာကိုကြည့်ပြီး ပုဏ္ဏားလင်မယား အချေအတင် စကားပြောနေစဉ်မှာပင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရွာတွင်းမှ ပြန်၍ ထွက်ကြွတော်မူလာရာ “ရှင်မ၊ ငါပြောတဲ့ ရဟန်းဆိုတာဒါဘဲ” ဟု အားရဝမ်းသာ ပြလေ၏။

၁၇၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မာဂဏ္ဍိသားအမိလည်း အတုမရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တင့်တယ်ခြင်းအသရေကို ငေးမော၍ ရှုစားနေစဉ်မှာပင် မာဂဏ္ဍိ ပုဏ္ဏားသည် ဘုရားသခင်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် သမီးကိုထိုး၍ အပ်လေ သတည်း။

မေး။ အရှင်ရဟန်း၊ အကျွန်ုပ်သည် နံနက်ကပင် အရှင်ကို မြင်လိုက်ပါသည်။ မြင်လိုက်ကတည်းက အရှင်အား မေတ္တာ သက်ဝင် ခင်မင်မိပါသဖြင့် တွေ့လိုသောဆန္ဒဖြင့် မျှော်တ၍ နေပါ၏။ (သမီးကို ပြလျက်) ဤသတို့သမီးကား အကျွန်ုပ်၏ ချစ်မငြီးသော သမီးကညာဖြစ်ပါသည်။ ကျန်းတွင် ဇမ္ဗူ သူမတူ အောင် လှပသော အဆင်းကိုလည်း ဆောင်ပါ၏။ မိန်းမ ဥက္ကဋ္ဌ အမျိုးမြတ်သူလည်း မှန်ပါ၏။ ဤသမီးကို အရှင်အား ပေးမြား ဆောင်နှင်းပါအံ့။ အလိုရှိပါမူ ယူတော်မူလော့ အရှင် ရဟန်း။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက မာဂဏ္ဍိသတို့သမီးအား လှည့်၍မျှ ရှုစားခြင်း ပြုတော်မမူလေဘဲ သတိသံဝေဂ ရစိမ့်သောငှာ—

ဖြေ။ မာဂဏ္ဍိယ နာမထင်ရှား၊ အို ပုဏ္ဏား။ ငါ ဘုရား အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူစအခါက မာရ်နတ်၏ သမီးများဖြစ်ကုန် သော တဏှာ၊ အရတီ၊ ရာဂါ အမည်ရှိ သမီးသုံးယောက်တို့ ငါ့ထံသို့ လာကြကုန်၏။ မာရ်နတ်မင်း၏ သမီးများ ဖြစ်သော ကြောင့်လည်း အချောအလှတွင် ပြောစရာ မရှိ၊ အလှထွတ်ဖူး လှခေါင်းမူး ကလေးချည်းသာတည်း။

ဤနတ်သမီးသုံးဦးတို့က ဒူးတုပ်၍ ငါ့ထံ ပန်ကြားလေသည် မှာ အရှင်အပါးတွင် ခြေရင်းအလုပ်အကျွေးပြု၍ နေပါရစေ၊

ရပူရေချမ်းကမ်းလှမ်းပါရစေ၊ ခြေဆုပ်လက်နယ် အသွယ်သွယ် ပြုစုပါရစေ၊ အလိုဆန္ဒတူညီမျှလျက် ကာမစည်းစိမ်ကို ခံစား တော်မူပါဟု ငါ့အား ဆိုလှာကုန်သော်လည်း ငါကား ခွင့်မပြု လက်ခံခြင်းမပြုခဲ့ပေ။

အို ပုဏ္ဏား၊ ယင်းသို့ လှစက်စက်ယို၊ သုံးဦးပျိုတို့ကိုပင်လျှင် ငါမလိုလားခဲ့ပါဘဲလျက် ကျင်ကြီးကျင်ငယ်အပြည့်နှင့် ရှုံ့စလိလိ ဖြစ်သော သင်၏သမီးကို အဘယ်မှလျှင် ငါ အလိုရှိတော်မူပါ မည်နည်း။ သင့်သမီးကို ငါယူဘိမဆိုထားဘိ၊ ခြေဖျားနှင့် သော်မှ ငါ ထိပါးခြင်းပြုတော်မမူလို။

ဤသို့ဆို၍ ပယ်ရှားလိုက်ပြီးလျှင် ကာမာဒိနဝ ခေါ်သော “ကာမအမှိုက်မောင်” အပြစ်တရားကိုဆက်၍ ဟောကြားလိုက်ရာ ပုဏ္ဏားလင်မယားမှာ အကျွတ်တရားရကြ၍ သမီးကို ညီဖြစ်သူ ထံတွင်အပ်နှံထားခဲ့ပြီး ဘုရားထံတွင် ရဟန်းပြုကြလေသတည်း။

သမီး မာဂဏ္ဍီမကား ဘုရားအား ထိုအခါမှစ၍ရန်ငြိုးထား လေ၏။ ငါ့ကိုမလိုချင်လျှင် မလိုချင်ကြောင်းကိုသာ ပြောသင့် ပါလျက် မစင်ဘင်ပုပ်နှင့် ငါ့ကို နှိုင်းလိုက်ရုံမက ခြေဖျားနှင့် သော်မှ မထိလိုဟု သူ့ဆိုစရာတဲ့လား၊ ပြောစရာတဲ့လား ဟူ၍ ဘုရားအပေါ်တွင် အမျက်မပြေ ရှိနေသောဟူ၏။

(ဓမ္မဒဒေဋ္ဌကထာ၊ သမာဝတီ ဝတ္ထုမှ)

ဘုရားကို လုပ်ကျွေးပြုစုရေး

ပြဿနာ = ဘုရားကိုလုပ်ကျွေးသူ မှန်မှန်မရှိခြင်း။

မေးလျှောက်သူ = အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် သံဃာအများ။

သုံးလောက နယ်ခရိုင်၊ ပြိုင်ဘက်မပြု၊ တဆူတည်းသော ဘုရား ဖြစ်တော်မူသော ဘုန်းတော်အနန္တ၊ ဉာဏ်တော်အနန္တ၊ တန်ခိုး တော်အနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား ဖြစ်တော်မူပါလျက် ကိုယ်ပရိက္ခရာကို ကိုယ်တိုင်တိုင် လွယ်၍ ဆင်းရဲပင်ပန်းစွာ ကြံတော်မူရသည်ဆိုလျှင် “ယုံတမ်းစကား” ဟု ထင်ကောင်းထင်ကြပေမည်။ ထင်လည်း ထင်ထိုက်ပေသည်။

သို့သော် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားမှာ ပြုစုမည့်သူ ကင်းမဲ့သဖြင့် (၀၇)လုပ်ကျွေးပြုစုသူတို့၏ ဥပေက္ခာပြု လျစ်လျူရှုမှု၊ ပေါ့ဆမှု များကြောင့် အကယ်ပင် ကိုယ်ပရိက္ခရာ ကိုယ်တိုင် လွယ်လျက် မြိုင်နက်ခရီးကြမ်းကို ကြွလှမ်းတော် မူခဲ့ရဘူးသည်မှာ အမှန် ဖြစ်၏။

ထိုစကားသင့်စွာ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝါတော် နှစ်ဆယ် တိုင်တိုင် (သက်တော် ၅၅နှစ်တို့ ကာလပတ်လုံး) ရေပူရေချမ်း ကမ်းလှမ်းမည့်သူ အမြဲတမ်းအလုပ်အကျွေးဟူ၍ မရှိခဲ့၊မထားခဲ့

သေးပေ။ရဟန်းများက သင့်သလိုသာ လုပ်ကျွေးသွားကြသည်။ အများအားဖြင့်ကားမြတ်စွာဘုရား၏ထံတော်ပါး၌ လုပ်ကျွေးသူ ဆို၍ အရှင်အာနန္ဒာကိုသာတွေ့ရသည်။ သို့သော် အရှင်အာနန္ဒာ သည်ပင် မြသောအလုပ်အကျွေး မဟုတ်သေးပေ။ ဘုရားထံတော် ပါး၌ အလုပ်အကျွေးသံသာ စာရင်းတွင်—

- (၁) ရံခါ-နာဂသမာလ ရဟန်းကို၎င်း၊
- (၂) ရံခါ-ဥပဝါဏ ရဟန်းကို၎င်း၊
- (၃) ရံခါ-စုန္ဒ သာမဏေကို၎င်း၊
- (၄) ရံခါ-သာကေတ ရဟန်းကို၎င်း၊
- (၅) ရံခါ-ရာဇ ရဟန်းကို၎င်း၊
- (၆) ရံခါ-မေဃိယ ရဟန်းကို၎င်း တွေ့ရသည်။

သူတို့သည် ဘုရားသခင်အားအဆင်သင့်သလို လုပ်ကျွေးပြုစု သော ဥပဋ္ဌက ရဟန်းများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုရဟန်းများ လစ်လပ်သောအခါတွင် အရှင်အာနန္ဒာက ဒိုင်ခံ၍ ဘုရားသခင် အား လုပ်ကျွေးပြုစုလေသည်။

ဤ၌ လူနှင့်ရဟန်း ကွာခြားချက်မှာ ဘုရင့်ထံပါးတွင် အနီး ကပ် သက်တော်စောင့်အဖြစ် အမှုထမ်းကြသူများမှာ ဘုရင့်ထံမှ လခရိက္ခာများကိုယူ၍ တာဝန်အရအမှုထမ်းကြသူများဖြစ်သည်။ တာဝန် မကျေပြန်ခဲ့သော် မင်းဒဏ်သင့်သည်အထိ အပြစ်များ ကျရောက် နိုင်သောကြောင့် တာဝန်မလပ်အောင် အမြဲတစေ စောင့်ကြပ်ကြရသည်။

၁၇၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဘုရား ထံတော်ပါး၌ အနီးကပ် စေားကြသူများမှာကား စေတနာသာလျှင် အဓိက ဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာ အရ မြတ်စွာဘုရားအား သဒ္ဓါကြည်ညို၍ လုပ်ကျွေးပြုစုသူများ ဖြစ်သောကြောင့် အကယ်၍ တာဝန်မကျေပြန်၊ လစ်ဟင်းမှု ရှိခဲ့သော်ငြားလည်း မင်းအမှုထမ်းများကဲ့သို့ ဒဏ်သားခံရခြင်း မရှိချေ။ ဤသို့လစ်လပ်ခြင်းအားဖြင့် ဘုရားသခင်မှာသာ ကယ်လင်တ ဒုက္ခများတော်မူရသည်။ ပြုစုသည့် အပြစ်မရှိလေ။

သို့ကြောင့် တာဝန်အရမဟုတ်ဘဲ လုပ်နိုင်သည့်အခါ၊ စေတနာရှိသည့်အခါတွင် လုပ်ကျွေး၍ မလုပ်နိုင်သည့်အခါ ဘုရားအပါးမှခွါသွား ရှောင်သွားသော အဖြစ်မျိုးနှင့်ဘုရားသခင်မှာ မကြာခဏဆိုသလိုပင် တိုးမိတော်မူခဲ့ရသည်။ ကြုံခဲ့ရသည်။

အခါတပါးတွင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူသွားစဉ် အလုပ်အကျွေးအဖြစ် နောက်တော်ပါးမှ နာဂသမာလထေရ် ပါသွားလေသည်။ နောက်တော်ပါးမှ ပါလာသူ အလုပ်အကျွေးရဟန်းသည် ဘုရားသခင်၏ ပရိက္ခရာများကို သယ်ဆောင်မြဲ ဖြစ်လေသည်။

နာဂသမာလထေရ်သည် ပရိက္ခရာများကို လွယ်ပိုးလျက် ဘုရားသခင်နောက်က လိုက်ပါလာခဲ့သည်။ တနေရာတွင် ခရီးလမ်းဆုံတခုသို့ ရောက်သွားလေ၏။ ဤတွင် ဆရာနှင့်တပည့်၊ မြတ်ဘုရားနှင့် အရှင်နာဂသမာလထေရ်တို့ သဘော ကွဲလွဲမှုတခု ဖြစ်လာ၏။

၎င်းမှာ အခြားမဟုတ်၊ မြတ်ဘုရားသခင်က လကျာလမ်းဖြင့် ကြွတော်မူလိုသည်။ အလုပ်အကျွေးရဟန်း အရှင်နာဂသ

မာလက လက်ဝဲလမ်းအတိုင်း သွားလိုသည်။ သို့ကြောင့် ဘုရား သခင်ထံ ပန်ကြားခြင်း ပြုလေ၏။

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော် လက်ဝဲလမ်းအတိုင်း သွားလို ပါသည် ဘုရား။”

“ချစ်တပည့်၊ ဤ သင်ဆိုသောလမ်းသို့ သွားရန် မသင့်။ မသွားလင့်။”

မြတ်စွာဘုရားက တားမြစ်၏။ မရလေ။ ထိုရဟန်းသည် မိမိ ယူဆောင်လာခဲ့သော ဘုရား၏ ပရိက္ခရာများကို မြေပေါ်ချ ထားခဲ့ပြီး သွားမည်ပြုသောအခါ-

“ချစ်တပည့်၊ မြေမှာမချလင့်။ ငါ့ပရိက္ခရာများကို ငါ့ဆီ ယူခဲ့လော့။”

ဤသို့တောင်းယူပြီးလျှင် ကိုယ့်ပရိက္ခရာ ကိုယ်တိုင်လွယ်လျက် ခရီးဆက်တော်မူခဲ့ရဘူးသည်။

အခါတပါး၌လည်း မေဿိယမထေရ်က ပစ္စာသမဏ=အလုပ် အကျွေးအဖြစ် လိုက်ပါသွား၏။ ဇန္တုမည်သော ရွာသို့ ရောက်လျှင် ရွာ၌ဆွမ်းခံပြီးသော် ရွာမှဖွဲ့ခဲ့ ၍သရက်တောတခုသို့ ရောက်လျှင် ပြဿနာတခုပေါ်လာလေ၏။ မေဿိယရဟန်းသည် ဤသရက်တော၌ တရားအားထုတ်၍ နေလိုသည်။ ဘုရားနောက် သို့ မလိုက်လိုတော့ပေ။ သို့ကြောင့်လည်း-

“အရှင်ဘုရား၊ ဤပရိက္ခရာများကို ယူတော်မူပါ။ တပည့် တော် ဤသရက်တောမှာပင် တရားအားထုတ်၍ နေရစ်ပါတော့ မည်။”

ဤသို့ခွင့်ပန်ကာ ဘုရားသခင်၏ ပရိက္ခရာများကို ဘုရားထံ ပြန်အပ်သည်။ ဘုရားက သုံးကြိမ်တိုင် တားတော်မူသေး၏။

၁၇၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မရချေ။ ငေးယိယ ရဟန်းသည် သပိတ်သင်္ကန်းများကို ဘုရား သခင်လက်တော်သို့ အပ်ပြီး သရက်တေးထဲသို့ ဝင်သွားလေ သတည်း။

မြတ်ဘုရားမှာ ကိုယ့်ပရိက္ခရာ၊ ကိုယ့်သပိတ်သင်္ကန်းများကို ကိုယ်တော်တိုင်သည်ပိုးကာ သာဝတ္ထိပြည်ဘက်သို့ ထွက်ခွာလာခဲ့ ရသည်။ သင်္ကန်းတော်ကလည်း ကြီးရင့်၊ ခရီးကလည်းရှည် လျားကြမ်းတမ်းလေရကား မြတ်ဘုရားမှာ လွန်စွာပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်တော်မူလာ၍ ဇေတဝန် ကျောင်းတော်သို့ ရောက်တော် မူလျှင် ချက်ချင်းပင် အလျင်စလို သံဃာ့ အစည်းအဝေးကို ဆင့်ခေါ် ကျင်းပခြင်းပြုလေ၏။ ကိုယ်တိုင် လွယ်ဆောင်လာခဲ့ရ သော သင်္ကန်း၊ သပိတ်၊ ပရိက္ခရာများကို သံဃာရွှေ့မှောက်တွင် ချတော်မူကာ ဤသို့ မိန့်တော်မူလေ၏။

“အို ချစ်သားတို့၊ သင်တို့ဆရာဖြစ်သော ငါဘုရား ကား ယခုအခါ အသက်အရွယ်တော်လည်း ကြီးရင့် လာပြီ။ ငါ့ထံပါးတွင် ငါနှင့်ထပ်ချပ်မကွာလိုက်၍ ငါ့ကို အမြဲ ပြုစုလုပ်ကျွေးမည့်သူ ရှိမှ သင့်ချေတော့မည်။ ငါ၏ သာသနာ တွင်းဝယ် သဒ္ဓါ ငဗ္ဗဇ္ဇိတ ဟု ဝန်ခံလျက် ရဟန်း ပြုသော်ငြားလည်း မကျိုးနွံသော ရဟန်းများ လည်း ရှိချေသည်။”

“အချို့သူများသည် ငါနှင့်အတူ၊ သွားအံ့ဟူလျက်၊ အယူပြား၍ ခရီးတပါးသို့ သွားလိုသောအခါ ငါ၏ ပရိက္ခရာများကို မြေမှာချထား၍ သွားလိုရာသို့သွားကြ ဘိသည်။ အချို့ကလည်း ငါ့ကို ဂရုမမူ၊ မယူငင်ဘဲ လိုရာ

သို့သာ ဖဲသွားတိသည်။ အချို့ကလည်း ငါဘုရားကို ထောက်ထားမညာ ထင်သလိုပင် နေကြသည်။”

“အို ချစ်သားတို့၊ အသိန်းအသန်းမကသော တပည့် တပံန်း၊ ရဟန်းသံဃာများရှိပါလျက် ငါ့သင်္ကန်း၊ သပိတ်၊ ပရိက္ခရာများကို ငါ့ကိုယ်တိုင် လှယ်နေရချေလျှင် သင်တို့ အပေါင်း၌ သူတော်ကောင်းတို့ ကဲ့ရဲ့ဘယ်ရာ ဖြစ်ချေ မည်။ ထို့ကြောင့် အမြဲလုပ်ကျွေးသော သံဃာတပါးပါးကို ငါလိုလားတော်မူသည်။”

ထိုအမိန့်ကို ကြားကြရကုန်သော အခါ တပည့်သာဝကတို့ မှာ ဓမ္မသံဝေဂများစွာ ဖြစ်ကြကုန်လျက် ကြက်သီးမွှေးညှင်း များပင် တဖြင်းဖြင်း ထကုန်လေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာက ရှေးဦးစွာ နေရာမှထ၍-

မေး။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ အကျွန်ုပ်သည် အရှင်ဘုရား ကဲ့သို့သော ပုရိသုတ္တမ၊ အနုတ္တရပုဂ္ဂိုလ်ကို အမြဲ ထာဝစဉ် လုပ်ကျွေးသမှု ပြုစုလိုပါသောကြောင့်သာ ကမ္ဘာ တသိန်းအလွန်ရှိသော တသင်္ချေကာလပတ်လုံး ပါရမီကို ဖြည့် ကျင့်လာခဲ့ပါသည်။ အရှင်မြတ်၏ သာသနာဝယ် အကျွန်ုပ် ကဲ့သို့သော ပညာကြီးသသူ၊ အရာကြီးသသူ မရှိပါ။ အကျွန်ုပ် ကဲ့သို့သော တပည့်သာလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား လုပ်ကျွေးထိုက် ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အကျွန်ုပ်လုပ်ကျွေးပါအံ့။

ဖြေ။ ချစ်သားသာရိပုတ္တရာ၊ သင်သည် အကြောင်းသုံးရပ်ဖြင့် အကြင်နေရာ၌ နေ၏။ ထိုအရပ်၊ ထိုနေရာသည် လေးဖြာသော ပရိသတ်တို့ဖြင့် မဆိတ်ညံ့။ သင်၏ဆုံးမ သြဝါဒသည် ငါဘုရား

၁၇၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဆုံးမသည်နှင့် တူ၏။ သင်ဟောကြားအပ်သော တရားသည် ငါတုရားဟောကြားသည်နှင့်တူ၏။ ထို့ကြောင့် သင်ကဲ့သို့ အဂ္ဂ သာဝကသည် ငါ့အားလုပ်ကျွေးဘွယ်ကိစ္စ မရှိလေ။

ဤသို့ဆို၍ ပယ်တော်မူသည်။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်က လျှောက် ထားသောအခါ၌လည်း ထိုနည်း၎င်းပင် ပယ်တော်မူသည်။ ထို့နောက် အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ အရှင်ဥပါလိ၊ အရှင်ဘဒ္ဒိယစသော အသိတိမဟာသာဝကတို့ကလည်း လုပ်ကျွေးပါရမည့်အကြောင်း ကို အသီးသီးလျှောက်ထားကြကုန်သော်လည်း ခွင့်ပြုတော်မမူဘဲ ရှေးနည်းအတူ ပယ်တော်မူသည်သာ။

ယင်းသို့ သူတမျိုးငါတဖုံ၊ မျိုးစုံအောင် လျှောက်ထားကြ သော်လည်း အရှင်အာနန္ဒာမူကား မည်သို့မျှ လျှောက်ထားခြင်း မပြုလေဘဲ ဆိတ်ဆိတ်သာ နေ၏။ သံဃာတော်တို့ကလည်း “လျှောက်ထားပါလား” ဟူ၍ အရှင်အာနန္ဒာအား ဝိုင်း၍ တိုက်တွန်းကြသည်။

အရှင်အာနန္ဒာကား အများနှင့်မတူ၊ တမူထူးသော အရှင် သူမြတ်ပေတည်း။ သူ့ကိုဝိုင်း၍ တိုက်တွန်းနေသော သံဃာတော် များကို သူက ဤသို့ ဆိုပြောပေ၏။

“အို အရှင်ဘုရားတို့၊ တောင်းရမ်း၍ ရသောအရာမည်သည် ကား သူရင်းငှား ကဲ့သို့သာ ဖြစ်ချေသည်။ အကျွန်ုပ်ကား တောင်းရမ်းခြင်း မပြုလိုပါ။ ဘုရားသခင်သည် ရှေ့တွင်နေပါ သော အကျွန်ုပ်ကို မမြင်ရှိအံ့လော။ အကယ်၍ အကျွန်ုပ်၏ လုပ်ကျွေးမှုကို နှစ်သက်တော်မူပါက “ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ သင် ငါ့အား လုပ်ကျွေးလော့” ဟု မိန့်တော်မူလတံ့ဟု ဆိုကာသာ

နေလေသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ ဆိုပြောတော် မူလေ၏။

“အို ရဟန်းတို့၊ အာနန္ဒာသည် ငါဘုရားကိုလည်း အလွန် ချစ်ခင်သူ ဖြစ်ပေ၏။ သူတပါးတို့ထက်လည်း အားထုတ်ခြင်း လှုံ့လှုံ့နှင့် ပြည့်စုံသူဖြစ်၏။ ဤအာနန္ဒာသည်ပင် ကောင်းစွာ အခွင့်သိ၍ ငါဘုရားအား လုပ်ကျွေးလတံ့” ဟူ၍ မိန့်တော် မူ၏။

ထိုသို့ မိန့်ကြားလတ်သော် အရှင်အာနန္ဒာ ဆောလျှင်စွာ ထလော့။ ဘုရားရှင်၌ အလုပ်အကျွေးအရာကို တောင်းပန်ပါ လော့ဟု ရဟန်းတို့က ဆိုကုန်၏။ ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာသည် နေရာမှထ၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် ဤသို့ လျှောက်ထားလေ၏။

“ရှေ့ဘုန်းတော်ရှင် သခင်မြတ်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်အား လေးပါး သောဆုကို ပယ်၍၊ လေးသွယ်သောဆုကို သနားတော် မူပါမူ အကျွန်ုပ် လုပ်ကျွေးပါအံ့” ဟုလျှောက်၏။

မေး။ ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ သင် ပယ်လိုသောဆု လေးပါး ကား အဘယ်နည်း။

ဖြေ။ ရှေ့ဘုန်းတော်သခင် မြတ်ရှင်ပင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ် ပယ်လိုသော ဆုလေးပါးမှာ—

- (၁) ကိုယ်တော်မြတ်သည် ရအပ်သော မှန်မြတ်သော ဆွမ်း၊ ကွမ်း ပစ္စည်းဖြင့် အကျွန်ုပ်အား မချီးမြှောက်ခြင်း တပါးပါ ဘုရား။
- (၂) မှန်မြတ်သော သင်္ကန်းပစ္စည်းဖြင့် အကျွန်ုပ်အား မချီး မြှောက်ခြင်း တပါးပါ ဘုရား။

၁၈၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၃) ကိုယ်တော်မြတ် ကျိန်းဝပ်တော်မူသော ဂန္ဓကုဋ်သို့ဝင်၍ အကျွန်ုပ် မအိပ်ရခြင်း တပါးပါဘုရား။

(၄) ဆွမ်းဘိတ်သော ဒါယကာတို့အိမ်သို့ အမြဲ ခေါ်၍ ကြံတော်မူခြင်း တပါးပါဘုရား။

ဤလေးပါးသောဆုကို အကျွန်ုပ် ပယ်လိုပါသည်။

မေး။ ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ အဘယ်အပြစ်ကို မြင်လေ၍ သင်သည် ဤအရာများကို ပယ်လိုသနည်း။

ဖြေ။ အရှင်ဘုရား၊ အများအားဖြင့် ရဟန်း ရှင် လူတို့ မည်သည်ကား သူတပါး၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို ဆိုတတ်၊ ပြောတတ် ကြပါသည်။ အရှင်အာနန္ဒာကား ဘုရားသခင်က ချီးမြှောက် တော်မူသော ဆွမ်း သင်္ကန်းကို ရသောကြောင့်၎င်း၊ ဘုရား သခင်နှင့်အတူ တခန်းတည်း၊ တနေရာတည်း၌ အိပ်ရသော ကြောင့်၎င်း၊ လုပ်ကျွေးပြုစုနေသည်။ ငါတို့ကို ဤကဲ့သို့ မချီး မြှောက်လေ၍ လုပ်ကျွေးဘွယ်မရှိဟု ဆိုဘိရာ၏။

ထို့ကြောင့် ဤဆုလေးမျိုးကို ပယ်လိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ သင် ယူလိုသော ဆုလေးပါး ဟူသည်ကား အဘယ်နည်း။

ဖြေ။ အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်ယူလိုသော ဆုလေးပါးကို လျှောက်တင်ပါအံ့၊ နာတော်မူပါဘုရား။

(၁) ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ် ဝန်ခံ၍ ဘိတ်အပ်သော ဆွမ်းကိုခံတော်မူခြင်း တပါးပါ ဘုရား။

(၂) မြတ်ဘုရားကို ဖူးမြော်လိုသူများ အကျွန်ုပ်ထံ ကပ်ရောက် လာကြလျှင် အကျွန်ုပ်က ဖူးမြော်ခွင့် ပြုပါဟု လျှောက် ထားသော် အဖူးမြော်ခံခြင်း တပါးပါ ဘုရား။

(၃) အကျွန်ုပ် မြတ်ဘုရားထံ ဆည်းကပ်လိုသောအခါ အချိန် မရွေး၊ အခါမရွေး ဆည်းကပ်ခွင့် ရလိုခြင်း တပါးပါ ဘုရား။

(၄) မည်သည့်ဒေသ၌မဆို ဟောတော်မူသမျှသော တရားကို အကျွန်ုပ်အား သင်ကြားပေးတော် မူခြင်း တပါးပါ ဘုရား။

ဤလေးပါးသောဆုကို အကျွန်ုပ် ရယူလိုပါသည် ဘုရား။

မေး။ ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ အဘယ်သို့သော အကျိုးထူးကို မြင်လေ၍ ဤဆုလေးမျိုးကို သင် ရယူလိုဘိသနည်း။

ဖြေ။ အရှင်ဘုရား၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသောသူများ သည် မြတ်ဘုရားကိုပင်၍ အခွင့်မရလေသောအခါ အကျွန်ုပ်ထံ လာကြပြီး အရှင်အာနန္ဒာ၊ မနက်ဖြန်တွင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် တကွ အကျွန်ုပ်တို့အိမ်ကြ၍ ဆွမ်းသင်္ကန်း အလှူခံတော်မူပါဟု လျှောက်ပါလိမ့်မည်။ ထိုအခါ အကျွန်ုပ်တောင်းပန်၍ အခွင့် မရခဲ့သော်၎င်း၊ အဝေးမှ ရောက်လာကြသော ပရိသတ်တို့သည် မြတ်ဘုရားကို ဖူးမြင်လို၍ အကျွန်ုပ်ကို ကပ်လာကြသော ကာလ ဖူးမြင်ခွင့်ရအောင် မပြုနိုင်ခဲ့ပါသော်၎င်း လူ့ အပေါင်းတို့က ဤသို့ ဆိုဘွယ်ရာ ရှိပါသည်။ အရှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာ ဘုရားအား အလွန် လုပ်ကျွေးခယတော်မူပါလျက် ဤမျှသော အခွင့်ကိုမျှ မြတ်စွာဘုရားက မစတော်မူလေ၊ ဝင့်တုံရှိ၍သာ ပြုစုရှာသည်ဟု ဆိုကြပါလိတံ့။

၁၀၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အကျွန်ုပ်သည် ခက်ခဲသောအရာ၌ သံသယရှိ၍ ထိုသံသယကို ကင်းစိမ့်သောငှာ အထံတော်သို့ ကပ်လိုသောအခါ၌ ကပ်ခွင့် မရသော်၎င်း၊ တပါးသောရပ်ရွာ၌ တပါးသော သတ္တဝါအား ဟောခဲ့သောတရားကို အကျွန်ုပ်အား သင်ကြားတော် မမူသည် ဖြစ်အံ့။ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ကွယ်ရာ၌ အကျွန်ုပ်ထံလာ၍ အရှင် အာနန္ဒာ၊ ဤဒေသနာကား သုတ်လော့၊ ဝိနည်းလော့၊ အဘိဓမ္မာလော့၊ အဘယ်အရပ်၌ အဘယ်ဇာတ်၊ အဘယ်တရားကို ဟောကြား ပါသနည်း စသည်ဖြင့် မေးလျှောက် ကြသော ကာလ အကျွန်ုပ် မသိ၍ မဖြေဆိုနိုင် ရှိပါလိမ့်မည်။ ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံ၌ သွားလေရာရာ ပါသော အရိပ်ကဲ့သို့ ဖဝါးခြေထက် ထက်ချပ်ပါသို့ ဖြစ်ပါလျက် ဘုရား ဒေသနာကို သေချာစွာ မမှတ်ဘိ၊ သိသင့်လျက်နှင့် မသိ ရှာလေဟု သူတထူးတို့ ကဲ့ရဲ့လေရာသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဆု လေးမျိုးကို အကျွန်ုပ်ရယူလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဘုရားဟု လျှောက် သည်။

ဘုရားသခင်လည်း “သင် လိုသောဆုများကို ငါ ပေးတော် မူအံ့” ဟု ဆုများကို ပေးပြီးလျှင် အလုပ်အကျွေး၏ အရာ၌ “ဌာနန္တရ” ဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာအား ထားတော်မူ၏။

အရှင်အာနန္ဒာသည် ဤသို့ ဥပဋ္ဌာက^၁ အရာဝိသေသကို ရသည့်အချိန်မှစ၍ နံနက်ကာလတွင် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား စက်ရာမှ ထတော်မမူမီ ထ၍ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်တော်ဝယ် ဘုရားနေရာကို စင်ကြယ်စွာ တံမြက်လှည်းလျက် အထူ၊ အလတ်၊ အပါးအားဖြင့်

၁။ ဥပဋ္ဌာက = အလုပ်အကျွေးပြုသူ။

သုံးပါးသောဒန်ပူကို၎င်း၊ ရေအေး၊ ရေကျက်အားဖြင့် နှစ်ပါးသော မျက်နှာသစ်ရေကို၎င်း တည်ထား၍ မိမိကား မျက်နှာသုတ်ပူဆိုး(ပူဝါ)ဖြင့် နေလင့်၏။ မျက်နှာသုတ်ပြီးမှ ဘုရားနေရာ၌ စမ္မာယံတော်မူလာသော် ကောင်းစွာ တောင်းသုတ်ခြင်းကို ပြု၏။ ထ၍ စကြံကြံသောအခါ မိမိနေရာသို့ လာ၍ ယာဂုကိုစီရင်ပြီးမှ ကပ်၏။ ဆွမ်းခံကြံတော်မူလိုသော် ရွာဝတ်သင်းပိုင်ကိုပေးခြင်း၊ ကျောင်းဝတ်သင်းပိုင်ကို ခေါက်ထားခြင်း၊ နေရာတော်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း စသော ကိစ္စကိုပြုပြီးမှ သပိတ်တော်ကိုလှယ်၍ လိုက်၏။

ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်လတ်သောအခါ နေရာကို ခင်းလင့်ခြင်း၊ သင်္ကန်းကို လှမ်းယူခြင်း၊ ယပ်ခပ်ခြင်း၊ ဆွမ်း အဖျော်ကပ်ခြင်း စသော ကိစ္စကို ပြု၏။ ပစ္ဆာပတ္တ=ဆွမ်းစားပြီးလျှင် အစဉ်ကျိန်းတော် မှုမြဲဖြစ်သော ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ကို ခါလျက် တင့်တယ်စွာ နေရာခင်းထား၏။ ဘုရား လျောင်းတော်မူသော် ယပ်ခပ်ခြင်း၊ ခြေဆုပ်ခြင်းကို ပြု၏။ ဂန္ဓကုဋီမှ ထတော်မူသော် သုံးတော်ရေ၊ သောက်တော်ရေ တည်ခြင်း၊ တရာဟောပလ္လင်တည်ခြင်း၊ သံဃာတို့ စည်းဝေးနေရာ သုတ်သင်ခြင်း စသည်ကို ပြု၏။

ညချမ်းကာလ ဒေသစာရီ ကြချီရာမှ ပြန်ကြွလာသော် ခြေဆေးတော်မူရန်၊ သုံးတော်မူရန်၊ ချိုးတော်မူရန် ရေပူရေချမ်းကို၎င်း၊ ခြေသုတ်ပူဆိုး၊ ခြေပွတ်အိုးခြမ်း၊ ရေသနပ် သင်္ကန်းတို့ကို၎င်း ထားလင့်၏။ ရေသပ္ပာယ်တော်မူလျှင် ချေးတန်းခြင်း စသော ပရိကံကို ပြု၏။ ညဉ့်မိုက်သောအခါ ဆီမီးညှိထွန်းခြင်း၊

၁၀၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

လျောင်းတော်မူသော် ထူသောအရံ၊ ပါးလွှာသော အရံဖြင့်
လှမ်းခြင်း၊ ခြေလက်ဆုပ်နယ်ခြင်း၊ ယပ်ခပ်ခြင်း စသည်ကို ပြု၏။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် အရာမကသော ဝတ်တို့ကို တနေ့မပြတ်
ပြုသော အရှင်အာနန္ဒာအား “လုပ်ကျွေးရာ၌ အတော်ဆုံးဆု”
တေဒဂ်ဘွဲ့ ပေးတော်မူ၏။ အရှင်အာနန္ဒာမှာ ဤဆု အပါအဝင်
‘တေဒဂ်’ ဘွဲ့ ငါးမျိုးကို ရရှိသော “တေဒဂ်ငါးထပ်ကွမ်း”
အရှင်ဖြစ်၏။ အရှင်အာနန္ဒာရရှိသော တေဒဂ်ဘွဲ့ ငါးမျိုးမှာ—

- (၁) ဗဟုသုတအရာ၌ အတော်ဆုံး။
- (၂) သတိရှိသောအရပ်၌ အတော်ဆုံး။
- (၃) ပညာလျင်သောအရာ၌ အတော်ဆုံး။
- (၄) သမာဓိအရာ၌ အတော်ဆုံး။
- (၅) အလုပ်အကျွေးအရာ၌ အတော်ဆုံး။

ဤသို့အားဖြင့် တေဒဂ်ငါးတန်၊ အကောင်းဆုံးဘွဲ့ ငါးထပ်
ကွမ်း ဖြစ်သတည်း။

(အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပ ဝိဇ္ဇိတော် အဋ္ဌကထာမ္ပ)

၁။ တေဒဂ္ဂ။ တေ+အဂ္ဂ၊ တေဒဂ်။ တေသော=ဤသို့။
အဂ္ဂအဂ္ဂေါ=အတော်ဆုံး၊ အကောင်းဆုံး။ တေဒဂ်=
အတော်ဆုံး၊ အကောင်းဆုံးဖြစ်သူ။

နိဗ္ဗာန်၌ မြေ ရေ နေ လ ရှိ မရှိ

ပြဿနာ=ရဟန်းများ ယုံမှားသင်္ကာ ဖြစ်ခြင်း။

ဖြေရှင်းတော်မူ=ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား။

ကုသိုလ်ကောင်းမှုတခုခု ပြုကြသောအခါ ဣဒံမေပုညံ နိဗ္ဗာနသံ ပစ္စယော ဟောတု ဟူ၍ ဆုတောင်းပြီးလျှင် လူလေ့ ရှိကြ၏။ ဤကောင်းမှုသည် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်လှယ်၊ ရလှယ်သော အကြောင်း အထောက်အပံ့ ဖြစ်ပါစေသတည်းဟူ၍ ရေစက် သွန်းလေ့ ရှိကြ၏။

ထိုနိဗ္ဗာန်သည် အဘယ်နည်း၊ အဘယ်သို့ ရှိလေသနည်း။ လူဘုံ၊ နတ်ဘုံ၊ တို့ကဲ့သို့ တည်ရာဘုံ အထင်အရှား ရှိသလော့၊ မရှိသလော့ဟူ၍ စောကြောကြ၊ စူးစမ်းကြသည်။

အချို့တို့က ထိုထက်ပင်လွန်ကဲစွာ နိဗ္ဗာန်၌ဘာတွေ့ရှိသနည်း။ လူတို့ပြည်မှာကဲ့သို့ နေထိုင်စရာ တိုက်တာနေအိမ် အဆောက် အဦများ ရှိသလော့၊ မရှိသလော့၊ စားစရာ အစားအစာများ ရှိသလော့၊ မရှိသလော့။ ဝတ်စရာ အဝတ်အစား အဆင် တန်ဆာများ၊ သွားလာစရာ ယာဉ်ရထားများ၊ အပျော်ရွှစရာ ပဲလမ်းသဘင်များ၊ အလင်းရောင်၊ နေ၊ လ၊ နက္ခတ် တာရာများ ရှိသလော့၊ မရှိသလော့။

ထိုနိဗ္ဗာန်ရှေ့ပြည်သည် အဘယ်မျှ သာယာသနည်း၊ စည်ပင် သနည်း။ နတ်ဗိမာန်ကဲ့သို့သော ဘုံနန်းပြာသာဒ်တွေနှင့် နေရ သလော့ နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီးသားများသည် ဘာတွေကို စား၍ ဘယ်လို အဝတ်မျိုးတွေ ဝတ်ရုံခုံလှမ်း ဆင်မြန်းကြလေသနည်း စသောအားဖြင့် နည်းပေါင်း များစွာ လောပေါင်း များစွာ တို့ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျှော်ခေါ်၍ တွေးကြ မေးကြသည်။

နိဗ္ဗာန်နှင့် ပတ်သက်သော ဤ ပြဿနာမျိုးမှာ ယနေ့ မျက်မှောက်မှာသာ ပေါ်ပေါက်နေသည်မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓလက်ထက်၌ ဗုဒ္ဓ၏ တပည့်သား သံဃာ လောကအတွင်း၌ပင် နိဗ္ဗာန်နှင့် ပတ်သက်၍ မရှင်းမရှင်းပြဿနာရပ်များ၊ တွေးခေါ် ကြံဆမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့ဘူး၏။

အခါတပါး၌ ရဟန်းတော်များ တွေးခေါ်နေကြသည်ကား နိဗ္ဗာန်သည် နာမ်တရားသာ ဖြစ်သည်။ နာမ် တရားဖြစ် က ထိုနိဗ္ဗာန်သည် လူတို့၊ နတ်တို့၊ ဗြဟ္မာတို့တို့ကဲ့သို့ အခိုင်အမာ တည်ရာတို့ မရှိနိုင်တန်လေရာ ဟူ၏၎င်း၊ အချို့တို့က နိဗ္ဗာန်၌ တည်ရာတို့ အထင်အရှားရှိသည်ဟု ဆိုလေသောအခါ အဘယ်သို့ တည်နေသနည်းဟု ထပ်ဆင့်၍ မေးလိုက်သောအခါတွင် အဖြေကို ရှာမရဘဲ ဖြစ်နေကြပုံများကို၎င်း သံဃာ့လောက၌ နိဗ္ဗာန်နှင့် ပတ်သက်၍ ‘သို့လော၊ သို့လော’ ပြဿနာများ တနေ့တခြား ပြန်ပွား ကူးစက်လာ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် နိဗ္ဗာန်အကြောင်းကိုသာ သံဃာတော် များ၌ ယိုးမှားသင်္ကာ ဖြစ်နေသော အခြင်းအရာကို သိတော်မူ သဖြင့် ရဟန်းတို့ကို ခေါ်တော်မူ၍ နိဗ္ဗာန်တရား၊ နိဗ္ဗာန်၏သမိုင်း ကဏ္ဍသစ်ကို ဖွင့်လှစ်ပြတော် မူခဲ့ရပေသည်။

နိဗ္ဗာန်အကြောင်း ရှင်းပြသော မြတ်စွာဘုရား၏စကားတော်များကား ပါဠိဘာသာ အတွင်း၌သာ ရှိလေ၍ နိဗ္ဗာန်သမိုင်းကို သိရှိလိုကြသော်လည်း ပါဠိမကျွမ်းကျင်သူတို့အဘို့တွင် မလွယ်ကူသော ခက်ခဲသောပြဿနာတခု ဖြစ်သောကြောင့် လူအများနားလည်လွယ်၊ သိလွယ်သော မြန်မာစကားသက်သက်ဖြင့် ဖော်ပြရန် သင့်လှ၏။

သို့သော် ဘုရားသခင်၏ နှုတ်တော်ထွက် စကားမပါလျှင် ဆားမပါသော ဟင်းလျာကဲ့သို့ ပေါ့ပျက်ပျက် ရှိနေမည်လား ဟူ၍လည်း တွေးမိလာသည်။ ထိုမှတစ်ပါး မြတ်ဘုရားမိန့်ကြားတော်မူသော မူလစကားများကို လွတ်ထားရန်၊ ချန်ထားရန် မသင့်။ ရင်းမြစ်ကို မှတ်သားလိုသူများအတွက် ဘုရားစကားတော် အထိအကျ ဖော်ပြပါရှိသင့်သည်ဟူ၍လည်း တဖန် တွေးမိလာပြန်၏။

နောက်ဆုံးတွင် တခုသောဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချလိုက်၏။ လူအများလည်း သိနားလည်လွယ်စေခြင်းငှာ၎င်း၊ ဗုဒ္ဓစကားတော် အတိအကျကိုလည်း သိရှိကြရစေခြင်းငှာ၎င်း၊ ပါဠိတချက်၊ အနက်တတန်၊ နိဗ္ဗာန်ပြန်နည်းမျိုးအတိုင်း ရေးသား ဖော်ပြရန်လမ်းကို ရွေးချယ်ကာ ဥဒါန်းပါဠိတော်ကို အောက်ပါဘာသာပြန်ဖြင့် ဖော်ပြလိုက်ရပါသတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ မီး စသည်ထင်ရှား ရှိသဖြင့် သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာအာယတနဘုံ ဖြစ်မှသာ ထင်ရှားရှိနိုင်ရာသည်။ နိဗ္ဗာန်ဟူက ယင်းသို့ မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ မီး စသည်မရှိသဖြင့် သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာ၊ ပုန်းအောင်းရာအားဖြင့် ထင်ရှားရှိမည်

၈၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မဟုတ်နိုင်ရာဟု သင်္ကာယံမှားတွေးတောခြင်းများဖြစ်နေကြကုန်သော ငါ၏ ချစ်သား ရဟန်းများတို့၊ ယတ္ထ=အကြင်ဘုံတည်ရာ အာယတန၌၊ နေဝပထဝီ=အခြားတည်ရာ ဘုံဌာနများကဲ့သို့ မြေလည်း မရှိ။ န အာပေါ=နဂါးပြည် စသည်များကဲ့သို့ ရေလည်းမရှိ။ န တေဇော=ငရဲပြည်စသည်များကဲ့သို့ မီးလည်း မရှိ။ န ဝါယော=လှူပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်များ ကဲ့သို့ လေလည်းမရှိ။ တဒါယတနံ=ထိုမြေ၊ ရေ၊ လေ၊ မီး မရှိပါပဲလျက် ပင် အခြားဘုံများကဲ့သို့တည်နေရာအာယတနမျိုးသည် အတ္ထိ= မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ မီး ရှိရာ ဘုံဌာနကဲ့သို့ ထင်ရှားရှိသည်ပင် ဖြစ်၏။

တံ=ထို မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ မီး မရှိပါပဲလျက် အခြား ဘုံများ ကဲ့သို့တည်နေရာဖြစ်၍ ထင်ရှားရှိသော အာယတနဟူသည်လည်း န အာကာသာနဉ္စာယတနံ=ပထမ အရူပဗြဟ္မာတို့၏ တည်နေရာ အာကာသာနဉ္စာယတန ဘုံလည်းမဟုတ်သေး။ န ဝိညာနဉ္စာယတနံ=ဒုတိယ အရူပ ဗြဟ္မာတို့၏ တည်နေရာ ဝိညာနဉ္စာယတန ဘုံလည်းမဟုတ်သေး။ န အာကိဉ္စညာယတနံ=တတိယ အရူပ ဗြဟ္မာတို့၏တည်နေရာ အာကာသာနဉ္စာယတန ဘုံလည်း မဟုတ်သေး။ န နေဝသညာ နာသညာ ယတနံ=စတုတ္ထအရူပ ဗြဟ္မာတို့၏ တည်နေရာ နေဝသညာ နာသညာ ယတနဘုံလည်း မဟုတ်သေး။ နာယံလောကော=အခြားသောလူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံ စသည်တို့ကဲ့သို့ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝဟူသည်လည်း မရှိ။ န ပရလောကော=အခြားသော လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံစသည်များကဲ့သို့ တမလွန်လောကဟူသည်လည်း မရှိ။ န ဥဘတော စန္ဒိမသ္မရိယာ=နှစ်ပါး ကုန်သော လ၊ နေများတို့သည်လည်းမရှိကုန်။ (ဝါ) လူ့ရွာ နတ်ဘုံ

များကဲ့သို့ နေ၊လ၊ နက္ခတ်အရောင် မထွန်းပြောင်ပါပဲလျက်ပင်
ဝင်းဝင်းတောက်၍နေ၏။

ဘိက္ခဝေ = ငါ၏ချစ်သား ရဟန်းများတို့ တကြာပိ = ထို မြေ၊
ရေ၊လေ၊မီး မရှိပဲလျက်၊ အာကာသာနဉာယတနလည်း မဟုတ်
ပဲလျက်၊ အခြားဘုံများကဲ့သို့တည်ရာ အာယတနဖြစ်၍ ထင်ရှား
ရှိသောလရောင်၊ နေရောင်မရှိပဲလျက် ဝင်းဝင်းပြောင်၍လည်း
နေသောဘုံ၊တည်ရာအာယတနလည်း။ အဂတိ° = အခြားသော
ဘုံတည်ရာ၊ ရှာနိဂုံးများကဲ့သို့ တပြည်တရွာမှရောက်လာကြသုရှိ၏
ဟူ၍လည်း နဝဒါမိ = ငါဟောတော်မမူ။ ငွှိတိ° = တည်တည်တံ့တံ့
နေသော လူသုရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ န ဝဒါမိ = ငါ ဟောတော်မမူ။
စုတိ° = ဤဘုံသို့ ရောက်လာပြီးနောက် စုတေမနေ သေလွန်
ခြင်းသို့ ရောက်ရသုရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ နဝဒါမိ = ငါဟောတော်မမူ။
ဥပပတ္တိ° = အခြားတည်ရာ ဘုံများကဲ့သို့ ဘုံဘပါးမှ လာ၍ပံ့
သန္ဓေတည်နေလာသုရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ နဝဒါမိ = ငါဟောတော်
မမူ။

တံအာယတနံ = ထိုစဉ် မျှလောက် ထူးထူး ဆန်းဆန်း
အံ့မခန်းအောင် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘုံဌာနတခန်း၊
အောင်မြေနှန်း အရပ်သည်။ အပဋ္ဌိတံ = အခြားဘုံ ဌာနများ
ကဲ့သို့ ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် တရွာတည်နေရာလည်း မဟုတ်။ အပဝတ္တံ =
အခြားဘုံဌာနများကဲ့သို့ ကိုယ်ခန္ဓာပါ ဖြစ်ကြရာလည်း မဟုတ်။
အနာရမ္မဏံ = အခြားတည်ရာ ဘုံများကဲ့သို့ စွဲလမ်းထောက်တည်
ရာလည်းမရှိ။

၁၉၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သေဝ သေသာ ဝေ=ဤမျှလောက် ပေလီ ထူးဆန်း၊
အံ့မခန်းသည်၊ ရှေ့နန်းမျိုးသည်သာလျှင်။ ဒုက္ခဿ=တထောင့်
ငါးရာ၊ ရန်များစွာတို့၏ အခါခါညှဉ်းဆဲ နိပိစက်အပ်သော
ဘေးဒုက္ခဟူသမျှ၏။ အန္တော=အဆုံးတည်း။

ပထမဥဒါန်း ပြီး၏။

ဘိက္ခဝေ=အခြားတည်ရာဘုံများကဲ့သို့ ယင်းနိဗ္ဗာန်ဟူသော
ဘုံတည်ရာဟူသည် ထင်ရှားမရှိနိုင်ရာ ဟု တွေးတောခြင်း မကင်း
နိုင်ကြကုန်သော ငါ၏ချစ်သား ရဟန်းများတို့၊ အနတံနာမ=
မျက်စိဖြင့် မြင်ရသည်ကို မဆိုသားဘိ၊ စိတ်ကူး၊ စိတ်အကြံ တွေး
ခေါ်မှုဖြင့်သော်လည်းမညွတ်၊ မရောက်နိုင်ရာအရပ်မည်သည်ကား
(ဝါ) တဏှာမသိ၊ မလာနိုင်ရာအရပ် မည်သည်ကား၊ ဒုဒ္ဒသံ=
ပုထုဇဉ်တို့ ဉာဏ်ဖြင့် သိနိုင်မည့်အရေး လွန်စွာ ကွာဝေးခဲ့၏။

ဟိ=ငါဘုရား မိန့်ကြားတော် မူသင့်လှတော့၏။ သစ္စံ=
အခြားတရားများကဲ့သို့ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်းမရှိ၊ ပကတိမြဲမြံ၊
မှန်ကန်စွာတည်နေသော တရားမြတ်မည်သည်။ သု ဒဿနံ=
မြင်လွယ်သော သဘောတရားမျိုးသည်။ န=မဟုတ်နိုင်။ ယံ=
ယင်းသို့သိနိုင်၊ မြင်နိုင်ခဲ့သော နိရောဓသစ္စာ၊ နိဗ္ဗူတာ ဘုံနန်းကို
(ထည့်) ဇာနတော=ဖြောင့်တန်းမှန်စွာ၊ နေရာတကျ သိနိုင်
ကြသော၊ ပဿတော=ဟုတ်တိုင်း ထင်ထင်၊ မြင်နိုင်ကြသော
သူအပေါင်းအား၊ လောကေ=သုံးဘုံဘဝ၊ ဤလောက၌၊
တဏှာ=တွယ်တာမက်မော၊ ဒုက္ခဘောင်မှာ ပျော်အောင်မျှော
တတ်သည့် လောဘတဏှာ၊ သမုဒယသစ္စာကို၊ ပဋိဝိဒ္ဓါ=ပယ်

ခွါပိုင်းခြား၊ ပွါးသောအားဖြင့်၊ များများကြီးကောင်းကောင်းကြီး သိလေ၏။

တဿ=ထိုသိမြင်နိုင်ခဲ့သော နိရောဓသစ္စာ၊ နိဗ္ဗူတာနန်းမကို လှလှကြီး ပိုင်သည့်အရေးဖြင့် သစ္စာလေးပါးလုံးကိုပင် မြင်နိုင်၊ သိနိုင်လေပြီသော ငါ၏သားတော်၊ ငါ့ရဲကျော်အပေါင်းအား၊ (ထည့်) ကိဉ္ဇနံ=မာရ်နတ်မင်း၏ ရဲကျော်၊ ခြောက်ဖော်တဏှာတို့၏ အတွက် ကြောင့်ကြဖက်စရာလည်း၊ နတ္ထိ=တစိုးတစိဘယ်ဟာတခုရှိတော့သည် မဟုတ်။

ဒုတိယဥဒါန်း ပြီး၏။

ကိက္ခဝေ=နိဗ္ဗာန်ဟူကာ၊ စကားမျှသာ၊ အသားထင်ရှားမရှိ၊ ယုံမှားမိကြကုန်သော ငါ၏ ချစ်သား ရဟန်းတို့၊ အသင်္ခတံ=အကြောင်းများစွာတို့ အခါခါ ညီညွတ် ပြုပြင်အပ်သော်လည်း ယင်းအကြောင်းများစွာတို့ ပြုစီရင်အပ်သည့် အသွင် သင်္ခတလက္ခဏာ မထင်ထသော၊ အကတဿ=အကြောင်းများစွာတို့ ပြုစီရင်အပ်ပုံ မပေါ်သော်လည်း တခုသောအကြောင်းသည်မျှ ပြုအပ်သည့်ပုံလည်း မပေါ်ထသော၊ အဘူတံ=အကြောင်းများ၊ အကြောင်းနည်းတို့ ပြုပြင်အပ်ပုံ လက္ခဏာ မထင်သော်လည်း ယင်းအကြောင်းတို့နှင့်ကင်း၍ လျှောက်လျားဘာသာ ဖြစ်လာသည်လည်း မဟုတ်ထသော၊ အဇာတံ=အချင်းခပ်သိမ်း မဖြစ်လာ၊ ခွင့်ကြီးသးမှ တခါသာဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ထသော၊ တံပဒံ=ထိုလက္ခဏာလေးရပ်၊ ဂုဏ်သကပ်ရှိသော နိဗ္ဗူတာအောင်ခန်း၊ ဘေးမသန်းသည့်၊ ရွှေမြို့နန်း(နိဗ္ဗာန်)သည်၊ အတ္ထိ=ဘေးကို

၁၉၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကြောက်သူ၊ ပရိနိဗ္ဗူတ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဘေးမှလွတ်ကြောင်း ပုန်း
အောင်းခိုနေရာ တာဏလေဏ ပရာယန ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ
ထင်ရှားရှိသည်ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ=အို ချစ်သားရဟန်းတို့၊ အဇာတံ=ဥပါဒ်အား
ဖြင့် ခြင်္စင်ပေါ်အောင် မဖြစ်သော၊ အဘူတံ=ဥပါဒ်အားဖြင့်
အထည်ခြပ်မထင်သော၊ အကတံ=အကြောင်းတရားတို့ ပြုအပ်
ပီလျက် ပြုအပ်ပုံလက္ခဏာ မပေါ်ထင်သော၊ အသင်္ခတံ=
အကြောင်းဝေး အကြောင်းနီးတို့သည် ပြုပြင် စီရင်အပ်သော်
လည်း ပြုပြင်စီရင်အပ်ပုံ သင်္ခတလက္ခဏာမှကင်းသော၊ ဧတံ=
ထိုနိဗ္ဗာန်တရားသည်၊ နောစေအဘဝိဿ=အကယ်၍ ထင်ရှား
မဖြစ်ပေါ်လာငြားအံ့။ ဧဝံ=ဤသို့ နိဗ္ဗာန်တရား ထင်ရှားမပေါ်
လာခဲ့သော်၊ ဇာတဿ=ဥပါဒ် ခြင်္စင်ပေါ်အောင် ဖြစ်သော၊
ဘူတဿ=ဥပါဒ်အားဖြင့် ထင်သော၊ ကတဿ=အကြောင်း
တရားတို့ ပြုလုပ်အပ်တိုင်း၊ ပြုလုပ်အပ်ပုံအခြင်းအရာ လက္ခဏာ
ပေါ်သော၊ သင်္ခဘဿ=အကြောင်းတရားတို့ ပြုစီရင်အပ်တိုင်း
ပြုစီရင်အပ်ပုံ လက္ခဏာ ပေါ်သော၊ သင်္ခဘဿ=ဘေဘူမက၊
သင်္ခါရတရားထဲမှ (သိလေသနည်း) ဣဒံနိဿရဏံ=ဤထွက်
မြောက်ခြင်းဟူသည်၊ န ပညာယေထ=မထင်ခဲ့ရာ။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့၊ ယသ္မာစ=အကြင်ကြောင့်
ကား၊ ခေါ=စင်စစ်၊ အဇာတံ=ဥပါဒ်ခြင်္စင်အားဖြင့်ကား မဖြစ်၊
ငြိမ်အေးခြင်းသဘောဖြင့်သာ ဖြစ်လာသော၊ အဘူတံ=ဥပါဒ်
ခြင်္စင်အားဖြင့်ကား မထင်၊ ငြိမ်းအေးခြင်းသဘောဖြင့်သာ ထင်
လာသော၊ အကတံ=အကြောင်းတရားတို့ ပြုအပ်သော်လည်း
ပြုအပ်သည် မမည်သော၊ အသင်္ခတံ=အကြောင်း တရားတို့

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ ○ ၁၉၃

ပြုစီရင်အပ်သော်လည်း ပြုစီရင်အပ်ပုံ သင်္ခတလက္ခဏာ မထင်
သော၊တေ=ထိုနိဗ္ဗာန်သည်၊ အတ္ထိ=ဥပါဒ်အားဖြင့် ရုန့်ရင်းစွာ
ဖြစ်သော အခြားသော ပရမတ္ထ တရားများကဲ့သို့ ထင်ရှား
ရှိလာ ပေါ်လာသည်ပင် ဖြစ်၏။

တဿာ=ထိုသို့ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟူသည် ထင်ရှား
ရှိသောကြောင့်သာလျှင်၊ ဇာတဿ=ဥပါဒ်အားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်
လာရသော၊ ဘူတဿ=ဥပါဒ်အားဖြင့်ထင်ရှားသော၊ ကတဿ=
အကြောင်း တို့သည် ပြုအပ်သော၊ သင်္ခတဿ=အကြောင်း
တရားတို့ ပြုစီရင်အပ်သော၊ သင်္ခတဿ=တေဘူမက သင်္ခါရတရား
ထဲမှ (သိလေသနည်း) နိဿရဏံ=ထွက်မြောက် ကြခြင်းသည်၊
ပညာယတိ=နိဗ္ဗာန် ရောက်သွားကြသူ အရှင်တို့အား ထင်ရှား
ခဲ့၏။

တတိယဥဒါန်း ပြီး၏။

ဘိက္ခဝေ=ချစ်သား ရဟန်းတို့၊ ဣဓ=ဤလောက၌၊ နိဿိ
တဿ=အမှီတကဲ သဟဲရှိသော သူအား (တဏှာအမှီကို ဆိုလို
သည်)၊ စလိတံ=တုန်လှုပ်ယိမ်းယိုင် မခိုင်ပျက်ပြားရခြင်းသည်၊
ဟောတိ=ဖြစ်၏။ အနိဿိတဿ=အမှီဘကဲ သဟဲမရှိသူများအား
(တဏှာမှကင်းသူဆိုလိုသည်)၊ စလိတံ=လှုပ်ရှား ယိမ်းယိုင် မခိုင်
ပျက်ပြားရခြင်းသည်၊ နတ္ထိ မရှိနိုင်။

စလိဓတေ=လှုပ်ရှားခြင်းသည်၊ အသတိ=မရှိခဲ့သော်၊ ပဿဒ္ဓိ=
ငြိမ်သက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိဿ=ဖြစ်၏။ ပဿဒ္ဓိယာ=ငြိမ်သက်
ခြင်းသည်၊ အသတိယာ=မရှိခဲ့သော်၊ နတိ=ငါးပါးကာမဂုဏ်၊

သိဒ္ဓိ ၁၃

၁၉၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အာရုံမှောက်များ၊ တိမ်းပါးညွတ်သွားခြင်းသည်၊ နိတ္ထိ=မရှိနိုင်။
နတိယာ=တိမ်းပါးမှောက်များလဲသွားခြင်းသည်၊ အသတိယာ=
မရှိခဲ့သော်၊ အာဂတိဂတိ=လားရခြင်း၊ သွားရခြင်းသည်။
န ဟောတိ=မဖြစ်နိုင်။ (ပဋိသန္ဓေ မနေရာ၊ မသေရဟု ဆိုလို
သည်။)

အာဂတိဂတိ=လားရခြင်း၊ သွားရခြင်းသည်၊ အသတိ=
မရှိခဲ့သော်၊ စူတူပပါတော=အဖန်တလဲ သေရာ၊ အဖန်တလဲ
ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်၊ န ဟောတိ=ဖြစ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်။
စူတူပပါတေ=အဖန်တလဲသေရခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းသည်၊
အသတိ=မရှိခဲ့သော် ဣဓ=ဤကာမဘုံထဲ၌၊ နေဝ=မဖြစ်နိုင်
တော့သည်သာတည်းဟု၊ ရံ=ထိုရူပဘုံထဲ၌လည်း၊ န=ဖြစ်နိုင်
တော့သည်မဟုတ်။ ဥဘယံ=တာမဘုံ၊ ရူပဘုံနှစ်ရပ်ကို၊ အန္တရေန=
ကြည့်၍လည်း၊ န=ဘယ်ဘုံမှာမှမဖြစ်နိုင်၊ ဒေဝဝ=ဤဘုံသုံးပါးမှ
လွတ်သွားရာ နိဗ္ဗာန်တာ အရပ်သည်ပင်လျှင်၊ ဒုက္ခဿ=ဒုက္ခ
ဟူသမျှ၏၊ အန္တော=အဆုံးသတ် ဖြစ်သတည်း။

(ဥဒါန်း ပါဠိတော်။ အဋ္ဌကထာအဖွင့်ကိုမိ၍ အနက်ဖွင့်
ဖော်ခြင်း)

လူမှုရေး

ပြဿနာ=အရပ်ခြောက်မျက်နှာ။

မေးလျှောက်သူ=သိင်္ဂါလ သူဌေးသား။

အဖသိင်္ဂါလ၊ သား သိင်္ဂါလဟူ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ နာမည်တူ သိင်္ဂါလ သားအဖနှစ်ယောက် ရှိသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာမှာ ကျိကျိ တက် အလွန်ချမ်းသာ၏။ ကြယ်ဝ၏။ သူတို့ ဘေးဘိုးအဆက် ဆက်သည် သူဌေးမျိုးချည်းသာ ဖြစ်ရာ ခု သူတို့သားအဖ လက်ထက်တိုင်အောင် သူဌေးမျိုးရိုးမပျက် ဆက်၍ တည်ဆဲ ဖြစ်၏။

ဘာသာရေးသည် လူကို သွေးကွဲအောင် မှိုင်းတိုက်တတ်၏။ သားအဖမှန်းလည်းမသိ၊ ညီအကိုမှန်းလည်း မသိအောင် ဖြစ်စေ တတ်လေသည်။ ထိုမျှသာမက ဘာသာရေးသည် အလိုက် မှားလျှင် လူတို့အား အပင်းအဆိပ် ဖြစ်စေ၏။ အလိုက် မှန်ခဲ့သော် သံသရာဝဋ်ချွတ်ဆေး၊ လောကဝဋ် ချွတ်ဆေးလည်း မည်ပေ၏။

နှစ်ယောက်သော ထို သိင်္ဂါလ သားအဖသည် ဘာသာရေး လမ်းကြောင်းနှင့် အမြင်ချင်း မတူကြလေဘဲ ကျော်ခိုင်း၍ လျှောက်သွားနေကြ၏။ အဖဖြစ်သူက ဂေါတမ ရှင်တော်မြတ်

၁၉၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဘုရား၏ အယူဝါဒကို လက်ခံ၍ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်၏။
သား သိင်္ဂါလက အဖခြေရာကို မနင်လေးဘဲ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို
ကိုးကွယ်လေသည်။

အဖ သူဌေးသည် တဦးတည်းသောသားဖြစ်သူ သိင်္ဂါလအား
လွန်စွာချစ်ခင်၏။ မြတ်နိုး၏။ အလွန်ကြုံကြိုက် ခဲလှစွာသော
“ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ် ဒုလ္လဘခေတ်ကြီး” နှင့် ကြုံကြိုက်ဆဲမှာ ငါ့ကဲ့သို့သော
ဖခင်ကောင်း တယောက်၏ သားဖြစ်ပါလျက် ဘုရားကို
ကျောခိုင်း၍ ရိုင်းစိုင်းသောဘဝ၌ ကျင်လည်နေမည် ဆိုပါက
ငါ့သားအဖို့ အဘယ်မှာလျှင် လူဖြစ်ကျိုး နပ်လေမည်နည်း။
ငါ့သားကို အမြင်မှန်၊ ဘာသာမှန်သို့ ရောက်စေအံ့၊ လူဖြစ်ကျိုး
နပ်စေအံ့ဟူ၍ သားဖြစ်သူအား မိစ္ဆာဝါဒ မှားယွင်းသော
အယူကို စွန့်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာကို လက်ခံကိုးကွယ်ရန် ကြိမ်ဖန်
များစွာပင် တိုက်တွန်းခြင်း ပြုရှာ၏။

ဘုရားကျောင်းတော်သို့သွား၍ ဘုရားသခင်အား အဖူးမျှော်
ခိုင်းသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်၊ အရှင်
အာနန္ဒာ စသော ပုဂ္ဂိုလ်များထံ ချဉ်းကပ်ရန် ညွှန်ကြားသည်။
သို့သော် ထိုအခါမျိုးတွင် သားဖြစ်သူက ဖခင်၏ တိုက်တွန်း
ချက်၊ ညွှန်ကြားချက်ကို လက်မခံဘဲ အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ၍
ကန့်ကွက် ငြင်းဆန်လေ၏။

“ကျွန်တော် ဘုရားထံကိုလဲ မသွားလို့၊ အရှင်အာနန္ဒာ၊
အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဆိုသော ကိုယ်တော်ကြီးတွေ ထံကိုလည်း
မဆည်းကပ်လို့။ ဗုဒ္ဓအသိုင်းအဝိုင်းထဲက ဆိုလျှင် အဘယ်သူထံ
ကိုမျှမသွားလို့။ ဘာကြောင့် မသွားလို့သလဲဟု ကျွန်တော့်ကို

မေးချင်မည်၊ မေးကြမည်။ ကျွန်တော် ဖြေကြားဘို့ အသင့် ရှိပါ၏။ ဖြေပါမည်။

“ဘုရားဆီဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ သူတပည့်ကြီးတွေဆီဘဲ ဖြစ်ဖြစ် သွား မိတယ်ဆိုရင် သူတို့ကို ကျွန်တော် ရှိခိုးရတော့မည်၊ ဦးချရာ အရိုအသေ ပေးရတော့မည်။ အဲဒါ ကျွန်တော် မလုပ်နိုင်ဘူး။ ရှိမခိုးနိုင်၊ သူတို့ကို အရိုအသေ မပေးနိုင်ဘူး။ ကျွန်တော်ဟာ သူဌေးသား။ ကျွန်တော် ဘယ်သူ့ကိုမှ ရှိခိုးဘို့၊ အရိုအသေ ပေးဘို့မလိုဘူး။

“ဒါတင်မျှ မက သူတို့ဆီ၊ သူတို့ရှေ့မှောက် ရောက်သွားတယ် ဆိုရင် အကြာကြီးလဲ ထိုင်နေရမည်။ ထိုင်နေယဉ် အညောင်း မိလာမည်။ ကျွန်တော် အညောင်းလဲ မခံနိုင်ဘူး။ ပီးတော့ သူတို့ရှေ့မှာ မြေကြီးပေါ် ထိုင်ချင် ထိုင်ရမည်။ ထိုင်ရယဉ် ကျွန်တော့် အဝတ်အစားတွေ ဖုံးလွှဲကုန်မည်။ ပေကျံကုန်မည်။ ညစ်ထေးကုန်မည်။ အဲဒါလဲ ကျွန်တော်မခံနိုင်ဘူး။

“ပီးတော့ သူတို့နဲ့ တွေ့ဆုံတဲ့အခါ ချက်ချင်းထလို့လဲ မဖြစ် ဘူး။ စကားစမြည်တွေ ပြောရမည်၊ ဆိုရမည်။ အဲဒါကို အကြောင်းပြုပြီး သူတို့နဲ့ လက်ပွန်းတတီး ရင်းရင်းနှီးနှီး ဖြစ် လာမည်။ ဖြစ်လာယဉ် ဘာတွေတက်လာမလဲ။ သူတို့အမြို့နဲ့ သား စားသောက်ဘို့အတွက် အစားအစာ ပေးရမည်။ ဝတ်ဘို့ အတွက် အဝတ်အစား သင်္ကန်းဆိုလား၊ အဲဒါတွေ ပေးရ၊ ကမ်းရတော့မည်။ အဲဒီလို သူတို့ကို ကျွေးရခဲမှားရ၊ ပေးရ၊ ကမ်းရတယ် ဆိုကထဲက လက်ငင်း ထိခိုက်မှာက ပစ္စည်းကုန် ခြင်းဘဲ။ ကျွန်တော်တို့ ပစ္စည်းထဲက သူတို့အတွက်နဲ့ တပြား

၁၉၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တချုပ်မျှ အကုန်အကျ မခံနိုင်ဘူး။ အဲဒါတွေကြောင့် ကျွန်တော် သူတို့ဆီ မသွားလို့၊ မချဉ်းကပ်လို့။”

ဤသို့ အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ၍ ပြောင်မြောက် ငြင်းဆန် ခြင်းပြုနေသော သား သိင်္ဂါလအား အဖ သူဌေးကြီးသည် မည်သို့မျှ မတတ်နိုင်။ လက်မှိုင်ချင်း အရှုံးပေးထား ရလေ၏။

သား အတွက် စိတ်လက် မချမ်းမသာ နှင့်ပင် ထိုသိင်္ဂါလ သူဌေးကြီး တနေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားလေသော အခါ သား အတွက် ရေးသားခဲ့သော သေတမ်းစာတခုကို သိင်္ဂါလသည် ဖခင်၏ အိပ်ရာအောက်က တွေ့ရှိရလေ၏။

ချစ်စွာသော သား

အဖမှာစကားကို ငါ့သား နားထောင်ရစ်ပါဘိ။ အရပ်ခြောက်ပါးကို ငါ့သား မမေ့ရစ်လေနှင့်။ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း မနက်စောစော ထ၍ ရှိခိုးရစ်ပါလေ။ ဤသို့ ရှိခိုးခြင်းဖြင့် ငါ့သားအား အကျိုး များပေလတံ့။

ဤစာကို တွေ့သောအခါမှ သားသိင်္ဂါလသည် မျက်ရည် များ ကျလာ၏။ အသက်ထင်ရှား ရှိစဉ်က အဖစကားကို နားမထောင်မိခဲ့သည်များကို နောင်တကြီးစွာရလာသည်။

ရှေးက အဖစကား ငါ့နားမထောင်ခဲ့သော်လည်း ယခု လေးစားတော့အံ့။ ဖခင်ကြီး မှာထားခဲ့သောအတိုင်း အရပ် ခြောက်ပါးကို နေ့စဉ်မပြတ် ကျင့်ဝတ်တခုအနေဖြင့် ငါ ရှိခိုး တော့အံ့။

ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင် သိင်္ဂါလသည် ဖခင်ကြီး မျက်နှာ
လှဲသော အချိန်မှစ၍ နေ့စဉ် နံနက်စောစော ထပြီးလျှင်
တကိုယ်လုံး ရှေ့စိုအောင် ရေဆွတ်၍ ဆံပင်များကို ဖားလျား
ချကာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်းရှိ မင်းလမ်းမကြီးပေါ် မှနေ၍ အရှေ့၊
အနောက်၊ တောင်၊ မြောက် အထက်၊ အောက်ဟု ဆိုအပ်သော
အရပ် ခြောက်ပါးကို ရှိခိုးခြင်း ပြုလေသတည်း။

တနေ့သော နံနက်တွင် ထွက်လာသော နေဝန်းသည် ဘုရား
သခင်အား ဖူးမြော်နေဟန်တူ၏။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင်းသို့ ဆွမ်းခံ
ဝင်လာသော မြတ်စွာဘုရားအား နေမင်းသည်ဝပ်စင်းကော်ရော်
ကောင်းကင်ပေါ်က ပူဇော်နေသကဲ့သို့ ထင်ရသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် လူယဉ်ပါး၊ မိဘစကားကို နားထောင်၍
သားလိမ္မာ ဖြစ်လာသော သိင်္ဂါလသည်လည်း သူ၏ ကျင့်မြတ်
ဝတ်ကို မချွတ်စေဘဲ မြို့လမ်းမကြီး တခု ပေါ်မှ ရပ်၍ အရပ်
ခြောက်ပါးကို ရှိခိုးခြင်းပြုနေစဉ် ဘုရားသခင်သည် သပိတ်
တော်ကို ပိုက်၍ သူ၏ ရှေ့တူရမူ ကြွလာတော်မူနေ၏။ သို့သော်
သိင်္ဂါလသည် (ကုလားဘုရားရှိခိုးသကဲ့သို့) မျက်စိစုံမှိတ်၊ လက်
နှစ်ဖက်ကို မိုးပေါ် မြောက်လျက် ကိုယ်ကို မတ်မတ်ထားပြီးလျှင်
ဆုံလှည့်သလိုလှည့်၍ ရှိခိုးနေခိုက်ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓ လာနေသည်ကို သူ
မတွေ့ရလေ။ ဗုဒ္ဓဘုရားသည် သူ့အနားသို့ ရောက်သွားတော်
မူလေ၏။

မေး။ ချစ်သားသိင်္ဂါလ၊ အသင် စောစောစီးစီး ဘာလုပ်
ခနသနည်း။

၂၀၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဤသို့ မေးလိုက်မှ သိင်္ဂါလသည် သူ့အနားသို့ မြတ်စွာ ဘုရား ရောက်နေသည်ကို အံ့ဩစွာ တွေ့ရလေသည်။ သို့သော် သူကား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုပြီ ဘုရားသခင်အား ရှိခိုးခြင်း၊ အရိုအသေ ပေးခြင်း မပြုလေဘဲ မေးသောစကားကို ရပ်လျက်ပင် အဖြေ ပေးလိုက်၏။

ဖြေ။ အရှင်၊ ကျွန်ုပ်၏ အဖ မှာစကားအရ အရပ် ခြောက်ပါးကို ရှိခိုးခြင်း ပြုနေပေ၏။

မေး။ သင့်အဖက မည်သို့ မှာထားခဲ့ပေသနည်း။

ဖြေ။ အရှင်၊ ကျွန်ုပ် အဖက ဤသို့ မှာခဲ့ပေ၏။ ငါ့သား နေ့စဉ်မပြတ် နံနက်စောစော ထ၍ အရပ် ခြောက်မျက်နှာကို ရှိခိုးရစ်လော့။ ဤသို့ ရှိခိုးခြင်းဖြင့် သင့်အား ကောင်းကျိုး ဖြစ်လတံ့ဟူ၍ မှာထားခဲ့ပါသည်။

မေး။ ချစ်သား သိင်္ဂါလ၊ မိဘစကား နားထောင်ခြင်း ကား ကောင်းလေစွ။ သို့သော် သင့်အဖ မှာကြားခဲ့သော အရပ်ခြောက်ပါးကား သင်ယခု ရှိခိုးနေသော အရှေ့၊ အနောက် တောင်၊ မြောက်၊ အထက်၊ အောက် အရပ်များ ဟုတ်မည် မသင်။ သင့်ဖခင်ကား ငါ့ဘုရား၏ တပည့်သာဝကတဦး ဖြစ်၏။ ငါသည် ငါ့တပည့် သာဝကတို့အား ဤသို့ဤသို့သော အရပ် ခြောက်မျိုးကို ရှိခိုးရမည်ဟူ၍ မည်သည့်အခါကမျှ ဟောပြော ခြင်း၊ ညွှန်ကြားခြင်း မပြုခဲ့ပေ။

ဤသို့ မိန့်တော်မူလိုက်ရာ သိင်္ဂါလသည် ထိုဏ္ဍမာပင် ငိုငံကျသွားလေသည်။ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုများ သူ့အာရုံတွင် ရုတ်ချင်း ထင်လာသည်။ ငါ့အဖ မှာထားခဲ့တဲ့ အရပ် ခြောက်

ပါးဟာ ဒါ ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မယ်။ ငါ့အဖေဟာ သူ(ဘုရား) ပြောသလို သူ(ဘုရား) တပည့်ဆိုတာလဲ မှန်တယ်။ ငါ့အဖေဟာ ဒီ အရပ် ခြောက်ပါးကို ရည်ညွှန်းပြီး ငါ့ကို မှာထားခဲ့တာမှ ဟုတ်ပါလေစ။ ဒါမှ တပါး အရပ်ခြောက်ပါး ဆိုတာများ ရှိသေးသေးလား။ ရှိခဲ့ရင် အဲဒါကိုများ ရည်ညွှန်းပြီး မှာထား ခဲ့သေးလား ဟူသော အတွေးများ ဖြစ်လာသည်။ ထိုတွေးမှု၏ လှုံ့ဆော် ချက်ကြောင့် သိင်္ဂီလသည် မြတ်စွာ ဘုရား အား မေးလျှောက်ခြင်း ပြုလေတော့သည်။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ ဤအရပ်ခြောက်ပါးမှတစ်ပါး၊ အခြား တစ်ပါးသော အရပ်ခြောက်ပါးမှ တစ်ပါး၊ အခြား တစ်ပါးသော အရပ် ခြောက်မျက်နှာများ ရှိပါသေး သလော့။ ရှိခဲ့သော် အဘယ်သည်တို့ ဖြစ်ပါကုန်သနည်း။

ဖြေ။ ချစ်သား သိင်္ဂီလ၊ ငါ၏ သာသနာတိုင်း၌ အရပ် ခြောက်ပါးတို့သည် ရှိကုန်၏။ ၎င်းတို့ကား ငါဘုရားသာသနာ၌ မိဘကို အရှေ့အရပ်၊ ဆရာကို တောင်အရပ်၊ သားမယားကို အနောက်အရပ်၊ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းကို မြောက်အရပ်၊ လက်အောက် ငယ်သား ကျေးကျွန် များကို အောက်အရပ်၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့ကို အထက်အရပ် ဤသို့အားဖြင့် အရပ် ခြောက်ပါး ရှိကုန်သတည်း။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ သာသနာတိုင်းရှိ အရပ်ခြောက်ပါး ကို အကျွန်ုပ် မှတ်သားရပါပြီ။ ၎င်းတို့ကို အဘယ်သို့လျှင် ရှိခိုး အပ်ပါသနည်း။ လက်အုပ်ချီမိုး၍ ရှိခိုးခြင်းကို ဆိုပါသလော။ သို့မဟုတ် အခြားအခြားသော ရှိခိုးနည်း ဟူ၍ ရှိပါသေး သလော။

ဖြေ။ ချစ်သား သိင်္ဂါလ၊ နာလော့။ လောက၌ အကြင် သားသမီးတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသားသမီးတို့က မိဘ တို့အား ပြုစုလုပ်ကျွေးရသော ကျင့်ဝတ် ငါးမျိုး ရှိပေသည်။ ထိုသို့သော သားသမီးဝတ်ကို မချွတ်စေရအောင် လုပ်ကျွေး ပြုစုခြင်းသည် မိဘတို့အား အမြဲတစေ ရှိခိုးနေသည် မည်၏။ သင့်ဖခင်သည် ယင်းသည့် အဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ် ငဲ့စောင်း၊ အကြောင်းပြု၍ အရှေ့အရပ်ကို ငါ့သား မမေ့လေနှင့်၊ အမြဲတစေ ရှိခိုး ပါလေ ဟူ၍ မှာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ သားသမီးတို့က မိဘတို့အား ပြုရာ သော ကျင့်ဝတ်ငါးသွယ်ဟူသည့် အဘယ်ပါနည်း။ ဆက်လက်၍ မိန့်တော်မူပါဦး ဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သား သိင်္ဂါလ။ (၁) မိဘတို့သည် သားသမီး တို့အား ရှေးဦးစွာ ကျေးဇူး ပြုတတ်သောကြောင့် ပုရတ္တိ မဒိသာ=အရှေ့အရပ် မည်ပေကုန်၏။ ထိုမိဘ တို့သည် သား သမီးတို့အား ငယ်စဉ်ကာလမှ စ၍ နို့ရည်တိုက်ခြင်း၊ အစား အစာ ကျွေးမွေးခြင်း၊ နှပ်၊ တံတွေး၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်စသော အညစ် အကြေး များကို ရှို့ရှာခြင်း မရှိ၊ အမွေးနံ့သာကဲ့သို့ သဘောထားကာ သုတ်သင်ပေးခြင်း၊ အရွယ်အလျောက် ထိုက် တန်သော အဝတ်အစား၊ အဆင် တန်ဆာများ ဆင်ယင်ပေး ခြင်း စသည်တို့ကို ပြု၍ ယုယစွာ ကျွေးမွေး လာခဲ့ကြသည်။ သားသမီးများ အရွယ်ရောက် လာသောအခါ အတုံ့ အပြန် သဘောအားဖြင့် သားသမီးများက တဖန် ပြန်၍ မိဘ တို့ကို လုပ်ကျွေးခြင်း၊ ပြုစုခြင်းသည် ကျင့်ဝတ် တပါး။

(၂) မိဘတို့၌ ဆောင်ရွက်စရာ တစုံတခုသော ကိစ္စ ကြီးငယ် ပေါ်ပေါက်လာသောအခါများတွင် သားကောင်း၊ သမီးကောင်း ပြီသစွာ မိဘ ကိုယ်စား ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ခြင်း ကျင့်ဝတ်တပါး။

(၃) မိဘ လက်ထက်က ဆင်းသက်လာသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု၊ ယဉ်ကျေးသော အပြု အမူ များကို အစဉ် အလာ ဖျက် ဆက်လက်တည်ထွန်းအောင် စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်း သွားခြင်း ကျင့်ဝတ်တပါး။

(၄) သားသမီးပင် ဖြစ်သော်လည်း မိဘ ဆိုဆုံးမသော စကားကို နားထောင်မှသာ မိဘအမေ့ကို ခံထိုက်၏။ မိဘ စကားကို နားမထောင်ဘဲ မိဘကို အမြဲ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုနေ ချေက မိဘအမေ့ကို မခံထိုက်။ ထို့ကြောင့် အမေ့ကိုခံစားထိုက် သော သားကောင်း၊ သမီးကောင်း ဖြစ်စေခြင်းငှာ မိဘစကားကို နားထောင်ခြင်း၊ လေးစားခြင်း ကျင့်ဝတ်တပါး။

(၅) မိဘနှစ်ပါး ဆုံးပါး ကွယ်လွန်သွားလေသောအခါ သားကောင်း သမီးကောင်းပြီပြီ “ကောင်းရာသုဂသို့ လားရောက် စေကြောင်း” ရည်ရွယ်၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြု၊ အမျှပေးဝေခြင်း ကျင့်ဝတ်တပါး။ ဤငါးပါးပေဘည်း။

ချစ်သား သိင်္ဂါလ၊ ဤအကြောင်းတရား ငါးပါးတို့ဖြင့် လိမ္မာသောသားသမီးသည် အရှေ့အရပ်ဟု သမုတ်အပ်သော မိဘတို့ကို အဖန်တလဲလဲ အမြဲလုပ်ကျွေးအပ်ကုန်၏။ မွေးမြူအပ် ကုန်၏။ ဤသို့ပြုခြင်းသည် အရှေ့အရပ်ကို အမြဲတစေ ရှိခိုး နေသည် မည်သောကြောင့် သင့်ဖခင်သည် ဤသည်ကိုရည်ရွယ်၍

၂၀၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အရှေ့အရပ်ကို ရှိခိုးရစ်၊ မလစ်ဟင်းစေနှင့်ဟု မှာထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ချစ်သားသိင်္ဂါလ၊ နာဦးလော့။ သားသမီးတို့က မိဘတို့အား ပြုစုရာသော ကျင့်ဝတ်ငါးမျိုး ၊ ရှိသကဲ့သို့ပင် မိဘတို့က သားသမီး တို့အား ပြုစုရာသော ကျင့်ဝတ်သည်လည်း ထိုနည်း၎င်း ၊ ငါးမျိုးပင် ရှိပေ၏။ ငါးမျိုးဟူသော်ကား—

- (၁) မကောင်းမှုကို မပြုမှားမိအောင် တားမြစ်ခြင်းတပါး။
- (၂) ကောင်းသော အမှုမျိုးကို ပြုလုပ်အောင် ညွှန်ကြား တိုက်တွန်းခြင်း တပါး။
- (၃) အတတ်ပညာတတ်မြောက်အောင် သင်ကြား ပေးခြင်း တပါး။
- (၄) လုပ်ကိုင် စားသောက်ရန် အတွက် တတ်နိုင်သလောက် အရင်းအနှီး စိုက်ထုတ်ပေးခြင်း တပါး။
- (၅) အချိန်အရွယ် ရောက်လျှင် သင့်လျော်သည့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးခြင်း တပါး။ ဤငါးပါးပေတည်း။

ဤသို့ ငါးသွယ်ကျင့်ဝတ်၊ မချွတ်စေခြင်းအားဖြင့် မိဘတို့ သည် ကောင်းသော အရှေ့အရပ်ဟူသော အရာ၌ တည်ပေ ကုန်သည်ဖြစ်ရာ ထိုအခါ အရှေ့အရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ မိဘတို့ ဘက်မှ၎င်း၊ သားသမီးတို့ဘက်မှ၎င်း တစုံတခုသော ချွါယွင်းခြင်း မရှိသဖြင့် ဘေးရန်ဥသို့ လုံခြုံသည်မည်ပေ၏။

၁။ မိဘဝတ်၊ ဆရာသမားဝတ်၊ မယားဝတ်၊ လက်အောက် ငယ်သားဝတ်တို့ကို သိင်္ဂါလ သူဌေးသားက မမေးသော် လည်း အပြန်အလှန်သဘောအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားက ထည့်၍ ဟောသွားတော်မူ၏။

မေး အရှင်ဘုရား၊ အရှေ့အရပ်ကိုကား ထင်ရှားစွာ သိရပါပြီ။ တောင်အရပ်ဟူသည်ကိုဆက်၍ မှတ်သားလိုပါသေးသည် ဘုရား။ဟောတော်မူပါဦးဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သားသိင်္ဂါလ၊ ငါဘုရားသာသနာ၌ ဆရာသမားတို့သည် တပည့်တို့ပြုစုသော ကျင့်ဝတ်ကို အလှူခံထိုက်ပေသောကြောင့် ဒက္ခိဏဒိသာ=တောင်အရပ်မည်ကုန်၏။ တောင်အရပ်နှင့် တူသည်ဟု ငါဟောတော်မူ၏။ ထိုတောင်အရပ်နှင့်တူသော ဆရာသမားတို့အား တပည့် ဖြစ်သူတို့က ပြုရာသော ကျင့်ဝတ်သည်လည်း မချွတ်လျှင် ငါးပါးပင်တည်း။ ငါးပါးဟူသော်ကား-

(၁) ဆရာသမားလာသည်ကိုမြင်လျှင် ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း၊ နေရာဖယ်ပေးခြင်း၊ အလေးပြုခြင်း၊ ညောင်းညာသောအခါ နင်းနှိပ်၍ ခြေဆုပ်လက်နယ်ပြုခြင်း တပါး။ (၂) ဆရာ့ထံပါး တနေ့သုံးကြိမ် ဆည်းကပ်ခြင်း တပါး။ (၃) ဆရာ့စကားကို အလေးအနက်ပြု၍ မှတ်သားနာယူခြင်း တပါး။ (၄) ဤမှ ကြွင်းသော ချိုးရေ၊ သောက်ရေ၊ မျက်နှာသစ်ရေတည်ထားခြင်း၊ ညစ်နွမ်းသော အဝတ်ကို လျှော်ဖွပ်ပေးခြင်း၊ အစားအစာကို ရိုသေစွာ လုပ်ကျွေးပြုစုခြင်းတပါး။ (၅) ဆရာသင်ကြားပေးသည်ကို မှတ်သားမိနေအောင် အထပ်ထပ်ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈယ်ခြင်း တပါး။ ဤငါးပါးပင်တည်း။

ချစ်သား သိင်္ဂါလ၊ ဆရာသမားတို့သည် တပည့်တို့ပြုစုသော ကျင့်ဝတ်ငါးမျိုးအလှူကို ခံထိုက်သောကြောင့် ဒက္ခိဏဒိသာ=တောင်အရပ် မည်ပေကုန်၏။ ဆိုခဲ့သော ကျင့်ဝတ်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်ခြင်းသည် တောင်အရပ်နှင့် တူသော ဆရာသမား

၂၀၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တို့အား ရှိခိုးသည်လည်းမည်၏၊ ပူဇော်သည်လည်းမည်၏၊ ထိုသို့ ပြုခြင်းအားဖြင့် “ဤသူကား ဆရာမှန်းသမားမှန်း မသိတတ်” ဟူ၍ တပါးသူတို့ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကင်း၏။ ဘေးရန်ဥသို့ လုံခြုံ၍ ငြိမ်း၏။

ချစ်သား သိင်္ဂါလ၊ နာဦးလော့ တပည့်ဝတ်ငါးပါး ရှိလေ သည့်နည်းတူ တပည့်အပေါ်၌ ဆရာသမားတို့က ထားရှိသော ဝတ်သည်လည်း ငါးပါးပင်တည်း။ ယင်းငါးပါး ဟူသော်ကား—

(၁) သင်သည် ဤသို့ထိုင်၊ ဤသို့ရပ်၊ ဤသို့စား၊ ဤသို့သွား၊ ဤသို့နှင့်ပေါင်း၊ ဤသို့နှင့် မပေါင်းနှင့် ဟူ၍ ကောင်းရာရှေးရှု လျက် ဆိုဆုံးမခြင်း တပါး။ (၂) တပည့်တို့အား ရှင်းလင်း ပြတ်သားအောင် သင်ကြားပေးခြင်း တပါး။ (၃) သင်ကြား ရာ၌ ချိုသာသောစကားဖြင့် သင်ကြားခြင်း တပါး။ (၄) ပညာ အခြေခံ ရသည်အထိ စိတ်ရှည်ရှည်ထား၍ သင်ကြားပေးခြင်း တပါး။ (၅) အရပ်ထက်ဝန်းကျင်၌ အပိတ်အပင်အတားအဆီး မရှိ။ မည်သည့်အရပ်၌မဆို ဘဝရပ်တည်မှုရအောင် ပြုလုပ်ပေး ခြင်း တပါး။ (ပညာတတ်မြောက်ထားလျှင် မည်သည့်အရပ်၌ မဆို ရပ်တည်နိုင်ခြင်းကို ဆိုခြင်းဖြစ်၏) ဤငါးပါးပေတည်း။

ချစ်သား သိင်္ဂါလ၊ ဆိုခဲ့ပြီးသော ကျင့်ဝတ်တို့နှင့်ပြည့်စုံလျှင် ဆရာအား၎င်း၊ တပည့်အား၎င်း၊ တောင်အရပ် မျက်နှာမှ ဘေးငြိမ်း၏။ တပါးသူတို့ ဆိုပြောရှုတ်ချ ကဲ့ရဲ့စရာမရှိ ဖြစ်၏။ ဤသည်ကိုရည်၍ သင့်ဖခင်က သင့်အား “တောင်အရပ်ကို မမေ့လင့် အမြဲတစေ ရှိခိုးရစ်ပါလေ” ဟု မှာကြား ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

မေး။ ကောင်းပါပြီ ဘုရား။ နားလည်ပါပြီ ဘုရား။ အနောက်အရပ်မည်ပုံကို ဆက်၍ ကြားနာမှတ်သားလို၍ ဟောတော်မူပါဦး ဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သား သိင်္ဂါလ၊ မယားဟူသည် လင်၏နောက် သို့သာအစဉ်တစိုက်လိုက်ရိုးထုံးစံရှိလေသောကြောင့် ပစ္ဆိမဒိသာ= အနောက်အရပ်မည်ပေ၏။ လင်ယောက်ျားဖြစ်သူသည် အနောက် မျက်နှာဖြစ်သော မယားတို့အား ပြုရာသော ကျင့်ဝတ်သည် လည်း ငါးပါးပင် ရှိပေ၏။ ယင်းငါးပါးကား—

- (၁) မထေမဲ့မြင်၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ၊ နားမခံသာသော စကား မျိုးကို မဆိုလေဘဲ ချိုသာစကားဖြင့် ဆိုပြော ဆက်ဆံခြင်း။
- (၂) လုပ်ကိုင်၍ ရရှိသမျှဥစ္စာကို မယားထံ အပ်နှံခြင်း။
- (၃) မိမိမယားကိုလွန်၍ အခြားတပါး မိန်းမကို မသွားလာ ခြင်း။
- (၄) မိမိ အခြေအနေကိုလိုက်သော ထိုက်တန်သော အဝတ်အစားများ ဆင်ယင်ပေးခြင်း။
- (၅) နိုင်လိုမင်းထက် နှိပ်စက်ကလူ မပြုခြင်း။ ဤငါးပါးပေတည်း။ ချစ်သားသိင်္ဂါလ၊ ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် လင်ဖြစ်သူသည် မယားအား လုပ်ကျွေးအပ်၏။ ဤသို့ လုပ်ကျွေးခြင်းသည် အန္တရာယ် ခပ်သိမ်း ငြိမ်း၍ အနောက်ကို ရှိခိုးသည်လည်း မည်ပေ၏။ ပူဇော်သည်လည်း မည်ပေ၏။ ထို အနောက်မှ ဖြစ်သော အန္တရာယ်သည် မရောက်နိုင်ဖြစ်သတည်း။ ဤသည်ကို ရည်ရွယ်၍ သင့်ဖခင်က သင့်အား “ငါ့သား အနောက်အရပ်ကို မမေ့လေနှင့် အမြဲတစေ ရှိခိုးပါလေ” ဟူ၍ မှာထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၂၀၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ချစ်သား သိင်္ဂါလ၊ နာဦးလော့။ လင့်ဝတ်ငါးပါး ရှိသည့် နည်းတူပင်လျှင် မယားဝတ်လည်း ငါးပါးပင် ရှိသည် ဖြစ်၏။ ယင်းငါးပါး ဟူသော်ကား—

- (၁) အိမ်တွင်းမှုဆိုင်ရာတို့ကို မလစ်ဟင်းရအောင် ပြုလုပ်ခြင်း။
 - (၂) လင်ဖြစ်သူ ရှာဖွေ၍ မိမိထံ အပ်နှံသော ပစ္စည်းများကို မယိုမဖိတ်ရအောင် သိမ်းဆည်းခြင်း။
 - (၃) လင်မှ တပါး အခြားယောက်ျားနှင့် လွန်ကျူး၍ မကျင့်မှားခြင်း။
 - (၄) ပျင်းရိခြင်းမှ ကင်းခြင်း။
 - (၅) လင့်ဆွေမျိုး၊ မိမိဆွေမျိုး မခွဲခြားဘဲ သင့်လျော်အောင် ပေးကမ်း ချီးမြှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း။
- ဤငါးပါးတည်း။

ချစ်သား သိင်္ဂါလ၊ ဤငါးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် မယားဖြစ်သူသည် လင်ကို လုပ်ကျွေး ပြုစုအပ်၏။ ဤသို့ ပြုစုခြင်းအားဖြင့် အနောက်အရပ်က လုံခြုံအောင် ဆိုပိတ်သည်မည်၏။ ဘေးကင်း၏။ ဘေးပင် သိမ်း မရှိသည် ဖြစ်၏။ အမြဲ လင်ယောက်ျားကို ရှိခိုး ပူဇော်နေသည် မည်၏။ ဤအဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ အနောက်အရပ်ကို မမေ့လင့် အမြဲတစေ ရှိခိုး ရစ်ပါလေဟူ၍ သင့်အား သင့်ဖခင်က မှာကြား ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သတည်း။

မေး။ ကောင်းလှပါပြီ အရှင်ဘုရား။ နားလည်ပါပြီ။ မြောက်အရပ်ဟူသည်ကို ဆက်လက်၍ မိန့်ကြားတော်မူပါဦး ဘုရား။

ဖြေ။ နာလော့ ချစ်သားသိင်္ဂါလ၊ ကောင်းသော မိတ်ဆွေတို့သည် ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက် စေတတ်သောကြောင့် ဥတ္တမဒိသာ = မြောက်အရပ် မည်ပေကုန်၏။ သူတော်ကောင်းဖြစ်သော

အမျိုးသားသည် ယင်းမိတ်ဆွေများအား ပြုရာသော ကျင့်ဝတ် သည်လည်း ငါးပါးရှိပေ၏။ ငါးပါးဟူသော်ကား—

(၁) ဘကြီးတန်သူကို ဘကြီး၊ ဦးရီးတန်သူကို ဦးရီးစသော အားဖြင့် ရိုသေစွာ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုဆက်ဆံခြင်း။ (၂) ပေးကမ်း ချီးမြှင့်ခြင်း။ (၃) ဆင်းရဲရောက်သော် ကယ်တင်ခြင်း။ မိတ်ဆွေအကျိုးကို သည်ပိုးဆောင်ရွက်ခြင်း။ (၄) မျက်မှောက် မျက်ကွယ်မရွေး ရိုသေလေးစားခြင်း။ (၅) အလိုရှိသော အရာများရှိက ယူပါ ခွင့်ပြုထားခြင်း။ ဤငါးပါးပေတည်း။ ဤငါးပါးသောဝတ်ကို မချွတ်စေခြင်းအားဖြင့် မြောက်အရပ်ကို လုံခြုံအောင် ဆိုပိတ်ထားသည် မည်ပေသဖြင့် ထိုအရပ်မှ တစုံ တခုသော ဘေးအန္တရာယ်သည် ရောက်နိုင်တော့မည် မဟုတ်။ ဤသည်ကိုရည်၍ သင့်ဖခင်သည် သင့်အား “မြောက်အရပ်ကို ရှိခိုးရစ်ပါလေ” ဟူ၍ မှာထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ချစ်သား သိင်္ဂါလ၊ မိမိက တုံ့ပြန်၍ မိတ်ဆွေအပေါ်၌ ပြုရာသော ကျင့်ဝတ်သည်လည်း ငါးပါး ရှိပေသည်။ ယင်း ငါးပါးကား—

(၁) တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့် မိတ်ဆွေဖြစ်သူ သတိမေ့လျော့၍ နေခဲ့သော် စောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်ခြင်း။ (၂) မေ့လျော့နေသူ မိတ်ဆွေ၏ ပစ္စည်းများကို မပျောက် မပျက်ရအောင် စောင့်ရှောက် သိမ်းဆည်းထားခြင်း။ (၃) ရွံ့ကြောက်တတ်သော မိတ်ဆွေအား “ငါ့ရှိပြီ” ဟူ၍ မကြောက်အောင် အားပေးခြင်း။ (၄) ဘေးအန္တရာယ်တခုခု တွေ့ကြုံလေသောအခါ စွန့်လွှတ်၍ မပြေးခြင်း။ (၅) မိမိ၏

၂၁၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မိတ်ဆွေပင် မရှိတော့သော်လည်း ၎င်း၏ သားသမီးများအား ဆက်လက်၍ တတ်နိုင်သလောက် စောင့်ရှောက်ခြင်း။ ဤငါးပါး ပေတည်း။ ဤငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်ရှိသော် မြောက်အရပ်ကို ဖုံးလွှမ်းသည် မည်ပေ၏။ ယင်းသို့ပြုခြင်းဖြင့် မြောက်အရပ်မှ တေးအန္တရာယ်များ မရောက်လာနိုင်။ တေးခပ်သိမ်း ငြိမ်း၏။ ချစ်သား သိင်္ဂါလ၊ ဤသည်ကို ရည်၍ သင့်ဖခင်သည် မြောက် အရပ်ကို ရှိခိုးရစ်ပါလေဟူ၍ သင့်အား မှာကြားသွားခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

မေး။ ကောင်းပါပြီ။ နားလည်ပါပြီဘုရား။ အောက်အရပ် ဟူသည်ကို သိလိုပါသေး၏။ ဆက်လက်၍ ဟောတော်မူပါဦး ဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သား သိင်္ဂါလ၊ ကျေးကျွန် အလုပ်သမားတို့ သည် မိမိအောက် ယုတ်နိမ့်သူများဖြစ်သော ပစ္စိမဒ္ဒိသား = အောက်အရပ် မည်ပေကုန်၏။ ယင်းသူတို့အား အကြီးအကဲ ဖြစ်သူက ပြုရာသော ကျင့်ဝတ်သည်လည်း ငါးပါးပင်ရှိပေ၏။ ငါးပါးဟူသည်ကား—

- (၁) အားအင်နှင့်မျှတရုံ အလုပ်ကို ခိုင်းခြင်း။
 - (၂) နာမကျန်း ရှိသောအခါ အလုပ်မခိုင်းဘဲ အနာပျောက် ရေးဆေးဝါးများ ကုသပေးခြင်း။
 - (၃) လုပ်၍ရသမျှကို မိမိချည်း မယူလေဘဲ လုပ်သူနှင့် မျှမျှတတခွဲဝေ၍ ယူခြင်း။
 - (၄) ထိုကံ သင့်သော ရိက္ခာ လုပ်ခများကို ပေးခြင်း။
 - (၅) အလုပ်ကို အားလပ်ခွင့်၊ ရပ်နား အပန်းဖြေခွင့်ပေး၍ နားနားနေနေ လုပ်ကိုင်စေခြင်း။
- ဤငါးပါးပေတည်း။ ဤကျင့်ဝတ်နှင့်

ပြည့်စုံလျှင် အောက်အရပ်ကို ဖုံးလွှမ်းသည် မည်ပေ၏၊ အောက် အရပ်မှ ဘေးခပ်သိမ်းငြိမ်း၍ အမြဲတစေ ရှိခိုးနေသည် မည်ပေ၏။ ချစ်သား သိင်္ဂါလ။ သင့်ဖခင်သည် ဤသည်ကို ရည်ရွယ်၍ သင့်အား အောက်အရပ်ကို ရှိခိုးရစ်ပါလေဟူ၍ မှာကြားသွားခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

အို ချစ်သားသိင်္ဂါလ၊ ထိုနည်းလည်းကောင်း လက်အောက် ငယ်သားများက အကြီးအကဲအရှင်သခင်များအား ပြုရာသော ကျင့်ဝတ်သည်လည်း ငါးပါး ရှိပေ၏။ ငါးပါးဟူသော်ကား—

- (၁) အရှင်သခင် အိပ်ရာက မထခင် အရင်ထခြင်း။
 - (၂) အိပ်သောအခါ နောက်မှအိပ်ခြင်း။
 - (၃) အရှင်သခင်၏ ဥစ္စာကို မခိုးဘဲ ပေးမှုသာ ယူခြင်း။
 - (၄) အလုပ်ကို ရှင်ရှင် လန်းလန်း လုပ်ကိုင်ခြင်း။
 - (၅) အရှင်သခင်ကို အမြဲအားဖြင့် ထုတ်ဖော် ချီးကျူး၍ ပြောဆိုခြင်း။ ဤငါးပါးပေတည်း။
- ဤငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသည်ရှိသော် အောက်အရပ်ကို ဖုံးလွှမ်းသည် မည်ပေ၏။ ဘေးခပ်သိမ်းငြိမ်း၍ အောက်အရပ်မှ မည်သည့် အန္တရာယ်မှ မရောက်လာနိုင်တော့။ ထို့ကြောင့် ဤသည်ကိုရည်၍ သင့်အား “အောက်အရပ်ကို မမေ့လေနှင့်” ဟူ၍ သင့် ဖခင်က မှာကြားသွားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မေး။ ကောင်းလှပါပြီ ဘုရား၊ နားလည်ပါပြီ ဘုရား။ အထက်အရပ်ဟူသည်ကို သိလိုပါ၍ ဆက်လက်ဟောကြားတော် မူပါရန် တောင်းပန်ပါသည်ဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သားသိင်္ဂါလ၊ ရသေ့ ရဟန်းတို့မည်သည် လူတို့ ထက်မြင့်မြတ်သောအကျင့်ရှိပေကုန်သောကြောင့် ဥပရိမဒိသာ=

၂၁၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အထက်အရပ်တို့မည်ကုန်၏။ ထို အထက်အရပ်ဖြစ်သော ရဟန်း တို့အား လူတို့က ပြုရာသော ကျင့်ဝတ်သည်လည်း ငါးပါး ရှိပေ၏။ ငါးပါးဟူသော်ကား—

(၁) မေတ္တာဖြင့် ကာယကံမြောက် ကိုယ်တိုင် သွား၍ ပင့်ခြင်း၊ ကိုယ်တိုင် သောက်ရေ သုံးရေ မျက်နှာသစ်ရေများ တည်ထားခြင်း၊ ခြေ၊ ကျောက်ကုန်း စသည်တို့ကို ကိုယ်တိုင် ချေးတန်းပေးခြင်း၊ အဝတ် သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင် လျှော်ဖွပ် ပေးခြင်း။ (၂) မေတ္တာဖြင့် ဝစီကံမြောက် ရဟန်းတော် များအား “လူကြပါ” ဟူ၍ နှိုးဆော်ခြင်း၊ ကောင်းချီးပေးခြင်း၊ ချီးသာစကားဖြင့် ရိုသေစွာဆက်ဆံခြင်း။ (၃) မေတ္တာဖြင့် မနောကံမြောက် ကျန်းမာပါစေ၊ ချမ်းသာပါစေဟု မေတ္တာ ပို့ခြင်း။ (၄) အလှူတံခါးကို အမြဲဖွင့်၍ထားခြင်း။ (၅) ဆွမ်း ခဲဘွယ် တောဇဉ်ကို လှူဒါန်းခြင်း။ ဤငါးပါးတည်း။ ဤငါး ပါးနှင့် ပြည့်စုံခဲ့သော် အထက်အရပ်လုံသည် မည်ပေ၏။

ချစ်သားသိင်္ဂါလ၊ အထက်အရပ် မည်ပေသော ရဟန်းတို့က လူဒါယကာတို့အား ပြုရာသော ကျင့်ဝတ်တို့ကား ခြောက်ပါး ရှိပေ၏။ ခြောက်ပါးဟူသည်ကား—

(၁) မကောင်းမှုကို တားမြစ်ခြင်း။ (၂) ကောင်းမှုကို တိုက်တွန်းခြင်း။ (၃) မေတ္တာဖြင့် ကောင်းကျိုးကို ရွှေ့ရှု၍ ချီးမြှောက်ခြင်း။ (၄) မကြားဘူးသော တရားစကားကို ဟောကြားခြင်း။ (၅) ကြားပြီး နာပြီး တရားတို့ကို လိုက်နာ ကျင့်ကြံအားထုတ်စေခြင်း။ (၆) ဒါန၊ သီလစသော သုဂတိသို့ လားရောက်ကြောင်း ကောင်းသောခရီးကို ညွှန်ကြားခြင်း

ဤသို့အားဖြင့် ခြောက်ပါးတည်း။ ဤကျင့်ဝတ်နှင့် မချွတ်ပြည့်စုံခဲ့သော် အထက်အရပ်ကို ပိတ်ဆို့သည် မည်၏။ အထက်အရပ်မှ တေးမရှိ၊ ငြိမ်း၏။ ချစ်သားသိင်္ဂါလ။ ဤသည်ကို ရည်၍ သင့်ဖခင်က သင့်အား “အထက်အရပ်ကို မမေ့လေနှင့်။ အမြဲတစေ ငါ့သား ရှိခိုးရစ်ပါလေ” ဟူ၍ မှားကြားသွားခြင်းဖြစ်ပေသည်။

အို ချစ်သားသိင်္ဂါလ၊ သင်သည် သင့်အဖ မှားကြားခဲ့သော စကားကို အကယ်၍ လိုက်နာ နားထောင်လိုသည် ဖြစ်အံ့။ ဤ ငါ ဟောကြားအပ်ပြီးသော အရပ်ခြောက်ပါးတို့ကို ရှိခိုးလေလော့။

အရှင်ဘုရား၊ တရားတော်ကား အလွန် နှစ်သက်ဘွယ်ကောင်းပါပေစွ။ ယနေ့မှစ၍ အသက် ရှည်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး တပည့်တော်အား ရတနာသုံးရပ်ကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သော ဒါယကာဟူ၍ မှတ်တော်မူပါဘုရားဟူ၍ လျှောက်ပြီးလျှင် သိင်္ဂါလသူဌေးသားသည် သရဏဂုံ တည်လေ၏။

(သိင်္ဂါလော ဝါဒသုတ်မှ)

သာသနာရေး

ပြဿနာ = အခွန်ရှည်စွာတည်မှု၊ မတည်မှု။

မေးလျှောက်သူ = အရှင်သာရိပုတ္တရာ။

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဗုဒ္ဓ မြတ်ဘုရား၏ လကျော်ရံ အဂ္ဂသာဝက^၁ ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူလေရာရာသို့ နောက်တော်မူ စားမကွာ လိုက်ပါရသည်က များလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ၁၁ ဝါစေ့ရောက် ၁၂ ဝါမြောက်၌ ဝေရဉ္စုပြည်သို့ ကြွသွားတော်မူလေရာ အရှင်သာရိပုတ္တရာ သည်းလည်း အရှင်အာနန္ဒာတို့နှင့်အတူ နောက်တော် ပါးမူ ငါ့သွား၏။

ဝေရဉ္စုပြည်၌ ဝါကပ်တော်မူသောအခါ ဗုဒ္ဓ မြတ်ဘုရားနှင့် နောက်ပါရဟန်း ပရိသတ်အားလုံး အစား ဆင်းရဲတော်မူကြ သည်သဘောက အနေလည်း ဆင်းရဲတော်မူ၏။ အခြား မြို့ရွာ

၁။ အဂ္ဂသာဝက၊ အဂ္ဂ + သာဝက။ အဂ္ဂ = အထွတ်ဆုံး အမြတ်ဆုံးသော၊ သာဝက = တပည့်။ အဂ္ဂသာဝက = အထွတ်အမြတ်ဆုံး တပည့်ကြီး။

များ၌ ရွှေကျောင်းတော်ကြီး၊ မိုးပါးနီးမျှသော အဆောက်အဦးများ၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော်လည်း ဝေရဉ္စပြည်၌ကား ကြမ်းထော်သော မုယောဆွမ်းကြီးကို မဝတဝ မျှတ၍စားကြရကုန်၏။ နေရာထိုင်ခင်းမှာလည်း တမာပင် ပေါများသော ကျူတောကြီးအတွင်း၌ ဆင်းရဲစွာ နေတော်မူကြရကုန်၏။

အခါတပါးတွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် သစ်တပင်ရင်း၊ ဝါးတပင်အောက် ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ နေစဉ် သာသနာတော်အရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ဆင်ခြင် စဉ်းစားမိလေသတတ်။

ဂင်္ဂါဝါဠု၊ သဲစုမက၊ ဗုဒ္ဓအဆူဆူ၊ ပွင့်တော်မူသွားကြလေကုန်ပြီ။ ထိုအဆူဆူပွင့်တော်မူလေပြီးသော ဘုရားသခင် များစွာ တို့အနက် အဘယ်မည်သော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာသည် ကြာမြင့်စွာ တည်လေသနည်း။ အဘယ်မည်သော မြတ်ဘုရား၏ သာသနာသည် ကြာမြင့်စွာ မတည်သနည်း။ အရှည်တည်လျှင် အဘယ်ကြောင့် တည်သနည်း။ မတည်လျှင် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် မတည်လေသနည်း။

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ထိုအကြောင်းကို ပြဿနာတရပ် အနေဖြင့် အဖန်ဖန်၊ အထပ်ထပ် သုံးသပ် ဆင်ခြင်သော်လည်း အဖြေမှာ ထွက်မလာဘဲ ဖြစ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဘုရားထံချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းကို လျှောက်ထားမေးမြန်းခြင်းပြုလေ၏။

မေး။ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား၊ အဆူဆူပွင့်တော်မူသွားသောဘုရားသခင်တို့အနက်တွင် အဘယ်ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ သာသနာသည် အခွန်ရှည်ကြာစွာ တည်ပါ

၂၁၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သနည်း။ အဘယ်မြတ်ဘုရား၏ သာသနာသည် ကြာမြင့်စွာ မတည်ပါသနည်းဘုရား။

ဖြေ။ အို ချစ်သားသာရိပုတ္တရာ၊ ကိုးဆယ့်တကမ္ဘာထက်၌ ပွင့်ထွန်းတော်မူသွားသော ဝိပဿီပုမြတ်စွာဘုရား၊ ၎င်းနောက် ပွင့်တော်မူသွားသော သိခီဘုရား။ ဝေဿဘူဘုရားသခင်တို့၏ သာသနာကား ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းမရှိ။ သာဝက နှစ်ဆက် လွန်က ကွယ်ပသွားလေကုန်၏။

အို ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ၊ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာထက်၌ ပွင့်တော် မူသွားကြသော ကကုသန၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပဘုရားသခင်တို့၏ သာသနာကား ကြာမြင့်စွာ တည်ပေသည် ချစ်တပည့်။

မေး။ အရှင်ဘုရား ဝိပဿီ၊ သိခီ၊ ဝေဿဘူ ထိုဘုရားသုံးဆူ တို့၏သာသနာမှာ အဘယ်ကြောင့် ကြာရှည်စွာ မတည်ပါ သနည်း ဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်တပည့် သာရိပုတ္တရာ၊ ထိုသုံးဆူသော ဘုရား သခင်တို့ကား တပည့်တို့အား များစွာ တရားဟောခြင်းလည်း မပြုကြ။ ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း များစွာ ပညတ်ခြင်း မရှိကြ။ ပါတိမောက်ကိုလည်း မပြုကြ။ သုတ္တ၊ ဂေယျ၊ ဂါထာ စသော ဒေသနာတို့လည်း အနည်းငယ်မျှသာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ တပည့် ရဟန်းတို့သည်လည်း ဆရာဖြစ်သော ဘုရားအထံ မှောက်သို့ ခြောက်နှစ်တကြိမ်သာလျှင် လာရောက်၍ သြဝါဒ

၁။ သိမ်တုင်း၌ သံဃာများစုဝေး၍ ပရိသတ်ရွှေ့တွင် ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ် ကျင့်စဉ်များ ရွတ်ဆိုခြင်း။

ပါတိမောက်ဖြင့် ဥပုသ်ပြုကြကုန်၏။ ဥပုသ် ပြုအံ့သောအခါ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအပြင်၌ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ကျောင်း တိုက်တို့၌ နေထိုင်ကြကုန်သော သံဃာတော်တို့ကို ဥပုသ်ဆောင် သော နတ်တို့သည် ဥပုသ်ခန့် နီးကပ်လာသောအခါ-

“အရှင်မြတ်တို့ဘုရား၊ မနက်ဖြန် ဥပုသ်နေ့ကြိမ်ပါပြီ၊ သိမ်သို့ ကြွတော်မူကြရန် ပြင်ဆင်တော်မူကြပါကုန် ဘုရား” ဤသို့ နှိုးဆော်ပြီးလျှင် နတ်တို့၏အာနုဘော်ဖြင့် ဘုရားသခင် ရှေ့တော် မှောက်သို့ရောက်အောင် ဆောင်ပို့ပေးကြကုန်သည်။ ရောက်သော အခါ သံဃာ့အစည်းအဝေး၌ ရှေးဘုရားတို့ ပြုမြဲ ဖြစ်သော ဩဝါဒပါတိမောက်ကို ပြကြကုန်သည်။

ဤသို့လျှင် ဆုံးမဟောကြားအပ်သော တရားဒေသနာတော် သည် အနည်းငယ်သာ ဖြစ်ရကား ထိုဘုရားတို့၏ သာသနာသည် အခွန်ရှည်ကြာစွာ မတည်၊ သာဝကတဆက်၊ နှစ်ဆက်သာ တည်၍ ကွယ်ပ လေသတည်း။

အို ချစ်သားသာရိပုတ္တရာ၊ ကကုသန်၊ ကောဏာဂုံ၊ ကဿပ ဟူသော ဘုရားသုံးဆူတို့ကား တပည့်သာဝကတို့အား တရားကို များစွာလည်း ဟောတော်မူကြသည်။ သံဃာများအား လခွဲ တကြိမ် ဥပုသ်ပြုတော်မူစေသည်။ ဟောကြားအပ်သော တရား များသည်လည်း သီတံဖြင့် သီကုံးအပ်သော ပန်းကဲ့သို့ ပရမ်းပတာ မရှိဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုဘုရားတို့၏သာသနာကား အခွန် ရှည်ကြာစွာတည်သည် ဖြစ်သတည်း။

မေး။ ဘုန်းတော်ကြီးလှပါသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဘုရား တဆူပွင့်တော်မူရန်မှာ လွန်စွာ ခဲယဉ်းလှစွာသော ဒုလ္လဘ

၂၁၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တရားကြီး ဖြစ်ပါ၏။ သာသနာတော် အရှည်သဖြစ် တည်နေ
မှသာ သတ္တဝါအများ စီးပွားချမ်းသာ ဖြစ်ထွန်းမည် ဖြစ်ပါ
သည်။ သို့ပါသောကြောင့် ကိုယ်တော်မြတ်၏ သာသနာသည်
ရှည်စွာ ထွန်းပရစ်စေခြင်းငှာ သာဝကတို့အား ဝိနည်းသိက္ခာ
ပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူပါ။ တရားကို များစွာ ဟောပေးတော်မူပါ
ဘုရား။

ဖြေ။ အို ချစ်တပည့်၊ ငံ့ဦးလော့၊ ဆိုင်းဦးလော့၊ သိက္ခာပုဒ်
ပညတ်သင့်သော အချိန်အခါကို ငါဘုရား သိတော် မူ၏။
ယခုအခါ သံဃာပရိသတ်သည် ထွတ်မြတ် စင်ကြယ်လျက်ပင်
ရှိပေသေးသည်။ သာသနာညစ်နွမ်း၊ စွန်းထင်း၊ ပေကျံအောင်
အညစ်အကြေးပြုသူ မရှိ။ ပစ္ဆိမဘဝိက ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ
သောတာပန်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ချစ်တပည့်၊ နောင်အနာဂတ်အခါတွင် လူမျိုးအသီးသီးမှ
အသီးသီးသော သူများသည် သာသနာကို သက်ဝင်ကြည်ညို
ကြွယ်ဝဖြင့် ရဟန်းပြုလာကြရာ၌ အာသဝတို့၏တည်ရာ ဖြစ်သော
ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့သည် ပွားစီးကြကုန်လတံ့။ လာဘ်ကို
မျှော်ကိုး တောင့်တကြ၍ ၎င်း၊ အခြံအရံကို လိုလားကြ၍ ၎င်း
အကုသိုလ်ဖြစ်ကြောင်း မကောင်းမှုတရားကို ပွားများစေလတံ့၊
ထိုအခါ ထိုအဖြစ်တို့ကို ဖျောက်ခြင်းငှာ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ရ
လတံ့ဘု မိန့်တော်မူ၏။

(ဝိနယပိဋက ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်၊ ဝေရဉ္စကဏ္ဍမှ)

လက်ဝဲရံ လက်ျာရံ ရာထူးခန့်ထားခြင်းကိစ္စ

ပြဿနာ=မျက်နှာလိုက်မှု။

မေးလျှောက်သူ=ရဟန်းများ။

လူတွေကို မက်လုံးပေးနေသော နေရာတွင် ရာထူးသည် ထိပ်ဆုံး နေရာက ပါဝင်နေ၏။ သို့ကြောင့်ပင် လူတို့သည် ရာထူးကို မက်လုံးထားကြသည်။ ငမ်းကြသည်။ မျှော်မှန်းကြ၏။

ရာထူးသည် လူကို ယစ်မှူးစေတတ်၏။ ရူးချာသွားအောင် လုပ်တတ်၏။ ကမ္ဘာ၌ လူမျိုး အသီးသီး၊ ဘာသာ အသီးသီး၊ နိုင်ငံ အသီးသီး ရှိကြသည့်အနက် ရာထူးကို မမက်မောသော လူမျိုး၊ ရာထူးကို မခင်တွယ်သော၊ ရာထူးမလိုချင်သော နိုင်ငံ ဟူ၍ မရှိ။

ကမ္ဘာသည်လူနှင့်မကင်းနိုင်သကဲ့သို့ လူသည်လည်း ရာထူးနှင့် မကင်းနိုင်ချေ။ ရာထူးကိုမက်မောကြ၏။ တောင့်တကြ၏။ လိုချင် ကြ၏။ ရသောသူတို့အဘို့ ပြုံးနိုင်သော်လည်း မရသောသူတို့ကား ရာထူးကို အကြောင်းပြု၍ မကျေနပ်မှုများပင် ဖြစ်ပွားကြကုန် လေ၏။

သို့ကြောင့် သတ္တုချလိုသော် ရာထူးကြောင့် ချစ်သော သူငယ်ချင်း မုန်းသွားခြင်း၊ မုန်းရာမှ ဆက်စပ်မရအောင် ကွဲသွား

၂၂၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ခြင်း၊ ကဲ့ရာမှ တယောက်မျက်နှာကို တယောက် မကြည့်နိုင်သည် အထိဖြစ်ရခြင်းစသည့် မလိုလားအပ်သော အဖြေများ ထွက်လာ သည်ကို တွေ့နိုင်၏။

ရာထူးသည် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ကလသုံးပါး တို့ကို ပိုင်၏။ ထင်သလို ချယ်လှယ်နိုင်၏။ ရာထူးကို လက်မခံဘဲ တော်လှန်နိုင်သောခေတ်ဟူ၍ မရှိ။ ရာထူးကသာ လူတွေကို ခေတ်အမျိုးမျိုး၌ စိုးမိုးခဲ့သည်။ ချယ်လှယ်ခဲ့သည်။ ယစ်မှူး စေခဲ့သည်။

သာမန် လူသားလောကကို မဆိုထားဘိ ရဟန်းလောက တွင်းကိုပင်လျှင် ရာထူးသည် ဝင်ရောက် ထိုးနှက်နိုင်စွမ်း ရှိလေ သည်။ ရာထူးကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတော်များ ဖြစ်လျက် နှင့်ပင် မတွေးထိုက်သည်ကို တွေးခေါ်ကုန်ခဲ့ပြီ၊ မထင်အပ်၊ မထင်သင့်၊ မထင်ထိုက်သည်ကိုပင် ထင်မှား ကုန်ခဲ့ဘူးပြီ။

မှန်၏။ အချိန်ကား ဂေါတမ ရှင်တော်ဘုရား ပွင့်လာ၍ မကြာသေးသော နှစ်ပတ်လည်ကာလ၏ ပတ်ဝန်းကျင်အတွင်းက ဖြစ်ပေ၏။

ထိုအချိန်က ဘုရားသက်တမ်းအားဖြင့် တနှစ်သား မျှသာ ရှိသေးသော၊ မြတ်ဘုရားသည်လည်း မြို့ရွာအနှံ့အပြားတို့သို့မရောက် လေသေး။ တရားတော်ကိုလည်း များများစားစား ဟောကြား ရခြင်း မရှိလေသေး။ သို့ကြောင့် သာသနာ့ သန်ကောင် စာရင်း၌—

- (၁) ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်း ၅-ပါး။
- (၂) အရှင်ဗသနနှင့် ၅၅-ပါး။
- (၃) ဘဒ္ဒဝဂ္ဂီရဟန်းများ ၃၀-ပါး။

(၄) ဥရုဝေဠနှင့် ၁၀၀၀-ပါး။

ပေါင်း- ၁၀၉၀-ပါး။

ထိုအချိန်၌သံဃာ့ဦးရေမှာ (၁၀၉၀) မျှသာရှိပေသေးသည်။ ရာထူးသည် လူကိုလည်းမရှောင်၊ ရဟန်းကိုလည်း ချမ်းသာမခပး၊ ဖမ်းစားတတ်၏၊ ယစ်မှူးစေတတ်၏။ အဆိုပါ သံဃာပေါင်း တထောင်ကျော်ထဲတွင် ပုထုဇဉ်ရဟန်းများလည်း ပါဝင်နေသည် ဖြစ်ရာ ရာထူးသည် ပုထုဇဉ်ရဟန်းလောကတွင်းသို့ ထွင်းဖောက် ဝင်ရောက်ပြီး ထိုးနှက်ခြင်းပြုလေ၏။ အကြောင်းကား လကျာ တော်ရုံ၊ လက်ဝဲတော်ရုံ ရာထူးခန့်ထားခြင်းမှ မြစ်ဖျားခံသတည်း။
ဖြစ်ပုံကား-

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးလူဒါနိုးသော ဝေဠုဝန် ကျောင်းတော်ကို အလှူခံပြီး၍ သုံးရက်မြောက်သောနေ့ဖြစ်၏။

နောက်လိုက် တပည့် ၂၅၀စီ ခြံရံလျက် ဥပတိဿနှင့် ကောလိတမည်သော ပရိဗိုဇ်နှစ်ဦး ဘုရားသခင်ထံဝင်လာသည်။ ရဟန်းပြုပေးတော်မူပါဟု တောင်းခံကြသည်။ ဟိတိက္ခ၊ ရဟန်းပြုပေး၍ တရားဟောလျှင် ရဟန္တာ ဖြစ်ကုန်လေ၏။

ထိုအခါ မြတ်ဘုရားက သံဃာ့အစည်းအဝေး ခေါ်စေပြီး ယင်း သံဃာ့ အစည်းအဝေး၌ ဥပတိဿအား သာရိပုတ္တရာ ဘွဲ့မည်နှင့် “လကျာတော်ရုံ” အဖြစ် ရာထူးခန့်တော်မူလိုက်သည်။ ကောလိတအား မောဂ္ဂသာန်ဟူသောဘွဲ့မည်နှင့် “လက်ဝဲတော်ရုံ” အဖြစ် ရာထူးခန့်တော်မူလိုက်သည်။

၂၂၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထိုအခါ သံဃာ့ပရိသတ်၌ မကျေမနပ် ကြက်စီကြက်စီ ဖြစ်ကုန်လေ၏။ အချို့တို့က အရင်လူအရင်၊ နောက်လူနောက် ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်သာ ခန့်ထားထိုက်သည်ဟု ဆိုကုန်၏။

ဥပတိဿ၊ ကောလိတတို့ထက် ရှေးကျသော (၀၇) အရှင် သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ထက် ဦးဦးဖျားဖျား ရဟန်း ဖြစ်နှင့် နေကြသော ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းများထဲက အရှင်ကောဏ္ဍည သော်၎င်း၊ သို့မဟုတ် အရှင်ဝပ္ပသော်၎င်း တဦးဦးကို ခန့်ထား ထိုက်သည်။

သို့မဟုတ် အရှင်ယဿ၊ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂီညီနောင် သုံးကျိပ်နှင့် တထောင်မျှသော ဥရုဝေဠရဟန်းများထဲက တဦးဦးကိုဖြစ်စေ “အဂ္ဂသာဝက၊ မဟာသာဝက” ဖြစ်သော လကျိာရံ၊ လက်ဝဲရံ မှုထူးကို ပေးသင့်သည်ဟု ယုဆကာ ပထမသော် တိုးတိုး တိတ်တိတ်ကြိတ်၍ မကျေမနပ် ဖြစ်နေကြသည်။ နောက်မအောင် နိုင်သည့်အဆုံးတွင်—

“ရာထူးပေးရာ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားမျှတခြင်းမရှိ။ မျက်နှာလိုက်၍ ပေးတော်မူသည်။ လက်ရင်းတပည့်ကြီးများကို ကျော်လွန်ကာ နောက်မှပေါ်လာသော ရွှေကြာပင်များကို အခရားပေး၍ မြှောက်စားသည်။”

ဤသို့လျှင် မြတ်ဘုရားကိုပင် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင် ကုန်ကြလေ၏။ မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်လာကုန်လေ၏။ အချင်းချင်း တီးတိုးစကားဖြင့် အတင်းပြောကြကုန်၏။

မေး။ ငါ့ရှင်၊ အရှင်ကောဏ္ဍညလို့ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများကို
ဘေးချိတ်ပြီး နောက်မှပေါ်လာတဲ့ ဥပတိဿနဲ့ ကောလိတကို
လက်ဝဲ လက်ျာရာထူး ခန့်လိုက်ခြင်းဟာ တရားတယ် ဆိုနိုင်
မလား။

ဖြေ။ တရားသည်ဖြစ်စေ၊ မတရားသည်ဖြစ်စေ၊ ငါ့ရှင်
ကော ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ။ ဘုရားသခင်က ခန့်ထိုက်လို့သာ
ခန့်တော်မလိုက်တာ ဖြစ်မှာပဲ။

ဤဂယက်သည် သံဃာ့လောက၌ လှိုင်းပွက်သလို ပွက်လာ
သည်။ ဒီရေတက်သည့်ပမာ တက်၍ တက်၍သာ လာလျက်
ရှိနေသည်။

ထိုအကြောင်းကို (၀၇) သံဃာများသန္တာန်၌ မကျေမနပ်
ဖြစ်နေပုံကို မြတ်စွာဘုရားက သိတော်မူလေသော် ရုတ်ချင်းပင်
သံဃာ့အစည်းအဝေးခေါ်၍ ပြီးလျှင် ထိုပြဿနာကိုသံဃာများ
သံသယကင်းရှင်းသွားအောင် ရှင်းပေးတော်မူရလေ၏။

“အို ချစ်သားတို့၊ ငါကား သင်တို့ထင်ကုန်သကဲ့သို့မျက်နှာ
လိုက်၍ အရာပေးသည်မဟုတ်။ ရှေးရှေးသော အတိတ်ဘဝက
သူတို့ တောင်တကြသောဆု၊ ပြုကြသော ပါရမီအတိုင်းသာလျှင်
ငါပေးတော်မူခြင်း ဖြစ်ပေ၏။”

ဤသို့ မိန့်တော်မူလိုက်သော် သံဃာတော်များက ရှိခိုး၍
တောင်းပန်ကြလေကုန်၏။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ ထိုအရှင်များ၏ ရှေးဆုတောင်း၊
သူတို့၏ပါရမီဆန္ဒကို သိလိုကြပါကုန်၏။ ဟောတော်မူပါဘုရား။

၂၂၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြေ။ အို ချစ်သားတို့၊ လွန်ခဲ့သော ကမ္ဘာတစ်သိန်းထက်၌ ပဒုမုတ္တရမည်သော မြတ်ဘုရားသည် လောကသုံးပါး၌ ထင်ရှားပွင့်ခဲ့၏။ ကောဏ္ဍညသည် ထိုစဉ် အခါ ထိုဘုရားသခင် လက်ထက်၌ လယ်များစွာကို ပိုင်သော လယ်ပိုင်ရှင် သူကြယ်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။

ထိုသူကြယ်သည် ရဟန်းတပါးအား ”တေဒဂ်ဘွဲ့“ ချီးမြှင့်သည်ကို ဖူးတွေ့ရသော် ယင်းရဟန်းတော်ကို အားကျ၍ မိမိလယ်မှထွက်သော စပါးများအနက်မှ-

- (၁) ဦးဦးဖျားဖျား စပါးဖုံးအလှူကို၎င်း၊
- (၂) မုန့်ဆန်းဦး အလှူကို၎င်း၊
- (၃) ရိတ်သောအခါ ရိတ်ဦးအလှူကို၎င်း၊
- (၄) အဆုပ်ပြုသောအခါ ဆုပ်ဦးအလှူကို၎င်း၊
- (၅) လှိုင်းသောအခါ လှိုင်းဦးအလှူကို၎င်း၊
- (၆) နင်းနယ်သောအခါ နယ်ဦးအလှူကို၎င်း၊
- (၇) ခြင်သောအခါ ခြင်ဦးအလှူကို၎င်း၊
- (၈) ရောင်းသောအခါ ရောင်းဦးအလှူကို၎င်း၊
- (၉) စားသောအခါ စားဦးအလှူကို၎င်း၊

ဤသို့ တနှစ်တည်းလုပ်သောလယ်၌ ကိုးကြိမ်တိုင်တိုင် အဦးသောအလှူကိုပေး၍ “နောင်ပွင့်တော်မူလတံ့သောဘုရားရှင်တို့၏ အထံဝယ် သူတပါးတို့၏ ရှေးဦးစွာ တရားအရသာကို သောက်ရသည် ဖြစ်ပါစေသော” ဟူ၍ ဆုပန်ခဲ့သူ ဖြစ်ပေသည်။ လက်ဝဲရံ၊ လက်ျာရံဆုကို တောင်းခဲ့သူ မဟုတ်ပေ။ (ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၌ အကျယ်ဆို၏။)

အို ချစ်သားတို့၊ နာကြကုန်လော့။ သာရိပုတ္တရာနှင့် မောဂ္ဂလာန်တို့၏ ရှေးဆုတောင်းကို ငါ ဆိုပေဦးအံ့။ ချစ်သားတို့ လွန်ခဲ့သော တသင်္ချေနှင့်ကမ္ဘာတသိန်းထက်၌ သာရိပုတ္တရာသည် ဗြဟ္မဏမဟာသာလမျိုး၌ ဖြစ်ခဲ့၍ အမည်မှာ သရဒ ဟုတွင်၏။ မောဂ္ဂလာန်ကား အသည်မျိုး၌ ဖြစ်ခဲ့သည်။ အမည်မှာ သီရိဝဇုနဟု တွင်၏။

သရဒနှင့် သီရိဝဇုနသည် အလွန် ချစ်သော သူငယ်ချင်း များ ဖြစ်၏။ သူတို့ချင်း အလွန်ရင်းနှီးကြ၏။ နောက်တွင် သရဒ သည် သံဝေဂရ၍ တောထွက်ကာ ရသေ့ ပြုသွား သော်လည်း သီရိဝဇုနကား လူ့ဘောင်မှာပင် ကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။

ထိုအချိန်၌ အနောမဒသီမည်သော ဘုရား ပွင့်ထွန်းလျက် ရှိ၏။ ထိုဘုရားသခင်၏ လကျှာရံမှာ အရှင် နိသဘဖြစ်၍ လက်ဝဲရံမှာ အရှင်အနောမ ဖြစ်လေသည်။ ထိုအခါ သရဒ ရသေ့သည် လကျှာရံ အရှင် နိသဘကို အားကျ၍ မြတ်စွာ ဘုရားအား ပန်းထီးဖြင့် ပူဇော်ပြီးလျှင် ဤသို့ ဆုတောင်းခဲ့ သတည်း။

“အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်သည် ဤပန်းထီးကို ပူဇော်ရသော ကောင်းမှု၊ သဗ္ဗညုတ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးကျူး ရသော ကောင်းမှု၊ ဘုရားအမှု့ရှိသော သံဃာတော်တို့ကို ရိုသေ မြတ် လေး၊ လုပ်ကျွေးရသော ကောင်းမှု အစုစု တို့ကြောင့် အရှင် ဘုရား၏ လကျှာရံဖြစ်သော နိသဘထေရ်ကဲ့သို့ နောင်ပွင့်တော် မူသော ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာတော်ဝယ် ‘လကျှာရံ အဂ္ဂ သာဝက’ ဖြစ်ရပါလို၏” ဟု ဆုတောင်းလေ၏။

ပယ်ဦးစာပေ

၂၂၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“အို ချစ်သားတို့၊ ထိုရောအခါ အနောမဒဿီ ဘုရားက ဗျာဒိတ်မြက်ကြားတော်မူသည်ကား “အချင်းသရဒ၊ ဤကမ္ဘာမှ စ၍ ရေသော် တသချေနှင့် ကမ္ဘာတသိန်း လွန်သောကာလ အဒ္ဓကမ္ဘာ၌ ဘုရားသုံးဆူတို့နောက်၌ “ဂေါတမ” အမည်ရှိသော ဘုရား ပွင့်လတံ့။ ထိုအခါ သင်သည် သာဝကပါရမီ တို့၏ အထွတ်အထိပ်ရောက်၍ “ဓမ္မသေနာပတိ၊ သာရိပုတ္တရာ” ဟူသော အမည်ဖြင့် ကြေငြာလျက် “လင်္ကျာရံ” အဂ္ဂသာဝကဖြစ်လတံ့။ ယင်း၏ ဉာဏ်သည် ပံသုပထဝီ၊ မဟိဗြူနနှင့် မတုနိုင်သည်သာ ဖြစ်လတံ့” ဟု ဗျာဒိတ်ရခဲ့သူ ဖြစ်ပေသည်။

အို ချစ်သားတို့၊ ထိုအခါ၊ သရဒရသေ့သည် မိမိဗျာဒိတ်ရရှိ သောအကြောင်းကို မိတ်ဆွေဖြစ်သူ သီရိဝဇ္ဇနထံ သွားရောက်၍ ပြောကြား ပြီးလျှင် လက်ဝဲရံ ဆုကို တောင်းရန် အကြံပေး တိုက်တွန်းခြင်း ပြုလေရာ သီရိဝဇ္ဇနသည် အလွန် ဝမ်းမြောက် ရှင်လန်းသောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ဘုရား အမှူးရှိသော သံဃာ တော်များအား တိစီဝရိက် သင်္ကန်းများဖြင့် ဆက်ကပ်လှူဒါန်း ပြီးလျှင်-

“အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်၏ အဆွေဖြစ်ပါသော သရဒရသေ့ သည် နောင် ပွင့်တော်မူလတံ့သော ဂေါတမ ဘုရားသခင်၏ သာသနာတော်ဝယ် လင်္ကျာရံ အဂ္ဂသာဝကအဖြစ်ကို ရလိုသော ဆုတောင်းပါ၏။ အကျွန်ုပ်လည်း ယခုပြုရသော ဤပုညကောင်းမှု ကြောင့် ထိုဂေါတမဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ “လင်္ကျာရံ” အဂ္ဂသာဝက အဖြစ်ကို ရလိုပါ သောဟု ဆုတောင်း လေသော် “ချစ်သား သီရိဝဇ္ဇန၊ သင့်ဆုတောင်း အတိုင်း ထိုဂေါတမ ဘုရားပွင့်တော်မူသောအခါ သင်သည်လည်း “မဟာမောဂ္ဂလာန်”

အမည်ရသော “လက်ဝဲရံ” အဂ္ဂသာဝကကြီး ဖြစ်ပေလတံ့” ဟူ၍
ဗျာဒိတ်ရရှိလာခဲ့သူ ဖြစ်ပေ၏။

အို ချစ်သားတို့၊ ငါကား ဤသူတို့အား မျက်နှာလိုက်၍
ရာထူးပေးခြင်းမဟုတ်။ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်း သူတို့၏
ရှေးဆုတောင်းများ အရသာလျှင် ပေးခြင်းဖြစ်သည်ကို သင်တို့
နားလည်ကြကုန်လော့။

ဤတွင်မှ ရဟန်းတို့၌ ဖြစ်ရှိနေသော သံသယများ ကင်းစင်
သွားသတည်း။

(ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၌ အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ဆို၏။)

ကံ့ရဲ့ ၇ ရက်

ပြဿနာ = ဘုရားကို ဆဲရေးခြင်း။

မေးလျှောက်သူ = အရှင်အာနန္ဒာ။

ရမည်ဆိုက ဘနဖူးကိုပင် ရိုက်ခဲ၍ သိုက်တူးရဲသော မိုက်ခဲတစုကို ရှေ့တော်ခေါ်၍ မာဂဏ္ဍိမိဖုရားက တစိုးလက်ဆောင်များ ပေးပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို အရှက်ကဲ့အောင် နောက်ကလိုက်၍ အဆဲခိုင်းလေသည်။

လူမိုက်တစုသည် ရှင်ပျမ အပြည့်ဖြင့် မာဂဏ္ဍိမိဖုရားထံမှ ရှေ့ထုပ်ပိုက်၍ ထွက်လာခဲ့ကြပြီးနောက် နောက်တနေ့တွင် ကောသမ္ဘိမြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံ ကြွဝင်တော်မူလာသော မြတ်စွာဘုရားအား နောက်ကလိုက်၍ မကြားဝံ့မနာသာ ဆဲဆို ကြလေကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားအား ရဲတင်းစွာ “ သူခိုး၊ သူခိုး ” ဟု စွပ်စွဲ သူကဲ့၊ မိုက်မဲသော လူယုတ်မာကြီးဟူ၍ ဆိုသကဲ့သို့၊ တောဝေသ၊ ထိုင်းမိုင်းသ ဟူ၍ ၎င်း၊ နွားကြီး၊ ကျွဲကြီး၊ ကုလားအုပ်ကြီး၊ မြင်းကြီးဟူ၍ ၎င်း၊ အဝီစိလားမယ့်ငရဲသားကြီး ဟူ၍ ၎င်း၊ ကောင်းသော လားရာသုဂတိ မရှိ၊ အပါယ်လေးပါး၊ တလမ်းသွား ပုဂ္ဂိုလ်

ဟူ၍၎င်း ဤသို့ စသောအားဖြင့် နောက်တော်ပါးက တည်ညံ့ လိုက်၍ ဆဲရေးနေသည်ကို အရှင်အာနန္ဒာကကြား၍ ဤသို့ လျှောထားလေ၏။

အရှင်ဘုရား၊ များစွာသော ကောသမ္ဘိ ပြည်သားတို့သည် တပည့်တော်တို့နောက်က လိုက်၍ မကြားဝံ့မနာသာ ဆဲရေး နေကြပါကုန်သည်။ ဤမြို့မှ ထွက်ခွါလျှင် ကောင်းပါလိမ့်မည် ဘုရား။

မေး။ ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ ဆဲရေးသံများကို ငါလည်း ကြားပေ၏။ ဤမြို့မှခွါ၍ အဘယ်ကို သင်သွားလိုသနည်း။

ဖြေ။ ဤမြို့မှ လွတ်ရာ ကျွတ်ရာ အခြားတနေရာသို့ သွား လိုပါသည် ဘုရား။

မေး။ ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ သင်သွားလိုခြင်းမှာ ဟုတ်ဟန် စေ၊ ထိုအရပ်၌လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း ငါတို့အား ဆဲရေး ကြပြန်ကုန်သော် သင် အဘယ်သို့ သွားမည်နည်း။

ဖြေ။ အရှင်ဘုရား ထိုအရပ်၌ ဆဲရေးကြပြန်သော် အခြား တနေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းပါမည် ဘုရား။

မေး။ ထိုအရပ်၌လည်း ဆဲရေးခြင်းဘေးနှင့် ကြုံနေဦးမည် ဆိုပါက သင် ဘယ်ကို သွားမည်နည်း။

ဖြေ။ အရှင်ဘုရား၊ အခြား ကျွတ်လွတ်ရာ တနေရာကို ရွှေ့ပြောင်းပါမည် ဘုရား။

မေး။ အို ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ ဤသို့ မပြုအပ်၊ မပြုသင့်၊ မပြုထိုက်ပေ။ အကြင်အရပ်၌ ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းစသော အဓိ

၂၃၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကရုဏ်းသည် ဖြစ်ပွားနေ၏။ ထိုအခါကရုဏ်း မပြီးမချင်း ထိုအရပ်မှ မခွါသင့်။ အခါကရုဏ်းကို ငြိမ်းအောင်ပြုပြီးမှသာ ဖဲခွါသင့်ပေသည် အာနန္ဒာ။ ဆဲရေးသူတို့ကား အဘယ်သူတို့ဖြစ်ကုန်သနည်း။

ဖြေ။ မည်သူ မည်ဝါဟူ၍ ခွဲခြား၍ မသိနိုင်၊ များစွာသော လူအုပ်ကြီးက ဆဲရေးကြောင်းပါဘုရား။

မေး။ ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ ရှိစေတော့။ ငါဘုရားကား စစ်မြေသို့ထွက်သော ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် အလားတူပေ၏။ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့မှ ပစ်လွှတ်သော မြှားတို့သည် ဆင်ပြောင်ကြီးပေါ်သို့ချည်း ကျလေသဖြင့် ဆင်ပြောင်ကြီးကား ကျသမျှ မြှားဒဏ်ကို သည်းခံရသူ ဖြစ်ပေ၏။ ထိုနည်းလည်းကောင်း ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြောဆိုအပ်လေသမျှ စကား အရပ်ရပ်ကို သည်းခံခြင်းမည်သည် ငါ့တာဝန်သာလျှင် ဖြစ်ချေ၏။

အို ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ နာလော့။ လူထူထပ်ပေါ် များရာ သဘင်အရပ်သို့ သွားသောသူသည် မိမိစီးသော လှည်းယာဉ်ကို ယဉ်ကျေးပြီးသားနွား၊ မြင်းတို့ကို ယဉ်က၍ သွားကြကုန်၏။ ပြည်ပိုင်ရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည်လည်း ယဉ်ကျေး လိမ္မာပြီးသော ဆင်ယာဉ်၊ မြင်းယာဉ်များကိုသာ စီး၍ထွက်တော်မူ၏။ အကြင်သူသည် လွန်ကျူးပြစ်မှား၊ စော်ကား၊ မော်ကား၊ ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းကို သည်းခံ၏။ ထိုသို့ သည်းခံခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ထိုသူသည်သာ ယဉ်ကျေးသူမည်၍ လူတို့တွင် ထိုလူမျိုးကား ချီးမွမ်းအပ်၍ မြတ်သောသူဟု ဆိုအပ်၏။

အို ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ အဿတိုရ်မြင်းမှ ဖွားမြင်သော သားငယ်သည် လည်းကောင်း၊ အာဇာနည်မြင်းကောင်းတို့သည်

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ ○ ၂၃၁

လည်းကောင်း၊ သိန္ဓောမြင်း တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဆင်ပြောင်
ကြီးတို့သည်လည်းကောင်း ကောင်းစွာ သွန်သင် ဆုံးမအပ်သည်
ဖြစ်၍ ယဉ်ကျေး ပြီးမှသာလျှင် မြတ်ကုန်၏။ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့်
ဆုံးမအပ်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးပြီးသော သူကား
ထိုအားဇာနည် ဆင်ကောင်း၊ မြင်းကောင်းတို့ထက် အထူးသဖြင့်
မြတ်၏။

ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ စနိုးစနောင့် သင် မဖြစ်လေလင့်။
မစိုးရိမ်လေလင့်။ ဤသူတို့ကား (၇)ရက်မျှသာ ဆဲရေး၊ ကဲ့ရဲ့
နိုင်ကြလတံ့။ ရှစ်ရက် မြောက်သော နေ့၌ ပျောက်ပြယ်ကာ
ဘိတ်ဆိတ်သွားလတံ့။

(ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ အပ္ပမာဒဝဂ်။ သမာဝတီဝတ္ထုမှ)

သလ္လော ၄၄ ပါး

ပြဿနာ=အကုသိုလ်ကို ပါးအောင် ခြစ်ပစ်ခြင်း။

မေးလျှောက်သူ=ဘိက္ခု မဟာစုန္ဒ။

လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ ခပ်သိမ်းတို့ကား အကုသလ၊ ပါပ ညစ်ကျ၊ မကောင်းမှု အညစ်အကြေးများဖြင့် အမြဲ လူးလဲ ပေကျံ နေသူများ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒုစရိုက် တောရှုပ်၊ တောအုပ် ကြီးကြီးကို အိမ်သဖွယ် ပြုလုပ်၍ မှီတင်းနေထိုင်ကြသူများ ဖြစ် သောကြောင့် လူပတ်ဝန်းကျင်၊ နတ်ပတ်ဝန်းကျင်၊ ဗြဟ္မာ ပတ်ဝန်းကျင်တလျှောက်၌၎င်း၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာဟု ဆိုအပ်သော သတ္တဝါ၏ သန္တာန်၌၎င်း အကုသိုလ်မှ ဒုစရိုက်များသည် ဒုနှင့်ဒေး ဖြစ်ရှိနေ၏။

လူသည်၎င်း၊ နတ်သည်၎င်း၊ ဗြဟ္မာသည်၎င်း မည်သူ မဆို သန့်ရှင်းသည်ကိုသာ ကြိုက်ကြသူချည်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ဒုစရိုက်မှ အကုသိုလ်တည်းဟူသော အညစ်အကြေးကို စင်ကြယ် အောင် မဆေးနိုင်ကြသည့်အတွက် လူပေ၊ နတ်ပေ၊ ဗြဟ္မာပေ တို့ ဖြစ်နေကြရ၏။

သူပစ္စည်း သူဥစ္စာကို ခိုးခြင်း၊ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း၊ သူ့အဘင်း လူ့အဘင်းပြောခြင်း စသည်တို့သည် လူတို့ အဘို့

တွင် အလွန်အရပ်ဆိုး၊ အကျည်းတန် သွားစေသော အညစ်အကြေးများ ဖြစ်လေသည်။

ယင်း အညစ်အကြေးများကို လုံးဝဖြုတ်အောင် မလုပ်နိုင်သည့်တိုင်အောင် “လုံးပါးပါး” ဆိုသကဲ့သို့ တနေ့ တခြား ပါးပါးသွားအောင် လုပ်ခြင်း၊ အုန်းခြစ်နှင့် ခြစ်သကဲ့သို့ ခြစ်ပစ်ခြင်းကို သလ္လေခဟု ခေါ်၏။ အကုသိုလ် ပါးအောင် လုပ်နည်းဟု ဆိုလိုသည်။

ယင်းအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စုန္ဒဟူ၍ ဘွဲ့မည်ရသော ရဟန်းတပါးသည် ဘုရားသခင်ထံ ချဉ်းကပ်၍ မေးလျှောက်ခဲ့ဘူးပေသည်။

မေး။ ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို မဖောက်မပြန် သယမ္ဘူဉာဏ်ဖြင့်၊ ကေနတိတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပါသော တရားသခင်မြတ်ရှင်ပင် ဘုရား၊ ခန္ဓာငါးပါး၌ ဖြစ်သော အတ္တဝါဒစွဲ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနှစ်ဆယ်၊ သဿတ အသဿတ အစ ရှိသော လောကဝါဒစွဲ ဒိဋ္ဌိရှစ်ပါး၊ ယင်းဒိဋ္ဌိများကို သောတာပတ္တိမဂ် သို့မရောက်သေးပဲ ဝိပဿနာမိဿက အာဒိမနသိကာရဖြင့် ပယ်ချ စွန့်ပစ်နိုင်ပါသလား ဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်တပည့် စုန္ဒ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော ပပဉ္စတရား သုံးပါး၊ ယင်းသုံးပါးတို့ ကိန်းဝပ်ရာဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးကို “နေတံမမ=ဤခန္ဓာငါးပါးသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်။ နေသော မဟသ္မိ=ဤခန္ဓာငါးပါးသည် ငါ့မဟုတ်။ န မေသော အတ္တာ=ဤခန္ဓာ ငါ့ပါးသည် ငါ့ကိုယ် မဟုတ်ဟု ဝိပဿနာ အဆက်ဆက်ဖြင့် တက်၍ သောတာပတ္တိမဂ်သို့ ရောက်မှ အထူးထူးသော ဝါဒစွဲ၊ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဖန်တီး

၂၃၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထားသော မိစ္ဆာအယူတို့ကို စွန့်ပစ်နိုင်သည်။ ဝိပဿနာ၏ အခြေအမြစ်ဖြစ်သော သမာပတ်ရှစ်ပါးသည် ကိလေသာကို ပါးရှားကုန်ခန်းအောင် ခြစ်၍ပစ်တတ်သော “သလ္လေခတရား မဟုတ်”ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ၄၄ ပါးသော အခြင်းအရာ တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်၍ သလ္လေခဝတ္ထု၊ သလ္လေခတရားတို့ကို ဟောကြားတော်မူလေ၏။

အိုချစ်တပည့် စုန္ဒ၊ ကောင်းစွာ မှတ်ယူလေလော့။ သူ့ အသက်ကို သတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာကို ခိုးခြင်း စသော ဝိဟိံသ ဝတ္ထု၌ အကုသိုလ် ပါးသည်ထက် ပါးအောင် လုပ်ခြင်း၊ ကုန်အောင် ခြစ်ပစ်ခြင်း အမှုကို စင်စစ်လျှင် သင်တို့ပြုအပ်၏။ ပြုသင့်၊ ပြုထိုက်လှပေသည်။ အဘယ်သို့ပြုအပ်၊ ပြုသင့်၊ ပြုထိုက် သနည်းဆိုသော်—

အိုချစ်တပည့် စုန္ဒ၊ တပါးကုန်သော မိုက်မဲလှစွာကုန်သော သူတို့သည်—

- (၁) သူတပါးအား နိုင်လိုမင်းထက်၊ နှိပ်စက်ကလု ပြုမူ ကြကုန်ဘိ၏။ ဤဝိဟိံသအမှု၌ ငါတို့ကား နိုင်လို မင်းထက်၊ နှိပ်စက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြကုန်အံ့ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊
- (၂) သူ့အသက်ကို ရက်ရက်စက်စက် သတ်လေ့ရှိကုန်ဘိ၏။ ဤပါဏာတိပါတအမှု၌ ငါတို့ကား သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ် ကြ ကုန် အံ့ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊
- (၃) ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူက ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာ၊ သူ့ပစ္စည်းကို ခိုးယူလေ့ ရှိကြကုန်ဘိ၏။

ဤအဒိန္နာဒါန အမှု၌ ငါတို့ကား သူ့ဥစ္စာကိုခိုးခြင်းမှ ရှောင်ကြ ကုန်အံ့ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

(၄) မမြတ်သော မေထုန် မှီဝဲမှုကို ပြုလေ့ ရှိကြကုန်ဘိ၏။ ဤအဗြဟ္မစရိယ အမှု၌ ငါတို့ကား မေထုန်မမှ ရှောင် ကြကုန်အံ့ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

(၅) တပါးသော လူမိုက်တို့သည် လိမ်လည် လှည့်ဖျား၍ စကား ဆိုတတ်ကုန်ဘိ၏။ ဤမုသာဝါဒ အမှု၌ ငါတို့ ကား မုသား ဆို ခြင်း မှ ရှောင်ကြ ကုန် အံ့ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

(၆) တပါးသော လူမိုက်တို့သည် ချစ်သူနှစ်ဦးကို မုန်းတီး သွားအောင် ချောပစ် ကုန်းတိုက်လေ့ ရှိကြကုန် ဘိ၏။ ဤပိသုနဝါစာ အမှု၌ ငါတို့ကား ကုန်းတိုက် ခြင်းမှ ရှောင်ကြကုန်အံ့ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

(၇) တပါးသော လူမိုက်တို့သည် ကြမ်းတမ်းသော စကား ကို ဆိုလေ့ ရှိကြကုန်ဘိ၏။ ဤ ဖရုသဝါစာ အမှု၌ ငါတို့ကား အပြောအဆို ရုန့်ကြမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြ ကုန်အံ့ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

(၈) တပါးသော လူမိုက် များသည် အနက် အဓိပ္ပာယ် ကင်းသည့် ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုလေ့ ရှိကြကုန် ဘိ၏။ ဤသမ္မပ္ပလာပ အမှု၌ ငါတို့ကား ပြိန်ဖျင်း သော စကားမျိုးကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြကုန်အံ့ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

(၉) တပါးသော လူမိုက်တို့သည် သူတပါး ကောင်းစား သည်ကို မနာလို၊ သူ့ဥစ္စာကို လိုချင်မှုဖြင့် ရှေ့ရှုကြံစည်

၂၃၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ခြင်း များလှ တိကုန်၏။ ဤ အဘိဇ္ဈာမ၌ ငါတို့ကား မနာလိခြင်းမှ ရှောင်ကြကုန်အံ့ဟူ၍ လည်းကောင်း၊

(၁၀) တပါးသောသူတို့သည် သူတပါးကို ပျက်စီးစေလိုသော သဘောဆိုး ထားရှိကြ ကုန်၏။ ဤဗျာပဒ အမှု၌ ငါတို့ကား သူတပါး အပေါ် မကောင်းသော စိတ် သဘောဆိုး ထားခြင်းမှ ရှောင်ကြ ကုန်အံ့။ ဤသို့ ခေါင်းပါးအောင် ပြုအပ်၊ ပြုသင့်၊ ပြုထိုက်၏။

အို ချစ်သား စုန္ဒ၊

(၁၁) သူတကာတွေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယု ယုကြသလိ ငါတို့ မယုကြကုန်။

(၁၂) သူတကာတွေ မှားသော အတွေ့ အခေါ် ရှိကြသော် လည်း ငါတို့ကား အမှန်ကိုသာ တွေးခေါ်ကြကုန်အံ့။

(၁၃) သူတကာတွေ မုသားစကားကို ဆိုကြကုန်သော်လည်း ငါတို့ကား အမှန်ကိုသာ ဆိုကြကုန်အံ့။

(၁၄) သူတကာတွေ မကောင်းသော အမှုကို ပြုကြသော် လည်း ငါတို့ကား မပြု၊ မှန်သည်ကိုသာ ပြုကြကုန်အံ့။

(၁၅) သူတကာတွေ မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် အသက် မွေးကြသော် လည်း ငါတို့ကား မမွေး။ သမ္မာအာဇီဝ ဖြင့်သာ အသက်မွေးကြကုန်အံ့။

(၁၆) သူတကာတွေ အမှားမှား အယွင်းယွင်း အားထုတ် ခြင်း ပြုသော်လည်း ငါတို့ကား မပြု၊ မှန်သော အားထုတ်မှုကိုသာ ပြုကြကုန်အံ့။

(၁၇) သူတကာတွေ သတိမှားကြသော်လည်း ငါတို့ကား မမှား။ ကောင်းသတိ ထားရှိကြကုန်အံ့။

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ ○ ၂၃၇

- (၁၈) သူတကာတွေ မှားသော သမာဓိ ရှိကြသော်လည်း ငါတို့ကား သမာဓိ မမှား၊ ကောင်းသော သမာဓိ ရှိကြကုန်အံ့။
- (၁၉) သူတကာတွေ အသိအမြင် မှားကြသော်လည်း ငါတို့ကား မမှား၊ မှန်သော အသိ၊ မှန်သော အမြင် ရှိကြကုန်အံ့။
- (၂၀) သူတကာတွေ မလွတ်ပဲကို လွတ်သည်ဟု အယူ ရှိကြသော်လည်း ငါတို့ကား မှန်ကန်သော လွတ်မြောက်ခြင်း ရှိကြကုန်အံ့။ ဤသို့ ပါးအောင် လုပ်အပ်၊ လုပ်သင့်၊ လုပ်ထိုက်၏။

အို ချစ်သား စုန္ဒ၊

- (၂၁) သူတကာတွေ ထိနမိဒ္ဓ အားကြီး၍ ကုသိုလ်မှု တို့၌ တော့ဝေ ထိုင်းမှိုင်း ဆုတ်ဆိုင်းဆိုင်း ဖြစ်နေကြသော်လည်း ငါတို့ကား တော့ဝေ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း မရှိ၊ တက်တက်ကြွကြွ ဖြစ်ကြကုန်အံ့။
- (၂၂) သူတကာတွေ တုန်လှုပ် ပြန်လွင့် ကြကုန် သော်လည်း ငါတို့ကား ပြန်လွင့်ခြင်း၊ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိ ဖြစ်ကုန်အံ့။
- (၂၃) သူတကာတွေ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှား ဝိစိကိစ္ဆာ ဖြစ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား မဖြစ်ကြကုန်အံ့။
- (၂၄) သူတကာတွေ အမုက်ဒေါမာန် ကြီးကြသော်လည်း ငါတို့ကား ဒေါသအမုက်ထွက်ခြင်းမှ ကင်းကုန်အံ့။

၂၃၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

- (၂၅) သူတကာတွေ ရန်ငြိုး ဖွဲ့တတ်ကုန်သော်လည်း ငါတို့ကား မဖွဲ့ကုန်။
- (၂၆) သူတကာတွေ သူကျေးဇူးကို ချေဖျက် ကြကုန်သော်လည်း ငါတို့ကား သူကျေးဇူးကို မဖျက်၊ ကျေးဇူးမကန်းကြကုန်။
- (၂၇) သူတကာတွေ ဂုဏ်တု ဂုဏ်ပြိုင် အနိုင် လုကာ လုကာ ပြုကြသော်လည်း ငါတို့ကား ပြိုင်ဆိုင်မှုကို မပြုကြကုန်။
- (၂၈) သူတကာတွေ ငြူစု စောင်းမြောင်း ကြကုန်သော်လည်း ငါတို့ကား မစောင်းမြောင်းကုန်။
- (၂၉) သူတကာတွေ သဝန်တိုတတ် ကုန်သော်လည်း ငါတို့ကား သဝန် မတိုကုန်။
- (၃၀) သူတကာတွေ ဂုဏ်မရှိ ပါပဲ ဂုဏ်ပုဒ်တွေ ထုတ်၍ ကြားဝါကြသော်လည်း ငါတို့ကား မကြားဝါကြကုန်။ ဤသို့ ပါးသည်ထက် ပါးအောင် ခြစ်၍ခြစ်၍ ပစ်အပ်၏။

အို ချစ်သား စုန္ဒ၊

- (၃၁) သူတကာတွေ ရှိသောအပြစ်ကို ရှိမှန်း မသိအောင် ဖုံးဖိ လှည့်ပတ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား သူတို့လို မလှည့်စား ကြကုန်။
- (၃၂) သူတကာတွေ ကြမ်းတမ်း ခက်ထန်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား နူးညံ့ကြကုန်အံ့။

- (၃၃) သူတကာတွေ ထောင်လွှား တက်ကြ မာန်မာန ကြီးကြသော်လည်း ငါတို့ကား မာန မကြီးကုန်။
- (၃၄) သူတကာတွေ ပြောရ ဆိုရ ဆိုဆုံးမ၍ ခက်ကြသော် လည်း ငါတို့ကား ပြောလွယ်ဆိုလွယ်သူ ဖြစ်ကုန်အံ့။
- (၃၅) သူတကာတွေ လူဆိုး သူဆိုးတွေနှင့် အပေါင်းအသင်း လုပ်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ထိုသို့ မလုပ်ဘဲ သူတော်ကောင်းများနှင့်သာ ပေါင်းသင်း ကြကုန်အံ့။
- (၃၆) သူတကာတွေ မေ့လျော့ ပေါ့ဖျင်းကြကုန်သော်လည်း ငါတို့ကား မမေ့မလျော့ သတိတရား အမြဲလက်ကိုင် ထားကြကုန်အံ့။
- (၃၇) သူတကာတွေ ရတနာသုံးရပ်ကို မဆည်းကပ်၊ ကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်းမရှိ၊ သဒ္ဓါတရား ခေါင်းပါး ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ရတနာသုံးစုံ၊ ထိပ်ဝယ် ပုံလျက်၊ ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါဓာတ်ဖြင့် ဆည်းကပ် ကြကုန်အံ့၊ ကိုးကွယ်ကြကုန်အံ့။
- (၃၈) သူတကာတွေ မကောင်းမှုပြုရမှာကို မရှက် ကြသော် လည်း ငါတို့ကား ရှက်ကြကုန်အံ့။
- (၃၉) သူတကာတွေ အကုသိုလ်ကို မကြောက်ကြသော်လည်း ငါတို့ကား ကြောက်ကြကုန်အံ့။
- (၄၀) သူတကာတွေ အကြားအမြင် ဗဟုသုတ မရှိကြသော် လည်း ငါတို့ကား ကြားဘူးနားဝ၊ ဗဟုသုတများကြ ကုန်အံ့။
- (၄၁) သူတကာတွေ ပျင်းရိကြကုန်သော်လည်း ငါတို့ကား မပျင်းရိ ကြကုန်အံ့။

၂၄၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၄၂) သူတကာတွေ သတိကင်းလွတ် ချွတ်ချော် တိမ်းစောင်း ကြသော်လည်း ငါတို့ကားသတိမလွတ် ခါးဝတ်ပုဆိုး ကဲ့သို့ မြဲကြကုန်အံ့။

(၄၃) သူတကာတွေ သတိသမ္ပဇဉ် ဉာဏ်အမြင် မရှိကြသော် လည်း ငါတို့ကား ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ကြ ကုန်အံ့။

(၄၄) သူတကာတွေ ငါ့အယူသာ မှန်သည်ဟု မိမိအယူကို သုံးသပ်ကုန်၊ မိကျောင်းခဲသကဲ့သို့ စွဲမြဲစွာ စွဲလမ်းကုန်၊ ပြော၍နားမဝင် (ကိုယ်အင်္ဂါကို လိပ်ခံတွင်း သွင်းသော လိပ်နှင့်အတူ) မိမိအယူကို စွန့်နိုင် ခဲ့ကြသော်လည်း ငါးတို့ကား မိမိအယူကို မသုံးသပ်ကုန်၊ မြဲစွာ မစွဲ လမ်းကုန်၊ စွန့်လွယ်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ဤသို့ပါးအောင်၊ ကုန်အောင် ခြစ်ပစ်ခြင်း၊ ဖြတ်တောက်ခြင်းကို ပြုအပ်၊ ပြုသင့်၊ ပြုထိုက်လှ၏။

အို ချစ်သား စုန္ဒ၊ အပြစ်မရှိ ကောင်းသောကုသိုလ်မှု တရား တို့၌ ငါ ပြုရသော်ကောင်းလေစွဟူ၍ စိတ်ဓာတ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ကိုပင်လျှင် ကျေးဇူးများလှပေ၏ဟု ငါဘုရား ဟောကြား တော်မူ၏။ စိတ်၌ဖြစ်ပေါ်လာသော အကြံအစည်များ အတိုင်း လိုက်၍ ကိုယ်နှုတ်တို့ဖြင့် အကောင်အထည်ပေါ်အောင် လုပ်လျှင် မူကား အဘယ်မှာလျှင် ဆိုဘွယ်ရာရှိပါအံ့နည်း။

အို ချစ်သား စုန္ဒ၊ ယင်းသို့ ဖြစ်ဘိရကား တပါးသော၊ မိုက်မဲစွာသော သူတို့သည် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းအမှုကို ပြု၍ ကုန်ဘိ၏။ ငါတို့သည် ဤဝိဟိံသအမှု၌ သူတပါးတို့အား နှိပ်စက်ခြင်းထက် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းသော အမှုကို မပြုကြကုန်အံ့။

ဤသို့သော စိတ်ဓာတ်မျိုးကို ဖြစ်စေအပ်၊ မွေးမြူအပ်ပေသည် ချစ်သား။

အို ချစ်သား စုန္ဒ၊ ဥပမာ- သွားလာ မကောင်း၊ ခရောင်း သစ်ငုတ်၊ ခလုတ်ကန်သင်း၊ တွင်းကျင်းချိုင့်ဝှမ်းသော လမ်းသည် ရှိလေရာ၏။ ခလုတ်ကန်သင်း၊ ကျင်းမြောင်းထူထပ်၊ အသွား အလာ ကတ်သော ထိုလမ်းဆိုးကို ဖယ်ရှား၍ သွားရန်အလို့ငှာ သာယာကောင်းမွန်သော လမ်းတခုသည် ရှိမြဲ ဖြစ်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အို ချစ်သား စုန္ဒ၊ ဥပမာတမျိုးကို ငါ ဆိုဦးအံ့။ တံစုန်းသစ်ငုတ်၊ ကျောက်ရှုပ် ကမ်းစောင်း၊ မိကျောင်း မကန်း စသည်တို့ဖြင့် ရောပြွမ်းနေသော ရေဆိပ်တခုသည် ရှိလေရာ၏။ ထို မကောင်းသော ရေဆိပ်ကိုရှောင်ရှား၍ သွားလာရန် အလို့ငှာ အလွန်သာယာသော ဆိပ်ကမ်းတခုသည် ရှိမြဲ ဖြစ်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အို ချစ်သား စုန္ဒ၊ ဤနည်းတူသာလျှင် သူတပါး အားနိုင်လိုမင်းထက်၊ နှိပ်စက်ကလူ ပြုမူလေ့ ရှိသောသူအား ထိုအပြုအမူ၊ ထိုအကျင့်စာရိတ္တမျိုးမှ ရှောင်လွှဲခြင်းငှာ (၀၂) ရှောင်လွှဲရန်အတွက် အဝိဟိံ သတရားသည် ဖြစ်လျက် ရှိပေ၏။ ထိုအတူ သတ်လေ့ရှိသူအား မသတ်မိအောင် ထိုပါဏာတိပါတမူ ရှောင်လွှဲသောတရား၊ သူပစ္စည်းကို ခိုးလေ့ရှိသူအား မခိုးမိအောင် ထိုအဒိန္ဒဒါနမူ ရှောင်လွှဲသော တရားစသည်တို့သည် ဖြစ်လျက် ရှိပေကုန်၏။

အို ချစ်သား စုန္ဒ၊ ဥပမာအားဖြင့် မကောင်းမှု အကုသိုလ် တရားသည် ထင်ရှား၍ကုန်၏။ ခပ်သိမ်းကုန်သော ထိုအကုသိုလ် တရားကား အောက်သို့ လားရောက် စေတတ်သောကြောင့် ရေစုန်တရား မည်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ကောင်းသောအမှု

၂၅၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကုသိုလ်တရားအစုတို့သည် ထင်းရှားရှိကုန်၏။ ခပ်သိမ်းကုန်သော ထိုကုသိုလ်တရားတို့သည် အထက်အထက်သို့ လားရောက်စေတတ်သောကြောင့် ရေဆန်တရား မည်ကုန်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အို ချစ်သားစုန္ဒ၊ ဤဥပမာနှင့် အလားတူစွာသာလျှင် နိုင်လိုမင်းထက်၊ နှိပ်စက်ကလူ၊ မပြုမတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဝိဟိံ သတရားတို့ကား လူရှာနတ်ထံ၊ နိဗ္ဗာန်မချို၊ အထက်အထက်သို့ လားရောက် ခြင်းငှာ ဖြစ်ပေါ်လာပေ၏။ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အထက်အထက်သို့ လားရောက် ခြင်းငှာ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ခြင်း တရားသည် ဖြစ်ပေါ်လာပေ၏။ ဤသို့ စသောအားဖြင့် အထက်အထက်သို့ လားရောက်စေရန်အတွက် လှဲရှောင်နည်း တရားများသည် ဖြစ်ရှိလျက်သာတည်း။

အို ချစ်သား စုန္ဒ၊ အကြင် ပုထုဇဉ်လူသားတယောက်သည် မိမိကိုယ်တိုင် နက်ရှိုင်းသော ညွှန်ပျောင်း၌ နှာခေါင်းဖျားအထိ ကျုံ့နစ်နေသကဲ့သို့ ကာမဂုဏ်ညွှန်ဗျက်ကြီးထဲ၌ ကျုံ့လျက်နစ်နေ၏။ ထိုသူသည် စင်စစ် ကာမဗျက်ကြီးထဲ၌ နစ်နေသော အခြားသူတဦးကို ကယ်တင်နိုင်အံ့သော အကြောင်းမည်သည် မရှိ။

အို ချစ်သား စုန္ဒ၊ အကြင် ဘုရား၊ ရဟန္တာ အစရှိသော သူတော်ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်များကား ကိုယ်တိုင်လည်း ကာမငါးချက် ညွှန်အိုင်ဗျက်ကြီးထဲ၌ နစ်မြုပ်မနေ။ ဘုရားရဟန္တာ အစရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကာမသမုတ်၊ ဝဲဇလုတ်ကြီးထဲ၌ နှာခေါင်းမဖော်နိုင်အောင် နစ်မြုပ်နေသော အခြားသူတဦးကို ထုတ်ဆယ် ကယ်တင်နိုင်သော အကြောင်းမည်သည် ရှိပေ၏။

အို ချစ်သား စုန္ဒ၊ အကြင် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်
တိုင် မယဉ်ကျေးသေး၊ မဆုံးမအပ်သေး၊ ကိလေသာဟူ၊
အပူ မအေးသေး၊ ထိုသူသည် စစ်စစ်အားဖြင့် သူတပါးကို
ယဉ်ကျေးစေနိုင်လိမ့်မည်၊ ဆုံးမနိုင်လိမ့်မည်၊ ကိလေသာဟူ၊ အပူ
အေးအောင် တတ်နိုင်လိမ့်မည်ဆိုသော အကြောင်းမည်သည်မရှိ။

အို ချစ်သား စုန္ဒ၊ အကြင်ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်း
ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား ကိုယ်တိုင် ကိလေသာ အဆိပ် ကင်းဝေး
ယဉ်ကျေး၏။ သိက္ခာသုံးဝ ဆုံးမပြီးဖြစ်၏။ ဝန်းကျင်ပတ်ချာ၊
ကိလေသာဟူ၊ အပူငြိမ်းအေး၏။ ထိုသူသည် စစ်စစ်အားဖြင့်
သူတပါးကို ယဉ်ကျေးအောင် တတ်နိုင်လတ္တံ့၊ ဆုံးမနိုင်လတ္တံ့
ကိလေသာ အပူငြိမ်းအောင် တတ်နိုင်လတ္တံ့ဆိုသော အကြောင်း
မည်သည် ရှိပေ၏။

အို ချစ်သားစုန္ဒ၊ ဤဥပမာအတူသာလျှင် သူတပါးအား
နိုင်ထက်ကလူ၊ နှိပ်စက်မှုလေ့ရှိသောသူအား ဝန်းကျင်ပတ်ချာ၊
ကိလေသာအပူငြိမ်းအေးရန်အလို့ငှာ နိုင်ထက်ကလူ နှိပ်စက်မှု
သော အဝိဟိံ သတရားသည် ထင်ရှားစွာ ပေါ်လာပေ၏။ သူ
အသက်သတ်လေ့ရှိသူအား သတ်ဖြတ်မှုငြိမ်းအေးရန်အတွက် သူ
အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ပါဏာတိပါတာဝေရာမဏီ
တရားသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာပေ၏။ (ရှေးနည်းကိုမှီး၍ ပရိ
နိဗ္ဗာန = ငြိမ်းအေးခြင်း ပရိတ် လေးဆယ့်လေးပုဒ်ကို ပြည့်စုံ
အောင် ထုတ်ရာ၏။)

အို ချစ်တပည့် စုန္ဒ၊ ဤသို့လျှင် သဒ္ဓေခ=ပါးအောင်၊
ကုန်အောင် ခြစ်ပစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားကောင်းကိုလည်း
ငါဟောကြားအပ်ပြီ။ စိတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတရားကိုလည်း

၂၄၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ငါ ဟောကြားအပ်ပြီ။ ဝိဟိံသ စသည်ကို ရှောင်လွှဲခြင်း အကြောင်းတရားကိုလည်း ငါဟောကြားအပ်ပြီ။ အထက်သို့ လားရောက်ကြောင်း တရားကောင်းကိုလည်း ငါဟောကြားအပ် ပြီ။ ဝိဟိံသစသည် အပူငြိမ်းအေးကြောင်း တရားကောင်းကို လည်း ငါ ဟောကြားအပ်ပြီ။

အို ချစ်သားစုန္ဒ၊ ငါ၏တပည့် ဖြစ်ကုန်သော သင်တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားစွာ ရှာမီးတော်မူလေ့ရှိသော၊ သင်တို့ အပေါ်၌ သနားခြင်း ကရုဏာစိတ်ဓာတ်၊ ထာဝစဉ်ကိန်းဝပ် လျက် တည်ရှိနေပေသော ငါတုရားသည် သင်တို့အား သနား ခြင်းကို အစွဲပြု၍ အကျိုးရှိသော အကြင်အမှုကို သင်တို့သည် ပြုအပ်၊ ပြုသင့်၊ ပြုထိုက်၏။ ထိုအမှုကို သင်တို့အကျိုးငှာ ငါ ပြုအပ်ပေပြီ။

အို ချစ်သား စုန္ဒ၊ ဤသည် ဤသည်တို့ကား ဝိဟိံသစသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပါးအောင်၊ ကုန်စင်အောင် ခြစ်ပစ်ဘို့ရာ ကောင်းသော၊ ပယ်ဖျောက်မည်ဟူသော စိတ်ဓာတ်များဖြစ်ပွား စေဘို့ရာ ကောင်းသော၊ လွှဲရှောင်ဘို့ရာကောင်းသော၊ အထက် အထက်သို့ တက်ရောက်ဘို့ရာကောင်းသော၊ ကိလေသာ အပူဘေး ကို ငြိမ်းအေးစေဘို့ရာ ကောင်းသော သစ်တပင်ရင်း၊ ဝါးတပင် အောက် ကျောင်းသခမ်းတို့ပေတည်း။

အို ချစ်သား စုန္ဒ၊ ဤသည်ဤသည်တို့ကား ဝိဟိံသစသော လေးဆယ့်လေးပါးသော အကုသိုလ်တရားကို ပါးအောင်၊ ကုန် စင်အောင် ခြစ်ပစ်စရာကောင်းသော၊ ပယ်ဖျောက်ရေးစိတ်ဓာတ် မှေ့ဘို့ကောင်းသော၊ တိမ်းရှောင် ဖယ်လွှဲစရာ ကောင်းသော၊ အထက်စခန်းသို့ တက်လှမ်းဘို့၊ အပူအေးအောင် ငြိမ်းသတ်ဘို့

ကောင်းလှသော သုညာဂါရခေါ်သော ဆိတ်ငြိမ်ရာ ကျောင်း
ဝိဟာများပေတည်း။

ချစ်သား အို စုန္ဒ၊ မကောင်းမှု ဟူသမျှတို့ကို ဖုတ်ကြည်း
သင်္ဂြိုဟ်ပစ်ကြလေကုန်။ သမထဝိပဿနာ၊ ဘာဝနာနှစ်ပါးကို
သင်တို့ ပွားများ အားထုတ်ကြလေကုန်။ ဘယ်သောအခါမှ
မမေ့လျော့ကြလေကုန်လင့်။ ငါမရှိတော့သည့် နောက်ကာလ
ကျမှ နောင်တပူရိန်၊ စိုးရိမ်စိတ်ပျက်ခြင်း မဖြစ်ကြလေကုန်လင့်။
ဤငါ့စကားသည်ကား သင်တို့အတွက် ငါဘုရား၏ ဆုံးမချက်
ဩဝါဒစကား ဖြစ်သတည်း။ (ပြီး၏)

ဤသလ္လေခသုတ်အဆုံး၌ ဆိဒ္ဓဝိဓာနနိကျမ်းတွင် ဝိသုဒ္ဓါရုံ
ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မှတ်ချက်ချ ဩဝါဒ ပေးသွားတော်မူ
သည်ကား “ဤသလ္လေခသုတ်ကို တွေ့မြင်၍ မပြတ်ရွတ်ဖတ်
ဆင်ခြင်ရကုန်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမျိုးကောင်းသား သမီးတို့သည်
အလွန်အားရှိဘွယ်ကောင်းလှ၏။ မဂ်ဖိုလ်ကို ရမည့်အရေးသည်
ဝန်လေးခဲယဉ်းရန်မရှိဟု ထင်မှတ်ဘွယ်ကောင်းလှ၏။ ပုဒ္ဓဘာသာ
အယူမရှိသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများကို သနားဘွယ် ကောင်းလေ၏”
ဖြစ်သောဟူသတတ်။

ရဟန်းတို့ ထားရမည့် စိတ်သဘော

ပြဿနာ=မာတုဂါမနှင့် ကင်းနိုင်၊ မကင်းနိုင်။

မေးလျှောက်သူ=အရှင်အာနန္ဒာ။

အသက်အရွယ်ကြီးရင့်ပြီး အားအင်ကုန်ခန်း၊ နှုတ်ပေးနေသော ဂိဿာန ရဟန်းကြီးတပါးကို အခြား ရဟန်းတပါးက တွဲကာ တောကြီး မျက်မဲထဲအတိုင်း ဒရီးဒယိုင်နှင့် ခေါ်လာသည်။ ရဟန်းနှစ်ပါး၏ လှုပ်ရှားမှု သွင်ပြင်ကြောင့် လောကဓာတ်ကြီး သည်ပင် မရှင်နိုင်အောင် ဖြစ်နေသည် ထင်ရ၏။ နွေရတု၏ရှုကွက် သည် မရှုရက်ရက်မျက်ရည်များပင် ကျရှာသည့်ပုံ ပတ်ဝန်းကျင် အားလုံးသည် မှန်ရီရီကြီး ဖြစ်နေပေသည်။

“ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ ဤနေရာတွင် မသင့်သေး၊ ဟိရညဝဟီ မြစ်၏ ထိုမှဘက်သို့ ငါတို့ ကြကုန်အံ့။ ကုသိန္ဒာရုံပြည်၊ မလ္လာ မင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်သို့ ဝင်ကြကုန်အံ့။”

အားအင်ချိနဲ့စွာ မိန့်တော်မူသည်ကား မြတ်စွာဘုရား။ အမိန့် ကို နာခံသူကား အရှင်အာနန္ဒာတည်း။ ဝမ်းတော်လားသဖြင့် အားအင်ကုန်ခန်း နေထိပန်းသို့ နှုတ်လျှင် ဖြစ်သော မြတ်စွာ ဘုရား၏ကိုယ်ကို အရှင်အာနန္ဒာက တွဲ၍ အင်ကြင်းတောသို့ ခေါ်လာနေသည်။

မလ္လာမင်းတို့ မြူးပျော်ကစားရာ အင်ကြင်း ဥယျာဉ်ကြီး
ဘတွင်းသို့ရောက်ကြလေပြီ။ အင်ကြင်းပင် နှစ်ပင်သည် တပင်က
မြောက်ဖက်၊ တပင်က တောင်ဖက် အခက်ချင်း ယှက်လျက်
တည်နေသည်။ အင်ကြင်းဖူး၊ အင်ကြင်းပန်းကလေးတွေလည်း
ဝေနေသည်။

“ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ အားတော်ကုန်ခန်း၍ ငါပန်းတော်မူ
လှပြီ။ ဤညောင်စောင်းကိုယူ၍ ဟိုအင်ကြင်းပင် နှစ်ပင်ကြားမှာ
မြောက်သို့ ခေါင်းပြုပြီး ရွှေပြောင်း၍ခင်းပါစိ။”

မလ္လာမင်းတို့ ဥယျာဉ်ထွက်တော်မူလာသောအခါ နေထိုင်သည့်
ညောင်စောင်းအနီးတွင် တန်နားလျက် မြတ်ဘုရားက အရှင်
အာနန္ဒာအား ညောင်စောင်းကို ရွှေပြောင်း၍ အင်ကြင်းနှင်ပစ်
ကြား၌ ခင်းထားရန်စေခိုင်း၍ အရှင်အာနန္ဒာက ညောင်စောင်း
ကို အမိန့်တော်အတိုင်း မြောက်ဖက်သို့ဦးခေါင်းပြု၍ ခင်းထား
ပေးသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညောင်စောင်း ထက်၌
မြောက်သို့ဦးခေါင်းပြု၍ လျောင်းတော်မူနေသည်။

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈ ခု၊ ရတုဂိမ္မန္တ၊ ကဆုန် လပြည့်နေ့
ဖြစ်လေသည်။

ဤနေ့တွင် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား နိဗ္ဗာန်လားတော့မည်ဟု သိကြ
သောကြောင့် နောက်ဆုံး ဖူးမြော်ခြင်းဖြင့် လာရောက်ဖူးမြော်
ပူဇော်ကြကုန်သောရဟန်းပရိတ်သတ်၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ ပရိတ်သတ်
များမှာ ဖိုတလှိုက်လှိုက်၊ ရှိုက်ငို၍ မဆုံးနိုင်အောင် ဖြစ်နေ
ကြသည်။

အရှင် အာနန္ဒာသည် အမြော်အမြင်ကြီးစွာဖြင့် ရဟန်းတော်
များနှင့် မာတုဂါမတို့ ဆက်ဆံရမည့် နောင်ရေးကို တွေးမိ

၂၄၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

လာသည်။ ရဟန်းတော်များမှာ “ပရုပဇီဝိပုဂ္ဂိုလ်” သူတပါးကို မှီ၍ အသက်မွေးကြရသူများ ဖြစ်သောကြောင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ ရေးနှင့် မာတုဂါမများနှင့် ကင်း၍လည်း မဖြစ်နိုင်။ ဆက်ဆံ ရမည်သာ ဖြစ်လေရာ ထိုမာတုဂါမများနှင့် ဆက်ဆံသောအခါ၌ ရဟန်းတော်များအနေဖြင့် မည်သို့မည်ပုံ ကျင့်ကြံရမည်၊ နေထိုင် ရမည်ဟူသော အချက်ကို မြတ်ဘုရား သက်တော်ထင်ရှား ရှိခိုက် လျှောက်ထားထိုက်သည်ဟု တွေးတောမိသဖြင့် နိဗ္ဗာန် စံပျော် တော် မှုခါနီးကာလတွင် အရှင်အာနန္ဒာက ကပ်၍လျှောက်ထား လေ၏။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ ရဟန်းတို့မည်သည် သူတပါး(ဒကာ ဒကာမများ)ကို မှီ၍ အသက်မွေးကြရသူများ ဖြစ်ပါသော ကြောင့် မာတုဂါမ များသည် ရဟန်းတော်များထံသို့ လာ ရောက် ဆည်းကပ်ကြ၊ လှူဒါန်းကြပါလိမ့်မည်။ ထိုရောအခါ ရဟန်းတော်များအနေဖြင့် မည်သို့ကျင့်ကြံဆက်ဆံရပါမည်နည်း ဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခွာလိုသော ရဟန်းသည် စည်းစောင်းရန်း လုံခြုံရာ၌နေသော နွားကဲ့သို့ တံခါးလုံခြုံသောကျောင်း၌ ကိန်းအောင်း၍ နေရာ၏။ မာတု ဂါမတို့ ရောက်လာသော်လည်း အကြင်မျှလောက်သော ကာလ ပတ်လုံး မာတုဂါမတို့၏ အဆင်းသဏ္ဍာန်ကို မမြင်ရသေး။

၁။ မာတုဂါမ=အမိသည် ဣတ္ထိဇာတ်နွယ် မိန်းမသား ဖြစ် သကဲ့သို့ မိခင်နှင့်အလားတူ ဣတ္ထိယနွယ်ဘွားမိန်းမသား။

ထိုမျှလောက် မာတုဂါမတို့၏ရုပ်အဆင်းကို မမြင်မချင်း ရုန့်ရင်း တပ်မက်သော ရာဂသည် ရဟန်း၌ မဖြစ်လာနိုင်။ မြင်ရသော် သာလျှင် ပြင်းစွာသော ရာဂသည် ဖြစ်လွယ်၏။ ထို့ကြောင့် မာတုဂါမကို မမြင်ရရာ၌ နေခြင်းသည်သာလျှင် ပဋိပတ် ကျင့် စဉ် ဖြစ်သတည်း။ မာတုဂါမတို့နှင့် မတွေ့မမြင်အောင် နေကြ ကုန်လော့။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ အကယ်၍ ဆွမ်းခံလေသောအခါ မျိုး၊ လူဘွယ်ဝတ္ထုကို လူလာသောအခါမျိုးတို့၌ မြင်ချေမှုကား အဘယ်သို့ ကျင့်အပ်ပါသနည်း ဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ အကယ်၍ မာတုဂါမတို့ကို မြင်တုံငြားအံ့၊ စကားမပြောဘဲ နေခြင်းသည်ပင် မြတ်သော ပဋိပတ်၊ မြတ်သော ဆက်ဆံရေးကျင့်စဉ် ဖြစ်၏။ ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ ယောက်ျားတယောက်သည် ထက်စွာသော သံလျက် ကို ကိုင်လျက် “ငါနှင့် စကားဆိုခဲ့သော်၊ ပြောခဲ့သော် သင့် ခေါင်းကိုဖြတ်ပစ်မည်” ဟူ၍ ဆိုလေအံ့။ ဦးခေါင်းကို အဖြတ် ခံ၍ ထိုယောက်ျားနှင့် စကားဆိုခြင်း၊ ပြောခြင်းက မြတ်သေး ၏။ မာတုဂါမတို့အား စကားပြောခြင်းသည် မမြတ်လေ။ တဖန် ငါ့ကို ခေါ်ပြောခြင်းမပြုမှုကား သင်၏ အသားကို ဖောက်ထွင်း၍ စားပစ်မည် ဆို၍ အနားတွင် ရပ်လာသော ဘီလူးမအား စကားပြောခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ ချစ်ဘွယ် ရှိသော မာတုဂါမတို့အား စကားပြောခြင်းသည် မမြတ်။

ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မာတုဂါမ တို့နှင့် စကားပြောဟောရသည်ရှိသော် ချစ်ကျမ်းဝင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ချစ်ကျမ်းတဝင် ရာဖြစ်လာသည် ရှိသော် အထူးထူး

၂၅၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သောကိစ္စကို ကြံခြင်းဟူသော သံကပ္ပရာဂသည် ဖြစ်၏။
ယင်း သံကပ္ပရာဂ ဖြစ်သည်ရှိသော် တဏှာ၊ ဥပါဒါန်တို့သည်
ဖြစ်လာကုန်၏။ ထိုတဏှာ၊ ဥပါဒါန်တို့ ဖြစ်လာကုန်သည်ရှိသော်
သီလ၏ပျက်စီးခြင်း၊ ညစ်နွမ်းခြင်းရောက်၍ အပါယ်လေးပါးသို့
လားခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မာတုဂါမတို့အား စကား
ပြောခြင်းသည် မမြတ်ဟု ငါဆိုတော်မူသတည်း။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ မာတုဂါမများသည် သူတို့သိလိုသော
ပြဿနာအထွေထွေကို မေးလျှောက်ရန် ကျောင်းသို့လာကြပါ
ကုန်လိမ့်မည်။ ကျောင်းကမပြန်ဘဲ တနေကုန် တနေခန်း
မေးမြန်းခြင်း ပြုချင် ပြုကြပါကုန်လိမ့်မည်။ ဥပုသ်သီတင်း
စောင့်သုံး ဆောက်တည်လို၍ သီလတောင်းချင်လည်း တောင်း
ကြပါလိမ့်မည်။ တရားဟောပါရန် တောင်းပန် ချင် လည်း
တောင်းမန်ကြပါလိမ့်မည်။ ရဟန်းတို့၏ ပြုဘွယ်ကိစ္စ အဝဝ
ကိုလည်း ကူညီ၍ လုပ်ကိုင်ပေးခြင်း ပြုချင်လည်း ပြုကြ
ပါလိမ့်မည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် စကားမပြော၊ တုဏှိဘော နှုတ်
ဆိတ်၍နေပါက “ရဟန်းတို့သည် ဆွံ့အကုန်၏။ နားပင်းကုန်၏။
လောကရေးရာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုကို ဘာမှ နားမလည်ကြ
ကုန်”ဟု ဆိုကြပါလိမ့်မည် ဘုရား။ သို့ပါသောကြောင့် မလှ
သာ၍ မာတုဂါမများနှင့် စကားပြောရချေသော် အဘယ်သို့
နှလုံးသွင်းရပါမည်နည်း ဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ ကျောင်းသို့ ရောက်လာကြ
သော မာတုဂါမများအား စကားပြောလိုသည်ရှိသော် အမိ
အရွယ်ရှိသော၊ အမိလောက်ရှိသူများကို ငါ့အမိ၊ ငါ့မိခင်ဟု

နှလုံးသွင်းကြကုန်။ စိတ်ကို ဖြစ်စေကြလေကုန်။ နှမအရွယ် ရှိသူများအား “ငါ့နှမ၊ ငါ့ညီမ” ဟူ၍ သဘောထားကြကုန်။ သမီးမျှလောက်ရှိသူများအား “ငါ့သမီး” ဟူ၍ အမှတ်ထား၍ ဆက်ဆံကြလေကုန်။ ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ မာတုဂါမတို့ နှင့် စကားဆိုပြောရသောအခါမျိုး၌ အထူးသဖြင့် သတိကြီးစွာ ထား၍ ဆက်ဆံကြကုန်လော့။

ဤကား ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး သြဝါဒ၊ မာတုဂါမတို့နှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနည်း နိဿည်း ဖြစ်၏။

(မှတ်ချက်။ မဟာပရိနိဗ္ဗာန်သုတ်နှင့် ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာများမှ)

၂၅၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဗုဒ္ဓ၏ ရုပ်အလောင်း သင်္ဂြိုဟ်ရန် ကိစ္စ

ပြဿနာ = မြေမြှုပ်၊ မီးရှို့၊ ရေပျော့။

မေးလျှောက်သူ = အရှင်အာနန္ဒာ။

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၇၃၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ညဖြစ်၏။ မိုးပြင်ပေါ်မှ သော်တာလသည် အသုဘအိမ်၌ ထွန်းညှိထားသော ဓာတ်မီးအလား လင်းထိန်နေ၏။

လရောင်အောက် ဥယျာဉ်တွင်းရှိ အင်ကြင်းပင်ကြီးများ အောက်၌ ဟိုအနားစုစု၊ သည်အနားစုစု တရှုတ်ရှုတ် ငိုရိုက်နေသံများမှာ မျောက်မင်းအူသံတီးလုံးနှင့် တူလှသည်။ ရဟန်းသံဃာတော်များကလည်း သင်္ကန်းကြီး ခေါင်းမြီးခြုံ၍ ငိုတော်မူနေကြသည်။ ပြည်ပိုင် ရှင်ဘုရင်ကြီးများ၊ မိဖုရားကြီးများနှင့် မှူးမတ်စသောတို့မှာလည်း မျက်ရည်မဆည်နိုင်အောင် ဖြစ်နေကြသည်။

ဘာကြောင့် ဤသို့ သူတို့ ငိုနေကြရသည်ကို သူတို့အကြောင်း သူတို့သာသိကြသည်။ သူတို့သာ နားလည်ကြသည်။ ရဟန်းတန်မဲ့၊ ရှင်ဘုရင်တန်မဲ့၊ အကြောင်းမဲ့သက်သက် သူတို့ငိုချင်းချနေကြသည် မဟုတ်ကုန်။

ဥယျာဉ်သည် မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ် ဖြစ်၏။ ဥယျာဉ်၏အလယ်ဗဟိုလောက်၌ တောင်ဖက်က တပင်၊ မြောက်ဖက်က တပင် အင်ကြင်းနှစ်ပင် ယှဉ်၍ ပေါက်နေသည်။ ပင်စောက်ဖြစ်၍ အကိုင်းအခက်တို့သည် အပေါ်၌ ပြန့်ကားလျက်ရှိရာ ထီးနှစ်လက်ကိုဖွင့်၍ မြေမှာ စိုက်ထားသည်နှင့်တူ၏။ အင်ကြင်းပန်းခိုင်တို့လည်း အခိုင်လိုက် အခိုင်လိုက် အပြိုင်ပွင့်လျက် ရှိနေကြကုန်၏။

ထိုအင်ကြင်းနှစ်ပင်ကြား၌ တောင်ဖက်ကိုခြေရင်း၊ မြောက်ဖက်ကို ခေါင်းရင်းပြု၍ ခင်းထားသော မင်းသုံးညောင်စောင်းတခုပေါ်တွင် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် လျောင်းတော်မူလျက်ရှိနေ၏။ အားအင်ကုန်ခန်း၊ ပန်းလှတော်မူသည့် အသွင်ဖြင့် မျက်လုံးတော်ကို မှိတ်၍ မွေးနေတော်မူရာက တရွတ်ရွတ် ငိုသံများကို ကြားတော်မူနေရ၏။

မြတ်ဘုရားသည် မျက်လုံးတော်ကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်သည်။ ပြုစုနေသူများအကြား၌ တွေ့လိုသူကို မျက်လုံးဖြင့် ရှာတော်မူသည်။ မတွေ့သည့်အဆုံး၌ အာနန္ဒာ ဘယ်သွားသလဲဟု မေးတော်မူ၏။

ခေါ်တော်မူချိန်၌ အရှင်အာနန္ဒာကား ဘုရား၏ အပါးတော်၌ မရှိ။ ဤနေ့ည နာရီပိုင်းအတွင်းမှာပင် မြတ်ဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော့မည် ဖြစ်သောကြောင့် အင်ကြင်းပင်ကြီးတပင်အောက်သွား၍ တပါးတည်း ထိုင်၍ ငိုနေလေသည်။

မကြာခင်အတွင်းမှာပင် အရှင်အာနန္ဒာသည် မျက်ရေကို သက်န်းဖြင့် သုတ်ရင်း ဘုရား ရှေ့တော်သို့ ဝင်လာပြီး မြတ်ဘုရားကို ရိုသေစွာ ဖူးမြော်လျက်မှ မျက်ရည်များကကျလာ

၂၅၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ပြန်လေသည်။ ဤတွင် ပုထုဇဉ်နှင့် ရဟန္တာတို့၏ ခြားနားချက်ကို ယှဉ်၍ပြသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။

ကိလေသာ အာသဝေါ ကုန်ခန်းပြီးသော မြတ်စွာဘုရားကား အားအင်ကုန်ခန်း၍ ပန်းလျှံမှတစ်ပါး၊ မျက်နှာတော်အမူအရာမှာ တစုံတရာ ညှိုးနွမ်းခြင်းအသွင် မထင်။ အရှင်အာနန္ဒာမှာကား စိုရွဲမျက်ရေ တတွေတေနှင့် ဖြစ်နေရှာ၏။ ပရိဒေဝဒဏ်ကို မတော်လှန်နိုင်သေး။

“ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ သင်သို့သောသူကား အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာဖြင့် စီးဆင်းနေသည့် မျက်ရေစမ်းချောင်းအသွင် မဖြစ်ထိုက်။ ယင်း မျက်ရေစမ်းပေါက်ကို ပိတ်ဆို့ ဟန့်တားသော တာတမံသော်၎င်း၊ ကန်သင်းဘောင်သော်၎င်း ဖြစ်ထိုက်ပေသည်။

“ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ အကြင်ကိုယ်ခန္ဓာသည် တဏှာဟူသော အကြောင်းတရားကြောင့် ထင်ရှားစွာဖြစ်၏။ ထိုဖြစ်သမျှသော ကိုယ်ခန္ဓာသည် ပျက်မြဲဓမ္မတာသာတည်း။ တစုံတယောက်သော ဗြဟ္မာ၊ သိကြား၊ ဘုရားတို့မှလည်း မပျက်စီးရအောင် တောင့်တ၍ မဖြစ်နိုင်သည်သာ။ ငါဟောတော်မူသည် မဟုတ်လော့။ စိုးရိမ်ခြင်းကို ဖျောက်လော့။”

ဤသို့ နှစ်သိမ့်စေသော်လည်း အရှင်အာနန္ဒာကား ဗုဒ္ဓ၏ စကားကို ကြားရခါမှပင် ပို၍ ယူကြုံးမရ ဖြစ်လာလေ၏။ “ငါ မနက်ဖြန်တွင် ဗုဒ္ဓ၏အသံမျိုးကြားရတော့မှာ မဟုတ်ပါကလား” ဟူ၍ သည်းစွာ ငိုကြွေးပြန်လေ၏။

သို့သော် အရှင်အာနန္ဒာသည် သတိရှိသောအရာတွင် တေဒဂ်ရသူ ဖြစ်သည့်အလျောက် ဗုဒ္ဓနှင့် ခွဲခွာရတော့မည် ဖြစ်သည့်

အတွက် အပူမီးတောက်နေသည့်ကြားက သတိကား အမြဲ ရှိပေ၏။ ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသွားလေသောအခါ အလောင်း တော်ကို မြေမြှုပ်ရမည်လော့၊ မီးသင်္ဂြိုဟ်ရမည်လော့၊ ရေမျော ရမည်လော့။ မည်သို့ မည်ပုံ သင်္ဂြိုဟ်ရေးကို ပြေး၍ တွေးခေါ် လာမိသည်။ ဗုဒ္ဓ၏ အလိုတော်အတိုင်းသာလျှင် သင်္ဂြိုဟ်ရန် သင့်ပေသည်ဟူ၍ စဉ်းစားမိလာသည်။

သို့ကြောင့်လည်း အရှင်အာနန္ဒာသည် သက်တော်ထင်ရှား ရှိခိုက် အလောင်းတော်ကိုသင်္ဂြိုဟ်ရေးကိုပါ မျက်ရေစက်လက်နှင့် လျှောက်ထားလေ၏။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ ကိုယ်တော်မြတ် နိဗ္ဗာန်လားခွဲသော် အလောင်းတော်၌ ဆောင်ရွက်ဘွယ်ကိစ္စကို အဘယ်သို့ ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ကြရပါမည်နည်း ဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ ငါဘုရား၏ အလောင်းတော်ကို မီးပူဇော်မှုစသည်၌ သင့်တို့ မကြောင့်ကြကုန်လင့်။ ကိုယ့်စီးပွား၊ ကိုယ့်ကိစ္စ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ရရေးကိုသာ အားထုတ် ကြကုန်၊ ကြီးစားကြကုန်၊ လုံ့လပြုကြကုန်။ ကိုယ့်အသက်ကို ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိဘဲ သတိသမ္ပဗ္ဗဖြင့်သာ ငါ၏ သာသနာကို ရွက်ဆောင် ကြလေကုန်။ ငါ၏ အလောင်း တော်ကိုကား ရာဘနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုကုန်သော မင်းမျိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၊ သူကြွယ်မျိုး ဖြစ်ကုန်သော ပညာရှိ ဒါယကာတို့က မီးပူဇော် ကြကုန်လတံ့။

မေး။ မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုအမျိုးလေးပါး ဒါယကာတို့သည် တာညှိတော်ထံလာ၍ မေးမြန်းကြပါလိမ့်မည်။ အရှင်အာနန္ဒာ၊ မြတ်ဘုရား၏အလောင်းတော်ကို မည်သို့ သင်္ဂြိုဟ်ရပါမည်နည်းဟု

၂၅၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မေးလျှောက်လာကြလျှင် တပည့်တော် မဖြေတတ်အောင် ရှိပါလိမ့်မည်။ အလောင်းတော်ကို သင်္ဂြိုဟ်ရမည့် အစီအစဉ်ကို အမိန့် ရှိတော်မူပါဘုရား။

ဖြေ။ ချစ်သားအနန္ဒာ၊ စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်းကို သင်္ဂြိုဟ်သည့်နည်းတူ ငါ့ အလောင်းတော်ကို သင်္ဂြိုဟ်စေကုန်လော့။ စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်းကို သင်္ဂြိုဟ်ဘူးသော ထုံးဟောင်းကား ရှေးဦးစွာ အလောင်းကို ကာသိတိုင်းဖြစ် ပုဆိုးတို့ဖြင့် ထုပ်ပိုးရစ်ပတ်သည်။ ထိုအပေါ်တွင် နူးညံ့သော ဂွမ်းများဖြင့် ရစ်ပတ်ပြီး အဝတ်ပုဆိုးတို့ဖြင့် တထပ်ရစ်ပတ်သည်။ ဤသို့ အဖန်များစွာ ငါးရာသော ပုဆိုးတို့ဖြင့် ရစ်ပတ်ပြီးသော် လျှော်ပြီးသော သိင်္ဂီနိုက်ရွှေဇလားသို့ သွတ်သွင်း၍ နံ့သာ ထင်းပုံထက် တင်ပြီးမှ မီးတိုက်သည်။ အရိုးကို ယူပြီးသော် ခရီးလေးကြောင်းဆုံရာ၌ ကောင်းစွာ စေတီတည်လုပ်ကုန်သည်။ ဤသို့ စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်းကို ကောင်းစွာ သင်္ဂြိုဟ်သကဲ့သို့ ငါ၏ အလောင်းတော်ကို ကောင်းစွာ သင်္ဂြိုဟ်ကြကုန်လော့။

ချစ်သား အနန္ဒာ၊ ကြွင်းသော ဓာတ်တော်တို့ကိုလည်း ခရီးဆုံ၌ ကောင်းစွာ စေတီတည်အပ်၏။ ထိုစေတီကို ပူဇော် ချီးမြှောက်ရသော လူနတ်များတို့သည် စီးပွားချမ်းသာ လွန်စွာ ဖြစ်ကုန်လတံ့။

ချစ်သား အနန္ဒာ၊ စေတီတည်ခြင်းငှာ အားထုတ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား ငါ့ဘုရားလည်း တပါး၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါလည်း တပါး၊ ရဟန္တာလည်း တပါး၊ စကြာဝတေးမင်းလည်း တပါး၊ ဤလေးပါးတည်း။ အဘယ်အကျိုးထူးကိုစွဲ၍ စေတီ

တည်ခြင်းငှာ ထိုက်သနည်းဟူမူကား “အကြင် ဒါယကာတို့ သည် သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို အလိုလို သိမြင်တော်မူသော သဗ္ဗညုဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော် တည်ရာပေ တကား” ဟု စေတီ၌ ကြည်ညိုခြင်း။ လေးမြတ် ခြင်းကို ဖြစ်စေ ကုန်လတံ့။ အထူးထူးသော ပန်းနံ့သာ ပူဇော်ရာ ဝတ္ထု တို့ဖြင့် ငါဘုရား ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ပြုပြင် ချီးမြှောက်ကုန် လတံ့။ ထိုဒါယကာ တို့သည် ဤကြည်ညိုသော စေတနာကြောင့် ခန္ဓာ ပျက်ကြွ သောအခါ နတ်ရွာ သုဂတိ ဘဝသို့လည်း တက်ရကုန်လတံ့။ သူဌေး သူကြွယ် ပဒေသရာဇ်စသော လူကောင်း လူမြတ် တို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာကိုလည်း ရလတံ့။ ထိုသို့ အကျိုးထူး ရှိသည်ကို စွဲ၍ စေတီတည်ခြင်းငှာ ထိုက်သတည်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓာ၊ ရဟန္တာ၊ စကြာဝတေးမင်းတို့၏ စေတီ၌လည်း ဤနည်းတူပင် လူတို့ အကျိုးစီးပွား များရာသတည်းဟု အလောင်းတော် သင်္ဂြိုဟ် ရန် အစီအမံနှင့် စေတီလေးမျိုးကိုပါ ဟောကြားတော်မူပြီး သော် ဖလသမာပတ် ချမ်းသာဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေတော် မူ၏။

(သုတ္တန္တ ပိဋက၊ မဟာဝါပါဠိ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်မှ)

ဗကဗြဟ္မာ၏ အယူစွဲ

ပြဿနာ = သဿဘဝါဒ။

မေးလျှောက်သူ = ဗကဗြဟ္မာ။

အာရုံတခုခုကို အမြဲ မြင်နေရလျှင်သော်၎င်း၊ အမြဲ ကြားနေရလျှင်သော်၎င်း လူတို့အနေအားဖြင့် ထိုသည့်အာရုံကို “မြဲသည်၊ မပျက်စီး၊ မပြောင်းလဲ၊ မရှေ့ရှား” ဟူ၍ ထင်မြင်လေ့ရှိကြသည်။

အာရုံတခုကို မြင်ရဖန်၊ တွေ့ရဖန် များလာသော အခါ ယင်း အမြင်အာရုံ၊ အတွေ့အာရုံမှ မြဲ၏ ဟူသော အယူအစွဲ သဿတဒိဋ္ဌိသည် ဖြစ်လာတတ်လေ၏။ ထိုအယူအစွဲသည် ဆင့်ကဲ ဆင့်ကဲ ပြင်းထန်လာတတ်လေ၏။

မြဲ၏ဟူသော အယူဝါဒစွဲ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့် ပတ်သက်၍ ဗက အမည်ရှိသော ဗြဟ္မာကြီး တဦးသည် အထွတ်အထိပ် ရောက်လျှမ်းလျှမ်းတောက် အယူသည်းလှသော ဗြဟ္မာကြီး ဖြစ်လေသည်။

ထိုဗကဗြဟ္မာကြီး၏ ဘမိုင်းစဉ်ကား ထွေပြား ဆန်းကြယ်လှ၏။ သူ၏ဘဝကပင်လျှင် ဤသို့မြဲ၏ဟုအယူရှိသော ဒိဋ္ဌိကြီးဟု ရောက်အောင် ပို့ဆောင် ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဖြစ်ပုံကား—

သူသည် ဗြဟ္မာထည်းတွင် အလွန်အသက် အရှည်ဆုံးသော ဗြဟ္မာကြီးဖြစ်လေသည်။ ရှေးဦးစွာ ဝေဟပိလ်ဘုံ၌ သွား၍ ဗြဟ္မာဖြစ်လေ၏။ ထိုဘုံ၏သက်တမ်းကား မဟာကပ်ခေါ်သော ကပ်ပေါင်းငါးရာတိုင်တိုင် တည်သော ဟူ၏။ ထိုဘုံမှစုတေခဲ့သော် သုဘကိဏ်မည်သော ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်လေ၏။ ထိုပြည်၏ သက်တမ်းကား ကမ္ဘာပေါင်း ခြောက်ဆယ့်လေးကမ္ဘာ ဖြစ်၏။ ထိုမှစုတေခဲ့ပြန်သော် ရှစ်ကမ္ဘာအသက်ရှည်သော အာဘဿရ ဘုံ၌ ဖြစ်ပြန်၏။

ယင်းသို့ ဘုံအဆင့်ဆင့် ဘုံစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း သူသည် စုတေရသော နာမ်ရုပ်အစဉ်ကိုလည်း မမှတ်မိ။ ပဋိသန္ဓေ လည်းမထင်။ သို့မထင်သောကြောင့် ပကတိဖြစ်မြဲတိုင်းသော ကိုယ်အတိုင်းသလျှင် ဖြစ်သည်ဟု ထင်မှတ်နေ၏။

သို့ကြောင့် ငါတို့ဗြဟ္မာဇာတ်ကား မြတ်သော၊ မြဲသော နိဗ္ဗာန် စုဝ ချမ်းသာပင်တကား။ ဤအဖြစ်ထက် လွန်၍ရှာရန် နိဗ္ဗာန် မည်သည် မရှိတော့ပြီ။ ဤ ဗြဟ္မာ့ကိုယ်သည်လည်း အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း စသော ဆင်းရဲမရှိ။ အတိသုခဖြစ်သော နိဗ္ဗာန် ပင်တည်းဟု စွဲလမ်းစွာ အယူသည်ခြင်း ဖြစ်သတည်း။

သူသလျှင် ဤအယူဝါဒသဿတဒိဋ္ဌိကို စွဲယူနေသည်မဟုတ်။ သူ၏မိတ်ဆွေရောင်းရင်းအပေါင်းအသင်းဖြစ်သော ဗြဟ္မာပေါင်း ခုနစ်ဆယ်တို့သည်လည်း ဤနည်းနှင့်ပင်မြဲ၏ဟူ၍ သဿတဒိဋ္ဌိ အယူကို စွဲမြဲစွာ လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ပြုထားကြကုန်၏။

အခါတပါးတွင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဗက ဗြဟ္မာကြီး၏ အယူအစွဲကို ခြွေချွတ်တော်မူရန်အတွက် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ကြွသွား တော်မူလေ၏။

၂၆၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကောင်းသောသဘာဝခြင်းပါ အရှင်ဂေါတမဟု ဖော်ရွေစွာ ခရီးဦးကြိုဆိုမှုပြု၍ ဗကဗြဟ္မာကြီးက မြတ်စွာဘုရားအား ဧည့်ခံ ရှာပေသည်။ “ဗြဟ္မာ့ရွာသို့ အကြာကြီးကြာမှ တခေါက်လောက် ကိုယ်တော်ကြွရောက်တော်မူလာပေသည်” ဟူ၍ အားမလို အား မရ စကားဖြင့် အလွှာပ သလွှာပ စကားများ ဆို၏။

ထိုသို့ ဘုရားနှင့် စကားဆိုပြောရင်းမှ သူ၏စေတနာရိပ်တွင်း၌ မြတ်ဘုရားအား အသက်ရှည်ရှည် နေစေချင်လှသော ဆန္ဒများ ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် အသက်ရှည်ရှည်နေရသော ဤဗြဟ္မာ ဘုံသို့ ရောက်လာအောင် ကြိုးစားအားထုတ်ပါရန် ဘုရားသခင် အား သူကတိုက်တွန်းလေသည်။

အို အရှင်ဂေါတမ၊ သေလျှင် ဤဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်ရှိလာ အောင်လှုံ့သပြုပါလော့၊ အားထုတ်တော်မူပါလော့။ ဤဗြဟ္မာ့ ပြည်၌ဖြစ်လျှင် စင်စစ် ဆင်းရဲခြင်းမှ ကင်းပါလေတော့သည်။ မအိုးမသေ၊ အမြဲနေရသော ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန် မှန်ပါတော့သည်ဟု လျှောက်ထားတိုက်တွန်းခြင်း ပြုလေ၏။ သဿဘဝါဒီ အယူ ရှိသော ဗြဟ္မာများ၏အလယ်တွင် မြတ်ဘုရားအား ဆွယ်စကား ကို ဆိုပေသည်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ဗကဗြဟ္မာကား သနားဘွယ် ကောင်းလေစွ။ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော မှောင်တွင်းသို့ ချဉ်းကပ် တိုးဝင်နေဘိသည်တကား။ မြူးတွင်းရှိသောငှက်က လွတ်ထွက်ပြီး သတ္တဝါကို “ချမ်းသာလို့ကြလျှင် ငါ့ထံသို့ လာလှည့်ကုန်” ဟု ခေါ်နေ ဘိသကဲ့သို့ ချွတ်ချော်သော မိစ္ဆာဉာဏ်ဖြင့် ဗြဟ္မာ့ သဏ္ဍာန်ကို နိဗ္ဗာန်ဟု ထင်မှားနေဘိသည်တကား။ မိမိကား ဖြစ်လတံ့သော ဘေးကိုသော်မှ မမြင်။ အနိစ္စကိုပင် နိစ္စ၊

အသုဒ္ဓါကိုပင် သုခဟု ပြောပရှာဘိသည် တကား။ ဝဋ်တရား၏ ကင်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည် အမှန်ရှိပါလျက် မသိရှာလေတကား။

ထိုသို့ မဦးမချွတ် ဆိုလိုက်လေသော် ဗမာပြုဟောသည် ပရိသတ်အလယ်တွင် လွန်စွာ ရှက်စနိုးသွားပြီးလျှင် ဘုရား၏ အနတ္တဝါဒကို တွန်းလှန် တိုက်ခိုက်သောပုံ၌ မိမိ၏ ရဲဘက် အဖြစ် ပါဝင်ရန် “သုခိုး သေဖော်ညီ” ဆိုသကဲ့သို့ ကြွင်းသော ပြုဟောများအား သွေးညှိရာလည်းကျ၊ တုံ့ပြန် ချေပမှုလည်း ဖြစ်စေသော အောက်ပါစကားဖြင့် ရှေးဦးစွာ ဆိုလေ၏။

“အို လူသားသာဖြစ်သော ဂေါတမ၊ ဤသဿတဝါဒကို ကျွန်ုပ်တယောက်တည်းသာ စွဲယူနေသည် မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်၏ သွေးသောက်ရောင်းရင်း ခုနစ်ကိုင်းကုန်သော ဤပြုဟောမင်းကြီး တို့သည်လည်း သဿတဝါဒကို လက်ခံကြပါကုန်၏။ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ ဗျာဓိ၊ မရဏ ကင်းလွတ်သောကြောင့် နိစ္စ၊ ထာဝရ တည်သော နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ပင် ထင်မှတ်ပေကုန်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အား များစွာသော ပြုဟောအပေါင်းတို့က လွန်စွာ ကောင်းချီး ပေး ပူဇော်ခြင်းပြုကြကုန်သည်။ နိစ္စ ထာဝရ အမြဲတစေ တည် နေပါသော အရှင်ပြုဟောမင်းကြီးတို့ကဲ့သို့ ဖြစ်လိုပါသောဟူ၍ ဆုတောင်းပတ္တနာခြင်း ပြုကြပေကုန်သည်။

“အို ဘုရားဂေါတမ၊ ထို့ကြောင့် ဤပြုဟော၏အဖြစ်ကို စင်စစ် နိဗ္ဗာန်ဟု ကျွန်ုပ် ဆိုခြင်းဖြစ်သတည်း။”

“အချင်း ဗမာ၊ ဤပြုဟောရှာ၌ သင် ကြာမြင့်သောကာလ ကား အန္တရကပ် အရေအတွက်အားဖြင့် တသိန်း သုံးသောင်း ခြောက်ထောင်သုံးရာ လေးဆယ့်ငါး (၁၃၆၃၄၅) ကပ်သာ ဖြစ်သည်။ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏကိုလည်း မလွန်ဆန်ရသေးချေ။

၂၆၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

စုတေရမည်မချွတ်ဟု ငါ့မြင်တော်မူ၏။ သင်သည် ပညာ ကင်း
သောကြောင့် အသက်ကြွင်းကိုမျှ သင် မမြင်လေ။”

မြဲသည်ဟု အယူသည်းနေသူအား မမြဲဟု ဆိုလိုက်ရာ ဗက
ဗြဟ္မာကြီးမှာ အောင့်သက်သက်ဖြစ်သွားရာက မြတ်စွာဘုရား
အား ပုစ္ဆာထုတ်လေတော့၏။

မေး။ အို လူသားဘုရား အရှင်ဂေါတမ၊ ငါ့ကဲ့သို့သော
ထာဝရ တည်နေသူအား “စုတေရမည်မချွတ်၊ ငါ့မြင်သည်”
ဟု အသင် ဆိုဝံ့ပလေသည်။ အကယ်၍ သင်ဆိုသောအတိုင်း
မှန်ခဲ့သော် “ငါ အတိတ်က မည်သို့ဖြစ်ခဲ့သည်၊ မည်သို့ မည်သို့
သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုမျိုးကို ငါပြုခဲ့သည်။ ငါ၏ တန်ခိုး
ဣဒ္ဓိပါဒ် မည်မျှကြီးမားသည်” ဟူသော ငါ၏ ဘဝဖြစ်ရပ်ကို
ငါ့အား တတ်အပ်သေချာ ပြောပြစေချင်ပါ၏။ ဤသို့ ပြောပြ
နိုင်စွမ်း ရှိတိုမှကား သင်သည် ငါ့ထက် သာလွန် မြင့်မြတ်သူ
ဖြစ်ပေ၍ သင့်အား ငါဒူးထောက်ပါအံ့၊ ကိုးကွယ်ပါအံ့၊
ဆည်းကပ်ပါအံ့။ ငါ၏ အတိတ်ဘဝ ဖြစ်ရပ်များကို သင် ဆိုပါ
လေ။

ပြေ။ အို ဗကဗြဟ္မာ၊ အမှန်အားဖြင့် ငါသည် သင်၏
လားရာကို၎င်း၊ သင်၏ ဆိုက်ရောက်ရာကို၎င်း၊ သင်၏တန်ခိုး
စွမ်းပကားကို၎င်း၊ ဗကဗြဟ္မာသည် ဤဘဝမှ လာ၏။ ဤသို့
ထိုဘဝသို့ ဆိုက်ရောက်၏။ ဤမျှ တန်ခိုး စွမ်းပကားရှိ၏ဟု
အားလုံးကို ငါ သိ၏။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ သင်သည် ဤမည်သော ကမ္ဘာ၌ ဗာရာဏသီ
ပြည်တွင် ကေသဝ ဟူသောအမည်ဖြင့် ပုဏ္ဏားသူကြွယ် ဖြစ်ခဲ့၏။
နောက် လူ့ဘောင် မပျော်မွေ့၍ တောထွက်ကာ ရေသွ ပြုလုပ်

ခဲပြီး လွန်စွာသိမ်မွေ့သော၊ နူးညံ့သော သူတော်စင်ရသေ့ပါပေ။ မရုက္ခန္ဓာရမည်သော သဲကန္တာရကြီး အနီး တောအုပ်ကြီး တခုကို အမှီပြု၍ သင်နေခဲ့ပေသည်။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ တခါသ၌ ထိုသဲကန္တာရသို့ ရောက်လာကြ ကုန်သော လှည်းကုန်သည် ငါးရာတို့သည် မျက်စိလည် လမ်းမှာ လေသဖြင့် ထိုသဲကန္တာရမှ မထွက်နိုင်ဘဲ တချာလည်လည်နှင့် ဖြစ်နေကုန်၏။ ပါလသမ္ပုသော စားနပ်ရိက္ခာများ ကုန်လတ်၍ နေ့သေရာအံ့လော့၊ ည သေရာအံ့လော့ဟူ၍ မှတ်သိပ် ပင်ပန်း လှကုန်ရကား လှည်းအောက်၌ အခွေခွေ အိပ်နေကြကုန် လေ၏။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ ထိုအခါက သင်သည် လောကီဈာန် အင်္ဂါဉာဏ်ရ ရသေ့ဖြစ်သည့်အလျောက် ဒုက္ခ ရောက်နေကြသော လှည်းသား ငါးရာတို့ကို မြင်လေသောအခါ “ငါ့ကဲ့သို့သော သူရှိပါလျက် ဤ သတ္တဝါများ အသက်မဆုံးရှုံးစေသင့်”ဟူ၍ သောက်ချိုး မကုန်နိုင်ကုန်သော ရေများကို၎င်း၊ အရိပ် အာဝါ သနှင့် ပြည့်စုံသော တောအုပ်ကြီးကို၎င်း၊ အသီးနှင့် ပြည့်စုံ သော သစ်ပင်များကို၎င်း ဖန်ဆင်း၍ ပေးခြင်းအားဖြင့် လှူသား၊ ကျွဲ၊ နွားတို့၏ အသက်ပေါင်း များစွာတို့ကို သင် ကယ်တင်ခဲ့ဘူးပြီ။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော သင်၏ ကုသိုလ် ပေတည်း။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ တခါသ၌လည်း ကေသဝရသေ့ဖြစ်ခဲ့သော သင်သည် တခုသော ကျေးလက်ဇနပုဒ်ကိုမှီ၍ ဧကီမည်သော မြစ်ကမ်းအနီးတွင် နေခဲ့၏။ တနေ့သောအခါ ထိုကျေးလက် ဇနပုဒ်ကို သောင်းကျန်းသူ လူဆိုးခားမြများ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်

၂၆၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကြလေရာ ပစ္စည်းကိုယူရုံမက လူ့အချို့တို့ကိုလည်း ဖမ်းဆီးသွားကြကုန်၏။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ ထိုလူဆိုး ခေးမြေများသည် သင် နေသော ကျောင်းသင်္ခမ်း အနီး၌ စခန်းချနား၍ ထမင်းချက်နေကြစဉ် ဖမ်းဆီး ယူဆောင်လာသော ကလေးသူငယ်တို့သည်၎င်း၊ မိန်းမ ယောက်ျား လူကြီးတို့သည်၎င်း သေဘေးမှ ကြောက်ကုန်ရကား သည်းစွာ ငိုကြွေးကြလေကုန်၏။ ထိုအသံကို သင်ကြားရလေသော် “ငါ့ကဲ့သို့သော သူရှိလျက် သတ္တဝါအပေါင်းသည် အကျိုးမဲ့ မပျက်စီးစကောင်း” ဟူ၍ ကြံပြီးလျှင် ကြီးစွာသော စစ်တပ်ကြီးတစ်တပ် ချီတက်လာပုံကို သင်ဖန်ဆင်း၍ လူဆိုးခေးမြေများရှိရာသို့ သွားခဲ့ပေသည်။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ ထိုရောအခါ အစောင့် ချထားသော ကင်းတပ်က မြင်လေသော် ပြည့်ရှင်မင်းတရားသည် ငါတို့ကို နှိမ်းနှင်းရန် လိုက်လာချေပြီ ဟူ၍ အကြီးအကဲ ဖြစ်သူများထံ ပြေး၍ အကြောင်းကြားလျှင် ခေးမြေက ဘုရင်ကိုပြိုင်၍ နိုင်ရိုး မရှိဟူ၍ ကိုယ်လွတ် ပြေးကြလေရကား သင်သည် ထိုဒုက္ခသယ်များအား ကယ်တင် ယူဆောင်လျက် ချမ်းသာစွာ စောင့်ရှောက်ခဲ့ဘူးပြီ။ ဤကား နှစ်ကြိမ်မြောက် သင်၏ ကုသိုလ်ပေတည်း။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ တခါသ၌လည်း ဗာရာဏသီပြည်မှ ဆင်ဖမ်းအတတ်၊ မြင်းဖမ်းအတတ်၌ ကျွမ်းကျင် လှကုန်သော ဆင်ဖမ်းသမား ငါးရာတို့သည် ဆင်ကောင်း၊ မြင်းကောင်းများ ဖမ်းရန် အလို့ငှာ များစွာသော လှေတို့ကိုဖောင်ဖွဲ့၍ မြစ်ညာမှအောက်သို့ စုန်မျှောလာကြခဲ့ပြီး သင်နေသော ကျောင်းသင်္ခမ်း အနီး၌

ခေတ္တမျှ စခန်းချကာ ထမင်းစားကြကုန်၏။ စားကြောင်းစားကျန်များကို၎င်း၊ ဆေးရေ အညစ်အကြေးများကို၎င်း မြစ်တွင်းသို့ စွန့်ချ ကြလေကုန်၏။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ ထိုမြစ်တွင်း၌ ဂင်္ဂေယျမည်သော နဂါးသည် နေ၏။ ထိုနဂါးသည် ပြင်းစွာ အမျက်ထွက်လာလေ၏။ ချင်းတို့ စားဖတ် ဝါးဖတ် အညစ်အကြေးကို ငါ့ခေါင်းပေါ် ပစ်ချရာ သလောဟူ၍ ဖောင်ပေါ်ရှိ သူ့အားလုံးကို သတ်ခြင်းငှာ ကြီးစွာသော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းလျက် ပါးပျဉ်းကြီး ထောင်ကာ ဖောင်ဆီသို့ ရှေ့ရှုလာလေသော် လူတို့ မြင်လေကုန်၍ ကြောက်လန့်ရကား သည်းစွာဟစ်ခွေး ငိုယိုခြင်း ပြုကြလေကုန်၏။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ ထိုအခါက ထိုသူတို့၏ သေဘေးကို သင်မြင်လေသော် ငါ၏ အပါးတွင် ဤလူများ မပျက်စီးပါစေလင့်ဟူ၍ ဂဠုန်အသွင် ဖန်ဆင်းပြီးလျှင် နဂါးကို သတ်ဟန်ပြု၍ သင် ခြိမ်းချောက်မောင်းထုတ်ခဲ့၏။ နဂါးလည်း ကြောက်၍ ထွက်ပြေးခြင်းအားဖြင့် သတ္တဝါ များစွာ တို့ကို ချမ်းသာရာ ရစေခဲ့ဘူးပြီ။ ဤကား သင်၏ တတိမြောက် ကုသိုလ်ကောင်းမှုပေတည်း။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ သင့်သည် ကေသဝရသေ့ ဖြစ်ခဲ့စဉ်အခါ၌ ငါကား သင်၏ အန္တေဝါသိက “ကပ္ပုရမည်သော ရသေ့” ဖြစ်ခဲ့၏။ တရံရောအခါ ဟိမဝန္တာအနီး တောအုပ်ကြီး၌ ငါနေစဉ် သင့်အား ဗာရာဏသီမင်းက ပင့်ဆောင်၍ ပူဇော်ပါသော်လည်း သင် ငြင်းပယ်လိုက်၏။ မြို့ရွာအနီး၌ ငါ မနေလိုဟု ဆို၍ တောသို့ ပြန်လာခဲ့ပြီး ငါနှင့်အတူ နေလေရာ သင့်ကို

၂၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ပင့်ဆောင်ခြင်းငှာ မင်း၏ အမိန့်ဖြင့် နာရဒအမတ် လိုက်လာပြီး သင့်ကို ပင့်ပြန်လေသည်။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ သို့သို့ ပင့်လာသောအခါတွင် သင်က ဤသို့ ဆိုလေပြီ။ အမောင်နာရဒ၊ ရဟန်းဟူသမျှကား တောအရပ်၌သာ ထူးမြတ်သော စျာန်သမာပတ် စည်းစိမ်မြတ်ကို ရအပ်သတည်း။ တောရပ် သမီး၊ ဇနီးအဝင်၊ သစ်ပင် တို့က လုပ်ကျွေးကြ၊ ပြုစုကြသော အာဟာရသည်သာ ပြစ်ဆာကင်းဘိ၊ ဘေးမရှိ၍၊ အဘိဓမ္မာ၊ အလွန်တရာ မွေ့လျော်ဘွယ် ဖြစ်သတည်း။ မိန်းမ ယောက်ျား၊ ရွာသူ ရွာတို့၏ လှည့်ဖြားကာမဂုဏ် အာရုံခြောက်ဖြာမှ ဝေးကွာလှဘိ၍ ဝိတက်သုံးပါး ယင်ရဲများတို့သည် ငါ့အား မခံနိုင်သတည်း။ ထူးသော အကျင့်၊ အခွင့်သင့်ငြား၊ ငါ့အားကြည်ညို၊ ငါ့အလိုလိုက်မှု၊ ပီယဝါစာ၊ ဆိုတတ်စွာ၍၊ လိမ္မာလှသော၊ ကပ္ပရမည်ရှောင်း၊ တပည့်ကောင်းနှင့် ပေါင်းရခြင်းကြောင့် လည်း တောတွင်း၌သာ ငါ့မွေ့လျော်သတည်းဟုဆိုသော် ထိုနာရဒအမတ်လည်း အရှင်မြတ်၏ တရားသည် ဖြောင့်သား ဟုတ်မှန်ပေစွဟု ချီးပ ပူဇော်ပြန်လေ၏။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ သင်သည် လှူပြည်ကကြီးကျယ်လှသောဇီဝိတဒါန အများချမ်းသာကို အခါခါ ပြုခဲ့ဘူးသော ကံထူးပုညကြောင့် ဤဗြဟ္မာ့ပြည်၌ မြင်ရှည်စွာ သင်နေရသတည်း။ ထိုမျှ

၁။ ကာမဂုဏ် တွေးကြံမှု = ကာမဝိတက်၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဘွယ်တွေးကြံမှု = ဗျာပါဒဝိတက်၊ ငါ့ကို နှိပ်စက်ကလူပြုလေမလား တွေးကြံမှု = ဝိဟိံသဝိတက်၊ ဝိတက်သုံးပါး။

ကောင်းမှု ပြုသောအခါ ငါတုရားသည် သင်၏တပည့်ဖြစ်၍ နှစ်သက်စွာ ညီညာယိုင်းပင်းခဲ့သတည်း။ သင် အောက်မေ့လေလော့။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ ဤမှတစ်ပါး ဤသည် သင်သိစွမ်းနိုင်ရေးမှတစ်ပါး အခြားသော အပေါင်းစု မြောက်မြားစွာသည် ဗြဟ္မာ့အပေါင်းစုတွေရှိသေး၏။ ၎င်းတို့ကို သင် မသိ၊ မမြင်။ ငါကား သိ၏၊ မြင်၏။ အို ဗကဗြဟ္မာ၊ အာဘဿရာမည်သော ဗြဟ္မာ့အပေါင်းသည် ထင်ရှားစွာရှိ၏။ သင်ကား ထိုမှ သေလွန်ခဲ့၍ ဤဘုံမှာဖြစ်လာခဲ့၏။ သင်သည်ကား ဤသည့် ယခုလက်ရှိဘုံ၌ ရှည်လျားကြာမြင့်စွာ နေထိုင်ရပေသဖြင့် ၎င်းကို သင်မေ့လျော့ခဲ့လေပြီ။ သတိမရတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို သင် မသိ၊ မမြင်။ ငါကား သိ၏၊ မြင်၏။ အို ဗကဗြဟ္မာ၊ ဤသို့အားဖြင့်လည်း ငါသည် အသိဉာဏ်အားဖြင့် သင်နှင့်မတူချေ။ အဘယ်မှာ ငါ သင့်အောက် နိမ့်ကျမည်နည်း။ စင်စစ်ကား ငါသာ သင့်ထက် လွန်ကဲ၏။

အို ဗကဗြဟ္မာ၊ သုဘကိဏှာ မည်သော ဗြဟ္မာ့အပေါင်း မည်သည်လည်းရှိသေး၏။ ဝေဟပ္ပလာ၊ အတိဘူမည်သော ဗြဟ္မာများသည်လည်း ရှိသေး၏။ ၎င်းတို့ကို သင် မသိ၊ မမြင်။ ငါကား သိ၏၊ မြင်၏။ ဤသို့အားဖြင့်လည်း ငါသည် အသိဉာဏ်အားဖြင့် သင်နှင့်မညီမမျှချေ။ အဘယ်မှာလျှင် ငါ သင့်အောက် ယုတ်နိမ့်အံ့နည်း။ စင်စစ်ကား ငါသာ သင့်ထက် လွန်ကဲ၏။

ဖြေ။ အို အရှင်ရဟန်းဂေါတမ၊ အားလုံးကို အားလုံး အဖြစ် အကယ်၍ မတပ်မက်အံ့၊ မစွဲလေအံ့၊ ၎င်းကို သိမြင်ခြင်း အားဖြင့် သင့်မှာအချည်းနှီးမဖြစ်ပါစေလင့်၊ အကျိုးမဲ့ မဖြစ်ပါစေလင့်။ ဝိညာဉ်သည် မမြင်အပ်၊ အပိုင်းအခြားမရှိ၊ ထက်ဝန်းကျင်

၂၆၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

လင်းထိန်၏၊ တောက်ပ၏။ ထိုဝိညာဉ်သည် မြေကို မြေအားဖြင့် မတပ်မက် မစွဲလမ်းအံ့၊ ရေကို၊ မီးကို၊ လေကို၊ သတ္တဝါတို့ကို၊ နတ်တို့ကို၊ ဗြဟ္မာတို့ကို၊ အားလုံးကို အားလုံးအဖြစ်ဖြင့် အကယ်၍ မတပ်မက်အံ့။ အို အရှင်၊ ယခုသင့် မျက်စိအောက်မှ ငါပျောက် ကွယ်ပြုမည်။ ကြည့်လော့၊ ပျောက်ကွယ်တော့အံ့။

မေး။ အို ဗကဗြဟ္မာ၊ မည်သို့ပင် သင် ဆိုစေကာမူ ငါ မျက်စိအောက်က သင် မပျောက်ကွယ်နိုင်လတံ့။

သင့်မျက်စိအောက်မှ ငါပျောက်ကွယ်မည်။ ငါပျောက်ကွယ် မည်ဆို၍ ဗကဗြဟ္မာသည် ဗုဒ္ဓမျက်စိအောက်က ပျောက်သွားရန်၊ ကိုယ်ရောင်ပျောက်ရန် အားထုတ်လေရာ မတတ်နိုင်။ ကိုယ်ရောင် မပျောက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေလေ၏။

မေး။ အို ဗကဗြဟ္မာ၊ သင်ကား သင့်ကိုယ်သင် ပျောက် အောင် မတတ်နိုင်ခဲ့။ သင်၏ မျက်စိအောက်မှ ငါ ကွယ်ပျောက် ပြုမည်။

ဖြေ။ အို ရဟန်းဂေါတမ၊ သင် စွမ်းနိုင်ခဲ့သော် ယခုပင် ငါ့မျက်စိအောက်က ကွယ်ပျောက်ပြုစမ်းလော့။

ထိုအခါ မြတ်ဘုရားသည် အသံသာကြား၍ ရုပ်ကို မမြင် နိုင်အောင် ဖန်ဆင်း ကွယ်ပျောက် ပြုလေ၏။ ထိုအခါကျမှ ဗကဗြဟ္မာကြီးသည်လည်းကောင်း၊ များစွာသော ဗြဟ္မာတို့သည် လည်းကောင်း အံ့ဘွယ်ဘနန်း အဆန်းအထူး သိမှတ် အံ့ဩ ကုန်ပြီး တခဲနက်ကောင်းချီးပေးကြလေကုန်သတည်း။ ဗကဗြဟ္မာ က ဤသို့ချီးကျူးလိုက်လေ၏။

“အို အချင်းတို့၊ ရဟန်းဂေါတမ၏ တန်ခိုးစွမ်းပကားကား အာနုဘော်ကြီးမားခြင်းမှာ အံ့ဩစရာ၊ ချီးကျူးစရာ ဖြစ်ပါ

ပေသည်။ ဤသို့သော တန်ခိုးစွမ်းပကားကြောင့်ပင် သာကီဝင် နွယ်ဘွား၊ သာကီမင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ဘုံဘဝ၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်သော ဗြဟ္မာအပေါင်းနှင့် ဘုံဘဝကို ပွားစီး ရန် အားကြီးကြောင့်ကြနေသော ဗြဟ္မာအပေါင်း၏ တပ်မက်ခြင်း တဏှာ အမြစ်ရင်းနှင့်တကွသော ဘုံအယူအစွဲကြီးကို နုတ်ပယ် တော်မူလေပြီ။ ဘဝအများ လွမ်းထားဘိသော ငါ၏ခန္ဓာ၊ ရုပ် နာမ်ကိုလည်း ကေနတိတိ သင် မြင်တော်မူပါပေသည်။ ကြာမြင့် စွာသော ငါ၏အသက်ကိုလည်း အမှန်ရေတွက်၍ မျက်မှောက် ဆိုနိုင်ပါပေသည်။ ထိုသို့ပညာရှိလှစွာသောကြောင့်ပင် ခန္ဓာကိုယ် မှုဖြစ်သော ရောင်ခြည်သည် ကွန်လည်တောက်ပသတည်း။ ဤသို့ သော ပညာရှင်တိုင်း၏ တပည့်ဖြစ်ရခြင်းသည် ရက်ချင်းကောင်း မြတ် သည်သာတည်း။”

ဤသို့ချီးကျူးပြီးလျှင် ဘုရားသခင်ထံ တပည့်ခံလေ၏။
 “အို အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ယနေ့မှ၍ အကျွန်ုပ်တို့၏ အယူအစွဲ ကို ပယ်ပါတော့အံ့၊ အရှင်ဟောကြားအပ်သောတရားကို အလေး အမြတ်ပြု၍ အားထုတ်ပါတော့အံ့။”

(မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ မူလပဏ္ဏာသက၊ ဗြဟ္မနိမန္တိယ သုတ္တန်။ သတ္တ နိပါတ်၊ ဇာတ်အဋ္ဌကထာမှ)

အဆွေး အပေါက်

ပြဿနာ=လောကကို သုံးသပ်ချက်။

မေးလျှောက်သူ=နတ်သားတဦး။

အခါတပါးတွင် ဗုဒ္ဓရှင်တော် ဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်၊
ဇောဝန်ကျောင်းတော်၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နတ်သား
တဦးသည် ဘုရားသခင် အထံတော်သို့ချဉ်းကပ် လာပြီးလျှင်
အောက်ပါ ပြဿနာရှစ်ချက်ကို မေးလျှောက်လေ၏။

မြတ်စွာဘုရားလည်း ထိုပြဿနာများအတွက် ဒေဝဆိုသူနှင့်
အမေးအဖြေ ပြုတော်မူလေ၏။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ လောက၌ ဆွေးမြေ့ တတ်သော
သဘော၊ မဆွေးမြေ့တတ်သော သဘောတွေရှိပါ၏။ ယင်းနှစ်မျိုး
အနက် ဆွေးမြေ့တတ်သော သဘောကား အဘယ်အရာ များပါ
နည်း။ မဆွေးမြေ့တတ်သော သဘောကား အဘယ်အရာများပါ
နည်း။ တပည့်တော်များ မည်သို့ မှတ်သားရပါမည်နည်း ဘုရား။
ဖြေကြားတော်မူပါ။

ဖြေ။ အို ဥပါသကာ နတ်သား၊ သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာ
ငါးပါး အစုအဝေးဖြစ်သော ရုပ်ဝတ္ထုဟူသမျှကား ဆွေးမြေ့
ယိုယွင်း ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိပေသည်။ နာမံ=အမည် နာမ

ဖြစ်သော နာမ်ဝတ္ထုသည်၎င်း၊ ဂေါတ္တံ=အမျိုးအနွယ်သည်၎င်း၊
နဇီရတိ=ဆွေးမြေ့ခြင်းသဘော မရှိလေ။ အို ဥပါသကာ၊
ထို့ကြောင့် ရုပ်ဝတ္ထုဟူသမျှကို ဆွေးမြေ့တတ်သော သဘော
ရှိသည်ဟူ၍၎င်း၊ နာမ်ဝတ္ထု ဟူသမျှကို ဆွေးမြေ့တတ်သော
သဘောမရှိဟူ၍၎င်း သင်မှတ်လေလော့။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ အဘယ်မည်သော သဘောတရားကို
လမ်းမှား၊လမ်းကောက်ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အို ဥပါသကာနတ်သား၊ရာဂဟူသည်ရှိ၏။ ယင်း
ရာဂသည် ဆိုးရည်နှင့် အလားတူ၏။ အာရုံငါးပါးသည် အဝတ်
များနှင့်တူ၏။ ဆိုးရည်တို့ သဘောကား အဝတ်ကို ဆိုးသော်
ချွတ်၍ မရအောင် စွဲလေ၏။ အနီရောင်ဆိုးလျှင် နီရဲနေ၏။
အပြာရောင်ဆိုးလျှင် ပြာနေ၏။ အစိမ်းရောင်ဆိုးလျှင် စိမ်းနေ၏။
ထိုနည်း၎င်း ရာဂသည်လည်း အာရုံ၌ တပ်စွဲလာသောအခါ
ချွတ်မရအောင် စွဲတတ်လေ၏။ ရာဂအစွဲအလမ်းရှိနေသမျှ(ဝါ)
ရာဂကိုလက်ကိုင်ထားရှိနေသူအား ဆိုးရည်ဖြင့်စွဲနေသောအဝတ်
သည် အဖြူဖြစ်မလာနိုင်သကဲ့သို့ ယင်း ရာဂသည် လမ်းကောင်း
လမ်းမှန်သို့ရောက်အောင် မပို့ဆောင်နိုင်။ ထို့ကြောင့် ဥပါသကာ၊
ရာဂကို လမ်းကောက် လမ်းမှားဟူ၍ သင်မှတ်ပါလေ။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ သီလ၊ သမာဓိ အစရှိသော သူတော်
ကောင်း တရားများကို ဟန့်တား တတ်သော အန္တရာယ်၊
သူတော်ကောင်းတရားများကို ဖွဲ့ချည်ရစ်ပတ်တားမြစ်တတ်သော
အန္တရာယ်ဟူသည် အဘယ်တရား ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အို ဥပါသကာနတ်သား၊ လောဘဟူသည် ရှိ၏။
ယင်းလောဘသည် မျောက်နဲ့စေးနှင့် အလားတူပေ၏။ ငါးပါး

၂၇၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အာရုံကာမဂုဏ်တို့ကို ခုံမင်ရစ်ပတ်၊ လိုချင်တတ်သောသဘော ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အို ဥပါသကာ၊ သီလ၊ သမာဓိ အစရှိသော သူတော်ကောင်း တရားကို ဟန့်တား ရစ်ပတ် အန္တရာယ် ပြုတတ်သော တရားကား လောဘတည်း။ ထိုလောဘကို ဓမ္မန္တရာယ်ဟူ၍ သင် မှတ်သားလေလော့။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ ညဉ့်၊ နေ့တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ယင်း ညဉ့်၊ နေ့တို့ကို ကုန်စေတတ်သောတရားကား အဘယ် ပါနည်း။ အဘယ်တရားသည် ညဉ့်၊ နေ့တို့ကို ကုန်စေပါ သနည်း။

ဖြေ။ အို ဥပါသကာ၊ ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယဟူ၍ အရွယ် သုံးပါးသည် ရှိလေ၏။ ယင်း အရွယ် သုံးပါးသည် တစတစ ကြီးပြင်း၍ လာခြင်းအားဖြင့် ညဉ့်၊ နေ့တို့ကို ကုန်စေရာ ရောက် ပေ၏။ ထို့ကြောင့် အို ဥပါသကာ ညဉ့်၊ နေ့တို့ကို ကုန်စေတတ် သော တရားကား အခြားမဟုတ်၊ ဝယ ခေါ်သော အရွယ်ဟူ၍ သင် မှတ်ပါလေ။

မေး။ အရှင် ဘုရား၊ သာသနာတော် တည်းဟူသော အကျင့်မြတ်၏ အညစ်အကြေးကား အဘယ်ပါနည်း။ အဘယ် တရားသည် ဗြဟ္မစရိယခေါ်သော မြတ်သောအကျင့်၏ အညစ် အကြေး ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အို ဥပါသကာ၊ ဣတ္ထိခေါ်သော မာတုဂါမဟူသည် ရှိ၏။ ယင်း မာတုဂါမသည် ခုန်အုပ်ရုံစားတတ်သော ကျားရဲနှင့် အလားတူ၏။ မာတုဂါမသည် ဗြဟ္မစရိယတည်း ဟူသော အကျင့်မြတ် ညစ်နွမ်း စွန်းထင်းအောင် ပြုတတ်၏။ ထို့ကြောင့်

အို ဥပါသကာ၊ သင်သိလိုသော ဗြဟ္မစရိယအကျင့်၏ အညစ်အကြေးကား မာတုဂါမဟူ၍ မှတ်လေလော့။

မေး။ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော အရှင်ဘုရား၊ ရေ စင်စစ်ကား မဟုတ်ပါပေ။ သို့ရာတွင် ကိလေသာတည်း ဟူသော အညစ်အကြေး ချေးညှော်များကို ဆေးကြောရာ၌ အသုံးဝင်သော ရေစင်တမျိုး ဖြစ်နေပါသည်။ ထိုရေစင်ကား အဘယ်ပါနည်း။

ဖြေ။ သိလိုရေးနှင့်မေးလျှောက်ထားလာ အို ဥပါသကာ၊ သင် မှတ်သားသွားပါလော့။ ရာဂနယ်တွင်းမှ မလွတ်ကင်းကြံသေးသော သတ္တဝါဟူဟူသမျှတို့ကား မာတုဂါမတို့၏ငါးဖြာ အာရုံကာမဂုဏ်၌ မျောက်နှံခေးမှာ မျောက်ပမာကဲ့သို့ တွယ်တာငြိရှက် မခွာရက်အောင် ရှိနေကြကုန်၏။ အခြား တဖက်၌ တပခေါ်သော ခြိုးခြိုး ခြံခြံ ကျင့်ကြသည့် ဓူတင် စသော အကျင့်များ၊ ဗြဟ္မစရိယခေါ်သော ငါးပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလ စသော အကျင့်များသည် ရှိပေ၏။ ထို တပ အကျင့်၊ ဗြဟ္မစရိယအကျင့်များသည် အကျင့်သာဖြစ်၏၊ ရေစင်စစ် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် ကိလေသာဆိုး အညစ်မျိုးကို ဆေးကြောရာ၌ အသုံးဝင်လေ၏။ ထို့ကြောင့် အို ဥပါသကာ၊ ရေမဟုတ်ဘဲလျက်ကို ကိလေသာကို စင်ကြယ်အောင် ဆေးကြော နိုင်စွမ်းသော အရာကား တပအကျင့်၊ ဗြဟ္မစရိယ အကျင့်များဟူ၍ သင် မှတ်သားပါအံ့။

မေး။ ရွှေဘုန်းတော်သခင် အရှင်မြတ်ဘုရား၊ လောက၌ ဆိဒ္ဓခေါ်သော အပေါက်ကြီးများ ထင်ရှားရှိနေပါကုန်၏။

၂၇၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

စုဆောင်း ရရှိ ထားအပ်သော လာဘ်သပ်ပကာ၊ ဥစ္စာ စီးပွား အခြားခြားတို့သည်၎င်း၊ ကျင့်ကြံ အားထုတ် ထားအပ်သော သူတော်ကောင်း တရား များသည်၎င်း ထိုအပေါက်ကြီးများမှ ယိုဖိတ်၍ ထွက်ကုန်လေ သောကြောင့် အိတ်ပေါက်နှင့် ဖား ကောက်သကဲ့သို့ အဖတ်တင်သည်ဟူ၍မရှိ ပျောက်ပျက် ကုန်ပါ လေ၏။ လောက၌ ထိုကဲ့သို့ အိတ်ပေါက်နှင့်တူသော ယိုပေါက်၊ ထွက်ပေါက်ကြီးများ အယ်နှစ်မျိုး ရှိပါသည်နည်းတူရား။

ဖြေ။ သဘာဝ ဖြစ်ရပ်ကို မေးတတ် ရှာသော အို ဥပါ သကာ၊ အကြင် ထွက်ပေါက်၊ ယိုပေါက်တို့၌ (၀၁) အကြင် ထွက်ပေါက်၊ ယိုပေါက်ကြီးများ ရှိနေခြင်းကြောင့် ရှာဖွေ စုဆောင်းထားအပ်သော ဥစ္စာ စီးပွားများ သည်၎င်း၊ အား ထုတ်အပ်သော သူတော်ကောင်း တရားသည်၎င်း အရှည်စွဲ၍ တည်မြဲမနေမူဘဲ ပျောက်ပျက် ယိုထွက်ကုန်လေ၏။ ထိုယိုပေါက်၊ ထွက်ပေါက်ကြီးများကား အချိုးအစားအားဖြင့် ခြောက်မျိုး ရှိပေသည်။ ယင်းခြောက်မျိုးကား—

(၁) အာလသျှဆိဒ္ဓ=ပျင်းရိသော အ ပေါက် ကြီး က တပေါက်။

(၂) ပမာဒဆိဒ္ဓ=ကိလေသာ ပွား၊ အိပ်ခြင်း များ၍၊ တရားမရှိ၊ သတိလွတ်ကင်း၊ မေ့လျော့ခြင်း ယိုပေါက်ကြီးက တပေါက်။

(၃) အနုဋ္ဌာနဆိဒ္ဓ=လုပ်ကိုင်စရာ၊ ရှိပါ လျက်သား၊ လှုပ်ရှားထကြွလှုပ် လှဲမရှိခြင်း ထွက်ပေါက်ကြီးက တပေါက်။

(၄) အသံယမဆိဒ္ဓ=ကိုယ်ကြမ်း နှုတ်ကြမ်း၊ လူ စည်းကမ်းကို၊ ဖြတ်သန်း နင်းကျော်၊ လျှပ်ပေါ် လော်လီ၊ မတည်ကြည် မစောင့်စည်းသော ယိုပေါက်ကြီးက တပေါက်။

(၅) နိဒ္ဓာဆိဒ္ဓ=သွားရာ၊ ရပ်ရာ၊ ထိုင်နေရာ ချွပ် မျက်လွှာကျမိန်း၊ တဖိန်းဖိန်း ငိုက်မျည်းလျက် အိပ်ချင်ခြင်း တည်း ဟူသော ထွက်ပေါက်ကြီးက တပေါက်။

(၆) တန္တိဆိဒ္ဓ=ချမ်းသေးသည်၊ ပူသေးသည်၊ စောသေး သည်ဟူ၍ စိတ်ကောင်း မဝင်၊ ဆန့်ငင်လိမ်တုန့်၊ တလှန့်လှန့် နေခြင်းဟူသော ယိုပေါက်ကြီးက တပေါက်။

ဤသို့အားဖြင့် ယိုပေါက် ထွက်ပေါက်ကြီးတို့သည် ခြောက် မျိုး ရှိပေကုန်၏။ ထို ဆိုအပ်ပြီးသော ထွက်ပေါက်၊ ယိုပေါက် ကြီး ခြောက်မျိုးလုံးသော်၎င်း၊ တမျိုးမျိုးသော်၎င်း အကြင် သူ၌ ရှိနေ၊ ထင်နေသည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုသူ ရှာမှီးသမျှ ပစ္စည်း၊ ထိုသူ အားထုတ်သမျှ အကျင့်တရား များသည် ထိုအပေါက်မှ ထွက်၍ပျောက်ပျက် ယိုကျမည်သာ ဖြစ်၏။ အဖတ်တင်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထိုကြောင့် အို ဥပါသကာ၊ ရှာမှီးစုဆောင်းထား သမျှ ပစ္စည်းများ အဖတ်မတင်၊ အကျင့်တရားများ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးတတ်၊ ယိုထွက်ကုန် တတ်သော အပေါက် ကြီးများ လောက၌ ဆိုအပ်ပြီးသောအတိုင်း ခြောက်မျိုး ရှိကြောင်းကို သင် မှတ်သွားပါလေ။

(သံယုတ္တနိကာယ်၊ ဒေဝတာသံယုတ်)

ပျက်စီးကြောင်း ပုစ္ဆာ ၁၂

ပြဿနာ = ကြီးပွားမှုရှိလျှင် ပျက်စီးမှု ရှိမည်။

မေးလျှောက်သူ = နတ်သားတပါး။

ယမန်နေ့က ကိုယ်စားလှယ် စေလွှတ်လိုက်သော နတ်သားသည် ဘုရားသခင်အထံတော်မှ ပြန်ရောက်လာပြီ ဖြစ်သောကြောင့် နတ်ပရိသတ်ကြီးသည် ရုတ်ရုတ်သဲသဲ အချိုရောက်နေပြီး အချိုလာနေဆဲ ဖြစ်လေသည်။

ကိုယ်စားလှယ် စေလွှတ် လိုက်ခြင်းမှာ မင်္ဂလာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ အဘယ်ကို မင်္ဂလာ ခေါ်သည်၊ မင်္ဂလာ သမုတ်အပ်သည် ဆိုချက်ကို နတ်တို့သည် အလေးအနက် ပြု၍ ကြံဆလာခဲ့ကုန်သည်။ မရ။ သို့နှင့် တနှစ်မှသည် နှစ်နှစ်။ နှစ်နှစ်မှသည် သုံးနှစ်၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် နှစ်နှင့် ချီ၍ မင်္ဂလာကို တွေးခေါ် ကြံဆလာခဲ့ရာ ဆယ်နှစ်နှစ် တိုင်တိုင် အချိန်ကာလ ကြာညောင်းလာပြီ ဖြစ်သော်လည်း မင်္ဂလာ၏ အဓိပ္ပာယ်၊ မင်္ဂလာ၏ အနက်မှာ အရိပ်အမြှက် မျှပင် မထွက်လာသောကြောင့် နတ်သဘင် အစည်းအဝေး ခေါ်ပြီးလျှင် ထိုအစည်းအဝေးမှ နတ်သား တယောက်ကို ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ကြပြီး မင်္ဂလာအကြောင်းကို မေးလျှောက်

ချေရန် ဘုရားသခင် ထံတော်သို့ စေလွှတ် လိုက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ထို ကိုယ်စားလှယ် နတ်သားက ဘုရားသခင်ထံမှ ကြားနာ မှတ်သားခဲ့ရသော မင်္ဂလာတရား ၃၈ပါးကို စည်းဝေး ရောက် လာကုန်သော နတ် ပရိသတ်များအား တဆင့် ဖောက်သယ် ချကာ ပြောပြလျှင် နတ် ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့သည် များစွာ နှစ်ထောင်းအားရ ဖြစ်ကုန်လေ၏။

ဗုဒ္ဓဘုရား ဟောကြားတော် မူလိုက်သော မင်္ဂလာ တရား ၃၈ ပါးသည် ယဉ်ကျေးမှု အခြေခံ ကြီးပွားကြောင်း တရား များဖြစ်၍ အနှစ်သာရ ပြည့်ဝ လှပါပေသည်။ ဤမင်္ဂလာ တရားတို့ကား စင်စစ် ပြုလုပ်အပ်၊ ဆောင်ရွက်အပ်သောအရာ များသာ ဖြစ်ကုန်၏။ ဆောင်အပ်သောအရာ ရှိခဲ့သော် ရှောင် အပ်သောအရာလည်း ရှိပေရာသည်။ ကြီးပွားကြောင်း ရှိခဲ့သော် ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၊ ပျက်စီးကြောင်း တရားများလည်း ရှိပေ ရာသည်။ ယင်းပျက်စီး ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားများကိုလည်း သိနားလည် ထိုက်ပေသည်။ ယင်းသည့် ရှောင်ကြဉ်ရန် အချက် အလက်များကို သိနားလည် ထားလျှင်လည်း လူ၊နတ်၊ဗြဟ္မာတို့ အတွက် များစွာ အကျိုး သက်ရောက်လာနိုင်စရာ အကြောင်း ရှိသဖြင့် ထို အချက် အလက် များကိုလည်း ဘုရား သခင်ထံ မေးမြန်း လျှောက်ထား သင့်ပါသည်။

နတ်ပရိသတ်ထည်းမှ နတ်သားတယောက်ကထ၍ အကြံပေး တိုက်တွန်း လိုက်၏။ အဆိုပြု လိုက်၏။ ထို အဆို ပြုချက်ကို နတ်သဘင် အစည်းအဝေးကြီးက ချွင်းချက်မရှိ လက်ခံလိုက်

၂၇၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကြကုန်ပြီးနောက် ဘုရားသခင်ထံ လေ့တတ်ရန်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်တဦးကို ရွေးကြပြန်လေသည်။

မင်္ဂလာတရားကို ကြားနာခပြီး၍ (၂)ရက် မြောက်သောနေ့၌ ဖြစ်၏။ နတ်သဘင် အစည်းအဝေးကရွေး၍ မေးလျှောက်ရန် ကိုယ်စားလှယ် တင်မြောက်လိုက်သော နတ်သားမှာ ယခင် နတ်သားပင် ဖြစ်နေသည်။ ဘုရားသခင်ထံ ရောက်ဘူးခြင်း၊ ဘုရားသခင်အား လိုအပ်ချက်များကို ကျေကျေ လည်လည် လိပ်ပတ်လည်အောင် လျှောက်ထား မေးမြန်း နိုင်စွမ်း ရှိခြင်း တို့ကို ထောက်၍ ထိုနတ်သားကိုပင် ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ထပ်မံ အဘည်ပြု ရွေးချယ် လိုက်ကြပြီးလျှင် ထိုနတ်သားကို ရှေ့တန်းမှ တင်၍ နတ်ဗြဟ္မာ အများတို့သည် ဘုရားသခင်ထံသို့ ချဉ်းကပ် လာကြပြန်ကုန်၏။

ထိုအချိန်၌ အစိန္တေယျ၊ သုံးလောက ထုတ်ထား၊ ဘုရား မြတ်စွာသည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ပင် သီတင်းသုံး နေထိုင် တော်မူလျက်ပင် ရှိနေ ပေသေး သောကြောင့် များစွာသော နတ် ဗြဟ္မာတို့သည် ကိုယ်စားလှယ် နတ်သားကို ရှေ့မှ ထား၍ အကာလ ညအခါတွင် တိတ်တဆိတ် ဘုရားသခင်ထံ ဝင်ရောက် ဖူးမြော်ကြကုန်ပြီးသော် ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးကြောင်း တရား များကို အဆိုပါ ကိုယ်စားလှယ်နတ်သားက အောက်ပါအတိုင်း မေးမြန်း လျှောက်ထားလေ၏။

မေး။ မြတ်စွာဘုရား၊ ကြီးပွားကြောင်း မင်္ဂလာ တရား တော်ကို အရှင်ဘုရားထံမှ ကြားနာ မှတ်သား ရပါသဖြင့် နတ်၊ ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့ များစွာ နှစ်ထောင်း အားရခြင်း ဖြစ်ကြရ ပါကုန်သည်ဘုရား။ ယခုဘဖန် တပည့်တော်များ ရောက်လာ

ကြာ ပြန်ခြင်းမှာ နတ် ဗြဟ္မာ တို့၏ ဆန္ဒအရ ဖြစ်ပါသည်။
 ကြီးပွားကြောင်း မင်္ဂလာတရားကို သိကြရသည့် နည်းတူ
 ပျက်စီး ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရား ကိုလည်း နတ်ဗြဟ္မာ
 အပေါင်းတို့က များစွာ မြော်လင့် တောင်တလျက် ရှိနေကြပါ
 သည်။ အို ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာ ဘုရား၊ ပျက်စီး
 ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း သဘောတရား များကား အဘယ်အရာ
 ပါနည်း ဘုရား။ နတ်ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့၏ကိုယ်စား လျှောက်
 ထားရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဟောကြားတော်မူပါဘုရား။

ဖြေ။ အို ဒါယကာနတ်သား၊ အကြင်သူသည် ဝမ်းတွင်း
 ဓာတ်ခံ၊ ပဋိသန္ဓေဉာဏ် ရင့်သန်၍ သိလွယ်၊ မြင်လွယ်၊ အမြင်
 ကျယ်၏။ ထိုသူသည် ကြီးပွားတတ်သည်၊ ချမ်းသာတတ်သည်။
 အို ဒါယကာနတ်သား၊ အကြင်သူ၌ ပင်ကိုယ်ဓာတ်ခံ ရင့်သန်
 သောပဋိသန္ဓေ မရှိ။ အသိကျဉ်း၊ အမြင်ကျဉ်း၏။ ထိုသူသည်
 ဆုတ်ယုတ်တတ်၊ ပျက်စီးတတ်ပေသည်။

အို နတ်သား၊ နာဦးလော့။ အကြင်သူသည် အမှန်တရား
 ကို လိုလား၏။ နှစ်ခြိုက်၏။ ထိုသူသည် ကြီးပွားတတ်သည်၊
 ချမ်းသာတတ်သည်။ အကြင်သူကား အမှန်တရားကို မလိုလား၊
 သဘောမှန် အကြောင်းမှန်ကို နှစ်ခြိုက်ခြင်း မရှိ ဖြစ်တိ၏။
 ထိုသူသည် ပျက်စီးတတ်၊ ဆုတ်ယုတ်တတ်ပေသည်။

မေး။ မြတ်စွာဘုရား၊ ဘစ်အချက် အနေအထားဖြင့်
 ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးကြောင်း တရားကို ကြားနာ မှတ်သားကြရ
 ပါပြီ။ ဒုတိယမြောက် ပျက်စီးကြောင်း တရားကို ကြားနာ
 မှတ်သားလိုပါ ကုန်သေးသည်။ ဟောကြားတော်မူပါရန် နတ်
 ဗြဟ္မာများကိုယ်စား တပည့်တော် တောင်းပန်ပါသည်ဘုရား။

၂၈၁ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြေ။ အို နတ်သား၊ နာလော့၊ ငါ ဟောကြား ပေအံ့။ အကြင်သူသည် သူတော် မဟုတ်၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ဆိုး၊ ညာဉ်ဆိုးရှိသူအား နှစ်နှစ်ကာကာ ချစ်ခင်တတ်၏။ စိတ်နေ သဘော ဒုစရိုက် ရှုပြောသူအား အထင်ကြီးတတ်၊ မြတ်နိုး၊ ကိုးစားတတ်၏။ သူတော်စင် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး၌ ချစ်ခင်မှု၊ မြတ်နိုးမှုကို သူ မပြု၊ ဒုစရိုက် တရားကို လိုလားစွာ နှစ်ခြိုက်နေ၏။ ထိုသို့ သော သဘောဆိုး၊ ညာဉ်ဆိုး၊ ဝသီဆိုး၊ အကျင့်ဆိုး ရှိနေသူ သည် ပျက်စီးတတ်၊ ဆုတ်ယုတ်တတ်ပေသည်။

မေး။ အို မြတ်စွာ ဘုရား၊ ကြားနာရသော ဓမ္မသည် အနှစ်သာရ ပြည့်ဝလှပါသဖြင့် များစွာ ရှင်ပျခြင်း ဖြစ်ရပါ ကုန်၏။ တတိယမြောက် ပျက်စီးကြောင်း တရားကား အဘယ် ပါနည်း။ ၎င်းကို ဆက်လက် ဟောကြားတော်မူပါဦး ဘုရား။

ဖြေ။ အို ဒါယကာနတ်သား၊ ငါ ဟောပေအံ့၊ နာဦး လော့။ အကြင်သူသည် အအိပ်အနေများ၏။ ပွဲလမ်းသဘင် လိုက်စား၍ အပျော် အားကြီး၏။ နိုးကြားထကြွမှု မရှိ၊ ပျင်းရိ ၏၊ ဒေါသခက်ထန်၏။ ထိုသူ၏ ထိုအပြုအမူမျိုးကား ပျက်စီး ကြောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်းများ ဖြစ်ပေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ နတ်သားက ပျက်စီးကြောင်းတရားကိုသာ မေး မြန်းလျှောက် ထားသည်။ သို့သော် ပျက်စီး ကြောင်းရှိက ၎င်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ကြီးပွား ကြောင်းလည်း ရှိကြောင်းကို ပြလို၍ မြတ်စွာ ဘုရားက ကြီးပွားကြောင်းကိုပါ ထည့်၍ ဟော တော်မူ၏။

မေး။ အို မြတ်စွာဘုရား၊ နှစ်ထောင်းအားရ ဝမ်းမြောက်လှပါကုန်၏။ ဆက်လက်၍ စတုတ္ထ ပျက်စီးကြောင်းကို ဟောတော်မူပါဦး ဘုရား။ ၎င်းကား အဘယ်ပါနည်း။

ဖြေ။ အို နတ်သား၊ အကြင်သူသည် စွမ်းအားရှိပါလျက် အိုမင်းမစွမ်း ဖြစ်နေသော မိအို ဖအို များကို လုပ်ကျွေးခြင်း မရှိ၊ အလေး မပြု၊ ဂရု မစိုက်၊ ရိုသေကိုင်းရှိုင်းမှု မပြု၊ ထိုသူ၏ ထိုသည့်အပြုအမူမျိုးကား ပျက်စီးကြောင်း စင်စစ် ဖြစ်ပေသည်။

မေး။ နှစ်ထောင်းအားရ အလွန်ဝမ်းမြောက်လှကြောင်း ပါ ဘုရား။ အို မြတ်စွာဘုရား၊ ပဉ္စမမြောက် ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရားကို ဆက်၍ ကြားနာ မှတ်သားလိုပါ၏။ ဟောတော်မူရန် တောင်းပန် ပါသည်။ ၎င်းကား အဘယ်ပါနည်း ဘုရား။

ဖြေ။ အို နတ်သား၊ အကြင်သူသည် ပုဏ္ဏားများကို၎င်း၊ ရဟန်းသံဃာတော်များကို၎င်း၊ အထီးကျန် ထောင်းရမ်းစားသောက်သူများကို၎င်း လှူဒါန်းပါမည်၊ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲပါမည် ဟူ၍ ဝန်ခံပြီးမှ ရောက်လာသောအခါ၌ လှူဒါန်းခြင်း မပြု၊ ပေးကမ်းခြင်း မပြုဘဲနေခြင်းဖြင့် လှည့်စား၏။ လှူယောင်ယောင် ပေးကမ်းယောင်ယောင်ဆို၍ မလှူ။ မပေးလေဘဲ ပြက်ရယ်ပြု၏။ ထိုသူ၏ ထိုကဲ့သို့သော အပြုအမူမျိုးသည် ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။

မေး။ ဝမ်းမြောက် ဘွယ်ရာ မှတ်သား နာယူကြ ရပါပြီ ဘုရား။ အို မြတ်စွာဘုရား၊ ဆဋ္ဌမမြောက် ပျက်စီးကြောင်း တရား ကိုလည်း ကြားနာ မှတ်သား လိုပါသေးသည်။ ၎င်းကား အဘယ်ပါနည်း။ ဆက်၍ ဟောကြားတော်မူပါဦး ဘုရား။

၂၀၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြေ။ အို နတ်သား၊ အကြင်သူသည် ကျိကျိ တက်မျှ ချမ်းသာပါလျက်၊ သုံးစွဲစရာ ရတနာရွှေငွေ ကြွယ်ဝပါလျက်၊ အစားအစာ ပေါများပါလျက် သူတပါးအား ဝေမျှ ပေးကမ်းခြင်း မပြု။ တကိုယ်ကောင်း ဆန်ဆန် ကိုယ်ချည်းသာ ကြိတ်၍ စားသောက်၏။ ထိုသူ၏ ထိုကဲ့သို့ တကိုယ်ကောင်း ဆန်သော အပြုအမူများကား ပျက်စီးကြောင်းတရား ဖြစ်ပေသည်။

မေး။ ကြားနာ မှတ်သားရပါပြီ။ အို မြတ်စွာဘုရား၊ သတ္တမမြောက် ပျက်စီးရာပျက်စီးကြောင်း တရားကို မှတ်သား နာယူလိုပါ သေး၏။ ၎င်းကား အဘယ်ပါနည်း။ ဆက်၍ ဟောကြားတော်မူပါဦး ဘုရား။

ဖြေ။ အို နတ်သား၊ အကြင်သူသည် အခြား သူများ အပေါ်၌ “ငါနှင့် မတူမတန်” ဟူ၍ ဇာတိမာန်တက်၍ ခက်ထန်၏။ “ငါ့လောက် ပစ္စည်းမရှိ” ဟူ၍ ခနဂုဏ် မောက်၏။ ငါ့အမျိုး၊ ငါ့အနွယ်သာ မြတ်သည်ဟူ၍ အမျိုးမာန် ဝင်၏။ ယုတ်စွာအဆုံး ကိုယ်မွေးချင်းဖော်၊ ကိုယ်နှင့် သွေးသား တော်စပ် သူများကိုပင်လျှင် အထင်သေး၏။ မထီမဲ့မြင် ပြုမူဆက်ဆံ၏။ ထိုသူ၏ ထိုကဲ့သို့သော မာန ထောင်လွှားမှု၊ သူတပါးအား အထင်သေးမှုများသည် ပျက်စီးကြောင်း တရားများပင် ဖြစ်ပေသည်။

မေး။ ကြားနာ မှတ်သားကြရသဖြင့် အထူး နှစ်သိမ့် ဝမ်းမြောက်လှပါကုန်သည် ဘုရား။ အို မြတ်စွာဘုရား၊ ရှစ်ခု မြောက် ပျက်စီးကြောင်း တရားကား အဘယ်ပါနည်း။ နာခံ မှတ်သာ လိုပါသေးသည်။ ဆက်၍ ဟောတော်မူပါဦးဘုရား။

ဖြေ။ အို နတ်သား၊ အကြင်သူသည် အလွန် အကျံ့
မိန်းမ လိုက်စား၏။ အလွန်အကျံ့ အရက်သေစာ သောက်စား
ယစ်မှု၏။ အလောင်းအစား၊ အပျော်အပါး အားကြီး၏။
ရသမျှပစ္စည်းကို တနည်းနည်းဖြင့် ဖြုန်းတီး နေ၏။ ထိုသူ၏
ထိုက်သို့သော အလွန်အကျံ့ အပြုအမူမျိုးသည် ပျက်စီးကြောင်း၊
ဆုတ်ယုတ်ကြောင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

မေး။ များစွာ မှတ်သားဘွယ်ပါ ဘုရား။ အို မြတ်စွာ
ဘုရား၊ ထပ်မံလျှောက်လိုပါသေး၏။ ခွင့်ပြုတော်မူပါ။ ကိုးခု
မြောက် ပျက်စီးကြောင်းတရားများ ရှိပါသေးသလော။ ရှိလျှင်
၎င်းကား အဘယ်ပါနည်း။ ဆက်လက် ကြားနာပါရစေပါ
ဘုရား။

ဖြေ။ အို နတ်သား၊ အကြင် သူသည် မိမိ မယားနှင့်
ရောင့်ရဲခြင်း မရှိလေဘဲ ပြည့်တန်ဆာမများနှင့် ပျော်ပါး၏။
သူတပါး၏ မယားကို သွားလာ လွန်ကျူး၏။ ထိုသူ၏ ထိုက်သို့
ဖောက်ပြန် ကျူးလွန်၍ ကျင့်သော အမူအကျင့် များသည်
ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

မေး။ အို မြတ်စွာဘုရား၊ ကြားနာ မှတ်သား ကြရပါ
ကုန်ပြီ။ ထပ်မံလျှောက်ထား ပါရစေ။ ဆယ်ခုမြောက် ပျက်စီး
ခြင်း၏ အကြောင်းကားအဘယ်ပါနည်း။ ဆက်လက်ဟောကြား
တော် မူပါဦး။

ဖြေ။ အို နတ်သား၊ အကြင်သူသည် ဇရာဒုဗ္ဗသ၊ အိုမင်း
မစွမ်းရှိလျက်နှင့် နုပျိုသော သတို့သမီးကို လက်ထပ်၍ ယူ၏။
ယင်းသို့ ဇရာအို ဖြစ်လျက် ကညာဖျိုနှင့် လက်ထပ်ခြင်းသည်

၂၀၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မိမိ၏ ဇနီးအား သူတပါးနှင့် စိတ်မချခြင်းသည်တို့က နှိပ်စက် အပ်လာရကား ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်း တရားပင် ဖြစ်ပေ သည်။

မေး။ အို မြတ်စွာဘုရား၊ ကြားနာမှတ်သားကြရပါကုန် ပြီ။ ထပ်မံ လျှောက်ထားလိုပါသေး၏။ ခွင့်ပြုစေတော်မူပါ။ ဆယ့်တခုမြောက် ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတရားကား အဘယ်ပါနည်း။

ဖြေ။ အို နတ်သား၊ အကြင်သူသည် အဝတ်အစား၌ လော်လီသော မိန်းမ၊ အိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်းမှု၊ အုပ်ချုပ်မှုကို နားမလည် မကျွမ်းကျင်သော မိန်းမကိုလည်းကောင်း၊ ထိုနှင့် အလားတူ အုပ်ချုပ်မှု မကျွမ်းကျင်သော ယောက်ျားမျိုးကို လည်းကောင်း အကြီးအကဲ “ဘဏ္ဍာစိုး”အဖြစ် လွှဲအပ်ထား၏။ ထိုသူ၏ ထိုကဲ့သို့သော လော်မာသူ၊ အုပ်ချုပ်မှု မကျွမ်းကျင် သူများအား တာဝန်ပေး လွှဲအပ်ထားခြင်းသည် ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

မေး။ အို မြတ်စွာဘုရား၊ ဝမ်းမြောက်စွာ နာခံမှတ်သား ကြရပါပြီ။ တောင်းပန်ပါရစေ၊ ဆယ့်နှစ်ခုမြောက် ပျက်စီးခြင်း ၏ အကြောင်းကို ဟောကြားတော်မူပါဦး။ ၎င်းကား အဘယ် ပါနည်း ဘုရား။

ဖြေ။ အို နတ်သား၊ အကြင်သူသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ မရှိ။ ကျောမဲ့လူတန်းစားဖြစ်လျက် တဏှာကြီး၏။ မင်းမျိုး၌ဖြစ်လို၏။ ဘုရင့်အဖြစ်ကို မျှော်မှန်း တောင့်တခြင်းသည် ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုအခါ ကိုယ်စားလှယ် နတ်သားက စဉ်းစား၏။ ငါဆက်၍ မေးလျှောက်ခြင်း ပြုချေက မြတ်ဘုရားသည် ဖြေဆိုတော်မူ လေမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ဖြေဆိုဟောကြား လေသမျှသည် ပျက်စီးကြောင်းသာထင်ပြီး ကြီးပွားကြောင်း မထင်။ မေးလျှောက်ခြင်းဖြင့် ဘုရားသခင်အား ပန်းလှအောင် လုပ်ရာ ကျပေမည်။ ငါ့ဆက်၍ မေးလျှောက်ရန် မသင့်တော့ ဟူ၍ စဉ်းစားကာ မည်သို့မျှ နောက်ထပ် မလျှောက်တော့ဘဲ ဆိတ်ဆိတ်သာ နေလေ၏။ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားက သိ၍ နိဂုံးချုပ် မိန့်တော်မူသည်ကား-

အို နတ်သား၊ အကြင်သူသည် ငါ့ ဟောကြားအပ်ပြီးသော ပျက်စီးကြောင်း “ပရာဘဝတရား” တို့ကို ဆင်ခြင် သုံးသပ်၍ လိုက်နာ ကျင့်သုံးမှုကို ပြု၏။ ထိုသူသည် အသိဉာဏ် ရင့်သန် ဖွံ့ဖြိုးသူ မည်၏။ မှန်မြတ်သူ ဖြစ်၏။ အမှန်တရားကို မြင်တတ်သော အသိရှင်၊ ဉာဏ်ရှင် ဖြစ်၏။ မိမိ၏ ဘဝလောကကို ချမ်းသာ ရာသို့ ပို့ဆောင် ချဉ်းကပ်စေ၏။ ပျက်စီး ဆုတ်ယုတ်ခြင်း မည်သည် မဖြစ်။ ကြီးပွားခြင်းသာလျှင် စင်စစ် ဖြစ်သတည်း။

(သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော်)

၂၀၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဒေါသထွက်ခြင်း အကြောင်းရင်း

ပြဿနာ=စွဲလမ်း၊စိတ်ဆိုး၊ကြောက်သီးထ။

မေးလျှောက်သူ=သုစိလောမဘိလူး။

မြတ်စွာဘုရားသည် တစ္ဆေချောက်လျှင်ကြောက်တော်မူသလော၊ သရဲ၊သဘက်၊ ရက္ခိုက်ဘိလူးတို့ ချောက်လျှင် ကြောက်တော်မူ သလော၊ထိုတစ္ဆေ၊သရဲ၊သဘက် စသော နာနာဘာဝအကောင် မျိုးတို့သည် မြတ်ဘုရားအား ချောက်နိုင်ကြ ကုန်သလော့ဟု မေးဘွယ် ရှိပေသည်။

အဖြေမှာ မြတ်စွာဘုရားအား သရဲ၊တစ္ဆေ စသည်တို့သည် ချောက်နိုင်ကုန်၏။ ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်တိုင် ဘိလူး၏ ချောက်လှန်ခြင်းကို ခံခဲ့ရဘူးလေသည်။

ထိုစကားမှန်ပါသည်။ မဇ္ဈိမဒေသ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ မဟာ ဗောဓိပင်ပင်အနီး၌ ဂယာအမည်ရှိသော ရွာကြီးတရွာ ရှိ၏။ ရွာဆိုသော်လည်း မြို့တမျှပင် စည်ကားဝေဆာ အလွန်သာယာ သော ရွာကြီးဖြစ်လေသည်။

ရွာတံခါးအထွက် ရွာပြင်ဘက်၌ တရွာလုံးက စွန့်ပစ်ထား သော အမှိုက်ပုံကြီးရှိ၏။ ခွေးသေကောင်ပုပ်စသော ရွံ့စားဘွယ် အနိဗ္ဗာရုံတို့ စုပုံရာ ဖြစ်သောကြောင့် ယင်တလှောင်းလှောင်း၊

အပုပ်နံ့တွေ တထောင်းထောင်း နံစော်လွန်းရကား ထိုအမှိုက်ပုံနားသို့ရောက်သောအခါ လူတို့သည် နှာခေါင်းကိုပိတ်၍ သွားကြရကုန်၏။

ထိုအမှိုက်ပုံကြီး၌ ကြီးစွာသော သစ်ပင်ကြီးတပင်ရှိ၏။ ထိုသစ်ပင်ကိုဗိမာန်ပြု၍ သုစိလောမ၊ ခရလောမ အမည်ရသော ဘီလူးနှစ်ယောက်နေထိုင်ကြလေသည်။ ထိုဘီလူးနှစ်ယောက်ကား ချစ်စွာသော သူငယ်ချင်းများဖြစ်ကြ၏။ အပ်သွားကဲ့သို့ ချွန်ထက်သော အမွှေးများ တကိုယ်လုံးပေါက်ရောက်နေသည်ကို အစွဲပြု၍ တယောက်သော ဘီလူး၏ အမည်မှာ သုစိလောမဟု တွင်၏။ တယောက်မူကား ဖွတ်ကျောကုန်း၊ မိကျောင်းကျောကုန်းအလား ကြမ်းခက်ထရော်သော အမွှေးရှိသောကြောင့် ခရလောမဟု တွင်သတည်း။

တခါသ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဘီလူးများ နေထိုင်ရာ အမှိုက်ပုံသို့ ကြည့် ယင်တလှောင်းလှောင်း မြင်မကောင်းသော အမှိုက်ပုံထက်၌ ထိုင်တော်မူလာသည်ကို ခရလောမ ဘီလူးက မြင်၍ သူငယ်ချင်း သုစိလောမ ဘီလူးကို လက်ညှိုးထိုး၍ ပြောပြ၏။

“သူငယ်ချင်း၊ ဟိုမှာ ရဟန်းတပါး လှကလှပ ဘိဝံသနဲ့။ သင့်ဗိမာန်ပေါ်မှာ လာထိုင်နေချေသည်၊ သင် မမြင်သလော့။”

“ဩ ဟုတ်ပေစွ သူငယ်ချင်း၊ ဤရဟန်းကား ရဟန်းတူ ရဟန်းယောင်တကား။ ငါတို့၏တန်ခိုးစွမ်းအားကို မသိရှာ၍ သာဝင်လာခြင်း ဖြစ်တိ၏။ သိအောင် ငါ အစွမ်းပြလိုက်အံ့။”

ထိုသို့ပြောဆိုပြီးနောက် သုစိလောမဘီလူးသည် ဘုရားကို ကြောက်အောင် အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ ချောက်ပြ လေ၏။ သစ်

၂၀၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ပင်တမျှ ကြီးမားသော ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ဖန်ဆင်း၍ ချောက်
သည်။ စားဝါးတော့မယောင် ပါးစပ်ကြီးကို တဟဟလုပ်ပြ
သည်။ သပိတ်လုံးခန့်ရှိသော မျက်လုံးကြီးဖြင့် ပြူးပြဲလုပ်ပြ၍
လှည့်သည်။ လျှာကြီးကို အလိပ်လိုက် အောက်သို့ ထုတ်ချ၍
တရွရွ လှုပ်ပြသည်။ အစူးထက်စွာ အမွှေးရှိသော ကိုယ်လုံးကြီး
ဖြင့် ဘုရား သခင်အား ပစ်တိုက်လိုက်ဟန် ပြုသည်။ ဤသို့
စသည်ဖြင့် ကြောက်လောက်အောင် အမျိုးမျိုး ချောက်ပြသော်
လည်း အနည်းငယ်မျှ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်အဆုံး၌ ဘုရား
အနားသို့ ချဉ်းကပ်၍ မေးလေ၏။

မေး။ အို ရဟန်း၊ သင် ငါ့ကို မကြောက်သလော့။

ဖြေ။ အချင်း သုခိလောမ၊ ငါကား သင့်ကိုမကြောက်။
သင်၏ ကိုယ်အတွဲသည် အလွန်လျှင် ကြမ်းတမ်း ယုတ်မာလှ
စွာ၏။ စက်ဆုပ်ဘွယ် စွာသော မစင်ပုပ် ကဲ့သို့၎င်း၊ ထက်စွာ
သော သံဆူးကဲ့သို့၎င်း ဖြစ်၍ ငါ၏ နူးညံ့လှစွာသောကိုယ်ဖြင့်
တွေ့ထိခြင်းငှာ မလျှောက်ပတ်သောကြောင့် ငါ ရှားတော်
မူသည်။

ယင်းသို့ မိန့်တော်မူလိုက်သောအခါ ငါ့အား ဤသို့ဆိုရာ
သလော့ဟူ၍ ဘီလူးသည် ပြင်းစွာ အမျက်ထွက်လာပြီး ဆွဆွ
ဖြူသော မျက်နှာ၊ နက်ကြုတ်စွာသော ကိုယ်၊ စိမ်းညိုသော
ခြေလက်၊ ပြူးပြူးထွက်သော မျက်လုံး၊ မီးတုံးကြီး ကဲ့သို့သော
သွား၊ ရှည်လျားလှစွာသော လျှာတို့ဖြင့် ကြောက်မက်ဘွယ်ရာ
သော ကိုယ်ကြီးကို ဖန်ဆင်းလျက် တဖန် ချောက်ပြန်၏။ စား
ဝါးတော့မယောင်၊ ကိုယ်ဘစောင်းဖြင့် ပစ်တိုက်လိုက်တော့
မယောင် လုပ်ပြ၏။ မြတ်ဘုရားကား မတုန်လှုပ်။ ဘီလူး

လုပ်ပြလေသမျှ၊ ချောက်ပြလေသမျှကို ပြုံး၍သာ ကြည့်တော်မူ
နေ၏။

ဤနည်းအားဖြင့် ချောက်၍ မရလေသောအခါ ဘီလူး
သည် မိမိ၏ တန်ခိုးအရှိန်ကို ပြန်၍ ရုပ်သိမ်းလိုက်ရပြီးလျှင်
ဘုရားအပါးသို့ ချဉ်းကပ်၍ စကားဆိုလှာပြန်၏။

“အို ရှင်ရဟန်း၊ သင်ကား တည်တံ့ပေစွာ ရင့်ကျက်သော
ဣဒန္တတော်လည်း ရှိပေစွာ။ ထို့ကြောင့် ငါ ထင်၏။ သင်၏
သန္တာန်၌ သတိပညာများစွာတို့သည် အစိုင်အခဲဖြစ်၍ တည်နေ
ကိန်းဝပ်လျက် ရှိနေလိမ့်မည်ဟု ငါတော့မိ၏။ ငါ၏ အထင်နှုန်း
အမြင် မှန် မမှန်၊ ကိုက်၏ မကိုက်၏ ထင်ရှားစိမ့်သောငှာ
သင့်ကို ပုစ္ဆာတခု ထုတ်မေး၍ ငါစူးစမ်းလိုပေသည်။ အကယ်၍
ငါမေးသည်ကို သင် မဖြေဆိုနိုင်ခဲ့သော် သင့်စိတ်ကို လက်ဝါး
ထည်းထည့်၍ ဖျစ်ညှစ်ချေမှုတ်အံ့။ သင့်နှလုံးသားကိုလည်း
ငါခွဲပစ်အံ့။ သို့မဟုတ် သင့်ခြေနှစ်ချောင်းကိုကိုင်၍ သမုဒ္ဒရာ
ထည်းကိုသော်လည်း ငါပစ်ချလိုက်အံ့”။

“အို သုစိလောမ၊ သင့်လို ဘီလူးမျှကို မဆိုထားဘိ၊ သုံးဆယ့်
တတို့အတွင်း မှီတင်းနေထိုင်ကြသော နဂါး၊ ဂဠုန်၊ ဂုမ္ဘက်
ရုက္ခိုက်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာ၊ အသူရာတို့တွင် ငါ့စိတ်နှလုံးကို
ချေမှုန်းခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သသူ တလူ တယောက်ကိုမျှ ငါမမြင်။
သို့ရာတွင် အို သုစိလောမ၊ သင်မေးလိုသော ပြဿနာကို မေး
နိုင်ပေသည်။ ငါဖြေဆိုရန်အသင့် ရှိ၏။”

မြတ်စွာဘုရားသည် သုစိလောမဘီလူး၏မေးခွန်းကို လက်ခံ
တော်မူလိုက်၏။ ထိုအခါ ဘီလူးက ချတ်ချင်းပင် ဘုရားအား
မေးခွန်းထုတ်လိုက်လေပြီ။

၂၉၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မေး။ အို ရဟန်း၊ ငါ့ ကိုယ်ခန္ဓာအစဉ်၌ရာဂသည်၎င်း၊ ဒေါသ သည်၎င်း ဖြစ်နေ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကား အဘယ် အကြောင်းကြောင့်ပါနည်း။

ဖြေ။ အို သုစိလောမ ဘီလူး၊ သင်တို့ သန္တာန်၌ ရာဂ၊ ဒေါသတို့ ဖြစ်နေခြင်းကား အခြားသော အကြောင်းကြောင့် မဟုတ်။ ဤခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောတည်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်၏။ အတ္တဘော မရှိက ရာဂလည်း မဖြစ်။ ဒေါသလည်း မဖြစ်လေ။

မေး။ အို ရဟန်း၊ ငါတို့ ခန္ဓာအစဉ်၌ မမ္မေလျော်ခြင်း သည်၎င်း၊ မ္မေလျော်ခြင်းသဘောသည်၎င်း ဖြစ်ရ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ အဘယ် မည် သော အကြောင်းကြောင့် မ္မေလျော်ခြင်း၊ မမ္မေလျော်ခြင်းတို့ ဖြစ်ရပါကုန်သနည်း။

ဖြေ။ အို သုစိလောမ ဘီလူး၊ ဤသို့ မ္မေလျော်ခြင်း၊ မမ္မေလျော်ခြင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်မှာလည်း အခြားကြောင့် မဟုတ်ကုန်။ သင်တို့၌ ဤခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘော မရှိမကား အဘယ်မည်သော မ္မေလျော်ခြင်း၊ မမ္မေလျော်ခြင်းမှ ဖြစ်လာ မည် မဟုတ်။

မေး။ အို ရဟန်း၊ ကြောက်ဘွယ်အာရုံနှင့် ကြုံကြိုက်လာ သောအခါ ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းတို့သည် ဖြစ်လာကုန်၏။ အဘယ်မည်သော အကြောင်းကြောင့် ကြက်သီး မွေးညှင်း ထခြင်းများ ဖြစ်လာပါကုန်သနည်း။

ဖြေ။ အို ဘီလူး၊ ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းသည်လည်း အတ္တဘောမှတစ်ပါး အခြားအကြောင်းမရှိ။ အတ္တဘောရှိသော

ကြောင့်သာ အတ္တဘောကို မှီတယ်၍ ကြက်သီး ထခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်သတည်း။

မေး။ အို ရဟန်း၊ ကလေး သူငယ် တို့သည် ကျီးငှက် တကောင်ကို ဖမ်းယူကြပြီး ကြီး ရှည်ရှည်ဖြင့် ချည်နှောင်၍ စွန့်ထားကြကုန်၏။ ဤအတူ ထေထူးဆန်းပြားစွာသော ဝိတက် တရားတို့သည် အဘယ်တရားမှ အကြောင်း ရှိသောကြောင့် ကုသိုလ်စိတ်ကို စွန့်ခွာကုန်ဘိသနည်း။

ဖြေ။ အို ဘီလူး၊ ကာမဂုဏ်၌ စိတ်ကူးယဉ်ပါးမှု=ကာမ ဝိတက်၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဘယ်ကို တွေးခေါ်မှု=ဗျာပါဒဝိတက်၊ ညှဉ်းဆဲ သတ်ပုတ်ရန် ကြံစည်မှု=ဝိဟိံသဝိတက် တည်းဟူ သော ဝိတက်တရား သုံးပါး တို့သည်လည်း ဤ ခန္ဓာကိုယ် တည်းဟူသော အတ္တဘော ရှိနေခြင်းကြောင့် သာလျှင် ကုသိုလ် စိတ်ကို စွန့်လွှတ်ကြကုန်၏။

အို သုစိလောမဘီလူး၊ နာလော့။ သင်နားလည်စေခြင်းငှာ အကျယ် ပွား၍ ငါ ဟောကြား ပေဦးအံ့။ အို ဘီလူး၊ ဤစွဲလမ်းခြင်းဟူသော ရာဂ၊ အမျက်ထွက် စိတ်ဆိုးခြင်း ဟူ သော ဒေါသ၊ မွေ့လျော်ခြင်းဟူသောရတီ၊ မပျော်ခြင်းဟူသော အရတီ၊ ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်း ဟူသော လောမဟံသန၊ တွေးကြံခြင်းတည်း ဟူသော ဝိတက် တရား တို့ကား တဏှာ ဟူသော အစေးအညှို့ ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ပမာ ဆိုသော် သစ်မြစ်တို့သည် ညောင်ပင်ကြီးကို ပွားစီး စေကြကုန်ဘိသကဲ့သို့ ထိုအတူ အတ္တဘောကို စွဲ၍ သာလျှင် ထိုရာဂ စသည်တို့ သည် ပွားစီးခြင်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပင်စည် အခက်၊ အောက် ထက် လှမ်းအုပ်၊ မြွေယှက်ချုပ်သော မာလောနွယ် ကဲ့သို့ ကိလေ

၂၉၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သာတို့သည် ကာမဝတ္ထုတို့၌ အရှုပ်ရှုပ်အထွေးထွေး၊ မြေးယုက်
လှမ်းမိုးကုန်၏။

အို ဘီလူး၊ သင် နားထောင်လေဦး။ အကြင် ပညာရှိသော
သူတို့သည် အတ္တဘောတည်းဟူသော အကြောင်းရင်းရှိသော
ထိုရာဂ အစရှိသော ဒုက္ခသစ္စာကို သိကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကား
ထို ဒုက္ခဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ရေသောက်မြစ် ဖြစ်သော
သမုဒယသစ္စာကို ဖျောက်ပယ်ကြကုန်၏။ သမုဒယကို ပယ်ပြီး
သော ထိုသူတို့သည် ကူးရန် အလွန်ခက်ခဲလှစွာသော၊ တခါ
တခါကိမ်မဲ့ မကူးမြောက်ဘူးသေးသော သံသရာ သြဃ်ကို
ကူးမြောက်ကြရကုန်၏။ တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မည်သည်
မရှိတော့ချေ။

သုစိလောမ၊ ခရသောမ ဘီလူး နှစ်ယောက် တို့သည်
ဤတရားကို ကြားနာရပြီးသည့် အဆုံး၌ မာန်ချ၍ ဗုဒ္ဓ၏
သြဝါဒကို ခံယူကြလေကုန်၏။ ထိုအခါ အစွယ်တော့ကျွတ်၍
ကြမ်းတမ်းသော အမေ့တို့ ပျောက်ကွယ်ကာ ဘုမ္မစိုးနတ်များ
အလား၊ လှပသော နတ်သားကြီးများ ဖြစ်လာ ကြလေ
ဆတည်း။

(သတ္တနိပါတ်။ သဂါထာဝဂ်သံယုတ်ပါဠိတော်။
ယက္ခသုတ်)

အရှင်မောဂ္ဂလာန်၏ တန်ခိုးတော်

ပြဿနာ=အင်္ဂုပ္ပာယ်ပြဿနာ ဖြေရှင်းရေး။

မေးလျှောက်သူ=အရှင်မောဂ္ဂလာန်။

ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ သံဃာတော်များသည် ပရူပဇီဝိ သူတပါးကို မှီ၍ အသက်မွေးကြရသူများဖြစ်သောကြောင့် ဆွမ်းဒါယကာတို့ ငတ်လျှင် သံဃာတော်များလည်း ငတ်လေတော့သည်။

သုံးလူထွတ်ထား၊ သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်သည် ပင်လျှင် ဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓရကပ်၊ အင်္ဂုပ္ပာယ်ပြဿနာနှင့် ရင်ဆိုင်တော်မူခဲ့ရ ဘူး၏။

ဝေရဉ္ဇာပြည်၌ ဖြစ်၏။ သံဃာတော် ငါးရာနှင့် ဝါကပ် လာတော်မူသောနှစ်တွင်မူ ဝေရဉ္ဇာပြည်၌ မကြုံစဘူး ထူးထူး ခြားခြား မိုးခေါင်ရေရှားကာ အင်္ဂုပ္ပာယ်ပြဿနာ ကပ်ဆိုးကြီး ဆိုက်ရောက်လာသောကြောင့် လူတို့သည် အတိဒုက္ခရောက်ကုန် လေ၏။ သံဃာတော်များလည်း ဆွမ်းခံ၍ မရ ဖြစ်ကုန် လေ၏။

ကံအားလျော်စွာ၊ ဘုရားသခင် နှင့် သံဃာတော်များ ဝါကပ်တော်မူသော ကျောင်းတိုက်ကြီးအနီးသို့ မြင်းကုန်သည် ငါးရာတို့ ရောက်လာကြသည်။ သစ်ခက်တဲထိုး၍ စတဲချလာ

ကြလေရာ သံဃာတော်များသည် ဝေရဉ္စးမြို့တွင်း၌ ဆွမ်းခံ၍ မရကြသဖြင့် အဆိုပါ မြင်းတဲသို့ဝင်၍ ဆွမ်းခံကြသောအခါ မြင်းကုန်သည်တို့သည် လူစရာ အထူးမရှိသဖြင့် မြင်းစာအလို့ငှာ ယူဆောင်ခဲ့ကြကုန်သော မုယော ဆန်ကြမ်းများကို သံဃာတပါးလျှင် တစလယ်စီ လှူဒါန်းလိုက်ကြကုန်၏။

သံဃာတို့သည် ထိုဆန်ကြမ်းကို ဆုံငယ်တွင် ထည့်ကာ ထောင်း၍ စားနေကြရရှာသည်။ အရှင် အာနန္ဒာသည် ဘုရားသခင်အတွက် ဝေပုံကျရရှိသော ဆန်ကြမ်း တစလယ်ကို ကျောက်ပြင်တွင် ကြိတ်၍ ချက်ပြီးလျှင် ဘုရားသခင်အား ဆက်ကပ် လှူဒါန်းရှာသည်။

ထိုသံဃာ ပရိသတ်ထည်း၌ တန်ခိုးကြီးသော အရာတွင် ပြိုင်ဘက်ကင်းပ “တေဒဂ်ဘွဲ့ထူးကြီး” ကို ရရှိထားသော အရှင် မောဂ္ဂလာန်ကိုယ်တော်ကြီးလည်း ပါလာသည်။

အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် ဘုရားသခင်နှင့်တကွ သံဃာတော်အားလုံး ဆွမ်းအတွက် အခက်အခဲကြုံပြီး ငတ်ပြတ်နေတော်မူရှာပုံကို မြင်ရသောအခါ များစွာ စိတ်နှလုံး ထိခိုက်တော်မူလာဟန်တူပေ၏။ “ငါသို့သော တပည့်ကောင်းတယောက် ရှိပါလျက်နှင့် မြတ်ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များ အစားအတွက် သို့စင်မျှလောက် ဒုက္ခရောက်ခြင်းငှာ မသင့်။ ငါ့တန်ခိုးဖြင့် ငါရှာကျွေးအံ့” ဤသို့ကြံပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ ခွင့်ပန်လျှောက်ထားလေသည်။

“ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဤ ဝေရဉ္စာပြည်သားတို့ကား ရှားပါး ငတ်မွတ်ခြင်း ပြင်းပြ လှ ပါကုန်သည်။ သေရအံ့လော၊ ရှင်အံ့လောဟု တွေးတောခြင်း နှလုံး

ဖြင့် ယူကျုံးမရ ဖြစ်နေကြပါသည်။ အရိုးဖွေးဖွေးမျှ သေကြေ ပျက်စီးလျက် ရှိနေကြပါကုန်သည်။ သံဃာတော် တို့လည်း ဆွမ်းအတွက် လွန်စွာ ပင်ပန်းလျက် ရှိနေကြပါကုန်သည်။ ဤသို့ မရှုမလှ အတိဒုက္ခရောက်နေကြသည်ကို အကြောင်းပြု၍ တပည့် တော်၌ အကြံတခု ဖြစ်ပေါ်လာပါ၏။ ထိုအကြံမှာ ဤမဟာ ပထဝီမြေကြီးအောက်၊ ကျောက်မြေ၏အထက်၌ ပျားလဘိ ပမာ သနာစိုင့်အသွင် သန့်ရှင်းကောင်းမြတ်စွာ အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော မြေဆီမြေလွှာ မြေဩဇာများ ရှိပါ၏။ ထိုမြေလွှာ ကို ယူ၍ လူ၊ ရဟန်းတို့အား ကျွေးမွေးရပါမူ ချမ်းသာကြရာ ပါသည်။ အကယ်၍ တပည့်တော်အား ခွင့်ပြုတော်မူပါက မဟာပထဝီအောက်မှ မြေဆီမြေလွှာကို ခွာယူ၍ သံဃာတော် များအား တပည့်တော် ကျွေးမွေးပါရစေ။ ခွင့်ပြုတော်မူပါ ဘုရား။”

မေး။ ချစ်သားမောဂ္ဂလန်၊ များစွာကုန်သော သတ္တဝါ တို့သည် ဤမဟာပထဝီမြေကြီးကို မှီတယ်၍ နေကြကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့ကို သင် အဘယ်သို့ ပြုမည်နည်း။

ဖြေ။ အရှင်ဘုရား၊ ဤအရေးကား မခက်ခဲပါ။ အကျွန်ုပ်၏ လက်ဝါးဘဖက်ကို ဤကျွန်းမြေထက်ကျယ်သော မြေအပြင် ဖန်ဆင်း၍ သတ္တဝါတို့ကို ထိုလက်ဝါးထဲထည့်ပါမည်။ တဖက် သောလက်ဖြင့် မြေကြီးကိုလှန်၍ မြေဆီမြေလွှာ မြေဩဇာ များကို ယူပါအံ့ဘုရား။

“အို ချစ်သားမောဂ္ဂလန်၊ သင့်အကြံအတိုင်း မြေကြီးကို လှန်၍ ယူနိုင်စွမ်းရှိသည်ကို ငါ သိကြည်တော်မူ၏။ သို့သော် ဤအမှုကို သင်မပြုလေနှင့်၊ အလိုမရှိလေနှင့် ချစ်သား။

၂၉ - ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤဒုဗ္ဗိက္ခန္ဓရကပ် ငတ်မှုတ်ခြင်း ဘေးမည်သည်ကား ဤခေတ် ဤအခါ၌သာ ဖြစ်မည် မဟုတ်။ နောက်နောင်သောကာလတို့၌လည်း ဖြစ်ပေလတံ့။ ထိုသို့ ဖြစ်လာသောအခါ ငါ၏ သာသနာတော်၌ ဘုန်းသမ္ဘာနုကုန်သော ရဟန်းတို့သည် မြေလွှာကို မယူစမ်းနိုင်သဖြင့် ပန်းလျှာကြလေကုန်သော် ထိုထိုလူအပေါင်းတို့သည် “ရှေးသူတော်ကောင်း ဖြစ်သော ရဟန်းမြတ်တို့ရှိသောအခါ ဤသို့ ငတ်မှုတ်သော အရာ၌ မြေလွှာကိုယူ၍ သုံးဆောင်ကြကုန်သည်။ ယခုမူကား သူတော်ကောင်းရဟန်းစစ်တို့ မရှိလေ၍ မိမိတို့တွင် မှတ်သိပ်ခြင်းဒုက္ခကို ခံကြရကုန်သည်” ဟု ကြည်ညိုခြင်းပျက်စီးဘိရာ၏။ ထိုကြောင့် မြေကိုလှန်၍ မြေဆီမြေလွှာယူခြင်းကို သင် အလိုမရှိလေနှင့်။”

“အရှင်ဘုရား၊ ဤသို့ မြေလှန်၍ မြေဆီမြေလွှာကိုယူ၍ကျွေးမွေးခြင်းခွင့်ပြုတော်မမူပါလျှင် သံဃာတော်များအား မြောက်ကျွန်းသို့ ဆွမ်းခံကြရန် ခွင့်ပြုတော်မူပါဘုရား။”

မေး။ ချစ်သားမောဂ္ဂလာန်၊ မြောက်ကျွန်းသို့သံဃာတော်များ အဘယ်သို့ သွားကြမည်နည်း။

ဖြေ။ အရှင်ဘုရား၊ သီတာခုနစ်တန်၊ သတ္တရတန် ခုနစ်ထပ်၊ ရံချပ်ကာတည်သော မြင့်မိုရ်တောင်မင်းကို ဖောက်၍ သမုဒ္ဒရာထုတ်ချောက်ဖြင့် တလျှောက်တည်း တပည့်တော်တံတားသွယ်ပါမည်။ သံဃာတော် များသည် ထိုတံတားမှ သွားကြပါလတံ့။ ဤအမှုကို ခွင့်ပြုတော်မူပါဘုရား။

အို ချစ်သားမောဂ္ဂလာန်၊ သင့်စွမ်းအင်ကို ငါယုံကြည်တော်
 မူပေ၏။ သို့သော် ဤ အကြံအစည်ကိုလည်း သင်အလိုမရှိ
 လေလင့်။ ထိုထိုသတ္တဝါသန္တာန်၌ ဤကား ငါတို့နေရာ ဟုတ်
 လေသလော၊ မဟုတ်လေသလော ဟူ၍ ဖောက် ပြန် သော
 ဝိပလ္လာသတရားများ ဖြစ်ပွားလာကုန်လတံ့။ ဤမျှသော ဆင်းရဲ
 ကိုလည်း ခံကြလေဟု တားမြစ်တော်မူသဖြင့် အရှင်မောဂ္ဂလာန်
 မှာ တန်ခိုးပြခွင့်မရဘဲ ရှိလေ၏။

(ဝိနယပိဋက၊ ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်၊ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ)

ရဟန္တာစုတေသော်

ပြဿနာ = ခေမာဘိက္ခုနီမ စကားနှင့် ညီ မညီ။

မေးလျှောက်သူ = ကောသလမင်း။

ဘုရား၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များ စုတေလျှင် နိဗ္ဗာန် ရောက်သည်ဟု ပြောလေ့၊ ဆိုလေ့ ရှိကြသည်။ ထိုနိဗ္ဗာန်ကား အဘယ်သို့နည်း။ ပျော်စရာကောင်းသလော့။ နတ်ဘုံ ဗြဟ္မာဘုံများနှင့် တူသလော့။ ထိုနိဗ္ဗာန်၌ မည်သည့်အရာတွေ့ရှိသနည်းဟု မေးမြန်းတတ်ကြ၏။

မေးစရာဖြစ်၍ မေးထိုက်သော၊ သိစရာဖြစ်၍ သိထိုက်သော အကြောင်းအရာ ဖြစ်သောကြောင့် မေးသူအား အပြစ် မဆို သာချေ။ သိလျှင် သိလျှောက်၊ မသိလျှင် မသိလျှောက် ပြောပြ လည်လည် ပြောဘို့သာ ရှိပေ၏။

ထိုပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ကောသလမင်းကြီးက ဘုရား သခင်အား မေးလျှောက်ခဲ့ဘူးပေသည်။ ထိုအမေးကို ဘုရား သခင်ကလည်း ဖြေကြားတော် မူခဲ့ပေသည်။ ယင်း အမေး အဖြေမှာ ဘာသာစွဲ၊ အယူဝါဒစွဲနှင့် ပတ်သက်၍ များစွာ မှတ်သားဘွယ် ကောင်းလှ၏။

တခါသ၌ ပဿေဒဒီကောသလမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ နားတော်လျှောက်လေ၏။

မေး။ အရှင်ဘုရား၊ ရဟန္တာဖြစ်သောသူသည် သေသည်မှ နောက်၌ စင်စစ် ဖြစ်ပါသေးသလော့။

ဖြေ။ မင်းကြီး၊ “ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် သေပြီးသည့်နောက် ဖြစ်သေး၏။” ဟူသော စကားကို ငါ ဟောကြားတော် မမူ။

မေး။ မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုသို့ ဟောကြားတော်မမူပါလျှင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် သေသည်၏ နောက်၌ မဖြစ်ပါဘဲ အမြဲ ပျောက်၍ သွားပါသလား ဘုရား။

ဖြေ။ မင်းကြီး၊ ဤရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် သေပြီးသည့်နောက်၌ ပျောက်၍ သွားလေပြီ၊ မဖြစ်ဟူသော စကားကိုလည်း ငါ ဟောကြားတော်မမူ။

မေး။ ရွှေဘုန်းတော်သခင် ထိပ်ခေါင်တင်ဘုရား၊ ယင်းသို့ မဟုတ်ပြန်ခဲ့ပါလျှင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် သေသည်မှ နောက်၌ အချို့လည်း ဖြစ်သေး၏။ အချို့လည်း မဖြစ်ဟူ၍ မှတ်ရပါ မည်လော့။

ဖြေ။ ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ ဤရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် သေပြီး သည့်နောက် အချို့လည်း ဖြစ်၏။ အချို့လည်း မဖြစ်ဟူသော စကားကိုလည်း ငါ ဟောကြားတော်မမူ။

မေး။ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုသို့ ဟောကြားတော် မမူခဲ့ပါလျှင် ရဟန္တာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သေပြီးသည့်နောက်၌ ဖြစ်သေးသည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သေး သည်လည်း မဟုတ်ဟု မှတ်ရပါမည်လော့။

၃၀၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြေ။ မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဤရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် သေပြီးသည့်နောက် ဖြစ်သေးသည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သေးသည်လည်း မဟုတ်ဟူသောစကားကိုလည်း ငါဟောကြားတော်မမူ။

ဖြေ။ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် သေပြီးသည့်နောက် ဖြစ်ပါသေးသလောဟူ၍ တပည့်တော် မေးလျှောက်ပါသည် ရှိသော် ငါထိုသို့ မဟောဟူ၍ မိန့်တော်မူပါသည်။

တဖန် တပည့်တော်က ထိုသို့ဟောကြားတော် မမူပါလျှင် ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် သေသည်မှနောက်၌ မဖြစ်ပါဘဲ အမြဲပျောက်သွားပါသလော့ဟု မေးလျှောက်ပြန်သောအခါ၌လည်း ငါ ထိုသို့မဟောဟူ၍ မိန့်တော်မူပြန်ပါသည်။

တဖန် ထိုသို့မဟုတ်လျှင် သေပြီးသည့်နောက် အချို့လည်း ဖြစ်သေး၏။ အချို့လည်း မဖြစ်တော့ဟု မှတ်ရပါမည်လော့ဟူ၍ တပည့်တော် မေးလျှောက်ရာတွင်လည်း ငါ ထိုသို့ မဟောဟု မိန့်တော်မူပြန်ပါသည်။

တဖန် တပည့်တော်က “ထိုသို့မဟောပါလျှင် ထိုရဟန္တာသည် သေပြီးသည့်နောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟု မှတ်ရပါမည်လော့ဟူ၍ မေးလျှောက်သောအခါ၌လည်း ငါ ထိုသို့မဟောဟူ၍ပင် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဘုန်းတော် သခင် အရှင် မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော် မေးလျှောက်သော ထိုပြဿနာလေးရပ်ကို အကြံအကြောင်း ကြောင့် ဖြေကြားတော်မမူအပ်၊ ထိုအကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း ဘုရား။ အကြောင်းတခုခုရှိတန်ရာပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို မြက်ကြားတော်မူပါဘုရား။

ဖြေ။ မြတ်သောမင်းကြီး၊ ထိုသို့ သင်ဆိုခဲ့သော် ငါ မဖြေကြားမီ သင့်ကိုပင် ငါပြန်မေးဦးအံ့။ သင့်စိတ်၌ နှစ်ခြိုက် သလိုသာ သင်ဖြေပါလေ။ မင်းကြီး၊ ငါမေးမည့်စကားကို သင် ဘယ်လို ထင်သနည်း။ အသို့ အောက်မေ့သနည်း။ အသစ် မင်းကြီးအား တစုံတယောက်သော ဟူးပူးကိုးကြောင်း အပေါင်း ဂဏန်းတတ်သသူ၊ လက်ချိုး၍ ရေတွက်သသူရှိသည် မဟုတ်ပါ လော့။ ဂဏန်းအတတ်၌ တဖက်ကမ်းခပ်တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင် လှသော ထိုလူများသည် ဂင်္ဂါမြစ်ထဲတွင်ရှိသော သဲလုံးများကို မည်၍မည်မျှရှိသည်ဟူ၍ ရေတွက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ပါမည်လော့။

ဖြေ။ မစွမ်းနိုင်ပါဘုရား။

မေး။ မင်းကြီး၊ သင်မင်းကြီးအား ဂဏန်းအတတ် ကျွမ်း ကျင်သူ၊ လက်ချိုးရေတွက်သသူ၊ သင်္ချာ တတ်မြောက်သူများ ရှိသည် မဟုတ်ပါလော့။ ထိုသူများသည် သဒ္ဒရာရေများကို စလယ်၊ ခွက်၊ ပြည်၊ တင်းအားဖြင့် မည်၍မည်မျှ ရှိသည်ဟူ၍ ရေတွက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ပါမည်လော့။

ဖြေ။ မစွမ်းနိုင်ပါဘုရား။ ဤသမုဒ္ဒရာရေအစုကို ရေတွက် ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်မည့်အရာသည် မသင့်ပါဘုရား။

မေး။ မင်းကြီး၊ ထိုမသင့်ခြင်းကား အဘယ်ကြောင့်နည်း။

မေး။ မြတ်စွာဘုရား၊ သမုဒ္ဒရာသည် အလွန်ကြီးကျယ်လှ ပါ၏။ အလွန်နက်ရှိုင်းလှပါ၏။ ကြီး၊ ချည်မျှင် စသည်တို့ဖြင့် မနိုင်ယှဉ်စကောင်းပါ ဘုရား။ တာဝါးစသည်တို့ဖြင့် မထောက် လှမ်းနိုင်စကောင်းပါ ဘုရား။

၃၀၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အို ဒကာတော်မင်းတရား၊ ဤနည်းအတူသာလျှင် အကြင်
 ရုပ်ဝတ္ထုအနေအားဖြင့် ရဟန္တာကို အဖြူ၊ အမဲ၊ အနိမ့်၊ အမြင့်
 စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပညတ်မှုကားပညတ်ရာ၏။ သတ္တဝါဟူ၍
 ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ကြောင်း ထိုသည့်ရုပ်တရား အပေါင်းကို
 (၀၂) ရုပ်၌ သတ္တဝါဟု ထင်မှားတတ်သော သညာ၊ တဏှာ၊
 မာန၊ ဒိဋ္ဌိအပေါင်းကို ပယ်တော်မူအပ်ပြီးပြီ။ နောက်ထပ်တဖန်
 ရှင်သန်လာခြင်းမရှိအောင် လည်ဆစ်ပြတ်ပြုတ် ထန်းပင်ငုတ်
 ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီးပြီ။ တဖန်အသစ်လူဟူ၍ မဖြစ်နိုင်အောင် ပြုအပ်
 ပြီးပြီ။ နောက်ဘဝတခု၌ ဖြစ်လာနိုင်ဘွယ်သဘော မရှိရအောင်
 ပြုအပ်ပြီးပြီ။

ဒကာတော်မင်းတရား၊ စင်စစ် ရုပ်ဟူသော ပညတ်မှုလွတ်၍
 နေသော (၀၂) ရုပ်နှင့်စပ်သော လူ၊ နတ်၊ သတ္တဝါ ဟူသော
 ပညတ်မှု လွတ်၍ နေသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဂမ္ဘီရော =
 မိမိ လွတ်၍နေရာ နိဗ္ဗာန်၌ ရှိ၏။ မရှိ၏ ဟူ၍ မဆိုနိုင်။ မယူ
 နိုင်အောင် ဒိဋ္ဌဇ္ဈာသယ အရာအားဖြင့် နက်နဲခြင်း၊ ဤမျှ
 လောက်သော ဂုဏ်ရှိ၏ဟူ၍ မဆိုနိုင်စရာ ဂုဏ်၏အရာအားဖြင့်
 နက်နဲခြင်းတို့ဖြင့် နက်နဲ၍ နေ၏။ အပ္ပမေယျော = အမျိုးအမည်
 အားဖြင့် “ဤသူကိုတည်း” ဟု နှိုင်းယှဉ်စရာ မရှိဖြစ်၍ နေ၏။
 ဒုပ္ပရိယောဂါဟော = ဤသည့်ခြင်းရာ၊ ဤလိုဟာဟု ဝေနေယျ
 တို့ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်နိုင်ခဲ့၏။ မဟာသမုဒ္ဒရာရေအစုကဲ့သို့ ဖြစ်၍
 နေ၏။

ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ ထို့ကြောင့် “ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်
 သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သေး၏” ဟူ၍ ငါဘုရားဟောကြား
 သော်လည်း မသင့်နိုးနိုင်။ (၀၂) ရူပသင်္ခါ ဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်၌

သတ္တဝါဟု ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း ရုပ်မရှိသဖြင့် သတ္တဝါဟူသော ပညတ်မရှိ ဖြစ်၍နေသည်ကို မြင်တော်မူသော ငါဘုရားနှင့် တော်တန် လျော်ကန်သောစကားပင် မဟုတ်။

ဒကာတော်မင်းတရား၊ ရဟန္တာသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ဟူ၍ ငါဘုရား ဟောကြားသော်လည်း မသင့်နိုင်။ (ဝါ) သတ္တသညာ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကို ပယ်ပြီးသော သဗ္ဗညု သခင် ငါဘုရားနှင့် တော်တန် လျော်ကန်သော စကားပင် မဟုတ်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် သေသည်မှနောက်၌ “ဖြစ်သူ လည်း ဖြစ်၏၊ မဖြစ်သူလည်း မဖြစ်” ဟု ငါဘုရား ဟောကြား သော်လည်း မသင့်လျော်၊ ငါဘုရားနှင့် မတော်။ (ငါသိလျက် နှင့် မတော်သည့်စကားကို ငါမိန့်မြှောက်၍ မတော်နိုင်ဟု ဆိုလို သည်။)

ဒကာတော်မင်းတရား၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် သေပြီးသည့် နောက် ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ဟု ငါဘုရား ဟောကြားသော်လည်း မသင့်မလျော်၊ ငါဘုရားနှင့် မတော်။ (ဝါ) ရုပ်ပညတ်မှ လွတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သတ္တဝါ ခေါ်ကြောင်း ရုပ်မရှိသဖြင့် သတ္တဝါဟူသော ပညတ်မရှိ။ ပညတ် အရာကို လွန်၍နေသည်ကို ငါ သိတော်မူလျက်ဖြစ်၍ မသင့်နိုင်။ ငါနှင့် မသင့်လျော်၊ မတော်ဟု မြက်ကြားတော် မူလေသော်-

ဘုန်းကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား၊ အံ့ဘွယ်ရှိစွာ။ အရှင် ဘုရား၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ၊ ထူးကဲစွာ ဖြစ်စွာ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုပါ သော် အရှင်ဘုရား ဟောကြားအပ်သော စကားတော်နှင့် ခေမာမည်သော ဘိက္ခုနီသခင်မ ဟောကြားအပ်သော စကား နှစ်ရပ်သည် အနက် အနက်ချင်း၊ သဒ္ဓါ သဒ္ဓါချင်း တပြေး

၃၀၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တည်း တူညီနေပါသည်။ နှိုးနှောမိပါသည်။ မဆန့်ကျင်ပါဘုရား။

ရွှေဘုန်းတော်သခင် အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်သည် အခါတပါး၌ ခေမာမည်သော ဘိက္ခုနီမထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် စုတေပြီးသည့်နောက်၌ ဖြစ်မဖြစ် စသည်နှင့် စပ်လျဉ်းသော အကြောင်း အခြင်းအရာကို မေးလျှောက် မိခဲ့ဘူးပါသည်။ ထိုအရှင်မကလည်း အရှင်ဘုရား ယခု မြက်ကြားတော်မူသည့်အတိုင်းပင် တပည့်တော်အား ဖြေကြား လိုက်ပါ၏။ ဟောကြားပုံ နှစ်ရပ်စလုံးသည် အနက်အားဖြင့် ၎င်း၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်၎င်း တသားတည်းစပ်၊ တထပ်တည်း နှိုးနှောတိုက်ဆိုင် တူညီနေပါသဖြင့် အံ့ဩချီးမွမ်း မကုန်ခန်းနိုင် ပါဘုရား။

ကောသလမင်းသည် ရဟန္တာများစုတေလျှင် တဖန်ပြန်၍ ဖြစ် မဖြစ်နှင့် ပတ်သက်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အမေးအဖြေပြုပြီး နောက် ဝမ်းမြောက်စွာ ပြန်သွားလေသည်။

မှတ်ချက်

(၁) ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ နိဗ္ဗာန်သို့တည်ရောက်နေသည့်အခါ သတ္တဝါဟူသော ခေင်္ဂါဝေင်္ဂါကြောင်း ရုပ်နာမ်အပေါင်းမရှိသည် ဖြစ်၍ သတ္တဝါဟူသော ပညတ်ကို လွန်၍ တည်နေသည်ဟု မြတ်ဘုရားက သိမြင်တော်မူသည်။ ယင်းသို့ သိမြင်တော်မူလျက် နှင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် စုတေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သေး၏ဟု ဆိုခဲ့သော် ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်၌ သတ္တဝါ၏အဖြစ်ဖြင့် ရုပ် နာမ်နှင့်တကွ တည်နေ၊ ဖြစ်နေ၊ အမြဲနေသည်ဟုဆိုရာရောက် သဖြင့် ယင်းသို့သော သဿတ အယူစကားကို ငါဘုရားဆိုတော်

မူရန် မသင့်ဟု ကောသလမင်းအား မြက်ကြားတော်မူလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

(၂) ဤနည်းတူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်၌ တည်ရောက်၍နေသည့်အခါ သတ္တဝါဟု ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း၊ ရုပ်၊ နာမ် အပေါင်းမရှိသဖြင့် သတ္တဝါဟူသော ပညတ်မျှသာ မရှိ၊ ထိုသူ လုံးလုံးပြတ်သွားသည် မဟုတ်သည်ကို မြတ်ဘုရား သိတော်မူ၏။ ယင်းသို့ သိတော်မူလျက်နှင့်ပင် “ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် စုတေသည်မှနောက် ပျောက်လေပြီ။ လုံးလုံးကြီး မဖြစ်တော့ပြီ”ဟူ၍ ဥစ္ဆေဒ အယူဝါဒ အရာကို ငါ ဟောတော်မူရန် မသင့်ဟု မြက်ကြားတော်မူလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

(၃) ဤနည်းတူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် စုတေပြီးသည့်နောက် အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်၌တည်နေသောအခါ သတ္တဝါခေါ်ဝေါ်ကြောင်း ရုပ်၊ နာမ် အပေါင်းမရှိသဖြင့် လူ၊ နတ်၊ သတ္တဝါဟူသော ပညတ်မျိုးမရှိ။ ပညတ်ဟူသမျှကို လွန်၍ နေသည့် အခါ ထိုသူသည် ထိုနိဗ္ဗာန်၌လည်း ရှိ၏၊ ရှိလည်း မရှိ။ ဤသို့မျှလည်း မဆိုပိုင်၊ မဆိုနိုင်အောင် လွန်စွာ နက်နဲ၍နေသည်ကို မြတ်ဘုရား သိတော်မူ၏။ ယင်းသို့ သိတော်မူလျက်နှင့် “ဤဘဝက ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် စုတေပြီးနောက် ဖြစ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မဖြစ်သူလည်းမဖြစ်ဟု ဆိုခဲ့သော် ထိုရဟန္တာသည် ထိုနိဗ္ဗာန်၌လည်း ရှိ၏၊ ရှိလည်း မရှိဟု ဆိုရာ ရောက်သောကြောင့် ယင်းသို့ ကေစွသဿတဝါဒအဖြစ် ရောက်မည့်စကားကိုလည်း ငါမြက်ကြားရန် မသင့်ဟု ဆိုတော်မူလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

၃၀၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၄) ဤနည်းတူ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် စုတေပြီးနောက် နိဗ္ဗာန်
 ၌ တည်ရောက်၍နေသောအခါ လူ၊ နတ် စသည်၊ ဘုရားပစ္စေက
 ဗုဒ္ဓါ စသည် ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ကြောင်း ရုပ်၊ နာမ် အပေါင်း
 မရှိသဖြင့် ယင်းသို့သော သတ္တပညတ်ကို လွန်၍ ရူပါဒိသင်္ခါ
 ဝိမုတ္တ (ရုပ် စသည်မလွတ်) ဖြစ်၍ နေသည့်အခါ ထိုရဟန္တာ
 သည် ထိုနိဗ္ဗာန်၌ ရှိသည်လည်းမဟုတ်၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်
 ဟု မဆိုသင့်အောင် လွန်စွာ နက်နဲ၍နေသည်ကို မြတ်ဘုရား
 သိမြင်တော်မူ၏။ ယင်းသို့ သိမြင်တော်မူလျက်နှင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်
 စုတေပြီးသည့်နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း
 မဟုတ်ဟု ဆိုခဲ့လျှင် ထိုရဟန္တာသည် နိဗ္ဗာန်၌ ရှိသည်လည်း
 မဟုတ်၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟု ဆိုရာရောက်သောကြောင့်
 ယင်းသို့သော အမရာဝိက္ခေပ ဝါဒအရာကိုလည်း ငါဘုရား မိန့်
 ကြားတော်မူရန် မသင့်ဟု ကောသလမင်းအား ဟောကြားတော်
 မူလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

(သဠာယတနသံယုတ်ပါဠိတော်။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ)

သတိ

ပြဿနာ=ရဟန်းတို့၏ ဣန္ဒြေ။

မေးလျှောက်သူ=ပက္ကသ မင်းသား။

သတိမမူ ဂူမမြင်၊ သတိမူသော်ကား မြူကိုသော်မှပင် မြင်နိုင်၏။ သတိ၏ တန်ခိုးစွမ်းအားကို ပြဆိုသော စကားပုံ ဖြစ်၏။

လူတို့သည် နား၊ မျက်စိ ပါကြကုန်သော်လည်း အာရုံတခု၌ စူးစိုက်စွာ စိတ်ဝင်စားနေသော အခါ ဘာကိုမျှ မမြင်ဘဲ၊ မကြားဘဲ ဖြစ်နေတတ်ကုန်၏။ သတိတရားကို အခြားသို့ လွှင့်ပါမသွားအောင် တနေရာ၌ ချုပ်ကိုင်ထားသောကြောင့် ဖြစ်၏။

စိတ်ကူးယဉ်ယဉ်နှင့် လမ်းလျှောက်သွားသူသည် ကားကိုလည်း မမြင်လေ၊ ကားသံကိုလည်း မကြားလေ။ သူ အာရုံသည် တနေရာ၌ စူးစိုက်ထားသောကြောင့်ဖြစ်၏။ နီးနားခြင်း၊ နား၊ မျက်စိပါးခြင်းသည် ကြားခြင်းနှင့်မဆိုင်၊ သတိ ဦးစီးပါမှ၊ သတိထားပါမှ မြင်နိုင်ကြားနိုင်သည်ဟူသော သဘောပင် ဖြစ်၏။

အနားတွင်ကပ်၍ မိုးကြိုးပစ်လိုက်သည်ကို နား၊ မျက်စိ ပါပါလျက် မမြင်လိုက် မကြားလိုက်ဟု ဆိုခဲ့သော် အံ့ဘွယ်

မဟုတ်ပါလော့၊ ယုံနိုင်စရာ ရှိပါမည်လော့။ သို့သော် ဤအဖြစ် အပျက်မျိုးကား အံ့ဘွယ်ဘနန်း တကယ်ပင်ထူးဆန်းစွာဖြစ်ခဲ့ဘူး ချေ၏။

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း ၁၄ ရက် နေ့က ဖြစ်၏။ ပက္ခိယ မည်သော မင်းသားသည် လှည်းငါးရာ ခြံရံလျက် ဂင်္ဂါမြစ်ကို ဖြတ်ကူးလေသောကြောင့် မြစ်ရေတို့သည် ကြည်လင်ခြင်း မရှိ၊ နွံနွံမြူမြူတို့သည် ထလျက် ရှိနေကုန်၏။

ထိုနေ့ထိုရက်၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပါဝါပြည်မှ ကုသိနာရုံ ပြည်သို့ ကြွလာတော်မူလေရာ ဂင်္ဂါမြစ်အနီးသို့ အရောက်တွင် ခရီးပန်းတော်မူသောကြောင့်-

“ချစ်သားအာနန္ဒာ၊ အင်အားကုန်ခန်း ငါ ခရီးပန်းတော်မူ လှပြီ။ ခေတ္တ ငါ နားဦးအံ့။ သစ်ပင်အောက်၌ ဒုက္ခိယသင်္ကန်း ကြီး လေးထပ်ခေါက်၍ ငါ့ကို ခင်းပေးလော့”

ဤသို့ မိန့်တော်မူလျှင် အရှင်အာနန္ဒာလည်း ဆောလျှင်စွာ ပင်လျှင် အမိန့်တော်အတိုင်း သင်္ကန်းကြီးကို လေးထပ်ခေါက်၍ ခင်းပေးတော် မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်ထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်၍ အပန်းဖြေတော်မူရင်း ရေမှတ်သိပ်တော်မူလာ လေသည်။ ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာကိုပင် ခေါ်လိုက်ပြီးစေတော် မူလေ၏။

“ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ ငါ ရေမှတ်တော်မူလှသည်။ ရေကြည် တော်များ ရှာ၍ ငါ့အား ဆက်ကပ်ပါဘိ”

ဤသို့ စေတော်မူလျှင် အရှင်အာနန္ဒာလည်း အနီးရှိဂင်္ဂါ မြစ်သို့ အဆောတလျှင်ပြေး၍ ရေခပ်လေသော်မြစ်ရေမှာ လှည်း များ ဖြတ်ကူးထားသောဒဏ်ကြောင့် အနယ်အမှန်များ ထကာ

သောက်သုံးရန်မသင့် ဖြစ်နေသည်ကို ဝမ်းနည်းဘွယ်ရာ တွေ့မြင်ရ သဖြင့် ဘုရားအထံပြန်၍ အကျိုးအကြောင်းကို လျှောက်ထား လေ၏။

“ဂင်္ဂါမြစ်ရေများ အလွန်နောက်ကျနေပါသည်။ သောက် သုံးရန် မသင့်ပါဘုရား။ ရွှေစခန်းမှာ မဝေးလှတော့ပါ။ ထို စခန်း၌ အေးမြကြည်လင်သောရေနှင့် ကကုမြစ် ရှိပါသည်။ ထိုမြစ်ရောက်မှ သောက်တော်မူပါဘုရား။”

“ချစ်သား အာ နန္ဒာ၊ နောက် ခြင်း၊ ကြည် ခြင်း သည် အကြောင်းမဟုတ်။ ငါ ရေကိုသာ အလိုရှိတော်မူသည်။ သင် သွား၍ ဆောင်ခဲ့လော့။”

အရှင်အာနန္ဒာက မသင့်ကြောင်း သုံးကြိမ်လျှောက်သော် လည်း မရဘဲ မြတ်ဘုရားက ထပ်ပြန်တလဲလဲ စေခိုင်းတော်မူနေ သဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာသည် မနေသာတော့ဘဲ ဂင်္ဂါမြစ်သို့ တဖန် ပြန်သွားရလေသည်။ ရောက်သော အခါ အရှင်အာနန္ဒာမှာ များစွာ အံ့အားသင့်သွားလေ၏။ မိမိ မြင်တွေ့ခဲ့ရသော ဂင်္ဂါ မြစ်မှာ အနယ်အမှန်များ ထနေသော်လည်း ယခုအခါတွင်မူ သန့်ရှင်းကြည်လင်နေသည်ကို တွေ့ရလေသောကြောင့်-

ဩ ဘုရားသခင်၏ အာနုဘော်ကား ကြီးမားလှပါပေစွ၊ အံ့ဘွယ် ကောင်းလေစွ။ အသက်မရှိသော ရေစင်လျက် ကိုယ် တော်၏ အလိုအတိုင်း ကြည်လင်ရပါတကား။

ဤသို့ တအံ့တဩ သပိတ်ဖြင့် ရေကို ခပ်ခဲပြီး ဘုရားသခင် အား ဆက်သလေ၏။ ဘုရားမြတ်စွာသည် ရေကြည်တော်ကို သောက်၍ အပန်းဖြေတော်မူနေခိုက်တွင် ပဏ္ဍိ သမင်းသားသည်

မနီးမဝေး၌ လှည်းသား ငါးရာနှင့်အတူ စခန်းချလျက် ရှိနေသဖြင့် ဘုရားသခင် ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌ စခန်းချ အပန်းဖြေနေတော်မူသည်ကို သိရလေသောအခါ ဖူးမြော်ရန် ဘုရားသခင် ထံသို့ လာလေ၏။

ပက္ကသမင်းသားသည် သစ်ပင်အောက်၌ သီတင်းသုံးနေသော မြတ်ဘုရားအား မလှမ်းမကမ်းမှပင် မြင်ရလေရာ မြတ်စွာဘုရား၏ တည်ငြိမ်သော ဣန္ဒြေတော်ကို ဖူးမြော်ရလေသောအခါ များစွာကြည်ညိုခြင်း ဖြစ်လာသည့် အလျောက် အပါးတော်သို့ ချဉ်းကပ် ရှိခိုးပြီးလျှင် ဤသို့လျှောက်ထားလေ၏။

“ရှေ့ဘုန်းတော်သခင် မြတ်ရှင်ပင်ဘုရား၊ ရဟန်းတော်အရှင် သူမြတ်တို့၏ ငြိမ်သက်တင့်တယ်စွာ စျားနသမာပတ်ဖြင့် နေတော်မူခြင်းကား အလွန် ကြည်ညိုဘွယ် ရှိလှ၏ တကား။ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်၍ တပည့်တော်၏ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် အာဠာရ ရသေ့၏အကြောင်း အလျင်လျှောက်ပါရစေဦး။”

ဆရာတော်အာဠာရရသေ့သူမြတ်သည် အခါတပါးက ခရီးထွက်သွားတော်မူပါသည်။ ခရီးပန်းသဖြင့် လမ်းဘေးရှိ သစ်ပင်ကြီးတပင်အောက်မှာ ကွန်းထောက်ချ၍ ခေတ္တဝင်ရောက်အပန်းဖြေနေပါသည်။

ထိုအခါ လှည်းကုန်သည် ငါးရာ တို့သည် ဆရာတော်၏ အနီးမှ ဖြတ်၍ လှည်းလမ်းကြောင်းအတိုင်း မောင်းသွားကြပါကုန်သည်။ လှည်းသမား တယောက်မှာ လှည်းများ၏ နောက်တွင် တယောက်တည်း ကျန်နေရစ်ခဲ့ရာမှ ထိုနေရာသို့ ရောက်လေသောအခါ သစ်ပင်အောက်၌ အပန်းဖြေနေသော

ဆရာတော်ကိုမြင်၍ အကျိုးအကြောင်း မေးမြန်း ကြည့်ပါလေသည်။

လှည်းသမား။ အရှင်ဘုရား၊ လှည်းငါးရာ ရှေ့ကသွားနှင့်သည်ကို မြင်လိုက်ပါသလား ဘုရား။

ရသေ့။ ဒကာ၊ ငါမမြင်မိပေ။

လှည်းသမား။ အရှင်ရသေ့၊ လှည်းငါးရာကို မမြင်လိုက်သည်မှာ ရှိပါစေတော့၊ အသံကိုကော မကြားလိုက် ဘူးလား ဘုရား။

ရသေ့။ ငါ မကြားလိုက်ဘူး ဒကာ။

လှည်းသမား။ ဒါဖြင့် အရှင်ဘုရား၊ အိမ်များပျော်နေပါသလား။

ရသေ့။ ဒကာ၊ ငါအိပ်နေသည်လည်း မဟုတ်။

လှည်းသမား။ ဘယ်လိုပါလဲ အရှင်ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားမှာ သညာနှင့်ပြည့်စုံပါ၏လား ဘုရား။

ရသေ့။ ဒကာ၊ ငါ့မှာ သညာနှင့်လည်း ပြည့်စုံပေ၏။

လှည်းသမား။ အရှင်ဘုရားဟာ နိုးလဲနိုးတော်မူပါလျက်၊ သညာလည်း ရှိပါလျက် လှည်းပေါင်းငါးရာ မောင်းသွားသည်ကိုမျှ မမြင်၊ မကြားဖြစ်ခြင်းသည်အကြောင်း အသို့ပါနည်း ဘုရား။

ရသေ့။ ဒကာ၊ ငါ၏ သင်္ကန်းမှာမြူမူနဲ့တွေ့အလိမ်းအလိမ်း ကပ်နေသည် မှန်၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူလိုက်သောအခါကျမှ ထိုယောက်ျားဟာ များစွာ အံ့ဩသွားပါလေသည်။ “ရဟန်းတို့မည်သည် အလွန်

၃၁၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အံ့ဩဘွယ် ရှိစွတကား။ မိမိတို့ ဈာန် သမာပတ်တရားကိုသာ ပွားစီးကာ နေနိုင်ပေ၏တကား” ဟု ကြံစည် အောက်မေ့လျက် ဆရာရသေ့ကို များစွာ ကြည်ညိုခြင်း ဖြစ်သွားပါသတည်းဟု ပက္ကမင်းသားက အားရဝမ်းသာစွာ ချီးကျူးလျှောက်ထား လိုက်သည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက မင်းသားအားမေးတော် မူလိုက်သည်မှာ—

ဗုဒ္ဓ။ ပက္ကသ သင့်ကိုငါမေးဦးအံ့။

ပက္ကသ။ မေးတော်မူပါဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ အကြင်သူသည် သတိပညာပြည့်စုံစွာလျက် မအိပ် စက်ဘဲ လှည်းငါးရာတို့နှင့် လာသည်ကို မမြင်၊ မကြားလိုက်။ အကြင်သူတယောက်သည်လည်း ထိုနည်း၎င်း၊ သတိပညာရှိလျက် မအိပ်စက်ဘဲ ထိုင်နေလျက်၊ လျှပ်စစ်ပြက်၍ သုံးချက် မိုးကြိုး ကျလတ်သည်ကိုမျှ မမြင်၊ မကြားလိုက်။ ထိုသူနှစ်ဦးတို့တွင် အဘယ်သူ သာ၍ခဲယဉ်းစွာ ဖြစ်သနည်း။

ပက္ကသ။ အရှင်ဘုရား၊ ကြီးစွာသောမိုး ရွာသွန်းဖြိုးလျက်၊ မိုးကြိုးထစ်သည်ကို မကြားသောသူသာလျှင် အဆအရာ သာ၍ ခဲယဉ်းမည် ထင်ပါသည်ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ အချင်းပက္ကသ၊ တရံသောအခါ ငါသည်လည်း အာတုမံမည်သော ပြည်ဝယ် ကောက်နယ်တလင်းခန့်မျှသော တဲအံ့၌ သမာပတ်အာရုံဖြင့် နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သည်းစွာ သော မိုးသည် ရွာသွန်း၍ လျှပ်စစ်တိမ်မီး လေကြီး မုန်တိုင်းသံ တို့နှင့်တကွ သုံးချက်သော မိုးကြိုးတို့သည်ကျ၍ ငါနေသော

ဌာန၏အပါး၌ ယောက်ျားညီနောင် နှစ်ယောက်တို့ လေးကောင်
သောနှားတို့ဖြင့် လယ်ထွန်၍နေရာ၌ နှားသတ္တဝါတို့ သေလေ
ကုန်၏။

ထိုနေရာသို့ အာတုမံပြည်သား လူအများတို့သည် အုန်းအင်း
ဓာတ်မျှ လာလတ်ကုန်သည်။ မိုးစဲသောအခါ ငါဘုရားသည်
တဲ၏အပါး၌ စင်္ကြံသွား၍နေတော်မူစဉ် တဦးသော ယောက်ျား
သည် ငါထံပါးသို့ကပ်၍ တုန့်ဝပ် ရှိခိုးကာနေ၏။ ထိုယောက်ျား
ကို ငါဘုရားသည် ဤသို့မေးတော်မူ၏။

ဒါယကာ၊ ဤများစွာသော လူတို့သည့် အဘယ်ကြောင့်
စည်းဝေးလာကြကုန်သနည်းဟု မေးတော်မူလျှင်၊ အရှင်ဘုရား၊
ယခုမိုးကြီးအရွာတွင် မိုးကြိုးကျလာ၍ နှားလေးကောင်သေရှာ
သောကြောင့် ကြည့်ရှုခြင်းငှာ စည်းဝေးလာကြပါသည်။ အရှင်
ဘုရား ဘယ်မှာရှိ၍ မသိသနည်းဟု မေး၏။

ဒါယကာ၊ ငါသည် ဤတဲအံ့မှာပင် နေ၏ဟု ဆိုလျှင် အရှင်
ဘုရားသည် လျှပ်စစ်တိမ်မီးဖြင့် မိုးကြိုးရွာသည်ကို မမြင်လောဟု
မေး၏။ ဒါယကာ၊ ငါမမြင်ဟုဆိုလျှင်၊ အရှင်ဘုရား၊ မိုးကြိုးသံကို
မကြားသလောဟု မေးပြန်၏။ ဒါယကာ၊ ငါမကြားလိုက်ဟု
ဆိုလျှင်၊ အရှင်ဘုရား၊ အသို့တုံနည်း။ သညာရှိပါ၏လောဟု
လျှောက်ပြန်၏။ ဒါယကာ သညာလည်းရှိ၏ဟု မိန့်တော်မူ
ပြန်လျှင်—

အရှင်ဘုရား၊ နိုးလည်းနိုးကြားပါလျက်၊ သညာလည်းရှိပါ
လျက် လျှပ်ပြက်မိုးရွာသည်ကို၎င်း၊ မိုးကြိုးထစ်သည်ကို၎င်း မမြင်၊

မကြားလိုက်ခြင်းသည် အံ့ဘယ်ရှိပေစွတကား။ မဖြစ်ဘူးမြဲ ထူးကဲ
လေစွ တကား။ အရှင်မြတ်တို့သည် တည်ကြည် ငြိမ်သက်လှစွာ
သမာပတ် ချမ်းသာဖြင့် နေနိုင်ကုန်စွတကားဟု ငါဘုရားအား
အတိုင်းထက် အလွန် ချီးကျူး၍ ခယပူဇော်ကာ လကျာရစ်
သုံးပတ်လှည့်၍ သွားလေ၏။

ဤသို့သော အကြောင်းစကားကို မိန့်တော် မူလေသော်
ပက္ကသမင်းသားသည် အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်သည် ရှေးသော
အခါက အာဠာရ ရသေ့၏ သိမ်မွေ့ငြိမ်သက်ခြင်းကိုပင် အလွန်
ကြည်ညိုခြင်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ယခု အရှင်ဘုရား၏ ဣန္ဒြေတော်ကို
ကြားရသော် ရှေးကထက် အဆတရာသာလွန်၍ ကြည်ညိုစုံမက်
ပါသည်။ ယနေ့မှစ၍ အကျွန်ုပ်ကို ဥပါသကာဟူ၍ မှတ်တော်မူ
ပါဟု လျှောက်ကြား၍ သုံးပါးသော သရဏဂုံ၌ တည်လေ၏။

ထိုနောက် ပက္ကသမင်းသားသည် ယောက်ျားတယောက်ကို
ခေါ်၍ အချင်းယောက်ျား၊ သင် ငါ့အိမ်သို့ သွားတည့်ချေ။
သိင်္ဂီရွှေအဆင်းနှင့်တူသော၊ အလွန်နူးညံ့သိမ်မွေ့ပြေပြစ်လှသော
ပုဆိုးအစုံကို သွားယူခဲ့ချေဟုစေခိုင်းလိုက်ပြီး ထိုယောက်ျားသည်
သွား၍ ပုဆိုးအစုံကို ယူလာသောအခါ ပက္ကသမင်းသားသည်
ထိုပုဆိုးအစုံကိုယူ၍ ဘုရားသခင်ထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်—

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ အကျွန်ုပ်အား သနား
တော်မူပါသဖြင့် ဤပုဆိုးအစုံကို ဝတ်ရုံသုံးဆောင်တော် မူပါဟု
ဆက်ကပ်လှူဒါန်းလေ၏။

ကိုယ်တော်မြတ်ကလည်း အချင်းပက္ကသ၊ ပုဆိုးတထည်ကို ငါ့အားလှူ၍ တထည်ကို အာနန္ဒာအား လှူလော့ဟု မိန့်တော် မူ၏။ ပက္ကသလည်း ဘုရားအမိန့်တော်အတိုင်းလှူပေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ပက္ကသမင်းသားအား တရားဒေသနာ ကို များစွာ ဟောလိုက်လေ၏။ ပက္ကသမင်းသားသွား၍ မကြာ မြင့်မီ သိင်္ဂီရွှေအဆင်းနှင့်တူသော၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့ချောမြေ့ပြေပြစ် လှသောပုဆိုးကို အရှင်အာနန္ဒာလည်း မြတ်စွာဘုရားအား ကပ် လှူ၏။ ဘုရားကိုယ်တော်မြတ်လည်း တထည်ကိုဝတ်၍ တထည်ကို ရှုံတော်မူ၏။

ယင်းသို့ဝတ်ရှုံတော်မူပြီးလျှင် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏အဆင်း သည် ဝင်းဝင်းညှိညှိတောက်လောင်ပြီးသော မီးကျိုး၏ အလှုံ ကဲ့သို့၎င်း၊ ယုဂန္ဓါရံတောင်ဦးမှ ကုန်မြူးထွက်ပြုလာသော သူရိယ စက်ဝန်းကဲ့သို့၎င်း၊ အသောဝ်းအသိန်းသော နတ်ပရိသတ်တို့၏ အလယ်၌ တင့်တယ်စွာစံပယ်သော အာဘဿရ ဗြဟ္မာမင်းကြီး ကဲ့သို့၎င်း၊ ချီးမွမ်းတွက်ကျူး၍ မဆုံးနိုင်ကုန်အောင် ရောင်ခြည်

၁။ အရှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားချီးမြှောက်အပ်သော လာဘ်ကိုပယ်၍လုပ်ကျွေးသူဖြစ်လျက် ထိုပုဆိုးကိုခံလတ် သည်ကား ဥပဌကကိစ္စအပြီးသို့ရောက်သောကြောင့်၎င်း၊ အရှင်အာနန္ဒာလုပ်ကျွေး ပါသော်လည်း မြတ်စွာဘုရား ထံမှ တခုသောလာဘ်ကိုမျှ မရရှာစဖူး၊ သူတထူးကဲ့ရဲ့ခြင်း ကင်းစိမ့်သောငှာ၎င်း ခံတော်မူသည်။

(ကျီးသဲဆရာတော်၏ ဇိနတ္ထပကာသနီ-၆၃၂ အမှာ)

၃၁၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တော် ခြောက်ဆိုင်တပြိုင်တည်းပွင့်၍ တင့်တယ်ခြင်း အထွတ်အထိပ်သို့ရောက်တော်မူ၏။

ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ နားတော်လျှောက်၏။ “ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ အရှင်မြတ်၏ကိုယ်တော်သည် အံ့ဘွယ်သရဲမဖြစ်ဘူးမြဲ ထူးကဲ တင့်တယ်လှ၏ တကား။ ကိုယ်တော်ရောင်တို့သည် ပြောင်ပြောင် ညီးညီး ယိုစီးဘနန်းဖြစ်သည် တကား” ဟု နားတော်လျှောက် တင်လေသော် ဘုရားသခင်ကလည်း-

“ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ ထွန်းခါစဖြစ်သော တန်ဆောင် ဆီမီးသည်၎င်း၊ ငြိမ်းခါနီးသော ဆီမီးသည်၎င်း ကြီးစွာသော အလှူဖြင့် အလွန် ထွန်းပခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ ငါဘုရား ကိုယ်တော် သည်လည်း ဗောဓိပင်နှင့် ရှေ့ပလ္လင်ကိုရ၍ ဘုရားဖြစ်ဦးစအခါ ၌၎င်း၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာအံ့သောနေ့၌၎င်း ဤကာလ နှစ်ပါး၌ ထူးခြားတင့်တယ်ခြင်း အသရေကို ဆောင်လေသတည်း။

“အာနန္ဒာ၊ ယနေ့ကုန်မြောက်၍ မိုးသောက်ယံ အခါ၌ ကုသိနာရုံပြည်ဝယ် မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းပင်စုံကြား၌ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလတံ့” ဟု မိန့်ကြားတော်မူပြီး၍ ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ နေရာကိုသိမ်းလော့၊ သွားကြကုန်ဦးအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၍ ကြွတော်မူလေသဖြင့် ရေခတက်ပင်ပေါက်ရောက် သော် ကကုမမြစ်သို့ရောက်လေသော် ရေလည်းသောက်တော်မူ လိုသည်၊ သပ်လည်း သပ္ပာယ်တော် မူလိုသည်ဟု မိန့်တော်မူ၍ ကိုယ်တိုင်ဆင်းလျက် မြစ်တွင်း ရေသပ္ပာယ်တော်မူလေ၏။

(သုတ္တန္တပိဋက၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်)

လောကအကြောင်း မကြံစည်အပ်

ပြဿနာ=လောက မြဲ၊ မမြဲ။

ဟောတော်မူ=ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား။

လူအမျိုးမျိုး၊ နတ်အမျိုးမျိုးဆိုသကဲ့သို့ သံဃာလောက၌လည်း ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးမျိုး၊ အတွေးအခေါ်အမျိုးမျိုး ကိုယ်စီ ကိုယ်စီ အသီးသီး ရှိကြကုန်၏။

အချို့သော ရဟန်းတော်များက လောကသည် မြဲလေ သလော၊ မမြဲလေသလော။ အခြား တနေရာ၌လည်း ဤ လောကကဲ့သို့သော လောကတမျိုးရှိပါသေး သလော့၊ မရှိ သလော့။ လောက တမျိုးမျိုး၏ အကျယ် အဝန်း၊ အပိုင်း အခြားသည် မည်ရွှေ့မည်မျှ ရှိပါလိမ့်မည်နည်းဟူ၍ လောက အကြောင်းကို တွေးခေါ် ကြံစည်ကြကုန်၏။

အချို့သော ရဟန်းများကမူ သတ္တဝါတို့ အကြောင်းကို တွေးခေါ် ကြံစည်ကြလေ၏။ သည် သတ္တဝါသည် မြဲလေ သလော၊ မမြဲလေသလော၊ သတ္တဝါအဆုံး ရှိသလော၊ မရှိ သလော။ အသက်သည် ကိုယ် မည်လေသလော၊ ကိုယ်နှင့် အသက်သည် တူလေသလော၊ တခြားစီလော့ စသောအားဖြင့် တွေးခေါ် ကြံစည်၍နေကြကုန်၏။

ထိုအချိန်၌ အစိန္တေယျ၊ လောကထုတ်ထား၊ မြတ်ဘုရားသည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ နေတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့၏သန္တာန်၌ ဖြစ်ပွားနေသော အကြံ အစည်များကို သိရှိတော်မူသဖြင့် ရဟန်းတို့အား ဆုံးမဩဝါဒ ပေးတော်မူခြင်းငှာ သံဃာ့အစည်းအဝေး ခေါ်စေတော်မူ၏။ သံဃာတော်များ ရောက်ရှိလာကြသောအခါတွင် လောကအကြောင်း၊ သတ္တဝါတို့အကြောင်းကို မကြံစည်ထိုက်ကြောင်း၊ ကြံစည်ခြင်းဖြင့် အကျိုးမရှိသည့်ပြင် မဂ်ဖို၏ အန္တရာယ်ပင် ဖြစ်စေနိုင်ကြောင်း အောက်ပါ အတိုင်း ဟောကြားဆုံးမ ဩဝါဒပေးတော်မူလေ၏။

ချစ်သားရဟန်းတို့၊ အတိတ်ဖြစ်ရပ် ဇာတ်ကြောင်းတခုကို သင်တို့အား ငါပြောပြအံ့၊ နာကြကုန်လော့။

ဤ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ တဦးသော ယောကျ်ားသည် လောကစိန္တာမည်သော အကြံကို ကြံစည်လို၍ မြို့မှထွက်ကာ သုမာဂဓမည်သော ရေကန်သို့သွားလေသည်။ ထို ယောကျ်ားသည် ရေကန်သို့ ရောက်သွားလေသောအခါ ကမ်းနဖူး၌ ရပ်လျက် လောကစိန္တာ အကြံကို ကြံစည်လေ၏။ ဤ လောကသည် မြသလော၊ မမြသလော၊ အဘယ်မျှ ကျယ်ဝန်းလေသနည်း စသည်ဖြင့် လောကအကြောင်းကို အပြန်ပြန်အလှန်လှန် ကြံစည် တွေးတော၍ နေ၏။

ချစ်သားတို့၊ ထိုယောကျ်ားသည် ယင်းသို့ လောကအကြောင်းကို စိတ်ကူးယဉ်နေခိုက် စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စစ်ဘပ်ကြီးတတပ်သည် ထိုရေကန်သို့ရောက်လာပြီးလျှင် ရေကန်တွင်းသို့ဆင်းကာ ကြာရိုးများအတွင်းသို့ တတပ်လုံး ဝင်

သွားသည်ကို အံ့ဩစွာ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ရလေ၏။
ထိုအခါ ထိုယောက်ျား စဉ်းစားမိသည်မှာ-

ငါ ရှူးများ ရှူးသွားလေပြီလော့၊ ငါစိတ်မှ နှံ့ပါ၏လော့၊
ငါ့စိတ်တွေ ပြန်လွင့်ကုန်ပြီလော့၊ ကြာရိုးတွင်းသို့ စစ်တပ်ကြီး
တတပ်လုံး ဝင်သွားခြင်းမှာ ဖြစ်နိုင်သောအရာပင် မဟုတ်ပါ
တကား။ ဤသို့ စဉ်းစားပြီးလျှင် မြို့သို့ ပြန်သွားကာ ကျုပ်
ရှူးပြီလား၊ ရှူးပြီလားဟူ၍ လူအပေါင်းကို မိမိ မြင်တွေ့လိုက်ရ
သော၊ အလွန် ထူးဆန်းသောဖြစ်ရပ်ကို ပြောပြလေသောအခါ
လောကဖြစ်စဉ် ဓမ္မဘာနှင့် ဆန့်ကျင်လေသောစကားကို ကြားရ
လေသောကြောင့် လူအပေါင်းတို့ကလည်း ထိုယောက်ျားအား
ရှူးသွားပြီဟူ၍ ထင်ကြသည့်အတိုင်း-

အချင်းယောက်ျား၊ သင်ကား အကယ်ပင် ရှူးသွားပါ
ချေပြီ။ သင့်စိတ်နှလုံးသည် ကောင်းကောင်းမနှံ့ ဖြစ်တိ၏။
သင့်စိတ်များသည် ပကတိ သဘောကို စွန့်၍ ပြန်လွင့်ကုန်လေပြီ
တကား။ လောက၌ သင်မြင်လိုက်ရသည်ဆိုသော စစ်တပ်ကြီး
ကြာရိုးတွင်းသို့တပ်လုံးကျွတ် ဝင်သွားသည်ဆိုခြင်းမှာယုံဘယ်ရာ
မရှိပြီ။ အမောင်ယောက်ျား၊ သင်ကား အမှန်ပင် ရှူးချေပြီ
တကား။

ချစ်သားတို့၊ ထိုယောက်ျား မြင်အပ်သော အရာသည်
ဟုတ်မှန်သည်ကိုပင် မြင်ခြင်းဖြစ်ပေ၏။ မဟုတ် မမှန်သည်ကို
မြင်ခြင်း မဟုတ်။

ချစ်သားတို့၊ ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ တာဝတိံသာ
နတ်တို့နှင့် အသူရာတို့သည် စစ်ဖြစ်ကြလေကုန်၏။ ထိုစစ်ပွဲ၌

၃၂၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တာဝတိံသာနတ်တို့က စစ်ရေးသာ၍ အနိုင်ရကြပြီး အသူရာ
တို့က ရှုံးလေကုန်၏။ စစ်ရှုံးအသူရာတို့သည် ကြောက်လန့်ခြင်း
ဖြစ်ရကား တာဝတိံသာနတ်တို့ မေ့လျော့နေခိုက် ထွက်ပြေး
ခဲ့ကြ၍ ထိုသူမာဂဓ ရေကန်တွင်းဆင်းကာ ကြာရိုးများအတွင်း
ဝင်ကြပြီး ၎င်းမှတစ်ဆင့် အသူရာပြည်သို့ ဝင်ကြကုန်၏။

ချစ်သားတို့၊ ထိုသို့ အကျိုးမရှိ ရှုံးသွပ်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လောကစိန္တာမည်သော ဤအကြံမျိုးကို
သင်တို့ မကြံစည်ကြကုန်လင့်။ သတ္တဝါသည် မြဲ၏ဟူ၍ လည်း
ကောင်း၊ သတ္တဝါသည် မမြဲဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါ
သည် အဆုံးရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အဆုံးမရှိဟူ၍လည်းကောင်း
အသက်သည် ကိုယ်မည်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အသက်သည်
ကိုယ်မှတစ်ဆင့် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ
အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သေး၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်ပြီ ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည်သေသည်မှ အခြားမဲ့၌ မဖြစ်ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသည်သေသည်မှ အခြားမဲ့၌ မဖြစ်သည်
မဟုတ် ဟူ၍ လည်းကောင်းမကြံစည်ကြကုန်လင့်။

ချစ်သားတို့၊ ထိုသို့ကြံစည်ခြင်းကား အကျိုးစီးပွားနှင့်လည်း
မစပ်၊ ရှေ့ဦးစွာ ရအပ်သော မြတ်သော အရိယာမဂ်ဟူသော
အကျင့်နှင့်လည်း မစပ်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ငြီးငွေ့ခြင်းငှာမဖြစ်၊ ရာဂ၏
ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှာ၊ ကိလေသာ၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှာ၊ ထူးသော
ညဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှာ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ၊
နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ မဖြစ်။

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ ○ ၃၂၁

ချစ်သားတို့၊ သင်တို့ ကြံလိကုန်မှုကား ဤတရားကား ဒုက္ခ သစ္စာတည်းဟု ဤသို့ သင်တို့ ကြံကြလေကုန်။ ဤတရားကား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယ သစ္စာတည်း။ ဤတရားကား ဒုက္ခ သစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာတို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိရောဓ သစ္စာတည်း။ ဤတရားကား ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာတည်းဟု သင်တို့ဤသို့ ကြံကြလေကုန်။

ချစ်သားတို့၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုသစ္စာ လေးပါးကို ကြံစည် တွေးခေါ်ခြင်းသည် ရှေးဦးစွာ ရအပ်သော မြတ်သော အရိယာမဂ်နှင့် စပ်၏။ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ငြီးငွေ့ခြင်းငှာ၊ ရာဂ ကင်းခြင်းငှာ၊ ရာဂ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှာ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်း၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိခြင်း၊ အနိစ္စကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာဖြစ်၏။

ချစ်သားတို့၊ အတိတ်ဘဝ၊ အနာဂတ်ဘဝ အဆက်ဆက် တို့၌ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်လတံ့ ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာ ငါးပါး တို့သည် အမြဲမရှိကုန်။ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး တို့၏ မမြဲသောအဖြစ်သည်ကား အဘယ်ဆိုဘွယ်အံ့နည်း။ စင်စစ် မမြဲ သည်သာလျှင် ဖြစ်သတည်း။

ချစ်သားတို့၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့် ခန္ဓာ ငါးပါး တို့၏မမြဲသောအဖြစ်ကို မြင်ပြီးသော၊ ပရိယတ္တိအာဂမ္ဘိ သုတနှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာ၏ကပည့်သည် အတိတ်ဘဝ အဆက်ဆက် တို့၌ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိပြီ။ အနာဂတ်ဘဝအဆက်ဆက်တို့၌ ဖြစ်လတံ့သော ခန္ဓာငါးပါး

၃၂၂ ◉ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တို့ကိုလည်း ငြီးငွေ့စေခြင်းငှာ၊ တပ်စွန်းခြင်း ကင်းစေခြင်းငှာ၊
ချုပ်ငြိမ်းစေခြင်းငှာ ကျင့်သည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုအလုံးစုံသော ခန္ဓာ
ငါးပါးတို့သည် အမြဲမရှိသည်သာ မဟုတ်သေး၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး
တရားအစုတို့သည် ဆင်းရဲသည်ဖြစ်၍ ဒုက္ခလည်း မည်ကုန်၏။
အစိုးမရသည်ဖြစ်၍ အနုတ္တလည်း မည်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

(သံယုတ္တနိကာယ်၊ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်)

(၁)

....မှတစ်ဆင့် ဗုဒ္ဓထံတော်သို့

အချိန်မှာ ညဉ့်သန်းခေါင်ယံအချိန်ဖြစ်၏။ အန္ဓဝန မည်သော တောအုပ်ကြီးသည် တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်၊ အိပ်မောကျလျက်ရှိ နေ၏။ တောကြက်တုန်သံများသာ တခါတခါ တောအုပ်ကြီး ထဲမှ ဆွဲဆွဲငင်ငင် ဖောက်ထွက်လာ၏။

ညဉ့်လွှာရုံအောက်တွင် တုတ်တုတ်မျှမလှုပ်သော ထိုတော အုပ်သည် လျှပ်စည်းပြက်လိုက်သည့်ပမာ ရုတ်တရက် လင်းထိန် လာပြီး ထိုအလင်းပေါ် အောက်တွင် နတ်သား တပါးကို တောက်ပသောကိုယ်ရောင်ဖြင့် တွေ့ရ၏။

ထိုနတ်သားသည် ကျောင်းသင်္ခမ်းတခု၏ ရှေ့မျက်နှာစာ အရပ်တွင် ရပ်လျက် စဉ်းစားနေဟန် ရှိ၏။ ခဏမျှ ကြာလျှင် ကျောင်းတော်ပေါ်သို့ တချက်မျှမော့ကြည့်ပြီး တက်သွားလေ သည်။

ထိုအချိန်တွင် အရှင်ကုမာရကဿပသည် မကြုံစဘူး အကာလ ညအခါတွင် တောအုပ်ကြီးတခုလုံး လင်းထိန်လာပုံ ထူးသော ကြောင့် တအံ့တဩဖြစ်နေခိုက်တွင် ထိုနတ်သားသည် “အို ရဟန်း

အို ရဟန်း” ဟု အာမေဋိတ်သံဖြင့် ခေါ်ရင်း သူ့ရွှေတော်မှောက်
သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ပြဿနာတခုကို အရှင်ကုမာရကဿပအား
မေးမြန်းပြီးနောက် ရုတ်ချင်းပင် ပြန်သွားလေ၏။

အရှင်ကုမာရကဿပသည် စကားတတ်၊ စာတတ်၊ အကျော်
အမော်ဖြစ်သော်လည်း နတ်သားကလျောက်ထားသော ပြဿနာ
အတွက် အဖြေမထွက်နိုင်ဘဲဖြစ်နေ၏။ ထိုပြဿနာမှာ လျှောက်သူ
အတွက် သာမဟုတ်၊ လျှောက်ထားခြင်းခံရသူအတွက် ဟု ဆိုသွား
သောကြောင့် အရှင်ကုမာရကဿပမှာ ထိုပြဿနာကို စိတ်မဝင်
စားဘဲ မနေနိုင်အောင် ဖြစ်လာသည်။

အရှင်ကုမာရကဿပသည် ပြဿနာကို အပြန်ပြန်အလှန်လှန်
ဝေဖန်သုံးသပ်ရင်း “မိုးလင်းပါစေ” ဟု ဆုတောင်းနေ၏။ မိုးလင်း
သောအခါ ပျာရီးပျာယာ မျက်နှာသစ်ပြီးလျှင် ဘုရားသခင်ရှိရာ
ဇေတဝန် ကျောင်းတော်သို့ ခပ်သုတ်သုတ်ပြေးကာ နတ်သား
လျှောက်ထားသွားသောအတိုင်း မြတ်ဘုရားအား ပြန်၍ လျှောက်
ထားခြင်းပြုလေ၏။

“အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ညက နတ်သားတပါး တပည့်တော်ထံသို့
အချိန်မတော် ရောက်လာပြီး ပြဿနာတရပ် ပေးအပ်သွားပါ
သည်။ သူပြဿနာမှာ ဤသို့ပါဘုရား။

“အို ရဟန်း၊ အို ရဟန်း” ဟု တပည့်တော်ကို ခေါ်၍
ကျောင်းပေါ် တက်လာပြီး သူက ဤသို့ လျှောက်ထားသွား
ပါသည်။ ဤတောင်ပို့သည် ညအခါများတွင် အခိုးအလှံများ
ထွက်၍ နေ့အခါတွင် အရောင်တလက်လက်နှင့် ရှိနေသည်။
ပုဏ္ဏားတယောက်က ပညာရှင်တဦးအား ထိုတောင်ပို့ကြီးကို

အတူးခိုင်း၏။ ပညာရှင်ကတူးသောအခါ တံခါးကျည် (တံခါးမင်းတုတ်) ကို တွေ့လေသည်။ “ဒီမှာ တွေ့ပြီ” ဟု ပညာရှင်က ပုဏ္ဏားကို ပြောသည်။

ထိုအခါ ပုဏ္ဏားက “အို ပညာရှင် ဤတံခါးကျည်ကိုအသာထား။ ဆက်၍ တူးဘိဦး” ဟု စေခိုင်းသဖြင့် တူးပြန်သောအခါ ဖားတကောင်ကို တွေ့ပြန်လေ၏။ ထိုအခါ “သည်မှာတွေ့ပြီ” ဟု ပညာရှင်က ပုဏ္ဏားကို ပြောလေသည်။

ပုဏ္ဏားက ဖားကောင်ကိုကြည့်ကာ “အို ပညာရှင်၊ ဤဖားကို အသာထား။ ဆက်၍ တူးလေဦး” ဆိုချက်အရ ဆက်၍ တူးပြန်လေသောအခါ တောင်ပို့တွင်း၌ အောက်သို့စိုက်၍ လှိုက်သွားသော လမ်းနှစ်သွယ်ကို တွေ့ရပြန်လေသောအခါ “တွေ့ပြီ” ဟု ပုဏ္ဏားအားပြော၏။

ထိုအခါ ပုဏ္ဏားက ဆိုပေသည်ကား “အို အချင်းပညာရှင်၊ ဤလမ်းနှစ်သွယ်ကိုလည်း ထားလိုက်ဘိဦး။ ဆက်၍သာ တူးပါလေ” ဟု ခိုင်းပြန်သောကြောင့် တူးပြန်လေရာ ဆပ်ပြာရေစစ်ကို တွေ့သဖြင့် “တွေ့ပြီ” ဟု ပညာရှင်က ပုဏ္ဏားအား ပြောပြ၏။

ထိုအခါ “အို ပညာရှင်၊ ဤဆပ်ပြာရေစစ်ကိုလည်း ထားလိုက်ဘိဦး။ ဆက်၍သာ သင်တူးပါဘိ” ဟူ၍ ပုဏ္ဏား၏စေစားချက်အရ ဆက်၍ တူးပြန်သောအခါ လိပ်တကောင်ကို တွေ့လေ၏။ “တွေ့ပြီ” ဟု ပုဏ္ဏားအား လိပ်ကိုပြ၍ ဆိုပေ၏။

ထိုအခါ ပုဏ္ဏားက “အို ပညာရှင်၊ ဤလိပ်ကိုလည်း ထားလိုက်ဘိဦး။ ဆက်၍သာ တူးပါလေဘိ” ဟူ၍ ခိုင်းပြန်သဖြင့် တူးလေသောအခါ သားလှီးခားနှင့် စဉ်းတီတုံးကိုတွေ့လေ၏။ “တွေ့ပြီ” ဟု ပုဏ္ဏားအား ပြ၏။

ထိုအခါတွင်လည်း ပုဏ္ဏားက ဆက်၍တူးခိုင်း၏။ ပညာရှင်လည်း ခိုင်းတိုင်းတူးလေရာ သားတစ်တခုကိုတွေ့၍ ပုဏ္ဏားအား ပြလေ၏။ ပုဏ္ဏားလည်း ရှေးနည်းတူ ဆက်၍ တူးစေသောအခါ မြေနှုတ်ကြီးတကောင်ကိုတွေ့လေ၏။ ပုဏ္ဏားကို ပြသောအခါ “ဤနှုတ်ကြီးကို ရိုက်ပုတ်ခြင်း မပြုလေနှင့်။ ထိုနှုတ်ကြီးအား အမြဲ တစေ ရှိသေစွာ သင်ရှိခိုးပါလေ။”

“အို ရဟန်း၊ အကျွန်ုပ်တင်လျှောက်သော ဤပြဿနာများကို ဘုရားသခင်အား တဆင့်လျှောက်ထား လိုက်ပါလေ။ မြတ်စွာဘုရားက သင်အားဖြေကြားတော်မူသောအတိုင်း ထိုပြဿနာ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ကောင်းစွာ မှတ်လည်း မှတ်သားပါလေ။”

“အို ရဟန်း၊ အကျွန်ုပ်ဝံ့ရဲစွာဆိုပါအံ့၊ မြတ်ဘုရားကို၎င်း၊ မြတ်ဘုရား၏ တပည့်သာဝကကို၎င်း၊ ကျွန်ုပ်ထံမှတဆင့် ကြားစကားကို၎င်း၊ ဖယ်၍ အကြံ့သူသည် အကျွန်ုပ်အား မေးလျှောက်အပ်သော ပြဿနာတို့ကို ပြေလည်အောင် ဖြေဆိုခြင်းအားဖြင့် သူခပ်သိမ်းတို့အား နှစ်သက်မှုဖြစ်စေရာ၏။ ထိုဂိုဏ်းများကို လှူပြည် နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ အကျွန်ုပ်မမြင်။ ဤပြဿနာများကို အရှင်ဘုရားမှတဆင့် ဘုရားသခင်အား ဆက်ဆက် မေးလျှောက်တော် မူပါဘိ” ဟူ၍ တပည့်တော်ကို ပန်ကြားပြီး ထိုနတ်သားသည် ရုတ်ချင်းပင် ပြန်သွားပါသည်ဘုရား။

“အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ထိုနတ်သား မေးလျှောက်သွားသည့် ပြဿနာများအနက်မှ—

- ၁။ တောင်ပို့ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။
- ၂။ ညဉ့်၌ အခိုးလုံ့ထွက်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။

- ၃။ နေ့အခါ၌ အရောင်တောက်ပဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။
- ၄။ ပုဏ္ဏားဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။
- ၅။ ပညာရှင်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။
- ၆။ လက်နက်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။
- ၇။ တူးဆွခြင်းဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။
- ၈။ တံခါးကျည်(မင်းတုတ်)ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။
- ၉။ ဖားပြုတ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။
- ၁၀။ လမ်းနှစ်သွယ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။
- ၁၁။ ဆပ်ပြာရေစစ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။
- ၁၂။ လိပ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။
- ၁၃။ သားလှီးခားနှင့် စဉ်းတီတုံးဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။
- ၁၄။ သားတစ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။
- ၁၅။ နဂါးဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။

အရှင် ကုမာရကဿပသည် မြတ်ဘုရားအား ဤသို့ မေးလျှောက် လေသောအခါ မြတ်ဘုရားက ဤသို့ ဖြေကြားတော်မူလိုက်၏။

“အို ချစ်သား ကုမာရကဿပ၊

- ၁။ တောင်ပို့ ဟူသည်ကား အခြားကို ဆိုသည်မဟုတ်။ မဟာဘုတ်လေးပါး၏အစုအဝေးဖြစ်သော မိဘတို့၏

သုက္ခသွေးကြောင့် ဖြစ်ရသော၊ ထမင်းစသော အာဟာရ
တို့ကြောင့်ကြီးပွားရသော၊ မမြဲခြင်း၊ လိမ်ကျဲခြင်း၊
ဆုပ်နယ်ခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ ဖရိုဖရဲကျခြင်း သဘော
ရှိသော ဤခန္ဓာကိုယ်ကောင်ပင် ဖြစ်၏။ ခန္ဓာကိုယ်
ကောင်ကို တောင်ပို့နှင်တင်စား၍နှိုင်းဆိုခြင်းဖြစ်ပေ၏။

၂။ ချစ်သားရဟန်း၊ လူတို့သည် နေ့အခါ၌ တကုတ်ကုတ်
အလုပ်လုပ်ကြရပြီး ညရောက်သောအခါ လုပ်ငန်းကိစ္စ
များအတွက် အဖန်ဖန်ကြံကြ၊ စည်ကြ၊ တွေးတော
စိတ်ကူးကြ၏။ အကြိမ်ကြိမ်အတပ်ထပ်သုံးသပ်ကြ၏။
ဤသို့ ကြံစည်တွေးခေါ် စိတ်ကူး သုံးသပ်ခြင်းသည်
ညအခါ အခိုးလှုံထွက်သည်မည်၏။

၃။ အိုချစ်သားရဟန်း၊ လူတို့သည်ညအခါ တွေးတော
ကြံစည်ကာ အကြံဉာဏ်များ ထုတ်ကြပြီးလျှင် နေ့
အခါ၌ တလှုပ်ရှားရှား မနားမနေ အလုပ်လုပ်ကြ
ကုန်၏။ ဤသို့ အလုပ်လုပ်ကြရသည်ကို နေ့အခါတွင်
အရောင်ဘောက်ပသည်ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်၏။

၄။ အိုချစ်သားရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား ဟူသည်ကား ငါဘုရား
ကို ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။

၅။ အိုချစ်သားရဟန်း၊ ပညာရှင်ဟူသည်ကား သိက္ခာ
သုံးပါးကို ကျင့်ဆဲဖြစ်သည့် ရဟန်းကို ဆိုပေ၏။

၆။ အိုချစ်သားရဟန်း၊ လက်နက် ဟူသည်ကား ပညာ
တည်း။ ပညာကို လက်နက်ဟု ဆိုသတည်း။

- ၇။ ချစ်သားရဟန်း၊ တူးဆွခြင်းဟူသည်ကား အလုပ်ကို ကြိုးကြိုးကုတ်ကုတ် အားထုတ် လုပ်ကိုင်ခြင်းကို ဆိုပေ၏။
- ၈။ ချစ်သားရဟန်း၊ တံခါးကျည် ဟူသည်ကား မသိနားမလည်မှု အဝိဇ္ဇာပင်တည်း။ ‘အို ပညာရှင်၊ တံခါးကျည်နှင့်တူသော အဝိဇ္ဇာကို ဖယ်ရှားပစ်လော့။ ပညာတည်းဟူသော လက်နက်ကို ယူ၍ တူးဆွခြင်းတည်းဟူသော ကြိုးစားအားထုတ်မှုကို ပြုလော့’ ဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။
- ၉။ ချစ်သားရဟန်း၊ ဖားပြုတ်ကောင် ဟူသည်ကား အမျက်ဒေါသကို ဆိုသတည်း။ ‘အို ပညာရှင်၊ သူ့ကို ထိ တို့လျှင် ဖောင်းပွ၍ ထလာတတ်သော ဖားပြုတ်ကောင်နှင့် တူသည့် ထိုအမျက်ဒေါသကို ဖယ်ရှားဖစ်လော့’ ဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။
- ၁၀။ အို ချစ်သားရဟန်း၊ လမ်းနှစ်သွယ် ဆိုသည်ကား အဖြူအမဲ မခွဲခြားနိုင်၊ အကောင်းအဆိုး မပိုင်၊ သို့လောသို့လော တွေးတောယုံမှားမှု၊ ဝိစိကိစ္ဆာကို ဆိုသတည်း။ ‘အို ပညာရှင်၊ လမ်းနှစ်သွယ်နှင့် အလားတူသော ဝိစိကိစ္ဆာကို အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖျောက်လော့။ ပညာလက်နက်စွဲကိုင်၍ ဖြိုင်ဖြိုင်တူးလော့’ ဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။

၁၁။ အိုချစ်သားရဟန်း၊ ဆပ်ပြာရေစစ် ဟူသည်ကား နီဝရဏတရား၊ ငါးပါးကို ဆိုသတည်း။ ၎င်းတို့ကို ဖယ်ရှားလော့။ ပညာလက်နက်ကို စွဲကိုင်၍ တူးလော့ဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။

၁၂။ အိုချစ်သားရဟန်း၊ လိပ်ဟူသည်ကား ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးကို ဆိုသည်။ အို ပညာရှင်၊ လိပ်သတ္တဝါနှင့် အလားတူကုန်သော ၁။ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ၂။ ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ၃။ သဿုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ၄။ သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ၅။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာ တို့ကို အကြောင်းမဲ့ဖယ်လော့။ ပညာလက်နက်ကို စွဲကိုင်၍ တူးဖြိုလော့ဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။

၁၃။ အိုချစ်သားရဟန်း၊ သားလှီးခားနှင့် စဉ်းတီတုံး ဟူသည်ကား ကာမဂုဏ်ငါးပါးကို ဆိုသတည်း။ ‘အို ပညာရှင်၊ အလိုရှိအပ်၊ တောင့်တအပ်၊ မြတ်နိုးအပ်၊ နှစ်သက်အပ်၊ တတ်စွမ်းကြောင်းဖြစ်ကုန်သော သားလှီးခား၊ စဉ်းတီတုံးနှင့် အလားတူသည့် ငါးပါး အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို ဖယ်ရှားလော့။ ပညာလက်နက် စွဲကိုင်လျက် တူးဖြိုလော့’ ဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။

၁၄။ အိုချစ်သားရဟန်း၊ သားတစ်ဟူသည်ကား ရာဂကို ဆိုသတည်း။ ‘အို ပညာရှင်၊ သားတစ်နှင့် အလား

၁။ ၁-ကာမတ္ထန္တ နီဝရဏ၊ ၂-ဗျာပါဒ နီဝရဏ၊ ၃-ထိနမိဒ္ဓ နီဝရဏ၊ ၄-ဥဒ္ဓစ္စနီဝရဏ၊ ၅-ဝိစိကိစ္ဆ နီဝရဏ။

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ ○ ၃၃၁

တူသော ရာဂကို အမြစ်ပြုတ်အောင် သုတ်သင်
လော့။ ပညာလက်နက်ကိုင်၍ ဖြိုင်ဖြိုင်ဖြိုင်ခွင်းလော့’
ဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။

၁၅။ အို ချစ်သားရဟန်း၊ မြေနှုဂါးဟူသည်ကား ရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆိုသတည်း။ ထိုမြေနှုဂါးတည်းဟူသော
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ဦးထိပ်ထက်၌ တည်ထားလော့။
ညှဉ်းပန်းခြင်း မပြုအပ်။ အမြဲတစေ ရိုသေစွာ ရှိခိုး
လော့။ ပူဇော်လော့ဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။

အို ချစ်သားရဟန်း၊ နတ်ဘား မေးလျှောက်အပ်သော
ပြဿနာတို့၏ အဖြေကား ဤသည်တို့ပင် ဖြစ်သတည်း”ဟု
မိန့်တော်မူ၏။ အဆုံးတွင် အရှင်ကုမာရကဿပသည် ရဟန္တာ
ဖြစ်သွားလေ၏။^၁

(မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊
ဩပမ္မဝဂ်၊ ဝမ္ဘိကသုတ်၊ ၁၉၅၊ ဆဋ္ဌမူ)

၁။ ပညာဝိသဇ္ဇနာဝသာနေအရဟတ္တံပါပုဏိ။ ဒီဃနိကာယ်၊
မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၊ ပယာသိရာဇညသုတ်၊ ၃၉၇၊ ဆဋ္ဌမူ။

(၂)

ပရလောကကို သုတေသနပြုသူ မြို့စားကြီးတဦး

ကျောက်ခဲချင်း ခတ်မိလျှင် မီးပွင့်၏။

ဒေါသချင်း ခတ်မိလျှင် ရန်မီးပွင့်၏။

ပညာရှိချင်း ခတ်မိလျှင် ဉာဏ်မီးပွင့်၏။

ပညာရှိ စာတတ်ပေတတ်၊ စကားတတ် ရဟန်းတော်တပါးနှင့် မိစ္ဆာဝါဒကို ရင်ဝယ်ပိုက်ထွေးထားသူ လူစကားတတ် လူကတ် လူကလန်မြို့စားတဦး။ ထိုဗုဒ္ဓဝါဒီနှင့် မိစ္ဆာဝါဒီနှစ်ဦးတို့ ယှဉ်ပြိုင် ရင်ဆိုင်မိလေသောအခါ ပွဲကြီးပွဲကောင်းသဖွယ် “ဝါဒတိုက်ပွဲ” ပုံသဏ္ဍာန်မျိုး ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

တမလွန်လောက “ရှိ၊မရှိ” ကို၎င်း၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ “ဖြစ်၊မဖြစ်” ကို၎င်း၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုလျှင် အကျိုး “ရ၊ မရ” အကုသိုလ်ပြုလျှင် “အပြစ်ဖြစ်၊ မဖြစ်” ကို၎င်း၊ အချင်းချင်း အပြန်ပြန်အလှန်လှန် တင်ပြချက်၊ ဆွေးနွေးချက်၊ ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်များမှာ နောင်သောအခါတွင် ရာဇဝင်တွင် ရစ်စေမည့် “အဖိုးတန်မှတ်တမ်းကြီး” တခု ဖြစ်လာသည်။ ဖြစ်ပုံ ကား ဤသို့တည်း။

ထိုသမိုင်းမှတ်တမ်းကြီး၏ နိဒါန်းအစတွင် မြို့စား တဦးက ပလ္လင်ခံ၏။ အမည်မှာ “ပါယာသိ” ဟု တွင်၏။ ပါယာသိသည် ကောသလမင်းကြီးက သေတဗျအမည်ရှိသော မြို့ကို အပိုင်စား ပေးထားသောကြောင့် မြို့ကို အစွဲပြု၍ “သေတဗျမြို့စား” ဟု တွင်ဘယ်ဖြစ်သော်လည်း သူ၏ ပြောင်မြောက်မှုကြောင့် မြို့၏ အမည်ကို လူအမည်က လွှမ်းကာ “ပါယာသိမြို့စား” ဟူ၍သာ တွင်နေ၏။

ပါယာသိမြို့စားသည် သတ္တိရှိ၏။ တစုံတခုကို လုပ်မိလျှင် ဝံ့ဝံ့ရဲရဲ ပြတ်ပြတ်သားသား လုပ်ဘတ်၏။ ထိုသို့ ဝံ့ဝံ့ရဲရဲ သတ္တိ ဗျတ္တိရှိစွာဖြင့် ပြတ်ပြတ်သားသား လုပ်ဘတ် သောကြောင့် သူသည် မိစ္ဆာဝါဒ သရဖူအဘင်းကာ မိစ္ဆာဝါဒီတို့၏ အရှင် သခင် ဖြစ်လာသည်။ အုပ်ချုပ် ရေ ဆက် ဝါဒ ရေးကြောင့် (ပါယာသိရာဇည) ပါယာသိမြို့စားကြီး ဆိုသော အမည်ဂုဏ် သတင်းမှာ ပျံ့နှံ့ကြီးမြင့်လျက် ရှိလေသည်။

ပါယာသိမြို့စားသည် ယခုအချိန်တွင် မိစ္ဆာဝါဒကို အခြေတစ် ဘနိုး ရင်ဝယ် ပိုက်ဆွေးထားခံပြီ ဖြစ်သော်လည်း ထိုမိစ္ဆာ ဝါဒကို သူသည် အရမ်းကာရော ယုံကြည်လက်ခံခြင်း မဟုတ် ပေ။ သူပြော လူပြော ကိုလည်း မယုံကြည်တတ်၊ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ကျေနပ်လောက်အောင် သုဘေသနပြုလျက် စိတ်ချ ရလောက်သည့် အခြေဆိုင်ရာ နှစ်ခြိုက်လေ့ ရှိ၏။ ထိုခေတ်တွင် ဤအချက်သည် ပါယာသိ မြို့စားကြီး၏ ထူးခြားသော ဂုဏ် ဖြစ်လေသည်။

သူ ယခု သိမ်းပိုက်ခံယူထားသော မိစ္ဆာဝါဒကို လက်မခံ ခိုက အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ဂုမ်းဖတ်သကဲ့သို့ ကျေညက်နေ

အောင် နှစ်နှင့်ချီ၍ လေ့လာစူးစမ်းကာ လက်တွေ့ သုတေသန ပြုလာခဲ့ရသည်။ နှစ်နှစ်ကာကာ အထဲ အသဲထဲက လိုက်လိုက် လဲ့လဲ့ မကျေမနပ်မချင်း ထိုဝါဒလို လက်ခံခြင်း သူ မပြုသေး။

ထိုဝါဒကို သုတေသနပြုခဲ့စဉ်က ပါယာသိ မြို့စားသည် သူ ဉာဏ်မှီသလောက် မှုတမှုကို “စောက်ချ” ခဲ့၏။ ထိုမှအရ သူ သုတေသန ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

သူ့မူကား မှုထူးမှုဆန်း ဖြစ်၏။

အကြင်သူသည် ကံငါးပါးကို လုံခြုံအောင် စောင့်စည်းပြီး လျှင် ဒါန သီလစသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို တတ်နိုင်သမျှ ပြု၏။ ထိုသူ ကွယ်လွန် လေသောအခါ နတ်ရွာ သုဂတိသို့ လားရောက်ရလေ၏။

အကြင်သူ တဦးကား ကံငါးပါး ကိုလည်း ကျူးလွန်၏။ ဒါန သီလစသော ကောင်းမှု တို့ကိုလည်း ပြုခြင်းမရှိ။ ထိုသူ ကွယ်လွန်သွား လေသောအခါ အပါယ် လေးပါးသို့ လား ရောက်ရလေ၏ဟု သမဏ ဗြာဟ္မဏကြီးတို့ ဆိုပြော ဆုံးမလေ့ ရှိသည့် “ရှေးဟောင်းဩဝါဒများ” အပေါ်၌ သူ့ကို အခြေခံ ပနက် စွဲလိုက်ပြီ နောက် ဒုစရိုက် မိုက်တုံးတာ များကို၎င်း၊ သုစရိုက် ကုသိုလ်ရှင်များကို၎င်း သူ၏ သုတေသနဇာတ်လမ်း အတိုက် လက်တွေ့အစမ်းသပ်ခံ ဇာတ်ကောင်အဖြစ် ရွေးလိုက် လေသည်။

ဆန္ဒပြင်းစွာဖြင့် ပါယာသိမြို့စား လေ့လာ လိုက်စားနေ သော အရာကား “တမလွန်လောက ရှိ မရှိ၊ သေလျှင် ဘဝသစ် တခု၌ ပြန်၍ ဖြစ်၊ မဖြစ်၊ ကုသိုလ်ပြုလျှင် ကုသိုလ်၏အကျိုးကို စံရမည်၊ မစံရမည်၊ အကုသိုလ်ပြုလျှင် အကုသိုလ်၏ အပြစ်ကို

ခံရမည်၊ မခံရမည်”ကို အတိအကျ သိရအောင် ကိုယ်တွေ့ သုတေသန ပြုခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ပါယာသိမြို့စား တွက်ဆမိလေသည်ကား အကယ်၍ သမဏ ပြာဟ္မဏကြီးတို့ ဆိုလေတိုင်း အကုသိုလ်မှုကို ပြုလုပ်ကြသော ဒုစရိုက် မိုက်တုံးတာကောင်များ သေခဲ့သော် အပါယ်လေးပါး အစာဖြစ်မည်။ ငရဲကျမည်။ ငရဲရောက်လျှင် ငရဲအကြောင်းကို ထိုသူတို့ ကောင်းကောင်းသိကြမည်။ သုစရိုက်မှု ကုသိုလ်ပြုကြ သော အလှရှင်၊ ဒါနရှင်များ ကွယ်လွန်၍ နတ်ရွာသုဂတိ လားခဲ့သော် ထိုသူ ဤသူတို့သည် နတ်ပြည်အကြောင်းကို ကောင်းကောင်းသိကြမည်။

သူ၏ သုတေသနအတွက် ထိုသူ ဤသူတို့ထံမှ၊ ဝါ၊ နတ်ပြည် ရောက်သူ၊ ငရဲလားသူတို့ထံမှ၊ ဝါ၊ အထက်လူ၊ အောက်လူတို့ ထံမှ အထောက်အကူများစွာ ရနိုင်သည်ဟု တွက်ဆထားသည့် အလျောက် သူ၏ သုတေသနမှုတွင် ထိုကုသိုလ်ရှင်၊ အကုသိုလ်ရှင် ဝါ၊ ထိုလူလိမ္မာနှင့် လူမိုက်တို့အား ကျကျနန အသုံးချလေ တော့သည်။

သူ၏ အသုံးချပုံမှာ ယဉ်ယဉ်ကလေးနှင့် ဆွဲဆောင်မှု ရှိလှ၏။ လူဘဖက်သားတို့အား စိတ်ဝင်စားစရာ ဖြစ်စေ၏။ ထိုသူ ထိုသူများ သေခါနီးကာလတွင် သူတို့ထံမှောက်သို့ ကိုယ်တိုင် သွားရောက်ပြီး ထိုသူတို့နားသို့ စကားသွင်းလိုက်သည်။

ဥပမာ၊ ကံငါးပါးကို လုံခြုံအောင် ထိန်းစောင့်ပြီး ကုသိုလ် ကောင်းမှု ပြုကြသော လူသူတော်ကောင်းများအား “သင်တို့ ကွယ်လွန်သွားခဲ့သော် ဆရာသမဏ၊ ပြာဟ္မဏတို့၏ အဆိုအမိန့် အရဆိုလျှင် နတ်ရွာသုဂတိသို့ လားရောက်ရမှာ သေချာသည်။

နတ်ပြည်ရောက်လေသောအခါ ကျွန်တော်၊ ကျွန်မဖြင့် မည်သည့်
 နတ်ဘုံမှာ၊ မည်သည့်နတ်သမီး၊ နတ်သား ဖြစ်နေပါသည်”
 ဟူ၍၎င်း၊ ကံငါးပါးကို အတုံးလိုက် အတစ်လိုက် ကျူးလွန်
 ထားကြသော ဒုစရိုက် မိုက်ခဲများအားလည်း “သန်တို့ ကွယ်လွန်
 သောအခါ အပါယ်လေးပါး အစာဖြစ်၍ ငရဲသို့ လားမှာ
 သေချာသည်။ အကယ်၍ ငရဲသို့ ကျရောက်ခဲ့သော် မည်သည့်
 ငရဲမှာ မည်သို့ ခံနေရပါသည်” ဟူ၍၎င်း၊ မိမိ၏ အပေါင်း
 အသင်း ရောင်းရင်း မိသင်္ဂဟများအားလည်း သေသည်၏
 အခြားမဲ့၌ ရောက်ရာဘဝကလာပြီး “ဘယ်နေရာမှာ ဘာဖြစ်
 နေသည်” ဟူ၍၎င်း သူ့ထံလာ၍ အကြောင်းပြန်ကြားလှည့်ပါရန်
 တင်ကြံ၍ မှာလိုက်လေသည်။

ထိုသူ ဤသူများကလည်း “ကောင်းပါပြီ၊ လာရောက်
 အကြောင်းပြန်ပါမည်။ သတင်းပို့ပါမည်” ဟူ၍ အသီးသီး
 လေးလေးစားစား အာမခံသွားကြကုန်သဖြင့် ထိုသူတို့ ကွယ်လွန်
 သွားလေသောအခါတွင် ပါယာသိမြို့စားသည် ဟိုက သည်က
 သတင်းစကားများ ကြားရနိုးနိုးဖြင့် အမျှော်ကြီး မျှော်ကိုးနေခဲ့
 သော်ငြားလည်း ကာလကြာညောင်း အချိန်သာဟောင်းဟောင်း
 လာခဲ့သည်။ မည်သူ တဦးတယောက်မျှ သူ့ထံ အကြောင်း
 ပြန်ကြားလှာလှ မရှိ။ နတ်ပြည်ကလည်း သတင်းမရောက်၊
 အောက် ငရဲပြည်ကလည်း သတင်း မရ။ ဘာမျှ မသိရသည့်
 အဆုံးတွင် သူ၏ သုတေသနလုပ်ငန်းကို နိဂုံးချုပ်လိုက်သတည်း။

“တမလွန်လောက ဆိုသည်မှာ တကယ်ရှိသည် မဟုတ်။
 လံကြွတ်၊ လုပ်ကြံစကားမျှသာပါတကား။ အကယ်၍ ရှိခဲ့သော်

တယောက်မဟုတ်လျှင် တယောက်ယောက်တော့ ဧကန် ငါ့ထံသို့ အကြောင်းပြန်ကြားလာလေတန်ရာသည်။ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်ကာလ၌ ဘာမျှမဖြစ်၍သာ မလာခြင်း ဖြစ်မည်။ စင်စစ် ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုးဖလဆိုသည် မှာလည်း အပြောသာရှိသည်။ လက်တွေ့အားဖြင့်ကား ဘာမျှ မဟုတ်။ ကောင်းတာကိုဘဲလုပ်လုပ်၊ မကောင်းတာကိုဘဲလုပ်လုပ် လုပ်သောကြောင့် အကျိုးလည်း မဖြစ်၊ အပြစ်လည်း မဖြစ်။ ထို့ကြောင့် ကောင်းကျိုးကို မျှော်ကိုး၍လည်း ကုသိုလ်ကောင်း မှုကို ပြုစရာမလို။ အပါယ်လားမည် စိုး၍လည်း အကုသိုလ် ဒုစရိုက် အလုပ်မျိုးအတွက်လည်း ရှိုးတိုးရှုန်တန် ဖြစ်ဘယ်မရှိဟု စွဲမြဲစွာ သန္တိဋ္ဌာန်ချလိုက်ပြီးနောက် အောက်ပါအတိုင်း “ဝါဒ လမ်းစဉ်” သတ်မှတ်လေသတည်း။

“ထိုထို အကြောင်းကြောင်း” တို့ကို ထောက်၍ တမလွန်လောကဟူသည် မရှိ။ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက် ပြန်၍ မဖြစ်။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုး ဝိပါက် ဆိုသည်မှာလည်း စကားတွင်သာရှိသည်။ လက်တွေ့ အကောင်အထည်အားဖြင့် ဘာမျှ မထင်၊ ဘာမျှ မရှိ။”

၁။ ဣတိပိနတ္ထိတိ တံတံကာရဏံ အပဒိသိတွာ ဝေဗ္ဗိနတ္ထိတိ ဝဒတိ။

(ဒီဃနိကာယ်၊ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၊ ပါယာသိ ရာဇညသုတ်၊ ၃၉၇၊ ဆဋ္ဌမ္ပ)။

ဤသည်ကား ပါယာသိမြို့စား၏ သုတေသန ပြုချက်မှ ထွက်လာသည့် ကောက်ချက် ဖြစ်ချေ၏။ ဤကောက်ချက်အရ ကိုယ်တိုင်လည်း ခံယူကျင့်သုံး၏။ သူတပါးတို့အားလည်း ကျင့်သုံးစေ၏။

ပါယာသိမြို့စား၏ မိစ္ဆာကောက်ချက်ကို အကယ်ပင် လိုက်လိုက်လဲ့လဲ့ စွဲမြဲစွာ လက်ခံ ယုံကြည်ကြသူများလည်း ရှိသည်။ အချို့ကမူ ယင်း မိစ္ဆာအယူဝါဒကို ယုံကြည်ခြင်း မရှိသော်လည်း ပါယာသိမြို့စား၏ အကြိုက်ကိုလိုက်ကာ မိစ္ဆာအယူကပ်မြှောင် အယောင်ဆောင်ကြသည်။ အချို့မူကား ပါယာသိမြို့စား၏ အယူအစွဲကို ကြိုက်သည်လည်း မဟုတ်။ မကြိုက်သည်လည်း မဟုတ် ဖာသိဖာသာပင် နေကြသည်။

ထိုအခါ ပါယာသိမြို့စားမှာ တမိလ္လာန်လောကနှင့် ပတ်သက်၍ လက်တွေ့ကျကျ သုတေသနပြု၍ တီထွင်လိုက်သော “ဝါဒကီထွင်ရှင်မြို့စား” ဖြစ်လာသည်။ နကိုက မြို့စား အရှိန်အဝါဖြင့် အရပ်ထက် ဝန်းကျင်၌ ထင်ရှားကျော်ကြားလျက် ရှိနေသည့် အထဲတွင် ဝါဒသစ်တမျိုးကို အောင်မြင်စွာ ပျိုးထောင်လိုက် နိုင်ပေသည့်အတွက် သေတဗျူမှိုနယ်တွင်သာမက ကောသလ မင်းကြီး စိုးစံတော်မူရာ နေပြည်တော်ကြီးအထိ ပါယာသိမြို့စား၏ သတင်းမှာ တေးမီးလောင်သည့်အလား ကူးစက်ပြန့်ပွားသွားလေရာ ကောသလမင်းကြီးမှာလည်း ဝါဒရေးရာနှင့် ပတ်သက်၍ လွတ်လပ်စွာ ခံယူကျင့်သုံးခွင့်ပေးသည့် သဘောဖြင့် မိစ္ဆာဝါဒ တီထွင်ရှင် ပါယာသိမြို့စားအား ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ လျစ်လျူရှုကာသာ နေတော်မူသောကြောင့် ပါယာသိမြို့စား၏ မိစ္ဆာအယူမှာ အညွန့်တလူလူ ရှိနေလေတော့သည်။

သို့သော် သို့သော်-

တနေ့သ၌ ပါယာသိမြို့စားအဖို့ မနှစ်မြို့ဘူး။ စိတ်နှလုံး
နောက် တုန်လှုပ်ချောက်ချားစရာ အကြောင်းတခု ပေါ်လာ
လေ၏။ အယူမှားနေသော ပါယာသိမြို့စား၏ နယ်ထည်းသို့
စာတတ်၊ စကားတတ်၊ ဉာဏ်ပဋိဘဏ် လျင်မြန်လှသည်ဟု
ကျော်ကြားသော ရဟန်းတော် တပါး ကြံရောက်လာသော
ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပါယာသိမြို့စားစိုးပိုင်သော သေတဗျမြို့၏
ထက်ဝန်းကျင်တွင် စုရုံးစုရုံးနှင့် ပြဿနာကို ခေါင်းချင်းရိုက်
ရင်း ဟိုကသည်က ထွက်ထွက်လာကြသော လူများကို၎င်း၊
ထိုလူတို့သည် တနေ့သ၌ တပေါင်းတည်း တခဲနက် စုရုံးကြပြီး
လျှင် သေတဗျမြို့ မြောက်စူးစူးအရပ် ယင်းတိုက်တောဆီသို့
အလုံးအရင်းနှင့် ချီတက်သွားကြသည်ကို၎င်း ပါယာသိမြို့စား
သည် ပြာသာဒ်ထက် လေသာနန်းတံခါးမှ မြင်ရလေသောအခါ
အမတ်တဦးကို ခေါ်၍ အကျိုးအကြောင်း မေးလေသည်တွင်
ထိုအမတ်က တင်လျှောက်လေသည်ကား-

“အို... အရှင်သား၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်၊
အရှင်ကုမာရကဿပမည်သော ရဟန်းတပါးသည် နောက်ပါ
သံဃာငါးရာ ခြံရံလျက် ဤမြို့သို့ ဆိုက်ရောက်လာပြီး ယခု
ယင်းတိုက်တောနန်းတွင် စခန်းချလျက် ရှိနေပါသတဲ့ ဘုရား။
ထိုကိုယ်တော်သည် ပညာလည်းတတ်သည်။ စကားအရာမှာ
လည်း လိမ္မာသည်။ ဉာဏ်ပဋိဘဏ် အလွန် လျင်သည်။
ပရိယာယ်ကြွယ်ကြွယ်ဖြင့် သူမတူအောင် ဆန်းကြယ်လှစွာသော
တရားစကားကိုလည်း ဟောပြောတတ်သည်။ ထေရ်ကြီး ဝါကြီး၊

ရဟန္တာကိုယ်တော်ကြီး ဟူ၍လည်း ကျော်ကြား ပါသည်။ တမြို့လုံး အုံးအုံးကြက်ကြက်နှင့် ဂယက်ရိုက်ပြီး ဟိုလူအုပ်ကြီး ချီတက်သွားသည်မှာ ထိုရဟန္တာ အရှင်သူမြတ် ကုမာရကဿ၊ ကိုယ်တော်ကြီးကို ဖူးမြော်ကြရန် သွားကြခြင်းပါ အရှင့်သား”

ထိုစကားကိုကြားလတ်သော် ပါယာမြို့စားမှာ မျက်လုံး များပင် ပြူးသွားလေသည်။ “ရော ခက်ရချည့်၊ မလိမ်ခိုး မလိမ်ခွဲ ဒီမြို့ပေါ်က ငါ့ပရိသတ်၊ ငါ့လူတွေကို သည်ကိုယ် တော်က ဉာဏ်ကလဲလျှင်၊ အပြောအဆိုက လိမ္မာ၊ စကားတတ် ဆိုလျှင်ဖြင့် မဖြစ်ဘူး၊ မဖြစ်ဘူး။ ငါ့အကောင်တွေက စိတ်ချ ရတာမဟုတ်ဘူး။ သူ့ဘုရားဆွဲရာသို့ ပါကုန်ရင်အခက်။ ငါ ကိုယ် တိုင် လိုက်၍ ကြီးကိုင်သေမှ တော်မည်”ဟူ၍ အမတ်အား “အချင်း အမတ်၊ ဟိုလူအုပ်ကြီးကို သွားဆိုင်းထားလိုက်စမ်း။ ငါ့ပါ လိုက်ခဲ့မည်ပြော” ဟူ၍ စေခိုင်းလျှင် အမတ်လည်း လူအုပ်ကြီးနောက်သို့ အမှီလိုက်၍ အကျိုးအကြောင်းပြောပြကာ လူအုပ်ကြီးကို ဆိုင်းထားသည်။ လူအုပ်ကြီးလည်း မြို့စားကိုယ် တိုင် လိုက်မည်ဆိုသဖြင့် ဆိုင်းဝံ့နေကြသည်။

ခဏကြာလျှင် ပါယာသိမြို့စား ရောက်လာသည်။ လမ်း လျှောက်လာရင်း စိတ်နှစ်ခုဖြစ်လာ၏။ ပထမတွင် မိမိ၏ ပရိသတ်အား ဖြားယောင်း သွေးဆောင်သွားမည်ကို စိုးရိမ်မိ ခြင်းဖြစ်ရာမှ “အရှင်ကုမာရကဿသည် စာတတ် ပေတတ်၊ စကားတတ်၊ ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ် ပရိယာကြယ်ကြယ် နှင့် ဟောပြောတတ်သည်ဆိုချက်ကို ကွက်ခနဲ စိတ်ဝင်စားမိလာ သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် သူ၏ဝါဒကို ရင်ဖွင့်တင်ပြကာ ဆွေးနွေး

ကြည့်ရလျှင် ကောင်းလေမည်လောဟူသော “ဝါဒချင်းနှိုးနှော”
လိုသည့် ဆန္ဒကလည်း မသိမသာ သူဦးနှောက်ထဲ ရောက်
လာသည်။

ပါယာသိမြို့စားကဲ့သို့သော မိစ္ဆာဝါဒီတိုင်းက စိတ်ဝင်စား
လာခြင်းမှာ အရှင်ကုမာရကဿပ၏ ထူးခြားသော အရည်
အချင်းတမျိုးကြောင့်ဖြစ်၏။ ထိုအရည်အချင်းမှာ အကြောင်း
အရာတခုကို စိတ်ဝင်စားလာအောင် ဆန်းဆန်း ကြယ်ကြယ်
ပရိယာယ်များဖြင့် သွယ်သွယ်ဝိုက်ဝိုက် ပိုက်ကွန်နှင့်ပစ်ဖမ်းသည့်
ပမာ စိတ်ဓာတ် တိမ်းညွတ်လာအောင် အပြောကောင်း၊ အဟော
ကောင်းခြင်း၊ စကားအရာ အင်္ဂါလေးတန် တတ်ပြန် လိမ္မာခြင်း
ပင် ဖြစ်၏။

ဤသို့ ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ်၊ သွယ်သွယ်ဝိုက်ဝိုက် အပြော
အဟောကောင်းခြင်းမှာလည်း သမိုင်းကြောင်း အထင်အရှား
ရှိလေရာ ထိုသမိုင်းကြောင်း ဝတ္ထုအချုပ်မှာ-

အရှင်ကုမာရကဿပသည် ပဒုမ္ပတ္တရာ မြတ်စွာဘုရား သက်
ထက်၌ သူဌေးသား ဖြစ်ခဲ့၏။ တနေ့သ၌ ဆန်းကြယ်စွာ
စကားဆိုတတ်သော ရဟန်းတပါးအား “တေဒဂ်ဘ္ဘ” ပေးနေ
သည်ကို မြင်၍ အားကျလာပြီး အလှူကြီး ပေးလှူပြီးလျှင်

၁။ ထေရော ကိရ ပဒုမ္ပတ္တရာသ ဘဂဝတော ကာလေ သေဌိ
ပုတ္တော အဟောသိ။ ။

(ဒီဃနိကာယ်၊ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ၊ ပါယာသိရာဇည
သုတ်၊ ၃၉၆)

“နောင်ပွင့်လတံ့သော ဂေါတမဘုရားသခင် လက်ထက်၌ ဤရဟန်းကဲ့သို့ ဆန်းကြယ်စွာ ဆိုပြောတတ်သော အရာတွင် တေဒဂ်ဘွဲ့ ရပါစေသား” ဟု ဆုတောင်းခဲ့ဘူးသဖြင့် ထို ဆုတောင်းနှင့်အညီ “စိတြကထိ” ဆန်းဆန်းပြားပြား စကား ပြောကောင်းသည့် တေဒဂ်ဘွဲ့ထူးဖြင့် ချီးကျူးခြင်းခံရသော ရဟန္တာ ဖြစ်လာသည်။

အရှင်ကုမာရကဿပသည် စကားပြော ကောင်း သော အရာ၌သာ ဆန်းသည် မဟုတ်။ လူဖြစ်လာစ သူ ဘဝကလည်း အဆန်းပင်ဖြစ်သည်။ ထူးထူးဆန်းဆန်း ဘိက္ခုနီ (ရဟန်းမ) တဦးက မွေးလာသောသား ဖြစ်သည်။

သူမိခင် အပျိုဘဝက ဘိက္ခုနီမဝတ်ချင်၍ မိဘနှစ်ပါးထံ ခွင့်ပန်ခဲ့သော်လည်း မရ။ မိဘများက ခွင့်မပြု။ သမီးကို လင် ပေးစားလိုက်ကြ၏။ သမီးမှာ လင်ရှိမယားဖြစ်သွား၏။ ထိုအခါ အရှင်ကဿပ၏ မိခင်က “ဘိက္ခုနီမ ဝတ်ပါရစေ” ဟု လင်ယောကျ်ားထံ ခွင့်ပန်ပြန်သည်။ လင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ဘိက္ခုနီမဖြစ်၍ သာသနာ့ဘောင် ရောက်လာသည်။

ထိုအခါ ဘိက္ခုနီမမှာ ဗိုက်ပြဿနာ ပေါ်လာလေ၏။ ရဟန်းမဘန်မဲ့ ဗိုက်ကြီးရသလားဟု မဲ့ကြ၊ ရှဲ့ကြ၊ ကဲ့ရှဲ့ကြ ကုန်၏။ အရှင်ဒေဝဒတ်ကမူ “ဒီဟာမ ရဟန်း မဟုတ်တော့” ဟူ၍ပင် မှတ်ချက်ချလိုက်ရာမှအစ ထို ဗိုက်ပြဿနာမှာ ဘုရား ထံတော်သို့ ရောက်လေ၏။

“ဤဘွဲ့ “ဝိနယ တေဒဂ်ဘွဲ့ရ ဥပါလိ စုံစမ်းစစ်ဆေးစေ” ဟု ဘုရားသခင်က လွှဲလိုက်သည့်အခါ အရှင်ဥပါလိမထေရ်သည် ဝိသာခါအစရှိသော အမျိုးသမီးများကို ခေါ်၍ ကိုယ်ဝန်

ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ ရက်၊လ သဘောသဘာဝများကို တွက်ဆရန် အမျိုးသမီးချင်း စုံစမ်း စစ်ဆေးစေသည်တွင် လူဝတ်ကြောင် ဘဝက ပါလာသော ကိုယ်ဝန် ဖြစ်ကြောင်း သိရမှ ထိုပိုက် ပြဿနာ ပြီးဆုံးသွားတော့၏။ ဖွားမြင်လာသောအခါကောသလ မင်းကြီးက သားတော် အဖြစ် မွေးစား ထားသောကြောင့် ရဟန်းဖြစ်လာသောအခါတွင် “ကုမာရကဿပ”ဟု ထင်ရှား လာသတည်း။ (ဤကား ကုမာရကဿပ၏ သမိုင်းကြောင်း ဖြစ်၏။)

အရှင် ကုမာရကဿပသည် ဗုဒ္ဓဝါဒကဏ္ဍမှ တိုက်စစ်မှုကြီး တဦးဖြစ်၍ ပါယာသိမြို့စားမှုကား မိစ္ဆာဝါဒ ထုတ်လုပ်သူ ကေရာဇ်ဖြစ်လေသည်။

ပါယာသိမြို့စားသည် မိစ္ဆာဝါဒီ အစစ်ရော အယောင် ဆောင်တွေပါ အခြေအရံ များစွာဖြင့် အရှင်ကုမာရကဿပ သီတင်းသုံးတော်မူရာ ယင်းတိုက်စောသို့ ရောက်လာပြီး အရှင် ကုမာရကဿပ၏ ရှေ့တော်ဝင်၍ နှုတ်ခွန်းဆက်သကာ အလ္လှာပ သလ္လှာပစကား အနည်းငယ်ပြော၍ သင့်လျော်သော နေရာ တွင် ထိုင်လျက်မှ အရှင်ကဿပအား အကဲခတ်သည့် အမှုအရာ ဖြင့် ကြည့်ကာသာ နေသည်။ သူပရိသတ် အချို့က အရှင် ကုမာရကဿပအား ရှိခိုးကြသည်ကို၎င်း၊ အချို့က မိမိတို့၏ အမည်နာမများကို ထုတ်ဖော်၍ အရှင်ကဿပအား လျှောက် ထားနေသည်ကို၎င်း၊ အချို့က မမှတ်မသုန် အရှင်ကဿပအား ကြည့်လင့်နေကုန်သည်ကို၎င်း မြင်ရသောအခါ ပါယာသိမြို့စား မှာ “ငါ့အကောင် ဘာပင် ပါများ သွားလေမည်လား”ဟူ၍ ရို၊ရိမ် သောအမှုအရာဖြင့် ထိုင်နေရင်း ငြူစူသလိုလို ဖြစ်နေသည်။

သို့သော် ဤစိတ်ကို သူ၏ဝါဒက ချွန်းချိတ်၍ ဟန့်တား လိုက်ချက်အရ နောက်တွင်မူ မနာလိုစိတ် ပျောက်ကာ ဝါဒ စိတ်များကသာ သူ့အား လွမ်းမိုး လာသည်။ သူ့ဝါဒ ခိုင်မာ စေလိုစိတ်ကလည်း ရှိသည်။ “သည်ကိုယ်တော် နာမည်ကြီး လှသည်။ ကျော်တိုင်းတော်၊ မတော်ကို သိရအောင် ငါ့ဝါဒကို တင်ပြ ဆွေးနွေးကြည့်ရလျှင် ကောင်းလေစွ”ဟု ရုတ်ချင်းပင် အတေးပေါက်လာသည်အလျောက် ကောက်ကာငင်ကာဆိုသလို သူကပင် စတင်လိုက်၏။

“အို အရှင်၊ အရှင်နှင့် စကားဆိုမှု ရယူလိုပါ၏။ ခွင့်ပြု တော် မူနိုင်ပါစ။”

“ဒကာတော်မြို့စား၊ ဆိုနိုင်ခွင့်ရှိပါ၏။ ဆိုလိုရာကို ငါ့အား ဆိုလော့။”

“အို အရှင်၊ အကျွန်ုပ်မှာ ဝါဒတခု ရှိပါ၏။ ထိုဝါဒကို တင်ပြပြီး ဝါဒရေးရာနှင့် ပတ်သက်၍ အရှင်နှင့် ဆွေးနွေးလို ပါသည်။ အကျွန်ုပ်၏ဝါဒမှာ ဤသို့ပါအရှင်-

“ထိုထို အကြောင်း ကြောင်း တို့ကို ထောက်၍ တမလွန်လောကဟူသည် မရှိ။ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ပြန်၍ မဖြစ်။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးဖလ ဆိုသည်မှာလည်း အပြောသာ ရှိသည်။ လက်တွေ့ အကောင်အထည် အားဖြင့်ကား ဘာမျှ မထင်၊ မရှိ။

“ဤကား အကျွန်ုပ်၏ ဝါဒ ဖြစ်ပါ၏။ အရှင် မည်သို့ သဘောရပါသနည်း။ အရှင်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ထံ တင်ပြ

ဆေးနှေးခွင့် ရပေသည့်အတွက် ကျွန်ုပ် ဂုဏ်ယူပါ၏။ အသို့ပါ နည်း အရှင်” ဟု တည်ငြိမ်သောဣန္ဒြေဖြင့်ပင် သာယာ ချေခံစွာ ဆို၏။ ထိုအခါ အရှင်ကုမာရကဿပကလည်းစက္ခုန္ဒြေချလျက်မှ ပြန်လည် မြက်ကြားလိုက်၏။

“ဒကာတော်မြို့စား၊ ဤသို့ ဆိုပြောလေ့ရှိသည့်ကို ငါ မြင် လည်း မမြင်စဖူး၊ ကြားလည်း မကြားစဖူး။ သင်ဆိုပေသဖြင့် သာ ယခု ငါကြားဖူးရပြီ။ သင့် အယူဝါဒကား အံ့ဘွယ်ရှိစွာ ဆိုလျှင် မြို့စားသည် အရှင်အား ဆတ်နေ စိုက်ကြည့်ကာကြောင် စီစီ ဖြစ်နေ၏။

နေလ ဥပမာ

“အို ဒကာတော် မြို့စား၊ ယင်းသို့ဖြစ်တပြီးကား ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် ပြန်၍ ငါမေးအံ့။ သင် ချမ်းသာ နှစ်ခြိုက်သလိုသာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဖြေပါလော့။”

“မေးပါ၊ မေးပါ အရှင်။”

“အို ဒကာတော် မြို့စား၊ အကြင်စကားကို ငါ ဆိုလတံ့။ ထိုစကားကို သင် မည်သို့ ထင်သနည်း။ လ သည် ရှိ၏။ နေသည် ရှိ၏။ ဤ လ၊ နေတို့သည် ဤလောက၌ ဖြစ်ကုန်သလော၊ တပါး သော ပရလောက၌ ဖြစ်ကုန်သလော။ လ၊ နေတို့သည် နတ်တို့ လော၊ လူတို့လော။”

ထိုသို့ မေးလိုက်သည့်အခိုက်တွင် ပါယာသိမြို့စားမှာခေါင်း ငိုက်စိုက်နှင့် ငေးငိုင်ငိုင် ဖြစ်သွားလေ၏။ ဖြေဆိုရန် အတွက်

ပါးကြောနားကြောကြီးများတင်းကာ အလေးအနက် တွေးနေသကဲ့သို့ ရှိနေ၏။ “ဤရဟန်းကား ရှေးဦးစွာ ငါ့အား လာနေကို ဥပမာ ဆောင်ပြု၏။ သဘောမှာ သူသည်ပညာအားဖြင့် လနေနှင့် တူသည်ဟု ငါ့ကို ဆိုလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေမည်။ အကယ်၍ လာနေတို့သည် ဤလောက၌ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ဖြေလိုက်သော် သူက ငါ့ကို ဆင်၍ မမေးဘူးဟူ၍ မဆိုသာ။ ထို လာနေတို့သည် အဘယ်ကို မှီကုန်သနည်း။ အချင်းပမာဏ အဘယ်မျှ ရှိကုန်သနည်း။ အစောက်အားဖြင့် အဘယ်မျှ မြင့်ကုန်သနည်း စသည်ဖြင့် မေးချေအံ့၊ ပြဿနာမှာပို၍ ရှုပ်ထွေး လာချေတော့မည်။ သူ့အမေးကို ပြေလည်အောင် ဖြေခြင်းငှာ ငါ တတ်နိုင်မည် မဟုတ်။ သည်တော့ကာပြီးလွယ် စီးလွယ် ဖြေမှသင့်မည်” ဟု တွေးကြံကာ ဤသို့ ဖြေလေ၏။

“အို အရှင်၊ ဤ လာနေတို့သည် တပါးသော ပရလောက၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤလောက၌ မဖြစ်ပါကုန်။ ထို လာနေ တို့သည် နတ်တို့သာတည်း။ လူတို့မဟုတ်ပါကုန် အရှင်။”

ပါယာသိ မြို့စားသည် “နေ လ တို့သည် ဤလောက၌ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု ဖြေလို၏။ သို့သော် ရှေ့ဆက်၍ “ဘယ်မှာ မှီတယ်ကြကုန်သနည်း” စသည်ဖြင့် အမေးအမြန်း ပြုလာချေက မဖြေနိုင်မည် စိုးသဖြင့် “ပရလောက၌ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု

၁။ အယံ သမဏော ပထမံ စန္ဒီမ သူရိယေဥပမံ အာဟာရီ။
(ဒီသနိကာယ်၊ မဟာဝဂါ အဋ္ဌကထာ၊ ပါယာသိရာဇည
သုတ်၊ ၃၉၇၊ ဆဋ္ဌမ)

ဖြေသည်။ တဖန် သူ့အဖြေမှာပင် လ၊ နေတို့သည် နတ်၊ လူမဟုတ် ဟုလည်း ဆိုသည်။ ဤသို့ဆိုခြင်းကပင် သူ၏ ရှေ့စကား အယူ ဝါဒနှင့် နောက်စကားအဆိုပြုချက်မှာ တိုက်ရိုက်ဆန့်ကျင်နေ၏။ “ပရလောကရှိသည်။ သတ္တဝါသည် သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သည်” ဟု ဝန်ခံရာရောက်သွား၏။ ထိုအကြောင်းကိုရိပ်စောင်း ရှိပင် အရှင်ကုမာရကသံပက ဤသို့ မိန့်တော်မူသတည်း။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ သက်သာစွာ ငါ့စကားကိုနာလင့်၍ ဤသို့ ဖြစ်စေရန်သင့် မသင့်ကိုလည်း သင့်ဉာဏ်ဖြင့် ချင့်ချိန်စေလို ပါ၏။

“ဤအကြောင်းပြ ဥပမာကို လောကီသောအားဖြင့်လည်း တမလွန်လောကသည်ရှိ၏။ သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်၏။ ပြုပြုသမျှသောကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးဝိပါက် သည် ရှိ၏။

“ဤသို့ ဖြစ်စေပါတော့လား ဒကာတော်။

ထိုသို့မိန့်လတ်သော် ပါယာသံမြို့စားသည် ရုတ်ချင်းပြန်၍ မဆို နှိုင်းသေးဘဲ ခေတ္တမျှ တွေ့တွေ့ကြီးဖြစ်နေ၏။ ချက်နုာကို တဖန် သို့လှည့်ကာ တွေ့တွေ့ကြီးစဉ်းစားနေပြီးမှ ခေါင်းကို မသိမသာ ခါလျက် သူ့နှုတ်ဖျားမှ ဤစကားထွက်လာ၏။

“အို အရှင်၊ အရှင့်အား လေးစားပါ၏။ အရှင်စကားကို လည်း စိတ်ဝင်စားစွာ ကျွန်ုပ်မှတ်သားရပါ၏။ အရှင်၏ ဖြစ်စေ ချင်လှသည့် ဆန္ဒမှန်ကိုလည်း အကျွန်ုပ်ရိပ်စားမိပါ၏။ သို့ရာတွင် အရှင်စကားကို အကျွန်ုပ်လက်မခံနိုင်သည်မှာ ဝမ်းနည်းပါသည်။

“ဤအကြောင်းကို ထောက်သောအားဖြင့်လည်း တမလွန်လောကသည် မရှိ။ သေသည်၏နောက်၌သတ္တဝါသည် ဘဝသစ်မဖြစ်။ ပြုပြုသမျှသော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ။”

“အကျွန်ုပ်စိတ်သည် ဤဝါဒ၊ ဤအယူကိုသာစွဲမြဲစွာ ခံယူထားပါ၏။ ဝါဒတပါးကူးပြောင်းရန် စိတ်ဖြင့်ပင် အကျွန်ုပ်မကြံမိ။”

အရှင်ကုမာရကဿပနှင့် ပါယာသိမြို့စားသည် “အယူဝါဒလမ်းကြောင်း” ပေါ်ဝယ် ထိပ်တိုက်ဆုံမိကြသော်လည်း တဦးက မြောက်သို့မျက်နှာမူ၍ တဦးက တောင်အရပ်သို့မျက်နှာမူလျက် တိုက်ရိုက်ဆန့်ကျင်နေသည်နှင့် အလားတူပေ၏။

စကားတတ်၍ ပရိယာယ်ကြွယ်လှသော အရှင်ကုမာရကဿပသည် မြို့စားအား ကရုဏာ၏ သားကောင်ဟု အမှတ်ထားကာ ဤစကားကိုဆက်၍ ဆိုတော်မူ၏။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ တမလွန်လောကမရှိဟု သင်အယူရှိ၏။ ထိုအယူနှင့်ပတ်သက်၍ အခိုင်အမာ အားကိုးအားထားပြုလောက်စရာ အထောက်အထားများရှိပါလောစ” ဟု မေးလျှင် ပါယာသိမြို့စားသည် သွက်လက်စွာ ဤသို့ဖြေ၏။

“ရှိပါသော်ကော အရှင် ရှိပါ၊ ရှိပါ။”

“ရှိခဲ့သော် ဆိုလော့ ဒကာတော်။ ခိုင်မာမှု ရှိ၊ မရှိကို ငါ သိလို၏။”

ထိုအခါ ပါယာသိမြို့စားသည် ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ သုတေသနပြုခဲ့ပုံများကို ထောက်ပြသည်။ ငရဲလားမည့် ဒုစရိုက်

မိုက်တုံးတာများအား ငရဲရောက်က သူ့ထံပြန်၍ အကြောင်းကြား
လှာရန် မှာလိုက်ပုံကို၎င်း၊ ငရဲပြည်မှသတင်းကို ကြားရခိုးခိုးနှင့်
မျှော်ကိုးခဲ့ သော်လည်း မလာပုံကို၎င်း အကိုးအထောက်
လျှောက်တင်ပြီးလျှင်—

“အို အရှင်၊ ကြိုသို့ ငရဲသားတို့ထံမှ တစုံတရာ အကြောင်း
ပြန်ကြားခြင်း မရှိသည်ကို ထောက်သောအားဖြင့်လည်း ပရ
လောက မရှိကြောင်း၊ သေလျှင်ပြန်၍ ဖြစ်ခြင်းမရှိကြောင်း
ထင်ရှားလှပါ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်၏အယူမှာ အထောက်
အထားခိုင်မာပြီးဖြစ်သဖြင့် ထိုအယူကို အဘယ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်
စွန့်နိုင်မည်နည်း။ စွန့်ရန် အကြောင်းမရှိပါ။”

ထိုသို့လျှောက်လိုက်သောအခါ ပါယာသိမြို့စား၏ အလို
တော်ရှိများက ပါယာသိမြို့စားအား ထောက်ခံသည့် သဘော
ဖြင့် ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နှင့် ရှိနေကြသည်။ အယူနှင့်ရှာသူအချို့
က ရဟန္တာအရှင်ကိုကြည့်လိုက်၊ မိမိတို့သခင်မြို့စားကိုကြည့်လိုက်
ဖြစ်နေသည်။ ကြားသမားအချို့က ငြိမ်သက်စွာရှိနေသည်။

ခိုးသူ ဥပမာ

“အို ဒကာတော်” ဟု ပရိသတ်အပေါ် လှမ်း၍ အသံထွက်
လာသောအခါ သူတို့၏မျက်လုံးအစုံတို့သည် အရှင်ကုမာရကဿပ
ဆီသို့ ရောက်လာကုန်ပြီ။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ သင့်ကိုပြန်၍ ငါ မေးဦးအံ့။
ခိုးသူတယောက်ကို ဖမ်း၍ သင့်အား ဆက်သ လာကုန်ရာ၏။

ထိုခိုးသူအား ‘မည်သို့စီရင်မည်နည်း’ ဟု သင့်ထံအမိန့်တောင်းခံကြလေကုန်သောအခါ သင်က “ထိုသူအားခေါင်းတုံးရိတ်၊ လက်ပြန်ကြိုးတုပ်ကြပြီး “ဤသူ သူခိုး” ဟု လမ်းကြီးလမ်းငယ် အသွယ်သွယ်တို့၌ လှည့်လည်ကာမောင်းကြေငြာကြကုန်လော့။ ထိုနောက် သုသာန်ထုတ်၊ ခေါင်းဖြတ်၍ သုတ်သင်လိုက်ကြလေကုန်လော့’ ဟု အမိန့်ပေးလေရာ၏။

“အာဏာသားတို့လည်း အမိန့်တော်အတိုင်း ဆောင်ရွက်၍ သုသာန်သို့ ထိုသူအားထုတ်သွားပြီး သင်းချိုင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုခိုးသားကဤသို့တောင်းပန်လေရာ၏။ အို နောင်ကြီးတို့ ခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်သေရမည့်လူပါ။ မသေခင် ကျွန်တော့်မျက်နှာကို မိဘ၊ သားမယားများတံ သွားပြပါရစေ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော် မြှုပ်နှံထားတဲ့ ပစ္စည်းများကို နေရာပြောထားခဲ့ ပါရစေ။ ကျွန်တော် မှာစရရှိသည်ကို မှာထားပြီးပြီးချင်း ဆက်ဆက် ပြန်ခဲ့ပါမည်။ သက်ညှာဆုအဖြစ်ဖြင့် ကျွန်တော့်အား သွားခွင့် ပြုပါရန် အသနားခံပါသည်ခင်ဗျား” ဟု ဤသို့တောင်းပန်သော် ထိုခိုးသူအား သွားခွင့်ပြုရာပါမည်လော။ သို့မဟုတ် တကြော်ကြော် အော်ဟစ်မြည်တမ်းနေစဉ်မှာပင် ထိုခိုးသူအား သတ်လိုက်ကြကုန်ရာသလော။ အသို့ပါနည်း ဒကာတော်။”

“အို အရှင်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ထားသော ထိုခိုးသူအား အဘယ်ကြောင့် သွားခွင့်ပေးရာချိမ့်မည်နည်း။ သတ်လိုက်ကြ ကုန်ရာပါသည် အရှင်။”

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ သင်ဧဉ်းစားပါဘိ။ ခိုးသူလည်း လူသားပင်တည်း။ အာဏာသားတို့လည်း လူသားတို့ပင်တည်း။ လူသားအချင်းချင်းပင် အပြစ်အလျောက် ကျခံနေရသော

ထိုရာဇဝတ်ကောင် သူ့ခိုးအား သွားခွင့် မပြုနိုင်ပါဘဲလျက် သင်၏ ဒုစရိုက် မိုက်တုံးတာများအား သင့်ထံ ပြန်၍ အကြောင်းကြားခွင့်ကို အဘယ်မှာလျှင် ပေးကြကုန်မည်နည်း။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ဤငရဲသားဥပမာကို ထောက်သော အားဖြင့်လည်း တမလွန်လောက မရှိဟူသော သင်၏ အယူဝါဒကို စွန့်သင့်ပြီ။ စွန့်ပါဘိ ဒကာတော်။”

ပရိသတ်သည် အရှင်သူမြတ်နှင့် ပါယာသိမြို့စားကို စိတ်ဝင်စားလျက် ရှိနေ၏။ အချို့က မြို့စားထံမှ အဖြေကို ငံ့လင့်နေကြ၏။ အချို့မှာမူ အငေးသားဖြင့် ကြည့်နေကြ၏။ မြို့စား၏စကားသံလွင့်ပျံ့၍ ထွက်လာလေပြီ။

ထိုစဉ်-

“အို အရှင်၊ ငရဲသားနှင့် တင်စား၍ ပြဆိုလိုက်သော အရှင်၏ ဥပမာသင့်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ် အယူဝါဒသာ မှန်သည်။ အကိုးအထောက် လုံလောက်ခိုင်မာသည်။”

“အသို့နည်း ဒကာတော်။ ဆိုလော့။”

“အို အရှင်၊ သေလျှင် နတ်ရွာလားကြမည့် ကုသိုလ်ရှင်များအားလည်း မသေခင်က အမှတ်တရပင် ကျွန်ုပ် မှာလိုက်၏။ မည်သူတဦးတယောက်ထံကမှ အကြောင်းမပြန်လှာ။ အကယ်၍သာ နတ်အဖြစ်၊ နတ်ဘဝ ရှိခဲ့အံ့၊ သူတို့သည် မုချ ကျွန်ုပ်ထံ လာရောက်၍ အကြောင်း ပြန်ကြားမည်သာတည်း။ ယခုသော် နတ်ပြည်က ဘာသတင်းမျှ မရ။ ဤသို့ မရခြင်းမှာ ကျွန်ုပ် အယူဝါဒ မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေသာဓက ဖြစ်ပါ၏။ ဤသာဓကကို ထောက်သောအားဖြင့်လည်း တမလွန်လောက ဟူသည် မရှိပါအရှင်။”

ထိုအခါတွင် ပါယာသိမြို့စား၏ အလိုတော်ရိများက တလှုပ်ရှားရှား ဖြစ်လှာသည်။ မြို့စား၏ စကားကို ချေပနိုင်အံ့မထင်၍ ရှင်တပျပျနှင့် ရှိနေကြကုန်သည်။

မစင်တွင်းထဲကျသူ ဥပမာ

“အို ဒကာတော်၊ သို့ဖြစ်လျှင် ဥပမာဖြင့် ငါဆိုအံ့။ ဥပမာဖြင့် ပြသော် ဉာဏ်၊ ဦးနှောက်ရှိသူတို့သည် ဆိုလိုချက် အနက်ကို သိထင် လွယ်ကုန်၏။ အို ဒကာတော်၊ ဥပမာ လူတယောက်သည် မစင်တွင်းကြီးထဲ၌ ခေါင်းနှင့်တကွ ကျန်စေ၍ နေလေရာ၏။

ထိုသူအား သင်က မစင်တွင်းထဲမှ ထုတ်ဆွဲကယ်တင်စေပြီး သော် လူးလဲပဲကျနေသော မစင်များ စင်ကြယ်သွားအောင် ရေချိုးပေးခြင်း၊ အမွှေးနံ့သာများ လိမ်းပေးခြင်း၊ အဖိုးတန် အဆင်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်ပေးခြင်းများ ပြုပြီးလျှင် ထိုသူကို ပြာသာဒ်ပေါ်တင်၍ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ကို အလိုရှိသလို ခံစားစေရာ၏။ ထိုသူ၏ သန္တာန်၌ မစင်တွင်းထဲ ပြန်၍ နစ်မြုပ်လိုစိတ် ရှိရာပါသလော။”

၁။ ဥပမာယ မိခေကဓမ္မ ဝိညူ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။

(ဒီဃနိကာယ်၊ သုတ်မဟာဝါပါဠိတော်၊ ပါယာသိ ရာဇညသုတ်၊ ၂၅၉၊ ဆဋ္ဌမ)

“အို...အရှင်၊ ဤသို့ မဖြစ်ရာပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မစင်တုင်းကား ညစ်ညမ်းလှ၏။ ညစ်ညမ်းသော သဘော ရှိ၏။ နံစော်၏။ နံစော်သော သဘောရှိ၏။ စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်း၏။ စက်ဆုပ်ဘွယ်သဘောရှိ၏။ ရွံရှာဘွယ်ကောင်း၏။ ရွံရှာဘွယ် သဘော ရှိ၏။ သို့စင်မျှ ရှုမြင်မကောင်း၊ ယင်တလှောင်းလှောင်း၊ အပုပ်နို့တထောင်းထောင်းရှိနေသောမစင်တုင်းသို့ ထိုယောက်ျား သည် အဘယ်မှာလျှင် ပြန်၍ ဆင်းလိုပါတော့မည်နည်း။”

“အို...ဒကာတော်မြို့စား၊ ဤနည်းတူပင်လျှင် နတ်တို့၏ အနေအားဖြင့် လူ့အဖြစ်၊ လူ့ဘဝသည် မစင်တုင်းကြီးတမျှ ဖြစ်ချေ၏။ ညစ်ညမ်း၏။ နံစော်၏။ ညစ်ညမ်း နံစော်သော သဘောရှိ၏။ စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်ကောင်း၏။ စက်ဆုပ် ရွံရှာဘွယ် ကောင်းသော သဘောရှိ၏။

“အို...ဒကာတော်မြို့စား၊ ယူဇနာတရာ ဝေးကွာသော အရပ်ကပ်လျှင် လူတို့၏ အနံ့သည် နတ်တို့အား မခံမရပ်နိုင် အောင် နှိပ်စက်နိုင်၏။ သို့ဖြစ်လေသောကြောင့် သူတို့၏ ကုသိုလ်ကံအလျောက် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရှိနေကြသော သင်၏ ရောင်းရင်း အပေါင်းအသင်း နတ်သမီး နတ်သားတို့က လူနို့ တထောင်းထောင်း နံစော်လှသော သင်၏ထံသို့ ပြန်၍ အဘယ် မှာလျှင် အကြောင်းကြားလှာပါကုန်မည်နည်း။

“အို... ဒကာတော် မြို့စား၊ ဤ ဥပမာကို ထောက်သော အားဖြင့်လည်း သင်၏အယူဝါဒကို စွန့်၍ ‘တမလှန်သောကသည် ရှိ၏’ ဟု ဤသို့ ဖြစ်ပါစေတော့သား ဒကာတော်။”

မိစ္ဆာအယူဝါဒမှ ကြွေကျွတ်အောင် ဤသို့ ချွေဆွတ်တော်
 မူငြားသော်လည်းမရ။ ပါယာသိမြို့စားကား ခေါင်းမာလှ၏။
 သူဝါဒကို မလွတ်လေဘဲ ဇုတ်တရုတ်ပင် ဆုပ်ကိုင်ထားလေရာ
 စကားပြောသောအရာတွင် တေဒက်ဘွဲ့တံဆိပ် နှိပ်ခတ် ချီးမြှင့်
 ခြင်းခံရသော အရှင်ကုမာရကဿပသည် ‘တဆေးမကောင်း၊
 တဆေးပြောင်း’ ဆိုသော သမားကောင်းတို့သဖွယ် ဥပမာစကား
 လုံးများကို ရေလဲနှင့် သုံးကာ တထုံးတနည်းသော ဥပမာတပါး
 ဖြင့် ပါယာသိမြို့စားအား ဆိုမိန့်ပြန်၏။

တာဝတိံသာနတ် ဥပမာ

“အို ဒကာတော် မြို့စား၊ ဤနေရာ၌ သင့်ကိုပြန်၍ ငါမေးအံ့။
 သင်နှစ်ချိုက်သည့်အတိုင်း ဖြေလော့။ ဒကာတော် မြို့စား၊
 လူပြည်၌ အနှစ်တရာသည် တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ တနေ့
 တည၌ ဖြစ်၏။ ထိုနေ့၊ ညဉ့်သုံးဆယ်သည် တလ။ ထိုတဆယ့်
 နှစ်လသည် တနှစ်။ ထိုသို့သော နှစ်ဖြင့် နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော
 အနှစ်တတောင်သည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ သက်တမ်းဖြစ်၏။

“အို...ဒကာတော် မြို့စား၊ ‘နတ်ပြည်ရောက်က ငါ့ထံ
 ပြန်ပြောလှည့်ပါ’ ဟု သင်က မှာလိုက်သည့် သင်၏ အပေါင်း
 အသင်းနှင့် သင့် ဆွေမျိုး သားချင်းတို့သည် တာဝတိံသာသို့
 ရောက်သွားကြသော် ထိုအသစ်စက်စက် နတ်သမီး၊ နတ်သား
 တို့သည် သင်မှာလိုက်သော စကားကို သတိရနေကြသည်ပင်

ဖြစ်စေဦးတော့ သူတို့သည် တကြိမ်တခါမျှ မခံစားရဘူးသေးသော နတ်စည်းစိမ်အတွေ့၌ မွေ့လျော် လိုကြပေလိမ့်အံ့။

ထိုအခါ ‘ငါတို့သည် နတ်စည်းစိမ်ကို တရက် တနံ့သည် နှစ်ရက်တနံ့သည် ခံစား စံစားပြီးမှ ပါယာသိမြို့စားထံ သွားရောက် အကြောင်း ပြန်ကြကုန်အံ့’ဟု ဤသို့ ကြံ၍ နှစ်ရက်၊ သုံးရက်မျှ နတ်စည်းစိမ်ကို ခံစားနေကြသော် နတ်သက် သုံးရက်သည် လူပြည်၌ နှစ်ပေါင်းသုံးရာ ဖြစ်လေရာ လေးရက် မြောက်သော နေ့ကျမှ သင့်ထံသို့ သူတို့လာရောက် အကြောင်းကြားလှာ စေကာမူ ထိုအချိန်တွင် သင် ကွယ်လွန်ပြီး ဖြစ်၍ အရိုးများပင် ဆွေးမြေ့နေပေတော့မည်ကိုစဉ်းစားလော့ ဒကာတော်။

ထိုအခါ ပါယာသိ မြို့စားသည် မျက်နှာချ၍ ငေးစိုက်နားထောင်နေရာမှ အရှင်ကုမာရကဿပ၏ စကားအဆုံးတွင် “ပုံပြင်ပြောနေတာဘဲ”ဟူ၍ မသိမသာ မဲ့ပြုံး ပြုံးလိုက်သည်။ မြို့စား၏ မဲ့ပြုံးကို သူပရိသတ်က ရိတ်ခနဲ မြင်လိုက် ရသောအခါ သူတို့အရှင်သခင်ဘက်မှ အားတက်သော အမှုအရာများ ပြုလာကြသည်။ ထိုအတွင်းမှာပင် ပါယာသိမြို့စားကား အရှင် သူမြတ်ထံ ပြန်၍ မေးခွန်း ထုတ်လိုက်ပါချေ၏။

“အို အရှင်၊ ဤအကြိမ်တွင်မူ အရှင့်အား ပြန်၍ မေးပါရစေ”ဟု ဆိုလျှင် သူပရိသတ်မှာ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်လာသည်။ “ဒီတပွဲတွင် ဤအရှင်အား ဒို့မြို့စားကြီးက အနိုင်ကြပေတော့မည်”ဟု အားပါးတရ ဖြစ်လာကြသည်။

“မေးနိုင်၏ ဒကာတော်၊ မေးလိုရာကို မေးလော့။”

“အို အရှင်၊ နတ်ရှိသည်။ နတ်တို့၏ သက်တမ်းမှာ အနှစ် တသောင်းဖြစ်သည်ဟူ၍ ဆိုခဲ့သည်မှာ အရှင်၏ နှုတ်ဖြစ် စကား ပါလား။ သို့မဟုတ် ထိုစကားကို မည်သူက မြှက်ဆိုပါသနည်း။ နားထောင်၍ကား ကောင်းပါ၏။ သို့သော် ပုံပြင်ဆန်လှသော ကြောင့် အနှစ်သာရအဖြစ် ကျွန်ုပ်မမှတ်နိုင်။ မျက်မြင် ထင်ရှား လက်တွေ့မဟုတ်သောအရာကို ကျွန်ုပ် ယုံကြည် လက်ခံလေ့မရှိ။ ဤသို့ဆိုရသည်ကို ဝမ်းနည်းပါသည်။ ခွင့်လွှတ်ပါ အရှင်။”

အရှင်ကုမာရကဿပသည် ပါယာသိမြို့စား၏ ဆန္ဒကိုရိပ်စား မိပြီးသား ဖြစ်၏။ လက်တွေ့မဟုတ်သမျှ သူမယုံဟု ဆိုသော သူစကားနှင့်လိုက်ဖက်အောင် ဤသို့ မြှက်ကြားရလေသတည်း။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ဥပမာအားဖြင့် ထင်ရှားအောင် သင့်အား ငါဆိုအံ့။ ဤလောက၌ စက္ခုနှင့်ကွင်းအလင်းမရဘဲ စုံလုံးကန်းနေသော သူကန်း တယောက်သည် ရှိလေ၏။ ထိုသူ ကန်းက ဤသို့ ဆိုပေရာ၏။

“ဖြူနီညိုပြာစသော အရောင်အဆင်းတို့သည် မရှိကုန်။ ဆူကြံ နိမ့်မြင့် ချိုင့်ဝှမ်းမိုမောက်စသော ရုပ်ဝတ္ထုတို့လည်း မရှိကုန်။ မြစ်ချောင်း အင်းအိုင်၊ ရေမြေ သမုဒ္ဒရာတို့လည်း မရှိကုန်။ နေ၊ လ၊ နက္ခတ်၊ တာရာတို့လည်း မရှိကုန်။ ထိုထိုအလုံးစုံကို မြင်သူတို့ မရှိကုန်။ ငါသည် ထိုထို ဖြူနီညိုပြာစသည်တို့ကို၎င်း၊ ယင်းတို့ကို မြင်သူတို့ကို၎င်း ငါ မသိ၊ မမြင်။ ထို့ကြောင့် ဖြူနီညိုပြာ စသော အသွေးအရောင် များနှင့်တကွ ဤလောက ကြီးတွင် ဘာဆို ဘာမျှမရှိ ဟူ၍ ဆိုခဲ့သော် ထိုသူကန်းသည်

မှန်စွာကို ဆိုသည် ဖြစ်ရာပါသလော” ဟူ၍ မေးလိုက်သော အခါ၌ကား ပါယာသိမြို့စားနှင့်တကွ သူ၏ပရိတ်သတ်သည် ခေါင်းငိုက်စိုက် ကျသွားလေ၏။ “မည်သို့ ဆိုမည်နည်း” ဟု မြို့စား၏ အရိပ်အခြေကိုသာ အကဲခတ်နေကြကုန်၏။

“အို အရှင်၊ ထိုသူကန်းသည် သူမမြင်ရလေတိုင်း ဘာမျှ မရှိဟု ဆိုခြင်းမှာ မှန်စွာဆိုခြင်း မမည်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် အရာခပ်သိမ်းသည် မျက်ဝါးထင်ထင် ရှိနေသော ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်” ဟု ဆိုရလေ၏။

“အို ဒကာတော်၊ ကောင်းလေစွ။ သင်၏ စကားဖြင့်ပင် သင်ကိုယ်တိုင် သူကန်း ဖြစ်နေပါပကောလား ဒကာတော်။ နတ်ရှိသည်။ နတ်တို့၏ သက်တမ်းမှာ တထောင် ဖြစ်သည် ဆိုချက်ကို လက်တွေ့မဟုတ်သဖြင့် မယုံနိုင်ဟု သင် ဆိုခဲ့၏။ ဒကာတော်၊ သင်ထင်သကဲ့သို့ တမလွန်ဟု ဆိုအပ်သော နတ် လောက၊ ဗြဟ္မာလောက။ ငရဲလောက စသည်တို့ကို ပကတိ မျက်လုံးဖြင့် မြင်အပ်သည်၊ မြင်နိုင်သည်ဟူ၍ မမှတ်အပ်။

“နာလော့ ဒကာတော်။ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသော သမဏ၊ ဗြာဟ္မဏတို့သည် လူနှင့်ဝေးကွာရာ တောအရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်လျက် နတ်မျက်စိသဖွယ်ဖြစ်သော “ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဏ်” ကို ရရှိအောင် အားထုတ်တော်မူကြကုန်၏။ မဖြစ် မနေ ကြိုးစားကြကုန်၏။

“ထိုသို့ ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းဖြင့် ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဏ်ကို ရရှိလာသောအခါ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤလောက ကို၎င်း၊ နတ်လောက၊ ဗြဟ္မာလောက၊ ငရဲလောက စသည်တို့ကို ၎င်း၊ သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သော သတ္တဝါများကို၎င်း၊

အရှိကို အရှိအတိုင်း၊ အဖြစ်ကို အဖြစ်အတိုင်း မြင်ကုန်၏။
တမလွန်လောက ဟူသည်ကို ဤသို့သာ မှတ်အပ်သည် ဒကာ
တော်။ သင်ထင်သကဲ့သို့ တမလွန်လောကကို ပကတိ မျက်စိ
ဖြင့် မြင်အပ်သည်ဟူ၍ မမှတ်အပ်။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ဤငါဆိုအပ်သော ဥပမာ စကား
ရပ်များကို ထောက်သော အာဖြင့်လည်း သင့် အယူဝါဒ
ဟောင်းကို စွန့်ပယ်ကာ တမလွန်လောကသည် ရှိ၏ ဟူသော
အယူသစ်၌ ဖြစ်ပါတော့လား ဒကာတော်” ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ၌လည်း ပါယာသိမြို့စားကား ခေါင်းခါမြဲသာ
ခါနေ၏။ သုလေ့လာ ဆည်းပူးထားသော သုတသနများကို
အကိုးအကားပြုကာ အလျော့မပေးလေဘဲ ဤသို့ ဆိုပြန်၏။

“အို အရှင်၊ အရှင်ကား ကျွန်ုပ် ကြားဘူးသည့်အတိုင်း
ပင် စကားအရာတွင် ချေခံ သာယာစွာ ဆိုတတ် လှစွာ၏။
အကြောင်း အချက် အလက်များနှင့် အကွက် ဆိုက်အောင်
ဥပမာ ဥပမေယျများကိုလည်း ထုတ်ဆောင်၍ ပြသခြင်း၌ သူမတူ
အောင်ပင် လိမ္မာကျမ်းကျင်လှကြောင်း ကျွန်ုပ် လက်တွေ့ဖြစ်
ရပါပြီ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ အယူဝါဒကိုကား ပိုလဲကျဆုံး
သွားအောင် အရှင်သည် မတတ်နိုင်ခဲ့။ ကျွန်ုပ်၏ ဝါဒအတွက်
အခိုင်အမာ အထောက်အထား ပြုစရာ များစွာ ရှိပေသေး၏
ဟူ၍ ပါယာသိ မြို့စားသည် အရှင် သူမြတ်အား အကိုး
အထောက်ဖြင့် ခြိမ်းချောက်ဝင့်ဝါ၍ ဆိုပြန်သောအခါ အရှင်
သူမြတ်မှာ အပ်သွားရာကို အပ်ချည်ပါရပြန်လေ၏။

“အသို့နည်း ဒကာတော်။ သင့် အထောက် အထားကို
ငါ့အား ဆိုပါလော့။”

“သည့်လိုပါ အရှင်၊ သီလသမာဓိ အကျင့် သိက္ခာဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော သူတော်စင် ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်များကို၎င်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ် များကို၎င်း ကျွန်ုပ် တွေဘူး မြင်ဘူးပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် အားလုံးတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်မည်ကိုလည်း ကြောက်ကြ၏။ နာမကျန်း ရှိမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်ကြ၏။ အိုရမည်ကိုလည်း ကြောက်ကြ၏။ သေရမည်ကိုလည်း လန့်ကြ၏။ ကျန်းမာချမ်းသာ စွာဖြင့် အသက်ရှည်ရှည် နေလိုကြသည် ဖြစ်ကြောင်း သိရပါ သည်။

“အို အရှင်၊ ထိုသူ ထိုသူတို့ကို ကြည့်ကာ ကျွန်ုပ်မှာ ဤသို့ အကြံ ဖြစ်လာပါ၏။ ထိုသူတို့သည် အကယ်၍ ငါတို့သည် ဤဘဝမှ စုတေခဲ့သော် ဤဘဝထက် မြတ်သည် ဖြစ်လတံ့။ နတ်ရွာသူဂတိဘုံတို့၌ နတ်တို့၏ စည်းစိမ်ကို ခံစား စံစားကြရ ကုန်လတံ့ဟု သိကုန်ငြားအံ့။ တမလွန်လောက၏ စည်းစိမ် သုခကို စံစားရန်အတွက် လက်ရှိ လူ့အသက်ကို အဆိပ်ခပ်၍ သော် လည်းကောင်း၊ ကြီးဆွဲချ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ခေထ ဆင်း၍သော် လည်းကောင်း၊ ချောက်ကမ်းပါး၌ ခုန်ချ၍သော် လည်းကောင်း သေနည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် သက်ဆုံးစီရင် ကြကုန် မှ၏။ ဤသို့ကား မပြုလုပ်ကြလောဘဲ လက်ရှိ သူ့ ဘဝ၌သာ တွယ်ကပ်၍ နေကြသည်ကိုသာ ကျွန်ုပ်တွေ့ရ၏။

“အို အရှင်၊ ဤသို့ လက်ရှိဘဝ၌တွယ်ကပ် နေကြသည်ကို သောက်ခြင်းအားဖြင့်လည်း တမလွန်လောက မရှိ။ သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ သတ္တဝါသည် ပြန်၍မဖြစ်။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ တို့၏ အကျိုး ဝိပါက်ဆိုသည် မှာလည်း လုံးဝ အနိပ္ပာယ်မရှိ

၃၆၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကြောင်းထင်ရှားပါသည်။ ထို့ကြောင့်ကျွန်ုပ်အယူဝါဒသာ အမှန် ဖြစ်၏”ဟု လျှောက်လေ၏။

ဝါဒလွန်ပဲ့မှာ အကြိတ်အနယ် ဖြစ်နေ၏။ ပါယာသိမြို့စား ကလည်း အလျော့ မပေး။ အရှင် ကုမာရကဿပကလည်း ဆုတ်နှစ်ခြင်း မရှိ။ အပြန်ပြန် အလွန်လွန် အခြေအတင် စစ်ရေး ငင်လျက် ရှိနေကြလေရာ ပတ်ဝန်းကျင် ပရိသတ်လည်း ခပ်မဆိတ် ငေးငိုင်၍သာ ကြည့်နေ ကြကုန်၏။

“အို ဒကာတော်၊ သင့်အား ဥပမာတခု ငါ ပြဆိုဦးအံ့။ ဥပမာသည်ကား အကျိုးများလှ၏။ ဥပမာဖြင့် ဆောင်ပြသော် အသိဓာတ်ခံ ရှိသူတို့သည် ဆိုလိုချက် အဓိပ္ပာယ်ကို သိလွယ်၊ မြင်လွယ် ကုန်၏။

ကိုယ်ဝန်ဆောင်ပုဏ္ဏား ဥပမာ

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ရှေးအခါက ပုဏ္ဏားတယောက် တွင် မယားနှစ်ယောက် ရှိလေသတတ်။ တဦးသော မယား၌ ၁၂ နှစ်အရွယ် သားတယောက်ရှိ၏။ တဦးသော မယားကား ကိုယ်လေးလက်ဝန်နှင့် မီးဖွားခါနီး ဖြစ်၏။

တနေ့တွင် ထို မယားနှစ်ယောက်၏ လင်ဖြစ်သူ ပုဏ္ဏား သေဆုံးသွားလေရာ ကျန်ရစ်သောသားက ဖခင်၏ မယား၊ မိမိ၏ မိဒွေး (ဗိုက်ကြီးမ)အား အမွေတောင်းလေ၏။ “အို အမိ ရှိ ပစ္စည်း အားလုံးသည် ငါ့ ပစ္စည်းချည်းသာတည်း။ သင့်နှင့် ဘာမျှမဆိုင်။ ရှိပစ္စည်း အရပ်ရပ်ကို ငါ့အား အပ်လော့”ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ မိဒွေးဖြစ်သူက “အမောင်၊ ငါ မွေးဖွားပြီးအောင် ဆိုင်းငံ့ဦးလော့။ အကယ်၍ သားယောကျ်ားဖွားအံ့၊ ရှိပစ္စည်း၏ ထက်ဝက်သည် ငါ့သားအတွက် ဖြစ်လတံ့။ သမီးဖွားခဲ့လျှင်မူ ငါ့သမီးသည် သင်၏အလုပ်အကျွေးဖြစ်လတံ့ဟု ဆို၏။ သုံးကြိမ် တိုင်တိုင်တောင်းလျှင် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဤအတိုင်းဆို၏။

သို့သော်လည်းမရ။ ထိုသားကထပ်တလဲလဲ အမေ့တောင်း နေရကား ထိုမိန်းမမှာ ကြံရာမရ ဖြစ်နေလေ၏။ ပစ္စည်းကိုလည်း မပေးရက်၊ လက်လှုတ်မခံနိုင်။ ခလေးကလည်း မမွေးသေးသဖြင့် အခက်ကြုံနေ၏။

“ငါ့လင်ပစ္စည်းကို ဘယ်နည်းနှင့်မှ သင်းလက် မအပ်နိုင်” ဟူ၍ ထိုမိန်းမသည် ခလေးမွေးရန်အတွက် ဓားတလက်ကိုယူ၍ အခန်းထဲဝင်သွားပြီးနောက် “သားဖွားဖွား၊ သမီးမွေးမွေး ငါ့ အတွက် အမြတ်ဘဲ” ဟူ၍ သူဝမ်းဗိုက်ကြီးကို ဓားစိုက်၍ ခဲ့လေ၏။ ထိုအခါ ပစ္စည်းအတွက် လောဘရမက် အားကြီးလှသော ထိုမိန်းမ မိုက်ကား မိမိ၏လက်ချက်ဖြင့် မိမိ၏အသက်လည်းဆုံး၊ သား သန္ဓေလည်းဆုံး၊ ပစ္စည်းလည်းမရလေဘဲ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက် ရလေသတည်း။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ထိုအတူပင်လျှင် ဆင်ခြင်တုံတရား ကင်းမဲ့စွာဖြင့် ပရလောကကို ရှာဖွေနေသော သင်သည်လည်း ရှာရင်းပင် ထိုမိန်းမကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်လတံ့။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ တို့သည် အခွန် ရှည်စွာ တည်နေသည့် အလျောက် များစွာသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို တိုးပွားစေ

ကုန်၏။ သူ့ခပ်သိမ်းတို့၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ ကျင့်ကုန်၏။ သတ္တဝေသာကကိုသနားသောကြောင့် နတ်၊ လူတို့အတွက် အကျိုးများစေခြင်းငှာ ကျင့်ကြကုန်၏။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ဤငါ့ဆီအပ်သော ဥပမာစကားရပ်များကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့်လည်း တိမ်းပါးရှုံးစောင်း သင်၏အယူဝါဒဟောင်းကို စွန့်ပယ်ပြီးလျှင် “တမလွန် လောကသင်္ဃာရှိ၏။ သတ္တဝါသည်သေသည်၏အခြားမဲ့၌ ဘဝသစ်၌တဖန်ဖြစ်၏။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးဝိပါက် သည်လည်း စင်စစ်ရှိသည်ပင်ဖြစ်၏” ဟူ၍ ဤသို့သာ ဝါဒသစ်ဖြစ်ပါစေတော့လား ဒကာတော်။”

အရှင်ကုမာရကဿပသည် စိတ်ရှည်ရှည်ထား၍ ပါဿာသိမြို့စားအား အမြင်မှန် ဝါဒသစ်ရစေခြင်းငှာ ဆွဲသော်လည်း မြို့စားကား အကျောက်အကန်ပင် ငြင်းဆန်ရုန်းကန်နေလျက်ပင်။

“အို အရှင်၊ သင့်စကားသည် နားထောင်ကောင်းပေ၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်အား သာယာခြင်း မဖြစ်စေနိုင်ပါ။ ကျွန်ုပ်၏ ဝါဒကို ဤသို့သော အဆိုမျိုး၊ အပြောမျိုးဖြင့် သင့်အောက်သို့ ကျွန်ုပ် တိုးလျှိုးလာလိမ့်မည်ဟု မမျှော်လင့်ပါနှင့်။ ကျွန်ုပ်၏ ဝါဒကား သိန့်စွဲသည်ထက်ပင် မြဲစွာ၏။ မြဲခိုင်စေသည့် လက်တွေ့သာဓကတွေကလည်း ကျွန်ုပ်မှာ များလှစွာ၏။ သင့်မှာ ဥပမာတွေပေါများလှသည့်နည်းတူ အကျွန်ုပ်မှာ ယုံကြည်နိုင်လောက်သော အကိုးအထောက် အတွေ့အကြုံများလှ၏။ အရှင်၌ ဝန်မလေးအံ့၊ ကျွန်ုပ်တင်ပြလိုပါသေး၏။ အသို့နည်းအရှင်။”

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ငါ့၌ တစုံတရာ ဝန်မလေးခြင်း မရှိ။ သင် တတ်နိုင်သလောက် ငါ့အား တင်ပြပါလေအံ့” ဟု ခွင့်ပြုလျှင်

ပါယာသိမြို့စားသည် စိတ်ဝင်စားဘယ်ကောင်းလှသော သူ၏ လက်တွေ့ သာဓကတခုကို ဤသို့ တင်ပြလေ၏။

“အို အရှင်၊ တနေ့သ၌ ကျွန်ုပ်၏ မင်းမှုထမ်းများက ခိုးသူ တဦး ဖမ်းဆီး၍ ကျွန်ုပ်ထံ ဆက်သကြ၏။ ဤသူအား မည်သို့ စီရင်ရမည်နည်း ဟူ၍ ကျွန်ုပ်ထံ အမိန့်တောင်းခံကြကုန်၏။

“ထိုအခါ ငါ့ဝါဒခိုင်မာမှုအတွက် ထိုသူဖြင့် အမြတ်ထုတ် မည်ဟု ရုတ်ချင်း စိတ်ကူးပေါက်လာသည့်အလျောက် မင်းချင်း တို့အား ဤသို့ ကျွန်ုပ် အမိန့်ပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုသူအား အရှင် လတ်လတ် အိုးစရည်းကြီး၌ ထည့်စေ၍ အိုးဝကို အလုပ်ပိတ် ခိုင်းသည်။ ထိုနောက် အိုးတခုလုံးကို မြေသရွတ်တို့ဖြင့် အထပ်ထပ် ထူထဲစွာ လိမ်းကျံစေပြီးနောက် ထိုအိုးကို မီးပြင်းထိုး၍ အဖုတ် ခိုင်းခဲ့သည်။

“မင်းချင်း ယောက်ျားတို့လည်း ကျွန်ုပ်၏ အမိန့်အတိုင်း ထိုအိုးကို မီးဖုတ်ကြကုန်သည်။ အိုးတွင်းက သူခိုး သေလောက်ပြီ ထင်ရသောအခါ ကျွန်ုပ်နှင့်တကွ အားလုံးက ထိုအိုးကို ဝိုင်းထား ကြပြီး ချွံသရွတ်များကို ခွာ၍ အိုးကို ဖွင့်ပြီးလျှင် ထိုသူ၏အသက် အဘယ်က ထွက်လေမည်နည်းဟူ၍ မျက်လုံးပေါင်း ရာထောင်ဖြင့် ကြည့်ကြကုန်သော်လည်း ထိုသူ၏အသက်ကို မြင်သူ တယောက်မျှ မရှိ။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်လည်း မမြင်။ အခြားသူတို့လည်း မမြင်ကုန်။

“အို အရှင်၊ ကျွန်ုပ်တင်ပြသော ဤလက်တွေ့သာဓကအား ဖြင့်လည်း တမလွန်လောက ဟူသည် တကယ် မရှိကြောင်း ကောင်းစွာ ထင်ရှားနေပေသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်၏ အယူဝါဒကို သက်မလွှတ်နိုင်ပါ” ဟု ဆို၏။

၃၆၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကုန်၏။ သူခပ်သိမ်းတို့၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ ကျင့်ကုန်၏။ သတ္တလောကကိုသနားသောကြောင့် နတ်၊ လူတို့အတွက် အကျိုးများစေခြင်းငှာ ကျင့်ကြကုန်၏။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ဤငါ့ဆီအပ်သော ဥပမာစကားရပ်များကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့်လည်း တိမ်းပါးရှုံးစောင်း သင်၏အယူဝါဒဟောင်းကို စွန့်ပယ်ပြီးလျှင် “တမလွန် လောကသင်္ဃာရှိ၏။ သတ္တဝါသည်သေသည်၏အခြားမဲ့၌ ဘဝသစ်၌တဖန်ဖြစ်၏။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးဝိပါက် သည်လည်း စင်စစ်ရှိသည်ပင်ဖြစ်၏” ဟူ၍ ဤသို့သာ ဝါဒသစ်ဖြစ်ပါစေတော့လား ဒကာတော်။”

အရှင်ကုမာရကဿပသည် စိတ်ရှည်ရှည်ထား၍ ပါဿာသိမြို့စားအား အမြင်မှန် ဝါဒသင်ရစေခြင်းငှာ ဆွဲသော်လည်း မြို့စားကား အကျောက်အကန်ပင် ငြင်းဆန်ရုန်းကန်နေလျက်ပင်။

“အို အရှင်၊ သင့်စကားသည် နားထောင်ကောင်းပေ၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်အား သာယာခြင်း မဖြစ်စေနိုင်ပါ။ ကျွန်ုပ်၏ ဝါဒကို ဤသို့သော အဆိုမျိုး၊ အပြောမျိုးဖြင့် သင့်အောက်သို့ ကျွန်ုပ် တိုးလျှိုးလာလိမ့်မည်ဟု မမျှော်လင့်ပါနဲ့။ ကျွန်ုပ်၏ ဝါဒကား သံနုစွဲသည်ထက်ပင် မြဲစွာ၏။ မြဲခိုင်စေသည့် လက်တွေ့သဘောတွေကလည်း ကျွန်ုပ်မှာ များလှစွာ၏။ သင့်မှာ ဥပမာတွေပေါများလှသည့်နည်းတူ အကျွန်ုပ်မှာ ယုံကြည်နိုင်လောက်သော အကိုးအထောက် အတွေ့အကြုံများလှ၏။ အရှင်၌ ဝန်မလေးအံ့၊ ကျွန်ုပ်တစ်ပြုလိုပါသေး၏။ အသို့နည်းအရှင်။”

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ငါ့၌ တစ်စုံတရာ ဝန်မလေးခြင်း မရှိ။ သင် တတ်နိုင်သလောက် ငါ့အား တင်ပြပါလေအံ့” ဟု ခွင့်ပြုလျှင်

ပါယာသိမြို့စားသည် စိတ်ဝင်စားဘယ်ကောင်းလှသော သူ၏ လက်တွေ့ သာဓကတခုကို ဤသို့ တင်ပြလေ၏။

“အို အရှင်၊ တနေ့သ၌ ကျွန်ုပ်၏ မင်းမှုထမ်းများက ခိုးသူ တဦး ဖမ်းဆီး၍ ကျွန်ုပ်ထံ ဆက်သကြ၏။ ဤသူအား မည်သို့ စီရင်ရမည်နည်း ဟူ၍ ကျွန်ုပ်ထံ အမိန့်တောင်းခံကြကုန်၏။

“ထိုအခါ ငါ့ဝါဒခိုင်မာမှုအတွက် ထိုသူဖြင့် အမြတ်ထုတ် မည်ဟု ရုတ်ချင်း စိတ်ကူးပေါက်လာသည့်အလျောက် မင်းချင်း တို့အား ဤသို့ ကျွန်ုပ် အမိန့်ပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုသူအား အရှင် လတ်လတ် အိုးစရည်းကြီး၌ ထည့်စေ၍ အိုးဝကို အလုံပိတ် ခိုင်းသည်။ ထိုနောက် အိုးတခုလုံးကို မြေသရုတ်တို့ဖြင့် အထပ်ထပ် ထူထဲစွာ လိမ်းကျံစေပြီးနောက် ထိုအိုးကို မီးပြင်းထိုး၍ အဖုတ် ခိုင်းခဲ့သည်။

“မင်းချင်း ယောက်ျားတို့လည်း ကျွန်ုပ်၏ အမိန့်အတိုင်း ထိုအိုးကို မီးဖုတ်ကြကုန်သည်။ အိုးတွင်းက သူခိုး သေလောက်ပြီ ထင်ရသောအခါ ကျွန်ုပ်နှင့်တကွ အားလုံးက ထိုအိုးကို ဝိုင်းထား ကြပြီး ရှုံ့သရုတ်များကို ခွာ၍ အိုးကို ဖွင့်ပြီးလျှင် ထိုသူ၏အသက် အဘယ်က ထွက်လေမည်နည်းဟူ၍ မျက်လုံးပေါင်း ရာထောင်ဖြင့် ကြည့်ကြကုန်သော်လည်း ထိုသူ၏အသက်ကို မြင်သူ တယောက်မျှ မရှိ။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်လည်း မမြင်။ အခြားသူတို့လည်း မမြင်ကုန်။

“အို အရှင်၊ ကျွန်ုပ်တင်ပြသော ဤလက်တွေ့သာဓကအား ဖြင့်လည်း တမလွန်လောက ဟူသည် တကယ် မရှိကြောင်း ကောင်းစွာ ထင်ရှားနေပေသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်၏ အယူဝါဒကို လက်မလှုတ်နိုင်ပါ” ဟု ဆို၏။

အိပ်မက် ဥပမာ

ထိုအခါ အရှင်ကုမာရကဿပမှာ မြို့စား၏ ထိုသာဓကကို ချေပရန်အတွက် လက်နက်တမျိုး ရှာရပြန်၏။ လက်နက်ဆိုသည် မှာလည်း ဝန်နှင့်အား မြားနှင့်လေး ဆိုသကဲ့သို့ သင့်တင့်ညီမျှ သော လက်နက်ဖြစ်မှသာ ဆီလျော်မည် ဖြစ်သည့်အလျောက် မြို့စား၏ သာဓကနှင့် လိုက်ဖက်သော ဥပမာတမျိုးဖြင့် မြို့စား၏ မာန်စွယ်ကို ချိုးတော်မူရလေ၏။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ သင် နေ့အခါများတွင် အိပ်ဘူး ပါသလော။ အိပ်သောအခါ အိပ်မက်များကော မက်ဘူးပါ သလော” ဟု မေး၏။

“အို အရှင်။ အိပ်လည်း အိပ်ဘူးပေ၏။ အိပ်မက်များလည်း ခဏ ခဏပင် မက်ဘူးပါ၏” ဟု ဖြေ၏။

“အို ဒကာတော်၊ သင် အိပ်စက်၍ အိပ်မက် မက်သော အခါ သင့်အပါးဝယ် မောင်းမိသံ အခြွေအရံ အစောင့် အရှောက်များ ရှိနေပါသလော” ဟု မေး၏။

“အို အရှင်၊ ရှိပေ၏။”

“အို ဒကာတော်၊ ထိုမောင်းမိတို့သည် သင်၏ ထွက်သက် ကို၎င်း၊ ဝင်သက်ကို၎င်း မြင်ကြပါကုန်သလော”

“မမြင်ပါကုန် အရှင်။”

“ဒကာတော်မြို့စား၊ အသက်ထင်ရှား ရှိနေပါသော သင်၏ ထွက်သက်ကို၎င်း၊ ဝင်သက်ကို၎င်း မမြင်ကြကုန်ပါဘဲ

လျက် သေသူ၏ ဝင်သက်၊ ထွက်သက်ကို အဘယ်မှာလျှင် မြင်ပါ
အံ့နည်း။ ဒကာတော်၊ ဤသာဓကကို ထောက်ခြင်း အားဖြင့်
လည်း တမလွန်လောကဟူသည် တကယ်ပင်ရှိကြောင်း ကောင်း
စွာ ထင်ရှားသဖြင့် သင်၏ အယူဝါဒဟောင်းကို ပြောင်းပြန်
လှန်၍ အမြင်မှန် ဝါဒသစ်ဘက်သို့ မျက်နှာ မူပါတော့လား
ဒကာတော်။”

အရှင်သူမြတ်၏ ချေပချက် အချက် ပိုင်လှသောကြောင့်
မြို့စား၏ ဘက်တော်သားများသည်ပင် အဟုတ်သားပါကလား
ဟူ၍ ပျော့ယိုင်လာကုန်တော့၏။ တချို့က လက်တွေ့ စမ်းသပ်
သည့်သဘောဖြင့် ‘ရှူးရှဲ’ ဘယ်မြင်ရလို့လဲ။ ဒို့မြို့စားကြီးခမျာ
လမ်းလဲ့ အယူလဲ့ နေရှာပါ ပကော ဟူ၍ အမြင်မှန် ရလာ
ကုန်သော်ငြားလည်း ပါယာသိမြို့စားကား ယိုင်ဘို့ဝေးစွ နဲ့ရုံ
မျှပင်နဲ့လာသည့်အမှုအရာကို မတွေ့ရရုံမက နောက်ထပ် သာဓက
တထစ်ဖြင့် တိုက်စစ် ဆင်ပြန်လေ၏။

“အို အရှင်၊ အရှင်၏ တည်ကြည်သော သိက္ခာ သမာဓိကို
လေးစားပါ၏။ ရိုသေပါ၏။ သို့ရာတွင် အရှင်အား ကျွန်ုပ်က
နောက်ဆုတ်၍ ပိုးမွှေးသလို မွှေးမြူလာခဲ့ရသော ဝါဒကို မချေ
ဖျက်နိုင်ပါ။ ယုတ္တိမတန်၊ သမံကာလျှကာ အပေါ်စား ဝါဒမျိုး
ဆိုချေက နွားကုပ်လက်ကိုင် သဘောမျိုးဖြင့် ကျွန်ုပ် ဆုပ်ကိုင်
ထားမိမည် မဟုတ်ပါ။ ယခုကျွန်ုပ်၏ဝါဒမှာ လက်တွေ့ ကျကျ
သုံးသပ်ပြီးမှ စွဲယူလက်ခံလာသည့် သဘာဝ ဝါဒ ဖြစ်သော
ကြောင့် ဆိုဝါဒကို အသက်နှင့်စက်၍ ကျွန်ုပ် တွယ်ဖက်မည်ပင်
ဖြစ်ပါသည်။

၇၆၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“အို အရှင်၊ နက်နဲသောသာဓကတရပ်ဖြင့် အရှင် ရှေ့တွင် မှတ်ကျောက်တင်ပြလိုပါသေး၏။ ဝန်မလေးက ခွင့်ပြု နိုင်ပါ မည်လား” ဟု ဆို၏။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ သင်နှင့် စကား ဆိုရခြင်းအတွက် ငါ့မှာ တစုံတရာ အနှောက်အယှက် မရှိ။ ချမ်းသာပါ၏။ သင် ပြလိုသော သာဓကကို ငါ့အား ပြလော့” ဟု ခွင့်ပြု လေ၏။ ထိုအခါ ပါယာသိမြို့စားက ခိုးသားတဦး၏သာဓကကို ထုတ်ပြ ပြန်၏။

“အို အရှင်၊ နားဆင်တော် မူပါလော့။ တခါသ၌လည်း မင်းချင်းတို့သည် ခိုးသူတဦးဖမ်း၍ ကျွန်ုပ်အားဆက်လှာကုန်ပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်ဝါဒခိုင်မာမှုအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေ လိုသဖြင့် ထိုခိုးသူအား ကျွန်ုပ် ဤသို့ စီရင်လိုက်၏။

“အို အရှင်၊ ကျွန်ုပ် မည်သို့ ထိုခိုးသူအား စီရင်သည်ထင် သနည်း။ အရှင်လတ်လတ် ချိန်ခွင်ထဲ ထည့်၍ ချိန်ပြီး အလေး ချိန်ကို မှတ်သားထားသည်။ ထိုနောက် ထွက်သက် မရှိရအောင် လည်မျိုကို လွန်ကြီးတို့ဖြင့် တအားကုန် ဖျစ်ညှစ်၍ အစ်သတ် လိုက်သည်။ ထိုသူ သေသွားသည်။ သူ့အလောင်းကို တဖန် ချိန်ခွင်ထဲထည့်၍ ပြန်ချိန်ကြည့်သည်။ ထိုအခါ အသက် ရှင်စဉ် ကထက် အလေးချိန်များ ပို၍ လေးလာ သည်ကို တွေ့ရ၏။ လေးခြင်းကား ထိုလူ၏အသက်အပြင်လောကတခုသို့ထွက်မသွား လောဘ် သူ၏ကိုယ်ထဲ၌သာ ရှိနေကြောင်း ထင်ရှား၏။

“အို အရှင်၊ ဤ သူသေကော သာဓကကို ထောက်ခြင်း အားဖြင့်လည်း တမလွန် လောကဟူသည် မရှိ။ သေသည်မှ နောက်၌ မည်သည့်သတ္တဝါမှ မဖြစ်ကြောင်း ကောင်းကောင်း

ကြီး ထင်ရှားနေသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်၏ ဝါဒကို အဘယ်မှလျှင် လက်လှုပ်နိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု ဆို၏။

ရဲရဲညီသောသံတော့ခဲ ဥပမာ

ထိုအခါ အရှင်ကုမာရကဿပသည် မြို့စား၏ သာဓကကို ကျေ ပျောက်အောင် ဖျောက်နိုင်မည့် ဥပမာကို ရှာရပြန်၏။ သင့်လျော်သည့် ဥပမာသည် ဉာဏ်၌ အသင့် ထင်လာ၏။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ သင် တင်ပြ သွားသော သူသေ ကောင် သာဓကနှင့် ပတ်သက်၍ သင် စဉ်းစားနိုင်ရန် သင့်အား ငါ ဥပမာဖြင့် ပြအံ့။ ဥပမာသည် ဆိုလိုချက်အနက်ကို လွယ်ကူ ထိရောက်စွာ သိထင်စေခြင်းအကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်၏။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ လူသားတယောက်သည် သံတုံးကြီး တခုကို မီးဖုတ်သည် ဆိုကြပါစို့။ အပူရှိန်၏ ပြင်းထန်သော ဒဏ်ကြောင့် ထိုသံတုံးကြီးသည် ရဲလာ၏။ ထိုအခါတွင် ထိုလူ သည် သံတုံးကြီးကို မီးတွင်းမှ ဆယ်ယူ၍ ချိန်ခွင်တွင် ထည့်ကာ ချိန်ကြည့်ပြီးနောက် ထိုသံတုံးကြီး အအေးခံထား၏။ အေးသော အခါ တဖန် ချိန်၍ကြည့်ပြန်၏။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ထိုသံတုံးကြီးသည် တခုသာတည်း။ နှစ်ခု မဟုတ်။ ချိန်ခွင်တွင် စက်၍ ချိန်ကြည့်သော အခါတွင် ထိုသံတုံးကြီးသည် ပူသောအခါနှင့် အေးသောအခါ မည်သည့် အခါ၌ ပို၍ ပေါ့ပါး ပါသနည်း။ ပို၍ ပျော့ပျောင်းပါသနည်း။ ပို၍ လိုရာကို ပြုပြင်၍ ရပါသနည်း။ ပူသော အခါမှာ ပို၍ လေးသလော။ အေးသော အခါမှာ ပို၍ လေးသလော။ သင့် စိတ်၌ နှစ်ချိုက်သလို ဖြေဆိုနိုင်ပါသည်” ဟု မေး၏။

၃၆၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“ပူသောအခါတွင် ပို၍ ပေါ့ပါသည် အရှင်။”

“ကောင်းလေစွ၊ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။”

“အို အရှင်၊ ထိုသံတုံးသည် အပူတေဇော ဓာတ်နှင့် တွန်းကန်မှု ဝါယော လေဓာတ်တို့နှင့် ထိတွေ့မိသောအခါ အခိုးအလှိုင်းများ ထွက်ကာ ရဲလာပါသည်။ ထိုဓာတ် နှစ်ပါးတို့၏ တွန်းကန်မှု အရှိန်ကြောင့် ရဲရဲ ပူလောင်နေသည့် အခိုက်တွင် ထိုသံတုံးကြီးသည် ပို၍လည်းပေါ့၊ ပို၍လည်း ပျော့ပျောင်း၊ လိုသလို ရရှိအောင် ပြုလုပ်ရာတွင် ပို၍လည်း အပြုအပြင်ခံ၍ လွယ်ကူပါသည်။ အေးသွားသော အခါ၌ကား အပူဓာတ်နှင့် လေဓာတ်တို့ ကင်းကွာ၍ သွားပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ပို၍လည်း လေး၊ ပို၍လည်းမာ၊ ပို၍လည်း ပြုပြင်ရာ မခံ၊ လုပ်ချင်သလို လုပ်၍ မရ ဖြစ်သွားပါသည်” ဖြေ၏။

“အို ဒကာတော် မြို့စား၊ သင့်အပေါ်ကား သင့်ပေစေ။ ဤကိုယ်ကာယသည် သံတုံးကြီး အလားပင် ဖြစ်ချေ၏။ အသက်ကိုယ်ငွေ ဝိညာဏ်တို့နှင့် ထိတွေ့ မိလေသောအခါ ပို၍ ပေါ့လည်းပေါ့၏။ ပို၍ ပျော့လည်း ပျော့ပျောင်း၏။ ပို၍ အပြုအပြင်လည်း ခံ၏။ ထိုသို့ မဟုတ်လေဘဲ ဤကိုယ်ကာယသည် အသက်ဝိညာဏ်တို့နှင့် ထိတွေ့ရခြင်းအလျှင်းခရှိလေဘဲ ကင်းကွာနေသောအခါ၌ကား ပို၍ လေးလည်းလေး၊ မာလည်းမာ၊ ပို၍ အပြုအပြင်လည်းမခံ ဖြစ်လာ၏။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ဤသံတုံးကြီးဥပမာကို ထောက်သော အားဖြင့်လည်း သင့် အယူဝါဒကို စွန့်ကာ မှန်သော အယူဝါဒ၌ တည်ပါဘော့လား ဒကာတော်” ဟု ကျိုးကြောင်း ဆက်စပ်၍ ပြောဆို ငြားသော်လည်း ပါယာသိ မြို့စားကား

အစွဲမကျွတ်၊ သူဝါဒကို လက်မလှုတ်နိုင်ဘဲ ဆုပ်ကိုင်မြဲသာလျှင် ဆုပ်ကိုင်ထားရုံမက သာဓကဆင့်၍ပင် သူဝါဒမှန်ကန်ကြောင်းကို ရင်ဖွင့်ပြန်လေ၏။

“အို အရှင်၊ အရှင်၏စကားများသည် အသံဩဇာအားဖြင့် ပျားသဖွယ် ချိုလှပပါသော်လည်း အနှစ်သာရအားဖြင့်မူကား ကျွန်ုပ်အဖို့ ခါးသက်နေ၏။ ကျွန်ုပ် လက်မခံနိုင်သည့် အကိုး သာဓကတခုကို ကျွန်ုပ် ဆိုပါဦးအံ့။

“အို အရှင်၊ ကျွန်ုပ်ထံသို့ ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်လာသော ခိုးသူတယောက်အား ကျွန်ုပ် မည်သို့စီရင်၍ ကျွန်ုပ် ဝါဒအတွက် အထောက်အကူ ယူခဲ့သည် ထင်သနည်း။ ထိုခိုးသူအား ဒဏ်ရာ မပေါ်အောင် အသတ်ခိုင်းပြီး အသက် ဘယ်ကထွက်သနည်းဟု ကျွန်ုပ်တို့က ဝိုင်းကြည့်ကြသည်။ ထိုသူ အသက်ထွက်ခါနီးသော အခါ ပက်လက်အလှန်ခိုင်းပြီး အသက်ထွက်ရာကို စောင့်ကြည့် ကြကုန်သော်လည်း တယောက်မျှ မြင်သူမရှိ။ တဖန် ထိုသူအား အမှောက်ခိုင်းပြီး ရိုက်သည်။ ဘေးစောင်းထားပြီး ထုသည်။ စောက်ထိုးဆွဲပြီး နှက်သည်။ ဒဏ်ရာမပေါ်အောင် အမျိုးမျိုး နှိပ်စက်၍ အသက်ထွက်သည်ကို ဂရုတစိုက် စောင့်ကြည့်ကြသည်။ ကျွန်ုပ်နှင့်တကွ အသက်ထွက်သွားသည်ကို မည်သူမျှ မမြင်ကြ။ ထိုသူကား ရိုက်နှက်ခြင်း ဒဏ်ချက်အောက်တွင် တုတ်တုတ်မျှ လှုပ်ဖော်မရတော့။ မျက်စိရှိလျက်နှင့်သူ မမြင်။ နားရှိလျက် သူ မကြား။ နှာခေါင်းရှိလျက် သူ မနံ။ ကိုယ်ကာယရှိလျက် သူ ထိတွေ့ခြင်းမပြုတော့သည်ကိုသာ တွေ့ရပါ၏။

“အို အရှင်၊ ဤလက်တွေ့သာကေကိုထောက်သောအားဖြင့် လည်း ကျွန်ုပ်၏ဝါဒမှာ ခိုင်မြဲနေသည်ဖြစ်ပါလျက် ဘယ်အတွက် ထိုဝါဒကို ကျွန်ုပ် လက်လွှတ်နိုင်ပါမည်နည်း။”

တမလွန်လောကဟူသည် မရှိဟု အခိုင်အမာပြု၍ ဆိုလေ၏။

ခရုသင်းမှုတ်သော ယောက်ျား ဥပမာ

အရှင်ကုမာရကဿပသည် ထိုသာကေကို ခရုသင်းမှုတ်သော ယောက်ျား ဥပမာဖြင့် ရှင်းလိုက်လေသည်။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ရှေးက ခရုသင်းအမှုတ်ကောင်းသော ယောက်ျားတယောက်သည် တောရွာတရွာသို့ ရောက်သွား၏။ ထိုယောက်ျားသည် ရွာလယ်ခေါင်မှနေ၍ ခရုသင်း မှုတ်လိုက် သည်။ သာယာသောအသံသည် ရွာကိုလွှမ်း၍ ထွက်လာ၏။ ထိုအခါ တရွာလုံး အုံးအုံးကျက်ကျက်ဖြစ်သွားလေ၏။ ဘာသံပါ လိမ့်။ တယ်သာယာလှပါကလားဟူ၍ ထိုယောက်ျားထံသို့ချဉ် ကပ် လာကုန်ပြီး မေးမြန်းလာကြကုန်လေ၏။ ထိုအခါထိုယောက်ျား က ရိုးသားစွာပင် မှန်သောအတိုင်း ဤသို့ ဖြေ၏။

အချင်းတို့၊ ဤအရာကား ခရုသင်းပင်တည်း။ သင်တို့ စွဲမက် မပြေအောင် ကြားလိုကကြရသည့်အသံကား ဤခရုသင်း၏အသံ ဖြစ်ပါသည်ဟု ဖြေ၏။

ထိုအခါ ရွာသားတို့သည် ထိုယောက်ျားလက်မှ ခရုသင်း ကို ယူ၍ မြေပြင်၌ချကာ ဟယ် ခရုသင်း၊ မြည်လော့၊ မြည် လော့ဟူ၍ ခရုသင်းကို ပုတ်၍ ခိုင်းကြကုန်၏။ ခရုသင်းကား မမြည်လေ။ တဖန် ထိုခရုသင်းကို ဘေးစောင်းထား၍၎င်း၊

မှောက်လျက်ထား၍၎င်း၊ ထောင်လျက်ထား၍၎င်း၊ စောက်ထိုး ထား၍၎င်း၊ အမျိုးမျိုးထား၍ “ခရုသင်း မြည်လော့၊ မြည်လော့” ဟု သူတမျိုး ငါတဖုံ ဝိုင်းအံ့၍ အမြည်ခိုင်းသော်လည်း ထိုခရု သင်းကား မြည်ခြင်း မရှိ။

“ဒါယကာ မြို့စား၊ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်လာ၏။ ဤကျေးတောသားတို့ကား မိုက်မဲဘိစုဟု ခရုသင်းကိုယူကာ ရွာမှ ထွက်သွားလေတော့ရာ ရွာသားတို့လည်း ထိုယောက်ျားအား မျက်စိတဆုံး ကြည့်ကြပြီးနောက် ယင်းကိစ္စ နှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ အကြံဖြစ်ကြလေကုန်၏။

“ဩ ခရုသင်းဆိုသည်မှာ မှတ်သောသူ၊ မှတ်ခြင်းလုံ့လ ပယောဂလေနှင့် ထိတွေ့ စပ်နှောမိမှ အသံ ဖြစ်လာတာပါ ကလား။ မှတ်သူ မရှိ၊ မှတ်ခြင်းကြိယာ လုံ့လပယောဂမပါလျှင် အသံမမြည်ပါကလားဟူ၍ ဤတွင်မှ အမှန်တရားကို သဘော ပေါက်ကြလေကုန်သည်။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ဤအတူပင် ကိုယ်ကာယကား အသက် ကိုယ်ဇွေ ဝိညာဏ်တို့နှင့် ထိတွေ့ ပေါင်းဆုံမိလေသော အခါ လှုပ်ရှားလာပြီး ရှေ့သို့လည်း သွား၏။ နောက်သို့လည်း ဆုတ်၏။ ရပ်လည်းရပ်၏။ ထိုင်လည်းထိုင်၏။ အိပ်လည်းအိပ်၏။ မျက်စိဖြင့်လည်း ရူပါရုံကို မြင်၏။ နားဖြင့်လည်း သဒ္ဒါရုံကို ကြား၏။ နှာခေါင်းဖြင့်လည်း ဂန္ဓာရုံကို နှမ်း၏။ လျှာဖြင့်လည်း ရသာရုံကို လျက်၏။ ကိုယ်ဖြင့်လည်း ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို ထိတွေ့၏။ စိတ်ဖြင့်လည်း ဓမ္မာရုံကို သိ၏။ ဤကိုယ်သည် အသက် ကိုယ်ဇွေ ဝိညာဏ်တို့နှင့် ကင်းကွာသောအခါ ရှေ့သို့လည်းမတက်၊ နောက် သို့လည်း မဆုတ်။ ရပ်လည်း မရပ်၊ ထိုင်လည်း မထိုင်၊ အိပ်လည်း

၃၇၂ ○ ဒုက္ခကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မအိပ်လေ။ မြင်လည်း မမြင်။ ကြားလည်း မကြား။ နမ်းလည်း မနမ်း။ ထိတွေ့ခြင်းလည်း မပြု။ သိလည်း မသိလေ။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ဤဥပမာကို ထောက်သော အားဖြင့်လည်း သင့်ဝါဒခံယူချက်ကို လက်လွှတ်ကာ တမလွန် လောကသည် ရှိ၏ဟူသော အမှန်ဝါဒသစ်၌ ဖြစ်ပါတော့လား ဒကာတော်” ဟု ရှေးနည်းတိုင်းပင် ဟောပြောရှယ်ချူ မိစ္ဆာ အယူကို ကျွတ်အောင် ချွတ်တော်မူသော်လည်း ပါယာသိ မြို့စားကား အရှင်၏ စကားကို အမူအရာအားဖြင့် အလေးအနက် ပြုသည့်တိုင်အောင် သူ၏ အယူဝါဒကား မလွတ်လေဘဲ ငွတ် ပေတော့နေသည်သာမက သူ၏ သုတေသနပြုချက်များကိုသာ ထပ်ဘလဲလဲ တင်ပြနေလေသတည်း။

“အို အရှင် ဥပမာ ဥပမေယျတို့ဖြင့် အကွက်ဝင် ဆီလျော် အောင် စပ်ဟပ်၍ အရှင်၏ ဆိုပြောချက်များမှာ လေးနက် သော အသွင်ကို အကယ်ပင် ဆောင်ပါပေသည်။ သို့သော် စစ်မှန်သော ဝါဒဘုရားကို လွယ်လွယ်နှင့် လက်လွှတ်လိုက်ပြီး ဝါဒသစ်တခု၏ လောင်းရိပ်အောက်သို့ ကျရောက် ခိုဝင်ရမည် ဆိုသော အချက်ကိုကား ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ လက်မခံနိုင်အောင် ဖြစ်ရသည်ကို ဝမ်းနည်းပါသည်။ အကယ် ပင် မှားနေ၍ ပြုပြင်ရန် လိုအပ်လျှင်မူကား ဝန်လေးဘွယ် မရှိ။ ယခုမူ စိန်မှန်ကင်းစင်၍ ထင်းဖြစ်သည့် ကိန်းပျိုး အဆိုက်မခံနိုင်ပါ။ သဘောတရားကို အရှင်ဝန်မလေးက ရှုတော် မူပါဦး။ ကျွန်ုပ်တို့တို့ ကိုယ်တွေ့ ကျကျနန လေ့လာထား သောအရာ ပြစ်ပါသည်။ ထိုခွင့်ပြုနိုင်ပါသေး၏လား အရှင်”

ဟု ဆိုလျှင် အရှင်ကုမာရကဿပက မြို့စား၏ ဆန္ဒအတိုင်း လျှောက်ခွင့် ပြုလိုက်သောအခါ အောက်ပါ သာဓကတခုကို ထုတ်ပြုပြန်လေ၏။

“အို အရှင်၊ တခါတွင်လည်း မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် ခိုးသူတဦးကို ဖမ်းဆီး၍ ကျွန်ုပ်ထံ အပ်နှံလာကြသည့်အခါ ကျွန်ုပ်၏ ဝါဒခိုင်မှုအတွက် ထိုသူအား ကျွန်ုပ် မည်သို့ အသုံးချ လိုက်သည် ထင်သနည်း။”

“အို အရှင်၊ ကျွန်ုပ်သိချင်၍ လေ့လာနေသည်ကား အသက် ထွက်မှု ဖြစ်လေရာ အသက်ထွက်မှု စူးစမ်းရန်အတွက် ထိုသူအား ကျွန်ုပ် ဤသို့အသုံးချလိုက်ပါသည်။ အသက်သည် ဤကိုယ်ထဲတွင် တနေရာ၌ တွယ်ကပ်နေမည်သာဖြစ်သောကြောင့် ထိုသူကိုယ်မှ အပေါ်ယံ အရေပါးများကို တလွှာချင်း တလွှာချင်း ခွာ၍ အသက်ကိုရှာသည်၊ မတွေ့ပါ၊ မမြင်ပါ အရှင်။”

“အို အရှင်၊ ဤသို့ အရေပါးကိုခွာ၍ အသက်ကို ရှာမတွေ့ သောအခါ အရေထူကို ခွာ၍ ရှာကြည့်ပြန်သည်။ မတွေ့ပါ၊ မမြင်ပါ။ ထိုနောက် အသားများကိုလှီး၍၎င်း၊ အကြောများကို တချောင်းချင်း တချောင်းချင်း ဖြတ်တောက်၍၎င်း၊ အရိုးများကို ခွာ၍၎င်း၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီများကို ဖောက်၍၎င်း တွေ့လိုတွေ့ငြား နေရာအနှံ့အပြားတို့၌ ပိုက်စိတ်တိုက်၍ ရှာပါသော်ငြားလည်း အသက်ကို မတွေ့ပါ၊ မမြင်ပါ။ ဤအသက်သည် ဘဝတပါးသို့ ထွက်သွားရိုးမှန်ခဲ့သော် ကေန်ပင် မြင်တန်ရာပါသည်။”

“အို အရှင်၊ ဤသာဓကကို ထောက်သောအားဖြင့်လည်း တမလွန်လောက မရှိဟူသော ကျွန်ုပ်၏ ခံယူချက် ဝါဒမှာ

မုန်ကန်ကြောင်း ထင်ရှားနေသည်ဖြစ်ရာ ထိုဝါဒကို အဘယ်
မှာလျှင် အကျွန်ုပ် စွန့်ခွာပါအံ့နည်း။ အရှင်ကိုကား ကျွန်ုပ်
လေးစားပါ၏” ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ၌လည်း ယင်းလျှောက်တင်ချက် သာဓကကို ချေပရန်
အရှင်ကုမာရကဿပအဖို့ ဥပမာ ရှေးဦးစွာ ဖြေဆိုလျှင်
မြိုက်ကန် ကျဆောက်လာလေ၏။

မီးကို လုပ်ကျွေးသောရသေ့ ဥပမာ

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ သင် မည်သို့ပင် ငါ့စကားများကို
ဖယ်ရှား၍ ငြင်းဆန်နေစေကာမူ ငါ၏မျှော်လင့်ချက် မကုန်သေး။
သင်၏ ဆိုပြောချက်များက အသိဉာဏ် ဦးနှောက်ကောင်းသူ
တဦးဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေ၏။ ယိုးကြာင့် သင်ကဲ့သို့သော
အဖိုးတန် လူတယောက်အား ပြောဟောရန် ငါ၌ ဝန်မသေး။
ငါ့မှာ ဆင်းရဲခြင်းမဖြစ်။ သင့်အား ဥပမာတချက်ဖြင့် ငါလက်
ကမ်း၌ ခေါ်ခိုအံ့။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ရှေးက မီးကို အလုပ်အကျွေးပြု
နေသော ရသေ့တပါးသည် တောရကျောင်းသစ်မ်းတစ်ခု နေလေ
သတတ်။ တနေ့သ၌ လှည်းအုပ် တအုပ်သည် တီရင်း
ကျောင်းသစ်မ်းအနီးတွင် ခေ့နီးချကာ တညဉ့်တည်းမှ အိပ်၍
ထွက်သွားကြလေရာ ထိုအခါ တောနေရသေ့၌ ဤသို့ အကြံဖြစ်
လာလေသည်။ ‘ဤလှည်းစနီးချရာသို့ သွားရသော် ကောင်း
လေစွ။ ရှေးနေရာမှ ငါ့အတွက် တစ်ခုခု ရတန်လေရာ၏’ ဟု

ကြံပြီးလျှင် ထိုနေရာသို့ သွားလေ၏။ ရောက်လျှင် ထူးဆန်းစွာ ကလေးသူငယ်တယောက်ကို အံ့ဩစွာတွေ့ရလေသည်။

ရသေ့သည် ထိုသူငယ်ကို သနားသဖြင့် ကျောင်းသို့ ခေါ်ဆောင်ခဲ့ပြီးလျှင် ကောင်းမွန်စွာ မွေးမြူထား၏။ ထိုသူငယ်သည် တဆယ့်နှစ်နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်လာသောအခါ ရသေ့ဘွင် ကိစ္စတခု ပေါ်လာ၏။ ဇနပုဒ်တခုသို့ မသွားလျှင် မဖြစ်သောကိစ္စဖြစ်၏။

ရသေ့ခရီးထွက်ခါနီးတွင် ထိုသူငယ်အား ဤသို့ မှာထားခဲ့၏။ “ချစ်သား၊ ငါခရီးထွက်ရအံ့။ မီးကို လုပ်ကျွေးရစ်လော့။ မီးကိုမငြိမ်းအောင် ကြပ်ကြပ်သတိပြုလော့။ အကယ်၍ မီးငြိမ်းသွားခဲ့သော် သည်မှာ ထင်း၊ သည်မှာ ပဲခုပ်၊ သည်မှာ မီးပွတ်၊ မီးကိုပြန်မွေးကာ လုပ်ကျွေးရစ်လော့” ဟု မှာထားခဲ့ပြီး ခရီးထွက်သွားလေ၏။

ရသေ့ထွက်သွားလေသောအခါ မီးမသေအောင် ထင်းများကို ထည့်ဆိုက်ပြီး ကလေးဘဝ ကစားနေစဉ် မီးသည်ငြိမ်းသွားလေ၏။ ထိုအခါ ထိုသူငယ်သည် ရသေ့က မှာထားခဲ့သည့် အတိုင်း မီးရရှိစေခြင်းငှာ မီးပွတ်ကိုပွတ်ရမည့်အစား မပွတ်လေဘဲ မီးပွတ်ကိုခွဲလျှင် မီးထွက်မည်အထင်နှင့် ပဲခုပ်ဖြင့်ခွဲ၏။ မီးကား မထွက်လာ။

“အို ဒကာတော်၊ ထိုသူငယ်သည် မီးပွတ်ကို ထက်ခြမ်းခွဲ၍ မီးမထွက်သော် လေးစိပ်၊ ငါးစိပ်၊ ခြောက်စိပ် သေသည်ဖြင့် အစိပ်စိပ်အမှာမှာ ခွဲသော်လည်း မီးမထွက်။ နောက်ဆုံးတွင် ခွဲစိပ်သားသော မီးပွတ် အစအနများကို မီးထွက်စေရန် ဆိုထံ

၃၇၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထည့်၍ ထောင်းပြန်၏။ မီးကား မထွက်လာသောကြောင့် မီးမပွေးနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေ၏။

ရသေ့ပြန်ရောက်လာသောအခါ မီးကို လုပ်ကျွေးရဲ့လားဟု အရေးတကြီး မေးလေသောအခါ ထိုသူငယ်လည်း ဖြစ်ကြောင်း ကုန်စင်ကိုလျှောက်တင်လေ၏။ ရသေ့လည်း မသိဆိုးဝါး မိုက်ချက်သားကောင်းလှချည့်လား၊ ဆင်ခြင်တုံတရား ကင်းမဲ့စွာ ဘောက်မဲ့ကြောင့် မီးကိုရှာရသလဲဟု စိတ်ဖြင့် မြည်တုန်တောက်တီးကာ ထိုသူငယ်၏ရှေ့မှာပင် မီးပွတ်အစုံကိုယူ၍ ပွတ်လျှင် မီးရရှိလာလေ၏။

ထိုအခါ ရသေ့ကသူငယ်အား ဤသို့ဆုံးမလေ၏။ “ချစ်သား၊ မီးကို ဤသို့သာဖြစ်စေအပ်၏။ သင်ကား မိုက်ဘိစွ။ ဆင်ခြင်ကင်းမဲ့စွာ ပြုဘိစွ။ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသူကား သင်ကဲ့သို့ မည်သူမျှ မပြုလုပ်ကြ” ဟု ဆို၏။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ သင်ကား ထိုသူငယ်နှင့် အလားတူ ချေဘိသည်ဘကား။ အဆင်ခြင်ကင်းမဲ့စွာ တမလွန်လောကကို ရှာတုံတိ၏။ ဒကာတော်၊ ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာ အယူဝါဒကို သင် စွန့်လော့။ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အကျိုးမဲ့အောင် သင်မပြုပါလင့်။ အဖိုးတန်သော ဘဝကို နစ်မွန်းအောင် သင် မနှစ်ချင်ပါလင့်။”

ထိုအခါ၌ကား ပါယာသိမြို့စားသည် အရှင်ကုမာရကဿပ၏ ဆုံးမချက် စကားကို လက်ခံသည့် အစိတ်အပိုင်း ဆိုက်လာလေပြီ။ သို့သော် မြို့စားသည် စွန့်ပါတော့အံ့ဟူ၍ ပြောင်ပြောင် တင်းတင်း လက်မခံဝံ့ဘဲ ပတ်ဝန်းကျင်ကို သူ ရှုံ့နေ၏။ ပဿေနဒီကောသလမင်းကြီး နှင့် တကွ ပတ်ဝန်းကျင်က သူ

အား ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချကြမည်ကို စိုးရိမ်သည်။ လက်ရှိ အယူဝါဒကို စွန့်၍ ဗုဒ္ဓ၏ဩဝါဒ ကိုလည်း ခံယူလိုသည်။ လူသူလေးပါးတို့က ကဲ့ရဲ့ကြမည်ကိုလည်း သူ ရှုံ့နေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း သူ့နှုတ်ဖျားမှ ဤစကား ထွက်လာခြင်း ဖြစ်၏။

“အို အရှင်၊ အရှင်၏ ဩဝါဒကို ခံယူလျက် ကျွန်ုပ်၏လက်ရှိ မိစ္ဆာဝါဒကို စွန့်လိုက်ချင်၏။ သို့သော် စွန့်၍ မဖြစ်နိုင်ပါအရှင်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ဤအယူဝါဒကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ကျွန်ုပ်ခံယူ ထားကြောင်းကို ပြည်ပိုင်ရှင် ဘုရင်ကောသလ မင်းကြီးနှင့် နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းတပါး မင်းများကအစ သိရှိနေကြပါကုန်၏။

“အို အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်သည် ယုတ်မာလှစွာ သော ဤအယူဝါဒကို စွန့်လိုက်သော် ‘ဪ ပါယာသိမြို့စား ဟာ တယ် မိုက်တွင်း နက်လှပါကလား။ ဤမျှ ယုတ်မာလှသော အယူဝါဒကို သူ့မိပင် ယူခဲ့ပလေသည်’ ဟူ၍ အကျွန်ုပ်အား ဆိုပြောသူတို့ ပေါ်လာမည် အမှန် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါ ထိုသူတို့အား အတိုက်အခံ ပြုသောအားဖြင့် မချစ်သော်လည်း အောင်ကာ နမ်းနေရသည့်ပမာ ထိုအယူကို ယူမြဲ ယူနေရပါဦး မည်။ အရှင်ဘုရား၏ စကားကို ချေပသော အားဖြင့်လည်း အရှင်ဘုရားကို မတုပိုင် လိုပါတဲလျက် တုပိုင်သော အားဖြင့် ထိုအယူကို ယူမြဲယူနေရပါဦးမည် ဘုရား။”

ပါယာသိ မြို့စားသည် ဤသို့ စကား အသုံးအနှုန်းကစ ပြောင်းလဲ လာကုန်၏။ သို့သော် သူသည် ပတ်ဝန်းကျင်ကို လန့်၍ ဝါဒကို စွန့်ချင်လျက်နှင့် မစွန့်ဝံ့ဘဲ တစ်ဆို့ဆို့ကြီး ဖြစ်နေသည်။

ထိုသို့ တစ်နေ့သည့် အချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျော်လွှား နိုင်ရေးအတွက် ခေါင်းအေးအေး ထား၍ စဉ်းစားနိုင်စေခြင်း ငှာ အရှင်ကုမ္မာရကဿပသည် ဥပမာတထိုးကို သုံးတော်မူရပြန် လေသတည်း။

လှည်းမှူးကြီးနှစ်ယောက် ဥပမာ

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ သနားဘွယ် ကောင်းလေစွ။ သင် သည် ယောက်ျား မဟုတ်သော။ အမှန်တရားကို လက်ခံ သိမ်း ပိုက်ခြင်း၌ အဘယ်ကြောင့် သင် ရှုံ့နေဘိသနည်း။

“အို ဒကာတော် မြို့စား၊ ငါ ဥပမာ ပြအံ့။ သင့် စိတ်ကို ကြည်လင်စွာထား၍ ခံယူလော့။ ရှေးက လှည်းမှူး နှစ်ယောက် အုပ်ချုပ်သော လှည်းပေါင်း တထောင်ရှိသည့် လှည်းအုပ်ကြီး တခုသည် တနိုင်ငံမှ တနိုင်ငံသို့ ခရီး ထွက်သွား၏။ နွားကောင် ရေပေါင်း နှစ်ထောင်နှင့် လူဦးရေ ဧကလည်း များလှသော ကြောင့် ရောက်ရာအရပ်တို့၌ မြက်၊ ထင်း၊ ရေကအစ မလုံ မလောက် ဖြစ်ကာ အခက်ကြုံရလေ၏။

ထိုအခါ လှည်းမှူး နှစ်ယောက်တို့သည် ထိုအခက်အခဲကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် အလို့ငှာ လှည်းငါးရာစီ ခဲ့၍ သွားကြရန် သဘောတူ ဆုံးဖြတ် ကြပြီးနောက် လှည်းမှူး တဦးသည် မိမိ အုပ်စီးရသည့် လှည်းငါးရာတို့ကို မြက်၊ ထင်း၊ ရေ အလုံအလောက် တင်စေလျက် ခရီးဆက်၍ ထွက်သွား၏။

“အို ဒကာတော် မြို့စား၊ ထိုလှည်းပေါင်း ငါးရာသည် နှစ်ရက်ခန့်သွားမိလေသောအခါ တနေရာတွင် လှည်းတစီးကို တွေ့ရလေ၏။ ထိုလှည်းပေါ်ကလူကို လှည်းမှူးက ကြည့်လိုက်သည်။ ထိုသူကား မျက်လုံးနီ၏။ လေး မြားတောင့် များကို လွယ်ထား၏။ ကြာပန်းကို ပန်ထား၏။ အဝတ်အစားများ ရေစိုနေ၏။ ဆံပင်များကို ရေခွဲခွဲနှင့် ဖားလျှားချထား၏။ အသားက နက်မှောင် မဲချိတ်နေ၏။ လှည်းဘီးများကို ကြည့်ပြန်သော် ရှံ့များ ပေကျံ့နေသည်ကို တွေ့ရ၏။

ရှံ့များပေကျံ့နေသောလှည်းနှင့် အဝတ်ဆံပင်များ စိုခွဲနေသော လှည်းသမားကို တွေ့လတ်သော် လှည်းမှူး ဖြစ်သူက စိတ်ဝင်စားမိလာသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသူအား နှုတ်ခွန်းဆက်လေ၏။ လမ်းခရီး၌ ရေအခက်အခဲရှိ မရှိကို မေးမြန်းလေသောအခါ ထိုသူက လှိုက်လှဲစွာပင် ပြောပြလေသည်။

“အရှင်၊ ရေအတွက် မစိုးရိမ်ပါလင့်။ ရှေ့ခရီး၌ မိုးကြီးသည် ထန်စွာ ရွာသွန်းထားသောကြောင့် လမ်းခရီးတလျှောက်ရေနှင့် ဖွေးဖွေး ရှိနေပါသည်။ မြက်၊ ထင်းဆိုရာမှာလည်း ပေါလှ၏။ လှည်းအလေးခံပြီး မြက်၊ ထင်း၊ ရေများကို ဘောက်မဲ့ကြောင့် ယူဆောင်သွားတော့မည်နည်း။ အားလုံးကို စွန့်သွန်ကာ ဝန်ပေါ်ဖြင့်သာ စိတ်ချလက်ချ သွားပါလေ။ နွားများကိုလည်း သက်သက်ညှာညှာ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး သွားကြပါစေ” ဟု ပြောလျှင် လှည်းမှူးသည် များစွာ သသောကျသွားသည့်အလျောက် သူလှည်းသမားများအား ယူဆောင်လာခဲ့သည့် ထင်း၊ ရေ၊ မြက်တို့ကို စွန့်ထားခဲ့ကြရန် အမိန့်ပေးလေ၏။ လှည်းသမားတို့လည်း လှည်းမှူးဆိုတိုင်းလိုက်နာကာ စွန့်ကြလေကုန်၏။

“အို ဒကာတော်၊ ထိုလှည်းသားငါးရာတို့သည် ပထမစခန်း ရောက်ကြ၏။ ရေမတွေ့ကုန်။ ဆက်လက်၍သွားကြရာ သတ္တမ စခန်း ရောက်သော်လည်း ရေမတွေ့လေရကား လှည်းသား ငါးရာတို့ ရေအတွက် အခက်အခဲဖြစ်နေကြကုန်စဉ် လူယောင် ဆောင်ထားသောဘီလူးသည် အပေါင်းအသင်းများနှင့် ရောက် လာပြီး လှည်းသားငါးရာတို့အား စားလေသဖြင့် အရိုးစုမ္ပာသာ ကြွင်းလေ၏။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ဒုတိယလှည်းမှူးလည်း လှည်းပေါင်း ငါးရာနှင့်ထွက်လာ၏။ ရိက္ခာအဖြစ် ထင်း၊ မြက်၊ ရေအပြည့် အစုံ တင်ဆောင်လာ၏။ လမ်းခရီး အကြားတွင် ဘီလူးက လူယောင်ဆောင်ထားသော လှည်းတစ်စီးကို ယခင်နည်းအတိုင်း တွေ့လေ၏။ ထို လှည်းသမားအရေခွံထားသော ဘီလူးကလည်း ရှေးနည်းအတိုင်း ရှေ့ခရီး၌ မြက်၊ ထင်း၊ ရေပေါသဖြင့် ပါလာ သမျှကို စွန့်၍ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးသွားရန် အကြံပေးပြန်၏။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ထိုလှည်းမှူးက ဆင်ခြင်တုံတရား ရှိ၏။ ထိုယောကျ်ား၏ပြောစကားကို ယုံကြည်ခြင်း မရှိသည့် အလျောက် သူတပည့်များအားကြိုသို့ တင်းကြပ်စွာဆိုသတည်း။

“အို အချင်းတို့၊ ငါတို့ယူဆောင်လာခဲ့သည့် ရိက္ခာများကို စွန့်ရန် ထိုလှည်းသမားက ငါတို့အား အကြံပေးသည်ကို သင်တို့ လည်း ကြားသိပေ ကုန်၏။ စင်စစ်သော် ထို လှည်းသမား ကား ငါတို့နှင့် မွေးချင်းပေါက်ဖော် တော်စပ်သူလည်း မဟုတ်။ အပေါင်း အသင်း ရောင်းရင်းလည်း မဟုတ်။ သူစကားကို

အဘယ့်ကြောင့် ငါတို့ ယုံကြည်နိုင်ကုန်မည်နည်း။ မြက်၊ ထင်း၊ ရေတို့ကို စွန့်ထားခဲ့ခြင်းမပြုဘဲ ယူမြဲယူဆောင်ခဲ့ကြကုန်လော့” ဟု အမိန့်ပေးပြီးလျှင် ခရီးဆက်၍ ထွက်ကြလေ၏။

စခန်းစဉ်တလျှောက်တွင် မြက်၊ ရေ၊ ထင်းတို့ကို မတွေ့ရလေဘဲ သတ္တမစခန်းသို့ ရောက်သွားလေသောအခါ၌ကား ဘီလူး စား ထားသဖြင့် ကျန်ရှိနေသော အရိုးများကို တွေ့ကြရလေ ကုန်၏။ ထိုအခါလှည်းမှူးက လှည်းသားငါးရာအား ဤသို့ဆို၏။

“အချင်းတို့၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစားဉာဏ်မရှိသော လှည်းမှူးမိုက် ခေါင်းဆောင်လေသောကြောင့် ဤလှည်းအုပ်သည် မပျက်စီး တန်ဘဲလျက် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ အချင်းတို့၊ သတိ ရှိကြကုန်။ အဖိုးမတန်သော ပစ္စည်းများကိုစွန့်၍ ဤအဖိုးတန် ပစ္စည်းများကို ယူဆောင်ကြကုန်” ဟူ၍ဆို၏။ လှည်းသားငါးရာ တို့လည်း လှည်းမှူး၏ စကားကို နားထောင်ကြ သဖြင့် ဘီလူး ဘေးမှ ကင်းဝေး လွတ်မြောက်ကြသည့်အပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာများ ကိုလည်း ရရှိကြပြီး လိုရာခရီးသို့ ချမ်းသာစွာ ရောက်ရှိကြလေ ကုန်၏။

“အို ဒကာတော် မြို့စား၊ သင်သည် မလိမ္မာ မိုက်မဲလှစွာ သော လှည်းမှူးမိုက်နှင့် တူနေယောင်ပါ တကား။ အဆင်ခြင် ကင်းမဲ့စွာ ပရလောကကို ရှာနေခဲ့သော် ထိုလှည်းမှူး ကဲ့သို့ပင် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်လတံ့။ သင်သာလျှင် ပျက်စီးသည်မဟုတ်။ သင့်အယူဝါဒကို နာယူအပ်၏။ ယုံကြည်အပ်၏ဟု မှတ်ထင်ကြ ကုန်သော သင်၏ နောက်လိုက် တို့လည်းလည်း အရင်းလဲလျှင်

၃၀၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အများထင်းဖြစ် ဟူသကဲ့သို့ လှည်းသား ငါးရာတို့၏ ပျက်စီးခြင်း
လမ်းကြောင်းနောက်သို့ ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်ကြရ
ရှာကုန်လတံ့။

“သို့ကြောင်ရကား အို ဒကာတော်မြို့စား၊ ယုတ်မာသော
ဤအယူဝါဒကို စွန့်လိုက်ပါလော့။ ရာသက်ပန် အကျိုး ဆုတ်
ယုတ်မည့် လမ်းစဉ်မှားအောက်သို့ သင် မလိုက်ပါလင့်။ မိမိ၏
အဖိုးတန်သော ဘဝကို၎င်း၊ မိမိကိုအမှီပြု၍နေသော ပတ်ဝန်း
ကျင် အသိုင်းအဝိုင်းကို၎င်း နစ်မွန်းအောင် မပြုပါလင့်။ ယခု
အချိန်တွင် သင်၏ ချမ်းသာမှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်း
တို့၏ ချမ်းသာမှုသည် သင်သာလျှင် အဓိက ဖြစ်ချေ၏။ သင်
တယောက်အတွက်နှင့် အများပျက်စီးအောင်မဖြစ်ပါစေသင့်ပါ။
လေးနက်စွာ သတိထားကာ စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ပါလော့ ဒကာ
တော်။”

ဤသို့ တိုက်တွန်းလိုက်သည့် စကားမှာ ပါယာသိမြို့စားအား
စိတ်နှလုံးထိခိုက်အောင် ရိုက်နှက်လိုက်သည်နှင့် တူ၏။ အဘယ့်
ကြောင့်ဆိုသော် ယခုအချိန်တွင် ပါယာသိမြို့စားကား ဝမ်းတွင်း
စိတ်ဓာတ်အားဖြင့် မိစ္ဆာဝါဒကို စွန့်ရန် အသင့်ဖြစ်နေပြီဖြစ်၏။
သို့သော်ဤသို့ မိစ္ဆာဝါဒကို စွန့်လွှတ်လိုက်ချေက သူ့အပေါ်သို့
ဆိုက်လာမည့် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချမှု အန္တရာယ်များကို မြင်ယောင်လာ
သောအခါ ထိုပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရန် လန့်လာသည်။ မိစ္ဆာ
ဝါဒနောက်သို့ ယခုအတိုင်းမှေး၍ လိုက်နေမည်ဆိုက ငါ့အား
မည်သူကမှ အပြစ်ဆိုကြမည် မဟုတ်။ ဤဝါဒကို ပုတ်ထုတ်ပြီး
ငါ လက်လွှတ်လိုက်သော် တချိန်က ထိုမိစ္ဆာဝါဒကို အလုပ်

အကျွေး ပြုခဲ့မိသောကြောင့်ငါ့အဖို့လည်း မကောင်း၊ ငါ့အသိုင်း အဝိုင်းကလည်း ငါ့ကြောင့်သာ သူတို့ မိစ္ဆာဝါဒီများ ဖြစ်ကြ ရသည်ဟူ၍ ငါ့ကိုပင် ပြစ်တင်ကြမည်မှာ သေချာသည်။ ရှေ့သို့ ငါ ကူးပြောင်းမည့် သမ္မာဒိဋ္ဌိအတွက် ချီးမွမ်းကြမည်၊ ကဲ့ရဲ့ကြ မည်ကို အတည်မပြောနိုင်သော်လည်း လက်တွေ့အားဖြင့် ဤမိစ္ဆာ ဝါဒကို စွန့်လိုက်လျှင်မူကား ငါ့ ပတ်ဝန်းကျင်က ငါ့အား ခွင့်လွှတ်နိုင်ကြမည် မဟုတ်။ သွားပုပ်လေလွင့် ပြောကြကုန်လိမ့် မည်။ ဆိုကြကုန်လိမ့်မည်။ အို့ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ၊ စိတ်သာ ပဓာန ဖြစ်သည်။ ငါ့စိတ်က မိစ္ဆာဝါဒကို စွန့်လွှတ်ထားသည်ပင် ပြီးသည်ပင်။ လူသိရှင်ကြား ဖွင့်၍ စွန့်လွှတ်ရန် မလို။ ဤသို့ တွေးကာ သူ့ဝါဒကို မစွန့်နိုင်ပါဟု ခပ်တင်းတင်းပင် လျှောက် လေ၏။

မစင်ထုပ် ဆောင်ယူသူ ဥပမာ

ထိုသို့ လျှောက်လိုက်ခြင်းသည် အရှင်ကုမာရကဿပအတွက် ဥပမာတံခါးကြီးကို ဖွင့်ပေးလိုက်သည်နှင့် တူ၏။ အရှင်၏စိတ်၌ ကား “ဤမြို့စားကို ကျွတ်အောင် ချွတ်မည်။ မကျွတ် သမျှ ငါ မလျှော့” ဟု သန္နိဋ္ဌာန်ချထားတော် မူဟန်တူ၏။

သို့ကြောင့်လည်း အရှင်သူမြတ်သည် ပါယာသိမြို့စားအား ဥပမာဆန်း တခုဖြင့် လက်ကမ်းလိုက်ပြန်လေပြီ။

“အို့ ဒကာတော်မြို့စား၊ ယခုအချိန်သည် သင့်အတွက် နောက်မကျသေး။ သို့ကြောင့် သင့်အား ငါသည် ဖေးဖေးမမ

၃၀၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ခေါ်ဆောင်နေခြင်း ဖြစ်၏။ ငါ ဆွဲခေါ်ရာသို့လိုက်ပါခဲ့လော့။ ငါ ဆိုသတံသော ဤဥပမာသည် သင့်အတွက် ဖြောင့်ဖြူးသော လမ်းကောင်း ဖြစ်ပါစေလော့။ မိမိကိုယ်ကို၎င်း၊ မိမိစိတ်ကို၎င်း မလှည့်စားအပ်။ လှည့်စားခြင်းဖြင့် သင့်အား အကျိုးမရှိသည့် အပြင် အကျိုးဆုတ်ယုတ်ဖွယ်သာ ဖြစ်သည်ကို သတိပြုပါလော့။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ သင်စိတ်သား ကြည်ရှင်စွာနာလော့။ ဥပမာတခုကို ငါ ဆိုပေးဦးအံ့။ ဒကာတော် မြို့စား၊ ရှေးက ဝက်မွေးသူတယောက် ရှိလေ သတတ်။ ဝက် မွေးမြူခြင်းဖြင့် အသက်မွေးခြင်း ပြုလေသတတ်။

ထို့ကြောင့် နေ့စဉ် ဝက်များကျွေးမွေးရန် ဝက်စာ ရှာရခြင်းမှာ သူ၏အဓိကတာဝန် ဖြစ်လေသည်။ ဝက်များကို အစာကောင်းကောင်း ကျွေးနှိုင်းမှ ဝက်များ ဖွံ့ဖြိုးမည်။ ဝက်များ ဖွံ့ဖြိုးမှ သူ့အဖို့ ကြီးပွားနိုင်မည် ဖြစ်သောကြောင့် ထောက်လေရာရာမှာ ဝက်စာကိုသာ ရှာဖွေနေရ၏။

တနေ့သ၌ ထိုယောက်ျားသည် ရွာတရွာသို့ ထောက်သွား၏။ ရွာပြင်ဘက်တွင် တရွာလုံးက စွန့်ထားသော မစင်ခြောက်များကို တွေ့လေ၏။ ထိုအခါ စိတ်ကူးပေါက်လာသည်။ သည် မစင်ခြောက်တွေ ကောက်၍ ဝက်စာအဖြစ် အသုံးပြုရသော် ကောင်းလော့။ ဤသို့ စိတ်ကူးပေါက်ပြီး ထိုယောက်ျားသည် မစင်ခြောက်များကို ကောက်၍ အဝတ်ဖြင့် ထုပ်၏။ ရွာက ကြီးဟန် တူ၏။ မစင်ခြောက်တွေ များစွာ ရသေ၏။

ထိုယောကျ်ားအဖို့ အိမ်ပြန် လှချေ၏။ မစင်ထုပ်ကြီးကို မနိုင် မနင်း ခေါင်းပေါ် ရှက်လျက် ရွာသို့ ပြန်လာစဉ် လမ်းတွင် မိုးမိ လေ၏။ မိုးမှာ သည်းထန်လှသောကြောင့် ခေါင်းပေါ်က မစင် ထုပ်ကြီးမှာ ရွဲရွဲစိုကုန်တော့ရုံမက မစင် ခြောက် များ သည် ရေဓာတ်နှင့် ထိတွေ့လာသောအခါ နူးပျော့လာကုန်သည်။ မစင် ရေတို့သည် ထိုယောကျ်ား၏ တကိုယ်လုံးကို လှမ်းဖုံးကာ တစ်စစ်နှင့် ယိုစီးလာကုန်သည်။

သို့သော် ထိုယောကျ်ားသည် မည်သို့ တတ်နိုင်ပါမည်နည်း။ မစင်ထုပ်ကြီးကို မစွန့်ရက်သဖြင့် ခေါင်းပေါ်တွင်ရှက်ကာ ရွာသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ရွာတံခါးကို ဝင်မိသည်ဆိုလျှင်ပင် ထိုယောကျ်ား အား ရွာသားများက ဆီး၍ ဟားကြလေ၏။ ပျက်ရယ် ပြုကြ လေ၏။

“ဗျို ကိုဟဝါ၊ ဘာဖြစ်လာတာလဲ။ ရူးများနေသလား။ စိတ်မနှံ့ရဲ့လား။ ဟားဟားဟား တကိုယ်လုံးမှာလဲ မစင်ရေတွေ ရွဲလို့ပါလား။ ဘောက်မဲ့ကြောင့် ဒီမစင်ထုပ်ကြီး ရှက်လာသလဲ။ စွန့်လိုက်ပါတော့လား။”

ဤသို့ ရွာသားများက မစင်ထုပ်ကြီးကို စွန့်ရန် ပြောကြ သော်လည်း ထိုယောကျ်ား နားမဝင်ရှာ။

“ဝက်ကျွေးဘို့ဗျ။ ကျုပ် မရူးဘူး။ ခင်ဗျားတို့သာ အရူး။ စိတ်မနှံ့တာက ကျုပ်မှတ်ဘူးဗျ။ ခင်ဗျားတို့ ခင်ဗျားတို့။ ခင်ဗျား တို့သာ အရူး၊ ခင်ဗျားတို့သာ အနမ်း။” ဤသို့ တုံ့ပြန် ရန်မူကာ မစင်ထုပ်ကြီးကို မစွန့်ဘဲ ရှက်မြဲရှက်ကာ အိမ်သို့ ယူဆောင်လေ သတည်း။

“အို ဒကာတော်မြို့စား၊ သင်သည် မစင်ထုပ်ကြီးကို ရှက်လာသော ဝက်မွေးယောက်ျားနှင့် တူနေယောင်တကား။ ဝက်မွေးသော ယောက်ျားအား ခဏတာမျှသာ မစင်နံ့တလှောင်းလှောင်းနှင့် နံစော်မည် ဖြစ်သော်လည်း သင် ရှက်ဆောင်ထားသော မိစ္ဆာဝါဒ မစင်ထုပ်ကြီးကား ဤဘဝ၌သာ မက သံသရာတလျှောက်လုံး မစင်နံ့ ဖုံးလေမည် ဖြစ်သောကြောင့် ထိုမိစ္ဆာဝါဒကို အချိန်မှီ စွန့်လိုက်ပါတော့လား ဒကာတော်။ နံစော်လှသော မစင်ထုပ်ကြီးကို ဖြူသန့်သော ဘဝဦးခေါင်းထက်၌ အဘယ်ကြောင့် ရှက်ထားချင်ဘိသနည်း။ စွန့်လိုက်ပါတိ ဒကာတော်။ သင့်အား မင်္ဂလာအတိ ဖြစ်လာစေသော်။”

ပဲ့ကြီးပဲ့ကောင်းသဖွယ် အရှင်ကုမာရကဿပနှင့် ပါယာသိမြို့စားတို့ တမလွန်လောက ရှိ၊ မရှိနှင့် ပတ်သက်၍ အပြန်ပြန် အလှန်လှန် မေးကြမြန်းကြ၊ တင်ပြကြ၊ ဆွေးနွေးကြ၊ ဝေဖန်သုံးသပ်ကြသည်မှာ အတော်ကလေး အချိန်ကြာညောင်းသွားပြီ ဖြစ်၏။

ပါယာသိမြို့စားသည် တင်းကြပ်စွာ တုပ်နှောင်ထားသော ကြီးများကို ဖြေလိုက်သည့်ပမာ စကားဆိုစဉ်က တင်းမာဟန်ရှိခဲ့သော မာန်ကြောများကို ဖြေလျော့ချလိုက်ပြီး သက်သာကြည်လင်သော အသွင်ဖြင့် အရှင်ကုမာရကဿပအား ဦးသုံးကြိမ် ချလိုက်ပြီးနောက် ဤသို့ လျှောက်လေ၏။

“အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော် ကျေနပ်ပါပြီ။ အရှင်၏ သြဝါဒကို ရှေးဦးစွာ မြက်ကြားတော်မူလိုက်သည့် နေ၊ လ ဥပမာစကားကို ကြားရစကပင် တပည့်တော်၏ ဝါဒစွဲ

ကျွတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သို့ပါလျက် နောက်ဆက်တွဲအားဖြင့် ရှည်လျားစွာ တပည့်တော် လျှောက်တင်နေခြင်းမှာ အလွန် ကြားနာခဲလှသော အရှင်တရားတော်နှင့် သြဝါဒများကို နာယူ လိုသည် တကြောင်း၊ ၎င်းပြင် ဤသို့ သာဓက အဖုံဖုံကို တင်ပြ လျှောက်ထားချက်များအရ အရှင်ဘုရားက တုံ့ပြန်မြှောက်ကြား သည်ကို ကြားနာရခြင်းအားဖြင့် တပည့်တော်မှတစ်ပါး မိစ္ဆာဝါဒ အယူအစွဲ ရှိနေသူများ သဘောပေါက်ကာ မိစ္ဆာဝါဒကို တပည့်တော်ကဲ့သို့ စွန့်နိုင်ပြီး ဝါဒမှန်သို့ ရောက်စေလိုသောကြောင့် တကြောင်း၊ ဤအကြောင်းများကြောင့် စကားမရှည်တန်ဘဲ လျက် ရှည်လျားစွာ တပည့်တော် အချေအတင် မေးလျှောက်ခဲ့ မိသည်များကို ခွင့်လွှတ်တော်မူပါရန် အနူးအညွတ် တောင်းပန် လိုပါသည် ဘုရား။ အရှင်ဘုရား၏ အဆုံးအမကို ခံယူရသည့် အချိန်မှစ၍ ရင်ဝယ်ပိုက်ထွေးထားခဲ့သော မိစ္ဆာဝါဒကို တပည့် တော် စွန့်လွှတ်လိုက်ပါပြီ။

“အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊ တပည့်တော်၏ စိတ်သန္တာန်၌ ဖြစ်ပေါ် လာချက်ကို ရှင်သောပီတိဖြင့် လျှောက်ထားပါရစေ ဘုရား။ အရှင်ဘုရား၏ တရားကို ကြားနာလိုက်ရသောအခါ ဥပမာ အားဖြင့် မှောက်၍ထားသော အိုးကို လှန်လိုက်ဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ ကွေး၍ ထားသော လက်ကို ဆန့်လိုက်ဘိ သကဲ့သို့၎င်း၊ မျက်စိလည် လမ်းမှားနေသူအား လမ်းမှန်ကို ပြလိုက်ဘိသကဲ့သို့ ၎င်း၊ အမှောင်တွင်း ရောက်နေသူတို့အား ဆီမီးတန်ဆောင် ထွန်းညှိပေးလိုက်ဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ ဥပမာပေါင်းများစွာ ထုတ် ဆောင် ခင်းကျင်းလျက် အလင်းရောင်ရရှိအောင် တပည့်တော် အား ညွှန်ပြခဲ့ပါသည်။

“အရှင်သုမြတ်ဘုရား၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ဤရတနာ သုံးပါးကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ တပည့်တော် ဆည်းကပ်ပါ၏။ ယနေ့မှစ၍ တပည့်တော်အား ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်သော ဥပါသကာအဖြစ် အသိအမှတ် ပြုတော်မူပါ ဘုရား။”

တမလွန်လောကဟူသည် မရှိ။ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံတို့၏ အကျိုးဝိပင်္ဂါ က် ဟူသည် မရှိဟူ၍ မိစ္ဆာဝါဒီတို့၏ အကြီးအမှူး ဦးစီးခေါင်းဆောင် ဖြစ်ခဲ့သော ပါယာသိမြို့စားကား အရှင်ကုမာရကဿပတည်း ဟူသော အလင်းရောင်နှင့် အတော့တင် မိစ္ဆာဝါဒအမှောင်ကို ခွင်းလျက် အလင်းရောင်ဘက်သို့ ကူးပြောင်းလာလေသတည်း။

(ဒီဃနိကာယ်၊ သုတ်မဟာဝါပါဠိတော်၊ ပါရာသိရာဇသုတ်၊ ၂၅၉၊ ဆဋ္ဌမ)

(၃)

အမြတ်ဆုံး မြင်ခြင်း

မွေ့လျော်ခြင်းတို့တွင် တရားစကားနှင့် မွေ့လျော်ခြင်းသည် အကောင်းဆုံးဟု ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား ဟောကြားတော်မူ၏။

သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော် အရှင်မြတ် များသည် အချင်းချင်း စကားပြောကြရာတွင် စကားထဲက ဇာတိပြုမှုန်း မသိ ပြုပြုလာတတ်၏။ မည်သည့် အကြောင်းအရာကိုပင် ဆိုပြော စေကာမူ နောက်ဆုံးတွင် တဖြည်းဖြည်း တရားဘက်သို့မျက်နှာမူ လာတတ်ကြ၏။

ထိုစကားကို ဆိုသင့်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အခါ တပါးတွင် အရှင်အာနန္ဒာသည် ကောသမ္ဘီပြည်သို့ ရောက်သွား လေသောအခါ ဘောသိတရုံ ကျောင်တော်ကြီးတွင် တည်းခို၍ နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ ထိုကျောင်းတိုက်နေ “ဘဒ္ဒဇိ” မည်သော ရဟန်း တပါးသည် အရှင်အာနန္ဒာထံ အဖူးအံ့မြော် ရောက်လာ၏။ အချင်းချင်း ကျန်းမာရေး၊ ချမ်းသာရေး၊ စကားစမြည်မေးမြန်း

၃၉၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဆိုပြောကြရင်းက တရားဓမ္မဘက်ဆီသို့ စကား ကူးစက်သွား
လေ၏။

ဉာဏ်ပညာ အတေးအခေါ် အမြော်အမြင်နှင့် ပတ်သက်၍
ဘဒ္ဒဇိရဟန်းသန္တာန်၌ အဘယ်မျှ ရင့်သန်မည်၊ မသန်မည်ကို
စူးစမ်းသည့်သဘောဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာကပင်စတင်၍မေးပေ၏။

“ငါ့ရှင်ဘဒ္ဒဇိ၊ လောက၌ အမြတ်ဆုံး အမြတ်ဆုံး ဟူသော
စကားလုံးကို သုံးနှုန်းပြောဆိုလျက် ရှိနေသည်ကို ငါ့ရှင်လည်း
သိပြီးပင် ဖြစ်ပေမည်။ ငါ့အရှင်အား ငါမေးစမ်းပါရစေ။ ငါ့ရှင်
ထင်မှတ်စွဲယူထားသလိုသာ ဖြေပါကိ။

“ငါ့ရှင် ဘဒ္ဒဇိ၊

- (၁) မြင်ခြင်းတို့တွင် အဘယ်မြင်ခြင်းသည် အမြတ်ဆုံး
နည်း။
- (၂) ကြားခြင်းတို့တွင် အဘယ်ကြားခြင်းသည် အမြတ်ဆုံး
နည်း။
- (၃) ချမ်းသာတို့တွင် အဘယ်ချမ်းသာခြင်းသည် အမြတ်
ဆုံး နည်း။
- (၄) သညာတို့တွင် အဘယ်သညာသည် အမြတ်ဆုံးနည်း။
- (၅) ဘုံဘဝတို့တွင် အဘယ်ဘုံသည် အမြတ်ဆုံးနည်း။

ဤသို့မေးလတ်သော် အရှင်ဘဒ္ဒဇိသည် လက်အုပ်ချီကာ
ဤသို့လျှောက်၏။

(၁) “ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ ဗြဟ္မာကြီးတပါး ရှိပါသည်။ သူ့ကိုမည်သကမ္ပ မလှမ်းမိုးနိုင်ပါ။ အားလုံးအပေါ် သူကသာ လှမ်းမိုးသည့် မဟာဗြဟ္မာကြီးဖြစ်ပါသည်။ အကြင်သူသည် ထို မဟာဗြဟ္မာမင်းကို မြင်၏။ ထိုသူ၏မြင်ခြင်းသည် မြင်သူတကာ တို့တွင် အမြတ်ဆုံးသော မြင်ခြင်းပါဘုရား။

(၂) ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ ချမ်းသာပီတိ၊ ရှန်းရှန်းအိနေသည့် အာဘဿရမည်သော ဗြဟ္မာကြီးများ ရှိကြပါသည်။ ထိုဗြဟ္မာ ကြီးများသည် တခါတရံ ‘ဪ-ချမ်းသာလိုက်ပါဘိ၊ ချမ်းသာ လိုက်ပါဘိ’ ဟု ဥဒါန်းကျူးတတ်ကြပါသည်။ ထို အာဘဿရ ဗြဟ္မာကြီးများ၏ ဥဒါန်းကျူးသံကို ကြားရခြင်းသည် ကြားခြင်း အပေါင်းတို့တွင် အကောင်းဆုံး၊ အမြတ်ဆုံးသော ကြားခြင်းပါ ဘုရား။

(၃) ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ သုဘကိဏ္ဍမည်သော ဗြဟ္မာများ ရှိပါကုန်၏။ ထိုဗြဟ္မာတို့ကား ထင်ထင်ရှားရှား လက်တွေ့ ချမ်း သာကိုသာ ခံစားလေ့ ရှိကုန်ပါ၏။ ထိုဗြဟ္မာတို့ ခံစားခြင်းသည် ခံစားခြင်းတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံး ခံစားခြင်းပါ ဘုရား။

(၄) ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ အချို့ဗြဟ္မာတို့သည် အာကိဉ္ဇညာ ယတနာတို့သို့ ကပ်ရောက်ကြပါကုန်၏။ ထိုဗြဟ္မာတို့၏ သညာသည် သညာတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးသညာပါ ဘုရား။

(၅) ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ နေဝသညာနာ သညာတို့သို့ ကပ် ရောက်ကုန်သော ဗြဟ္မာများ ရှိပါကုန်၏။ ထိုဗြဟ္မာတို့၏ ဘဝ သည် ဘဝတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဘဝပါ ဘုရား။”

ထိုသို့ ဖြေသောအခါ အရှင်အာနန္ဒာသည် ဦးခေါင်းကို အနည်းငယ် ညိတ်လျက် အရှင်ဘဒ္ဒဇိအား ဤသို့ချီးကျူးလေ၏။

“ငါ့ရှင် ဘဒ္ဒဇိ၊ သင်၏အဖြေကား ကောင်းဘိစွာ။ များစွာ သော လူတို့၏ဆန္ဒနှင့် တပြေးညီစွာ သင့်လျော်ပါ၏” ဟု ဆိုလျှင် အရှင်အာနန္ဒာကဲ့သို့သော ရောမ အဓိပတိ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ထံမှ ချီးကျူးသံကို ကြားရသောအခါ အဘယ်မှာလျှင် ဝမ်းမ သဘာဘဲ ရှိပါမည်နည်း။

သို့ရာတွင် အရှင် ဘဒ္ဒဇိကား အရှင်အာနန္ဒာထံမှ အမြတ်ဆုံး တရားကို ကြားနာလိုသေးဟန်ဖြင့် မျက်နှာတော်ကို မော်၍ ဖူး လိုက်ပြီးနောက် ဤသို့ လျှောက်လေ၏။

“ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ အရှင်ကား အခြားသူတို့ထက် ဗဟုသုတ အရာတွင် ထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါ၏။ အမြတ်ဆုံး တရားကို အရှင်ထံမှ ကြားနာ မှတ်သားလိုပါသေး၏။ ဟောတော်မူပါ အရှင်” ဟု လျှောက်ထား နေလေရကား အရှင်အာနန္ဒာသည် အရှင်ဘဒ္ဒဇိအား အမြတ်ဆုံးတရားကို ဤသို့ ဟောကြားရလေ၏။

“ငါ့ရှင် ဘဒ္ဒဇိ၊ ကောင်းစွာသတိချုပ်၍ မှတ်သားလော့။ သင့်အား အမြတ်ဆုံးတရား ငါဟောအံ့။

(၁) ငါ့ရှင် ဘဒ္ဒဇိ၊ မြင်သူအား မြင်ခြင်း၏ အခြားမဲ့၌ ကိလေသာအစေး (အာသဝေဝါတရားများ) ခြောက်သွေ့ ကုန်ခန်း သွား၏။ ဤမြင်ခြင်းကား မြင်ခြင်းတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံး သော မြင်ခြင်း ဖြစ်၏။

(၂) ငါ့ရှင် ဘဒ္ဒဇိ၊ သင် မှတ်သားလေဦး။ ကြားသူ အား ကြားလိုက်ရ လေသည်၏ အခြားမဲ့တွင် ကိလေသာ

အစေး (အာသဝေါတရားများ) သွေ့ခြောက် ကုန်ခန်းသွားလေ၏။ ဤကြားခြင်းက ကြားရခြင်းတို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဟောကြားခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

(၃) ငါ့ရှင် ဘဒ္ဒဇီ၊ ဤသို့လည်း သင် မှတ်လေဦး။ ချမ်းသာခြင်း ရှိသူအား ချမ်းသာသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကိလေသာအစေး (အာသဝေါတရားများ) သွေ့ခြောက် ကုန်ခန်းသွားလေ၏။ ထိုချမ်းသာခြင်းကား ချမ်းသာ တကာတို့အနက် အမြတ်ဆုံး ချမ်းသာဖြစ်ပေ၏။

(၄) ငါ့ရှင် ဘဒ္ဒဇီ၊ သင်မှတ်ဘိဦးလော့။ သညာရှိသူအား သညာ၏ အခြားမဲ့၌ ကိလေသာအစေး (အာသဝေါတရားများ) ကုန်ခန်း ခြောက်သွေ့သွားလေ၏။ ဤသညာကား သညာတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံး သော သညာ ဖြစ်ပေ၏။

(၅) ငါ့ရှင် ဘဒ္ဒဇီ၊ နှလုံးပိုက်၍ နားစိုက် ဦးလော့။ ဘဝရှိသူအား ဘဝ၏ အခြားမဲ့၌ ကိလေသာအစေး (အာသဝေါတရားများ) ကုန်ခန်း ခြောက်သွေ့သွားလေ၏။ ဤဘဝကား ဘဝတကာတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဘဝဖြစ်ပေ၏” ဟု ဟောပြု လေရာ အရှင် ဘဒ္ဒဇီအဖို့ နှစ်လှိုမဆုံး တပြုံးပြုံးနှင့် ရှိနေလေ သတည်း။

(အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ပဉ္စကနိပါတ်၊ အာသာတဝဂ်၊ ဘဒ္ဒဇီသုတ်၊ ၁၇၇၊ ဆဋ္ဌမ္မ)

(၄)

၀၇၆

နေဝင်ဆည်းစျာချိန် ဖြစ်သောကြောင့် နေမင်း၏ ရောင်ခြည် သည် ဖြော့တော့တော့နှင့် တဖြည်းဖြည်း အပူရှိန်လျော့နည်း လာပြီ ဖြစ်၏။

ထိုအချိန်တွင် မဟာဝုန်တောအတွင်းရှိ ဥသျှစ်ပင် တပင်၏ အထက်မှ ရွှေဝါရောင် ရွက်ချပ်ကလေးများသည် လေလှုပ် သဖြင့် တဖျတ်ဖျတ်နှင့် ရှိနေခိုက် မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာရာ အသွေး၊ တဖိတ်ဖိတ် မဲညိုရောင်ပြေးနေသော သပိတ်တော်ကို ကောက်ယူကာ ထို ဥသျှစ်ပင်အောက်၌ နေ့သန့်စင် နေတော် မူရာမှ ထတော်မူလျက် နိဂြောဓာရုံ ကျောင်းတော်ကြီးသို့ ပြန်ခဲ့၍ ရောက်လျှင် ခရီးရောက်မဆိုက်ပင် သံဃာ့အစည်းအဝေး ခေါ်စေပြီး ထိုနေ့ အတွေ့အကြုံကို ရဟန်းတို့အား ဤသို့ မြက်ကြားတော် မူသတည်း။

“အို ရဟန်းတို့၊ ယနေ့နံနက် ကပိလဝတ္ထုမြို့တွင်း ဝင်၍ ငါဆွမ်းခံခဲ့၏။ ထိုမှအပြန် မဟာဝုန်တောသို့ဝင်၍ ဥသျှစ်ပင်ပျို အောက်၌ နေ့သန့်စင် နေတော်မူစဉ် ဣပ္ပမာဏိ မည်သော

သင်္ကေတဝင်မင်းသည် တောင်ဝှေးကို တဒေါက်ဒေါက် ထောက်လှက် ငါ့ထံ ရောက်လာပြီး မတ်တတ်ရပ်၊ တောင်ဝှေးကို ထောက်မှီလှက်မှ သူက ငါ့ကို မေးပါလေပြီ။ ‘အို အရှင်၊ ရဟန်းသည် အဘယ် အယူရှိသနည်း (ကိံဝါဒီ)။ အဘယ်သို့ ဆိုပြော ဟောကြားလေ့ ရှိသနည်း (ကိံအက္ခာယီ)’ ဤသို့ ငါ့ကို သူ မေးချေ၏။

ထိုအခါ ငါက သူ့အား ဤသို့ခွန်းတုံ့ပြန်လိုက်၏။ “ငါ့ရှင် ဒဏ္ဍပါဏိ၊ နတ်လောက၌၎င်း၊ လူ့လောက၌၎င်း ကောင်းသော အဆုံးအမကို ခံယူ၍ သူမြတ် အကျင့်ကို ကျင့်နေသော အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လောက၌ တစုံတယောက်သော သူနှင့်မျှ ငြင်းခုံ၍ မရပ်တည်။ တကြောင်းအားဖြင့်လည်း ကာမဂုဏ်တို့နှင့် မစပ်ယှဉ်ဘဲ ကင်းကင်း ရှင်းရှင်း နေသူ၊ သို့လော၊ သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း ကင်းသူ၊ စက်ဆုပ်ဘွယ် ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူ အရာကို ပယ်ယူပြီးသူ၊ ဘဝကြီးငယ်၌ တပ်မက်ခြင်း တဏှာမှ ကင်းသူ၊ ထိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်သို့ ကိလေသာနှင့် စပ်သော အမှတ် သညာတို့ မကပ်နိုင်၊ မလိုက်နိုင်ကြကုန်။

“ငါ့ရှင် ဒဏ္ဍပါဏိ၊ ငါသည် ဤအယူရှိ၏။ ဤသို့ ဟောကြားလေ့ ရှိ၏” ငါက ပြန်ပြောလိုက်သောအခါ သူသည် ခေါင်းညိတ် လျှာထုတ်ကာ တောင်ဝှေး တဒေါက်ဒေါက်နှင့် ငါ့ထံ တော်ပါးမှ ဖဲသွားလေတော့သည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူလတ်သော် အညတရ ရဟန်းတပါးက ထ၍ လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် ဤသို့ လျှောက်လေ။ “လျှောက်ထားပါရစေဘုရား။ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် အဘယ် အယူရှိသည်

ဖြစ်သောကြောင့် နတ်လောက၌၎င်း၊ လူ့လောက၌၎င်း တစုံတယောက်သောသူနှင့် ငြင်းခုံ၍ မရပ်တည်ပါသနည်း ဘုရားဟူ၍၎င်း၊ ကာမဂုဏ်တို့နှင့် ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နေတော်မူသော၊ သို့လော၊ သို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်း ကင်းတော်မူသော၊ စက်ဆုပ်ဘွယ် ကိုယ်အမူ နှုတ်အရာကိုပယ်ပြီးသော၊ ဘဝကြီးငယ်၌ တပ်မက်ခြင်း တဏှာမှ ကင်းတော်မူသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်သို့ ကိလေသာတို့သည် အဘယ်ကြောင့် မကပ်နိုင်၊ မလိုက်နိုင်ပါကုန်သနည်းဘုရား” ဟူ၍၎င်း လျှောက်လေ၏။

“ခွစ်သားရဟန်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ်၊ နတ်ပုဂ္ဂိုလ် စသော ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ၌ သံသရာနယ်၌ ပပဉ္စဘုရား အစုတို့သည် နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းခြင်းစသော အကြင် အကြောင်းများကြောင့် အကန်ကန်၊ သန့်ခြား၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤအကြောင်းကြောင်းတို့၌ အကယ်၍ နှစ်သက်ဖွယ် မရှိခဲ့သော်၊ အလွန်အကျူး အထူးပြု၍ ဆိုပြောဖွယ် မရှိခဲ့သော်၊ သည်းခြေခိုက် နှစ်ခြိုက်ဖွယ်မရှိခဲ့သော် ဤမရှိခြင်းသည်ပင်လျှင် ရာဂါနုသယ= တပ်မက်ခြင်းတဏှာ ခိုအောင်းရာ လမ်းဆုံးပေတည်း။ ဤမရှိခြင်းသည်ပင်လျှင် ပဋိဿာနုသယ=အမျက်ဒေါသ ခိုအောင်းရာ၊ ဒိဋ္ဌာနုသယ=အယူဝါဒအစွဲအလမ်း ခိုအောင်းရာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသယ=ယုံမှားခြင်း ခိုအောင်းရာ၊ ဗာနာနုသယ=မာန်မာနတရား ခိုအောင်းရာ၊ ဘဝရာဂါနုသယ=ဘဝ၌တပ်မက်ခြင်းခိုအောင်းရာ အဝိဇ္ဇာနုသယ=မသိမှု၏ ခိုအောင်းရာ၊ ဒုတ်ဓားဆွဲကိုင်းခြင်း၊ ရန်ဖြစ်ခြင်း၊ ငြင်းခုံခြင်းထိုးသတ်ရိုက်ပုတ် ထိပါးခြင်း၊ နင်ဘဲငဆ တိုင်းထွာဆဲရေးခြင်း၊ ကုန်းချောခြင်း၊ မုသားဆိုခြင်းတို့၏ လမ်းဆုံးပေတည်း။ ဤအကြောင်းကြောင်းတို့၌ အကုသိုလ် အယုတ်

တရားတို့သည် အကြောင်းမဲ့ ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏”ဟု မိန့်တော်မူပြီး လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် နေရာမှထကာ ဂန္ဓကုဋီတိုက်တော် တွင်းသို့ ဝင်သွားလေသောကြောင့် ရဟန်းတို့ကား အံ့အားသင့် စွာဖြင့် ကျန်ခဲ့ကြကုန်လေ၏။

“ဘုရားသခင်သည် ဤတရားကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောထား ခဲ့ပြီး အတွင်းဆောင်သို့ ဝင်သွားတော် မူလေပြီ။ ဤတရားကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်၍ ငါတို့အား အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ် ဟော ကြားလေမည်နည်း”ဟု အကြံဖြစ်ကြရာမှ ‘အရှင်မဟာကဏ္ဍာနုကို သတိရလာကြကုန်၏။

“ငါ့ရှင်တို့၊ အရှင်ကဏ္ဍာနုကား နှယ်နှယ်ရရ၊ သာမညပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်။ အကြောင်းအရာတခုကို အကိုးအထောက်ခိုင်မာစွာဖြင့် ဝေဖန်သော အရာတွင် ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်တိုင်ကလည်း ချီးမွမ်းတော်မူ၏။ သီတင်းသုံးဘော် အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ် ကြီးတို့ကလည်း အံ့ချီးမဆုံးပင်ရှိချေသည်။ ထို အရှင်မဟာကဏ္ဍာနု သည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောထားခဲ့သော တရားတော်ကို အကျယ်အားဖြင့် ဝေဖန်ပြောပြခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ပေသည်။ အရှင် မဟာကဏ္ဍာနုထံသို့ ငါတို့ ချဉ်းကပ်၍ တောင်းပန်ရသော် ကောင်း လေစွာဟု ကြံကုန်ပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် ရဟန်းတို့သည် အရှင် မဟာကဏ္ဍာနုထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အကျိုးအကြောင်းကို ရေလည် အောင် လျှောက်ထားကြပြီးလျှင် အကျဉ်းတရားကို အကျယ် အားဖြင့် ဝေဖန်ဟောကြားပါရန် တောင်းပန်ကြလေသဖြင့် သိလွယ်၊ ထင်လွယ်၊ မြင်လွယ်အောင် ဥပမာဆောင်၍ ရဟန်းတို့ အား အရှင်မဟာ ကဏ္ဍာနုကဏ္ဍာနုတို့ မြက်ကြားလေသတည်း။

“ငါ့ရှင်တို့၊ ဥပမာဆောင်၍ အကျွန်ုပ်ဆိုပါအံ့။ ယောက်ျား တယောက်သည် အနှစ်သာရကို အလို့ရှိသဖြင့် တောတောင်အနှံ့ လိုက်၍ ရှာနေ၏။ တနေရာတွင် အနှစ်ပြည့်သော သစ်ပင်ကြီး တပင်ကို တွေ့လေရာ ထိုယောက်ျားသည် အနှစ်သာရကို အမြစ် နှင့် ပင်စည်တို့၌ မရှာလေဘဲ အမြစ်ကိုလှန်၊ ပင်စည်ကိုကျော်၍ အကိုင်း အခက် အရွက် တို့၌သာ အနှစ်ကို ရှာအပ်သည်ဟု အောက်မေ့လေ၏။

“အရှင်ဘုရားတို့သည်လည်း ဤယောက်ျားနှင့်နှင့် ဖြစ်နေ ပါကုန်ပြီ။ မျက်မှောက်၌ ဘုရားသခင် ထင်ရှား ရှိတော်မူပါ လျက်နှင့် ဘုရားသခင်ကို ကျော်လှန်၍ တပည့်တော်အား မေးရ ကောင်းစေဟု အောက်မေ့နေကြကုန်၏။

“ငါ့ရှင်တို့၊ ဘုရားသခင်ကား ဇာနိဇာနတိ=သိထိုက်သည် ကို သိတော်မူ၏။ ပဿံပဿတိ=မြင်ထိုက်သည်ကို မြင်တော် မူ၏။ စက္ခုဘူတော=ပညာမျက်စိသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဉာဏ ဘူတော=ဉာဏ်တုန်း၊ ဉာဏ်ခဲကြီးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဓမ္မ ဘူတော=တရားမဏ္ဍိုင်ကြီးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဗြဟ္မဘူတော= မင်္ဂသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝတ္ထာ=သစ္စာလေးပါးတရားကို ဟော တော်မူတတ်၏။ ပဝတ္ထာ=ဖြစ်စေသောအားဖြင့် ဟောကြား တော်မူတတ်၏။ အတ္ထသ=သစ္စာလေးချက်၏အနက်ကို။ နိဇ္ဇေတာ= ပေါ်လွင်အောင် ထုတ်ဆောင်တော်မူတတ်၏။ အမတဿ=အမြိုက် နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒါတာ=ပေးတော်မူတတ်၏။ ဓမ္မသာမိ=တရားသခင် ဖြစ်တော်မူ၏။ တထာဂတော=ရှေးဘုရားတို့နှင့် အလားတူ ဟောကြားတော်မူတတ်၏။ ထိုတရား၏ အကျယ်ဝေဖန်ချက်ကို

ဘုရားသခင်ထံတော်၌သာ တောင်းခံထိုက်ပါသည်။ ဘုရားသခင်က မြက်ကြား ဖြေဆိုတော်မူသည့်အတိုင်းသာ အရှင် ဘုရားတို့ ဆောင်ယူမှတ်သားတော်မူကြပါကုန်” ဟု ဘုရားသခင်ထံတော်သို့ သွား၍ မေးလျှောက်ကြပါရန် အရှင်မဟာကဏ္ဍာနက ပန်ကြား လိုက်လေ၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် ကျောက်ရုပ်ကဲ့သို့ မတုန်မလှုပ် ဖြစ်ကုန်ကာ အရှင်မဟာကဏ္ဍာနအား မမှိတ်မသုန် ကြည့်နေကြ ကုန်၏။ အတန်ကြာအောင် တိတ်ဆိတ်နေပြီးမှ “အရှင်ဘုရား ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် အကျယ်ဝေဖန် ဟောကြားရန် ဝန်လေးဖွယ်မရှိပါ။ ဟောကြားတော်မူပါ” ဟု ထပ်မံတောင်းပန် ချက်အရ “ကောင်းပြီ ငါ့ရှင်တို့။ အကျွန်ုပ်ဟောပါအံ့။ ဘုရား သခင် ဟောကြားသွားတော်မူသည့် အကျဉ်းသင်္ခေပတရား၏ အကျယ်လိုအပ်ချက်အနက်ကို ကျွန်ုပ်သိပါ၏။ အာရုံစူးစိုက်စွာ နာတော်မူပါကုန်လော့။ အကျွန်ုပ် ဟောကြားတော့အံ့။

“ငါ့ရှင်တို့၊ မျက်စိကို၎င်း၊ ရုပ်အဆင်းတို့ကို၎င်း စွဲ၍ မျက်စိ၌ မှီသော သိမှု စက္ခုဝိညာဉ်ဖြစ်၏။ မျက်စိ၊ ရုပ်အဆင်း၊ စက္ခုဝိညာဉ်၊ ဤသုံးပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု=ဖဿဖြစ်ရ၏။ ဖဿအကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု=ဝေဒနာဖြစ်ရ၏။

“အကြင်အာရုံကို ခံစားရ၏။ ထိုအာရုံကို ကောင်းစွာမှတ် ထား၏။ အကြင်အာရုံကို ကောင်းစွာ မှတ်ထား၏။ ထိုအာရုံကို ကြံစည်၏။ အကြင်အာရုံကို ကြံစည်၏။ ထိုအာရုံကို ချဲ့ထွင်၏။ အကြင်အာရုံကို ချဲ့ထွင်၏။ ထိုဆုံးမိပြီးသော ကွင်းဆက်အကြောင်း ကြောင်းတို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကို ပပဉ္စတရား တို့သည်

အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် မြင်သိအပ်သမျှ
သော ရူပါရုံတို့၌ အကန့်အကန့် သန့်ခြား၍ ဖြစ်လာကုန်၏။

“ငါ့ရှင်တို့၊ နားကို၎င်း၊ အသံတို့ကို၎င်း စွဲ၍ နား၌မှီသောသိမှု၊
သောတဝိညာဉ်ဖြစ်၏။ နား၊ အသံ၊ သောတဝိညာဉ်၊ ဤသုံးပါးတို့
ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု ဖဿဖြစ်ရ၏။ ဖဿအကြောင်း
ခံကြောင့် ခံစားမှုဝေဒနာဖြစ်ရ၏။ (မှတ်ချက်။ အကြင်အာရုံကို
ခံစားတတ်၏ စသည်ကို စက္ခုဝိညာဉ်၌ ဆိုခဲ့ပြီးကို မှီး၍ သိလေ)

“ငါ့ရှင်တို့၊ နှာခေါင်းကို၎င်း၊ အနံ့တို့ကို၎င်း စွဲ၍ နှာခေါင်း၌
မှီသော သိမှု သာနဝိညာဉ်ဖြစ်ရ၏။ နှာခေါင်း၊ အနံ့၊ သာနဝိညာဉ်၊
ဤသုံးပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု ဖဿဖြစ်ရ၏။
ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှုဝေဒနာဖြစ်ရ၏။ (မှတ်ချက်။
အကြောင်းကို စက္ခုဝိညာဉ်ကို မှီး၍ သိလေ)

“ငါ့ရှင်တို့၊ လျှာကို၎င်း၊ အရသာတို့ကို၎င်း စွဲ၍ လျှာ၌
မှီသော သိမှု၊ ဇိဝှာဝိညာဉ် ဖြစ်ရ၏။ လျှာ၊ အရသာ၊ ဇိဝှာ
ဝိညာဉ်၊ ဤသုံးပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှုဖဿ
ဖြစ်ရ၏။ ဖဿ အကြောင်းကြောင့် ခံစားမှုဝေဒနာ ဖြစ်ရ၏။
(အကြောင်းကို စက္ခုဝိညာဉ်မှီး၍ သိလေ)

“ငါ့ရှင်တို့ ကိုယ်ကို၎င်း၊ အတွေ့အထိတို့ကို၎င်း စွဲ၍ ကိုယ်၌
မှီသော သိမှု၊ ကာယဝိညာဉ် ဖြစ်ရ၏။ ကိုယ်၊ တွေ့ထိမှု၊
ကာယဝိညာဉ်၊ ဤသုံးပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု
ဖဿဖြစ်ရ၏။ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု ဝေဒနာ
ဖြစ်ရ၏။ (အကြောင်း စက္ခုဝိညာဉ်မှီး၍ သိလေ)

“ငါ့ရှင်တို့၊ စိတ်ကို၎င်း၊ သဘောတရား (ဓမ္မာရုံ) တို့ကို၎င်း စွဲ၍ စိတ်ဟူသော မနောဝိညာဉ် ဖြစ်ရ၏။ စိတ်၊ ဓမ္မာရုံ၊ မနောဝိညာဉ်၊ ဤသုံးပါးတို့ ပေါင်းဆုံမိခြင်းကြောင့် တွေ့ထိမှု ဖဿ ဖြစ်ရ၏။ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှုဝေဒနာဖြစ်ရ၏။

“အကြင်အာရုံကို စိတ်ဖြင့် ခံစား၏။ ထိုအာရုံကို ကောင်းစွာ မှတ်ထား၏။ အကြင် အာရုံကို ကောင်းစွာ မှတ်ထား၏။ ထိုအာရုံကို ကြံစည်၏။ အကြင်အာရုံကို ကြံစည်၏။ ထိုအာရုံကို ချဲ့ထွင်၏။ အကြင်အာရုံကို ချဲ့ထွင်၏။ ထိုဆုံးပိုင်းသော ကွင်းဆက်အကြောင်းတို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကို ပပဉ္စတရားတို့သည် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သမျှ ဓမ္မာရုံတို့၌ အကန့်အကန့် သန့်ခြား၍ဖြစ်လာကုန်၏။

“ငါ့ရှင်တို့ မျက်စိရှိခဲ့သော်၊ ရူပါရုံရုပ်အဆင်း ရှိခဲ့သော်၊ မျက်စိ၌ မှီသော သိမှု စက္ခုဝိညာဉ်ရှိသော် ဖဿဟူ၍ ပညတ်လတံ။ ဖဿဟူသော ပညတ်ခြင်းရှိခဲ့သော် ဝေဒနာဟူ၍ ပညတ်လတံ။ ဝေဒနာဟူသော ပညတ်ခြင်းရှိခဲ့သော် သညာဟူ၍ ပညတ်လတံ။ သညာဟူသော ပညတ်ခြင်းရှိခဲ့သော် ဝိတက္ကဟူ၍ ပညတ်လတံ။ ဝိတက္ကဟူသောပညတ်ခြင်းရှိခဲ့သော် ပပဉ္စသညာသင်္ခါသမုဒါစရဏ (ပပဉ္စတရားနှင့် ယှဉ်သော သညာအစုတို့၏ဖြစ်ခြင်း) ဟူ၍ ပညတ်လတံ။ (မှတ်ချက်။ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့ကို ဤနည်းကို မှီး၍ သိလေ)

“ငါ့ရှင်တို့၊ မျက်စိမရှိခဲ့သော်၊ ရူပါရုံ ရုပ်အဆင်းမရှိခဲ့သော်၊ မျက်စိ၌ မှီသော သိမှု စက္ခုဝိညာဉ်မရှိခဲ့သော်၊ ဖဿဟူ၍ ပညတ်ရန် အကြောင်းမရှိ။ ဖဿဟူသော ပညတ်ခြင်းမရှိခဲ့သော် ဝေဒနာဟူ၍ ပညတ်ရန် အကြောင်းမရှိ။ ဝေဒနာဟူသော ပညတ်

ခြင်းမရှိခဲ့သော် သညာဟူ၍ ပညတ်ရန် အကြောင်းမရှိ။ သညာ
ဟူသော ပညတ်ခြင်း မရှိခဲ့သော် ဝိတက်ဟူ၍ ပညတ်ရန်
အကြောင်း မရှိ။ ဝိတက် ဟူသော ပညတ်ခြင်း မရှိခဲ့သော်
ပပဉ္စသညာသင်္ခါသမုဒါစရဏ ပညတ်ရန် အကြောင်းမရှိ။ (နာ၊
နွာ၊ လျာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်တို့ကို မှီး၍ သိလေ)

“ငါ့ရှင်တို့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ပါဠိ
သက်သက်ကို မြှက်ကြားတော်မူ၍ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို
ဝေဖန်၍ ပြတော်မူလေဘဲ နေရာမှထ၍ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်တော်
တောင်းသို့ ဝင်သွားတော်မူခဲ့၏။

“ငါ့ရှင်တို့၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ဟော
ကြားသွားတော်မူသော ဤပါဠိ၏ ဆိုလိုချက် အနက်အဖွင့်ကို
အကျွန်ုပ် ကောင်းစွာသိပါ၏။ အရှင်ဘုရားတို့သည် မေးလျှောက်
လိုကြကုန်မူကား ဘုရားထံတော်ပါးသို့သာ ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်။
ဤ အကျွန်ုပ် အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ပြချက်များကို ဘုရားသခင်အား
တဖန် မေးလျှောက်ကြည့်ကြပါကုန်။ ဘုရားသခင် မြှက်ကြား
တော်မူသည့်အတိုင်း မှတ်သား ဆောင်ယူကြပါကုန်” ဟု အရှင်
မဟာကဏ္ဍာနသည် ရဟန်းတို့အား ပန်ကြားလေ၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် အလွန် ဝမ်းမြောက်လှသည် ဖြစ်
ရကား ဘုရားသခင်ထံ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် အရှင်မဟာကဏ္ဍာန၏
ကျေးဇူးသတင်းကို လျှောက်ထားကြလေကုန်၏။

အရှင်အာနန္ဒာသည် ရဟန်းတို့လျှောက်တင်နေသော စကား
ကို အာရုံစူးစိုက်စွာ နားထောင်နေ၏။ ရဟန်းတို့ တင်လျှောက်
ပြီးသောအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်၏။

“ဘုန်းတော်သခင် အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ဆာလောင် မှတ်သိပ် လှသဖြင့် အင်အား ချိနဲ့နေသော ယောက်ျားသည် ချိတမြမြ အရသာရှိလှစွာသော ပျားမုံဆုပ်ကို ရလေရာ၏။ ထိုယောက်ျား သည် ထိုပျားမုံကို လှည့်ကာလှည့်ကာ လျှာဖြင့် လျက်ရာ၏။ ထိုအခါ အချိုထပ်၍ စွက်ရန် မလို။ ချိုမြိန် ကောင်းမြတ်သော အရသာကို ရရှိခံစားရသည်နှင့် တူလှပါတော့သည် ဘုရား။

“ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား၊နက်နဲစွာတေးခေါ် ကြံစည်သူ ပညာတတ် ရဟန်းသည် သိပ်သည်း ကျစ်လစ်စွာ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ပါဠိသက်သက်တရားတော်ကို ဘုရားအလိုတော်ကျ အနက်ပေါ်လွင်အောင် တေးခေါ်ဖော်ယူ နိုင်ပါသည်။ ရဟန်းတော် အရှင်သူမြတ်အားလုံးတို့၏ စိတ်နှလုံး ရှင်ပြုံးကြည်နူးမှုကို ရရှိစေပါသည်။ အရှင်မြတ်ဘုရား၊ဤတရား ဒေသနာတော်သည် အဘယ်အမည် ရှိပါသနည်း ဘုရား”ဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ “ချစ်သား အာနန္ဒာ၊ ဤဒေသနာတော်ကား ပျားမုံဆုပ် (မုံချို) နှင့် တူလေသောကြောင့် မဓုပိဏ္ဍိတ ဒေသနာ တော်ဟူ၍ မှတ်လေလော့”ဟု မိန့်တော်မူလျှင် အရှင်အာနန္ဒာ နှင့် တကွ ရဟန်းအားလုံးတို့သည် မြတ်စွာဘုရားစကားတော်ကို လွန်စွာ နှစ်သက်ကြလေကုန်၏။

(မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ မူလပဏ္ဏာသပါဠိဇောန်၊ သီဟနာဒဝဂ်၊ မဓုပိဏ္ဍိကသုတ်၊ ၁၅၄၊ ဆဋ္ဌမူ)

(၅)

ဓာတ်ရေ ပါး၏ အကျိုးနှင့် အပြစ်

မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ မီး (မြေဓာတ်၊ ရေဓာတ်၊ လေဓာတ်၊ မီးဓာတ်) အားဖြင့် ဓာတ်ကြီးလေးပါးရှိ၏။ ယင်းကို ဓာတ်ကြီး လေးပါး ဟူ၍၎င်း၊ မဟာဘုတ်လေးပါးဟူ၍၎င်း ခေါ်၏။

ဤဓာတ်ကြီးလေးပါးမှ လွတ်သော သတ္တဝါ မရှိ ဟူ၍ ကျမ်းဂန်တို့၌ ဆို၏။

ဘုရားသခင်သည် ထိုဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့၏ အကြောင်းကို ဘုရားမဖြစ်ခင် နှစ်ဥှံ ဘဝတုန်း ကတည်းကပင် ထိုဓာတ်တို့ကို တလွှာချင်း တလွှာချင်း ခွာ၍ သေသေချာချာ တိတိ ကျကျ တွေးခေါ်လေ့လာခဲ့ဘူးကြောင်းကို အခါတပါးတွင် ရဟန်းတို့ အား မြက်ကြားတော်မူ၏။

မှန်၏။ ဟောတော်မူသည့်နေရာကား ဇေတဝန်ကျောင်းတွင် ဖြစ်၏။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ နေတော်မူခိုက် ဟောခွင့် ဆိုက်၍ ဓာတ်တရား မြက်ကြားတော်မူ၏။

“ချစ်သားတို့၊ ဓာတ်လေးပါး၏ အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဘုရားမဖြစ်မီ နှစ်ဥှံဘဝကပင် ငါ တွေးခေါ် ကြံစည်ခဲ့ဘူး၏။

“မြေဓာတ်၏ သာယာဘွယ်သည် အဘယ်နည်း။ အဘယ်ဟာပါလိမ့်။

“မြေဓာတ်၏ အပြစ်သည် အဘယ်နည်း။ အဘယ်ဟာပါလိမ့်။

“မြေဓာတ်၏ ထွက်မြောက်ကြောင်းသည် အဘယ်နည်း။ ဘယ်ဟာပါလိမ့်။ ဤသို့အားဖြင့် မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ မီးဟု ဆိုအပ်သော ဓာတ်ကြီး လေးပါးတို့၏ သာယာဖွယ် အကျိုး၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်အပြစ်နှင့် လွတ်မြောက်ကြောင်းမှာ ဘယ်သင်း၊ ဘယ်ဟာပါလိမ့်ဟူ၍ ငါ့မှာ အကြံဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။

“ချစ်သားတို့၊ ဤအကြံမှဆင့်ပွားကာ ငါ့အားနောက်ထပ် အကြံတခု ဖြစ်လာပြန်၏။ ငါ၏ တွေးခေါ် ကြံစည်ချက်မှ ထွက်လာသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ဟုလည်း ဆိုနိုင်၏။ ငါ့ဉာဏ် တွင် ထင်လာသည်ကား ဤသို့တည်း။

သတ္တဝါတို့၌ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သော ချမ်းသာမှုနှင့် ရှင်ပျ ဝမ်းသာမှုသည် မြေဓာတ်ကိုအစွဲပြု၍ ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်း ကား မြေဓာတ်၏ သာယာဖွယ်ပေတကား။

ဤမြေဓာတ်သည် အနိစ္စ=အမြဲ မရှိ။ ဒုက္ခ=ဆင်းရဲ၏၊ ဝိပရိကာမ=ဖောက်ပြန်တတ်သောသဘောရှိ၏၊ ဤသို့မမြဲခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ ဖောက်ပြန် တတ်သော သဘော ရှိခြင်းကား မြေဓာတ်၏ ချိုယွင်းအားနည်းချက် အပြစ်ပေတကား။

မြေဓာတ်၌ တပ်မက်မှုဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းသည်မြေဓာတ်၏ လွတ်မြောက်ကြောင်းပေတကား။ (ရေ၊ လေ၊ မီး၌နည်းတူမှတ်)

“ချစ်သားတို့၊ ဤခတ်ကြီး လေးပါးတို့၌ ဤသို့သော သာယာဖွယ်ကို သာယာဖွယ်အားဖြင့်၎င်း၊ ဤသို့သောအပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့်၎င်း၊ ဤသို့သော ထွက်မြောက်ကြောင်းကို ထွက်မြောက်ကြောင်း အားဖြင့်၎င်း အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ငါ မသိသေး၊ ထိုမသိသေးသမျှသော ကာလ ပတ်လုံး နတ်လောက၊ ဗြဟ္မာလောက၊ လူလောက၌ မြတ်သော သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်တော်ကို ရပြီဟူ၍ ငါ ဝန်မခံသေး။

“ချစ်သားတို့၊ မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ မီးဟု ဆိုအပ်သော ဤခတ် ကြီးလေးပါးတို့၏ ဤသို့ ဤနွယ်သော သာယာဖွယ်ကို သာယာ ဖွယ်အားဖြင့်၎င်း၊ ဤသို့၊ ဤနွယ်သော အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် ၎င်း၊ ဤသို့၊ ဤနွယ်သော ထွက်မြောက်ကြောင်းကို ထွက်မြောက် ကြောင်းအားဖြင့်၎င်း၊ အကြင်အခါ၌ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ငါ သိလာ၏။ ထိုအခါကျမှသာ နတ်လောက၊ ဗြဟ္မာလောက၊ လူလောက၌ ပြိုင်ဘက်ကင်းလွတ် အထုတ်ဆုံး၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ် သော သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်တော်ကို ရပြီဟူ၍ ငါ ဝန်ခံ၏။ ငါ့အား ဉာဏ်ပေးမြင်သည် ထင်ရှား ဖြစ်လာပြီ။ ကိလေသာတို့မှ ကျွတ်ကျွတ်လွတ်လွတ် လွတ်မြောက်ပြီးသော ငါ့စိတ်သည် မပျက်စီးတော့ပြီ။ ငါ၏ ဤဘဝ ဤအဖြစ်ကား နောက်ဆုံးဘဝ နောက်ဆုံးအဖြစ်တည်း။ ဘဝသစ်၌ တဖန် ပဋိသန္ဓေနေ့ဖွယ်သည် ယခုအခါ ငါ့မှာ မရှိတော့ပြီဟူ၍ ဤသို့ ငါ့စိတ်၊ ငါ့အသိဉာဏ် တွင် ထင်လာသတည်း”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

(သံယုတ္တနိကာယ်၊ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ဓာတုသံယုတ်၊ ပုဗ္ဗေသမ္ဗောဓေသုတ်၊ ၃၇၉၊ ဆဋ္ဌမူ)

(၆)

ခြေတော်ရာ လေးဆူ

နေ့ခင်းကြောင်တောင် နေ့လယ်ခေါင် နေပူကြဲကြဲကြီးထဲတွင် လမ်းမှာ ဖုံတထောင်းထောင်း ထနေသည်။ ဖုံထခြင်းမှာ ရထားကြောင့် ဖြစ်၏။ မြင်းရထားတစီးသည် သာဝတ္ထိမြို့ကို ကျော်ခိုင်းလျက် မြို့ပြင်သို့ မောင်းထွက်လာနေသည်။ ထိုရထားကို ဖုံလုံးများကြားတွင် အဖွေးသား မြင်နေရသည်။

တဖြည်းဖြည်း နီးကပ်လာသောအခါ ရထားကို၎င်း၊ မြင်းလေးကောင်ကို၎င်း၊ ရထားစီးလာသူကို၎င်း၊ ကောင်းစွာ ခဲ့ခဲ့ခြားခြား မြင်ရလေပြီ။ ဆုတ်ဆုတ်ဖြူသော မြင်းဖြူကြီးလေးကောင် ကသည့် ရထားကို စီးနိုင်သည်ကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် ရထားစီးလာသူ၏ အတန်းအစားကို ရိပ်စား မိနိုင်ပါသည်။

ထိုသူကား ပြာဟ္မဏန္ဒယံဘွား ပုဏ္ဏားလူမျိုး ဇာဏုသောဏီ ဖြစ်လေသည်။ ထိုလမ်းပေါ်ဝယ် ရထားနှင့် ရင်ဆိုင် ပုရပိုဇ်တဦး လာနေ၏။ အမည်မှာ ပိလောတိ ကဟု တွင်၏။ ဝစ္ဆာယန အနွယ်မှဖွားသည်ကိုစွဲ၍ သူ့ကို ဝစ္ဆာယနဟူ၍လည်းခေါ်၏။

ခြစ်ခြစ်တောက် ပူပြင်းသော နေရောင် အောက်တွင်
ဝစ္ဆာယနသည် သင်္ကန်း တထည်ကို ခေါင်းပေါ်တင်ကာ
တမတ်စောက်စောက် နှင့် လျှောက်လာ၏။ တနေရာတွင်
ဇာဏုသောဏီပုဏ္ဏားနှင့် ဆုံမိလေ၏။ ဝစ္ဆာယနသည် ရထား
လွတ်အောင် လမ်းဘေးသို့ ရှောင်တိမ်းလိုက်စဉ် “ဟင် အရှင်
ဝစ္ဆာယန” ဟူသော အသံကြားလေမှ ဝစ္ဆာယနသည် ရထား
ပေါ်ကြည့်လိုက်ပြီး “ဪ ဒကာကြီးကို”

ဤနှုတ်ခွန်းဆက် စကားများကို ထောက်ချင့်ခြင်းအားဖြင့်
သူတို့အချင်းချင်း ရှေးက သိဟောင်းကျမ်းဟောင်းဖြစ်ကြောင်း
ကောင်းစွာ သိသာပေါ်လွင်နေပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည်တွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ
သီတင်းသုံး၍ နေတော်မူသော်လည်း အကြောင်း အမျိုးမျိုးတို့
ကြောင့် ဗုဒ္ဓကို မကိုးကွယ်သူ၊ ဗုဒ္ဓအကြောင်းကို နားမလည်သူ
များလည်း ရှိသေးကြောင်းကို သူတို့ချင်း ပြောစကားများတွင်
ဇာတိရုပ် ပေါ်နေ၏။

“အို အရှင်ဝစ္ဆာယန၊ ချွေးတွေလဲ ရွဲလို့ပါလား ကိုယ်တော်။
နေခင်းကြောင်တောင် နေပူကြဲကြဲကြီးထဲမှာ ဘယ်ကများ
ကြွလာတော်မူပါသတည်း” ဟု မြင်းလှည်းပေါ်မှ ဇာဏုသောဏီ
ပုဏ္ဏားက လှမ်းမေးလျှင် အရှင်ဝစ္ဆာယနက မျက်နှာမှ ချွေးစီး
ကြီးများကို သင်္ကန်းစဖြင့် သုတ်လျက်မှ....

“အရှင်ဂေါတမဆီက လာခဲ့သည် ဒကာကြီး”

ထိုစကားကိုကြားသော် ပုဏ္ဏားသည် အနည်းငယ် စဉ်းစား
ဟန်ပြုပြီးမှ သူ့ဆန္ဒကို ဖော်ပြလိုက်လေသည်။

“ဩ....အရှင်ဂေါတမဆီက”

“ဟုတ်ပါ။”

“မေးစမ်းပါရစေ အရှင်ဝစ္ဆာယန၊ ကိုယ်တော် မည်သို့ ထင်သလဲ။ အရှင်ဂေါတမဟာ ပညာရှိပုံပေါက်ရဲ့လား။”

ဤမေးခွန်းကိုထောက်သော် ဇာဏုသောဏီပုဏ္ဏားသည် ဗုဒ္ဓအထံတော်သို့ရောက်လည်း မရောက်ဖူး၊ ဗုဒ္ဓအကြောင်းကိုလည်း ဘာမျှမသိ၊ နားမလည်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ထိုမေးခွန်းအတွက် အရှင်ဝစ္ဆာယနက ပေးလိုက်သောအဖြေမှာ ပညာသားပါလှ၏။

“အို ဒကာကြီးနယ်ကော ကျုပ်က ဘာမှ အရှင်ဂေါတမ၏ ပညာစွမ်းကို သိနိုင်မှာလဲ။ မြေမြေချင်းမှ ခြေမြင်တော့မှာပါ။ ပညာကို ပညာရှိချင်းမှ သိနိုင် မြင်နိုင်မှာပါ”ဟု ပြောသော် ဇာဏုသောဏီပုဏ္ဏားက ပြုံးလိုက်သည်။

“အသို့ပါနည်း အရှင်ဝစ္ဆာယန။ ကိုယ်တော်ဟာ အရှင်ဂေါတမကို သိပ်အမှန်းတင်နေပါလား။”

“အသို့ဆိုပေသနည်း ဒကာကြီး။ ကျုပ်က ဘာမှ ချီးမွမ်းနိုင်ရမှာလဲ။ အရှင်ဂေါတမကဲ့သို့သော သဗ္ဗညု ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်ကြီးကို ကျုပ်လို အညတရ ရဟန်းတပါး အနေနဲ့ အဘယ်မှာလျှင် ချီးမွမ်းခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ပါမည်လဲ။ အရှင်ဂေါတမကို အထင်မသေးလေနဲ့ ဒကာကြီး။ ချီးမွမ်းသင့်၊ ချီးမွမ်းထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ အရှင်ဂေါတမဟာ အချီးမွမ်းထိုက်ဆုံး၊ လူ့လောက၊ နတ်လောကနှင့်တကွ သုံးလောက နယ် ခရိုင်အတွင်းမှာ ပြိုင်သူကင်းလွတ်၊ အထွတ်ဆုံး၊ အမြတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြီး ဖြစ်ပေ၏။”

“ဪ”

၄၁၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဤသို့ အရှင်ဝစ္ဆာယနက လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ချီးကျူးလေလေ၊
ဇာဏုသောဏီပုဏ္ဏားမှာ ယုံရခက်၊ မယုံရခက်၊ အံ့ဩရခက်၊
မအံ့ဩရခက် ဖြစ်သွားလေ၏။ ဝစ္ဆာယန၏ စကားသည် ပုဏ္ဏား
အား ဖမ်းစားလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သွားလေသည်။ သူ့အာရုံထဲတွင်
အရှင်ဂေါတမ ပျောက်အောင် မပျောက်နိုင်တော့ဘဲ ဖြစ်နေသည့်
အလျောက် ဆက်၍ မမေးဘဲ မခန့်နိုင်တော့ချေ။

“အို အရှင်ဝစ္ဆာယန၊ ကိုယ်တော် ဘာကိုများ မြင်မြော်ပြီး
အရှင်ဂေါတမအပေါ်တွင် သလောက်တောင် အလှိုက်သဲလှိုက်
ရိုးတွင်းချဉ်ဆီခိုက်အောင် အသဲစွဲ ကြည်ညိုနေရတာလဲ။”

ထိုအခါတွင်ကား အကွက်ဝင်လာပြီ ဖြစ်ကြောင်း ရိပ်စား
မိလာပြီ ဖြစ်သည့်အတိုင်း အရှင်ဝစ္ဆာယနသည် ဇာဏုသောဏီ
ပုဏ္ဏား ယုံကြည်လက်ခံနိုင်လောက်အောင် ဥပမာ ပုံဆောင်ကာ
ဤသို့ မြှောက်ကြားလေသတည်း။

“သည်လို ဒကာကြီး၊ ဥပမာ၊ ‘ဆင်အကြောင်းကို ကောင်း
ကောင်း နားလည်သည့် ဆင်မုဆိုးကြီး တယောက်၊ ဆင်တွေ
ပေါများလှသည့် တောကြီးထဲ ရောက်သွားသည် ဆိုကြပါစို့။
ထိုတောကြီး၏ တနေရာမှာ အလျားရှည်ရှည်၊ အနံ့ ပြန့်ပြန့်နှင့်
အင်မတန် ခြေရာကြီးတခုကို ထိုမုဆိုးကြီး တွေ့ပါလေ၏။

“အို ဒကာကြီး၊ ထိုအခါ မုဆိုးသည် ခြေရာကို ကြည့်ပြီး
‘အိုးဟို ရောမဆင်ကြီးပါကလား’ ဟူ၍ ခြေရာကို မြင်ကာမျှဖြင့်
ဆင်ကို အကဲဖြတ်နိုင်လေသည်။ ထိုအတူပင် ငါသည်လည်း
အရှင်ဂေါတမ၏ ဒေသနာ ဉာဏ်တော်ဖြင့် ချနင်းထားသည့်
ခြေဖော်ရာကြီး လေးဆူကို ငါတွေ့ရ၏။

ထိုအခါ အရှင်ဂေါတမသည် ကိုယ်တိုင် တရားမှန်ကို သိသော ဘုန်းသမ္ဘာရှင်တည်း။ တရားမှန်ကို ကောင်းစွာ ညွှန်ပြတတ်သူတည်း။ ၎င်းတပည့် ရဟန်းအပေါင်းသည်လည်း ဆရာဩဝါဒကို တသွေမတိမ်း လိုက်နာ၍ ကျင့်ကြံသူများ တည်းဟူ၍ ဤသို့ ငါ့ဉာဏ်တွင် သိထင်လာသည်။”

ဇာဏုသောဏီပုဏ္ဏားသည် စူးငိုက်စွာ စကားထဲတွင် နှစ်မြှုပ် နေရာမှ ရုတ်တရက် ကောက်မေးလိုက်၏။

“အို ဝစ္ဆာယန၊ သင့်စကားတွင် ခြေတော်ရာကြီးလေးဆူဟု ကြားလိုက်သလိုလို ရှိ၏။ ယင်းခြေတော်ရာများကား အဘယ်မှာ ပါနည်း။ ကျွန်ုပ်ကော မြင်တွေ့ခွင့် မရနိုင်ပေဘူးလား။”

“ရနိုင်ပါ၏ ဒကာကြီး။ ငါ့စကားကို ဆက်၍ နားထောင် ပါဘိ။ ယင်းခြေတော်ရာတို့ကို တဖြည်းဖြည်း မြင်လာလတ္တံ့။ ဤစကားစုကို အလျင် သိနှင့်ပါလေဦး။

“အို ဒကာကြီး၊ မဟာမဂ္ဂါး မဟာနန္ဒယံ ထိပ်ထိပ်ကြဲ ရောမ သုခမိန် ခတ္တိယပဏ္ဍိတ်ကြီးတွေကို ငါ့တွေ့ဘူး၏။ သူတို့ သည် ဝါဒရေးရာ၌ လွန်စွာ သိမ်မွေ့လှကုန်၏။ ဝါဒတပါးကို ချောက်ချားသွားအောင် တတ်နိုင်ကုန်၏။ ဆံခြည်မျှင်ကိုပင် ဖောက်ထွင်း ပစ်ခတ်နိုင်သော လေးသည်တော် များနှင့်အလား တူကုန်၏။

မည်သည့်မြို့ရွာ၊ မည်သည့်ဒေသသို့ ပညာရှင်တဦးဦး ရောက် လာသည်ကြားသော် သူတို့သည် ဝါဒတိုက်ပွဲ ဆင်ရန် တပ်ပြင် ကြကုန်တော့၏။ သူ့ကို ဘယ်လို မေးလိုက်မည်၊ မြန်းလိုက်မည်။ သူက ဘယ်လိုဖြေလျှင် ဘယ်လို အုပ်ထည့်လိုက်မည် တက်ကဲ။ ပညာရှင်ကို ဝါဒနှင့် ရိုက်ခွဲရန် လှည့်လည်နေကြယောင်တကား။

၄၁၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထိုခတ္တိယပဏ္ဍိတ်ကြီးတို့သည် “အရှင်ဂေါတမ ဘယ်မြို့၊ဘယ် ရွာကို ရောက်လာပြီတဲ့” ဟူသော သတင်းကို ကြားကြလတ်သော် “ကျီးပြိုင်ညွန့်နွယ်” ဟုန်းကနဲ ရှင်ဂေါတမရုံရာသို့ သွားကြလေ ကုန်၏။ ဝါဒတွေ တပွေတပိုက်နှင့် စစ်တိုက်ရန် ထွက်ခြင်းဟု ဆိုနိုင်၏။ အရှင်ဂေါတမသည် သူထံသို့ ရောက်လာကုန်သော ထိုခတ္တိယပဏ္ဍိတ် “ဝါဒစစ်မှူးကြီးများ” အား သာယာချေငံစွာ ဓမ္မစကားပြောလေသောအခါ၊ အသိဉာဏ်ပွင့်အောင်ဖွင့်ပေးလေ သောအခါ အရှင်ဂေါတမ၏ မေတ္တာဗြဟ္မစိုရ် အရိပ်ဆာယာ အောက် ရောက်ရုံနုကြလေရကား မည်သို့မေးလိုက်မည်၊ မည်သို့ အုပ်လိုက်မည်ဟူ၍ မာန်တဖီဖီ လာခဲ့ကြကုန်သည့် ခတ္တိယပဏ္ဍိတ် ကြီးတို့၏ အရှင်ဂေါတမအား ဝါဒဖြင့်နှိပ်ဖို့ဝေးစွာ၊ ပစ္စာကလေး တခုကိုမျှ မေးမြန်းခြင်း မပြုကြတော့ကုန်။ စင်စစ်ဆိုသော် ထိုပဏ္ဍိတ်ကြီးတို့ကား အရှင်ဂေါတမ၏တပည့် ဖြစ်ကုန်ကြလေ၏။

“အို ဒကာကြီး၊ အကြင်အခါ၌ အရှင်ဂေါတမ၏ ဉာဏ်တော် ခြေရာ တဆူကို တွေ့ရပြီ။ ထိုအခါ အသိဉာဏ်တော် သခင် ဘုရား၊ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော ဘုရား ဟူ၍၎င်း၊ ဘုရားစကား တော်သည် စစ်မှန်သော တရား ဟူ၍၎င်း၊ ဘုရားတပည့်သား ရဟန်းများသည် သိက္ခာရှိ သူတော်စင်များဟူ၍၎င်း ငါ ဆုံးဖြတ် နိုင်ခဲ့ပြီ။”

“အို ဒကာကြီး၊ ထိုမှတစ်ပါး ပုဏ္ဏားပညာရှိ၊ သူကြွယ်ပညာရှိ၊ ရဟန်းပညာရှိ သုခမိန်ကြီးများကိုလည်း ငါ တွေ့ဘူး၏။ သူတို့ သူတို့သည်လည်း ခတ္တိယပဏ္ဍိတ်ကြီးတို့ကဲ့သို့ပင် အရှင်ဂေါတမ ရောက်နေသံကြားလျှင် ဝါဒတိုက်ပွဲ ဆင်ရန် လာလတ်ကြကုန် သည်ပင်။ အရှင်ဂေါတမနှင့် တွေ့ကြလတ်သော် တစုံတရာ

ပြဿနာ မေးမြန်းမှုကို မပြုကြတော့ရုံမက သူတို့အား ရဟန်းပြုပေးရန် ပန်ကြားလေကုန်သတည်း။ အရှင်ဂေါတမထံတွင်တပည့်ခံ ရဟန်းပြုကြ၍ တရားထူး ရကြကုန်သောအခါ ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးနိုင်ကြလေကုန်ပြီ။

“အို အရှင်ကောင်းတို့၊ ငါတို့ကား ပျက်စီးလုနီး ဖြစ်ခဲ့ကုန်ပြီ။ အပျက်ကြီးဖြင့် ပျက်စီးလုနီး ဖြစ်ခဲ့ကုန်ပြီ။ ရှေးက ငါတို့သည် ရဟန်း မဟုတ်ကုန်ပါဘဲလျက် ရဟန်းဟု ဝန်ခံနေခဲ့ကြကုန်ပြီ။ မြင့်မြတ်သူမဟုတ်ဘဲ မြင့်မြတ်သူဟု ဝန်ခံခဲ့ကုန်ပြီ။ ရဟန္တာ မဟုတ်ပါဘဲလျက် ရဟန္တာဟု ဝန်ခံခဲ့ကြကုန်ပြီ။ မှားဘိစွာ။ ယခုမှသာ ရဟန်းစစ်ဖြစ်ကုန်၏။ သူမြတ်အစစ် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန္တာအစစ်ဖြစ်ကုန်၏” ဟု ဥဒါန်းကျူးကြကုန်၏။

“အို ဒကာကြီး၊ ငါသည် (၁) ခတ္တိယပဏ္ဍိတ်ကြီးတို့အား ကိုယ်တော်၏အောက်သို့ ညွတ်ရောက်လာကြရာတွင် ထင်သော ဉာဏ်တော်ခြေရာ၊ (၂) ပြာဟ္မဏပဏ္ဍိတ်ကြီးတို့အား၊ (၃) ဂဟပတိ ပဏ္ဍိတ်ကြီးတို့အား၊ (၄) သဏပဏ္ဍိတ်ကြီးတို့အား ကိုယ်တော်အောက်သို့ ညွတ်ရောက် လာကြရာတွင် ထင်သော ဉာဏ်တော်ခြေရာ၊ ဤခြေတော်ရာ လေးဆူတို့ကို တွေ့မြင်ရ၍ သာ “သစ္စာလေးပါးတရားကို ကိုယ်တိုင်သိသော ဘုရားတည်း။ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဘုရားတည်း။ တရားတော်ကို ကောင်းစွာ ဟောညွှန် ပေသည်။ ဟောညွှန်ချက် အတိုင်း၎င်းတပည့် ရဟန်းများက ကောင်းစွာကျင့်ကြံကြသည်” ဟု ဤသို့ ငါ ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့ပြီ။ သို့ကြောင့်ရကား ငါသည်အရှင်ဂေါတမအား ချီးမွမ်း၍လည်း မပြီး၊ ကြည်ညို၍လည်း မပြီး ဖြစ်ရသည် ဒကာကြီး။”

၄၁၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

နေ့လယ်အချိန်ဖြစ်သောကြောင့် ကောင်းကင် နေမင်းသည် ခြစ်ခြစ်တောက် ပူပြင်းလှသော်လည်း ဇာဏုသောဏီ ပုဏ္ဏား၏ ရင်တွင်း၌ကား အေးတမြမြ ရှိနေ၏။ ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မ မိုးနုံကြောင့် ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဇာဏုသောဏီပုဏ္ဏားသည် မြင်းဖြူကြီး လေးစီး ကသော ရထားထက်မှ ဆင်းကာ ဘုရားရှိရာဘက်သို့ မျက်နှာမူ ရှိခိုးလျက် “လူ နတ် ဗြဟ္မာတို့ ဦးခိုက်၍ ပူဇော်ထိုက်လှသော အရှင်ကြီး ဂေါတမအား ရည်မှန်း၍ အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။ ပူဇော်ပါ၏။ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော တနေ့တွင် အရှင်အား ဖူးမြင်ခွင့် ရတန်ကောင်းပါ၏။ စကား ဆိုပြောမှုလည်း ရတန် ကောင်းပါ၏” ဟု နှုတ်ဖြင့်တတုတ်တုတ်ရှုတ်ဆိုခြင်းပြုပြီးသည်၏ အခြားမဲ့တွင်ကား ဇာဏုသောဏီပုဏ္ဏားသည် အရှင်ဝစ္ဆာယနှင့် လမ်းခွဲကာ မြင်းဖြူလေးစီးကသော ရထားကြီး ပေါ်တွင် ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်တော်များကို အာရုံပြုရင်း လိုက်ပါသွားလေသတည်း။

ဇာဏုသောဏီနှင့် ဗုဒ္ဓ

ကြာသည် ကန်၌ ပေါက်၏။ ရေနှင့်အမြဲထိတွေ့နေ၏။ ရေမြင့် လျှင် ကြာတင့်သည် အဆိုရှိ၏။ သို့သော် ရေရှိလေတိုင်း ကြာ မပွင့်လေ။

ကြာအမျိုးမျိုး ရှိသည့်အနက် အချို့သည် နေခြည် သင့်မှ ပွင့်၏။ အချို့က လရောင်သင့်မှ ပွင့်၏။

ဇာဏုသောဏီပုဏ္ဏားသည် သာဝတ္ထိပြည် တည်းဟူသော ကန်တော်ကြီးအတွင်းမှ ကြာပင် တပင်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် သူ့အဖို့ နေလည်းမထွက်၊ လရောင်လည်း မထွန်းသဖြင့် ပွင့်ခွင့် မရခဲ့ဘဲ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး သာဝတ္ထိကန်တော်ကြီးထဲတွင် ရေစိမ်ကာသာ နေလာခဲ့ရသည်။

ယခုအချိန်တွင်မူကား သူ့အဖို့ နေဝန်းကြီး မလိုက်လာသေး စေကာမူ ရှေ့တော်ပြေးအဖြစ် အရုဏ်တက် ရောင်နီနှင့် တွေ့ရလေ သောအခါ ညွှာတံ တဝင့်ဝင့်နှင့် ပွင့်တော့အံ့ဆဲဆဲ ဖြစ်လာ လေပြီ။

တခါသ၌ ဇာဏုသောဏီပုဏ္ဏားသည် ဘုရားသခင်အားမပူး ရလျှင် မနေနိုင်လောက်အောင် သူ့စိတ်က ဆန္ဒ ပြုလေချက်အရ ဘုရားကျောင်းတော်သို့ ထွက်လာခဲ့ပြီး ဘုရားသခင်အား ဝင် ရောက် ဖူးမြော်လေ၏။ သူ့အား အရှင် ဝစ္ဆာယနက ဆင်ခြေရာ ဥပမာဖြင့် ပြောပြပုံများကိုပါ လျှောက်ထားလေ၏။

ထိုအခါ ဤဥပမာမှာ မပြည့် စုံလှသေး။ ပြည့်ပြည့် စုံစုံ ဥပမာကို နာယူလိုက သင့်အား ဝေါပြောအံ့၊ ကောင်းစွာ နာလော့၊ မှတ်လော့ဟု ပုဏ္ဏားအားမိန့်လိုက်ပြီးနောက် တောက် လျှောက်ဆိုသလိုပင် ပုဏ္ဏားအား ဤစကားကို ဆိုတော်မူ၏။

“အချင်းပုဏ္ဏား၊ ဆင်ဖမ်းခြင်းအတတ်၌ ကျွမ်းကျင်လှသော မုဆိုးတယောက်သည် ရှိ၏။ ထိုမုဆိုးသည် တောအုပ်ကြီးတခုသို့ ခရောက်သွားလေသောအခါ ရောမ ဆင်ခြေရာကြီးတခုကို တွေ့ သော်လည်း ‘သည်ဆင်ဟာ သိပ်ကြီးတဲ့ ဆင်ကြီးပါကလား’ ဟု သူ မဆုံးဖြတ်သေး။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဝါမနိကမည်သော ဆင်မတမျိုးသည် အရပ်ပုကူသော်လည်း ခြေရာ ကြီးတတ်သည်။

ဤခြေရာသည် ဝါမနိကဆင်ပုမများ၏ ခြေရာ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆင်ခြေရာ ကြီးလေတိုင်း ဆင်ကြီး ဖြစ်ရမည် ဟူ၍ မဆုံးဖြတ်လေသေးဘဲ ရှေ့ဆက်လက်ပြီး ဆင်ခြေရာခံ၍ လိုက်လေသည်။

‘အချင်းပုဏ္ဏား၊ ထိုဆင်မုဆိုးသည် တောတွင်း တနေရာတွင် ခြေရာကြီးတခုကို၎င်း၊ မြင့်သော ကျောက်နံရံကြီးများ၌ ဆင် ကိုယ်လုံးဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာ များကို၎င်း တွေ့ရလေ၏။ သို့သော် ခြေရာကြီးခြင်း၊ အရပ်အမောင်း မြင့်ခြင်းတို့ကို ထောက်၍ ‘သည်ဆင်ဟာ သိပ်ကြီးတဲ့ ဆင်ပြောင်ကြီး ပါကလား’ ဟူ၍ သူ မဆုံးဖြတ်သေး။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ကာဠာရိကာ မည်သော ဆင်မများသည် အခြားဆင်များထက် ပို၍ ခြေတံရှည် ကြသည်။ ‘ဤခြေရာသည် အနီးခြေတံရှည် ဆင်မများ၏ခြေရာ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်ပေမည်’ ဟူ၍ သူ မဆုံးဖြတ်သေးလေဘဲ ရှေ့ လျှောက်ပြီး ဆင်ခြေရာခံ၍ လိုက်ပြန်လေသည်။

“အချင်းပုဏ္ဏား၊ ထိုဆင်မုဆိုးသည် အတော်အတန် သွားမိ သောအခါ ဆင်ခြေရာကြီးတခုကို၎င်း၊ မြင့်သော ကျောက်နံရံ၌ ကိုယ်လုံးဖြင့် ပွတ်တိုက်ထားသော အရာများကို၎င်း၊ မြင့်သော နေရာတို့၌ ဆင်စွယ်ဖြင့် ထိုးရာများကို၎င်း တွေ့ရလေ၏။ သို့သော် လည်း ‘ရောမဆင်ပြောင်ကြီး’ ဟု သူ မဆုံးဖြတ် လေသေး။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကဏ္ဍရုကာ မည်သော ဆင်မတို့သည် ဤတော၌ ရှိတတ်ကုန်၏။ ‘ဤခြေရာသည် ထိုဆင်မများ၏ ခြေရာ ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်သည်’ ဟူ၍ သူမဆုံးဖြတ်သေးလေဘဲ ဆက်၍ ခြေရာခံကာ တောအုပ်ထဲ လိုက်သွားပြန်လေသည်။

“အို ပုဏ္ဏား၊ ထိုမုဆိုးသည် တောတွင်း တနေရာသို့ အထောက်တွင် ရှေးနည်းတူ ဆင်ခြေရာကြီး၊ ပုတ်တိုက်ရာ၊ ဆင်စွယ်ဖြင့် ထိုးထားရာများနှင့် မြင့်မားသော သစ်ပင်ကြီးများမှ ကျိုးနေသော သစ်ကိုင်းသစ်ခက်များကို တွေ့ရလေ၏။ ထိုမျှမက တိတိကျကျ သူ တွေ့မြင်ရလေသည်ကား ယိုဆင်ကြီးသည် သစ်ပင်အောက်၌ ရောက်ရှိနေပုံကို၎င်း၊ ၎င်းမှမြေပြန့်လျှောက်၍ခြေဆန့်နေပုံကို၎င်း၊ တနေရာတွင် အိပ်လိုက်ပုံကို၎င်း မျက်ဝါးထင်ထင်ကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ နေရသော အခါတွင်မှ ‘ဤဆင်ကြီးကား ငါတွေ့ခဲ့ရသော ခြေရာပိုင်ရှင် ဆင်ပြောင်ကြီးပေတကား’ ဟူ၍ တိတိကျကျ ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသတည်း။”

“အို ပုဏ္ဏား၊ ဤပုံနှင့် အလားတူစွာသာလျှင် လောက၌ ဘုရားဟူ၍ ထင်ရှားပွင့်တော်မူလာ၏။ ထိုဘုရားသည် လူ၊နတ်၊ ဗြဟ္မာဟုဆိုအပ်သော လောကသားတို့အား မိမိနှင့် အလားတူ အသိဉာဏ် အလင်းပွင့်လာအောင် ဖွင့်ပေးတော်မူ၏။ ထိုဘုရားသည် အစ၊အလယ်၊အဆုံး သုံးပါးလုံးကောင်းမွန်ပြီး အနက်၏ ကောင်းခြင်း၊ သဒ္ဒါ၏ကောင်းခြင်း ဂုဏ်တို့နှင့် ထက်ဝန်းကျင်မှ လိုလေသေးမရှိအောင် ပြည့်စုံသော ဗျာဓိတော်ကို ထင်ရှားစွာ ဟောပြောတော်မူ၏။ ထိုဘုရားတော်ကို သူကြွယ်သည်၎င်း၊ သူကြွယ်သားသည်၎င်း၊ အခြား ဗျာဓိတော် သူများသည်၎င်း ကောင်းစွာ နာယူကြကုန်၏။ ထိုသူ ထိုသူတို့သည် ငါဘုရားစကားကိုကြားနာ ကြရကုန်သည်ရှိသော် ငါဘုရားအပေါ်၌ ကြည်ညိုသဒ္ဒါဖြစ်ပွား လာကြကုန်၏။ ထိုအခါ “ဃာရာဝါသ၊ ကိစ္စများမြောက်၊ ဤလူတောင်ကား ကျဉ်းမြောင်းလှပေ၏။ စင်စစ်သော် ကိစ္စသာ မြေမှုန့်များ ဖြတ်သန်းရာ ကိလေသာ လမ်းကြောင်းသာတည်း။”

ရဟန်းအဖြစ်၊ ရဟန်းဘောင်ကား လွင်တီးခေါင်ကြီးနှင့် တူ၏။ ကျယ်ပြန့်၏။ ဝတ်ကြောင်နှင့် လှူဘောင်၌နေသူသည် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်နိုင်ရန် မလွယ်ကူ။ ရဟန်းဝတ်ရလျှင် ကောင်းလေစွာ အကြံဖြစ်လာကုန်၏။ ဤသို့အကြံဖြစ်လာသောအတိုင်း ရဟန်းပြုကြကုန်၏။

“အို ပုဏ္ဏား၊ ဝတ်ကြောင်ကိုပယ်၍ ရဟန်းဘောင် ရောက်လာသောထိုသူသည် ငါ၏ဩဝါဒကိုခံယူ၍ ငါပညတ်အပ်သည့် သိက္ခာပုဒ်များကို မကျိုးမပေါက်အောင် ထိန်းစောင့်ကာသာ နေ၏။ သူ့အသက်ကိုလည်း သတ်ချင်းမပြု။ သူ့ဥစ္စာကိုလည်း ခိုးခြင်းမပြု။ မေထုန်အမှုကိုလည်း မပြု။ သေအရက်ကိုလည်း သောက်စားခြင်းမပြု။ သူ့နှစ်ဦးတို့စပ်ကြား၌ သည်စကားကိုဟိုပို ဟိုစကားကို သည်ပို လုပ်ခြင်းအားဖြင့် အချင်းချင်း စိတ်ဝမ်း ကွဲပြားအောင် ကုန်းတိုက်ခြင်းလည်း မပြု။ ကြမ်းသောစကားကို လည်း ပြောဆိုခြင်းမပြု။ အကျိုးမရှိသောပြိုင်ဖျင်းစကားကိုလည်း ဆိုပြောခြင်းမပြု။

“အို ပုဏ္ဏား၊ လှူဘောင်ကိုစွန့်ခွါ၍ ရဟန်း ဖြစ်လာသော ထိုသူသည် လူတို့ကဲ့သို့ သစ်ပင်ခုတ်လှဲခြင်း အမှုမျိုးကိုလည်း သူ မပြုတော့။ နေ့လုံညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၍ နံနက်စာ တထပ်တည်းသာစား၏။ ပွဲလမ်းသင် ကြည့်ရှုခြင်းမရှိ။ အမေးအထုံ ပန်းနံ့သာလိမ်းကျံခြင်းလည်း မရှိ။ ရွှေငွေကိုင်တယ်ခြင်းလည်းမရှိ။ စပါးစိမ်းနှင့် သားစိမ်း၊ ငါးစိမ်းများကိုလည်း ခံယူလေ့မရှိ။ အမျိုးသမီးပျို၊ အိုများနှင့်တကွ ကျေးကျွန်များကိုလည်း ခံယူလေ့မရှိ။ ကြက်၊ ဝက်၊ ကျွဲ၊ နွား စသော တိရစ္ဆာန်များလည်း ခံယူလေ့မရှိ။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းကိုလည်း သူ မပြု။

သတ်ခြင်း ဖြတ်ခြင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း၊ နိုင်ထက်ကလူ ပြုမှုခြင်းအမှုမျိုး ကိုလည်း သူ မပြုတော့။

“အို ပုဏ္ဏား၊ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ထိုရဟန်းသည် ကိုယ်လုံ ရုံမျှသော သင်္ကန်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ဝမ်းလုံရုံမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ သွားလိုရာရာသို့ ပရိက္ခရာဆောင်၍ သွား၏။ ငှက်သည် လိုရာအရပ်သို့ ပေါ့ပါးစွာ ပျံလေသည်နှင့် အလားတူ၏။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကျင့်မြတ်နှင့် ပြည့်စုံစွာ နေသောရဟန်းသည် မိမိ၏ စိတ်သန္တာန်၌ အပြစ် ကင်းစင်သော ချမ်းသာသူကို လက်တွေ့ ခံစားရလေ၏။

“အို ပုဏ္ဏား၊ ရဟန်း၏ တည်ငြိမ်မှုကို သင် ရှုဦးလော့။ လူ့အဖြစ်မှ ဘဝသစ် တဖြစ်လဲကာ ရဟန်းဘောင်သို့ ရောက်လာ သော ထိုသူသည် ရူပါရုံတခုခုကို မြင်စေကာမူ ‘သည်ဟာ ယောက်ျား၊ သည်ဟာမိန်းမ’ ဟူ၍ အမှတ်ပြုလေ့မရှိ။ သူ့အမှု အရာဟာ ပြုံးပြုံးကလေး၊ သို့မဟုတ် ငိုတမဲ့မဲ့ ဟူ၍လည်း အသေးစိတ် အမှတ်ပြုလေ့ မရှိ။ အကြောင်း တစုံတခုကြောင့် စက္ခုမြွေကို မစောင့်စည်းနိုင်ခဲ့သော် ထိုအိန္ဒြေမဲ့သော ရဟန်း နောက်သို့ နှလုံး မသာယာခြင်းစသော အကုသိုလ်တို့သည် တရုန်းရုန်းနှင့် အစဉ်တစိုက် လိုက်လာကုန်လေရာ၏။

“အို ပုဏ္ဏား၊ ထိုသို့ အကုသိုလ်တရားတို့ အစုလိုက်အပြုံလိုက်၊ နွားအုပ်ကြီးလိုက်သကဲ့သို့ လိုက်မလာနိုင်ရလေအောင် ထိုရဟန်း သည် စက္ခုမြွေကို စောင့်စည်းခြင်း၌ ကျင့်သားရအောင် အထပ်ထပ် ကျင့်၏။ စက္ခုမြွေကိုစောင့်၏။ စက္ခုမြွေ စောင့်စည်း ခြင်းသို့ရောက်၏။ ထို့အတူ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်တို့၌လည်း

၄၂၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကျင့်သားရအောင် အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ကျင့်၏။ ဤသို့ကျင့်ခြင်း အားဖြင့် ထိုရဟန်းသည် ကိလေသာအစေးကပ်ငြိမ်းကင်းသော ချမ်းသာကို လက်တွေ့ ခံစားရလေ၏။

“အို ပုဏ္ဏား၊ မှတ်သား ဦးလော့။ ထိုရဟန်းသည် ရှေ့သို့ ကြည့်သော် အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ နောက်သို့ ကြည့်သော် အသိဉာဏ် ဖြင့်ပြုလေ့ရှိ၏။ တည့်တည့်ကြည့်သော်၎င်း၊ စောင်း ငဲ့ကြည့်သော်၎င်း၊ ကွေးသော်၎င်း၊ ဆန့်သော်၎င်း အမှတ်တမဲ့ ပြုလေ့မရှိ။ အသိဉာဏ်ဖြင့်သာ ပြုလေ့ရှိ၏။ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူသော်၎င်း၊ စားသော်၎င်း၊ သောက်သော်၎င်း၊ ခဲသော်၎င်း၊ အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့် သော်၎င်း၊ သွားသော်၎င်း၊ ရပ်သော်၎င်း၊ ထိုင်သော်၎င်း၊ အိပ်သော်၎င်း၊ နိုးသော်၎င်း၊ စကားပြောသော်၎င်း၊ စကားမပြော တုဏှိဘော နေသော်၎င်း အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုလေ့ရှိ၏။

“အို ပုဏ္ဏား၊ ဤသို့ ဤသို့သော အကျင်သီလတို့ဖြင့် စုပြု တွေ့ခဲ့၍ နေသောရဟန်းသည် လူသူကင်းဆိတ်ရာ အရိပ်အာဝါသ သို့သာ ခိုကပ်လေ၏။ ထိုရဟန်း၌ လူနှင့်ပြုမ်း၍ နေလိုစိတ် မရှိ တော့။ လူတို့နှင့် ဝေးရာ တောသို့ခို၏။ သစ်တပင်ရင်း ဝါးတပင် အောက်မှာ နေ၏။ တောင်ပေါ်နှင့် ချောက်ကြို မြှောင်ကြား၌ အနေများ၏။ ဂူအောင်း၏။ လွင်တီးခေါင်၌၎င်း၊ ကောက်ရိုး ပုံ၌၎င်း နေတတ်၏။ ဆွမ်းခံ၍ စား၏။ ဆွမ်းစားပြီးသော် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်၏။ အဘိဇ္ဈာ ကင်းကင်းရှင်းရှင်းနှင့် စိတ်ကိုကြည်လင်စေ၏။ သူ့ခပ်သိမ်းတို့ အပေါ်တွင် ကောင်းကျိုး လိုလားသောစိတ်ဖြင့် နေ၏။”

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ရဟန်းဖြစ်ခြင်း အကျိုးတရားကို ဟောကြားပြီးသည့်အဆုံးတွင် ဤသို့ နိဂုံးချုပ်တော် မူသတည်း။

“အိပ္ပဏ္ဍား၊ ဆင်ခြေရာ ဥပမာကား ဤမျှ အကျယ်ပွား၍ ဟောကြားခြင်းဖြင့် ပြည့်စုံပြီ” ဟူ၍ မိန့်တော် မူလေသော် ဇာဏုသောဏီမည်သောပုဏ္ဏားသည် “အရှင်ဂေါတမ၊ အရှင်တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းပါပေစွ” ဟူ၍ ချီးကျူးပြီးလျှင် “အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံဂစ္ဆာမိ” ဟူ၍ လျှောက်လေသတည်း။

(မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ သြပမ္ပဝဇ်၊ စူဠဟတ္ထိပဒေါပမသုတ်၊ ၂၃၂၊ ဆဋ္ဌမူ)

မထင်မရှားနှင့် ထိုပြဿနာသည် သံဃာ့ရွှေ့မှောက်သို့ ရောက်ရှိလာသည်။

ထိုအခါ အချို့ထေရ်ကြီး ၀၂၂ ကြီး၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့က ဤသို့ဖြေကုန်ပြီ။

ငါ့ရှင်တို့ သံယောဇနနှင့် သံယောဇနိယ ဤတရားနှစ်ပါးကား အနက်ခြင်းလည်းမတူ၊ သဒ္ဓါခြင်းလည်းမတူ၊ တခြားစီသာတည်းဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့တို့ကမူ အနက်တူပြီး သဒ္ဓါကွဲပြားသည်ဟူ၍ ဆိုကုန်ပြီ။

ထိုပြဿနာရပ် လက်စမပြတ်သေးခင် ဆွေးနွေးနေဆဲအချိန်၌ သံဃာ့မဂ္ဂဏိအားလုံးတို့သည် တနေရာသို့ စူးစူးစိုက်စိုက် စုရုံးရောက်ရှိသွားကုန်လေ၏။ သံဃာ့မဂ္ဂဏိအစုံအောက်သို့ ရောက်ရှိလာသောအရာကား သူတို့ဒါယကာကြီး စိတ္တသုကြာယ် ဖြစ်နေပါသတည်း။

“ဟာ ဒကာကြီးရောက်လာသည်မှာ ကောင်းဘိစွာ။ သည်မှာ လာလော့။ သည်မှာထိုင်လော့” ဟု ရဟန်းတို့ကပင် စိတ္တသုကြာယ်အား ခေါ်ငင်၊ နှုတ်ဆက်ခြင်းပြုကြကုန်၏။ စိတ္တသုကြာယ်လည်း ရဟန်းတို့အား ရှိခိုး ဦးတင်ပြီးလျှင်—

“မည်သည့်တရားကို အရှင်ဘုရားများ ဆွေးနွေးနေတော်မူကြပါသနည်း ဘုရား” ဟူ၍ မေးလျှောက်လျှင် ရဟန်းတို့က သံယောဇနပြဿနာကို ထုတ်ပြောပြောပြပြီးလျှင်—

“ဒကာကြီး၏ လာခြင်းကား ကောင်းသော လာခြင်းပါ ဒကာကြီး။ သံယောဇနပြဿနာကို ငါတို့တတွေ ဆွေးနွေးကြဆဲတွင် ဒကာကြီးရောက်လာသည်မှာ မင်္ဂလာ ရှိလှ၏။ သံယောဇန

ဇဉ်အရေးတွင် ငါတို့၌ တပြေးညီစွာ တူမျှခြင်း မဖြစ်သေး။ ထင်မြင်ချက်ကို ဆက်လက် ဆွေးနွေးကြဆဲဖြစ်ရာ ထိုပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ ဒကာကြီး၏အယူအဆကို 'ငါတို့မျှော်လင့်ကြကုန်၏' ဟူ၍ စိတ္တသုကြာယ်ထံ ဆန္ဒကို တောင်းခံကြကုန်၏။

ရဟန်းတို့ကပင် ဆန္ဒတောင်းခံခြင်း ပြုကြရလောက်အောင် ထိုစိတ္တ သုကြာယ်ကား မည်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ် စားမျိုးဖြစ်၍ ပေးနည်း။

ထိုစိတ္တ သုကြာယ်ကား ပစ္စည်းသာ ကြယ်လေသူ မဟုတ်၊ စကား ဗရိယာယ်လည်း အလွန် ကြယ်လှသောသူဟူ၏။ စကား ကြယ်ကြယ်ဖြင့် တရားစကားဆိုတတ်၊ ပြောတတ် ရှိသောအရာတွင် "ဘေဒင်" ဘွဲ့ရ သုကြာယ်ပေတကား။ သို့ကြောင့် သာပင် သံယောဇဉ် ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ္တ သုကြာယ်၏စကားကို ရဟန်းသံဃာတော်များကကြားသိလိုသောကြောင့် ဤစကားကို ရဟန်းတို့ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ သုကြာယ်သည် ရဟန်းတို့အား ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီးနောက် ဤသို့ လျှောက်ထား ပါလေ၏။

“အို အရှင်သုမြတ်တို့ ဘုရား၊ သံယောဇနနှင့် သံယောဇနိယ သည် အနက်ချင်းမတူ။ သံယောဇနက အနက်တမျိုး၊ သံယောဇနိယက အနက်တမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ အရှင်ဘုရားတို့၊ ဥပမာ တခုဖြင့် တပည့်တော် လျှောက်ထားပါ မည်ဘုရား။ ဥပမာဖြင့် ပြသော် ပညာခတ်ခံ ရင့်သန်သူတို့သည် ဆိုလိုချက် အနက် သဘောကို ရှော့ရှော့ရှုရှု သိလွယ်ပါကုန်သည် ဘုရား။

“အရှင်သုမြတ်တို့ဘုရား၊ ဥပမာအားဖြင့် နွားနက်တကောင်နှင့် နွားဖြူတကောင်ကို ကြိုးဖြင့်၎င်း၊ လှန်ဖြင့်၎င်း ထမ်းပိုး၍ တွဲ၍ ချည်နှောင်ထားသည် ဆိုကြပါစို့။ ထိုနွားနှစ်ကောင်ကို ကြည့်ကာ

၄၂၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

လူတယောက်က နွားနက်က နွားဖြူအား မလှုပ် နိုင်အောင် တုပ်နှောင်ထားသည်ဟူ၍၎င်း၊ နွားဖြူက နွားနက်အား မလှုပ် နိုင်အောင် တုပ်နှောင်ထားသည်ဟူ၍၎င်း ဆိုခဲ့သော် ထိုသူသည် ကောင်းစွာဆိုသည် မည်ရာပါသလောဟု လျှောက်လေ၏။

“ဒကာကြီး၊ ဤစကားသည် မသင့်စနိုး။ နွားဖြူအား နွားနက်က တုပ်နှောင်ထားသည်မဟုတ်။ နွားနက်က နွားဖြူအား နှောင်ဖွဲ့ထားသည်လည်း မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား ထိုနွား နှစ်ကောင်ကို ကြီးဖြင့်၎င်း၊ လွန်ဖြင့်၎င်း၊ ထမ်းပိုး၌ နှောင်ဖွဲ့ထား ခြင်းသားဖြစ်ချေ၏။ ကြီး၊ ထမ်းပိုးသည်သာ နွားနှစ်ကောင် မကွာရအောင်ပြုထားခြင်းဖြစ်၏” ဟု ရဟန်းတို့ဆိုကုန်၏။

“အို အရှင်ဘုရားတို့၊ ဤနည်းအတူသာလျှင် ကြီး၊ ထမ်းပိုး ကား သံယောဇဉ်ဘုရားနှင့် အလားတူပါသည်။ နွားနှစ်ကောင် ကား သံယောဇနိယတရားနှင့် အလားတူပါသည်။ သံယောဇန တရားဟူသည်ကား တပ်ခြင်း ရမ္မက်ပါဘုရား။ သံယောဇနိယ တရားဟူသည်ကား ရှူးပါရုံနှင့် မျက်စိပါဘုရား။ အကြင်အခါ၌ အဆင်းရှူပါရုံကိုတပ်မက်၏။ ထိုအခါအဆင်းရှူပါရုံကို မျက်စိဖြင့် ကြည့်၏။ ထိုအတူ သဒ္ဓါရုံအသံကို တပ်မက်သောအခါ နားဖြင့် နား၏။ ဂန္ဓာရုံအနံ့ကို တပ်မက်သောအခါ နှာခေါင်းဖြင့်နမ်း၏။ အာရုံခွဲခြောက်ပါစလုံး ဤနည်းအတိုင်းပါ ဘုရား။

“အို အရှင်ဘုရားတို့၊ အချုပ်ကို ဆိုရပါသော် မျက်လုံး သက်သက်က ရှူပါရုံတို့အား နှောင်ဖွဲ့သည်မဟုတ် ဝါ၊ မျက်လုံး သက်သက်သည် သံယောဇဉ် မဟုတ်ပါ။ ရှူပါရုံသက်သက်တို့ ကလည်း မျက်လုံးအား နှောင်ဖွဲ့ကြသည် မဟုတ် ဝါ၊ ရှူပါရုံ သက်သက်တို့လည်း သံယောဇဉ် မဟုတ်ပါကုန်။ ထိုမျက်စိနှင့်

ရူပါရုံနှစ်မျိုးကို စွဲမိလျက် အကြင်တပ်မက်ခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုတပ်မက်ခြင်းသည်သာသံယောဇနမည်ပါသည်ဘုရား” ဟူ၍ လျှောက်၏။

စိတ္တသုကြယ်၏ အဖြေကို ကြားကုန်လတ်သော် ရဟန်းတို့သည် ကောင်းချီးပေးကုန်၏။

“ဒကာကြီး၊ သင်၏ ပညာမျက်စိကား အလွန် သိမ်မွေ့၍ နက်နဲလှစွာသော ဗုဒ္ဓစကားတော်တို့ကို ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ကျအောင် မြင်နိုင်စွမ်းရှိတိစ။ ဘုရားသခင်၏ အလိုတော်ကို သိသဖြင့် ဤသို့သော ကိုယ်အဖြစ်ကို သင် ရကောင်းလေစ။ ဤသို့သော အသက်ရှည်ခြင်းကို သင် အရတော်လေစ” ဟု ချီးကျူးကုန်သတည်း။

(သံယုတ္တနိကာယ်၊ သဠာယတနသံယုတ် ပါဠိတော်၊ စိတ္တသံယုတ်။ သံယောဇနသုတ်၊ ၄၇၄၊ ဆဠမူ)

(၈)

သမ္မာဒိဋ္ဌိ

အရှင်ကစ္စာနသည် သုတေသီတဦးပမာ သဘောတရားရေးရာ၌ ပိုင်နိုင်အောင် လေ့လာစူးစမ်းလျက်ရှိနေ၏။ ကောင်းသောအမြင် (အမြင်မှန်) သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ပတ်သက်၍ ထိတွေ့ရာတွင် ထစ်နေ၏။ ပိုင်နိုင်မှု မရှိလှသေး၊ ဗလုံးဗထူးဖြစ်နေဆဲ။ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ဝံ့ဝံ့ရဲရဲ မဆုံးဖြတ်နိုင်သေးသည့် အဆင့်၌သာ တည်နေသေးဟန် တူ၏။

သို့ကြောင့်ပင် အရှင်ကစ္စာနသည် “ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားထံ ငါ လျှောက်ကြည့်ဦးအံ့” ဟု တေးထားပြီး ပန်လျှောက်ခွင့် ရရန် ကိုသာ ငံ့လင့်နေခဲ့သည်။

တနေ့သောအခါတွင်မူ အရှင်ကစ္စာနအဖို့ အခွင့်သာလာ၏။ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကြီးတွင် စံနေ တော်မူလျက်ရှိသဖြင့် အရှင်ကစ္စာနသည် မြတ်ဘုရား၏ ထံတော် ပါးသို့ ရိုသေစွာ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤသို့ လျှောက်ကပ်တော့၏။

“ဘုန်းတော်သခင် အရှင်မြတ်ဘုရား၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ (အမြင်မှန် အမြင်မှန်) ဟူ၍ သူပြော ငါပြော ဆိုပြောလျက်

ရှိနေကြပါသည်။ ထိုသို့မောဒိဋ္ဌိဟူသည် အဘယ်မျှသော အတိုင်း အတာဖြင့် ဖြစ်ပါသည်နည်း ဘုရား” ဟု မေးလျှောက်သည်ကို ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက ဤသို့ မြန်ကြားတော်မူ၏။

“ချစ်တပည့်ကစ္စာန၊ သတ္တလောကဟု ဆိုအပ်သော ဤသတ္တဝါ အပေါင်းသည် များသောအားဖြင့် ‘အရိ’ နှင့် ‘မရိ’ ဤနှစ်ပါးကို မှီတယ်နေကြ၏။

“ချစ်တပည့် ကစ္စာန၊ အရာခပ်သိမ်းတို့၌ ပြုပြင်စီရင်မှု သင်္ခါရသဘောများ ရှိနေသည်။ ပြုပြင်စီရင်မှု သင်္ခါရနှင့် မကင်း ကြသည်၏ အဖြစ်ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ယထာဘူတကျကျ ထက်စွာသော ပညာမျက်စိဖြင့် မြင်ထားသူအား လောက၌ ‘မရိ’ ဟူသော အယူ (နတ္ထိကဝါဒ) သည် မဖြစ်။

“ချစ်တပည့်ကစ္စာန၊ အရာခပ်သိမ်းတို့၏ ချုပ်ပျောက်ကွယ်ပ ဘာမှ မရှိတော့ဟူသော အဖြစ်ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ယထာ ဘူတကျကျ ထက်လှစွာသော ပညာမျက်စိဖြင့် မြင်ထားသူအား လောက၌ ‘အရိ’ ဟူသော အယူ (အတ္ထိကဝါဒ) သည် မဖြစ်။

“ချစ်တပည့် ကစ္စာန၊ များသောအားဖြင့် ဤသတ္တဝါ အပေါင်းကို ဆိုက်ကပ်မှု=ဥပယ၊ စွဲလမ်းမှု=ဥပါဒါန၊ အာရုံ၌ စူးဝင် နစ်မြုပ်မှု=အဘိနိဝေသတို့က နှောင်ဖွဲ့ထားကြ၏။

“ချစ်တပည့် ကစ္စာန၊ နာဦးလော့။ စင်စစ် ယထာဘူတ ကျကျ အမြင်မှန်ရပြီးသော ဤသူအား စိတ်၏တည်ရာ၊ အာရုံ၌ စူးဝင် နစ်မြုပ်ရာ၊ ခိုအောင်းရာဖြစ်သော ထိုဆိုက်ကပ်မှု၊ စွဲလမ်း မှုသို့ ‘ဤကား ငါ့ကိုယ်၊ ဤကား ငါ့ဟာ၊ ဤကား ငါ့ဥစ္စာ’ ဟူ၍ ဆိုက်ကပ်ခြင်းလည်း မရှိ။ စွဲလမ်းခြင်းလည်း မရှိ၊ ဆောက်တည်ခြင်းလည်း မရှိတော့ချေ။

မည်သည့်အရာပင်ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ခဲ့သော် ဒုက္ခသာ ဖြစ်သည်။
မည်သည့်အရာပင်ဖြစ်စေ၊ ချုပ်ပျောက်ခဲ့သော် ဒုက္ခသာ ချုပ်
ပျောက်သည်ဟူ၍ ပြတ်သားစွာ ယုံမှားခြင်း ကင်း၏။ သို့လော
သို့လော တွေးတောယုံမှားမှု မဖြစ်လေ။

ဤသမ္မာဒိဋ္ဌိအရာ၌ ထိုသူ၏ အမြင်သည် သူပြောလူပြောကို
သက်ဝင်ယုံကြည်၍ မြင်သော အမြင်မျိုး မဟုတ်။ ယထာဘူတ
ကျကျ အမှန်ကိုအမှန်အတိုင်း ကိုယ်တိုင်မြင်သော အမြင်ဖြစ်၏။

“ချစ်တပည့် ကစ္စာန၊ ဤသည်ကား သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ အတိုင်း
အတာ ဖြစ်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် ဤအတိုင်းအတာဖြင့် ဖြစ်သတည်း။

“ချစ်တပည့် ကစ္စာန၊ နာဦးလော့။ သင်္ခါရမ္ပ ‘ပြုဖြစ်’ကို
အကြောင်းခံ၍ ‘အရာခပ်သိမ်းသည် ထင်ရှားရှိ၏’ဟူ၍ ယူခဲ့သော်
ထိုအယူဝါဒသည် တဖက်စွန်း ရောက်သွား၏။ တဖန် နိရောဓမ္ပ
‘ချုပ်ပျောက်’ကို ထောက်ရှု၍ ‘အရာခပ်သိမ်းသည် မရှိ’ဟု ယူခဲ့
ပြန်သော် ထိုအယူဝါဒသည် ဒုတိယတဖက်စွန်း ရောက်သွား၏။

“ချစ်တပည့် ကစ္စာန၊ ဤအစွန်းနှစ်ဖက်သို့ မကပ်ရောက်
လေဘဲ အလယ်အလတ် (မဇ္ဈိမပဋိပဒါ) လမ်းစဉ်ဖြင့် ငါဘုရား
သည် တရားဟောတော်မူ၏။

မသိမ္ပ = အဝိဇ္ဇာအကြောင်းခံကြောင့် ပြုပြင်စီရင်မှု = သင်္ခါရတို့
ဖြစ်ကုန်၏။ ပြုစီရင်မှု = သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် သိမ္ပ = ဝိညာဏ်
ဖြစ်ရ၏။ သိမ္ပ = ဝိညာဏ် အကြောင်းခံကြောင့် နာမရူပ = နာမ်ရုပ်
ဖြစ်ရ၏။ နာမ်ရုပ် အကြောင်းခံကြောင့် တည်ရာ = အာယတန
ခြောက်ပါး ဖြစ်ရ၏။ အာယတန ခြောက်ပါး အရင်းခံကြောင့်

ထိတွေ့မှု=ဖဿဖြစ်ရ၏။ ဖဿ အကြောင်းခံကြောင့် ခံစားမှု= ဝေဒနာ ဖြစ်ရ၏။ ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့် တပ်မက်မှု= တဏှာ ဖြစ်ရ၏။ တဏှာ အကြောင်းခံကြောင့် စွဲလမ်းမှု=ဥပါဒါန် ဖြစ်ရ၏။ ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ဘဝ ဖြစ်ရ၏။ ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု=ဇာတိ ဖြစ်ရ၏။ ဇာတိ အကြောင်းခံကြောင့် အိုမှု=ဇရာ၊ သေမှု=မရဏ၊ စိုးရိမ်မှု= သောကာ၊ ငိုကြွေးမှု=ပရိဒေဝ၊ ဆင်းရဲမှု=ဒုက္ခ၊ နှလုံးမသာယာမှု= ဒေါမနဿ၊ ပြင်းစွာပူပန်မှု=ဥပါယာသတ္တိ ဖြစ်ကြရ ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်ပေါ်၏။

“ချစ်တပည့် ကစ္စာန မသိမှု=အဝိဇ္ဇာ အကြွင်းမဲ့ချုပ်ငြိမ်း ခဲ့သော် ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရတ္တိ ချုပ်ငြိမ်း ကုန်၏။ သင်္ခါရ ချုပ် ပျောက်လျှင် ဝိညာဏ် ချုပ်ပျောက်လေ၏။ ။ဇာတိချုပ်လျှင် ဇရာ၊ မရဏ၊ သောကာ၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ တ္တိသည် ချုပ်ကြရကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ဆင်းရဲခပ်သိမ်းတို့ ချုပ် ငြိမ်းခြင်း ဖြစ်ကုန်၏” ဟု ဟောတော်မူ၏။

(နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်၊ အာဟာရဝဂ်၊ ကစ္စာန ဂေါတ္တသုတ်၊ ၂၅၇၊ ဆဋ္ဌမ)

(၉)

ဓာတ်ချင်း တူရာတူရာ

မုဆိုးနားနီးလျှင် မုဆိုးဖြစ်၏။ တံငါနားနီးလျှင် တံငါ ဖြစ်၏။
ဓာတ်ချင်း တူရာတူရာသို့ ကူးစက်သွားခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။

မြန်မာမူ၌ အသွင်မတူ အိမ်သူ မဖြစ်။ ဓာတ်တူနံတူ ဆေး
ဘက်ယူ။ သမဏောနု သမဏော၊ ဂေါဏောနု ဂေါဏောဟူသော
စကားပုံများသည် တူသောဓာတ်သဘာဝချင်း ကူးစက်ပေါင်းဖွဲ့
ယှဉ်တွဲ၍ နေတတ်ပုံကို ဆိုသောစကားပုံများ ဖြစ်၏။

ယင်းစကားပုံများကို သက်ဆိုင်ရာရာတို့၌ ကြားညှပ် သုံးလေ့
ရှိကြ၏။ ဤသို့သုံးခြင်းအားဖြင့် ‘ဤဟာနှင့် ထိုဟာ၊ ဤသူနှင့်
ထိုသူ၊ ဤအပြုအမူနှင့် ထိုအပြုအမူ၊ ဤအကျင့်နှင့် ထိုအကျင့်’
စသည်တို့သည် အချင်းချင်း ဓာတ်သဘာဝချင်း တူညီကြ၍သာ
ပေါင်းဆုံ မိကြသည် ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို သိလွယ်ထင်လွယ်
မြင်လွယ်ရခြင်း အကျိုးရှိ၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ယင်းအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရဟန်း
တို့အား အကျယ်တဝင့် ဓာတ်တရားကို ဖွင့်ဆို မြှောက်ကြားသွား
တော်မူခဲ့ဘူး၏။

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ ⑥ ၄၃၃

မှန်၏။ နေရာကား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဖြစ်၏။ ယင်းရာဇဂြိုဟ် တွင် အဝေးကကြည့်လျှင် ငွင်းတကြီး တကောင် နားနေရော့ သလားဟု ထင်ရသော တောင်ကြီး တလုံး ရှိ၏။ ထိုတောင်ကို ငွင်းတနှင့် တူသောကြောင့် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ဟု ခေါ်ကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၏ ပတ်ဝန်းကျင် တလျှောက်၌ ရဟန်းတို့၏ သင်္ကန်းရောင်ဖြင့် တတောင်လုံး ဝါထိန် နေ၏။ ဘုရားသခင်သည် ရဟန်းတို့နှင့် အတူတကွ ထိုတောင်၌ ခေတ္တ သီတင်းသုံးနေတော် မူသောကြောင့် ဖြစ်သတည်း။

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် သူ့ပရိသတ်နှင့်သူ့ဘုရားသခင်နှင့်မနီး မဝေးအရပ်တွင် စင်္ကြံသွားနေ၏။ ထိုအတူ အရှင်မောဂ္ဂလာန်၊ အရှင်မဟာကဿပ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ အရှင်ပုဏ္ဏ၊ အရှင်ဥပါလိ၊ အရှင် အာနန္ဒာ၊ အရှင်ဒေဝဒတ်တို့သည်လည်း အသီးသီး သူ့ ပရိသတ်၊ သူ့အခြေအရံနှင့်သူ မနီးမဝေး အရပ်တွင် အသီးသီး သူးလာတို့ခေါက် စင်္ကြံလျှောက်နေကြကုန်၏။

ဘုရားသခင်သည် တပည့်ကြီးအသီးသီးတို့ စင်္ကြံ သွားနေကြ ပုံကို ရှုတော်မူပြီးနောက် “ချစ်သားတို့” ဟူ၍ ခေါ်တော်မူလိုက် ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့က “ဘုရား” ဟူ၍ ထူးကြပြီး အသီးအသီး ဘုရားသခင်ရှေ့တော်မှောက်သို့ ရှိခိုးလျက် ရောက်လာကြကုန်၏။

ထိုအခါ ဘုရားသခင်က အရှင်သာရိပုတ္တရာရှိရာသို့ လက်ညှိုး ညွှန်တော်မူလျက်—

“ချစ်သားတို့၊ ရှုစမ်းကြကုန်။ ဟိုမှာ ရဟန်းများစွာ ခြံရံ လျက် စင်္ကြံသွားနေသည့် သာရိပုတ္တရာကို သင်တို့ မြင်ကြကုန်၏ လော့။”

၄၃၄ (၁) ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“တင်ပါ့တုရား။”

“ချစ်သားတို့၊ သာရိပုတ္တရာသည် ပညာကြီး၏။ ၎င်းနှင့်အတူ နေ ရဟန်းအားလုံးတို့သည်လည်း ကြီးသော ပညာရှိကြသူချည်း သာ ဖြစ်ကုန်၏။

“ချစ်သားတို့၊ မောဂ္ဂလာန်သည် တန်ခိုးကြီး၏။ ၎င်းနှင့်အတူ နေ ရဟန်းတို့သည်လည်း ကြီးသော တန်ခိုး ရှိကြသူချည်းသာ ဖြစ်ကုန်၏။

“ချစ်သားတို့၊ ဟိမ္မာ ရှုကြကုန်ဦး။ ကဿပ စင်္ကြံ သွားနေ သည်ကို မြင်ကြ၏လော့။ ကဿပသည် ဓုတင်ဆောင်၏။ ၎င်းနှင့် နေသူ ရဟန်းအားလုံးတို့လည်း ဓုတင်ဆောင် ရဟန်းချည်းသာ ဖြစ်ကုန်၏။

“ချစ်သားတို့၊ သည်မှာ ရှုကြဦးလော့။ စင်္ကြံ သွားနေသော အနုရုဒ္ဓါကို မြင်ကြ၏လော့။ အနုရုဒ္ဓါသည် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ရ၏။ ၎င်းနှင့် နေသူ ရဟန်းတို့လည်း ဒိဗ္ဗစက္ခုကိုရသော ရဟန်းချည်း ဖြစ်ကုန်၏။

“ချစ်သားတို့၊ ထိုအတူပင် ပုဏ္ဏသည် တရားဟောကောင်း သော ဓမ္မကထိက ဖြစ်၏။ သူနှင့် အတူနေကြသော ရဟန်းတို့ လည်း ဓမ္မကထိက ရဟန်းများသာ ဖြစ်ကုန်၏။ ဥပါလိသည် ဝိနည်းဓိုရ် ဖြစ်၏။ သူနှင့် အတူ နေကြသော ရဟန်းတို့လည်း ဝိနည်းဓိုရ်ရဟန်းများသာ ဖြစ်ကုန်၏။ အာနန္ဒာသည် အကြား အမြင် ‘ဗဟုသုတ’များ၏။ ၎င်းနှင့် အတူနေကြသော ရဟန်းတို့ လည်း ဗဟုသုတ ရှိသူချည်း ဖြစ်ကုန်၏။

“ချစ်သားတို့၊ ဟိုမှာရူဦးလော့။ စကြံသွားနေသော ဒေဝဒတ်ကို သင်တို့ မြင်ကြကုန်၏လော့။ ဒေဝဒတ်သည် လာဘသက္ကာရ အားကြီး၏။ ၎င်းနှင့်အတူနေကြသော ရဟန်းတို့လည်း လာဘသက္ကာရအားကြီးသော ရဟန်းများသာ ဖြစ်ကုန်၏။

“ချစ်သားတို့၊ သတ္တဝါတို့ကား ဓာတ်အားဖြင့် တပေါင်းတည်း၊ တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သူယုတ်သည် သူယုတ်နှင့်၎င်း၊ သူတော်ကောင်းသည် သူတော်ကောင်းနှင့်၎င်း တပေါင်းတည်း၊ တသားတည်း ပူးကပ်စပ်နှော၍ တည်ကုန်၏။

“ချစ်သားတို့၊ အတိတ်ကဖြစ်ခဲ့ပြီး သတ္တဝါတို့သည်လည်း ဓာတ်အားဖြင့် သူယုတ် သူယုတ်ချင်း၊ သူတော်ကောင်း သူတော်ကောင်းချင်း တပေါင်းတည်း၊ တသားတည်း ဖြစ်ခဲ့ကုန်ပြီ။

“ချစ်သားတို့၊ အနာဂတ်ဖြစ်လတံ့ သတ္တဝါတို့သည်လည်း ဓာတ်အားဖြင့် လူမိုက် လူမိုက်ချင်း၊ လူလိမ္မာ လူလိမ္မာချင်း တပေါင်းတည်း၊ တသားတည်းဖြစ်ကုန်လတံ့။

“ချစ်သားတို့၊ ပစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက်၌ ဖြစ်နေဆဲ သတ္တဝါတို့သည်လည်း ဓာတ်အားဖြင့် လူညံ့လူညံ့ချင်း၊ လူတော် လူတော်ချင်း တပေါင်းတည်း၊ တသားတည်း ဖြစ်ကုန်၏” ဟု မိန့်တော်မူလျှင် ရဟန်းတို့သည်စကြာကြာနေကြသော အရှင်သာရိပုတ္တရာအစ ဒေဝဒတ်အဆုံးရှိသော ကိုယ်တော်ကြီးများဆီသို့ ကြည့်ကာ ကြည့်ကာနှင့် ရှိနေကြလေသတည်း။

(သံယုတ္တနိကာယ်၊ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ဓာတုသံယုတ်၊ စကံမသုတ်၊ ၃၆၈၊ ဆဋ္ဌမ)

(၁၀)

အရှင်အာနန္ဒာ၏ အလေးလုံး

အရေး၊ အဖတ်၊ အတွက် (စာကိုရေးတတ်အောင်၊ ဖတ်တတ်အောင်၊ အတွက်အချက်နားလည်အောင်) ဤရွယ်စူးချက်သုံးမျိုးဖြင့် “စာမတတ်သူများ ပပျောက်ရေး” တိုက်စစ် ဆင်ခဲ့သည်။ နေရာအနှံ့အပြားတို့၌ ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထိုတိုက်ပွဲကို “အသုံးလုံးတိုက်ပွဲ” ဟု အမည်တွင်စေခဲ့သည်။

နိုင်ငံနှင့်အဝှန်း ပညာမတတ်သူ မရှိရလေအောင် တက်သုတ် ရိုက်၍ သင်တန်းများပေးကာ စာမတတ်သူများအား စာတတ်လာစေသည်။ ဆင်းရဲပင်ပန်းကြီးစွာခံ၍ ပညာမျက်စိကို မပွင့်မချင်းဖွင့်ပေးသည်။ အသုံးလုံး၏ ထိရောက်အောင်မြင်ချက် သက်သေအဖြစ် ယနေ့ခေတ်တွင် စာအုပ်စာတန်းများ ရိုက်နှိပ်၍ မလောက်နိုင်အောင် ဖြစ်လာသော အခြေအနေက ပီပီပြင်ပြင် သာဓကဆောင်လျက်ရှိနေပါသည်။ ဤကား ယနေ့ခေတ်၏ လက်တွေ့သာဓက အသုံးလုံး၏ အနှစ်သာရ ဖြစ်ပါ၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား ထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော်ခေတ်ကလည်း ဤ‘အသုံးလုံး’ ဆန်ဆန် ‘အလေးလုံးသင်တန်း’ဟူ၍ ခေါ်တွင်စရာ အလားအလာ ရှိခဲ့ဘူးသည်။ ထိုသင်တန်းကို ဦးစွာပထမ မျိုးစေ့ချလိုက်သော ‘အာဒိကမ္မိက’ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ သာမန် အညတရပုဂ္ဂိုလ်စားထဲကမဟုတ်ဘဲ တကယ့် ထိပ်ထိပ်ကြဲ၊ ရဲရဲတောက်ဖြစ်သော အရှင်အာနန္ဒာနှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်ကြီးတို့ဖြစ်ကြောင်းကို အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် တွင် အထောက်အထားခိုင်မာစွာ တွေ့ရ၏။ တွေ့ရပုံကား ဤသို့ ဖြစ်ပါသည်။

အရှင်အာနန္ဒာနှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် တကျောင်းစီ နေကြသည်။ အားလပ်ခွင့်ရသောအချိန်များတွင် တရားသဘော ဆွေးနွေးရန် တပါးထံသို့ တပါးက သွားလေ့ရှိသည်။

တခါသော် အရှင်အာနန္ဒာသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာထံသို့ ရောက်သွားလေ၏။ ရောက်လျှင် အလ္လာပသလ္လာပ စကားစမြည် ပြောနေကြရင်းက ပညာသင်ကြားရေးဘက်သို့ စကား‘ဆက်’ သွား၏။ ပညာကိုအမြန်ဆုံး တတ်မြောက်စေသော နည်းကို အရှင်အာနန္ဒာက စတင်၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ဆွေးနွေး ကြည့်လေသည်။

“ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တရာ၊ ကုသလဓမ္မကို သင့်ယူရာ၌ အဘယ်သို့ သင်ယူလျှင်—

- (၁) အမြန်တတ်လွယ်၊ သိလွယ်ပါမည်နည်း။
- (၂) အမြန် သင်တန်းပြီးဆုံးပါမည်နည်း။
- (၃) များစွာ အမြန်သင်နိုင်ပါမည်နည်း။

(၄) သင်ထားပြီးများ အမြန် မေ့မသွား နိုင်ပါမည်နည်း ဟူ၍ အရှင်အာနန္ဒာက “အမြန်တတ်နည်းနိဿယည်း” ကိုတီးခေါက် မေးမြန်းကြည့်သည်။

ထိုမေးခွန်းကို အဖြေပေးရန် အရှင်သာရိပုတ္တရာက အရှင် အာနန္ဒာသို့ပင် ပြန်၍ အပ်လိုက်၏။

“ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ။ ငါ့ရှင်၏ မေးခွန်းကား ကောင်းဘိစွ။ အများသူငါ သိအပ်၊ သိသင့်၊ သိထိုက်သောအရာ မှန်ပေ၏။ ငါ့ရှင်ကား အကြားအမြင်ဗဟုသုတများသူ ဖြစ်ပေသောကြောင့် ယင်းမေးခွန်း၏အဖြေကို ငါ့ရှင်သာလျှင် ဖြေကြားပါလော့” ဟု တောင်းပန်၏။

အရှင်အာနန္ဒာသည် တောင်းပန်ချက်ကို လက်ခံလိုက်ပြီး သူမေးထားသော မေးခွန်း ‘ပညာအမြန်တတ်နည်း နိဿယည်း’ ၏ အဖြေကို ဤသို့ ဖွင့်လိုက်၏။

“ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တရာ၊ သင်ယူရာ၌ အမြန် တတ်မြောက် လိုသော်....

- (၁) အနက်၌လည်း ကျွမ်းကျင်လိမ္မာရမည်။^၁
- (၂) ပါဠိ၌လည်း ကျွမ်းကျင်လိမ္မာရမည်။
- (၃) အက္ခရာဗေဒ၌လည်း ကျွမ်းကျင်လိမ္မာရမည်။

၁။ “အတ္တကုသလောစ၊ ဟောတိ ဓမ္မကုသလောစ၊ ဗျဉ္ဇန ကုသလောစ၊ နိရုတ္တိကုသလောစ၊ ပုဗ္ဗာပရကုသလောစ။” အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ပဉ္စကနိပါတ်၊ အာဇာတဝဂ်၊ ခိပ္ပနိသန္တိသုတ်၊ ၁၇၆၊ ဆဋ္ဌမ္ပ)

(၄) သဒ္ဓါ၌လည်း ကျမ်းကျင်လိမ္မာရမည်။

(၅) စကားအဆက်အစပ်၊ ရှေ့နောက် အစီအစဉ်၌လည်း ကျမ်းကျင် လိမ္မာရမည်။

“ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တရာ၊ ဤအရည်အချင်းပြ အင်္ဂါငါးရပ်နှင့် ပြည့်ညီသောသူကား ပညသင်ကြားရာ၌ သူတပါးထက် အမြန် တတ်လွယ် သိလွယ်၏။ သင်တန်းနိဂုံးအဆုံးသို့ အမြန်ရောက် လွယ်၏။ အနက်၊ အက္ခရာ၊ ပုဒ်ပါဠိကို ပိုင်နိုင်ထားပြီး ဖြစ်၍ အချိန်တိုတိုနှင့် များများစားစားကို သင်နိုင်၏။ ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကား ဆက်စပ်ခြင်း ရှိ၍ မည်သည့်အခါမှ မေ့ပျောက် သွားတော့မည်လည်း မဟုတ်” ဟု ဖြေလိုက်၏။

ထိုအခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် အရှင် အာနန္ဒာ အား လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ချီးကျူးခြင်း ပြုလေ၏။

“အို အရှင်ကောင်းတို့၊ အံ့ဘွယ်ကောင်းဘိစွ။ အို အရှင် ကောင်းတို့၊ မဖြစ်စဘူး၊ မကြားစဘူး ထူးကဲစွာ ဖြစ်ဘိစွ။ အရှင်အာနန္ဒာကား စံပြုနည်းယူထိုက်သော အဖိုးတန် စကားကို မြှက်ကြားနိုင်ဘိသည် တကား။ ယနေ့မှစ၍ အရှင်အာနန္ဒာအား သူ မြှက်ကြားဖြေဆိုလိုက်သည့် ‘အမြန်တတ် အင်္ဂါငါးရပ်’နှင့် ပြည့်စုံသောသူဟူ၍ ငါတို့ မှတ်ယူကြကုန်တော့အံ့” ဟု ချီးကျူး လေသတည်း။

(အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ပဉ္စကနိပါတ်၊ အာသာတဝဂ်။ ခိပ္ပနိသန္တိသုတ်၊ ၁၇၆၊ ဆဋ္ဌမ)

(၁၁)

အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဦးခေါင်း ရိုက်ခွဲခံရခြင်း

စုံတောမြိုင်ချောင်း၊ သည်လျှိုမျှောင် စခန်းကား သူတို့ သွားလမ်း လာလမ်း ဖြစ်နေသည်။ တအုပ်ပြီးတအုပ်၊ တသုတ်ပြီးတသုတ် ခိုအုပ်ကြီးများသည် သည်လျှိုမျှောင် တဝိုက်တွင် ပျံသန်းရှင်မြူး ကာ ပျော်ပိုက်လျက် ရှိနေကြသည်။ ခိုဖြူ၊ ခိုဝါတွေ လှန်စွာ ပေါသည့် တောပေတကား။

ခိုငှက်များ ပေါသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ကပေါတကန္ဓရ မည်သော ချောက်၊ သို့မဟုတ် လျှိုမျှောင်အချပ်ချပ် ထူထပ် ပေါများလှသော ‘ချောင်’ မည်သော အရပ်တွင် အခါတပါး၌ အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အရှင်မောဂ္ဂလန် ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီး နှစ်ပါး တောရဆောက်တည်၍ နေကြ၏။

လဆန်းရက်ချိန်၊ ပြက္ခဒိန်တုနေ့၏ ညအခါတွင် အရှင် သာရိပုတ္တရာသည် လွင်တီးခေါင်အရပ်၌ စျာန်သမာပတ် ဝင်စား နေ၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိစ္စ ဗာဟိရများပြားမှုကြောင့် ဆံတော်ပယ်ရ မည်ကိုပင် သတိရတော် မမူလေသဖြင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ဆံကေသာတို့မှာ အတော်ကလေးပင် ရှည်နေပြီ ဖြစ်၏။

ထိုသို့ ခိုချောင်တွင် တောရဆောက်တည်နေခိုက် ထိုနေရာသို့ ခရီးသွားဧည့်သည် ဘီလူးနှစ်ကောင် ရောက်လာသည်။ သူတို့ သည် ဤဒေသသို့ ရွယ်စူး၍ လာခြင်းကား မဟုတ်။ မြောက် အရပ်မှ တောင်အရပ်သို့ ခရီး ထွက်လာကြစဉ် ဤနေရာသို့ ရောက်လာကြခြင်း ဖြစ်၏။

လဆန်းပကွ၏ လသည် သာသည်ဆိုရသော်လည်း လွန်စွာ အားနည်း လှသေး၏။ မှန်ဝါးဝါးနှင့်သာ ရှိနေသည်။ အရှင် သာရိပုတ္တရာသည် မှန်ဝါးဝါး လရောင်ရိပ်တွင် တိတ်ဆိတ်စွာ စျာန်ဝင်စား နေတော် မူသည်ကို ထို ဘီလူး နှစ်ယောက်က ဘွားကနဲ တွေ့လေ၏။

“အဆွေ၊ ဤရဟန်း၏ ဦးခေါင်းကို ငါ ရိုက်ခွဲလိုက်အံ့။”

ဘီလူးတကောင်က သူ့အဖော်ကို လက်ဟန်၊ ခြေဟန်၊ ရိုက်မည့် ဟန်ဖြင့် ပြောလျှင်ကျန်ဘီလူးက ထိုဘီလူး၏လက်ကို ရုတ်တရက် ဆွဲလိုက်ပြီး....

“မလုပ်ပါနဲ့ ငါ့ကိုယ့်လူ၊ မတော်ပါဘူး၊ မလုပ်ကောင်းဘူး၊ သူ့ဖာသာသူ နေသည်ကို ဘောက်မဲ့ကြောင့် နှိပ်စက်ချင်သတည်း၊ ထိုရဟန်းကား အလွန် တန်ခိုးကြီးလှသည် တကား။”

ဤသို့လက်ကို ဆွဲထား၍ တားသော်ငြားလည်း ထိုဘီလူးကား လက်ယား နေဟန် တူ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ဦးခေါင်းကို နှစ်ကြိမ်အထိ ရိုက်ခွဲရန် ချိန်သည်၊ ရွယ်သည်၊ အားထုတ်သည်၊ ကြိုးစားသည်။

သို့သော် အဖော်ဘီလူး၏ တားမြစ် ချက်ကြောင့် သုံးကြိမ် တိုင်တိုင် အထမြောက်ခြင်း မရှိ။ လေးကြိမ် မြောက်သောအခါ ၌ကား ထိုဘီလူး မိုက်အား တား၍ မရတော့ချေ။ အရှင်

၄၄၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သာရိပုတ္တရာ၏ ဦးခေါင်းကို ဒေါင်ကနဲ ရိုက်ခွဲလိုက်လေသတည်း။
ရိုက်ချက်ဒဏ်ကား လွန်စွာ ပြင်းထန်လှ၏။ လူသား၏ ဦးခေါင်း
မျှလောက်ကို မဆိုထားဘိ၊ တောင်ကြီးများသော်မှပင် ဘီလူး၏
လက်ချက်ဖြင့် ထက်ခြမ်း ကွဲသွားမတတ်။ ဤရှေ့ ဤမျှအထိ
ပြင်းထန်လှဘိ၏။

သို့သော် အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ထိပါးမိခြင်း မရှိလေဘဲ
ဘီလူးတကိုယ်လုံး မီးပုံကြီးထဲသို့ကျမ်းစိုက်၍ ကျသွားလေသလား
မပြောတတ်။

“အမယ်လေးဗျ၊ ပူတယ်၊ ပူတယ်၊ ပူလှချေရဲ့၊” အသံကုန်
ဟစ်ကြွေးနေဆဲမှာပင် ထိုဘီလူးကား အရှင်လတ်လတ် ငရဲသို့
ကျသွားလေ၏။

ထိုအချိန်၌ အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် အခြား တနေရာတွင်
အရှင် သာရိပုတ္တရာကဲ့သို့ပင် တရား အားထုတ်နေလေရာ၊ ထို
အခြင်းအရာကို ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် မြင်လေသည့်အတွက် ချက်ချင်းပင်
ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ရာက ထကာ အရှင်သာရိပုတ္တရာထံသို့ ပြေးလာ
လေသည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာကား မတုန်မလှုပ် ကျောက်ထုရုပ်ပမာ
မြေကမ္မလာပေါ်၌ ငြိမ်သက်စွာပင် ရှိနေ၏။ ပျာရီးပျာရာနှင့်
အရှင်မောဂ္ဂလာန် ရောက်ရှိလာပြီး....

“ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တရာ၊ ကျန်းခန့်သာတော်မူပါစေ။ အရိယာ
ပုထ်များ မျှတပါစေ။ ဆင်းရဲခြင်းမှ ကင်းပါစေ” ဟု မေးတော်
မူလေမှ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် အရှင်မောဂ္ဂလာန်အား ရှန်းရှန်း
စားစား ကြည့်လျက်....

“ငါ့ရှင် မောဂ္ဂလာန်၊ ကျန်းခန့် သာပါ၏။ မျှမျှတတ ရှိပါ၏။ သို့သော် ခေါင်းထဲက အတန်ငယ် မူးသလိုလို ဖြစ်နေ သည်။ မဖြစ်စလောက် ဤသည့် ဝေဒနာကလေး တော့ဖြင့် ရှိပေ၏ ငါ့ရှင်။”

အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည် ဘီလူးက အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ဦးခေါင်းကို တင်းဘုတ်ကြီးဖြင့် တအား ရိုက်လိုက်သည်ကို မြင်လိုက်သဖြင့် သူ့စိတ်တွင် စိစိညက်ညက် ကျေသွားလိမ့်မည် ထင်သောကြောင့် စိုးရိမ်တကြီးဖြင့် မေးသည်တွင် “ဘာမှမဖြစ် ပါဘူး” ဟုသောစကားကို ကြားရသောအခါ များစွာ အံ့အား သင်သွားလေသည်။

“ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တရာ၊ အံ့ဘွယ်ရှိစွ။ မဖြစ်စဘူး ထူးဘိစွ။ ငါ့ရှင်ကား တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်ကြီးသောအရာတွင် အံ့ဘွယ်ရှိပေစွ။”

ဤသို့ ချီးကျူးရင်း ဘီလူး၏အပြုအမူ မကောင်းဆိုးဝါး သတင်းကို အရှင်သာရိပုတ္တရာအား ပြောပြလျှင် ဤတွင်မှ အရှင် သာရိပုတ္တရာလည်း အံ့အားသင့်သွား၏။

“ငါ့ရှင် မောဂ္ဂလာန်၊ ငါ့ရှင်၏တန်ခိုးသည်လည်း အံ့ဘွယ် ရှိစွ။ ဘီလူးကို စင်လျက် မြင်နိုင်စွမ်း ရှိပေ၏။ ငါတို့ကား မြေဘုတ်ဘီလူးကြီးကိုသော်မှပင် မြင်နိုင်စွမ်း မရှိကြပါကုန်” ဟု ဆို၏။

ထိုအချိန်တွင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူလျက်မှ ထိုအရှင်နှစ်ပါးတို့၏ အချင်းချင်း ခပြောဆိုသောစကားကို အထူး ကြည်လင်သော ဒိဗ္ဗသောတ

နားဖြင့် ကြားတော်မူလတ်သော် ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးတော်
မူသတည်း။

အကြင်သမဏအား၊ ဝါ၊ အကြင်သမဏဖြစ်သူ၏
စိတ်သည် ကျောက်တောင်ကြီးကဲ့သို့ ကြံ့ခိုင်စွာတည်၏။
ထိုသမဏသည် စိုးစဉ်းမျှ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိ။ တပ်နှစ်သက်
ဖွယ်၊ မက်မောဖွယ်၊ စုံမက်ဖွယ် အာရုံတို့၌ တပ်ခြင်း
ကင်း၏။ ခုံမင်နှစ်သက်မက်မောခြင်း စိုးစဉ်းမျှ မဖြစ်။
ဒေါသအမျက်ဖြင့် မိမိအား တိုက်ဖျက်လာသူ တို့ကို
တုံ့ပြန်၍ အမျက်ထွက်ခြင်းမရှိ။ အကြင်သမဏသည်
စိတ်ကို ဤသို့ ကြံ့ခိုင်စွာ ပွားများထား၏။ ထိုသမဏ
ထံသို့ ဆင်းရဲဒုက္ခသည် အဘယ်ကြောင့် ရောက်နိုင်၊
ချဉ်းကပ်နိုင်တော့မည်နည်း။

(ဗုဒ္ဓကနိကာယ်၊ ဥဒါန်းပါဠိတော်၊ ယက္ခပဟာရသုတ်၊
၁၂၃၊ ဆဋ္ဌမ)

(၁၂)

အရာခပ်သိမ်းကို လွှမ်းမိုးနေသော အရာ

အကြောင်းအရာတစ်ခုကို တွေးကြံ၊ စဉ်းစား၊ စူးစမ်းလိုသော ဆန္ဒသည် လူ့ဆန္ဒဖြစ်၏။ အဖြေ တွေ့အောင် ရှာကြ၊ ဖွေကြ၊ လိုက်စားကြသည်။ အလေ့အထပြု၍ သုတေသန လုပ်ကြသည်။

ဤသို့ သုတေသနပြုခြင်းသည် ကောင်း၏။ သုတမယဉာဏ်ကို ပွားစေခြင်းပင်တည်း။ အမှန်တရား ထွက်ပေါ်လာရေး စိန္တာမယ ဉာဏ်အဟုတ် ရောင်ခြည်ဦး မြူးသန်းခြင်းဟူ၍ပင် ဆိုထိုက်သည်။ ဆိုနိုင်ပါသည်။

သုတေသန သန်းခေါင်စာရင်းတွင် လူတွေ့လည်း ပါ၏။ နတ်တွေ့လည်း ပါကြ၏။ ဗြဟ္မာတွေ့လည်း ပါကြ၏။ ထို လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာဟု ဆိုအပ်သော သတ္တဝါတို့ကား အသိဉာဏ်၊ ဦးနှောက် ပါရှိသူများ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် မိမိတို့၏ ဉာဏ် ဦးနှောက်ကို အလကား ထားလေ့မရှိကြ။ သိချင်သောအရာကို သိရမှ ကျေနပ်လေ့ရှိသည့်အတိုင်း တွေးကြ၊ ခေါ်ကြ၊ ကြံစည် ကြကုန်သည်။

၄၄၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“လူနှင့် တဖြည်းဖြည်း နီးနီးလာသောအရာကား အဘယ်နည်း။ လူနှင့် တဖြည်းဖြည်း ဝေးဝေးသွားသော အရာကား ဘယ်ဟာပါလိမ့် ဟူ၍၎င်း၊ လောကဓာတ် ထက်ဝန်းကျင်၌ အကြီးဆုံးသောအရာကား ဘယ်ဟာ၊ အငယ်ဆုံးသောအရာကား ဘယ်သင်း ဟူ၍၎င်း၊ အဘယ်အရာက ကမ္ဘာကို လွှမ်းမိုးနေလေသနည်း။ အဘယ်အရာက ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား တို့အား တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်နိုင်အောင် ချုပ်ကိုင်ထား လေသနည်း” ဟူ၍၎င်း တအံ့နှေးနှေးဖြင့် အတွေးနယ်ကျဲနေကြသည့်အထဲတွင် လူလည်း မရှား၊ နတ်လည်း မရှား၊ ဗြဟ္မာလည်း မရှားလှ။

မှန်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော်ခန့် အချိန်က အတွေးနယ်ကျဲနေသူ နတ်များရှိခဲ့ဘူးသည်။ နတ်သား တဦးကဆိုလျှင် သူ့မှာ ဖြစ်ရှိနေသော ပြဿနာကြီးကို တပိုက်ပိုက် နှင့် အဖြေထွက်လိထွက်ငြား ဆရာ့အကူကို မယူလေဘဲ ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့် နက်နက်နဲနဲ တွေးခဲ့၊ ကြံခဲ့ဘူး၏။ သို့သော် ကာလသာ နှောင်းချေသည်။ အဖြေကား ထွက်မလာချေ။ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် တွေးကြံ၍ မရသည့်အဆုံးတွင် ထိုနတ်သားသည် ‘စိတ်နှလုံးကို ဒုံးဒုံးချကာ နေရာမှထ၍ ဦးခေါင်းငိုက်စိုက်နှင့် ထွက်လာခဲ့သည်။

ထိုအချိန်မှာ ညဉ့်သန်းခေါင်ယံအချိန် ဖြစ်၏။ ဘုရားသခင် သီတင်းသုံး နေတော်မူရာ ဇေတဝန် ကျောင်း တော် ကြီးသည် ညဉ့်လွှာရုံ အောက်သို့ ရောက်ရှိနေ၏။ လောကဓာတ် ထက် ဝန်းကျင် မှာလည်း ငြိမ်သက်၊ တိတ်ဆိတ်ကာ အိပ်မောကျ သကဲ့သို့ ရှိနေ၏။ မွှောင်ထုအောက်တွင် အရာခပ်သိမ်းတို့သည် ပြတ်သားခြင်းမရှိ။ မှန်ဝါးဝါးသာ ဖြစ်နေကုန်၏။

ထိုညဉ့်သန်းခေါင်ယံအချိန်တွင် ရုတ်တရက် လင်းထိန်လာ သဖြင့် ဇေဝန်ကျောင်းတော်ကြီးမှာ အဖွေးသား ပေါ်လာပြီး ကျောင်းတော်၏ရှေ့တွင် ထိုနတ်သားကိုတွေ့ရ၏။ ကျောင်းတော် လှေကားဦးအရောက်တွင် ဘုရားသခင် ထံတော်သို့ဝင်ရန် အခါ အခွင့်ကို လင့်နေဟန်တူ၏။ ယောင်လည်ယောင်လည်နှင့် ဖြစ်နေ သည်။

ထိုနောက် ထိုနတ်သားသည် မိမိရင်တွင်းဝယ် မရှင်းမရှင်း လိပ်ခဲတင်းလင်း ဖြစ်နေသည့် ပြဿနာထုပ်ကြီးကို ပိုက်လျက် ကျောင်းတော်ပေါ်သို့ တက်သွားပြီးနောက် လက်အုပ်ချီ၍ ဘုရားသခင်ရှေ့တော်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် ပြဿနာထုပ်ကြီးကို ဖွင့်ကာ ဘုရားသခင်အား မေးလျှောက်ခြင်း ပြုလေ၏။

နတ်သား မေး။ ။ ဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင်ဘုရား၊
၁။ ဤကမ္ဘာလောကကြီးတွင် သက်ရှိသက်မဲ့အားလုံးကိုအဘယ် အရာက လွှမ်းမိုးပါသနည်း။ ၂။ အဘယ်ထက် လွန်ကဲသော အရာ မရှိပါသနည်း။ ၃။ အဘယ်အရာတခု၏ အလိုသို့ သက်ရှိ သက်မဲ့အားလုံးတို့က လိုက်လျော နေကြရပါသနည်း ဘုရား။

သန်းခေါင်ယံအချိန် ရဟန်းသံဃာတော်များ ကျိန်းစက် တော် မှုနေကြစဉ် ဘုရားထံဝင်၍ ဤသို့ မေးမြန်း လျှောက်တင် လေ၏။

ဘုရားသခင်တို့မည်သည် အကြောင်းထူးထွေ ရှိခဲ့ချေသော် သိတော်မူလျက်နှင့်လည်း မေးတော်မူလေ့ရှိ၏။ ပြဿနာပြု၍ မေးလျှောက်လာသော်ငြားလည်း ယင်းပြဿနာအတွက် အကျိုး

မရှိ၊ အမြတ်အစွန်းမထွက်ခဲ့သော် ထိုပြဿနာကို ဖြေတော်မူလေ့
မရှိ။ ဤကား ဗုဒ္ဓဓမ္မတာ ဖြစ်ပေ၏။

အကာလ ညဉ့်အခါတွင် မေးလျှောက်လှာသော ထိုနတ်
သား၏ မေးခွန်းကို ဖြေဆိုတော်မူသည်ကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့်
ထိုပြဿနာ၏ အဖြေမှာ ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသားအားလုံးတို့ အတွက်
အကျိုးသက်ရောက်စေသော အဖြေဖြစ်သောကြောင့် အောက်ပါ
အတိုင်း ဖြေကြားတော်မူလေ၏။

ဗုဒ္ဓ ဖြေ။ ။ ၁။ ထံမှောက်သို့ သိလိုရေးနှင့် မေးလျှောက်
လာငြား အို ဒါယကာနတ်သား၊ ၁။ ဤကမ္ဘာ လောကကြီးတွင်
ရှိရှိသမျှ သက်ရှိသက်မဲ့ အရာအားလုံးကို လှမ်းမိုးထားသည်ကား
ခေါင်တိုင်စရာ အမည်သညာဟု ဆိုအပ်သော နာမသာလျှင်
ဖြစ်ချေ၏။ ၂။ ထိုထိုခေါင်တိုင်စရာ နာမည်ထက် လွန်ကဲသော
အရာမည်သည်လည်းမရှိ။ ၃။ တခုတည်းသာ ဖြစ်သောထိုနာမ်၏
အလိုသို့ ကမ္ဘာနှင့်ချီ၍ သက်ရှိ၊ သက်မဲ့အားလုံးတို့က လိုက်လျော
ကြကုန်၏ဟု မြက်ကြားတော်မူ၏။

ထိုအခါ ထိုနတ်သားသည် “ငါ့ လျှောက်ထားချက်ကို
ဘုရားသခင် လက်ခံ ခွင့်ပြုတော်မူပြီ” ဟု ဗုဒ္ဓ မြတ်ဘုရားအား
ရှိသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် ထိုနေရာမှ ကွယ်လေ၏။

(အမည် သညာခေါ်သော နာမ်မှ လွတ်သည့် သတ္တဝါ၊
သင်္ခါရ မရှိ။ အမည် မဲ့သော လူ၊ မြို့၊ ရွာစသည် မရှိ၊ လူတိုင်း

လူတိုင်း၊ ရွာတိုင်း၊ ရွာတိုင်း၊ မြို့တိုင်း၊ မြို့တိုင်းကို နာမ်က လှမ်းမိုး
ကြီးစိုးနေ၏။ အရာခပ်သိမ်းတို့အပေါ် တွင် နာမ်လောက် လှမ်းမိုး
သောအရာ မရှိ။ အရာခပ်သိမ်းတို့သည် နာမ်အောက်သို့ ကျရောက်
ကြရသည်ချည်း ဖြစ်၏။ နာမ်ထက် ပိုကဲ သာလွန်သောအရာ
ကမ္ဘာမှာ မရှိဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။)

(သဂါထာ ဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ဒေဝတာသံယုတ်၊
အဒ္ဓဝဂ်၊ နာမသုတ်၊ ၃၆၊ ဆဋ္ဌမ္မ)

(၁၃)

သိပ္ပံ

သိပ္ပံသည် အရေးကြီးသော အတတ်ပညာတရပ် ဖြစ်၏။ ရှေးနိတိ ဆရာကြီးတို့သည် သိပ္ပံနှင့် ပတ်သက်၍ နိတိဆောင်ပုဒ်ပေါင်း များစွာတို့ကို ထုတ်၍ ထားခဲ့ကြသည်ကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် လောကီလူသားတို့အဖို့ သိပ္ပံသည် အဘယ်မျှ အရေးကြီးကြောင်း သိသာနိုင်၏။

သိပ္ပံ-လက်မှုပညာ အစရှိသော အတတ်နှင့်။ သမံ-တူမျှသော။ ဓနံ-ဥစ္စာ မည်သည်။ နတ္ထိ-မရှိ။ ဥစ္စာတို့တွင် အတတ်ပညာ ဥစ္စာသည် အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။

တဖန် အသိပ္ပဿ-အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမျှ၊ အားကိုးပြု စရာ အတတ်ပညာတခုမျှ မရှိသူအား။ ဓနံ-ဥစ္စာသည်။ ကုတော အတ္ထိ-အဘယ်မျှ ရရှိနိုင်ပါမည်နည်း ဟူ၍ ဥစ္စာစီးပွား ရရှိ ဖြစ်ထွန်းမှုတွင် သိပ္ပံသာ အဓိကဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ရည်ညွှန်းချက် များမှာလည်း အထင်အရှားပင် ရှိပြန်ချေ၏။

မင်္ဂလာတရားတော်၌လည်း သိပ္ပဉ္စ-လက်မှုပညာ အစရှိသော ထိုထို ဤဤ အလီလီသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ် များကို တတ်ရခြင်းသည် မင်္ဂလံ-မင်္ဂလာမည်၏ဟု ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား

ကိုယ်တိုင် မြက်ကြားတော်မူချက်များလည်း အထင်အရှားပင် ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ပညာတရပ်ရပ်ကို ဟုတ္တိပတ္တိ တတ်မြောက်ထားလျှင် ရာသက်ပန် အားကိုးရ၏။ ပူပန်ကြောင့်ကြော့ဟုတ်မရှိ။ ထို့ကြောင့်ပင် “အတတ်ပညာတခုခုကို မလုပ်ချင်လျှင်နေ၊ တတ်ထားလျှင် ကောင်းသည်” ဟု ဆိုစမှတ် ပြုကြကုန်သတည်း။

ပညာသင်ကြားလျှင် တတ်တတ်တူတူ တတ်ပါမူ ထိုအတတ်က လူကိုအကျိုးပြုနိုင်မည် ဖြစ်သောကြောင့် မစိုမပို့တတ်ယောင်ကား ပညာမျိုး မဖြစ်စေဘဲ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ပညာကို အခြေခိုင်အောင် သင်ကြားကြရသည်။

ပညာသင်ကြားရာ၌ ရှေးက သင်နည်းမှာ နှေးခြင်း၊ မြန်ခြင်း သည် အကြောင်းမဟုတ်။ နှေးချင်နှေးစေ၊ အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းမှု ပြုနိုင်လောက်အောင် တကယ် တတ်တတ်တူတူ တတ်မြောက်ရေးကိုသာ ရှေးရှု သင်ကြားလေ့ ရှိကြ၏။ ရက်တို့ သင်တန်းမဟုတ်ဘဲ၊ ရေရှည်သင်တန်းတရပ် အဖြစ်ဖြင့် ခြေခြေ မြစ်မြစ် ရှိအောင် သင်ကြားကြရ၏။

ထိုထို အတတ်သိပ္ပံများသည် လူတို့ အသက်မွေးမှု အတွက် အသုံးပြုအပ်သောကြောင့် လူမှုကိစ္စဖြစ်၍ လူနှင့်သာ သက်ဆိုင် သည့် ပညာရပ်များ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့အတွက် မဟုတ်ကုန်။

သို့သော် ရဟန်းတော်များသည် ပရုဗဇီဝိ လူတည်းဟူသော သူတပါးကို မှီ၍ အသက်မွေးကြရသူများ ဖြစ်သောကြောင့် လူနှင့် ကင်းနိုင်ကြသည် မဟုတ်ကုန်။ လူနှင့် မကင်းသောကြောင့် လည်း လူနှင့်ပတ်သက်ရာ ပတ်သက်ကြောင်းတို့ကို ရံဖန်ရံခါ

၄၅၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

စကားစပ်မိတတ်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့နှင့် မဆက်ဆံသော လူသိပ္ပံ စကားသည် ရဟန်းတို့၏ အကြားသို့ ရောက်လာတတ်၏။

မှန်ပါသည်။ အချိန်မှာ ဆွမ်းစားပြီးချိန် ဖြစ်၏။ ဇေတဝန် ကျောင်းတိုက်ကြီး အတွင်း၌ အချို့ ရဟန်းတော်များသည် ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်ဆေးနေကြကုန်ဆဲ၊ အချို့က ဆွမ်းစား ကျောင်း၌ တံမြက်လှဲနေကြဆဲ၊ အချို့တို့ကမူ ‘မဏ္ဍလမာဠ’ ခေါ်သော သံဃာ့အစည်းအဝေးကျင်းပရာ ခန်းမဆောင်ကြီးသို့ ရောက်ရှိနေကြလေပြီ။

ထိုရဟန်းတို့သည် နံနက်ခင်း အချိန်က သာဝတ္ထိမြို့တွင်း၌ ဆွမ်းခံခဲ့စဉ် အတတ်သိပ္ပံ တခုခုကို အမှီပြု၍ လူတို့ လုပ်ကိုင် နေကြပုံကို အာရုံပြုကာ စိတ်ဝင်စား လာခဲ့ကြဟန် တူ၏။ သို့ကြောင့်ပင် ရပ်စကား၊ ရွာစကားသည် ကျောင်းသို့တိုင်အောင် ပါလာခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။

စည်းဝေးခန်းမဆောင် အတွင်းတွင် တဖြည်းဖြည်း သံဃာ များ ပြည့်မခလောက် ရောက်ရှိ လာချိန်တွင် လူစကားသည် သံဃာ့ကြားသို့ ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်လာ၏။ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်က မြက်ဆီ ဟစ်ကြေးလိုက်သည် မသိ၊ အသံတခုသည် သံဃာတော် များ၏ နားတွင်းသို့ ဆုပ်သွင်းလိုက်သလို—

“အို အရှင်သူမြတ်တို့၊ ဤသံဃာ့ ပရိသတ် ဘောင်တွင် အဘယ်အရှင်သည် သိပ္ပံအကြောင်းကို ကောင်းကောင်း သိပါ သနည်း။ အဘယ်ကိုယ်တော်သည် အဘယ်သိပ္ပံပညာကို သင်ခဲ့ တူးပါသနည်း။ သိပ္ပံပညာရပ်ထဲတွင် အဘယ် ပညာရပ်သည် မြတ်ပါသနည်း။”

သံဃာ့ပရိသတ်ကြားမှ ပဲ့တင်ထပ်၍ ထွက်လာသော ထိုပစ္စာ စကားကြောင့် ရဟန်းတို့သည် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်လာကုန်၏။ အချို့က လည်တိုင်ကိုဆန့်လျက် ပစ္စာရှင်ကို ရှာသော မျက်လုံးဖြင့် ပရိသတ်ကို သုံးသပ်ကြည့်ရှုကြကုန်၏။ အချို့က “ဘယ်ဒေါင့်က အဖြေ ထွက်လာမည်နည်း” ဟူ၍ မျှော်တလင့်လင့် အာရုံစွင့်လျက် ရှိနေကုန်၏။

ဒေါင့်တဒေါင့်မှ ရဟန်းတစုကထ၍ ရှေးဦးစွာ ဖြေကြလေပြီ။ “အတတ်ပညာရပ်တို့တွင် ဆင်စီးခြင်း အတတ်သည် အမြတ်ဆုံး” ဟု ဆို၏။ အချို့က မြင်စီးခြင်း အတတ်သာ အမြတ်ဆုံးဟု ဖြေကြသည်။ အချို့ကရထားကို အနှေးအမြန်ကို လိုသလို ရရှိအောင် မောင်းခြင်းအတတ်သာ အမြတ်ဆုံးဟု တင်ပြကြသည်။

အချို့ကလည်း လေမြှားအတတ်သာ အမြတ်ဆုံးဟူ၍၎င်း၊ အချို့က သံလျက် အတတ်သာ အမြတ်ဆုံးဟူ၍၎င်း၊ အချို့က ဂဏန်းသင်္ချာအတတ်သာ အမြတ်ဆုံးဟူ၍၎င်း၊ အချို့က ရေသင်းမှတ်ခြင်းအတတ်သာ အမြတ်ဆုံးဟူ၍၎င်း၊ အချို့က စာရေးခြင်းအတတ်သာ အမြတ်ဆုံးဟူ၍၎င်း၊ အချို့က ကဗျာအတတ်သာ အမြတ်ဆုံး ဟူ၍၎င်း၊ အချို့က တံခါးမှူးအတတ်၊ သို့မဟုတ် စကားပြန် အတတ်သာ အမြတ်ဆုံးဟူ၍၎င်း အသီးအသီး မိမိတို့၏ အယူအဆကို တင်ပြ ဖြေဆိုကြကုန်၏။

ဤသို့ သိပ္ပံပညာရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အမြတ်ဆုံး သိပ္ပံကို သံဃာ့သဘင်၌ တင်ပြဆွေးနွေးကြရာ အချိန်မှာ ညနေစောင်းသွားသည့် တိုင်အောင် တိကျသော အဖြေ၊ အားရ ကျေနပ်လောက်သော အဖြေကား မထွက်လာသေး။

၄၅၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထိုခဏဝယ် သံဃာအားလုံးသည် ရုံးကနဲ လက်အုပ် ချီလိုက် ကြရာ သံဃာတို့ မျက်နှာမူရာဘက်မှ ဘုရားသခင် ကြွဝင်တော် မူလာပြီး ခင်းထားအပ်သော နေရာတွင် ထိုင်တော် မူရင်းမှ “ချစ်သား ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့လည်း တညီတညွတ်တည်းပင် “အရှင်ဘုရား” ဟု ထူးကြကုန်၏။ “ငါ ကြ မလာခင် စပ်ကြား၌ သင်တို့ အဘယ်စကားဖြင့် ဆွေးနွေးနေကြ ကုန်သနည်း။ သင်တို့ဆွေးနွေးဆဲ၊ မပြီးမပြတ် ရပ်ထားလိုက်သော စကားမှာ အဘယ် စကားနည်း” ဟူ၍ မေးတော်မူ၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတို့က သိပ္ပံအကြောင်းကို ဆွေးနွေးနေကြ ပါကြောင်း လျှောက်ကုန် လတ်သော် ရဟန်းတို့အား ဤသို့ မြှက်ကြားတော် မူသတည်း။

“အို ချစ်သားရဟန်းတို့၊ ရဟန်းတို့နှင့် မသက်လားသော လူတို့စကားကို သင်တို့ ဆိုပြောနေကြကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားကို အရင်းတည်လျက် သဘာဝါသ၊ ကိစ္စမြားမြောင် လူတို့ဘောင်ကို စွန့်ခွာခဲ့ပြီး မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ လာကုန်သော အမျိုးကောင်းသား ဖြစ်ကြလည့် သင်တို့အား ဤသို့ ဆိုပြော ခြင်းသည် မလျောက်ပတ်။

“အို ရဟန်းတို့၊ သံဃာ့သဘင်၌ စည်းဝေး ကြသော သင်တို့အားတရားနှင့် ယှဉ်သောစကားကိုသော်လည်းပြောဆိုနေ၊ သို့မဟုတ် တုကိုဘာဝ ခိတ်ခိတ်သော်လည်းနေ။ ဤနှစ်မျိုး ပြုသင့်၏” ဟု ရဟန်းတို့အား သြဝါဒစကား မြှက်ကြားတော် မူပြီးလျှင် ထိုအချိန်မှာပင် ဤသို့ဥဒါန်းကျူးတော် မူသတည်း။

“အတတ်ပညာမဲ့ အသက်မွေ့ခြင်းသည် ဝန်ပေါ၏။ နိဗ္ဗာန် အကျိုးကို လိုလားသည်ဖြစ်၍ အိမ်ရာ တည်ထောင်ခြင်းလည်း

မရှိလေဘဲ၊ ငါ့ဟာငါ့ဟာ ဟူ၍ တပ်မက် စွဲလမ်းမှုလည်း မရှိ
လေဘဲ၊ တောင့်တခြင်း ကင်းလျက် တည်ငြိမ်သော ဣန္ဒြေ
ရှိသော ရဟန်းသည် ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်၏။ ထို
ရဟန်းမျိုးကား ထောင်လွှားခြင်းကိုပယ်၍ တယောက်တည်း
တည်းသာ နေသတည်း။”

ဥဒါန်းစကား ကျူးရင်ပြီးသည့် အဆုံးတွင် အားလုံးသော
ရဟန်းတို့သည် လွန်မင်းစွာ နှစ်သက်ကြလေ ကုန်၏။

(ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ ဥဒါန်းပါဠိတော်၊ နန္ဒဝဂ်၊
သိပ္ပံသုတ်၊ ၁၁၃၊ ဆဋ္ဌမ္မ)

(၁၄)

သံယောဇဉ်

မေးစဉ်အခါ၌ မေးခွန်းသည် မေးခွန်း၊ ပြဿနာ သည်လည်း ပြဿနာ အဖြစ်၌သာ တည်ရှိ နေပေသေးသည်။ ဂန္ထဝင်မဖြစ် လာသေး။ အဖြေသည်လည်း ဖြေစဉ်အခါက အဖြေအဖြစ် ၌သာ တည်ရှိနေလေသေးသည်။ ဂန္ထဝင် မဖြစ်လာသေး။ “ဘုရား ဟော ဒေသနာတော်” ဟူ၍ မော်ကွန်း မတင်ရသေး။

နောင်သောအခါ ယင်းအမေးအဖြေများကို စုစည်း၍ စာပေ ကျမ်းဂန်အဖြစ် တစောင်တဖွဲ့ ပြုစုထားသောအခါ ရောက်မှ “ဘုရားဟော ဒေသနာတော်” ဟူ၍ တွင်လာသည်။

အများအားဖြင့် ပိဋကတ်တော်များတွင် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် ဘုရားအား လူတန်းစား၊ နတ်တန်းစား၊ ဗြဟ္မာ တန်းစား၊ ရဟန်း တန်းစားနှင့်တကွ ယုတ်စွအဆုံး တိရစ္ဆာန်တန်းစား အမျိုးမျိုးက မေးလျှောက်သော အမေးပုစ္ဆာများ၊ ယင်းတို့၏ အဖြေများဖြင့် ပြွမ်းထူလျက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ခေတ် စကားနှင့် ဆိုသော် ပိဋကတ်တော်များသည် အမေးအဖြေ ပေါင်းချုပ် အသွင်ကို ဆောင်ပေသည်ဟု ဆိုနိုင်ပေရာသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားထံ ချဉ်းကပ်၍ မေးလျှောက်သည့် မေးခွန်း ပုစ္ဆာများအနက် နတ်၊ သိကြား၊ ဗြဟ္မာများက မေးသော မေးခွန်းတို့ကို အတော်များများ တွေ့ရ၏။

မေးသောအချိန်ကို ကြည့်ပြန်သော် သန်းခေါင်ယံ အချိန် ဖြစ်ကြောင်းကို မင်္ဂလာသုတ်၊ ဧဝံခမသုတ်ကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် ထင်ရှားသည်။ သန်းခေါင်ယံ အချိန်သည် နတ်များအတွက် မေးချိန်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေပေသည်။

ညတည၏ သန်းခေါင်ယံအချိန်က ဖြစ်ပါ၏။ ထိုအချိန်တွင် နတ်သားတပါးသည် ဘွားကနဲ ဇေတဝန်ကျောင်းရှေ့သို့ ရောက် လာပြီး လှေကားဦးတွင် ရပ်လျက် “ဘုရားသခင်များ ကျိန်းစက် တော် မူနေမည်လား၊ အနှောင့်အယှက် ပေးရာများ ကျလေ မည်လား” ဟူ၍ အတန်ကလေးကြာအောင် စဉ်းစားနေသေး သည်။

ထိုနောက် “ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား ကျိန်းစက်တော်မူသေး” ဟူ၍ သူတန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်ဖြင့် သိ၍ပေလား၊ သို့မဟုတ် သူ့အဖို့ အရေး ကြီးသော ပြဿနာဖြစ်နေ၍ပေလား မပြောတတ်။ ထိုနတ်သား သည် ရုတ်တရက်ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကြီးပေါ်သို့ တက်သွား ပြီးသည့်နောက် မကြာခင်အတွင်းမှာပင် နတ်သား၏မေးလျှောက် သံကို၎င်း၊ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက မြက်ကြားလိုက်သော ဖြေဆိုသံ ကို၎င်း ကြားလာရ၏။

မေး။ ။ အရှင်ဘုရား၊ လောကကို အဘယ်အရာက နှောင့်ဖွဲ့ ထားပါသနည်း။ ထို လောကကို တည်မြဲအောင် ထောက်ခံသောအောက်ခြေကား အဘယ်ပါနည်း။ အဘယ်အရာမှ ကင်းသော်နိဗ္ဗာန်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

၅၅၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြေ။ ။အို နတ်သား၊ လောကကို နှောင်ဖွဲ့ထားသည်ကား သံယောဇဉ် ဖြစ်ပေ၏။ ထိုလောကကို တည်တံ့ ခိုင်မြဲအောင် ထောက်ခံထား ပေသည်ကား တေးကြံမှု ‘ဝိတက်’ဖြစ်၏။ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’မူ ကင်းသော် နိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ခေါ်အပ်၏။ ဤသို့ မှတ် လေလော့။

ထိုအမေး အဖြေကို သံဂါယနာ တင်လိုက်သောအခါ သဂါယာဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်၊ ဒေဝတာသံယုတ်၊ အဒ္ဓဝဂ် လေးခုမြောက်ဖြစ်သော “သံယောဇနသုတ်” ဟူ၍ ဖြစ်လာ၏။ ဂါယာ အမေးတပုဒ် အဖြေတပုဒ်မျှသာ ပါ၏။

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ဒုက္ခဝဂ်၊ သုံးခုမြောက်၌ကား မြတ်စွာဘုရားသည် လျှောက်ထားသူမရှိဘဲ အကျိုးတရားများစေ ခြင်းငှာ “သံယောဇဉ်”တရားကို ရဟန်းတို့အား အကျယ်ပွား၍ ဟောကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

“ချစ်သားတို့၊ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း သံယောဇဉ်၏ အကြောင်း ဖြစ်သော တရားတို့၌ “သာယာဖွယ်”ဟု အောက်မေ့နေသူအား တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ပွား၏။ တဏှာအကြောင်းခံကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု ‘ဥပါဒါန်’ဖြစ်၏။ ဥပါဒါန် အကြောင်းခံကြောင့် ‘ဘဝ’ ဖြစ်၏။ ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု ‘ဇာတိ’ဖြစ်၏။ ဇာတိအကြောင်းခံကြောင့် အိုခြင်း ဇရာ၊ သေခြင်း မရဏ၊ စိုးရိမ်ခြင်း သောကာ၊ ငိုကြွေးခြင်း ပရိဒေဝ၊ ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ၊ နှလုံးမသာယာခြင်း ဒေါမနဿ၊ ပြင်းစွာပူပန်ခြင်း ဥပါယာသကို ဖြစ်ကုန်၏။”

ဤသို့ အခြေခံအားဖြင့် သံယောဇဉ် ဖြစ်ကြောင်းတရားကို ဟောကြားတော်မူရုံတွင် မကဘဲ သံယောဇဉ်၏ အသွင်ကို မြင် လာအောင် ဥပမာအမျိုးမျိုးဖြင့် လက်ညှိုးထိုး၍ ဟောတော်မူ ပြန်လေသည်။

“ချစ်သားတို့၊ ဥပမာအားဖြင့် ဆီ ရှိ၏၊ မီးစာ ရှိ၏။ ယင်း ဆီနှင့် မီးစာကို အကြောင်းခံ၍ မီးစာ၌ မီးစွဲလောင်ခြင်း ဖြစ် လာ၏။ ဆီမီးဟူ၍ ဖြစ်လာ၏။ ဆီခန်းသွားလျှင် ဆီထပ်လောင်း ပေးခြင်း၊ မီးစာကျမ်းသွားလျှင် အသစ်လဲပေးခြင်း အားဖြင့် ထိုဆီမီးသည် ချုပ်ငြိမ်းမသွားလေတော့ဘဲ အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကာသာ နေ၏။

“ချစ်သားတို့၊ ထိုအတူသာလျှင် တေဘူမက တရားတို့၌ တဏှာကြိုက်၊ တဏှာ၏ ဓာတ်စာဖြစ်သော သာယာဖွယ်တို့သည် များလှစွာကုန်၏။ ယင်းတို့ကို သာယာသူအား တဏှာပွား၏။ တဏှာပွားသော် စွဲလမ်း၏။ စွဲလမ်းသော် ဘဝဟူ၍ ဖြစ်လာ၏။ ဘဝဖြစ်လာသော် ဇာတိဖြစ်၏။ ဇာတိဖြစ်လာသော် အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ နှလုံး မသာယာခြင်း၊ ပြင်းစွာ ပူပန်ခြင်းတို့ ဖြစ်လာကုန်၏။ ယင်းတို့ကို သာယာခြင်းမရှိခဲ့သော် တဏှာစသည်တို့ ဖြစ်ခွင့်၊ ပွားခွင့် မရ လာတော့ဘဲ အကုန်လုံး ချုပ်ကုန်လေ၏။ လောင်နေသော ဆီမီးခွက်၌ နောက်ထပ် ဆီလည်း မလောင်း၊ မီးစာလည်း မလဲ သဖြင့် မီးငြိမ်းသွားသည်နှင့် အလားတူ၏။”

ဤသို့ သံယောဇဉ် တရားကို အကျယ်အားဖြင့် ဟောကြား တော်မူပြီးနောက် ဖြူရာတွင် ခဝါပေးသော် ပို၍ ဖွေးလာသည် ဆိုသကဲ့သို့ဆက်လက်၍ ဒုတိယ သံယောဇနသုတ်ကို ဥပမာဖြင့်

၄၆၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တန်ဆာဆင်လျက် သိထင်၊ မြင်လွယ်အောင် ဟောကြားတော်မူ ပြန်၏။ ထိုမှတဖန် မဟာရုက္ခသုတ်ကိုလည်း သံယောဇဉ်ကို သစ်မြစ် များနှင့် ဥပမာပြု၍ အောက်ပါအတိုင်း ဟောတော်မူပြန်သည်။

“ချစ်သားတို့၊ ဥပမာအားဖြင့် သစ်ပင်ကြီးတပင် ရှိ၏။ ထိုသစ်ပင်ကြီးကို လူတယောက်က အရင်းက လှဲပစ်၏။ မြေကို တူးဆွ၍ အမြစ်တွေပါမကျန်အောင် နုတ်ပစ်၏။ ထိုယောက်ျား သည် ခုတ်လှဲပြီး သစ်တုံးကြီးကို တဖန် အပိုင်းပိုင်းဖြတ်၊ အစိတ် စိတ် အမာမာခွဲ၊ အခြောက်လှန်း၊ ခြောက်သယောင်းသွားသော အခါ မီးရှို့၍ ပြာဖြစ်သောအခါ ရေထဲမျောလိုက်လေ၏။

“ချစ်သားတို့၊ ဤသို့ ပြုသည်ရှိသော် ထိုသစ်ပင်ကြီးကား အဘယ်မှာလျှင် ပြန်၍ ရှင်နိုင်ပါတော့မည်နည်း။ ဘဝဇာတ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းသွားမည်သာ ဖြစ်ပေ၏။ ထို့အတူ လောကီအာရုံ၊ ကာမဂုဏ်တရားတို့၌ ခုံမင်ခြင်းမဖြစ်လေဘဲ လုံးဝ ဖြတ်တောက် လျှင်မှုကား သံယောဇဉ် ဓာတ်စာဖြစ်သော တဏှာစသည်တို့ ချုပ်ငြိမ်းကာ ပုထုဇဉ်ဇာတ်သိမ်းမည်သာ ဖြစ်ပေ၏။”

တဖန် တရုဏရုက္ခသုတ်ကို ဆက်၍ သံယောဇဉ်ကို သစ်ပင် ပျိုနှင့် နှိုင်း၍ အကျယ်တဝင့် ဖွင့်တော်မူပြန်၏။

“ချစ်သားတို့ ဥပမာအားဖြင့် နုပျိုသော သစ်တပင် ရှိ၏။ ထိုသစ်ပင်ကို နေ့ရှိသမျှ အရိပ်တကြည့်ကြည့်နှင့် အခါအလိုက် ဥတုရာသီအလိုက် ထိုက်ထိုက်တန်တန် ရေလောင်း တန်လျှင် လောင်း၍ ပေါင်းသင်၊ မြက်နုတ်တန်လျှင် နုတ်ပေးပြီး မြေဩဇာ ကျွေးတန်လျှင်ကျွေးခြင်းပြု၏။ ဤသို့ ဂရုတစိုက်ပြုစုသည်ရှိသော် ထိုသစ်ပင်ကား ကြီးပွားလာသတည်း။

“ချစ်သားတို့၊ ထိုအတူ သံယောဇဉ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော လောကီအာရုံ အဖုံဖုံတို့၌ ခုံမင် သာယာခြင်း အလျင်းမရှိရ အောင် သတိကြီးစွာထား၍ ရှုလေ့ရှိသူအား တပ်မက်မှု တဏှာ၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှုဥပါဒါန် စသည်တို့သည် အမြစ်ပါ မကျန် အောင် အကုန်ပြုတ်လေ၏” ဟု ဟောတော်မူ၏။ သံယောဇဉ် ပြတ်အောင် တပ်မက်မှု တဏှာစသည်တို့ကို ကိုယ်သို့ မကပ်လာ နိုင်အောင် ဖြတ်ကြကုန်လော့ဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။

(သံယုတ္တနိကာယ်၊ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ သံယောဇနသုတ်၊ ဒုတိယသံယောဇနသုတ်၊ မဟာရုက္ခ ဘတ်နှင့် တရုဏရုက္ခသုတ်၊ ဆဋ္ဌမူ)

၄၆၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၁၅)

သတိနှင့် စား

တန်လျှင် ဆေး၊လွန်လျှင် ဘေး စကားပုံတခု ရှိ၏။အဓိပ္ပာယ်မှာ ရှင်းနေပါသည်။ အစား အစာကို သင့်တန်ရုံ စားပါလျှင် “အစာလည်း ဆေး၊ ဆေးလည်း အစာ” ဆိုသကဲ့သို့ စားသုံး သူအား အစာက ကျန်းမာစေ၏။အားအင်ကို ဖြစ်စေ၏။အတိုင်း ထက် အလွန် မတန်တဆ စားလျှင်မူကား “အစားမတော်သော် တလုပ်” ဆိုသကဲ့သို့ ထိုအစာက စားသုံးသူအား ဥပဒ် ဖြစ်စေ တတ်၏။ ဒုက္ခပေးတတ်၏ဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကလည်း သူ့ခပ်သိမ်းတို့အား အစား ကြောင့် အန္တရာယ် မဖြစ်စေရန်အတွက် ဘောဇနေ မတ္တညူဟူ၍ ဟောတော်မူကာ ကျန်းမာရေး လိုက်စားသူတို့အား ကျန်းမာ ရေး၌ နိဿည်းပေးတော် မူခဲ့၏။ ဘောဇနေ-အစားအစာ သုံးဆောင်မှီဝဲရာ၌ ဝါ၊ မှီဝဲလေသောအခါ။ မတ္တညူ-အတိုင်း အရှည်ကို သိပါလေ ဝါ၊ ဝန်နှင့် အား၊ မြှားနှင့် လေးပမာ မိမိဝမ်းနှင့်ချင့်၍ စားပါလေဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။

အစားအစာနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် ပဿေနဒီကောသလ
မင်းကြီးလောက် စားနိုင်သူမရှိ။ အလွန် အစားကောင်းသော
ဝါ၊ အလွန်အစားကြီးသော ဗိုက်ရွဲဘုရင်ကြီး ဖြစ်၏။ ထမင်း
တခါစား ပွဲတော်တည်လျှင် တစိတ်ချက် ကုန်သည်ဟု ဆိုပေ
သည်။

ထိုမင်း၏အမည်ရင်းမှာ ကောသလသာဖြစ်၏။ ပဿေနဒီ
ကား ထိုမင်း၏ ဂုဏ်ထူးဝိသေသ ဖြစ်လေသည်။ ထိုမင်းသည်
ဝဖိုင်ဖိုင်၊ ပုအိုင်အိုင်၊ ဗိုက်ရွဲရွဲနှင့် ဖြစ်သောကြောင့် ဖိုးဝရုပ်
ကြီးနှင့် အနီးကပ်ဆုံး ဥပမာပြုနိုင်စရာရှိ၏။ ဗိုက်ကလည်းရွဲလေ
သောကြောင့် သူ၏ဗိုက်ခေါက်ကြီးများသည် နံဘေးတဖက်
တချက်၌ မြစ်ချောင်းကဲ့သို့ အစင်းကြီးများ ထင်နေသည်။
ချွေးများထွက်သောအခါ သို့မဟုတ် ရေချိုးလေသောအခါ
များတွင် ချွေးတို့သည်၎င်း၊ ရေတို့သည်၎င်း၊ သူ၏နံဘေး
ပတ်လည် ဗိုက်ခေါက်များ အကြားတွင် မြစ်ရေများသဖွယ်
တင်နေသည်။

ဤသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ယဿ=အကြင် ကောသလ
မင်းအား၊ ဝါ၊ ကောသလမင်း၏။ ပဿေ=နံပ.ါးနှစ်ဖက်၌။
နဒီ=မြစ်သည်။ ဝါ၊ မြစ်ကဲ့သို့သော ချွေးစီးကြောင်း၊ ရေစီး
ကြောင်းသည်။ အတ္ထိ=ရှိသေ၏။ ဣတိဘသ္မာ=ထို့ကြောင့်။
သော=ထိုကောသလမင်းသည်။ ပဿေနဒီ=ပဿေနဒီမည်၏။

၁။ ကောသလော ဒေါဏပါကကုရိဘူတိ။ (သဂါထာဝဂ္ဂ
သံယုတ်၊ ကောသလဝဂ်၊ ဒေါဏပါကသုတ်၊ ၃၂-ဆဋ္ဌမ္ပ)

၄၆၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဟူ၍ ထိုမင်း၏ဂုဏ်ပုဒ်ကို ဤသို့ ထုတ်ဖော်၍ ဆိုကြရာမှအစ “ပဿေနဒီကောသလ” ဟု တွင်လာခြင်း ဖြစ်၏။

အစားကြီးသောနေရာတွင် ပြိုင်ဘက်မရှိသော ထိုမင်းသည် တခါသော် ပွဲတော်တည်နေ့စဉ် ဘုရားကိုသတိရ၍ ပွဲတော်တည် ရာမှထကာ ဘုရားကျောင်းတော်သို့ သွားလေ၏။ ရောက်လျှင် ဘုရားသခင်အား ဖူးမြော်သောအခါ သူ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးစွာ ကြီးမားတော်မူလှသည့်ပြင် အစာကိုလည်း နှင့်လောက်အောင် စားပြီးခါစ ဖြစ်သောကြောင့် ဝမ်းပြည့်ကယ်ပြီး ဗိုက်ကားနေ သဖြင့် ဘုရားသခင်ရှေ့တော်တွင် ကောင်းကောင်းပင် မထိုင်နိုင် ရှာဘဲ ဖြစ်နေ၏။

သူ့ ခန္ဓာကိုယ်ကာယကြီးကို သည်ပိုးကာ ကျောင်းတော် ရောက်အောင်ခြေလျှင်လျှောက်လာရသောကြောင့် လွန်မင်းစွာ ပင်ပန်းတော်မူလှသဖြင့် အသက်ရှုများပင် မမှန်တော့ချေ။ “ရှူးရှူး ရှူးရှူး ဟောဟိုက် ဟောဟိုက်နှင့်အမောဆိုက်နေသည်။ ချွေးများ လည်း တပြိုက်ပြိုက်ရှူနေသည်။ ခြွေရံသင်းပင်းများက မင်းကြီး အား ယပ်ခတ်ခပေးနေကြသည်။ တုံးလုံးလှည်းကာ လျောင်းစက် သိုက်ရလျှင် နေသာထိုင်သာရှိလာမည် ဖြစ်သော်လည်း ဘုရား သခင်၏ ရှေ့တော်တွင် အဂါရဝ ဖြစ်မည်စိုး၍ မိမိဝေဒနာကို အောင်၍သာ သည်းခံနေတော်မူရှာသည်။

ဤဖြစ်အင်ကို မြင်တော် မူသောအခါ မင်းကြီးအပေါ်၌ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားက သနားခြင်းကရုဏာ ဖြစ်တော်မူလာသည့် အလျောက် “မိမိဝမ်းနှင့်ချင့်ကာ တော်သင့်ရုံမဟုတ်ဘဲ ဝင်တိုင်း စားစားနေချေက မင်းကြီးမှာ ဒုက္ခများသည်ထက်သာ များပေ

တော့မည်။ မင်းကြီးအား ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်အောင် သတိပေးသင့်သည်” ဟူ၍ “မနုဇဿ သဒါသတိမတော” စသော ဂါထာဖြင့် မင်းကြီးအား သတိပေးတော်မူလေ၏။

အဓိပ္ပာယ်သော်ကား— “အခါခပ်သိမ်း သတိနှင့် နေသူ၊ အစာကိုမှီဝဲစားသောက်ရာ၌ အတိုင်းအရှည်ကိုသိသူအားဝေဒနာ တို့သည် ခေါင်းပါးကုန်၏။ စားအပ်သော အစာတို့သည် တဖြည်းဖြည်းကျေညက်၏။ အသက်ကို စောင့်ပေ၏။”

ကောသလမင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဦးသုံးကြိမ်ချ ပြီးလျှင် ကျောင်းတော်မှ ပြန်လာခဲ့ရာ ကိုယ်ရံတော်(သက်တော် စောင့်) သုဒဿနသည် မင်းကြီး၏နောက်မှ သံလျက်ထမ်း၍ လိုက်ပါလာ၏။

ကျောင်းပရိဝုဏ်၏ အပြင်ဘက်သို့ ရောက်သောအခါ ကောသလမင်းကြီးသည် ဘုရားစကားတော်ကို သတိရတော် မူလာဟန်တူ၏။ ရုတ်တရက် တန့်ရပ်လိုက်ပြီးနောက် နောက်သို့ လှည့်ကြည့်တော် မူလျှင် သုဒဿနလည်း မင်းကြီးအား ဒူးထောက်၍ ခစားကာ အမိန့်တော်ကို နာခံလျက် ရှိနေ၏။

“အချင်း သုဒဿန၊ မောင်မင်း ကျောင်းတော်သို့ ပြန်သွား ချေဦး။ ငါ့အား ဘုရားသခင်မြက်ကြားလိုက်သော ဂါထာကို ဘုရားသခင်ထံပြန်၍ သင်ယူပါချေ” ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ ကိုယ်ရံတော်သုဒဿနက လျှောက်၏။

“အရှင်မင်းကြီး အမိန့်တော်အတိုင်း ဘုရားသခင်ထံ ပြန်၍ ကျွန်တော်မျိုး ဂါထာကိုရအောင် သင်ယူခဲ့ပါအံ့။ ဤသံလျက် တော်ကို အဘယ်သူအား အပ်နှံခဲ့ရပါမည်နည်းဘုရား” ဟူ၍

၄၆၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

လျှောက်လျှင် မင်းကြီးက အနီးရှိ အမတ်တဦးအား ညွှန်ပြ
လိုက်၏။

“အချင်း သုဒဿန၊ ဘုရားသခင်ထံတော်မှ ဂါထာကို
ရအောင် ကျက်မှတ်ယူခဲ့ပြီး နေ့စဉ် ငါ့ပွဲတော်တည်လေတိုင်း
ဤဂါထာကို ငါ့အနားမှာ သင်ရွတ်ဆိုပါလေ။ တနေ့လျှင်
အသပြာတရာကျ နေ့စဉ် သင့်အား ငါဆုချအံ့။”

ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍ ကိုယ်ရံတော် သုဒဿနအား ကျောင်း
တော်သို့ စေလွှတ်လိုက်သည်။ သုဒဿနလည်း မနုဇဿသဒါ
သတိမတော စသောပါထာကို ဘုရားသခင်၏ ထံတော်မှ
ဌာန်ကရိုဏ်းကျကျ သင်ယူခဲ့ပြီး မင်းကြီးထံ ပြန်လာ၏။

“အချင်းသုဒဿန၊ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားကမည်သို့မြက်ကြားတော်
မူလိုက်ပါသေးသနည်း” ဟူ၍ မေး၏။

“အရှင်မင်းကြီး၊ ကျွန်တော်မျိုးအား မြတ်ဘုရားက ဤသို့
မှားကြားတော်မူလိုက်ပါသည်ဘုရား။ ချစ်သား၊ ဤဂါထာကို
ကချေသည်တို့ကဲ့သို့ ရောက်လေရာရာအရပ်တို့၌ သင်မဆိုလေနှင့်။
သင့်သခင် ကောသလမင်းကြီး စားတော်ခေါ်သောအခါ အနား
တွင် ရပ်တည်ကာ ပထမစားခါစအချိန်တွင် အသာစောင်၍
ကြည့်နေ။ ဂါထာကို မရွတ်လေနှင့်ဦး။ ပွဲတော်တည်၍ပြီး ခါ
နီး နောက်ဆုံးထမ်းလုပ်ကို ယူတော့မည်အပြုတွင်မှ ဤဂါထာ
ကို သင်ရွတ်လိုက်လော့။ ထိုအသံကိုကြားသော် မင်းကြီးသည်
သတိရလာပြီး စားအံ့ဆဲဆဲ ထမ်းလုပ်ကို မစားတော့ဘဲ
စွန့်လှဲတံ့။”

ကိုယ်ရံတော် သုဒဿနသည် ဘုရားသခင် မှားဆိုလိုက်သည့်
အတိုင်း မင်းကြီးအား အလုံးစုံ လျှောက်တား လေ၏။

ကောသလမင်းကြီးလည်း ထိုအခါမှစ၍ အစားကို လျော့၍ စားလာ၏။ တစိတ်ချက်အစား ထမင်းတနပ်လျှင် တစလယ် ချက်မျှကိုသာ စားတော့၏။ ထိုအခါ အသားအရေများမှာ ဖောင်းပူပူမဟုတ်တော့ဘဲတဖြည်းဖြည်းစစ်စစ်လာရုံမကကျန်းမာ ရေးမှာလည်း အထူးကောင်းမွန် လာလေရကား မင်းကြီးသည် အဘယ်မှာလျှင် ဝမ်းမသာဘဲ ရှိပါမည်နည်း။ ဝမ်းသာကြည်နူး နှလုံးမြူးကာ ဤသို့ဥဒါန်း ကျူးမိပါလေ၏။

ဘုန်းဘော်အလွန်တရာ ကြီးမြတ်တော်မူလှသော ထိုဘုရား မြတ်စွာသည် ငါ့အား မျက်မှောက် အကျိုးတရားအားဖြင့်၎င်း၊ တမလွန် အကျိုးတရားအားဖြင့်၎င်း ဤအကျိုး နှစ်မျိုးဖြင့် စောင့်ရှောက်တော်မူပေသည် တကား။

နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန် သုခမိန်ဟု ဆိုကြသည်။ အစားကိုမဆင်ခြင် လေဘဲ ထင်သလို ဝင်တိုင်း မျိုဝါး စားသောက်လာခဲ့ခြင်း အားဖြင့် ကိုယ်လက် မအိမသာ ဝေဒနာ ခံစားလာခဲ့ရသော ကောသလ ဗိုက်ရွဲဘုရင်ကြီးကား အစားကို နှိုင်းနှိုင်း ချိန်ချိန် စားသည့်အခါမှစ၍ ဝေဒနာ မခံစားရတော့သည့်ပြင် သူ၏ ကျန်းမာရေးမှာလည်း အထူးပင် ကောင်းမွန်လာလေ သတည်း။

(သံယုတ္တနိကာယ်၊ သဂါထာဝဂ္ဂ၊ ကောသလသံယုတ်၊ ဒေါဏပါကသုတ်၊ ၁၄၀၊ ဆဋ္ဌမ္မ)

၄၆၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၁၆)

လောကကို ဘယ်သူနှိပ်စက်နေ သနည်း

ဖာသိဖာသာနေတတ်သောနတ်မှာ ပြဿနာ မရှိ။ တောင်တွေး
မြောက်တွေးနှင့် အငြိမ်မနေတတ်၊ ဆတ်ဆော့သော နတ်မှာ
ပြဿနာ ကပ်လာ၏။

နတ်သားတယောက်သည် လောက အကြောင်းကို ပေါက်
ပေါက် ရှာရှာ ကြံစည်လေ၏။ အတွေးနယ်ပယ်ကိုကျယ်ကျယ်ခွဲ၊
ဉာဏ်စွမ်းကို ရှိသမျှထုတ်၍ သုံးကြည့်သည်။ အဖြေကိုကား
သူ မတွေ့လေ။

ကြာသော် ထိုနတ်သား၏ကိုယ်တွင် ပြဿနာကပ်နေခြင်းသာ
အဖတ်တင်ရုံမက ကိုယ်ပန်းစိတ်ပန်း ဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါ
ထိုနတ်သားသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား သွား၍ သတိရမိလာသည့်
အလျောက် ကသီလင်တနှင့် ဗုဒ္ဓ၏ရှေ့တော်ဝင်၍ သူပြဿနာကို
ဖြေရှင်းပေးတော်မူပါရန် ပန်ကြားလေသည်။

နတ်သား မေး။ ။အို သုံးလောကမှန်ကူ သယမ္ဘူရှင်တော်
မြတ်ကြီးဘုရား၊ ၁။ လောကကို နှိပ်စက်ကလူပြုမှုနေ
သည်ကား အဘယ်အရာပါနည်း၊ ၂။ ထိုလောကကို
အဘယ်အရာများက ခြံရံနေပါသနည်း၊ ၃။ အဘယ်

မည်သော မြားလက်နက်က လောက၏ နှလုံးသည်းပွတ်
ကို ဖောက်ထွင်း စူးဝင်နေပါသနည်း။ ၄။ အဘယ်
အရာသည် အခါပပ်သိမ်း လောကကိုလောင်မြိုက်နေပါ
သနည်း ဘုရား။

ဤပုစ္ဆာအတွက် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက မြက်ကြားတော်မူသည့်
အဖြေကား—

ဗုဒ္ဓ အဖြေ။ ။ညဉ့်နက်သန်းခေါင်၊ ငါ့အဆောင်သို့၊ ကိုယ်
ရောင်ထင်စွာ၊ ဝင်ရောက်လာပြီး၊ ပြဿနာ တင်ပြ၊
အို ဒေဝ၊ ၁။ လောကကို နှိပ်စက်ကလူပြု၍ထင်သလို
မင်းမူနေသည်ကား သေမင်း ဖြစ်ချေသည်။ ၂။ ထို
လောကကို အိုခြင်းတရားက ခြံရံနေ၏။ ၃။ လောက၏
နှလုံးသားကို တဏှာတည်းဟူသော မြားက ဖောက်ထွင်း
စူးဝင်နေ၏။ ၄။ လောကကို အလိုရမ္မက်တည်း
ဟူသော လောင်မီးက အခါပပ်သိမ်း လောင်မြိုက်နေ၏
ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုနတ်သားသည် ဘုရားထံမှ အဖြေကို ရလျှင် ရိုသေစွာ
ရှိခိုး၍ ဘုရားသခင်၏ ထံတော်ပါးမှ ဖဲခွာသွားလေသတည်း။

(သံယုတ္တနိကာယ်၊ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်၊
ဒေဝတာသံယုတ်၊ အဒ္ဓဝဂ်၊ အတ္တဟတသုတ်၊ ၃၇၊ ဆဋ္ဌမူ)

၄၇၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၁၇)

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် မွမ်းမံသင်တန်း

- သင်တန်းအမည် — ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်
- သင်တန်းသားဦးရေ — တစ်
- နည်းပြဆရာ — တစ်
- သင်တန်းနေရာ — တောအုပ်ကြီးတခုအတွင်း
- သင်တန်းချိန် — နေ့ဝင်မိုးချုပ်၊ ညနေစောင်း

လျှို့ဝှက် သင်တန်းလေလော့။

တောအုပ်ကြီးအတွင်း၌ ဖြစ်ခြင်း၊ သင်တန်းသား ဦးရေ မှာလည်း လက်ရွေးစင် တဦးတည်းသာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဤသင်တန်းကား နှစ်ယောက်ထဲ တိုးတိုးတိတ်တိတ် ကြိတ်၍ သင်ပေးနေသော “လျှို့ဝှက်သင်တန်း” လေလားဟု တွေးထင် မည်ဆိုက ထင်စရာပင်။ ထင်ထိုက်နေပါသည်။

သို့သော် လျှို့ဝှက်သင်တန်း မဟုတ်၊ ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း နိသျှည်းပေး ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အုတ်မြစ်ချ သင်တန်းသာ ဖြစ်ပါ သည်။ တောအုပ်ကြီးအတွင်းဝယ် တယောက်သော သူအား တဦးသော ဆရာက ဖန်ဝါနေဒေါင်း၊ ဂေါယာကျန်းသို့

ပြောင်းတော့အံ့ဆဲဆဲ နေဝင်ဆည်းဆာအောက်တွင် သင်တန်း ပေးနေပါသည်။ ဆရာတပည့် နှစ်ယောက်တို့၏ တောတွင်း ရှုကွက်မှာ ကာယိန္ဒြေငြိမ်သက်စွာဖြင့် ဆရာက တပည့်အား စနစ် တကျ သင်ကြား၍ တပည့်ကလည်း ပညာကို လေးလေးစားစား မှတ်သားနာယူလျက် ရှိနေပါသည်။

မည်သူက မည်သူ့အား သင်တန်းပေးနေသနည်း။

သင်တန်းပေးသူကား ဗုဒ္ဓ၊ သင်တန်းသားကား အာနန္ဒာ ဖြစ်နေသည်။ အရှင်အာနန္ဒာ ကဲ့သို့သော အရှင်သူမြတ်အား အဘယ်ကြောင့် သင်တန်း ပေး နေ ရ သနည်းဟု မေးသင့် မေးထိုက်၏။

အရှင်အာနန္ဒာကား အလွန်ရခဲလှစွာသော “တေဒဂ်ဘူကြီး များ”ကိုပင် ငါးထပ်ကွမ်း ရရှိထားသူ အဓိပတိကိုယ်တော်ကြီး ဖြစ်တုံ့သော်လည်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပေါ်တွင် အတေးအခေါ် အံ့ချော်နေလေသည့်အတွက် “သည်လိုဆို ခက်ရချည့်”ဟု ဘုရား မြတ်စွာသည် မျက်နှာလှဲ၍ မနေသာသည့် အလျောက် အရှင် အာနန္ဒာအားတယောက်ချင်း သင်တန်းပေးတော်မူနေရခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ဤဖြစ်ရပ်ကား အထူးအဆန်းကြီး မဟုတ်ဘဲလျက် လူစိတ်ကို စိတ်ဝင်စားလာအောင် ချိတ်ဆွဲ ယူဆောင်စွမ်း ရှိ၏။ သမိုင်း မုခ်ဦး၌ ထွန်းညှိထားသော မီးရှူး မီးတိုင်ကြီးနှင့် အလားတူ၏။

ယနေ့ခေတ်တွင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သူ ပါဒ၊ ငါ ပါဒ၊ ပါဒလျက်ရှိကြလေရာ အချို့က မိမိကိုယ်ကို သောဘာ နှိဟု ပြောသူက ပြော၊ မဂ်ပေါက် ဖိုဝင်၊ ရဟန္တာဖြစ်ပြီဟု ထင်သူက ထင်၊ ဤသို့သော ဖြစ်အင်များပင် ရှိနေ၏။

၄၇၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အရှင်အာနန္ဒာသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဆင်ခြင်ရာ တွင် သူ့ကိုယ်သူ ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတွေ့လောက်အထိ အထင်ရောက်သွားခဲ့ဘူးရာ ထိုအတေးအခေါ် မှားယွင်းမှုကို ပြုပြင်သည့်အနေဖြင့် ဗုဒ္ဓက မှမ်းမံသင်တန်း ပေးတော်မူရလေ၏။

ဤဖြစ်ရပ်သမိုင်းကား ကုရုတိုင်းတွင် အခြေခံခဲ့၏။ ကုရု မည်သော မင်းမျိုးတို့မှ ဆင်းသက် ပေါက်ပွားလာကြသော မဟာမျိုးမဟာနွယ်တို့နေထိုင်ရာအရပ်ကို ကုရုတိုင်းဟုသတ်မှတ်၍ ဝေဟာရနယ်တွင်လည်း ကုရုတိုင်းဟူ၍ပင် ခေါ်တွင် ထင်ရှား လျက် ရှိခဲ့သည်။

ထိုကုရုတိုင်းအတွင်း၌ လူမျိုး၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုလေ့ကို အသက်ပေး၍ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သော ဇာတ်ကြီးသူတို့ နေထိုင်ကြသည်ကို အကြောင်းပြု၍ “ကမ္မာသဓမ္မ”မည်သော ရွာကြီးတရွာ ရှိလေရာ မြတ်စွာဘုရားသည် အခါတပါးတွင် အရှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ထိုရွာကြီးသို့ ရောက်ရှိ သွားတော် မူသော်လည်း ထိုရွာ၌ တည်းခိုနေထိုင်စရာ ကျောင်းဆို၍ တကျောင်းမျှ မရှိလေသည့်အတွက် ရွာပြင်ဘက်ရှိ တောအုပ်ကြီး တခု အတွင်း၌သာ သီတင်းသုံးကာ နေတော်မူရရှာ၏။

၁။ တသ္မိံ နိဂမေ ဝသနောကာသော ကောစိဝိဟာရောနာမ နဟောသိ။

(ဒီသနိကာယ်၊ မဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ၊ မဟာနိဒါနသုတ်၊ ၇၄၊ ဆဋ္ဌမ)

အရှင်အာနန္ဒာသည် ထိုကမ္မာသမ္ပေဒါနိဂုံးရွာကြီးသို့ရောက်သည့် အချိန်မှစ၍ ထိုရွာကြီးကို ဂေါစရဂါမ်ပြုကာ ဘုရားသခင်အား ဆွမ်းခံ၍ ကျွေး၏။

ဘဝင်မြင့်လေသလောဟု အထင်မှားလောက်စရာ ပြဿနာ တရပ်သည် အရှင်အာနန္ဒာအား လက်ရပ်၍ ကြိုလင့်နေသယောင် ယောင် ထင်ရ၏။

ထိုနေ့၌ ဘုရားသခင်သည် ဆွမ်းစားပြီးသောအခါ နေ့သန့် စင်ရာ အရပ်သို့ ကြွသွားတော်မူလေရာ အရှင်အာနန္ဒာလည်း ဘုရားသခင်အား ရှိသေစွာ ရှိခိုးလိုက်ပြီးနောက် စမ္မခဏ်= သားရေနယ်အခင်းကို ယူကာ မိမိနေရာသို့ ပြန်လာခဲ့လေ၏။

ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်မည့်နေရာကို ကိုယ်တိုင် တံမြက် လှည်းပြီး ထိုနေရာ၌ စမ္မခဏ်ကို ခင်းသည်။ ခြေကို အေးအောင် ဗူးထဲကရေဖြင့် ဆေးလိုက်သေးသည်။ ခြေဆေးပြီးမှ စမ္မခဏ် ပေါ်တွင် တင်ပြင်ခွေထိုင်တော်မူလျက် သောတာပတ္တိ ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူလေသတည်း။

အချိန်ကို အလိုရှိသလောက် သတ်မှတ်ပိုင်းခြား၍ သမာပတ် ဝင်စားရာမှ ထတော်မူပြီးသော် “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အကြောင်းတရား ဖြစ်ပေါ်လာချက်” (ပစ္စယာကာရ) ၌ ဉာဏ်ကို စေစားလိုက်၏။ (မည်သည့်အကြောင်းခံကြောင့် မည်သို့သော အကျိုးတရားများ ဖြစ်ပေါ်လာရသည်) ဟူသော ကျိုးကြောင်းနှစ်ရပ် ဆက်စပ် ဖြစ်ပေါ်လာရပုံ အခြင်းအရာများကို အနုလုံပဋိလုံ ဆင်ခြင် သုံးသပ်တော်မူသည်။

၄၇၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထိုအခါ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ = မသိမှုအကြောင်းခံကြောင့် ပြုပြင်မှုတို့ ဖြစ်လာကုန်သည်ဟု ဤသို့ အစမှ အဆုံးသို့၎င်း၊ အဆုံးမှ အစသို့၎င်း၊ အစအဆုံးမှ အလယ်သို့၎င်း၊ အလယ်မှ အစအဆုံးသို့၎င်း သုံးခေါက်တိတိ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် အပြန် ပြန် အလှန်လှန် သုံးသပ်တော်မူသည်။

ထိုအခါ သူ၏ ဉာဏ်တွင် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို တိမ်တိမ်ကလေး ပါလား။ တိမ်သယောင်ယောင် ထင်လာ၏။ ထင်ထိုက်ပါသည်။ ဤသို့ထင်နိုင်လောက်အောင် အထောက်အကူပြုသောအကြောင်း အချက်ကြီး လေးချက်သည် အရှင်အာနန္ဒာ၌ ရှိချေ၏။ အကြောင်းကြီး လေးပါးကား-

- ၁။ ရှေးဆုတောင်းနှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံခြင်း။
- ၂။ ဆရာကောင်း သမားကောင်းတို့ထံ၌ အဖန်ဖန် အထပ် ထပ် သင်ယူခြင်း၊ ကြားနာခြင်း၊ မေးမြန်းခြင်း။
- ၃။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဂေဇက်ပြန်တမ်း ထွက်ပြီးဖြစ်ခြင်း။
- ၄။ အကြားအမြင် ဗဟုသုတများခြင်း။

ဤသို့သော အကြောင်းလေးချက်တို့ကြောင့် တစ်စုံတစ်ခုကို အာရုံပြု၍ တွေးကြံစဉ်းစားခဲ့သော် မီးခလုတ်ကို ဖွင့်လိုက်ဘိ သကဲ့သို့ သူ၏ဉာဏ်တွင် ပြီးပြီးပြက်ပြက်၊ လင်းကနဲ လက်ကနဲ ထင်းကနဲ ထင်လာ၏။

ဤသို့ ထင်ခြင်းကား အရှင်အာနန္ဒာအဖို့ ဘဝင် မြင့်စရာ ကဲ့သို့ ဖြစ်လာသတည်း။ ဤသည်ကို အကြောင်းပြု၍ သူ၏ သန္တာန်၌ အကြံဖြစ်လာသည်မှာ-

ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားကို အလွန်အလွန် နက်ရှိုင်းသည်။ အလွန်အလွန် နက်ရှိုင်းသော အသွင် ရှိသည်ဟူ၍ ဘုရားအဆူဆူ တို့ ဟောတော်မူသွားလေပြီ။ ဤသို့ ခက်သည်ထက် ခက်၊ နက်သည်ထက် နက်သည်ဟူ၍ ဟောတော် မူကြပါလျက် သာဝက ကလေး အသေးအမှားမျှသာ ဖြစ်သော ငါ၏ မဖြစ်စလောက် ဉာဏ်တွင် ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် တိမ်တိမ်ကလေးသာ ထင်လာ၏။ ငါ့တဦးတည်းအားသာ ဤသို့ တိမ်သယောင်ယောင် ထင်ခြင်း လော့။ သို့မဟုတ် အခြား သူတို့အားလည်း ငါ့ကဲ့သို့ပင် တိမ်သယောင်ယောင် ထင်လေကုန်သလော့။ ဤသို့ တွေးခေါ်မိ ရာမှ ဤအကြောင်းကို ဘုရားသခင်အား လျှောက်ထားကြည့်ရန် အကြံဖြစ်လာသည်။

ဤ ငါ့ဖြစ်ရပ်ကိုသာ မြတ်ဘုရား ကြားသိတော်မူရလေက လွန်စွာ နှစ်သက် အားရတော် မူလိမ့်မည်။ အာလိန်ငါးဆင့်နှင့် တစွင့်စွင့်ရှိနေသော မြင့်မိုရ်တောင် မင်းကြီးကို လက်တော်နှင့် ချီမ၍ ပြတိသကဲ့သို့ ငါ့အား မှတ်သား လောက်ဖွယ် တရား တဆုံးကို ကေန့်ဟောကြား တော်မူလတံ့၊ ထိုအခါ ဘုရား သခင်၏ ကြီးမားသော ပညာတော်ကိုလည်း ငါ သိရလတံ့။ ဤသို့ အကြံပေါက်လာကာ ဘုရားသခင်အား ငါ လျှောက်

၁။ အယံပစ္စယာကာရော သဗ္ဗဗုဒ္ဓဟိ ဂမ္ဘီရောစေဝ ဂမ္ဘီရာဝ ဘာသော စာတိ ကထိတော။ (ဒီဃနိကာယ၊ မဟာဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ၊ မဟာနိဒါနသုတ်၊ ၇၅၊ ဆဋ္ဌမူ)

၄၇၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထားမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင် ဘုရားသခင် ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ် သွားလေ၏။

အရှင်အာနန္ဒာအနေဖြင့်^၁ တနေ့လျှင် အကြိမ်ပေါင်း ရာနှင့် ချီ၍ ထောင်နှင့်ချီ၍ ချဉ်းကပ်စေကာမူ ထိုချဉ်းကပ်ခြင်းတို့ကား အကြောင်းတခုခုကြောင့် ချဉ်းကပ်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ဆန်းသည်ဟု မဆိုသာ၊ သမရိုးကျ ချဉ်းကပ်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါ၏။

သို့သော် ဤယနေ့၊ ဤတကြိမ် ချဉ်းကပ်ခြင်းကား ဆန်း၏။ အရှင်အာနန္ဒာ၏ သန္တာန်၌ ပီတိနှလုံး အပြုံးတို့သည် တန်းစီ သကဲ့သို့ ရှိနေကုန်သည်ဟု ထင်ရ၏။ ဘုရားအဆူဆူတို့က နက်ရှိုင်း လှပသည်ဟူ၍ နှုတ်မှ တတုတ်တုတ် ရှုတ်ဆို မြက်ကြားသွားရ သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို တိမ်တိမ်ကလေးနှင့် သိထင်၊ မြင်လွယ် မှုကို အကြောင်းပြု၍ “ငါဆိုမှ ငါ၊ အာဂငါ၊ တကယ်ငါ” ဟူသော အတွေးများကြောင့် သူမုက်နှာမှာပီတိတွေ့ ရှမ်းလျက် ပျားရည်ဆမ်း မုက်နှာမျိုး ဖြစ်နေသည်။

ငါ၏ ကိုယ်တွင်းရေး အတ္ထုပ္ပတ် ဇာတ်ကြောင်းကို မြတ် ဘုရားရှေ့တွင် ဖွင့်လှောက် လိုက်ရလျှင် ဗုဒ္ဓတည်း ဟူသော ပြောင်မာတင် ဆင်ဖြူတော် ကြီး၏ ရှေ့မှောက်ဝယ် ရှေ့ဉာဏ် တော် ကရဝိက်၏ တွန့်ကျူးသံကိုလည်း ငါ ကြားရအံ့။ ခြံသံ

၁။ သောကိဉ္ဇာပိ ပကတိယာဝ ကေဒိဝသေ သတံဝါရမ္ပိ သဟဿဝါရမ္ပိ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမန္တော န အဟေတု အကာရဏေန ဥပသင်္ကမိ။ (ပ-ဒီသနိကာယ်၊ မဟာဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ၊ မဟာနိဒါနသုတ်၊ ၇၆၊ ဆဋ္ဌမ္ပ)

မင်းနှင့်တူသော မြတ်ဘုရား၏ မရွံ့မကြောက် ဟောက်ကိန်း
တော်မူလိုက်သည့် ဉာဏ်ဟိန်းသံကြီးကိုလည်း ငါ နာခံရအံ့။
အသတိရ သိန္ဓဝ နတ်မြင်းပျံ တည်းဟူသော မြတ်ဘုရား၏
သွပ်ရှားမြူးကွန် တလွန်လွန်နှင့်နင်းချသွားတော်မူရာ ဉာဏ်ခြေရာ
တော်များကိုလည်း ငါ ဖူးမြင်ရလတံ့။

ဤသို့ တွေးကြံမိလာသည့်အလျောက် ထိုင်ရာမှ ငေါက်ခနဲ
ထလိုက်၏။ စမ္မခဏ်ကိုယူ၍ ဖုံခါလျက်မှ အနောက်ဖက်ဆီက
နေဝန်းကြီးကို ကြည့်လိုက်သောအခါ တောင်စွယ်တွင် မကွယ်
တကွယ် ရှိနေပေပြီ။ ထို့ကြောင့် အရှင်အာနန္ဒာသည် စမ္မခဏ်ကို
ပိုက်၍ ကတိုက်ကရိုက်နှင့် မြတ်ဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ လျှောက်
ပတ်သောနေရာတွင် ရိုသေစွာ ထိုင်ပြီးလျှင် သူ၏ပြဿနာကို
အောက်ပါအတိုင်း လျှောက်ထားပါလေ၏။

ဘုရားသခင်၏ အနေအားဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာ ပီတိရွမ်းရွမ်း
ပျားရည်ဆမ်းမျက်နှာကို သတိပြုချင်မှ ပြုမိမည် ဖြစ်သော်လည်း
အရှင်အာနန္ဒာကား ပျားရည်ဆမ်း မျက်နှာမျိုးဖြင့် ရှိခိုး၍
လျှောက်နေပါပြီကော။

“ရှေ့ဘုန်းတော်သခင် အရှင်ဘုရား၊ အံ့စရာကြီးပါလား ဘုရား၊
မကြုံစဖူး၊ တကယ်ထူး အဟုတ်ထူးသည့်ဟာမျိုး ကြုံဘူးပေါင်
ဘုရား။”

နှုတ်အာသွက်သွက် မျက်နှာထားရှင်ရှင်နှင့် တင်လှာသော
အမူဆန်းကြောင့် မြတ်ဘုရားက အာနန္ဒာ၏အပေါ်သို့ တချက်မျှ
လှမ်း၍ ရှုစားတော် မူလိုက်သည့်ခဏ ရှေ့နားတော် တွင်းသို့
ဒင်းကနဲ ရောက်ရှိလာသော အာနန္ဒာ၏ ဝါစာသည်ကား—

၄၇၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်မှာ သည်ယနေ့၊ မုတေ့ဖူး အထူးအဆန်းတွေ တွေ့ရပါသည်။ ပဋိစ္စသပ္ပာဒ် တရားကို တပည့်တော် ဆင်ခြင်သုံးသပ်သည့် အခါမှာ-- ၁။ အတ္တ= အနက် အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့်လည်း လွန်စွာ နက်နဲလှပါကလား ဘုရား၊ ၂။ မေ့=သဘောတရားရေးရာ အားဖြင့်လည်း လွန်စွာ နက်နဲလှပါကလား ဘုရား၊ ၃။ ဒေသနာ=ခရုနောက်တုံလှယ် ဒေသနာတော်၏ ကုန်မြူးခြင်းသည်လည်း လွန်စွာ နက်နဲလှပါ ကလား ဘုရား၊ ၄။ ပဋိဝေဓ=ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိရခြင်းမှာလည်း လွန်စွာ နက်နဲလှပါကလား ဘုရား။ နက်နဲ သောအသွင်သည် အကယ်ပင် ထင်ဟပ်ပါကလား ဘုရား။”

“အရှင်ဘုရား၊ ရှင်ပျဝမ်းသာ ဥပမာဖြင့် လျှောက်ထား ပါရစေဘုရား။ တိမ်လျက်နက်ယောင်၊ နက်တိမ်ယောင်နှင့်၊ တိမ်ယောင် တိမ်လျက်၊ နက်ယောင်နက်သား ဟူ၍ ရေ၌ အမည် နာမလေးမျိုး ရရှိပါသည်။”

၁။ သစ်ရွက်ဆွေး၊ သစ်ရွက်ပုပ် စသည်တို့ကြောင့်မဲ့ ချိပ် ညှိမွှောင်ပြီး အရောင်ညစ်နေသောရေသည် ဒူးဆစ် မျှလောက် တိမ်တိမ်ကလေး ထင်ရ သော်လည်း

၁။ အတ္တဂမ္ဘီရတာ၊ ဓမ္မဂမ္ဘီရတာ၊ ဒေသနာဂမ္ဘီရတာ၊ ပဋိ ဝေဓ ဂမ္ဘီရတာ၊ ပဋိစ္စသပ္ပာဒ်၏ ဂမ္ဘီရလေးမျိုး။ (မဟာ ဝဂ္ဂအဋ္ဌ ကထာ၊ မဟာနိဒါနသုတ်၊ ၈၃၊ ၈၄၊ ဆဋ္ဌမူ)

၂။ ရေ လေးမျိုးအကြောင်း၊ ဒီသနိကာယ်၊ မဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌ ကထာ၊ မဟာနိဒါနသုတ်၊ ၇၆၊ ဆဋ္ဌမူ။

တရပ်တသူလောက် နက်သယောင်ယောင် ထင်ရသော ရေက တမျိုး။

၂။ ပတ္တမြားရောင် သန်းနေသော မြစ်ပြင်ကြီးထဲတွင် ကြည်ကြည်လင်လင် တသွင်သွင် စီးပါနေသော ရေသည် တရပ်တသူလောက် နက်ပါတဲ့သော်ငြားလည်း ဒူးဆစ်မျှပဲမာဏ တိမ်သယောင်ယောင် ထင်ရသော ရေက တမျိုး။

၃။ အိုးစရည်း စသည်တို့အတွင်း၌ ရှိသော ရေကား တိမ်သယောင်ယောင်နှင့် အကယ်ပင် တိမ်သော ရေက တမျိုး။

၄။ မြင့်မိုရ်တောင်၏အောက်ခြေက ရေများသည် နက်သယောင်ယောင်နှင့် အကယ်ပင်နက်သော ရေက တမျိုး။

“အရှင်ဘုရား၊ ရေ၌ ဤသို့ အမည်လေးမျိုး ရစကောင်း ပါသော်ငြားလည်း ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ကား အမည်နာမထူပြားခြင်း မရှိ။ “ဂမ္ဘီရ” ဤအမည်သညာတခုသာ ရှိပါသည် ဘုရား။

“အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား၊ သို့စင်မျှ လွန်စွာ နက်ရှိုင်းလှသည် ဖြစ်တုံပါလျက်လည်း တပည့်တော်၏ အဖို့တွင် တိမ်သယောင်ယောင်သာ ထင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အစ္ဆရိယံဘန္တေ = အံဘုယ် ရှိစွ ဘုရား။ အမ္ဘုတံဘန္တေ = မဖြစ်ဖူး၊ ထူးဆန်းတိစွ ဘုရား။”

စကားအဆုံးတွင် မြတ်စွာဘုရားသည် အာနန္ဒာအား အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိ တချက်မျှ ကြည့်ရှုတော်မူလိုက်သည်တွင် အရှင်အာနန္ဒာ၏ ရှင်နေသောမျက်နှာမှာ ရုတ်တရက် ညှိုးမှိန်သွား

၄၈၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

လေ၏။ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့်သာ မြတ်ဘုရား မြက်ကြားမည့် အဖြေကို စောင့်ကြိုကာနေလေ၏။

ထိုအချိန်တွင် နေဝန်းသည် ဂေါယာကျန်းသို့ ယွန်းလှပြီ ဖြစ်သောကြောင့် လောကဓာတ် တဝှန်းလုံး အနီရောင်ဖြင့် လှမ်းလျက် ရှိနေ၏။ မြတ်ဘုရားကား အာနန္ဒာ၏ စကားကို စိတ်ဝင်စားတော်မူလျက် ရှိနေရာမှ အာနန္ဒာကား သနားဘွယ် ကောင်းဘိစွာ အထက်ဘဝကို လှမ်းဆွဲရန် လက်လှမ်းနေ သယောင်ပါတကား။ မြင့်မိုရ်တောင်ကြီးကို ပြု၍ အတွင်းက အဆီကို ထုတ်ယူရန် ကြိုးစားဘိသယောင်ပါတကား။ ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာကြီးကိုပင် လှေသင်္ဘောမပါ လက်ပစ်ကူး နေဟန်ပါ တကား။ မဟာပထဝီမြေကြီးကိုလှည့်၍ မြေဆီမြေလွှာ မြေဩဇာ ကို ယူရန် အားထုတ်နေဟန်ပါတကား။ ဘုရားသခင်တို့၏ အရာ သာဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပြဿနာရပ်ကို သူ့အနေဖြင့် “တိမ်တိမ် ကလေးပါ” ဟု ဝံ့ရဲစွာ သူ့မို့ ဆိုဝံ့တိ၏။ အဘယ်မျှ နက်ရှိုင်း ကြောင်းကို သူ့အား ငါပြောလေမှ ဖြစ်ချိမ့်မည်။ ဤသို့ကြံတော် မူပြီးလျှင် လေးနက်သော ဩဇာသံဖြင့် အာနန္ဒာအား မြက်ကြား ဆုံးမတော်မူလေသတည်း။

“အာနန္ဒာ၊ သင် ပသ္မိဆိုဘိသနည်း။ ဤသို့ မဆိုလေနှင့်။ သည့်နှယ် မပြောစကောင်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သင် မည်သို့ ထင်မှတ်သနည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကား သင်ထင်သကဲ့သို့ တိမ်

၁။ အာနန္ဒော ဘဝဂ္ဂဂ္ဂဟဏာယ ဟတ္ထိပသာရေန္တောဝိယ၊ ပ၊
(မဟာဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာ၊ မဟာနိဒါနသုတ်၊ ၇၆၊ ဆဋ္ဌမူ)

တိမ်ကလေး မဟုတ်။ အလွန်လည်း နက်ရှိုင်းလှ၏။ အလွန် နက်ရှိုင်းသော အသွင်လည်း ထင်၏။

“အာနန္ဒာ၊ ‘ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် တိမ်တိမ်ကလေးပါ’” ဟု ဤသို့ သင် မဆိုလေနှင့်။ ဤသို့ မပြောစကောင်း။ အကယ်၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် သင့်အဖို့ တိမ်သယောင်ယောင် ထင်ခဲ့သော် အဘယ်ကြောင့် သင့်အလိုအလျောက် သောတာပန် မဖြစ်ဘိ သနည်း။ သင့်အား ငါ ချပေးထားအပ်သည့် တရားလမ်းစဉ် ပေါ်၌ ရပ်တည်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ ထုတ်ချင်းပေါက် သွားရာ လမ်းကြောင်းကို သင် မြင်ရသည် မဟုတ်ပါလော။

“အာနန္ဒာ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သွားရာလမ်း မဂ္ဂကို သိဖို့အတွက် ဆိုသည်မှာ အလွန်အလွန် နက်နဲ ခက်ခဲလှချေ၏။ ပစ္စယာကာရ= ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ကျိုးကြောင်းနှစ်ရပ် ဆက်စပ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ အခြင်းအရာကား သင့်အဖို့ တိမ်သယောင်ယောင် ဖြစ်ခဲ့ဘိသော် ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက် ရုန့်ကြမ်းသော ကာမရာဂ သံယောဇန တရားနှင့် ပဋိသ သံယောဇနတရား၊ ရုန့်ကြမ်းသော ကာမရာဂါ နှံ့သယတရားနှင့် ပဋိသာနုသယတရား၊ ဤလေးမျိုးကုန်သော ကိလေသာ အဆောက်အအုံကြီးတို့ကို အကြွင်းမဲ့ခါတုတ်ဖျက်ဆီး လိုက်ကြပြီး သကဒါမိဖိုလ်ပေါက်အောင် အဘယ်ကြောင့် သင် မျက်မှောက်မပြုဘိသနည်း။ အကျမ္ပုသဖွယ် သိမ်မွေ့လှစွာသော ထိုထိုကိလေသာ လေးမျိုးတို့ကို အကြွင်းမဲ့ဖျက်ဆီးကာ အဘယ်

၁။ ဤစကားစုကား မဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ၊ မဟာနိဒါနသုတ် လာ စကားတည်း။ ၈၄၊ ဆဋ္ဌမူ။

၄၀၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကြောင့် အနာဂါမိဖိုလ်ကို သင် မျက်မှောက်မပြုဘိသနည်း။
ရူပရာဂစသော သံယောဇဉ် ငါးမျိုးနှင့် အနုသယသုံးမျိုး။
ဤရှစ်မျိုးသော ကိလေသာတို့ကို အစပျောက် ဖျက်သိမ်းလျက်
ဘယ်အတွက် သင် အရဟတ္တဖိုလ်ပေါက်အောင် မျက်မှောက်မပြု
တုံဘိသနည်း” ဟု အာနန္ဒာအား မြှက်ကြားတော်မူလေ၏။

ထိုအခါ အာနန္ဒာသည် မလှုပ်မယှက် ငြိမ်သက်စွာဖြင့်
ကုပ်၍သာ နားထောင်နေ၏။ သူ့အတွေးကို နောင်တရသည့်
လက္ခဏာဖြင့် တခါတခါ မသိမသာ သက်ပြင်းချကာ ချကာနှင့်
ရှိနေ၏။

“အာနန္ဒာ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို အတွင်းသိ၊ အစင်းသိ
ထိထိရောက်ရောက် မသိခြင်း၊ ထူးသော အသိဉာဏ် ဓာတ်ခံဖြင့်
လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ပိုင်နိုင်စွာ ထွင်းဖောက်၍ မသိခြင်းတို့ကြောင့်
ဤသတ္တဝါအပေါင်းကား ကြောက်ကိုက်ထားသည့် ချည်ခင်ထွေး
ကဲ့သို့ အစ ရှာမရအောင် ရှုပ်ထွေးနေ၏။ စာပေါင်းသိုက်သဖွယ်၊
စာဗူးတောင်းအလား၊ ရှင်းလေရှုပ်လေ၊ တပေပေနှင့်သာရှိနေ၏။
ဖြူဆံမြက်၊ ပြိုနိုးမြက်ကို ကျစ်ထားသောကြိုးများ ဆွေးမြေ့လေ
သောအခါ ဖွာဆံကြဲနေသော ကြိုးပြတ်များပမာ ဘယ်ဟာ
အရင်း၊ ဘယ်သင်းအဖျား ဟူ၍ မသိနိုင်အောင် ရှုပ်၍မပြီး
ရှုပ်နေချေ၏။”

မြတ်ဘုရားသည် အာနန္ဒာအား ဤသို့ သြဇာလေးနက်သော
အသံကော်ဖြင့် မိန့်တော်မူ၍ ဆုံးမ သြဝါဒ ပေးပြီးနောက်
“ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အရာ ငါဆရာ” ဟူ၍ အခေါ်ခံနိုင်လောက်အောင်
အရှင်အာနန္ဒာအား အသေးစိတ် အကွက်ချကာ မေးဖြေနည်းဖြင့်
သင်တန်းပေးလေ၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းခြင်း ခံခဲ့ရသော် ဖြေပုံဖြေနည်းများကို တခုချင်း တခုချင်း ရှင်းပြ၏။ အပြန်ပြန် အလှန်လှန် မေးပုံ၊ ဖြေပုံများကို စနစ်တကျ အောက်ပါအတိုင်း သင်တန်းပေးတော်မူ၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။အာနန္ဒာ၊ တစုံတယောက်က သင့်အား “ဇရာမရဏ= အိုခြင်း၊ သေခြင်း၏ အကြောင်းဟူသည် ရှိပါ သလား” ဟု မေးခဲ့သော် “ရှိသည်ဟု” ဖြေလေ။ မှတ်မိပါစ၊ အာနန္ဒာ။

အာနန္ဒာ။ ။မှတ်မိပါပြီ ဘုရား။ အဘယ်ကြောင့် အိုခြင်း၊ သေခြင်း ဖြစ်သနည်းဟု မေးလှာဘိသော် မည်သို့ ဖြေရပါမည်နည်း ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။အာနန္ဒာ၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်း ဖြစ်ရသည်မှာ ဇာတိ ကြောင့်ဟု ဖြေလေ။ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း=ဇာတိ ဟူသော အကြောင်းတရား မရှိခဲ့သော် အိုသုရှိနိုင်မည် လော၊ သေသုကော ရှိနိုင်မည်လော။

အာနန္ဒာ။ ။တင်ပါ့ဘုရား။ ထိုပဋိသန္ဓေ နေခြင်း=ဇာတိ၌ အကြောင်းရှိပါသလား။ ရှိခဲ့သော် ထိုအကြောင်း ကား အဘယ်ဟာပါနည်းဟု မေးခဲ့သော် မည်သို့ ဖြေရပါမည်နည်း ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။အာနန္ဒာ၊ ဤသို့ မေးလှာသူအား “ဇာတိ၌ အကြောင်းရှိ၏။ ထိုအကြောင်းကား ဖြစ်ကြောင်း ကံဟု ဆိုအပ်သော ဘဝဖြစ်သည်။ ဘဝကို အကြောင်း

၄၀၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ခံ၍ ဇာတိဖြစ်ရသည်ဟု ဖြေလေ။ အာနန္ဒာ၊ သင့်အား
ငါ မေးအံ့၊ ဘဝဟူသည် အဘယ်နည်း။ ထိုဘဝ၏
အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။ သင် အသို့ ဖြေမည်
နည်း အာနန္ဒာ။

အာနန္ဒာ။ ။ မြတ်ဘုရား၏ အရာသာ ဖြစ်ပါသည်။ မည်သို့ဖြေဟု
ညွှန်ကြားတော်မူပါဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အာနန္ဒာ၊ သို့ဖြစ်ဘိသော် သင် မှတ်သားလော့။
ဘဝဟူသည် အလိုအလျောက် ရှက်ကျပင်ပေါက်
သဘောမျိုး ဖြစ်လာသည် မဟုတ်။ ဘဝဖြစ်လာရန်
အတွက် အကြောင်းရှိပေသည်။ ထိုအကြောင်းကား
ဥပါဒါန် စွဲလမ်းခြင်း ပင်တည်း။ စွဲလမ်းခြင်း=
ဥပါဒါန်ကြောင့် ဘဝဖြစ်လာသည်ဟု ဖြေလေ။

အာနန္ဒာ။ ။ စင်ပါ့ ဘုရား။ စွဲလမ်းခြင်း=ဥပါဒါန်၌ကော
အကြောင်းရှိပါလား။ ရှိလျှင် အဘယ်ပါနည်းဟု
မေးခဲ့သော် မည်သို့ ဖြေရပါမည်လဲ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အာနန္ဒာ၊ အစဉ်အတိုင်း သင် မှတ်သားလော့။
ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံစသော ထိုထိုအာရုံတို့၌ တပ်မက်ခြင်း
တဏှာကြောင့် ဥပါဒါန် ဖြစ်ရ၏။ ခံစားခြင်းဝေဒနာ
ကြောင့် တပ်မက်ခြင်းတဏှာ ဖြစ်ရ၏။ ထိတွေ့ခြင်း
ဖဿကြောင့် ခံစားခြင်း ဝေဒနာ ဖြစ်ရ၏။ နာမ်၊
ရုပ်ကြောင့် ထိတွေ့ခြင်း ဖဿဖြစ်ရ၏။ သိမှုဝိညာဏ်
ကြောင့် နာမ်၊ ရုပ် ဖြစ်ရ၏။ နာမ်၊ ရုပ်ကြောင့်
သိမှုဝိညာဏ် ဖြစ်ရ၏။ (ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ။

နာမရူပါပစ္စယာ ဝိညာဏံ။ သုတ်မဟာဝါပါဠိတော်၊
၄၀) ဤသို့ ဖြေလော့ အာနန္ဒာ။

အာနန္ဒာ။ ။ တင်ပါဘုရား။

ဤသည်ကား ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ချားရဟပ်ပမာ စက်လှည့်၍
ပြသောအပိုင်းဖြစ်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့် ပတ်သက်၍ အမေး
အမြန်းရှိလာခဲ့သော် အဆစ်အပိုင်းကျကျ ဖြေကြားနိုင်ရန်
အတွက် ဗုဒ္ဓသည် ဤသို့ဆက်၍ ပို့ချတော်မူပြန်၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အာနန္ဒာ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ အချိန်အခါမရွေး၊ ဖြစ်ပုံ
အခြင်းအရာမရွေး ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ဇာတိသည်
တစုံတယောက်သောသူအား နေရာဘုံဗိမာန် တခုခု၌
အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့သော်၊ မှတ်လော့ အာနန္ဒာ၊ နတ်
ဖြစ်ဖို့ရန် နတ် ဇာတိ၊ လူ ဖြစ်ဖို့ရန် လူဇာတိ၊
တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ဖို့ရန် တိရစ္ဆာန်ဇာတိ ဤသို့ စသော
အားဖြင့် သတ္တဝါတို့အား ထိုထိုဘဝဖြစ်ရန်အလို့ငှာ
ပဋိသန္ဓေဇာတိမဖြစ်ခဲ့သော် သုံးဆယ့်တစ်အကုန်လုံး
ခြုံ၍ ဇာတိမဖြစ်ခဲ့သော် ပဋိသန္ဓေ ဇာတိဟူသည်
ချုပ်ပြတ် ရပ်စဲသွားပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဇရာ၊
မရဏ=အိုခြင်း၊ သေခြင်း မည်သည့် လောကဓာတ်
တခု၌ ထင်နိုင် ရှိနိုင်ပါဦးမည်လော။

အာနန္ဒာ။ ။ မထင်နိုင်၊ မရှိနိုင်တော့ပါ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ထို့ကြောင့်အာနန္ဒာ၊ ဤလောက၌ ဤဇာတိသည်
ပင်လျှင် အိုခြင်း၊ သေခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

၄၈၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဤဇာတိသည်ပင်လျှင် အိုခြင်း၊ သေခြင်း၏ အခြေခံ
တည်း။ ဤဇာတိသည်ပင်လျှင် အိုခြင်း၊ သေခြင်း၏
အထောက်အပံ့ ပစ္စည်းတည်း။ ဤသည်ကို မြဲစွာ
မှတ်၍ အမေးအမြန်းရှိလတ်သော်တိကျစွာ ဖြေတတ်
စေလော့။

အာနန္ဒာ။ ။ကောင်းလှပါပြီဘုရား။

ဤသို့ စသောအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်အာနန္ဒာ
အား ဘဝဟူ၍ မရှိခဲ့ပါသော် ဘဝချုပ်ပြတ် ရပ်စဲသွားလေပြီ
ဖြစ်သောကြောင့် ဇာတိဟု ဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း
ဟူသည် မထင်နိုင်တော့ပုံကို၎င်း၊ ဥပါဒါန်ဟု ဆိုအပ်သော
စွဲလမ်းခြင်း မရှိခဲ့ပါသော် ယင်းဥပါဒါန်၏ ချုပ်ပြတ် ရပ်ဆိုင်း
သွားမှုကြောင့် ဘဝဟူ၍ မထင်လာနိုင်တော့ပုံကို၎င်း၊ တဏှာဟု
ဆိုအပ်သော တပ်မက်ခြင်းမဖြစ်ခဲ့သော် ယင်းတဏှာ၏ချုပ်ပြတ်
ရပ်ဆိုင်းသွားပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဥပါဒါန်ဟူ၍ မထင်လာနိုင်
တော့ပုံကို၎င်း၊ ဝေဒနာဟုဆိုအပ်သော ခံစားခြင်း မဖြစ်ခဲ့ပါ
သော် ယင်းဝေဒနာ၏ ချုပ်ပြတ် ရပ်စဲသွားလေပြီ ဖြစ်သော
ကြောင့် တဏှာဟူ၍ မထင်လာနိုင်တော့ပုံကို၎င်း လှန်းထိုး
သည့်နှယ် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် အဖန်ဖန် ဝေဖန်သုံးသပ်တော်
မူကာ စနစ်တကျ လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ရရှိအောင် ပြတော်မူ၏။

ထို့နောက် စာဝတ်နေမှု လှူအဖြစ်ဇာတ် ချားရဟပ်တည်း
ဟူသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကိုလည်း စကားအလျဉ်း သင့်ခိုက်
တွင် ပိုက်စိတ်တိုက်၍ ပို့ချတော်မူပြန်လေရာ အရှင်အာနန္ဒာ၏

မေးလျှောက်ချက်သည် သူ့အတွက်သာ မဟုတ်တော့ဘဲ သူ့
ခပ်သိမ်းတို့အတွက်ကိုပါ အကျိုးသက်ရောက်သွားစေ၏။

အချိန်သည် တဖြည်းဖြည်း ညဉ့်လွှာရုံအောက်သို့ ရောက်မှန်း
မသိ ရောက်လာ၏။ သို့သော် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကား မရပ်သေး။
သင်တန်းမပြီးသေး။ ဤရှုကွက်ကို အလေးအနက် ပြုလေသည့်
ပမာ ငွေစန္ဒာလဝန်းသည် ရှန်းစပြုလာ၏။ လရောင်ရှန်းစဝယ်
တစွန်းဘဝ ကျန်ရှိနေသေးသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားကား
ချားလည်သည့်သဖွယ် လည်လျက်သာပင်။ သို့သော် မူအားဖြင့်
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ချင်းတူစေကာမူ အမျိုးအစား ခြားနားလာသည်။
အမျိုးကွဲ၊ အဆင်ကွဲ၊ အသွင်ကွဲ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တမျိုးကို ဗုဒ္ဓက
အရှင်အာနန္ဒာအား လက်ညှိုးထိုး ပြသပြန်သည်။

“အာနန္ဒာ၊ ယခု သင့်အား ငါပြုအပ်ခဲ့ပြီးသမျှကား ဝဋ္ဋမူလ
တဏှာ အရင်းခံသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဖြစ်၏။ ရှာမိုးခြင်း၏
အကြောင်းရင်း အခြေခံဖြစ်သော သမုဒါစာရတဏှာ ဟူသော
အမည်ဖြင့်တမျိုးရှိသေးသည်။ ထိုသမုဒါစာရတဏှာအရင်းခံဖြင့်
ရုပ်ကောင်၊ နာမ်ကောင်၊ သတ္တဝါကောင်တို့ယောင်တိယောင်တ
နှင့် ကျင်လည်နေကြရရှာပုံကို သင့်အား ငါ ပြောပြဦးအံ့။”

အာနန္ဒာ။ ။ ဝမ်းမြောက်လှကြောင်းပါဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အာနန္ဒာ၊ အာရုံကို ခံစားခြင်းသဘော ဝေဒနာ
ဟူ၍ရှိ၏။ ကောင်းသည်ကို ခံစားရလျှင် သုခ
ဝေဒနာ၊ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးခံစားရလျှင် ဒုက္ခဝေဒနာ
ခေါ်၏။ ရုပ်ကောင်၊ နာမ်ကောင်၊ လူကောင်၊

၄၈၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

နတ်ကောင်တို့သည် သည်ဝေဒနာ နှစ်မျိုးမှ လွတ်သူ မရှိကုန်။ သတ္တဝါတို့သဘောကားကောင်းသော သုခ ဝေဒနာကိုသာခံစားလိုကြသည့်အားလျော်စွာ သုခ ဝေဒနာကိုသာ မျှော်လင့်ကြ၊ တောင့်တကြကုန်မြဲ ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ၊ ယင်းဝေဒနာကား ခံစားရကာမျှဖြင့် ရပ်သွားပြီ ထင်သလော။ သူ့နောက်တွင် အစွယ် အပွား၊ ဘက်တော်သား ရှိပေသေးသည်။ ခံစား ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ကောင်းမွန်း၊ ဆိုးမွန်း၊ ပူမွန်း၊ အေးမွန်း ၊ ချိုမွန်း၊ ခါးမွန်း သိကြရသည် ဖြစ်ရာ လူ့သဘောသည် မြက်မြက်ကလေး စားရ လျှင် ထပ်၍ စားချင်ပြန်သည်။ ကောင်းကောင်း ဝတ်ရလျှင် ထပ်၍ ဝတ်ချင် ပြန်သည်။ ထိုအခါ ယင်းအစား၊ ယင်းအဝတ်တို့အပေါ်၌ တပ်မက်ခြင်း ဖြစ်လာ၏။ ထိုတပ်မက်ခြင်းကား တဏှာပင်တည်း။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ = ခံစားမှုကို အကြောင်းပြု၍ တပ်မက်ခြင်း ဖြစ်လာရ၏။ ဝေဒနာ၏ လှုံ့ဆော် ချက်ကြောင့် မြေတွင်းထွက်သည့်နှယ် တဏှာသည် ခေါင်းပြု၍ ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် ထွက်လာ၏။

အာနန္ဒာ၊ တဏှာကို သင် အသို့ထင်သနည်း။ ဝေဒနာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ထိုတဏှာကား အပူကောင် စစ်စစ်တည်း။ ကလေးများ မှုံ့ပူဆာ သည့်သဖွယ် တအယ်အယ်နှင့် အပူကပ်တတ်သည်။

အာသာ ငမ်းငမ်းဖြင့် ပရမ်းပတာ တပ်မက်ခြင်း
ပြင်းစွာဖြင့် ရုပ်ကောင်၊ နာမ်ကောင်တို့ အပေါ်တွင်
အညွန့်တလူလူနှင့် မင်းမူကြီးစိုးတတ်သည်။

အာနန္ဒာ၊ တဏှာ၏ သတ္တိကား ရမ္မက်အာသာ
ဖြင့် ပြင်းစွာပူလောင်၍ တဏှာ အပူကောင်ဖြစ်လာ
သောအခါ သူ့သူငါ့ ဘာလုပ် ကြမည် ထင်
သနည်း။ ထိုလူကောင်၊ နတ်ကောင် ဆိုသော
သတ္တဝါကောင်တို့တွင် ကိုယ်စီကိုယ်ငှ အသီးသီး
ရုပ်လည်း ရှိကြသည်။ နာမ်လည်း ရှိကြသည်။ ထိုရုပ်
ထိုနာမ်သည် တဏှာ၏ ခိုင်းဖတ်၊ စေဖတ်များ
သာတည်း။

အာနန္ဒာ၊ ရုပ်ကောင်၏ ဆန္ဒကို ဖြည့်တင်းရန်
အတွက် နာမ်ကောင်က ထထလာ၏။ လှုပ်ရှား
လာ၏။ ရုပ်ကောင်ကား အလုပ်သမား စစ်စစ်၊
နာမ်ကောင်ကား အခိုင်းသမား သက်သက် ဖြစ်
သောကြောင့် ထလော့၊ ကြလော့၊ လုပ်လော့၊ ကိုင်
လော့-ဟု၍ ရုပ်ကောင် မထလျှင် ထဖြစ်အောင်၊
မသွားလျှင် သွားဖြစ်အောင်၊ မလုပ်လျှင် လုပ်ဖြစ်
အောင် နာမ်ကောင်က အတွင်းမှနေ၍ မီးပြင်း
ထိုးပေးသည်။ မြောက်ထိုး ပင့်ကော် လုပ်သည်။
ထိုအခါ ရုပ်ကောင်မှာ မနေသာ လေ တော့ဘဲ
ခါးတောင်း တကျားကျားနှင့် ယောကျ်ားဘသား၊
နှင်လား ငါလား ကြီးစားရလေတော့သည်။

○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အာနန္ဒာ၊ စားရေး၊ သောက်ရေး၊ နေထိုင်ရေး စသော ထိုထိုလူမှုကိစ္စအပေါင်း သောင်းခြောက် ထောင်တို့ကား ရမ္မက်တဏှာ၏ အဆောင်အယောင်၊ သို့မဟုတ် တဏှာ၏ အလုပ်အကျွေး ကျေးကျွန် များသာတည်း။ တဏှာရမ္မက်က ပွက်လောရိုက် အောင် မှိုင်းတိုက်လေသောအခါ ရုပ်မိုက် နာမ်မိုက် တို့က ဘာလုပ်ကြမည် ဘာသနည်း။ ရုပ်ကောင်၊ နာမ်ကောင် မှန်သမျှတို့သည် တဏှာကပ်လာလျှင် ဆတ်ဆတ် တုန်လာကုန်လေ၏။

အာနန္ဒာ၊ တပ်မက်ခြင်း ရမ္မက်တဏှာ ထန်ပြင်း လာခဲ့သော် ရုပ်ကောင်၊ နာမ်ကောင်မှန်သမျှ ရပ် တည်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်တော့ကုန်။ တဏှာ၏အမိန့်ကို အားလုံး ခေါင်းညိတ် ကြရ သည် ချည်း ဖြစ်၏။ တဏှာက ငါလိုချင်သည်၊ ငါစားချင်သည်၊ ငါဝတ် ချင်သည်၊ ငါပွဲလမ်းသဘင် ကြည့်ချင်သည်ဟု ဆန္ဒ ပြလိုက်၏။ ထိုအခါ ရုပ်ကောင်၊ နာမ်ကောင်က တဏှာ၏ဩဇာကို ဖိဆန်ရဲပါမည်လော။ တဏှာ၏ အလိုသို့ မလိုက် “သင်းထိုက်နှင့် သင်းကံ” ဟူ၍ အတယ်သူများ ငြင်းဆန်ဝံ့မည်နည်း။

အာနန္ဒာ၊ တဏှာက သွေးဆူဆူနှင့် အပူတိုက် လာသောအခါ လူကောင်၊ နတ်ကောင်၊ ဘာကောင် မဆို တဏှာ့ အလိုလိုက်ပြီး တဏှာ့ အကြိုက်ကို ဆောင်ရွက်ပေးကြရကုန်၏။ တဏှာက ထမင်းဆိုလျှင်

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ ○ ၄၉၁

ထမင်းကို ရအောင်ရှာပေးရ၏။ တဏှာက ပုဆိုး
တောင်းလျှင် ပုဆိုးကိုရအောင် ရှာပေးရ၏။ ထိုအခါ
တဏှံပဋိစ္စပရိယေသနာဖြစ်လေ၏။ တဏှံ-တဏှာကို၊
ပဋိစ္စ-စွဲ၍၊ ပရိယေသနာ-ရှာမှီခြင်း ဖြစ်လာရ၏။

အာနန္ဒာ၊ ပရိယေသန ဟူသော ရှာမှီခြင်း၌
ရှာနည်း ဖွဲ့နည်း အမျိုးမျိုးရှိ၏။ တရားသော
နည်းဖြင့် ရှာမှီခြင်းကို ဓမ္မေသနခေါ်၏။ စည်းမဲ့
ကမ်းမဲ့ တရားလက်လွတ် ရှာမှီခြင်းကို အနေသန
ခေါ်၏။ ရုပ်ကောင်၊ နာမ်ကောင် ရှိသတ္တိကား
ဓမ္မေသန = တရားဖြင့် ရှာမှီမှုကိုသာ ပြုလေ့ရှိကုန်၏။

သို့သော် တဏှာမိုက်က ရုပ်ကောင် နာမ်ကောင်
အား ဖုတ်ပူမီးတိုက်၊ နားပူနားဆာ လုပ်လိုက်သော
အခါ မျိုး၌ကား တရားသည် ဖြစ်စေ၊ မတရား
သည်ဖြစ်၊ အရသာလျှင် ဘနဖူးကိုပင် သိုက်တူးကြ
လေကုန်၏။ တဏှာအရိုင်း၏ မှိုင်းတိုက်ခြင်းခံရသော
အခါ ရုပ်ကောင် နာမ်ကောင်တို့အဖို့ တုံးတိုက်တိုက်၊
ကျားကိုက်ကိုက်၊ တဇုတ်ထိုး တစောက်ကန်းတွေ
ဖြစ်ကုန်လေ၏။

အာနန္ဒာ၊ တဏှာကိုအကြောင်းပြု၍ ရုပ်ကောင်
နာမ်ကောင်များက တဏှာခိုင်းသော အလုပ်ကို
လုပ်ပေးကြရ၏။ တဏှာလိုချင်ရာရာကို ရှာကြရ၏။
ထိုရုပ်ကောင် နာမ်ကောင်၌ တဏှာကြောင့် ပရိယေ
သန ရှာဖွေမှုကိစ္စနှင့် လွဲရှောင်မရအောင် ရင်ဆိုင်

၄၉၂ ဝ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

နေရ၏။ ထို့ကြောင့် ရုပ်ကောင် နာမ်ကောင်တို့သည် တဏှာ့အလိုကျ၊ တဏှာ့ထံ မျက်နှာဘန်းပြလှအောင် အားသန်ခွန်စိုက်၊ တက်သုတ်ရိုက်၍ ရှာဖွေချက်အရ အမြတ်ထွက်လာသည် ကား လာဘော = ရရှိခြင်း ပင်တည်း။

အာနန္ဒာ၊ တဏှာက အရှာခိုင်းသောကြောင့် တဏှာလိုချင်သော ပစ္စည်းများ ရလာ၏။ ထိုအခါ ရုပ်ကောင် နာမ်ကောင်သည် “ငါ့ကိစ္စပြီးပြီကော” ဟူ၍ ဟင်းကနဲ သက်ပြင်းချခွင့် မရသေး။ တဏှာ သခင်၏ အငြိုအငြင်ကို မခံဝံ့သောကြောင့် လိုချင်ရာကို ရအောင်ရှာပေးကြရသည်။ ရပြန်တော့လည်း ရုပ်ကောင်၊ နာမ်ကောင်အဖို့ သူ့မဟုတ် သည်ဝတ်က မလွတ်နိုင်ရှာသေး။ ရလာသော ပစ္စည်းပစ္စယများ အပေါ်တွင် သင့်လျော်အောင် စီမံခန့်ခွဲ ရန်ကိစ္စ ဝိနိစ္ဆယနှင့် ရင်ဆိုင်လာရပြန်လေ၏။ ရလာသော ပစ္စည်းများကို ဘယ်နေရာမှာ ဘာလုပ်ရမည်။ အိမ် ဝယ်မည်။ ဇရပ်ဆောက်မည်။ ရေတွင်း တူးမည်။ ဟိုဟာ ဝယ်မည်။ သည်ဟာ လုပ်မည် စသော အားဖြင့် ပစ္စည်းကို အကြောင်းပြု၍ ဆုံးဖြတ်ရမည့် ကိစ္စကို အဘယ်မည်သော ရုပ်ကောင် ရှောင်နိုင်ပါ မည်နည်း။

အာနန္ဒာ၊ လာဘ်-ရှာဖွေ၍ ရရှိလာသော ပစ္စည်းများကို။ ပဋိစ္စ-စွဲ၍။ ဝိနိစ္ဆယော-ဆုံးဖြတ်ရမှု

တခု ထပ်ပိုး၍ လာပြန်၏။ စားဝတ်နေမှုက တဖြာ၊
 ရောင်ရေးဝယ်တာက တဖုံ၊ ဝေပုံချပြီး ဆုံးဖြတ်
 ရမှု ကိစ္စတွေ ဖြစ်လာသည်။ ပစ္စည်းရှာဖွေခြင်းမှာ
 အလှူကြည့်စရာအတွက် ရှာဖွေခြင်းမဟုတ်။ လုပ်ဖို့၊
 ကိုင်ဖို့၊ စားဖို့၊ သောက်ဖို့ စသည်ဖြင့် ဖို့ပေါင်း
 အသင်္ချေတို့အတွက် ရှာဖွေရခြင်း ဖြစ်လေရာ ရရှိ
 လာပြန်သောအခါ ဆုံးဆုံးဖြတ်ဖြတ်နှင့် သုံးစွဲတတ်
 ဖို့ဆိုသော တာဝန်ကလည်း ရုပ်ကောင် နမ်ကောင်
 ကို ဖိစီးပါချေ၏။ ဤသည်ကိုလည်း ရုပ်ကောင်
 နာမ်ကောင်ဆိုသော အကောင်က ကြောက်ရမှန်း၊
 လန့်ရမှန်း မသိရှာ။

အာနန္ဒာ၊ လာချေသေး၏။ သင် ရှုဦးလော့။
 ဝိနိစ္ဆယံ-ဘာလုပ်မည်၊ ညာလုပ်မည်၊ ဟူသော
 ဆုံးဖြတ်ချက်ကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲမှီလျက် ဆန္ဒရာဂေါ-
 နှစ်သက် တပ်စွန်းခြင်း ဖြစ်လာ၏။ မိမိပစ္စည်းကို
 နှားကုပ်လက်ကိုင် ဆုပ်ထားလို၏။ ထိုဆန္ဒရာဂကို
 အကြောင်း ပြုပြန်၍ အဇ္ဈေသနံ=တိုက်တုန်းခြင်း
 ဖြစ်လာ၏။ ငါ၊ ငါ့ဟာ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ့ပစ္စည်း၊ ဆုပ်မိ
 လျှင် မလွတ်နှင့်၊ တွယ်ထား၊ ကပ်ထား၊ မြဲမြံစွာ
 ဖက်ထားဟူ၍ မိမိကိုယ်ကို ပြန်၍ တိုက်တုန်းချက်
 အပြည့်အနှက်နှင့် ဖြစ်လာ၏။

အာနန္ဒာ၊ ဤမျှဖြင့်မပြီးလေသေး။ ပဋိစ္စသပ္ပာဒ်
 ကားပတ်ဆွဲလည်ဆဲပင်ဖြစ်၏။ အဇ္ဈေသနံ-တိုက်တိုက်

၄၉၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တုန်းတုန်းနှင့် မြဲမြံစွာ တွယ်ဖက်ထားခြင်းကို ပဋိစ္စ-
အကြောင်းတခု၊ အထောက်အထားပြု၍၊ ပရိဂ္ဂဟော-
ကိုယ်နှင့်မကွာ ရင်ဝယ်ပိုက်ထွေးထားခြင်း သိမ်း
ဆည်းမှု ဖြစ်လာ၏။ မိမိပစ္စည်းကို “အထိမခံ၊ ကြွေး
ပန်းကန်” မျိုး ဖြစ်လာ၏။ ထို သိမ်းပိုက်ခြင်းကို
အကြောင်းပြု၍ မစ္ဆရိယ-ဝန်တို့ခြင်း ဖြစ်လာ၏။
မပေးလို။ မကမ်းလို၊ သူမသိစေလိုသော စိတ်တို့သည်
တရိတ်ရိတ်နှင့် မိုးတိမ်လိပ်များအလား ကြီးထွား
လာကုန်၏။

အာနန္ဒာ၊ ဝန်တို့ခြင်း ဖြစ်လာသော ရုပ်ကောင်၊
နာမ်ကောင်အား ထိုဝန်တို့ခြင်းက အဘယ်မျှလှမ်းမိုး
ကြီးစိုးပြန်မည် ထင်သနည်း။ “ဟေ့ကောင်၊ ငါ
ပစ္စည်းတွေ သူ့ခိုး ခိုးကုန်ရင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ”
ဟူ၍ မစ္ဆရိယက ရုပ်ကောင်၊ နာမ်ကောင်အား
လုံခြုံအောင် အစောင့်အနေ ချထားလိုက်ပြန်သည်။
မစ္ဆရိယံ = ဝန်တို့ခြင်းကို၊ ပဋိစ္စ = စွဲ၍၊ အာရက္ခော =
စောင့်ရှောက်မှု တာဝန်တွေ ဖြစ်လာရပြန်၏။

အာနန္ဒာ၊ အာရက္ခ = စောင့်ရှောက်ခြင်းကား
လက်ချည်း သက်သက်ဖြင့် ထိုရုပ်ကောင်၊ နာမ်
ကောင်က လုံအောင် စောင့်ရှောက်နိုင်ပါမည်လော။
ထိုအခါ လုံခြုံမှုအတွက် လက်နက်တွေ လိုလာသည်။
လက်နက်ရှိမှ ဖြစ်မည်ဟူသော အခြေစိုက်လာသည့်
အလျောက် ထိုရုပ်ကောင်၊ နာမ်ကောင်ကား ဓား

ကိုလည်း ဆောင်ရလေ၏။ ဒုတ်ကိုလည်း ကိုင်ရလေ၏။ စကားလည်းများ ရန်လည်း ဖြစ်ရလေ၏။ ရိုက်-နှက်-ထိုး-ခုတ် စသော ဒုစရိုက် မှုတို့သည် အမျိုးမျိုး ရှုပ်ပွေလာကုန်၏။

အာနန္ဒာ၊ ဤသည်တို့ကား ဝေဒနာ ခံစားမှု အရင်းခံမှ ပေ ကပ်ပွားလာသော ခြေရံသင်းပင်း ရောင်းရင်းတို့ သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ ရုပ်ကောင်၊ နာမ်ကောင်တို့သည် ဤသည့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်များ အပေါ်၌ အခြေစိုက်ကာ မမိုက် ချင်ပ ဩဘဲလျက် လည်း ရုပ်မိုက်၊ နာမ်မိုက်ကြီးတွေ ဖြစ်ကြရကုန်၏။

အာနန္ဒာ၊ သင် စူးစိုက်စွာ နာလော့။ အခါ ခပ်သိမ်း အချိန်အခါမရွေး၊ တစုံ တယောက်သော ရုပ်ကောင် နာမ်ကောင်အား မည်သည့်နေရာ၌ မည် သို့သော အခြင်းအရာနှင့်မျှ စောင့်ရှောက် ရခြင်း မရှိခဲ့သော် ယင်း စောင့်ရှောက် မှုသည် လုံးဝ ချုပ်ပြတ် ရပ်စဲသွားလေပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဒုတ်၊ ဓား စသော လက်နက်များ ဆောင်ရခြင်း၊ ခိုက်ရန် ဒေါသဖြစ်ခြင်းစသောမလိုလားအပ်သည့် အကုသိုလ် မှု ဒုစရိုက်တို့သည်ဖြစ်ကုန်ရာဦးမည်လော။

အာနန္ဒာ။ ။ မဖြစ်နိုင်တော့ပါ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ထို့ကြောင့် အာနန္ဒာ၊ စောင့်ရှောက် ရခြင်းသည် သာလျှင် လက်နက် ဒုတ်၊ ဓားစသော လက်နက် များ ကိုင်ဆောင်ရခြင်း၏ အကြောင်း အရင်း

၅၉၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တည်း။ အခြေခံနိဒါန်းတည်း။ ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယ
တည်း။ အထောက်အပံ့ ပစ္စည်း ဖြစ်သတည်း။

အာနန္ဒာ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရ=မသိမှု
အကြောင်းခံကြောင့် ပြုပြင်မှုတို့ ဖြစ်ရသည် စသော
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကား ဝဋ်ဆင်းရဲလျှင် မူလဘူတ
အကြောင်းခံသောကြောင့် “ဝဋ်မူလ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်”
မည်ပေ၏။ တဏှာ ပစ္စယာ ပရိယေသနာ=တပ်မက်
မှုကြောင့် ရှာမှီခြင်း ဖြစ်ရသည် စသော ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်ကား ရှာမှီခြင်း၏ အကြောင်းကို အရင်
ခံသောကြောင့် “သမုဒါ စာရ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်”
မည်ပေ၏။

အချုပ်အားဖြင့် ဝဋ်မူလတဏှာ၊ သမုဒါစာရ
တဏှာ ဟူ၍ ဤသို့ တဏှာကို ခွဲခြား၍ မှတ်နိုင်၏။
ယင်း တဏှာ နှစ်မျိုးစလုံးပင် ဝေဒနာ၌ ပေါင်းဆုံ
မိကုန်၏။ ဝေဒနာကို အကြောင်းပြု၍ ယင်းတဏှာ
နှစ်မျိုးစလုံး ဖြစ်ရကုန်၏။ ဤသည် တို့ကိုလည်း
ခွဲခွဲခြားခြား သင် မှတ်သားလေဦးလော့ အာနန္ဒာ။

အာနန္ဒာ။ ။ တင်ပါ့ဘုရား။

တော အုပ်ကြီး အတွင်း၌ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် အဆက်
မပြတ် လည်ပတ်နေခြင်းမှ ရပ်ဆိုင်းမသွားသေး။ စန္ဒာယုန်အိမ်
သည် မိုးတိမ်ယံမှ ဘုရားသခင်၏ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို နာလျက်
ရှိနေ၏။ ဤတောအုပ်မှ မလှမ်းမကမ်းသို့ လှမ်းမျှော်လိုက်သော်
မီးရောင်တဝင်းဝင်းနှင့် ကမ္မာသဓမ္မရွာကြီး၏ ညရှုခင်းကို ရေးရေး
မြင်နိုင်၏။

အာနန္ဒာဟု ခေါ်လိုက်သော ဗုဒ္ဓ၏ အသံတော်သည် ညဉ့်ဦး
ယံ၌ ထွက်လာ၏။ အရှင်အာနန္ဒာကား ဘုရားသခင်၏ ရှေ့ဘော်
တွင် ဒူးတုပ်၍ ရှိသော စားလျက် တရား နာနေလျက်ပင်။
ဗုဒ္ဓသည် အာနန္ဒာအား အကျယ်ပွား၍ ဟောကြားရန် ရှိနေသေး
သည့်အတွက် အာနန္ဒာဟု ခေါ်တော်မူလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အာနန္ဒာ၊ ကောင်းစွာ သင် မှတ်လေဦး။ နာမ်၊
ရုပ်အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ငါ ဆက်ဦးအံ့။
ဝိညာဏ ပစ္စယာ နာမရူပံ=ဝိညာဏ်ကြောင့် နာမ်၊
ရုပ် ဖြစ်သည်ဟု ငါ ဆိုခဲ့ပြီ။ နာမ်၊ ရုပ် ဖြစ်ပုံကို
ဤသို့အားဖြင့်လည်း မှတ်နိုင်သေး၏။

အာနန္ဒာ၊ သိမူသည် ဝိညာဏ်၊ ဝိညာဏ်သည် သိမူ
ဖြစ်၏။ ထိုသိမူခေါ်သော ဝိညာဏ်သည် အမိဝမ်း၌
မသက်ရောက်ခဲ့သော် နာမ်၊ ရုပ်သည် ပဋိသန္ဓေ၏
အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်လာနိုင်ပါမည်လော။

အာနန္ဒာ။ ။ မဖြစ်တည်နိုင်ပါ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အာနန္ဒာ၊ ဝိညာဏ်သည် အမိဝမ်း၌ ဖြစ်လာလေ၏။
ထိုသို့ ဖြစ်လာပြီးမှ ထိုဝိညာဏ် ချုပ်သွားခဲ့သော်
နာမ်၊ ရုပ်သည် ဤကိုယ်ကာယ ဖြစ်ခြင်းငှာ ဖြစ်နိုင်
ပါမည်လော။

အာနန္ဒာ။ ။ မဖြစ်နိုင်ကြောင်းပါ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အာနန္ဒာ၊ သူငယ်အား၎င်း၊ သူငယ် မအား ၎င်း
ဝိညာဏ်သည် ငယ်စဉ်ကပင် ချုပ်သွားငြားအံ့။ နာမ်၊
ရုပ် သက်သက်က ထ၍ ကြီးပွားခြင်း၊ စည်ပင်ခြင်း၊
ပြန့်ပွားခြင်းသို့ ရောက်နိုင်ပါမည်လော။

၄၉၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အာနန္ဒာ။ ။မရောက်နိုင်ပါဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ထို့ကြောင့် အာနန္ဒာ၊ ဝိညာဏ်သည်သာလျှင် နာမ်၊ ရုပ်၏ အကြောင်းရင်းတည်း။ ဝိညာဏ်သာ နာမ်၊ ရုပ်၏ အခြေခံနိဒါန်းတည်း။ ဝိညာဏ်သာ နာမ်၊ ရုပ် ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယတည်း။ ဝိညာဏ်သာ နာမ်၊ ရုပ်၏ အထောက်အပံ့ပစ္စည်းဟု သင်မှတ်လော့။

အာနန္ဒာ။ ။တင်ပါ့ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။အာနန္ဒာ၊ နာမရူပါပစ္စယာဝိညာဏံ=နာမ်၊ ရုပ် ကြောင့် သိမှု ဖြစ်ရသည်ဟု ငါ ဆိုခဲ့၏။ ယင်းဝိညာဏ် ဖြစ်ပုံကို ဤသို့သော အကြောင်းတမျိုးဖြင့်လည်း သင် မှတ်သားနိုင်သေး၏။

အာနန္ဒာ၊ ဝိညာဏ်သည် နာမ်၊ ရုပ်တည်းဟူသော မှီတယ်စရာ အမာခံရှိမှသာ ဖြစ်နိုင်လေသည်။ နာမ်၊ ရုပ်၌ မှီတယ်ရာ မရခဲ့သော် နောင်သောအခါ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းနှင့်တကွ ဆင်းရဲ မျိုးစုံ ထင်ရှားနိုင်ပါမည်လော။

အာနန္ဒာ။ ။မထင်ရှားနိုင်ပါဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ထို့ကြောင့် အာနန္ဒာ၊ ထို နာမ်၊ ရုပ်သည်သာ ဝိညာဉ်၏ အကြောင်းရင်း အခြေခံနိဒါန်း၊ ဖြစ် ကြောင်း သမုဒယ၊ အထောက်အပံ့ ဖြစ်ကြောင်းကို သင်ကောင်းစွာ မှတ်လေလော့။

အာနန္ဒာ။ ။ တင်ပါ့ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အာနန္ဒာ၊ နာမ်၊ ရုပ်ကို ဤဥပမာဖြင့်လည်း သင် မှတ်လိုက် မှတ်နိုင်သည်။ မှတ်သင့်သေးသည်။ အာနန္ဒာ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် မင်းအား ဤသို့ ဆိုကုန်ရာ၏။ သင့်ကိုမည်သို့က မင်းမြှောက် ထား သည်။ ငါတို့က မင်းအဖြစ် တင်မြှောက်ထားသည် မဟုတ်ပါလော။ အကယ်၍ အကျွန်ုပ်က အိမ်ရှေ့ မင်းအဖြစ်၊ သူက စစ်သေနာပတိအဖြစ်၌ ရပ်တည် ခြင်း မရှိခဲ့သော် သင်တယောက် ထီးတည်း မင်း ဖြစ်ရာပါလော။ ငါတို့ကော သင့်အား မင်းအဖြစ် မြင်ကြကုန်ရာလော့ဟု ဆိုကုန်လေရာ၏။

အာနန္ဒာ၊ ထိုအတူ နာမ်၊ ရုပ်ကလည်း ဝိညာဏ် ကို ဤသို့ ပြောသည်နှင့် တူ၏။ သင့်ကို ဗုဒ္ဓိသန္ဓေ ဝိညာဉ်ဟု မည်သို့က ပြုအပ်သနည်း။ ငါ ပြုအပ် သည် မဟုတ်ပါလော။ အကယ်၍ သင်သည် ခန္ဓာ သုံးပါးကို၎င်း၊ ဟဒယဝတ္ထုကို၎င်း မမှီ မတွယ် လေဘဲ ဗုဒ္ဓိသန္ဓေဝိညာဉ် မည်နိုင်ရာပါမည်လော။ ငါတို့ကကော သင့်ကို ဗုဒ္ဓိသန္ဓေဝိညာဉ် အဖြစ်ဖြင့် မြင်နိုင်ကုန်ရာပါမည်လောဟု နာမ်၊ ရုပ်က ဝိညာဉ်

၁။ ယထာဟိရာဇပုရိသာရာဇာနံ၊ ပ။ (မဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာ၊ မဟာနိဒါနသုတ်၊ ၉၃-ဆဋ္ဌမ)

၅၀၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အား ပြောလေဟန် ဤပုံနှင့် ဟပ်၍လည်း သင်
မှတ်နိုင်သည် အာနန္ဒာ။

အာနန္ဒာ။ ။ တင်ပါ့ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ဤသို့လျှင် နာမ်၊ ရုပ်နှင့် ဝိညာဉ်တို့ကို အချင်းချင်း
ကျေးဇူးပြုသည်၏ အစွမ်း အားဖြင့် သတ္တဝါ
ကောင်သည် ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ရာ၏။ အိုမှုလည်း
အိုရာ၏။ သေမှုလည်း သေရာ၏။ စုတိ၏ အစွမ်း
အားဖြင့် တဘဝမှ တဘဝသို့ ထပ်တလဲလဲ တွေ့မှု
လည်း တွေ့ရာ၏။ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်း အားဖြင့်
ဘဝသစ်၌ အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ရာ၏။

ဤသို့ ဝိညာဉ်နှင့် နာမ်၊ ရုပ် အချင်းချင်း
ကျေးဇူးပြုသော အားဖြင့် အဓိဝစနပထော=
စကားပြောဖို့ခဝါဟာရ ဖြစ်လာ၏။ နိရုတ္တိပထော=
အလေးအနက်ပြုရာ သဒ္ဓါ ဖြစ်လာ၏။ ပညတ္တိ
ပထော=ခေါ်ဝေါ်သမုတ်စရာ ပညတ် ဖြစ်လာ၏။
ပညာဝစရံ=ပညာ ကုန်မြူးစရာ ဉာဏ်စားကျက်
ဖြစ်လာ၏။ ဝဋ္ဋာတ္တတိ=သံသရာ စက်ရဟပ်ကြီး
ချာချာလည် လာ၏။ ဣတ္ထတ္ထံ=ခန္ဓာငါးပါး ဖြစ်ဖို့
အထင်အရှား ဖြစ်လာ၏။

အာနန္ဒာ၊ ဤသို့ ဤသို့လည်း ခဲ့ခဲ့ ခြားခြား

မှတ်သားမိစေဦးလော့။

အာနန္ဒာ။ ။ တင်ပါ့ဘုရား။

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ ○ ၅၀၁

တောအုပ်ကြီးသည်သာ မှောင်ရိပ်တွင် အိပ်မောကျနေ၏။
လရောင်ကား မမှိတ်သေး။ ထို့အတူ တောအုပ်ကြီးအတွင်း၌
တရားသံသည်လည်း မတိတ်သေး။

(ဒီဃနိကာယ်၊ မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်၊
မဟာနိဒါနသုတ်၊ ၄၇၊ ၅၄၊ ဆဋ္ဌမူ)

၅၀၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၁၈)

သင်းချိုင်းစည်ကားအောင်လုပ်နေသူများ

မအလိုလိုက်လျှင် မိုက်ဖက်ပါတတ်သည်ဟူ၍၎င်း၊ မယားထိလျှင် ဓားကြည့် ဟူ၍၎င်း၊ မ အတွက်နှင့် အသက်သေသူ ဟူ၍၎င်း ဤသို့ စသောအားဖြင့် ပြောကြဆိုကြသော စကားများ ရေပန်းစားလာခဲ့သည်မှာ ကြာပြီ ဖြစ်၏။

ထိုစကားများ၏ မြစ်ဖျားခံရာကား မ၊ မိန်းမဖြစ်၏။ မိန်းမအတွက် ဤစကားပုံများ ထွက်လာခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုစကားလုံးတို့သည် အတုံးလိုက်၊ အတစ်လိုက် လူတို့၏ အာခံတွင်းထဲသို့ ဒိုက်ဗင်ထိုး၍ ဆင်းလာကုန်ကြသည်မှာ အကြောင်းမဲ့ မဟုတ်။

မိန်းမတို့၏ စိတ်အာရုံလောက် ယောက်ျားတို့၏ စိတ်ကို တုန်လှုပ် ချောက်ချားသွားစေနိုင်သော အရာသည် မရှိ။ မိန်းမတို့၏ ရူပါရုံ၊ ရုပ်အဆင်းသည်သာ ယောက်ျားသားတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ထိုးလိုချေ၊ ရေလိုနှောက်နေသည့် လက်နက်ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား မြက်ကြားသွားတော်မူ၏။

အချုပ်အားဖြင့် ယောက်ျားများ ဖောက်ပြားကြ၊ ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ရောက်ကြရသည်မှာ ဘယ်သူကြောင့်လဲမေးခဲ့လျှင်

မိန်းမကြောင့်၊ မိန်းမကြောင့်ဟု ဖြေရမည်သာ ဖြစ်၏။ မိန်းမ အတွက်နှင့် ယောက်ျားအချင်းချင်း ရက်စက်စွာ သတ်ကြ၊ ဖြတ်ကြ၊ ရိုက်နှက်ကြ၊ ထိုးခုတ်ကြ၊ ဤသို့ မလိုလားအပ်သော မှုခင်းများ ဖြစ်ပွားကြရသည်မှာ မိန်းမသာလျှင် အကြောင်းရင်း ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဤကမ္ဘာသည်၎င်း၊ ထိုထိုကမ္ဘာသည်၎င်း မည်သည့် ကမ္ဘာမှ မိန်းမနှင့် ကင်းလေမည် မဟုတ်။ မိန်းမသည် ကမ္ဘာတိုင်း ကမ္ဘာတိုင်း၏ အဆင်တန်းဆာတမျိုး အသွင်ဖြင့် ထင်နေမည်သာ ဖြစ်၏။ မိန်းမ မပါလျှင် ကမ္ဘာတည်၍ ဖြစ်မည် မဟုတ်။

မိန်းမရှိနေသရွှေ့ ယောက်ျားလောက၌ သတ်ပဲ့၊ ရိုက်ပဲ့ များလည်း မည်သည့်အခါမျှ ကင်းလေမည် မဟုတ်။ မိန်းမ အတွက်နှင့် ပတ်သက်၍ ယောက်ျားလောကတွင် ရှေးကလည်း သတ်ခဲ့ပြီ။ ယခုလည်း သတ်နေဆဲ။ နောင်တွင်လည်း သတ်ကြ၊ ဖြတ်ကြ၊ ရိုက်နှက်ကြဦးမည်သာတည်း။

ထင်ရှားစေပါအံ့။ ဗုဒ္ဓလက်ထက် တော်အခါက မိန်းမ တယောက်ကို အကြောင်းပြုလျက် ယောက်ျားပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်တို့ မြို့ပျက်ခမန်း သောင်းကျန်းခဲ့ကြဘူး ပေသည်။

နေရာကား ရာဇဂြိုဟ်မြို့ထော်ကြီး အတွင်း၌ ဖြစ်၏။ ပြည့်တန်ဆာမ တယောက်သည် မက်လောက်အောင် အေးတတ် ချော၊ အတော်လှ၏။ နာမည်ကျော် အမွှာပါလိနီကဲ့သို့ ကြေး ကြီးစား ပြည့်တန်ဆာမ ဖြစ်၏။ ကြေးရည်တတ် ယောက်ျား များမှသာ သူ့အပါးသို့ ချဉ်းကပ်နိုင်သော ဟူပေ၏။

၅၀၄ (၁) ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ယင်းအချောအလှ မျိုးမမပကာသနီကို အကြောင်းပြု၍ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ကြီးသားကာလသားလောက၌ အုပ်စုနှစ်စုကဲ့သွား၏။ အဝေမတည့် ဖြစ်ကုန်လေ၏။

ကာလသားအုပ်စု တစုက ထိုပြည့်တန်ဆာမအား သူတို့ ချည်းသာ ပျော်ပါးလိုကုန်သည်။ သူတို့သည်သာ အတွေ့ထူးဝယ် ယစ်မှူးလိုကုန်သည်။ တဖက် အုပ်စုမှ ကာလသားများအား လုံးဝ ပျော်ပါးခွင့် မပေးလိုကြကုန်။

တဖက်သော အုပ်စုဝင် ကာလသားများမှာလည်း ခေသူများ မဟုတ်ကြ။ ကြေးကြီးပေး၍ ထိုပြည့်တန်ဆာမအား သူတို့ ချည်းသာ ပျော်ပါးလိုကြကုန်သည်။ ဟိုဖက် အုပ်စုက အကောင် တွေကို ယောင်လှိမ့် မြည်းခွင့် မပေးလိုကြ။

ဤသည်ကအစ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ကြလေ၏။ တဖက်နှင့်တဖက် ပထမသော် တကျက်ကျက် ဖြစ်ရုံလောက်သာ ရှိသည်။ နောက်တွင်မူ ပဋိပက္ခမှတစ်ဆင့် တဖြည်းဖြည်း ကြီးထွားလာသည်။ အဆီတရစ်၊ အသာတရစ်၊ လုံးကျစ်ဖွံ့ထွား၊ သွားရေတမြားမြား ကျချင်စရာ ကောင်းလှသော ထိုပြည့်တန်ဆာမ၏ ရူပါရုံဆွဲခတ် ကြောင့် ဦးရာလူတောက်တဲကပ် ကပ်ကြရာမှအစ အချင်းချင်း စကားများကြ ရန်ဖြစ်ကြလေသောအခါ အနိုင်အရှုံး၊ လုံးထွေး သတ်ပုတ်ကုန်လေ၏။ ခဲနှင့် ထုသူက ထု၊ လက်သီးစမ်းပြုသူကပြ၊ ဓားမိုး၊ ဒုတ်ဝဲ၊ လှံကို ဆွဲသူကဆွဲနှင့် လူသတ်ပွဲကြီး ဖြစ်လာ လေ၏။

ထိုသည့် အခါကရုဏ်းကြောင့် အချို့ သေ၊ အချို့ ခြေကျိုး၊ အချို့ လက်ပြတ်၊ အချို့မှာ ဒဏ်ရာ အနာတရနှင့် မရူမလှ သွေးမြေကျ ဖြစ်ကုန်လေ၏။

အချိန်မှာ တမြို့လုံးဝါဝါထိန်နေသော ဆွမ်းခံချိန်ဖြစ်သည့် အလျောက် ရဟန်းတော်များသည်စိတ်နှလုံးလျက်ဆွမ်းခံလျက်ရှိနေကြ၏။ ထိုအချိန်တွင် ဓားရောင်တဖွေးဖွေး၊ လှံခရားတပြောင်ပြောင်နှင့် ရှိနေသော ဓားကြား၊ ဒုတ်ကြား၌ ဆွမ်းခံကိုယ်တော်များ ပိတ်မိနေသဖြင့် ယင်းရိုက်ပဲ့ရှုကွက်များကို မမြင်လိုဘဲလျက် မြင်နေကြရလေသည်။

ဆွမ်းခံရင်း ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရသော မြို့တွင်းက ထိုသတင်းသည် ကျောင်းသို့အထိ ပါလာသည်။ ဆွမ်းစားပြီး လေသောအခါ ထိုဖြစ်ရပ်ကို မျှီသိပ်မထားနိုင်သော ကိုယ်တော်အချို့က ဘုရားသခင်သံတော်သို့ သတင်းပို့ကြလေ၏။

ဘုရားသခင်အနေဖြင့် ထိုသတင်းစကားမျိုးကို မကြားလိုသော်လည်း ရဟန်းအချို့က အရင်းအတိုင်း ဖောက်သည်ချလေသည့်အတွက် နားရှက်ရှက်နှင့်ပင် ကြားတော်မူရလေ၏။

ထိုအခါ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် တိုတိုတုတ်တုတ်ဖြင့် နှုတ်မြက် ဆုံးမတော်မူရလေ၏။

“အို ရဟန်းတို့၊ ဤအလုပ်ကား သင်တို့အလုပ်မဟုတ်၊ သင်တို့အနေဖြင့် လုပ်ရန်အလုပ် နှစ်မျိုးသာရှိ၏။ တမျိုးကား တရားကို အားထုတ်ခြင်း၊ နောက်တမျိုးကား ရေငုံနှုတ်ပိတ်၊ ခပ်မဆိပ်နေခြင်း၊ ဤနှစ်မျိုးသာ သင်တို့အလုပ်ဖြစ်ပေသည်” ဟု မိန့်တော်မူပြီးနောက် ဤသို့ဖြစ်ရပ်ကို အကြောင်းပြုကာ အောက်ပါအတိုင်း ဥဒါန်းကျူးတော်မူလိုက်လေသည်။

ကာမ၏စွမ်းအားဖြင့်ရောက်တတ်သူလည်းရှိ၏။ ရောက်အပ်သူအရောက်ခံရသူလည်း ရှိ၏။ ထိုနှစ်မျိုးစလုံးသည် ဇရာဖြင့် ပြွမ်းနေ၏။ ဇရာဖြစ်ထူများသာ ဖြစ်ကြ၏။ တဏှာရောဂါ၊

၅၀၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ရာဂရောဂါ စွဲကပ်နေသူများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရောဂါထကာ အမြဲနာကျင်နေ၏။ သိက္ခာသရကို လိုလားကြသော အကြင်သူ တို့သည် သီလဗ္ဗတ ဗြဟ္မာစရိယအကျင့်ကို အသက်ကဲ့သို့ အလုပ် အကျွေး ပြုကြကုန်၏။ ဤကား တခုသော အစွန်းဖြစ်၏။

အကြင်သူတို့သည်ကား ကာမမှတို့၌ အပြစ်မရှိဟု အယူရှိ ကုန်၏။ ဤကား တခုသော အစွန်းဖြစ်၏။ ထိုအစွန်းနှစ်ခုတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောကို ပွားစီးစေလျက် သင်းချိုင်း စည်ကား အောင် ပြုကုန်၏။ ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောကို ပွားစီးစေသူတို့သည် အယူဝါဒ၊ အစွဲအလမ်းတခုခု၊ ဒိဋ္ဌိတမျိုးမျိုးကို ပွားစီးစေသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ယင်းအကြောင်းကို မသိသူအချို့တို့သည် တဏှာ ဖြတ်တောက်မှုမှ ဆုတ်နှစ်ကုန်၏။ အချို့တို့ကား ဘဝပြတ်မှ အေးမည်ဟူ၍ တပြေးတည်းပြေးနေကုန်၏။ အကြောင်းသိသူ တို့ကား ပြေးဘို့ဝေးစွာ သင်းချိုင်းအနီးသို့ပင် မသိကြတော့ကုန်။ သင်းချိုင်းရှိသည်ဟူ၍ပင် မထင်လေတော့ကုန်။ ထိုသူတို့အဖို့ ပညတ်စရာ ဝဋ်ဟူသည် မရှိတော့ပြီ၊ ပြတ်လေပြီတည်းဟု ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးတော်မူလေသတည်း။

(ဗုဒ္ဓကနိကာယ်၊ ဥဒါန်းပါဠိတော်၊
ဂဏိကာသုတ်၊ ၁၆၆၊ ဆဋ္ဌမ)

၁၉

သဟဓမ္မိကပဉ္စာဆယ်ပါး

မစ္ဆိကာသဏ္ဍဟူ၍ ပြည်နယ်တခုရှိ၏။ ထိုပြည်နယ်တွင် ထင်ရှားသော အကျော်ဒေးယျများကို ရှေးထုတ်၍ သန်းခေါင်စာရင်းပြုလုပ်ခဲ့သော် စိတ္တသုကြယ်ကို ချန်လှပ်ထားခဲ့၍ မဖြစ်ချေ။ စိတ္တသုကြယ်ကား ပြည့်မျက်နှာဖုံးများစာရင်းတွင် ထိပ်ဆုံးမှ ပါဝင်နေသောကြောင့် ဖြစ်၏။

စိတ္တသုကြယ်၏ထင်ရှားခြင်းကား ဓနဂုဏ်ကြောင့် မဟုတ်၊ စာတတ်၊ ပေတတ်၊ စကားတတ်၊ ဗဟုသုတအရာ၌ နှံ့စပ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေ၏။

စိတ္တသုကြယ်သည် ပညာလည်းကြီး၏။ ပညာရှိသောအကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ နက်နဲသော အဘိဓမ္မာသဘော၊ ပရမတ်တရားများကိုလည်း အနှစ်ကျကျ သိထားသူဖြစ်၏။ အတွေးအခေါ်လည်း ဆန်းသစ်၏။ စကားပရိယာယ်လည်း ကြွယ်၏။ ဆန်းကြယ်သော စကားကို ဆိုတတ်သောအရာတွင် သူသာလျှင် အတော်ဆုံးဖြစ်သည့် “တေဒဂ်ဘူ”ကိုပင် ရရှိထားသူ ဖြစ်လေသည်။

၅၀၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အဘိဓမ္မာ သဘောတရားကို ရဟန်း သံဃာတော်များနှင့် ဆွေးနွေးဘက် ဖြစ်သောကြောင့် သံဃာ့လောက၌ထင်ရှားရုံမက သူ့အား သံဃာတော်များကပင် ချီးကျူးခြင်းပြုကြကုန်၏။

စိတ္တသုကြယ်၏ ညဉ့်တခုမှာ သူနှင့် ဝါဒချင်းတူသည် ဖြစ်စေ မတူသည်ဖြစ်စေ၊ ထင်ရှားကျော်ကြားသောပညာရှင်ထံ'ချဉ်းကပ် လျက် သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ ပညာရှိပီသစွာ ဆိုပြောလေ့ ရှိခြင်း ပင်တည်း။

သူနေထိုင်ရာ မစ္ဆိကာသဏ္ဍသို့ မည်သည့်အယူဝါဒ ရှိသမျှဆို အကျော်ဒေးယုပုဂ္ဂိုလ်တဦးဦး ရောက်ရှိလာသည် ကြားသော် စိတ္တသုကြယ်သည် ဦးဦးဖျားဖျား သွားရောက် တွေ့ဆုံကာ ပညာချင်း နှီးနှောလေ့ ရှိ၏။

အခါတပါးတွင် နာဠအမည်ရှိသော နိဂဏ္ဌတက္ကတန်းတဦး သည် နောက်ပါတပည့် တက္ကတန်းငါးရာ ခြံရံလျက် ထိုမစ္ဆိကာ သဏ္ဍသို့ ရောက်ရှိလာ၏။ ထို နိဂဏ္ဌတက္ကတန်းကား သာမည အညတရ ပုဂ္ဂိုလ်စားမျိုးမဟုတ်။ ဘုရားအမည်ကို ခံယူနေသူ ရောမ တက္ကတန်းအရှင်ကြီး ဖြစ်လေသည်။

ဘုရားဟုအခေါ်ခံနေသော နိဂဏ္ဌသည် စိတ္တသုကြယ်၏ အကြောင်းကို ကောင်းကောင်း ကြားဘူးနားဝ ရှိထားပြီး အကြောင်းသိပြီး ဖြစ်၏။ သိလျက်နှင့် ရောက်လာသည်ကို ထောက်သော် စိတ္တသုကြယ်လောက်ကို မမူလောက်ဟု ထင်၍ ရောက်လာခြင်းပေလောဟူ၍ တွေးထင်နိုင်စရာရှိ၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ နိဂဏ္ဌတက္ကတန်း မစ္ဆိကာသဏ္ဍသို့ရောက်လာ သည် ဟူသော သတင်းကို ကြားလျှင် စိတ္တသုကြယ်သည်

လျင်စွာပင် သွား၍ နိဂဏ္ဌနှင့် ထေ့ဆုံသည်။ မိတ်ဆက်စကား ပြောသည်။ နိဂဏ္ဌလည်း ဝမ်းမြောက်စွာပင် စိတ္တသုကြယ်နှင့် အလ္လာပထလ္လာပစကား ဆိုပြောသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ များစွာ နေထိုင်ရာ ဤမစ္ဆိကာသဏ္ဍသို့ နိဂဏ္ဌ ရောက်ရှိလာခြင်းမှာ စည်းရုံးရေးအတွက် ဖြစ်တန်လေရာသည်။ သူ၏ ပြောစကားများကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် စိတ္တသုကြယ် ကဲ့သို့သော ဗုဒ္ဓဝါဒီ ခေါင်းဆောင်တဦးအား သူဖက်သို့ ပါလာ အောင် မြှူဆွယ်လေသည့်အသွင် ထင်ဟပ်နေပေသည်။ စိတ္တ သုကြယ်အား ရှေးဦးစွာ ပညာစမ်းလိုက်သည့် သဘော၊ သို့မဟုတ် သူ၏ ခံယူချက် အတိမ်အနက်ကို ခန့်မှန်းလိုသည့် ဆန္ဒဖြင့် နိဂဏ္ဌ သည် ဤသို့ စကားတလုံး ပစ်သွင်း ကြည့်လိုက်၏။

“အို သုကြယ်၊ အတ္တိ အဝိဘက္ခော-အာရုံကို မတွေးတော ခြင်းသည် ရှိ၏။ အတ္တိအဝိဘရော=အာရုံ၌ မစူးစမ်းခြင်းသည် ရှိ၏။ အတ္တိသမာဓိ=တည်ကြည်ခြင်းသည်ရှိ၏ဟုရဟန်းဂေါတမက တွင်တွင် ဟောပြောနေပါပကောလား။ သူ့စကားကို သင်ယူ သလော” ဟူသော ဤပုစ္ဆာစကားဖြင့် စိတ္တသုကြယ်၏အာဘော်ကို အစ်ထုတ်ကြည့်လိုက်၏။ ထိုမေးခွန်းကို စိတ္တသုကြယ်က ပေါ့ပါး စွာပင်ဖြေ၏။

“အို အရှင်နိဂဏ္ဌ၊ ကျွန်ုပ်လာခဲ့ရခြင်းမှာ ရှင်ကြီးဂေါတမ၏ စကားကို ယုံကြည်သူ တယောက်အနေဖြင့် ရောက်လာခြင်း မဟုတ်ပါ။”

ဤအသံကို ကြားလတ်သော် နိဂဏ္ဌသည် များစွာနှစ်ထောင်း အားရခြင်း ဖြစ်သွား၏။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းကား “စိတ္တသုကြယ်သည်

၅၁၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ရှင်ဂေါတမ၏ ဝါဒါကို လက်ခံနေသူ မဟုတ်”ဟု အတွေ့ရောက်လေသောကြောင့် ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် နိဂဏ္ဌသည် ဝမ်းသာအားရစွာဖြင့် ခါးကိုကော့၍ လည်ကိုမော့လျက်မှ သူပရိသတ်အား အပေါ်စီးမှုကဲ့ရဲ့ကြည့်ပြီး လျှင် ဤသို့ ကြားကြားဝင့်ဝင့် ရင့်ကြေးလိုက်လေသတည်း။

“ဟရေ အချင်းရို့၊ အချင်းရို့၊ ဤသူအား သင်တို့ ကြည့်ကြကုန်၊ ရှုကြကုန်၊ မှတ်ထားကြကုန်။ နာမည်ကျော် စိတ္တသုကြယ်ဆိုသူကား ဤသူပင်တကား။ သူသည် ဥဇုကောလုရိုးလုဖြောင့်။ အသဠော-ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲခြင်း မရှိ။ အမာယာဝိ=မလှည့်စားတတ်။ အကြင်သူသည် ဝိတက်၊ဝိစာရ= ကြံတွေးမှု၊ စူးစမ်းမှုတို့ကို ချုပ်ငြိမ်းစေအပ် ကောင်းသည်ဟု ထင်လေအံ့။ ဝါ၊ တွေးခေါ်ကြံစည်ခြင်း သဘောလည်း မရှိ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်တုံသဘောလည်း မရှိဟု ဆိုလေငြားအံ့။ ထိုသူသည် လေကို ပိုက်ကုန်ဖြင့် ထောင်၍ ဖမ်းနေသူဟု ငါ ထင်၏။ အဟုန်ဖြင့် စီးဆင်းလာသော တောင်ကျချောင်းရေကို လက်ခုပ်ဖြင့် ဆီး၍ တားနေသူဟု ငါ မြင်၏။”

ဤသို့ လိုက်လိုက်လဲ့လဲ့ အားရပါးရ စိတ္တသုကြယ်၏ အကြောင်းကို သူ၏ တပည့်လက်သား တက္ကတုန်းများအား ချီးမွမ်းသတင်း သင်းပျံ့စေပြီးသည့် အဆုံးတွင် နိဂဏ္ဌသည် ဆွယ်လုံး ပိုးလုံးများကိုပါ သပ်ရိုက်၍ သွင်းလိုက်လေသည်။

သို့သော် စိတ္တသုကြယ်ကား ပါးနပ်လိမ္မာလှ၏။ ဤနိဂဏ္ဌကား ငါ့အပေါ်တွင် အထင်မှားနေပြီတကား။ ငါနှင့် ဗုဒ္ဓ၊ ဗုဒ္ဓနှင့် ငါအား ကင်းကွာအောင် ငါ့ကို ခွာနေချေ၏။ အမှားကို

အမှန်ရောက်အောင် ပြုပြင်ရန်တာဝန်မှာ ငါ့တာဝန် မဟုတ်ပါ လောဟု စဉ်းစားကာ ဤစကားကို ဆိုရလေ၏။

“အို အရှင်၊ အရှင်မည်သို့ထင်ပါသနည်း။ ဉာဏ်နှင့်သမာဓိ ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ ယင်းနှစ်မျိုးတွင် မည်သည်က ထူးမြတ်ပါ သနည်း”ဟု တုံ့ပြန်မေးလျှောက်ချက် ထွက်လာသော အခါ၌ ကား နိဂဏ္ဌသည် စိတ္တသုကြယ်အား စူးစိုက်စွာ ကြည့်လျက်မှ ဤသို့ အသံထွက်လာ၏။

“အို ဂဟပတိ၊ ယင်းကိုစွဲအတွက် ပြဿနာ ထွက်စရာပင် မရှိ။ သဒ္ဓါကား ယုံကြည်မှု သက်သက်မျှသာ။ ဉာဏ်သည်ကား အမှောင်ခွင်း၍ အသင်းရောက်၊ ထိုးဖောက်မြင်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် သဒ္ဓါထက် ဉာဏ်က ထူးမြတ်ပေသည်”ဟု ဖြေ၏။

စိတ္တသုကြယ် လိုချင်သည်မှာလည်း ဤအဖြေပင် ဖြစ်၏။ လိုချင်သောအဖြေကို နိဂဏ္ဌထံမှ ရရှိသောအခါ နိဂဏ္ဌအား အမှန်တရားဘက်သို့ မျက်နှာမူလာစေရန် ကြိုးစားလေတော့၏။ ထိုအချိန်တွင် စိတ္တသုကြယ်နှင့် နိဂဏ္ဌဘက္ကတုန်းတို့၏ ဖြစ်အင်ကို အားစမ်းပဲ့တခုအဖြစ် မြင်နိုင်၏။ စိတ္တသုကြယ်က ဆွဲသည်။ ငင်သည်။ နိဂဏ္ဌဘက္ကတုန်းက ရုန်းသည်။ တုန်းကန်သည်။

“အို အရှင်၊ အရှင်စဉ်းစားနိုင်ပါရန် ကျွန်ုပ်ဖြစ်ရပ်တခုကို ဆိုပါအံ့။ ငါ ကာမဂုဏ်နှင့် ကင်းလို၏။ အကုသိုလ်နှင့်ဝေးလို၏။ ချမ်းသာအတိ ပြည့်ဝသော ပထမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယ ဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်သို့ ကပ်ရောက်၍ နေလို၏။ ဤသို့ ကျွန်ုပ် တောင်တကာ နေလာခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ အို အရှင်၊ ဤသို့ ဉာဏ်ဖြင့် အမှန်တရားကို သိထားသူဖြစ်ပါလျက်၊ အမှန်တရားကို

၅၁၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မြင်ထားသူဖြစ်ပါလျက် အဘယ်ရဟန်း၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ထံသို့ ယုံကြည်သောအားဖြင့် ကျွန်ုပ်သွားတော့မည်နည်း။”

ဤသို့ စိတ္တသုကြယ်က ဆိုလိုက်သောအခါ နိဂဏ္ဌသည် ခေါင်းငိုက်စိုက် ကျသွားလေ၏။ သူ့အထင်နှင့်အမြင် ကွာဟချက် ကြောင့် အတန်ကြာအောင် သက်ပြင်းကြီး တချချနှင့် ဖြစ်နေ ပြီးမှ ဆတ်ကနဲ ခေါင်းထောင်လာပြီးလျှင် သူ၏ ဘက်တော်သား တပည့် တက္ကတန်းတို့အား စိတ္တသုကြယ်ကို လက်ညှိုး ထိုးကာ ထိုးကာနှင့် ဤသို့ဆိုပြန်လေပြီ။

“အို အရှင်ကောင်းတို့၊ ဤဒကာကြီး (စိတ္တသုကြယ်) ကို သင်တို့ကြည့်ထားကြကုန်။ စင်စစ်အားဖြင့် သူကား အနုဇ္ဈိကော = လူရိုး လူဖြောင့် မဟုတ်။ သဠော = ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲသူ ပေတကာ။ မာယာဝီ = လှည့်စားတတ်သူပေတည်း။ ယောကျ်ား တန်မဲ့ သို့စင်မျှ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ လှည့်စားတတ်သူကိုသင်တို့ မှတ်ထားကြကုန်လော့။”

နိဂဏ္ဌသည် ဒေါသအလျောက် စိတ်ပေါက်ပေါက်နှင့် စိတ္တ သုကြယ်အား တက္ကတန်းတို့အလယ်၌ ရှုတ်ရှုတ်ချချနှင့် ပုစိပုစိ ဆိုပြောသော်ငြားလည်း စိတ္တသုကြယ်ကား တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိ။ ပကတိ တည်ငြိမ်သော ဣန္ဒြေဖြင့် ဤသို့ တုံ့ပြန် ချေပခြင်း ပြုလေ၏။

“အို အရှင်၊ တထိုင်တည်းမှာပင် အရှင်၏ နှုတ်မြက် ထွက်ဆိုချက် စကားနှစ်မျိုးကိုကျွန်ုပ်သိရှိ မှတ်သားလိုက်ရပါ၏။ ပထမ-တပည့်တော်အား ရှိဖြောင့်သူ၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်း မရှိသူ၊ မလှည့်စားတတ်သူ ဟူ၍ အရှင် ဆိုခဲ့ပါသည်။ ဒုတိယ

တဖန် တပည့်တော်အား ကောက်ကျစ်သူ၊ စဉ်းလဲသူ၊ လှည့်စား
တတ်သူ ဟူ၍ ရှုတ်ချသောစကားကို အရှင်ဆိုပြန်ပါသည်။

“အို အရှင်၊ အရှင်၏ စကားကို အသို့ မှတ်ရမည်နည်း။
ပထမစကား မှန်ခဲ့သော် ဒုတိယ စကားသည် မှား၏။ ဒုတိယ
စကား မှန်ခဲ့သော် ပထမစကားမှား၏ဆိုလျှင် နိဂဏ္ဌသည်၎င်း၊
သူ၏ ပရိသတ်သည်၎င်း ပါးစပ်ဟောင်းလောင်းနှင့် စိတ္တသုကြယ်
အား မမှိတ်မသုန် ကြည့်လင့်နေကြကုန်၏။ စိတ္တသုကြယ်သည်
ဆက်၍ဆက်၍ နိဂဏ္ဌအား ဆိုလျှောက်နေ၏။

“အို အရှင်၊ သဟဓမ္မိကပညာ=ဆယ်ပါးဟူ၍ လာရှိပါ
သည်။ ယင်းဆယ်ပါး၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို အရှင်သိသော
အချိန်တွင် အကျွန်ုပ်ထံ အကြောင်း ပြန်ကြားပါ အရှင်။
သဟဓမ္မိကပညာ ဆယ်ပါးကား—

- ၁။ ကောပညာ၊ ကောဥဒ္ဒေသ၊ ကောဝေယျာကရဏ။
- ၂။ ဒွေပညာ၊ ဒွေဥဒ္ဒေသ၊ ဒွေဝေယျာကရဏာနိ။
- ၃။ တယောပညာ၊ တယောဥဒ္ဒေသ၊ တီဏိဝေယျာ ကရ
ဏာနိ။
- ၄။ စတ္တာရောပညာ၊ စတ္တာရောဥဒ္ဒေသ၊ စတ္တာရိဝေယျာ
ကရဏာနိ။
- ၅။ ပဉ္စပညာ၊ ပဉ္စဥဒ္ဒေသ၊ ပဉ္စဝေယျာကရဏာနိ။
- ၆။ ဆပညာ၊ ဆဥဒ္ဒေသ၊ ဆဝေယျာ ကရဏာနိ။
- ၇။ သတ္တပညာ၊ သတ္တဥဒ္ဒေသ၊ သတ္တဝေယျာကရဏာနိ။
- ၈။ အဋ္ဌပညာ၊ အဋ္ဌဥဒ္ဒေသ၊ အဋ္ဌဝေယျာကရဏာနိ။

၅၁၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

၉။ နဝပညာ၊ နဝဥဒ္ဓေသာ၊ နဝဝေယျာကရဏာနိ။

၁၀။ ဒသပညာ၊ ဒသဥဒ္ဓေသာ၊ ဒသဝေယျာကရဏာနိ။

“ဤဆယ်ပါးတို့ ဖြစ်ပါကုန်သည်။ ယင်းတို့၏ အနက်ကို သိသောအခါ အကျွန်ုပ်ထံ အကြောင်းကြားပါ” ဟူ၍ မေးလျှောက်ခဲ့ပြီးလျှင် စိတ္တသုကြယ်သည် နာဠပုတ္တ နိဂဏ္ဌ၏အပါးမှ ဖဲ့ခွာ၍ ပြန်ခဲ့လေ၏။

စိတ္တသုကြယ်၏ သဟဓမ္မိကပညာဆယ်မျိုးကား နာဠပုတ္တ နိဂဏ္ဌ၏ကတုန်းအတက်သာ မဟုတ် တော့ဘဲ သူခပ်သိမ်းတို့ အတက်ပါ ပြဿနာဖြစ်၍ ကျန်ရစ်ခဲ့လေပြီတည်း။

(သဠာယတနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ စိတ္တသံယုတ်၊ ၄၇၇၊ ဆဋ္ဌမ)

(၂၀)

အနတ္တပုစ္ဆိ

စကားပြောရာ၌လည်း ပဋိသန္ဓေညဉ်ပါပါသွားတတ်၏။ အချို့က ရယ်ရယ်မောမော၊ ခပ်ရှင်ရှင်ပြောတတ်သည်။ အချို့က ဘုကျကျ၊ ဘောက်ဆတ်ဆတ် ပြောတတ်သည်။ အချို့က ပုံတိုပတ်စကလေးများ ညှပ်၍ညှပ်၍ ပြောသည်။ အချို့က စကားကင်၍၊ အထပ်ကိုင်၍ ပြောတတ်သည်။ လူအမျိုးမျိုး ရှိသည်နှင့်အမျှ ဝါသနာမှာလည်း အမျိုးမျိုးရှိကြောင်း လူသမိုင်း အကြောင်းတွင် ထင်လျက် ရှိနေ၏။

ဗုဒ္ဓ လက်ထက်တော်က ပုဏ္ဏ : စာယောက်ရှိ၏။ အမည်မှာ အနတ္တပုစ္ဆိကဟု တွင်၏။ အကျိုးမဲ့စကားကိုသာ ပြောတတ်၊ ဆိုတတ်၊ မေးတတ်၊ မြန်းတတ်သောကြောင့် အနတ္တပုစ္ဆိကဟု အမည်တွင်နေခြင်းဖြစ်သည်။ လူချင်းဆုံမိလျှင် ဤသို့ အကျိုးမဲ့စကားများကို မေးမြန်းတတ်သည်မှာ သူ၏ ပဋိသန္ဓေ ညဉ်ပင် ဖြစ်လေသည်။ ထိုညဉ်ကြောင့် အများက သူ့ကို ချဉ်ကြသည်။ “အလကားလူကြီး၊ ဘုသမားကြီး” ဟူ၍ သူ့ကို အချို့က ဆိုကြ၊ ပြောကြ၊ ရေရွတ်ကြသော်လည်း သူကမူ အနည်းငယ်မျှ မဖြူ၊

၅၁၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဝါသနာကို မစွန့်လေဘဲ မတုန်မလှုပ် ကျောက်ထုရုပ်ပမာ ခံ၍သာ ခံနေတတ်သည်။

ပုဏ္ဏားသည် အကျိုးမဲ့စကားကို မေးမြန်းရာ၌ အဘယ်မျှ ဝါသနာအားကြီးနေသနည်းဆိုသော် မြတ်ဘုရားကိုပင် ချမ်းသာ မပေး။ သူ့ဝါသနာအတိုင်း မေးလား မြန်းလား ပြုလေ သတည်း။

အခါတပါးတွင် ထိုပုဏ္ဏားသည် ဘုရားသခင်နှင့် ဆုံမိလေ၏။ ထိုအခါ သူ့ဝါသနာအတိုင်း ဘုရားကို ဘာမေး ရမည်နည်းဟု တွေး၏။ သူ့အခဲဘွားမှ မေးခွန်းထုတ်စရာပေါ်လာ၏။ “ဘုရားများ သည် အကျိုးရှိရာရှိကြောင်း တရားကိုသာ ဟောတတ်သလော၊ သို့မဟုတ် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားကိုကော ဟောတတ် သေးသလော” ထို အကြောင်းကို ဘုရားအား ငါ မေးကြည့်ဦးမည်။ ဤသို့မေးကွက်ကိုရှာကြံ၍ ဘုရားထံ ချဉ်းကပ် ပြီး ဤသို့ မေးလေသတည်း။

ဗြဟ္မဏ။ ။ အရှင်ဘုရား၊ အရှင်တို့သည် အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ထွန်း ကြောင်း တရားကိုသာ သိကြကုန်သူများဟု ကျွန်ုပ် ထင်၏။ စီးပွားဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးကြောင်း အကျိုးမဲ့ တရားကိုမူ သိမည် မဟုတ်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်၏။ အသို့ ပါနည်းဟု မေး၏။

သူ၏မေးခွန်းများ ဆန်းနေသဖြင့် မြတ်ဗုဒ္ဓသည် မေးလှာသူ ဗြဟ္မဏအား တချက်မျှ လှည့်ကြည့်တော်မူပြီးမှ ရုတ်ချင်းပင် ဖြေလိုက်၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။အချင်း ပြဟ္မဏ၊ အဘယ်ရွယ်စူးချက်ဖြင့် သင်မေးဘိသနည်း။ ငါကား အကျိုးရှိကြောင်းတရား အတ္ထကိလည်း သိ၏။ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးကြောင်း အနတ္ထကိလည်း သိပေ၏။

ပြဟ္မဏ။ ။အို ဗုဒ္ဓ၊ သို့ဖြစ်ဘိသော် အကျွန်ုပ်အား အကျိုးဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးကြောင်း အနတ္တတရားကို ဟောကြားတော် မူပါလော့ဟု ပုဏ္ဏားသည် ကတ်သီးကပ်သပ် လျှောက်လေ၏။ဗုဒ္ဓလည်း သူ၏ လျှောက်ချက်ကို လက်ခံကာ ပုဏ္ဏား၏ဆန္ဒအတိုင်း ဖြေတော်မူလိုက်၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။အချင်း ပြဟ္မဏ၊ ဤကား ကြံကြီးစည်ရာ မေးတတ်သော သင့်အတွက် အဖြေတည်း။ အနတ္ထ=ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်း အကျိုးမဲ့တရားကား—

- ၁။ အိပ်သောအခါ နေမြင့်မှအိပ်ရာက ထခြင်း။
- ၂။ ပျင်းရိခြင်း။
- ၃။ ကြမ်းကြုတ်ခြင်း။
- ၄။ သောက်စားမှူးယဇ်ခြင်း။
- ၅။ တယောက်ထဲ ခရီးသွားခြင်း။
- ၆။ သူမယားအိမ်သို့ သွားလာ ဝင်ထွက်ခြင်း။

အချင်းပြဟ္မဏ၊ ဤသည်တို့ကို သင်မှီဝဲလော့။ သင့်အား မုချ ပျက်စီးခြင်းဖြင့် အကျိုးမဲ့သည် ဖြစ်လတံ့။

အဘယ်ကြောင့်မသိ၊ပြဟ္မဏသည် ထိုအဖြေကိုအလွန်နှစ်ခြိုက်သွားလေသည်။ သာဓုခေါ်၍ မဆုံးနိုင်အောင် ဖြစ်သွား၏။

၅၁၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဗြဟ္မဏ။ ။ သာဓု၊ သာဓု၊ ဂဏာစရိယ၊ ဂဏာဇဇ္ဇ၊ ဂဏပါမောက္ခ
ကြီး ဖြစ်တော်မူသော် အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား၊
အရှင်ဘုရားတို့သည် အတ္ထ၊ အနတ္ထ = အကျိုး ရှိ၊
အကျိုးမဲ့ကို ခွဲခွဲခြားခြား သိတော် မူတတ်ပါပေ
ကုန်သည်။ ဤအဖြေကို အကျွန်ုပ် အလွန်နှစ်ထောင်း
အားရ ရှိလှပါသည်ဟု ချီးကျူး၍ မပြီးနိုင်အောင်
ဖြစ်နေ၏။

ထိုနောက် ဗုဒ္ဓသည် ဗြဟ္မဏ၏ စိတ်နေ သဘောထားကို
ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ပုဏ္ဏားအား အလုပ်အကိုင်ကို မေးတော်မူ၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အချင်း ဗြဟ္မဏ၊ မည်သည့်အလုပ်ဖြင့် သင် အသက်
မွေးသနည်း။

ဗြဟ္မဏ။ ။ လောင်းကစားခြင်း အမှုဖြင့် အသက်မွေးပါသည်
အရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ သြ၊ ကစားသမားကြီးပေ။ ဆိုစမ်းလော့၊ ကစား
ရာမှာ ရှုံးသလော၊ မြတ်သလော။

ဗြဟ္မဏ။ ။ ကစားသမားတို့မတို့သည် ရှုံးသည့်အခါ ရှုံး၍ မြတ်
သည့်အခါလည်း မြတ်ပါသည်။ အတိအကျပြောရန်
မလွယ်လှပါအရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အချင်းဗြဟ္မဏ၊ ကစားရာတွင် နိုင်သည်ပင် ထား
တော့၊ ထို နိုင်ခြင်းမျိုးကား ပြောပလောက်သော
နိုင်ခြင်းမျိုး မဟုတ်၍ ချီးမွမ်းဘွယ် မရှိ။ မြတ်သော
နိုင်ခြင်းဟု မဆိုအပ်။ ဗြဟ္မဏ၊ မြတ်၍ ချီးမွမ်း

အပ်သော အောင်နိုင်ခြင်းမျိုးကို သင် အလိုရှိပါလော့။

ပြဟူဏ။ ။ မှန်လှပါကြောင်း။ အမြတ်များများ ရမှုကိုသာ အကျွန်ုပ် အလိုရှိပါသည် အရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အချင်းပြဟူဏ၊ အောင်ပွဲလှလှ ရလိုဘိမူကား နာယူလော့။ အကြင်သူသည် ကိလေသာ တည်းဟူသော အောင်ခြင်းဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုအောင်မြင်သည် ဖြစ်အံ့။ ထိုသူ၏အောင်မြင်ခြင်းကို မြတ်သော အောင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။ အောင်နိုင်ခဲ့လှစွာသော အောင်ပွဲကြီးကို အောင်မြင်သူ မည်၏။ ထိုအောင်ပွဲကြီးကို ကျဆုံးသွားအောင် (လက်လွတ်ဖြစ်သွားအောင်) မည်သူမျှ မပြုနိုင်တော့ချေ။

အချင်းပြဟူဏ၊ အတ္တိဟဝေဇိတံသေယျော= ကိုယ်တွင်း ကိလေသာကို အောင်ခြင်းသည် စင်စစ် မြတ်၏။ ယာစာယံ ဣဘရာပဇာ= ဤအောင်မြင်ခြင်း မှတပါး၊ အခြားတပါးသူအား အောင်ခြင်းသည် မမြတ်။ မြတ်သောအောင်ခြင်းဟု မဆိုအပ်။ နိစ္စံသည တစာရိနော= အမြဲစောင့်စည်းသော အကျင့်ရှိသော၊ အတ္တဒန္တဿပေါသဿ= မိမိကိုယ်ကို ယဉ်ပါးအောင် ဆုံးမပြီးသူအား၊ နေဝဒေဝေါဝါ= ရှုံးသွားအောင် နတ်လည်းမတတ်နိုင်။ နဂန္ဓဗျော= ဂန္ဓဗျုနတ်လည်း မတတ်နိုင်။ မာရောသဟဗြဟ္မာနာ= မာရ်နတ်နှင့်တကွ ဗြဟ္မာမင်းကြီးတို့ သော်မှလည်း မတတ်နိုင်ကုန်' ဟု

၅၂၀ ဝ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မရှုံးနိုင်သောအောင်ခြင်းတရားကို ဟောကြားတော်
မူ၏။

ဗြဟ္မဏသည် အနတ္တပုစ္ဆာ=အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးကြောင်းကို
မေးခဲ့၏။ ယင်း၏မေးခွန်းကို အကြောင်းပြု၍ ချီးမွမ်းအပ်၊
မြတ်သောအောင်ခြင်းတရားသည် ဗုဒ္ဓထံတော်မှ ဆုလာဘ်အဖြစ်
အမြတ်ထွက်လာသဖြင့် စပ်စပ်စုစု မေးမြန်းတတ်သော အနတ္တ
ပုစ္ဆာပုဏ္ဏားကိုပင် ကျေးဇူးတင်ဘွယ် ဖြစ်လာသတည်း။

(ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ဒု၊ သဟယဝဂ္ဂ၊ အနတ္တပုစ္ဆာ
ဗြဟ္မဏဝတ္ထု၊ ၁၁၂၊ ဇမ္ဗူမိတ်ဆေမ္မ)

(၂၁)

ဗုဒ္ဓ၏ ပညတ်တော်ဇာတ် ၆ မျိုး

မိမိကိုယ်ကိုဘုရားဟုသမုတ်လျက် “ဘုရား” အခေါ်ခံနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့တွင် ပုရဏကဿပသည် အတော် နာမည်ကြီး၏။ သူ့ဂိုဏ်းဂဏ၊ သူ့အဖွဲ့အစည်း၊ သူ့ဘက်တော်သား တပည့်များ ခြံရံလျက် အရပ်ထက်ဝန်းကျင်တို့သို့ လှည့်လည်ကာ သူ၏ဝါဒ ထွန်းကားရေးအတွက် စည်းရုံးလျက်ရှိနေသူဖြစ်၏။

ပုရဏကဿပသည် အတုလံ အတုမရှိသော ဘုရားအဖြစ်ကို ခံယူလို၏။ ထို့ကြောင့် သူနှင့် ခေတ်ပြိုင် ပေ၍ ထွန်းလျက် ရှိနေ ကုန်သော မက္ခလိဂေါသာလဘုရား၊ အဇိတကေသကမ္မလဘုရား စသော ခေတ်ပြိုင်ဘုရားကြီးများနှင့်မတူ တမူထူးခြားသာလွန် သော ဝိသေသဗုဒ္ဓဘုရားဖြစ်တော်မူရန် အလို့ငှာ ပညတ်တော် ခြောက်ပါးကို ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်၍ ပညတ်လိုက်လေသည်။

ပုရဏကဿပ၏ ယင်းပညတ်တော်ခြောက်ပါးသည် ကျင့်စဉ် တရား၊ ဝါ၊ ကျင့်စရာပြဋ္ဌာန်းချက်မျိုး မဟုတ်သော်ငြားလည်း လှိုင်းပွက်သည့်နှယ် အတော်ကလေး ဂယက်ထလာသည်။ ပညတ် တော်ကြီး ခြောက်မျိုးကိုပင် ပညတ်တော်မူနိုင်သော ဘုရားဟူ၍

၅၂၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သူ၏ပရိသတ်များက သူ့အား ကင်ပွန်းတပ်လိုက်ကြ ကုန်သည်။
ချီးအံ့ မဆုံးနိုင်အောင် အမှန်းတင်ကြ ကုန်သည်။ ယင်းသို့
လက်အောက်ငယ်သားများ၏ ဝါဒအဖြန့် ကောင်းမှုကြောင့်
ထိုသဘင်းသည်အရပ်ထက်ဝန်းကျင်တို့သို့ တောမီးပမာကူးစက်၍
ပြန့်ပွားသွားလေသတည်း။

ထိုအချိန်တွင် အစိန္တေယျဂေါတမရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည်
ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ရောက်ရှိနေပြီး ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သီတင်းသုံး
လျက် ရှိတော်မူနေ၏။ ပူရာဏကဿပ၏ သတင်းသည် လူတို့မှ
တဆင့်ပွားကာ အရှင်အာနန္ဒာ၏နားသို့ ပေါက်ကြားလာ၏။
ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာသည် ဘုရားသခင်၏ရှေ့တော်သို့ ဝင်၍
ထိုသတင်းကို ပို့လေ၏။ ဤသို့လျှောက်လေ၏။

အာနန္ဒာ။ ။ဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ပူရာဏ
ကဿပသည် ပညတ်တော်ခြောက်ပါးကို ပညတ်
လျက်ရှိကြောင်း ကြားရပါသည်။

ဗုဒ္ဓ။ ။အဘယ်သို့ ပညတ်သတဲနည်း အာနန္ဒာ။

အာနန္ဒာ။ ။၁။ ဆိတ်သတ်သမား၊ ဝက်သတ်သမား၊ သား
သတ်သမား၊ ငှက်ခတ်မုဆိုး၊ တောလိုက်မုဆိုး၊ တံငါ
သည်များ အပါအဝင် အလုပ်ကြမ်းနှင့်အသက်မေး
ကြသူဟူသမျှကို လှမဲ့ဇာတ်၊ ဝါ၊ အသားမဲမျိုး
ဟူ၍၎င်း၊ ၂။ သာသနာ့ဆူးငြောင့်သဖွယ်ဖြစ်သော
ရဟန်းများနှင့် အခြားကမ္မဝါဒီ၊ ကြိယဝါဒီအယူ
ရှိသူမှန်သမျှကို အညိုဇာတ်၊ ဝါ၊ အသားညိုမျိုး
ဟူ၍၎င်း၊ ၃။ အဝတ်တခုတည်းကို ဝတ်သော
နိဂဏ္ဌာဘက္ကတန်းကို အနီဇာတ်၊ ဝါ၊ အသားနီမျိုး

ဟူ၍၎င်း၊ ၄။ အစေလကတက္ကတုန်းများ၏ တပည့်
အဝတ်ဖြူဝတ်သူတို့ကို အဝါဇာတ်၊ ဝါ၊ လူဝါမျိုး
ဟူ၍၎င်း၊ ၅။ အာဇီဝကတက္ကတုန်းနှင့်တက္ကတုန်းမ
များကို အဖြူဇာတ်၊ ဝါ၊ လူဖြူမျိုး ဟူ၍၎င်း၊
၆။ နန္ဒ၊ ဝတ္ထ၊ ကိသ၊ သံကိစ္စနှင့် မက္ခလိဂေါသာ
လတို့ကို ဆုတ်ဆုတ်ဖြူဇာတ်၊ ဝါ၊ ဆုတ်ဆုတ်ဖြူ
လူမျိုး ဟူ၍၎င်း၊ ဤသို့ ပညတ် ခြောက်မျိုးကို
ပညတ်နေပါသည်တဲ့ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အာနန္ဒာ၊ အသိနည်း။ ပုရဏကထာပဒေသနာ ဤ
အမျိုးဇာတ်ခြောက်မျိုးကို ပညတ်ရန် တလောက
လုံးက ခွင့်ပြုပါသလော။

အာနန္ဒာ။ ။ ခွင့်မပြုပါ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အာနန္ဒာ၊ သင့်အား ငါ ဥပမာပြုအံ့။ ဆင်းရဲသူ၊
ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မရှိသူ၊ မကြွယ်ဝသူ ယောက်ျား
တယောက်သည် ရှိလေရာ၏။ ထို ဆင်းရဲသားအား
“အမောင်ယောက်ျား၊ သင်သည် ဤအမဲသားကို
လည်းစား၊ ထိုက်သင့်သော အဖိုးကိုလည်းပေး”
ဟု ထိုသူ အလိုမရှိပါဘဲလျက် အမဲသားတုံကြီးကို
အတင်းထိုး၍ ပေးလေဘိသကဲ့သို့၊ ဤပုံနှင့်အလား
ဗုဒ္ဓသာသနာလျှင် ပုရဏကထာပဒေသနာ သမဏဗြဟ္မဏ
တို့၏ ဝန်ခံ ခွင့်ပြုချက် မရပါဘဲလျက် ဤဇာတ်
ခြောက်မျိုးတို့ကို ခေတ်အကြောင်းကို နားမလည်
သူ ပညတ်သကဲ့သို့ မိုက်မဲစွာ ပညတ်ဘိချေ၏။

အာနန္ဒာ၊ အမျိုးဇာတ် ခြောက်မျိုး တို့ကို
ငါ ပညတ်အံ့။ ယင်းခြောက်မျိုးကို သင် နာလော့။
ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့။ သင့်အား ငါ ဆို
ပေအံ့။

အာနန္ဒာ။ ။ ကောင်းလှပါပြီ အရှင်ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အာနန္ဒာ၊ ငါ ပညတ်မည့် အမျိုးဇာတ် ခြောက်မျိုး
ကား—

- ၁။ မဲလျက်မဲသောဇာတ် တမျိုး၊
 - ၂။ မဲလျက်ဖြူသောဇာတ် တမျိုး၊
 - ၃။ မဲလျက် မမဲ၊ မဖြူသောဇာတ် တမျိုး၊
 - ၄။ ဖြူလျက် မဲသောဇာတ် တမျိုး၊
 - ၅။ ဖြူလျက် ဖြူသောဇာတ် တမျိုး၊
 - ၆။ ဖြူလျက် မဖြူ၊ မမဲသောဇာတ် တမျိုး၊
- ဤသို့ အမျိုးဇာတ်ခြောက်မျိုးကို ငါ ပညတ်
တော်မူ၏။

၁။ အာနန္ဒာ၊ မဲလျက် မဲသောဇာတ်ကို ဤသို့
မှတ်လေလော့။ အာနန္ဒာ၊ အချို့သော သူသည်
နိမ့်သော အမျိုး၌ ဖြစ်သည်။ ဒွန်းစဏ္ဍားမျိုး၊ တံငါ
မုဆိုးမျိုး၊ နှီးထိုးသမားမျိုး၊ ရထားမောင်းသမား
မျိုး၊ မိလ္လာကျုံးသမားမျိုး၊ ဖားရမဲ့သောက်ရမဲ့
ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ အသက်မွေးရသော အမျိုး၌ ဖြစ်ရ
၏။ ထိုသူသည် အဆင်းမလှ။ ရှုချင်ဘွယ် မရှိ။

ပုက္က၏။ အနာရောဂါထူ၏။ မျက်စိကန်း၊ သို့မဟုတ် ခါးကုန်း၊ သို့မဟုတ် ခြေခွင်သူလည်း ဖြစ်၏။ စားစရာ ထမင်း မရှိ။ သောက်စရာ အဖျော်မရှိ။ ဝတ်စရာအဝတ်မရှိ။ စီးစရာ ယာဉ်မရှိ။ လိမ်းစရာ အမွှေးနံ့သာပျောင်းမရှိ။ အိပ်စရာ နေရာမရှိ။ ထွန်းစရာမီး မရှိ။

ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့်၊ နှုတ်ဖြင့်၊ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ထိုသူသေလွန်သောအခါ ငရဲ၌ ဖြစ်ရ၏။ အာနန္ဒာ၊ ဤအမျိုးကို မဲလျက် မဲသောဇာတ်ဟု ငါပညတ်၏။

၂။ အာနန္ဒာ၊မဲလျက် ဖြူသော ဇာတ်ကို ဤသို့ မှတ်လော့။ အချိုသော သူသည် အမျိုးအားဖြင့် ကား နိမ့်၏။ ဆင်းရဲ၏။ သို့သော်ကိုယ်အားဖြင့်၎င်း၊ နှုတ်အားဖြင့်၎င်း၊ စိတ်အားဖြင့်၎င်း ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်လေသည်။ ထိုသူ ကွယ်လွန်လေသော အခါ နတ်ရွာ သုဂတိသို့ လားရ၏။ အာနန္ဒာ၊ ဤအမျိုး ဇာတ်ကို မဲလျက် ဖြူသော ဇာတ်ဟု ငါ ပညတ်၏။

၃။ အာနန္ဒာ၊ မဲလျက်မမဲ၊ မဖြူသော ဇာတ်ကို ဤသို့ မှတ်လေလော့။ အာနန္ဒာ၊ အချိုသောသူသည် အမျိုးအားဖြင့်ကား နိမ့်ကျ၏။ ဆင်းရဲမဲ့ဒေတလှ၏။ သို့သော် ထိုသူသည် ဆံ၊ မှတ်ဆိတ်ကို ပယ်၊ သစ်ခေါက်ဆိုး အဝတ်ကိုဝတ်၍ ရဟန်းပြု၏။ ထိုသူ ရဟန်းဖြစ်လတ်သော် စိတ်ညစ်ညူးကြောင်း၊ ပညာ၏

၅၂၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အားနည်းခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော နိဝရဏတရား
ငါးပါးတို့ကို ပယ်၏။ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့၌
စိတ်ကို ကောင်းစွာ တည်စေ၏။ ဗောဇ္ဈင်(၇)ပါး
တို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ ပွားများလျက် မဲသည်လည်း
မဟုတ်၊ ဖြူသည်လည်း မဟုတ်သော (မမဲ၊ မဖြူ)
နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရ၏။ အာနန္ဒာ၊ ဤသို့သော ဇာတ်
မျိုးကို မဲလျက်မမဲ မဖြူသောဇာတ်ဟု ငါပညတ်
တော်မူ၏။

၄။ အာနန္ဒာ၊ ဖြူလျက်မဲသောဇာတ်ကို ဤသို့
မှတ်လော့။ အာနန္ဒာ၊ အချို့သောသူသည် မြင့်မြတ်
လှသော အမျိုး၌ ဖြစ်၏။ မင်းမျိုး၊ ဗြဟ္မဏမျိုး၊
သူကြွယ်မျိုး၊ သူဌေးမျိုး၌ ဖြစ်၏။ ထိုသူသည်
အဆင်းလှ၏။ ရှုချင်ဘွယ် ရှိ၏။ စားစရာ ထမင်း
အသင့်၊ သောက်စရာ အဖျော် အသင့်၊ ဝတ်စရာ
အဝတ်၊ စီးစရာယာဉ်၊ လိမ်းကျံစရာနံ့သာ၊ အိပ်စရာ
နေရာ၊ ထွန်းညှိစရာမီး အသင့်၊ အားလုံး အသင့်
ဖြစ်၏။ သို့သော် ထိုသူသည် ဒုစရိုက် သုံးမျိုးစလုံးကို
ပြုကျင့်၏။ ထိုသူကွယ်လွန်သောအခါ အပါယ်သို့
လားရ၏။ အာနန္ဒာ၊ ဤသို့သော ဇာတ်မျိုးကို
ဖြူလျက်မဲသောဇာတ်ဟု ငါ ပညတ်၏။

၅။ အာနန္ဒာ၊ ဖြူလျက်ဖြူသောဇာတ်ကို ဤသို့
မှတ်လော့။ အာနန္ဒာ၊ အချို့သော သူသည် မြတ်
သော အမျိုး၌ဖြစ်၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ကြွယ်ဝချမ်းသာ
၏။ ထိုသူသည် ကိုယ်ဖြင့်လည်း ဒုစရိုက်မှုကို မပြု။

နှုတ်ဖြင့်၎င်း၊ စိတ်ဖြင့်၎င်း ဒုစရိုက်မှုကို သူ မပြု။
ထိုသူ ကွယ်လွန်သော အခါ နတ်ရွာ သုဂတိသို့
လားရ၏။ အာနန္ဒာ၊ ဤသို့သော ဇာတ်မျိုးကို
ဖြူလျက်ဖြူသောဇာတ်ဟု ငါ ပညတ်၏။

၆။ အာနန္ဒာ၊ ဖြူလျက် မမဲ၊ မဖြူသောဇာတ်ကို
ဤသို့ မှတ်လော့။ အာနန္ဒာ၊ အချို့သော သူသည်
မြတ်သောမင်းမျိုး၊ ဗြဟ္မဏမျိုး၊ သူဌေး သူကြွယ်
မျိုး၌ ဖြစ်၏။ အဆင်းလှ၏။ ရှုချင်ဘွယ် ရှိ၏။
ထိုသူသည် ဝတ်ကြောင်ကိုပယ်၍ သင်္ကန်း ဆီးကာ
ရဟန်းပြု၏။ ရဟန်းဖြစ်လတ်သော် နိဝရဏငါးပါး
ကိုပယ်။ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး၌ စိတ်ကိုထား၊
ဗောဇ္ဈင်(၇)ပါးကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပွားများ
ပြီးလျှင် မဲသည်လည်းမဟုတ် ဖြူသည်လည်း မဟုတ်၊
(မမဲ-မဖြူ)သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ရ၏။ အာနန္ဒာ၊
ဤသို့သော ဇာတ်မျိုးကို ဖြူလျက် မမဲ မဖြူသော
ဇာတ်ဟု ငါ ပညတ်၏ဟု မိန့်တော်မူသတည်း။

(ဆက္ကနိပါတ်၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊
ဆဋ္ဌဘိဇာတိသုတ်၊ ၃၃၆၊ ဆဋ္ဌမူ)

၅၂၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၂၂)

ဒု၊ သ၊ န၊ သော

နာမည်ကျော် ဇာတ်မင်းသား အလင်္ကာကျော်စွာ ရှေ့မန်း တင်မောင်သည် ဒု၊ သ၊ န၊ သော သီချင်းကို သီဆိုလေ့ ရှိ၏။ ထိုသီချင်းမှာ “ဒု၊ သ၊ န၊ သော။ ဒု၊ သ၊ န၊ သော၊ တကြော်ကြော်၊ ရှေ့မန်းတင်မောင် ဆင်ခြင်ပါ၏နော်” စသည်ဖြစ်၏။ သူတပါး၏ သားမယားအား ပြစ်မှား ကျူးလွန်သူတို့ အပါယ်ငရဲ၌ ကျခံ နေရကြောင်းကို ဖွဲ့ဆိုကာ ပရဒါရကံကို ကျူးလွန် နေသူတို့ ရုပ်တန်းက ရုပ်ကြွရန် သတိပေးသော အပြုသဘော သရုပ်ဖော် တေး ဖြစ်လေသည်။

ဒု၊ သ၊ န၊ သောသည် ဇာတ်ကွက်၊ ဇာတ်အိမ်နှင့်တခမ်းတနား ထွက်ပေါ်လာသော ငတ္ထု ဖြစ်၏။ ထိုငတ္ထုကို ဖော်သော ကောသလဘုရင်ကို ချစ်လှုပ်၍ မဖြစ်ချေ။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ကောသလဘုရင်သည် ထိုသည့် ဒု၊ သ၊ န၊ သော ဇာတ် လမ်း၌ ပထမဘန်း ဇာတ်ဆောင် တဦးအဖြစ် ပါဝင်နေသော ကြောင့် ဖြစ်၏။ ကောသလ ဘုရင်ကြောင့် ဤဇာတ်လမ်း ပွင့်ထွက်လာခြင်း ဖြစ်ရာ ကောသလ မပါချေက တိုင်မပါဘဲ အိမ်ဆောက်သည်နှင့်သာ တူနေပေမည်။

မှန်၏။ အချိန်မှာ ညသန်းခေါင်ယံ ဖြစ်၏။ အဆောင်တော် တခုလုံးမှာ စိန်ကြောင်နီလာရတနာရောင်တို့ဖြင့် ပြုံးပြုံးပြက်ပြက် တခဲနက် တောက်ပြောင်နေ၏။ သို့သော် ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်လျက် အရောင် ညစ်ထပ်ထပ်၊ မျက်ထားတော် ညိုညိုနှင့် အလိုမကျ သက်ပြင်းကြီးများ တချချနှင့် ဖြစ်နေသူကား ပြည်ကြီးသခင် ကောသလဘုရင် ဖြစ်လေသည်။

ကောသလဘုရင်သည် စက်တော်ခေါ် မပျော်လေတိုင်း သလွန်တော်ထက်တွင် သက်ပြင်းချကာ ချကာနှင့် ရှိနေလျက်က သူ့သက်တော်စောင့် ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်မှူးကို၎င်း၊ ဗိုလ်မှူး၏ ချစ်ဇနီးကို၎င်း သူ့စိတ်ထဲဝယ် တရစ်ဝဲမြင်ယောင်လျက် ရှိနေ သည်။

အဘယ့်ကြောင့်ပါနည်း။ ကောသလမင်းသည် နက္ခတ်ပွဲ သဘင်၌ အလွန်ချော၊ အလွန်လှသော တောတွင်းသူ တဦးကို တွေ့မြင်ခဲ့ရာက ပြင်းထန်စွာစွဲလမ်းခြင်း ဖြစ်လာသည့်အလျောက် လင် ရှိ၊ မရှိကို ရှေးဦးစွာ စူးစမ်းစေသည်။ ထိုအမျိုးသမီးမှာ ကာမပိုင် လင်ယောက်ျားရှိကြောင်း သိရသောအခါ သူ့ လင် ယောက်ျား တောတွင်းသားအား ရှေ့တော်ခေါ်၍ သက်တော် စောင့် ဓာတ်ထူးနှင်းကာ ထိုတောရွာကချောကလျာအား သူ့အပါး တွင် ခစားစေသည်။

ကောသလသည် ထိုချောကလျာအား ကြာလေ စွဲလမ်းလေ ဖြစ်လာသောအခါ မင်းတို့ပရိယာယ်ဖြင့် သိမ်းပိုက်ရန် ကြံရွယ်လေ တော့သည်။ ထိုအကြံကား သူ့လင် ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်မှူးအား ကိစ္စာခုဖြင့် အဝေးသို့ စေလွှတ်လိုက်ရုံမက နေချင်းပြန်အချိန်မီ ပြန်မခရောက်က ကွပ်မျက်ခြင်း ခံရမည်ဟူ၍ သတိပေးလိုက်သည်။

၅၃၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကိုယ်ရံတော်ပိုလ်မှူးမှာ မယားကို စိတ်မချရသော်လည်း မင်း၏ အာဏာ မလွန်သာသဖြင့် ထွက်ခွာ သွားရ ရှာလေရာ ဇနီး ဖြစ်သူမှာ မျက်ရည် စက်လက်နှင့် ကျန်ရစ်ခဲ့ရ၏။

ကောသလသည် ထိုညအဖို့ စက်မပျော်နိုင်အောင် ဖြစ်နေခြင်းမှာ ရာဂသောင်းကျန်း၊ တောရွာက ချောကလျာကို စွဲလမ်းမှုများကြောင့်ဖြစ်၏။ “ချစ်ရမှတ်ဒဏ်ဟာ ခံပြင်း လှပါကလား။ ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် သူမယားကို လိုချင်လျှင် သူလင်ကို လှံနှင့်ထိုး၊ ဆိုရိုးစကားလဲ အရှိသားမို့ မနက်ဖြန် နံနက်အရုဏ်တော်ကျင်းလို့ နေမင်ကြီး ထွက်ပေါ်လာချိန်မှာ သင်းကလေးကို ကြိုက်ချင်ကြိုက်၊ မကြိုက်ချင်ကြိုက် ဇုတ်အတင်းပင် ငါသိမ်းပိုက်တော်မူမည်။ မြန်မြန် မိုးလင်းပစေ” ဟူသော စိတ်ကူးဖြင့် သလွန်ထက်တွင် လူးကာလွန်ကာနှင့် ကြည်နူးလျက် ရှိနေခိုက် မိုးကြိုးပစ်ချလိုက်သည့်အလား “ဒု၊သ၊န၊သော ဒု၊သ၊န၊သော” ဟု တကြော်မကြော် အော်လိုက်သော သံပြာဆိုးကြီးများကို ကြားရသောကြောင့် နားနှစ်ဖက်ကို ပိတ်လိုက်ပြီး ကောသလမင်းမှာ အဆောင်တွင်းဝယ် ကြက်သီး မွေးညှင်း တဖျင်းဖျင်းထ၊ ဆောက်တည်ရာ မရအောင် တုန်လှုပ်ချောက်ချား သွားလေ၏။

ဘုရား-ဘုရား။ ငါ့အတွက်လား။ မိဖုရား အတွက်လား။ နိုင်ငံတော် အတွက်လေလား။ နိမိတ်ဆိုးကဖြင့် မိုးကြိုးပစ်သည့် နှယ် ပြနေပါပကောလား။

ကောသလမင်းသည် ချက်ချင်းပင် ပုရောဟိတ်ကို ခေါ်၍ အကျိုးအကြောင်းကို ပြောပြတိုင်ပင်လေသောအခါ ပုရောဟိတ် ပုဏ္ဏားက အကြံပေးလေသည်ကား ဆင်၊မြင်း၊ နွားလား၊ နို့စား

နှားမကြက်၊ ဝက်၊ ဆိတ်၊ လှိုင်ပျို၊ သမီးပျိုများကို တရာစီ၊ တရာစီဖြင့် ယဇ်ပူဇော်ခြင်း ပြုရမည်ဆိုသော အတိုင်း နံနက်မိုးသောက် လတ်သော် ပြုလုပ်ထားသော ယဇ်ပူဇော်ပွဲ အစီအစဉ်များကြောင့် အုန်းအုန်းကြက်ကြက် နန်းတော် ထက်ဝန်းကျင်၌ ငိုသက ငို၊ အော်သက အော် ကမ္ဘာပျက်သကဲ့သို့ ရှိလေသတည်း။

နန်းတော် ပင့်ထွက်သွားလေတော့မတတ် ထို ဆူဆူညီညီ၊ ငိုကြွေးသံများကို ကြား၍ အူယားဖားယားနှင့် ကောသလ မင်းထံ ပြေးလာသူကား မိဖုရားကြီး မလ္လိကာဒေဝီ ဖြစ်လေသည်။ “ဟင် မောင်တော်ဘုရားမှာလဲ မျက်နှာတော်ညိုလို့။ ဟိုမှာလဲ လူတွေ တရုံးရုံး၊ ငိုမဆုံး ဖြစ်နေကြပါကလား။ ဘာကြောင့် များပါလဲ မောင်တော်” ဟု မေးမြန်းပြီးနောက် အကြောင်းစုံကို သိရလေသော အခါ “ဖြစ်ရလေ မောင်တော်ဘုရားရယ်၊ ဗုဒ္ဓ မြတ် ဘုရား ကိုယ်တော်ကြီး ရှိပါလျက်သားနဲ့ ဒီပုဏ္ဏားကိုမှ မေးရလေ သလား။ လာ မောင်တော်၊ မြတ်ဘုရားထံ သွားရောက်ပြီး လျှောက် ကြရအောင်” ဟု မလ္လိကာမိဖုရားက ကောသလမင်း အား ဘုရားသခင်ထံတော်သို့ ခေါ် သွားပြီး အကျိုးအကြောင်းကို မလ္လိကာ မိဖုရားက ဘုရားသခင်အား လျှောက်ထားချက် အရ မြတ်စွာ ဗုဒ္ဓက ကောသလမင်းအား မေးတော်မူလေသည်ကား—

ဗုဒ္ဓ။ ။ ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ မလ္လိကာ လျှောက်ထားသည့် အတိုင်းမှန်၏လော။

ကောသလ။ ။ မှန်ပါသည် ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ဒကာတော်၊ မည်သည့်အသံများကို သင် ကြားဘိ သနည်း။

၅၃၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကောသလ။ ။ဒု၊သ၊န၊ သော ဟူသောအသံကို ကြားပါသည် ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ ယင်းအတွက်နှင့် စိုးရိမ်နေသောကြောင့်ကြပူဆွေးခြင်း မဖြစ်လင့်။ သင့်ဦးရင်း၊ မိဖုရားဦးရင်း၊ နိုင်ငံဦးရင်း တစ်စုတရာအန္တရာယ် ဖြစ်ဘွယ်မရှိ။ ဤအသံကား ဒုစရိုက်မှုကို ပြုကျင့်သူတို့ မိမိတို့ ခံစားနေရသည့် ဝေဒနာဒဏ်ကို မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကြသည့်အတွက် ဟစ်ကြွေးသောအသံသာ ဖြစ်သည် ဒကာတော်။

ထိုအခါ မင်းနှင့်မိဖုရားသည် အချင်းချင်း ကြည့်ပြီးနောက်၊ အနည်းငယ် စဉ်းစားဟန်ပြုပြီးနောက် ကောသလမင်းက မေးလျှောက်လေ၏။

ကောသလ။ ။အရှင်ဘုရား၊ အဘယ်သူတို့သည် မည်သည့် ဒုစရိုက်မှုမျိုးကို မည်သို့ ပြုကျင့် ကြပါကုန်သနည်းဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ဒကာမင်းမြတ်၊ သင်သိလိုဘိမူကား နာယူ၊ မှတ်သားလေလော့ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ဒုစရိုက် ဇာတ်လမ်းကို သွယ်တန်းပြတော် မူလေသတည်း။

ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ ရှေးဖြစ်ရပ်တခုမှာ ကဿပမြတ်စွာ ဘုရားသည်ရဟန်းများစွာခြံရံလျက်ဒေသစာရီကြံချီတော်မူရာ ကဗာရာဏသီပြည်သို့ ရောက်သွားတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြို့သူမြို့သားတို့သည် မိမိတို့ တတ်နိုင်သမျှ သူထက်ငါ လူဒါန်းသမှုဖြင့် အာဂန္တုဇာတ်ကို ပြုစုကြကုန်၏။

ဤသို့တမြို့လုံးအုံးအုံးကြွက်ကြွက် သူထက်ငါလူကြ၊ဒါန်းကြကုန်သော်လည်း သူဌေးသားလေးယောက်တို့ကား ပျော်ပါးမှုကိုသာ စိတ်ဝင်စားနေကြကုန်သည်။

ယင်းသူဌေးသား လေးယောက်တို့အနက် တဦးသောသူက “သူတကာတွေ ဘုရားကိစ္စအတွက် မည်သို့ပင် ဆောင်ရွက်နေစေကာမူ ဒို့အလုပ်မဟုတ်၊ ဒို့တတွေ အရက်ကောင်းကောင်းသောက်ပြီး လျှောက်လည်ကြရအောင်” ဟု ဆို၏။

တယောက်ကမူ သလေးထမင်းကောင်းကောင်း ချက်စားရအောင်ဟု ဆွယ်သည်။ တယောက်ကလည်း မှဲ့ပဲသွားရေစာကောင်းကောင်းနှင့်လျှောက်လည်ရန်အကြံပေးသည်။ နောက်ဆုံး တယောက်ကမူကား “ဒို့မှာ သုံးမကုန်ဖြုန်းမကုန်အောင် ပိုက်ဆံပေါ့သည်။ ပျော်စရာထဲမှာ မှိန်းမဟာ ပျော်စရာအကောင်းဆုံး။ ဘယ်လောက်မာနကြီးတဲ့မိန်းမဘဲဖြစ်ဖြစ် ပိုက်ဆံနှင့် ပေါက်လျှင်ခံနိုင်မည်မဟုတ်။ အိုအို၊ ပျိုပျို ဘယ်မိန်းမကိုမဆို ငွေနှင့်မျှားလျှင်ထင်သလိုပျော်နိုင်ပါသည်။ ဘယ်ကိုမူ လျှောက်လည်ဖို့ မလို၊ ကြိုက်တဲ့မိန်းမကို ငွေခွဲခေါ်ပြီး ပျော်ပါးကြရအောင်” ဟု အဆိုပြုသည်။

ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ သူဌေးသားလေးယောက် တို့သည် သမီးပျိုများကိုသာမက လင်ရှိမယားကိုပါ မရှောင် ငွေမျက်နှာကို ရှေ့တန်းတင်လျက် ဖျက်ဆီး ပျော်ပါးကြလေကုန်သောကြောင့် လင်မယားများစွာတို့သည် ထိုသူဌေးသားလေးယောက် တို့၏ ဖျက်ဆီးမှုကြောင့် ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်ကုန်လေ၏။

ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ ထိုသူဌေးသားတို့ ကွယ်လွန်လေသော အခါလင်ရှိမယားကိုဖျက်ဆီး၍ ပရဒါ့ရက်ကိုကျူးလွန်ခဲ့ကြသော ထိုပြစ်မှုကြောင့် အဝီစိငရဲသို့ လားကြရလေကုန်၏။ ဘုရားတဆူ ပွင့်တော်မူရာကြားကာလအတွင်း နှစ်ပေါင်းများစွာ အဝီစိငရဲ၌

၅၃၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကျခံကြရပြီးနောက် ထိုမှတဖန် ယူဇနာပေါင်း ခြောက်ဆယ် ကျယ်ပြန့်သော လောဟကုမ္ဘီမည်သော ငရဲအိုးတွင်း၌ ကျခံကြရ ပြန်လေကုန်၏။

ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ လောဟကုမ္ဘီငရဲ၌ ကျခံနေရသူတို့ကား နှစ်ပေါင်းခြောက်သောင်းကြာမှ တကြိမ်သာ ခေါင်းဖော်ခွင့်ရ ကြသည်။ ထိုသို့ခေါင်းဖော်ခွင့်ရလိုက်သည့်အခိုက်တွင် ထိုသူဌေး သားလေးယောက်တို့သည် အချင်းချင်းတွေ့ဆုံခိုက် စကားပြော ဆိုကြကုန်၏။ သို့သော် အက္ခရာတလုံးစီသာပြောနိုင်ရှာကုန်သည်။ လျှပ်တပြက်ကာလအတွင်းမှာပင် ငရဲအိုးတွင်းသို့ ပြန်၍ နှစ်သွား ကြလေကုန်သည် ဒကာတော်။

ကောသလမင်းသည် နားထောင်နေရင်းမှမိမိကိုယ်ကိုလိပ်ပြာ မလုံ ဖြစ်လာသည်။ မိမိစွဲလမ်းနေသော တောရွာက ချောကလျာ ၏ မျက်နှာကို မြင်လာလေလေ ကြက်သီးထလေလေ ဖြစ်လာ သည်။ “ငါကံကောင်းလို့ ငရဲအိုးထဲစောက်ထိုးဆင်းရတော့မလို့။ တဲတဲကလေးလိုတော့ပါကလား” ဟု တွေးမိရာက ချေးငီးကြီး များပင်ကျလာကာ တဟင်းဟင်းနှင့် သက်ပြင်းချကာ ချကာနှင့် ရှိနေလေရာ “ဒကာတော်” ဟု ခေါ်လိုက်သော အခါတွင် ရုတ်တရက် လန့်သလိုဖြစ်သွားကာ “ဘုရား” ဟု ထူးပြီး ဘုရား သခင်မျက်နှာတော်ကို မော်၍ ဖူးလေသည်။

ဗုဒ္ဓ၊ ။ ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ ရှေးဦးစွာ သင် မည်သည့် အသံကို ကြားလိုက်သနည်း။

ကောသလ။ ။ ဒု-ဟူသောအသံကို ရှေးဦးစွာကြားလိုက်ရ ကြောင်းပါဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ ပရဒါရကံ=လင်္ဂရှိမယားကို ပြစ်မှားကျူးလွန်ခဲ့သော ထိုသူဌေးသားသည် ငရဲအိုးထဲမှ နေ၍ သူ၏ဖြစ်ရပ်ကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံဟစ်ကြွေး၍တင်ပြခြင်း ဖြစ်သော်လည်း စကားမဆုံးမီ လျှပ်စာပြက်အတွင်း ပြန်၍မြုပ်သွားလေသဖြင့် ဒု-ဟူသော စကားတလုံးကိုသာ သင် ကြားလိုက်ရခြင်း ဖြစ်၏။တိုင်တမ်းလိုသည့် ထိုသူ ပြောလိုသောစကား အပြည့်အစုံ သော်ကား-

ကောသလ။ ။အမိန့်ရှိပါ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ဒုဇ္ဈိဝိဘ၊ မဇီဝိဗ္ဗ စသည်ဖြစ်ပေ၏။ ထိုစကား၏ အဓိပ္ပာယ်သော်ကား“အို အချင်းတို့၊ ငါတို့ကား ရှေးကုသိုလ်ကံ အကျိုးကြောင့် သူဌေးမျိုးတွင် ဖြစ်ပါကုန်သော်လည်း ဖြစ်ရမျိုးမနပ်။ ဘဝကိုအလွဲသုံးစားပြုကာ လင်္ဂရှိမယား များကို ပြစ်မှားပျော်ပါးခြင်းအားဖြင့် မိုက်မဲစွာ အသက်မွေးမိခဲ့ကုန်ပြီ။ စီးပွားဥစ္စာတို့သည် ငါတို့အဖို့ သုံးမကုန်အောင် ပေါမုားပါ တုံလျက်နှင့် ငါတို့ကား တဇ္ဇန်းတယောက်မစာကိုမျှ မလှူခဲ့ကုန်၊ ငါတို့ပြုခဲ့သောဒုစရိုက်ကံက ငါတို့အား အလင်းရောင်၌ နေခွင့် မပေး၊ မှောင်ချထားပါပြီတည်း” ဟု ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဒုတိယကြားလိုက်ရသည့်အသံကို ဆိုဦးလော့ ဒကာတော်။

ကောသလ။ ။ဒုတိယ ကြားလိုက်ရသော အသံမှာ သ-ဖြစ်ပါသည်အရှင်ဘုရား။ ။၎င်း၏အဓိပ္ပာယ်သွားကိုလည်း အကျယ် ပွား၍ ဟောတော်မူပါမှ သိရပါမည်ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ဒကာတော် မင်းမြတ်၊ သ-အရ “သဋ္ဌိဝဿ သဟဿာနိ” စသည်ကို ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။ အဓိပ္ပာယ်သော်ကား

၅၂၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“အို သူငယ်ချင်းတို့၊ လင်ရိုမယားများကို ပြစ်မှားကျူးလွန်ခဲ့သော အပြစ်ဒဏ်ကြောင့် ဤလောဟကုမ္ဘီလုခရီး၌ ကျခံနေရသော ငါတို့အား နေ့ညမလပ် တလစပ် ခံလာခဲ့ကြရသည်မှာ အနှစ်ပေါင်းခြောက်သောင်းပင် ပြည့်ခဲ့လေပြီ။ ဘယ်သောအခါများမှ ဤဆင်းရဲဝဋ်က ကျွတ်မည်မသိ” ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ တတိယအသံကို ဆိုပြီးလေ့ ဒကာတော်။

ကောသလ။ ။ တတိယအသံမှာ န-ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ န-၏ အဓိပ္ပာယ်သော်ကား “နဠု အန္တော ကုတော အန္တော” စသည်ကို ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ “အို သူငယ်ချင်းတို့၊ ဒို့ လူဖြစ်ခဲ့စဉ်အခါက ငါနှင့် သင်တို့ သဘောတူလင်ရိုမယားကို ကျူးလွန်ပြစ်မှားမိခဲ့ကြသောကြောင့် ယခု ငရဲခံနေရပြီကော။ လွတ်ရက်ဟူ၍ ငါတို့မှာ မရှိ။ ငရဲမှ လွတ်ရက်ဟူသည် အဘယ်မှာပါနည်း။ ငါတို့အား လွတ်ရက်မယပ်ပါကလား” ဟူ၍ ဆိုခြင်းဖြစ်ပေ၏။ စတုတ္ထကြားရသော အသံကို ဆိုပြီးလေ့ ဒကာတော်။

ကောသလ။ ။ စတုတ္ထအသံမှာ သော-ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ သော-၏ အကျယ်မှာ “သော ဟံ နု နု ဣဒဘာ ဝန္တော” စသည်ကို ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။ အဓိပ္ပာယ်သော်ကား “အို သူငယ်ချင်းတို့၊ မိုက်ခဲ့ဘိစွာသော ထိုငါသည် ဤငရဲမှ လွတ်မြောက်၍ ကံကောင်းထောင့်က မသဖြင့် လူ့ဘဝ ပြန်ရောက်ခဲ့ပါသော် ပညာရှိတို့ ဆိုဆုံးမသော သြဝါဒကို ခံယူအံ့။ ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်းသူ ဖြစ်အံ့။ အလှူအတန်းကို ရှက်ရောစွာ လှူဒါန်းအံ့” ဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်ပေသည် ဒကာတော်။

ထိုအချိန်ကွင် ကောသလမင်း စေလွှတ်လိုက်သော ကိုယ်ရုံ
တော် ဗိုလ်မှူးမှာ အသတ်ခံရမည်စိုးသောကြောင့် နန်းတော်သို့
မပြန်ဝံ့ဘဲ ဘုရားကျောင်းတော်တွင် ဝင်ရောက် ခိုအောင်းလျက်
ရှိနေလေရာ ဒု-သ-န-သောတရားကို ကောသလမင်းကြီးနည်းတူ
ကောင်းစွာ ကြားရလေ၏။

ကောသလမင်းမှာ တရားအဆုံးတွင် ချွေးတလုံးလုံးနှင့် ရှိနေ
သဖြင့် ခဏခဏ ချွေးများကို သုတ်နေရှာ၏။ ချွေးစီးကြီးများ
ဤသို့ ကျလာခြင်း၌ အကြောင်းနှစ်ခု ဖြစ်တန်ရာသည်။ လင်ရှိ
မယားအပေါ်၌ တိမ်းညွတ်ခဲ့သော ငါ့စိတ်ဓာတ်၊ ငါ့အကြောင်း
ကို ဘုရားသခင် ကောင်းကောင်း သိသွားတော်မူလေပြီလား
ဟူ၍ တွေးမိကာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်၍ ရှက်မိသည်ကတကြောင်း၊
“ဩ ပရဒါရကံဆိုတာ တယ်လဲ ခြောက်စရာကောင်းလှပါ
ကလား။ ငါ့မှားပြီ၊ မှားပြီ။ ငရဲအိုးမှာ ဂျိုးကပ်တော့မလို့ သိသိ
ကလေး လိုတော့သည်။ ဒီအချိန်ကစပြီး သူ့ဘဝါးမယားကို
မျက်မှူးတော် မော်၍ပင် ငါ့မကြည့်တော့။ စိတ်ဖြင့်တောင်
ငါ မပြစ်မှားတော့” ဟူ၍ နောင်တကြီးစွာ ရနေမိသည်
တကြောင်း၊ ဤအကြောင်း နှစ်ချက်ကြောင့် ဇောချွေးများ
ထက်နေဟန်တူ၏။

ကောသလမင်းသည် ညက တညလုံး အိပ်စက်မရသည်ကိုလည်း
သတိရနမိ၏။ အခွင့်သင့်ခိုက် ထိုအကြောင်းကိုပါ ဝင်၍
လျှောက်လိုက်လေ၏။

ကောသလ။ ။ အရှင်မြတ်ဘုရား လွန်ခဲ့သော ညသည်
ခါတိုင်၊ ခါတိုင်းသော ညများထက် ပို၍ ညဉ့်ဘာရှည်သည်ဟု
တပည့်တော် ထင်ပါသည် ဘုရား။

၅၃၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကောသလမင်းက လျှောက်ထား၍အပြီး တဆက်တည်းပင် ကိုယ်ရံတော် ဗိုလ်မှူးကလည်း အပါးသို့ တိုးလာကာ ရှိခိုး၍ လျှောက်လှာ ပြန်သည်။ သူ၏ ရွယ်စူးချက်မှာ သူ့ကိုယ်သူ မင်းပြစ်ဒဏ်သင်သူတယောက်ဟု ယူဆကာ ဘုရားသခင်ရှေ့တော် တွင် လျှောက်ထားချေက မိမိအတွက် အထောက်အကူ ဖြစ်တန် ရာသည်ဟု ကြံရွယ်မိသည့်အလျောက် လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်၏။

ဗိုလ်မှူး။ ။အရှင်ဘုရား၊ ရွှေနန်းရှင် ဘုရင်ထီးဘုရားအား သာ ညဉ့်တာရှည်လှချည့်ဟု ထင်သည် မဟုတ်ပါ။ ဘုရားတပည့် တော်မှာလည်း ယမန်နေ့က သွားရသော တယူဇနာခရီးကား ခါတိုင်းထက်ပင် ရှည်လျားသည်ဟု ထင်ရကြောင်းပါ ဘုရား။

ဤလျှောက်စကားကြောင့် ကောသလမင်းသည် လှည့်၍ ကြည့်လိုက်သည်ကွင် မိမိ စေခိုင်းလိုက်သည့် ကိုယ်ရံတော်ဗိုလ်မှူး ဖြစ်နေသောကြောင့် ကြိတ်၍ရှက်မိကာ ရာဇိန္ဒြေမပျက်ချုပ်တည်း ထားရလေ၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် လျှောက်ထားကြသည့် စကား နှစ်ရပ်ကို ဆက်စပ်၍ ကြည့်ပြီးနောက် အောက်ပါစကားကို မြှက်ကြားတော်မူလေသတည်း။

ဒီဃာ ဇာဂရတော ရတ္တိ၊
ဒီဃံ သန္တဿ ယောဇနံ၊
ဒီဃော ဗာလာန သံသာရော၊
သဒ္ဓမ္မံ အဝိဇာနတံ။

“ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ အိပ်ရာမှ နိုးနေသူအား ညဉ့်သည် ချည်၏။ ခရီးပန်းနေသူအား တယူဇနာခရီးသည် အလွန်ရှည်

သကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ သူတော်ကောင်းတရားကို မသိသော လူမိုက် တို့အား သံသရာသည် ရှည်၏။”

ဤတရားကို ကြားနာရပြီးသောအခါ ကောသလမင်းသည် ယဇ်ပူဇော်ရန်အတွက် စီရင်ထားသော တိရစ္ဆာန်များကို၎င်း၊ ကာလသမီး၊ ကာလသားများကို၎င်း အမြန်လွှတ်စေဟု အမိန့် တော် ထုတ်ပြန်လေသတည်း။

ထိုအခါ လူတို့သည် မိဖုရားခေါင်ကြီးကြောင့်သာ အားလုံး ချမ်းသာရာ ရကြပေသည်-ဟူ၍ မလ္လိကာဒေဝီအား ကျေးဇူး တင်၍မဆုံး ဖြစ်လာကုန်၏။

ကောသလမင်း၏ နား၌ကား ဒု၊ သ၊ န၊ သော ဟူသော အသံကိုသာ ကြားယောင်လျက် ရှိနေသတည်း။

(ခံ့မ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ပထမတွဲ၊ ဗာလဝဂ်၊ အညတရ ပုရိသဝတ္ထု၊ ၂၇၀၊ ဇမ္ဗူမိတ်ဆွေမ္မ)

၅၄၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၂၃)

ကြွေး

ကြွေးသည် ကြောက်စရာဖြစ်၏။ ကြောက်အပ်သော ကြောက်စရာ၊ ကြောက်စရာကောင်းသောအရာ မှန်၏။ ကြွေးကို ပေးသူလည်း ကြောက်အပ်၏။ ယူသူလည်း ကြောက်အပ်၏။ ကြွေးကို ပေးသင့်မှ ပေးရာသည်။ ယူသင့်မှ ယူရာသည်။ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။

အခါတပါးတွင် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ကြွေးတရား ဟောတော်မူခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ယင်းကြွေးတရား၌ အဖြေကို ရှာရာ၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ယင်း ကြွေးတရားကို ရဟန်းတို့အား ဤသို့ ဟောကြားတော်မူခဲ့လေသည်။

ကြွေးတရား မဟောမီ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် “ရဟန်းတို့” ဟူ၍ ရှေးဦးစွာ ခေါ်တော်မူလိုက်သည်။ ဤသို့ ခေါ်လိုက်ခြင်းမှာ အကြောင်းရှိ၏။ ထိုအကြောင်းကား ဤသို့ပါတည်း။

ရဟန်းတို့သည် အာရုံတပါးကို စိတ်ဝင်စား ကုန်၍ ၎င်း၊ တရားကို ဆင်ခြင်ကုန်၍ ၎င်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို နှလုံးသွင်းကုန်၍ ၎င်း နေကြကုန်သည်ဖြစ်ရာ ထိုရဟန်းတို့ကို ရှေးဦးစွာ “ရဟန်းတို့” ဟူ၍ မခေါ်လေဘဲ တရားဟောခဲ့သော် ဤဒေသနာကား အဘယ်ကို အခြေခံသည်၊ အဘယ်ကို အထောက်အကူပြုလေသည် ဟူ၍ မုတ်ရန် မလွယ်။ ရဟန်းတို့ဟူ၍ ခေါ်လိုက်သော်ကား သတိ ရလာပြီး အာရုံစိုက်၍ မုတ်နိုင်စွမ်းရှိလာသည်။ ထို့ကြောင့် သတိ ဖြစ်စေခြင်းငှာ ရဟန်းတို့ဟု ခေါ်ပြီးမှ တရားဟောခြင်း ဖြစ် သောဟူ၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ရဟန်းတို့။

ဘိက္ခု။ ။ အရှင်ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ လောက၌ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ကို ခံစားသူအား မဲ့မဲ့သည် ဆင်းရဲသည် မဟုတ်ပါလော့။

ဘိက္ခု။ ။ မှန်ပါသည် ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ရဟန်းတို့၊ ပစ္စည်းမဲ့ လှူတန်းစား ကျောမဲ့ ဆင်းရဲ သားသည် သူတပါးထံမှ ကြေးယူရ၏။ ချေးငှားခြင်း ပြုရ၏။ ရဟန်းတို့၊ လောက၌ သူတပါးထံ ကြေးယူရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲသည် မဟုတ်ပါလော့။”

ဘိက္ခု။ ။ မှန်ပါ၊ ဆင်းရဲပါသည် ဘုရား။

၁။ ဘိက္ခုဟိ အညံ့ စိန္တေန္တာပီ၊ ပ၊ တသ္မာသတိ ဇနနတ္ထံ ဘိက္ခဝေ တိ အာလပတိ။ (ဣတိဝုတ် အဋ္ဌကထာ၊ လောဘသုတ်အဖွင့်၊ ၃၅၊ ဆဋ္ဌမ)

၅၄၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်းတို့၊ ပစ္စည်းမဲ့ ကျောမဲ့ သူဆင်းရဲသည် သူတပါးထံမှ ကြွေးကို ချေးယူပြီးလျှင် အတိုးပေးပါမည် ဟူ၍ ဝန်ခံရ၏။ ရဟန်းတို့၊ လောက၌ ကာမဂုဏ်ခံစားသူအား အတိုးပေးပါမည် ဟူ၍ ဝန်ခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲသည်မ ဟုတ်ပါလော။

ဘိက္ခု။ ။ မှန်ပါ။ ဆင်းရဲပါသည် ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်းတို့၊ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား ကျောမဲ့ ဆင်းရဲသားသည် အတိုးမှန်မှန်ပေးပါမည်ဟု ဝန်ခံကတိ ထားရှိခဲ့သော်လည်း မဲ့မဲ့ကြောင့် အချိန်ကျလျှင် ဆပ်ရမည့် အတိုးကို မပေးဆပ်နိုင်။ ထိုအခါ ကြွေးရှင်တို့က ထိုသူအား တောင်းဆိုကြလေကုန်၏။ ရဟန်းတို့၊ လောက၌ ကာမဂုဏ်ခံစားသူအား ကြွေးတောင်းခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲသည် မဟုတ်ပါလော့။

ဘိက္ခု။ ။ မှန်ပါ။ ဆင်းရဲကြောင်းပါ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်းတို့၊ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား၊ ကျောမဲ့ ဆင်းရဲသားသည် တောင်းအပ်သော ကြွေးကို မပေးဆပ်နိုင်။ ထိုအခါ ထိုသူ့နောက်သို့ ကြွေးရှင်တို့က လိုက်ကုန်လေ၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ကာမဂုဏ် ခံစားသူအား ကြွေးရှင်တို့၏ အလိုက်ခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲသည် မဟုတ်ပါလော့။

ဘိက္ခု။ ။ မှန်ပါ။ ဆင်းရဲကြောင်းပါ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်းတို့၊ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား၊ ကျောမဲ့ ဆင်းရဲသားသည် မိမိနောက်သို့ တကောက်ကောက်လိုက်၍ အတောင်းခံရသော်လည်း သူ့ကြွေးကိုမပေးနိုင်ရှာလေ။ ထိုအခါ ထိုသူဆင်းရဲကျောမဲ့အား ချုပ်နှောင်ကြလေကုန်၏။ ရဟန်းတို့၊ လောက၌

ကာမဂုဏ် ခံစားသူအား ကြွေးမပေးနိုင်၍ အချုပ်အနှောင်ခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲသည် မဟုတ်ပါလော့။

ဘိက္ခု။ ။ မှန်ပါ။ ဆင်းရဲကြောင်းပါ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ကာမဂုဏ် ခံစားသူအား လူဆင်းရဲ လူမဲ့ဖြစ်မှုသည်လည်း ဆင်းရဲ၏။ ကြွေးယူရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏။ အတိုးပေးပါမည်ဟု ဝန်ခံခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏။ ကြွေးတောင်းခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏။ ကြွေးရှင်တို့ အလိုက်ခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏။ အချုပ်အနှောင်ခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ၏။

ရဟန်းတို့၊ ဤအတူသာလျှင် အမှတ်မထင် တစုံတယောက်သော သူအား ကုသိုလ်တရားတို့၌ ယုံကြည်မှုမရှိ၊ ရှက်မှုမရှိ၊ လန့်ထိတ်မှု မရှိ၊ အားထုတ်မှုမရှိ၊ အသိဉာဏ်မရှိ။

ရဟန်းတို့၊ ဤသို့သော လူစားမျိုးကို အရိယာတို့၏ အဆုံးအမ သြဝါဒ၌ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား မကြွယ်ဝသူ လူမဲ့ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာဟူ၍ ဘာမျှမရှိသော ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား မကြွယ်ဝသူ ထိုလူမဲ့သည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါပါးခဲ့သော်၊ ရှက်ခြင်းကင်းခဲ့သော်၊ လန့်ထိတ်ခြင်း မရှိခဲ့သော်၊ အားထုတ်ခြင်း ခေါင်းပါးခဲ့သော်၊ ပညာဆွံ့ရှားခဲ့သော်၊ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး သုံးပါးစလုံး စောင့်စည်းခြင်း မရှိ၊ ဒုစရိုက်မှုများကို ထင်တိုင်း ပြုကျင့်လေ၏။ ဤသည်ကို ထိုလူမဲ့၏ ကြွေးယူမှုဟု ငါ ဆို၏။

၅၄၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထိုလူမဲ့သည် ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်၊ မနောဒုစရိုက်တို့ လွမ်းဖုံးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ယုတ်ညံ့သော တောင့်တမှုကို အားထုတ်၏။ “ငါ့အကြောင်း မသိပါစေလင့်” ဟူ၍ အလိုရှိ၏။ အလိုရှိသောအတိုင်း သူတပါးမသိစေနည်း နိဿယျည်းကို ကြံတောင်း၏။ အတောင်းပေါက်လာသည့် အလျောက် ဖုံးကွယ်စကား ပြော၏။ သူ့အကြောင်းကို လူမသိစေရအောင် ကာယကံမြောက်အားထုတ်၏။ ဤသည်ကို ထိုလူမဲ့၏ အတိုးတက်မှုဟု ငါဆို၏။

ထိုသူကို မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်း အပေါင်းအသင်းတို့က ဤသူ ထိုသို့ပြောလေ့ရှိသည်။ ထိုအကျင့်မျိုး၊ ထိုဝသီမျိုးရှိသည်၊ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ဤသည်ကို ထိုလူမဲ့၏ ကြွေးတောင်းခံရမှုဟု ငါ ဆို၏။

ထိုလူမဲ့သည် ဘောကိုဘဲရောက်ရောက်၊ သစ်ပင်အောက်ကိုဘဲရောက်ရောက်၊ မည်သည့်နေရာကိုဘဲ ရောက်ရောက်၊ ရောက်လေရာရာအရပ်၌ ထိုလူမဲ့၏ နောက်သို့ နှလုံးမသွယ်ဘဲ ခြင်းနှင့် တကွသော ယုတ်ညံ့သော တွေးခေါ်မှုအလိုဆိုးတို့သည် တဖန်ကြီးလှိုက်လာကုန်လေ၏။ ဤသည်ကို ကြွေးရှင်တို့က အလိုက် ခံရမှုဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့၊ ထိုလူမဲ့ကောင်သည် ကံသုံးပါးဖြင့် ဒုစရိုက်မှုများကို ထင်သလိုပြု၍ ဘဝချုပ်ငြိမ်း၊ အမှိုက်ဇာတ် သိမ်းပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်-တည်း ဟူသော ချုပ်နှောင်ခြင်းဖြင့် အချုပ်ခံရလေ၏။

ရဟန်းတို့၊ လောက၌ လူမဲ့ဖြစ်ရခြင်းကို ၎င်း၊ ကြွေးယူရခြင်းကို ၎င်း ဆင်းရဲဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ လူမဲ့သည် ကြွေးယူ၍ စားသောက်

ရခြင်းကြောင့် ပင်ပန်း၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသူ၏နောက်သို့ ကြွေး
ချင်တို့ တကောက်ကောက်လိုက်ကုန်၏။ ကြွေးကို အကြောင်းပြု၍
ထိုသူသည် အချုပ်စခန်းသို့လည်း ရောက်ရ၏။ ကာမဂုဏ်ရမှုကို
တောင့်တသူတို့အား ထိုသို့ အချုပ်အနှောင်ခံရခြင်းသည် ဆင်းရဲ
သည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့၊ ထိုအတူသာလျှင် အရိယာတို့၏အဆုံးအမ သဒ္ဓါ
ပါးရှားသူ၊ ရှက်ကြောပြတ်သူ၊ အကြောက်အလန့် ကင်းသူသည်
ဒုစရိုက်မှ အမျိုးမျိုးပြုချင်တိုင်း ပြုပြီးမှ “ငါ့အကြောင်းကို မသိ
ပါစေနဲ့” ဟု အလိုရှိ၏။ ပြုမှားခဲ့သော ဒုစရိုက် မှုများကြောင့်
အမြဲတစေ တုန်လှုပ်ချောက်ချားခြင်း ဖြစ်ရ၏။

ရဟန်းတို့၊ အရိယာတို့၏ အဆုံးအမ၌ သဒ္ဓါတရား ရှိသူ၊
ရှက်တတ်သူ၊ မကောင်းမှုမှ လန့်တတ်သူ၊ ပညာရှိသူ၊ သီလဖြင့်
ဝိတ်ဆို့ စောင့်ရှောက်မှုရှိသူကို ချမ်းသာစွာ အသက်မွေးခြင်းရှိသူ၊
ခက်ပြေမှု ကင်းသူဟု ကြွေးတရားကို နှိပ်ချုပ်တော်မူ၏။

(ဆက္ကနိပါတ်၊ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊
ဓမ္မကဝင်၊ ဣဏသုတ်၊ ၃၀၉၊ ဆဋ္ဌမ)

၅၄၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၂၅)

ခံတွင်းထဲက ဓားမကြီး တချောင်း

ချစ်စေလိုသော် ခံတွင်းလက်လေးသစ်၊ မုန်းစေလိုသော် ခံတွင်း
လက်လေးသစ်ဟု အဆိုရှိ၏။ လက်လေးသစ်ခန့်မျှ အရွယ်ပမာဏ
ရှိသော ခံတွင်းက ချစ်အောင်လည်း တတ်နိုင်သည်။ မုန်းအောင်
လည်း တတ်နိုင်သည်ဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။

လက်လေးသစ်ခန့်မျှ ပမာဏရှိသော ထိုခံတွင်းထဲတွင် အလွန်
အသွား ထက်လှသည့် ဓားမကြီးတချောင်း ပါရှိသည်ဟု
ဆိုခဲ့သော် “ဟုတ်နိုင်ပါ့မလားဗျာ ကြံကြီးစီရာ” ဟု အံ့ဘနန်းပင်
ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

အံ့ချင် အံ့ပါစေတော့။ အချိုအချိုကုန်သော လူတို့၏ခံတွင်း
ထဲ၌မူကား အကယ်ပင် ဓားမကြီးတချောင်း ပါရှိကြောင်းကို
ကျမ်းဂန်တို့၌ အခိုင်အမာ ပြဆိုထားချက်များ ရှိပေ၏။

ထိုစကားကို ဆိုသင့်၍သာ ဆိုသည်။ ထိုရာအခါ ထိုသည့်
ခုနှစ်သက္ကရာဇ်တွင် သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် သာဝဏ္ဏီပြည်
ဇေတဝန်ကျောင်း၌ ဝါကပ်တော်မူ၏။

လက်ဝဲရံ၊လက်ျာရံဟူ၍ ထင်ရှားသော အရှင်မောဂ္ဂလာန်နှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်ကြီး နှစ်ပါးတို့ကား ဒေသစာရီ ကြံချီ၍ တရားဟောကြရာတွင် ခရီး နယ်ကျွံနေကြ၏။ ဝါဆိုမှီ သာဝတ္ထိသို့ ပြန်လာကြကုန်သော် ငြားလည်း ခရီးလမ်းတာမ္ဗာ ကွာဝေးလှသည်ဖြစ်၍ ဝါဆိုမှီ မရောက်နိုင်ကြကုန်သောကြောင့် လမ်းခုလပ် ကောကလိကတိုင်း၊ ကောကလိကမြို့တွင် ဝါကပ် နေကြရရှာကုန်၏။

ဝါဆိုကျောင်းမှာလည်း ဆောက်လှူသူ ကျောင်းဒါယကာ ကောကလိကသူဌေးကိုအစွဲပြု၍ ကောကလိကကျောင်းဟူ၍ပင် တွင်၏။ ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်မှာလည်း ထိုကျောင်း ဒါယကာ၏ သား အရှင်ကောကလိက ဖြစ်၏။

သာသနာတော်၌ စူဠကောကလိက၊ မဟာကောကလိက ဟူ၍ ကောကလိက နှစ်ပါး ရှိလေရာ ဒေဝဒတ်၏ တပည့် ကောကလိကမှာ စူဠကောကလိက^၁ ဖြစ်၍ ထိုကျောင်းထိုင် ကောကလိကကား ဗြဟ္မဏအနွယ်ဘွား မဟာကောကလိက ဖြစ်လေသည်။

အရှင်မောဂ္ဂလာန်နှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ အဂ္ဂမဟာသာဝက နှစ်ပါးတို့သည် ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ် ကောကလိကထံ ခွင့်ပန်၍ ရဟန်း သံဃာတော်များနှင့် အတူတကွ ထို ကောကလိက ကျောင်း၌ ဝါဆိုကြကုန်၏။ သီတင်းဝါလ ကျတ်လေသော

၁။ (ကောအယံ ကောကလိကော၊ကသ္မာစ ဥပသက္ခံ၊ ပ၊ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ကောကလိကသုတ် အပွင့်၊ ၁၉၇၊ ဆဋ္ဌမ္မ)

၅၄၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အခါ “ငါတို့ ပြန်ကြကုန်တော့အံ့” ဟူ၍ ပန်ကြားကြသည်တွင် “တရက်တာမျှ ဆိုင်းငံ့တော်မူပါဦး” ဟူ၍ လျှောက်ထားခဲ့ပြီး လျှင် ကျောင်းထိုင် ဆရာတော် ကောကာလိကသည် မြို့တွင်းသို့ ကြကာ လူတို့အား လှုံ့ဆော်ခြင်း ပြုလေသတည်း။

“အို အချင်းဒကာတို့၊ အကျော်ဒေးယျ ဖြစ်တော်မူသော အရှင်မောဂ္ဂဗာန်၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်ကြီး နှစ်ပါး သည် ရဟန်းသံဃာ များစွာနှင့်တကွ ငါ့ကျောင်းတွင် ဝါဆို တော်မူနေကြပါလျက်ကို သင်တို့ မသိကြကုန်တကား။ ဆွမ်း တနပ်စာမျှ ကပ်ရမှန်း မသိဘတ်ကြကုန်တကား။ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများအား လှူဒါန်းရန် ကြံခဲလှပါဘိခြင်း။ ကြံတုန်း ကြံခိုက်မှာ လှူလိုက်ကြ ကုန်လော့။ ခွင့်သာဆဲမှာ ခဲလိုက်ကြ ကုန်လော့” ဟူ၍ လှုံ့ဆော် တိုက်တွန်းလေသောအခါ လူတို့လည်း ဝမ်းမြောက်စွာ ရုတ်ချင်းပင် စည်းဝေး ကြကုန် ပြီးသော် ထောပတ်၊ တင်လဲ စသော လှူဘွယ်၊ တန်းဘွယ် အသွယ်သွယ် တို့ကို စီရင်ကြလေကုန်၏။ ထိုအခါ အလှူဝတ္ထု သီးမျိုးစုံ ပဒေသာတို့သည် ဝေဝေဆာဆာ ပေါက်လာကုန်လေ၏။

ယင်းပဒေသာတို့ကို မြင်တွေ့လာသော အခါ ကျောင်းထိုင် ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ လောဘဇောကပ် တပ်မက်ခြင်း ဖြစ်လာ ၏။ “ဤ အရှင်ကြီးတို့ကား အလိုနည်း ကုန်စွ။ ငါ၏ စီမံ ဆော်ဩမှု အရ ဖြစ်ပေါ် လာသော ဤလှူဘွယ် ဝတ္ထုတို့ကို သာယာကြကုန်မည် မဟုတ်။ အလှူခံကြမည် မဟုတ်။ ကျောင်း ထိုင်ပုဂ္ဂိုလ် ငါ့အား လှူလိုက်ကြဟု ညွှန်ကြားကုန်လတံ့” ဟု အာရုံမနောတွင် လောဘဇော ဝင်လာလေသည်။

မဟာသဘာဝကကြီး နှစ်ပါး အမှူးပြုသော သံဃာတော်တို့ အား ထိုလူဘွယ် ဝတ္ထုတို့ကို လူတို့က လူဒါန်း ကြလေသော အခါ “ဤပစ္စည်းတို့သည် ငါတို့အား၎င်း၊ ကောကာလိက အား၎င်း မအပ်ကုန်၊ အလှူမခံထိုက်” ဟူ၍ အလှူမခံလေဘဲ သဘာဝတ္ထိသို့ ကြွကြလေသော အခါ ကောကာလိကသည် ပဒေသာပင်များကို ကြည့်ကာ စိတ်မသက်မသာနှင့် ကျန်ခဲ့လေ၏။ သည် လူဘွယ်ပစ္စည်းတွေကို ကိုယ်တိုင်လဲ အလှူခံမသွား၊ ငါ့ကိုလဲ ပေးမထားခဲ့ကြ။ ဘယ်လို ကိုယ်တော်တွေလဲ ဟူ၍ အခဲမကျေဖြစ်ကာ အရှင်မောဂ္ဂလာန်နှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာတို့ အပေါ်၌ ရန်ငြိုး ဖွဲ့လာလေသတည်း။

သဘာဝကကြီး နှစ်ပါးနှင့် သံဃာတော်များသည် နောက် တကြိမ် ထိုကောကာလိကမြို့၊ ထိုကောကာလိက ကျောင်းသို့ ရောက်လာ ကြပြန်၏။ လူတို့သည် မိမိတို့၏ သဒ္ဓါတရား အလျောက် လူဒါန်းခြင်း ပြုကြလေသော အခါ၌ကား အလှူခံ တော်မူကြလေကုန်၏။

ဤဖြစ်ရပ်သည် ကျောင်းထိုင် ပုဂ္ဂိုလ် ကောကာလိက၏ သန္တာန်၌ ဝပ်လျှိုးနေသော ရန်ငြိုးကို နှိုးဆွပေး သကဲ့သို့ ဖြစ်လာ၏။ သဘာဝကကြီးနှစ်ပါးထံ ချဉ်းကပ်ကာ ဤသို့ စွပ်စွဲ ခြင်း ပြုပါလေတော့သည်။

“ငါ့ရှင်တို့၊ သင်တို့ကား ထိုစဉ် အခါတုန်းက အလို နည်းသယောင်ယောင်နှင့် လူဘွယ် ပစ္စည်းတွေကို ရှောင်သွား ခဲ့ကြပြီမှ ယခုတဖန် အလှူခံရအောင် ပြန်လာကြ ကုန်သည်။ အလိုရမ္မက် ကြီးဘိ စွဲသော တကယ့်ပါပ ဘိက္ခုကြီးတို့ ပေတကား။”

၅၅၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဤသို့ ပုတ်ခတ်၊ စုပ်စွဲခြင်း ပြုရုံမျှဖြင့် အားမရနိုင်သေးဘဲ စိတ်ထဲတွင် နာလုံးကြီး ပေါက်လေသည့်အလျောက် သာဝတ္ထိသို့ သွားကာ ဘုရားသခင်အား ဤသို့ လျှောက်ထား ပါလေ သတည်း။

ကောကာလိက။ ။ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ သာရိပုတ္တရာနှင့် မောဂ္ဂလာန်တို့ကား ရဟန်းတန်မဲ့ အလိုဆိုး ရှိကုန်ဘိသည်။ အလိုဆိုးနောက်သို့ တကောက်ကောက် လိုက်ကုန် ဘိပါသည် ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ကောကာလိက၊ သင် ဤသို့ မဆိုလင့်။ သာရိပုတ္တရာ နှင့် မောဂ္ဂလာန်တို့သည် သင်ထင်သကဲ့သို့ မဟုတ်။ သီလကို လွန်စွာ ချစ်မြတ်နိုးကြ ကုန်၏။ သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလာန်တို့ အပေါ်၌ သင့်စိတ်ကို ကြည်လင် စေလော့။ စိတ်ကောင်း ထား လော့။

ဤသို့ မြတ်ဘုရားက တားမြစ်သော်လည်း မရ။ ကောကာ လိကသည် တားမြစ်သည့်ကြားက သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် စုပ်စုပ်စုပ် အတင့်ရဲစွာ လျှောက်နေသည်။ မြတ်ဘုရားကလည်း သုံးကြိမ် စလုံးပင် ဤသို့ မဆိုလင့်ဟူ၍ တားမြစ်တော်မူသည်။

သူ၏ လျှောက်ထား ချက်ကို ဟန့်တား လေသော အခါ စောကာလိကသည် ဘုရားထံမှထ၍ ပြန်သွားလေရာ ဇေတဝန် ကျောင်း၏ ပြင်ဘက်သို့ မရောက်မီ ကျောင်းပရိဝုဏ် အတွင်း မှာပင် ဒုက္ခကောင်းကောင်း တွေ့လေပြီတည်း။ မှိုညှင်းစေ့ခန့်၊ ပဲနောက်စေ့ခန့်၊ ကုလားပဲစေ့ခန့်၊ ဇီးစေ့ခန့်၊ ဇီးသီးခန့်၊ ဖန်ခါး သီးခန့်ရှိသော အဖုအပိန့်တို့သည် သူ၏ တကိုယ်လုံးတွင် အပ်ချ စရာ မကျန်ရအောင် ပေါက်လာ ကုန်လေ၏။ ထိုမှတစ်ဆင့် အဖု၊

အပိန့်တို့ ပေါက်ပြဲကာ သွေး၊ ပြည် တစက်စက် ထွက်လာကုန်လေ၏။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၏ ပရိဝုဏ်တံခါးဝ အနီးတွင် ဝေဒနာကို မရူမလှ ပြင်းပြစွာ ခံစားနေရရှာလေ၏။

နေ့မှည့်သို့ ကူးလာ၏။ ကောကာလိက တံခါးဝအနီးတွင် သွေး၊ ပြည် တရွဲရွဲနှင့်လဲနေရာမှ မထနိုင်ရှာတော့ပြီ။ သူ့အသက်သည် ထွက်ပေါက်ရှာနေသည့်ပမာ အသက် မှန်မှန်ပင် မရှုရှာတော့ချေ။

ထိုခဏ အရောင်အဝါ လင်းကနဲ ဖြာထွက်လာသည်နှင့်အတူ တုရူမည်သော ဗြဟ္မာကြီးတပါး သူ့အနားသို့ ရောက်လာသည်။ ထိုဗြဟ္မာကြီးကား ကောကာလိက၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည့် တုရူမည်သောမထေရ်ကြီးဖြစ်လေရာ မိမိတပည့်၏ ဖြစ်ရန်ကို ရင်သပ်ရှုမော သနားသောကရုဏာဖြင့် ကောကာလိကအား သတိပေးဆုံးမရန် ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည့်အလျောက် ဤသို့ ဆို၏။

ဗြဟ္မာ။ ။ ကောကာလိက၊ သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလာန်တို့ အပေါ်၌ သင့်စိတ်ကို ဖြူဖြူစင်စင်ထားလော့။ စိတ်ကောင်းမွေးပါလော့။ သာရိပုတ္တရာ၊ မောဂ္ဂလာန်တို့ကား သင်စွပ်စွဲသကဲ့သို့ အလိုဆိုးရှိသူများမဟုတ်ကုန်။ သီလကို လွန်စွာ ချစ်မြတ်နိုးကြကုန်သော သူတော်စင် စစ်စစ်ကြီးတို့ ပါပေတည်း။

ဤသတိပေး သြဝါဒစကားများကို ကောကာလိကကြားနိုင်သေး၏။ ကြားရုံမက မျက်စိဖွင့်ကြည့်ကာ ထိုဗြဟ္မာကြီးကိုပင် မချေမငံ နှုတ်လှန်ထိုးနေချေ သေး၏။

ကော။ ။ ငါ့ကို စကားဆိုလှာသော အိုဘယ့်လူ၊ သင်ကား အသူနည်း။

၅၅၂. ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တုရူ။ ။ကောကာလိက၊ ငါကား တုရူမည်သော သင်၏ ဆရာ ဗြဟ္မာဖြစ်ပေ၏။ သင်၏ပျက်စီးမှုကို မရှုနိုင်၍ ငါလာရောက် ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ အရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးနှစ်ပါးတို့ အပေါ်၌ စိတ်ကောင်းထားလော့။

ကော။ ။အချင်း ဗြဟ္မာ သင်အား ဘုရားသခင်က အနာဂါမ် ဟူ၍ မြှောက်ကြားတော်မူသည်မဟုတ်ပါလော့။ သို့ပါ လျက် ငါ့ထံသို့ သင် ဘယ်အတွက်လာသနည်း။ ကိုယ်အပြစ်ကို ကိုယ် မြင်အောင်ရှုလော့။ ကိုယ့်နဖူးမှာ ဖူးဖူးရောင်နေသည့် လက်သီးဆုပ်လောက်အဖုံကြီးကိုတော့ မမြင်ပါဘဲ မဖြစ်စလောက် မှညင်းစေ့ခန့်မျှ အပြစ်ရှိသူ ငါ့ကိုလာ၍ သင် ဆရာလုပ်နေယောင် ပါတကား ဟု တုန့်ပြန်၍ နှုတ်လှန်ထိုးနေသော တပည့်ကို ကြည့်ကာ တုရူဗြဟ္မာကြီးသည်-

“ပုရိသဿဟိဇာတဿ၊ ကုဋ္ဌာရီ ဇာယတေမုခေ” စသော အောက်ပါ ဂါထာတို့ကို ရှုတ်မိလေသတည်း။

၁။ ။လူဟူ၍ ဖြစ်လာသော သတ္တဝါ၏ ခံတွင်းထဲတွင် နှုတ်၊ အာ၊ လျှာတည်းဟူသော အသွားထက်လှသည့် ဓားမကြီး တချောင်း ပါလာ၏။ လူမိုက်သည် ကြမ်းကြုတ်သော စကားကို ဆိုပြောကာ ထိုစကား ဓားမကြီးဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဇီဝိန်ချုပ် သည်အထိ ခုတ်သတ်နေ၏။

၂။ ။အကြင်သူသည် ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကို ချီးမွမ်း၏။ ချီးမွမ်း ထိုက်သူကို ကဲ့ရဲ့၏။ ထိုသူသည် ခံတွင်း၊ ပါးစပ်ဖြင့် အပြစ်ကို စုဆောင်းနေသူ ဖြစ်၏။ ထိုအပြစ်ကြောင့် ထိုသူသည် ချမ်းသာကို မရနိုင်။

၃။ ။ အကြင်သူသည် ဆိုင်ပြိုင်ယှဉ်နှိုင်းလောင်းကစားပွဲတို့၌ စည်းစိမ် ပြုတ်အောင်သော်၎င်း၊ မိမိဘဝပါ နှစ်မှန်းအောင် သော်၎င်း ဆုံးရှုံးသွား၏။ ဤသို့ ဆုံးရှုံးခြင်းကား မဖြစ်စလောက် ရှုံးခြင်းမျိုးမျှသာတည်း။ အကြင်သူသည် တရားလမ်းကြောင်း ပေါ်၌ ဖြောင့်မတ်စွာ သွားလာနေသော သူတော်ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ စိတ်ဖြင့် ပြစ်မှားမိလေ၏။ ဤသို့ ပြစ်မှားမိခြင်းမျိုး ကား လောင်းကစားဝိုင်း၌ ရှုံးသော ရှုံးခြင်းမျိုးထက် အဆ ပေါင်းများစွာ ပိုကဲ၍ ရှုံးသည် မည်၏။

၄။ ။ စကားယုတ်၊ စိတ်ယုတ်မာကို ဆောက်တည် မွေးမြူ လျက် အရိယာနွယ်ဝင်၊ သူတော်စင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကဲ့ရဲ့ နှုတ်ကြမ်း၊ ရမ်းကားမိသူသည် နိရဗ္ဗုဒ္ဓနှစ်တို့၏ အရေအတွက် အားဖြင့် နှစ်ပေါင်းတသိန်း၊ ထိုမှတစ်ဆင့် နိရဗ္ဗုဒ္ဓပေါင်းသုံးဆယ့် ခြောက်။ ထိုနောက် နိရဗ္ဗုဒ္ဓပေါင်း ငါးခုတို့ ကာလပတ်လုံး လွတ်ရက်မရှိ၊ ငရဲ၌ ကျရလေ၏။

ကောကာလိကသည် ထိုည၌ပင်လျှင် ဇေတဝန် ကျောင်း တံခါးဝတွင် ထိုရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်လေသော် အရှင်နှစ်ပါး တို့အား ပြစ်မှား စွပ်စွဲမိခဲ့လေသော ထိုအပြစ်ကြောင့် ပဒုမ မည်သော ငရဲအိုး၌ ချိုးကပ်အောင် ကျခံရလေ၏။

ထိုညမှာပင် သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည် ဘုရားသခင်ထံ လာ၍ “ကောကာလိကရဟန်း ညက ကွယ်လွန်သွားကြောင်း၊ ပဒုမ မည်သော ငရဲ၌ ကျခံနေရကြောင်း” လျှောက်ထားသွား၏။

နံနက် မိုးသောက်သောအခါ ဘုရားသခင်က သံဃာ့အစည်း အဝေးတွင် ရဟန်းတို့အား ထိုအကြောင်းကို မြှက်ကြားလေ

၅၅၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သောအခါ ရဟန်းတပါးက လက်အုပ်ချီ၍ ဘုရားသခင်အား ဤသို့ မေးလျှောက်လေ၏။

ဘိက္ခု။ ။ဘုန်းတော်ကြီးလှသော အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ပဒုမ မည်သော ငရဲ၏သက်တမ်းမှာ အဘယ်မျှ ရှည်လျားပါသနည်း ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ချစ်သားရဟန်း၊ ပဒုမ ငရဲ၏ သက်တမ်းကား ရှည်လျားလှစွာ၏။ နှစ်တို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့် ရာထောင် သောင်းပေါင်းမည်မျှဟူ၍ ရေတွက်ရန် ခဲယဉ်းသည်ချစ်တပည့်။

ဘိက္ခု။ ။အရှင်ဘုရား၊ ထိုအကြောင်းကို ရိပ်စားမိနိုင် အောင် ဥပမာဖြင့် ပြနိုင်ပါမည်လား ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ချစ်တပည့်၊ ဥပမာသော်ကား ပြနိုင်၏။ သင်နာယူ လော့။ ချစ်သားရဟန်း ကောသလတိုင်း၌ အသုံးပြုသော တို့နှစ်ဆယ်ဝင် နှမ်းလှည်းတစ်စီး ရှိရာ၏။ ယောက်ျားတယောက် သည် ထိုလှည်းတစ်စီးတိုက်၍ နှမ်းများကို နှစ်ပေါင်းတရာရှိလျှင် နှမ်းတလုံးကိုယူ၍ ထုတ်ပစ်ရာ၏။

ချစ်တပည့်၊ ဤသို့ နှစ်ပေါင်းတရာကြာလျှင် နှမ်းစေ့တစေ့ ယူခြင်းအားဖြင့် ထိုလှည်းတစ်စီးစာရှိသော နှမ်းများ ကုန်ခန်း သွားသော်ငြားလည်း တခုသော အဗျဒငရဲကား ကုန်ခန်းခြင်းသို့ မရောက်နိုင်။

ချစ်တပည့်၊ အဗျဒငရဲပေါင်း နှစ်ဆယ်သည် နိရဗျဒငရဲတခု ဖြစ်၏။ နိရဗျဒ ငရဲနှစ်ဆယ်သည် အဗဗငရဲတခု ဖြစ်၏။ ထိုအဗဗ ငရဲနှစ်ဆယ်သည် အဋ္ဌငရဲတခု ဖြစ်၏။ ထိုအဋ္ဌ ငရဲနှစ်ဆယ်သည်

အဟဟငရဲတခု ဖြစ်၏။ ထိုအဟဟ ငရဲနှစ်ဆယ်သည် ကုမုဒငရဲ တခုဖြစ်၏။ ထိုကုမုဒငရဲနှစ်ဆယ်သည် သောဂန္ဓိက ငရဲတခု ဖြစ်၏။ ထိုသောဂန္ဓိက ငရဲနှစ်ဆယ်သည် ဥဗ္ဗလငရဲတခု ဖြစ်၏။ ထိုဥဗ္ဗလ ငရဲပေါင်းနှစ်ဆယ်သည် ပုဏ္ဏရိက ငရဲတခု ဖြစ်၏။ ထိုပုဏ္ဏရိက ငရဲပေါင်းနှစ်ဆယ်သည် ပဒုမငရဲတခု ဖြစ်၏။

ချစ်တပည့်၊ ကောကာလိက ရဟန်းသည် သာရိပုတ္တရာနှင့် မောဂ္ဂလာန်တို့၌ ပြစ်မှားမိသောကြောင့် ပုဒုမငရဲ၌ ဖြစ်၏ဟု မြှက်ကြားတော်မူလေ၏။

ရဟန်းတို့သည် မိမိကိုယ်ကို လျှာတည်းဟူသော ကိုယ်ပိုင် ဓားဖြင့် ခုတ်သတ်၍ ဇာတ်သိမ်းသွားရှာသော ကောကာလိက ရဟန်း၏ အလောင်းကို အသုဘ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုကြရင်း သူတော် ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဟုတ်မဟတ် စွပ်စွဲပြစ်မှားမိခြင်း အပြစ်၏ ကြီးလေးလှသည်၏ အဖြစ်ကိုတွေ့ကာ သတိတရား ရှေ့ထား သံဝေပွားကာပွားကာနှင့် ရှိနေကြရှာသတည်း။

(သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်၊ တုရုဗြဟ္မသုတ်၊ ၁၅၁နှင့် ကောကာလိကသုတ် ၁၅၂၊ ဆဋ္ဌမ)

၅၅၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၂၅)

အတ္ထိကဝါဒနှင့် နတ္ထိကဝါဒ

နာမည်ကျော် သမိုင်းဝင် ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦး ဖြစ်၏။ သူ့ကိုအများက ဖွားဘက်တော်မောင်ဆန် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မြင်းမြီးဆွဲ မောင်ဆန် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဆန္ဒအမတ် ဟူ၍လည်းကောင်း ခေါ်ကြ၊ သိကြ၊ နားလည်ကြသည်။

ထိုဆန္ဒအမတ်သည် သူ့သခင် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ဘုရား ဖြစ်လာသောအခါ သူ့ သခင်ထံဝင်၍ ရဟန်းပြုလေ၏။ ငယ်မည် အတိုင်း ဆန္ဒဟူ၍ပင် တွင်၏။ ဘိက္ခုဆန္ဒ ဟူပေ၏။

ဘိက္ခုဆန္ဒသည် ရဟန်း ဖြစ်လာ သော်လည်း လူ့ဘဝက မာနကို သူ မချလေဘဲ “ငါ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏ လက်သုံးတော်” ဟူ၍ ရဟန်း တို့ကိုပင် သူနှင့် အဖက်တန်သည် ဟူ၍မထင်။ ဒို့ဘုရား၊ ဒို့ဘုရား ဟူ၍ ဘုရားနှင့် တရားကို သူပိုင်သော

၁။ အမ္မာကံပုဒ္ဓေါ၊ အမ္မာကံ ဓမ္မောတိ ဧဝံ မက္ခိစေဝ ပဠာ သိစ။ ပ။ (ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာ၊ ထေရဝဂ်၊ ဆန္ဒသုတ်၊ ၂၉၁၊ ဆဋ္ဌမ)

သဘောမျိုးဖြင့် ပိုင်စိုးပိုင်နှင်းပြု၍ ဆိုပြောဆက်ဆံလေ့ရှိသည်။
ဗုဒ္ဓ၏ ထံတော်ပါးတွင် သူထက် ရာထူးဌာနန္တရ ကြီးသောသူ
မရှိစေချင်။ သူသာလျှင် အကြီးဆုံး၊ သူသာလျှင် အချုပ်အချာ၊
သူသာလျှင် ဗုဒ္ဓ၏ အတွင်းလူ လက်သုံးတော် ဟူ၍ တရားကို
မကျင့်၊ မာန်တလူလူနှင့် ရှိနေသည်။

သခင် ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရား တောထွက်တော်မူစဉ် အခါက
မည်သူ တဦးတယောက်မျှ နောက်တော်က မပါ။ ဤဖေကို
မောင်ဆန် တယောက်ထဲရယ်ဟူ၍ အသားယူကာ ဝင့်ဝါလေ့
ရှိသည်။ “ဘုရားဖြစ်၍၊ ကောင်းချိန် တန်တော့၊ မောဂ္ဂလာန်
သော၊ ဘယ်ဟာသောနှင့်၊ အလောသုံးဆယ်၊ ဘယ်ညာ ဝိုင်းလို့
အံ့ကြတယ်”ဟူ၍ လက်ဝဲရံအရှင်မောဂ္ဂလာန် ကိုယ်တော်ကြီးနှင့်
လက်ျာရံ အရှင် သာရိပုတ္တရာ ကိုယ်တော်ကြီး နှစ်ပါးကိုပင်
ထိကပါး၊ ရိကပါး ဆိုပြောဆက်ဆံခြင်းများ ပြုလေရာ အခြား
ရဟန်းတော်များကိုမူ အဘယ်ဆိုဘယ်ရာ ရှိပါချိမ့်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့လည်း သူ့အကြောင်းကို သိကြသဖြင့် ဘိက္ခုဆန္ဒနှင့်
ပြိုင်ဘက်၍ ခွန်းကြီး၊ ခွန်းငယ်ဆိုပြောခြင်းမပြုကြကုန်။ “ဘေးမဲ့”
ကဲ့သို့ သဘောထားကာ ဖာသီဖာသာ နေကြ ကုန်၏။ ဤသို့
ဖာသီဖာသာ နေကြလေလေ ငါ့ကို ဘယ်သူများ တုဝံ့လို့လဲ
ဟူ၍ မာန်ကြီးသည်ထက် ကြီးလာလေလေ ဖြစ်နေသတည်း။

ထို အကြောင်းကို ဗုဒ္ဓက သိရှိတော်မူ သော်လည်း ယခု
အချိန်တွင် ဘိက္ခုဆန္ဒအား ဆိုပြောဆုံးမ သြဝါဒပေးခြင်း
ဖြင့် အကျိုး မရှိပုံ၊ ငါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုပြီးသည့် နောက်တွင်မူ
နောင်တကြီးစွာ ရလာကာ ကျွတ်တမ်း ဝင်နိုင်မည် ဖြစ်ပုံကို

၅၅၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သိမြင်တော်မူလေသဖြင့် “ရဟန်းတို့၊ ငါမရှိသည့် နောက်တွင် ဆန္ဒရဟန်းအား သင်တို့ ဗြဟ္မဒဏ် ထားရစ်ကြကုန်” ဟူ၍ ရဟန်းတို့အား မှာထားသွားတော်မူ၏။

ဗြဟ္မဒဏ် သဘောအချုပ်ကား မည်သူမျှ ဆန္ဒရဟန်းနှင့် အပေါင်းအသင်းမလုပ်ရ။ ဆိုပြောဆက်ဆံခြင်း မပြုရ။ လွတ်လပ်စွာ ထားကြကုန်ဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။

ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံ၍ ပထမ သံဂါယနာ တင်ကြလေသော အခါ ဗုဒ္ဓ၏ ဗျာဒိတ်တော်မြတ်အတိုင်း ဗြဟ္မဒဏ်အမိန့်တော်ကို ဆန္ဒရဟန်းအား ပြန်ကြားရန်အတွက် သံဂါယနာတင်မထေရ်ကြီးတို့က အရှင်အာနန္ဒအား တာဝန်လွှဲကုန်ကြ၏။ ထိုအချိန်တွင် ဆန္ဒရဟန်းကား ကောသမ္ဗိပြည်သို့ ရောက်နေသဖြင့် အရှင်အာနန္ဒသည် ကောသမ္ဗိသို့လိုက်၍ ဆန္ဒရဟန်းအား ဗြဟ္မဒဏ်အမိန့် အမိန့်တော်ပြန်တမ်းကြီးကို ပြန်ကြားကာ ဒဏ်ထားခြင်း ပြုရလေသည်။

ယင်းသို့ ဗုဒ္ဓ၏ အာဏာစက်ဖြင့် ဗြဟ္မဒဏ် အမိန့်တော်ကို ပြန်ကြားလတ်သော် ဆန္ဒရဟန်းသည် အမိန့်တော် ကြားနာနေခိုက် စိတ်ထိခိုက်လာပြီးလျှင် တကိုယ်လုံး ပေါင်းတင်ထားဘိသကဲ့သို့ ပြင်းစွာပူလာရာက မိုက်ခနဲ လဲကျသွားလေ၏။ သတိမရ ဖြစ်သွားလေ၏။

၁။ သော ဒိဇ္ဇေ ဗြဟ္မဒဏှ သဗ္ဗာတပရိဋ္ဌာဟော ဝိသညီ ဘူတော ပတိထွာ။ ပ။ (ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာ၊ ထေရဝဂ်၊ ဆန္ဒသုတ်၊ ၂၉၁၊ ဆဋ္ဌ)

အဆိုပါ ပြဟ္မဒဏ်အမိန့်တော် ပြန်ထမ်းသည် ချက်ခြင်း တည်လေပြီဖြစ်ကြောင်းကို ဆန္ဒရဟန်းသည် အံ့ဩစွာ ကြုံတွေ့ ရလေ၏။ သတိရ၍ လဲရာမှ ထလာသောအခါ ဆန္ဒရဟန်းသည် ရဟန်းတပါးထံ သွားရောက် တွေ့ဆုံသော်လည်း ထိုရဟန်းက သူ့အား လက်ခံ၍ စကားပြောခြင်း မပြုချေ။ ထို့အတူ အခြား ရဟန်းများထံ ချဉ်းကပ်ကြည့်ပြန်သော အခါတွင်လည်း သူနှင့် စကားတုံ့ပြန်ဆိုပြောသူကို တဦးမျှ မတွေ့ရတော့ဘဲ ရှိလေ၏။

ထိုအခါ ဆန္ဒရဟန်းသည် ပြင်းစွာ ထိတ်လန့် လာ၏။ ကောသမ္ပိပြည်တွင် မိမိနှင့် စကားပြောသူ မရှိသဖြင့် သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူကာ ဗာရာဏသီသို့ ပြန်လာသည်။

ဗာရာဏသီပြည် မိဂဒါဝုန် တောအတွင်းရှိ မိဂဒါဝုန် ကျောင်းတိုက်တွင် ရဟန်းများစွာတို့ သီတင်းသုံးလျက် ရှိကြရာ စိတ်ဓာတ်များ တုန်လှုပ်ချောက်ချားလျက် ရှိနေသော ထိုဆန္ဒ ရဟန်းသည် နေဝင်ဆည်းဆာ အချိန်လောက်တွင် မိဂဒါဝုန် ကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်သွား၏။ ကျောင်းများကို ကြည့်သော အခါ တံခါးပိတ်၍ တိတ်ဆိတ်နေသည်ကို တွေ့ရလေ၏။

ဆန္ဒရဟန်းသည် ပိတ်ထားသော တံခါးများကို သော့ဖြင့် ဖွင့်ကာ ဖွင့်ကာ ကျောင်းစဉ်တလျှောက် တကျောင်းဝင် တကျောင်းထွက် တိုးလျှိုးဝင်ရောက်ပြီးလျှင် မထေရ်ကြီးတို့အား ရှိခိုးဦးတင်လျက် ဤသို့ လျှောက်ထားပန်ကြားခြင်း ပြုလေ သတည်း။

“အရှင်သူမြတ်တို့ဘုရား၊ တပည့်တော်အား သြဝါဒ ပေး တော်မူပါကုန်။ တပည့်တော်အား သနားသော အားဖြင့်

၅၆၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အနုသာသန္တု=ထပ်တလဲလဲ၊ အမြဲနိစ္စ၊ ဆုံးမတော် မူပါကုန်။
တရားသဘောကို ယထာဘူတကျကျ တပည့်တော် မြင်နိုင်စွမ်း
ရှိသည်အထိလမ်းပြညွှန်ကြားတော်မူကြပါကုန်” ဟူ၍ပူပန်နှလုံး၊
ယူကျုံးမရသောအသံဖြင့် မထေရ်ကြီးတို့ထံ ပန်ကြား လျှောက်
ထားလေ၏။

ထိုအခါမထေရ်ကြီးတို့သည် ဆန္ဒရဟန်း၏တမျိုးတဖုံပြောင်း
လာသော အမူအရာများနှင့် ရှေးကနှင့်မတူတော့သော ဆိုပြော
ဆက်ဆံပုံများကို မြင်တွေ့ရသောအခါ များစွာ အံ့ဩခြင်း
ဖြစ်ကြရပြီး သူ၏ တောင်းပန်ချက်ကို ငဲ့ကွက်သော အားဖြင့်
အနိစ္စတရားနှင့် အနတ္တဘုရား၊ ဤတရားနှစ်ပါးကို ဆန္ဒ ရဟန်း
အား ဟောကြားကြကုန်၏။

“ငါ့ရှင်ဆန္ဒ၊ ခပ်သိမ်းသော တေဘူမက၊ သင်္ခါရ တရားတို့
ကား ဖြစ်ပြီးသည့်နောက် အရှည်စွဲ၍ တည်မြဲခြင်း သဘောမရှိ
သောကြောင့် အနိစ္စတို့သာတည်း။ မိမိအကြိုက်၊ မိမိ အလိုသို့
မလိုက်သောကြောင့် အစိုးမရ၊ အနတ္တတို့သာတည်း” ဟု အနိစ္စ
နှင့် အနတ္တကိုသာ သြဝါဒပေးကြကုန်ပြီး ဒုက္ခလက္ခဏာ တရား
ကိုကား ဟောကြားခြင်း မပြုကြကုန်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်
မထေရ်ကြီးတို့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်လာ၏။ ဒုက္ခလက္ခဏာကို
သရုပ်ဖော် မြှက်ကြားလိုက်ခဲ့သော်—

ဤဆန္ဒရဟန်းကား ပုပ်သည်ဒုက္ခ၊ ဝေဒနာသည် ဒုက္ခ၊
သညာသည်ဒုက္ခ၊ သင်္ခါရသည်ဒုက္ခ၊ ဝိညာဏ်သည် ဒုက္ခ၊ မဂ်သည်

၁။ တသ္မာ ဧဝံ ကိရ နေသံ အဟောသိ။ပ။ (ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်
အဋ္ဌကထာ၊ ထေရဝဂ်၊ ဆန္ဒသုတ်အဖွင့်၊ ၂၉၁၊ ဆဋ္ဌမူ)

ဒုက္ခ၊ ဖိုလ်သည်ဒုက္ခဟူ၍ ကြိုသို့ဒုက္ခအယူသည်ပြီးလျှင် “အိုရဟန်းတို့၊ သင်တို့ကား ဆင်းရဲတန်းလန်းရှိနေကုန်သည့်ဒုက္ခိတ ရဟန်းတို့ ပါတကား” ဟုယူဆသွားလေရာ၏။ တရားသဘောနှင့် အဝင်ခွင်ကျအောင်ယူနိုင်စွမ်းရှိမည် မဟုတ်။ ဤသို့ ပြစ်တင်ပြောဘွယ် မရှိအောင် ဟောလေမှ သင့်မည် ဟူသော အကြံဖြင့် ဒုက္ခလက္ခဏာကိုချန်၍ အနိစ္စနှင့် အနတ္တ ဤလက္ခဏာ နှစ်ပါးကိုသာ ဟောခြင်းဖြစ်ကုန်၏။

ဆန္ဒရဟန်းသည် မထေရ်ကြီးတို့၏ တရားကို ရိုသေစွာကြားနာ၏။ သို့သော် သူ့စိတ်တွင် ဘဝင်မကျ ဖြစ်နေ၏။ ထိုတရားသဘောလောက်ကိုမူ ငါ့အားလည်း သိပြီး၊ ရှိပြီး၊ သဘောပေါက်ပြီးသားပင်။ ရှုပ်၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စ၊ မြဲသောသဘောမရှိ။ အနတ္တ၊ အတ္တမှ ဆိတ်၏။ အနှစ်သာရ မရှိ ဆိုသည်လောက်ကိုကား ငါလည်း နားအလည်သား၊ အသိသားပင်ဖြစ်ချေသည်။

သို့ပါလျက်လည်း ငါ၏စိတ်သည်ကား နိဗ္ဗာန်ပေါက်အောင် ထိထိရောက်ရောက် မပြေးဝင်နိုင်သေး။ ငါ့မှာ ပူပန်ခြင်းနှင့် စွဲလမ်းခြင်း ဥပါဒါန်သာ ဖြစ်နေသည်။ ရုပ်စသည်တို့၌ တခုတလေမျှ အတ္တမရှိ။ သို့ဖြစ်ဘိသော် အဘယ်အရာကို ငါ့အဖို့ အတ္တဆိုမည်နည်းဟူ၍ ဤသို့သာ ငါ့စိတ်သည် နောက်သို့ ပြန်ဆုတ်၏။ သစ္စာလေးချက်၏ အနက်သဘောကို သိမြင်ထားပြီး သူ့အား ဤသို့နောက်သို့ပြန်၍ ဆုတ်နှစ်လေမည်မဟုတ်။ ငါ့အား တရားထင်မြင်လာအောင် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ် ဟောပြုလေမည်နည်း။

ဆန္ဒရဟန်းသည် သူ့ကိုယ်သူ ဘဝင်မကျ၊ အားမရနိုင်တိုင်း တွေးလေသည်။ ဤသို့ တွေးရင်းမှ သူ့မျက်စိထဲတွင် အရှင်

၅၆၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အာနန္ဒာကို ပြေး၍ မြင်ယောင်လာသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် အကြံတခု ပွင့်လာသည်။ ထိုအကြံကား-

အရှင်အာနန္ဒာသည် ယခုအခါ ကောသမ္မိပြည်၊ ဘောသိတာရုံ ကျောင်းသို့ ရောက်နေ၏။ ငါ သူထံသို့ ပြန်သွားရလျှင် ကောင်းမည်။ အရှင်အာနန္ဒာကား နှယ်နှယ်ရရ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ငါ့သခင် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား ကိုယ်တိုင်ကလည်း သူ၏ ဂုဏ်ကို ထုတ်ဖော်၍ အကြိမ်ကြိမ် ချီးကျူးတော်မူသည်။ သီတင်းသုံးဘော် ပညာကြီး ပညာကျယ် အရှင်သူမြတ်တို့ကလည်း ထပ်တလဲလဲပင် သူ့ကို ချီးကျူးကြရကုန်သည်။ အရှင်အာနန္ဒာသည် ငါ့အား အသိဉာဏ်ရင့် ဓမ္မမုက်စိပွင့်လာအောင် ဖွင့်ပေးနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ငါနှင့် အရှင်အာနန္ဒာဆိုလျှင် အထူးပြောဘွယ် မရှိ။ အထူးပင် ခင်မင်ရင်းနှီးသူ ဖြစ်သောကြောင့် သူထံ နိဿည်းခံယူရန် သင့်၏။ ငါ သူထံ သွားရသော် ကောင်းစွာ။ ငါသွားအံ့။

ထို ဆန္ဒရဟန်းသည် ဤအကြံဖြင့် အရှင်အာနန္ဒာရှိရာ ကောသမ္မိပြည်သို့ ပြန်သွားပြီးလျှင် အရှင်အာနန္ဒာအား အကြောင်းစုံလျှောက်ထားကာ သူ့အား တရားဉာဏ်ရင့် မျက်စိပွင့်အောင် ဖွင့်ပေးတော်မူပါရန် တောင်းပန်လေ၏။ တပည့်တော်ကို ဆုံးမတော်မူပါဟု သူ့ကိုယ်ကို အရှင်အာနန္ဒာအား ပုံ၍ အပ်နှင်းခြင်း ပြုလေ၏။

ငါ့ရှင်ဆန္ဒ၊ နားစွင့်၍ နာယူလော။ သင် တရားသိထိုက်သူ တယောက် ဖြစ်လာပြီဟူ၍ ဤမျှသောစကားကို အရှင်အာနန္ဒာ၏ ထံမှ ကြားလိုက်ရကာမျှနှင့်ပင် ဆန္ဒရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်း ပြင်းစွာ ဖြစ်လာလေ၏။

ဆန္ဒ။ ။ ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ ငါ့ရှင်၏တရားကို ကြားနာရန်
နားစွင့်လျက် ရှိပါ၏။ ဟောတော်မူပါလော့။

အာနန္ဒာ။ ။ ငါ့ရှင်ဆန္ဒ၊ အခါတပါးတွင် ကစ္စာနဂေါတ္တ
အမည်ရှိသော ရဟန်းအား မြတ်ဘုရားက တရားဟောခဲ့ဘူးရာ
ထိုတရားတော်ကို ငါ ကောင်းစွာ မှတ်သားမိပေ၏။ ဘုရား
မြတ်စွာက ကစ္စာနဂေါတ္တရဟန်းအား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း
သင့်အား ငါ ပြောပြပေအံ့။

ဆန္ဒ။ ။ ကောင်းပါပြီ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ။

အာနန္ဒာ။ ။ ငါ့ရှင် ဆန္ဒ သို့ဖြစ်ဘိသော် သင် မှတ်သား
လေလော့။ ကစ္စာနဂေါတ္တအား မြတ်ဘုရားက ဤတရားကို
ဟောတော်မူခဲ့ပေသည်။

ချစ်တပည့်ကစ္စာန၊ ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည် များသော
အားဖြင့် အရာခပ်သိမ်းသည် ရှိ၏ဟု အယူရှိသော အတ္တိက
ဝါဒနှင့် မရှိဟု အယူရှိသော နတ္တိကဝါဒ၊ ဤနှစ်မျိုးကို မှီနေ၏။
တနည်းအားဖြင့်ဆိုသော် အရာခပ်သိမ်းသည် မြစ်၏ဟု အယူ
ရှိသော သဿတဝါဒနှင့် မမြဲ၊ ပြတ်၏ဟု အယူရှိသော ဥစ္ဆေဒ
ဝါဒ၊ ဤနှစ်မျိုးကို မှီနေ၏။

ချစ်တပည့် ကစ္စာန၊ သင်္ခါရလောက၏ တဖြစ်ထဲ ဖြစ်နေပုံ
များကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ယထာဘူတကျကျ ကောင်းစွာ
သိထားသူအား လောက၌ မရှိဟုသော နတ္တိကဝါဒသည် မဖြစ်။

၁။ အတ္တိ တန္တိ သဿတံ၊ နတ္တိ တန္တိ ဥစ္ဆေဒံ။ (နိဒါနဝဂ္ဂ
သံယုတ် အဋ္ဌကထာ၊ အာဟာရဝဂ်၊ ကစ္စာနဂေါတ္တသုတ်
အဖွင့်၊ ၃၁၊ ဆဋ္ဌမ)

၅၆၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သင်္ခါရတရားတို့၏ တပျက်ထဲ ပျက်နေပုံများကို ယထာဘူတ ကျကျ သိရှိနားလည်ထားသူအား လောက၌ရှိ၏ဟု ယူသော အတ္တိကဝါဒသည် မဖြစ်။

ချစ်တပည့် ကစ္စာန၊ များသောအားဖြင့် ဤလောကကို တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိအရင်းခံသော ဥပယ၊ ဥပါဒါန၊ အဘိဝေသဖြင့် ဖွဲ့စည်းရစ်နှောင်ထား၏။ တဏှာနှင့် ဒိဋ္ဌိ ဤနှစ်ပါးတို့ကား ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ့ဟာ စသည်ဖြင့် တေဘူမက တရားတို့ကို ကပ်ရောက် တတ်လေသောကြောင့် ၎င်းနှစ်ပါးကို ဥပယဟု ခေါ်ပေသည်။ ထို တေဘူမကတရားတို့ကို ပြင်းစွာ စွဲလမ်းတတ် သောကြောင့် ဥပါဒါန ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။ ထိုတေဘူမက တရားတို့၌ ကျွန်ုပ်၊ စူးဝင်တတ်သောကြောင့် အဘိနိဝေသဟူ၍လည်း ခေါ်ပေသည်။

ချစ်တပည့် ကစ္စာန၊ ဤအရိယာသာဝက ပုဂ္ဂိုလ်သည် စိတ်၏ထည်ရာ၊ စိတ်၏ ကျွန်ုပ်စူးဝင်ရာ၊ စိတ်၏ ကိန်းအောင်းရာ ဖြစ်သော ထိုဥပယနှင့် ဥပါဒါနသို့ “ငါ့အတ္တ၊ ငါ့အမာခံ” ဟူ၍ ကပ်ရောက်ခြင်းလည်း မရှိ။ စွဲလမ်းခြင်းလည်း မရှိ။ ဆောက်တည်ခြင်းလည်း မရှိ ဖြစ်ခဲ့သော် ဒုက္ခသာဖြစ်သည်။ ငါဖြစ် မဟုတ်။ ချုပ်ခဲ့၊ ပျက်ခဲ့သော် ဒုက္ခသာ ချုပ်ပျက်သည်။ ငါချုပ်၊ ငါပျက် မဟုတ်။ ဤဖြစ်မှု ချုပ်မှုအရာ၌ ဒုက္ခမှတစ်ပါး အခြားသတ္တဝါ မည်သည် မရှိဟု ယုံမှားခြင်းကိုမပြု။ တွေးတောမှုကို မဖြစ်စေ။

၁။ နအညော ဧတ္ထ သတ္တောနာမအတ္တိတိ ကင်္ခံနကရေတိ။
(နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာ၊ အာဟာရဝဂ်၊ ကစ္စာန
ဂေါတ္တသုတ်၊ ၃၂၊ ဆဋ္ဌမ)

ဤအရာ၌ ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည် သူတပါးကိုအားကိုးအားထား ပြု၍ ယုံကြည်သည် မဟုတ်။ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းသာဖြစ်၏။

ချစ်သား၊ ကစ္စာနာ၊ ဤမျှဖြင့် သတ္တသညာကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ကောင်းသော မြင်ခြင်း-သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ပြီ။ အမြင်မှန် ဖြစ်လေပြီ။

ချစ်သား၊ ကစ္စာနာ၊ အလုံးစုံရှိသည်ရှိ၏ အယူရှိသော သဗ္ဗတ္ထိက ဝါဒသည် အစွန်းတခု၊ အလုံးစုံသည် မရှိဟု အယူရှိသော သဗ္ဗုနတ္ထိကဝါဒသည် အစွန်းတခု။ ဤသို့အားဖြင့် အစွန်းနှစ်ခု ရှိ၏။

ချစ်သား၊ ကစ္စာနာ၊ ငါဘုရားကား ဤအစွန်းနှစ်ဖက်တို့သို့ မသက်ရောက်စေဘဲ တရားကို မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အလယ်အလတ် အားဖြင့် ဟောနေ၏။

အဝိဇ္ဇာကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်ရပုံ၊ သင်္ခါရကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်ရ ပုံများစသည်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့ရှင်ဆန္ဒ၊ ကစ္စာနာဂေါတ္တအား ဟောသောတရားကို မြတ် ဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မူ ဤအတိုင်း ငါ မှတ်သားမိခဲ့၏ဟု တဆင့်ကြားတရားကို ဖောက်သည်ချေ၍ ဟောကြားပြီးသည်၏ အဆုံးတွင် ဆန္ဒရဟန်းမှာ နှလုံးပိတိ ရှန်းရှန်းအိ ဖြစ်သွားရလေ သတည်း။

(သံယုတ္တနိကာယ်၊ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ထေရဝဂ်၊ ဆန္ဒသုတ်၊ ၁၀၈၊ ဆဋ္ဌမ္မ)

၅၆၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၂၆)

ဘာကို ယုံရမည်နည်း

ကေသမုတ္တနိဂုံးသည် ကောသလတိုင်းကြီး၏ မီးရှူးတန်ဆောင် ဖြစ်၏။ နေရာလည်းသန့်သည်။ လူရည်လည်းသန့်သည်။ ရောင်းပန်း ဝယ်ပန်းလည်းပွင့်သည်။ ဆန်ရေစပါး၊ အစားအစာနှင့် ပြည့်စုံ သဖြင့်လည်း လွန်စွာ သာယာ စည်ပင်လှသော နိဂုံးကြီးဖြစ်လေ သည်။

ထိုနိဂုံး၌ နေသူတို့သည် အများအားဖြင့် ကာလာမမင်းမျိုး တို့မှ ဆင်းသက်လာသည့် မဟာမျိုး မဟာနွယ်များ ဖြစ်ကြသည့် အားလျော်စွာ အဆောက်အဦ တိုက်တာ နေအိမ် စသည်တို့ မှာလည်း လူမျိုးဂုဏ်ကိုလိုက်၍ မဟာဆန်လှသည်။ စုလစ်မွန်းချွန် အထွတ်တပ်သော ဘုံဗိမာန်တို့ဖြင့် ကြားကြားဝင့်ဝင့် တစွင့်စွင့် ရှိနေသည်။

ထိုအချိန်ထိုခေတ်၏ ပတ်ဝန်းကျင်တဝိုက်၌ ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သော ဝါဒရေးရာ လှိုင်းဂယက်များသည် ပြင်းပြင်း ထန်ထန်ရိုက်ခက်လျက်ရှိသောကြောင့် ကေသမုတ္တနိဂုံးသည် ဝါဒ ရေးရာ လှိုင်းလုံးကြီးများအကြားတွင် လှုပ်ရှားလျက် ရှိနေသည်။

ဂိုဏ်းဂဏအဖွဲ့အစည်း အသီးသီးမှ ဆရာ့ဆရာ အသီးသီး တို့သည် ထိုနိဂုံးသို့ လာရောက်လျက် တရားဟောခြင်း၊ စည်းရုံး သိမ်းသွင်းခြင်းပြုလေ့ ရှိကြကုန်၏။

ကာလာမမင်းမျိုး၊ မဟာနွယ်ဘွား ထို နိဂုံးသားတို့ကား တရားနာရေး၌ ဦးမလေးကြကုန်။ ဟောပြောသူများ ရောက် လာလျှင် ၎င်းတို့၏ ဟောပြောချက်ကို ကောင်းမွန်စွာ နာယူ လိုက်ကြသည်။ ရဟန်းလာဟောလျှင်လည်း ရဟန်းတရားကို နာသည်။ ပုဏ္ဏားလာဟောလျှင် ပုဏ္ဏားတရားကိုနာသည်။ ထိုအတူ တိတ္ထိ၊ တက္ကတုန်း၊ အစေလက၊ နိဂဏ္ဌ၊ ပရိဗ္ဗာဇကများ လာရောက် ဟောကြားလျှင်လည်း ၎င်းတို့၏ဘုရားကို ရိုသေစွာ ကြားနာကြ သော 'တရားနာ ပရိသတ်များ' ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုခေတ်တကြော၌ ပွင့်ထွန်းလျက် ရှိနေကြသည့် (ဘုရား အမည်ခံ) ပုရဏကဿပ စသော တိတ္ထိဘုရားကြီး ခြောက်ဆူ တို့သည်လည်း ထိုနိဂုံးသို့ ခြေရာချင်းထပ်မျှပင် လာရောက် တရားဟောကြဘူးသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့၏နားမှာ တရားသံ စွဲနေသည်။ တရားရည်ဝသော နားများ ဖြစ်နေကြသည်။

“ငါးသိုင်းများတော့ ဟင်းဟုန်” ဆိုသည့်ပမာ ကြားရဖန် များလတ်သော် သူတို့၏နားများမှာ ထုံလာကုန်သည်။ ကြားနာ ရသောတရားများမှာလည်း ‘တခါလာ မဲပြာပုဆိုး’ ဆိုသကဲ့သို့ ကိုယ်ဖို့ကောင်းတရား၊ ကိုယ့်ငါးချဉ် တရားချည်းသာ ဖြစ်သော ကြောင့် ဓမ္မ၏ အနှစ်သာရကိုရှာ၍ မရကြဘဲ ဘာမှတ်ရမှန်းမသိ ဖြစ်ကုန်သည်။ “ဘယ်သူတရား မှန်သလဲ” ဤသို့လည်း ဝေခွဲ နိုင်စွမ်းမရှိအောင် ဖြစ်ကုန်သည်။ တရားမနာခင်က အကောင်း သား။ တရားနာပြီးခါမှ ပြောဟောသူများ၏ ကိုယ့် ငါးချဉ်

၅၆၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကိုယ်ချဉ်းမှု၊ အတ္တဆန်မှုများကြောင့် အကြံတုံး ဉာဏ်တုံးရတော့ မလောက် ဖြစ်ကုန်သည်။

သို့ကြောင့် စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းကာ တရားဆိုလျှင်တန်၊ တရား သံကြားရလျှင် ဖျားချင်လောက်အောင်ပင် ဖြစ်လာလေကုန် သတည်း။

ဂေါတမ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားနှင့် ကေသမုတ္တနိဂုံးသား ကာလာမ မင်းသားတို့၏ဆက်ဆံမှုကား အသို့ နေလေမည်နည်း။

ယင်းသို့ ကာလာမနွယ်ဘွားကေသမုတ္တနိဂုံးသားတို့ တရားသံ ကြားလျှင် ဖျားချင်လောက်အောင်စိတ်ဓာတ် ကျဆင်းနေသော အချိန်တွင်မှ အစိန္တေယျ၊ လောကထွတ်ထွား ဂေါတမရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည် သံဃာများစွာ ခြံရံလျက်ထိုနိဂုံးသို့ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူလာ၏။

“အချင်းတို့၊ ဘုရားတဆူတော့ ကြွလာပြီကော” တဲ့။

“အိုးဟို၊ လာပြန်ပြီလားဘုရား။ အဘယ်ဘုရားတဲ့နည်း”

“သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုပြီး ဘုရားဖြစ်လာသည့် ဂေါတမ ဖြစ်လေသတတ်။ သူသည် ငါတို့နိဂုံးသို့ရောက်လာတော့ မည် သတင်းကြားသည်။ သူ့အကြောင်း၊ သူ့သတင်းကား အခြား ဘုရားများထက် ထူးဆန်းစွာဂယက်ရိုက်လာသည်။ ဗြဟ္မာ၊ နတ်၊ လူ သုံးဘုံတို့၏ ကြည်ဖြူကော်ရော် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက် သော အရဟံဆိုသည့် ဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဟုဆိုသည်။ တရားအချက်အလက်ဘက်ကဆိုပြန်သော် သင်ဆရာမရှိ၊ မိမိအလို အလျောက် အမှန်တရားဟု ထိထိရောက်ရောက်သိသည်၊ မြင်သည့် ဟူ၍လည်း ကျော်ကြားလျက် ရှိနေသည်။

“ထိုဘုရားကို ကိုယ်တိုင် ဖူးတွေ့ရဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပြောပြချက်အရဆိုသော် အင်မတန်ကို ကြည်ညိုစရာကောင်းသော ထူးခြားသည့်ဘုရားဟု ဆိုပါသည်။ သည်လိုဘုရားမျိုး ဖူးခွင့်ဆိုက်လို့ကြုံကြိုက်သည့်အခါတွင် ဖူးလိုသူများရှိက ဖူးနိုင်ရန် သတင်းကောင်း ပေးပို့ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်” ဟု တဦးသော ကာလာမမင်းက သတင်းလွှင့်လိုက်၏။

ထိုအခါ တဦးသော ကာလာမမင်းက ခေါင်းခါသည်။ သည့်နောက်တွင် သူက ဆက်လိုက်သေးသည်။

“ဘုရားဆိုလျှင် တန်ပါပြီ။ သည်ဘုရားလဲ အလျင်ဘုရား များနှင့်အလားတူ သည်ပုတ်ထဲက သည်ပဲမျိုး ဖြစ်လေမည်တမ့်။ ကိုယ်တို့ဆီကိုလာလာပြီးတရားဟောကြသည်ကား ဘုရားပေါင်း စုံလှပြီ။ သာဝကဆိုသူတွေကား မရေတွက်နိုင်ကုန်။ သူတို့ဟောကြ လေသည်ကား ငါ့မှငါ၊ ငါ့တရားမှတရား။ ဤသို့ချည်းသာဟော သွားကြကုန်ပြီ။ ကိုယ်တို့အဖို့မှာ အဆီအနှစ် (တရားသား) ကိုရှာ၍ မရကြ။ ဂေါတမဆိုသော ဘုရားကိုလည်း “သည်ဘုရားမျိုးနေ မှာဘဲ” ငါထင်၏ဟု ခေါင်းရမ်းကာနှင့် ဆိုသည်။

“သည်လိုလဲ မထင်စကောင်း။ လူအမျိုးမျိုး၊ နတ်အမျိုးမျိုး ဆိုသကဲ့သို့ ဘုရားလည်း အမျိုးမျိုးရှိအုံးမှာပဲ။ သူ့ကို မြင်ဘူး၊ တွေ့ဘူး၊ သူနှင့် ပြောဘူး ဆိုဘူး မရှိသေးပါဘဲလျက် ဤသို့ ထင်မြင်ချက် ပေးသည်မှာစောလွန်းနေမည်ဟု အကျွန် သဘော ရပါသည်။ သည်ဂေါတမဘုရား၏ ကျော်စောသတင်းကား တိမ်တိမ်ကလေး မဟုတ် မိုးကြီး ခြိမ်းသည့်နှယ်၊ ဟိန်းဟိန်း မားမား ပဲ့တင်ထပ်လျက် ထွက်လာပုံများကို ထောက် က သူနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ဆွေးနွေးကြည့်လျှင် ကောင်းမည် ထင်၏။

၅၇၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဤသို့ တွေ့ဆုံခြင်းဖြင့် အကျွန်တို့မှာ တစုံတရာ နစ်နာဘွယ် မဖြစ်နိုင်ပါ။ အရှုံး မရှိနိုင်ပါ” ဟု တဦးသောသူက ဂေါတမ ဘုရားနှင့် တွေ့ဆုံရေးကို ဆွေးနွေးသွားလေသည်။

နောက်ဆုံးတွင်မူကား ထိုကာလာမနှယ်ဘွား ကေသမုတ္တ နိဂုံးသားတို့သည် ဘုရားသခင်၏ ရှေ့တော် မှောက်သို့ ရောက် လာကြကုန်ပြီး အကဲခတ်သော မျက်လုံး အစုံတို့ဖြင့် ဘုရား သခင်ကို ကြည့်ကြ ကုန်သည်။ အလျင် ဘုရားများနှင့် ယခု ဘုရားကို ဘုရားချင်းယှဉ်၍ ရှုကြကုန်သည်။

အချို့ကမူ အဆွယ်ကောင်း၍သာ လိုက်ပါလာခဲ့ ကြသည်။ ဘုရားသခင်အား စိတ်ဝင်စားဟန် မတူ။ ဒေါင့်တနေရာတွင် တသောသောနှင့် ပြောချင်ရာ ပြောနေကြသည်။

ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်ကပင် မြူဆွယ်ခြင်း ပြုလေ သလော။ မကြာခင်သော ကာလ အတွင်းမှာပင် ကာလာမ မင်းသား အားလုံးပင် ဦးခေါင်း ကြို့ကြို့၊ ကိုယ် ယိုယိုဖြင့် ဘုရားသခင်၏ ခြေတော်စုံကို နဖူးဖြင့် ဦးခိုက်လာကြ ကုန်လေ တော့သတည်း။

သူတို့အထဲတွင် အကြီးအကဲဟု ထင်ရသော ကာလာမ မင်းသားကြီးတဦးက လက်အုပ်ချီလျက် သူတို့စိတ်ထဲ၌ ဘဝင် မကျနိုင်အောင် ဖြစ်နေသည့် အချက်ကို ပဲ့ဦးထွက် အဖြစ်ဖြင့် ဘုရားသခင်အား မေးမြန်းခြင်း ပြုလေသည်။

“အရှင်ဘုရား၊ လျှောက်ထားခွင့် ပြုတော်မူပါ ဘုရား။ တပည့်တော်များ နေထိုင်ရာ ဤကေသမုတ္တနိဂုံးသို့ အရှင်ဘုရား သာ ကြွတော်မူသည် မဟုတ်ပါ။ ရသေ့၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊

ဘိတ္တိ၊ တက္ကတုန်း၊ ပရိဗိုဇ် စသည်တို့ အမြောက်အမြားပင်
လာရောက်ကြပြီး တရားဓမ္မ ဟောပြောခြင်း ပြုကြပါကုန်သည်
ဘုရား။ အချုပ်အားဖြင့် လျှောက်ထားရမည် ဆိုပါလျှင် သူတို့
၏ဝါဒ ကောင်းကြောင်း ကိုသာ အမှန်းတင်ပြီး ဟောဟော
သွားကြပါသည်။ သူတို့၏ ဝါဒအရောင် ပြောင်လက် ထွန်းပ
ရေးကို ချေးရှုလုံးပမ်းရုံတွင် ရပ်မနေဘဲ သူတို့နှင့် ဝါဒချင်း မတူ
သော တဖက် ဂိုဏ်းဂဏ အဖွဲ့အစည်း များကို အမျိုးမျိုး
ထိပါးပုတ်ခတ်ခြင်း၊ မထေမဲ့မြင် ပြုခြင်း၊ ရှုတ်ချခြင်း၊ ချေဖျက်
ခြင်းများ ပြုကြပါကုန်သည် ဘုရား။

“အရှင်ဘုရား၊ ထိုသူ ဤသူ၊ ထိုဘုရား၊ ဤဘုရားများ
အနက် အဘယ်သူ၏ စကားသည် မှန်လေသနည်း။ အဘယ်သူ
အဘယ် သူများသည် မှန်သော စကားကို ဆိုလေသနည်းဟု
ဝေဖန်နိုင်စွမ်း မရှိသဖြင့် ထိုသူလော၊ ဤသူလော ယုံမှားဒွိဟ
သံသယ တန်းလန်းနှင့်သာ တပည့်တော်များ နေလာခဲ့ကြရပါ
သည် ဘုရား”

ဤသို့ လျှောက်လေသော အခါ အခြား ကျန်ရှိ နေသူ
ကာလာမ မင်းသားတို့လည်း “ဤ လျှောက်ထား ချက်တွင်
တပည့်တော်လည်း ပါပါသည် ဘုရား” ဟူသော အသွင်မျိုးဖြင့်
ဘုရားသခင်ကို ရှိခိုးကာ ဘုရားသခင် မြက်ကြားမည့် စကားကို
စောင့်ကြိုလျက် ရှိနေကြကုန်၏။

“အို မင်းသားတို့ သင်တို့ သန္တာန်၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်မည်
ဆိုကလည်း ဖြစ်ထိုက်ပေ၏။ ယင်းအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍
တစိမ့်စိမ့် တွေးမည်ဆိုကလည်း တွေးထိုက်ပေ၏။

၅၇၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“အို မင်းသားတို့၊ သတိချုပ်ကြလေကုန်။ နာသုဂ္ဂိုလ် ပြောသုဂ္ဂိုလ်လည်း။ ပြောသုဂ္ဂိုလ်လည်း နားသုဂ္ဂိုလ်လည်း။ ဤကား ဓမ္မတာ ဖြစ်၏။

“အို မင်းသားတို့၊ ရှေ့တိုးကြကုန်။ ရှေ့တိုး၍ နာလင့်ကြကုန်....

- (၁) တဆင့်ကြားကာမျှဖြင့် မှန်ပြီဟု မယူဆကုန်လင့်ဦး။
- (၂) အစဉ်အလာစကားများဖြင့်လည်း မှန်ပြီဟု မယူဆကုန်လင့်ဦး။
- (၃) သည်လို ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည် ဆိုရုံမျှဖြင့်လည်း မှန်ပြီဟု မယူဆကုန်လင့်ဦး။
- (၄) ကျမ်းအကိုးအကားရှိသည်ဟူ၍လည်း မှန်ပြီဟု မယူဆကုန်လင့်ဦး။
- (၅) တွေးခေါ် ကြံဆချက်မျှဖြင့်လည်း မှန်ပြီဟု မယူဆကုန်လင့်ဦး။
- (၆) မှီငြမ်းပြုခြင်းမျှဖြင့်လည်း မှန်ပြီဟု မယူဆကုန်လင့်ဦး။
- (၇) အခြင်းအရာကို ဆင်ခြင်သောအားဖြင့်လည်း မှန်ပြီဟု မယူဆကုန်လင့်ဦး။
- (၈) အယူအဆခြင်း တူညီသည်ဟူ၍လည်း မှန်ပြီဟု မယူဆကုန်လင့်ဦး။
- (၉) မှတ်ထိုက်သည် ထင်ကာမျှဖြင့်လည်း မှန်ပြီဟု မယူဆကုန်လင့်ဦး။

(၁၀) လေးစားအပ်သော ဆရာ့စကားဟူ၍လည်း မှန်ပြီဟု မယူဆကုန်လင့်ဦး။^၁

ရှေးရှေးသော ဆရာ့ဆရာတို့၏ ပြောပုံဟောပုံနှင့် မတူ တမူ ထူးခြားနေသော သတိပေးစကားကို ကြားသိ ရသောအခါ ကာလာမ မင်းသားတို့သည် အံ့အား သင့်ကုန်သည် သာမက ဗုဒ္ဓအားပို၍ စိတ်ဝင်စားသော^၂ အမူအရာများဖြင့် ဗုဒ္ဓဆီသို့စူးစူး စိုက်စိုက် အာရုံပြုလာကြကုန်၏။ ထိုရောအခါ ဗုဒ္ဓက ဆက်၍ မြက်ကြားတော် မူလေသည်ကား—

“အို မင်းသားတို့၊ အကြင်အခါ၌ အမှန်တရားကို သင်တို့ ကိုယ်တိုင် သိရှိ နားလည်လာကြကုန်လိမ့်အံ့။ အဘယ်သို့ သိလာ ကုန်မည်နည်းဆိုသော်—

“ဤဟာ၊ ဤအရာ၊ ဤသဘော၊ ဤ အပြုအမူ မျိုးတို့ကား မကောင်းကုန်။ ကောင်းသော အရာ၊ ကောင်းသော သဘော၊ ကောင်းသော အပြုအမူမျိုးတို့ မဟုတ်ကုန်။ အပြစ်များသာ တကား။ သူတော်ကောင်းတို့ ကဲ့ရဲ့ဘွယ်များသား တကား။ ယင်း တို့ကို ဖြည့်တင်းအပ်၊ ဆောက်တည်အပ်သည် ရှိသော်အကျိုး ဆုတ်ယုတ်ရန်အတွက်၊ ဆင်းရဲရန်အတွက်သာဖြစ်ကုန်ချေ၏ ဟူ၍

၁။ ၁-မာ အနုဿဝေန၊ ၂-မာ မရမ္မရာယ၊ ၃-မာ ဣတိ ကိယာယ၊ ၄-မာ ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ ၅-မာ တက္က ဟေတု၊ ၆-မာ နယဟေတု၊ ၇-မာ အာကာရ ပရိ ဝိတက္ကနေန၊ ၈-မာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာ နက္ခန္ဓိယာ၊ ၉-မာ ဗဗ္ဗရူပ တာယ၊ ၁၀-မာ သမဏော နော ဂရူ။

၅၇၇ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဤသို့ သင်တို့ကိုယ်တိုင် သိလာကြသောအခါ ယင်းအယူအဆ တို့ကိုစွန့်လိုက်ကုန်ရာ၏” ဟူ၍ မိန့်တော် မူလေသည်တွင်ကာလာမ မင်းသားတို့သည် “မှန်ပေစွာ မှန်လိုက်လေ” ဟူသောသဘောဖြင့် ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နှင့် ရှိနေကြကုန်လေ၏။

“အို မင်းသားတို့၊ ငါ ဆိုပေဦးအံ့။ ထိုစကားကို သင်တို့ မည်သို့ ထင်ကုန်သနည်း။ သင်တို့အား ငါမေးအံ့။ သင်တို့ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့် ဝေဖန် ချိန်ဆ၍ လှုတ်လုပ်စွာ ဖြေကုန်လော့။ အို မင်းသားတို့၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါတဦးတယောက်၏ အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း လောဘဇောသည် ကပ်လာ၏။ ယင်းသို့ လောဘဇော ကပ်လာခဲ့သော် ထိုသူအား အကျိုး ဖြစ်ထွန်းရန်၊ သို့မဟုတ် အကျိုးဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးရန် ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော့”

“မှန်ပါ၊ အကျိုး ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးရန် အမှန်စင်စစ် ဖြစ် ကြောင်းပါ ဘုရား”

“ကောင်းဘိစွာ မင်းသားတို့၊ လောဘရမ္မက်၊ ငမ်းငမ်းတက် ဖြစ်နေသည့်အခိုက် လောဘစိတ်က ဖိစီး၍ မှိုင်းတိုက်လိုက်သော် ထိုသူသည်သာ ပိုင်စီးလိုစိတ် ပေါက်လာပြီး လိုချင်သောအရာကို သတ်ယူမှုရမည်ဆိုလျှင်လည်း သတ်၍ယူလေ၏။ ခိုးယူမှု ရမည် ဆိုလျှင်လည်း ဇက်ရဲလက်ရဲ ခိုးယူလေ၏။ သူတပါး၏ သား မယားကိုလည်း ပြစ်မှား ကျူးလွန်လေ၏။ မမှန်သော စကားကို လည်း ဖောဖောသီသီ ပြောလေ၏။ လုပ်သည့်နည်းတူ အခြား သူများ အားလည်း လုပ်ရန် တိုက်တွန်းလေ၏။ ယင်းသို့သော အပြုအမူများသည် ထိုသူအား အချိန်ရှိသရွေ့ အကျိုးမဲ့ရန် အတွက်၊ ဆင်းရဲနစ်နွမ်းရန်အတွက်ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်ပါလော့”

“မှန်လှပါ၊ ဖြစ်နိုင်ကြောင်းပါ ဘုရား”

“အို မင်းသားတို့၊ သာဓု သာဓု ကောင်းတိစွ၊ ကောင်းတိစွ။ ဒေါသနှင့်မောဟသည်လည်း ထိုနည်း၎င်းပင် ဖြစ်ချေ၏။ ဒေါသမှန်လာသော်လည်းကောင်း၊ မောဟ ဖုံးလွှမ်းလာသော်လည်းကောင်း ထိုသူသည် နိုင်ထက်ကလူ ပြုမူလိုစိတ် ဖြစ်လာပြီး သတ်လည်း သတ်ဝံ့ လာသည်။ ခိုးလည်း ခိုးဝံ့လာသည်။ သူ့သားမယားကိုလည်း ပြစ်မှားဝံ့လာသည်။ မုသားစကားကိုလည်း ဆိုရဲလာသည်။ ဤအပြုအမူအားလုံးသည်လည်း ထိုသူအား အချိန်ရှိသရွေ့ ကာလပတ်လုံး အကျိုးမဲ့ရန် အတွက်၊ ဆင်းရဲနစ်မြုပ်ရန်အတွက် ဖြစ်နိုင်သည်ပင် မဟုတ်ပါလော”

“တင်ပါ့ဘုရား၊ ဖြစ်နိုင်ပါသည် ဘုရား”

ဓမ္မမဏ္ဍိရခေါ်သော တရားဟောရာ မဏ္ဍပ်ကြီး အတွင်း၌ ကာလာမမင်းသားတို့သည် ဗုဒ္ဓရှိရာ ဓမ္မာသနပလ္လင်ဆီသို့ဦးညွှတ်လျက် အကန်လိုက် အကန်လိုက် သူ့အကန်နှင့်သူ စည်းကမ်းသေဝပ်စွာ စိတ်နှိုး၍ တရားနာနေကြကုန်၏။ ဗုဒ္ဓ ဘုရားသခင် စံပယ်တော်မူရာ တရားပလ္လင်တော်၏ ဝဲယာ၌ လည်းကောင်း၊ ပလ္လင်တော်၏နောက်၌ လည်းကောင်း ခြံရံလျက် သံဃာများလည်း တရားတော်ကို နာယူလျက်ရှိနေကြကုန်၏။

အို မင်းသားတို့ ဟူ၍ မြက်ကျုံးတော် မူလိုက်သော အလုပ်စကား မိန့်ခွန်းတော် အောက်တွင် ကာလာမ မင်းသားတို့ကား ဘုရားရှေ့တော်တွင် ပြားပြားဝပ်ခစားလျက် ရှိနေကြကုန်၏။

၅၂၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဗုဒ္ဓ။ ။မင်းသားတို့ ငါ ဆက်၍ဆိုဦးမည့်စကားကို သင်တို့ မည်သို့ ထင်ကုန်သနည်း။ဆိုပြီးခဲ့သော ဤအခြင်းအရာ၊ ဤအပြု အမှုတို့သည် ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သလော၊ အကုသိုလ်တို့ ဖြစ်ကုန် သလော၊ ကောင်းသောအရာတို့သော၊ မကောင်းသော သောအရာ တို့လော့။ ယင်းပုစ္ဆာကိုလည်း လွတ်လပ်စွာ စဉ်းစား၍ ဖြေကြ ကုန်ဦးလော့ဟု မေးလျှင်—

မင်းသားများ။ ။အကုသိုလ်ပါဘုရား၊ မကောင်းသော အရာများပါဘုရားဟူ၍ သံပြိုင်ဖြေကြကုန်၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။အို မင်းသားတို့၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ဘိသော် ထိုအရာ တို့သည် အပြစ်ရှိသော အရာတို့လော့။ အပြစ်မရှိသောအရာ တို့လော့။

မင်းသားများ။ ။အပြစ်ရှိသောအရာများပါဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။အပြစ်ရှိသော အရာများ ဖြစ်ခဲ့သော် သူတော် ကောင်းတို့ ကဲ့ရဲ့ဘွယ် ဖြစ်ကုန်သလော့၊ သို့မဟုတ် ချီးမွမ်းဘွယ် ဖြစ်ကုန်သလော့။

မင်းသားများ။ ။ကဲ့ရဲ့ဘွယ် ဖြစ်ကုန်ပါသည်ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။အို မင်းသားတို့၊ အကုသိုလ်လည်းဖြစ်၊ အပြစ်ရှိ တရားလည်းဖြစ်ခဲ့၊ သူတော်ကောင်းတို့ ကဲ့ရဲ့ဘွယ်လည်း မှန်လှ သော ထိုအရာ၊ ဤအရာ၊ အနိဿိသောအရာများကို ဖြည့်တင်း ခြင်း၊ ဆောက်တည်ခြင်း ပြုအပ်ခဲ့ကြကုန်သော် အကျိုးမဲ့ဖို့၊ ဆင်းရဲဖို့ ဖြစ်နိုင်ကုန်မည်လော့၊ သို့မဟုတ် အကျိုးဖြစ်ထွန်းဖို့၊ ချမ်းသာဖို့ ဖြစ်နိုင်ကုန်မည်လော့။ ဤအရာ၌ သင်တို့စိတ်မည်သို့ ဖြစ်သနည်း။

မင်းသားများ။ ။ အကျိုးဖြစ်ထွန်းဖို့၊ ချမ်းသာဖို့မဟုတ်။ အကျိုးမဲ့ဖို့၊ ဆင်းရဲဖို့သာ ဖြစ်ပါကုန်သည်။ ဤအရာ၌ တပည့်တော်များစိတ် ဤသို့ဖြစ်ပါသည်ဘုရားဟူ၍ လျှောက်ကြလေကုန်၏။

အို မင်းသားတို့၊ သာဓု၊ သာဓု၊ ကောင်းဘိစွ၊ ကောင်းဘိစွ၊ ကောင်းဘိစွ။ “တဆင့်ကြားကာမျှဖြင့် အမှန်ဟု မယူဆကြကုန်လင့်ဦး” စသည်ဖြင့် သင်တို့အား ငါဆိုခဲ့သည်ကား ဤအကြောင်းထိုအကြောင်း၊ ဤဖြစ်ရပ်၊ ထိုဖြစ်ရပ်များကို အစွဲပြု၍ ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ သင်တို့ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် အကျိုးအကြောင်း၊ အဆိုးအမကောင်း၊ အမှားအမှန်ကို ဝေဖန်ခဲ့ခြားကာ မကောင်းသောအရာများကို ရှောင်၊ ကောင်းသော အရာများကို ဆောင်၍ ချဉ်းကပ်ခြင်းဖြင့် နေကုန်ရာ၏။

ဤသို့မိန့်တော်မူလျှင် ကာလာမမင်းသားတို့သည် ကြည်သာရှင်ပျလှသော အမှုအရာများဖြင့် ဦးခေါင်းညိတ်ကာ ညိတ်ကာ ရှိနေကြကုန်၏။ တရားတော်ကို ကြားနာကြရကုန်သည့်အဆုံးတွင် အားလုံးသော ကာလာမမင်းသားတို့က ပုဒ္ဒအား ဤသို့လျှောက်ထားခြင်း ပြုကြလေကုန်ပြီတည်း။

“အရှင်ဘုရား၊ တရားတော်သည် အလွန် နှစ်သက်ဘွယ်ကောင်းလှပါပေသည် ဘုရား။ တပည့်တော်တို့ အားလုံးသည် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးကို ‘ကိုးကွယ်ရာ’ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ကြပါကုန်၏။ ယနေ့၊ ယခုအချိန်မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး တပည့်တော်တို့အား ဥပါသကာများ ဟူ၍ အမှတ်ပြုတော်မူပါ ဘုရား” ဟူ၍ လျှောက်ကြလေကုန်သတည်း။

၅၇၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကာလာမ မင်းသားတို့အဖို့ “ဘယ်ဟာကို ယုံရမည်နည်း”
ဟူ၍ သူတို့နှလုံးသား၌ ကြာမြင့်စွာ စူးစိစစ်နေသော သံသယ
ပြောင်ကြီးကား ဗုဒ္ဓနှင့် အတွေ့တွင် အငုတ်မျှ မကျန်အောင်
ပြုတ်လေသတည်း။

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ တိကနိပါတ်၊ မဟာဝဂ်
ကေသမုတ္တိသုတ်။ ၁၈၉၊ ဆဋ္ဌမ၊ သာဠသုတ်
၌လည်း အလားတူပါ၏။)

(၂၇)

ဗုဒ္ဓအမြင် ကမ္ဘာဦးခေတ် လူသားများ
အခြေအနေ

သာဝဠိုပြည်၌ အဓိကရကျောင်းတိုက်ကြီး နှစ်တိုက် ရှိ၏။ မြို့၏
တောင်ဘက်၌ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီး ရှိသည်။ ကျောင်း
ဒါယကာကား အနာထပိဏ်သူဌေးဖြစ်၏။ မြို့၏ အရှေ့ဘက်တွင်
ပုပ္ဖာရုံကျောင်းတိုက်ကြီး ရှိသည်။ ကျောင်းအမကား ဝိသာခါ
ဖြစ်သော ဟူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် တမြို့တည်းတွင် အပြိုင် ရှိနေသော
ထိုကျောင်းတိုက်ကြီးနှစ်တိုက်၌ တလှည့်စီ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။
သည်နှင့် ပုပ္ဖာရုံကျောင်းတွင် ဝါကပ်တော်မူက နောင်နှစ်ခါ
ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ ဝါကပ်တော်မူမည် ဖြစ်၏။ တနည်း
အားဖြင့် ဇေတဝန်ကျောင်းတွင် ဝါဆိုတော်မူက ဝါပအခါ
များတွင် ပုပ္ဖာရုံကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူသည် ဟူ၍
လည်း ယူဆနိုင်ရာသည်။

ယခုအချိန်တွင်မူ ဗုဒ္ဓသည် ပုပ္ဖာရုံကျောင်းတော်၌ ရှိနေ၏။
အချိန်မှာ ညနေစောင်း ဖြစ်သည့်အလျောက် အရိပ်များသည်
အရှေ့ဘက်သို့ ထွက်လေ၏။ ဗုဒ္ဓသည် ပုပ္ဖာရုံ ကျောင်းတော်

၅၈၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ပေတိမှ ဆင်းသက်ခဲ့၍ ကျောင်းတော်၏အရိပ် လွင်တီးခေါင်၌ စင်္ကြံလျှောက်တော်မူနေ၏။

ပုပ္ဖာရုံ ကျောင်းတော်၏ တည်ပုံကား တောင်နှင့်မြောက် အလျား ရှည်၏။ ပြာသာဒ်ချွန်းများဖြင့် အထွဋ် တပ်ထား၏။ ထိုပြာသာဒ် ချွန်းတို့ဖြင့် ဝေဝေဆာဆာ၊ တောင်နှင့်မြောက် အလျားရှည်ရှည် ဆောက်ထားသော ပုပ္ဖာရုံကျောင်းတော်ကြီးကို အနောက်မှနေ၍ နေထိုင် ထိုးလိုက်သောအခါ ကျောင်းတော်၏ အရိပ်သည် အရှေ့ဖက်သို့ ဖြာ၍ ထွက်လာသည်ဖြစ်ရာ မြတ်စွာ ဗုဒ္ဓသည် ထို အေးရိပ်ဆာယာအောက်၌ စင်္ကြံလျှောက်တော် မူနေသည်ကို ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရဒွါဇ အမည်ရှိသည့် ကိုရင်နှစ်ပါးက လှမ်းမြင်ကြသည်။

ထိုကိုရင်နှစ်ပါးကား ကုဋဋ္ဌလေးဆယ်စီ ကြွယ်ဝကြသည်။ ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုးကည်း။ အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်သေး၍ ရဟန်းမခံ ကြရသေး။ အသက် ပြည့်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ပဉ္စင်းတက်ကြမည့် ရဟန်းလောင်းများ ပေတည်း။ ပညာအရည်အသွေး အားဖြင့် ဗေဒင်သုံးရပ် ကမ်းခတ်အောင် တတ်ကြလေသတတ်။

ဘုရားသခင် စင်္ကြံလျှောက်တော်မူနေသည်ကို မြင်ကြသော် ငါ့ရှင် ဘာရဒွါဇ၊ ဘုရားသခင်ထံသို့ ဒို့ သွားကြ ရအောင်။

၁။ အဗ္ဗောကာသေ စင်္ဂမတိတိ ဥတ္တရဒက္ခိဏေန အာယတဿ ပါသာဒဿ ပုရတ္တိမဒိသာဘာဂေ ပါသာဒတ္ထာယာယံ။ သုတ်ပါထေယျ အဋ္ဌကထာ။ ဝါသေဋ္ဌဘာရဒွါဇ ဝဏ္ဏနာ။ ၄၄၊ ဆဋ္ဌမ။

တရားနာခွင့် ရချင်လဲ ရတန်ကောင်းပါရဲ့ ဟူ၍ အချင်းချင်း တိုင်ပင်ကြပြီး ဘုရားသခင်ထံ ချဉ်းကပ် ကြလေသည်။ ဗုဒ္ဓသည် စကြံလျှောက်မြဲ လျှောက်နေသဖြင့် သူတို့လည်း ဘုရားသခင်၏ နောက်တော်ပါးမှ မြှောင်၍ ဗုဒ္ဓနှင့်အတူ စကြံလျှောက်ကြသည်။

ထို ကိုရင် နှစ်ပါးအနက်ကိုရင် ဝါသေဠကား ပါးရည်နပ်ရည် ရှိသည်။ အကင်းပါးသည်။ သွက်လက် ချက်ချာသည်။ ကိုရင် ဘာရဒ္ဒါဒမ္မာမူ အေးလွန်း သည်။ ဗုဒ္ဓသည် စကြံလျှောက် နေရင်းမှ ကိုရင်နှစ်ပါးကို ကြည့်ပြီး ကိုရင် ဝါသေဠကို ဤသို့ မေးတော်မူ၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ဝါသေဠ၊ သင်တို့ကား ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုး၊ ကျိကျိတက် ကြယ်စချမ်းသာသော လူချမ်းသာ ဘဝမှ ထွက်၍ သင်္ကန်း ဆီးကာ သာသနာ့တောင် ရောက်လာ သူများ ဖြစ်ကြ၏။ အသို့ပါနည်း ဝါသေဠ။ ဤသို့ သင်တို့ ကိုရင် ဝတ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ သင်တို့အား ပုဏ္ဏားများက မဆဲကြကုန်ပေ ဘူးလား၊ မရှုတ်ချကြကုန်ပေဘူးလား ဟူ၍ မေးတော်မူ၏။

ဝါသေဠ။ ။ အရှင်ဘုရား၊ အမှန်အတိုင်း လျှောက်ထားရ ပါလျှင် ပုဏ္ဏားများက တပည့်တော်တို့အား ဝိုင်း၍ ဆဲကြပါ ကုန်သည်။ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချကြပါကုန်သည် ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ဝါသေဠ၊ မည်သို့ ဆဲကြကုန်သနည်း။

ဝါသေဠ။ ။ အရှင် ဘုရား၊ ပုဏ္ဏား များက တပည့်တော် တို့အား ဤသို့ ဆိုပါကုန်၏။ လောက၌ လူမျိုးတကာတွင် ပုဏ္ဏားမျိုးသာ အမြတ်ဆုံး။ အခြားလူမျိုးများကား အမျိုးယုတ် ကုန်၏။ ပုဏ္ဏား လူမျိုးသာ အကျင့် ဖြူသည်။ အခြားလူများ

၅၀၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မဖြူကုန်။ ပုဏ္ဏားလူမျိုးသာ စင်ကြယ်သည်။ အခြားလူမျိုး မစင်ကြယ်ကုန်။ ပုဏ္ဏာ တို့ကား မဟာဗြဟ္မာမင်းကြီး၏ ရင်နှစ် သည်းချာ သားရတနာ ဖြစ်ကုန်သည်။ ဗြဟ္မာမင်း၏ ရင်၌ ကိန်းဝပ်၍ ဗြဟ္မာမင်း၏ ခံတွင်းမှ ထွက်လာသူများဖြစ်ကြသည်။ ဗြဟ္မာမင်း၏ အမွေစား အမွေခံများဖြစ်ကြသည်။

အို အဒမာင်ရို၊ ဝါသေဠရို၊ ဘာရဒ္ဒါဇရို၊ သင်တို့ ထူးကုန် ပြီလော့။ သို့စင်မျှလောက် မြင်သော၊ မြတ်သော ပုဏ္ဏားမျိုးရိုး မျက်နှာကိုမျှ မသောက်၊ အမျိုးကို စွန့်ခွာကျော့ခိုင်း၍ ဦးပြည်း ကတုံးလည်းဖြစ်၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ ခြေဖဝါး အောက်၌လည်း ဖြစ်သော ရဟန်းဂေါတမထံ၌ ဘောက်မဲ့ခကြောင့် သင်္ကန်းဆီးကြ ကုန်ဘိသနည်း။ သင်တို့အပြုအမူကား မကောင်း။ နည်းလမ်း မဟုတ်။ ငါတို့ပုဏ္ဏားလူမျိုးများအား မလျှောက်ပတ်။ မြင့်သော၊ မြတ်သော၊ အထွတ်အထိပ်ရောက်သော ကိုယ့်ဘဝကို စွန့်လွှတ်၍ ယုတ်နိမ့် အောက်ကျလှသည့် ရဟန်းဂေါတမ၏ ခြေရင်း၌ အလုပ်အခံကျုံးပြုသည်မှာ ရှက်ဘွယ်ကောင်းဘိစွ ဟူ၍ ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင် ရှုတ်ချကြပါကုန်သည် ဘုရား။

ကိုရင် ဝါသေဠသည် ပုဏ္ဏားတို့၏ ကဲ့ရဲ့ပုံများကို ခရာစေ တွင်းကျ လျှောက်သားလေ၏။ ထိုအခါ ယင်းသို့ ကဲ့ရဲ့ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုရင် ဝါသေဠအား မြက်ကြားတော်မူသည်မှာ-

ဗုဒ္ဓ။ ။ ချစ်တပည့် ဝါသေဠ၊ သင်တို့အမျိုးအနွယ်ဖြစ်သော ထိုပုဏ္ဏားတို့ကား စင်စစ်အားဖြင့် အစဉ်အလာ လောက အကြောင်းကို မသိကြ၍သာ၊ သို့မဟုတ် သိလျက် သတိမမူကြ ၍သာ ဤစကားစုကို သင်းတို့ဘဏ္ဍေ လက်ကိုင်ပြု၍ ဆိုပြောနေ

ကြခြင်း ဖြစ်ကုန်၏။ ငါ့မှ ငါ၊ ငါ့လူမျိုးမှ လူမျိုး၊ ငါ့အကျင့်မှ ငါ့အကျင့် ဟူ၍ အစွဲအလမ်း ကြီးနေကြကုန်၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဌ၊ သင်ဘဲ စဉ်းစားကြည့်စမ်းလော့။ ပုဏ္ဏားများက သူတို့ကိုယ် သူတို့ ဗြဟ္မာ့သားဟု ဆိုကြသည်။ ဟုတ်နိုင်၊ မဟုတ်နိုင်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ချင့်စမ်းပါ။ သည်မှာ ဝါသေဌ၊ ပုဏ္ဏားလူမျိုးသည် ယောကျ်ားသပ်သပ်လူမျိုးလော့။ ဝါသေဌ။ ။မဟုတ်ပါ။ မိန်းမပုဏ္ဏားများလည်း ရှိကြောင်း ပါ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ကောင်းပြီ။ မိန်းမရှိခဲ့သော် ထိုပုဏ္ဏားများသည် မင်္ဂလာမဆောင်ဘဲ နေကြသလော့။

ဝါသေဌ။ ။မခန့်ကြပါ။ အချိန်အရွယ်ရောက်လျှင် မင်္ဂလာ ဆောင်ကြသည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ဟုတ်စေတော့။ မင်္ဂလာ ဆောင်ပြီးလေသော အခါ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကြသည် မဟုတ်ပါလော့။

ဝါသေဌ။ ။မှန်ပါ။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကြမြဲပါ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ဝါသေဌ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခဲ့သော် ထိုကိုယ်ဝန်သည် မဖွားဘဲများ နေသလော့။

ဝါသေဌ။ ။မနေပါဘုရား၊ ရက်လစေ့သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဖွားပါသည် ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ချစ်တပည့် ဝါသေဌ၊ လက်တွေ့အားဖြင့် မငြင်း နိုင်သော “ပုဏ္ဏားမှ ပုဏ္ဏားမွေးဖွားမှု” သည်ဟာ သည်ဟာ တွေ အထင်အရှားရှိပါလျက်ကနှင့် ဗြဟ္မာ မွေးဖွားသည်။ ဗြဟ္မာ့ မင်း၏ သားဟူ၍ ပြောနေကြသည်။ စင်စစ် ဆိုသော် ထိုသို့ ပြောဆိုသူတို့သည် ပုဏ္ဏားလူမျိုးတို့ သိက္ခာကျအောင်လုပ်နေသူ။

၅၀၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မမှန်စကား မုသားဆိုသူ၊ အကုသိုလ်မပွားပွားအောင် လုပ်နေသူ များသာ ဖြစ်ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့် ငါတို့ ဗြဟ္မာမျိုး၊ ဗြဟ္မာမင်းကြီး၏ ရင်ထဲအောင်းပြီး ဗြဟ္မာမင်းကြီး၏ ခံတွင်းတော်မှ ဖွားလာသောလူမျိုးဟု ပြောနေသူ များသာ နှုတ်ပိတ်စကား မြှက်ကြားတော် မူပြီးနောက် အမျိုးလေးပါး ရှိကြောင်း၊ မည်သူမဆို ကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်မှသာလျှင် စင်ကြယ်သူဖြစ်နိုင်ကြောင်းကိုဆက်၍မြှက်ကြားတော်မူလိုသဖြင့်-

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ လူမျိုးနှင့် ပတ်သက်၍-

ခတ္တိယ-မင်းမျိုး။

ဗြဟ္မဏ-ပုဏ္ဏားမျိုး။

ဝေဿ-ကုန်သည်မျိုး။

သုဒ္ဓ-သူဆင်းရဲမျိုး ဟူ၍ ဤသို့အားဖြင့် အမျိုးလေးပါး ရှိပေသည်။

ဝါသေဠု၊ ယင်း အမျိုးလေးပါးတွင် အချို့ အချို့သော သူများသည် သတ်လည်း သတ်၏။ ခိုးလည်း ခိုး၏။ သူသား မယားကိုလည်း ပြစ်မှား၏။ မမှန်စကားလည်း ဆို၏။ ကုံးလည်း တိုက်၏။ သဝန်လည်း တို၏။ စိတ်လွင့်၏။ အယူလည်း မှား၏။ သည်အပြုအမူ ရှိသူများသည် အမျိုးလေးပါးစလုံး ခွဲရှိ၏။

ဝါသေဠု၊ သင် မှတ်လေဦးလော့။

သည်ဟာ အကုသိုလ်အစု။

သည်ဟာ အကုသိုလ်ဆိုထိုက်သော အစု။

သည်ဟာ အပြစ်စု။

သည်ဟာ အပြစ်ဟု ဆိုထိုက်သောအစု။

သည်ဟာ မှီဝဲအပ်သော အရာ။

သည်ဟာ မှီဝဲထိုက်သည့်အထဲတွင် အကြုံးဝင်သော အရာ။

သည်ဟာ အရိယာ မဖြစ်ထိုက်သော တရား။

သည်ဟာ အရိယာ မဖြစ်ထိုက်ဟု ဆိုသင့်သောတရား။

သည်ဟာ အမှောင်တရား။

သည်ဟာ အမှောင်တရား၏ အကျိုးစု။

ဝါသေဠု၊ သည်ဟာ သည်ဟာ အားလုံးသည် အမျိုးလေး ပါးလုံး၌ ပုဂ္ဂိုလ်အားလျော်စွာ ရှိလေသည်သာ ဖြစ်၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ဤသို့ အမျိုးလေးပါး၌ အမှုအကျင့် မသင့်လျော်၊ မသင့်သူများ ရှိသည့်နည်းတူ အကျင့်သီလ ကောင်းမွန် ဖြောင့်မှန်သူများလည်း ရှိလေသည်သာ ဖြစ်၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ဤအမျိုးလေးပါးတို့သည် ဤသို့ အကောင်းနှင့်အဆိုး၊ နှစ်မျိုး ရောပြွမ်းကုန်ခဲ့သော်၊ အပြုအမူ ရောထွေးယှက်တင် ဖြစ်ကုန်ခဲ့သော်၊ ကဲ့ရဲ့ချီးမွမ်း ပြီးပြွမ်းခဲ့သော် ငါမှ ငါ၊ ငါ့အမျိုးမှ အမျိုးမြတ် စသည်ဖြင့် ဆိုလေ့ရှိသော ပုဏ္ဏားတို့၏ ပြောဆိုစကားကို ပညာရှိတို့က ခွင့်မပြုကြကုန်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ဤအမျိုး လေးပါးတို့ အနက်တွင် အကြင်ရဟန်းသည် ပူဇော်အထူး ခံထိုက်၏။ ကုန်ပြီးသော အာသဝေ၍ရှိ၏။ ကျင့်စရာ၊ ပြုစရာ ရှိသမျှရဟန်းကိစ္စအားလုံး ပြုပြီးပြီ ဖြစ်၏။ ကိလေသာဝန်ထုပ်

၅၈၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ခန္ဓာထုပ်ကြီးကို ချပြီး ဖြစ်၏။ ဘဝသံယောဇဉ်ဟူသမျှ သူ့မှာ မရှိတော့။ ထိုရဟန်းသည် ထိုသူတို့အား တရားသဖြင့်သာ အမြတ်တရားကို ဟော၏။ တရားလမ်းကြောင်းကို ဖဲ၍ မဟော ချေ။ ထိုပုဏ္ဏားတို့ကား ထိုသို့မဟုတ်ကုန်။ ထိုသို့ အမှန်ကို ဟော ပြောသော သဘောမျိုး မရှိကုန်။ ထို့ကြောင့် ယင်းတို့၏စကားကို သူတော်ကောင်းတို့အနေဖြင့် ခွင့်မပြုနိုင်ကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဝါသေဠု၊ ဤလူပြည်၌ ယဉ်ကျေးမှု တရား ဟူသည် ဤမျက်မှောက်ဘဝမှာ ဖြစ်စေ၊ တပါးသော ဘဝမှာ ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်ဘဝ၌မဆို မြတ်သည်သာ ဖြစ်ပေ၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ထိုအကြောင်းကို အောက်ပါဖြစ်ရပ် ထောက်သဖြင့်လည်း သိတန်ပေးရာသည်။ ဝါသေဠု၊ ပဿေနဒီ ကောသလမင်းကို သင် သိသည်မဟုတ်လော့။ ထိုမင်းသည် ငါ သာကီဝင်မျိုးမှထွက်၍ရဟန်းပြုသည်ကို သူ ကောင်းစွာသိသူဖြစ် ပေသည်။ ကောသလမင်းသည် အသက်ကြီးပြီ။ အသက်ကြီးသော ဝယဝုခိုဂုဏ် သူ့မှာရှိသည်။ သာကီဝင်မင်းသားတို့ကား ငယ်ကြ သည်။ သို့သော် အသမ္ဘန္ဒဂုဏ် သူတို့မှာ ရှိကြသည်။

ဝါသေဠု၊ သာကီဝင်တို့သည် အမျိုးဂုဏ်အားဖြင့် မြတ်သည် မှန်သော်လည်း ဝယဝုခိုဂုဏ်ကိုမူကား လေးစားသူများ ဖြစ်ကြ သည့်အလျောက် မိမိတို့ထက် အသက်ကြီးရင့်သော ကောသလ

၁။ တေစ န ဇဝရပါ။ တသ္မာ နေသံ ဝိညူ။ နာနံ ဇာနန္တိ။ သုတ်ပါထေယျအဋ္ဌကထာ၊ အဂ္ဂညသုတ်၊ စတုဝဏ္ဏသုဒ္ဓိ ဝဏ္ဏနာ။ ၄၇၊ ဆဋ္ဌမူ။

မင်းအား ရိုသေလေးစားကြသည်။ ရှိခိုးခြင်း၊ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်း အမှုများကို လေးလေးစားစား ပြုကြကုန်သည်။

ဝါသေဠု၊ သာကီဝင်တို့၏ အလေးပြုခြင်းကို ခံယူခဲ့သော ကောသလမင်းက တဖန် ငါ့ကို အလေးပြုပြန်သည်။ ငါ့ကို သူ့အလေးပြုခြင်းကား ငါ့သူထက်အမျိုးသန့်သောကြောင့်မဟုတ်။ ငါက သူထက် လှပသောကြောင့်၊ သူထက် ခွန်အားပလကောင်းသောကြောင့်၊ သူထက် ကြည်ညိုဘွယ် ကောင်းသောကြောင့်၊ သူထက် ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမားသောကြောင့် မဟုတ်ချေ။ စင်စစ် အားဖြင့် ဆိုသော်ကား လူ့ယဉ်ကျေးမှုတရားကို ပူဇော်သော အားဖြင့်၊ ယဉ်ကျေးမှုကို အလေးပြုသောအားဖြင့် ဤသို့ ဤသို့ သော ရိုသေလေးစားမှုများကို သူပြုခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ကောသလမင်း၏ အပြုအမူများကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် မျက်မှောက်ဘဝ အဖြစ်၌၎င်း၊ တပါးသောဘဝ၌၎င်း၊ လူ့ယဉ်ကျေးမှုတရားသည် အဓိက မှန်မြတ်သောအရာ၌ တည်ကြောင်းကို ကောင်းစွာသိနိုင်ပေသည်။

ဝါသေဠုနှင့် ဘဒရဒ္ဒါဇ ကဲ့သို့သော လူတော်၊ လူချွန်၊ လူထက်ကလေးနှစ်ယောက် ရဟန်းဂေါတမ၏ ဘက်တော်သား ဖြစ်သွား ရခြင်းမှာ ပုဏ္ဏားတို့အဖို့ ကြီးစွာသော် ဆုံးရှုံးမှုကြီး တရပ်ဖြစ်၏။ ထိုသူကလေး နှစ်ယောက်တို့သည် လူပင်ငယ်စေကာမူ ပညာကြွယ်သူများ ဖြစ်သည့်အလျောက် ပုဏ္ဏားတို့က များစွာအားထားလျက်ရှိနေကြစဉ် မမျှော်လင့်ဘဲရဟန်းဂေါတမဘက်သို့ ရုတ်တရက် ကူးပြောင်း၍ ရဟန်းဂေါတမထံ တပည့်ခံလိုက်ကြလေသောအခါ ဆတ်ဆတ်ခါ နားကျည်းကုန်လျက်

၅၀၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

၎င်းတို့အား ဝိုင်း၍ ဆဲရေး တိုင်းထွာခြင်း ပြုကြကုန်မည်မှာ မဆန်းလှချေ။

ထိုအချိန်၌ ဝါသေဠုနှင့် ဘာရဒ္ဒါဇတို့ ဗုဒ္ဓ၏ဘက်တော်သား အဖြစ် ခံယူလာကြသည်မှာ ကြာသေးဟန်မတူ။ အောက်ပါ အမှာအကြား သြဝါဒစကားများကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် ပူပူ နွေးနွေးပင်ရှိဦးမည်ဖြစ်ကြောင်းရိပ်စားမိနိုင်ပေသည်။ သူတို့အား ဘယ်သူက အဘယ်သို့ပင် သွေးဆောင်စေကာမူ ကြံကြံခံနိုင်ရည် ရှိအောင် ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင် ကြပ်မတ် သင်ကြားထား၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ သင်တို့သည် အထူးထူးသောဇာတ်၊ အထူးထူးသောအမည်၊ အထူးထူးသောအနွယ်၊ အထူးထူးသော အမျိုးမှ ထွက်၍ သာမဏေပြုကြကုန်သလော့။ သင်တို့မည်သူတို့ နည်းဟူ၍ မေ့မြန်သူများ ရှိကောင်းရှိလာမည်။ ယင်းသို့ အမေး အမြန်းရှိလာခဲ့သော် ‘ငါတို့ သာကီဝင်မျိုးမှထွက်၍ သာမဏေ ပြုကြကုန်သည်’ ဟူ၍ ဝန်ခံလိုက်ကြကုန်။ ဝါသေဠု၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား ငါဘုရား၌ ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါသည် စွဲဝင်နေ၏။ ဖြူးသော နိဗ္ဗာန်လမ်းပေါ်၌ တည်နေ၏။ အခြေခိုင်၏။ လောက၌ ရဟန်းကသော်၎င်း၊ ပုဏ္ဏားကသော်၎င်း၊ နတ်ကသော်၎င်း၊ မာရ်နတ်ကသော်၎င်း၊ ဗြာဟ္မဏသော်၎င်း မည်သူကပင်ဖြစ်စေ ရွှေလျား ပြေစင်းလဲသွားအောင် မတတ်နိုင်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ‘ငါ့ဘုရားမြတ်စွာ၏သား၊ ဘုရားမြတ်စွာ၏ ရင်၌ဖြစ်၍ ခံတွင်း တော်မှ ဖွားမြင်သောသား၊ တရားမှဖြစ်သောသား၊ တရားက ဖန်ဆင်းသောသား၊ တရား၏ အမွှေးခံသား’ဟူ၍ ပြောနိုင်ပေ သည် ဝါသေဠု။ ရဲဝံ့စွာသဘလျှင် ပြောဘိလော့။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဝါသေဠု၊ ငါသည် ပိဋကတ်သုံးပုံဟု ဆိုအပ်သော စကားတော်ကို ငါ့နှလုံးသားဖြင့် ကြံဆခဲ့ပြီး ငါ့နှုတ်တော်ဖြင့် ဖော်ထုတ် မြှက်ကြားခဲ့ပေသည်။ ငါ၏ ကိုယ် ကာယကား တရားဖြင့်ပြီးသော တရားရည်ဝနေသော ကိုယ် ကာယ ဖြစ်ပေ၏။

ထို့ကြောင့်ရကား ဓမ္မကာယဟူသော မည်သည်၎င်း၊ ဗြဟ္မာ ကာယဟူသော အမည်သည်၎င်း၊ ဓမ္မဘူတ၊ ဗြဟ္မဘူတဟူသော အမည်သည်၎င်း ငါ၏ အမည်များသာ ဖြစ်သဖြင့် သင်တို့ အနေအားဖြင့် 'ဘုရားသားတော်' ဟု ပြောသည်ဖြစ်စေ၊ တရား သားတော်ဟု ပြောသည်ဖြစ်စေ ပြောသင့် ပြောထိုက်သည် ချည်းသာဖြစ်ပေသည်။ ရဲဝံ့စွာသာ ပြောဘိလော့ ဝါသေဠု။

ဝါသေဠုနှင့် ဘာရဒွါဇ ကိုရင်နှစ်ပါးအား ဤသို့ဟောရင်း ပြောရင်းနှင့်ပင် အချိန်ကုန်လွန်သွားလေ၏။ ပုပ္ဖာရုံ ကျောင်း တော်ကြီး၏ အရိပ်သည်အရိပ်ဟူ၍ မထင်တော့ဘဲ လောကဓာတ် တခုလုံး အရိပ်ကြီးသဖွယ် အံ့မှိုင်းမှိုင်း ဖြစ်လာ၏။ ဤသည် ကပင်လျှင် နေဝင် သွားလေပြီဟူသော အမှတ်ကို ပြလေ သတည်း။

သို့တိုင်အောင် တရားတော်ကား ပြီးပြတ်ခြင်း မရှိသေး။ ဤကိုရင်နှစ်ပါးသည် အရေးကြီးသော လူထူး၊ လူချွန်ကလေး များ ဖြစ်သောကြောင့် ဓမ္မအချက်အလက်တိုင်း၌ သူတပါးတို့ မချောက်ချား နိုင်အောင် ခြေကုတ်ရရ ဖြစ်စေဘို့ လိုသည့် အလျောက် ကမ္ဘာကြီးပျက်ပုံ၊ တည်ပုံများနှင့် ပတ်သက်သော အောက်ပါတရားကို ဆက်၍ ဟောကြားတော် မူပြန်လေ၏။

၅၉၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ကာလရှည်ကြာ လာသောအခါတွင် ဤကမ္ဘာကြီးသည် တခါခါပျက်ကိန်းနှင့် ကြုံလာ၏။ ဤသို့သော အခါမျိုးလည်း ရှိပေသည် ဝါသေဠု။ ယင်းသို့ ပျက်ကိန်းကြုံလာ ခဲ့သော် သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အာဘဿရမည် သောဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ သွား၍ ဖြစ်ကြရကုန်လေ၏။ ထိုဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်သမျှ သတ္တဝါတို့ကား ထူးဆန်းကုန်ဘိစွ။ စိတ်အလုံ ဆန္ဒ ရှိတိုင်းပြီးကုန်၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်းလျှင် အစာ ရှိကုန်၏။ ကိုယ်မှ အရောင်ထွက်ကုန်၏။ ငှက်တို့သဖွယ် ကောင်းကင်၌ ပျံသန်း ကျက်စားကုန်၏။ ကောင်းသော တည်ရာဘုံရှိသည်ဖြစ်၍ ကာလ ကြာမြင့်စွာ တည်ကြကုန်သတည်း။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ကာလကြာမြင့်လတ်သော် ဤကမ္ဘာ ကြီး အသစ်တဖန် ပြန်လည်၍ တည်လာဘို့ကိန်း ကြုံလာပြန်၏။ ထိုအခါမျိုးလည်း ရှိပေသည် ဝါသေဠု။ ကမ္ဘာသစ် တည်ရန် ကြုံလာသောအခါ သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အာဘဿရ ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ စုတေခဲ့၍ ဤလူ့ဘုံသို့ ရောက်လာကုန်လေ၏။ ထိုအခါ ထိုလူသားတို့သည် ဗြဟ္မာတို့၏ တန်ခိုးအရှိန် အဝါ မကုန်းသေးဘဲ ဗြဟ္မာတို့၏ အဋ္ဌေအသက်အားလျော်စွာစိတ်ဆန္ဒ အတိုင်း လိုရာ ပြီးကုန်၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်းလျှင် အစာ ရှိကုန်၏။ ကိုယ်မှ အရောင်တလက်လက် ထွက်ကုန်၏။ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဤအတိုင်း ဖြစ်တည်လျက် ရှိနေကုန်၏။

ဗုဒ္ဓသည် ဝါသေဠုအား ဤစကားရပ်များဖြင့် ဤကမ္ဘာ ဖြေကြီး စတင် ဖြစ်ပေါ်လာပုံနှင့် ကမ္ဘာဦးသူ လူသားတို့၏ ဘဝကို ပြတော်မူ၏။ တဖန်ထိုမှတစ်ဆင့် ဤကမ္ဘာသည် မည်သို့ ဖြစ်ရှိလာပုံများကိုပါ ဆက်၍ ပြောကြားတော် မူပြန်လေ၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဌ၊ ထိုစဉ်အခါတွင် စကြာဝဠာကြီးတခု လုံးသည် အမှိုက်မှောင်တုံးကြီး ဖြစ်နေ၏။ နေဟူ၍လည်း မထင် သေး။ လနှင့် နက္ခဘာရာတို့လည်း မထင်လာကုန်သေး။ နေ၊ ည၊ လ နှစ်တို့လည်း မထင်လာကုန်သေး။ မိန်းမ၊ ယောက်ျားဟူ၍ ခွဲခွဲ ခြားခြား မဖြစ်လာကုန်သေးဘဲ သတ္တဝါဟူ၍သာ ခေါ်ဆိုရသော အခါ ဖြစ်လေသည်။

ချစ်တပည့် ဝါသေဌ၊ ကမ္ဘာသည် တမျိုးတဖုံ ထူးခြားလာလေ သည်။ ကာလ ကြာမြင့်လာသောအခါ ရသပထဝီဟူ၍ ဖြစ်ပေါ် လာ၏။ ဥပမာအားဖြင့် ကျိုထားသော နို့ရည်များ အေးသွား လေသောအခါ အပေါ်ယံ၌ အဆီအပြင် (မလိုင်) တက်နေ သည်နှင့် အလားတူပေ၏။ ၎င်းကို ရသပထဝီဟူ၍ ခေါ်၏။ ထိုရသ ပထဝီကား အဆင်းအားဖြင့်လည်း လှ၏။ အနံ့အား ဖြင့်လည်း သင်း၏။ အရသာအားဖြင့်လည်း လွန်စွာ အရသာ ရှိလှ၏။ ထောပတ်ဆီဥနှင့် အလားတူ၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဌ။ ထိုသို့ရသပထဝီဟူ၍ ပေါ်လာသော အခါ လျှပ်ပေါ်သော သတ္တဝါတိုင်းသည် “သည်ဟာ အသို့နည်း။ လှလည်းလှ၊ ယန့်လည်းသင်းပါဘိသနှင့်၊ သူ့အရသာမှာ ဘယ်လို များ နေလေဘိ” ဟူ၍ ရသပထဝီကို လက်ဖြင့်ကော်၍ လျက်ကြည့် လေသော် ထိုသူအား ရသပထဝီ၌ ပြင်းစွာ တပ်မက်ခြင်း တဏှာ ဖြစ်လာလေသတည်း။

ချစ်တပည့် ဝါသေဌ၊ အတုမြင်လျှင် အတတ်သင်ကုန်လေ ပြီကော။ ထိုသူလျက်သည်ကို မြင်ကုန်သည်ရှိသော် အခြားအခြား သော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ထိုသူကို အတုယူကာ ရသပထဝီကို လက်ဖြင့်ကော်၍ကော်၍ လျက်ကြည့်လေသောအခါ ထိုသူအလား

၅၉၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဟူပင် လျက်သူတို့အား ရသပထဝီ၌ ငြင်းစွာတပ်မက်ခြင်းဘဏ္ဍာ
သည် ဖြစ်လာလေသတည်း။

ချစ်တပည့်ဝါသေဠု၊ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ရသပထဝီ
၏ ဆွဲဆောင်မှုကြောင့် လျှာဖြင့်လျက်ရုံမျှဖြင့် အားမရနိုင်ကြ
လေဘဲ ထမင်းလုတ်များသာ အလုတ်လုတ်ပြု၍ စားရန်အားထုတ်
ကြ၏။ ကုန်ပြီကော။

ချစ်တပည့်ဝါသေဠု၊ ရသပထဝီ ကိုသတ္တဝါတို့အလုတ်လုတ်ပြု၍
စားသောကြောင့် ငြင်းပြုကြသည့်အခါ ထိုသူတို့အားဘာဖြစ်လာသည်
ထင်သနည်း။ သူတို့၏ကိုယ်ကာယမှ တပြောင်ပြောင် ထွက်နေ
သော အခရာတို့သည် ကွယ်ကုန်လေ၏။ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါတို့
ကွယ်ကုန်လတ်သော် လ၊ နေတို့ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်
သည်။ လ၊ နေဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော် နက္ခတ်တရတို့ထွက်ပေါ်
ကုန်သည်။ နက္ခတ်တရတို့ ထွက်ပေါ်လာကုန်သော် နေ့၊ ည၊
လ၊ နှစ်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သည်။ ဝါသေဠု၊ ဤပုံ၊ ဤနည်း
အားဖြင့် ဤကမ္ဘာသည် အသစ်တဖန် ဖြစ်သည် လာခဲ့လေ
သတည်း။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ နှစ်ရှည်လများ ကြာမြင့်စွာသော
ကာလပတ်လုံး ထိုရသပထဝီကို စားသုံးကြလေသော် ထိုကမ္ဘာ
ဦးသူ လူသားသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ကာယသည် ကြမ်းလာ၏။
ရုပ်အဆင်းမှာလည်း လှသူကလှ၊ အရုပ်ဆိုးသူကဆိုးနှင့် အသွင်
အမျိုးမျိုးဖြစ်လာကုန်သည်။ ထိုအခါ ရုပ်အဆင်းလှသူများက
အရုပ်ဆိုးသူများအား အထင်အမြင်သေးခြင်း ဖြစ်လာကုန်သည်။
အရုပ်ဆိုး၊ အကြည့်တန်သူ များအား ရုပ်ချောသူ များက

ခေါ်ပြောနှုတ်ဆက်ခြင်း မပြုလို့မူများ ဖြစ်လာကုန်သည်။ ထိုသူတို့၏ အဆင်းမာန်တက်မှုကြောင့် သူတို့မှီဝဲစားသုံးသော ရသပထဝီသည် ကွယ်သွားလေတော့၏။ ရသပထဝီ ကွယ်လတ်သော် ထိုသူတို့သည် ခေါင်းချင်းဆိုင်ကာ ဆိုင်ကာနှင့် “ငါတို့အား အရသာကွယ်လေပကော။ ငါတို့အား အရသာကွယ်လေပကော” ဟူ၍ ဤသို့ ညည်းတွားကြလေကုန်သတည်း။

ထိုနောက် ဗုဒ္ဓသည် ဝါသေဠုအား ရသပထဝီ ကွယ်သော် မြေဆီလွှာပေါ်လာပုံ၊ ယင်းမြေဆီကွယ်ခဲ့သော် ပဒါလတာနွယ်ပေါ်လာပုံ၊ ယင်းနွယ် ကွယ်ခဲ့သော် သလေးစပါး ပေါ်လာပုံ၊ ယင်း သလေးစပါးကို စားကြရာမှ မိန်းမ၊ ယောက်ျားတို့၍ ဖြစ်လာပုံများကိုဟောကြားတော်မူပြီးနောက်ယောက်ျား၊ မိန်းမ သံဝါသပြုကြသည့်အဖြစ်သို့ ရောက်လာပုံများကိုပါ ဆက်၍ ဟောကြားလေ၏။

ချစ်တပည့်ဝါသေဠု၊ ယောက်ျားနိမိတ်၊ မိန်းမ နိမိတ်များ အထင်အရှား ဖြစ်ပေါ်လာ သောအခါ ယောက်ျားကလည်း မိန်းမ၏နိမိတ် (အင်္ဂါဇာတ်) ကို သေချာစွာ စေ့စေ့ငုငုကြည့်ရှုခြင်း ပြု၏။ ထိုအတူ မိန်းမကလည်း ယောက်ျားကို စေ့စေ့ငုငုကြည့်ရှုခြင်း ပြုလေ၏။ ထိုအခါ ရာဂစိတ်များ တဖွားဖွား ဖြစ်လေ၏။ တကိုယ်လုံး ကိလေသာရာဂ အပူလောင်ကာ အပူကောင်ကြီး ဖြစ်လာလေ၏။ ထိုအခါ ချုပ်ဘည်း အောင့်အည်းခြင်းငှာ မတတ်နိုင်တော့သည့်အဆုံး၌ မေထုန်မှီဝဲကြလေကုန်သတည်း။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ထိုအခါ မေထုန်ကိစ္စသည် အရပ်ထက် ဝန်းကျင်၌ တင်းကျပ်ပြည့် ဟိုနုရာထွေ၊ သည်နေရာထွေနှင့်

၉၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ရှိလာလေရာ ယင်းသည့်မေထုန်မှုများကိုတွေ့ရလတ်သော် အမြင်
မတော်သူတို့ကထိုသို့ပြုကျင့်သူတို့အား ခဲဖြင့်ပေါက်ခြင်း၊ ပြာဖြင့်
ပက်ခြင်း၊ နွားချေးချောက်ဖြင့်ပေါက်ခြင်းများ ပြုကုန်လေ၏။
သတ္တဝါတဦးသည် အခြားသတ္တဝါတဦးအား ဤသို့မဖွယ်ရာ
သော အမှုမျိုးကို ဘောက်မဲ့ကြောင့်ပြုတုံတိသနည်းဟူ၍ ရေရှတ်
ကြလေကုန်၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ထိုခေတ်ထိုအခါ၌ ခဲသည်ဖြင့်
ပစ်ပေါက်ခြင်းကို အဓမ္မ သမ္မတ-မတရားဟု သမုတ်ထားကြ၏။
ထို့ကြောင့် ဝါသေဠု၊ အကြင်သူတို့သည် မေထုန်မှုကို ပြုကြကုန်
သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုသူတို့သည် ခဲပေါက်ခံကြရမည် စိုးသောကြောင့်
တလတန်သည်၊ နှစ်လတန်သည် မိမိနေရာရွာ၊ နိဂုံးသို့မဝင်ဝံ့ကြ
တော့ကုန်။ ဝါသေဠု၊ ထိုသူတို့သည် အလွန် ကြားမြင်လေမူ
ထိုမေထုန်မှုကို မှီဝဲခွင့်ရကြလေရာ ထိုသို့အခွင့်ရသည့် အခိုက်တွင်
မေထုန်မှုကို လူသူလေးပါးတို့မမြင်အောင် ဖုံးလွှမ်းရန်အတွက်
လုံခြုံသော အိုးအိမ်များကို တည်ဆောက်ခြင်း ပြုကြကုန်တော့
သည်။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ထိုအခါ တဦးဆောလူပျင်းတယောက်
အား ဤသို့ အကြံဖြစ်လေတတ်။ အိုဟို ဘောက်မဲ့ကြောင့်
ငါ့ကိုယ်ငါ ညှဉ်းဆဲတော့မည်လဲ၊ ညနေစာအတွက် ညနေ
တကြိမ်၊ နံနက်စာအတွက် နံနက်တခါ သလေးစပါးကို သွား
သွားယူနေရသည်မှာ ဆင်းရဲလှ၏။ နေ့ဖိုညစာ တခါထဲနှင့်အပြီး
သလေးစပါးကို သွားယူထားရလျှင် ကောင်းလေစွဟု ဤသို့
အကြံဖြစ်လာလေတတ်။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ဤသို့အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အလျောက် ထိုသတ္တဝါကောင်သည် သလေးစပါးကို နေ့ဖို့ညစာ အတွက်တခါကံတည်းနှင့်အပြီး ယူဆောင်ထားလေတော့သည်။ ဝါသေဠု၊ ထိုအခါ နေ့ဖို့ညစာ သို့မှီးထားသော ထိုသူ၏ထံသို့ အခြားသူ တဦးက သွားရောက်ပြီး ဤသို့ ပြောလေသည်။ “အို မိတ်ဆွေ၊ လာ သလေးစပါးသွားသယ်ချေကြရအောင်” ဟု ခေါ်လျှင်၊ တော်ပြီမိတ်ဆွေ၊ ကျုပ်သယ်ထားပြီးပြီ။ နေ့ဖို့ညစာ အတွက် တခါတည်းနှင့် အပြီး ကျုပ်ယူလာခဲ့ပြီးပြီဟု အမှန် အတိုင်း ဖွင့်ပြောလိုက်လေသည်။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ထိုစကားကို ကြားလေသောအခါ ထိုကြားရသူသည်လည်း ထိုသူ၏ အတုကိုခိုးကာ နေ့ဖို့ညစာ အတွက် တခါကံတည်းနှင့်အပြီး သလေးစပါးများကို သယ် ယူ၍ ထားပြန်လေသတည်း။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ဤသို့အားဖြင့် တယောက်ကစ တရာ ဆိုသကဲ့သို့ ထိုခေတ် ထိုအခါ၌ သတ္တဝါ တို့အား လောဘ သက္ကာယ ဇက်ပြီးလျှင် သလေး စပါးများကို သယ်၍ အိမ်၌ နေ့ဖို့ညစာ လှောင်ထားကြလေကုန်ပြီကော။ သို့မှီးထားခြင်း၊ စုဆောင်းထားခြင်း ပြုကြလေကုန်ပြီကော။ ထိုအခါ သလေး ဆုံးတို့သည် အဖျင်းအညံ့ အရောရော၊ ဖဲ့အရောရော ဖြစ်လာ ကုန်လေ၏။ ဆန်လုံးလည်း ရှေးကကဲ့သို့ ကြီးထွားခြင်း မရှိ တော့ကုန်။ သလေးကောက်ပင်တို့သည်လည်း တစုတခဲတည်း မဟုတ်တော့ဘဲ ဟို အနားစုစု၊ သည်အနား စုစုနှင့် ဖြစ်ကုန် လေ၏။

၅၉၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ချစ်တပည့်ဝါသေဌ၊ ထိုသို့သလေးစပါးများ ဖျင်းသုဉ်းကုန်
 သောအခါ ထိုကမ္ဘာဦးသူ လူသားတို့ စည်းဝေးကြပြီး ဤသို့
 ဆုံးဖြတ်ကြကုန်လေ၏။ “အို အချင်းတို့၊ ယုတ်မာသောအကျင့်
 ဆိုးတို့သည် သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ
 ကုန်ပြီ တကား။ ငါတို့သည် ရှေးအခါက စိတ်ဆန္ဒရှိတိုင်းလိုရာ
 ပြီးကုန်၏။ ပီတိလျှင် အစာ ရှိကုန်၏။ ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါ
 တလင်းလင်းနှင့် ရှိကုန်၏။ ငှက်များ သဖွယ် ကောင်းကင်၌
 ကျက်စားကြကုန်၏။ ဤသို့သော အခြေအနေ မျိုး၌ ငါတို့
 နှစ်ပေါင်းကြာညောင်းစွာ နေလာခဲ့ကြကုန်သည်။ အို အချင်းတို့၊
 သလေးစပါးကို ငါတို့ ဝေခြမ်းကြကုန်စို့၊ ကိုယ့်ဟာနှင့် ကိုယ်
 ဘောင်ခတ်ကြကုန်စို့” ဟူ၍ ဝေခြမ်းခြင်း၊ ဘောင်ခတ်ခြင်း ပြုကြ
 ကုန်ပြီ။

ချစ်တပည့် ဝါသေဌ၊ ထိုသို့ ဝေပုံကျစနစ်ဖြင့် သဘောတူ
 ဝေခြမ်း ပြီးသည့် နောက်ကာလတွင် အညတရ သတ္တဝါ
 တယောက်သည် ကိုယ့်ဖို ကိုယ့်ငေစုကို သိမ်းဆည်း ထားပြီး
 အခြားသူ၏ငေစုကို ခိုး၍ စားလေ၏။ ထိုခိုးသူကို ဖမ်းပြီးလျှင်
 ဤသို့ ဆုံးမကုန်၏။ “ဟယ် သူယုတ်၊ သို့စင်မျှ ယုတ်မာမှုကို
 သင် ပြုရက်ဘိစွာ၊ ကိုယ့်အတွက်၊ ကိုယ့်ငေစုကိုတော့ သိမ်း
 ဆည်းထားပြီး အခြား သူ၏ ငေစုကို ခိုး၍ စားရက်ဘိ၏။
 ဟယ် အယုတ်တမာကောင်၊ နောင်ကိုဤအကျင့်၊ ဤအမှုမျိုးကို
 မပြုလေနှင့်” ဟူ၍ ဝိုင်းဝန်း ဆုံးမကြသည့်အခါ ထိုသူလည်း
 ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့ဟူ၍ ပဋိညာဉ် ပြုလေသည်။ ဝါသေဌ၊ သို့ဝန်ခံ
 ကတိပြုစေကာမူလည်း ထိုသူသည် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ထိုပြစ်မှုကို
 အတင်ရဲစွာ ကျူးလွန်လေသတည်း။

ထိုအခါ ထိုသူအား သည်းမခံနိုင်အောင် ဖြစ်လာကြပြီး အချို့တို့ကလက်ဖြင့်ရိုက်မောင်း ပုတ်မောင်း လုပ်ကြကုန်လေ၏။ အချို့တို့က ခဲဖြင့် ပေါက်ကြကုန်လေ၏။ အချို့တို့က ဒုတ်ဖြင့် ရိုက်ကြကုန်လေ၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဌ၊ ကမ္ဘာဦးကာလ၌ ထိုသည့် မဖွယ်ရာသော ဖြစ်ရပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ခိုးမှုဟူ၍ ထင်လာခဲ့၏။ ကဲ့ရဲ့စရာ ထင်လာခဲ့၏။ မုသာဝါဒ ထင်လာခဲ့၏။ ဒဏ်ခတ်ခြင်း အသွင် ထင်လာခဲ့၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဌ၊ ဤသို့ မဖွယ်ရာသော ခိုးမှုပြဿနာပေါ်ပေါက်လာသောအခါ ကမ္ဘာဦးသူ လူသားတို့ စည်းဝေးကြပြန်ကုန်ပြီ။ စည်းဝေးပြီးလျှင် ဤသို့ဆုံးဖြတ်ကြကုန်ပြီ။ “အိုအချင်းတို့၊ သတ္တဝါတို့သန္တာန်၌ ယုတ်မာသော အကျင့်ဆိုး၊ ဝသီဆိုး၊ ညာဉ်ဆိုးများ ကြီးထွားမြဲ ကြီးထွားလျက် ရှိနေပေသည်။ ဤယုတ်မာမှုအကြောင်းပြု၍ ခိုးမှုလည်း ထင်မြဲထင်လတံ့။ ကဲ့ရဲ့ဘွယ်လည်း ထင်မြဲ ထင်လတံ့။ မုသာစကားလည်း ထင်မြဲထင်လတံ့။ ဒဏ်ခတ်ခြင်း အသွင်လည်း ထင်မြဲ ထင်လတံ့။ သို့ကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ငါတို့အား ရှုတ်ချ တန်သူကို ရှုတ်ချ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကို ကဲ့ရဲ့၊ ပြည်နှင့်ဒဏ်ခတ်ထိုက်သူကို ပြည်နှင့်ဒဏ် ခတ်ရ၏။ ငါတို့သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သလေးစပါး လယ်ထွက်ပစ္စည်း၏ဆယ်ဖို့တဖို့ကို ပေးပေကုန်အံ့။ ထိုကဲ့သို့သမာသမတ် ရှိသူ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဦးကို အကြီးအကဲအဖြစ် သမုတ် တင်မြှောက် ကြရသော် ကောင်းလေစွ”ဟူ၍ တိုင်ပင်ကြလေကုန်၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဌ၊ ထိုသို့ အကြီးအကဲ တင်မြှောက်ရန် ဆုံးဖြတ်ကြပြီးသောအခါ ထိုကမ္ဘာဦးသူ လူသားတို့သည် မိမိတို့

၅၉၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အထဲတွင် အကြင်သူသည် ဥပဓိရုပ်လည်း ခန့်ညား၏။ ကြည်ညို
ဘယ်လည်း ကောင်း၏။ သြဇာတိက္ကမလည်း ရှိ၏။ ထိုသူ၏ထံသို့
ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ တောင်းပန်ကြကုန်ပြီ။

“အို အရှင်၊ ကြွေးတော်မူပါ၊ ကျွန်ုပ်တို့ အထဲမှာ ရှုတ်ချ
ထိုက်သူရှိပါက ပိုင်နိုင်စွာ ရှုတ်ချတော်မူပါ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူ ရှိက
လည်း ကျကျနန ကဲ့ရဲ့တော် မူပါ။ နှင်ထိုက်သူ တွေကလည်း
မထောက်မညာ နှင်တော်မူပါ။ အရှင်အား လယ်ထွက် စပါး
သလေး ဆန်များကို ဆယ်ဖို့တဖို့၊ ဆယ်ခိုင့်တခိုင့် အကျွန်ုပ်တို့
ပူဇော်ပါကုန်အံ့” ဟူ၍ တောင်းပန်ကြကုန်ပြီ။ ဝါသေဠုထိုအရှင်
ကလည်း—“အမောင်တို့ ကောင်းပြီ” ဟု ဝန်ခံပြီးလျှင် အုပ်ချုပ်
ခြင်း ပြုလေသည်။ ကမ္ဘာဦး သူတို့ကလည်း သူတို့ ဝန်ခံ ကတိ
ရှိကြသည့်အတိုင်း ထိုသူအား လယ်ထွက်ပစ္စည်းမှ ဆယ်ခိုင့်
တခိုင့်ကို ထိုအရှင်အား ပူဇော်ခြင်း ပြုကြကုန်ပြီ။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ လူအများစုက သမုတ် တင်မြောက်
သည်ကို အကြောင်းပြု၍ “မဟာသမ္မတ၊ မဟာသမ္မတ” ဟူ၍
သာလျှင် ရှေးဦးစွာ အကွရာဖြစ်လာသည်။ ဝါသေဠုလယ်တို့ကို
အစိုးရသူဆိုသည်ကို အကြောင်းပြု၍ “ခတ္တိယ၊ ခတ္တိယ” ဟူ၍
သာလျှင် ဒုတိယအကြိမ် အကွရာ ဖြစ်လာသည်။ ဝါသေဠု
တရားသဖြင့် လူတို့ကိုနှစ်သက်စေသည့် ဆိုသည်ကို အကြောင်းပြု၍
“ရာဇာ၊ ရာဇာ” ဟူ၍သာလျှင် တတိယအကြိမ် အကွရာ ဖြစ်လာ
သည်။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ဤသို့အားဖြင့် ထိုကမ္ဘာဦးသူလူသား
တို့ အားသာလျှင် ဤသို့သဘောရှိသောခတ္တိယမျိုးမင်းအပေါင်း

အား ရှေး၌ အမြတ်ဟူ၍ သိအပ်သော အက္ခရာဖြင့် ထင်ရှား
 ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်လေပြီ။ တပါးသူ တို့အား မဖြစ်လေ။
 ထိုသူတို့နှင့် အလားတူသူတို့အားသာလျှင် ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။
 မတူသူတို့အား မဖြစ်လေ။ တရားသဖြင့် သာလျှင် ထင်ရှား
 ဖြစ်လေပြီ။ မတရားသဖြင့် မဖြစ်။ ဝါသေဌ၊ ယဉ်ကျေးမှုတရား
 ဟူသည်ကား ဤလူလောက၌ မျက်မှောက်ဘဝအဖြစ်မှာဖြစ်စေ၊
 အခြားတပါးသော ဘဝအဖြစ်မှာ ဖြစ်စေ မြတ်သည်သာလျှင်
 မဟုတ်ပါသော။

ချစ်တပည့် ဝါသေဌ၊ မဟာသမ္မတမင်းအဖြစ် တင်မြှောက်
 ပြီးသော ထိုအခါ၌ ထိုကမ္ဘာဦးသူ လူသားတို့ အနက် အချို့
 သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဤသို့သော တွေးခေါ်မှုမျိုး ဖြစ်ပေါ်
 လာလေသည်။ “အို အချင်းတို့၊ ယုတ်လှစွာသော အကျင့်ဆိုး၊
 ဝသီဆိုး၊ စရိုက်ဆိုး၊ ညာဉ်ဆိုးတို့သည် သတ္တဝါတို့ သန္တာန်ဝယ်
 ကြီးထွားဆဲ ကြီးထွား လျက်ပင် ထင်ကုန်သည် တကား။
 ဤသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ခိုးမှုလည်း ထင်ဦးလတံ့။ ကဲ့ရဲ့
 ဘုန်းလည်း ထင်ဦးလတံ့။ မုသာဝါဒလည်း ထင်ဦးလတံ့။
 ဒဏ်ခတ်ခြင်း၊ နှင်ဒဏ်ပေးခြင်းလည်း ထင်ဦးလတံ့။ ငါတို့သည်
 အကုသိုလ်မှု ထိုဒုစရိုက်တရားတွေကို မျှောပစ်လိုက်ကြသော်
 ကောင်းလေစွ” ဤသို့သော အတွေးအခေါ်မျိုး ဖြစ်ပေါ်လာ
 ကြပြီလျှင် အကုသိုလ်အသိုက် ဒုစရိုက်မှုတွေကို မျှောလိုက်ကြ
 လေကုန်ပြီ။

ချစ်တပည့် ဝါသေဌ၊ ယင်းသည့် အကုသိုလ်အမှုကို ဒုစရိုက်
 မှုတွေကို မျှောလိုက်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ ‘ဗြာဟ္မဏ၊

၆၀၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ပြာဟုဏ်ဟူ၍သာလျှင် ရှေးဦးစွာ အက္ခရာ ဖြစ်လာ၏။ ထိုကမ္ဘာ ဦးသူ လူသားတို့သည် တောအရပ်၌ သစ်ရွက်မိုးသောကျောင်း များ တည်ဆောက်ကြလျက် ထိုကျောင်းတို့၌ စျာန်ဝင်စားကြ ကုန်၏။ ချက်၍ စားအပ်သောအစာမရှိသောကြောင့် မီးကျည်း လည်းဆိတ်၊ မီးခိုးလည်း တိတ်ကုန်၏။ ထုထောင်း၍ ချက်ဘွယ် မရှိသောကြောင့် ကျည်ပွေလည်း ဆောင်စရာ မလိုတော့ကုန်။ နေ့ဖိုညစာအတွက် အစာရှာရန်အလို့ငှာ ရွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည် တို့သို့ သက်ဝင်ကြကုန်၏။

ထိုကမ္ဘာဦးသူ လူသားတို့သည် အစားအစာ ရကြကုန် လတ်သော် တောသို့တဖန် ပြန်လာကြကုန်ပြီး သစ်ရွက်မိုးသော ကျောင်းတို့၌ စျာန်ဝင်စားကြကုန်၏ ထိုသူတို့၏ အမူအကျင့်ကို လူတို့ မြင်ကြလေသော် ဤသို့ ဆိုကြကုန်ပြီ။ ‘အို အချင်းတို့၊ ဤသူတို့ကား တောအရပ်၌ သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတို့ကို ဆောက် လျက် ထိုကျောင်းတို့၌ နေ၍ စျာန်ဝင်စားကြကုန်၏။ ချက်၍ စားသောက်ဘွယ် မရှိသောကြောင့် မီးကျည်းလည်းဆိတ်၊ မီးခိုး လည်းတိတ်ကုန်၏။ ထုထောင်း၍ ချက်ဘွယ် မရှိသောကြောင့် ကျည်ပွေလည်း ဆောင်စရာ မလိုတော့ကုန်။ နေ့ဖို ညစာအတွက် အစာရှာရန်အလို့ငှာ ရွာ၊ နိဂုံး၊ မင်းနေပြည်တို့သို့ သက်ဝင်ကြ ကုန်၏။ သူတို့သည် အစားအစာရှာ၍ ပြည့်စုံလတ်သော် တောသို့ တဖန် ပြန်လာကြပြီး သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတို့၌ စျာန်ဝင်စား ကြကုန်၏’ ထိုသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ‘ဈာယကာ၊ ဈာယကာ’ ဟူ၍သာလျှင် ဒုတိယအကြိမ် အက္ခရာ ဖြစ်လာ၏။

ချစ်ဆပည့်ဝါသေဌ၊ ထိုကမ္ဘာဦးသူ လူသားတို့အနက်တွင် အချို့ သာသုတို့သည် တောအရပ်၊ သစ်ရွက်မိုး ကျောင်းများ၌

ထိုဈာန်ကို ဝင်စားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍ ရှား၏ အနီး၊ နိဂုံး၏အနီးသို့ သက်ဝင်ကြပြီးလျှင် သုံးပုံသော ဗေဒင် ကျမ်းတို့ကို မှမ်းမံလျက်၎င်း၊ ပို့ချလျက်၎င်း နေကြကုန်၏။ ထိုသူ တို့ကို လူတို့ မြင်လတ်သော် ဤသို့ ဆိုကုန်၏။ ‘အို အချင်းတို့၊ ဤသူတို့ကား တောအရပ် သစ်ရွက်မိုးကျောင်းများ၌ ဈာန်ဝင် စားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ရှာကြသောကြောင့် ရှား၊ နိဂုံးအနီးသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီး ဗေဒင်ကျမ်းများကို မှမ်းမံခြင်း၊ ပို့ချခြင်း ပြု၍ နေကြကုန်၏။ ယခုအခါတွင် ဤသူတို့ကား ဈာန်မဝင်စားကြ တော့ကုန်’ ဤသို့ ဆိုပြောကြသော စကားကို ‘အကြောင်းပြု၍ ‘အဇ္ဈာယက၊ အဇ္ဈာယက’ ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ဝေါဟာရ အက္ခရာသည် ဖြစ်လာ၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဋ္ဌ၊ ယခုအခါ၌ ‘မြတ်သည်၊ အမြတ်’ ဟူ၍ သမုတ်ထားသော မန္တန်ဆောင်ခြင်း၊ မန္တန်ပို့ချခြင်းကို ထိုခေတ် ထိုအခါကမူ ‘ယုတ်သည်၊ အယုတ်’ ဟု သမုတ်ထား ကြ၏။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဤဗြာဟ္မဏအပေါင်း၏ ရှေး၌ဖြစ်သော အမြတ်ဟူ၍ သိအပ်သည့်အက္ခရာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုသူတို့ အားသာ ဖြစ်၏။ တပါးသူတို့အား မဖြစ်လေ။ ဖြစ်သော် တရားသဖြင့်သာ ဖြစ်သည်။ တရားမဲ့ မဖြစ်လေ။

ချစ်တပည့် ဝါသေဋ္ဌ၊ ယဉ်ကျေးမှုတရား ဆိုသည်မှာ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ဘဝ အဖြစ်၌သော်လည်းကောင်း၊ တပါးသော ဘဝ အဖြစ်၌သော်လည်းကောင်း ဤလူပြည် လောက၌ မှန်မြတ်သည်သဘင်တည်း။

ချစ်တပည့် ဝါသေဋ္ဌ၊ ထိုကမ္ဘာဦးသူ လူသားတို့အနက်တွင် အချိုအချိုသော သူတို့သည် မေထုန်အကျင့်ကို ဆောက်တည်ကြ

၆၀၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကုန်လျက် (မေထုန်မှီဝဲခြင်း အမှုကို မစွန့်ကြဲကုန်လေဘဲ) နွားကျောင်းခြင်း၊ ကုန်ရောင်းခြင်း၊ လယ်ထွန်ခြင်း စသော လူမှုလုပ်ငန်းကိစ္စ အဝဝတို့ကို ပြုကြကုန်၏။ ဝါသေဠု၊ ဤသည်ကို အကြောင်းပြု၍ပင် 'ဝေဿ၊ ဝေဿ' ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ဝေါဟာရ အက္ခရာသည် ဖြစ်လာ၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ဤသို့လျှင် ဤကုန်သည် အပေါင်း၏ ရှေး၌ ဖြစ်သော အမြတ်ဟူ၍ သိအပ်သည့် ဝေါဟာရ အက္ခရာ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ထိုကုန်သည်တို့အားသာ ဖြစ်၏။ အခြား သူတို့အား မဖြစ်။ ယင်းတို့နှင့် သဘာဝချင်း တူသူတို့အားသာ ဖြစ်၏။ သဘာဝချင်း မတူသူတို့အား မဖြစ်။ ဖြစ်သော် တရားနှင့် ယှဉ်၍သာ ဖြစ်သည်။ တရားမဲ့ မဖြစ်လေ။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ယဉ်ကျေးမှု တရား ဆိုသည်မှာ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ဘဝ အဖြစ်၌ ဖြစ်စေ၊ တပါးသောဘဝ အဖြစ်၌ ဖြစ်စေ၊ မည်သည့်ဘဝ၌မဆို ဤလူလောက၌ မှန်မြတ် သည်သာ ပင်တည်း။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ထိုကမ္ဘာဦးသူ လူသားတို့ အထဲတွင် အကြင်သူတို့သည် ထို မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ ကုန်သည် စာရင်းတွင် မပါဘဲ ကြွင်းကျန်ရစ်ကုန်၏။ ထိုသူ ထိုသူတို့သည် ကြမ်းကြုတ် သောအကျင့်၊ ယုတ်ညံ့သောအကျင့်ရှိသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါသေဠု၊ ဤသည်ကို အကြောင်းပြု၍ပင် ထိုသူတို့အား သုဒ္ဓါ၊ သုဒ္ဓါ' ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ဝေါဟာရ အက္ခရာသည် ဖြစ်လာ၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ဤသို့လျှင် ဤဆင်းရဲသား အသိုင်း အဝန်း၏ ရှေး၌ဖြစ်သော အမြတ်ဟူ၍ သိအပ်သည့် ဝေါဟာရ အက္ခရာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထိုသူဆင်းရဲတို့ အားသာ ဖြစ်၏။

အခြားသူတို့အား မဖြစ်။ ယင်းတို့နှင့် သဘာဝချင်း တူသူတို့ အားသာ ဖြစ်၏။ မတူသူတို့အား မဖြစ်။ ဖြစ်သော် တရားနှင့် ယှဉ်၍သာ ဖြစ်၏။ တရားမဲ့ မဖြစ်လေ။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ယဉ်ကျေးမှုသဘော ဆိုသည်မှာ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ဘဝ အဖြစ်၌ သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် တပါးသောဘဝ အဖြစ်၌ သော်လည်းကောင်း ဤလူလောက၌ မှန်မြတ်သည်ပင်တည်း။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ ကုန်သည်၊ ဆင်းရဲသား လေးပါးသော အမျိုးအနက်မှ ဘုရင်လုပ်နေသူသည် မိမိ၏ အမှုအကျင့်ကို ရှက်နိုးသဖြင့် ထီးနန်းကိုစွန့်၍ ‘ငါ ရဟန်းပြုအံ့’ ဟူ၍ ရဟန်းပြုသွားလေ၏။ ဤသို့သော အခါမျိုးလည်း ရှိပေသည် ဝါသေဠု။

ထိုအတူ ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ပုဏ္ဏားသည်၎င်း၊ ကုန်သည် သည်၎င်း၊ ဆင်းရဲသားသည်၎င်း၊ ကိုယ့် အကြောင်း ကိုယ်သိ၊ ကိုယ်လိပ်ပြာ ကိုယ်လန်ပြီး ကိုယ်ကိုယ်ကို ရှုတ်ချလျက်၊ ဝတ် ကြောင်ကိုစွန့်၍ ‘ငါ ရဟန်းပြုအံ့’ ဟူ၍ ရဟန်းပြုသွားလေ၏။ ဤသို့သော အခါမျိုးလည်း မရှိမဟုတ်။ ရံခါ ရံခါ ရှိတတ် ပေသည်။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ဤသို့လျှင် လေးမျိုးသော အသိုင်း အဝိုင်းတို့တွင် ရဟန်း အသိုင်းအဝိုင်းတခု ထင်ရှား ဖြစ်ပေ၍ ခြင်းသည် အမျိုးလေးပါးတို့၌ အကြုံးဝင်ကုန်သော ထိုသတ္တဝါ တို့အားသာ ဖြစ်၏။ အခြား သူတို့အား မဖြစ်။ ယင်းတို့နှင့် သဘာဝချင်း တူသူတို့အားသာ ဖြစ်၏။ မတူသူတို့အား မဖြစ်။ ဖြစ်သော် တရားနှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်၏။ တရားမဲ့စွာ မဖြစ်လေ။

၆၀၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် ကိုရင်ဝါသေဠာ အမျိုးလေးပါး သရုပ်ကို ခွဲခွဲခြားခြား မြှက်ကြားတော်မူပြီးနောက် မည်သူမဆို ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး ဤသုံးပါးကို စောင့်စည်းဖို့ လိုအပ်ပုံ၊ ဤသို့ စောင့်စည်းခြင်း မရှိချေက မည်သို့ဖြစ်ပုံများကိုဆက်၍မြှက်ကြား တော်မူပြန်၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠာ၊ မင်းလုပ်သူ သည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့် ကျင့်၏။ နှုတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့် ကျင့်၏။ စိတ်ဖြင့် မကောင်းသော အကျင့် ကျင့်၏။ ဤသို့ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး သုံးပါးလုံးဖြင့် ဒုစရိုက်မှု များကို ပြုချင်တိုင်း ပြုပြီးလျှင် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို ယူ၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဲ့သို့ ဆောက်တည်၏။ ဤသို့သော ဤသို့သော ဒုစရိုက်မှု အစုစု တို့ကြောင့် ထိုမင်းသည် ခန္ဓာစသော် အပါယ် လေးပါးသို့ လားရောက်ရလေ၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠာ၊ ပုဏ္ဏား၊ ကုန်သည်၊ ဆင်းရဲသားတို့ လည်း ထိုနည်း အတိုင်းပင်တည်း။ ကံသုံးပါးကို လုံအောင် မစောင့်စည်းသော်လည်းကောင်း၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူကို ယူလျက် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံကို အလုပ်အကျွေး ပြုခဲ့သော်လည်းကောင်း၊ မည်သူ မဆို သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ အပါယ်လေးပါးသို့ လားရောက် ရမည်သာ ဖြစ်ပေ၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠာ၊ မင်းလုပ်သူ သည်လည်း ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး ဤသုံးပါးလုံးဖြင့် မကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူကို ယူ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကံကို ယူ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကံကို

ဆောက်တည်၏။ ဤသို့ ဤသို့သော သုစရိုက်မှု ကုသိုလ် အစုစု
တို့၏ အကျိုးအားဖြင့် ထိုမင်း ကွယ်လွန်သော် နတ်ရွာသို့
လား၏။ ချစ်တပည့် ဝါသေဌ၊ ကျန် ပုဏ္ဏား၊ ကုန်သည်၊ ဆင်းရဲ
သားတို့လည်း ဤနည်း နှင့်နှင်ပင်တည်း။ ကောင်းသော အမှု၊
ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်သူမှန်က မည်သူမဆို နတ်ရွာ
သုဂတိသို့လားရောက်လေမည်သာတည်း။

ချစ်တပည့် ဝါသေဌ၊ ဆက်၍ မှတ်သား နာယူဦးလော့။
မင်းလုပ်သူ သည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှု
နှစ်မျိုးကို ပြု၏။ (ရံခါ ကောင်းမှုကိုပြုပြီး၊ ရံခါ မကောင်းမှုကို
ပြု၏။) နှုတ်ဖြင့်ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှု နှစ်မျိုးကိုပြု၏။ စိတ်ဖြင့်
ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုနှစ်မျိုးကို ပြု၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူ
နှစ်မျိုးကို ယူ၏။ ထိုအယူနှစ်မျိုးကို အလုပ်အကျွေးပြု၏။ ဤသို့
အယူနှစ်မျိုးကို အလုပ်အကျွေးပြု ဆောက်တည်မှုကြောင့် ထိုမင်း
ကွယ်လွန်ခဲ့သော် ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲ နှစ်မျိုးကို ခံစားရလေ၏။

(မှတ်ချက်။ ။ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ ခံစားရမှုနှင့် ပတ်သက်၍
အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ပြသည်ကား သုခ ဒုက္ခပဋိသံဝေဒီ ဟောတီတိ
ဧကက္ခဏေ ဥဘယ ဝိပါက ဒါနဌာနံနာမ နတ္ထိ။ ။ အဓိပ္ပာယ်
မှာ တပြိုင်နက်သောခဏ အကျိုးနှစ်ခုကို ပြိုင်တူပေးသော ဌာန

၁။ ဒုယကာရီတိ ကာလေကုသလံ ကရေတိ။ ကာလေန
အကုသလန္တိ ဝေ ဥဘယကာရီ။

သုတ်ပါထေယျ အဋ္ဌကထာ၊ ဒုစ္စရိတာဒိ
ကထာ ဝဏ္ဏနာ ၅၅၊ ဆဋ္ဌမူ။

၆၀၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မည်သည် မရှိ။ အကြင်သူသည် အကုသိုလ်ကို များများပြု၏။
 ကုသိုလ်ပြုသည်ကား နည်း၏။ ထိုသူသည် ထိုအနည်းငယ်ပြုသော
 ကုသိုလ်ကို အမှီပြု၍ မင်းမျိုး၌သော်၎င်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌၎င်း
 ဖြစ်ရ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ရသော်ငြားလည်း ပြုခဲ့ဘူးသော အကုသိုလ်က
 ကန်းအောင်ပြု၏။ ကုန်းအောင်လည်း ပြုတတ်၏။ ဆွံ့အောင်လည်း
 ပြုတတ်၏။ ထိုသူသည် မင်းအဖြစ်နှင့်သော်လည်း မထိုက်တန်
 ဖြစ်တတ်၏။ မင်းဖြစ်သည့်တိုင်အောင်လည်း အဘိသိက်သွန်းလေ
 သောအခါ မင်းစည်းစိမ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင် ဖြစ်
 တတ်၏။

ကွယ်လွန်သောအခါ၌ ကမ္ဘာကျော် လက်ဇ္ဈေ သမားကြီး
 နှစ်ဦးကဲ့သို့ ထိုကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် နှစ်မျိုးစလုံး ဟုန်းကန်
 ထလာကုန်လေ၏။ ယင်းနှစ်မျိုးတွင် အကုသိုလ်က အားကောင်း
 သည် ဖြစ်အံ့။ ထိုအကုသိုလ်က ကုသိုလ်ကို ဟန့်တားလိုက်ပြီးလျှင်
 တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ ဖြစ်စေ၏။ ကုသိုလ်ကံသည်လည်း ပဝတ္တိ ဖြစ်ရာ
 ဘဝ၌ ခံစားအပ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုသူကို မင်္ဂလာဆင်တော်ကို
 သော်လည်းကောင်း၊ မင်္ဂလာ မြင်းတော်ကိုသော်လည်းကောင်း၊
 မင်္ဂလာ နွားလားဥသဘာကိုသော်လည်းကောင်း ပြုကုန်၏။ ထိုသူ
 တို့သည် ဤသမ္ပတ္တိ (စည်းစိမ်ချမ်းသာ) ကို ခံစားရ၏။ ဤသည်ကို
 ရည်ရွယ်၍ ‘သုခ ဒုက္ခ ဗဒ္ဓိသံဝေဒီ’ ဟု ဆိုပေသတည်း။ သုတ်ပါ
 ထေယျအဋ္ဌကထာ၊ ဒုစ္စရိတဒိကထာ ဝဏ္ဏနာ။ ၅၅)

ချစ်တပည့် ဝါသေဋ္ဌ၊ မင်းလုပ်သူသည်လည်း ကိုယ်အမှု
 အရာဖြင့် စောင့်စည်း၏။ နှုတ်အမှုအရာ စိတ်အမှုအရာဖြင့် စောင့်

စည်း၏။ ဗောဓိပက္ခိယတရား ခုနစ်ပါး^၁ ပွားများခြင်းကို အစွဲပြု၍ မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိလေသာခပ်သိမ်း ငြိမ်းသွား၏။ ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ပုဏ္ဏား၊ ကုန်သည်၊ သူဆင်းရဲတို့ကိုလည်း ဤအတိုင်း မှတ်ရာ၏။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ဤသို့အားဖြင့် အမျိုးလေးပါးတို့ကို ပြုပြီးလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သစ္စာ လေးပါးရှိသူ ဟောန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ နတ်လူတို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း၊ မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ ကုန်သည်၊ သူဆင်းရဲ အမျိုး လေးပါးတွင် မည်သည့်အမျိုးပင် ဖြစ်စေကားမူ အာသဝေ၊ ကုန်ခန်းပြီး ရဟန္တာမဟုတ်သမျှ မြတ်သောအမျိုးဟု မဆိုထိုက် ကြောင်းကို ကိုရင် ဝါသေဠုအား ပြောပြတော်မူ၏။

ထိုအကြောင်းကို ပုဏ္ဏားလူမျိုးတို့ ကိုးကွယ်ခြင်းပြုကြသည့် ‘သနက္ခမာရ’ မည်သော ဗြဟ္မာမင်းက ဂါထာတုတ်တုတ်ရွတ်၍ ချီးကျူးကြောင်းကိုပါ ဆက်၍ မြက်ကြားတော်မူလေသည်။

ချစ်တပည့် ဝါသေဠု၊ ယင်း အမြတ်ဆုံးပြဿနာနှင့် ပတ် သက်၍ သနက္ခမာရမည်သော ဗြဟ္မာသည်လည်း ဤဂါထာကို ဆိုအပ်ပြီ။

-
- ၁။ ၁။ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး။ ၂။ သမ္မပ္ပဓာန် လေးပါး။
 - ၃။ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး။ ၄။ ဣဒန္တ ငါးပါး။ ၅။ ဗိုလ်ငါးပါး။
 - ၆။ ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး။ ၇။ မဂ္ဂင် ရှစ်ပါး။

၆၀၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ၊

ယေ ဂေါတ္တ ပဋိသးရိနေ။

ဝိဇ္ဇာ စရဏ သမ္ပန္နော။

သော သေဋ္ဌော ဒေဝမာနုသေ။

အကြင်သူတို့သည် အနွယ်ကို သာယာကုန်၏။ အနွယ်ကို အလေးအမြတ် ထားကြကုန်၏။ ဤအနွယ်ကို သာယာကြသူ၊ လူ့အင်စု၊ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း၌ မင်းမျိုးသည် မြတ်၏။ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ အကြင်သူသည် အသိဉာဏ်=ဝိဇ္ဇာ၊ အကျင့်=စရဏနှင့် ပြည့်စုံ၏။ နတ်ပြည်၊ လူ့ချပ်၊ လောကဓာတ်၌ ထိုသူသည် မြတ်၏။ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။

ချစ်တပည့် ဝါသေဋ္ဌ၊ သနက္ခမာရ ဗြဟ္မာ ရွတ်ဆိုသော ယိုဂါထာကား ကောင်းသော ဂီတပုဒ်ဟု ငါ ဆို၏။ မကောင်း သောဂီတ မဟုတ်။ သူ့စကားသည် စကားကောင်း၊ မကောင်း စကား မဟုတ်။ သူ့စကားသည် အကျိုးရှိ စကား၊ အကျိုးမဲ့ စကား မဟုတ်။ သူ့စကားကို ငါ လက်ခံသည်။ ငါ့ကြိုက်နှစ် သက်သည်။ ငါလည်း ဤအတိုင်းပင် ဆိုသည် ဝါသေဋ္ဌ။

ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားအစဉ်ဖြင့် မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ကိုရင် နှစ်ပါးအား “အမြတ်ဖြစ်ဝါဒ” ပြုပြီးလျှင် တရားတော်ကို အရဟတ္တဖိုလ် အထွတ်တပ်၍ အဆုံးသတ်တော်မူ၏။ ဘာရဒွါဇ၊ ဝါသေဋ္ဌ တည်းဟူသော ကိုရင်နှစ်ပါးတို့ကား ဘုရားသခင်၏ တရားတော်ကို သာဓုခေါ်၍ မဆုံးနိုင်အောင်ပင် ဖြစ်နေကြလေ သတည်း။

(သုတ်ပါထေယျပါဠိတော်၊ အဂ္ဂညသုတ်။
၆၆၊ ဆဋ္ဌမူ။)

(၂၀)

လူကို ဒုက္ခပေးနေသူ တရားခံ

အဝေးကကြည့်လျှင် သစ်ငုတ်တို့ပေါ်၌ ငွင်းတကြီးတကောင် နားနေသည် ထင်ရ၏။ ငွင်းတကား မဟုတ်။ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင် ဖြစ်လေသည်။ ထိုတောင်၏ အထွဋ်သည် ငွင်းတနှင့် တူသည်ကို အစွဲပြု၍ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ဟု ခေါ်ခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ရယ်၊ ဝေပုလ္လတောင်ရယ်၊ ဣသိဂီရိ တောင်ရယ်၊ ဝေဘူလ တောင်ရယ်၊ ပဏ္ဏဝတောင်ရယ် ဤတောင် ငါးလုံးတို့သည် ရာဇဂြိုဟ်မြို့ကို ဖုံးလွှမ်းလျက် တည်ရှိ ကုန်၏။ သို့ကြောင့်လည်း “တောင်ငါးလုံး ကာခို ရာဇဂြိုဟ်” ဟု အစဉ် အလာအားဖြင့် ဆိုစမှတ် ပြုလာခဲ့ကြသည်။ ဤတောင်ငါးလုံး တို့ကား ရာဇဂြိုဟ်၏ ထင်ရှားသော အမှတ်အသားများဖြစ်ကြ သတည်း။

ထို့အတူ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦထဲက ဆိုပြန် လျှင်လည်း ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်သည် ရာဇဂြိုဟ်၏ ဘာသာ ရေး မှတ်ကျောက်တခုပင် ဖြစ်လေသည်။

တနေ့သောနံနက်ခင်း ဆည်းဆာအောက်တွင် ဘုရားအခင် သည် ရဟန်းများစွာ ခြံရံလျက် ဝေဠုဝန် ကျောင်းတော်မှ

၆၁၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သပိတ်ပိုက်၍ ထွက်တော်မူလာ၏။ ရှေ့ရုရာကား ရာဇဂြိုဟ်မြို့ ဖြစ်သတည်း။

ရာဇဂြိုဟ်မြို့ကား ဘာသာရေး သမားများ အလွန်ခြေရုပ် သော ဝါ၊ ဘာသာရေးပြွမ်းထူ၊ အယူဝါဒ အသီးသီး ရှိသတို့ စားကျက် ဆိုကလည်း မမှားချေ။ ထိုမြို့ကို ခို၍ ဘာသာရေး ပုဂ္ဂိုလ်များစွာတို့ နေထိုင်ကြသောကြောင့် ဖြစ်၏။

ရှုလိုက်စမ်းပါဘိ။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်းက လမ်းတနေရာတွင် ဘာသာရေးသမား တိတ္ထိတဦးသည် စိုက်စိုက် စိုက်စိုက်နှင့် လျှောက်လာနေသည်ကော။ သူ့အမည်ကား အစေလကဿပဟု တွင်လေသတတ်။

အစေလကဿပသည် တစုံတရာကို အလေးအနက် တွေးလာ ဟန်တူ၏။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဂရုမစိုက်။ ဦးခေါင်း ငိုက်စိုက်နှင့် လျှောက်လာသည်။ တနေရာတွင်မူ အမှတ်မထင် ရှေ့တူရုဆီသို့ လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ ထိုအခါ သူ့မျက်နှာသည် သိသိသာသာ ပြောင်းလဲသွားလေသည်။ လှမ်းနေသော ခြေလှမ်းအားမာန်ကို ရှေ့သို့ပင့်၍ ဝင့်လိုက်ပြီး ခပ်သွက်သွက်ကလေး ဆက်လျှောက် သွားလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ရာဇဂြိုဟ်တမြို့လုံး သင်္ကန်းရောင်ဖြင့် ဖုံးနေ လေပြီ။ ဘုရားသခင်နှင့် သံဃာတော်များ ဆွမ်းခံလျက်ရှိနေ၏။ ဆွမ်းလောင်းသူက လောင်း၊ လှူသူက လှူနှင့် တမြို့လုံး ဒါန အောင်လံ ထူနေဆဲဖြစ်၏။

ထိုစဉ်အခါ အစေလကဿပသည် ပျာရီးပျာယာနှင့် ဘုရား သခင်အပါးသို့ ပြေးကပ်လာပြီး ဘုရားသခင် ရှေ့တွင် စုံရပ် လိုက်သည်။ ထိုအခါ ရှေ့က ကာဆိုး၍ လမ်းပိတ်ထားသကဲ့သို့

ဖြစ်နေ၍ ဘုရားသခင်မှာ မကြာသာ အစေလကထာပ၏ အမှုအရာ ကိုသာ အကဲခတ်တော်မူနေသည်။ ရဟန်း သံဃာများကလည်း ဘာကြောင့်ပါလိမ့် ဟူ၍ အစေလကထာပဆီသို့ စောင်းငဲ့၍ ကြည့်ကြကုန်သည်။

ရဟန်းသံဃာများက ကြည့်နေဆဲတွင် အစေလကထာပသည် လက်အုပ်ချီ၍ မြတ်ဘုရားအား မေးလျှောက်လေ၏။

အစေလ။ ။ ကျွန်ုပ်အား ခွင့်ပြုပါ အရှင်ဂေါတမ။ အရှင်အား ကျွန်ုပ် စကားတခွန်းလောက် မေးစမ်းပါရစေ။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ကထာပ၊ ငါတို့ကား ဆွမ်းခံနေဆဲဖြစ်၍ မေးရန် မသင့်သေး။ သင့်လျော်သောအချိန်ကို သင်ငံ့လေဦး။

လမ်းပေါ်တွင် သပိတ်ကိုယ်စီနှင့် သံဃာတန်းကြီးမှာထိုင်နေသည်။ ဆွမ်းလောင်းလိုသူတို့ကလည်း အိမ်ရှေ့ထွက်ကာ ဆွမ်းအုပ် ကိုယ်စီနှင့် မြှော်နေကြသည်။

အစေလကထာပကား သူ့အဖို့ အလွန် အရေးကြီးသော ပြဿနာ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ မေးရန်မသင့်သေးဟု တားမြစ်သည့် ကြားမှ သုံးကြိမ်တိုင် မေးမိအောင် မေးရှာလေသည်။ သို့သော် ဗုဒ္ဓသည် သူ့အား ခွင့်မပြု။ မေးရန် မသင့်သေးဟူ၍သာ ဟန်တားတော်မူ၏။

အစေလ။ ။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ များများစားစားမမေးပါ။ တခွန်းလောက်ကိုတော့ မေးခွင့်ပြုပါ အရှင်။

ထိုအခါတွင်မူကား ဗုဒ္ဓသည် သူ့အား သနားမိလာဟန် တူ၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။ သို့ဖြစ်တပြီကား မေးလော့ဟု ခွင့်ပြုတော်မူလိုက်သော် အစေလကထာပသည် ခပ်သွက်သွက်မေးလျှောက်လေ၏။

၆၁၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အစေလ။ ။အို အရှင်ဂေါတမ၊ ဒုက္ခဟူ၍ ရှိ၏။ ယင်းဒုက္ခကို မည်သူ လုပ်ပါသနည်း။ မိမိက လုပ်ပါသလော။ မေးလျှင် ဗုဒ္ဓက လက်ကာလျက်—

ဗုဒ္ဓ။ ။ကဿပ၊ ဤသို့ မဆိုစကောင်း။

အစေလ။ ။သည်လိုဆိုပါလျှင် ဒုက္ခကို အခြားသူ လုပ်ပါသလား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ကဿပ၊ ဤသို့ မဆိုစကောင်း။

အစေလ။ ။အရှင်ဂေါတမ၊ သို့ဖြစ်ဘိသော် ဒုက္ခကို မိမိလည်း မလုပ်၊ သူတပါးလည်းမလုပ် မှတ်ရမည်လော့။

ဗုဒ္ဓ။ ။ကဿပ၊ ဤသို့ မဆိုစကောင်း။

အစေလ။ ။အရှင်ဂေါတမ၊ သို့ဖြစ်ဘိသော် ဒုက္ခကို မိမိလုပ်အပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ သူတပါး လုပ်အပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အလိုအလျောက် ဖြစ်လာပါသလော။

ဗုဒ္ဓ။ ။ကဿပ၊ ဤသို့ မဆိုစကောင်း။

အစေလ။ ။အရှင်ဂေါတမ၊ သည်လိုဆိုပါလျှင် ဒုက္ခသည် မရှိသလော။

ဗုဒ္ဓ။ ။ကဿပ၊ ဒုက္ခသည် မရှိ မဟုတ်။ ရှိကား ရှိပေ၏။

အစေလ။ ။ရှိခဲ့သော် အရှင်သည် ဒုက္ခကို မသိသလော။ မမြင်သလော။

ဗုဒ္ဓ။ ။ကဿပ၊ ဒုက္ခကို ငါ မသိမဟုတ်၊ မမြင် မဟုတ်၊ ငါ သိပေ၏။ ငါ မြင်ပေ၏။

ထိုသို့ မိန့်တော် မူလိုက်သောအခါ အစေလကဿပသည် ကြောင်စီစီ ဖြစ်သွားလေ၏။ ပါးစပ်ပေါက် အဟောင်းသားနှင့်

အတန်ကြာအောင် ငေး၍ ကြည့်နေမိလေ၏။ ဗုဒ္ဓ၏ဖြေတော် မူလိုက်ပုံကို ဉာဏ်မမှီသဖြင့် ထပ်၍ မေးလျှောက်ပြန်လေ၏။

အစေလ။ ။ အရှင်ဂေါတမ၊ အရှင်၏ အဖြေကို အကျွန်ုပ် မည်သို့ မှတ်ရပါမည်နည်း။ ဒုက္ခကို မိမိပြုပါသလော မေးသော အခါ 'ဤသို့ မဆိုစကောင်း' ဟု မိန့်ပေ၏။ ဒုက္ခကို အခြားသူ ပြုသလော ဆိုသောအခါ တွင်လည်း 'ဤသို့ မဆိုစကောင်း' ဟူ၍ မိန့်ပေ၏။ ဒုက္ခဆိုတာ ရှိပါသလား မေးသောအခါ ဤကား ရှိသည် ဟူ၍လည်း ပြောသည်။ ဒုက္ခကို သိလည်း သိသည်၊ မြင်လည်း မြင်သည်ဟူ၍ ပြောသည်။ အရှင်ဂေါတမ၊ အရှင်သိသော ဒုက္ခကို ကျွန်ုပ်အား ပြောပြတော်မူပါလော့ ဒုက္ခဆိုသည်မှာ အဘယ် ပါနည်း အရှင်ဂေါတမ။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ကဿပ၊ သင်မှတ်တိလော့။ ထိုသူပြုအပ်၏။ ထိုသူ ခံစားအပ်၏ဟူ၍ သိထားပြီး ဖြစ်ခဲ့သော် ဒုက္ခကို မိမိပြုအပ်၏ ဆိုသည်သည် သဿတအယူ ဘက်သို့ ယိမ်းသွားလေ၏။ တဖန် သူတပါး ပြုအပ်၏။ သူတပါး ခံစားအပ်၏ဟူ၍ သိထားပြီးဖြစ်ခဲ့ ပြီးသော် ဝေဒနာ နှိပ်စက်နေခိုက် ဒုက္ခကို တပါးသူ ပြုအပ်၏ ဆိုသည်သည် ဥစ္ဆေဒအယူ ဘက်သို့ ယိမ်းသွားလေ၏။

ကဿပ၊ ငါသည် သဿတအစွန်း၊ ဥစ္ဆေဒအစွန်း၊ ဤအစွန်းသို့ မရောက်စေဘဲ အလယ်အလတ်အားဖြင့်သာ တရား ဟောလာ ခဲ့၏။

သင်္ခါရ = မထိခြားကို အရမ်းခံအကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်ချိန်မှ = သင်္ခါရတို့ ဖြစ်လာကုန်သည်။ (အဘိဓမ္မာပဒ္ဒယာ သင်္ခါရ)

၆၁၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဝိညာဏ = ပြုစီရင်မှုသင်္ခါရကိုအကြောင်းခံ၍ သိမှု=ဝိညာဏ် ဖြစ်လာသည်။ (သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ)

နာမရူပ = သိမှု=ဝိညာဏ်ကို အကြောင်းခံ၍ နာမ်၊ ရုပ်တို့ ဖြစ်လာကုန်သည်။ (ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ)

အာယတန = နာမ်၊ရုပ်တို့ကို အကြောင်းခံ၍ တည်ရာ=အာယ တန ခြောက်ပါးတို့ ဖြစ်လာကုန်သည်။ (ဝိညာဏ ပစ္စယာ သဠာယဘနံ)

ဗဿ = တည်ရာ=အာယတန ခြောက်ပါးကို အကြောင်း ခံ၍ထိတွေ့မှု=ဗဿ ဖြစ်လာသည်။ (သဠာယ တန ဗဿော)

ဝေဒနာ = ထိတွေ့မှု=ဗဿကို အကြောင်းခံ၍ ခံစားမှု= ဝေဒနာ ဖြစ်လာသည်။ (ဗဿပစ္စယာ ဝေဒနာ)

တဏှာ = ခံစားမှု=ဝေဒနာ အကြောင်းခံကြောင့်၊ တပ် မက်မှု=တဏှာ ဖြစ်လာသည်။ (ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏှာ)

ဥပါဒါနံ = တပ်မက်မှု=တဏှာအကြောင်းခံကြောင့်ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု=ဥပါဒါနံဖြစ်လာသည်။ (တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ)

ဘဝ = ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု=ဥပါဒါနံ အကြောင်းခံ၍ ဘဝ ဖြစ်လာသည်။ (ဥပါဒါနံပစ္စယာ ဘဝေါ)

ဇာတိ = ဘဝ အကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေ နေမှု= ဇာတိဖြစ်လာသည်။ (ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ)

ဇရာ၊မရဏ = ပဋိသန္ဓေ နေမှု=ဇာတိ အကြောင်း ခံကြောင့်
ဇရာ-အိုမှု၊ မရဏ-သေမှု၊ သောက-စိုးရိမ်မှု၊
ပရိဒေဝ-ငိုကြွေးမှု၊ ဒုက္ခ-ဆင်းရဲမှု၊ ဒေါမနဿ
နှလုံး မသာယာမှု၊ ဥပါယာသ-ပြင်းစွာပင်ပန်း
မှုတို့ ဖြစ်ကုန်သည်။ (ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ
သောက ပရိဒေဝ ဒေါမနဿုပါယာသာ)

ကဿပ၊ဤသို့လျှင်အလုံးစုံသောဆင်းရဲမှုအစုသည်ဖြစ်လာ၏။
အဝိဇ္ဇာ-မသိမှု ချုပ်လျှင် ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရတို့ ချုပ်ကုန်လေ၏။
ပြုစီရင်မှု သင်္ခါရတို့ချုပ်ငြိမ်းကုန်သော သိမှုဝိညာဏ် ချုပ်ငြိမ်း၏။
(မှတ်ချက်။ အကြောင်းကို ဖြည့်၍ဆို) ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော
ဆင်းရဲအစု ချုပ်လေ၏။

နေရာကား ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်းက လမ်းမကြီးပေါ်မှာ ဖြစ်၏။
ဗုဒ္ဓက တရားဟောနေလျက်၊ ကဿပက ရိုသေစွာ တရားနာ
နေလျက်။ဤတရား ဒေသနာတော်၏ အဆုံးတွင်အစေလကဿပ
အဖို့ သရဏဂုံ တည်သွားလေသည် သာမက မြတ်စွာဘုရားထံ
ရဟန်းပြုခွင့် တောင်းလေ၏။

မြတ်စွာဘုရားအဖို့ ထိုနေ့ ဆွမ်းခံတော်မူရင်းမှ ဆွမ်းသာလျှင်
မက ရဟန္တာလောင်းလျှာ တပည့်သာဝကတဦးကိုလည်း ထူးထူး
ခြားခြား ရရှိတော် မူခဲ့လေသတည်း။

(နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ အာဟာရဝဂ်
အစေလကဿပသုတ်။ ၂၅၉၊ဆဋ္ဌမ။)

၆၁၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၂၉)

ဗုဒ္ဓကို အပုဂံ ချလိုက်ကြပုံက

ထိုလောဘ၊ ဤလောဘ၊ အနိအနိသို့သော လောဘသည်လူတို့၌ ရှိ၏။

လောဘ ဖိစီးလာသော် မိမိလည်း ပျက်၏။ သူ့ကိုလည်း ဖျက်တတ်၏။ ထိုလောဘသည် အဖျက်သမား သက်သက်သာ တည်း။ အပျက်ကို ရှုစေသည်။ အဖျက်ကို အားပေးသည်။ ဤဖြစ် ရပ်၌ သာဓက ရှိပေ၏။ တိတ္ထိတို့သည် သာဓက၏ ပြယုဂ်များ ဖြစ်လေသည်။ အဖျက်ဝါဒ၊ အဖျက်လမ်းစဉ်ကို တိတ္ထိတို့သည် လက်တွေ့ (ကာယကံမြောက်) ကျင့်သုံး နေကြသူများ ဖြစ်ကြ သည်။ ကျင့်သုံးကြပုံကား ဤသို့ ဖြစ်လေသတတ်။

အစည်းအဝေးတခု ရှိလေသည်။

ထိုအစည်းအဝေးကား တိတ္ထိတို့၏လျှို့ဝှက် အစည်းအဝေး ဖြစ်၏။ စည်းပေးခြင်း၏ အကြောင်းအရင်းကား ဤသို့၊ ဤသို့။

“သခင်တို့၊ ပသို့ ကြံကြမည်နည်း။ ပသို့ လုပ်ကြမည်နည်း။ သည့်အတိုင်း နေချေက ကိုယ်တို့ ရပ်တည်နိုင်ရန် ခက်ကပြီ။ ရဟန်းဂေါတမ ပေါ်လာသည့်အချိန်က စ၍ ကိုယ်တို့မှာ သိသိ သာသာကြီး လာဘ်တိတ်ခွဲကုန်ပြီ။ လူသူမရှိ။ ပေးကမ်းသူ မရှိ။”

သည်ဟာတွင် ကရိုးလား။ ကိုယ်တို့ကို ရှိသည် ဟူ၍ပင် လူတွေက မထင် ကြတော့ကုန်။ အဖြစ်ဆိုးနှင့် ကြုံချေ ပြီကော။ ပသို့ လုပ် ကြ မည် နည်း။ ရဟန်းဂေါတမ၌ လာဘ်လာဘတို့ကား လှိုင်းလုံးကြီးတွေ တက်တက်လာသည့်နည်း။ ကိုယ်တို့မှာကား လာဘ်လာဘဆိုသည်မှာ လက်ကွယ် သန်းခေါင် မိုးမှောင်ကြီးကျ လေသည့်သဖွယ်။ ဘယ်နည်းလုပ်ကြကုန်မည်နည်း”

တဦးသော တိတ္ထိအကြီးအကဲက သူတို့၏ လက်ရှိဘဝ အခြေ အနေကို တင်ပြကာ ပရိသတ်ထံ အကြံဉာဏ် တောင်းလေသည်။ ထိုအခါ တိတ္ထိဘဦးက ထ၍ အကြံပေးလေသည်ကား-

“သခင်တို့၊ သခင်တို့၊ ရဟန်းဂေါတမအား လွယ်လွယ်နှင့် ကျဆုံးအောင် ပြုနိုင်မည် မထင်။ သူ့နောက်တွင် အလွန် တောင့်တင်းသော ထုထည်ကြီး ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ပူးကပ် သတ်နည်းကို အသုံးပြုလေမှ အောင်မြင်အံ့ထင်သည်။ ယင်းကိစ္စ အတွက် ဂေါတမနှင့် ဝင်၍ ပူးနိုင်ရန် ကိုယ်တို့အထဲက ယုံကြည် စိတ်ချရသူ တဦးကောင်း တယောက်ကောင်း လက်ရွေးစင် ရွေးထုတ်ဖို့ လိုသည်။ ထိုသူနှင့် ပူးတွဲ လုပ်ကြံမှသာ ဂေါတမ သတင်းမှိန်ပြီး သူ၏ လာဘ်လာဘအရှိန်လည်း ကျဆုံးသွားမည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လေရာ ဂေါတမနှင့် ဝင်ဆံ့နိုင်မည့်သူကို ရွေးဦးစွာ ရွေးသင့်ကြောင်း အကြံပေးလိုပါသည်” ဟု ဆို၏။

ဤ အကြံပေးချက်ကို လက်ခံသည့်အနေဖြင့် တိတ္ထိဘဦးက ထ၍ ခပ်လိုက်ပြီး ထောက်ခံစကားပြောရင်း ရဟန်းဂေါတမနှင့် သင့်လျော်မည့်သူကို ထောက်ပြလေသည်။

“သခင်တို့ဘုရား၊ ခုနက တင်ပြသွားသော သခင်၏ အကြံ ပေးချက်ကား အထူးပင် လျော်ကန်လှပါသည်။ ထိုအသံကြား

၆၁၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

လိုက်ရစဉ်ကပင် သုန္ဒရီကို ပြေး၍ မြင်ယောင် လာပါသည်။
ယင်းကိစ္စအတွက် သုန္ဒရီကိုသာ တာဝန် ပေးရသော် မုချ
အောင်မြင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်စရာ ရှိပါသည်။ ရဟန်းဂေါတမ
သည် အလွန်လှသူ ဖြစ်ပါသည်။ သူလှသလို သုန္ဒရီကလည်း
လှသည်။ အလှချင်း ထပ်ဖက်၍ အတူနေမိသော် ယုတ်စွာဆုံး
ဂေါတမမှာ နာမည်ပျက်မည်မှာ သေချာသည်။ ထိုအခါ သူ့မှာ
လတ်တံတံပြီး တို့ထံသို့ လတ်များ ပြန်လာကုန်လိမ့်မည်။
သို့ပါ၍ ဂေါတမထံ ဝင်ထွက်ဆက်ဆံရန်အတွက် သုန္ဒရီအား
တာဝန်လွှဲရန် အကြံပေးလိုပါကြောင်း” ဆို၏။

ထိုလျှို့ဝှက်အစည်းအဝေးက ဤအကြံပေးချက်ကို လက်ခံ
အတည်ပြုပြီး သုန္ဒရီအား ရဟန်းဂေါတမထံ စေလွှတ်ရန် ဆုံးဖြတ်
လိုက်သတည်း။

သုန္ဒရီ ဆိုသူကား အသူနည်း။

သုန္ဒရီကား ပရိဗိုဇ် ရဟန်းမတည်း။ အချော အလှတို့
နာမည်ကြီးသူ ဖြစ်သည်။ နာမည်ကြီးသလောက် ချောလည်း
ချော၊ လှလည်း လှ၊ ယဉ်လည်း ယဉ်သည်။ သူ့အချောသည်
ဖီးလိမ်းပြင်ဆင်ခြင်း မရှိသော ပင်ကိုယ်ချော ဖြစ်လေသည်။
ပရိဗိုဇ် ရဟန်းမပင် ဖြစ်စေကာမူ တငေးတမောကြီး ကြည့်ယူ
ရလောက်အောင် လှသည်။ သို့သော် သုန္ဒရီသည် ဣန္ဒြေသိက္ခာ
မရှိလှ။ ပျံသည်။ ကလက်သည်။ ဆတ်ကော့ လတ်ကော့

၁။ သာစအနုတိတ ယောဗုဒ္ဓာ အသိယတ သမောစရာဝ
ဟောတိ။ (ဥဒါန်းအဋ္ဌကထာ၊ သုန္ဒရီသုတ္တဝဏ္ဏနာ။
၂၃၂။ ဆဋ္ဌမ။)

နိုင်သည်။ အပြောအဆို ဇက်ရဲလက်ရဲ သွက်လွန်းသည်။ မြူဆွယ်မှု အတတ်၌ လိမ်မာပါးနပ်စွာဖြင့် ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်း ရှိသည်။ သို့ကြောင့်ပင် သုန္ဒရီကိုမူ ရှေးကာ ရဟန်းဂေါတမထံ စေလွှတ်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြခြင်း ဖြစ်သတည်း။

တနေ့သောအခါ သုန္ဒရီသည် တိတ္ထိကျောင်းတိုက်ကြီးသို့ ရောက်သွားလေသော် တိတ္ထိ ဆရာကြီးများအား ဦးချက်တော့ခြင်း ပြုလေ၏။ ထိုအခါ တိတ္ထိဆရာကြီးများသည် သုန္ဒရီအား ခေါ်ခြင်း၊ မေးမြန်းခြင်း မပြုကြဘဲ ကြောင်တောင် ကြည့်နေလိုက်ခြင်းဖြင့် သုန္ဒရီအား ရှေးဦးစွာ သိမ်းသွင်းလိုက်ကြကုန်သည်။

သူ့အား တစုံတဦးကမ္ပ စကားဆိုပြောခြင်း မပြုသောအခါ သုန္ဒရီသည် အံ့အားလည်းသင့်၊ မရဲမဝံ့ ရှုံလည်းရှုံသလို ဖြစ်သွား၏။ ဆရာ့ဆရာကြီးများ မျက်နှာတော် မသာမုန်း သိလေ 'ငါ့မှာ ဘာအပြစ်များ ရှိနေပါလိမ့်' ဟူ၍ သုန္ဒရီမှာ စိတ်ဆင်းရဲလေ ဖြစ်လာသည်။ သို့ကြောင့်ပင် သုန္ဒရီသည် ကြောက်ကြောက်နှင့်ပင် မဝံ့မရဲ မေးလျှောက်လေ၏။

“ဆရာတော်များဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်မမှာ မည်သည့် အပြစ်များ ရှိနေ၍ စကားဆိုပြောခြင်း မပြုကြပါသနည်း။ အပြစ် ရှိသည်ဖြစ်က ပေးအပ်သောဒဏ်ကို ခံယူပါအံ့။ အမိန့်ရှိတော် မူပါကုန် ဘုရား”

ဤသို့ မေးလျှောက်ခြင်း ပြုလတ်သော် အကွက်ဝင် ပြု ဖြစ်ကြောင်း သိသည့်အလျောက် တိတ္ထိဆရာတဦးက သုန္ဒရီအား ပြစ်တင်လေသံဖြင့် ဤသို့ဆိုသတည်း။

“အဘယ်သုန္ဒရီ၊ ရဟန်းဂေါတမအပြစ်ကို နင်မသိသလော။ သူသည် ငါတို့အား ညှဉ်းဆဲနေသူဘကား။ ငါတို့ လင်္ကာတိတ်

၆၂၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အောင် ပြုနေသူတကား။ နယ်စုံလှည့်၍ တရားဟောခြင်းဖြင့် ငါတို့ လာဘ်ပိတ်အောင် ပြုမူနေသည်ကို သင် မမြင်သလော” ဟု ခြိမ်းမဲသံကြီးဖြင့် မေး၏။

“သည်ကိစ္စမှာ ဘုရားတပည့်တော်မအနေဖြင့် မည်သို့ ပြုသင့် ပါသလဲ ဘုရား။ ပေးအပ်သော တာဝန်ကို အသက်စွန့်၍ ဆောင်ရွက်ပါအံ့။ ညွှန်ကြားတော်မူကြပါကုန် ဘုရား”

မကြည်သောမျက်နှာ၊ ဝမ်းနည်းသည့် အမူအရာဖြင့် သုန္ဒရီက လျှောက်သည်။ ထိုအခါတွင်မူကား စီစဉ်ထားသောအတိုင်း သုန္ဒရီအား တာဝန်ချလေတော့သတည်း။

“အဘယ် ချစ်စွာသော နှမ သုန္ဒရီ၊ သင်ကား လူဝတ်ကြောင် မိန်းမသားများထက်ပင် အဆင်းလှသူ ဖြစ်ပေ၏။ တင့်တယ်လှပါ သည် ဆိုသူတို့ကပင် မမ၊ မမဟု ခေါ်ရလောက်အောင် တင့်တယ် သူလည်း ဖြစ်ပေ၏။ ငါတို့အား သင် လေးစားဘိမူကား ရဟန်း ဂေါတမ အရှိန်အစော်မဲ့အောင်၊ ဂုဏ်သိက္ခာ ကျဆင်းအောင်၊ လာဘ်လာဘတိတ်အောင် သင်ပြုအပ်စကောင်းသည်။ ပြုရမည်။ ဤကိစ္စ ဖြစ်မြောက် အောင်မြင်သည်အထိ ဆောင်ရွက်ရန်မှာ သင့်တာဝန်။ သင့်အား ငါတို့ အမိန့်ပေး၏။ သင် ဆောင်ရွက် လော့” ဟု ဆို၏။

သုန္ဒရီကား ငြင်းဆန်ခြင်း မပြု။ ပေးအပ်သော တာဝန်ကို ကျေပြန်အောင် ဆောင်ရွက်ပါမည် ဟူ၍ အာမဘန္တေ ခံလိုက် ပြီးသည့် အချိန်မှစ၍ သုန္ဒရီသည် သူလုပ်ငန်းကို စလေတော့ သည်။ မြို့သူမြို့သားများ တရားနာပြီး၍ ဇေတဝန်ကျောင်း တော်မူပြန်လာသည့် ညနေစောင်းအချိန်တွင် သုန္ဒရီသည် လူဘွယ်တန်းရာ ပန်း နံ့သာများကို ယူလျက် ဇေတဝန်

ကျောင်းတော်ဘက်သို့ ထွက်လာသည်။ တရားနာရာမှ ပြန်လာ သူများနှင့် ဆုံမိ၍ သူ့ကို ဘယ်သွားမလို့လဲဟု မေးသောအခါ ကျွန်တော်မ ဇေတဝန်ကျောင်းတော် ရှင်ကြီး ဂေါတမထံ သွားမည်လို့ပါ။ ဂန္ဓကုဋ်တိုက်က အခန်းကြီးထဲမှာ ရှင်ကြီး ဂေါတမနှင့်အတူ ကျွန်တော်မ နေပါသည်ဟု ခပ်တည်တည်နှင့် ပြောပြလေသည်။

ကျောင်းတော်သို့ တရားနာလာသူများနှင့် တွေ့သောအခါ “သုန္ဒရီ ဘယ်ကပြန်လာသလဲ”ဟု မေးကြသော် “ကျွန်တော်မ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်က ပြန်လာခဲ့ပါသည်။ ကျောင်းတော် တွင် ရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူ အိပ်စက်၍ ကိလေသာရမှန်ဖြင့် အာသာပြေအောင် ဖြေဖျော်၍ ပြီးခဲ့ပြီကောရှင်။ ပြန်ရုံ ရှိတော့ တာပ ဟဲ ဟဲ”ဟု ရှက်တော့သယောင် ပြုံး ဖြဲဖြဲနှင့် ခပ်ဟဲဟဲ ကလေး ပြောပြလေသောအခါ ကြာရသူများမှာ ဇဝေဇဝါ ဖြစ်ကုန်လေ၏။

အမြော်အမြင်ရှိသူများကမူ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအပေါ်၌ တစုံ တရာ သံသယဖြစ်ခြင်းမရှိဘဲ “သည်ကောင်မ ရှူးများနေရော့ သလား”ဟူ၍ သုန္ဒရီကိုသာအပြစ်ဆိုကြသော်လည်း အသိဉာဏ် ခေါင်းပါးသူများကမူ သုန္ဒရီ၏ အလှအချောနှင့် သာယာချေငံ စွာသော အပြောကို ချင့်ကာ “အင်းဟင်း၊ အင်းဟင်း” နှင့်ပင် ယုန်ထင်ကြောင်ထင် ဖြစ်ကုန်လေ၏။

(မှတ်ချက်။ ။ စင်စစ်အားဖြင့် သုန္ဒရီ၏ အပြုအမူကား လူသူ လေးပါး အထင်အမြင်လွဲမှားအောင် ပြုလုပ်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်းသို့ပင်ရောက်လေသည်မဟုတ်

၆၂၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

လူအများအသွားအလာ ရှုပ်ရှက်ခပ် ဖြစ်ချိန်ကို တမင်ရှေး၍ ကျောင်းသို့သွားဟန် ကျောင်းမှပြန်လာဟန် ပြုခြင်းသာတည်း။)

ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၏ အနီးအပါးတွင် ရစ်သီရစ်သီနှင့် သွားလာလျက် ‘ဟန်ရေးပြ’ အလုပ်သည် တိတ္ထိဆရာကြီးများ၏ စေခိုင်းချက်အရ နေ့စဉ် ဆောင်ရွက်ရသော သုန္ဒရီ၏ အလုပ်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ကံကြမ္မာက သုန္ဒရီအား မည်သို့ ဖန်တီးလိုက်လေသည် မသိ၊ “ သုန္ဒရီတယောက် ပျောက်ခြင်းမလှ ပျောက်နေသည်” ဟူသော သတင်းသည် တိတ္ထိတို့အသိုင်းအဝိုင်းမှ ထွက်လာပြီး တောမီးပမာ ကူးစက်ပျံ့နှံ့သွားလေ၏။

တိတ္ထိတို့သည် မိမိတို့၏တပည့်မ သုန္ဒရီပျောက်ဆုံးနေကြောင်း ကို ကောသလမင်းထံ ကိုယ်တိုင်ဝင်၍ အကြောင်းကြားကြလေ ကုန်၏။ ထိုအခါ ကောသလမင်းကြီးလည်း တိတ္ထိတို့အား မေးမြန်းခြင်း ပြုရလေ၏။

“အရှင်ဆရာကြီးတို့၊ သုန္ဒရီ ပျောက်ဆုံးသည် ဆိုခြင်းမှာ ဟုတ်တန်စေ။ ဆရာကြီးတို့အနေဖြင့် မည်သို့ ထင်ပါကုန်သနည်း။ မည်သည့်နေရာ၊ မည်သည့်ဌာနကို သံသယရှိပါသနည်း။ နေရာကို သိကာစုံစမ်း၍လွယ်ပါသည်။ နေရာကို ညွှန်ကြားပါကုန်”

“မြတ်သောမင်းကြီး၊ နေရာအတိအကျပြောရန် ခက်တိစွာ။ ခုတလောတွင် သုန္ဒရီသည် နေ့ညအချိန်မရွေး ဇေတဝန်ကျောင်း ကိုသာသွားသွားနေပါ၏။ မယုံသင်္ကာဖြစ်စေရာဆို၍ ဇေတဝန်မှ တပါး အခြား ငါတို့မထင်တတ်”

“သို့ဖြင့်ဘိသော် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တွင်းဝင်၍ ဆရာကြီးတို့ ကျေနပ်အောင်ရှာကြပါကုန်”

ကောသလမင်းက ရှာခွင့်ပြုလိုက်သောအခါ တိတ္ထိတို့သည် မင်း၏အမိန့်ဖြင့် ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်းသို့ ဝင်၍ ရှာကြလေကုန်၏။

တိတ္ထိတို့သည်ကျောင်းအသီးသီးတို့၌ သမံကာလှုံကာရှာဟန် ပြုပြီး ‘ကျောင်းတော်ဘေးကရေမြောင်းထဲ’ ကိုဖိ၍ သဲကြီးမဲကြီး ရှာကြလေသည်။

“ဟောသည်မှာ၊ သည်မှာတွေ့ပြီ”

ရေမြောင်းထဲ၌ သုန္ဒရီကို တွေ့ကြလေပြီ။ တွေ့ရသော် သုန္ဒရီကား အရှင်မဟုတ် ဒုတ်ဖြင့်ရိုက်သတ်ထားသည့်အလောင်းကောင် သုန္ဒရီသာ ဖြစ်ချေ၏။

တိတ္ထိတို့သည် သုန္ဒရီ၏ အလောင်းကို မြောင်းထဲမှဆယ်၊ ညောင်စောင်းပေါ် တင်၊ ပခုံးဖြင့်ထမ်းလျက် သာဝတ္ထိမြို့ထဲသို့ ယူလာပြီး လမ်းကြီးလမ်းငယ် အသွယ်သွယ်တို့၌ ကြော်ငြာလှည့် သကဲ့သို့လှည့်၍ မြို့သူ မြို့သားတို့အား အလောင်းကို ပြကာ ပြကာဖြင့် ဤသို့ကြွေးကြော်တိုင်တမ်းခြင်း ပြုကြလေကုန်၏။

၁။ ဥဒါန်းပါဠိတော်၊ သုန္ဒရီသုတ်၊ ၁၂၉ ပရိခါကူပ ဟု ရှိ၏။ (ပရိခါကူပ=ကျုံး၊ ရေမြောင်း)။ ပရိခါကူပေတိ ဧသံကာ ဝါဠေ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ။

ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ၊ ဒု၊ သုန္ဒရီပရိဗ္ဗာဇိကာဝတ္ထု၊ ၄၁၅ ၌ မာလာကဝေရ ရှိ၏။

(မာလာကဝေရ=ပန်းမှိုက်သွန်ထုအရပ်၊ အမှိုက်ပုံ)

၆၂၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သုန္ဒရီ၏အလောင်းကို ခုတုံးလုပ်၍ ဘုရားနှင့်တကွ ရဟန်း သံဃာများအား အပုပ်ချကြလေကုန်၏။

“အို မြို့သူမြို့သားအပေါင်းတို့၊ သကျပုတ္တိယ ရဟန်း ဂေါတမ၏ တပည့်များ ပြုလိုက်သည့် လူမဆန်သော အမှုကို ရှုကြကုန်လော့၊ ဤရဟန်းတို့ကား အရှက်မရှိ ကြကုန်။ ဒုဿိသ၊ အကျင့်ယုတ်၊ မုသာဝါဒီများ ပါပေ တကား။ ဤသူတို့အား ရဟန်းအဖြစ်သည် မရှိ။ မြတ်သည်၏အဖြစ်သည်မရှိ။ ဤသူတို့အား ရဟန်းအဖြစ်၊ မြတ်သောအဖြစ်သည် ပျက်စီးလေပြီကော၊ ဤသူတို့အား ရဟန်းအဖြစ်၊ မြတ်သောအဖြစ်ဟူသည် အဘယ်မှာရှိတော့ မည်နည်း။ ဤသူတို့သည် ရဟန်းအဖြစ်မှ ကင်းကုန်ပြီ ကော။ ယောက်ျားသည် ယောက်ျားကိစ္စ အလိုပြည့် အောင် မေထုနသံဝါသအမှုကို ပြုရပြီကဘဲဟာ ဘောက် မဲ့ကြောင့် မိန်းမ(သုန္ဒရီ)ကို ရက်ရက်စက်စက် သတ်ပစ် ကြသတုန်း။ သူတို့ဆရာကြီး ရဟန်းဂေါတမ၏ယုတ်မာမှု အကျင့်ဆိုးတွေ ပေါ်ကုန်မည်စိုး၍ သူတပည့်ရဟန်း များက သုန္ဒရီကို သတ်ပြီးရေမြောင်းထဲ ပစ်ချထားကြ သည်တကား။

“အို လူအပေါင်းတို့၊ ဤသည်ကား ငါတို့အသက်၊ ငါတို့ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်သော သုန္ဒရီ၏ အလောင်းပါ။

၁။ ပုရိသကိစ္စန္တိ မေထုနပုဋိသေဝနံ သန္ဓာယ ဝဒန္တိ။ ဥဒါန်း အဋ္ဌကထာ၊ ၂၃၆၊ ဆဋ္ဌမ။

တည်း။ ရှုစမ်းကြပါ ကုန်လော့” (သုန္ဒရီအား မုဒိမ်း ကျင့်ပြီးမှ ပေါ်မည် စိုးသောကြောင့် ရဟန်းတို့က သတ်ပစ်လေဟန် သတင်းလွှင့်ကြခြင်း။)

တိတ္ထိတို့သည် သုန္ဒရီ၏ အလောင်းကို ထမ်း၍ မြို့တွင်း၌ ရဟန်းတို့၏ မကောင်းသတင်းကို ဝါဒဖြန့်ကြဲပြီးနောက် တဖန် အလောင်းကို ကောသလမင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ယူဆောင် သွားကြပြန်သည်။

ကောသလမင်းကြီး သည်လည်း ဤ လူသတ်မှု အတွက် တရုဏာလည်း သက်၊ ဒေါသလည်း ထွက်၊ အတော်လည်း အခံရခက်နေပုံ ရ၏။ သို့ကြောင့်လည်း အလောင်းကို ချက်ချင်း သင်္ဂြိုဟ်ခြင်း မပြုစေဘဲ သုသာန်၌ ငြမ်းဆောက်၍ ငြမ်းပေါ် တွင် အလောင်းတင်လျက် အစောင့်အကြပ်များ ချထားစေ သည်။ ရဟန်းတို့၏ ယုတ်မာမှုကို အများ သိသွားအောင် ဤသို့ စီစဉ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤ လူသတ်မှု၏ ဂယက်ကား နိုင်ငံ ပျက်တော့မလောက် ချောက်ချား သွားလေသည်။ သာဝတ္ထိ တမြို့လုံး လူသတ်မှု သတင်းက ဖုံးနေသည်။ တိတ္ထိတို့ဘက်မှ မျက်နှာပန်း လှသည်နှင့် အမျှ ရဟန်းတို့ဘက်၌ အရှုံးထွက်လေ၏။

အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်များမှအပ သာဝတ္ထိ မြို့သို့မြို့သားတို့သည် အများအားဖြင့် ရဟန်းတို့အား ဝါးစား ချင်လောက်အောင်ပင် ချင်ကုန်လေတော့ သည်။ “ကြည့်စမ်းပါအုံး ကရီ၊ သည်ဟာ ရဟန်း အလုပ်တဲ့လား။ လူသတ်ခြင်းဟာ ရဟန်း အပြုအမူ တဲ့လား” ဟူ၍ မြို့တွင်း၊ မြို့ပြင်၊ ကျေးလက် ကောရွာများပါ မကျန် လှည့်၍ ရဟန်းတို့အား ဆဲရေးကြ၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်း ပြုကြလေကုန်၏။

၆၂၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ရဟန်းတို့လည်း ထုံးစံအတိုင်း သာဝတ္ထိမြို့တွင်း၌ ဆွမ်းခံ ကြလေကုန်၏။ ထိုအခါ ဆွမ်းလောင်း သူများ သိသိသာသာ လျော့နည်း ဆုတ်ယုတ်သွားရုံမက တိုက်ရိုက်အားဖြင့် မကြား တကြားသော်၎င်း၊ စောင်းချိတ်၍သော်၎င်း၊ လူတို့၏ ဆဲဆို ခြင်းကို အခြောက်တိုက် ခံနေကြရလေ၏။ ထိုအချိန်အထိ သုန္ဒရီ ကို သတ်သူ တရားခံ လူသတ်ကောင် တိတိကျကျ မပေါ်သေး သဖြင့် ဤလူသတ်မှုတွင် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်နှင့် ရဟန်း တို့မှာ ဓါးစာခံ ဖြစ်နေကြရှာလေ၏။

ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ရောက်လာသောအခါ ရဟန်းတို့သည် ‘လူတို့ အထင်အမြင် လွဲမှားကြပြီး ရဟန်းတို့အား ဆဲရေးကြကြောင်း’ ကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားကြ လေကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာ ဘုရားက လူတို့အား တုံ့ပြန် ချေပရန် ဂါထာကို ရဟန်းတို့အား သင်ပေးတော်မူလေ၏။

“ရဟန်းတို့၊ လူတို့အား ဤသို့တုံ့ပြန် ချေပကြကုန်။ ဆိုပြော ကြကုန်။ ငါ ပေးသော ဂါထာကို ရှုတ်၍ တန်ပြန်ကြလေကုန်” ရှုတ်ရမည့်ဂါထာကား—^၁

“မမှန်မုသာ ဆိုပြော တတ်သူလည်း တယောက်။
မိမိလုပ်မိသော အလုပ်ကို မလုပ်ဟု ပြောင်လိမ် ညာ၍

၁။ အဘူတဝါဒီ နိရိယံ ဥပေတိ။ ယောစာပိ ကတော နကရော မိစ္စာဟ၊
ဥဘောပိဒေတ ပေစ္စသမာဘဝန္တိ။ နိဟီနကမ္မာ မနုဇာ ပရတ္ထာတိ။
(ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ဒု၊ ၄၁၆။ ဥဒါန်းပါဠိတော်၊ ၁၃၀)

ပြောတတ် သူလည်း တယောက်။ ဤသူ နှစ်ယောက် စလုံးသည် ငရဲ လားရလေ၏။ ထိုသူ နှစ်ယောက်စလုံး ပင် အကျင့်ယုတ်ကို ခါးပိုက်၊ ပိုက်ထားသူများဖြစ်၍ တမလွန် လောကတွင် ငရဲ ခံရသောအခါ သာတူညီမျှ ဆတူပင် ခံကြရသတည်း။”

ရဟန်းတို့လည်း ဗုဒ္ဓ ညွှန်ကြားတော် မူသည့်အတိုင်း ပြုမူ ကုန်လေ၏။ လူတို့က ဆဲလျှင် ခံမနေကြတော့ဘဲ ဂါထာရွတ်၍ တန်ပြန်လိုက်ကြကုန်၏။

ထိုအခါ လူတို့အား ဤ အသိစိတ်၊ ဤ အတွေးအခေါ်မျိုး ဖြစ်ပေါ် လာကြလေ သတည်း။ “ယုတ်မာသော အမှုမျိုးကို ဤရဟန်းများ ပြုရန် အကြောင်းမရှိ။ ဤ လူသတ်ခြင်း အလုပ် ကို ဤရဟန်းတော်တို့မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ လုပ်ကြမည် မဟုတ်” ဟူပေ၏။

ဤ လူသတ်မှုမှာ ဇောဝန်ကျောင်းနှင့် ပတ်သက်နေသော ကြောင့် လူသတ်ကောင်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်အတွက် ကောသလ မင်းကြီးမှာ တာဝန် ရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာစုံထောက် များအား “တရားခံ အမြန် ဖော်ထုတ်ရမည်”ဟု ပြင်းပြင်း ထန်ထန် စေခိုင်းတော်မူလေသတည်း။

မင်းချင်း ယောက်ျား(စုံထောက်)များသည်လည်း မင်းမိန့် အတိုင်း အရပ်သားအသွင်ဖြင့် အပျက်ဆိုင် တဆိုင်တွင်း ဝင်၍ အရက်သောက်ရင်း စူးဖမ်းကြလေသောအခါ အရက်သမား အချင်းချင်း ငြင်းခုံနေကြသည်ကို တွေ့လတ်သော် အကဲခတ် ကြသည်။

၆၂၈ (၃) ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“ဟေ့ကောင်၊ ငါတောင်းတာပေးရင်ပေး၊ မပေးရင်”

“မပေးဘူး၊ မင်းက ဘာလုပ်ချင်သလဲ”

“မပေးရင် ဖော်လိုက်ရုံပေါ့၊ တိတ္ထိတွေက မင်းကိုငွေပေးပြီး သုန္ဒရီကို တချက်ထဲနဲ့ အသေ ရိုက်သတ်ပြီး ကျောင်းဘေးက မြောင်းကြီးထဲပစ်ချတာလေ”

ဤတွင် ထိုအရက်သမားလူသတ်ကောင်များအား မင်းချင်း ယောက်ျားများက ဖမ်းဆီးလျက် မင်းအား ဆက်သကြလေ၏။ ကောသလမင်းက စစ်မေးလေသောအခါ တိတ္ထိတို့က ငွေပေး၍ အသတ်ခိုင်းသဖြင့် သတ်မိကြောင်း ဖြောင့်ချက်ပေးလေ၏။

ထိုအခါ ကောသလမင်းသည် ဒေါသ အမျက် ချောင်း ချောင်းဘုက်လျက် တိတ္ထိတို့အား ချက်ချင်း ခေါ်စေပြီးလျှင် စစ်မေးလေသောအခါ မကွယ်သာတော့ဘဲ ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဝန်ခံကြရလေကုန်၏။ ဤသို့ အမှုမှန် လူသတ်တရားခံပေါ်လေ သောအခါ တိတ္ထိတို့အား ဤသို့ စေခိုင်းလေသတည်း။

“အချင်းတို့ သွားကြကုန်၊ မြို့တွင်း မြို့ပြင် လှည့်၍ ဤသို့ ကြွေးကြော်ချေကြကုန်။ ‘အို လူအပေါင်းတို့၊ ရဟန်းဂေါတမ အား အပြစ်ဖြစ်၊ ဂုဏ်သိက္ခာကျ၊ လူ အကြည်ညို ပျက်စေခြင်း ငှာ မသမာသောစိတ်ဖြင့် သုန္ဒရီကို ငါတို့ သတ်ပစ်လိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဤလူသတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ရဟန်းဂေါတမ၌ ၎င်း၊ သူ၏ တပည့်ရဟန်းများ၌ ၎င်း လုံးဝ အပြစ်မရှိ။ ဤအပြစ်ကား ငါတို့အပြစ်သာ။ ငါတို့သာ လူသတ်တရားခံအစစ်’ ဟု ဤသို့ ကြွေးကြော်ကြကုန်လော့’ ဟု စေခိုင်း၏။

တိတ္ထိတို့လည်း မင်းမိန့်အတိုင်း ကြွေးကြော်ရလေသောအခါ ရဟန်းများအပေါ်၌ သံသယ ရှိနေကြသော လူ့အချို့တို့သည် အမှန်ကို သိနားလည်ကာ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာများအား ကဲ့ရဲ့ခြင်း ပျောက်ပြီး ရှေးကထက်ပင် ကြည်ညိုလာကြလေ ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကြောင်းကို သိတော်မူရလေသော အခါ ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးတော်မူလေသတည်း။

“ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး သုံးပါးစလုံး စောင့်စည်းခြင်း အလျင်းမရှိသဖြင့် ဟင်းလင်းပွင့်နေသော လူယုတ်မာ တို့သည် နှုတ်၊ ဝါစာ၊ စကားဖြင့် အမျိုးမျိုး ထိုးချ၊ ပစ်ခတ်ကြ၊ တိုက်ခိုက်ကြကုန်၏။ ပမာအားဖြင့် စစ်မြေ ပြင်အရပ်၌ တိုက်ပွဲဝင်နေသော ဆင်ပြောင်ကြီးကိုတဖက် ရန်သူများက မြှားအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပစ်ခတ်ကြသည်နှင့် အလားတူ၏”

သူတထူးအား ပြစ်မှားလိုစိတ်မရှိသော ရဟန်းသည် လူယုတ် မာတို့ ဆိုပြောတိုက်ခိုက်လာသည့် ရုန့်ကြမ်းသော စကားကို ကြားသော် “ဤအရာကား သံသရသဘာဝပေတကား” ဟူ၍ သည်းခံရာ၏။

(ဥဒါန်းပါဠိတော်၊ သုန္ဒရီသုတ်၊ ၁၂၇။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ၊ ၂၃၃၊ နှင့် ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ၊ ၃၊ သုန္ဒရီပရိပ္ပာဇကဝတ္ထု၊ ၄၁၅။)

၆၃၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၃၀)

ဒွယံ ဒွယံ သံဝါသလေးမျိုး

နေပူသောကြောင့် သော်လည်း ဖြစ်တန်ရာသည်။ သို့မဟုတ် ခရီးပန်း နှမ်းနယ်သောကြောင့် သော်လည်း ဖြစ်တန်ရာသည်။ ဗုဒ္ဓသည် လမ်းပေါ်မှဖဲ၍ လမ်းဘေးရှိ သစ်တပင်အောက်တွင် ဝင်၍ ခိုနေ၏။ နေရာကား မဇ္ဇိမ္မိနှင့် ဝေရဉ္ဇာပြည်အကြားတွင် ဖြစ်လေသည်။

ဝေရဉ္ဇာပြည်နှင့် မဇ္ဇိမ္မိသည် ခရီးအတော်ကလေး လှမ်းဟန် တူသည်။ သို့ကြောင့်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အထက်ပါ မြို့နှစ်မြို့၏အကြား လမ်းခရီးတွင် ခရီးရှည် ကြွတော်မူသည်ဟု ဆိုသတည်း။

တိအချိန်တွင် ထိုနှစ်မြို့အနက် တမြို့မြို့၌ ကြီးကျယ်လှစွာ သော ပွဲလမ်းသဘင်သော်၎င်း၊ သို့မဟုတ် အံ့ဘနန်း ထူးဆန်း သော ဖြစ်ရပ်တခုခုသော်၎င်း ရှိတန်ရာသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ထိုအချိန်၌ အကူးအသန်း အသွားအလာ များသော ကြောင့် ဖြစ်၏။

မှန်၏။ များလှစွာသော သူကြွယ်လင်မယား၊ ဇနီးမောင်နှံ တို့သည် အတုံ့လိုက် အတုံ့လိုက် ထိုလမ်းခရီးအတိုင်း ခရီးရှည် သွားလျက်ရှိနေကြသော သူတို့သည် ခရီးသွားရင်းမှ လမ်းဘေး

သစ်ပင်အောက်၌ အပန်းဖြေ နားနေတော်မူသော ဘုရားသခင်ကို မလှမ်းမကမ်းမှ လှမ်းမြင်ကြလေသော် ကြုံတောင့် ကြုံခဲ၊ ဖူးရခဲ ဘိခြင်းဟူ၍ ဘုရားသခင်ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ် ဖူးမြော်ကြလေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် တခါတုန်းကလည်း တောလမ်းခရီးအတိုင်း ခရီး ဆန့်ခဲစဉ် တဟုန်းဟုန်း တောမီးလောင်နေသည်ကို ဝတ္တရလေ သောအခါ ဤတောမီးကို သာဓကထား၍ မီးတရား (အဂ္ဂိ ခန္ဓော။ ပမာသုတ်)ကို ဟောတော်မူခဲ့ဘူးပေသည်။

ယခုလည်း သူ့ရှေ့မှောက်သို့ ရောက်လာကြသည့် သူကြွယ် လင်မယားတို့ကို အတွဲလိုက် အတွဲလိုက် မြင်ရလေသော အခါ ထိုမြင်ကွင်းက ဘုရားသခင်အား တရားဟောဖို့ရန် တောင်းပန်သည်နှင့် တူနေ၏။ ထိုစုံတွဲများထဲတွင် လိမ္မာသူနှင့် မိုက်သူ အုတ်အရောရော ကျောက်အရောရော ပါလာသည်ကို သိရှိတော်မူလိမ့်မည်။ သို့ကြောင့်ပင် ဗုဒ္ဓသည် သူကြွယ်လင်မယား တို့နှင့် အတန်ငယ် စကားစမြည် ပြောပြီးနောက် အကွက်ဆို့က် လာသည်နှင့် လင်မယားတရားကို ကောက်၍ ဟောတော်မူ လေ၏။

ဥပါသကာ၊ ဥပါသကီ အနို့သို့သော တူစုံမောင်မယ် သူကြွယ်လင်မယား အို ခရီးသွားတို့၊ အကြောင်း သင့်ဆဲတွင် သင်တို့အား သံဝါသ^၁=အတူတကွ ပေါင်းသင်း နေထိုင်ခြင်း ဟူသော စုံတွဲတရားကို ငါ ဟောကြားပေအံ့။ အို သူကြွယ်တို့၊ ဇနီးမောင်နှံတို့ကား အောက်ပါအတိုင်း လေးမျိုး လေးစား ရှိကုန်၏။

၁။ သံဝါသ=အတူတကွ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်း။

၆၃၂ (၁) ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

- (၁) လူသေအလောင်းကောင်ချင်း ညှားသော လင်မယား တမျိုး။
- (၂) လင်အသေကောင် မယားနတ်သမီးနှင့် ညှားသော လင်မယားတမျိုး။
- (၃) လင်နတ်သား မယားအသေကောင်နှင့် ညှားသော လင်မယားတမျိုး။
- (၄) လင်နတ်သား မယားနတ်သမီးနှင့် ညှားသော လင်မယားတမျိုး။

ဤသို့အားဖြင့် လင်မယားတို့သည် လေးမျိုးလေးစား ရှိကုန်၏။

(၁) အလောင်းချင်း ညှားသော လင်မယား

အိုသူကြွယ်တို့၊ ယင်းလေးမျိုးအနက် အလောင်းချင်း ညှားသော လင်မယားကား အဘယ်နည်း။

အို သူကြွယ်တို့၊ လောက၌ လင်မယားနှစ်ယောက် အနက် လင်ဖြစ်သူသည် ကံငါးပါးမလုံခြုံ၊ သူ့အသက်ကိုလည်း သတ်၏။ ဥစ္စာကိုလည်းခိုး၏။ သူ့သားမယားကိုလည်း ကျူးလွန် ပြစ်မှား၊ မုသားစကားကိုလည်းဖွာလောက်အောင်ပြော၏။ အရက်သေစာ မူးယစ်သောက်စားခြင်းလည်း ပြု၏။ သီလဟူသည် အလျင်းပင် မရှိ။ အကျင့် ယုတ်၏။ ဝန်တိုမစ္ဆရိယ အားကြီး၏။ ရသေ့ ရဟန်း တို့အား ရိုသေကိုင်းရှိုင်းခြင်းလည်း မရှိ။ ခြိမ်းချောက်ဆဲရေးခြင်း ပြု၏။

ထိုလင်ဆိုး လင်ယုတ်မာ၏ မယားသည်လည်း လင်နှင့်တထေ ရာတည်း ယုတ်မာ၏။ အို သူကြွယ်တို့ ဤလင်မယားကားအသက်

ရှိသော်ငြားလည်း သူ့သေနှင့် အလားတူ၏။ သို့ကြောင့်ရကား ဤသို့သော လင်မယားကို “သူ့သေကောင် အလောင်းချင်းညား သော လင်မယား” ဟု မှတ်ရာ၏။

(၂) လင်အသေကောင်၊ မယားနတ်သမီး လင်မယား

အို သူကြွယ်တို့၊ အများအားဖြင့် “အသွင်မတူ အိမ်သူမဖြစ်” ဆိုသော်လည်း မတူသော အိမ်ရှင်မများလည်း လောက၌ ရှိပေ သေးသည်။ လင်ဖြစ်သူသည် ယုတ်မာ၏။ ရိုင်းစိုင်း၏။ ကံငါးပါးကို မစောင့်စည်း။ အမြဲတစေ ကျူးလွန်ချေ၏။ လူနှင့်မလိုက်၊ အပြစ် ဗလဖြစ်နှင့် ဖြစ်ချင်တိုင်း ဖြစ်နေသော လင် ဖြစ်၏။

အို သူကြွယ်တို့၊ ယင်းလင်မသမာ လင်ယုတ်မာ၏ ကြင်ယာ သက်ထားမှုကား မယားပီသ၏။ ကံငါးပါးလုံ၏။ အကျင့်သိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အများအားဖြင့် မိန်းမတို့၌ ဖြစ်တတ်သော ဝန်တိုခြင်း၊ ငြူစူစောင်းမြောင်းခြင်းကင်း၏။ သူကြွယ်တို့၊ ညား၍ သာညားနေ ကြသည်။ ဤလင်နှင့် မယားကား ပြဒါးတလမ်း သံတလမ်း ဖြစ်ချေ၏။ ဘဝချင်း အလျင်းပင် မတူကြ။ ဤသို့သော လင် မယားကို “လင်သေသူ မယားနတ်သမီး” ဟု မှတ်ရာ၏။

(၃) လင်နတ်သား၊ မယားအသေကောင် လင်မယား

အို သူကြွယ်တို့၊ ကောင်းသော မယား ရှိသည့်နည်းတူ ဆိုးသောမယားလည်း ရှိကတ်၏။ လင် ကောင်းသလောက် မယားက ဖောက်ပြန်၏။ လင်သည် သူတော်ကောင်း လင်။

၆၃၄ ◉ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကံငါးပါးလုံ့သောလင်။ ခိုးဆိုးသတ်ဖြတ်ခြင်း စသည်တို့မှကင်း၍
သန့်ရှင်းသောလင်။ ရတနာသုံးပါး ဦးထိပ်ထား၍ မိဘ ဆရာ
သမားအား အမြဲတစေရိုသေကိုင်ရှိုင်းသောလင်ဖြစ်သော်လည်း
ထိုလင်၏မယားမူကား မုဆိုးတပိုင်း မိန်းမရိုင်းဆန်လှ၏။ ဒုစရိုက်
မှုများကို ခိုင်ခံ့၍ ကျူးလွန်လေ့ရှိ၏။ ဤသို့သော လင်မယားကို
“လင် နတ်သား၊ မယား အသေကောင် လင်မယား” ဟု မှတ်
ရာ၏။

(၄) လင်နတ်သား၊ မယားနတ်သမီး လင်မယား

အို သူကြွယ်တို့၊ အဆိုးနှင့် အကောင်း၊ အကြောင်းနှင့်
အကျိုး၊ အမိုးနှင့်အခင်း၊ အတွင်းနှင့် အပြင်၊ အယဉ်နှင့်အရိုင်း၊
ကွာချင်တိုင်း ကွာဘိသည့်အလား၊ ဘက်မညီသော လင်မယား
ရှိသကဲ့သို့ပင် အကောင်းချင်းဆုံသော လင်မယားစုံတွဲများလည်း
ဤလောက၌ ရှိပေသေး၏။

အို သူကြွယ်တို့၊ ဘုရားသွား ကျောင်းတက် အလှူရေစက်
လက်နှင့်မကွာ မယားခမျာကလည်း သူတော်စင်၊ လင်ဖြစ်သူ
ကလည်းသူတော်ကောင်း။ ဒုစရိုက်ကိုနာနာထောင်း။ သုစရိုက်ကို
မာမာဆောင်းလျက် အကြောင်းဆက် ပေါင်းဖက် မိကြသော
လင်မယားကို “လင်နတ်သား၊ မယား နတ်သမီး လင်မယား” ဟု
မှတ်ရာ၏။

ဤသို့ လင်မယား စုံတွဲ တရားဟောပြီးသည်၏ အဆုံးတွင်
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရှေ့သို့ခရီးဆက်ရန်အတွက် ထိုင်ရာမှ ထဘော်
မှလိုက်သော သူကြွယ်လင်မယား ဇနီးမောင်နှံစုံတို့ သည်လည်း

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ ○ ၆၃၅

အစုံလိုက် အစုံလိုက်၊ အတဲလိုက် အတဲလိုက် ဘုရား သခင်အား
လက်အုပ်ချီလျက်ပင် ထိုင်ရာမှ ထလိုက် ကြကုန်သတည်း။

ကောင်းကင် တခိုဝယ် တိမ်ညိုအချိုသည် မပြို၏သို့ ပြို၏
သို့နှင့် ကြကြရရ ရှိနေ၏။ ယင်းတိမ်ညိုညိုတို့အောက်တွင်မူ တမတ်
စောက်စောက်နှင့်ခရီးဆက်၍ လျှောက်ဘော်မှုနေသော ရှင်တော်
မြတ်ဘုရားအား သူကြွယ်လင်မယားအားလုံးတို့က မျက်စိတဆုံး
းမြော်လျက် ကျန်ရစ်ခဲ့ကြလေသတည်း။

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ စတုကနိပါတ်၊
ပုညာဘိသန္ဓဝဂ်၊ ပထမသံဝါသသုတ်၊
၃၆၈၊ ဆဋ္ဌမူ။)

၆၃၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၃၁)

ဥပမာ ရူစရာ လူသားများ

လူအမျိုးမျိုး၊ နတ်အမျိုးမျိုး ဆိုသကဲ့သို့ လောက၌ ပုဂ္ဂိုလ် အမျိုးမျိုး လူဘန်းစားလည်း အသီးသီးပင် ဖြစ်၏။ လိမ္မာမည် ထင်ရလျက် မိုက်သော လူစားမျိုး၊ မိုက်မည် ထင်ရလျက် လိမ္မာသော လူစားမျိုး၊ ဆိုးမည် ထင်ရလျက် ကောင်းသော လူစားမျိုး၊ ကောင်းမည် ထင်ရလျက် ဆိုးသော လူစားမျိုး၊ ဖြောင့်မည် ထင်ရလျက် ကောက်သော လူစားမျိုး၊ ဤသို့ စသောအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမျိုးမျိုး ရှိလေ၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်၊ အနီအနီ သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ကဲ့ကဲ့ပြားပြား ခြားခြားနားနား သိစေရန်အတွက် ဥပမာဖြင့် တင်စား၍ ပြဆိုထားချက်များကိုလည်း ကျမ်းဂန်တို့၌ ဟိုအနား တချက်၊ သည်အနားတကွက်ဆိုသကဲ့သို့ ဟိုနေရာတွေ့၊ သည်နေရာ တွေ့နှင့် နေရာများစွာတို့၌ တွေ့နိုင်၏။ တွေ့ရာမြင်ရပါ၏။

မှန်၏။ ပုဂ္ဂလပညတ် ပါဠိတော်၌ ပုဂ္ဂိုလ် အစားစားကို သူအကန်နှင့်သူ၊ တသန်စီ တကန်စီ ကတ္တား ခြား၍ ခြား၍ ဤသို့ ဥပမာဖြင့် ပြဆိုထားပေသည်။

မိုးတိမ် လေးမျိုး

- (၁) ချန်းလျက် မရွာသောမိုး တမျိုး၊
 - (၂) ရွာလျက် မချန်းသောမိုး တမျိုး၊
 - (၃) ချန်းလည်း ချန်း၊ ရွာလည်းရွာသောမိုး တမျိုး၊
 - (၄) ချန်းလည်း မချန်း၊ ရွာလည်းမရွာသောမိုးတမျိုး။
- ဤသို့အားဖြင့် မိုးတိမ်တို့သည် လေးမျိုး လေးစား ရှိကုန်၏။

မိုးတိမ်နှင့်တူသူ လေးယောက်

- (၁) ချန်းလျက် မရွာသော မိုးနှင့် တူသူ တယောက်၊
 - (၂) ရွာလျက် မချန်းသောမိုးနှင့် တူသူ တယောက်၊
 - (၃) ချန်းလည်း ချန်း၊ ရွာလည်း ရွာသော မိုးနှင့် တူသူ တယောက်၊
 - (၄) ချန်းလည်း မချန်း၊ ရွာလည်းမရွာသော မိုးနှင့်တူသူ တယောက်၊
- ဤသို့အားဖြင့် မိုးတိမ်နှင့် တူသူတို့သည် လေးယောက်ရှိကုန်၏။

မိုးတိမ်နှင့် တူပုံ

အဘယ်သို့ တူလေသနည်း။

(၁) ဤလောက၌ လူအချို့သည် ပြောကားပြော၏။ ပြောသည့်အတိုင်းကား မလုပ်။ (နှုတ်ကား သာပါ၏။ လက်ကား မပါချေ။) ဤသို့ ပြောရုံသာပြောလျက် ပြောတိုင်း မလုပ်သောသူသည် “ချန်းလျက် မရွာသောမိုးနှင့် တူသည်မည်၏” ဤသို့သော လူစားမျိုးသည် လောက၌ များစွာ ရှိလေ၏။

၆၃၈ ④ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၂) ဤလောက၌ လူအချို့သည် လုပ်ကား လုပ်၏။ ပြောကား မပြောချေ။ (လက်ကသာ ပါ၏။ နှုတ်က မပါ။) ဤသို့ လုပ်ရုံသာလုပ်၍ မပြောသောသူသည် “ရွာလျက်မချုန်းသော မိုးနှင့် တူသည် မည်၏။”

(၃) ဤလောက၌ လူအချို့သည် လုပ်လည်း လုပ်၏။ ပြောလည်း ပြော၏။ (နှုတ်လည်း သာ၏။ လက်လည်း ပါ၏။) ဤသို့ လုပ်လည်းလုပ် ပြောလည်း ပြောသောသူသည် “ချုန်းလည်း ချုန်း၊ ရွာလည်းရွာသော မိုးနှင့်တူသည် မည်၏” ဤလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလည်း လောက၌ များစွာ ရှိလေ၏။

(၄) ဤလောက၌ လူအချို့သည် ပြောလည်း မပြော၊ လုပ်လည်း မလုပ်၊ ဤသို့ ပြောလည်း မပြော၊ လုပ်လည်း မလုပ်သော သူသည် “ချုန်းလည်း မချုန်း၊ ရွာလည်း မရွာသော မိုးနှင့် တူသည် မည်၏။”

ကြွက် လေးမျိုး

- (၁) တွင်းတူးလျက် မအောင်းသောကြွက် တမျိုး၊
- (၂) အောင်းလျက် တွင်းမတူးသောကြွက် တမျိုး၊
- (၃) တွင်းလည်းတူး၊ အောင်းလည်းအောင်းသော ကြွက် တမျိုး၊
- (၄) တွင်းလည်း မတူး၊ အောင်းလည်း မအောင်းသော ကြွက်တမျိုး၊

ဤသို့အားဖြင့် ကြွက်တို့သည် လေးမျိုး ရှိကုန်၏။

ကြွက်နှင့် တူသူ လေးယောက်

- (၁) တွင်းတူးလျက် မအောင်းသော ကြွက်နှင့် တူသူ တယောက်၊
- (၂) အောင်းလျက် တွင်း မတူးသော ကြွက်နှင့် တူသူ တယောက်၊
- (၃) တွင်းလည်းတူး အောင်းလည်းအောင်းသောကြွက်နှင့် တူသူ တယောက်၊
- (၄) တွင်းလည်း မတူး အောင်းလည်း မအောင်းသော ကြွက်နှင့်တူသူ တယောက်၊

ဤသို့အားဖြင့် ကြွက်နှင့် တူသူတို့သည် လေးယောက် ဖြစ် ကုန်၏။

ကြွက်နှင့် တူပုံ

အဘယ်သို့ တူလေသနည်း။

(၁) ဤလောက၌ လူအချို့သည် စာကိုကားသင်၏။ (သုတ္တ၊ ဂေယျ၊ ဝေယျာကရဏ၊ ဂါထာ၊ ဥဒါန၊ ဣတိဝုတ္တက၊ ဇာတက၊ အဗ္ဘုတဓမ္မ၊ ဝေဒလ္လ တည်းဟူသော တရားတော်ကိုကား သင် ယူ၏။) ထိုသူသည် စာ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဆိုလိုချက်ကိုကား ဘာမျှမသိ။ (ဤကား ဒုက္ခဟူ၍ ယထာဘူတကျကျ မသိ။ ဤသည်ကား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတရားဟူ၍ ဟုတ်တိုင်း မှန်ရာကို မသိ။ ဤသည်ကား ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းရာဟူ၍ အမှန်ကိုအမှန်အတိုင်း မသိရှာ။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့သွားရာ ကျင့်စဉ် တည်းဟု မသိ။)

၆၄၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် တွင်းသာတူးလျက် မအောင်းသောကြွက်နှင့် တူ၏။ ကြွက်သည် တွင်းသာတူးပြီး မအောင်းသကဲ့သို့ ထိုအတူ ထိုသူသည် ပိဋကတ်ကျမ်းဂန်သာ တတ်ကျွမ်းပြီး အမှန်တရားကို နားမလည်သူ ဖြစ်လေသည်။

(၂) ဤလောက၌ လူအချို့သည် စာကိုကား မသင်။ ထိုသူသည် “အမှန်တရားကိုကား သိ၏။”

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အောင်းလျက် တွင်းမတူးသော ကြွက်နှင့် တူ၏။ ထိုကြွက်သည် အောင်းသာအောင်းပြီး တွင်းမတူးသကဲ့သို့ ထိုအတူ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် စာမတတ်ဘဲလျက် အမှန်ကိုအမှန်အတိုင်း ယထာဘူတကျကျ သိသောသူ ဖြစ်လေသည်။

(၃) ဤလောက၌ လူအချို့သည် စာကိုလည်း သင်၏။ အမှန်တရားကိုလည်း သိ၏။ ထိုသူသည် တွင်းလည်း တူး၊ အောင်းလည်း အောင်းသော ကြွက်နှင့်တူ၏။

ထိုကြွက်သည် တွင်းလည်းတူး၊ အောင်းလည်းအောင်းသကဲ့သို့ ထိုအတူ ထိုသူသည် စာလည်းတတ်၊ တရားကိုလည်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိသောသူ ဖြစ်လေသည်။

(၄) ဤလောက၌ လူအချို့သည် စာကိုလည်း မသင်။ အမှန် တရားကိုလည်း မသိ။ ထိုသူသည် တွင်းလည်းမတူး၊ အောင်းလည်း မအောင်းသော ကြွက်နှင့်တူ၏။ ထိုကြွက်သည် တွင်းလည်းမတူး၊ အောင်းလည်း မအောင်းသကဲ့သို့ ထိုသူသည် စာကိုလည်း မသင်၊ ဘာကိုမျှလည်း မသိသူ ဖြစ်လေသည်။

သရက်သီးလေးမျိုး

- (၁) စိမ်းလျက် မှည့်ရောင်ထင်ရသော သရက်တမျိုး၊
- (၂) မှည့်လျက် စိမ်းရောင်ထင်ရသော သရက်တမျိုး၊
- (၃) စိမ်းလျက် စိမ်းရောင်ရှိသော သရက်တမျိုး၊
- (၄) မှည့်လျက် မှည့်ရောင်ရှိသော သရက်တမျိုး။

ဤသို့အားဖြင့် သရက်တို့သည် လေးမျိုးရှိကုန်၏။

သရက်နှင့်တူသူ လေးယောက်

- (၁) စိမ်းလျက် မှည့်ရောင်ရှိသော သရက်သီးနှင့် တူသူ တယောက်၊
- (၂) မှည့်လျက် စိမ်းရောင်ရှိသော သရက်သီးနှင့် တူသူ တယောက်၊
- (၃) စိမ်းလည်းစိမ်းလျက် စိမ်းရောင်ရှိသော သရက်သီးနှင့် တူသူ တယောက်၊
- (၄) မှည့်လျက် မှည့်ရောင်ရှိသော သရက်သီးနှင့် တူသူ တယောက်၊

ဤသို့အားဖြင့် သရက်သီးနှင့်တူသူတို့သည် လေးယောက်ရှိကုန်၏။

သရက်နှင့် တူပုံ

အဘယ်သို့ တူလေသနည်း။

- (၁) ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့ခြေလှမ်းပုံ၊ နောက်သို့ ပြန်ဆုတ်ပုံ၊ ကြည့်ရှုရာ တွင် လည်း ရှေ့တူရှုသို့ ကြည့်ပုံ၊ ဘေးတိုက် ဘေးစောင်း ကြည့်ပုံ၊ ခြေ လက်ကို

၆၄၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကွေးပုံ၊ ဆန့်ပုံ၊ ဒုက္ခန္ဓာ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ပုံများသည် မြင်ရသူတို့အား ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေ၏။ ကြည်ညိုဘွယ် ဆောင်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် စာကား မတတ်၊ အမှန်တရားကို မသိ။

ဤသို့ ကြည်ညိုဘွယ်ရှိလျက် အမှန်တရားကို မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် စိမ်းလျက် မှည့်ရောင်ရှိသော သရက်သီးနှင့် တူ၏။ ထိုသရက်သီးသည် စိမ်းလျက် မှည့်သည် ထင်ရသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤသို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကား ကြည်ညိုဘွယ်ရှိလျက် အမှန်တရားကို မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လေသည်။

(၂) ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့ ခြေ လှမ်းပုံ၊ နောက်သို့ ပြန်ဆုတ်ပုံ၊ ကြည့်ရှုရာတွင်လည်း ရှေ့တူရှုသို့ ကြည့်ပုံ၊ ဘေးတိုက် ဘေးစောင်းကြည့်ပုံ၊ လက်ခြေတို့ကို ကွေးပုံ၊ ဆန့်ပုံ၊ ဒုက္ခန္ဓာ သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို ဆောင်ပုံများသည် မြင်သူ တို့အား ကြည်ညိုဘွယ်မဖြစ်စေ၊ ကြည်ညိုစဘွယ် သပွားယုတ်ခြင်း မရှိ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အမှန်တရားကိုကား သိ၏။

ဤသို့ ကြည်ညိုဘွယ်မရှိဘဲလျက် အမှန်ကို အမှန်အတိုင်း ယထာဘူတ ကျကျ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မှည့်လျက် စိမ်းရောင် ရှိသော သရက်သီးနှင့် တူ၏။ ထိုသရက်သီးသည် မှည့်လျက် စိမ်းရောင် ရှိသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား ကြည်ညိုဘွယ် မရှိသော်လည်း အမှန်တရားကို သိသောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လေသည်။

(၃) ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြည်ညိုဘွယ် လည်း မရှိ။ အမှန်တရားကိုလည်း ယထာဘူတ ကျကျ မသိ။ ဤသို့ ကြည်ညိုဘွယ်လည်း မရှိ၊ တရားကိုလည်း မသိသော

ပုဂ္ဂိုလ်သည် စိမ်းလျက် စိမ်းရောင်ရှိသော သရက်သီးနှင့် တူ၏။
ထိုသရက်သီးသည် စိမ်းလျက် စိမ်းရောင်ရှိသကဲ့သို့ ထိုအတူ
ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြည်ညိုဘွယ်လည်းမရှိ၊ တရားကိုလည်း
မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လေသည်။

(၄) ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြည်ညိုဘွယ်
လည်း ရှိ၏။ အမှန်တရားကိုလည်း သိ၏။ ဤသို့ ကြည်ညိုဘွယ်
လည်း ရှိ၊ အမှန်တရားကိုလည်း သိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မှည့်လျက်
မှည့်ရောင်ရှိသော သရက်သီးနှင့် တူ၏။ ထိုသရက်သီးသည်
မှည့်လျက် မှည့်ရောင်ရှိသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်
ကြည်ညိုဘွယ်လည်း ရှိ၊ တရားကိုလည်း သိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်
လေသည်။

အိုး လေးမျိုး

- (၁) ရေ မရှိဘဲလျက် ပိတ်ထားသောအိုး တမျိုး၊
 - (၂) ရေပြည့်လျက် ဖွင့်ထားသောအိုး တမျိုး၊
 - (၃) ရေ မရှိဘဲလျက် ဖွင့်ထားသောအိုး တမျိုး၊
 - (၄) ရေပြည့်လျက် ပိတ်ထားသောအိုး တမျိုး၊
- ဤသို့အားဖြင့် အိုးတို့သည် လေးမျိုးရှိကုန်၏။

အိုးနှင့် တူသည့် လေးယောက်

- (၁) မရ မရှိဘဲလျက် ပိတ်ထားသော အိုးနှင့် တူသည့်
တယောက်၊
- (၂) ရေပြည့်လျက် ဖွင့်ထားသော အိုးနှင့် တူသည့်
တယောက်၊

၆၄၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၃) ရေ မရှိဘဲလျက် ဖွင့်ထားသော အိုးနှင့် တူသူ တယောက်၊

(၄) ရေ ပြည့်လျက် ပိတ်ထားသော အိုးနှင့် တူသူ တယောက်၊

ဤသို့အားဖြင့် အိုးနှင့် တူသူတို့သည် လေးမျိုးဖြစ်ကုန်၏။

အိုးနှင့် တူပုံ

(မှတ်ချက်။ ။ ဥပမာ၊ ဥပမေယျ အနက် အဓိပ္ပာယ်မှာ သရက်သီး လေးမျိုးအတိုင်း ဖြစ်၏။ စိမ်းလျက် မှည့်ရောင် သရက်သီးကို ရေ မရှိဘဲလျက် ပိတ်ထားသော အိုးနှင့် ဟပ်ယူ၊ မှည့်လျက် စိမ်းရောင် သရက်သီးကို ရေပြည့်လျက် ဖွင့်ထားသော အိုးနှင့် ဟပ်ယူ၊ တက်ခြင်း၊ ဆုတ်ခြင်း၊ ကွေးခြင်း၊ ဆန့်ခြင်း စသည်တို့မှာ အတူတူ။)

ရေအိုင် လေးမျိုး^၁

(၁) တိမ်လျက် နက်ယောင်ရှိသော ရေအိုင် တမျိုး၊

(၂) နက်လျက် တိမ်ယောင်ရှိသော ရေအိုင် တမျိုး၊

(၃) တိမ်လျက် တိမ်ယောင်ရှိသော ရေအိုင် တမျိုး၊

(၄) နက်လျက် နက်ယောင်ရှိသော ရေအိုင် တမျိုး၊

ဤသို့အားဖြင့် ရေအိုင် တို့သည် လေးမျိုး ဖြစ်ကုန်၏။

ရေအိုင်နှင့်တူသည့် လေးယောက်

- (၁) တိမ်လျက် နက်ယောင် ရှိသော ရေနှင့် တူသည့် တယောက်၊
- (၂) နက်လျက် တိမ်ယောင် ရှိသော ရေနှင့် တူသည့် တယောက်၊
- (၃) တိမ်လျက် တိမ်ယောင် ရှိသော ရေနှင့် တူသည့် တယောက်၊
- (၄) နက်လျက် နက်ယောင် ရှိသော ရေနှင့် တူသည့် တယောက်။

ဤသို့အားဖြင့် ရေအိုင်နှင့် တူသည့်တို့သည် လေးမျိုး ဖြစ်ကုန်၏။

ရေအိုင်နှင့် တူပုံ

(မှတ်ချက်။ ။ ယခင် သရက်သီး ဥပမာအတိုင်း မှတ်။ တိမ်လျက် နက်ယောင်ရှိသော ရေကို စိမ်းလျက် မှည့်ယောင် ရှိသော သရက်သီးနှင့် ဟပ်၍ယူ။ ကွေးခြင်း၊ ဆန့်ခြင်းစသည် လည်း အတူတူ။)

နှားလား လေးမျိုး

- (၁) ကိုယ့်နှားအုပ်ထဲမှာသာ ဗိုလ်ကျ၍ အခြား နှားအုပ်၌ ဗိုလ်မကျသော နှားလား တမျိုး၊
- (၂) အခြား နှားအုပ်၌ ဗိုလ်ကျ၍ ကိုယ့်နှားအုပ်တွင် ဗိုလ်မကျသော နှားလား တမျိုး၊
- (၃) ကိုယ့်နှားအုပ်ထော့၊ သူနှားအုပ်ပါ ဗိုလ်ကျသော နှားလား တမျိုး။

၆၄၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၄) ကိုယ့်နှာ့အုပ်မှာရော၊ သူ့နှာ့အုပ်မှာရော ဗိုလ်မကျ
သော နှာ့လားတမျိုး၊

ဤသို့အားဖြင့် နှာ့လားတို့သည် လေးမျိုး ဖြစ်ကုန်၏။

နှာ့လားနှင့်တူသူ လေးယောက်

(၁) ကိုယ့်အချင်းချင်း ဗိုလ်ကျ၍ သူ့အုပ်သင်း၌ ဗိုလ်မကျ
သော နှာ့လားနှင့်တူသူ တယောက်၊

(၂) သူ့အုပ်သင်း၌ ဗိုလ်ကျ၍ ကိုယ့်အချင်းချင်း ဗိုလ်မကျ
သော နှာ့လားနှင့်တူသူ တယောက်၊

(၃) ကိုယ့်အချင်းချင်းကိုရော၊ သူ့အုပ်သင်းကိုရော ဗိုလ်ကျ
သော နှာ့လားနှင့်တူသူ တယောက်၊

(၄) ကိုယ့်အချင်းချင်းကိုရော၊ သူ့အုပ်သင်းကိုရော ဗိုလ်
မကျသော နှာ့လားနှင့်တူသူ တယောက်၊

ဤသို့အားဖြင့် နှာ့လားနှင့် တူသူတို့သည် လေးမျိုးဖြစ်ကုန်၏။

နှာ့လားနှင့် တူပုံ

အဘယ်သို့ တူလေသနည်း။

(၁) ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ့်ပရိသတ်၊
ကိုယ့်ဘက်တော်သားကို လန့်ထိတ်၊ ချောက်ချားထောက်
သူပရိသတ်ကိုကား မထိပါ လေ။ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည်
ကိုယ့်နှာ့အုပ်ထဲမှာသာ ဗိုလ်ကျ၍ သူ့အုပ်ထဲ၌ ဗိုလ်မကျရဲသော
နှာ့လားနှင့် တူ၏။ ထိုနှာ့လားသည် ကိုယ့်အုပ်ထဲမှာသာ

ဗိုလ်ကျ၍ သူ့အုပ်၌ကား ဗိုလ်မကျရဲသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤပုဂ္ဂိုလ် သည် ကိုယ့်အချင်းချင်း၊ ကိုယ့်ပရိသတ်၊ ကိုယ့်ဘက်တော်သား၊ ကိုယ့်လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များ အပေါ်၌သာ ဗိုလ်ကျ၍ အခြား အုပ်စု၊ အခြားသူများ အပေါ်၌ ဗိုလ်မကျရဲသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်လေသည်။

(၂) အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တဘက်အုပ်စု၊ တဘက်အဖွဲ့ အစည်း၊ တဘက် ဂိုဏ်းဂဏကို ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်ချောက်ချား စေပြီး ကိုယ့်အုပ်စု၊ ကိုယ့်အဖွဲ့အစည်း၊ ကိုယ့်ဂိုဏ်းဂဏကိုကား မထိတ်လန့်စေ၊ မတုန်လှုပ်စေ၊ မချောက်ချားစေ။ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည် သူ့နားအုပ်၌ ဗိုလ်ကျ၍ ကိုယ့်အုပ်ထဲ၌ ဗိုလ်မကျ သော နားလားနှင့် တူ၏။ ထိုနားလားသည် သူ့အုပ်ထဲ၌သာ ဗိုလ်ကျ၍ ကိုယ့်နားအုပ်ထဲ၌ ဗိုလ်မကျသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤပုဂ္ဂိုလ် သည် တဘက်အုပ်စု၊ တဘက်အဖွဲ့အစည်း၊ တဘက်ဂိုဏ်းဂဏ အပေါ်၌ ဗိုလ်ကျ၍ ကိုယ့်အချင်းချင်း၊ ကိုယ့်အုပ်စု၊ ကိုယ့်ဂိုဏ်း ဂဏ အဖွဲ့အစည်းအပေါ်၌ ဗိုလ်မကျသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဖြစ်လေ သည်။

(၃) ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ့်ပရိသတ် ကိုထောင့် သူပရိသတ်ကိုပါ ဗိုလ်ကျ၏။ ဝါ၊ ကိုယ့်အချင်းချင်း အပေါ်၌ လည်းကောင်း၊ သူတပါးအပေါ်၌ လည်းကောင်း ဗိုလ်ကျ၏။ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ့်အုပ်၌လည်း ဗိုလ်ကျ၊ သူ့အုပ်၌လည်း ဗိုလ်ကျသော နားလားနှင့်တူ၏။ ထိုနားလားသည် ကိုယ့်အုပ်၊ သူ့အုပ်၊ နားနှစ်အုပ်စလုံးအပေါ်၌ ဗိုလ်ကျသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ့်ပရိသတ်၊ သူပရိသတ် ဝါ၊

၆၄၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကိုယ့်အုပ်စု၊ သူ့အုပ်စု၊ အုပ်စုနှစ်ခုစလုံးအပေါ်၌ ဗိုလ်ကျသော
ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်လေသည်။

(၄) ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ့်ပရိသတ်
ကိုရော၊ သူ့ပရိသတ်ကိုပါ ဗိုလ်မကျ။ ဝါ၊ ကိုယ့်အချင်းချင်း
အပေါ်၌လည်းကောင်း၊ သူတပါး အပေါ်၌လည်းကောင်း
ဗိုလ်မကျ။ ခြိမ်းချောက်ခြင်း မပြု။ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်
ကိုယ့်အုပ်စုလည်း ဗိုလ်မကျ၊ သူ့အုပ်စုလည်း ဗိုလ်မကျသော
နှားလားနှင့် တူ၏။ ထိုနှားလားသည် ကိုယ့်အုပ်၊ သူ့အုပ်၊
နှားနှစ်အုပ်စလုံးအပေါ်၌ ဗိုလ်မကျ၊ ခြိမ်းချောက်ခြင်း မပြု
သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ့်ပရိသတ်၊ သူ့ပရိသတ်၊
ဝါ၊ ကိုယ့်အုပ်စု၊ သူ့အုပ်စု၊ အုပ်စုနှစ်ခုစလုံးအပေါ်၌ ဗိုလ်မကျ
သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုး ဖြစ်လေသည်။

မြေလေးမျိုး

- (၁) အတက်မြန်လျက် အဆိပ်မပြင်းသော မြေတမျိုး၊
- (၂) အဆိပ်ပြင်းလျက် အတက်မမြန်သော မြေတမျိုး၊
- (၃) အတက်လည်းမြန် အဆိပ်လည်းပြင်းသောမြေတမျိုး၊
- (၄) အတက်လည်း မမြန် အဆိပ်လည်း မပြင်းသော မြေ
တမျိုး၊

မြေနှင့်တူသူ လေးယောက်

- (၁) အတက်မြန်လျက် အဆိပ်မပြင်းသော မြေနှင့်တူသူ
တယောက်၊

(၂) အဆိပ်ပြင်းလျက် အတက်မမြန်သော မြေနှင့်တူသူ တယောက်၊

(၃) အဘက်လည်းမြန် အဆိပ်လည်းပြင်းသော မြေနှင့် တူသူ တယောက်၊

(၄) အတက်လည်းမမြန် အဆိပ်လည်းမပြင်းသော မြေနှင့် တူသူ တယောက်၊

ဤသို့အားဖြင့် မြေနှင့်တူသူတို့သည် လေးယောက်ဖြစ်ကုန်၏။

မြေနှင့်တူပုံ

အဘယ်သို့ တူလေသနည်း။

(၁) ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် အမြဲစိတ်ဆိုး 'ဒေါသ' ထွက်တတ်၏။ ထိုဒေါသကားထိုသူ၏ သန္တာန်၌ အရှည် စွဲ၍ မနေ။ ခဏအတွင်း ဆိုသလိုပင် ပြေသွား၏။ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အတက်မြန်လျက် အဆိပ်မပြင်းသော မြေနှင့်တူ၏။ ထိုမြေသည် (ကိုက်လိုက်သော်) အတက်မြန်လျက် အဆိပ်မပြင်း သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုတ်တရက် ဒေါသအမှက် ချေခင်းချောင်းထွက်ပြီး ပြေပျောက်လွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ် မျိုး ဖြစ်လေသည်။

(၂) ဤလောက၌ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် စိတ်မဆိုးတတ်၊ ဒေါသ မထွက်တတ်၊ (အကယ်၍ ဒေါသထွက်စိတ်ဆိုးလတ်သော်) ထိုအမှက်ဒေါသသည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကြာရှည်စွာ စွဲတည်နေ တတ်၏။ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဆိပ်ပြင်းလျက် အဘက် မမြန်သော မြေနှင့်တူ၏။ ထိုမြေသည် (ကိုက်လတ်သော်) အဆိပ် ပြင်းလျက် အတက်မမြန် သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်

၆၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ရုတ်ဘရက် ဒေါသအမုက် မထွက်သော်လည်း ထွက်မိပြီ ဆိုသောအခါ ပြောပျောက်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်လေသည်။

(၃) ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမုက် ဒေါသလည်း ထွက်လွယ်သည်။ ပြေလည်း ပြေခဲ့၏။ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အတက်လည်း မြန်၊ အဆိပ်လည်း ပြင်းသော မြေနှင့် တူ၏။ ထိုမြေသည် အတက်လည်း မြန် အဆိပ်လည်း ပြင်းသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒေါသလည်း ထွက်လွယ်၊ စိတ်လည်း ဆိုးလွယ်၍ ပြေလည်း ပြေခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်လေသည်။

(၄) ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမုက် ဒေါသလည်း မထွက်တတ်၊ (ထွက်ခဲ့သော်လည်း) အကြိတ် အခဲနှင့်အရှည်စွဲမနေဘဲ ပြောပျောက်လွယ်၏။ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အတက်လည်း မမြန်၊ အဆိပ်လည်း မပြင်းသော မြေနှင့် တူ၏။ ထိုမြေသည် အတက်လည်း မမြန်၊ အဆိပ်လည်း မပြင်းသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း ဒေါသလည်း မထွက်၊ စိတ်လည်း မဆိုးတတ်။ (အကယ်၍ စိတ်ဆိုး ဒေါသထွက်သည့် တိုင်အောင်) အကြိတ်အခဲနှင့် အရှည်စွဲမနေဘဲ ပြောပျောက်လွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်လေသည်။

သစ်ပင် လေးမျိုး

- (၁) အခွံဖြစ်လျက် အနှစ်ရံသော အပင် တမျိုး၊
- (၂) အနှစ်ဖြစ်လျက် အခွံရံသော အပင် တမျိုး၊
- (၃) အခွံဖြစ်လျက် အခွံရံသော အပင် တမျိုး၊

(၄) အနှစ်ဖြစ်လျက် အနှစ်ရံသော အပင် တမျိုး၊
ဤသို့အားဖြင့် သစ်ပင်တို့သည် လေးမျိုး ဖြစ်ကုန်၏။

သစ်ပင်နှင့်တူသူ လေးယောက်

- (၁) အခွံဖြစ်လျက် အနှစ်ရံသောအပင်နှင့်တူသူတယောက်၊
- (၂) အနှစ်ဖြစ်လျက် အခွံရံသောအပင်နှင့်တူသူတယောက်၊
- (၃) အခွံဖြစ်လျက် အခွံရံသော အပင်နှင့်တူသူ တယောက်၊
- (၄) အနှစ် ဖြစ်လျက် အနှစ် ရံသော အပင်နှင့် တူသူ တယောက်၊

ဤသို့အားဖြင့် သစ်ပင်နှင့်တူသူတို့သည် လေးယောက်ဖြစ်ကုန်၏။

သစ်ပင်နှင့်တူပုံ

အဘယ်သို့ တူလေသနည်း။

(၁) ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလ မရှိ။
အကျင့် ယုတ်၏။ သူ၏ အခြွေအရံ ပရိသတ်မှာမူ သီလရှိသည်။
ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်သည် ဖြစ်၏။ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်
သည် အခွံဖြစ်လျက် အနှစ်သာခြံရံသော သစ်ပင်နှင့် တူ၏။

(၂) ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလ ရှိ၏။
အကျင့် ကောင်း၏။ ထိုသူ၏ အခြွေအရံ ပရိသတ်များကား
သီလလည်း မရှိ။ အကျင့်လည်း ယုတ်၏။ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်
သည် အနှစ်သာရ ဖြစ်လျက် အခွံ ခြံရံသော သစ်ပင်နှင့် တူ၏။

၆၅၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၃) ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလလည်း မရှိ။ အကျင့်လည်း ယုတ်၏။ ယင်း၏ အခြေအရံများသည် လည်း ထိုနည်း၎င်း၊ သီလလည်း မရှိ၊ အကျင့်လည်း ယုတ်၏။ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အခွံဖြစ်လျက် အခွံခြံရံသောသစ်ပင်နှင့် တူ၏။

(၄) ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သီလလည်း ရှိ၏။ အကျင့်လည်း ကောင်း၏။ ယင်း၏ အခြေအရံများသည် လည်း သူကဲ့သို့ပင် သီလလည်း ရှိ၏။ အကျင့်လည်း ကောင်းကြ၏။ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အနှစ်သာရ ဖြစ်လျက် အနှစ်သာရ ခြံရံသော သစ်ပင်နှင့် တူလေ၏။

(အဘိဓမ္မာ ပိဋက၊ ပုဂ္ဂလပညတ် ပါဠိတော်။ စတုကပုဂ္ဂလပညတ္တိ။ ၁၄၇၊ ၁၆၁၊ ဆဋ္ဌမူ။)

(၃၂)

ဇီဝက ပဉ္စာ

“ဝဋ်မှာ အမြဲ၊ ငရဲမှာ အပ” ဟု ဆိုသည်။ ငရဲသို့ မလားအောင် ရှောင်ကွင်းနိုင်သော်လည်း ဝဋ်မှ လွတ်မြောက်အောင် ဆိုသည် ကိုမူကား ဘုရားသော်မှပင် မတတ်နိုင်ဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။

အောက်ပါဖြစ်ရပ်သည် ယင်းစကား၏ မှတ်ကျောက်တခုပင်။

အချိန်မှာ ယုဂန်ဗေစွန်းမှ နေဝန်းကြီး ထွက်ပြုလာစအချိန် ဖြစ်လေသည်။ ထိုနေ့ ထွက်ပြုလာသော နေရောင်ခြည်သည် ခါတိုင်းကဲ့သို့ ကြည်လင်ခြင်း မရှိလှ။ အရောင် ဖျော့ဖျော့နှင့် အားပျော့နေပုံ ရ၏။ ညှိ ငယ် နှမ်းလျှ ဝမ်းနည်းလှသည့် အသွင် ထင်နေ၏။

ထိုနေ့အဖို့ နေမင်းသည် ဂိဇ္ဈကုဋ် တောင်ရိုးကို နေခြည့် ထိုးလိုက်ရသော်လည်း “ငါ့ ပယောဂများ ပါလေမည်လား” ဟု တေးပူမိကာ မသာမယာ ဖြစ်နေဟန် တူ၏။

ဤအတွေးဖြင့် နေမင်းကြီး ဆွေးမည်ဆိုကလည်း ဆွေးထိုက် ပေသည်။ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်စောင်းက ကျောက်မောင်း ဆင်နေကြ ပါပြီကော။

သူတို့ကား မည်သူတို့နည်း။

ဘုရားကိုသတ်၍ ဘုရား လုပ်မည့်သူက တယောက်၊ ဘုရင်ကို သတ်၍ ဘုရင် လုပ်မည့်သူက တယောက်၊ ဤသို့ နှစ်ယောက်တို့

၆၅၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြစ်လေသည်။ ဤသူနှစ်ယောက်အနက် တဦးကား ဒေဝဒတ်၊ တဦးကား အဇာတသတ် ဖြစ်သော ဟူပေ၏။

ကျောက်တုံးကြီးတခု ဘေးတွင် ရပ်လျက် သူတို့နှစ်ယောက်က အမိန့်ပေးနေသည်။ အာဏာသားများက ကျောက်တုံးကြီးကို တောင်အောက်သို့ တွန်းလှိမ့်ချရန် အသင့်ပြင်ပြီး ဖြစ်နေသည်။

ဒေဝဒတ်နှင့် အဇာတသတ်သည် တောင်အောက်ကို ခဏ ခဏ ငုံ့ကြည့်ကာ ကြည့်ကာနှင့် ရှိနေသည်။ အာဏာသား များသည် သူတို့ထံမှ အမိန့်ကိုစောင့်ရင်း ဒေဝဒတ်နှင့်အဇာတသတ် မျက်နှာကိုသာ အကဲခတ်လျက် ရှိနေကြသည်။

အဇာတသတ်သည် တောင်အောက်သို့ ငုံ့ကြည့်လျက် မှု လက်ဟန်ဖြင့် “ချလိုက်” ဟု အမိန့်ပေးလိုက်သည့် အဆုံးတွင် “ဝုံး” ဟူသော အသံကြီးသည် တတောင်လုံး ဟိန်းကာ ပဲ့တင် ထပ်လျက် ထွက်လာသည်နှင့် တချိန်တည်းမှာပင် သပိတ်တော် သည် ဘုရားသခင်၏ လက်တော်မှ လွင့်စင်လျက် တနေရာသို့ လိမ့်သွားလေသည်။ ဘုရားသခင်မှာလည်း ခွေလျက်သား လဲကျ သွားလေ၏။

“ဟင် ဘုရားသခင်ကို ထိသွားပါပြီကော”

ရဟန်းတို့ ပြေးလာကုန်ပြီး ဘုရားသခင်အား ဝိုင်းဝန်းပွေ့ထူ ပြုစုကြကုန်၏။ ခြေတော်၌ ထိခတ်မိသော ဒဏ်ရာကြောင့် ဘုရား သခင်၌ ဝေဒနာသည် ပြင်းစွာ ဖြစ်လေ၏။

ရဟန်းတို့လည်း နောက်ထပ် အန္တရာယ်တွေ့မည် စိုးသော ကြောင့် ဘုရားသခင်ကို အတင်းထမ်းကာ မဒ္ဒကုမ္ဘိတောင်သို့ ဆောင်ယူ ပြေးကြလေ၏။ ထိုအခါ-

“ရဟန်းတို့၊ ငါ့ကို ဇီဝကဥယျာဉ်သို့ ခေါ်သွားကြ။ ဇီဝကဥယျာဉ်သို့ ခေါ်သွားကြ” ဟု စေခိုင်းတော်မူသဖြင့် ရဟန်းတို့လည်း အမိန့်တော်အတိုင်း ဇီဝကဥယျာဉ်သို့ ကျွေကာ ဘုရားသခင်ကို ထမ်းဆောင် ပြေးကြလေ၏။

ဤရှုကွက်ကို တောင်ပေါ်မှကြည့်ကာ အဇာတသတ်အား ဒေဝဒတ်က အားပါးတရ ပြောလေသည်ကား-

“ဒကာ၊ ငါ့တာဝန် ကျေပြီ။ ငါ့ကိစ္စကား ပြီးပြီ။ ဂေါတမသေပြီ။ ငါ ဘုရားပြုအံ့။ သင်လည်း သင့်တာဝန်ကျေအောင်လုပ်။ ခမည်းတော်ကို သတ်၍ မင်းပြုလော့” ဟုပေသသည်။

ဇီဝကလည်း ဘုရားသခင် ဒဏ်ရာရကြောင်း ကြားလျှင် ကြားချင်း ပြေးလာပြီးလျှင် ကုသခြင်း ပြုလေ၏။ အနာကို ဆေးထည့်ပြီး စည်းနှောင်၍ (ပတ်တီးစည်း၍) ပေးပြီးလျှင် ဤသို့ လျှောက်၏။

“အရှင်ဘုရား၊ ဝေဒနာက တဖြည်းဖြည်း သက်သာသွားပါလိမ့်မည် ဘုရား။ မြို့ထဲ၌ အရေးကြီးသော လူနာ တဦးကို ကုစားရန် ရှိနေပါသည်။ တပည့်တော်အား သွားခွင့် ပြုတော်မူပါ။ မကြာခင် ချက်ချင်းဆံ့သလိုပင် တပည့်တော် ပြန်လာခဲ့ပါမည်။ အနာ စည်းနှောင်ထားသည်ကို တပည့်တော် မလာမချင်း မဖြောင့်နှင့် ဘုရား” ဟု ဤသို့ လျှောက်ထားပြီး ဘုရားသခင်၏ အပါးမှ ဖဲ့ခွာသွားလေ၏။

သို့သော် ဇီဝကမှာ ချက်ချင်းပြန်လာလိုသော်လည်း လူနာမှာ ထလွန်အရေးကြီးသော (အသက်ကို လုယူရသော) အခြေအနေ ဆိုက်နေသဖြင့် ထိုလူနာကို ထားခဲ့၍ လည်း မသင့်လျော်

၆၅၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြစ်နေသည်။ ဘုရားသခင်ထံသို့လည်း အမြန် ပြန်လိုသည်။ သို့သော် အခြေအနေက သူ့ကို ခွင့်မပြုလေ။

နေ့မှန်းတည့်ပြီ ဖြစ်၏။ ဇီဝကသည် ပြန်မရောက်လာသေး။ ညနေ စောင်းသွားပြီ ဖြစ်၏။ ဇီဝကကား မလာသေး။ နေဝင် သွားပြီ ဖြစ်၏။ ဇီဝကကား မလာသေး။

ခြေတော်၌ ခဲမှန်သော ဒဏ်ရာကြောင့် ဘုရားသခင်အား ကိုက်ခဲနာကျင်သော ဝေဒနာတို့သည် ပြင်းစွာဖြစ်လာကုန်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် သတိကြီးစွာ ထားလျက် ထိုဝေဒနာကို သည်းခံတော်မူနေ၏။ အကိုက်အခဲ နာကျင်မှုမှ သက်သာစိမ့်သောငှာ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒုက္ခသက်န်းကြီးကို လေးခေါက် ခေါက်၍ ခင်းပြီးလျှင် လကျောဘက်စောင်း၍ လျောင်းတော်မူသည်။ ခြေတဖက်ပေါ်တွင် ဒဏ်ရာ ရသောခြေကို တင်လျက် သတိနှင့် လျောင်းတော်မူ၏။

ထိုအချိန်တွင် မာရ်နတ် ရုတ်တရက် ရောက်လာပြီး ဘုရား သခင်အား ဤသို့ မေးလျှောက်ခြင်း ပြုလေ၏။

မာရ်နတ်။ ။ သင်သည် မိန်းမော တွေဝေ သဖြင့် အိပ် သလော။ သို့မဟုတ် ကဗျာဆရာများကဲ့သို့ စိတ်ကူး၍ အိပ်

၁။ ။ (၁) မန္တိဟဒန္တတိ မန္တဘာဇေန မောမူဟဘာဇေန။
(၂) ဥဒါဟုကာ စေယျမတ္တောတိ ယထာ ကဝိကဗ္ဗ စိန္တေန္တော တေနကဗ္ဗ ကရဏေန မတ္တောသယတိ။ ဇဝံ သယတိ။ (သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ်အဋ္ဌကထာ၊ သလိကာသုတ္တ ဝဏ္ဏနာ၊ မာရသံယုတ်၊ ၁၆၂၊ ဆဋ္ဌမူ)

သလော့။ သင့်အား များစွာသော အကျိုးတို့သည် မရှိကုန် သလော့။ တိတ်ဆိတ်သောနေရာ၌ တယောက်တည်း အဘယ့်ကြောင့် အိပ်နေပါသနည်း။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ငါသည် မိန်းမောတွေဝေသဖြင့် အိပ်သည်မဟုတ်။ ကဗျာဆရာများကဲ့သို့ စိတ်ကူး၍ အိပ်သည်မဟုတ်။ ငါသည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အကျိုးသို့ ကောင်းစွာ ရောက်ပြီးသူ ဖြစ်သဖြင့် ငါ့မှာ ပူပင်ကြောင့်ကြစရာ သောကမရှိ။ သတ္တဝါ ခပ်သိမ်းတို့ အား ချီးမြှောက်လိုစိတ်၊ စောင့်ရှောက်လိုစိတ်ဖြင့် ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌ ငါတယောက်တည်း အိပ်၏။

အကြင်သူတို့၏ ရင်ဝဉ္ဇ ဖြားသည် စူးဝင်လေ၏။ ထိုသူတို့၏ နှလုံးသားသည် တလှုပ်လှုပ် တုန်လှုပ် နေ၏။ ရင်ဝဉ္ဇ ဖြား တန်းလန်းနှင့် ရှိနေသူများပင်လျှင် အိပ်ခြင်းကို ရနိုင်တုံ့သေး၏။ ဖြားစူးခြင်းမရှိသော ငါ့အား အဘယ့်ကြောင့် မအိပ်ဘဲ ရှိမည် နည်း။

ငါသည် ဘေးရန်ရှိသော ခရီးပင် ဖြစ်စေဦးတော့ “ငါ့အား ဘေးဖြစ်လိမ့်မည်လား” ဟူ၍ ယုံမှားခြင်း အလျင်းမရှိ။ အကယ်၍ ဘေးရန် ရှိစေကာမူလည်း ငါ အိပ်ရဲသည်။ မကြောက်။ နေ့၊ ည၌တို့သည် ငါ့ကို မပူစေရကုန်။ လောက၌ တစုံတခုသော ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုမမြင်။ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါ ခပ်သိမ်းတို့အပေ၌ ထားရှိသော သနားကရုဏာစိတ်ဖြင့် ငါ အိပ်၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူလတ်သော် မာရ်နတ်သည် “ငါ့အကြောင်း ဘုရား သိသွားပြီ” ဟူ၍ ခေါင်းတခါခါနှင့် ပြန်သွားလေ၏။ မာရ်နတ်ပြန်သွားပြီးနောက် မကြာခင် အတွင်း ဘုရားသခင် အထံသို့ အရှင်အာနန္ဒာ ဝင်လာ၏။

၆၅၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“အာနန္ဒာ၊ ခု ဘယ်အချိန် ရှိပြီနည်း”

“သန်းခေါင်ယံအချိန်ပါ ဘုရား”

မြတ်ဘုရားသည် ဆန့်ထားသောခြေကို ကွေး၍ စည်းနှောင်ထားသော အနာကို ရှုစားလျက်မှ—

“အာနန္ဒာ၊ ဇီဝကက သူ မလာမချင်း မဖြေပါနှင့်ဟု မှာခဲ့သည် မှန်၏။ သို့သော် သန်းခေါင်ယံအချိန်တိုင် သင်း မရောက်လာသေး။ ဝေဒနာသည် ပြင်းပြလှစွာ၏။ စည်းနှောင် ထားသည်ဖြေလျှင် ကောင်းမည်။ ဖြေလော့၊ အာနန္ဒာ”

အရှင်အာနန္ဒာသည် မည်သို့မျှ ပြန်လည် လျှောက်ထားရန် မဝံ့သဖြင့် အမိန့်တော် အတိုင်း (ပတ်တီး) ဖြေပေးရလေ၏။ ထိုအခါ အာနန္ဒာမှာ “သစ်ပင်များ အပွေးတက်သကဲ့သို့” အသားနုများတက်လျက်ရှိနေသည်ကို အံ့သြစွာ တွေ့ရလေ၏။

အချိန်မှာ အရုဏ်တက်ကာနီးပြီ ဖြစ်သောကြောင့် တောကြက်များသည် မိုးသောက်တေးကို တကျော့စီ သီလျက် ရှိနေကုန်၏။

ထိုအချိန်တွင် ဘုရားသခင့်ထံတော်သို့ အူယား ဖားယား ပျာရီးပျာရာနှင့် ပြေးဝင်လာသူကား ဆရာဇီဝက ဖြစ်၏။ အနာကို ဖြေထားပြီး တွေ့ရသောအခါ အံ့အားသင့်သွားလေသည်။

“အရှင်ဘုရား၊ ကိုယ်ပူတော်မူပါသလား” ဟူ၍ စိုးရိမ်သံဖြင့် မေးလျှောက်လေ၏။

“ဇီဝက၊ ငါ့အား အပူဟူသည် မရှိ။ အပူဟူသမျှ ငါ့အား ဗောဓိမဏ္ဍိုင်ကပင် ငြိမ်းအေးခဲ့ပြီ ဖြစ်၏” ဟူ၍ မိန့်တော်မူပြီး လျှင် အောက်ပါဂါထာကို ရှုတ်တော်မူ၏။

(၉၀) သံသရာခရီး၊ လမ်းဆုံးသို့ ရောက်သည် အထိ
လျှောက်သွားပြီးသူ မည်သူမဆို ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ
အား ပူပန်ခြင်း မည်သည်မရှိ။ ခန္ဓာ စသောခပ်သိမ်း
သော တရားတို့၌ ကင်းလွတ်ပြီးသူအား ပူပန်ခြင်း
မည်သည်မရှိ။ ဂန္ဓလေးပါးကို ပယ်ပြီး သူအား
ပူပန်ခြင်း မည်သည်မရှိ။

ဤစကားအဆုံး၌ နေလုံးနီနီကြီးသည်နောက်တနေ့ အလင်းရောင်
ပေးရန်အတွက် အရှေ့စကြာဝဠာ၏ နှုတ်ခမ်းရေးတွင် မေးတင်စ
ပြုလာလေပြီတည်း။

(ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ဒု၊ အရဟန္တဝဂ်၊ ဇီဝကပဉ္စာဝတ္ထု၊
၇၇၊ ဇမ္ဗူမူ။ ။ သဂါထာ ဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်။
မာရသံယုတ်၊ သကလိကသုတ်၊ ၁၁၁၊ ဆဋ္ဌမူ။)

-
- ၁။ ။ (၁) (အဘိဇ္ဈာကာယဂန္ထ-လိုချင်မှု လောဘတရား။
 - (၂) ဗျာပါဒကာယဂန္ထ-ပြစ်မှားမှု ဒေါသ တရား။
 - (၃) သီလဗ္ဗတ ပရာမာသ-မှားယွင်းမှုကိုပင် ကိုယ်အယူ
ကိုယ်မှန်၊ သူ့အယူမှန်ဟု မှတ်ထင်စွဲယူ သုံးသပ်မှု
ဒိဋ္ဌိတရား။ (၄) ဣဒံသစ္စာဘိနိဝေသကာယဂန္ထ-မိမိ၏
မှားသောအယူကို 'ငါ့အယူသာ မှန်သည်၊ သူ့အယူ
အားလုံး မှားသည်'ဟု စွဲယူသုံးသပ်မှု မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတရား။

၆၆၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၃၃)

တောမီးပမာ ရူစရာ

ကောသလတိုင်းသည် သမိုင်းဆင့်ဆင့်၊ ကဏ္ဍ သီးခြားဖွင့်ကာ
ဝင့်လာခဲ့သော တိုင်းကြီးဖြစ်၏။ တကဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့ ပေ
ထွန်းရာ ဘူမိနက်သံသည် မှန်လှ၏။

တခါသ၌ ဘုရားသခင်သည် ရဟန်းများ ခြံရံလျက်
ထိုကောသလတိုင်း၌ ဒေသစာရီ ကြွချီတော် မူလေသောအခါ
နေ့ရတု ဖြစ်သည့်အလျောက် တောမီးတို့သည် တဟုန်းဟုန်း
တောက်လျက် ရှိကုန်၏။ တောလမ်းခရီး၏ ဝဲယာတခိုတွင် မီးခိုး
တို့ဖြင့် ညှိမ့်နေ၏။ တခါတခါ မီးလောင်ဒဏ်ချက်ကြောင့်ပေါက်
ကွဲ၍ ထွက်လာသော အသံကြီးများသည် စုံမြိုင်တခွင်ကို ပဲ့ဘင်
ထပ်သွားစေလေ၏။

မီးလောင်ကွင်းဘေးရှိ တောလမ်းအတိုင်း ဖြတ်လျှောက်
လာသော ဘုရားသခင်သည် နေရှိန်တောက်သည်နှင့် သစ်တပင်
ရင်းသို့ ကပ်၍ တထောက်တနား ဝင်ရောက် အပန်းဖြေတော်
မူလျှင် ရဟန်းတို့လည်း နီးရာသစ်ပင်ရိပ်ကို အလျှို အလျှို ဝင်၍
တည်းခိုကြလေကုန်၏။

အလျှိုနှင့် ရဲရဲ၊ တရဲရဲ စွဲလောင်နေသော တောမီးသည် ဘုရား
သခင်အား ပူဇော်လေသည့်အလား၊ လေအဝှေ့တွင် အငွေ့

တလူလူနှင့် ဘုရားသခင်ရှိရာသို့ မျက်နှာ မူလာလေသည်။ မီးညှန် တို့သည် ဘုရားသခင်အား မဖူးဝံ့ဝံ့၊ ရှိနေရှာကြသည့်ပမာ လေထဲ တွင် တနဲ့နဲ့နှင့် ရှိနေကြသည်။

ဗုဒ္ဓသည် တဖြိုက်ဖြိုက် လောင်မြိုက်နေသော တောမီးကို အမှတ်မထား နေခဲ့သော်လည်း မီးသည် ကိုယ်တော်၏ ရှေ့တူ ရှုတွင် အခိုးအလှုံ တလူလူနှင့် ရှိနေသောကြောင့် တမင်ရှုစား တော် မမူရဘဲလျက် အထင်းသား မြင်တော် မူနေရ၏။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓသည် သစ်ရိပ်အောက်တွင် ထိုင်တော် မူလျက်မှ ရဟန်းတို့ဘက်သို့ မျက်နှာတိမ်းငဲ့၍ ရှုစားတော်မူလိုက်ပြီး ရဟန်း တို့အား မီးပုံကို လက်ညှိုး ညွှန်ပြတော်မူလျက်—

“ချစ်သားတို့၊ အလှုံတပြောင်ပြောင်နှင့် တောလုံးကျွတ် ခမန်း လောင်ကျွမ်းနေသော ဤမီးပုံကြီးကို သင်တို့မြင်ကြသည် မဟုတ်တုံလော့”

ဤသို့ မေးတော်မူလိုက်ရာ ရဟန်းတို့လည်း အံ့အားသင့်သော အမူအရာဖြင့် “မြင်ပါသည် ဘုရား” ဟူ၍ လျှောက်ထားကြပြီး နောက် ဘုရားသခင် နောက်ထပ် မိန့်မြွက်တော် မူမည့်စကားကို စောင့်ကြိုလျက် ရှိနေကြကုန်၏။ ထိုအချိန်တွင် မိုးတိမ်များကို ပြိုင် လသည့်ပမာ မီးညှန်တို့သည် လဟာပြင်ထဲတွင် တလွန်လွန်နှင့် ရှိနေကြကုန်၏။

“အို ချစ်သားတို့၊ ငါပြောမည့်စကားကို သင်တို့ မည်သို့ ထင်ကုန်သနည်း။ မီးညှန်တလူလူ၊ မီးခိုးလုံးတွေ တအူအူနှင့် ရှိနေ သော ဤမီးပုံကြီးကို သင်တို့ရင်ခွင်ထဲ ပွေ့ပိုက်ထားခြင်း၊ ဤမီးပုံ ကြီးကို ပွေ့ဖက်၍ အိပ်စက်ခြင်းနှင့် နတ်သမီးကဲ့သို့ အလွန်လှပ သော ဘုရင့်သမီးတော် စသည်ကို ပွေ့ပိုက်ထားခြင်း၊ ၎င်းဘုရင့်

၆၆၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သမီးတော်နှင့်အတူတကွ ပွေဖက်၍အိပ်စက်ရခြင်း၊ ယင်း နှစ်မျိုး အနက်တွင် ဘယ်သင်းက မြတ်လေသနည်း”

ဤသို့သော စကားမျိုးကို မမြက်ဘူး မိန့်မြက်ပုံ ထူးလှသောကြောင့် ရဟန်းတို့သည် ခေတ္တမျှ ကြောင်ငေးငေး ဖြစ်နေကြပြီး အချင်းချင်းကြည့်ကာကြည့်ကာနှင့်မည်သို့ လျှောက်ရမည်မသိ ဖြစ်နေကြသည်။ သို့သော် ရဟန်းတချို့ကမူ အမေးတော်ကို လေးစားသည့် သရုပ်ပေါ်အောင် တုံ့ပြန်အဖြေပေးခြင်းအားဖြင့် ဖော်လိုက်ကြလေကုန်၏။

“ဘုန်းတော် ကြီးလှသော အရှင် သူမြတ်ကြီးဘုရား၊ ဘုရင့်သမီးတော်စသော မိန်းမချော၊ မိန်းမလှ၊ ဣတ္ထိယများနှင့် ပွေကာဖက်ကာနေရခြင်း၊ သူကလေးတွေကို ပွေဖက်၍ အိပ်စက်ရခြင်းက မြတ်ပါသည်။ မီးပုံကြီးကို ဖက်ထားခြင်း၊ မီးပုံကြီးကို ဖက်၍ ၎င်းနှင့်အတူတကွ အိပ်စက်ရခြင်းကား မမြတ်လေရုံမက လွန်စွာ ဆင်းရဲတိစ္ဆာ ဘုရား” ဟူ၍ လျှောက်ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓသည် ယင်း အဖြေစကားကို ကြားလိုဟန် မတူ၊ ရှေ့တူရသို့သာမျက်နှာမူလျက်ရှိနေစဉ် မီးခိုးလုံးကြီးများသည် မီးပေါ်သို့ ထိုးတက်လျက်ရှိနေကုန်၏။ ဤမီးပုံ မြင်ကွင်းကား ရဟန်းတို့အား တရားဟောရန်အတွက် အကွက် ဆင်ပေးလိုက်သည်နှင့် တူ၏။ မှန်၏။ ထိုခဏအတွင်းမှာပင် ဗုဒ္ဓ၏ နှုတ်တော်ဖျားမှ ဝင့်ကြားစာ စကားများ ထွက်လာလေပြီကော။

“အို ရဟန်းတို့၊ အယုတ်နှင့် အမြတ် ယင်း နှစ်ရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ သင်တို့အား သဘောပေါက်အောင် ငါ ပြောပြအံ့။ ဉာဏ်မျက်စိပွင့်အောင် ငါ ဖွင့်ပေးအံ့။ ယုတ်မာသော သဘော၊ မစင်မကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ် အကျင့်၊ ဖုံးထားသော ပြစ်မှု၊

ရဟန်း မဟုတ်ပါဘဲလျက် ရဟန်းဟု ဝန်ခံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ မဟုတ်ပါဘဲလျက် ကျင့်သူဟု ပြောသော ကိလေသာ အတွင်းပုပ်နှင့် ဒုဿီလရဟန်းဆိုးအား မီးကို ဖက်ပွေ့၍ နေခြင်း၊ မီးကိုဖက်၍ အိပ်ခြင်းသည် ရှိ၏။ ဤသို့ မီးကိုဖက်၍ နေခြင်း၊ အိပ်ခြင်းသည် သူ့အဖို့ မြတ်သေး၏။

“အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အို ရဟန်းတို့ မီးပုံကြီးကို ပွေ့ ဖက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဒုဿီလ ရဟန်းကား သေသော်လည်း သေရာ၏။ မသေသည့်တိုင်အောင် သေလောက် သော ဆင်းရဲသို့သော်လည်း ရောက်လေရာ၏။ အပါယ်လေးပါး သို့ကား မလားရောက်လေရာ။

“အို ရဟန်းတို့၊ ထိုသို့သော အကျင့်ဆိုး၊ ညင်ဆိုးရှိသော ဒုဿီလရဟန်းသည် မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေး၊ သူကြွယ်တို့၏ သမီး ကညာများကို ပွေ့ဖက်၍ အတူတကွ နေမှုလည်း နေအံ့၊ ပွေ့ ဖက်၍ အိပ်မှုလည်း အိပ်အံ့။ ယင်းသို့ ပြုမူခဲ့လျှင်မူကား ထိုဒုဿီလ ရဟန်းသည် သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ မုချ အပါယ်သို့လားမည် ဖြစ်၏။

“အို ရဟန်းတို့၊ ငါ ဆိုဦးအံ့။ သင်တို့ မည်သို့ ထင်ကြကုန် သနည်း။ အလွန် ခွန်အားဗလနှင့် ပြည့်စုံသော အားကောင်း မောင်းသန် ယောက်ျားတဦးသည် ရှိလေ၏။ ထိုယောက်ျားသည် သားမြီးဖြင့် ကျစ်ထားသည်ဖြစ်၍ အလွန်ခိုင်ခန့်သော ကြိုးဖြင့် မိမိ ခြေသလုံးနှစ်ဖက်ကို ရစ်ပတ်၍ လှည့်သကဲ့သို့ ခေါက်တံ ခေါက်ပြန် ဆွဲကာဆွဲကာ ပွတ်ထု၏။ ဤသို့ပွတ်ဖန်များလတ်သော် ထိုသားမြီးကြိုးသည် ခြေသလုံးသား၏ အပေါ်ယံ အရေပါးကို

၆၆၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

စား၍ ဖြတ်လေ၏။ အရေပါးကို ဖြတ်ပြီးသော် အရေထူကို ဖြတ်လေ၏။ အရေထူကို ဖြတ်ပြီးသော် အသား၊ အသားကို ဖြတ်ပြီးသော် အကြော၊ အကြောကို ဖြတ်ပြီးသော် အရိုး၊ အရိုးကို ဖြတ်ပြီးသော် ရိုးတွင်းခြင်ဆီကို ထိလျက် တည်ရာ၏။ ဤသည်လည်း တမျိုး။

“နောက်တမျိုးကား ထိုယောကျ်ားသည် မင်းမျိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၊ သူကြွယ်မျိုးတို့၏ ရှိခိုးကော်ရော် ဖူးမြော်ခြင်းကို ခံလျက် သာယာ၏။ ဤသည်လည်း တမျိုး။ ယင်း နှစ်မျိုးအနက်တွင် မည်သည့်အရာက မြတ်လေမည်နည်း။ ခြေသလုံးသားကို သားမြီးကြီးဖြင့် အပြန်ပြန် အလှန်လှန် လှည့်သကဲ့သို့ ပုတ်ဆွဲခြင်းက မြတ်သလော။ သို့မဟုတ် ပုဏ္ဏား၊ သူကြွယ်တို့၏ ရှိခိုးကော်ရော်မှုကို သာယာခြင်းက မြတ်သလော။ အသို့ပါနည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။

“အရှင်ဘုရား၊ မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေး၊ သူကြွယ်တို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံယူ၍ သာယာခြင်းက မြတ်ပါသည်။ ခြေသလုံးကို သားမြီးကြီးဖြင့် ပုတ်ဆွဲ၍ တိုက်ခြင်းကား မမြတ်ရုံမက လွန်စွာ ပင် ဆင်းရဲဒုက္ခ ကြီးလှပါသည် ဘုရား” ဟု လျှောက်ကုန်၏။

“အို ရဟန်းတို့၊ သင်တို့အား ငါ ပြောပြဦးအံ့။ အို ချစ်သားတို့၊ သင်တို့အား ငါ ရွှင်းပြဦးအံ့။ ထိုဒုဿီလ ရဟန်းသည် ခြေသလုံးကို သာ မြီးကြီးဖြင့် ပုတ်ဆွဲခြင်း ခံရသောကြောင့် သေလျှင် သေ၊ မသေလျှင် သေလုမြောပန်း ခံရရုံသာ ငှိုမည်။ အပါယ်သို့ကား မလားရချေ။ အို ရဟန်းတို့၊ ထိုဒုဿီလရဟန်းသည် မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေး၊ သူကြွယ်တို့၏ ပူဇော်အထူးကို

ခံလျက် သာယာခြင်းကို ပြုသိ၏။ ဤသို့ ပြုခြင်းသည်ကား သေသည်မှ နောက်ဖြစ်သောကာလ၌ အပါယ်သို့ လားရမည်သာ ဖြစ်သတည်း။

“အို ရဟန်းတို့၊ ငါ ဆိုမည့်စကားကို မည်သို့ ထင်မြင်ကုန် သနည်း။ အားကောင်း မောင်းသန် ယောက်ျားသည် ဆီ၌ သွေးအပ်သည်ဖြစ်၍ ထက်လှစွာသော လှံမဖြင့် ရင်ဝကို တစွပ်စွပ် ထိုးဆွရာ၏။ ဤသည်ကား တချက်။ နောက် တချက်ကား ထိုယောက်ျားသည် မင်းမျိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၊ သူဌေး၊ သူကြွယ်မျိုး တို့၏ ရှိခိုးကော်ရော် ပူဇော်မှုကို ခံလျက် သာယာ၏။ ဤသည် လည်း တချက်။ ယင်းနှစ်ချက်တွင် မည်သည့်အရာက မြတ်စေ သနည်း” ဟု မေးတော်မူပြန်လျှင် ရဟန်းတို့က ဤသို့လျှောက် ပေကုန်၏။

“အရှင်ဘုရား၊ ထိုယောက်ျားသည် မင်းမျိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၊ သူဌေး၊ သူကြွယ်မျိုးတို့၏ ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းကို ခံယူလျက် သာ ယာ၏။ ဤသို့သာယာခြင်းသာ မြတ်ပါသည်။ ဘုန်းတော်သခင် အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား၊ ရင်ဝကိုလှံမဖြင့် တစွပ်စွပ်ထိုးဆွခြင်းကား လွန်စွာ ဆင်းရဲဘိစွ ဘုရား” ဟူ၍ လျှောက်ပေကုန်၏။

တဖြိုက်ဖြိုက် လောင်မြိုက်လျက်ရှိနေသော တေးမီးသည် လေအဝှေ့တွင် ဘုရားသခင်နှင့် ရဟန်းများ တည်းခိုနားနေရာ ဘက်သို့ မီးခိုးလုံးကြီးများ ဝေ့ဝေ့လာလေရာ မျက်စိထဲ မီးခိုးများ ဝင်လေသဖြင့် အချို့ရဟန်းများ မျက်စိကျိန်းစပ်စပ် ပေကလပ် ပေကလပ်နှင့် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့၏ စကားအဆုံးတွင် ယင်း အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓသည် ဆက်၍ မိန့်မြောက်တော်မူ လေသည်ကား-

၆၆၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“အို ရဟန်းတို့၊ သဘောအချက် အနက်ထင်မြင်သာအောင် သင်တို့အား ငါပြောအံ့။ အားကောင်းမောင်းသန်ယောက်ျားသည် အကျင့်ယုတ်ဒုဿီလရဟန်းအားထက်လှစွာသောလုံမဖြင့်ရင်ဝကို တစုပ်စုပ် ထိုးဆရာ၏။ ဒုဿီလရဟန်းအဖို့ ဤသို့ရင်ဝကိုလုံဖြင့် အထိုးခံလှိုက်ရခြင်းက မြတ်သေးသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤလုံသိုးခံရသော ဒဏ်ချက်ကြောင့် ထိုရဟန်းသည် သေလျှင် သေ၊ မသေလျှင် သေလှမြောပါး ဝေဒနာကို ပြင်းပြစွာ ခံရ ရုံသာ ရှိမည်။ အပါယ်သို့ကား မလားနိုင်ရာ။

“အို ရဟန်းတို့၊ အကျင့်ယုတ် ထိုဒုဿီလ ရဟန်းသည် မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေး သူကြွယ်မျိုးတို့၏ ရှိခိုးပူဇော်မှုကို ခံလျက် သာယာ၏။ ဤအပြုအမူသည်ကား ကြာမြင့်စွာသော နေ့၊ ည၌တို့ ကာလပတ်လုံး အကျိုးမဲ့ခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းငှာ ဖြစ်ချေ၏။ ခန္ဓာ ကိုယ်ကောင်ကြီး ပျက်စီး ကွယ်လွန်သွားသည့် နောက်ကာလ၌ လည်း ဒုဂ္ဂတိရိပ်မြုံ အပါယ်ဘုံသို့ လားရောက်ရချေ၏။

“အို ရဟန်းတို့၊ ငါ့စကားကို သင်တို့ မည်သို့ ထင်မြင်ကြ ကုန်သနည်း။ ခွန်အားဗလနှင့် ပြည့်စုံသော သန်မာထွားကျိုင်း လှသည့် ယောက်ျားသည် အခိုးအလုံ့တလူလူ မီးရဲနေသော သံပြားပူကြီးဖြင့် ကိုယ်ကို ကပ်ရာ၏။ ဤသည်ကား တချက်။ နောက် တချက်ကား မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေး သူကြွယ်မျိုးတို့ လူဒါန်းသော သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံ သုံးဆောင်ခြင်း ပြုရာ၏။ ဤသည်လည်း တချက်။ ယင်းနှစ်မျိုးအနက်တွင် မည်သည်က မြတ်လေမည်နည်း” ဟု မေးလျှင် ဤသို့ လျှောက်ပေကုန်၏။

“ရွှေဘုန်းတော်သခင် အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား၊ မင်း၊ ပုဏ္ဏား သူဌေး၊ သူကြွယ်မျိုးတို့ လူဒါန်းသော သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံ သုံး

ဆောင်မူပြုခြင်းသည်သာ မြတ်ပါသည်။ အခိုးအလှံ တလူလူ မီးရဲနေသော သံပြားပူကြီးဖြင့် ကိုယ်ကို ကပ်ခြင်းကား လွန်စွာ ဆင်းရဲဘိစွာတုရား” ဟု လျှောက်ပေကုန်၏။

“အို ရဟန်းတို့၊ သင်တို့ သဘောပေါက်အောင် ငါ ရှင်းပြအံ့။ သန်မာထွားကျိုင်းလှသော ယောကျ်ားသည် ထိုအကျင့်ယုတ် ဒုဿိလရဟန်းအား ရဲရဲလောင်နေသော သံပြားပူကြီးဖြင့် ကိုယ်ကို ကပ်လေရာ၏။ ဤသို့ သံပြားပူဖြင့် အကပ်ခံရခြင်းသည် ထိုရဟန်း ယုတ်အဖို့ မြတ်သေး၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သံပူပြားဖြင့် အကပ်ခံရသည့် ဒဏ်ချက်ကြောင့် ထိုရဟန်းယုတ်သည် သေသော် သေ၊ မသေသော် သေလုနီးနီး ဆင်းရဲဒုက္ခ ခံရရုံသာ ရှိမည်။ အပါယ်လေးပါးသို့ကား မလားနိုင်ရာ။

“အို ရဟန်းတို့၊ အကျင့်ယုတ် ထိုဒုဿိလရဟန်းသည် မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူဌေးသူကြွယ်တို့ သဒ္ဓါဖြင့် လူဒါန်းသော သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံခြင်း ပြု၏။ ဤအပြုအမူမျိုးကား ကြာမြင့်စွာသော နေ့ညှံတို့ ကာလပတ်လုံး အကျိုးမဲ့ရန် အတွက်၊ ဆင်းရဲရန်အတွက် ဖြစ်ချေ၏။ ဤခန္ဓာဟောင်းကိုစွန့်၍ ခန္ဓာသစ်လဲသောအခါ၌ လည်း အပါယ်လေးပါးအစာ ငရဲရွာသို့ ရောက် လေမည် သာတည်း။

“အို ရဟန်းတို့၊ ငါဆိုပေသည်ကို သင်တို့ အသို့ ထင်မြင်ကုန် သနည်း။ အားကောင်းမောင်းသန် ယောကျ်ားသည် မီးဖုတ် ထားသော သံကောက်ဖြင့် ပါးစပ်ကို ကလန်၍ ဖြဲလျက် မီးရဲရဲ သံတွေခဲကို ပါးစပ်ထဲ သွင်းရာ၏။ ထိုသံတွေခဲသည် ခံရသူ၏ နှုတ်ခမ်းကို၎င်း၊ ခံတွင်း၊ လျှာ၊ လည်ချောင်း၊ ရင် ကို၎င်း

၆၆၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

လောင်ရာ၏။ အူမကို၎င်း၊ အူသိမ်ကို၎င်း ဆွဲလျက် ဗိုက်ထဲက ထွက်လေရာ၏။ ဤသည်ကား တချက်။

“နောက်တချက်ကား အကျင့်ပျက် ဒုဿိလရဟန်းသည် ဒါယကာတို့ သဒ္ဓါဒေယျဖြင့် လူဒါန်းသော ဆွမ်းကို မြိန်ရေ ရှက်ရေ စားသောက်ရာ၏။ ဤသည်လည်းတချက်။ ယင်းနှစ်ချက် တွင် မည်သည့်အရာက မြတ်လေသနည်း။”

“အို ရဟန်းတို့၊ အခိုး အလှံ ထ၍ ရဲရဲလောင်နေသော သံညောင်စောင်း၊ သံကုတင်၊ သံအင်းပျဉ်ထက်၌ အိပ်ရာ၊ နေရ ခြင်းနှင့် သဒ္ဓါဒေယျဖြင့် ဒါယကာတို့ လူဒါန်းသော ညောင် စောင်း၊ ကုတင်၊ အင်းပျဉ်ထက်၌ အိပ်ရာ၊ နေရခြင်းနှစ်မျိုးတွင် မည်သည်က မြတ်လေသနည်း။

“အို ရဟန်းတို့၊ ဗသကောင်းကောင်း သန်မာထွားကျိုင်း သော ယောက်ျားသည် ခြေနှစ်ချောင်းကိုကိုင်၍ ဦးခေါင်း စောက်ထိုး ကျိုက်ကျိုက်ဆူပွက်နေသော သံဒယ်အိုးကြီးထဲသို့ ပစ်ချရာ၏။ ထိုပစ်ချခြင်းခံရသောသူသည် ထိုဒယ်အိုးကြီးထဲ၌ ကြေမှုပြီး အမြှုပ်ဖြစ်လျက် ကျက်သည်ရှိသော် ပေါ်လိုက်၊ မြှုပ်လိုက်၊ ကန့်လန့်ကြီးခံနေလိုက် ဖြစ်ရာ၏။ ဤသည်ကား တချက်။ နောက်တချက်ကား ဒါယကာတို့ သဒ္ဓါဒေယျဖြင့် လူဒါန်းသော ကျောင်း၌ နေရာ၏။ ယင်းနှစ်မျိုး အနက်တွင် မည်သည်က မြတ်လေမည်နည်း” ဟု မေးတော်မူလျှင်-

“ကျောင်းပေါ်၌ နေရခြင်းက မြတ်ပါသည်။ ခြေနှစ်ချောင်း ကိုင်၍ ဦးခေါင်းစောက်ထိုး လောလောပူသော သံဒယ်အိုးကြီး

ထဲသို့ ပစ်ချခြင်း ခံရသည်မှာ လွန်စွာမှ စိတ်ဆင်းရဲလှပါသည် ဘုရား”ဟု ရဟန်းတို့က လျှောက်လေကုန်၏။

“အို ချစ်သားတို့၊ နားလည်သဘောပေါက်အောင် သင်တို့ အား ငါ ရှင်းပြအံ့။ အကျင့်ယုတ် ဒုဿီလ ရဟန်းအား ခြေနှစ်ချောင်းကိုင်၍ စောက်ထိုးမိုးမြှော် သံဒယ်အိုးကြီးထဲသို့ ပစ်ချခြင်း ခံရသည်က မြတ်၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အို ချစ်သားတို့၊ ထိုဒုဿီလရဟန်းသည် လောလောပူသော သံဒယ်အိုး ကြီးထဲသို့ ဦးခေါင်းထိုးပစ်ချခြင်း ခံရခြင်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့် သေလျှင်သေ၊ မသေလျှင် သေလုမြောပါး ဆင်းရဲဒုက္ခ ကြီးစွာခံရရုံသာ ရှိမည်။ သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ အပါယ်လေးပါး သို့ကား လားရောက်ရန် အကြောင်းမရှိ။ ထိုအကျင့်ယုတ် ဒုဿီလ ရဟန်းသည် ဒါယကာတို့ သဒ္ဓါဒေယျဖြင့် ဆောက်လုပ်အပ်သော ကျောင်း၌နေလျှင်မူကား အသက်ရှည်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး အကျိုးဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခြင်း၊ ပြင်းစွာ ဆင်းရဲခြင်းသည် ဖြစ်လေ၏။ သေသည်၏ အခြားမဲ့တွင်လည်း ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်တည်းဟူသော အပါယ်လေးပါးသို့ မုချ စင်းစင်း လားရောက်ရလေ၏။

“အို ချစ်သားတို့၊ သို့ဖြစ်လေသောကြောင့် သင်တို့အား ငါ ညွှန်ကြားအံ့။ ငါ့ညွှန်ကြားသောအတိုင်း သင်တို့ကျင့်ရမည်။ ငါတို့သည် သဒ္ဓါဒေယျဖြင့် ဒါယကာတို့ လှူဒါန်းအပ်သော ကျောင်း၊ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ဆေး လေးပါးသော ပစ္စည်းတို့ကို သုံးဆောင်ကြရကုန်သည်။ ထိုဒါယကာတို့ ပြုအပ်သော ကုသိုလ် ဒါနတို့သည် သူတို့အတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိကုန်သည်။

၆၇၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

များစွာ အကျိုးခံစားခွင့် ရှိကုန်သည် ဖြစ်လတံ့။ ငါတို့အားထုတ်
နေသော ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည်လည်း အကျိုးမပေးလေဘဲ မြို့နေ
လိမ့်မည် မဟုတ်။ မုချ အကျိုးရှိသည် ဖြစ်လတံ့။ တိုးပွားခြင်း
အဟုန်နှင့် ပြည့်စုံဖုံထွားသည် ဖြစ်လတံ့။ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍
သင်တို့ ကျင့်ရမည်။

“အို ချစ်သားတို့၊ မိမိ အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ထွန်းမှု၊ မိမိ
တက်လမ်းကို ကောင်းစွာ မြင်ထားသူသည် မမေ့မလျော့သော
သတိတရားနှင့် ပြည့်စုံထိုက်၏။ သူတပါး အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုကို
ကောင်းစွာ မြင်ထားသူအဖို့ မမေ့မလျော့သော သတိတရားနှင့်
ပြည့်စုံထိုက်၏။ မိမိအကျိုး၊ သူတပါးအကျိုး၊ အကျိုးနှစ်ပါးကို
ကောင်းစွာမြင်ထားသူအဖို့ မမေ့မလျော့သော သတိတရားနှင့်
ပြည့်စုံထိုက်၏”

ဤသို့အားဖြင့် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤစကား
ကို ဆိုတော်မူ၏။ ဤအခွဲခွဲနွေးပမာသုတ်ကို ဟောတော်မူသည်
ရှိသော် ခြောက်ကျိပ်အရေအတွက်ရှိသော ရဟန်းတို့၏ ခံတွင်းမှ
လောလောပူသော သွေးများ အန်ထွက်လာလေ၏။ ထိုခြောက်
ကျိပ်သော ရဟန်းတို့သည် “မြတ်စွာဘုရား ပြုနိုင်ခဲ့ဘိစွ၊
မြတ်စွာဘုရား ပြုနိုင်ခဲ့ဘိစွ” ဟူ၍ မိမိတို့၏ အနေအထိုင်
အမှုအကျင့်ဖြင့် သာသနာ့ဘေဘင်၌ နေနိုင်ရန် ခဲယဉ်းကြောင်း၊
သာသနာနှင့် မထိုက်တန်ပါကြောင်း လျှောက်ပြီးလျှင် သိက္ခာ
ချ၍ လူထွက်ကြကုန်လေ၏။ ခြောက်ကျိပ်သောရဟန်းတို့အား
ဝါ ခြောက်ကျိပ်သော ရဟန်းတို့၏ စိတ်တို့သည် တဏှာဒိဋ္ဌိ

အားဖြင့် တစုံတရာကို အာရုံတမ်းမှန်း စွဲလမ်းခြင်း မရှိလေဘဲ
အာသဝေါတရားမှ လွတ်မြောက် သွားကုန်လေပြီတည်း။

တောမီးကား လောင်ကျွမ်းနေဆဲ။ မီးညှန်တွေက တလူလူ၊
မီးခိုးလုံးတွေက တအူအူနှင့် ရှိနေဆဲအချိန်တွင် အပန်းဖြေ သစ်ရိပ်
အောက်မှ ထ၍ ဘုရားသခင် ကြွတော်မူလျှင် ရဟန်းတို့လည်း
နောက်တော်ပါးမှ မြှောင်၍ လိုက်ပါ သွားကြလေသတည်း။

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ သတ္တကနိပါတ်၊
မဟာဝဂ်၊ အင်္ဂုခန္ဓောပမာသုတ်၊ ၄၉၅၊
ဆဋ္ဌမ။)

၆၇၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၃၄)

မပြီးပြတ်သော အစွန်းနှစ်ဖက် ဆွေးနွေးပွဲ

မိဂဒါဝုန်တောသည် အလွန် မြေခံ ရေခံ ကောင်းလှသော ဘူမိ
နက်သန်ဖြစ်၏။ ပဉ္စဝဂ္ဂိ ငါးဦးတို့သည် ဓမ္မစကြာ တရားဦးကို
ဤတောမှာပင် ရှေးဦးစွာ ကြားနာ ခဲ့ကြကုန်သည်။ ရဟန်း
တို့အား သင့်လျော်သော အရိပ်အာဝါသနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။

သို့ကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မြတ်ဘုရားသည် ရံခါရံခါ ထိုမိဂဒါဝုန်
တောသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၍ အပန်းဖြေတော် မူလေ့ရှိပေသည်။

မိဂဒါဝုန်တော၏ တနေရာတွင် စည်မျက်နှာအပြင် ကဲ့သို့
ညီညာပြန့်ပွားသော နေရာတခု ရှိလေရာ ထိုနေရာ၌ ဘုရားသခင်
ကြွတော်မူလေတိုင်း သီတင်းသုံးတော်မူလေ့ရှိပြီး ရဟန်းတို့ အနေ
အားဖြင့်လည်း တရားဓမ္မဆွေးနွေးဘွယ် ရှိလာလျှင် ထိုနေရာ၌ပင်
ဆွေးနွေးလေ့ ရှိကြကုန်၏။ ထိုနေရာကား တတောလုံးတွင် အထင်
ရှားဆုံးသော “ဓမ္မာသန” နေရာ ဖြစ်လေသည်။

တခါသ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းများစွာ ခြံရံလျက်
ထိုမိဂဒါဝုန်တောသို့ ကြွရောက်တော်မူစဉ် ရဟန်းတို့ သည်
ဆုမ်းစားပြီးကြသောအခါ ထိုဓမ္မာသနနေရာ၌ စုရုံးစည်းဝေး
ကြပြီးလျှင် တရားဓမ္မ ဆွေးနွေးကြရာက ဘုရားသခင် ဟော

ကြားတော်မူခဲ့သော ဂါထာတပုဒ်နှင့် ပတ်သက်၍ သူတမျိုး
ငါတဖုံဆိုသကဲ့သို့ မိမိတို့၏ အယူအဆကို တင်ပြကာ ဆွေးနွေး
ကြကုန်လေ၏။

တင်ပြကြသော ဂါထာကား ပါရာယန အစည်းအဝေးတွင်
ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားက မေတ္တေယျ လုလင်အား ဟောကြားတော်
မူခဲ့သည့် ဂါထာ ဖြစ်လေသည်။ ထိုဂါထာကား—

ဥဘော အန္တေ ဝိဒိတုာန၊
မဇ္ဈေ မန္တာ နုလိမ္မတံ။
တံဗြူမိ မဟာ ပုရိသောတိ၊
သောဓ သိဗ္ဗိနိ မစ္စဂါ။ ။

ဟူ၍ဖြစ်၏။ ယင်းဂါထာ၏ မြန်မာပြန်ကား—

“အကြင်သူသည် ပညာဖြင့် အစွန်းနှစ်ပါးတို့ကို သိ၍
အလယ်၌ မလိမ်းကျံ၊ မငြိကပ်။ ထိုသူကို ‘ယောကျ်ားမြတ်’ဟူ၍
ငါဆို၏။ ထိုယောကျ်ားမြတ်သည် ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ပင် ဘဝ
တခုနှင့်တခု၊ တလွှာနှင့်တလွှာ အဆက်မပြတ် စပ်နှောမိအောင်
ချုပ်စပ်တတ်သောတရားကို လွန်မြောက်လေ၏”

ဤဂါထာကို တင်ပြလာ ရဟန်းတို့ ဆွေးနွေးကြပုံမှာ—

“အို အရှင်မြတ်တို့၊ ဘုရားသခင်က အစွန်းနှစ်မျိုးဟု ဟော
တော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုအစွန်းနှစ်မျိုး ဆိုသည်မှာ အဘယ်ဟာ
ပါနည်း။ အဘယ်ကို အစွန်းနှစ်မျိုးဟု ဆိုပါသနည်း။ ထိုမှတစ်ပါး
အလယ်ဟူ၍လည်း မြက်ကြားချက် ရှိပါသည်။ ထိုအလယ်ကား
အဘယ်ပါနည်း။ ချုပ်စပ်တတ်သူ ဟူ၍လည်း ဆိုပြန်ပါသည်။

၆၇၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထို ချုပ်စပ်တတ်သူဆိုသော စကားအရမည်သို့အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရပါမည်နည်း”

သံဃာများ အလယ်မှထ၍ တဦးသောရဟန်းက ဤသို့အကြံဉာဏ် တောင်းခံလေလျှင် ရဟန်းတဦးကထ၍ သူ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်ကို အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြအစီရင်ခံလေ၏။

“ငါ့အရှင်တို့၊ ယင်း ဂါထာ၏ ဆိုလိုချက်ကို တပည့်တော်အနက်ဖော် ခံယူချက်ကို အစီရင် ခံပါရစေဘုရား၊ ထိတွေ့မှုကို ဖဿဟု ဆိုပါသည်။ အရှင်ဘုရားများလည်း သဘောပေါက်ပြီးသား ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ထိုဖဿသည် ပထမအစွန်းပါ ဘုရား။ ဖဿ၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဝါ၊ ထိတွေ့မှုတခု ဖြစ်လာအောင် တွန်းကန်ဖန်တီးသောအသိုင်းအဝိုင်းကို သမုဒယဟုဆိုပါသည်။ ထိုသမုဒယကား ဒုတိယအစွန်း ပါ ဘုရား။ ဤသို့အားဖြင့် အစွန်းနှစ်ခုပါ ဘုရား။

“အလယ် ဆိုသည်ကား ဖဿချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ဆိုပါသည်။ ချုပ်စပ်တတ်သူ ဆိုသည်ကား တဏှာကို ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်တဏှာကိုချုပ်စပ်တတ်သူအဖြစ်ကောက်ယူရပါသနည်း ဆိုသော် ထိုဖဿနှင့် သမုဒယ ၊ ဝါ၊ ထိတွေ့မှုနှင့် ထိတွေ့မှုဖြစ်ကြောင်းတရား တည်းဟူသော ယင်းအစွန်းနှစ်မျိုးကို ဘဝ အလွှာလွှာဝယ် အခါခါဖြစ်လာအောင် တဏှာကချုပ်စပ်ပေးတတ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

“အရှင်သူမြတ်တို့ဘုရား၊ ဤမျှသော အတိုင်းအတာပမာဏဖြင့် ရဟန်းသည် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သစ္စာ လေးပါးကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိလေ၏။ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်း ပိုင်းပိုင်းခြားခြား သိလေ၏။ ထိုသို့ သိလာ

သောအခါ ဤမျက်မှောက်ဘဝမှာပင် ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို ချုပ်ငြိမ်းအောင် ပြုသည်မည်ပါသည်ဘုရား”

ဤသို့တင်ပြလိုက်သောအခါ သံဃာထူသည် ခပ်မဆိတ်ရှိနေ၏။ အချို့က တရားအချက်ကို အလေးအနက်စဉ်းစားနေကြ၏။ အတန်ကြာလတ်သော် ရဟန်းတပါးကထ၍ ပထမ ရဟန်း၏ အယူအဆ တင်ပြချက်ကို ကန့်ကွက်ရင်း သူ၏ အယူအဆကို တင်ပြဆွေးနွေးခြင်း ပြုလေသတည်း။

“အရှင်သူမြတ်တို့ ဘုရား၊ ခုနက ကိုယ်တော် တင်ပြသွားသလို ဖဿဟာ ပထမအစွန်း၊ သမုဒယဟာ ဒုတိယ အစွန်း၊ တဏှာဟာ ချုပ်စပ်တတ်သူ ဆိုတာဟာ မဟုတ်နိုင်ပါ။ အားလုံးသော အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်များ ဆင်ခြင်သုံးသပ် ဝေဖန်တော် မူနိုင်ကြရန်အတွက် တပည့်တော်၏ အယူအဆ၊ တပည့်တော်၏ ခံယူချက်ကို တင်ပြပါရစေ ဘုရား။

“အရှင်သူမြတ်တို့ ဘုရား၊ တပည့်တော်၏ အယူအဆမှာ ပထမအစွန်းဟာ အတိတ်၊ ဒုတိယအစွန်းဟာ အနာဂတ်၊ အလယ်ဟာ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ပါသည်။ တဏှာသည်ကား ဘဝတခုနှင့်တခု၊ တလွှာနှင့်တလွှာ စပ်မိ ဟပ်မိ ထင်မိအောင် ချုပ်စပ် ပေးတတ်သည့် စပ်သမား၊ အပ်ချုပ်သမားပါ ဘုရား။ အရှင်ဘုရားများ စဉ်းစားတော်မူကြပါ။ အတိတ်နှင့် အနာဂတ် အလွှာနှစ်ချပ်ကို ထိုထိုဤဤ အလီလီသော ဘဝတွေ ဖြစ်လာအောင် ဘယ်သူက ချုပ်စပ်ပေးပါသနည်း။ ချုပ်စပ်သူ တရားခံကို ရှာတဲ့ အခါမှာ တဏှာကို တွေ့ပါသည်။ တဏှာမှတစ်ပါး ယင်းနှစ်လွှာနှစ်ချပ်ကို စပ်ပေးနိုင်သူ မရှိပါ။ တဏှာသာ စပ်ဆရာ၊ စပ်သမား အစစ် ဖြစ်ပါသည်။

၆၇၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“အို အရှင်သူမြတ်တို့ဘုရား၊ ဤရွှေဤမျှသော အတိုင်း အတာပမာဏဖြင့် ရဟန်းသည် သိအပ်သိသင့် သိထိုက်သည်တို့ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိပြီးလျှင် ပိုင်းပိုင်းခြားခြား သိအပ် ရာရာ များကိုလည်း ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် သိနိုင်ရာပါပြီ။ ထိုသို့ သိလျှင် မျက်မှောက်ဘဝမှပင် ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းအောင် ပြုနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်းပါ ဘုရား”

ထိုရဟန်းက သူ၏အယူအဆကို တင်ပြသွားပြီးနောက် ဆွေး နွေး လိုသူများ ရှိပါသေးသလားဟူ၍ မဖိတ်ခေါ်ရဘဲ ရဟန်း တပါးကထ၍ ဆွေးနွေးပြန်လေသည်။

“အို သမုတိနွယ်ဝင် အရှင်သူမြတ်တို့ ဘုရား၊ အရှင် ကိုယ်တော်မြတ် နှစ်ပါးစလုံး တင်ပြသွားချက်မှာတပည့်တော်၏ အယူအဆနှင့် လုံးဝဆန့်ကျင်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဘုရား သခင်၏ အာဘော်မှာ ထိုအရှင်နှစ်ပါးတို့ ယူဆ သွားသလို ဟုတ်မည်မထင်ပါ။ အမှန်စင်စစ် ဖြစ်သင့် သည်မှာ ဤသို့ပါ ဘုရား။

“အို အရှင်ဘုရားတို့၊ အစွန်းနှစ်ဖက်အနက် ပထမ အစွန်း ဟာ သုခဝေဒနာ၊ ဒုတိယအစွန်းဟာ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်ပါသည်။ အလယ်သည်ကား ဥပေက္ခာဝေဒနာပါဘုရား။ တဏှာသည်ကား ဘဝများစွာကို အလွှာလွှာ အထပ်ထပ် ဖြစ်အောင် ချုပ်စပ် တတ်သူပါ ဘုရား။ သုခနှင့်ဒုက္ခ၊ ဝါ၊ ချမ်းသာမှုနှင့် ဆင်းရဲမှု များကို တဏှာက တလွှာချင်းထပ် စပ်ဟပ် ချုပ်လုပ် ပေးလိုက် သည့်အတွက် ဘဝမျိုးစုံ ဖြစ်လာရပါသည်”ဟူ၍ ဆွေးနွေး သွားလေသည်။

ရိုသေး၏။ အခြားရဟန်းတပါး၏ ဆွေးနွေးချက် ကလည်း လေးနက်လှ၏။ ထိုရဟန်း ဆွေးနွေး သွားပြီးနောက် ငေါက် ကနဲထ၍ သံဃာကို လက်အုပ်ချီကာ ဤသို့ လျှောက်ထား လေသည်။

“အာယသ္မန္တော၊ ရှည်သောသက်တော်ရှိသော အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်တို့ဘုရား၊ အစွန်းနှစ်ဖက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဤမျှအတေး ခေါင်ရန်မလိုဟု တပည့်တော် ထင်ပါသည်။ ပညာရှင်များ အလယ်တွင် ခရုကို ခါးတောင်းကျိုက်၍ ဖမ်းသော အသွင်မျိုး မဖြစ်သင့်ပါ။

“အို အရှင်သူမြတ်တို့ဘုရား၊ အမွန်စင်စစ် အားဖြင့် ရှေ့ အစွန်း (ပထမအစွန်း) ဆိုသည်ကား နာမ်၊ နောက်အစွန်း (ဒုတိယအစွန်း)ဆိုသည်ကား ရုပ် ဖြစ်ပါသည်။ အလယ်ကား ဝိညာဏ်ပါ ဘုရား” ဟူ၍ သူ့အယူအဆကို တင်ပြသွားလေသည့် နည်းတူ နောက်ထပ် ရဟန်းတပါးကလည်း—

“အို အရှင်သူမြတ်တို့ဘုရား၊ အစွန်းနှစ်ဖက်နှင့် ပတ်သက်၍ တပည့်တော်၏ ထင်မြင်ချက်ကို တင်ပြရမည် ဆိုပါလျှင် ‘အဇ္ဈတ္တိ ကာယ တန (အတွင်း တည်ရာ မှီရာ) ခြောက်ပါး၊ ဗာဟိရာယတန (အပြင်တည်ရာမှီရာ) ခြောက်ပါးဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိလေသည့်အနက်တွင် အတွင်းအဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါး သည် ပထမအစွန်း၊ အပြင် ဗာဟိရာယတန ခြောက်ပါးကား ဒုတိယအစွန်း၊ ဝိညာဏ်ကား အလယ်ဖြစ်ပါသည် ဘုရား” ဟူ၍ ဆွေးနွေး သွားလေသည်။

ရိုသေး၏။ ရဟန်းတပါးကလည်း ဤသို့ ထ၍ ဆွေးနွေး လေ၏။

၆၇၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“အို အရှင်သူမြတ်တို့ဘုရား၊ တိုတိုတုတ်တုတ် အချုပ်ကို လျှောက်ထားပါမည်။ အစွန်း နှစ်ပါး အနက် သက္ကာယဟာ ပထမအစွန်း၊ သက္ကာယဖြစ်ကြောင်း၊ ဝါ၊ သက္ကာယဖြစ်အောင် ဖန်တီးမှုအားလုံးကား ဒုတိယအစွန်း၊ သက္ကာယ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကား အလယ်ဖြစ်ပါသည်။ ဒါပါဘဲ ဘုရား”

ဤသို့ အသီးသီးထ၍ ဆွေးနွေးကြလေရာ သူတမျိုးငါတဖုံ အယူအဆတွေသာ မျိုးစုံပြွမ်းနေသည်။ ပြဿနာကား ဆုံးခန်း မရောက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေ၏။ ထိုအခါ မဟာမထေရ်ကြီးတပါးက ထ၍ အကြံပေးစကား မြှက်ကြားလေ၏။

“ငါ့ရှင်တို့၊ ငါတို့အနေဖြင့် မိမိတို့၏ အယူအဆ၊ မိမိတို့၏ ဆန္ဒကို အသီးသီး အသက အသက ထုတ်ဖော်တင်ပြ၍ ပြီးကြ လေပြီ။ သို့သော် အပြီးသတ်နိုင်ခြင်း မရှိသေး။ ပန်းတိုင် မရှိ သော ခရီးကို ပြေးနေသည်နှင့်သာ တူနေချေ၏။ သို့ကြောင့် ငါ့ရှင်တို့၊ လာ သွားကြကုန်စို့။ ဘုရားသခင်ထံတော်သို့ ချဉ်း ကပ်၍ လျှောက်ထားချေကြကုန်စို့။ ဘုရားသခင်၏ အဆုံး အဖြတ်ကို ခံယူကြပါကုန်စို့”

ဤသို့ အကြံပေးချက်ကို သံဃာများက သဘောတူ လက်ခံ လိုက်ကြပြီး ဘုရားသခင် ထံတော်သို့ သွားကြလေကုန်၏။ မိမိတို့၏ အယူအဆများကိုလည်း အသီးသီး လျှောက်ထားကြ လေကုန်၏။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက မြှက်ကြားတော်မူလေ သည်ကား—

“အို ချစ်သား ရဟန်းတို့၊ အကြောင်းပရိယာယ် အသွယ် သွယ်တို့ဖြင့် တင်ပြသွားကြသော သင်တို့၏စကားသည် သင့်မြတ် လျော်ကန်သည်သာ ဖြစ်ပေ၏။ ပါရာယန အစည်းအဝေး

တုန်းက ငါ ဟောကြားခဲ့သော အစွန်းနှစ်ဖက် စကား၏ ဆိုလိုချက် အနက်ကို ဤသို့မှတ်ကြကုန်လော့။

“အို ချစ်သားတို့၊ ထိတွေ့မှုတည်း ဟူသော ဖဿ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောသည် တခုသော အစွန်းမည်၏။ ဖဿလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော (ဖဿကို အခြေခံ၍ ဖြစ်ပေါ်လာလတံ့သော) အနာဂတ် အတ္တဘောသည် နှစ်ခုမြောက် ဒုတိယ အစွန်းမည်၏။ ဖဿ၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကား အလယ်အလတ် မည်၏။ တဏှာသည်ကား ချုပ်စပ်တတ်သော ဘရား မည်၏။ ထိုစကား မှန်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖဿနှင့်ဖဿ သမုဒယကို ထိုထိုဘဝသစ်များ ဖြစ်ပေါ်လာရန်အတွက် ချုပ်စပ်ပေးတတ်သည် တကား။

“အို ချစ်သားတို့၊ ဤမျှသော အတိုင်းအတာ ပမာဏဖြင့် ရဟန်းသည် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သစ္စာလေးပါးကို သိလေ၏။ ပိုင်းပိုင်းခြားခြား သိအပ်ရာရာ တို့ကိုလည်း သိလေ၏။ ဤသို့ သိလေသော် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းအောင် ပြုစွမ်းနိုင်လေပြီ” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မိဂဒါဝုန်ဘောသည် သာမောဘွယ် အတိ ဖြစ်၏။ တိတ်ဆိတ်၏။ ဘော၏ တိတ်ဆိတ်ခြင်းကို ထွင်းဖောက်လျက် ထွက်ပေါ်လာသော မြတ်ဘုရား၏ စကားတော်က ဖြေရှင်းပေးလိုက်သဖြင့် သံဃာထူ၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော အစွန်းနှစ်ဖက် ပြဿနာ၊ အလယ်အလတ် ပြဿနာ၊ တဏှာ ပြဿနာရပ်တို့ကား သို့အရပ်မှပင် ပြီးပြတ်သွားလေပြီတည်း။

(အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော်၊ ဆက္ကနိပါတ်၊ မဟာဝဂ်၊ မဇ္ဈေသုတ်၊ ၃၄၉၊ ဆဋ္ဌမူ။)

၆၈၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၃၅)

ရဟန်းအဖြစ်ကို စူးစမ်းသော မင်းအဇာတသတ်

အတင်းပြောနေခြင်းကား မဟုတ်။

သို့သော် အတင်းဆန်သည်။

သူ၏ မျက်ကွယ်၌ သူ့ မကောင်းကြောင်း ပြောသည်ကို အတင်းဟု ဆိုသည်။ အဇာတသတ် မင်းသည် ပုရဏကဿပ စသော တိတ္ထိဘုရားကြီးများ အကြောင်း မကောင်းသတင်းကို ဘုရားသခင်အား လျှောက်ထားနေ၏။

သို့သော် သူ့အကြောင်း ပြောတိုင်းကိုလည်း အတင်းပြော သည်ဟု ဆိုရန် ခက်ချိမ့်မည်။ ယင်းကို ချင်းချက်ထား၍ စဉ်းစား သင့်သေးသည်။

အတင်းပြောခြင်း၏ အင်္ဂါရပ်တွင် “သူ့အကျိုးကို ပျက်စီး စေလိုမှု၊ ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချလိုမှု၊ သိက္ခာ ကျဆင်းကာ ဂုဏ်ကို ထိခိုက် စေလိုမှု၊ အရှက်တကဲ့ အကျိုးနဲ့ ဖြစ်စေလိုမှု” များသည် အဓိက အားဖြင့် ပါဝင်သည်ကို သတိပြုသင့်၏။

အဇာတသတ် မင်းက တိတ္ထိတို့၏ မကောင်း ကြောင်းကို ဘုရားသခင်ထံ လျှောက်ထား နေခြင်း၌ကား အထက်ပါ အတင်း ပြောခြင်း အင်္ဂါရပ်များ ပါရှိသည်ကို လုံးဝပင် မတွေ့ရ။

အဇာတသတ်မင်း၏ သန္တာန်၌ အရာရာကို ဥပေက္ခာပြု၍ မထားဘဲ၊ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ မနေလေဘဲ သုတေသန ပြုလိုစိတ်၊ အကြောင်းအရာ တခုခုကို အတွင်း ကျကျ၊ ခြေခြေမြစ်မြစ် သိအောင် စူးစမ်းလိုစိတ်များ ပဋိသန္ဓေကပင် ပါလာခဲ့ပုံရသည်။

သူ့သမိုင်းကြောင်းတွင် လူပေါင်းများခဲ့၍ အဖကိုသတ်သော မင်း၊ ပဉ္စာနန္ဒရိယ ကံကြီးထိုက်သော ဘုရင်ဟု အမဲစက် ထင်ခဲ့ သော်လည်း ပင်ကိုယ် ဓာတ်ခံ အားဖြင့် အဇာတသတ်မင်း သည် ဘာသာရေးနှင့် သွေးဝေးဟန် မတူ။ သူ့မျက်စိအောက် တွင် ရဟန်းများကို၎င်း၊ ပုဏ္ဏားများကို၎င်း၊ တိတ္ထိ၊ တက္ကတုန်း၊ ပရိဗိုဇ်များကို၎င်း၊ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ တွေ့မြင် နေရသောအခါ ထိုသမဏ၊ ပြာဟ္မဏ စသူတို့၏ အဖြစ်သနစ်နှင့် ဤသို့ ပြုမူ ကျင့်ကြံခြင်း၏ ရလဒ်၊ အမြတ်၊ အကျိုး အာနိသင်များကို ခြေခြေမြစ်မြစ် သိချင်စိတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

ထိုအချိန်သည် ဘုရား အခေါ်ခံသူတွေ အလွန်များသော အချိန် ဖြစ်၏။ ပူရဏကဿပ၊ မက္ခလိဂေါသာလ စသော တိတ္ထိဆရာကြီး ခြောက်ဦးတို့သည် ဗုဒ္ဓအောင်လံထူ၍ တလူလူ ဝင်ကြားလျက် ရှိနေသည် ဖြစ်ရာ ယင်း တိတ္ထိဆရာဘုရားကြီး များကို ယုံမှတ်ကိုးကွယ်နေကြသူ မှူးမတ်များစွာတို့ အဇာတသတ် မင်း၏ အပါးတွင် ခစားလျက် ရှိနေကြကုန်၏။

တိတ္ထိတို့၏ တပည့် ဖြစ်သော ထိုမှူးမတ်များ၏ ဆွယ်ပိုး တိုက်တွန်းချက် အရ အဇာတသတ်မင်းသည် ထို တိတ္ထိထိပ်သီး ဘုရားကြီး များနှင့် တွေ့ဆုံ ရဘူးခြင်း ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုအခါ အဇာတသတ်မင်းသည် မိမိစိတ်ထဲတွင် ခိုးလိုးခုလု၊ အဖုအထစ် ဖြစ်ရှိသော ပြဿနာရပ်ကို ဖော်ထုတ်၍ ထိုတိတ္ထိများအား

၆၈၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မေးလျှောက် ကြည့်လေသောအခါ “မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်” မကိုက်လေဘဲ အထင်နှင့် အမြင် ကွာဟပုံများနှင့် ကြုံနေရပြီး တိတ္ထိတို့အပေါ်၌ အားမလို အားမရ ဖြစ်ပြီး ဤသို့နှင့်သာ အချိန် ကုန်လွန်လာခဲ့ရသည်။

တချိန်သော အခါတွင်မူ ဇီဝက၏ အဆွယ်အပိုး ကောင်းမှုကြောင့် အဇာတသတ်မင်းသည် ဘုရားသခင်နှင့်လည်း တွေ့ဆုံရသွား၏။ တိတ္ထိတို့၏ တပည့် မှူးမတ်များက “သုတိဆရာ ဘုရားကြီးများထံသို့ ရောက်အောင် အဇာတသတ်မင်းအား ဆွဲဆောင်သိမ်းသွင်း ကြလေသည့်နည်းတူ သမားတော်ကြီး ဆရာဇီဝကကလည်း ဗုဒ္ဓ၏ဂုဏ်သတင်းများကိုဖော်ကျူးလျက်အဇာတသတ်မင်းအား ဘုရားသခင်နှင့် ဖူးတွေ့ချင်စိတ် ပေါက်လာအောင် ဆွဲဆောင် ခေါ်ငင်ချက်အရ ဗုဒ္ဓနှင့် ရှေးဦးစွာသောတွေ့ခြင်းဖြင့် တွေ့ဆုံရခြင်း ဖြစ်၏။

တွေ့ဆုံခွင့်ရသော နေရာကား ဆရာဇီဝက ပိုင်သော အမွှာန်ဥယျာဉ်(သရက်ခြံကြီး) အတွင်း၌ ဖြစ်၏။ ဇီဝကသည် မယုံမရဲနှင့် လိုက်ပါလာသော အဇာတသတ်မင်းအား ဥယျာဉ်ထဲသို့ ရောက်လေသောအခါ-

“မင်းကြီး၊ အလယ်တိုင်ကို မှီလျက် အရှေ့ဘက်ကို မျက်နှာမူ၍ ရဟန်းတော်များ၏ ရှေ့၌ ထိုင်နေသော ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားပါတည်း”

ဇီဝကက လက်ညှိုးညွှန်ပြလျှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဘုရားသခင်ထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အလ္လာပ သလ္လာပ စကားပြောကြားပြီးသည့်နောက် ပြဿနာ တခုကို မေးမြန်းခွင့်ပြုပါရန်

တောင်းပန်လေ၏။ ဗုဒ္ဓကလည်း “မေးလော့” ဟု ခွင့်ပြုတော် မူလျှင် ဤသို့ မေးလျှောက်ခြင်း ပြုလေသတည်း။

“အရှင်ဘုရား၊ အသက်မွေးမှု၊ တခုပညာ၊ ကိုယ်စီပါ” ဆိုသော အတိုင်း လူတို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှအတုတ် အတတ်ပညာများကို သင်ကြားကြရပါ၏။ တတ်မြောက်လာ သောအခါ ထိုပညာကို အမှီပြု၍ အသက်မွေးခြင်း ပြုကြရပါ သည်။

“ဥပမာ ဆင်စီး၊ မြင်းစီးအတတ်ကို တတ်ကျွမ်းသူကလည်း ထိုအတတ်ဖြင့်ပင် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းလျက် ရှိကြပါ သည်။ ထို့အတူ ပန်းချီတတ်သူကလည်း ပန်းချီပညာဖြင့်၎င်း၊ ဂဏန်းသင်္ချာအတတ် တတ်ကျွမ်းသူကလည်း ထိုဂဏန်းသင်္ချာ အတတ်ဖြင့်၎င်း၊ လယ်ယာကိုင်ကျွမ်းကို အမှီပြု၍ လုပ်ကိုင်နေ ကြသော တောင်သူလယ်သမားများကလည်း လယ်ယာလုပ်ခြင်း ဖြင့်၎င်း၊ ရက်ကန်း အတတ်ပညာရှင်များကလည်း ရက်ကန်း ဖြင့်၎င်း အသက်မွေးခြင်းပြုလျက် ရှိနေကြပါကုန်သည်။

“ဤသို့ မိမိတို့၏ အခြေအနေအလိုက် အသက်မွေးမှုနိုင်ကြ ခြင်းမှာ သင်ကြားတတ်မြောက်ထားသော အတတ်ပညာများ၏ အကျိုးကျေးဇူးကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါ၏။ သင်ယူလာခဲ့သော အတတ် ပညာ၏ အကျိုးကို သင်ရကျိုးနပ်စွာဖြင့် ခံစားကြရခြင်းဖြစ်သည် ဟု တပည့်တော် ခံယူထားပါသည်။

“အရှင်ဘုရား၊ ထိုထိုသော အတတ်ပညာများနှင့် ပုံဟပ်၍ သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ ဖြစ်ရပ်ကို တပည့်တော် တွေးမိလာပါ သည်။ လူတို့အဖို့၌ ပညာသင်ကြသည်။ သင်သောပညာ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ဒိဋ္ဌမှတ်မြင် လက်တွေ့ ခံစားကြရသည်။

၆၈၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ရဟန်းတော်များ အနေဖြင့် သင်္ကန်းဝတ်၍ အကျင့်သိက္ခာကို ကျင့်ခြင်း သည် လည်း အတတ်ပညာတရပ်ကို ချဉ်းကပ်ခြင်း မည်ပေသောကြောင့် လူတို့ အတတ်ပညာများ ကဲ့သို့ပင် ဒိဋ္ဌ မျက်မြင် လက်တွေ့ အကျိုးခံစားဘွယ် ရှိတန်ရာသည်ဟု တပည့် တော် ထင်ပါသည်။

“အရှင်ဘုရား၊ ဤသို့ အတွေး၌ ထင်သော်လည်း မဟန်း တို့၏ ဒိဋ္ဌမျက်မြင် လက်တွေ့ အကျိုးဆိုသည်ကို တပည့်တော် အနေဖြင့် မြင်နိုင်စွမ်း၊ သိနိုင်စွမ်း မရှိပါသောကြောင့် အရှင် ဘုရားအား မေးလျှောက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ရဟန်းပြုခြင်း၏ ဒိဋ္ဌဓမ္မ ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသောအကျိုးကား အဘယ်ပါနည်း ဘုရား” ဟုမေးလျှောက်လေ၏။

ဤလျှောက်ချက်ကို ထောက်သောအားဖြင့် အဇာတသတ် မင်း၏ သန္တာန်၌ တစုံတရာကို ခြေခြေမြစ်မြစ်သိအောင် ရင်း မြစ်ကို လိုက်လေ့ရှိသော ဝါသနာဇာတ်ခံရှိကြောင်း ထင်ရှား လေသည်။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓသည် အဇာတသတ်မင်းအား ဤသို့ မေးမြန်း တော်မူ၏။

“မြတ်သော မင်းကြီး၊ ဤပြဿနာကို ငါ့အား မေးသကဲ့သို့ အခြား သမဏ၊ ဗြာဟ္မဏတို့အား မေးကြည့်ခဲ့ဘူးသလော”

“မှန်ပါ၊ မေးခဲ့ဘူးပါသည် ဘုရား”

“မြတ်သော မင်းကြီး၊ သင်မေးသော ပြဿနာကို ထိုသမဏ၊ ဗြာဟ္မဏတို့က မည်သို့ ဖြေကြကုန်သနည်း။ သင်မင်းကြီးအား ဝန်မလေးခဲ့မှု ငါ့အား ပြောပြစေချင်၏”

ထိုအခါတွင် အဇာတသတ်မင်း၏ နှုတ်ဖျားမှု (အတင်းစကား မဟုတ်သော်လည်း) အတင်းဆန်ဆန်စကားများ ထွက်လာကုန်တော့သည်။ ပုရဏကဿပ စသော တိတ္ထိဆရာကြီးများထံ မေးလျှောက်ခဲ့ပုံများ၊ ထိုဆရာကြီးတို့က ဖြေဆိုပုံများကို ခရာစေ့တွင်းကျ လျှောက်ထားလေ၏။

“အရှင်ဘုရား၊ ယင်းပြဿနာကို ပုရဏကဿပအား တပည့်တော် ရှေးဦးစွာ မေးကြည့်ခဲ့ဘူးပါသည်။ သူ၏ အဖြေကို တပည့်တော် မကျေနပ်ပါ။ တပည့်တော်မေးသည်က တခြား၊ သူဖြေသည်က တခြား ဖြစ်နေပါသည်။ တပည့်တော်က “ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်း ဖြစ်ကျိုး”ကို မေးပါလျက် သူက သူဝါဒဘက် ဆွဲ၍ သူက သူ၏ “ကံမဲ့ဝါဒ”ကို ဟောပြောလှတ်လိုက်ပါသည်။ ပမာအားဖြင့် သရက်ပင်ကို မေးပါလျက် ပိန္နဲပင်ကို ဖြေသည်နှင့် တူလှပါသည်။ ယင်းပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ အခြားပုဂ္ဂိုလ်များ ထံမှလည်း ကျေနပ်၊ လက်ခံနိုင်လောက်သော အဖြေကို တပည့်တော် မရရှိခဲ့ပါ ဘုရား။

“အရှင်ဘုရား၊ သူတို့လုပ်ပုံကို ရှုတော်မူပါဘုရား။ မက္ခလိဂေါသာလဆိုလျှင်လည်း နာမည်ကျော် ရောမ ကိုယ်တော်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။ သူ့အဖြေကလည်း ကိုးရိုးကားရား နိုင်လှသည်။ အမေး တခြား၊ အဖြေတမျိုး ဖြစ်နေပြန်ပါသည်။

“မင်းကြီး၊ သတ္တဝါတို့ စိတ်ညစ်ညူးရန် အကြောင်းသည် မရှိ။ အထောက်အပံ့သည် မရှိ။ အကြောင်း မရှိ၊ အထောက်အပံ့မ ရှိဘဲ သတ္တဝါတို့သည် စိတ်ညစ်ညူးကုန်၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် သူ၏ “နမ္မိကဝါဒ” ကိုသာ တပည့်တော်အား ဟောလှတ်

၆၈၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

လိုက်ပါသည်။ တပည့်တော်၏ မေးခွန်းကိုကား ဖြေကြားခြင်း မရှိပါ ဘုရား။

“အရှင်ဘုရား၊ ဆရာကြီး ပကုဏေဉ္ဇာယနံ သည်လည်း ထိုနည်း၎င်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ တောင်ကို မေးပါလျက် မြောက်ကို ဖြေသည့် တူပါသည်။ တပည့်တော် မေးသည်က တခြား၊ သူ ဖြေပုံက တလဲ့ ဖြစ်နေရုံမက သူကကည်း သူဝါဒ ကိုသာ တပည့်တော်အား ဟောလှူတော်ပါသည် ဘုရား။ အရှင်ဘုရား၊ ဤသို့လျှင် တပည့်တော်သည် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်း ဖြစ်ကျိုး ပြဿနာကို ပုရဏကဿပအစ သဉ္ဇယဗေလဥပုတ္တအဆုံး တိတ္ထိဆရာကြီး ခြောက်ဦးထံ ချဉ်းကပ်၍ မေးလျှောက်ခဲ့ဘူး သော်လည်း အချိုးနီးသာ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သူတို့၏ ဝါဒရေးရာ တရားကိုသာ တပည့်တော်အား ဟော ဟောလှူတော်လိုက်ကြပါ သည်။ သို့ကြောင့် တပည့်တော်မှာ ယင်းပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ သိလည်း သိချင်၊ သိလည်း မသိရနှင့် ကသိကအောက် ဖြစ်လာ ခဲ့သည်မှာလည်း ကြာပါပြီ။ ယခု အရှင်ဘုရားနှင့် တွေ့သော အခါတွင် တပည့်တော်၏ပြဿနာမှာပြေလည်သွားလိမ့်မည် ဟူ၍ ယုံကြည်အား ထားပါသည့် အလျောက် မေးလျှောက်အပ်ပါ သည်။ တပည့်တော်အား ငဲ့ညှာတော်မူသောအားဖြင့် ဖြေကြား တော် မူပါဘုရား။ ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကို သိထင် မြင်သာအောင် တပည့်တော်အား ပြတော်မူပါ ဘုရား” ဟူ၍ ရှည်လျားစွာ စုံစုံစေ့စေ့ လျှောက်လေ၏။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓသည် မင်းကြီးအား ဤသို့ မြက်ကြားတော် မူလေသတည်း။

“မြတ်သော မင်းကြီး၊ သင်၏ မေးခွန်း၊ သင် သိလိုသော အချက်ကို ငါဖြေအံ့။ မဖြေမီ သင့်အား ငါ တခု မေးလို၏။ သင် ချမ်းသာသလိုသာ ဖြေပါလော။

“မြတ်သော မင်းကြီး၊ ငါ ဆိုမည့် စကားကို သင် မည်သို့ ထင်သနည်း။ မြတ်သော မင်းကြီး၊ သင်မင်းကြီး အပါးတွင် သင့်အား ရေပူရေချမ်း ကမ်းလှမ်းပြုစုသူ ကျေးကျွန်၊ မင်းချင်း ယောက်ျားတဦး ရှိသည် ဆိုကြပါစို့။ ထိုသူသည် တနေ့သော အခါတွင် လှူအဖြစ်၊ လှူဘောင်ကို ငြီးငွေ့သဖြင့် ရဟန်းပြုပြီးလျှင် ရဟန်းကျင့်ဝတ် မချွတ်စေရအောင် စောင့်ထိန်းကာ ရဟန်း တရားကို အားထုတ်၍ နေလေ၏။

“မြတ်သော မင်းကြီး၊ သင်၏ ထိုကျေးကျွန်ယောက်ျား ရဟန်းပြုသွားကြောင်း သတင်းကို မင်းချင်းယောက်ျားများက သင့်ထံ လာ၍ လျှောက်ထားကြသောအခါ သင့်စိတ်တွင် မည်သို့ ရှိမည်နည်း။ ထိုရဟန်းဝတ် ကျွန်ယောက်ျားကို အမြန်ပြန်၍ ခေါ်စေပြီးလျှင် ရှေးကနည်းတူ ထိုသူအား သင်မင်းကြီးအပါး တွင် ခိုင်းစေခြင်းပြုမည်လော” ဟု မေးတော်မူ၏။

“အရှင်ဘုရား၊ ဤသို့ မဆိုသင့်ပါ။ စင်စစ်အားဖြင့် ထိုသူအား တပည့်တော်တို့ကပင် ရှိခိုးမှု၊ ပူဇော်မှု၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုမှုများကို ပြုကုန်ရာပါသည်။ ကျောင်း၊ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ဆေး၊ ပစ္စည်း လေးပါးတို့ ဖြင့်လည်း လှူကုန်ရာပါသည် ဘုရား” ဟူ၍ လျှောက်၏။

“မြတ်သော မင်းကြီး၊ သင် မည်သို့ ထင်သနည်း။ သင်၏ ကျေးကျွန် ဖြစ်လျက် ထိုယောက်ျားအား အဘယ်ကြောင့် ရှိခိုးခြင်းပြုရာဘိသနည်း”

“အရှင်ဘုရား၊ ထိုသူကား ရှေးကလိုမင်းချင်းယောက်ျား မဟုတ်လေတော့ဘဲ ရဟန်းဖြစ်သောကြောင့်ပါ ဘုရား”

“မြတ်သောမင်းကြီး သို့ဖြစ်တပြီကား ကိုယ်တိုင် သိမြင် ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုး သည် ရှိသလော၊ မရှိသလော”

ဤသို့ မေးလိုက်သောအခါ၌ကား မင်းကြီး၏ အသွင်သည် ရုတ်ချင်း ကြည်လင်သွားသကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ သွက်လက်စွာပင် လျှောက်ထားလေ၏။

“အရှင်ဘုရား၊ ရဟန်းဖြစ်ရကျိုးသည် ကေနံ ရှိပါသည်။ ကေနံ ရှိကြောင်းကို တပည့်တော် ကောင်းစွာ သဘောပေါက် လာပြီ ဘုရား”

“မြတ်သောမင်းကြီး၊ သင့်အား ငါ ရှေးဦးစွာ ပြုအပ်သော သာမညဖလ=ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကား ဤသည်ပင်တည်း။ မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဆင်းရဲသူ ဖြစ်စေ၊ ချမ်းသာသူ ဖြစ်စေ၊ မုဆိုး ဖြစ်စေ၊ တံငါ ဖြစ်စေ၊ လယ်သမား ဖြစ်စေ၊ ကုန်သည် ဖြစ်စေ၊ စာရေးစာချီ ဖြစ်စေ၊ မည်သူမဆို အကြင်သူသည် လူ့အဖြစ်ကို စွန့်လျက် သာသနာ့ဘောင် ဝင်၍ သင်္ကန်းဆီးကာ ရဟန်းကျင့်ဝတ်ကို ကျင့်လေသည် ဖြစ်အံ့။ ထိုသူသည် ပြည်ပိုင်ရှင် မင်း စသူတို့၏ အပူဇော်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် ဖြစ်လာသတည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုနောက် ဗုဒ္ဓသည် မင်းကြီးအား စူလသီလ၊ မဇ္ဈိမသီလ၊ မဟာသီလ အကြောင်းတို့ကို ခွဲခွဲခြားခြား သန့်၍ သန့်၍ ဟောကြားတော်မူလရာ အဇာတသတ်မင်းအဖို့ သူ၏ စိတ် သန္တာန်၌ တသွင်သွင်စီးလာခဲ့သော ပြဿနာရေစီးကြောင်းမှာ

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ ○ ၆၈၉

ကောသွား လေပြီတည်း။ သံသယ ငြောင့်ခလုတ် ဟူသမျှ အကြွင်းမဲ့ ပြုတ်ကုန်လေပြီတည်း။ လူတို့ တတ်မြောက်ထားသော အတတ်ပညာရပ်များ၏ အကျိုးကို အသက်မွေးမှုရခြင်းအားဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှား ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရတိသကဲ့သို့ ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးအာနိသင်ကိုလည်း ပြဟော၊ နတ်၊ လူ သုံးဘုံတို့၏ ပူဇော် အထူးကို ခံယူခြင်းအားဖြင့် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရပါတကားဟူ၍ အကြွင်းမဲ့ သိရှိရလေပြီတည်း။

“မြတ်သောမင်းကြီး၊ စင်စစ်မူကား သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ သီလစောင့်ထိန်းခြင်းနှင့် စပ်၍ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရ။ ဘိသိက်သွန်းပြီး သော၊ ရန်သူကို ပယ်ပြီးသော မင်းသည် ရန်သူနှင့်စပ်၍ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤသို့ သီလနှင့်ပြည့်စုံသောရဟန်းသည် သီလစောင့်ထိန်းခြင်းနှင့် စပ်၍ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရ။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလအစုနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ အပြစ်ကင်းသော ချမ်းသာကို ခံစားရ၏။ မင်းကြီး၊ ဤရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် သီလနှင့် ပြည့်စုံပေ၏” ဟူ၍ သမဏ သီလ၏ အကျိုးကို အကျယ်အားဖြင့် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုအခါ အဇာတသတ်မင်းသည် အလွန် ဝမ်းမြောက်လှစွာသော အမူအရာဖြင့် မြတ်ဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်လေ၏။

“အရှင်ဘုရား၊ ဟောကြားအပ်သည့် တရားတော်ကား အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိလှပါပေသည်။ တပည့်တော်အဖို့ အသိဉာဏ် ရှင်းရှင်းနှင့် အလင်းရောင် ရရှိပါတော့သည်။ အရှင် ဘုရား၊ ဤခန့်မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ရ တနာ သုံးပါးကို

၆၉၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဆည်းကပ်၊ မြတ်နိုး၊ ကိုးကွယ်စရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တပည့်
 တော်အား ရတနာသုံးပါးနှင့် ရင်းချာသော ဥပါသကာဟူ၍
 မှတ်တော်မူပါ။ အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်သည် မိုက်မဲ၊ တွေဝေ၊
 မလိမ္မာသည့်အလျောက်၊ ကြောက်မက်ဘွယ် ကောင်းလှသော
 ပြစ်မှုကြီးကို ကျူးလွန်မိခဲ့ပါသည်။ ထိုအပြစ်သည် တပည့်တော်
 အား လွမ်းမိုးလျက် ရှိနေပါ၏။ တပည့်တော်သည် တရားစောင့်
 သော၊ တရားသဖြင့် မင်းပြုသော ခမည်းတော် (ဗိမ္ဗိသာရ
 မင်းကြီး) ကို မင်းစည်းစိမ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သတ်မှား
 ခဲ့မိပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော် ကျူးလွန်မှားခဲ့မိသည့်
 ထိုအပြစ်ကို နောင်သောအခါ စောင့်စည်းခြင်းငှာ ‘အပြစ်’ဟု
 လက်ခံတော်မူပါ ဘုရား။”

အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်ဘုရားနှင့် တရား၊ သံဃာတော်ကို
 ကြည်ညို၍ ဥပါသကာအဖြစ် ဘုရားထံတော်၌ ခံယူပြီးနောက်
 မိမိ၏ အပြစ်များကိုပါ ဖော်ထုတ် ဝန်ခံ လျှောက်ထားခြင်း
 ပြုလေသော်-

“မြတ်သောမင်းကြီး၊ မိုက်မဲ၊ တွေဝေ၊ မလိမ္မာသည့်အလျောက်
 အပြစ်သည် သင့်အား လွမ်းမိုးသွားခဲ့၏။ မိမိ၏ ခမည်းတော်
 ရင်းကိုပင်လျှင် သတ်မှားခဲ့မိ၏။ ထိုအပြစ်ကို အပြစ်မှန်းသိစွာဖြင့်
 ကုစားပေသောကြောင့် သင်၏အပြစ်ကို ‘အပြစ်’ဟု ငါ့တို့လက်ခံ
 ကုန်၏။ အပြစ်ကို အပြစ်ဟုမြင်၍ (အပြစ်မှန်းသိရ၍) ကုစား၏။
 စောင့်စည်း၏။ ဤအပြုအမူသည် ကောင်းသော ပြုမူခြင်း၊
 ကြီးပွားခြင်းပေတည်း” ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ ထိုနောက်တွင်မူ
 အဇာတသတ်မင်းသည် အချိန်လင့်သည်နှင့် ဘုရားအမှုရှိသော
 သံဃာတော်တို့အား ရိုသေစွာ ကန်တော့ပြီးလျှင် ဘုရားသခင်၏

ရှေ့တော်မှောက် အဗ္ဗာန်ဥယျာဉ်ကြီးအတွင်းမှ ကွယ်ပျောက် သွားလေသတည်း။

ထိုအခါ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် အဇာတသတ်မင်း၏ အကြောင်းနှင့် စပ်၍ ရဟန်းတို့အား မြက်ကြားတော်မူလေသည်ကား-

“အို ရဟန်းတို့၊ ဤမင်းသည် မိမိတည်ရာ၊ မိမိဘဝကို မိမိပင် တူးဖြိုခဲ့၏။ မိမိကိုယ်ကိုပင် မိမိဖျက်ဆီးခဲ့၏။ ဤမင်းသည် ၎င်း၏ခမည်းတော်ကိုသာ မသတ်မိခဲ့လျှင်မူကား ဤမင်းအား ဤနေရာ၌ပင်လျှင် ကံလေသာ မြူအမှေးတို့မှ ကင်းဝေးသန့်စင် သော မျက်စိ(သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်)သည် ကေနပ်ပင် ဖြစ်ပေါ် လေရာ၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုသို့ မြက်ကြားလေသည့်အချိန်တွင် အဇာတသတ်မင်းကား အဗ္ဗာန်ဥယျာဉ်ကြီး၏အပြင်ဘက်သို့ ရောက်ရှိနေပြီး ဆင်ဖြူတော် ကြီး၏ကျောက်ကုန်းထက်တွင်တရွှေရွှေနှင့်ပါ သွားလေသတည်း။

(သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်၊ သာမညဗလသုတ်၊ ဆဋ္ဌမူ။)

၆၉၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၃၆)

နွားကျောင်းသား ဥပုသ်

ဗုဒ္ဓခေတ်က သာသနာပြုသူများကို သန်းခေါင်စာရင်းကောက်
သော် ဝိသာခါမပါလျှင် ပြည့်စုံပြီဟု မဆိုနိုင်။ သာသနာပြုသူတို့
အနက်တွင် ဝိသာခါသည် ထင်ရှားသော အမျိုးသမီးကြီး
ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဝိသာခါသည် သာဝတ္ထိမြို့တော်၏အရှေ့ဘက်မျက်နှာ၌ပုပ္ဖာရုံ
အမည်တွင်သော ကျောင်းတော်ကြီးကို ဆောက်လုပ်လှူခဲ့၏။
ကျောင်းအမကြီးဝိသာခါဟု ဟိုးလေးတကျော်ကျော်ဖြစ်လာ၏။

အလှူရေစက်လက်နှင့်မကွာဆိုသောဆောင်ပုဒ်သည် ဝိသာခါ
အတွက် ထုတ်ထားသည့်ဆောင်ပုဒ်ဟူ၍ပင် ဆိုထိုက်၏။ လှူသည်။
တန်းတည်။ ပေးသည်။ ကမ်းသည်။ စွန့်ကြဲသည်။ ဥပုသ်ဆောက်
တည်သည်။ အလှူနုကောင်းသော ဤအလုပ်၊ ထိုအလုပ်များကား
ဝိသာခါ၏အလုပ်များဖြစ်၏။

ထိုနေ့ကား ဥပုသ်နေ့ဖြစ်လေသည်။

ကျောင်းအမကြီးဝိသာခါတယောက် ဘယ်ကိုများရောက်နေ
လေဘိဟု မေးစရာမလို။ ကျောင်းတော်သို့သွား၍ ဥပုသ်စောင့်နေ
ကြောင်းကို ခေတ်ကလေးများကအစ သိနားလည်နေကြ၏။

“ဝိသာခါ၊ နေ့မုန်းတည့်အချိန်ကြီးမှာ ဘယ်ကလာသနည်း”

“သည်ကနေ့ဥပုသ်နေ့မှာ တပည့်တော်မ ဥပုသ်စောင့်ပါသည် ဘုရား”

မေးသူကား ဗုဒ္ဓ၊ ဖြေသူကား ဝိသာခါဖြစ်၏။ ဝိသာခါနှင့် ဥပုသ်၊ ဥပုသ်နှင့်ဝိသာခါမှာ လုံးထွေးနေ၏။ ဝိသာခါအဖို့ ဥပုသ် မစောင့်သောနေ့ဟူ၍ မရှိသလောက်ပင်။

ဗုဒ္ဓသည် ဥပုသ်သည်ကျောင်းအမကြီးဝိသာခါကိုအကြောင်း ပြု၍ ဥပုသ်တရား ဟောကြားတော်မူ၏။ ဥပုသ် စောင့်ကြသည် ဆိုသော်လည်း စောင့်ရကျိုးမနပ်၊ အဖတ်မတင်သောဥပုသ်များ ရှိတတ်ကြောင်း၊ ယင်းဥပုသ်မျိုးမဖြစ်ရအောင် ကြပ်ကြပ်သတိ ထားဘို့လိုအပ်ကြောင်းကို အခြေခံလျက် ထိုနေ့ ဥပုသ်နေ့တွင် ဝိသာခါအား ဥပုသ်ဋီကာကို အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ဖော်မြှောက်ကြား တော်မူ၏။

“ဝိသာခါ၊ ဥပုသ်သုံးမျိုးရှိ၏။ သင်မှတ်ဘိလော့”

- (၁) ဂေါပါလ ဥပုသ်တမျိုး၊
- (၂) နိဂဏ္ဏ ဥပုသ်တမျိုး၊
- (၃) အရိယ ဥပုသ်တမျိုး၊

ဤသုံးမျိုးဟူ၍ မှတ်။

(၁)ဂေါပါလဥပုသ်။ ။ဝိသာခါ၊ ဂေါပါလ ဥပုသ် ဆိုသည်ကား နွားကျောင်းသားဥပုသ်ဟု ငါဆို၏။ ဝိသာခါ၊ နွားကျောင်းသားအကြောင်းကို သင်အဘယ်သို့သိဘူး၊ ကြားဘူး သနည်း။

၂၉၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သည်လိုဝိသာခါ၊ နွားကျောင်းသားသည် နေ့လယ်တွင် နွားများကို ကျောင်း၏။ ညနေစောင်းသောအခါ နွားများကို အိမ်ပြန်၍ သွင်းလာပြီး နွားရှင်များထံ အပ်ရ၏။ အပ်ပြီးသော အခါ ထိုနွားကျောင်းသားသည် နေ့လယ်က အဖြစ်အပျက် များကို ပြန်၍ စမြို့ပြန်လေ၏။

“ငါသည်ကနေ့ ဘယ်နေရာမှာ နွားကျောင်းခဲ့သည်။ ဘယ် ကန်ထဲ၊ ဘယ်ချောင်းထဲမှာ နွားများကို ရေတိုက်ခဲ့သည်။ နက်ဖြန်ခါ ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်ဒေသ၊ ဘယ်တောမှာ ငါ နွားကျောင်းမည်။ ဘယ်ရေကန်၊ ဘယ်ချောင်းမှာ နွားရေချမည်။ နွားကျောင်းရင်း ဘာတွေ၊ ဘာတွေကို ငါလုပ်ဦးမည်။” ဟူ၍ ဤသို့ နောက်ကြောင်းကိုလည်း စမြို့ပြန်သည်။ ရှေ့အကြောင်း ကိုလည်း တခမြော်တခေါ်ကြီးတေး၍ အစီအစဉ် ပြုလုပ်သည်။ ဤသည်ကား နွားကျောင်းသား၏ ဖြစ်ရပ်တည်း။

ဝိသာခါ၊ အချို့အချို့သော ဥပုသ်သည်များသည် ဤနွား ကျောင်းသားနှင့် အလားတူ၏။ နွားကျောင်းသား တွေးသကဲ့သို့ တောင်တူး၊ မြောက်တူးနှင့် အတူးညှန်အိုင်ကြီး ထဲတွင် ကျဲရိုင်းကြီး လူးသကဲ့သို့ လူးနေ၏။

ငါ သည်ကနေ့ ဘာဟင်းနှင့်ထမင်းစားသည်။ ဟင်းကောင်း ချင်လျက် ဆား အတန်မြက်သည်။ ထမင်း စားပြီးသောအခါ ငှက်ပျောသီး စား သေးသည်။ သည်ကနေ့တော့ ဟုတ်ပါစေတော့ နက်ဖြန်အတွက် ဘာဟင်းချက်စားရလျှင် ကောင်းမည်လဲ၊ ဘာ အသီး စားရလျှင် ကောင်းလေမည်လဲဟူ၍ ထိုသူသည် ဤသို့ စိတ်ကူးယဉ်ကာ မက်မောခြင်း အဘိဇ္ဈာစိတ်ဖြင့် တနေ့ကုန် လေ၏။

ဝိသာခါ၊ ဤဥပုသ်မျိုးကားနှားကျောင်းသားဥပုသ်တည်း။ ဤနှားကျောင်းသား ဥပုသ်မျိုးကို ကျင့်သုံး ဆောက်တည်ခြင်းကား အကျိုးလည်းမများ၊ အာနိသင်လည်းမရှိ။ အသွေးအရောင်လည်း မပြောင်။ ပျံ့နှံ့ခြင်းလည်း မရှိချေ။

(၂) နိဂဏ္ဍဥပုသ်။ ။ နိဂဏ္ဍဥပုသ်ကို မှတ်ဦးလော့။ ရဟန်းဇာတ်နှယ်ဝင် နိဂဏ္ဍဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ရှိကုန်၏။ ယင်းတို့၏ ကျင့်သုံးနည်းကား တမူ ထူးခြားချေ၏။ သူတို့သည် သူတို့၏ တပည့်တပန်းကို ဤသို့ ဆောက်တည် ကျင့်သုံး စေကုန်၏။

ချစ်တပည့် အမောင်ယောက်ျား၊ သည်ကိုလာလော့။ အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက် ဤအရပ် လေးမျက်နှာ ယူဇနာ တရာထက်ဝန်းကျင်၏အပြင်ဘက်တွင် ရှိနေကုန်သော သတ္တဝါတို့၌ ဘေးဥပါဒ်ကျရောက်စေမည့် လက်နက်များကို ချထားလေလော့။ ယင်းသတ္တဝါတို့အား တစုံတရာ ညှဉ်းဆဲခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်းများမပြုလေနှင့်ဟူ၍ ဆောက်တည်စေကုန်၏။ ဤသို့အားဖြင့် အချို့သော သတ္တဝါတို့အား သာစေ၊ ချမ်းသာစေ၊ တချို့သော သတ္တဝါတို့အား နာစေ၊ ဆင်းရဲစေရန် ဆောက်တည်စေကုန်၏။ (သတ္တဝါခပ်သိမ်းတို့အပေါ်၌ မေတ္တာပျံ့နှံ့ခြင်းမရှိ၊ မိုးကွက်ကျားရွာသည်နှင့် တူ၏။)

ဝိသာခါ၊ နာဦးလော့။ ထိုသူတို့သည် ဥပုသ်နေ့များတွင် တပည့်တပန်းတို့အား ဤသို့ ဆောက်တည် ခိုင်းကုန်၏။ “ချစ်တပည့် အမောင်ယောက်ျား၊ လာလော့၊ သင်၏ အဝတ်အစားအားလုံးကို ချွတ်လိုက်ဘိလော့။ ငါဆိုသလို လိုက်၍ ဆိုလော့။ ‘ငါသည်တစုံတခုသော အရပ်ဒေသ၊ တခုခုသော အချိန်အခါဝယ် တစုံတယောက်သော သူ့အတွက် မည်သည့် ကြောင့်ကြမှုမျှ

၆၉၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မဖြစ်။ ငါ၏ အတွင်းအပ သန္တာန်ဝယ် တခုခုသော ပရိက္ခရာ၌ သော်လည်း ကြောင့်ကြမှုမရှိ။ ဤသို့ဆိုလော့ဟူ၍ ဆောက်တည် စေကုန်၏။ (အားလုံးအပေါ်၌ သံယောဇဉ်ပြတ် ဖြတ်တောက် ဆောက်စေခြင်းပင်တည်း။)

ဝိသာခါ၊ ဤသို့ပင်သံယောဇဉ်ပြတ် ဖြတ်တောက် ဆောက် တည် စေငြားသော်လည်း ပြတ်ခြင်းကား မထင်၊ ထိုဆောက်တည် သူ၏ မိဘတို့ကလည်း သည်ဟာ ငါ့ သားဟူ၍ ကိုယ့်သားမှန်း သိနေကြကုန်သည်။ ထိုဆောက်တည်သူ ကိုယ့်၌ကလည်း သည်ဟာ ငါ့မိဘ၊ သည်ဟာ ငါ့သား၊ ငါ့သမီး၊ သည်ဟာ ငါ့မယားဟူ၍ မိဘမှန်း၊ သားသမီးမှန်း၊ မယားမှန်း သိနေသည်ပင်တည်း။ အားလုံးအပေါ် ပြတ်သည်၊ ကြောင့်ကြမှု၊ တွယ်တာမှု ဘာမျှ မရှိသော်လည်း မပြတ်သည်မှာ ထင်ရှား၏။

ဝိသာခါ၊ ဤသို့လျှင် သည်နေရာမှာ သစ္စာ၊ ထိုနေရာ ကျသော် မုသားစကား ဆိုခြင်းကို ဆောက်တည်စေသည်မည်၏။ ဤဆောက် တည်နည်းကိုမူ မမှန်သော ဆောက်တည်ခြင်းဟု ငါဆို၏။ ဘာမျှ ကြောင့်ကြမှု မရှိဆိုသော ထို ဆောက်တည် သူသည် တည၌ လွန်မြောက်၍ နံနက်မိုးသောက်ပြီးဆိုလျှင်ပင် မည်သူကမျှ မပေး ဘဲလျက် အစားအစာကို ကိုယ်တိုင်ယူ၍ စားလေ တော့သည်။ နိဂဏ္ဍဥပုသ်ကား ဤသို့ဖြစ် သတည်း။ ဤနိဂဏ္ဍဥပုသ်မျိုးကို ဆောက်တည်ခြင်းကား အကျိုးလည်းမမျှား၊ အာနိသင်လည်း မရှိ၊ အသွားအရောင်လည်း မပြောင် ပျံ့နှံ့ခြင်းလည်း မရှိချေ။

(၃) အရိယာဥပုသ်။ ။ ညစ်နွမ်းနေသော စိတ်ကို မညစ် နွမ်းအောင် လှုံ့လှုံ့ပြုခြင်း ဖြစ်စေခြင်း၊ ဖြစ်စေအောင် ပြုခြင်း သည် အရိယာဥပုသ် မည်ပေ၏။

ဝိသာခါ၊ ညစ်နွမ်းနေသောစိတ်ကို ဖြူစင်အောင် ဆေးကြော
 နည်းကား ဤသို့တည်း။ ဝိသာခါ၊ ဥပမာအားဖြင့် ညစ်နွမ်း
 နေသော ဦးခေါင်းကို သန့်ပြန်စေလိုသော် တရော်၊ ကင်မုန်း
 စသည်တို့ဖြင့် ဆေးကြောလျှင် သန့်ပြန်လာသကဲ့သို့ ထိုအတူ
 ညစ်နွမ်းစိတ်ကိုပြေပျောက်အောင်ပျောက်လိုသော်၊ ဖြူစင်သန့်ပြန်
 သောစိတ်၊ ညစ်ကြေးကင်းစင်၍ ဖြူဆွတ်သောစိတ် ဖြစ်လာ စေလို
 သော် ဘုရားအာရုံ၊ ဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို အောက်မေ့ ခြင်းဖြင့်
 ဆေးကြောရာ၏။ ဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့သည်
 ရှိသော် စိတ်သည် ကြည်လင်လာ၏။ ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြစ်လာ၏။
 စိတ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းမှန်သမျှ လွင့်စင် ပပျောက်ကုန်၏။
 ငါးပါး၊ ရှစ်ပါး၊ ဆယ်ပါးသီလများကို မကျိုး မပေါက်ရအောင်
 ဆောက်တည် ထိန်းစောင့်ခြင်းပြု၏။

ထိုသူကို ဗြဟ္မာဥပုသ် ကျင့်သုံးသူ၊ ဘုရားသခင်နှင့် အတူ
 နေရသူ၊ ဘုရားကို အာရုံပြု၍ စိတ်ကြည်လင်နေသူ၊ ဝမ်းမြောက်
 သူဟု ဆိုအပ်၏။ ညစ်နွမ်းသော စိတ်သည် ဤသို့လုံ့လပြု ကုစား
 ခြင်း အားဖြင့် ဖြူစင်စေနိုင်၏။ ဤအရိယာ ဥပုသ်ကို စောင့်ထိန်း
 ခြင်းကား အကျိုးလည်းများ၏။ အာနိသင်လည်း ရှိ၏။ အသွေး
 အရောင်လည်း ပြောင်၏။ ပျံ့နှံ့ခြင်းလည်း ရှိပေ၏။

(မှတ်ချက်။ ။ ဤအရိယာဥပုသ်နှင့် ပတ်သက်၍ အကျယ်
 များစွာဆို၏။ ဤတွင် အချုပ်မျှသာ ဖော်ပြ ထားပါသည်။)

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ တိကနိပါတ်၊ မဟာဝဂ်၊
 ဥပေါသထသုတ်၊ ၂၀၆၊ ဆဋ္ဌမူ။)

(၃၇)

ဗုဒ္ဓနှင့် တွေ့ဆုံသည့်တိုင်အောင်

အိမ် သာသေ့ ဧည့်လာ၏။ အိုးထိန်းသည် ဘဂ္ဂဝ၏ အိမ်သည် အတော်ကလေး သာသာယာယာ ရှိပုံ ရသည်။ သူ့ အိမ်သည် ဧည့်နှင့်ပြတ်သည်ဟူ၍ မရှိသလောက်ပင်။ လူဧည့်သည်သာ မက ရံခါရံခါ ရဟန်း ဧည့်သည်များပင် သူ့အိမ်၌ တွေ့ရတတ်သေး သည်။

ယခု သူ့အိမ်တွင် ရဟန်းဧည့်သည်တပါး တည်းခိုလျက်ရှိနေ ဆဲတွင် သူ့အိမ်ရှေ့မှ ရဟန်းဧည့်သည်တပါး ရောက်လာ ပြန်လေ ပြီကော။ ထိုရဟန်းကား အခြားမဟုတ်၊ ဂေါတမ ရှင်တော်မြတ် ဘုရား ဖြစ်ချေ၏။ ဘုရားသခင်သည် မဂဓ တိုင်းတစ်ခုနှင့် ဒေသ စာရီ လှည့်ရာမှ ဘဂ္ဂဝနေထိုင်သော ရာဇဂြိုဟ်သို့ တမင်တကာ ဝင်ရောက်တော်မူလာခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုအချိန်၌ အိုးလုပ်စားသူ ဘဂ္ဂဝသည် အိမ်ရှေ့တွင်အိုးလုပ် နေ၏။ ဗုဒ္ဓသည် သူ့အိမ်ရှေ့သို့ ရပ်လာသောအခါ ဘဂ္ဂဝသည် နေရာမှထ၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးခြင်းပြုလေ။

ဗုဒ္ဓ။ ။ဘဂ္ဂဝ၊ သင့်အား ဝန်မလေးခဲ့သော် သင့်အိမ်မှာ တညတာမျှ ငါတည်းခိုလိုပေ၏။

ဘဂ္ဂဝ။ ။အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်အဖို့ ဝန်မလေးပါ ဘုရား။ သို့ရာတွင် ဧည့်သည်ရဟန်းတပါး ရောက်နှင့်လျက်ရှိနေ ပါသည်။ ဧည့်သည် ထိုရဟန်းက ခွင့်ပြုခဲ့ပါသော် တပည့်တော် အိမ်မှာ ချမ်းသာတော်မူသလို သီတင်းသုံးနိုင်ပါသည် ဘုရား။

ဘဂ္ဂဝက ဧည့်သည်ရဟန်းထံ ကျေနပ်မှု ရယူရန် လွဲလှိုက် သည်။ ဗုဒ္ဓသည် ထိုဧည့်သည်ရဟန်း တည်းခိုနေသော အခန်း ဆီသို့ သွားလေသည်။

ရောက်နှင့်နေသော ရဟန်းကား ဘုရားထက်ပင် အသက် ကြီးသူ ရဟန်းအိုကြီးဖြစ်၏။ အမည်ကား ပက္ကုသဘတိဟုတွင်၏။ တက္ကသိုတ်မြို့တော်နှင့် ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို စွန့်၍ ရဟန်းပြုပြီး ဘုရားသခင်ကို ဖူးမြော်ရန် အလို့ငှာ လာရင်း ဘဂ္ဂဝအိမ်၌ဝင်၍ ခေတ္တတည်းခိုနေခြင်း ဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်း၊ သင့်အား အကယ်၍ ဝန်မလေးခဲ့သော် သည်အခန်းမှာ တညတာမျှ ငါ တည်းခိုပါရစေ။

ပက္ကုသဘတိ။ ။ငါ့ရှင်၊ တည်းခိုနိုင်ပေ၏။ ဤအခန်းသည် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ရှိလှ၏။ နေလောက်ပါသည် ငါ့ရှင်၊ အလို ရှိသလို နေတော်မူပါ။

ဤသို့ ခွင့်ပြုချက်ရလျှင် ဗုဒ္ဓသည်အခန်းတွင်းဝင်၊ မြက်ဖျာကို ခင်းကာ ၎င်း၏ အထက်၌ ထက်ဝပ်ဖွဲ့ခွေ နေတော်မူ၏။ ထိုည အဖို့ ညလုံးပေါက် ဗုဒ္ဓသည် ဤသို့ တင်ပလွင်ခွေ ထိုင်နေတော် မူခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်လွန်စေ၏။ တခန်းတည်း အတူနေ ပက္ကု သဘတိ ရဟန်းကြီးလည်း ဗုဒ္ဓကဲ့သို့ပင် ညလုံးပေါက် ထိုင်လျက် သား အချိန်ကုန်စေလေသည်။

၇၀၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဗုဒ္ဓသည် ထိုင်လျက်မှ တချက်တချက် ပက္ကသတိ ရဟန်းကြီးဘက်သို့ကြည့်ကာ မသိမသာအကဲခတ်တော်မူသည်။ ထို့အတူပင် ပက္ကသတိကလည်း တခါတခါလှည့်၍ မြတ်ဗုဒ္ဓကို အကဲခတ်၍ ကြည့် ကြည့်နေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ပက္ကသတိ ရဟန်းကြီး၏ ဥပဓိရုပ်ကို ကြည့်၍ အကဲခတ်ရင်းမှ ဤသို့ အကြံ ဖြစ်လာ၏။ “ဤရဟန်းသည် ရည်ရည်မှန်မှန်ရှိလှ၏။ လူရည်လည်း သန့်သည်။ အနေအထိုင်လည်း ကျစ်လစ်သိမ်မွေ့သည်။ ဘယ်အမျိုးဘယ်အနွယ်ဖြစ်လေသနည်း။ သူ့ကို အကျိုးအကြောင်း မေးမြန်း ကြည့်လျှင် ကောင်းမည်။ မေးမြန်းကြည့်ဦးမည်” ဟု အကြံ ဖြစ်လာသည်။

ထို့နောက် ဗုဒ္ဓကပင် စတင်လှုပ်ရှားလိုက်၏။ ထိုအခါ တိတ်ဆိတ် နေသော အခန်းယံတွင်းမှ အသံနှစ်သံ လှင့်ပျံ့၍ ထွက်လာ၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်း သင် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်ရွယ်၍ ရဟန်းပြုလာသနည်း။ သင်၏ဆရာကား မည်သူနည်း။ သင်သည်မည်သူ၏ တရားကို နှစ်သက်ပါသနည်းဟု မေးတော်မူ၏။

ဗုဒ္ဓသည် မသိ၍ မေးခြင်းမဟုတ်။ ဤဘဂ္ဂဝဒိမ်သို့မရောက်မီကပင် ပက္ကသတိသည် မည်သူ ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ သိတော်မူပြီး ဖြစ်၏။ သို့ပါလျက် မေးထိုက်သော အကြောင်းရှိသဖြင့် ဝါ၊ ဤသို့ မေးမြန်းခြင်း ပြုလေမှသာ ပက္ကသတိ၌ လွတ်မြောက်ခြင်းအကျိုး ထိတွေ့ခံစားရမည် ဖြစ်သောကြောင့် မေးတော် မြန်းတော်မူခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုအမေးကို ပက္ကသတိလည်း ကောင်းစွာ ဖြေပေ၏။

ပက္ကသတိ။ ။ ငါ့ရှင်၊ သက္ကပုတ္တသင်္ဂဟိတမဂ္ဂါယျာဓိပုတ္တကံ ဝင်္ဂါယျာဓိပုတ္တကံ ရဟန်းပြုသော ရဟန်းဂေါတမဟူ၍ ရှိပေ၏။ ထိုရဟန်းဂေါတမ၏ ကျော်စောသတင်းကား အရပ်ထက်ဝန်းကျင်တို့၌ ပျံလျက် ရှိနေပါ၏။ ဗြဟ္မာ၊ နတ်၊ လူ သုံးဘုံတို့၏ ပူဇော်အထူးကိုခံတော် မူထိုက်သော အရဟံဂုဏ်တော်၊ သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သိရန်မလွယ်သော သစ္စာလေးပါးတရားကို ဆရာမရှိ၊ မိမိအလိုလို သိတော် မူပေသောကြောင့် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်တော်၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ကိုးပါးသောဂုဏ်တော်တို့၏ သခင်ဟု အရပ်ထက်ဝန်းကျင်၌ ထင်ရှားကျော်စောလျက် ရှိပါသည်။ ငါ့ရှင် အကျွန်ုပ်သည် ထိုကိုးဂုဏ်သခင် ရဟန်းဂေါတမကို ရည်ရွယ်၍ ရဟန်းပြုခဲ့ပါ၏။ ထိုရဟန်းဂေါတမကား ကျွန်ုပ်၏ ဆရာပါတည်း။ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ဆရာ ရဟန်းဂေါတမ၏ တရားတော်ကို အလွန် နှစ်သက်ပါသည်။ ။

ပက္ကသတိ ရဟန်းကြီးကား သူ့ခမျာ ဘုရားသခင်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် ဖူးမြင်နေရပုံ တိုလျက်လည်း ဘုရားမှန်းကား မသိရှာသေး။ သို့သော် သူတကိုယ်လုံးကိုကား မြတ်ဗုဒ္ဓထံ ပုံ၍ အပ်နှံထားပြီ ဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓသည် သူ့အားဆက်၍ မေးတော်မူပြန်၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ရဟန်း၊ ယခုအခါ သင်၏ ဆရာဖြစ်သော ရဟန်းဂေါတမသည် အတိမှာပါနည်း။ ။

ပက္က။ ။ ငါ့ရှင်၊ ဥတ္တရဇနပုဒ်တို့၌ သာဝတ္ထိ မည်သော မြို့တမြို့ရှိ၏။ ထိုမြို့သည် အလွန် သာယာ စည်ကားသော မြို့ဟု ထင်ရှား၏။ ကျွန်ုပ်၏ဆရာ ရဟန်းဂေါတမသည် ထိုသာဝတ္ထိ မြို့မှာ ရှိပါသည်။ ။

၇၀၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်း၊ သင့်ဆရာဖြစ်သော ရဟန်း ဂေါတမကို သင် မြင်ဘူးပါသလား။ မြင်လျှင်ကော သင် သိပါမည်လား။

ပက္ကု။ ။ငါ့ရှင်၊ ကျွန်ုပ်သည် ရဟန်း ဂေါတမကို ယခု အချိန်ထိ တကြိမ်တခါဘူးမျှ မြင်ဘူးခြင်း မရှိသေးပါ။ မြင်လျှင် လည်း ကျွန်ုပ် သိမည်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ်၏ဆရာကို ဖူးတွေ့လို သော ဆန္ဒဖြင့် ကျွန်ုပ်လာခဲ့ရင်း ဤဂေဟာတွင် ဓေတ္တဝင်ရောက် တည်းခိုခြင်း ဖြစ်ပါသည် ငါ့ရှင်။

ရိုးသားစွာ ဖြေဆိုနေသော ပက္ကုသာတိရဟန်း၏ စကားကို ကြားရသောအခါ ဤအမျိုးကောင်းသားကား ငါ့ကိုတကြိမ် တခါမျှ ဖူးတွေ့ရခြင်း မရှိဘဲလျက်ပင် ငါ့ကို ဆရာတင်လျက် သူ့ရဟန်းပြုလာချေသည်။ ငါ သူ့ကို ချီးမြှောက်ထိုက်သည်။ သူ့ကို တရားဟောရလျှင် ကောင်းမည်ဟူ၍ ဗုဒ္ဓအား အကြံဖြစ် လာသည်။ ဗုဒ္ဓသည် ထိုအကြံကို လက်တွေ့အားဖြင့် အကောင် အထည် ဖော်လေတော့သည်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်း၊ ငါ့တရားကို နာလို့ဘိ မူကား သင့်အား ငါ တရားဟောအံ့။

ပက္ကု။ ။ကောင်းပါ၏ ငါ့ရှင်၊ ကျွန်ုပ်နာပါအံ့။

ဗုဒ္ဓ။ ။သို့ဖြစ်ဘိသော် ရဟန်း၊ ဂရုစိုက်၍ နာလော့။ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့။

ဤသို့ ညွှန်ကြားပြီးနောက် ဗုဒ္ဓသည် ပက္ကုသာတိရဟန်းနှင့် လိုက်ဖက်မည့် ဓာတ်တရားကို ရှေးချယ်၍ ဟောကြားတော် မူလေ၏။ ဓာတ်တို့၏သဘာဝ အချက်အလက်များကို တဆင့် ထက်တဆင့် တဖြည်းဖြည်း အသေးစိပ်၍ စိတ်၌ နှလုံးထဲ၌ စွဲထင်လာအောင် ပြတော်မူ၏။

ရဟန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ဟူသမျှသည် ဓာတ်ခြောက်ပါး၏ အစုအဝေးမျှသာ ဖြစ်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတိုင်း ဓာတ်ခွဲကြည့်သော် 'မြေဓာတ် (ပထဝီ)၊ ရေဓာတ် (အာပေါ)၊ လေဓာတ် (ဝါယော)၊ မီးဓာတ် (တေဇော)၊ ဟင်းလင်းပွင့်ဓာတ် (အာကာသ)၊ အသိဓာတ် (ဝိညာဏ)' ဟူသော ဤဓာတ် [၆] ပါးကိုသာ တွေ့ရ၏။ သင့်မှာလည်း ဤဓာတ်ခြောက်ပါး၊ ငါ့မှာလည်း ဤခြောက်ပါးရှိ၏။ သင်သည်လည်း ဤဓာတ်ခြောက်ပါးနှင့် လူ၊ ငါသည်လည်း ဤဓာတ်ခြောက်ပါးနှင့် လူသာ ဖြစ်၏။

(၁) ပထဝီ မြေဓာတ်

ရဟန်း၊ မြေဓာတ်ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ ယင်းမြေဓာတ်၏ သဘောကား မည်သို့ ဖြစ်လေသနည်း။

ရဟန်း၊ အချို့မြေဓာတ်သည် ကိုယ်တွင်းမှာ ဖြစ်၏။ အချို့မြေဓာတ်ကား ကိုယ်ပမ္ဘာဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်လေရာ သင့်ကိုယ်တွင်းမှာ မည်သည့် မြေဓာတ်တွေ တည်ရှိနေလေသနည်း သင့်ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်တည်နေသော မြေဓာတ်များကို ရှာကြည့်ကြရအောင်။

ရဟန်း၊ မြေဓာတ်ကို ရှေးဦးစွာ ဤသို့ မှတ်ထားဘိလော့။ အကြင်ရုပ်သည် ကြမ်းတန်း၏။ ခက်မာ၏။ ကိုယ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်၏။ တဏှာက စွဲအောင် ဆွဲဆောင်ထား၏။ ထိုရုပ်သည် မြေဓာတ်မည်၏။ ၃၂ ကောဠာသ အစုအဝေးဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်၌ မြေဓာတ်ဖြစ်သော ထိုရုပ်ကြမ်း၊ ရုပ်မာများကို ရှာသော်-

ဆံပင် ရုပ်၊ မွေးညှင်း ရုပ်၊ ခြေသည်း လက်သည်း ရုပ်၊ သွားရုပ်၊ အရေထူး အရေပါး ရုပ်၊ အသား ရုပ်၊ အကြော ရုပ်၊

၇၀၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အရိုး ရုပ်၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ ရုပ်၊ အညှိ ရုပ်၊ နှလုံးရုပ်၊ အသည်းရုပ်၊
အမြှေး ရုပ်၊ အဖျဉ်း ရုပ်။ အဆုတ် ရုပ်၊ အူသိမ် ရုပ်၊ အူမ ရုပ်၊
အစာသစ် ရုပ်၊ အစာဟောင်း ရုပ်။ ဤသည်တို့ကို တွေ့ရမည်
ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ရဟန်း၊ ဆံပင် စသော ထိုရုပ်၊ ဤရုပ်၊ အနီရုပ်
တို့သည် ကိုယ်တွင်းမှာ ဖြစ်ကြသလော။ ကိုယ်ပမှာ ဖြစ်ကြ
သလော။ အဘယ်၌ ဖြစ်ကုန်သနည်း။

ပက္က။ ။ ကိုယ်တွင်းမှာ ဖြစ်ကြပါသည် ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ မှန်၏။ ခန္ဓာကိုယ်ကောင်ကို စွဲမှီ၍ ခန္ဓာကိုယ်၏
အတွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သောကြောင့် ယင်းဆံပင်စသော ရုပ်တို့ကို
အဇ္ဈတ္တိကရုပ် အတွင်းမြေဓာတ်ဟူ၍ ဆိုအပ်လေသည်။ ဤမြေ
ဓာတ်သည် သင့် ဥစ္စာလော၊ သင့် ပစ္စည်းလော။

ပက္က။ ။ မဟုတ်ပါ ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ဤမြေဓာတ်သည် သင် ဖြစ်သလော။ သင် မဟုတ်
သလော။

ပက္က။ ။ မဟုတ်ပါ ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ဤမြေဓာတ်သည် သင်၏ အတ္တလော။

ပက္က။ ။ မဟုတ်ပါ ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ရဟန်း၊ ကောင်းဘိစွ။ ဤနည်းအားဖြင့် မြေဓာတ်
တို့ကို ယထာဘူတဉာဏ်ဖြင့် အမှန်အတိုင်း မြင်အောင် ရှုအပ်၏။
ဤမြေဓာတ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်။ ငါ မဟုတ်၊ ငါ့အတ္တမဟုတ်
ဟူ၍ ဤသို့ သဘောပေါက်ကာ ပေါက်ကာ ထိရောက်စွာ ရှုမြင်
လေသည်ရှိသော် မြေဓာတ်အပေါ်၌ ငြီးငွေ့လာ၏။ ယင်း မြေ
ဓာတ်နှင့်ပတ်သက်၍ စိတ်ကို တပ်မက်ခြင်း ကင်းစေ၏။

(၂) အာပေါ ရေဓာတ်

ရဟန်း၊ ထိုမှတစ်ပါး ဓာတ်ခြောက်မျိုးတွင် ရေဓာတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရေဓာတ်ကား အဘယ်သို့ သဘောရှိလေသနည်း ဆိုသော အချက်ကိုလည်း သင် မှတ်သားလေဦး။

ရဟန်း၊ အာပေါဓာတ်ဟု ဆိုအပ်သော ရေဓာတ်အချို့သည် ကိုယ်တွင်းမှာ ဖြစ်၏။ အချို့ကား ကိုယ်ပမ္မာ ဖြစ်ပေ၏။ ထိုရေဓာတ်၏ တန်ခိုးသတ္တိကား ဖွဲ့စည်းတတ်၏။ အရာဝတ္ထုများကို တမျိုးနှင့် တမျိုး ပူးကပ်၊ စပ်နှော၊ ယှဉ်တွဲမိအောင် ဖွဲ့စပ်ပေး တတ်သော သဘောရှိ၏။

ရဟန်း၊ သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ၊ မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတေး၊ နှပ်၊ အခစး၊ ကျင်ငယ်။ ဤသို့သော ရုပ်များကို ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၏ ခန္ဓာကိုယ်တိုင်းတွင် တွေ့ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ရဟန်း၊ သည်းခြေ၊ သလိပ် စသော ထိုရုပ်၊ ဤရုပ် အနှိရုပ်တို့သည် အဘယ်၌ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ကိုယ်တွင်းမှာ ဖြစ် သလော။ ကိုယ်ပမ္မာ ဖြစ်သလော။

ပက္က။ ။ ကိုယ်တွင်းမှာ ဖြစ်ပါသည် ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်ခဲ့သော် ထိုရုပ်တို့ကို မည်သို့ ခေါ်သင့် လေမည်နည်း။ မည်သည့်ဓာတ်ဟု ပညတ်သင့်မည် နည်း။

ပက္က။ ။ အတွင်းရုပ်၊ အတွင်းဓာတ်ဟု ပညတ်သင့်ကြောင်း ပါ ငါ့ရှင်။

၇၀၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်း၊ထို သွေးစသော ရေခတ်တို့သည် မည်
သည်ကို မှီ၍ ဖြစ်ကုန်သနည်း။

ပက္က။ ။ခန္ဓာကိုယ်ကို မှီ၍ ဖြစ်ပါကုန်သည် ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ထိုရေခတ်သည် သင့် ပစ္စည်း၊ သင့်ဥစ္စာလော။

ပက္က။ ။မဟုတ်ပါ ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်း၊ သည်လိုဆိုလျှင် ဤရေခတ်သည် သင်
ဖြစ်သလော၊ သင် ဟုတ်သလော။

ပက္က။ ။မဟုတ်ကြောင်းပါ ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ဤရေခတ်သည် သင်၏ အတ္တလော။

ပက္က။ ။မဟုတ်ကြောင်းပါ ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်း၊ကောင်းဘိစ။ ဤနည်းအားဖြင့် ရေခတ်
ကို ယထာဘူတဉာဏ်ဖြင့် အမှန်ကို အမှန်အတိုင်း မြင်အောင်
ရှုအပ်၏။ ရှုဖန်များလတ်သော် ဤရေခတ်ကား ငါ့ဥစ္စာလည်း
မဟုတ်။ ငါလည်း မဟုတ်။ ငါ့အတ္တလည်း မဟုတ်ဟူ၍ ဤသို့
ထိထိရောက်ရောက်သဘောပေါက်လာလိမ့်မည်။ထိုအခါ သလိပ်၊
သည်းခြေ စသော ရေခတ်တို့အပေါ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်း ဖြစ်လာ
မည်။ ရေခတ်နှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ကို တပ်မက်ခြင်း ကင်းစေ၏။

(၃) တေဇော မီးခတ်

ရဟန်း၊ ဓာတ်ခြောက်ပါးအနက် မီးခတ်၏ အကြောင်း
ကို ဤသို့ သင် မှတ်လေဦး။ မီးခတ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။
မီးခတ်၌ မည်သို့သော စွမ်းအားသတ္တိများ ပါရှိ၍ ထိုစွမ်းအား
ဖြင့် မည်သို့ ဆောင်ရွက်လေသနည်း။

ရဟန်း၊ မီးခတ်ကို အခြားသို့ သွား၍ ရှာရန် မလို။ မိမိ ကိုယ်မှာ ရှာလျှင် လှယ်လှယ်နှင့်ပင် တွေ့နိုင်၏။ ရဟန်း၊ မီးခတ်၏ လက္ခဏာကို ဤသို့ မှတ်နိုင်၏။ အကြင်ရုပ်သည် ကိုယ်တွင်းမှာ ဖြစ်၏။ ခန္ဓာကိုယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်၏။ လောင်ကျွမ်းခြင်းသဘော ရှိ၏။ အကယ်ပင်လည်း လောင်ကျွမ်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုရုပ် မျိုးကား အဘယ်နည်း။

ရဟန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ကောင်သည် အကြင် မီးခတ်ဖြင့်ပူလောင်၏။ ဆွေးမြေ့၏။ လောင်ကျွမ်း၏။ စားဘွယ် သောက်ဘွယ်၊ ခဲဘွယ်၊ လျက်ဘွယ် ဟူသမျှကို ကောင်းစွာ ကြေညက်ခြင်းသို့ ရောက်စေ၏။ ဤရုပ်၊ ထိုရုပ်၊ အနိရုပ်တို့ကို အတွင်းရုပ်၊ အတွင်းခတ်ဟူ၍ ဆိုအပ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်း၊ ထို အလောင်ခတ်၊ အဆွေးခတ်တို့ အဘယ်၌ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ထိုခတ်တို့၏ စွဲမီ၊ ဖြစ်တည်ရာကား အဘယ်ပါနည်း။

ပက္က။ ။ခန္ဓာကိုယ် ဖြစ်ပါသည် ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ထိုမီးခတ်သည်သင့်ဥစ္စာ၊ သင့်ပစ္စည်းဖြစ်သလော။

ပက္က။ ။မဟုတ်ကြောင်းပါ ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ထိုမီးခတ်သည် သင် ဖြစ်သလော့၊ သင် ဟုတ် သလော့။

ပက္က။ ။မဟုတ်ကြောင်းပါ ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ထိုမီးခတ်သည် သင်၏ အတ္တလော့။

ပက္က။ ။မဟုတ်ကြောင်းပါ ငါ့ရှင်။

၇၀၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်း၊ ကောင်းဘိစု။ ဤနည်းဖြင့် မီးခတ်ကို ယထာဘူတဉာဏ်ဖြင့် အမှန်ကို အမှန်အတိုင်း မြင်အောင်ရှုအပ်၏။ ရှုဖန်များလတ်သော် ဤမီးခတ်ကား ငါ့ဥစ္စာလည်း မဟုတ်။ ငါလည်းမဟုတ်။ ငါ၏ အတ္တလည်း မဟုတ်ဟူ၍ ဤသို့ ထိထိ ရောက်ရောက် သဘောပေါက်လာလိမ့်မည်။ ထိုအခါ အလောင် ဓာတ်၊ အဆွေးခတ်တို့အပေါ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်း ဖြစ်လာမည်။ ယင်းခတ်များနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ကို တပ်မက်ခြင်းမှ ကင်းစေ လိမ့်မည် ဖြစ်သတည်း။

(၄) ဝါယော လေဓာတ်

ရဟန်း၊ လေဓာတ်ဟူ၍ ရှိသေး၏။ ယင်း လေဓာတ်၏ သဘောကို ဤသို့မှတ်ရာ၏။ အချို့လေဓာတ်သည် ကိုယ်တွင်းမှာ ဖြစ်၏။ အချို့လေဓာတ်ကား ကိုယ်ပမှာ ဖြစ်၏။ အချုပ်အားဖြင့် လေဓာတ်၏သဘောကား လှုပ်ရှား ထောက်ကန် တတ်ခြင်း၊ ထောက်ကန်လှုပ်ရှားခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းပင်တည်း။

အထက်သို့ ဆန်တက်သောလေ၊ အောက်သို့ စုန်ဆင်းသော လေ၊ ဝမ်း၌ တည်သော လေ၊ အအူ၌ တည်သော လေ၊ အင်္ဂါ ကြီး ငယ်တို့သို့ ကူးချည်၊ သန်းချည် လျှောက်သော လေ၊ ဝင်သက် လေ၊ ထွက်သက် လေ။

ဤလေ၊ ထိုလေ၊ အနီလေတို့ကို ကိုယ်တွင်းမှာ ဖြစ်သော ကြောင့် အဗျတ္တိကဓာတ်၊ အတွင်းခတ်တို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။ရဟန်း၊ ထိုလှုပ်ရှားခတ်သည် အဘယ်၌ ဖြစ်သနည်း။ အတွင်းမှာ ဖြစ်သလော့၊ အပြင်မှာ ဖြစ်သလော့။

ပက္ကု။ ။ ကိုယ်တိုင်းမှာ ဖြစ်ကြောင်းပါ ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ထိုလေဓာတ်သည် သင့်ဥစ္စာလော့၊ သင့်ပစ္စည်းလော့။

ပက္ကု။ ။ မဟုတ်ပါ ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ထိုလေဓာတ်သည် သင် ဖြစ်သလော့၊ သင် ဟုတ်

သလော့။

ပက္ကု။ ။ မဟုတ်ကြောင်းပါ ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ထိုလေဓာတ်သည် သင်၏ အတ္တလော့။

ပက္ကု။ ။ မဟုတ်ကြောင်းပါ ငါ့ရှင်။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ရဟန်း၊ ကောင်းဘိဝံ၊ ကောင်းဘိဝံ။ ဤသို့အားဖြင့်

လေဓာတ်ကို ယထာဘူတဉာဏ်ဖြင့် အမှန်ကို အမှန်အတိုင်း မြင်အောင် ရှုအပ်၏။ ဤသို့ ရှုဖန် များလတ်သော် “ဤ လေဓာတ်ကား ငါ့ပစ္စည်းလည်း မဟုတ်။ ငါလည်းမဟုတ်။ ငါ၏ အတ္တလည်းမဟုတ်” ဟူ၍ ထိထိရောက်ရောက် သဘောပေါက်လာလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ရုန်းကန် လှုပ်ရှားခြင်း လေဓာတ်အပေါ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်း ဖြစ်လာမည်။ ယင်းလေဓာတ်နှင့်ပတ်သက်၍ စိတ်ကို တပ်မက်ခြင်းမှ ကင်းစေလိမ့်မည် ဖြစ်သတည်း။

(၅) အာကာသဓာတ်

ရဟန်း၊ ဓာတ်ခြောက်ပါးအနက် တခုနှင့်တခု ထိစပ်မိခြင်း မရှိ။ ဟင်းလင်း ပွင့်နေသော ဓာတ်ကို အာကာသဓာတ်ဟု ခေါ်၏။ ယင်း အာကာသဓာတ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌ ရှိလေသည်သာဖြစ်၏။ ယင်းအာကာသဓာတ်တို့ကား- နားပေါက်၊ နှာခေါင်းပေါက်၊ ပါးစပ်ပေါက်၊ အစာသစ်ဝင်ပေါက်၊ အစာဟောင်းများ ထွက်ပေါက်။

၇၁၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဤသည်တို့ကား ရေးခြစ် မထင်၊ ဟင်းလင်းပြင်၊ အာကာသ
ဓာတ်များ ဖြစ်ကုန်၏။ တခုနှင့်တခု ထိစပ်ခြင်း မရှိ။ ဟင်းလင်း
ပွင့်နေသော သဘောရှိ၏။ ဤအာကာသဓာတ်ကိုလည်း “ငါ့ဟာ၊
ငါ၊ ငါ့အတ္တ” ဟူ၍ အယူအစွဲ မရှိစေအပ်။ ငါ့ပစ္စည်းလည်း
မဟုတ်။ ငါလည်းမဟုတ်။ ငါ၏အတ္တလည်း မဟုတ်ဟူ၍ ဤသို့
ထိထိရောက်ရောက် သဘောပေါက်အောင် ရှုအပ်၏။ ဤသို့ ရှုဖန်
များလတ်သော် အာကာသဓာတ်များ၌ ငြီးငွေ့လာ၏။ ယင်း
အာကာသဓာတ်များအပေါ်၌ စိတ်ကိုတပ်ခြင်း ကင်းလေ၏။

(၆) ဝိညာဏဓာတ်

ရဟန်း၊ ဓာတ်ခြောက်ပါးအနက် ဝိညာဏဓာတ် (အသိဓာတ်)
ကျန်သေး၏။ ထိုအသိဓာတ်သည် စင်ကြယ်၏။ ဖြူဆွတ်၏။
ထိုအသိဓာတ်ဖြင့် အဘယ်ကို အဘယ်သို့ သိလေသနည်းဆိုသော်-
ချမ်းသာကို ချမ်းသာဟူ၍ သိ၏။ ဝါ၊ ချမ်းသာမှန်း သိ၏။
ဆင်းရဲကို ဆင်းရဲဟူ၍ သိ၏။ ဝါ၊ ဆင်းရဲမှန်း သိ၏။ ဆင်းရဲချမ်း
သာ မဟုတ်သည်ကို ဆင်းရဲချမ်းသာ မဟုတ်ဟူ၍ သိ၏။ ဝါ၊
မဟုတ်မှန်း သိ၏။

ရဟန်း၊ ကောင်းစွာခံစားခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿ
ကို စွဲ၍ သုခဝေဒနာ (ချမ်းသာစွာ ခံစားရခြင်း) သည် ဖြစ်၏။
ထိုပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါသည် သုခဝေဒနာကို ခံစားအပ်သည်ရှိသော်
ငါ သုခဝေဒနာကို ခံစားသည်ဟု သိ၏။ သုခဝေဒနာကို ခံစား
အပ်သော ထိုဖဿ၏ ချုပ်ပျောက်ခြင်းကြောင့် ထိုထိုအကြောင်း
တို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောဒေနာကို ဖြစ်စေတတ်သော သုခ

ဝေဒနာ၏အကြောင်းဖြစ်သော ဖဿကိုစွဲမိ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အကြင်သုခဝေဒနာသည်ရှိ၏။ ထိုသုခဝေဒနာသည်။ ချုပ်၏။ ငြိမ်းအေး၏ဟူ၍ ကောင်းစွာသိ၏။

ရဟန်း၊ ထိတွေ့မှုဖဿသည် ဒုက္ခဝေဒနာ၏အကြောင်းဖြစ်၏။ ယင်းအကြောင်းကို အစွဲပြု၍ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်လာ၏။ ထိတွေ့မှု ဖဿသည် ဆင်းရဲလည်းမဟုတ်၊ ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာ၏အကြောင်း ဖြစ်၏။ ယင်းအကြောင်းကိုအစွဲ ပြု၍ ဥပေက္ခာဝေဒနာဖြစ်၏။

ထိုသို့သည် ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ခံစားလေသည် ရှိသော် ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ငါခံစားသည်ဟုကောင်းစွာသိ၏။ ဖဿချုပ် ခဲ့သော် ဥပေက္ခာဝေဒနာ ချုပ်သွားပြီ၊ ငြိမ်းသွားပြီဟူ၍ သိ၏။

ရဟန်း၊ ဥပမာအားဖြင့် သစ်သားချောင်းနှစ်ခု = ဒုတ်ဒုတ်ချင်း ထိပွတ်ဖန်များလတ်သော် အခိုး၊ အလျှံ၊ အငွေ့များ ထွက်လာ၏။ နောက် မီးပွင့်လေ၏။ ဒုတ်ချောင်းနှစ်ခု အချင်းချင်းထိပွတ်ရာမှ ထွက်ပေါ်လာသော အခိုး၊ အလျှံ၊ အငွေ့များနှင့် မီးပွင့်သည် ထိုဒုတ်ချောင်းနှစ်ခုအောက်တွင် ချုပ်ပျောက်၊ ငြိမ်းအေးသွား သည်နှင့် အလားတူပေ၏။

ရဟန်း၊ ထိုမှတစ်ပါး ဥပေက္ခာသဘောကိုပြောရန်ကျန်သေး၏ ဥပေက္ခာသည်၊ သန့်၏။ ဖြူဆွတ်၏။ နူးညံ့၏။ အမှည့်ခန့်၏။ ပြုံးပြုံး ပြက်ပြက်တခက်နက် အရောင်ထွက်နေ၏။

ရဟန်း၊ ဥပမာအားဖြင့် သော်ကား ပန်းတိမ် အတတ်၌ ကျမ်းကျင်သော ပန်းတိမ်ဆရာသည် သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ယင်း၏တပည့်သည် သော်လည်းကောင်း မိုက်ခွက်ကို

၇၁၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖွဲ့ရာ၏။ ဖွဲ့ပြီးသော် မိုက်ခွက်ဝကို လိမ်းကျံရာ၏။ လိမ်းကျံပြီး
 သော် ညှပ်ဖြင့် ရွှေကိုယူ၍ မိုက်ခွက်ဝ၌ ထည့်ရာ၏။ ထိုရွှေကိုရံခါ
 ရံခါ ရှေးရှုမှတ်ရာ၏။ ရံခါရံခါ ရေဖြင့် ဖျန်းရာ၏။ ရံခါ
 လျစ်လျူရှုထားရာ၏။ ထိုရွှေသည်ကောင်းစွာလှော်အပ်ပြီးသော
 ရွှေ၊ အညစ်အကြေးထုတ်ပြီးသော ရွှေကောင်း၊ ရွှေသန့်ဖြစ်လာ
 သဖြင့် လက်ကောက်၊ နားငှောင်းစသော လက်ဝတ်လက်စား၊
 အဆင်တန်ဆာများ ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်းကောင်း၊ ရွှေပြားခပ်လုပ်
 ခဲ့သော်လည်းကောင်း၊ ဆွဲကြိုး၊ ဘယက်စသည် ပြုလုပ်ခဲ့သော်
 လည်းကောင်း၊ ထိုရွှေပန်းတိမ်သည် သို့မဟုတ် ယင်း၏တပည့်
 ဖြစ်သူအား အလိုရှိသလိုအသုံးပြုနိုင်ခြင်း အကျိုးရှိသကဲ့သို့—

ဤအတူသာလျှင်နောက်ဆုံး၌သန့်စင်၊ ဖြူဆွတ်သော ဥပေက္ခာ၊
 နူးညံ့၍ အမှည့်ခန့်သော ဥပေက္ခာသာ ကြွင်းကျန်လေတော့၏။

ရဟန်း၊ ထိုအခါ ထိုသူသည် ဤသို့သိလေ၏။ “ငါသည်
 သို့စင်မျှ သန့်စင်၊ ဖြူဆွတ်သော ဥပေက္ခာကို အာကာသာနဉ္စ
 ယတနုဇျာန်သို့၊ ဝိညာဏဉ္စယတနုဇျာန်သို့၊ အာကိဉ္စညာယတနု
 ဇျာန်သို့ အကယ်၍ ကပ်ဆောင်ငြားအံ့၊ ဇျာန်စိတ်ကိုလည်းဖြစ်စေ
 ငြားအံ့၊ ဤအရူပါဝါစရဇျာန်ကား သင်္ခတ ပြုပြင်အပ်သော
 သဘောပင်တည်း။ ငါသည် ဤမျှသန့်စင်၊ ဖြူဆွတ်သော
 ဥပေက္ခာကို နေဝသညာနာသညာဇျာန်သို့ အကယ်၍ ကပ်ဆောင်
 ငြားအံ့၊ ဇျာန်စိတ်ကိုလည်း ဖြစ်စေငြားအံ့၊ ဤဇျာန်သည်ကား
 သင်္ခတ ပြုပြင်အပ်သောသဘောပင်တည်း” ဟု ဤသို့ သိလေ၏။

ရဟန်း၊ ထိုအခါ ထိုသူသည် ရူပါဝစရဇျာန်၊ အရူပါဝစရ
 ဇျာန်ကို ကြီးပွားခြင်းငှာ၎င်း၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှာ၎င်း ပြုလည်း

မပြုပြင်၊ အားလည်းမထုတ် စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှုကိုလည်း သူ မပြု။ ဤသို့ပြုပြင်အားထုတ်ခြင်း၊ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းခြင်း မရှိ ခဲ့သော်တစုံတခုသော အာရုံကိုမစွဲလမ်းတော့ချေ။ မစွဲလမ်းခဲ့သော် မတပ်မက်တော့။ မတပ်မက်သည်ရှိသော် တသီး တခြားသာ ငြိမ်းအေးသွား၏။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသွား၏။ “ဇာတိ=ပဋိသန္ဓေနေမှု ကိစ္စအားလုံး ကုန်ပြီ၊ ပြတ်ပြီ။ မြတ်သောအကျင့် မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ ကို ကျင့်အပ်ပြီ။ ပြုသင့်၊ ပြုထိုက်သမျှ မဂ်ကိစ္စများကို ပြုအပ်ပြီ။ ဤမဂ်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အခြားပြုဘွယ်ကိစ္စဘာမျှမရှိတော့ချေ” ဟူ၍ ဤသို့သိလေ၏။

ရဟန်း၊ ထိုအခါ ထိုသူသည် အကယ်၍ သုခဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း သည်ဝေဒနာ အမြဲမရှိပါ။ တကား ဟူ၍သိ၏။ မျှီချရလောက်အောင်သော စွဲလမ်းဘွယ်မရှိဟူ၍သိ၏။ မပစ်ရက် လောက်အောင် နှစ်သက်ဘွယ်မရှိဟူ၍ သိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာများကို ခံစားရာ၌လည်း ဤနည်းတူပင်ဖြစ်၏။ မြဲသောသဘောမရှိ။ မျှီချရလောက်အောင်စွဲလမ်းဘွယ်မရှိ။ မပစ် ရက်လောက်အောင် စွဲနှစ်သက်ဘွယ်မရှိဟူ၍ သိ၏။

ထိုသူသည် သုခဝေဒနာကို ခံစားအံ့၊ သံယောဇဉ်ကင်းကင်း ခံစား၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ခံစားရာ၌လည်း ထိုနည်းပင် ဖြစ်၏။

ထိုသူသည် ကိုယ်လျှင်အပိုင်းအခြားရှိသောဝေဒနာကို ခံစား သည်ရှိသော် ကိုယ်လျှင်အပိုင်းအခြားရှိသောဝေဒနာကို ငါခံစား သည်ဟူ၍ သိ၏။ အသက် အပိုင်းအခြားရှိသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်ရှိသော်လည်း ထို့အတူပင်သိ၏။ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍

၇၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သေသည်၏အခြားမဲ့ကာလမှ အထက်၌၊ အသက်ကုန်ဆုံးသည်မှ အထက်၌ ဤဘယ်နည်းပေးသော အာယတနတို့၌ သာလျှင် အလုံးစုံသော ဝေဒနာတို့သည် နှစ်သက်ဘွယ်မရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ ငြိမ်းပျောက်ကုန်လတံ့ဟူ၍ သိ၏။

ရဟန်း၊ ဥပမာပုံဆောင်၍ သိထင်ရှောင်လွယ်အောင် သင့်အား ငါပြောအံ့။ ထိုဆီ၊ ထိုမီးစာ ကုန်သွားခဲ့သော်၎င်း၊ အခြား လောင်စာ များဖြည့်တင်းခြင်း မရှိခဲ့သော်၎င်း၊ ငြိမ်းလေ၏။ ရဟန်း၊ သတ္တဝါ တို့ အသက်တည်မှု၊ မတည်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဤဥပမာအတိုင်း သင်မှတ်နိုင် ပေသည်။

ရဟန်း၊ ထို့ကြောင့် ဤသို့မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် မြတ်သောတည်ရာ ဖြစ်သော ဤအရဟတ္တ ဖိုလ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်လေသည်။ မှန်၏။ အလုံးစုံသော ဒုက္ခ၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ် ဟူ၍ ရှိ၏။ ထိုဉာဏ်သည် မြတ်သော၊ ဖြူစင်သောပညာ ဖြစ်သတည်း။

ရဟန်း၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုအရဟတ္တဖိုလ် ဉာဏ်သည် နိရောဓသစ္စာ၌ တည်၏။ ပျက်စီးခြင်းမရှိ ဖြစ်၏။ မှန်၏။ အကြင် သဘောသည် ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိ၏။ ထိုသဘောကား မှားယွင်း၏။ အကျင့်သဘောသည်ကား ပျက်စီးခြင်း သဘော မရှိ။ ရာဂမီး၊ ဒေါသမီး စသည် ငြိမ်း၏။ ထိုသဘောသည်သာ မှန်၏။

ရဟန်း၊ ထို့ကြောင့် ဤသို့ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် မြတ်သောတည်ရာ ဖြစ်သော ဤအရဟတ္တ ဖိုလ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်လေသည်။ ရဟန်း၊ အပြင်သဘော

သည် ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ရာဂ စသောမီးအားလုံးငြိမ်း၏။ ဤပျက်စီးခြင်းသဘောမရှိသော၊ရာဂ စသောငြိမ်းသောနိဗ္ဗာန်သည်မုန်မြတ်သော အရိယာသစ္စာ မည်ပေတည်း။

ရှေးပုထုဇဉ်ဘဝ၌ မဂ်ဖိုလ်ပညာ မရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ဆင်းရဲသို့လှောင်ရာ ကိုယ်ခန္ဓာကောင်သည် တဏှာတင်းကြမ်း၊ ဒိဋ္ဌိဖြင့် အယူအစွဲ၊အစွဲအလမ်းတင်းကြမ်းနှင့် ဖြစ်နေခဲ့၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုပုထုဇဉ်ဘဝ၌ ရှိနေသရွေ့ ကိလေသာအားလုံးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ အမြစ်ပြတ်အောင် ဖြတ်တောက်အပ်ကုန်ပြီ။ နောင်တဖန် ရှင်သန်မလာနိုင်အောင် ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ကုန်။

ထို့ကြောင့် ဤသို့သော ပယ်ခြင်းမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းသည် မြတ်သော ဤတည်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်လေသည်။ မှန်၏။ အကြင်ခန္ဓာ၊ ကာမဂုဏ်၊ ကိလေသာ၊ အဘိသင်္ခါရတို့ကို ပယ်စွန့်ခြင်း ဟူ၍ရှိ၏။ ဤပယ်စွန့်ခြင်းကား မြတ်သော ပယ်စွန့်ခြင်း၊ ဖြုစင်သောပယ်စွန့်ခြင်း ဖြစ်သတည်း။

ရှေးပုထုဇဉ် ဘဝ၌ မဂ်ဖိုလ်ပညာ မရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ အဘိဇ္ဈာ ရှေးရှုကြံတတ်သော လောဘ၊ ဆန္ဒ-အလို၊ သာရာဂ-ပြင်းစွာ တပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖြစ်လာသော ထိုအရာအားလုံးကို အကြင်းမဲ့ ပယ်အပ်၊ ဖြတ်တောက်အပ်ပြီ။

ဤရှေ့ဤမျှအထိ ဟောကြားလာခဲ့သော်လည်း ပက္ခယသတိ ရဟန်းကြီးကား ဘုရားကို ဘုရားမှန်း သိရှာ သေးဟန်မတူ။

၇၁၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သို့သော်ဘုရားသခင်၏ ကိုယ်တော်ပွား၊ တပည့် သားကောင်း တယောက်ဟူ၍ကား အမှတ်ထားဟန်တူ၏။ တရားတော်၌ အာရုံ ပြု၍ ခံယူခြင်းဟူသော သူ၏ အမှုအရာများက ထိုသဘောကို ပြနေတိသကဲ့သို့ ထင်ရ၏။

ဓာတ်ခြောက်ပါးအနက် ဝိညာဏ ဓာတ်အကြောင်းကို ဗုဒ္ဓ သည် ပက္ခသဘာဝိ ရဟန်းအား ဆက်၍ ဟောကြားတော်မူ၏။

ရဟန်း၊ ငါ ဖြစ်၏ဟူသော မှတ်ထင်ခြင်း၊ ဤကိုယ်သည် ငါ ဟူသော မှတ်ထင်ခြင်း၊ ငါ ဖြစ်အံ့ဟူသော မှတ်ထင်ခြင်း၊ ငါ မဖြစ်အံ့ဟူသော မှတ်ထင်ခြင်း၊ ရုပ်ရှိသည် ဖြစ်လတံ့သော မှတ် ထင်ခြင်း၊ ရုပ်မရှိသည် ဖြစ်လတံ့ဟူသော မှတ်ထင်ခြင်း၊ သညာ ရှိလတံ့ဟူသော မှတ်ထင်ခြင်း၊ သညာ မရှိလတံ့ဟူသော မှတ် ထင်ခြင်း၊ သညာမရှိမဟုတ်၊ ရှိမဟုတ်ဖြစ်လတံ့သော မှတ်ထင်ခြင်း၊ မှတ်ထင်ခြင်း ဟူသော အနာရောဂါ၊ မှတ်ထင်ခြင်း ဟူသော အိုင်းအမာ၊ မှတ်ထင်ခြင်းဟူသော ငြောင့်၊ ဤအလုံးစုံကုန်သော မှတ်ထင်ခြင်းတို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ရဟန္တာဖြစ်သော ရဟန်းကို ငြိမ်းသူဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်း၊ ငြိမ်းလေပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖြစ်လည်း မဖြစ်၊ အိုလည်းမအို၊ သေလည်းမသေ၊ ပျက်လည်း မပျက်၊ နှစ်လည်း မနှစ်သက်။

မှန်၏။ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုအကြောင်း သည် ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား မရှိလေ။ ပဋိသန္ဓေနေမှု၊ ဇာတိ မဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်မှာလျှင် အိုချိမ့်မည်နည်း။ မအိုသည်ရှိသော် အဘယ်မှာ သေချိမ့်နည်း။ မသေသည်ရှိသော် အဘယ်မှာ ပျက်ပ

ချိမ့်မည်နည်း။ မပျက်သည် ရှိသော်တောက်မဲ့ကြောင့် နှစ်သက် ပချိမ့်နည်း။

ရဟန်း၊ အကျဉ်းအားဖြင့် ငါ ဟောကြား အပ်ပြီးသော ဆရာတိုဝ်း၊ ဓာတ်ခြောက်ပါးဝေဖန်သုံးသပ်ချက်ကို မှတ်သား လော့ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ဗုဒ္ဓသည် တုကိုဘာဝေ ဆိတ်ဆိတ် နေတော် မူလေ၏။

ထိုအခါတွင်မှ ပက္ကသတိ ရဟန်းသည် မိမိအား တရား ဟောနေသူမှာ ဘုရားသခင် ဖြစ်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ ရိပ်စား မိသွားလေ၏။ ဘုရားသခင်နှင့် တန်းတူ နေထိုင်၊ ဆိုပြော၊ ဆက်ဆံခြင်း ပြုမိသည်များကို အားတုံ့အားနာကြီး ဖြစ်နေ လေ၏။ လွန်ပြီးသားကိစ္စကို မည်သို့မျှ မတတ်နိုင်တော့သည့် အဆုံးတွင်—

“သတ္တာ ဘုရားသခင် ငါ့ ရှေ့မှောက် ရောက်တော်မူနေပြီ ကော....”

“သုဂတ မြတ်စွာ ငါ့ရှေ့မှောက် ရောက်တော်မူနေပြီကော”

“သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရား ငါ့ ရှေ့မှောက် ရောက်တော် မူနေပြီ ကော”

ဟူ၍ နေရာမှ ရုတ်တရက်ထ၊ သင်္ကန်းကို လက်ကန်တော့ထိုး၍ ဘုရားသခင်၏ ခြေတော်အစုံကို ဦးတိုက်၍ ဤသို့ တောင်းပန် လျှောက်ထားခြင်း ပြုလေသတည်း။

ပက္က။ ။ အရှင် ဘု ရား၊ မိုက်သည့် အလျောက်၊ တော့ဝေ ထိုင်မှိုင်းသည့်အလျောက်၊ မလိမ္မာသည့် အလျောက် အပြစ်သည် အကျွန်ုပ်အား လှမ်းမိုးခဲ့ပါပြီ။ ဘုရားတပည့်တော်သည် ရှင်တော်

၇၁၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မြတ်ဘုရားကြီးကို “ငါ့ရှင်၊ ငါ့ရှင်” ဟု အသုံးအနှုန်း၊ ဝေါဟာရ စကားလုံးများဖြင့် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲ မှားခဲ့မိပါပြီ။ အရှင်ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်၏ အပြစ်ကို နောင် စောင့်စည်းခြင်းငှာ အပြစ်ဟူ၍ လက်ခံတော်မူပါဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ပက္ကသဘာတိ၊ သင်၏ အပြစ်များကို ငါတို့ လက်ခံ ပေကုန်၏။ ဤ ငါဘုရား သာသနာ၌ အပြစ် ရှိသည်ကို ရှိမှန်း သိလျှင် ဝိနည်း ဓမ္မကံအားလျော်စွာ ကုစား၏။ နောင်အခါ၌ ဤသို့ မဖြစ်ရအောင် စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဤအပြစ် အမှုကား ကြီးပွားခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သတည်းဟု မိန့်တော် မူလျှင် ပက္ကသဘာတိသည် များစွာ ဝမ်းသာသွားလေ၏။

ပက္က။ ။ မြတ်စွာဘုရား၊ ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ် ဘုရားထံ၌ ပဉ္စင်းအပြစ်ကို ရလိုပါသည် ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ပက္ကသဘာတိ၊ သင့်အား သင်္ကန်း၊ သပိတ် ပြည့်စုံ ပြီလော့။

ပက္က။ ။ မပြည့်စုံသေးပါ ဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ပက္ကသဘာတိ၊ ဘုရားမြတ်စွာ တို့သည် သင်္ကန်း၊ သပိတ် မပြည့်စုံသတို့ကို ပဉ္စင်းပြုပေးရိုး မရှိကုန်။

ဤသို့ မိန့်တော် မူလိုက်သော စကား၏ အဆုံးတွင် ပက္က သဘာတိရဟန်းသည် အလွန် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သော အမှု အရာဖြင့် နေရာမှ ထ၍ ဘုရားသခင်အား ရှိခိုးပြီလျှင် သင်္ကန်း၊ သပိတ် ရှာဖွေရန် အတွက် ဘုရားသခင်၏ အပါးတော်မှ ဖွဲ့ထွက် ခဲ့လေသတည်း။

အချိန်သည် ညနေစောင်း၊ နွားရိုင်းသွင်းချိန် ဖြစ်လေသည်။ ပက္ကသဘာတိ ရဟန်းသည် တမတ်စောက်စောက် လမ်းပေါ်၌ နွားအုပ်တအုပ်နှင့် ရင်ဆိုင် လျှောက်လာနေသည်။

ထို နွားအုပ်ထဲ၌ နွားမကြီး တကောင်သည် သားပျောက် သဖြင့် စိတ်နောက်သလို ဖြစ်နေသည်။ နွား အချင်းချင်းပင် ဝှေ့လား၊ ကန်လား လုပ်နေသဖြင့် သူ့အနားသို့ အခြား နွား များ မကပ်ဝံ့ကြ။ ထို နွားမကြီးသည် ရံခါ နွားအုပ်ကြားတွင် ရှိပြီး ရံခါ နွားအုပ်ရှေ့သို့ ရောက်နေတတ်သည်။ နေရာ မမှန် သည်ကို ထောက်သဖြင့် သူ၏ စိတ်များလည်း မမှန်ကြောင်းကို ရိပ်စားမိနိုင်သည်။

ပက္ကသဘာတိ ရဟန်း၏ ဦးနှောက်ထဲ၌ကား နွားအုပ်လည်း မရှိ။ နွားလည်း မရှိ။ ရှိလေသည်ကား သပိတ်နှင့် သင်္ကန်း သာတည်း။ “သပိတ်နှင့် သင်္ကန်းသာ ပြည့်စုံမည်ဆိုလျှင် ငါ ရဟန်း မကောင်းကောင်း ဖြစ်ပြီ” ဤ အတွေးများသာ သူ့မှာ ရှိနေသည်။

သို့ကြောင့်ပင် နွား၏ချိုကြား၌ကားကနဲ ပါသွားသည်ကိုပင် ပက္ကသဘာတိ ရဟန်းခမျာ ရိပ်စားမိဟန် မတူ။ သားစိတ် မှန်နေ သော နွားမကြီးသည် နွားအုပ်ရှေ့မှ လာနေသော ပက္ကသဘာတိ ရဟန်းကို မြင်လျှင် ရုတ်တရက် နွားအုပ်ထဲမှ ပြေးထွက်ပြီး တအား ဝှေ့လိုက်ချက်ကြောင့် နွားမ၏ ချိုဖျားတွင် အသက် ပါသွားရှာလေ၏။

ထိုသတင်းကို ရဟန်းတို့ ကြားလေသော် ဘုရားသခင်ထံ သွား၍ အကျိုးအကြောင်း လျှောက်ထားကြ လေကုန်၏။

၇၂၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

“အရှင်ဘုရား၊ ပက္ခယသတိ ရဟန်းကြီး ကွယ်လွန်သွားရှာ ပါပြီ ဘုရား။ ထို ပက္ခယသတိ၏ လားရာဂတိကား အဘယ် ပါနည်း။ သူ၏ တမလွန်ဘဝသည် အဘယ်ပါနည်း” ဟူ၍ မေးလျှောက်ကုန်၏။

“အို ရဟန်းတို့၊ ပက္ခယသတိ ရဟန်းကား ပညာ ရှိတိစွ။ အရဟတ္တမဂ်တရားအား လျော်သော အောက်မဂ်၊ အောက်ဖိုလ် တရားအကျင့်ကို ကျင့်ပြီး ရရှိလေပြီ ဖြစ်သည်။

“အို ရဟန်းတို့၊ ပက္ခယသတိ ရဟန်းသည် တရားဟူသော အကြောင်းကြောင့် ငါ ဘုရားကို ညှဉ်းဆဲတော့မည် မဟုတ်။ ငါးပါးသော သြရမ္မာဂိယ သံယောဇဉ် တရားတို့၏ ကုန်ခြင်း ကြောင့် သုဒ္ဓဝါသ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပတ် ငဠိသန္ဓေ နေ၏။ ထိုဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံမည် ဖြစ်၏။ ထို သုဒ္ဓဝါသဘုံမှ ဆုတ်နုတ်ခြင်း သဘော မရှိ” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

(ဥပရိက္ခာသ ပါဠိတော်၊ ဝိဘင်္ဂဝဂ်၊ ဇာတုဝိဘင်္ဂသုတ်။ ၂၇၁၊ ဆဋ္ဌမ။)

(၃၀)

လောက အဆုံးသို့ ခြေလျင် လျှောက်လေသူ

လောကဓာတ် သိပ္ပံပညာရပ်များ ထွန်းကားလာသော ယနေ့ခေတ်၌ အရာရာတွင် “လျင်မြန်နှုန်း” သည် အဖက် ဖက်၌ တရှိန်ရှိန် တိုးတက်လျက် ရှိနေသည် ဖြစ်၏။

လကမ္ဘာရောက် ဒုံးပျံများ၏ လျင်မြန်နှုန်းသည် ယခုအချိန်အထိ အမြင့်ဆုံးဟု ဆိုသည်။ ယင်း ဒုံးပျံများ၏ အမြန်နှုန်းမှာ တစ်ကုန်လျှင် မိုင်ပေါင်း သုံးလေးရာဟု တွက်ဆကြသည်။ ယနေ့အထိ ဤစံချိန်သည် အမြင့်ဆုံး စံချိန်ဟု ဆိုရမည်ပင်။

သက်ရှိ လူသားတိုင်း တယောက်၏ အပြေးသန် လျင်မြန်နှုန်းသည် အဆိုပါ လကမ္ဘာသွား ဒုံးပျံကြီးများ၏ လျင်မြန်နှုန်းမျိုးကိုပင် စံချိန်ချိုးလိုက်သည်ဟု ပြောချေသော် “ယုံတမ်းစကားလား” ဟု ဆိုကောင်း ဆိုပေမည်။ ဆိုလည်း ဆိုသင့်ပါ၏။

သို့သော် ဤကို အပြေးသန် လျင်မြန်လွန်းသော အပြေးချန်ပီယံ တယောက်၊ ထူးထူး ဆန်းဆန်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဘူးကြောင်းကို အထောက်အထားနှင့် တကွ တိတိကျကျ ဖော်ပြထားသော မှတ်တမ်း တခုကို တွေ့ရှိရပေသည်။ ထိုသူကား လူဝတ်ကြောင် မဟုတ်။ ရသေ့ဟု ဆိုသည်။

၇၂၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထို့ဖြစ်ရပ်ကား ကာယကံရှင် ကိုယ်တိုင် မှတ်တမ်းတင်ချက် ဖြစ်သဖြင့် ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိမျိုးဟု ဆိုနိုင်သည်။ ကိုယ့် ဘဝဖြစ်စဉ်ကို ကိုယ်တိုင် မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့သော စိတ်ဝင် စားဘယ်ရာ ဇာတ်လမ်းကောင်းတပုဒ်ဟူ၍လည်း ဆိုသင့်ပါ၏။

ထိုဇာတ်လမ်း၏ နိဒါန်းကို ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှ အစ ပျိုးထား၏။ ဇာတ်လမ်းစတင် ဖြစ်ပေါ်လာချိန်ကိုလည်း ညဉ့် သန်းခေါင်ယံဟု ညွှန်းသွား၏။

တခုသော ညတည၏ သန်းခေါင်ယံ၊ လူ့ခြေ တိတ်ချိန်တွင် ဤဇာတ်အိမ်ကို ပန္နက်စွဲခဲ့လေသည်။ ဇာတ်လိုက် ကာယကံရှင် ကား နတ်သား။ သူ့အမည်ကား ရောဟိတဟု ဆိုလေသတတ်။

ရောဟိတနတ်သားသည် မှောင်အတိ ကျနေသော သန်း ခေါင်ယံ အချိန်တွင် မိမိ၏ ကိုယ်ရောင် အလင်းကို မီးရှူးတိုင် သဖွယ်ပြု၍ ဘုရားသခင် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ဇေတဝန် ကျောင်းတော်တွင်းသို့ ဝင်လာပြီး ဘုရားသခင် ထံတော်သို့ ချဉ်းကပ်၊ ခြေကိုစုံရပ်ကာ ဘုရားသခင်အား အလေးပြုပြီး နောက် ဤသို့ မေးလျှောက်ခြင်း ပြုလေသတည်း။

“အရှင်ဘုရား၊ ပဋိသန္ဓေ မနေရသောနေရာ ရှိပါသလား။ မအိုသော နေရာ၊ မဆွေးမြေ့သောနေရာ၊ မသေသော နေရာ၊ တဖန်ပြန်၍ မဖြစ်သောနေရာများ ရှိပါသလား ဘုရား။ အကယ်၍ ရှိခဲ့ပါသော် ထိုနေရာသို့ ခြေဖြင့်သွား၍ ရောက်နိုင်ပါသလား။ လောက၏အဆုံး ထိုနေရာကို သိနိုင်၊ မြင်နိုင်စွမ်းကော ရှိပါ သလား ဘုရား”

ရောဟိတနတ်သားသည် ခြေကို စုံရပ်လျက်မှ လက်အုပ်ချီကို မဖြုတ်ဘဲ ဘုရားသခင်အား မေးလျှောက်ကြည့်လေသည်။ သူ့မှာ

ခံစားချက်ရှိလေသောကြောင့်လည်း ထူးဆန်းစွာသော ဤမေးခွန်းမျိုးကို အကာလ ညအခါတွင် တကူးတက လာရောက်၍ မေးလျှောက်ခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်။ ထိုအခါ ဘုရားမြတ်စွာက သူ့အမေးကို ဤသို့အဖြေပေးတော်မူခဲ့လေသည်။

“အချင်း ဒါယကာ နတ်သား၊ သင် မေးသော နေရာ၊ လောက၏အဆုံးသို့ ခြေဖြင့်သွား၍ ရောက်အပ်၏ဟူ၍ ငါမဆို။ သိအပ်စကောင်းသည် ဟူ၍လည်း ငါမပြော။ မြင်အပ်စကောင်းသည် ဟူ၍လည်း ငါ မမြင်”

ဤသို့ ဖြေလိုက်ရာ ရောဟိတ နတ်သားသည် ထိုအဖြေကို များစွာ နှစ်ခြိုက်သွားလေသည်။

“အရှင်ဘုရား၊ အံ့ဘွယ်ကောင်းပါဘိစွ။ မဖြစ်စဘူး၊ ထူးကဲစွာ ဖြစ်ပါပေစွ။ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ ဖြေဆိုချက်မှာ အလွန်လေးနက် ထိရောက်လှပါသည် ဘုရား။ လောက၏ အဆုံးသို့ ခြေဖြင့်သွား၍ မရောက်နိုင်ကြောင်း၊ သိလည်းမသိနိုင်၊ မြင်လည်း မမြင်နိုင်ကြောင်းကို ဆိုလိုရိပ်ရှိကြောင်း တပည့်တော်ရိပ်စားမိရပါသည် ဘုရား။

“အရှင်ဘုရား၊ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ တပည့်တော်၏ဖြစ်ရပ် တခုကို လျှောက်ထားခဲ့ပါရစေ၊ ခွင့်ပြုတော်မူပါ ဘုရား” ဟု ဘုရားသခင့်ထံ ခွင့်ပန်ပြီးနောက် အတိတ်တခေတ်ဆီက သူ၏ တကယ်ဖြစ်ရပ် ဇာတ်လမ်းတိုကလေးတပုဒ်ကို ဖွင့်ထုတ်လျှောက်ထား သွားလေသည်။

“အရှင်ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်သည် ရှေးအခါက ဘဝ တခုတွင် တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်နှင့် ပြည့်စုံသော မြေလျှိုး၊ မိုးပျံ၊ စွာန်ရ

၇၂၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ရသေ့ဘဦး ဖြစ်ခဲ့ဘူးပါသည်။ ရောဟိတရသေ့ဟု အမည်တွင်ခဲ့ပါသည် ဘုရား။

“တပည့်တော်၏ လျင်မြန်ပုံမှာ ပြော၍ ယုံကြည်နိုင်စရာ မရှိအောင်ပင် လွန်စွာ ထူးဆန်းလှပှါသည်။ တပည့်တော်၏ ခြေလှမ်းသည် အဘယ်မျှ လျင်မြန်သနည်း ဆိုပါသော် အလွန်ကျင်လည်လှစွာသော လေးသည်တော်တဦး၏ ဝိုးကနဲ ပစ်လွတ်လိုက်သော မြားသည် ထန်းပင်လုံး၏အရိပ်ကို ကန့်လန့် ဖြတ်ကျော်သွားသည့် ပမာဏရှိသော အခိုက်အတန့် ကာလအတွင်း၌ တဖက်သော စကြာဝဠာတခုသို့ အရောက်သွားနိုင်စွမ်း ရှိခဲ့ဘူးပါသည်။ အရှေ့စကြာဝဠာနှင့် အနောက် စကြာဝဠာ၊ စကြာဝဠာတခုနှင့်တခုကို မျက်စိဘမှိတ်၊ လျှပ်တပြက် ကာလကလေးအတွင်း၌ ကူးလူးဖြတ်သန်း သွားလာခြင်း ပြုနိုင်သော ‘ခြေမြန်တော် တဦး’ ဖြစ်ခဲ့ဘူးပါသည် ဘုရား။

“အရှင်ဘုရား၊ သူတထူးတို့အနေဖြင့် စိတ်ကူးထဲမှပင်ထည့်၍ ကူးမိမည်မဟုတ်သော ထိုလျင်မြန်မှုကို ကိုယ်တိုင်လှုပ်ရှား သွားလာခြင်း ပြုနိုင်သော တပည့်တော်သည် ယင်း လျင်မြန်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ဤသို့ စိတ်ကူးမိလာပါသည်။ ‘ငါ ခြေဖြင့် သွားလျှင် လောက၏အဆုံးသို့ ရောက်လိမ့်အံ့။ ငါ သွားမည်။ လောကအဆုံးသို့မရောက်လျှင် ရောက်အောင် ငါ ခြေလျှင် လျှောက်သွားမည်’ ဤသို့ သန္နိဋ္ဌာန်ချ ဆုံးဖြတ် လိုက်ပြီးလျှင် တပည့်တော် သွားခဲ့ဘူးပါသည်။

“အရှင်ဘုရား၊ အဘယ်မျှ အပတ်တကုတ် ကြီးစား အားထုတ်၍ ဇွဲနတ်ကြီးစွာဖြင့် သွားခဲ့သနည်းဆိုသော် ထိုအချိန်တွင် တပည့်တော်၏ အသက်မှာ နောင်လာမည့် နှစ်ပေါင်းတရာ တိုင်

တိုင် နေနိုင်သေးသည့်အရွယ် ဖြစ်ပါသည်။ တပည့်တော်သည် ထိုအနှစ်တရာတို့ကာလပတ်လုံး လောကအဆုံးသို့ ရောက်စေမည် ဟူသော ဇွဲဖြင့် ထိုမျှလျင်မြန်သော နှုန်းထားအတိုင်း စားချိန်၊ သောက်ချိန်မှ အပ၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် စွန့်ချိန်မှ အပ၊ အိပ်မှု၊ တထောက်တနား အပန်းဖြေမှုမှအပ ကြီးစားမင်းစား တမတ် စောက်စောက် ခြေလျင်လျှောက်၍ သွားခဲ့ပါသည် ဘုရား။

“အရှင်ဘုရား၊ သို့ရာတွင် မျက်စိတမှိတ်အတွင်း တမုဟုတ် ခြင်း စကြာဝဠာတခုသို့ရောက်နိုင်သော လျင်မြန်နှုန်းဖြင့်သွားမိ ပါသော်လည်း စကြာဝဠာများ အကြားတွင် တပည့်တော်၏ အသက်သာ ဆုံးပါး ကွယ်လွန်သွားသည်၊ လောက၏ အဆုံး သို့ကား မရောက်ရှိခဲ့ပါ။

“အရှင်ဘုရား၊ လောက၏အဆုံးသို့ ခြေဖြင့်သွား၍ ရောက် အပ်၏ဟု ငါမဆိုဟု မြက်ကြားတော်မူအပ်သော အရှင်ဘုရား၏ စကားတော်သည် လွန်စွာ မှတ်သား ထိုက်သော စကားဖြစ်ပါ သည်။ အံ့ဘွယ်လိလိဖြစ်တိစွာဘုရား” ဟု လျှောက်၏။ ထိုနတ်သား အား ဘုရားသခင် မြက်ကြားလေသည်ကား—

“အချင်းနတ်သား၊ လောက၏ အဆုံးသို့ ခြေဖြင့် သွား၍ ရောက်အပ်သည်၊ သိအပ်သည်၊ မြင်အပ်သည် ဟူ၍ကား ငါမဆို။ ဒါယကာနတ်သား၊ လောကဟူသည် နိဗ္ဗာန်ရောက်မှသာ ဆုံးချေ ၏။ လောက၏အဆုံးဖြစ်သော ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်သေးဘဲ လျက် ဆင်းရဲဆုံးသို့ ရောက်ပြီဟူ၍လည်း ငါ မဆို။

“အချင်းနတ်သား၊ စင်စစ်အားဖြင့် ဆိုသော်ကား တလံမ္ပု ပမာဏရှိသော ဤခန္ဓာကိုယ်ကောင်၌ သညာလည်း ရှိ၏။

စိတ်လည်းရှိ၏။ ထိုသညာ၊ စိတ်ရှိသော ခန္ဓာကိုယ်၌သာလျှင် လောကကို၎င်း၊ လောက ဖြစ်ကြောင်းကို၎င်း၊ လောက၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို၎င်း၊ ငါ ပညတ်ပေသည်” ဟု မိန့်တော်မူပြီးသည်၏အဆုံးတွင် ရောဟိတနတ်သားသည် ဘုရားသခင်၏ အပါးတော်မှ ဖဲခွာ၍ မိမိနေရာသို့ ပြန်သွားလေသတည်း။

၁။ လောက၏ အဆုံးသို့ (နိဗ္ဗာန်သို့) ခြေလျင်လျှောက်သွားခြင်းဖြင့် တခေါက်တလေမျှပင် မရောက်နိုင်။ လောက၏ အဆုံးသို့ (နိဗ္ဗာန်သို့) မရောက်သေးလေဘဲ ဒုက္ခမူလုတ်မြောက်ခြင်း မည်သည်လည်း မရှိစဘူး။ မရှိစကောင်းချေ။

၂။ ထို့ကြောင့် စင်စစ် လောကကို သိပြီးသူ၊ လောက၏ အဆုံးသို့ (နိဗ္ဗာန်သို့) ရောက်သူ၊ ကျင့်အပ်ပြီး အကျင့်မြတ် ရှိသူ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်သည် လောက၏ အဆုံးကို သိလတ်သော် ဤလောကကို၎င်း၊ တမလွန်လောကကို၎င်း မတောင့်တတော့ချေ။ ဝါ၊ တောင့်တတော့မည် မဟုတ်။

(အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော်၊ စတုက္ကနိပါတ်၊ ရောဟိတသဝဂ်၊ ရောဟိတသသုတ်၊ ၃၅၆၊ ဆဋ္ဌမူ။)

(၃၉)

ဝါဒစွဲပြင်းထန်သော်

သာဝတ္ထိမြို့သည် ဝါဒမျိုးစုံ စုပြုံရာ အဆောက်အအုံကြီးသဖွယ် ဖြစ်နေသည်။ မိမိ နှစ်သက်ရာဝါဒကို လက်ခံ၍ အယူအစွဲ သန်သူများ နေရာမလပ် ရှိနေ၏။ အချင်းချင်း ဆုံမိလေသော အခါ ငြင်းကြ၊ ခုံကြသည်။ သူမှန်၊ ငါမှန် အကြောက်အကန် ပြောကြ ဆိုကြသည်။

ထိုအခါ သူတို့ ပြောပုံ၊ ဆိုပုံများမှာ စကားရည်လှပဲ့မျိုး ဆန်လာသည်။ အရှုံး၊ အနိုင် ဝါဒချင်းပြိုင်သည့် အခြေမျိုး ဆိုက်လာတော့သည်။ မိမိဝါဒ တည်မြဲရေး၊ အခြေခိုင်ရေး အတွက် “တောင့်ထားနိုင်မှ” တန်ကာကျမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဝါဒတခုကို ခံယူမိလျှင် မလွတ်တော့ဘဲ၊ နှားကုပ်လက်ကိုင် ဆုပ်ကိုင်ထားချိန်လည်း ဖြစ်သဖြင့် ဝါဒရေးရာငြင်းပွဲ၊ ရှင်းပွဲ များမှာ နေရာအနှံ့အပြားမှာပင် ရှိနေချေ၏။

အငြင်းအခုံပွဲများ အဘယ်မျှ များပြားသနည်း ဆိုသော် ရဟန်းတော်များအနေဖြင့် ဆွမ်းခံရင်းမှာပင် မကြားချင့်အဆုံး ဖြစ်တော့သည်။ ဟိုနေရာတွေ၊ သည်နေရာတွေ၊ ဟိုနေရာကြား၊ သည်နေရာကြား ငြင်းခုံသံများကို ကြား ကြားနေကြရကုန်၏။

ဝါဒ အဖုံဖုံ

ထိုခေတ်သည် ဝါဒတခုမရှိလျှင် နေ၍မဖြစ်သော ခေတ်ဖြင့် ဟန် တူ၏။ လူ၊ ရှင်၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊ တိတ္ထိ၊ တက္ကတုန်း၊ နိဂဏ္ဌ၊ ပရိဗ္ဗာဇက ဆိုသူတိုင်းလိုလိုပင် ဝါဒကိုယ်စီနှင့် ရှိနေကြသည်က များ၏။ ထိုခေတ်တွင် ရှေ့တန်းရောက် တံခွန်ဆောက်ဝါဒများကို သန်းခေါင်စာရင်း ကောက်ပြသော်-

- (၁) လောကသည် မြဲ၏။ ဤဝါဒသာ အမှန်။ အခြား ဝါဒများ အချည်းနှီး။
- (၂) လောကသည် မြဲသော သဘောမရှိ။ ဤဝါဒသာ အမှန်။ အခြားဝါဒများ အချည်းနှီး။
- (၃) လောကသည် အဆုံးရှိ၏။ ဤဝါဒသာ အမှန်။ အခြား ဝါဒများ အချည်းနှီး။
- (၄) လောကသည် အဆုံးမရှိ။ ဤဝါဒသာ အမှန်။ အခြား ဝါဒများ အလကား။
- (၅) အသက်သည် ကိုယ်။ ကိုယ်သည် အသက်။ ဤဝါဒ သာ အမှန်။ အခြားဝါဒများ အလကား။
- (၆) အသက်တခြား၊ ကိုယ်တခြား။ ဤဝါဒသာ အမှန်။ အခြားဝါဒများ အလကား။
- (၇) သတ္တဝါသည် သေလျှင် ပြန်၍ ဖြစ်၏။ ဤဝါဒသာ အမှန်။ အခြားဝါဒများ အလကား။

၁။ ဇီဝဉ္စ သရီရဉ္စ အဒ္ဓယံ သမနုပဿတိ။ ဥဒါန်း အဋ္ဌကထာ၊ ၃၀၉၊ ဆဋ္ဌမူ။

- (၈) သတ္တဝါသေလျှင် ပြန်၍မဖြစ်။ ဤဝါဒသာ အမှန်။ အခြားဝါဒများ အလကား။
- (၉) သတ္တဝါသေလျှင် ပြန်၍ ဖြစ်တာဖြစ်၊ မဖြစ်တာမဖြစ်။ ဤဝါဒသာ အမှန်။ အခြား ဝါဒများ အလကား။
- (၁၀) သတ္တဝါသေလျှင် ပြန်၍ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ ဤဟာ အမှန်။ အခြားဟာ အလကား။

ဤသို့လျှင် မိမိတို့၏ဝါဒကို တင်ပြကြပြီး အခြား ဝါဒများကို ထိပါး ပုတ်ခတ်လျက် ပြောကြ၊ ဆိုကြ ကုန်လေ၏။ ငြင်းကြ၊ ခုံကြလေကုန်၏။ နှုတ်၊ ခံတွင်း၊ ပါးစပ်တည်းဟူသော လုံဖြင့် ထိုးနှက် တိုက်ခိုက်ကြကုန်လေ၏။

ထိုအချိန်တွင် တမ္ဗူလုံး သင်္ကန်းရောင်တို့ဖြင့် ဝါထိန်နေ၏။ ရဟန်းသံဃာတော်များ ဆွမ်းခံတော်မူကြသတည်း။ ထိုနေ့အဖို့ ရဟန်းတော်များမှာ ဆွမ်းသာမက ဝါဒရေးရာ အငြင်းပွားစကားများကိုပါ ဆွမ်းခံရာမှ ရရှိခဲ့ကြကုန်၏။ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ရောက်ကြလေသောအခါ ရဟန်းတို့သည် တိတ္ထိတို့၏ အငြင်းပွားပုံများကို ဘုရားသခင်အား လျှောက်ထားကြလေကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်ဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသို့ မြက်ကြားတော်မူလေသတည်း။

“ရဟန်းတို့၊ ထိုတိတ္ထိ၊ ပရိပိုင်တို့ကား အကန်းတို့သာတည်း။ ပညာမျက်စိမရှိကုန်။ အကျိုး ဟုတ်၏။ မဟုတ်၏ကို မသိကုန်။ သဘော သဘာဝ ယုတ္တိတန်၏။ မတန်၏ကိုလည်း မသိကုန်။

ယင်းသို့ မသိရှာလေသောကြောင့် အနိုင်၊ အရှုံး၊ လုံးထွေးရစ်ပတ်
ငြင်းခုံ၍ အတောမသတ်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေကြသည်။ နောင်တွင်လည်း
ဤနည်းနှင့်နှင်ပင်ငြင်းခုံ၍ မဆုံးဖြစ်နေကုန်လိမ့်ဦးမည်သာတည်း။

“ရဟန်းတို့၊ သူကန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရှေးက ဖြစ်ရပ်တခုကို
သင်တို့အား ငါ ပြောပြအံ့။ ရဟန်းတို့၊ ရှေးအခါက ဤသာဝတ္ထိ
မြို့၌ ဘုရင်တပါး စိုးစံခဲ့ဘူး၏။ ထိုဘုရင်သည် တနေ့သောအခါ
ဆင်ကို၎င်း၊ သူကန်းတဦး လျှောက်သွားနေသည်ကို၎င်း အမှတ်
မထင် မြင်လတ်သော် ဤသို့ အကြံဖြစ်လာ၏။ ဤသူကန်းတို့ကား
လူဖြစ် ရှုံးကုန်စွ။ အလှအပများကို မမြင်ကြရရှာကုန်။ တမြို့လုံးရှိ
သူကန်းတွေကို စု၍ တစုံတရာကို သူတို့လက်ဖြင့် အစမ်းခိုင်း
ပြီးလျှင် ‘သည်ဟာ ဘာ’ဟု မှတ်သားရာသော် ကောင်းလေစွ’
ဤသို့ အကြံဖြစ်လာသည့်အလျောက် မင်းချင်းတယောက်အား
သူကန်းတွေကို စု၍ အခေါ်ခိုင်းလေ၏။ ထိုမင်းချင်းယောက်ျား
လည်း မင်းမိန့်အတိုင်း သူကန်းများကို ဘုရင့်ရွှေတော်သို့ ခေါ်
ဆောင်လာ၏။

“ရဟန်းတို့၊ ထိုအခါ မင်းချင်းယောက်ျားအား ဘုရင်က
ဤသို့ စေခိုင်း၏။ ‘အမောင်၊ ဆင်ကို အိပ်စေလျက် သူကန်း
တို့အား ပြုလော့’ဟု ဆို၏။ မင်းချင်းယောက်ျားလည်း မင်းမိန့်
အတိုင်း ဆောင်ရွက်လေ၏။ အချို့ သူကန်းတို့အား ဆင်၏
ဦးခေါင်းကို ပြု၍ ‘သည်ဟာ ဆင်’ဟု ပြောထား၏။ ထိုအတူ
အချို့ သူကန်းတို့အား ဆင်၏ နားရွက်၊ အချို့တို့အား ဆင်စွယ်၊
အချို့တို့အား ဆင်ကိုယ်လုံး၊ အချို့တို့အား ဆင်ခြေထောက်၊
အချို့တို့အား အမြီးကိုပြုကာ ‘သည်ဟာ အမြီး’ဟု ပြောထား၏။

“ရဟန်းတို့၊ ဤသို့ သူကန်းတို့အား သင်ကြားထားပြီးသော အခါ ‘အရှင်မင်းကြီး၊ သူကန်းတို့အား မေးလိုက မေးနိုင်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်လျှင်’ မင်းကြီးသည် သူကန်းတို့ ရှိရာသို့ ထွက်တော်မူလာပြီးလျှင် သူကန်းတို့အား မေးမြန်းခြင်း ပြုလေ သတည်း။

‘အချင်းတို့၊ သင်တို့ ဆင်ကို တွေ့ဘူးကြပြီလော’

‘တွေ့ဘူးကြောင်းပါ အရှင်မင်းကြီး’

‘ကောင်းပြီ။ သို့ ဖြစ်ဘိသော် ဆင်သည် ဘာနှင့် တူလေ သနည်း’

“ရဟန်းတို့၊ ထိုသို့ မေးလေသောအခါ ဦးခေါင်းကို စမ်းမိ သူက ‘အိုးနှင့် တူသည်’ ဟု လျှောက်လေ၏။ နားရှက်ကို စမ်းမိ သူက ‘ဘန်းနှင့် တူပါသည်’ ဟု လျှောက်လေ၏။ အစွယ်ကို စမ်းမိသူက ‘တံခါးတိုင်နှင့် တူသည်’ ဟု လျှောက်လေ၏။ နှာမောင်းကို စမ်းမိသူက ‘ထွန်သန်နှင့် တူသည်’ ဟု လျှောက် လေ၏။ ဆင်၏ကိုယ်ကို စမ်းမိသူက ‘စပါးကျီနှင့် တူသည်’ ဟု လျှောက်၏။ ခြေကို စမ်းမိသူက ‘တိုင်နှင့် တူသည်’ ဟု လျှောက် လေ၏။

“ရဟန်းတို့၊ ထိုသူကန်းတို့သည် ဆင်တကိုယ်လုံးတို့ ထိတွေ့၊ သုံးသပ်ရခြင်းမရှိဘဲ မိမိ ထိတွေ့ရသမျှ တစိတ်တဒေသကလေးကို ကွက်၍ ဆင်သည် အိုးနှင့် တူသည်ဟု ဆိုသူက ဆို၊ ဘန်းနှင့် တူသည်ဟု ငြင်းသူက ငြင်းနှင့် ငြင်းခုံမဆုံး ဖြစ်ကုန်လေ၏။

“ရဟန်းတို့၊ ဤဥပမာနှင့် အလားတူသောလျှင် တိတ္ထိ၊ ပရိပိုဇ် တို့သည်လည်း မိမိ မြင်သိသမျှ တစိတ်တဒေသကို ဆုပ်ကိုင်ထား

၇၃၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ပြီးလျှင် သူဟာ အမှန်၊ ငါ့ဟာ အမှန် သူကန်းတို့ကဲ့သို့ ပြောင်းဆန်အောင် ငြင်းမဆုံး ဖြစ်နေကြကုန်၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအချိန်တွင် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးတော်မူလေသတည်း။

“အချို့သော ပြာဟ္မဏတို့သည် မမြဲသော၊ ဒုက္ခစင်စစ် ဖြစ်သော၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိသော တရားတို့၌ နှစ်နှစ်ကာကာ စီရင်နေကြသည်တမို့။ စက္ခုနှစ်ကွင်း အလင်းမရသော သူကန်းတို့ကဲ့သို့ မိမိတို့ မြင်ရာမြင်ရာ ကွက်ကွက် ကလေးကို ဆုပ်ကိုင်လျက် မိမိအယူဝါဒကို ရှေ့တန်းတင်၊ အခြားသူတို့၏ ဝါဒကို ချိုးနှိမ်ကာ နှုတ်လှံထိုးနေကြကုန်သတည်း။ ငြင်းခုံမဆုံး ဖြစ်နေကုန်သတည်း။”

(ဥဒါန်းပါဠိတော်၊ ပထမနာနာတိတ္ထိယသုတ်၊ ဇစ္စန္ဒဝဂ်၊ ၁၅၇၊ ဆဋ္ဌမူ။)

(၄၀)

မဟာကဿပ၏ မဟာကဿပ

ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်သည် အံ့ဆိုင်၊ ညှိမိုင်းလျက် ရှိနေသော ဝါးရုံတောကြီး အတွင်း၌ တည်ရှိနေ၏။ ထိုဝါးရုံတောဝယ် ရှဉ့်နက်တွေ အလွန်ပေါသည့်ဟူ၍လည်း အရပ်ထက်ဝန်းကျင်၌ ထင်ရှား၏။ ရှဉ့်နက်သံတို့ဖြင့် ကြက်စီညံနေသော ဝါးတောကြီး ဖြစ်လေသည်။

ကျောင်းပေါ်ကို ထိုးထွက်နေသော ဝါးရုံပင်များသည် လေဟာပြင် ဇာတ်ခုံပေါ်ဝယ် ယိမ်းကလေးသည့်နွယ် လေအနွဲ့ တွင် တယိမ်းယိမ်းနှင့် ရှိနေကုန်၏။

ဝေဠုဝန် ကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်းရှိ အရံကျောင်းဆောင် တခုမှ ငေါက်သံလိုလို၊ အသံကြီး တသံ ထွက်လာသည်။ ဆရာ ဘုန်းတော်ကြီးက တပည့် ကျောင်းသားကလေးအား ငေါက် ငမ်းနေရော့သလားဟု ထင်ရ၏။

တော်တော် အမှန်းမသိတတ်တဲ့ ကောင်ကလေးဘဲ။ ဒေါင့် မကျိုးတဲ့ အကောင်တွေနဲ့ ဘောက်မဲ့ကြောင့် အတူသွားဘိ

၁။ န ဝါယံကုမာရကော မတ္တ မညာသိ။ နိဒါနဝဂ္ဂ သံယုတ်ပါဠိ။ ၄၁၈။

၇၇၇ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သနည်း။ နယ်လှည့်ပြီး သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးနေကြတာနဲ့ အတူတူဘဲ။ သင်နှင့်အတူ ပါသွားတဲ့အကောင်တွေ တကောင်မှ အသုံး မကျ။ အားလုံး ကပျက်ကချော်တွေ ချည်းဘဲ။ သင် လူပေါင်းများချေပြီကော ကောင်ကလေး။

ဤသို့ ပေါက်ရောက်သော အသံဝါ ကြီးဖြင့် ငေါက်လေ သူကား အရှင်မဟာကဿပဖြစ်လေ၏။ ဤငေါက်သံ၏အောက် ဝယ် ရွံ့ကြောက်မှုရာ အသွင်ဖြင့် ရှိနေသူကား ဆံပင် ဖြူတွေ့ အဖွေးသားနှင့် ရဟန်းအိုကြီး တပါး။ ထိုရဟန်းအိုကြီးကား အသူနည်း။ အရှင်အာနန္ဒာ ကိုယ်တော်ကြီး ဖြစ်လေသတည်း။

အရှင်အာနန္ဒာသည် နောက်ပါ ရဟန်း အခြေအရံဖြင့် ဒက္ခိဂီရိအရပ်သို့ ခရီးထွက်ခဲ့ရာမှ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်သို့ပြန် လည် ဆိုက်ရောက်သောနေ့က ဖြစ်၏။ ခရီးရောက်မဆိုက်ဆိုသလို ပင် အရှင်အာနန္ဒာသည် အရှင်မဟာကဿပ ကိုယ်တော်ကြီးထံ ဝင်ရောက် ဖူးမြော်လေသောအခါ အရှင်မဟာ ကဿပသည် မရောက်မီကပင် ရဟန်းတို့၏ သတင်းဆိုးကို ကြားသိထားပြီး ဖြစ်သောကြောင့် တာဝန်ရှိသူ အရှင်အာနန္ဒာ ရောက်လာသော အခါ အထက်ပါအတိုင်း အမှန်းမသိတတ်တဲ့ ကောင်ကလေး ဟူသော အသုံးအနှုန်း စကားလုံးဖြင့် ဆီး၍ ဆုံးမတော်မူ၏။

ကဿပ။ ။ အာနန္ဒာ၊ သင့်ကို ငါ မေးပါရစေ။ အဘယ် သို့သော အကျိုးထူးကိုစံ၍၊ မြင်တော်မူလေ၍ တိကဘောဇဉ်ကို ဘုရားသခင် ပညတ်တော်မူပါသနည်း။ သင် သတိထားမိပါစ။ မေးတော်မူ၏။ မေးထိုက်သော အကြောင်းရှိ၍ မေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ အရှင်အာနန္ဒာလည်း ရိုးသားစွာ ပြန်၍ ဖြေပေ၏။

မေးခွန်းနှင့်ပြဿနာများ () ၇၃၅

အာနန္ဒာ။ ။ တပည့်တော် သတိ ထားမိပါသည် အရှင် မဟာကဿပ။ တိကဘောဇဉ်ကို ဘုရားသခင် ပညတ်တော်မူခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ (၁) သီလကြောင်၊ အကျင့်ပျက်၊ သိက္ခာပျက် ရဟန်းဆိုးတို့အား နှိပ်ကွပ်ခြင်းငှာ၎င်း၊ (၂) ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်နှင့်အညီ နေထိုင်ကြကုန်သော ရဟန်း ကောင်းတို့ ချမ်းချမ်းသာသာ နေကြရပါစေခြင်းအကျိုးငှာ၎င်း၊ (၃) အလို ဆိုးရှိသူရဟန်းယုတ်တို့သည် အသင်းအပင်းပက္ခကို ကျောထောက် နောက်ခံပြု၍ သံဃာကို မဖျက်ဆီးကြပါစေကုန်လင့်။ ဒါယကာ တို့၏ သဒ္ဓါတရားကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ ၎င်း ဤအကျိုးထူး သုံးမျိုးကို အစွဲပြု၍ ပညတ်တော် မူခြင်း ဖြစ်ပါသည် ဘုရားဟူ၍ လျှောက်လျှင် အရှင်မဟာကဿပသည် အရှင်အာနန္ဒာ၏ မျက်နှာ ကို ဆတ်ကနဲ မေ့ကြည့်လိုက်သည်။

ကဿပ။ ။ ကောင်းပြီ အာနန္ဒာ၊ ယင်းသို့ ပညတ်ချက်ကြီး အထင်အရှား ရှိပါလျက်နှင့် သင်သည် ဘောက်မဲ့ကြောင့် ဣန္ဒြေ သိက္ခာမဲ့သော ရဟန်း၊ စားသောက် ရာ၌ အတိုင်းအဆ မရှိ၊ ဘရုတ်ကျလှသော ရဟန်း၊ တက်ကြွနိုးကြားခြင်းမရှိ၊ အကြံတုံး ဉာဏ်တုံး ရဟန်းများနှင့်အတူ ရပ်တကာ၊ နယ်တကာလှည့်လည် တုံတိသနည်း။ လူတို့စိုက်ပျိုးထားသော စပါးခင်း၊ ကောက်ပဲ သီးနှံပင်များကို လှည့်လည် ဖျက်ဆီး နေယောင်ပါတကား။ ကြည်ညိုသဒ္ဓါရှိပြီးသူ လူဒါယကာတို့ကို လိုက်၍ ဖျက်ဆီးနေ ယောင်ပါတကား။ အာနန္ဒာ၊ သင် ခေါ်ဆောင်သွားသော သင့်ပရိသတ်ကား ဗရမ်းဗတာ ပရိသတ်၊ စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့ ပျက်စီး နေသော ပရိသတ်ဖြစ်တိ၏။ အာနန္ဒာ၊ မလောက်လေး မသောက် စား သင်ပညွင်းသစ်ကလေးတွေကား ရဟန်းပျက်ကလေးတွေသာ

၇၃၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တကား။ သည်ကောင်လေးနှယ် ဟယ် အမှန်း မသိချက်သား
ကောင်းရန်ကော။

အရှင်မဟာကဿပသည် ရဟန်းမဆန်သူများ၊ အကျင့်သိက္ခာ
ပျက်စီးနေသူများကို ခေါ်သွားရမည်လားဟု အရှင်အာနန္ဒာ
အား ပြစ်တင်ဆိုပြောရာ၌ ကုမာရ (ကောင်ကလေး) ဟူသော
အသုံးအနှုန်း ပါလာသည်။ ထိုစကားမှာ အရှင်မဟာကဿပအဖို့
အဆန်းတော့ မဟုတ်ချေ။ ဆိုပြောနေကျဝေါဟာရ ဖြစ်ပေ၏။
ထိုကုမာရ(ကောင်ကလေး)ဟူသော စကားလုံးက ထိုရောမ
အဓိပတိ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး နှစ်ဦးတို့၏ ရင်းနှီးမှုကို၎င်း၊ အရှင်မဟာ
ကဿပက အရှင်အာနန္ဒာအပေါ်၌ ချစ်စရာကောင်းသော သူငယ်
ကလေးတယောက်ဟု သဘောထားရှိပုံကို၎င်း ပေါ်လွင်စေ
သည်။

ဤသို့ သူ့အား ကောင်ကလေး၊ ကောင်ကလေး ဟူသော
အလုပ်စကားလုံးဖြင့် သုံးနှုံးဆိုပြောခြင်း ခံရသည်ကိုပင် အရှင်
အာနန္ဒာကလည်း ဂုဏ်ယူသာယာလျက် ရှိနေပေသည်။ သို့ကြောင့်
ပင် မဟုတ်ပါလော။

အာနန္ဒာ။ ။ အရှင်မဟာကဿပ ဘုရား၊ ရှုတော်မူပါ။
တပည့်တော်တို့၏ ဦးခေါင်းမှာ ဆံပင်ဖြူများ ပေါက်လာကုန်
ပါပြီ။ ယင်းသို့ ဆံပင်ဖြူများပင် ပေါက်လာကုန်လင့် ကစား
တပည့်တော်မှာကား ယနေ့အထိကောင်ကလေး၊ ကောင်ကလေး

၁။ အပိစမေ ဘန္ဓကဿပ သိရသို့ ပလိတာနိ ဇာတာနိ၊
နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိ၊ ကဿပသံယုတ်၊ ၄၁၈၊ ဆမုဋ္ဌ။

ဟု ခေါ်ဝေါ်ဆိုပြောခြင်း ပိုင်နက်တွင်းမှ မလွတ်ကင်းနိုင်သေး
ပါဘဲလား ဘုရား။

ကဿပ။ ။ဩ အာနန္ဒာ၊ သင့်အလုပ်ကကော ဟုတ်ပါ၏
လား။လျော်ကန်ပါ၏လား။အနေမတတ်၊အထိုင်မတတ်၊အပြော
မတတ်၊ အဆိုမတတ်၊ အစားမတတ်၊ လူ့ တုံးပေ ကတ်သပ်
တွေကို ရပ်တကာ၊ နယ်တကာ ခေါ်ပြီး ကိုယ့်အရှက်ကို ကိုယ်
ခွဲရာ မကျပေဘူးလား။ သခင်မြတ်ဘုရားရဲ့ မျက်နှာတော်ကို
အိုးမဲသုတ်ရာ မကျပေဘူးလား။ သင်ကား တော်တော် အမှန်း
မသိတတ်တဲ့ အကောင်ကလေး။

အရှင်မဟာကဿပက ကောင်ကလေးဟူသော စကားလုံးကို
သုံးကာ ထပ်၍ ကြေးကြော်လိုက်ပြန်လေသည်။

ဤကောင်ကလေးဟူသော အသုံးအနှုံး စကားလုံးသည်
ဤနေရာတွင် ပြီးပြီးပျောက်ပျောက် ရပ်မသွားလေဘဲ ဘိက္ခုနီမ
လောကထဲသို့ ဗုံးကျသလို ကျရောက်သွားလေ၏။

ထိုကောင်ကလေး ဟူသော အသုံး အနှုံး ကြောင့် အရှင်
မဟာကဿပ ကိုယ်တော်ကြီးအပေါ် နာလုံး ပေါက်သွားသူ
ဘိက္ခုနီမတဦး ထူးထူးချွန်ချွန်ပေါ်လာ၏။ သူ၏ အမည်ကား
ထုလ္လနန္ဒာဟု တွင်သတည်း။

ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမကား အရှင်အာနန္ဒာအားပုဂ္ဂိုလ်စွဲအားဖြင့်
အလွန်ကြည်ညိုသူဖြစ်ရာ အရှင်အာနန္ဒာအား “ကောင်ကလေး၊
ကောင်ကလေး” ဟူသော စကားလုံးဖြင့် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခြင်းကို
မနှစ်မြို့ချေ။ သို့ကြောင့် ယင်းစကားလုံးကြောင့် အရှင်မဟာ
ကဿပ ကိုယ်တော်ကြီးအပေါ်တွင် အတော်ကလေး မျက်မာန်

၇၃၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ရှုလာသည်။ “ဝေဒေဟမုနိတဆူ” ဖြစ်တော်မူသော အရှင်အာနန္ဒာ ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်အား အရှင်မဟာကဿပက ကောင်ကလေး ကောင်ကလေး သူဆိုစရာ တဲ့လား။ စင်စစ် သမိုင်းကြောင်းကို ပြန်ကြည့်သော် အရှင်မဟာကဿပသည် မည်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်နည်း တိတ္ထိဘောင်မှ ကူးပြောင်းလာသော တိတ္ထိလူထွက် ဖြစ်ချေ၏။ သို့ပါလျက် သူကများ အရှင်အာနန္ဒာကဲ့သို့ ဝေဒေဟမုနိ ကိုယ်တော်ကြီးကို ကောင်ကလေး၊ ကောင်ကလေး ဟူသော အသုံးစကားဖြင့် ဘောက်မဲ့ကြောင့် ကြိမ်းလား မောင်းလား လုပ်တုံတံသနည်း။

ဤဖြစ်ရပ်သည် ထုလ္လုနန္ဒာ၏အဖို့ ရင်းတွင်းခံစားချက် မျှသာ မဟုတ်လေတော့ဘဲ နှုတ်အားဖြင့် ဖွင့်ဖော်၍ အရှင်မဟာကဿပ ကိုယ်တော်ကြီးအား အမနာပစကားများ မြှောက်ကြားဆိုပြောခြင်း ပြုသည်အထိ ဖြစ်လာလေသည်။

ထိုသတင်းကို ကြားလတ်သော် အရှင်မဟာကဿပသည် အရှင် အာနန္ဒာကိုခေါ်၍ ဤသို့ပြောပြလေသည်။

“ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ၊ သင်၏တပည့်မတဦးဖြစ်သူ ထုလ္လုနန္ဒာဘိက္ခုနီ သည် စကားကိုမဆင်မခြင်၊ အလျင်စလို ပြောတိချေ၏။ နှုတ်လှယ် လှယ်နှင့်ဆိုတုံတံ၏။ ငါ့အား တိတ္ထိဖြစ်ဘူးသူ၊ တိတ္ထိလူထွက် ဟူ သောရင့်ရင့်သီးသီးစကားများဖြင့် နှုတ်လှုံချက်ဖြင့် ထိုးနှက်နေ၏။ ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ ငါ့အကြောင်း သင် ကောင်းကောင်းသိသူဖြစ် သည်။ ငါသည် ဆံ၊ မုတ်ဆိတ်၊ ကျင်စွယ်များကို ငယ်ပြီး သင်္ကန်း ဆီးလျက် ငှူဘောင်၊ ဝတ်ကြောင်ဘဝ မှုထွက်၍ သာသနာဘောင် ဝင်ကာရဟန်းပြုခဲ့၏။ ငါ့ရဟန်းဖြစ်လာသည့်အချိန်ကစ၍ ဘုရား

သခင်မှတစ်ပါး ငါ့ဆရာဟူ၍ ညွှန်ပြရမည့်သူကို ငါမသိခဲ့။ ငါ့မှာ မရှိခဲ့။

“ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ ရှေး လူ့ဘဝဝတ်ကြောင်နှင့် နေခဲ့စဉ် တုန်းက ငါ့မှာသည် လိုအကြံတခု ဖြစ်ပေါ်လာဘူးသည် အာနန္ဒာ ထိုအကြံကား ဤသို့ ဖြစ်ချေ၏။ ‘လူ့အဖြစ်၊ လူ့ဘဝကား ကျဉ်းမြောင်းလှဘိစွာ။ ဖုံ့သနေသော လမ်းနှင့် အလားတူ၏။ ရဟန်းအဖြစ်၊ ရဟန်းဘဝကား လွင်တီးခေါင်နှင့် အလားတူ၏။ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်နှင့် ရှင်း၏။ အိမ်ကိုစိုးမိုးအုပ်ချုပ်နေရသူ၊ ဝါ၊ အိမ်သံယောဇဉ် အမျှင်တန်းလန်းဖြင့် ရှိနေသူလူသားတယောက် ဖြစ်နေသဖြင့် ဤရွှေ၊ ဤမျှ မှန်မြတ်လှစွာသော ဗြဟ္မစရိယ အကျင့်ကို စင်စစ် ရာနှုန်းပြည့် ပြည့်စုံအောင်၊ စင်ကြယ်အောင်၊ ပွတ်သစ်စ ခရုသင်းအလား ဖွေးနေအောင်ကျင့်ဘို့ ဆိုသည်မှာ မလွယ်လှပါတကား။ ငါ့ရဟန်းပြုရသော်ကောင်းလေစွဲ ဟူ၍သို့ အကြံဖြစ်ခဲ့၏။”

“အာနန္ဒာ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီးနောက် ထိုငါသည် အခါ တစ်ပါးတွင် ပုဆိုးကြမ်းစများကို ဒုက္ခသင်္ကန်းကြီး ချုပ်လုပ်ပြီး လျှင် ငါ့ဘာလုပ်သည် ထင်သနည်း အာနန္ဒာ။ လောက၌ပွင့်ထွန်း လျက် ရှိနေကုန်သော ဘုရား၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ရှယ်စူး ဦးထိပ်ထားလျက် ဆံ၊ မုတ်ဆိတ် များကို ပယ်ပြီး ငါ့ဟာငါ သင်္ကန်းဆီးလိုက်သည်။ ငါ့ဟာငါ ရဟန်းပြုလိုက်သည်။”

“အာနန္ဒာ၊ ဤသို့ ငါ့ဟာငါ ရဟန်းပြုလိုက်ပြီးနောက် ရဟန်း ဖြစ်ခါစငါသည် တမတ်စောက်စောက်နှင့် ခရီးရှည်ကြီးလျှောက် သွားနေစဉ် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်နှင့် နာဠန္ဒမြို့အကြား ရောက်သွားလေ

၇၄၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သောအခါ ဗဟုပုတ္တမည်သောစေတီအနီး၌ ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်ဘုရားကို မလမ်းမကမ်းမှ ငါမြင်ရ၏။ ထိုအခါ ငါ့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏။ ငါသည် ငါ့ကိုသွန်သင်ဆုံးမမည့်ဆရာသမား ကောင်းထံ ချဉ်းကပ်ဖူးတွေ့လိုသူ ဖြစ်ဘိလျှင်မူလည်း ဤမြတ်စွာ ဘုရားကိုသာဖူးမြင် ရ၏။ ဖူးမြင်ထိုက်ပေသည်။ ငါသည်ကောင်း သောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သူကို ဖူးမြင်လိုသူ ဖြစ်ဘိလျှင် မူလည်း ဤသခင်ဘုရားကိုသာဖူးမြင်ရာသည်။ ဖူးမြင်ထိုက်ပေသည်။ ငါသည် သစ္စာလေးချက် အနက်ထင်ထင် ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိမြင်တော်မူသော ဗုဒ္ဓကို ဖူးမြင်လိုသူ ဖြစ်ဘိလျှင် မူလည်း ဤသခင်ဘုရားကိုသာ ဖူးမြင်ရာသည်။ ဖူးမြင်ထိုက်ပေ သည် ဟူ၍ အကြံဖြစ်ပေါ်လာပြီးနောက် ငါသည် ထိုဗဟုပုတ္တ စေတီ၌ ထိုင်နေတော်မူသော ဘုရားသခင်၏ ခြေအောက်စုံကို ငါ့ဦးခေါင်းဖြင့် ဦးတိုက်၍ ဘုရားသခင်အား ငါ ဤသို့လျှောက် ထားမိပေသည် အာနန္ဒာ။

ကဿပ။ ။ ရှေ့ဘုန်းတော်သခင် အရှင်မြတ်ဘုရား၊ အရှင် ဘုရားသည် တပည့်တော်၏ဆရာပါဘုရား။ တပည့်တော်ကား အရှင်ဘုရား၏ တပည့်သာဝကပါဘုရား ဟူ၍ နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ငါ လျှောက်ခဲ့သည်။ ဤသို့လျှောက်သော် မြတ်ဘုရားက ငါ့အား အသို့ မိန့်တော်မူလေသည် ထင်သနည်း။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ကဿပ၊ အကြင်သူသည် ဤသို့ အလုံးစုံသဘော ထား ပြည့်ဝလှသော သာဝကကို အမှန်အတိုင်းမသိပါဘဲလျက် ‘ငါသိသည်’ ဟူ၍ ၎င်း၊ အမှန်အတိုင်း မမြင်ပါဘဲလျက် ‘ငါမြင် သည်’ ဟူ၍ ၎င်း ပြောငြားမိအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ဖုတ်ကနဲ

ပြုတ်ကျသွားလေရာ၏။ ကဿပ၊ ငါသည်မူကား အမှန်ကိုအမှန် အတိုင်းသိ၍သာလျှင် 'ငါသိ၏' ဟူ၍ ငါဆို၏။ အမှန်ကို အမှန် အတိုင်း မြင်၍သာလျှင် 'ငါမြင်၏' ဟူ၍ ငါဆို၏။

ကဿပ၊ ထို့ကြောင့်ရကား သင်သည် ဤသို့ကျင့်ရာ၏။ ကျင့်ပါလေ။ “ငါ၏အရှက်နှင့်အကြောက်၊ ငါ့သန္တာန် ထင်ရှား ပေါ်လွင်နေသော အရှက်နှင့်အကြောက်သည် အံ့ဘွယ်ကောင်း လောက်အောင် ထက်လှစွာ၏။ ထိုအရှက်နှင့် အကြောက်သည် မဟာထေရ်ကြီးတို့၌၎င်း၊ သီတင်းငယ်တို့၌၎င်း၊ သီတင်းလတ်တို့၌ ၎င်း (ရှေးရှုတည်သည် ဖြစ်လတံ့) ရှေးရှုတည်သည် ဖြစ်စေသောဝံ ဟူ၍ ဤသို့ကျင့်လေ။

ကဿပ၊ သင်သည် ဤသို့လည်း ကျင့်လေတိဦး။ ကုသိုလ်နှင့် ပတ်သက်သောတရားကို ငါနာအံ့။ ကြားနာရသမျှ တရား အားလုံးကို အရိုအသေပြု၍၊ နှလုံးသွင်း၍၊ အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာဆောင်၍ အာရုံစူးစိုက်စွာ နားကို စွင့်ထား လျက် ငါ နာအံ့ဟူ၍ ဤသို့လည်း ကျင့်လေ။

ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ ထိုသို့ ဘုရားသခင်၏။ ခြေတော်ကိုဦးတိုက်၊ ခညောင်း တောင်းပန်လေသောအခါ၌ မြတ်ဘုရားသည် ငါ့ကို ဤဩဝါဒစကားဖြင့် ဆုံးမတော်မူပြီးလျှင် ထိုင်ရာမှ ထတော်မူ၍ ဖဲသွားပါလေတော့သည်။ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ၊ ရဟန်း ဖြစ်သည်မှ စ၍ (၇) ရက်သာလျှင် ကိလေသာ မကုန်ခန်းသေးသော ပုထုဇဉ် ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ပြည်သူတို့ ဆွမ်းကို ငါစား၏။ ရှစ်ရက်မြောက် သောနေ့တွင် အရဟတ္တဖိုလ်သည် ငါ့အား ထင်ရှား ဖြစ်လာပြီ။

၇၄၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ ဗဟုပုတ္တဒစတီအပါးမှ မြတ်ဘုရား၏ခွာ
သွားတော်မူသောအခါ ငါသည် မမှိတ်မသုန် မြတ်ဘုရားကို
ဖူးမြော်ရင်း ကျန်ခဲ့သည်။ ငါ့မျက်စိအောက်မှာပင် မြတ်ဘုရား
သည် လမ်းဘေးဘက်သို့ ခြေစကြာ လှည့်လိုက်သည်ကို ငါ သတိ
ထားလိုက်မိ၏။ ငါ နောက်က လိုက်သွားမိတော့သည်။ ငါ
ရောက်သွားသောအခါ၌ မူကား မြတ်ဘုရားကို သစ်တပင်
အောက်တွင် ထိုင်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုအခါ ငါသည်
ငါ့ ဒုက္ခသင်္ကန်းကြီးကို ထူထဲအောင် လေးခေါက် ခေါက်၍
ခင်းပေးပြီး ဤစကားကို မြတ်ဘုရားထံ ငါ ပန်ကြားခဲ့ပေသည်။
ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်၏ ဤသင်္ကန်း
အခင်း၌ ထိုင်တော်မူပါ ဘုရား။

ဤသို့ တောင်းပန်သော် မြတ်ဘုရားသည် ငါ့ကို ချီးမြှင့်သည့်
အနေဖြင့် ငါ ခင်းပေးသည့် နေရာထက်၌ ချမ်းမြေ့စွာ ဝံတော်
မူလျက်မှ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ငါ့အား ဤသို့ မိန့်ပါသတည်း။

ဗုဒ္ဓ။ ။ကဿပ၊ သင်၏ အခင်းကား နူးညံ့တိစ္ဆာ။

ကဿပ။ ။အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်ကို သနား စောင့်
ရှောက် ချီးမြှောက်သောအားဖြင့် ဤသင်္ကန်းကြီးကို အလှူ
ခံတော် မူပါဘုရား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ကဿပ၊ ဤ ငါ၏သင်္ကန်းကား ပိုက်ဆံလျှော်ဖြင့်
ရက်လုပ်သားသော ပုံသုက္ကသင်္ကန်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသင်္ကန်းကို
သင် ဆောင်နိုင်ပါအံ့လော့။

ကဿပ။ ။ဆောင်နိုင်ကြောင်းပါ ဘုရား။

ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ၊ ဤသို့အားဖြင့် ငါ၏ ပုဆိုးကြမ်း ဒုက္ခနှင့် သင်္ကန်းကို ဘုရားသခင်အား ငါ လှူလိုက်ပြီး ဘုရားသခင် ချီးမြှင့်တော်မူသော ပိုက်ဆံလျှော် ပံ့ပိုးမှုသင်္ကန်းကို ငါ ဆောင်သည် အာနန္ဒာ။

ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ ဟင်္စုတယောက် အမှတ်မထင် အကြင်သူကို ကောင်းစွာ ပြောလိုသော် ဤသို့ ပြောရာသည်၊ ပြောနိုင်ပေသည်။ ပြောရမည့်စကားမှာ “ဘုရားမြတ်စွာ၏သား၊ ဘုရားမြတ်စွာ၏ ရင်၌ဖြစ်၍ ခံတွင်းတော်မှ ဖွားမြင်လာသော သား၊ တရားမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော သား၊ တရားက ဖန်ဆင်းထားသော သား၊ တရားတော်၏ အမွေခံ အမွေခံ သား၊ ဘုရားသခင် ဝတ်ရုံ သုံးစွဲတော်မူသော ပိုက်ဆံလျှော်ဖြင့် ရက်လုပ်သည့် ပံ့ပိုးမှု သင်္ကန်းကိုသော်မှပင် ခံယူနိုင်စွမ်း ရှိသောသူ” ဟူ၍ ပြောရာသည်၊ ပြောနိုင်ပေသည်။

ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ ငါကား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်လေပြီ ဖြစ်သောကြောင့် အာသဝေါဟူ၍ မြူမျှပင် မရှိသော လူတို့ မြောက်ပြီး အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် အရဟတ္တဖိုလ် ပညာကို ယခု မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုကာ ရောက်လျက် နေနိုင်၏။ ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ အကြင်သူသည် ငါ၏ အဘိညာဏ်ခြောက်ပါးကို ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ ဖုံးလွှမ်း၍ ရစကောင်းသည်ဟု ထင်မှတ်လေသည် ဖြစ်အံ့။ ထိုသူသည် ခုနစ်တောင် ရှိသော ဆင်ပြောင်ကြီးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ခုနစ်တောင်ထွာရှိသော ဆင်ပြောင်ကြီးကိုသော်လည်းကောင်း လုံအောင် ထန်းသစ်ဖြင့် ဖုံးဖိနေသည်နှင့် တူယောင်ပါတကား

၇၄၇ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဟူ၍ ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမ၏ စွပ်စွဲပြောဆိုချက် စကားနှင့် ပတ်သက်၍ အရှင်မဟာကဿပသည် အရှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့ မိမိ၏ဘဝမှန်ကို ဇာတ်လှုပ်၍ ပြောပြလေ၏။

ဤသို့ အရှင်မဟာကဿပအား စွပ်စွဲ ဆိုပြောမိလေသော ထုလ္လနန္ဒာဘိက္ခုနီမကား မြတ်သောအကျင့်မှ လျှောကျသွား ရှာလေပြီကော။

(နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ကဿပသံယုတ်၊ စီဝရသုတ်၊ ၄၁၈၊ ဆဋ္ဌမ)

(၄၁)

အတွေးသစ် အမြင်သစ်

လိုလျှင်ကြံဆ၊ နည်းလမ်းရဟု အဆိုရှိ၏။ အတွေးသစ်၊ အမြင်သစ်ကို အုတ်မြစ်ချပေးသော ဆောင်ပုဒ်စကား ဖြစ်လေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားသည် ရောက်လေရာရာ နေရာ များစွာတို့၌ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ သူခပ်သိမ်းတို့ သိ၊ ထင်၊ မြင်သာစိမ့်သောငှာ ၎င်း၊ အမှတ်ပြု၍ ကျင့်ဝတ်တခု အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်ကြံစိမ့်သော ငှာ၎င်း တရားဟောတော်မူလေ့ရှိ၏။ ဤတရားတော်ကို ဟောချိန်၌ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ရောက်ရှိတော်မူနေ၏။ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ နေတော်မူခိုက် ဤသည့်တရားကိုရဟန်းတို့အား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ဤတရားတော်၏ ဦးတည်ချက်မှာ တွေးခေါ်မှုကို ရှေးရှုစေလိုကြောင်း ပေါ်လွင်၏။ သူများ ပြောဟောတိုင်းကို ကြားနာရုံမျှဖြင့် ကျေနပ်၍ မနေသင့်။ (တရားနာဘက်ကချည်းမနေသင့်) တရား၏ သဘောအချက်ကို အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်သည်အထိ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ချင့်တွေးသင့်ကြသေးသည်ဟု ရဟန်းတို့အား သတိပေးတော်မူခြင်းဟူ၍လည်း ဆိုနိုင်ပေသည်။

တေးခေါ်ကြံဆမှုအရာ၌ ရဟန်းတို့ အားတက်ကိမ့်သောငှာ ကိုယ်တော်ကို သာဓကပြု၍ ဗုဒ္ဓ ဟောကြား သွားတော်မူ၏။ “ငါ့ကို ကြည့်ကြ။ နှစ်ဘဝကပင် သဘောအချက်ကို ပြက်ပြက် သိထင်အောင် ငါ တေးခေါ်လာခဲ့ဘူးသည်” ဟု ရဟန်းတို့အား ပြယုဂ် ထုတ်ပြတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ သစ္စာလေးပါးကို မသိမီ၊ ရှေး နှစ်အခါကပင် ငါသည် ဤသို့ တေးခေါ် ကြံဆခဲ့ဘူး၏။ ဤလောကကား ဆင်းရဲတိစ္ဆာ၊ ပဋိသန္ဓေလည်း နေရ၏။ အိုလည်း အိုရ၏။ ရင့်လည်း ရင့်ရ၏။ သေလည်း သေရ၏။ သေပြီးသည့်နောက် တဖန် ပဋိသန္ဓေလည်း နေရပြန်သေး၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်လည်း အိုခြင်း၊ သေခြင်း ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရာကို မသိ။ ဘယ်သော အခါများမှ အိုခြင်း သေခြင်းမှ လွတ်မြောက်ရာ လမ်းစ ပေါ် လေမည်နည်း” ဟု ဤသို့ တေးခေါ် ကြံဆခဲ့ဘူး၏။

ရဟန်းတို့၊ ထိုနောက်တဖန် ထို ငါ့အား “အဘယ်အရာ ရှိခဲ့သော် အိုခြင်း၊ သေခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အိုခြင်း၊ သေခြင်း ကား အဘယ် အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်လေသနည်း” ဟု ဤသို့ ဘဆင့်တက်၍ တေးခေါ်လာမိပြန်သည်။

ရဟန်းတို့၊ တေးခေါ်ကြံဆသော ထို ငါ့အား အသင့် အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိလာ၏။ “ဇာတိရှိခဲ့သော် အိုခြင်း။ သေခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အိုရခြင်း၊ သေရခြင်းကား ဇာတိဟူသော-ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းအကြောင်း ခံကြောင့် ဖြစ်လေသည်တကား” ဟူ၍ ဤအသိ ဉာဏ်ပေါ်လာ သည်။

ရဟန်းတို့၊ ဤမျှသာလည်း မဟုတ်သေး။ ဘုရားလောင်း ဖြစ်သော ထိုငါ့အား ဤသို့သော အတွေးအခေါ်များ တသိကြီး ဖြစ်လာပြန်၏။

အဘယ်အရာ ရှိနေခဲ့သော် ပဋိသန္ဓေနေမှု (ဇာတိ) ဖြစ်လေ သနည်း။

အဘယ်အရာ ရှိနေခဲ့သော် ဒိဋ္ဌိမှု (ဇရာ) ဖြစ်လေသနည်း။

အဘယ်အရာ ရှိနေခဲ့သော် သေမှု (မရဏ) ဖြစ်လေ သနည်း။

အဘယ်အရာ ရှိနေခဲ့သော် ဘဝ ဖြစ်လေသနည်း။

အဘယ်အရာ ရှိနေခဲ့သော် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု (ဥပါဒါန်) ဖြစ်လေသနည်း။

အဘယ်အရာ ရှိနေခဲ့သော် တပ်မက်မှု (တဏှာ) ဖြစ်လေ သနည်း။

အဘယ်အရာ ရှိနေခဲ့သော် ခံစားမှု (ဝေဒနာ) ဖြစ်လေ သနည်း။

အဘယ်အရာ ရှိနေခဲ့သော် ထိတွေ့မှု (ဖဿ) ဖြစ်လေ သနည်း။

အဘယ်အရာ ရှိနေခဲ့သော် တည်ရာ (အာယတန) ဖြစ်လေ သနည်း။

အဘယ်အရာ ရှိနေခဲ့သော် နာမ်၊ ရုပ် ဖြစ်လေသနည်း။

ထို နာမ်၊ ရုပ်သည် အဘယ်အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်လေ သနည်း။

ရဟန်းတို့၊ ထိုသို့ တွေးခေါ်ကြံဆသော ငါ့အား အသင့် အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍

သိလာ၏။ ‘ဝိညာဏ် ရှိပေ၍သာ နာမ်၊ ရုပ် ဖြစ်တာပါကလား။ နာမ်၊ ရုပ်သည် ဝိညာဏ်ဟူသော အကြောင်းခံကြောင့် ဖြစ်တာပါကလား’ ဟူ၍ ဤအသိဉာဏ် ပေါ်လာသည်။

ရဟန်းတို့၊ ထို ငါ့အား “အဘယ်အရာရှိနေခဲ့သော် ဝိညာဏ် ဖြစ်လေသနည်း။ ဝိညာဏ်သည် အဘယ်ကို အခြေခံ၍ ဖြစ်လေသနည်း” ဟူ၍ အကြံ ဖြစ်လာပြန်သည်။ ရဟန်းတို့၊ မသိလျှင် မနေဟူသော ဗုဒ္ဓဖြင့် ကြံတွေးခြင်းကြောင့် ထိုငါ့အား ‘နာမ်၊ ရုပ် ရှိပေ၍သာ ဝိညာဏ် ဖြစ်တာပါကလား။ ဝိညာဏ်သည် နာမ်၊ ရုပ်၊ အခြေခံကြောင့် ဖြစ်တာပါကလား ဟူ၍ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ရဟန်းတို့၊ ထို ငါ့အား ဤသို့သော အတွေးအခေါ် ဖြစ်လာပြန်၏။ ဤဝိညာဏ်သည် တဖန် နစ်၏။ (နာမ်၊ ရုပ်တည်းဟူသော ပင်မနေရာသို့ ပြန်ပြန်လာ၏။) နာမ်၊ ရုပ်မှ တပါး အခြား တနေရာသို့ ရောက်သွားခြင်း မရှိ။ ဤမျှဖြင့်ပင် ပဋိသန္ဓေလည်း နေရ၏။ အိုလည်း အိုရ၏။ သေလည်း သေရ၏။ တဖန် ပဋိသန္ဓေ နေမှုလည်း နေရ၏။ နာမ်၊ ရုပ်ကြောင့် ဝိညာဏ်၊ ဝိညာဏ်ကြောင့် နာမ်၊ ရုပ်ဖြစ်ရ၏။

- နာမ်၊ ရုပ်ကြောင့် တည်ရာ (အာယတန) ဖြစ်ရ၏။
- တည်ရာ (အာယတန)ကြောင့် ထိတွေ့မှု (ဖဿ) ဖြစ်ရ၏။
- ထိတွေ့မှု (ဖဿ)ကြောင့် ခံစားမှု (ဝေဒနာ) ဖြစ်ရ၏။
- ခံစားမှု (ဝေဒနာ)ကြောင့် တပ်မက်မှု (တဏှာ) ဖြစ်ရ၏။
- တပ်မက်မှု (တဏှာ)ကြောင့် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု (ဥပါဒါန်) ဖြစ်ရ၏။

ပြင်းစွာ စွဲလမ်းမှု(ဥပါဒါန်)ကြောင့် ဘဝ ဖြစ်ရ၏။

ဘဝအကြောင်းခံကြောင့် ပဋိသန္ဓေဒနမှု (ဇာတိ) ဖြစ်ရ၏။

ပဋိသန္ဓေဒနမှု(ဇာတိ)ကြောင့်-

အိုမှု (ဇရာ) ဖြစ်ရ၏။

သေမှု (မရဏ) ဖြစ်ရ၏။

စိုးရိမ်မှု (သောက) ဖြစ်ရ၏။

ငိုကြွေးမှု (ပရိဒေဝ) ဖြစ်ရ၏။

ဆင်းရဲမှု (ဒုက္ခ) ဖြစ်ရ၏။

စိတ်ပင်ပန်းမှု (ဒေါမနဿ) ဖြစ်ရ၏။

ပြင်းစွာပူပန်မှု (ဥပါယာသ) ဖြစ်ရ၏။

ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့၊ ငါ့အား “သမုဒယ၊ သမုဒယ” ဟူ၍ ရှေးက မကြားဘူးသော တရားတို့၌ ပညာမျက်စိ ပွင့်လာ၏။ အသိဉာဏ် လင်းလာ၏။ ပညာ ထင်ရှားလာ၏။ ဝိဇ္ဇာ ထွန်းပလာ၏။ အလင်းရောင် လက်လာ၏။

ရဟန်းတို့၊ တဖန် ဆက်၍ တွေးခေါ်ကြံဆ ပြန်သောအခါ ငါ့အား ဤအသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာပြန်သည်။

ပဋိသန္ဓေ ဒေခြင်း မရှိခဲ့သော် အိုခြင်း၊ သေခြင်း မဖြစ်။ ပဋိသန္ဓေဒေခြင်း (ဇာတိ)ချုပ်သော် အိုခြင်း၊ သေခြင်း (ဇရာ၊ မရဏ)လည်း ချုပ်လေ၏။

ရဟန်းတို့၊ ငါ့အား ဤအကြံ ဖြစ်လာပြန်၏။ အဘယ်အရာ မရှိခဲ့သော် ဇာတိ မဖြစ်သနည်း။

၃၅၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

- အဘယ်အရာ မရှိခဲ့သော် ဇရာ မဖြစ်သနည်း။
- အဘယ်အရာ မရှိခဲ့သော် မရဏ မဖြစ်သနည်း။
- အဘယ်အရာ မရှိခဲ့သော် ဘဝ မဖြစ်သနည်း။
- အဘယ်အရာ မရှိခဲ့သော် ဥပဒါန် မဖြစ်သနည်း။
- အဘယ်အရာ မရှိခဲ့သော် တဏှာ မဖြစ်သနည်း။
- အဘယ်အရာ မရှိခဲ့သော် ဝေဒနာ မဖြစ်သနည်း။
- အဘယ်အရာ မရှိခဲ့သော် ဖဿ မဖြစ်သနည်း။
- အဘယ်အရာ မရှိခဲ့သော် အာယတန မဖြစ်သနည်း။
- အဘယ်အရာ မရှိခဲ့သော် နာမ်၊ ရုပ် မဖြစ်သနည်း။
- အဘယ်အရာ ချုပ်သည်ရှိသော် နာမ်၊ ရုပ် ချုပ်လေ
သနည်း။

ဤသို့ တွေးခေါ်ကြံဆ လေသောအခါ “ဝိညာဏ်မရှိခဲ့သော် နာမ်၊ ရုပ် မဖြစ်။ ဝိညာဏ်ချုပ်သော်လည်း နာမ်၊ ရုပ်လည်း ချုပ်လေ၏။ နာမ်၊ ရုပ် မရှိသော် ဝိညာဏ် မဖြစ်။ နာမ်၊ ရုပ် ချုပ်သော် ဝိညာဏ်လည်း ချုပ်လေ၏” ဟူ၍ အသိဉာဏ် ဖြစ်လာသည်။

ရဟန်းတို့၊ ဤမျှသာလည်း မဟုတ်တုံသေး။ ဆက်၍ တွေးခေါ် ပြန်သောအခါ “နာမ်၊ ရုပ် ချုပ်သော် ဝိညာဏ်ချုပ်၏။ ဝိညာဏ် ချုပ်သော် နာမ်၊ ရုပ် ချုပ်၏။ နာမ်၊ ရုပ် ချုပ်သော် သဠာယ တန (စက္ခု၊ သောတ စသော တည်ရာ ခြောက်မျိုး) ချုပ်၏။ သဠာယတန ချုပ်သော ဖဿ ချုပ်၏။ ဖဿ ချုပ်သော် ဝေဒနာ ချုပ်၏။ ဝေဒနာချုပ်သော် တဏှာ ချုပ်၏။ တဏှာချုပ်သော်

ဥပါဒါန် ချုပ်၏။ ဥပါဒါန် ချုပ်သော် ဘဝချုပ်၏။ ဘဝ
ချုပ်သော် ဇာတိချုပ်၏။ ဇာတိချုပ်သော်ဇရာ၊ မရဏ၊ သေကာ၊
ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပါယာသ ချုပ်၏” ဤသို့လျှင်
အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့၊ “နိရောဓ၊ နိရောဓ” ဟူ၍ ရှေးက မကြားဘူး
သေးသောတရားတို့၌ပညာမပျက်စိ ပွင့်လာပြီ။ အသိဉာဏ်လင်းလာ
ပြီ။ ပညာ ထင်ရှားလာပြီ။ ဝိဇ္ဇာ ထွန်းပလာပြီ။ အလင်းရောင်
လက်လာပြီ။

ရဟန်းတို့၊ ဥပမာအားဖြင့် တောလမ်းခရီး၌ ဖြတ်သန်းသွား
သော ခရီးသည် ယောက်ျားသည် ဖုံနေသော လမ်းဟောင်းကို
တွေ့ရ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ထိုလမ်းအိုအတိုင်း သွားလေရာ
၏။ ထိုသို့ သွားလေသည် ရှိသော် ရှေးဟောင်းမြို့တော် မင်းနေ
ပြည်ကြီးကိုမြင်ရ၏။ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် မင်းအား၎င်း၊
အမတ်တို့အား၎င်း၊ မိမိ တွေ့မြင် ခဲ့ရသော တောလမ်းခရီး
အကြောင်းကို အသေးစိတ် ပြောပြပြီးလျှင် ထိုမြို့ဟောင်းကို
မြို့သစ် ဖြစ်အောင် တည်ဆောက်တော် မူပါရန် တိုက်တွန်းပါ၏
ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့၊ ထိုအခါ ထိုမင်းသည်၎င်း၊ အမတ်တို့သည်၎င်း၊
ထိုမြို့ဟောင်းကို မြို့သစ် ဖန်ဆင်းရ၏။ ထိုမင်း၏ မြို့တော်သည်
နောင်သောအခါ စည်ပင်ဝပြောလာ၏။ အရပ် ထက်ဝန်းကျင်၌
အကျော်တစော ဖြစ်လာ၏။ လူနေ စည်းကားပြီး ကြီးကျယ်
ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်လာ၏။

ရဟန်းတို့၊ ဤအတူသာလျှင် ငါသည် ရှေးဘုရားဟောင်းတို့
ကြံသွားတော်မူရာ လမ်းဟောင်းကို မြင်ပြီ။ တွေ့ရပြီ။

၇၅၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ရဟန်းတို့၊ ရှေး ဘုရားတို့ သွားရာ လမ်းဟောင်း ကား
အခြား မဟုတ်၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပင် ဖြစ်ပေ၏။ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး
လမ်းစဉ်အတိုင်း လိုက်၍ သွား၏။ ငါသည် ဇရာမရဏ=အိုခြင်း၊
သေခြင်းကို သိရပြီ။ အိုရခြင်း၊ သေရခြင်း၏ ဖြစ်ကြောင်း
သမုဒယကို သိရပြီ။ အိုရခြင်း၊ သေရခြင်း၏ ချုပ်ရာကို သိရပြီ။
အိုခြင်း၊ သေခြင်း ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကျင့်စဉ်ကို
သိရပြီ။ ထိုလမ်းစဉ်အတိုင်း ငါ လိုက်သွားသည်ရှိသော် ဇာတိ
ငါ သိရပြီ။ ဇရာမရဏ စသည်ကို ငါ သိရပြီ။

ရဟန်းတို့၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး လမ်းစဉ်အတိုင်း လိုက်သွားသော
ငါသည် သင်္ခါရတို့ကို၎င်း၊ သင်္ခါရ အကြောင်းကို၎င်း၊ သင်္ခါရ
ချုပ်ရာကို၎င်း၊ သင်္ခါရ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားကြောင်း ကျင့်စဉ်
ကို၎င်း ငါ သိရပြီ။

ရဟန်းတို့၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ထိုအကျင့်
မြတ်သည် စည်ပင်၏။ ကျယ်ဝန်း၏။ သိရှိသူ များ၏။ ပြန့်ပြော၏။
နတ်လူတို့အား ထင်စွာ ပြအပ်၏။ ထိုမျှလောက်သော ကာလ
ပတ်ကုံး မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်စီမံသောငှာ ဘိက္ခု၊
ဘိက္ခုနီ၊ ဥပါသကာ၊ ဥပါသကီတို့အား ငါ ဟောခဲ့ပြီ ဟူ၍
တွေးခေါ်ခြင်းမှ ရလဒ်ကို ရဟန်းတို့အား ပြယုဂ် ထုတ်ပြတော်
မူသတည်း။

(နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ပါဠိတော်၊ မဟာဝဂ်၊
နဂရသုတ်၊ ၃၂၇၊ ဆဋ္ဌမူ။)

(၅၂)

ပြဿနာပိုက်၍ ဆရာရှာလေသူ

ရာဇဂြိုဟ်မြို့မှအထွက် မြို့တံခါးနှင့် မလှမ်းမကမ်း အရပ်တွင် သပ်သပ်ယပ်ယပ် နေစေ့နှင့် စဘယ် တည်ဆောက် ထားသော ကျောင်းကြီးကို အဝေးကပင် မြင်နိုင်၏။ ကျောင်းအဆောက်အဦ၏ ထယ်ဝါခန့်ညားပုံကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် ထိုကျောင်း နေပုဂ္ဂိုလ်၏ အရှိန်အဝါ၊ ဩဇာအာဏာမှာ မသေးလှကြောင်း အကြမ်းဖျဉ်းအားဖြင့် ရိပ်စားမိနိုင်ပေသည်။

သို့သော် ထိုကျောင်းကား ရဟန်းများ နေထိုင်ရာကျောင်း မဟုတ်။ ပရိဗိုဇ်ကျောင်း ဖြစ်ချေ၏။ ဝါဒကို အဓိကဘာသာ ရပ်အဖြစ်ဖြင့် သင်ကြားပို့ချနေသောကျောင်းဖြစ်၏။ ကျောင်းကို အုပ်ချုပ်သူ ကျောင်းအုပ် ဆရာကြီးကား 'သဘိယ' ပုရဗိုဇ် ဖြစ်သတည်း။

သဘိယ ပရိဗိုဇ်သည် စာတတ်၊ ပေတတ်၊ ဗဟုသုတ နှံ့စပ် သူ ဖြစ်၏။ ဝါဒရေးရာနှင့် ပတ်သက်သော အတတ်ကို အဓိက သင်ကြား တတ်မြောက်လာသူ ဖြစ်သည့်အလျောက် မဟာဝါဒီ ဖြစ်လာသည်။ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအလုံးကို လှည့်လည်၍ ဝါဒဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်လာခဲ့သည်။ "ဝါဒခြင်း ပြိုင်လိုသူရှိက ထွက်ခဲ့" ဟု နယ်လှည့်၍ စိမ်ခေါ်သူ ဖြစ်လေသည်။

၇၅၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သို့သော် သူနှင့် မယှဉ်လိုကြ၍ ပေလော့။ သို့မဟုတ် သူ့ကို
 မတုခံကြ၍ ပေလော့ မပြောတတ်။ သူနှင့် တေ့တေ့ဆိုင်ဆိုင်
 ပြိုင်လာသူ မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်ချေ၏။ ထိုအခါ သူသည်
 မာန်ဝင်သည်ထက်ဝင်၊ ရင့်သည်ထက် ရင့်လာသည်။ “ဇမ္ဗူတလူ၊
 ငါဆိုမှငါ” ဖြစ်လာသည်။ ငါ့ဝါဒနှင့်တူသော ဝါဒမရှိ။
 ငါ့ဝါဒကို တုနိုင်သော ဝါဒမရှိဟူ၍ နယ်လှည့်ဝါဒ ပြိုင်ခြင်း
 အလုပ်ကိုဖြုတ်လိုက်ပြီး ရာဇဂြိုဟ်မြို့မှအထွက် မြို့တံခါး၏ အနီး
 အရပ်တွင် ဝါဒ သင်တန်း ကျောင်းဆောက်လျက် တပည့်
 မွေးလေ၏။ သူတပည့်များသည် အထက်တန်းလွှာမှ မျက်နှာကြီး
 တပည့်က များလေသည်။ မင်းညီးမင်းသား၊ သူဌေး၊ သူကြွယ်
 သားများစွာတို့ သူထံတပည့်ခံ၍ ဝါဒသင်းတန်းတက်ကြသည်။

သင်္ဘောပရိပိုင်သည် ဇာတိ မည့်လှသော်လည်း သူ့နောက်ခံ
 သမိုင်းကား သန့်သည်ဟု မဆိုနိုင်။ ဗလုံးဗထွေးနှင့် ပြေးရင်း
 လွှားရင်း သူ့အမေက သူ့ကို မွေးလာခဲ့ရသည်။

သူ့သမိုင်းက သည်လိုဟု ဆိုသည်။ သူ့မိခင်သည် မထင်
 မရှာသော အညတရ မင်းတပါး၏ သမီးတော်ဖြစ်၏။ ထိုသမီး
 တော်ကို အယူဝါဒနှင့်ပတ်သက်၍ တီးမိခေါက်မိ ရှိပါစေတော့
 ဟူ၍ သူ့မိဘနှစ်ပါးက ပရိပိုင်ကျောင်းသို့ ပို့ထားကြ၏။ ထိုသမီး
 တော်သည် ပရိပိုင်ဆရာကြီး၏တပည့်တယောက်နှင့် ဖောက်ပြား
 မှားယွင်းရာက ကိုယ်ဝန်ရှိလာသောအခါ ကျောင်းနှင့်မတန်
 ဟူ၍ ထိုအမျိုးသမီးအား ကျောင်းမှ နှင်ချလိုက်ကြကုန်၏။

၁။ သင်္ဘော အညတရသ ခတ္တိယသမိတာ။ (သုတ္တန်နိပါတ်
 အဋ္ဌကထာ၊ ၁၄၆။)

ထိုအခါ သဘိယ၏ မိခင်မှာ ဗိုက်တလုံးနှင့် လွင့်ရရှာလေ၏။ သူ့အဖို့ ခြေသလုံးကို အိမ်တိုင် ပြုရသောဘဝ ရောက်နေရှာ၏။

သူ့ကိုယ်ဝန်သည် တနေ့ထက်တနေ့ ရင်မာ လာသော်လည်း သူ့မှာ သားဖွားရန် မီးနေခန်းလည်းမရှိ။ ဘယ်နေရာမှာ ဘယ်လို မွေးရမည်ကို သူ့ကိုသူပင် မခန့်မှန်းနိုင်။ ခန့်မှန်းနိုင်ရန် အလား အလာလည်း သူ့မှာမရှိ ဖြစ်တိ၏။

တမက်စောက်စောက် ရှောက်နေရခြင်းသည်ပင် သူ့အဖို့ ဘဝ၏ အရသာဟု ထင်စရာဖြစ်နေ၏။ သို့ကြောင့် သူသည် ဗိုက် တလုံးနှင့် ဟိုရောက်၊ သည်ရောက် ဦးတည်ရာ လျှောက်ရာက နက္ခတ်ပုံတခုသို့ ရောက်သွားလေသည်။

စည်ကားလှစွာသော ပဲ့ထဲသို့ မဝံ့မရဲနှင့် သူ ဝင်သွားလေ သည်။ ထိုအခါ ကမ္မဇလေက သူ့ကို သတိပေးလှာ၏။ ဗိုက်နာ လာသည်။ ပဲ့ခင်းထဲတွင် အသာကြိတ်၍ လက်ဖြင့် နှိပ်ထား သေး၏။ သို့သော် နှိပ်လေနာလေ၊ နာလေ နှိပ်လေ။ နောက် ဆုံးတွင် အောင့်၍ မရတော့သည့်အဆုံး၌ ပဲ့ထဲမှာပင် ပရိသတ် ဗလုံးဗထွေးကြားမှာ မွေးရလေ၏။

မိခင်ရော ကလေးပါ ချမ်းသာပါသည်။ ကလေးမှာ ယောကျ်ားကလေး ဖြစ်သည်။ သဘင်၌ မွေးဖွားသော သား ဖြစ်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ 'သဘိယ' ဟုသညာဒိန္နမင်္ဂလာပြုကာ ကင်းပုန်းတပ်ထား၏။

ထိုသားငယ် သဘိယ ဆိုသူကား ယခုအခါ မဟာဝါဒီ ဆရာကြီး သဘိယ ဖြစ်လာသတည်း။ ဝါဒရေးရာနှင့် ပတ်သက်၍ ထိုခေတ် ထိုအချိန်က သစ္စကပရိဗိုဇ်ကျော်ခဲ့သလို သဘိယပရိဗိုဇ် သည်လည်း သစ္စကနှင့် ရင်ဘောင်တန်း တတော တကြက်ဖ

၇၂၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

တုန်ကျူးလျက် ရှိလေသည်။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ကို ခြေကုတ်ပြု၍ သူဝါဒကို တွင်ကျယ်အောင် ထုတ်လုပ်နေသူ ဖြစ်သတည်း။

သဘိယသည် ဝါဒ၌ ယဇ်မူးနေသောကြောင့် သူ့ထက် တတ်သူ ရှိသည်ဟုမထင်။ ဧကါတမရှင်တော်ဘုရား ပွင့်တော်မူလာ သည်ကိုပင် သူ မသိ။

သို့သော် သူ့အား နှိုးဆော်မည့်သူ သူငယ်ချင်းကောင်း တယောက် ပေါ်လာသည်။ ထိုသူငယ်ချင်းကား လူ မဟုတ်။ ရဟန်းမဟုတ်။ ပရိဗိုဇ်မဟုတ်။ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာ ဖြစ်၏။ ကဿပ ဘုရားသခင် လက်ထက်တော်က အတူတကွ တရား ကျင့်ဘက် သူငယ်ချင်းသုံးယောက် ရှိသည်တွင် တယောက်က ကျွတ်တန်း ဝင်သွားပြီး တဦးက ဗြဟ္မာ၊ တဦးက လူပရိဗိုဇ် ဖြစ်နေ၏။

ထိုသူငယ်ချင်း ဗြဟ္မာက “ယခုအခါ ငါ့သူငယ်ချင်း အဘယ် ဘဝသို့ ရောက်ရှိနေသေးသနည်း” ဟုကြည့်သောအခါ သဘိယ၏ လက်ရှိဘဝကို အထင်းသား မြင်ရလေသော် သူ သူငယ်ချင်း အတွက် စိတ်မခကောင်းဖြစ်လာသည်။ “ငါ့သူငယ်ချင်း၊ ဘုရားနှင့် နီးစပ်အောင် ကြံအုံးမှတ်” ဟူ၍ ရှေးဦးစွာ ပြဿနာပေါင်း နှစ်ဆယ်ကို စီချင်လေ၏။

ပြီးလျှင် ည အခါ သဘိယ၏ကျောင်းသို့သွားပြီး ကျောင်း၏ အထက်မိုးကောင်းကင်၌ ရပ်လျက်မှ “သဘိယ၊ သဘိယ” ဟူ၍ အသံပြုသည်။ ခေါ်သည်။ သုံးကြိမ်ခေါ်လျှင် သဘိယသည် အိပ်ရာမှ နိုးလာသည်။ သူ့ကျောင်း၏ ထက်ဝန်းကျင်၌ ပြုံးပြုံး ပြက်ပြက်အရောင်တွေ ယှက်သန်းနေသည်ကိုမြင်လျှင် တအံ့တဩ နှင့် ကောင်းကင်ပေါ် မေ့ကြည့်လိုက်သောအခါ ဗြဟ္မာမင်းကို

မြင်လျှင် လက်အုပ် ချီလိုက်သည်။ ထိုအခါ ဗြဟ္မာမင်းသည် သဘိယအား ဤသို့ ဆို၏။

“အချင်းသဘိယ၊ သင့်အတွက်၊ သင်ဖို့ ပြဿနာနှစ်ဆယ် ငါယူလာခဲ့သည်။ သည်ပြဿနာ နှစ်ဆယ်ကို သင်သည် တတ်မြောက်အောင် ငါ့ထံမှ သင် ယူလော့။ ရဟန်းဖြစ်စေ၊ ပုဏ္ဏားဖြစ်စေ၊ မည်သူပင် ဖြစ်စေ သင်မေးလိုက်သော ဤပြဿနာများကို ဖြေဆိုနိုင်ခဲ့သော် ထိုသူ၏ထံတွင် တပည့်ခံလျက် မြတ်သော အကျင့်ကို သင် ကျင့်ပါလေ”

ဤသို့ ဆိုပြီးနောက် ဗြဟ္မာမင်းသည် သဘိယအား ပြဿနာ နှစ်ဆယ်တို့ကို ဌာန်ကရိုဏ်းကျကျ သင်ပေးလေ၏။ သဘိယလည်း စိတ်ဝင်စားခြင်း ပြင်းစွာဖြင့် သင်ယူလေ၏။

တပည့်မေးလာခဲ့သော ၊ ဝါ၊ တပည့်ရှာလာ ခဲ့သော သဘိယ သည် ယခုအခါ ဆရာရှာဖို့အလှည့် ရောက်လာ၏။ ထိုအခါ သူသည် ဆရာကို ရှာကြည့်လေသည်။ “ငါ ဘယ်သူ့ကို ဆရာ တင်ရမည်နည်း”

ဆရာအဖြစ်ဖြင့် သူကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရမည့်သူမှာ ဗြဟ္မာမင်း သင်ကြားပေးသည့် ပြဿနာနှစ်ဆယ်ပေါ်၌ တည်သဖြင့် အဘယ် ဆရာသည် သည်ပြဿနာများကို ဖြေနိုင်မည်နည်း

ဤသို့ တွေးကာတွေးကာနှင့် သဘိယသည် ထိုခေတ်ကိုသုံးသပ် ကြည့်လေ၏။ သည်ခေတ်တွင် အဘယ်သူတို့သည် ကျော်ကန် သနည်း။ တော်ကုန်သနည်း။

ဆရာလိုက်ရှာနေသော သဘိယအား ဆရာရောင်ခြည် သန်း လေပြီလော့။ ထိုခေတ်တွင် တဟုန်းဟုန်း တောက်လောင်သော

၇၅၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မီးပုံကြီးများအလား အလွန် ထင်ရှားလှသည့် ခြောက်ဆူသော ဘုရားကြီးတို့ကို သူ တွေ့ရလေပြီကော။ ထိုဘုရားကြီးခြောက်ဆူ တို့ကား-

- (၁) ပူရဏကဿပ၊
- (၂) မက္ခလိခဂါသာလ၊
- (၃) အဇိတကေသကမ္ပလ၊
- (၄) ပကုဓကစ္စာယန၊
- (၅) ဗေလဋ္ဌပုတ္တသဉ္ဇယ၊
- (၆) နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ၊

ဤခြောက်ဆူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ သူတို့သည် “ငါတို့ ဘုရားဖြစ် ကုန်၏” ဟု မိမိကိုယ်မိမိ ဘုရားဟု ဝန်ခံ သမုတ်နေကြသူများ ဖြစ်လေသည်။

သဘိယသည် ထိုခြောက်ဆူသော ဘုရားတို့အား အတော် အထင်ကြီးသွားသည့် အားလျော်စွာ အလွန် အားကိုး လိုစိတ် များလည်း တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ထို့ကြောင့် သူသည် ထိုဘုရားခြောက်ဆူတို့၏ကျောထောက် နောက်ခံ ခြေရံ သင်းပင်းများကို အကဲခတ်ပြန်လေသောအခါ သာဠိသာဠိပင် အထင်ကြီးစရာများ တွေ့လာသည်။ တဦးတဦး လျှင် တပည့်လက်သား အခြေအရံငါးရာစီ ရှိကြောင်းကို သိရရုံ မက ထိုဘုရားကြီးများသည် ဂဏအဖွဲ့အစည်း သီးခြားရှိသူများ

၁။ သဗ္ဗညုနာမယန္တိ ဧဝံသုညာတာရော။ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ၊ သဘိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ ၁၄၇၊ ဆဋ္ဌမူ။

ဖြစ်ကြသည်ဘုရားဟု ရဲဝံ့စွာ အမည်ခံနေသူများ ဖြစ်ကြသည်။
 ဂိုဏ်းအုပ် ဂိုဏ်းချုပ်၊ ဥက္ကဋ္ဌကြီးများ ဖြစ်ကြသည်။ အခြေအရံ
 ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူများ၍ လာဘ်လာဘရှင်သူများ ဖြစ်ကြ
 သည်။ နေလို လလိုလင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဖြစ်ကြသည်။
 အယူဝါဒနှင့် ပတ်သက်၍ ကူးမြောက်ရန် ကူးတို့ ဆိပ်ကြီးများ
 သဖွယ် ဖြစ်ကြသည်။ သူခပ်သိမ်းတို့က “သူတော်ကောင်း” ဟု
 သမုတ်ခြင်းကို ခံရသူများဖြစ်ကြသည်။ သူတို့သည် ငါ့မေးအပ်
 သောပြဿနာများကို ဖြေဆိုနိုင်ကုန်လတံ့။ ငါ့သူတို့ထံချဉ်းကပ်၍
 မေးကြည့်လျှင် ကောင်းမည်။ ဖြေနိုင်လျှင် သူတို့ထံ ငါ့ တပည့်
 ခံမည်။

ဤသို့တော့ကာ သဘိယသည် အတော် ဝမ်းသာ သွားလေ
 သည်။ ချက်ချင်းဆိုသလိုပင် သဘိယသည် ထိုခြောက်ဆူကုန်
 သော ဘုရားကြီးတို့ထံ ရိုသေစွာ ချဉ်းကပ်လျက် သူပြဿနာ
 များကို တင်ပြပြီး အဖြေတောင်းခံခြင်း ပြုလေသတည်း။

ထိုအခါ သဘိယအဖို့ နှမ်းထွက်နှင့် မှန်းချက်မကိုက်ဘဲ ဖြစ်
 နေသည်ကို ကွေ့ရသောအခါ စိတ်ပျက်လာသည်။ ဘိက္ခု၊ သမဏ၊
 ဗြဟ္မဏ၊ ဗုဒ္ဓ စသည်တို့၏ သမိုင်းကြောင်းကို လှိုက်လှဲစွာ တင်ပြ၊
 ဆွေးနွေး၊ မေးမြန်းလေသောအခါ ထိုဘုရားအပေါ်ခံ ပူရဏ
 ကဿပ စသည့်သူသည် သူမေးသော ပြဿနာကို အဖြေမပေးကြ
 ကုန်သည်သာမက သူ့ကိုပင် ပြန်၍ မေးလားမြန်းလား လုပ်ကြ
 သောကြောင့် သဘိယမှာ ပုထုဇဉ်သဘာဝ အလျောက် စိတ်ဆိုး
 ခြင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်းများအထိ မဖြစ်တန်ဘဲလျက် ဖြစ်လာ
 ရ၏။ ဤအချက် ထိုအချက်များကြောင့် သဘိယသည် ထိုဘုရား
 ကြီးများအပေါ်တွင် စိတ်အပျက်ကြီးပျက်လာလေတော့သည်။

၇၆၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ယုံကြောင့် သဘိယသည် မိမိ တင်ပြသော ပြဿနာများ အဖြေ မရသည့်အတွက် စိတ်ဓာတ်အကြီးအကျယ် ကျဆင်းလာ လေ၏။ လောက၌ ဘုရားအခေါ်ခံနေသူများပင် ငါ မေးအပ် သော ပြဿနာများကို ပြေလည်အောင် ဖြေဆိုနိုင်သူ မပေါ်ခဲ့။ ငါ ဘယ်သူ့ကို ဆရာ တင်မည်နည်း။ ဘယ်သူ့ထံ တပည့်ခံ၍ ငါ ကျင့်ကြံတော့မည်နည်း။ ငါ့ဘဝဆုံးပြီ။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်နိုင်ရန်အတွက် ငါ့အဖို့ တံခါးပိတ်ချေပြီ။ ဤအဝတ်ဖြင့် မနေထိုင်တော့ပြီ။ နေ၍ ငါ့အဖို့ အဘယ်အကျိုးထူးတော့ မည်နည်း။ ကျင့်လိုသော အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ခွင့်မရသည့်အတူတူ လူထွက်ပြီး ကာမစည်းစိမ်ကိုခံစားရသည်ကမူ အကျိုးရှိဦးမည်။ ပျော်ရွှင်စွာ နေရဦးမည်။ ငါ လူထွက်တော့အံ့။

သဘိယသည် ပရိဗိုဇ်ဘဝကိုစွန့်၍ လူထွက်ရန် စိတ်ကူးသည် အထိ စိတ်ပျက်လာသည်။ ဤသို့လူထွက်ရ ကောင်းနိုးနိုး စိတ် လွင့်နေစဉ်အတွင်း သူသည် ဂေါတမဘုရားကို တွေးမိလာလေ သည်။

“ဩ ရဟန်း ဂေါတမထိုတာ ရှိပါသေးကလား။ သူသည် လည်း ဘုရားဆိုဘဲ။ ဂဏအဖွဲ့အစည်းလည်း ရှိသတဲ့။ ဂိုဏ်းအုပ်၊ ဂိုဏ်းချုပ် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဆိုဘဲ။ နေလို လလို လင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ အခြွေ အရံများတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အများက သူတော်ကောင်းဟုသမုတ်ခြင်း ခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုပါလား။ ငါ့ပြဿနာများကို ရဟန်းဂေါတမထံ တင်ပြရလျှင် ကောင်းမည်။ သူ့ကို မေးရလျှင် ကောင်းမည်။ အို ရဟန်းဂေါတမထံချဉ်းကပ်၍ ငါမေးကို မေးကြည့်ဦးမည်”

ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးကာမှ သဘိယအား အတေးတမျိုးက ဝင်နှောက်လိုက်သဖြင့်ဦးစောက်ပြောင်းပြန်၊ ဂျမ်းပြန်၍ ကျသွား

သေ၏။ “ရဟန်းဂေါတမကို မေးလို့ ဖြစ်မထင်ပါဘူး။ ဖြေနိုင်မယ် မထင်ပါဘူး။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူ့အဖိုးအလောက် ရှိတဲ့ ဧရာမဘုရားကြီးတွေတောင်မှ ငါ့ပြဿနာကို အဖြေမပေးနိုင်ကြပါဘဲလျက် မနေ့တနေ့ကမှ ရဟန်းဖြစ်လာတဲ့ ဂေါတမသည် ငယ်လှပါသေးသည်။ ဝါ၊ နုလှပါသေးသည်။ အလွန်ကြီးလေးလှသည့် ပြဿနာရပ်ကို သူကိုင်တွယ်နိုင်မှာ မဟုတ်။ ဟုတ်တိ ပတ်တိ သူဖြေနိုင်ရှာမည် မဟုတ်”

ဤအတွေးကြောင့် နှောင့်နှေး သွားပြန်လေ၏။ သို့သော် သူ့အသိဉာဏ်က သူ့အား အချိန်မီ ဖမ်းအုပ်ထားလိုက်လေသည်။ “ရဟန်းဂေါတမသည် ဝါနဲ့သေးသည်ကား မှန်၏။ သို့သော် သူ့ကို အထင်မသေးအပ်။ သူ့ကို လျှော့ချ မတွက်အပ်။ ရဟန်းဂေါတမကား အရွယ်နှင့်မမျှအောင်ပင် တန်ခိုးကြီးသူထင်ပေ။ ကျော်ကြားသူ၊ သူခပ်သိမ်းတို့၏ ယုံကြည်၊ ကိုးစားခြင်းကို ခံရသူ ဖြစ်လေသည်။ ငါမေးအပ်သော ပြဿနာ များကို သူမဖြေသည့်တိုင်အောင် ငါ့အဖို့ အရှုံးမရှိနိုင်။ မေးမည်။ ငါရဟန်းဂေါတမကို မေးစမ်းကြည့်အုံးမည်” ဟူ၍ ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်လိုက်သတည်း။

ထိုအချိန်တွင် ဂေါတမ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးလျက် ရှိနေ၏။ သဘိယသည် ဘုရားသခင်ရှိရာ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်သို့ လိုက်သွားလေသည်။ ဘုရားသခင်ထံတော်သို့ ဝင်ရောက်ဖူးမြော်မိလျှင် ဝမ်းမြောက်ဘွယ်စကား၊ မှတ်လောက်သားလောက်စကားကို မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူတကွ ပြောဆိုသည်။

၇၆၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သဘိယသည် ဘုရားသခင်၏ သာယာလှစွာသော အသံ
တော်နှင့် ကြည်လင်သော မျက်နှာတော်ကို ကြားရာ၊ ဖူးတွေ့ရ
လေသောအခါ သူ၏စိတ်အာရုံများသည် ဘေးသို့ ပျံ့လွင့်ခြင်း
အလျဉ်းမရှိလေတော့ဘဲ အလွန်ကြည်လင်သောအခြေ၌ ရပ်တည်
လျက်ရှိနေ၏။ ထိုအခါ သဘိယသည် ဂါထာတုတ်တုတ်ရွတ်ကာ
ဤသို့လျှောက်လေသတည်း။

သဘိယ။ ။ အရှင် ဂေါတမ၊ အကျွန်ုပ် ပွင့်လင်းစွာလျှောက်
ပါအံ့။ ငါမေးအံ့သောပြဿနာများကို ဖြေဆိုနိုင်သူ ပေပါမ္မ
ပေပါပါအံ့မလားဟူ၍ အကျွန်ုပ်ယုံမှားစိတ် ဖြစ်ရှိနေခဲ့ပါသည်။
ဤပြဿနာများ၏ ဆိုလိုချက်၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကား မည်သို့ဖြစ်
လေမည်နည်းဟူ၍ စိတ်၌ စနိုးစနောင့်နှင့် နေလာရပါသည်။ ယင်း
ပြဿနာတို့ကို မေးလျှောက်ခြင်းငှာ အလွန်ထက်သန်လှသော
မြော်လင့်ချက်ဖြင့် အကျွန်ုပ်ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
အရှင်ဂေါတမသည် ထိုပြဿနာတို့ကို ဆုံးခန်း တိုင်မြောက်
အပြီးသို့ရောက်အောင် ပြုတော်မူပါ။ ပြဿနာများကို အရှင်
ဂေါတမအား ကျွန်ုပ်တင်ပြပါအံ့။ အရှင်ဂေါတမသည် ကျွန်ုပ်၏
ပြဿနာများကို ပြဿနာစဉ်အတိုင်း တရားနည်းလမ်းကျကျ
အကျွန်ုပ်အား အဖြေပေးတော်မူပါလော့။ ကျွန်ုပ်၏ အားကိုးရာ
ဖြစ်တော်မူပါလော့။

ဗုဒ္ဓ။ ။ အချင်း သဘိယ၊ သင်သည် ပြဿနာတို့ကို
ထွေးပိုက်လျက် ဝေးသောအရပ်မှ ငါ့ထံ ရောက်လာသူ ဖြစ်၏။
ငါသည် သင်၏ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းပေးရန် တတ်နိုင်၏။
ပြဿနာများကို အစဉ်အတိုင်း အကန့်လိုက်အကန့်လိုက် တသန်စီ

စနစ်တကျ ငါဖြေအံ့။ သင်မေးလိုသော ပြဿနာကို ငါ့အား မေးလော့။ သင်၏ပြဿနာများ ပြီးဆုံးသည့်တိုင်အောင် ငါ ဝှိုဆောင်ပေးပေအံ့။

ထိုသို့ ဗုဒ္ဓထံမှ ပဋိညာဉ်စကားကြားရသောအခါ သဘိယ သည် သူ့ဘက်ကိမ်းလုံးကြွက်တက်သွားတော့မလောက်ဝမ်းမြောက် သွားလေသည်။ ပညာရှိ သို့မဟုတ် ဘုရားဆိုသူတို့၏အကြောင်းကို ကောင်းကောင်းသဘောပေါက်လာသည်။

“အို အချင်းတို့၊ အံ့ဘယ်ကောင်းဘိခြင်း။ မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်း ပါဘိခြင်း။ ငါသည် အခြားတပါးသောရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့ထံမှ ‘ဖြေအံ့’ ဟူသော ပဋိညာဉ်စကားမျိုးကို အရိပ်အမြက်မျှကိုပင် မကြားခဲ့ရစဖူးပေ။ ထိုစကားမျိုးကို ရဟန်းဂေါတမထံ ကျခါမှ ငါကြားရတော့သည်။ ရဟန်းဂေါတမသည် ‘ငါဖြေအံ့’ ဟူသော စကားကို ပြတ်သားစွာ မိန့်မြက်၍ ငါ့အားဖြေမည်ဟု ကတိပေး လိုက်ပါပကော”

သဘိယသည် ဤသို့ တွေးကာ ဝမ်းမြောက်သောစိတ်၊ တက်ကြွ သောစိတ်၊ နှစ်သက်ခြင်းပီတိဖြင့် ရှုန်းရှုန်းအိသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ သူ ထွေးပိုက် သယ်ဆောင်လာခဲ့သော ပြဿနာဝန်ထုပ် ကြီးကို ဖြေဖွင့်၍ ဘုရားသခင်အား ဂါထာတပုဒ်လျှင် ပြဿနာ လေးခုပြု၍၊ ဂါထာငါးခုဖြင့် ပြဿနာနှစ်ဆယ်ကို မေးလျှောက် ခြင်း ပြုလေ၏။

သဘိယ။ ။ အရှင်ဂေါတမ၊ (၁) ရဟန်း၊ ရဟန်းဟူ၍ ဆိုပါကုန်၏။ အဘယ်အရာမျိုးကို ရအပ်၊ ရောက်အပ်သူကို ရဟန်းဟု ဆိုပါကုန်သနည်း။ (၂) အဘယ်သို့သော သူကို

၇၆၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မေ့လျော့သူဟု ဆိုပါကုန်သနည်း။ (၃) ဘယ်သူမျိုးကို ဆုံးမအပ်ပြီးသူဟု ဆိုပါကုန်သနည်း။ (၄) အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဗုဒ္ဓဟူ၍ ဆိုအပ်ပါသနည်း။

မြတ်စွာဘုရားသည် သဘိယမေးလျှောက်အပ်သော ပြဿနာများကို ပြဿနာတခုကို ဂါထာတခုပြုလျက် အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော အထုတ်တပ်တော်မူ၍ ဂါထာ နှစ်ဆယ်တို့ဖြင့် ဖြေဆိုတော်မူလေ၏။

(၁) အချင်းသဘိယ၊ အဘယ်အရာမျိုးကို ရအပ်၊ ရောက်အပ်သူကို ရဟန်းဟုဆိုပါကုန်သနည်းဟူသော ပထမပြဿနာ၌ အဖြေသော်ကား—

အချင်းသဘိယ၊ အကြင်သူသည် မိမိပွားများအပ်၊ ကျင့်သုံးဆောက်တည်အပ်၊ အားထုတ်အပ်သောမဂ်တရားဖြင့် ကိလေသာခပ်သိမ်းမှ ငြိမ်းခြင်းသို့ရောက်၏။ ယင်းသို့ငြိမ်းသည်အဖြစ်ကြောင့်လည်း ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်လေ၏။ ပျက်စီးခြင်းအဖုံဖုံ၊ ပြည့်စုံခြင်းအသွယ်သွယ်၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းအခြားခြား၊ ကြီးပွားခြင်း အဝဝနှင့်တကွ ဥစ္ဆေဒဝါဒ၊ သဿတဝါဒ၊ ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုအားဖြင့် ပြားသောဘဝစည်းစိမ်ကို၎င်း၊ ဘဝကို၎င်း ဖြတ်တောက်ခြင်းအကျိုးငှာ မဂ်ဖြင့် နေခြင်းကိုပြု၏။ ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စ၊ ဖိုလ်ကိစ္စလည်းရှိ၏။ ဘဝသစ်၌ တဖန်ဖြစ်ခြင်းလည်း မရှိတော့ပြီ။ ဤသို့ ဤသို့သော ဂုဏ်ပုဒ်တို့ဖြင့် ထုတ်ဖော် ချီးကျူးခြင်းကို ခံထိုက်၏။ ထိုသူကို ရဟန်းဟု ဆိုကုန်၏။

(၂) အချင်းသဘိယ၊ အဘယ်သို့သောသူကိုမေ့လျော့သူဟု ဆိုပါကုန်သနည်းဟူသော ဒုတိယပြဿနာ၌ အဖြေသော်ကား—

အချင်းသတိယ၊ အကြင်သူသည် ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံတို့၌ “ရူပါရုံ၊ ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန်တခုခုကို မျက်စိဖြင့် မြင်သည်ရှိသော် ဝမ်းသာခြင်းလည်းမဖြစ်။ စိတ်ဆိုးခြင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်းလည်း မရှိ” ဤသို့ဖြစ်သော ဥပေက္ခာစိတ်ဖြင့် လျစ်လျူရှု၏။ ပြန်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သောသတိဖြင့် သတိရှိသူဖြစ်၏။ သတ္တဝါ ခပ်သိမ်းတို့အပေါ်၌ နိုင်လိုမင်းထက် နှိပ်စက်ခြင်းကို သူမပြု။ သြဿလေးပါးမှ လွတ်ထွက်ကူးမြောက်ပြီးဖြစ်၏။ မကောင်းမှု ခပ်သိမ်းကို ငြိမ်းသတ်ပြီးဖြစ်၏။ နှလုံးမူးနေဘက်၊ ဦးနှောက် ခြောက်ဘယ်ဟူသမျှ ဖြတ်တောက်ပယ်ရှားပြီးဖြစ်၏။ ကြမ်းကုန်၊ နုကုန်သော ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ကိလေသာဒုစရိုက်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော တရားတို့သည် အကြင်သူအားမရှိကုန်။ ထိုသူသည် ဤပေက္ခာမှ လျစ်လျူရှု၍ နေသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ ဤသတိ၏ ပြန်ပြောသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ ဤညှဉ်းဆဲခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ အကျင့်ပျက်ခြင်းမှ ကောင်းစွာ ပြတ်ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ ဤသြဿ အစရှိသော အထူးထူးသော ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းအေးခြင်းဖြင့်၎င်း မွေ့လျော် ၏။ အချင်းသတိယ၊ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို မွေ့လျော်သူဟု ဆိုကုန်၏။

(၃) အချင်းသတိယ၊ အဘယ်သို့သော သူမျိုးကို ဆုံးမ အပ်ပြီးသူဟု ဆိုပါကုန်သနည်းဟူသော တတိယပြဿနာ၌ အဖြေ သော်ကား-

အချင်းသတိယ၊ အကြင်သူ၏ အတွင်း အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ လည်းကောင်း၊ အပြင်ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံ

၇၆၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သော ကိုယ်ကာယလောက၌ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို ဤကား အနိစ္စ၊ ဤကား ဒုက္ခ၊ ဤကား အနတ္တဟု လက္ခဏာရေးသုံးပါး၌ တင်၍ ပွားများအပ်ကုန်၏။ ဤမိမိ၏ သန္တတိခန္ဓာလောကကို လည်းကောင်း၊ သူတပါး၏ သန္တတိခန္ဓာလောကကိုလည်းကောင်း ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ထွင်းဖောက်သိ၍ သေရမည့် ကာလကို မျှော်လင့်၏။ သေရမည်ကို သူမကြောက်။ ထိုသူသည် ပွားများ အပ်သော ဣန္ဒြေရှိသည်ဖြစ်၍ ဆုံးမအပ်ပြီးသူဟု ဆိုကုန်၏။

(၄) အချင်း သဘိယ၊ အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဘုရားဟု ဆိုအပ်သနည်းဟူသော စတုတ္ထ ပြဿနာ၌ အဖြေ သော်ကား-

အချင်းသဘိယ၊ အကြင်သူသည် အလုံးစုံသောကပ်၊ ကမ္ဘာ တို့ကိုလည်း ဤမည်သောကပ်၌ ငါသည် ထိုအမည်ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့ ဘူးပြီ စသည်ဖြင့် သုံးသပ် ဝေဖန်နိုင်ရာ၏။ သံသရာကိုလည်း သုံးသပ်ဝေဖန်နိုင်ရာ၏။ သတ္တဝါတို့၏ စုတေ၊ ကွယ်လွန်ပုံနှင့် သတ္တဝါတခု ပြန်၍ ဖြစ်လာပုံ၊ ဤနှစ်ပါးစုံကိုလည်း သုံးသပ် ဝေဖန်နိုင်ရာ၏။ ရာဂအစရှိသော မြူလည်းမရှိ။ မရှိသောကြောင့် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်၏။ ဇာတိ၏ ကုန်ဆုံးရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏။ ဤလောကုတ္တရာ ဝိပဿနာအားဖြင့် ခုတူပပါတဉာဏ် အသိနှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့်၎င်း၊ ရာဂစသော မြူတို့မှ ကင်းသော အားဖြစ် ကိလေသာတည်းဟူသော အိပ်ပျော်ခြင်းမှ နိုးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ထိုအကျင့်တရားဖြင့် ဇာတိကုန်ဆုံးရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ထိုသူကို ဗုဒ္ဓဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဗုဒ္ဓသည် သဘိယ၏ ပြဿနာကို ဂါထာလေးပုဒ်တို့ဖြင့် တသန့်စီခွဲ၍ ဖြေဆိုတော်မူလျှင် သဘိယသည် များစွာနှစ်ထောင်း

အားရ ရှိလှလွန်းသော အမှုအရာဖြင့် ကျန်ပြဿနာများအတွက် ဆက်၍ အဖြေတောင်းခံပြန်လေ၏။

သဘိယ။ ။အရှင်ဂေါတမ၊ (၁) ဗြာဟ္မဏ၊ ဗြာဟ္မဏ ဟူ၍ ဆိုပါကုန်၏။ အဘယ်သို့ ရောက်အပ်၊ ရအပ်သူကို ဗြာဟ္မဏဟု ဆိုပါကုန်သနည်း။ (၂) အဘယ်သို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို သမဏ ဟူ၍ ဆိုပါကုန်သနည်း။ (၃) အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ကိလေသာတို့မှ စင်ကြယ်သည်ဟု ဆိုပါကုန်သနည်း။ (၄) အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ရဟန္တာဟု ဆိုပါကုန် သနည်း။

(၁) အချင်းသဘိယ၊ အဘယ်သို့ ရောက်အပ်၊ ရအပ်သူကို ဗြာဟ္မဏဟု ဆိုပါကုန်သနည်းဟူသော ပထမပြဿနာ၌ အဖြေ သော်ကား-

အချင်းသဘိယ၊ အကြင်သူသည် ပါပညစ်ကျ၊ မကောင်းမှု ဟူဟူသမျှတို့ကို စတုတ္ထမဂ်ဖြင့် ပယ်၍ တည်၏။ မကောင်းမှုမှ အပ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သန့်စင်၏။ ကင်းသော အညစ်အကြေး ရှိ၏။ သူတော်ကောင်းတရားတို့၌ ဆောက်တည် လျက် တည်၏။ သံသရာငင်လယ်ရပ်ကို ကူးခပ် လွန်မြောက်ပြီး ဖြစ်၏။ မဂ်ကိစ္စ၊ ဖိုလ်ကိစ္စအားလုံးကို အပြီးအစီးဆောင်ရွက်ပြီး ဖြစ်၏။ တဏှာဒိဋ္ဌိစသော အမှီအတွယ်မှ ကင်း၏။ မည်သည့် လောကတရားမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်ရစေကာမူ အနည်းငယ်မျှပင် တုန်လှုပ်ချောက်ချားခြင်းမရှိ၊ ဤသို့ ဤသို့သော ဂုဏ်ထူးဝိသေသ တို့ဖြင့် ချီးကျူးထိုက်သော၊ ကိလေသာအညစ်အကြေး လူးလဲ ပေကျံခြင်း မရှိသဖြင့် မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော၊ အမြတ်

၇၆၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

စာရင်းတွင် အကျုံးဝင်သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို 'ဗြာဟ္မဏ'ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြကုန်၏။ ဤသို့ မှတ်လော့ သဘိယ။

(၂) အချင်း သဘိယ၊ အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို သမဏဟု ဆိုပါကုန်သနည်းဟူသော ဒုတိယပြဿနာ၌ အဖြေ သော်ကား-

အချင်းသဘိယ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေလျက် တည်၏။ ကောင်းမှု မကောင်းမှု၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ ကင်းသော ကိလေသာမြူလည်း ရှိ၏။ ဤမိမိ သန္တတိ ခန္ဓာလောကကို၎င်း၊ သူတပါး၏ သန္တတိ ခန္ဓာလောကကို၎င်း၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်းသိ၍ ဇာတိ- ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ မရဏ-သေခြင်းကို လွန်မြောက်၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို သမဏဟူ၍ ဆိုကုန်၏ ဟူ၍ ဤသို့ မှတ်လေလော့ သဘိယ။

(၃) အချင်း သဘိယ၊ အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ကိလေသာမှ စင်ကြယ်သူဟု ဆိုပါကုန်သနည်းဟူသော တတိယ ပြဿနာ၌ အဖြေသော်ကား-

အချင်းသဘိယ၊ အကြင်သူသည် အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ=အတွင်း အပြင်ဟု ဆိုအပ်သော အာယတနလောကအားလုံး၌ အဇ္ဈတ္တ အာရုံ၊ ဗဟိဒ္ဓအာရုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ထိုက်ကုန်သော မကောင်းမှု ဟူသမျှတို့ကို မဂ်ဉာဏ်တည်းဟူသော ရေစင်ဖြင့် စင်ကြယ်အောင် ဆေးကြောခြင်းပြု၏။ ထိုသို့ စင်ကြယ်စွာ ဆေးကြောအပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် နတ်လူတို့သည် တဏှာဒိဋ္ဌိ အမှုံးအခြယ် အစီအရင်တို့ဖြင့် မှုံးခြယ်၊ စီရင်ကြကုန်သော်လည်း

မှူးခြယ်ရာသို့ မရောက်ဘဲ ရှိလေ၏။ ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ကိလေသာမှ စင်ကြယ်သူဟု ဆိုကုန်၏ ဟူ၍ မှတ်လေလော့ သတိယ။

(၄) အချင်း သတိယ၊ အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ရဟန္တာဟု ဆိုပါကုန်သနည်းဟူသော စတုတ္ထပြဿနာ၌ အဖြေ သော်ကား-

အချင်းသတိယ၊ အကြင်သူသည် အနည်းငယ်မျှဖြစ်သော မကောင်းမှုဟု ဆိုအပ်သော အပြစ်ကို မပြု။ ကာမသံယောဂ စသော သံယောဂအားလုံးကိုလည်းကောင်း၊ သံယောဇဉ်ကြီး ဆယ်မျိုးသော အနှောင်အဖွဲ့တို့ကိုလည်း ကောင်းစွာ စွန့်လျက် ခပ်သိမ်းသောခန္ဓာ စသည်တို့၌ တစုံတခုသော ငြိကပ်ခြင်းဖြင့် စီရင်ခြင်းကို သူ မပြု။ သံယောဂနှင့် သံယောဇန နှစ်ပါးတို့မှ လွတ်၏။ ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ရဟန္တာဟု ဆိုကုန်၏ ဟူ၍ မှတ်လေလော့ သတိယ။

ဤသို့လျှင် ဒုတိယဂါထာဖြင့် မေးလျှောက်သော သတိယ၏ ပြဿနာလေးချက်ကို ဂါထာလေးခုတို့ဖြင့် တခုစီ ကန့်၍ ကန့်၍ ဖြေဆိုတော် မူလိုက်သောအခါ သတိယသည် အလွန်အကျူး အထူးဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်လာသည်။ နှစ်သိမ့် ကျေနပ်မှုအပြည့် ဖြင့် ကျန်ရှိနေသေးသော ပြဿနာများအတွက် ဗုဒ္ဓထံတော်၌ အဖြေများကို ဆက်၍ တောင်းခံပြန်လေ၏။

သတိယ။ ။အို အရှင်ဂေါတမ၊ (၁) အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ခေတ်ကို အောင်နိုင်သူဟု ဘုရားသခင်တို့ ဟော တော်မူပါကုန်သနည်း။ (၂) အဘယ်ကို ကုသိုလ်ဟု ဆိုပါ

၇၇၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ကုန်သနည်း။ (၃) အဘယ်ကို ပဏ္ဍိတဟု ဆိုပါကုန်သနည်း။
(၄) အဘယ်ကို မုနိဟု ဆိုပါကုန်သနည်း။

(၁) အချင်း သဘိယ၊ အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ခေတ်ကို အောင်နိုင်သူဟု ဘုရားသခင်တို့ ဟောပါကုန်သနည်း ဟူသော ပထမပြဿနာ၌ အဖြေသော်ကား အကြင်သူသည် နတ်၌ဖြစ်သော တည်ရာ၊ ဘဝ၊ ကံ၊ လူ၌ဖြစ်သော တည်ရာ၊ ဘဝ၊ ကံ၊ ဗြဟ္မာ၌ဖြစ်သော တည်ရာ၊ ဘဝ၊ ကံ ဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းမဲ့ အလုံးစုံသော ကံဟု ဆိုအပ်သော ခေတ်တို့ကို လှမ်းမိုး အောင်နိုင်၏။ နတ်ခေတ်၊ လူခေတ်၊ ဗြဟ္မာခေတ် (နတ်ကံ၊ လူကံ၊ ဗြဟ္မာကံ)ကို နှောင်ဖွဲ့တတ်သော နှောင်ကြီး အမျိုးမျိုးမှ အောင်မြင်စွာ လွတ်မြောက်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့ သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ခေတ်ကို အောင်နိုင်သူဟု ဘုရားသခင်တို့ ဟောတော်မူကုန်၏ ဟူ၍ မှတ်လေလော့ သဘိယ။

(၂) အချင်းသဘိယ၊ အဘယ်ကို ကုသိုလ်ဟု ဆိုပါကုန် သနည်း ဟူသော ဒုတိယပြဿနာ၏ အဖြေသော်ကား-

အချင်းသဘိယ၊ ဘဏ္ဍာ ဟူ၍ ရှိ၏။ ဘဏ္ဍာတိုက် ဟူ၍ ရှိ၏။ ဘဏ္ဍာတိုက်သည် ဘဏ္ဍာများ ထားသို့ရာ အဆောက်အဦ ဖြစ်၏။ ၎င်းဘဏ္ဍာတိုက်ကို ကောသ^၁ ဟူ၍ ခေါ်၏။

၁။ ခေတ္တာနိတိ အာယတနာနိ ဝုစ္ဆန္တိ။ ။ ဒေဝပင်္ဂကမ္မံ ဒိဗ္ဗံ။
(သုတ္တန်ပိတ် အဋ္ဌကထာ၊ သဘိယ သုတ္တ ဝဏ္ဏနာ၊
၁၅၃၊ ဆဋ္ဌမူ။)
၂။ ကောသောဝုစ္စတိဘဏ္ဍာရံ၊ အင်္ဂုတ္တိရံ အဋ္ဌကထာ။

အချင်းသတိယ၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ ဟုဆိုအပ်သော သတ္တဝါ
သည် ဘဏ္ဍာနှင့် အလားတူ၏။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ
တို့သည် ဘဏ္ဍာတိုက်နှင့် အလားတူကုန်၏။ ဘဏ္ဍာသည် ဘဏ္ဍာ
တိုက်၌ တည်သကဲ့သို့ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာဟု ဆိုအပ်သော သတ္တဝါ
တို့သည် ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ၌ တည်ကုန်၏။

အချင်း သတိယ၊ အကြင်သဘောတရားသည် လူ၊ နတ်၊
ဗြဟ္မာတို့၌ ဖြစ်ထိုက်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် အားလုံးကို
အမြစ်မှပြုတ်အောင် ဖြုတ်ပယ်တတ်၏။ အလုံးစုံသော ကောသ-
ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်၏။ ထိုသဘော
တရားကို ကုသိုလ်ဟု ဆိုကုန်၏ဟူ၍ မှတ်လေလော့။

(၃) အချင်းသတိယ၊ အဘယ်ကို ပဏ္ဍိတဟု ဆိုကုန်ပါ
သနည်း ဟူသော တတိယပြဿနာ၌ အဖြေသော်ကား-

အချင်း သတိယ၊ အကြင်သူသည် ညစ်ကြေးမတင် စင်ကြယ်
သော ပညာရှိသည် ဖြစ်၍ အဇ္ဈတ္တပဟိဒ္ဓ၊ အတွင်း အပြင်
နှစ်ပါး၌ဖြစ်ကုန်သော အာယတနတို့ကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနုတ္တ၏
အစွမ်းအားဖြင့် ခွဲခွဲခြားခြား စိစစ်နိုင်စွမ်း ရှိ၏။ မကောင်းမှု=
ကဏှ၊ ကောင်းမှု=သုက္ကကို လွန်၍ ဖြစ်၏။ ထိုသူကို ပဏ္ဍိတဟု
ဆိုကုန်၏ ဟူ၍ မှတ်လေလော့။

(၄) အချင်းသတိယ၊ အဘယ်ကို မုနိဟု ဆိုပါကုန်သနည်း
ဟူသော စတုတ္ထပြဿနာ၌ အဖြေသော်ကား-

၁။ ကောသာနိတိကမ္မာနိဝုစ္ဆန္တိ၊ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ
၁၅၃။

၇၇၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အချင်း သဘိယ၊ အကြင်သူသည် အတွင်း၌၎င်း၊ အပြင်၌၎င်း၊
လောကအားလုံး၌ဖြစ်သော မြဲသောသဘော၊ မမြဲသောသဘော
ကို သိ၏။ ထိုသို့ သိလေသောကြောင့် နတ်လူတို့၏ ပူဇော်ခြင်းကို
ခံထိုက်၏။ တဏှာဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော ပိုက်ကွန်မှလွတ်မြောက်ပြီး
ဖြစ်၏ ထိုသူကို မုနိဟု ဆိုကုန်၏ ဟူ၍မှတ်လေလော့။

သဘိယပရိဗိုဇ်သည် ဤတတိယဂါထာဖြင့် ဘုရားသခင်အား
ပြဿနာလေးခုကို မေး၏။ သူမေးအပ်သော ပြဿနာအတွက်
ဘုရားသခင်ထံတော်မှ အဖြေများထွက်လာသောအခါ များစွာ
နှစ်ထောင်းအားရဖြစ်လာသည့်အလျောက် ကျန်ပြဿနာများကို
ဆက်၍ မေးလျှောက်ပြန်လေ၏။

သဘိယ။ ။ အို အရှင်ဂေါတမ၊ (၁) အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို
ဝေဒဂူဟု ဆိုပါကုန်သနည်း။ (၂) အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို
အနုဗုဒ္ဓ^၁ (သစ္စာလေးပါးကိုသိသော အရိယာ) ဟု ဆိုကုန်ပါ
သနည်း။ (၃) အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဇ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယရှိသူ၊
အားထုတ်သူဟု ဆိုပါကုန်သနည်း။ (၄) အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို
အာဇာနည်ဟု ဆိုပါကုန်သနည်း။

(၁) အချင်းသဘိယ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဝေဒဂူဟု
ဆိုပါကုန်သနည်းဟူသော ပထမပြဿနာ၌ အဖြေသော်ကား—

အချင်းသဘိယ၊ ဤလောက၌ ကျမ်းဟု သတ်မှတ် ထားအပ်
ကုန်သော ဝေဒကျမ်းတို့သည်ရှိကုန်၏။ အကြင်သူသည် ထိုဝေဒ
ကျမ်းအားလုံးတို့ကို ချောက်ချားနိုင်စွမ်းရှိ၏။ ကျမ်းကျင် လိမ္မာ

၁။ အနုဝိဒိတောတိ အနုဗုဒ္ဓောဝုစ္စတိ၊ သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌ
ကထာ ၁၅၅။

ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဝေဒနာခပ်သိမ်းတို့၌ ကင်းသော ရာဂရှိ၏။ ဝေဒကျမ်းအားလုံးကို လွန်မြောက်ပြီးဖြစ်၏။ ထိုသို့ကို ဝေဒဂူဟု ဆိုကုန်၏ဟူ၍ မှတ်လေလော့။

(၂) အချင်းသဘိယ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို အနုဗုဒ္ဓ ဟု ဆိုပါကုန်သနည်း ဟူသော ပြဿနာ၌ အဖြေသော်ကား—

အချင်းသဘိယ၊ အကြင်သူသည် သံသရာကို ချဲ့ထွင်တတ်သော ပပဉ္စတရားတို့၏ အကြောင်းကို၎င်း၊ ရုပ်၊ နာမ် တို့၏ အကြောင်းကို၎င်း၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ အတွင်း အပြင်၌ ဖြစ်သော နာမ်ရောဂါ၏ရင်းမြစ်၊ ရုပ်ရောဂါ၏ ရင်းမြစ်ကို၎င်း ထိုးထွင်း ဉာဏ်ဖြင့်သိ၏။ အလုံးစုံသော နာမ်ရောဂါ၊ ရုပ်ရောဂါတို့၏ ဖြစ်ပွားရာ မူလဘူတ ပင်မအနှောင်အဖွဲ့တို့မှ လွတ်မြောက်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို “အနုဗုဒ္ဓ” ဟုဆိုကုန်၏ ဟူ၍ မှတ်ရာ၏။

(၃) အချင်းသဘိယ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဇ္ဇ၊ လုံလ၊ ဝီရိယ ရှိသူ၊ အစားထုတ်သူဟု ဆိုပါကုန်သနည်း ဟူသော တတိယ ပြဿနာ၌ အဖြေသော်ကား—

အချင်း သဘိယ၊ အကြင်သူသည် ခပ်သိမ်းသော မကောင်းမှု ဟူဟူသမျှတို့မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသို့ ရှောင်ကြဉ် သောကြောင့် နောက်ထပ်တဖန် ပဋိသန္ဓေ နေဘွယ်မရှိတော့သဖြင့် နိရိယ ဒုက္ခဟု ဆိုအပ်သောငှါ၌ ကျခံခြင်း ဆင်းရဲကို လွန်မြောက်၍ အရိယာတို့၏ နေခြင်းဖြင့် နေရ၏။ အာသဝေါ ကုန်ခန်း ရဟန္တာဟုခေါ်ထိုက်၏။ ကိလေသာ ရန်သူကိုနာလန်မထူ၊ ခေါင်း မပြုနိုင်အောင် အကြောင်းမဲ့ ဖျက်ဆီးနိုင်စွမ်း ရှိသောကြောင့် ဝီရ

၇၇၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံ၏။ ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ဇွဲ၊လုံ့လ၊ဝီရိယ ရှိသူ၊ အားထုတ်သူဟု ဆိုကုန်၏။ ဟူ၍ မှတ်ရာ၏။

(၄) အချင်းသဘိယ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို အာဇာနည်ဟု ဆိုပါကုန်သနည်းဟူသော စတုတ္ထပြဿနာ၌ အဖြေသော်ကား—

အချင်းသဘိယ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား သံယောဇဉ် အနှောင် အဖွဲ့၊ ရာဂ စသော အနှောင်အဖွဲ့တို့သည် ပြတ်ကုန်ပြီ ဖြစ်၏။ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ အတွင်းအပြင်၌ နှောင်ကြီး အားလုံးတို့ကို ပညာ တည်းဟူသော ဓားဖြင့် ဖြတ်အပ်ကုန်၏။ အလုံးစုံသော အနှောင် အဖွဲ့အမျိုးမျိုးတို့မှ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် လွတ်မြောက်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို အာဇာနည်ဟုဆိုကုန်၏ ဟူ၍ မှတ်ရာ၏။

ထိုအခါ သဘိယသည် ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော ဂါထာဖြင့် ပြဿနာလေးပုဒ်ကို နောက်ဆုံး မေးလျှောက်လေ၏။

သဘိယ။ ။အို အရှင်ဂေါတမ၊ (၁) အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို နာကြားပြီး သူဟု ဆိုပါကုန်သနည်း။ (၂) အဘယ် သို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို အရိယာဟုဆိုပါကုန်သနည်း။ (၃) အဘယ် သို့သောပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို စရုဏဟု ဆိုပါကုန်သနည်း။ (၄) အဘယ် သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ပရိဗိုဇ်ဟု ဆိုပါ ကုန်သနည်း။

ဗုဒ္ဓ။ ။အချင်းသဘိယ၊ (၁) အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ် မျိုးကို နာကြားပြီးသူဟု ဆိုပါကုန်သနည်း ဟူသော ပထမ ပြဿနာ၌ အဖြေသော်ကား—

အချင်းသဘိယ၊ ကြိယလောက၌ အကြင်သူသည် သုတမယပညာ ကိစ္စ၏ အစွမ်းအားဖြင့်နာကြား၏။ ဝိပဿနာ၏ အခြေခံဖြစ်သော

တရားအားလုံးကို အနိစ္စ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏။ အလုံးစုံသော ခန္ဓာ၊ အာယတနစသော တရား တို့၌ ဘေးရန်မရှိ ဖြစ်၏။ ကိလေသာ အနှောင်အဖွဲ့ အားလုံး တို့မှ လွတ်မြောက်ပြီး ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို နာကြားပြီးသူဟု ဆိုကုန်၏ဟူ၍ မှတ်ရာ၏။

(၂) အချင်းသဘိယ၊ အဘယ်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို အရိယာဟု ဆိုပါကုန်သနည်း ဟူသော ဒုတိယ ပြဿနာ၌ အဖြေ သော်ကား—

အချင်းသဘိယ၊လေးပါးသော အာသဝေါတရားတို့ကို၎င်း၊ နှစ်ပါးသော ဘဝဏှာဝါ ဝိဘဝဏှာတို့ကို၎င်း ပညာတည်း ဟူသော သန်လျက်ခင်းဖြင့်ဖြတ်၍ အသိဉာဏ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တဖန်ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းအစွမ်းအားဖြင့် အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းသို့ မကပ်ရောက်၊ ကာမဂုဏ်ဟု ဆိုအပ်သောညွှန်ဗျက်ထဲ၌ နှစ်မြှုပ်ခြင်း မရှိ၊ အာသဝေါ တရားတို့ကြောင့် တုန်လှုပ်ခြင်း အလျင်းမရှိ။ အကုသိုလ်တို့မှဝေး၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို အရိယာဟု ဆိုကုန်၏ ဟူ၍ မှတ်ရာ၏။

(၃) အချင်းသဘိယ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို စရဏဟု ဆိုပါ ကုန်သနည်းဟူသော တတိယ ပြဿနာ၌ အဖြေသော်ကား—

သချင်းသဘိယ၊ ဤငါတုရား သာသနာတော်၌ အကြွင်း သူသည် သီလ စသည်တို့ကို ကျင့်သုံးခြင်းဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ရောက်အပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်၏။ ထိုသို့ခမ္မကိစ္စ တို့၌ လိမ္မာ၏။ သင့်မသား၊ လျှော် မလျှော်ကို သိမြင် ချင့်ချိန် ဘတ်၏။ ခန္ဓာစသော တရားအားလုံးတို့၌ တွယ်တာ ငြိကပ်ခြင်း

၇၇၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မရှိ။ သန့်စင်စွာ လွတ်မြောက်ပြီးသောစိတ် ရှိ၏။ ထိုသူအား အနီးကပ် ပူးသတ်မည့် ဘေးရန် အန္တရာယ်တို့လည်း မရှိကုန်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို စရဏဟု ဆိုပါကုန်၏။ ဟူ၍ မှတ်ရာ၏။

(၄) အချင်းသဘိယ၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟု ဆိုအပ်သော ကာလသုံးပါးစလုံး၌ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သော အကြင်အမှုသည်ရှိ၏။ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သော ထိုအမှုအားလုံးကို စွန့်၍၊ ပညာဖြင့် ဖြတ်တောက်၍ လှည့်လည်လေ့ ရှိ၏။ ဤသူသည် မာန်ထောင်လွှားခြင်း၊ လောဘ ရမက်တပ်ခြင်း၊ ဒေါသထွက်ခြင်းလည်း မရှိ။ နာမ်ရုပ်၏အဆုံး နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အမှုကိုပြု၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပရိဗိုဇ်ဟုဆိုကုန်၏။ ဟူ၍ မှတ်ရာ၏။

သဘိယ ပရိဗိုဇ်သည် မိတ်ဆွေးဟောင်း သွေးသောက် ရောင်းရင်း ဗြဟ္မာမင်းက သင်ကြား ပို့ချပေးထားသော ပြဿနာ နှစ်ဆယ်ကို ပိုက်၍ ဖြေဆိုနိုင်မည့်သူကို လိုက်ရှာလာခဲ့ရာ ယင်း ပြဿနာများ ဖြေဆိုနိုင်သူ တဦးတယောက်မျှ မတွေ့လေသည့် အဆုံးတွင် ဂေါတမရှင်တော်ဘုရားထံ ချဉ်းကပ်၍ မေးလျှောက်လေသောအခါ အဖြေကို ၎င်းရှင်လေသဖြင့် များစွာ နှစ်ထောင်းအားရ ပီတိသောမနဿ ဖြစ်လာသဖြင့် ထိုင်ရာမှထ၊ သင်္ကန်းကို လက်ကန်တော့ထိုးလျက် ဘုရားသခင်အား လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် ဤသို့သော ဂါထာတို့ဖြင့် ချီးကျူးစကား လျှောက်ထားခြင်း ပြုလေသတည်း။

“ဆင်းရဲ၏ ဆုံးရာ၊ ခေမာနိဗ္ဗာ၊ သောင်ကမ်းငူသို့ ရောက်တော်မူလပြီသို့ အိုပါရဂူ ရှင်တော်မြတ်ကြီးဘုရား၊ အရှင်သည်ကား

ပြဟွာ၊နတ်၊လူ သုံးဘုံသုတို့၏ ကြည်ဖြူ ဦးခိုက်၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။ တရားအချက်ကို ပြက်ပြက် ထင် ထင် ကောင်းစွာ သိမြင်တော်မူပါပေ၏။ ကံယံပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ထွင်း ဖောက်၍ တိရောက်စွာ သိတော်မူပါပေ၏။ အာသဝေါကုန်ခန်း ပြီးသူဟု အရှင်ကို ကျွန်ုပ်ထင်၏။ အရှင်ကိုယ်တိုင်လည်း တလက် လက် တဝင်းဝင်း အလင်းရောင်ရှိသူဖြစ်ပါပေ၏။ သူ့ခပ်သိမ်းတို့ အားလည်း အမှောင်ခွင်း၍ အလင်းသို့ ပို့ဆောင်တော်မူတတ် ပါပေ၏။ သူ့ဟပါးကိုမယုံကြည်၊ ကံယံပိုင် နှလုံးရည်ဖြင့် ပြည့်ဝသူ ဖြစ်ပါပေ၏။ နှိုင်းတုမမျှ၊ အလွန်ကြီးမားလှသော ပညာလည်း ရှိထော်မူပါပေ၏။ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို ငြိမ်းသတ်တော်မူနိုင်သော အရှင်မြတ်ကြီး ဘုရား၊ အရှင်သည် အကျွန်ုပ်ကို ကယ်တင်တော်မူ လေပြီ။

“ပုရိသာဇည၊ သုံးသောကနယ်ခရိုင်တွင် ပြိုင်ဘက်မပြုတဆူ တည်းသော ယောကျ်ားမြတ် အာဇာနည်ဘုရား၊ အရှင်အား အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။ ပုရိသုတ္တမ ယောကျ်ားမြတ်တဆူ ဖြစ်တော် မူသော အို အရှင်သူမြတ်ကြီး ဘုရား၊ အရှင်အား အကျွန်ုပ် အလေးပြုပါ၏။ နတ်နှင့်တကွသော ဇလကဓာတ် တခွင်လုံး၌ အရှင်အား တုပြိုင်နိုင်သူ မရှိပါ။ အရှင်နှင့် တုနှိုင်းစရာ ပုဂ္ဂိုလ် မရှိပါ။ အရှင်သည်သာ ဘုရား။ အရှင်သည်သာ ဆရာ။ အရှင် သည်သာ မာရ်နတ်ကို နှိမ်နင်းနိုင်သူ။ အရှင်သည်သာ အနုသယ ကို ဖြတ်၍ ကျွန်ုပ်နှင့်တကွသော သတ္တဝါ အပေါင်းကို ဝဋ်မှ လွတ်မြောက်အောင် ကယ်တင်တော်မူသူ ဖြစ်ပါသည်။”

ဤသို့ ချီးကျူးစကားတို့ဖြင့် လျှောက်ထား ပြီးနောက် သင်္ဘယ်ပရိပိုဇ်သည် ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါကြောင်းဖြင့်

၇၇၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မြတ်ဘုရားထံ တောင်းပန်သောအခါ မြတ်ဘုရားက မိန့်မြှောက်
တော်မူလေသည်ကား-

ဗုဒ္ဓ။ ။အချင်းသဘိယ၊ တိတ္ထိဖြစ်ဘူးသူ တယောက်သည်
ငါ ဘုရားသာသနာသို့ဝင်၍ ရှင်ရဟန်း ပြုလိုမူကား လေးလ
တိုင်တိုင် ပရိဝတ်နေရ၏။လေးလလွန်သောအခါကျမှ ရှင်ရဟန်း
ပြုပေးလေ့ရှိကုန်သည် သဘိယ။

သဘိယ။ ။အရှင်ဘုရား၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့ပါသော် အကျွန်ုပ်
သည် လေးလမျှသာမဟုတ်၊ လေးနှစ်တိုင်တိုင် ပရိဝတ်ဆောက်
တည်ပါအံ့ဟူ၍ လျှောက်၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။အချင်းသဘိယ၊ ထုံးတမ်းစဉ်လာ ရှိသည်ကိုသာ
ငါဆိုခြင်းဖြစ်၏။ သင်ကား မဂ်ဖိုလ်ရထိုက်သော အကြောင်းနှင့်
ပြည့်စုံသူဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပရိဝတ်နေရန်မလို၊ သင့်ဆန္ဒအတိုင်း
ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရပေလတံ့။

သဘိယ ပရိဗိုဇ်သည်ရဟန်းအဖြစ်ကို ရရှိပြီး ရဟန္တာတို့တွင်
တပါး အပါအဝင်ဖြစ်သွားလေသတည်း။

(မှတ်ချက်။ ။ဤပြုသနာ နှစ်ဆယ်ကား သိမ်မွေ့နက်နဲလှ
၏။ ဤသို့ ပြန်ဆိုချက်များသည် အဓိပ္ပာယ်တိမ်ကောင်း တိမ်နေ
မည်။ ထိုထက် အဓိပ္ပာယ်နက်နက်ကိုကြံတွေးယူကြပါကုန်ဦး။)

(သုတ္တနိပါတ် ပါဠိတော်၊ ၃ မဟာဝဂ်၊ သဘိယသုတ်၊
၃၅၅၊ ၎င်းအဋ္ဌကထာ၊ ၁၄၄၊ ဆဋ္ဌမူ။)

၁။ အတ္တတ္ထိကော၊ တံမဂ္ဂဖလပဋိလာဘာယ ဟေတုသမ္ပန္နော။
(သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ၊ ၁၅၉၊ ဆဋ္ဌမူ။)

(၄၃)

ရတနာမွန်

မဟာဝုန်တောသည် လွန်စွာသာယာလှ၏။ မိုင်းမိုင်းညိုညိုနှင့်
 ဝေသာလီမြို့တော်ဆီသို့ လှမ်းကြည့်နေသကဲ့သို့ ထင်ရ၏။ ဘုရား
 သခင် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ကုဋ္ဌာဂါရ ကျောင်းတော်သည်
 ထိုမဟာဝုန်တော၏ အဆင်တန်ဆာသဖွယ်ဖြစ်ပြီး စုလစ်မွန်းချွန်
 အထွဋ်တပ်ထားသောပြဿဒ်များသည် မဟာဝုန်တောအုပ်ကြီး
 ပေါ် ကျော်၍ မိုးကိုမြှောက်လျက် ရှိနေကြလေသည်။

သာရန္ဒဒ အမည်ရှိသော စေတီသည် ထိုမဟာဝုန်တောနှင့်
 ဝေသာလီမြို့တော်၏စပ်ကြားတွင် တည်ရှိသည်ဖြစ်ရာ မဟာဝုန်
 တောအုပ်အတွင်း၌ ကုဋ္ဌာဂါရကျောင်းတိုက်မှ ဘုရား အမှူး
 ပြုသော ရဟန်းသံဃာတော်များ ဆွမ်းခံကြွတော်မူလေသော
 အခါ အဆိုပါ သာရန္ဒဒစေတီအပါးမှ ဖြတ်ဖြတ်သွားရလေ
 သည်။

ထိုသာရန္ဒဒစေတီကို ဘုရင့်ဥယျာဉ်တော်ဟူ၍လည်းခေါ်ဆို
 နိုင်၏။ ဝေသာလီပြည်၊ လိစ္ဆဝီမင်းသားများသည် ဤသာရန္ဒဒ
 စေတီသို့ထွက်၍ အပန်းဖြေခြင်း၊ စည်းဝေးတိုင်ပင်ခြင်း၊ ဥယျာဉ်
 ကစားခြင်းအမှုများကို အခါအားလျော်စွာ ပြုလေ့ရှိကြသည်

၇၀၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြစ်ရာ ထိုနေ့အဖို့ လိစ္ဆဝီမင်းသားများ (မင်းသားငါးရာ) ဤဒေသတွင် အဝင်အထွက် များသည်ကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် အစည်းအဝေးတခုရှိကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

အချိန်မှာ နံနက်ဆွမ်းခံချိန်ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်တွင် ဘုရား သခင်သည် ဝေသာလီပြည်တွင်း၌ ဆွမ်းခံတော်မူနေဆဲဖြစ်၏။

ဥယျာဉ်တော်ပတ်လည်၌ အစောင့်တပ်များ ချထားချက်အရ လက်နက်စွဲ စစ်သည်များမှာ ဟိုအနားစုစု၊ သည်အနားစုစုနှင့် ရှိနေကြကုန်၏။

အစည်းအဝေးပွဲတွင် ရတနာကို အကြောင်းပြု၍ လိစ္ဆဝီ မင်းသားများ ဘဝင်မကျနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေ၍သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ယင်းရတနာကိုအကြောင်းပြု၍ ဝမ်းပန်းတသာ ဘုရား သခင်အား လျှောက်ထားလို၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဘုရား သခင်နှင့် တွေ့ဆုံခွင့်ကို အထူးမြော်လင့်လျက်ရှိနေကြကုန်၏။

သို့ကြောင့်ပင် မင်းသားအချို့ ဥယျာဉ်ထဲမှ ထွက်လာကြပြီး တံခါးစောင့် စစ်သည်တော်တဦးအား ဤသို့ မှာထားကြလေ သတည်း။

“ရဲဘော်၊ ဘုရားသခင်မြို့ထဲက ဆွမ်းခံ ပြန်ကြွလာတော်မူ သည်ကို မြင်က ချက်ချင်း ငါ့တို့ထံ အကြောင်းကြားပါလှည့်”

ဤသို့မှာထားပြီးလျှင် ဥယျာဉ်တွင်းသို့ပြန်၍ ဝင်သွားကြလေ ကုန်၏။ စစ်သည်တော်လည်း ‘ကောင်းပါပြီ’ ဟူ၍ အာမဘန္တေ ခံလိုက်ပြီး သူသည် ရာရားသခင် ပြန်လာမည့်လမ်းကိုသာ အရံ တမ်း မှန်း၍ စောင့်ကြည့်နေရှာလေ၏။

ခဏကြာသော် ဘုရားသခင် ကြွလာသည်ကို မြင်လေသော အခါ စစ်သည်တော်သည် လျင်မြန်စွာ သွား၍ လိစ္ဆဝီမင်းသား များထံ သွားရောက်၍ “ဘုရားသခင် ကြွတော် မူလာပြီ ဖြစ်ကြောင်း” သတင်းပေးပို့လေ၏။

ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသားတို့သည် ဥယျာဉ်တွင်းမှ ထွက်လာ ကြ၍ ဘုရားသခင် ရှေ့ဘော်မှောက်ရောက်လတ်သော ဒူးထောက် လျက် ရိုသေစွာ ဤသို့ လျှောက်ထားကြလေကုန်သတည်း။

“ဘုန်းတော် အနန္တနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ တောင်းပန်ပါကုန်၏။ တပည့်တော်တို့အား ငဲ့ညှာတော်မူသော အားဖြင့် ဤ သာရန္တဒစေတီတော်သို့ ကြွတော်မူပါရန် အနူး အညွတ် ပင့်လျှောက်ပါကုန်သည် ဘုရား။”

ဤသို့ တောင်းပန်ကုန်လတ်သော် ဘုရားသခင်သည် ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူခြင်းအားဖြင့် ပင့်လျှောက်ချက်ကို လက်ခံတော်မူပြီး လျင် သာရန္တဒစေတီသို့ ကြွတော်မူ၏။ ရောက်သော အခါ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူလျက် လိစ္ဆဝီမင်းသား တို့အား ဤသို့ မေးတော်မူ၏။

“အို မဟာနန္ဒယံဘွား လိစ္ဆဝီမင်းသားတို့၊ ငါ ကြမလာမီ စပ်ကြားတွင် မည်သည့် စကားဖြင့် သင်တို့ ဆိုပြော ဆွေးနွေး နေကြကုန်သနည်း။ မပြီးမပြတ်၊ လက်စတန်းလန်းနှင့် ရပ်ထား လိုက်ရသော စကားများ ရှိသေးသလော”

ဤသို့ မေးလတ်သော် လိစ္ဆဝီမင်းသား တို့သည် ဤသို့ လျှောက်ကုန်၏။

“ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား ယနေ့ စည်းဝေး ကြရာတွင် အစည်းအဝေးနှင့် မဆိုင်သော စကား တမျိုး

၇၀၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထိုးဖောက် ဝင်ရောက် လာပါသည်။ ထိုစကားမှာ ဤသို့ပါ ဘုရား။

“ဤလောက၌ ရတနာ အမျိုးမျိုး ရှိလေသည့် အနက် (၁)ဆင်ရတနာ၊ (၂)မြင်း ရတနာ၊ (၃)ပတ္တမြား ရတနာ၊ (၄)မိန်းမ ရတနာ၊ (၅)သူဌေး၊ သူကြွယ် ရတနာ၊ ဤရတနာ ငါးမျိုးတို့သည် လွန်စွာ ရခဲကုန်၏။ ရရန် မလွယ်ကူသော ရတနာများ ဖြစ်ကုန်၏။

“အစည်းအဝေးနှင့်မဆိုင်သော ဤစကားများ ကြားဖောက် ဖြစ်ပေါ် လာပါသည်။ ဤစကားထူး စကားဆန်း များကို ဆိုပြောနေကြ ပါကုန်သည်။ ထိုအကြောင်းကို လျှောက်ထား လိုပါသောကြောင့် အရှင်ဘုရားအား ဤနေရာသို့ ပင့်ဆောင် ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။ တပည့်တော်များ၏ အယူအဆ၊ တွေးခေါ် ထင်မြင်ချက်များ သင့် မသင့်၊ လျော် မလျော်ကို မိန့်တော်မူစေချင်ပါသည် ဘုရား။”

ယင်းသို့ မေးလျှောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓသည် လိစ္ဆဝီ မင်းသားတို့အား ဤသို့ မြှန်ကြားတော်မူလေသတည်း။

“အို ဒါယကာ မင်းသားတို့၊ ကာမဂုဏ်လေ့၌ မွေ့လျော် နေကုန်သော ဝါ၊ ကာမဓာတ်ခံ ပြင်းထန်စွာ စွဲတည်လျက် ရှိနေကြကုန်သော သင်တို့အား ကာမဂုဏ်ကိုသာ ဦးတည်၍ ကြားဖြတ် စကားများ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ် လာသည်ကား ထူးဆန်းသည်ဟူ၍ မဆိုသာ။

“အို လိစ္ဆဝီ မင်းသားတို့၊ ကာမအစွန်းဘက်မှနေ၍ တွက် ချက်သော် သင်တို့ တွေ့ရှိရသော ရတနာများလည်း ဟုတ်တန် ရာပေသည်။

“သို့သော် ငါ ဆိုလိုသော ရတနာမျိုးကား အို လိစ္ဆဝီ မင်းသားတို့၊ လောက၌—

- (၁) သူခပ်သိမ်းတို့၏ ပူဇော်အထူးကိုလည်း ခံထိုက်၊ တရားစစ်၊ တရားမှန်ကို ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍လည်း၊ သိတော်မူသော ဘုရားတဆူ ပွင့်လာမှုကို လှန်စွာ ရခဲ၏။
- (၂) ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မဝိနယကို ဗုဒ္ဓ အဘော်ကျကျ ပြောဟော တတ်သူကို လှန်စွာ ရခဲ၏။
- (၃) ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မဝိနယကို ဗုဒ္ဓ၏ အဘော်ကျကျ သိတတ်သူကို လှန်စွာ ရခဲ၏။
- (၄) ဗုဒ္ဓ၏ တရားစစ်၊ တရားမှန်ကို သိသည့်အတိုင်း ကျင့်တတ်သူကို လှန်စွာ ရခဲ၏။
- (၅) လောက၌ သူကျေးဇူးတရားကို သိတတ်သူ၊ သိသည့်အားလျော်စွာ ကိုယ်ထိလက်ရောက် ကျေးဇူးတုံ့ပြန် တတ်သူကို လှန်စွာ ရခဲ၏။

“အို လိစ္ဆဝီမင်းသားတို့၊ ငါဆိုလိုသော ရတနာငါးမျိုးကား ဤရတနာတို့ပေတည်း” ဟု မိန့်တော်မူသောအခါ လိစ္ဆဝီ မင်းသားတို့သည် ဗုဒ္ဓ၏ စကားတော်ကို နှစ်ထောင်းအားရ ဝမ်းပန်းတသာ ဖြစ်ကုန်လေတည်း။

(ပဉ္စကနိပါတ်၊ အင်္ဂုတ္တိုပိဋိတော်၊
၅၀ တိကဏ္ဍဝဂ်၊ သာရနန္ဒဒသုတ်၊
၁၄၈၊ ဆဋ္ဌမူ။)

(၄၄)

(၂) သေသည့်မှနောက်၌ ဖြစ်၊ မဖြစ် ပြဿနာ

သေသည့်မှနောက်၌ သတ္တဝါပြန်၍ ဖြစ်၊မဖြစ် ဟူသော ပြဿနာ မှာ မသေးရုံမက လွန်စွာကြီးထွားလှသည့် ပြဿနာကြီး တရပ် ဟူ၍ပင် ဆိုအပ်၏။

ယင်းပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ ပုဂံရာဇဝင်ကို ဒုတ်ထမ်း ပြော ရသည့်ပမာ ငြင်းကြ၊ ခုံကြ၊ ဆွေးနွေးလာခဲ့ကြသည်မှာ ကြာပြီ ဖြစ်သော်လည်း လက်စသတ်သည်ဟူ၍ မရှိခဲ့။ နောင်တွင်လည်း လက်စသတ်ဦးမည်မထင်။ လူ့ သက်တမ်း တလျှောက် ‘မဆုံး ပြဿနာ’ အဖြစ်ဖြင့် ငြင်းမြဲ ငြင်းကြ၊ ခုံမြဲ ခုံကြ၊ ဆွေးနွေးနေကြ ဦးမည့် ပြဿနာသာ ဖြစ်ချေ၏။

ပုထုဇဉ်လူသားများအနေဖြင့် ယင်းပြဿနာကို စကားစပ်မိ တိုင်း ကိုင်တွယ်နေခြင်းမှာ အဆန်းမဟုတ်။ ထိုပြဿနာကား ရဟန္တာလောက၌ပင် လှိုင်းရိုက်သလို ရိုက်ခတ်လာခဲ့သည်။ ရောမ ရဟန္တာ ကိုယ်တော်ကြီးများသည်ပင် အချင်းချင်း မေးလား၊ ဖြေလားနှင့် ခေါင်းအေးအေးထားကာ ကိုင်တွယ်လာခဲ့ကြသည်။

ထိုစကားကို ဆိုသင့်၍ ဆိုလိုက်ပါသည်။ နေရာကား ဗာရာဏသီပြည်၊ မိဂါဒါဝုန်တော။ အချိန်ကား အကာလ ညအခါ ဆွေးနွေးနေကြသူများကား ရဟန္တာ ကိုယ်တော်ကြီး နှစ်ပါး အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အရှင်မဟာကဿပတို့ဖြစ်ကြ၏။

ထိုအရှင် နှစ်ပါးသည် သာသနာတွင်းဝယ် နေလို လလို လင်းခဲ့သည်သာမက အမြင့်မားဆုံးသော “တေဒဂ်ဘူ” ရ ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်ကြီးကို တည်ထောင်ခဲ့ကြသည့် သာသနာ့ ခေါင်းဆောင် ရဟန္တာကြီးများဖြစ်ကြသည်။ ဤအရှင်ကြီးများသည်ပင် သေသည်မှနောက်၌ သတ္တဝါပြန်၍ ဖြစ်မဖြစ်ကို ပြဿနာ တရပ် အနေဖြင့် ကိုင်တွယ် ဆွေးနွေးတော်မူကြသည်ကို ထောက်လျှင် ထိုပြဿနာ၏ သြဇာမှာ အဘယ်မျှ ကြီးထွားကြောင်းကို ရိပ်စား မိနိုင်ပါ၏။

ထိုအချိန်က အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အရှင်မဟာကဿပ ဤ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးနှစ်ပါးသည် မိဂဒါဝုန်တောသို့ ရောက်ရှိ နေကြလေရာ တညတွင် အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ကမ္မဋ္ဌာန်း ထိုင်ရာမှထ၍ အရှင်မဟာကဿပ သတင်းသုံးရာ ကျောင်းသခံကား သို့ သွားကာ စကားစမြည် ပြောကြရင်းမှ ထိုပြဿနာဆီသို့ ရောက်သွားလေ၏။ ယင်းပြဿနာကို အမေးအဖြေပြုကြလေ၏။ အရှင်သာရိပုတ္တရာက မေး၍ အရှင်မဟာကဿပက ဖြေလေသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် မမြင်ရသော်လည်း သူတို့၏ မေးဖြေသံ၊ ဆွေးနွေးသံများကား မိဂဒါဝုန် တောလုံးလျှံအောင် တုံခါ၍ လှမ်းထွက်လာချိမ့်မည် ထင်ပါသည်။

မေး။ ။ ငါ့ရှင်ကဿပ၊ သတ္တဝါသည် ဤဘဝ၊ ဤခန္ဓာ ချုပ်ဆုံး၍ သေသည်မှနောက်၌ သတ္တဝါတမျိုးမျိုး အနေဖြင့် ပြန်၍ ဖြစ်ပါသလော။

ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက-ဘုရားဘဏ္ဍာစိုး ဖြစ်တော်မူသော အရှင် သာရိပုတ္တရာက အရှင်မဟာကဿပအား မေးလေသောအခါ

၇၈၆ (၈) ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြေ။ ။ ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်ဟူ၍ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားက ဟောတော်မမူပါ။

မေး။ ။ ငါ့ရှင်ကဿပ၊ သည်လိုဆိုလျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ သတ္တဝါတမျိုးမျိုးအနေဖြင့် မဖြစ်စေဘူးဘူးလော။

ဖြေ။ ။ ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်စေဘူးဟူ၍လည်း မြတ်ဘုရားက ဟောတော်မမူပါ။

မေး။ ။ ငါ့ရှင်ကဿပ၊ သည်လိုဆိုလျှင် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း ရှိ၊ မဖြစ်သည်လည်း ရှိဟု မှတ်ရတော့မည်လော။

ဖြေ။ ။ ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မမူပါ။

မေး။ ။ ငါ့ရှင်ကဿပ၊ သို့ဖြစ်ဘိသော် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ဟု မှတ်ရမည်လော။

ဖြေ။ ။ ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း

မဟုတ်၊ ဤသို့လည်း မြတ်စွာဘုရားက ဟောတော်
မမူပါ။

ထိုအခါ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ခေတ္တမျှတော့၍ စဉ်းစားဟန်
ပြုနေပြီးမှ ဆက်၍ မေးပြန်လေသည်။

မေး။ ။ ငါ့ရှင်ကဿပ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်ကြောင့်
ထိုအကြောင်းကို ဟောတော်မမူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ဤဖြစ်ရပ်သည် အကျိုးစီးပွား
နှင့် စပ်သော စကားလည်းမဟုတ်၊ မဂ်ဖိုလ် ရရာ
ရကြောင်း အတောက်အကူ ဖြစ်စေသော အကျင့်
လည်း မဟုတ်၊ ငြီးငွေ့ဘွယ်လည်းမဖြစ်၊ တပ်မက်ခြင်း
ကင်းဘွယ်လည်း မဖြစ် ရာဂ ချုပ်ငြိမ်းဘွယ်လည်း
မဖြစ်၊ ငြိမ်းအေးဘွယ်လည်းမဖြစ် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်
သိဘွယ်လည်း မဖြစ်၊ ထိုးထွင်း၍ သိဘွယ်လည်း
မဖြစ်။ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာလည်း မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့်
ထိုစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မမူခြင်း
ဖြစ်ပါသည် ငါ့ရှင်။

မေး။ ။ ငါ့ရှင်ကဿပ၊ ဤသို့ ဖြစ်ဘိသော် မြတ်စွာဘုရား
သည် အဘယ်သို့ ဟောတော်မူလေသနည်း။

ဖြေ။ ။ ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ဤသည်ကား ဆင်းရဲ (ဒုက္ခ)
ဟူ၍၎င်း၊ ဤသည်ကားဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း
(သမုဒယ)ဟူ၍၎င်း၊ ဤသည်ကား ဆင်းရဲ၏ ချုပ်
ငြိမ်းရာ(နိရောဓ)ဟူ၍၎င်း၊ ဤသည်ကား ဆင်းရဲ
ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း (မဂ္ဂ) ဟူ၍၎င်း
မြတ်ဘုရား ဟောကြားတော်မူပါသည်။

၇၈၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မေး။ ။ ငါ့ရှင်ကဿပ၊ ဤစကားကိုကား အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်း။

ဖြေ။ ။ ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တရာ၊ ဤစကားသည်ကား အကျိုး စီးပွားနှင့်လည်း စပ်၏။ မိမိ၏အစ မြတ်သော အကျင့် လည်း ဖြစ်၏။ ပြီးငွေဘွယ်ရာ၊ ရာဂကင်းဘွယ်၊ ငြိမ်း အေးဘွယ်၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိဘွယ်၊ ထိုးထွင်း၍ သိဘွယ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ဘွယ်လည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူပါသည် ငါ့ရှင်။

သတ္တဝါသည် သေသည်၏ နောက်၌ ပြန်၍ ဖြစ်၊ မဖြစ် ဟူသော ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်ကြီးနှစ်ပါး တို့၏ ဆွေးနွေးချက်၊ အမေး အဖြေကား ဤမျှဖြင့် လက်စ ပြတ်သွား၏။

သို့သော် ယင်းပြဿနာ၏အဖြေမှာ မတင်မကျ အခြေ အနေ မျိုးတွင် ရပ်တည်နေသဖြင့် ဆက်ရန် ရှိသေးသည်ဟူ၍သာ ဆိုရ မည် ထင်ပါသည်။

(သံယုတ္တနိကာယ်၊ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၊ ကဿပဝဂ်၊ ပရိမရဏသုတ်၊ ၄၁၂၊ ဆဋ္ဌမူ။)

(၄၅)

ရာ၊ ဒေါ၊ မော သင်တန်း

ခြေလှမ်းများက စားလိမ့်မည်။

သမိုင်းကြောင်းကိုသုံးသပ်ကြည့်လျှင် ထိုခေတ် (လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော်ခန့်) ထိုအချိန်တွင် ဘာသာရေး ဆိုင်ရာ ဝါဒတိုက်ပွဲများ၏ အခြေအနေမှာ အတော်ကလေး ပြင်းထန်ခဲ့ပုံရသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်အရ တဦးနှင့်တဦးမူသည် တဖွဲ့နှင့် တဖွဲ့၊ တဂိုဏ်းနှင့်တဂိုဏ်းအထိ ခြေလှမ်းအများကို စောင့်နေချိန်ဟု ခန့်မှန်းနိုင်ပေသည်။

အကြောင်းကိုဆိုသော် ထိုအချိန်တွင် မဇ္ဈိမဒေသ (အိန္ဒိယ ပြည်) ၌ သာဝတ္ထိ၊ ရာဇဂြိုဟ်၊ ဝေသာလီ၊ ဗရာဏစသော မြို့ကြီး များကို ဗဟိုပြု၍ ဘုရားအဆူဆူ ပွင့်တော်မူလျက် ရှိနေ၏။

၁။ ပူရဏကသပ။ ၂။ မဂ္ဂလိဂေါသာလ။ ၃။ အဇိတ ကေသကမ္ဗလ။ ၄။ ပကုကေစွာယန။ ၅။ နိဂဏ္ဍနာဠပုတ္တ။ ၆။ သဗ္ဗယဗေလဠပုတ္တ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ခြောက်ဦးတို့သည် ဗုဒ္ဓ အမည်ကို ခံယူလျက် ခေတ်ပြိုင်ပွင့်နေသော ဘုရားကြီးများ ဖြစ်ကုန်၏။ တပည့်ပေါင်းထောင်နှင့်ချီ၍ အသီးသီးရှိကြကုန်၏။ မိမိစိတ်ကြိုက် ဝါဒတမျိုးစီ တီထွင်ပြီးလျှင် မိမိဝါဒပြန့်ပွားမှုနှင့်

၇၉၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

မိမိသာသနာ စည်ပင်ထွန်းကားမှုကို ရှေးရှုကာ အနယ်နယ်သို့ လှည့်၍ တရားဟောခြင်း၊ စည်းရုံးခြင်းများကို အားသွန်ခွန်စိုက် လုံးပမ်းလျက် ရှိနေကြကုန်ပြီ။

ဂေါတမရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည် ထိုဘုရားကြီးခြောက်ဆူတို့ အကြားတွင် နောက်မှ ပွင့်လာပြီး ဝါဒအားဖြင့် “အနတ္တဝါဒ” ဟု ကျေညာလျက် သီးခြား ဘာသာရေး ဂိုဏ်းကြီးတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာလည်။

ထိုအခါ လက်ရှိပွင့်နှင့်ပြီး ဘုရားကြီးတို့အနေဖြင့် ဂေါတမ ဗုဒ္ဓနှင့် ၎င်း၏ အနတ္တဝါဒ လှုပ်ရှားမှုကို နားရွက် တစောက် စောက်နှင့် မျက်လုံးကို ဒုတ်ထောက်၍ ကြည့်နေချိန် ဖြစ်လေ သည်။

ဗုဒ္ဓ၏ အနတ္တဝါဒမှာ စစ်မှန်သောဝါဒ ဖြစ်သောကြောင့် ဟောပြော စည်းရုံးရာတွင် ခက်ခက်ခဲခဲ မရှိလှဘဲ အလွယ်တကူနှင့် အံ့ဩလောက်အောင် အောင်မြင် လေ သည် ၊ အလျောက် ဗုဒ္ဓ ဂေါတမ သြဇာခံ အနတ္တဝါဒီများ တရှိန်ရှိန် ထွန်းကား လာ လေ၏။

ထိုအချိန်၌ ဂေါတမဗုဒ္ဓသည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော် မူလာသည်မှာ ကြာသေးဟန်မတူ။ နှစ်ပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် တွက် သော် ဘုရားသက် နုနုကလေးသာ ရှိပေဦးမည်။ ရဟန်း တပည့် တပန်းအနေဖြင့် ရှိနေပြီဖြစ်သော်လည်း အသစ်များဖြစ်နေသော ကြောင့် ဟောပြောမှုအတတ်၌ ကျွမ်းကျင်သေးဟန်မတူ။ ကျွမ်း ကျင်သော ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိသော်လည်း အရေအတွက် အားဖြင့် များများစားစား ရှိသေးပုံမရ။

သို့ကြောင့်သာ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် တပည့်တပန်းရဟန်းများအား တရားကို စနစ်တကျ ဟောတတ်ပြောတတ်စေခြင်းငှာ ကိုယ်တော်တိုင် ကြပ်မတ်၍ သင်တန်းပေးတော်မူခြင်းဖြစ်တန်ရာသည်။

ထိုစကား မှန်လောက်စရာ ရှိပေသည်။ အောက်ဖော်ပြပါ အချက်အလက် ဖြစ်ရပ်များသည် ဗုဒ္ဓ၏ သင်တန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ထုတ်ပြန်အပ်သော ပြဿနာဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓသည် ရဟန်းတို့အား ဘိက္ခုဝေ ဟူသော အာလုပ်စကားဖြင့် ခေါ်တော်မူလိုက်ပြီးနောက် မိမိ၏ တပည့်များ၏ အရည်အသွေး၊ ပညာပမာဏ၊ ဟောပြောမှု အတိုင်းအတာကို သွေးတိုးစမ်းကြည့်လိုသည့် အနေဖြင့် ဤသို့ မေးမြန်း ကြည့်တော်မူလေသည်။

“အို ရဟန်းတို့၊ ငါတို့နှင့် ဝါဒချင်းမတူ၊ ဂိုဏ်းဂဏချင်းလည်းမတူ၊ ငါတို့မှသီးခြားဖြစ်သော ရဟန်းနွယ်ဝင် ပရိပိုဇ်တိုများ တက္ကတန်းများနှင့် တွေ့၍ သူတို့က သင်တို့အား ဤသို့ မေးခဲ့သော်—

“ငါ့ရှင်တို့၊ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟဟူ၍ တရားသုံးပါး ရှိလေ၏။ ယင်းသုံးမျိုးကို ငါ့ရှင်တို့အနေဖြင့် မည်သို့သဘောရကြသနည်း။ ယင်းတရားသုံးပါး၏ ထူးခြားမှု၊ ပယောဂလွန်ကဲမှု၊ သိခြားပြုမှုကား အဘယ်ပါနည်း” ဟူ၍ အမေးအမြန်း ပြုခဲ့သော် သင်တို့ မည်သို့ ဖြေကုန်မည်နည်း။

၁။ ပရိပိုဇ်=ဦးပြည်၊ ခေါင်း တုံး တုံး၍ ရဟန်းယောင် သင်္ကန်းဝတ် ပုဂ္ဂိုလ်။

၇၉၊ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထိုသို့ စမ်းသပ် မေးမြန်း ကြည့်လေသော်အခါ ကျေနပ် ဘွယ်ရာသော အဖြေကို ရရှိတော်မမူလေဘဲ ရဟန်းတို့က ဗုဒ္ဓ ကိုပင် ပြန်၍ လွဲလှိုက်ကြကုန်သည်။

“အရှင်ဘုရား၊ သဘောတရား ရေးရာ ဟူဟူသမျှ တို့သည် ဘုရားသခင်သာလျှင် ပင်မဖြစ်ပါကုန်၏။ ဘုရားသခင်သာလျှင် ဦးဆောင်မှု ရှိပါကုန်၏။ ဘုရားသခင်သာလျှင် အားထားရာရှိပါ ကုန်၏။

“အရှင်ဘုရား၊ မြတ်ဘုရားကိုပင် တပည့်တော်တို့ တောင်းပန် ပါရစေ။ မြတ်ဘုရားအမိန့်တော်ရှိသည့် ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ဤတရားသုံးပါးတို့၏ သဘောအချက်အလက် အနက်အဓိပ္ပာယ် ကို မြတ်ဘုရားသည်ပင် တပည့်တော်တို့အား သိထင်မြင်သာ အောင် ပြတော်မူပါဘုရား။ မြတ်ဘုရား ဟောတော် မူပုံကို ကြားနာသိရှိကြရသော် တပည့်တော်များ မှတ်သား နိုင်ကြ ပါကုန်လိမ့်အံ့ ဘုရား” ဟူ၍ တောင်းပန်ခြင်းပြုကုန်လေ၏။

ယင်းသို့ ရဟန်းတို့ တောင်းပန်ခြင်းကား ဤသင်တန်း၏ အခြေခံ နိဒါန်း ဖြစ်လာ၏။

“အို ရဟန်းတို့၊ ယင်းသို့ဖြစ်ဘိသော် သင်တို့ နာကြလေကုန်။ ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းကြကုန်။ ဟောပုံ၊ ဟောနည်းကို သိထင်၊ မြင်သာအောင် သင်တို့အား ငါပြပေအံ့။

“အို ရဟန်းတို့၊ အကယ်၍ သင်တို့အား တိတ္ထိ၊ တက္ကတန်း၊ ပရိဗိုဇ်တို့က ငါ့ရှင်တို့၊ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ-ယင်း သုံးပါး တို့၏ ထူးခြားချက်၊ ပယောဂလွန်ကဲချက်၊ သီးခြားပြုမှုချက် သည် အသို့ပါနည်း ငါ့ရှင်တို့ ဟူ၍ မေးလှာခဲ့သော် ဤသို့ သင်တို့ ဖြေပြကြကုန်။ ဖြေပုံကား—

“ငါ့ရှင်တို့၊ ရာဂသည် အပြစ်နည်း၏။ ရာဂ ဖြစ်ပေါ်လာသော် ရုတ်တရက်ပြေပျောက်ခဲ၏။ တဖြည်းဖြည်းမှသာပြယ်၏။ ဒေါသသည် အပြစ်ကြီး၏။ ပျောက်လွယ် ပြယ်လွယ်၏။ မောဟသည် အပြစ်ကြီး၏။ တဖြည်းဖြည်းမှ ပြယ်၏ ဟူ၍ ဤသို့ ဖြေကြားလေကုန်။

“ရဟန်းတို့၊ သင်တို့အား အကယ်၍ ငါ့ရှင်တို့၊ ရာဂသည် အကြောင်းမဲ့ဖြစ်မည် မဟုတ်။ အကြောင်း ရှိရပေမည်။ ထိုအကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်းဟူ၍ ၎င်း၊ ရာဂဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော် တရိုန်ရိုန် တိုးပွား၍ ကြီးထွားကာ အားကောင်း လာရာ၌လည်း အကြောင်းရှိရပေမည်။ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်လာမည်မဟုတ်။ ထိုအကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း ဟူ၍ ၎င်း၊ မေးလှာခဲ့သော် သုဘနိမိတ် ဟူ၍ ဖြေကြားကုန်လော့။ တင့်တယ်သော အဆင်း ရူပါရုံ၊ သာယာစွာသောအသံ၊ မွှေးပျံ့သောရနံ့၊ နူးညံ့သော ထိတွေ့မှုအာရုံ၊ အဖုံဖုံတို့သည် ရာဂဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ပေတည်း။ ရာဂဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ ရင်းမြစ်ကိုရှာသော် သုဘနိမိတ်ကိုသာတွေ့၏။ သုဘနိမိတ်မှတစ်ပါး ရာဂ ဖြစ် ပေါ် ရန် အကြောင်းမရှိဟု ဖြေကြားကုန်လော့။

“ထိုသုဘနိမိတ်၊ ဝါ၊ လှပတင့်တယ် ရှုမငြီးဘွယ်ရာသော ရူပါရုံ စသည်တို့ကို မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံး သွင်းသူအား (ချစ်စရာ၊ ကြိုက်စရာ၊ စုံမက်မြတ်နိုးစရာပါတကားဟု တပ်မက်သူအား) မဖြစ်သေးသော ရာဂလည်းဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်နေဆဲ ရာဂသည်လည်း တိုးပွားကာ အရှိန် အဟုန်နှင့်တကွ ကြီးထွားလာ၏။ ဤသည်တို့ကား ဒေါသ၊ မောဟတို့နှင့် မတူ

၇၉၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သော ရာဂ၏ ထူးခြားမှု၊ စွမ်းဆောင်မှု၊ တခြားတခြားပြုမှုများ ဖြစ်ကုန်၏။

“အို ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သင်တို့အား ပရိပိုင်တို့က ‘ငါ့ရှင်တို့ ဒေါသသည် အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်မည်မဟုတ်။ ဒေါသ ဖြစ်နိုင် လောက်သော အကြောင်းတခုခု ကော်ရိုလေအံ့။ ထိုအကြောင်း စား အဘယ်ပါနည်း’ ဤသို့မေးခဲ့သော်လည်းကောင်း၊ ဒေါသ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော် တရိုန်ရိုန်တိုးပွား၍ အားကောင်းလာရာ၌လည်း အကြောင်းရှိလေအံ့။ ထိုအကြောင်းကားအဘယ်ပါနည်း။ ဤသို့ မေးခဲ့သော်လည်းကောင်း ပဋိသန္ဓိမိတ် (ဒေါသဖြစ်ကြောင်း အာရုံ) ဟု ဖြေကြကုန်။ (ဒေါသထွက်လောက်အောင် ဖြစ်ပေါ် လာသော မျက်စိအာရုံ၊ နားအာရုံ၊ နှာခေါင်းအာရုံ စသည် ဟူသမျှကို ပဋိသန္ဓိ ဟု ခေါ်ရ၏။)

“ထိုပဋိသန္ဓိမိတ်ကို မသင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းလေသူ အား (ကိုယ်ကြမ်း၊ နှုတ်ကြမ်း၊ ကြမ်းခက်တရော်သော အပြုအမူ များကို ကြံတွေးနေသူအား) မထွက်သေးသော ဒေါသလည်း ထောင်းကနဲထွက်လာ၏။ ထွက်ပြီထွက်ဆဲဒေါသလည်း ပြုံးကနဲ ရုတ်တရက် ကြီးထွားကာ အားကောင်းလာ၏။ ဤသည်တို့ကား ရာဂ၊ မောဟတို့နှင့်မတူသော ဒေါသ၏ ဝိသေသဂုဏ်ပုဒ်၊ ထူး ခြားသော အချက်အလက်၊ ကွဲပြားခြားနားသော အပြုအမူတို့ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ဖြေကုန်လော့။

“အို ရဟန်းတို့၊ သင်တို့အား အကယ်၍ ပရိပိုင်တို့က ‘ငါ့ရှင်တို့ မောဟဟူ၍ ရှိလေ၏။ ထိုမောဟသည် အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်မည် မဟုတ်။ မောဟ ဖြစ်နိုင်လောက်စရာ အကြောင်း တခုခုကော်

ရှိလေအံ့။ ထိုအကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း။ ဤသို့မေးခဲ့ကုန်သော်၎င်း၊ ဖြစ်လေပြီ၊ ဖြစ်နေဆဲမောဟသည် လေမုန်တိုင်းကြီးများပမာ တရှိန်ရှိန် အင်အားကြီးထွား၊ တိုးပွားလာရာ၌လည်း အကြောင်းရှိလေအံ့။ ထိုအကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း’ ဤသို့မေးခဲ့ကုန်သော်လည်းကောင်း အယောနိသော မနသိကာရ မသင့်သော နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဖြေကုန်လော့။ ရှုပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ စသော အာရုံဟူသမျှကို မသင့်သောအာရုံဖြင့် နှလုံးသွင်းလေသူအား (အာရုံထဲ၌ စိတ်နှလုံးကို ဆွဲနှစ်ထားသူအား) မောဟ မဖြစ်သေးလျှင်လည်း ဖြစ်လာ၏။ ဖြစ်ပြီ ဖြစ်လျှင်လည်း တိုးပွားကြီးထွားလာ၏။ ဤသည်တို့ကား ရာဂ၊ ဒေါသနှင့်လုံးဝ မတူ၊ တမူထူးခြားကွဲလွဲသော မောဟ၏ ဝိသေသဂုဏ်ပုဒ်၊ မောဟ၏ အရည် အသွေး၊ မောဟ၏ သီးခြားလုပ်ဆောင်ချက်တို့ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ဖြေကုန်လော့။

“အို ရဟန်းတို့၊ အကယ်၍ သင်တို့အား တိတ္ထိ၊ တက္ကတုန်း၊ ဗရိဗိုဇ်များက ဤသို့ မေးခဲ့သော် ‘ငါ့ရှင်တို့၊ မဖြစ်သေးသော ရာဂ ဖြစ်မလာမှီ၌ အကြောင်းရှိရပါမည်။ အကြောင်းနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဖြစ်ပြီသောရာဂ ပျက်ပြယ်မှီ၌လည်း အကြောင်းရှိရမည်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းနှင့် မကင်းနိုင်ပါ။ သို့ပါ၍ ထိုအကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း’ ဟူ၍ အမေးအမြန်းရှိလှာ ခဲ့သော် အသုဘနိမိတ် (မတင့်တယ်သောအာရုံ) ဟု ဖြေကုန်လော့။

“အသုဘနိမိတ်ကို သင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသူအား (စက်ဆုပ်ဘွယ်ပါကလားဟူ၍ ထိထိရောက်ရောက် သဘောပေါက်လေသူအား) မဖြစ်သေးသော ရာဂလည်းဖြစ်၍မလာ။

၇၉ - ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြစ်ပြီးသားရာဂလည်း ပျက်ပြယ်သွားရလေ၏။ ဤသည်ကား ရာဂ မဖြစ်မှနှင့် ဖြစ်ပြီးသားရာဂ ပျက်ပြယ်မှု၏ အကြောင်း ပေတည်းဟူ၍ ဤသို့ ဖြေကုန်လော့။

“အိုရဟန်းတို့၊ အကယ်၍ သင်တို့အား ဤသို့ မေးလှာ ခဲ့သော် ‘ငါ့ရှင်တို့၊ မဖြစ်သေးသော ဒေါသ မဖြစ်ပေါ်မှည့် အကြောင်းရှိရပါမည်။ ဖြစ်ပြီးသောဒေါသ ချုပ်ပျောက် ပျက် ပြယ် မှည့်လည်း အကြောင်းရှိရမည်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအကြောင်း ကား အဘယ်ပါနည်း’ ဟူ၍ ဤသို့ အမေးအမြန် ရှိလှာခဲ့သော် စိတ်၏ ဗျာပါဒမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း မေတ္တာ ဟု ဖြေရာ၏။ မေတ္တာကို သင့်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသူအား (ကြီးပွား ချမ်းသာ စေလိုသောစိတ်မျိုး ထားရှိသူအား) မဖြစ်သေးသော ဒေါသလည်း ဖြစ်မလာ။ ဖြစ်ပြီးဒေါသလည်း ချုပ်ပျောက် ပျက်ပြယ်သွားရလေ၏။ ဤကား ဒေါသဖြစ်မလာမှနှင့် ဖြစ်ပြီး ဒေါသ ပျက်ပြယ်သွားရမှု၏ အကြောင်းပေတည်းဟု ဖြေကြ ကုန်လော့။

“အိုရဟန်းတို့၊ အကယ်၍ သင်တို့အား ဤသို့ မေးလှာခဲ့သော် ‘ငါ့ရှင်တို့ မဖြစ်သေးသောမောဟ ဖြစ်ပေါ်မလာမှည့်အကြောင်း ရှိရပါမည်။ ဖြစ်ပြီးမောဟ ချုပ်ပျောက် ပျက်ပြယ် မှည့်လည်း အကြောင်းရှိရမည်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအကြောင်းကား အဘယ် နည်း’ ဟူ၍ ဤသို့ အမေးအမြန်ရှိလှာခဲ့သော် အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း ဟု ဖြေရာ၏။ အာရုံဟူသမျှကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသူအား မဖြစ်သေးသော မောဟလည်းဖြစ်မလာ။

ဖြစ်ပြီး မောဟလည်း ချုပ်ပျောက် ပျက်ပြယ်သွားရလေ၏။
ဤကား မောဟဖြစ်မလာမှုနှင့် ဖြစ်ပြီးမောဟ ချုပ်ပျောက်
ပျက်ပြယ်သွားမှု၏ အကြောင်းပေတည်းဟု ဖြေကုန်လော့”

သင်တို့အား ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့အကြောင်း၊ ယင်း
တို့၏ခြားနားချက်၊ ကွဲလွဲချက်၊ ထူးခြားချက်များကို တစုံ
တယောက်က အမေးအမြန်းရှိလှာခဲ့သော် သင်တို့မည်သို့ဖြေကုန်
မည်နည်းဟူ၍ ဖြေတတ်၏။ မဖြေတတ်၏ကို သိလို၍ သွေးတိုး
စမ်းသည့် အနေဖြင့် တပည့် ရဟန်းတို့အား ဗုဒ္ဓက မေးမြန်း
ကြည့်ခဲ့၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတို့ထံမှ အားရ၊ ကျေးနပ်ဘွယ်ရာသော
အဖြေကို မရခဲ့။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်သော် ပင်လယ် လှိုင်းလုံး
ကြီးများ ထလေသည့်အလား ဝါဒတိုက်ပွဲဆင်နေသူတို့ ဒုနှင့်ဒေး
ရှိနေကုန်သည်။ တရား အချက်အလက်တို့ကို အဓိပ္ပာယ် သက်
ရောက် ထိမိအောင် အသိရှင်း၊ အမြင်ရှင်းအောင် ဟောပြောခြင်း
မပြုနိုင်ခဲ့သော် ကျဆုံးအံ့သည်ကိုမြင်၍ ထိုအန္တရာယ်ကို ကြိုတင်
ကာကွယ်နိုင်ရန် အလို့ငှာ ဗုဒ္ဓသည် ကိုယ်တော်တိုင် ကြပ်မတ်၍
ရဟန်းတို့အား ဟောပြောမှု အတတ်ကို ပို့ချပေးတော်မူခြင်း
ဖြစ်၏။

တနေရာ၌ ဗုဒ္ဓသည် ဘုရားရတနာကိုရခဲ့ကြောင်း၊ တရားတော်
သိသူကို ရခဲ့ကြောင်း၊ သိသည့်အတိုင်း တရားတော်ကို သဘော
ပေါက်အောင်၊ ရှင်းလင်းအောင် ဟောတတ်သူကို ရခဲ့ကြောင်း

၇၉၀ နိဗ္ဗာန်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ဖြင့် ဟောတော်မူဘူးသည်ဖြစ်ရာ တရားတော်ကို သဘောပေါက်အောင် ဟောနိုင်စွမ်းသူ ပေါ်ထွက်ရေးအတွက် စနစ်တကျ ဟောပြောတတ်အောင် သင်ကြားပို့ချ၍ ပေးတော်မူခြင်းပင်တည်း။

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ တိကနိပါတ်၊ မဟာဝဂ်၊ အညတိတ္ထိယသုတ်၊ ၁၉၉၊ ၂၀၁၊ ဆဋ္ဌမူ။)

(၄၆)

ပုပ္ဖာရုံကျောင်းတော်က လှေကားထစ် ဥပမာ

“မိဂါရမာတာ” ဟူသော ဝေါဟာရသည် ဝိသာခါ၏ဂုဏ်ပုဒ် တခုဖြစ်၏။ မှန်၏။ မိဂါရသုဋ္ဌေးသည် သူ့အားဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်လာအောင် ညွှန်ကြားပြသ ဩဝါဒပေးဘူးသော ကျေးဇူးတရားကို ထောက်၍ ဝိသာခါကို မိခင်အမှတ်ဖြင့် ကိုးကွယ်ခြင်း ပြုထား၏။ ထို့ကြောင့် မိဂါရ မာတာ မိဂါရသုဋ္ဌေးသည် “အမိအရာ၌ ထားအပ်သော ဝိသာခါ” ဟူ၍ ဆိုစမှတ် ပြုကြကုန်သတည်း။

ဝိသာခါ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော ပုပ္ဖာရုံကျောင်းတော် ကြီးသည် သာဝတ္ထိမြို့တော်၏ အရှေ့ဘက်၌တည်ရှိ၏။ တည် ဆောက်ထားပုံမှာ သုတ်ပါဠိယျအဋ္ဌကထာ၊ ဝါသေဋ္ဌဘာရ ဒ္ဒါဇသုတ်အဖွင့်ဖွင့် တောင်နှင့်မြောက် အလျားရှည်သည်ဟု ဆိုပေသည်။

ကျောင်းတော်၏အမြင့်၊ အစောက်ပမာဏကို ပြဆိုထားခြင်း မတွေ့ရသော်လည်း အတော်ကလေး မြင့်ပုံရသည်။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် ကျောင်းတော်၏ လှေကားသည် စာဖွဲ့ယူရသည် အထိ “ဂန္ထဝင်ကျော်လှေကား” ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။

၈၀၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

ထိုမှတစ်ပါး ယနေ့ခေတ်၌ ရေပန်းစားနေသော လှေကားထစ်သစ်နည်း၊ လှေကားထစ်သဖွယ် စိုက်ပျိုးနည်း စသော ဝေါဟာရများမှာ ယခုမှ ပေါ်လာသော ရွှေကြာပင်ဝေါဟာရများ မဟုတ်လေဘဲ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော် ခေတ်ကတည်းက ဗုဒ္ဓကျမ်းအောင် သုံးစွဲ လာခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း ကိုလည်း သမိုင်းအထောက်အထားနှင့်တကွ ကိုးကား၍ ပြစရာ လက်ဆောင်မှန်သဖွယ် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

လှေကားထစ် သမိုင်းကြောင်းကား ဤသို့ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအချိန်တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် မိဂါရသုဋ္ဌေး၏မယ်တော် ဝိသာခါ၏ ပုပ္ဖာရုံကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုသာဝတ္ထိမြို့၌ ဂဏန်းအတတ် ကျမ်းကျင်သူ ‘သင်္ချာပါရဂူ’ ဆရာကြီး ဂဏကမေဂ္ဂလာနဟူ၍ ရှိလေသတတ်။ သူသည်ဗြာဟ္မဏ နွယ်ဘွား ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်၍ ပညာရှိပဏ္ဍိတဆူ ဟူ၍လည်း ထင်ရှားကျော်စောသူဖြစ်၏။

တနေ့သောအခါ ထိုဆရာဗြာဟ္မဏမေဂ္ဂလာနသည် ပုပ္ဖာရုံကျောင်းသို့သွား၍ ဘုရားသခင်နှင့် ဝမ်းမြောက်ဘွယ်စကား မှတ်လောက် သားလောက်စကားများကို ပြောဆိုပြီးနောက် ကျောင်းတော် လှေကားထိပ်တွင် ဗုဒ္ဓအား ဤစကားကို လျှောက်ထားလေသည်။

ဗြာဟ္မဏ။ ။ အရှင်ဂေါတမ၊ ဤကျောင်းတော်၏လှေကားထစ် ဥပမာဖြင့် တပည့်တော် မေးလျှောက်ပါရစေ။ ဤပုပ္ဖာရုံကျောင်းတော်၏ အောက်ဆုံးလှေကားထစ် တိုင်အောင်—

၁။ အစဉ်အတိုင်း သင်ကြားခြင်း၊^၁

၂။ အစဉ်အတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်း၊^၂

၃။ အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ခြင်း၊^၃

ဤသုံးမျိုးကို တပည့်တော် တွေမြင်ရပါ၏။

အရှင်ဂေါတမ၊ ပုဏ္ဏားလူမျိုးတို့ ဝေဒကျမ်းများ သင်စဉ် ချွဲလည်း အစဉ်အတိုင်း သင်ခြင်း၊ အစဉ်အတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်း၊ အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ခြင်း ဟူသော ဤသုံးမျိုးကို တွေ့ရပါသည်။

ထိုမှတစ်ပါးတို့လည်း အရှင်ဂေါတမ၊ လေးသည်တော်များ လောကချွဲလည်း လေးအတတ်ကို သင်ကြားရာတွင် အစဉ်အတိုင်း သင်ခြင်း၊ အစဉ်အတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်း၊ အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော ဤသုံးမျိုးကိုပင် တွေ့ရပါသည်။

အရှင်ဂေါတမ၊ ဂဏန်းအတတ်ကို တတ်ကုန်သော၊ ဂဏန်း အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့ ရေတွက်ကြ ရာချွဲလည်း အစဉ်အတိုင်း သင်ခြင်း၊ အစဉ်အတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်း၊ အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဤသုံးမျိုးကိုပင် တွေ့ရ ပြန်ပါသည်။

အရှင်ဂေါတမ၊ ထင်ရှားအောင်လျှောက်ပါအံ့။ အကျွန်ုပ် တို့သည် ပညာသင်တပည့်များအား ရှေးဦးစွာ—

တစ် တလီ တစ်။
နှစ် နှစ်လီ လေး။

၁။ အနုပဗ္ဗသိက္ခာ၊ ၂။ အနုပဗ္ဗကိရိယာ၊ ၃။ အနုပဗ္ဗ ပဋိပဒါ။ (ဥပရိပဏ္ဏာပါဠိ၊ ၅၃။)

၈၀၂ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သုံး သုံးလီ ကိုး။
 လေး လေးလီ တဆယ့်ခြောက်။
 ငါး ငါးလီ နှစ်ဆယ့်ငါး။
 ခြောက် ခြောက်လီ သုံးဆယ့်ခြောက်။
 ခုနစ် ခုနစ်လီ လေးဆယ့်ကိုး။
 ရှစ် ရှစ်လီ ခြောက်ဆယ့်လေး။
 ကိုး ကိုးလီ ရှစ်ဆယ့်တစ်။
 တဆယ် ဆယ်လီ တရာ။

ဟူ၍ ဤသို့ ရေတွက်စေကြပါကုန်သည်။ အရှင်ဂေါတမ။
 စာရာကို၎င်း၊ တရာထက် အလွန်ကိုသော်၎င်း ရေတွက်စေကြ
 ပါကုန်သည်။

အရှင်ဂေါတမ၊ ဓမ္မဝိနယ ဖြစ်သော အရှင်ဂေါတမ၏
 သာသနာ၌လည်း ဤနည်းတူ အစဉ်အတိုင်း သင်ခြင်း၊ အစဉ်
 အတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်း၊ အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ခြင်းများကို ပညတ်
 ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ပါသလားဟူ၍ လျှောက်လေ၏။

မောဂ္ဂလာနပုဏ္ဏားသည် လှေကားထစ်နည်းကို အလွန် စိတ်
 ဝင်စား၍ မေးလျှောက်ခြင်း ဖြစ်ဟန်တူ၏။ စိတ်ဝင်စားမည်
 ဆိုကလည်း ဝင်စားထိုက်ပေသည်။ ဤနည်းသည် နောက်ပေါ်
 ရွှေကြာပင်နည်း မဟုတ်ကြောင်းကိုလည်း ထောက် ကွက်
 အမျိုးမျိုးပြကာ ပြကာနှင့်လျှောက်ထားချက်များအရ ထင်ရှား
 ပေသည်။

ထိုအမေးကို ဗုဒ္ဓက မည်သို့ဖြေတော်မူသည် ထင်သနည်း။
 ဗုဒ္ဓ။ ။ အချင်း မောဂ္ဂလာန၊ တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ ဖြစ်
 သော ဤငါဘုရား သာသနာ၌လည်း—

(၁) အစဉ်အတိုင်းသင်ခြင်း (အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ)

(၂) အစဉ်အတိုင်းပြုခြင်း (အနုပုဗ္ဗကိရိယာ)

(၃) အစဉ်အတိုင်းကျင့်ခြင်း (အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ)

ဤသုံးမျိုးကို ပညတ်နိုင်စွမ်း ရှိပေ၏။

အချင်း မောဂ္ဂလာန၊ ဥပမာဖြင့် ငါပြုအံ့။ မြင်းကိုဆုံးမခြင်း အတတ်၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော မြင်းဆရာသည် အာဇာနည် မြင်းကောင်းတကောင်ကို ရလေသည်ရှိသော် ရှေးဦးမဆွ မြင်းဆက်၌ ပြုဘွယ်ကိစ္စများကို ပြုစေ၏။ ထိုမှတစ်ပါး အဆင့်ဆင့် ပြုဘွယ် ကိစ္စများကို ပြုစေ၏။

ထို့အတူလျှင် ငါသည်တုံလည်း ဆုံးမထိုက်သူကို ရလတ်သော် ရှေးဦးစွာ ဤသို့ ဆုံးမပေ၏။ ချစ်တပည့်ရဟန်း၊ ငါ့ထံလာလော့။ သီလရှိသူဖြစ်လော့။ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းသူဖြစ်လျက် အကျင့်၊ ဂေါစရဂါမ်နှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်လျက်နေလော့။ မပြောပဘွယ် အနည်းငယ်သော အပြစ်ပင် ဖြစ်စေဦးလော့ ဘေးဟု ရှု၍ကျင့်လော့။ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တို့၌ လုံခြုံအောင် ဆောက်တည်၍ ကျင့်လော့ ဟူ၍ ဤသို့ ရှေးဦးမဆွ ငါ ဆုံးမပေ၏။

အချင်း မောဂ္ဂလာန၊ အကြင်ရဟန်းသည် ငါးဆုံးမသည် အတိုင်း ကျင့်ပေ၏။ ထိုရဟန်းကို ထိုထက်အလွန် ငါဆုံးမပြန်၏။ ချစ်တပည့်ရဟန်း၊ ငါ့ထံလာလော့။ ဣန္ဒြေတို့၌ တံခါးမရှိ၊ ဓားမရှိ မဖြစ်စေလင့်။ တံခါးပေါက်များကို လုံအောင် စောင့်လော့။ ဆိုပိတ်ခြင်းပြုလော့။ မျက်စိဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်လတ်သော် 'သည်ဟာ ယောကျ်ား၊ သည်ဟာ မိန်းမ' ဟူ၍

၈၀၄ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အမှတ်မထားလေနှင့်။ ပြောပုံ ဆိုပုံ အမှုအရာစသည်ကို မှတ်မှတ် သားသား စိတ်မဝင်စားလေနှင့်။ စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်စည်း လေဘဲ နဖားကြီး ကျွတ်လွတ်၍ထားသော ထိုရဟန်းအား အဘိဇ္ဈာ၊ ဒေါမနဿဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ်အယုတ်တရား တို့သည် စုပုံအုံခဲ၍ လာတတ်ကုန်၏။ ထိုစက္ခုန္ဒြေကို စောင့်စည်း ခြင်းငှာ ကျင့်လော့။ စက္ခုန္ဒြေကို ကြပ်ကြပ် စောင့်စည်းလော့။ စက္ခုန္ဒြေ၌စောင့်စည်းခြင်းသို့ရောက်လော့။

နားဖြင့်	သဒ္ဓါရုံကို	ကြားလတ်သော်၎င်း၊
နှာခေါင်းဖြင့်	ဂန္ဓာရုံကို	နံ့လတ်သော်၎င်း၊
လျှာဖြင့်	အရသာကို	လျက်လတ်သော်၎င်း၊
ကိုယ်ဖြင့်	ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို	ထိတွေ့လတ်သော်၎င်း၊
စိတ်ဖြင့်	ဓမ္မာရုံကို	သိလတ်သော်၎င်း၊

နိမိတ်ကို မယူစလေနှင့်။ အသေးစိတ် မှတ်သား၍ စိတ်မဝင်စား လေနှင့်။ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းမရှိသော ထိုရဟန်းအား ထိုသို့ မစောင့်စည်းမှုကို အကြောင်းပြု၍ အဘိဇ္ဈာ၊ ဒေါမနဿ၊ ပါပ ညစ်ကျူ၊ အကုသိုလ်အထုတို့သည် စုပုံအုံခဲ၍ လိုက်လာ တတ် ကုန်၏။ ထိုမနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းငှာ ကျင့်လော့။ မနိန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်လော့ဟူ၍ ငါ ဆုံးမတော်မူ၏။

အချင်း မောဂ္ဂလာန၊ အကြင် ရဟန်းသည် ငါ့ စကားကို နာယူ၍ ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်း၏။ ဆိုပိတ်ခြင်းကိုပြု၏။ ထို ရဟန်းကို ထိုထက်အလွန် ငါ့ ဆုံးမပြန်ပေ၏။ ချစ်တပည့်ရဟန်း ငါ့ထံ လာလှည့်။ စားသောက်ရာ၌ အတိုင်းအတာ ပမာဏကို သိလော့။ သင့်လျော်အောင် နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၍ အစားအစာကို

စားလော့။ မြူးတူးလို့ခြင်းငှာ ငါစားသည်မဟုတ်။ အားခွန်
 ဗလ တောင့်တင်း ဆူဖြိုးခြင်းငှာ ငါ စားသည်မဟုတ်။ အင်္ဂါ
 ကြီးငယ် လှပတင့်တယ်စေခြင်းငှာ ငါ စားသည်မဟုတ်။ အသား
 အရေ စိုပြေ၍ တသွေးတမွှေးလှပစေခြင်းငှာ ငါ စားသည်
 မဟုတ်။ ဤခန္ဓာကိုယ်ကာယ တည်ပါစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ မျှတ
 စေခြင်းငှာ၊ ပင်ပန်းခြင်းကို ဖြေဖျောက်ခြင်းငှာ၊ မြတ်သော
 အကျင့်ကို ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ သုံးဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့
 သုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့် အဟောင်းဖြစ်သော ဝေဒနာကို ပယ်
 ဖျောက် ဟန့်တားနိုင်လေအံ့။ ဝေဒနာအသစ်လည်း နောက်ထပ်
 ဖြစ်မလာနိုင် ဖြစ်လေအံ့။ ငါ့အား မျှတခြင်းသည်၎င်း၊ အပြစ်
 မရှိခြင်းသည်၎င်း၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းသည်၎င်း ဖြစ်လတံ့။
 ဤသို့ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ စားလေလော့ဟု ငါ ဆုံးမ
 တော်မူ၏။

အချင်း မောဂ္ဂလာန၊ အကြင်ရဟန်းသည် ငါ၏ဩဝါဒ
 အတိုင်း လိုက်နာ၍ အစားအသောက်နှင့် ပတ်သက်ရာ၌အတိုင်း
 အတာ ပမာဏကို သိ၏။ ထိုရဟန်းကို တဖန် ထိုထက်အလွန်
 ငါ ဆုံးမပြန်ပေ၏။ ချစ်တပည့်ရဟန်း၊ လာလော့။ တက်တက်
 ကြကြ၊ နိုးနိုးကြားကြား ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလော့။ နေ့အခါ
 စကြံသွားခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ထိုင်နေခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို
 ဆိုပိတ်ဟန့်တားတတ်ကုန်သော တရားတို့မှ မိမိ၏စိတ်ကို ဖြူစင်
 အောင်ပြုလော့။ သုတ်သင်လော့။ ညဉ့်ဦးယံ ကာလပတ်လုံး၊
 သန်းခေါင်ယံ ကာလပတ်လုံး၊ လကျောခြေ၌ လက်ဝဲခြေကို
 အနည်းငယ် လွန်ထားလျက် သတိမလွတ်စေမူဘဲ ဆင်ခြင်တုံ
 တရားနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ထမည်ဟူသော သညာကို နှလုံး

၈၀၆ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

သွင်းလျက် လကျာနံတောင်းဖြင့် လျောင်း၍ ခြင်္သေ့မင်း၏ အိပ်ခြင်းနှင့်တူသော အိပ်ခြင်းဖြင့် အိပ်လော့။ မိုးသောက်ယံ၌ စောစောထပြီးလျှင် စကြံသွားခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ထိုင်နေခြင်းဖြင့်၎င်း ကုသိုလ်ကို ဆိုပိတ်ဟန်တားတတ်သော တရားတို့မှ စိတ်ကို ဖြူစင်အောင် ပြုလော့။ သုတ်သင်လော့ဟု ငါဆုံးမတော်မူ၏။

အချင်း မောဂ္ဂလာန၊ အကြင်ရဟန်းသည် ငါ၏ သြဝါဒကို ဦးလည်းမသုန်လိုက်နာလျက် တက်ကြွနိုးကြားသူ ရဟန်းကောင်း ဖြစ်လာ၏။ ထိုရဟန်းကို တဖန် ငါသည် ထိုထက်အလွန် ဆုံးမ ပြန်ပေ၏။ ချစ်သားရဟန်း လာလော့။ သတိသမ္ပဇဉ်ဖြင့် ပြည့်စုံ သည် ဖြစ်လော့။ ရှေ့သို့ သွားရာ၌ဖြစ်စေ၊ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဖြစ်စေ၊ အသိဉာဏ်နှင့်ယှဉ်၍ ပြုလေ့ရှိသည် ဖြစ်လော့။ ရှေ့ရ တည့်တည့်ကြည့် ရာ၌၎င်း၊ စောင့်ငဲ့၍ကြည့်ရာ၌၎င်း၊ အသိ ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်၍ကြည့်လော့။ လက်ကို ကွေးရာဆန်ရာ၌၎င်း၊ ဒုက္ခ၊ သပိတ်၊ သင်္ကန်းဆောင်ရာ၌၎င်း၊ အသိဉာဏ်နှင့်ယှဉ်၍ ပြုလော့။ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌၎င်း၊ သွားရာ၊ ရပ်ရာ၊ ထိုင်ရာ၊ အိပ်ရာ၊ နိုးရာ၊ စကားပြောရာ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေရာတို့၌ အသိဉာဏ်နှင့်ယှဉ်၍ ပြုလော့ ဟူ၍ ငါသည် ငါ့တပည့်များအား ပြောပုံ ဆိုပုံကအစ၊ သွားပုံ၊ လာပုံက အစ၊ ချေးယို သေးပေါက်ပုံကအစ မလစ်လပ် ရအောင် ငါဆုံးမတော်မူ၏။

အချင်း မောဂ္ဂလာန၊ အကြင်ရဟန်းသည် ငါ့သြဝါဒ၌တည် ၍ သတိသမ္ပဇဉ် ရှိသူဖြစ်လာ၏။ ထိုရဟန်းကို ငါသည် ထိုထက် အလွန် ဆုံးမပြန်ပေ၏။ ချစ်တပည့်ရဟန်း လာလော့။ လူသူ တိတ်ဆိတ်သည့် သစ်ပင်ရိပ်သို့ ချဉ်းကပ်လော့။ တောသို့၎င်း၊

သစ်ပင်အောက်သို့၎င်း၊ တောင်သို့၎င်း၊ မြောက်သို့၎င်း၊ ဥမင်
လှိုက်ခေါင်း၊ သုသာန်၊ ဘောစိုးသစ်ပင်၊ လှိုင်တီးခေါင်း၊
ကောက်ရိုးပုံသို့ ချဉ်းကပ်လော့ဟု ငါ့ညွှန်ကြား၏။

ထိုငါ့တပည့်ရဟန်းသည် ငါ့စကားကို နာယူကာ ဆိတ်ငြိမ်ရာ
အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်လေသည်။ ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်လာသော အခါ
သစ်တပင်ရင်း၊ ဝါးတပင်အောက်၌ တင်ပလွင်ခွေ ထိုင်လျက်
ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှုသတိကို ဖြစ်စေ၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည်
စိတ်ကို အစွမ်းကုန် ဖြူစင်အောင် သုတ်သင်၏။

အချင်း မောဂ္ဂလာန၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မရောက်သေး
သော အရဟတ္တဖိုလ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ အတုမရှိသော ယောဂ
လေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို တောင့်တကြံလျက်
နေကုန်၏။ ထိုရဟန်းတို့၌ ဤသို့ သဘောရှိသော ငါ့အဆုံး
အမတော်သည် ဖြစ်တည်ခဲ့လေပြီ။ အကြင်ရဟန်းတို့သည် ရဟန္တာ
ဖြစ်ကုန်၏။ ကုန်ပြီသော အာသဝေ ဝါရှိကုန်၏။ ကျင့်သုံး အပ်ပြီး
သော ၁၆ ချက် မဂ်ကိစ္စရှိကုန်၏။ ခန္ဓာ၏ ကိလေသာဝန်ထုပ်
ကြီးကို ချပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ရောက်အပ်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်
ဟူသော အကျိုးရှိကုန်၏။ ကုန်ပြီးသောဘဝသံယောဇဉ်ရှိကုန်၏။
ကောင်းစွာသိ၍ ကိလေသာတို့မှ ကျွတ်လွတ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏။
ဤရဟန်းတို့အတွက် ဤ ငါ့ဟောအပ်သော တရားတို့သည်
မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေရခြင်း အကျိုးငှာ၎င်း၊ သတိ
သမ္ပုဇဉ် အကျိုးငှာ၎င်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ လှေကားထစ်သဖွယ် အစဉ်အတိုင်း သင်ကြားပုံ၊ အစဉ်
အတိုင်းပြုပုံ၊ အစဉ်အတိုင်းကျင့်ပုံများကို မြှက်ကြား လေသော

၈၀၈ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အခါ သင်္ချာပါရဂူတဆူဖြစ်သော ဂဏကမေဂ္ဂလာနပုဏ္ဏားသည် ဘုရားသခင်အား ဤစကားကို မေးလျှောက်ဖြစ်လေသတည်း။

ဗြာဟ္မဏ။ ။အရှင်ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ၏ တပည့် သာဝကတို့သည် ဤသို့လျှင် နှုတ်တော်တုတ်တုတ်ဖြင့် အရှင် ဂေါတမက ဟောကြားတော် မူအပ်ကုန်သည်ရှိသော် တပည့် သာဝကအားလုံးတို့သည် စင်စစ် ဆင်းရဲခပ်ထိမ်းတို့မှ လွတ် ငြိမ်းရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်ပါကုန်သလော။ သို့မဟုတ် အချို့ အဝက်သော ရဟန်းတို့သာ ပြီးစေနိုင်ပါ ကုန်သလော။

ဗုဒ္ဓ။ ။အချင်း မောဂ္ဂလာန၊ ငါ့တပည့် သာဝကများစွာ တို့အနက် အချို့တို့သာ နိဗ္ဗာန်ကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်ကုန်သည်။ အချို့ တို့ကား မပြီးစေနိုင်ကြရှာကုန်သေး။

ဗြာဟ္မဏ။ ။အရှင်ဂေါတမ၊ နိဗ္ဗာန်သည်လည်း ထင်ရှား အရှိသား။ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာလမ်းသည်လည်း ပြူးပြူး ဖြောင့် ဖြောင့် အဖွေးသား။ နည်းပေးလမ်းညွှန် ပြုလုပ်သူ ဆရာသည် သည်း အရှင်ဂေါတမ အထင်အရှား အရှိသား ဖြစ်ပါလျက် အရှင်ဂေါတမ၏ တပည့်တို့သည် ဘောက်မဲ့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကိစ္စကို မပြီးစေနိုင်ကြကုန်သနည်း။ ထိုအကြောင်းကား မည်သို့ ပါနည်း ဟူ၍ မေးလျှောက်ခြင်းပြုလေ၏။

ဗုဒ္ဓ။ ။အချင်း မောဂ္ဂလာန၊ သို့ဖြစ်ဘိသော ဤပြဿနာ အရာ၌ သင့်ကိုပင် ငါ ပြန်၍ မေးရဦးမည်။ သင် ချမ်းသာသလို ဖြေပါလေ။ အချင်းဗြာဟ္မဏ၊ ငါ ဆိုမည့်စကားကို သင် မည်သို့ ထင်သနည်း။ သင်သည် ရာဇဂြိုဟ်သို့ သွားရာလမ်းကို သိသည် မဟုတ်ပါလော။

ဗြာဟ္မဏ။ ။သိပါကြောင်း အရှင်ဂေါတမ။

ဗုဒ္ဓ။ ။အချင်း ဗြာဟ္မဏ၊ ငါ့စကားကို မည်သို့ သင် ထင်သနည်း။ ရာဇဂြိုဟ်သို့ သွားလိုသူတယောက် သင့်ထံသို့ လာမေးသည် ဆိုပါတော့။ ‘အရှင်၊ ကျွန်ုပ် ရာဇဂြိုဟ် သွားလို ပါ၏။ ရာဇဂြိုဟ် သွားရာလမ်းကို ညွှန်ကြားတော်မူပါ’ ဟု လာမေးခဲ့သော ထိုသူအား သင် မည်သို့ ပြောမည်နည်း။

ဗြာဟ္မဏ။ ။အရှင်ဂေါတမ၊ ထိုသူအား ‘အမောင် ယောက်ျား၊ ဤလမ်းကား ရာဇဂြိုဟ်သွားရာလမ်းတည်း။ ထိုလမ်း အတိုင်း ခေတ္တလျှောက်သွား။ ခေတ္တသွားမိသောအခါ ညို့ညို့ မှိုင်းမှိုင်းနှင့် နိုဂုံးကြီးကို လှမ်းမြင်လိမ့်မည်။ ထိုနိုဂုံးလမ်းအတိုင်း တမုဟုတ်လောက် သွား။ ခဏမျှသွားမိသော် စေတီပုထိုး၊ ဘုရား တန်ဆောင်း၊ ကျောင်းကန်တို့ဖြင့်၎င်း၊ ဥယျာဉ်ပန်းမာလ်တို့ဖြင့် ၎င်း၊ ရှုမငြီးဘယ်ရာအလွန်တင့်တယ်သော ရာဇဂြိုဟ်မြို့တော်ကြီးကို လှမ်းမြင်ရလိမ့်အံ့’ ဤသို့ ညွှန်ကြားမည် ဖြစ်ပါသည် အရှင် ဂေါတမ။

ဗုဒ္ဓ။ ။အချင်း ဗြာဟ္မဏ၊ ထိုခရီးသွား ယောက်ျားသည် သင်က ဤသို့ ညွှန်ကြားလိုက်သော်လည်း ညွှန်သောအတိုင်း မသွားလေဘဲ လမ်းမှားကိုယူလျက် နောက်ပြန် သွားရာ၏။ ထိုနောက် ရာဇဂြိုဟ်သို့ သွားလိုသူ နောက်တယောက်ကလည်း ရှေးနည်းတူ လမ်းမေးလှာသောအခါ သင်ကလည်း ယခင် နည်းအတိုင်း လမ်းညွှန်ရာ၏။ ထိုသူသည်ကား သင်ညွှန်ကြားချက် အတိုင်း သွားလေသော် ရာဇဂြိုဟ်သို့ ကောင်းမွန် ချောမောစွာ ရောက်သွားလေ၏။

၈၁၀ ○ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

အချင်း ပြာဟ္မဏ၊ အကြောင်း အသို့ပါနည်း။ ရာဇဂြိုဟ် မြို့တော်သည်လည်း ထင်ရှား အရှိသား။ ရာဇဂြိုဟ်သွားရာ လမ်းလည်း ဖြူးဖြူး ဖြောင့်ဖြောင့် အဖွေးသား။ လမ်းညွှန်သူ လည်း သင်ကိုယ်တိုင် ထင်ထင်ရှားရှား အထင်းသားရှိပါလျက်နှင့် သင် ညွှန်ကြား လွတ်လိုက်သော ခရီးသွား နစ်ယောက်အနက် တယောက်သောသူမှာ မရောက်လေဘဲ တယောက်တည်းသာ ဘောက်မဲ့ကြောင့် ရောက်လေသနည်းဟု မေးတော်မူ၏။

ပြာဟ္မဏ။ ။အရှင်ဂေါတမ၊ ဤသို့ လမ်းမှန်၊ လမ်းမှား သွားကြရာ၌ အကျွန်ုပ် မည်သို့ တတ်နိုင်မည်နည်း။ အကျွန်ုပ်ကား ခရီးညွှန်သူမျှသာ အရှင်ဂေါတမ။

- (၁) နိဗ္ဗာန်လည်း ရှိလျက်သား၊
- (၂) နိဗ္ဗာန်သွားရာလမ်းလည်း ရှိလျက်သား၊
- (၃) နိဗ္ဗာန်လမ်းညွှန်သူလည်း ရှိလျက်သားနှင့်

ဗုဒ္ဓ။ ။အချင်း ပြာဟ္မဏ၊ ဤဥပမာအတိုင်းသာပင်- ငါတပည့် သာဝကတို့သည် ဤသို့ ငါ တတုတ်တုတ် ဆုံးမ အပ်ကုန်သော်လည်း အချို့တို့သာ နိဗ္ဗာန်ကိုစွဲပြီးစေကုန်သည်။ သချို့တို့ကား မပြီးစေကုန်၊ အချင်းပြာဟ္မဏ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို စွဲပြီး မပြီး ပြုသနာ၌ ငါအသို့ တတ်နိုင်ပါချိမ့်နည်း။ ငါကား သင် ကဲ့သို့ပင် လမ်းညွှန်သူသာ ဖြစ်ချေသည်တမဲ့ ဟူ၍ ဆိုတော်မူ၏။

ထိုသို့ မိန့်တော်မူလတ်သော် ဂဏကမောဂ္ဂလာနပုဏ္ဏားသည် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်ထားလေသတည်း။

ပြာဟ္မဏ။ ။အရှင်ဂေါတမ၊ အကြင်သူတို့သည် သဒ္ဓါ တရား လုံးဝမရှိကုန်ဘဲလျက် အသက်မွေးမှု ချောင်လည်သော

ကြောင့် ရဟန်းပြုကုန်၏။ သဒ္ဓါရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ လူ့အဖြစ်ကို စွန့်ကာ ရဟန်းပြုကြမည် မဟုတ်ကြကုန်။ ကောက်ကျစ်ကုန်၏။ လှည့်ပတ်ခြင်းရှိကုန်၏။ ပျံ့လွင့်ကုန်၏။ ထောင်လွှားသော မာန ရှိကုန်၏။ လျှပ်ပေါ်လော်လီကုန်၏။ နှုတ်၊ အာ ကြမ်းကုန်၏။ စကား ဖွားကုန်၏။ ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်စည်းအပ်သော တံခါးမရှိ။ ဟင်းလင်း ပွင့်ကုန်၏။ အစားအစာ၌ ပမာဏမသိကြကုန်။ နှိုး ကြားမှု မရှိကုန်။ ရဟန်းကျင့်ဝတ်သိက္ခာပုဒ်များကို ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိကုန်။ အကျင့်သိက္ခာ၌ ထက်မျက်စွာ ရှိသေလေးစားခြင်း မရှိကုန်။ လာဘ်လာဘများအောင် အား ထုတ် ကြ ကုန် ၏။ သာသနာ့အယူကို ပေါ့ပေါ့ ဆဆ ယူကုန်၏။ အပျင်းထူကုန်၏။ လုံ့လဝီရိယမှ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ သတိမေ့လျော့ ပေါ့ပေါ့တန်တန် နေကုန်၏။ ဆင်ခြင်တုံတရား ရှိသူများမဟုတ်ကုန်။ တည်ကြည် စိတ် မရှိကုန်။ ပညာမဲ့ကုန်၏။ တံတွေးယိုသော ခံတွင်းရှိကုန်၏။ အရှင်ဂေါတမသည် ထိုသို့သော အကျင့်ပျက် သိက္ခာမဲ့ ရဟန်း တို့နှင့်အတူ မပေါင်းဖော်ခဲ့။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇ္ဇိတရဟန်းတို့နှင့်အတူတကွ အရှင်ဂေါတမ ပေါင်းဖော်တော်မူ၏။

အရှင်ဂေါတမ၊ ဥပမာတခု ဆောင်ပြပါရစေ။ ခွင့်ပြုတော် မူပါ။

- (၁) အပြစ်နဲ့သာတို့တွင် ကရမက်ကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်ပါသည်။
- (၂) အနှစ်နဲ့သာတို့တွင် စန္ဒကူးနီကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်ပါသည်။
- (၃) ပန်းတကာတို့တွင် မြတ်လေးပန်းကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်ပါသည်။

၈၁၂ ○ ဗုဒ္ဓါကိုယ်တိုင်ဖြေကြားခဲ့ရသော

(၄) ယခုလက်ရှိ တရားထူး တို့တွင် အရှင်ဂေါတမ၏
ဩဝါဒကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်ပါသည်။

အရှင်ဂေါတမ၊ အလွန်နှစ်သက်ဘွယ် ကောင်းပါပေစွ။
အလွန်နှစ်သက်ဘွယ် ကောင်းပါပေစွ။ အရှင်ဂေါတမ၊ မွောက်
ထားသော အိုးကို လှန်၍ ပြတိသကဲ့သို့၊ ဖုံးထားသော အရာ
ဝတ္ထုကို ဖွင့်၍ ပြတိသကဲ့သို့၊ မျက်စိလည် လမ်းမှား နေသူအား
လမ်းမှန်ပြတိသကဲ့သို့၊ အမှောင်ခန်းမကြီးအတွင်း မီးထွန်း၍
ပြတိသကဲ့သို့၊ ထိုအတူ အရှင်ဂေါတမသည် ပရိယာယ် အသွယ်
သွယ် တို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်အား တရားပြအပ်ပါပြီ။ ထိုအကျွန်ုပ်သည်
ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးအား ဆည်းကပ် တတ်
သော ဒါယကာဟု ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး အကျွန်ုပ်ကို
မှတ်တော်မူပါဟူ၍ လျှောက်လေပြီတည်း။

(ဥပရိပဏ္ဏသပါဠိတော်၊ ဒေဝဒဟဝဂ်၊
ပဏကမောဂ္ဂလာနသုတ်၊ ၅၂၊ ဆဋ္ဌမူ။)

ဒဂုန်ဦးစန်းဇွေ

